הדרך המשיחיסט ייד

יחי אֲדוֹנֵנוּ מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

© 2009 אֱמָנִים לְמַעַן יִשְׂרָאֵל

office@afii.org
646.460.5971
AFII
P.O. Box 2056
New York, NY 10163
U.S.A.
www.afii.org
www.afii.org/texts/hw2p2rb.htm
twitter.com/afiidotorg

א דאס איז דאָס סֵפֶר תּוֹלדוֹת, דאָס סֵפֶר פּון דעם יִחוס פּון רבי מֶלך המָשיחַ יהושע/ישוע [נחמיה ח ,יז] בֶּן-דָּוִד, דעם זון פּון אַבְרָהם. אַבְרָהם האָט געבּוירן יִצחק, און יִצחק האָט געבּוירן יַעקֹב, און יַעקֹב האָט געבּוירן יהוּדה און זיינע אַחִים, און יהוּדה האָט געבּוירן פֶּרֶץ און זֶרַח פון תָּמָר, און פֶּרֶץ האָט געבּוירן חֶצרוֹן, און חֶצרוֹן האָט געבּוירן רָם, און רָם האָט געבּוירן עַמִּינָדָב, און עַמִּינָדָב האָט געבּוירן נַחשון, און נַחשון האָט געבּוירן שַׁלמוֹן, און שַׁלמוֹן האָט געבּוירן בּוֹעַז פון רָחָב, און בּוֹעַז האָט געבּוירן עוֹבֵד פון רוּת, און עוֹבֵד האָט געבּוירן יִשַׁי און יִשַׁי האָט געבּוירן דָּוִד הַמֶּלֶך, און דָּוִד האָט געבּוירן שלֹמֹה פון דעם אִשָּׁה פון אוּרִיָּה. און שלֹמֹה האָט געבּוירן רחַבעָם, און רחַבעָם האָט געבּוירן אַבִיָּה , און אַבִיָּה האָט געבּוירן אָסָא, און אָסָא האָט געבּוירן יהוֹשָׁפָט, און יהוֹשָׁפָט האָט געבּוירן יוֹרָם, און יוֹרָם האָט געבּוירן עֻזִיָּהוּ. און עֻזִיָּהוּ האָט געבּוירן יוֹתָם, און יוֹתָם האָט געבּוירן אָחָז, און אָחָז האָט געבּוירן הִזקִיָּהוּ. חִזקִיָּהוּ האָט געבּוירן מנַשֶּׁה, און מנַשֶּׁה האָט געבּוירן אָמוֹן, און אָמוֹן האָט געבּוירן יֹאשִׁיָּהוּ, און יֹאשִׁיָּהוּ האָט געבּוירן יכָנְיָהוּ און זיינע אַחִים, צוּ דער צייט פון גַלוּת-בָּבֶל. און נאָך גָלוּת-בָּבֶל האָט יכָנְיָהוּ געבּוירן שְׁאַלתִּיאֵל, און שְׁאַלתִּיאֵל האָט געבּוירן זְרֻבָּבֶל, און זְרֻבָּבֶל האָט געבּוירן אַבִיהוּד, און אַבִיהוּד האָט געבּוירן אֶלְיָקִים, און אֶלְיָקִים האָט געבּוירן עַזוּר. עַזוּר האָט געבּוירן צָדוֹק, און צָדוֹק האָט געבּוירן יָכִין, און יָכִין האָט געבּוירן אֶליהוּד. און אֶליהוּד האָט געבּוירן אֶלעָזָר, און אֶלעָזָר האָט געבּוירן מַתָּן, און מַתָּן האָט געבּוירן יַעקֹב. און יַעקֹב האָט געבּוירן יוֹסף [בֶּן-דָּוִד], דעם בַּעַל פון מִרְיָם, פון וועלכער איז געבּוירן געוואָרן יהושע/ישוע [נחמיה ח ,יז], וואָס ווערט גערופן רבי מֶלך המָשיחַ. און אַזוי זענען אַלע דוֹרות פון אַבְרָהם ביז דָּוִד פערצן דוֹרות, און פון דָּוִד ביז גָלוּת-בָּבֶל פערצן דוֹרות, און

פון גָלות-בָּבֶל ביז רבי מֶלך המָשיחַ פערצן דוֹרות. אוּן די געבורט פון רבי מֶלך המָשיחַ יהושע/ישוע איז געווען אויף אַזאַ אוֹפן: בעת רבי מֶלך המָשיחַס אֵם מִרְיָם איז געווען פאַרקנָסט צו יוסף [בֶּן-דָוִד], אוּן אייִדער זיי זענען זיך צוזאַמענגעקומען, איז זי געפונען געוואָרן מְעוּבֶּרת [ישעיה ז, יד] פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. אוּן אַזוי ווי יוסף [בֶּן-דָוִד] איר שִידוך איז געווען אַ צַדיק, האָט ער זי נישט געוואָלט אָנטון קיין חֶרפָּה אָדער אָפן בושָה, נייערט געטראַכט מיט איר זיך געבן אַ גֶט אוּן אָפּצולאָזן שטילערהייט מיט איר. אוּן ווי יוסף [בֶּן-דָוִד] האָט זיך דאָס איבערגעלייגט, הִנֵּה, ערשט אַ מַלאך ה' האָט זיך באַוויזן צו אים אין אַ חָלום, אוּן געזאָגט: יוסף בֶּן-דָוִד, האָב נישט קיין מוֹרא צו נעמען מִרְיָם, דיין כַּלָה, מחמת דאָס, וואָס איז געבוֹרן אין איר, איז פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. אוּן זי וועט געבערן אַ זון, אוּן דו זאָלסט רופן זיין [השם יתברך] נאמען יהושע/ישוע [עזרא ג, ח; זכריה ו, יא-יב תלמוד ירושלמי ברכות ה שמו צמח], מחמת ער וועט יוֹשִׁיעַ [ראַטעווען] זיין עם פון זייערע עבירות. אוּן דאָס אַלץ איז געשען, כדי עס זאָל מקוים ווערן וואָס סע איז געזאָגט געוואָרן פון ה' דורך דעם נָביא: הִנֵּה הָעַלמָה [נישט חתונה געהאט יונגע בתולה מיידל] הָרָה וְיֹלֶדֶת בֵּן וְקָרָאת שְמוֹ עִמָּנוּ אֵ-ל [ישעיה ז, יד], וואָס איז טייַטש: אלוקים איז מיט אונדז. אוּן וועַן יוסף [בֶּן-דָוִד] איז אויפגעשטאַנען פון שלאָף, האָט ער געטאָן אַזוי ווי דער מַלאך ה' האָט אים געבאָטן; אוּן ער האָט גענומען צו זיך זיין כַּלָה, אָבער יוסף [בֶּן-דָוִד] האָט זיך מיט איר נישט באַהאָפטן, ביז זי האָט געבוירן אַ זון; אוּן יוסף [בֶּן-דָוִד] האָט גערופן זיין [השם יתברך] נאמען יהושע/ישוע [בֶּן-דָוִד, הָאוֹמֵר זֶה בְּנִי, נֶאֱמָן, בבא בתרא].

ב אוּן בעת יהושע/ישוע איז געבוירן געוואָרן אין בֵּית-לֶחֶם יהודה, אין די צייט פון דעם מֶלך הוֹרדוס, הִנֵּה, חַכָמים פון מִזרח

זענען געקומען קיין ירושָלַיִם, און האָבן געזאָגט ׃ וואו איז דער
מֶלך פון די יִידן, וואָס איז געבוירן געווארן? מחמת מיר האָבן
געזען זיין כּוֹכָב [במדבר כד,יז] אין מִזרח, און זענען געקומען צו
אנידערגעפאַלן פאַר אים. און בעת דער מֶלך הוֹרדוס האָט
דאס געהערט, האָט ער זיך דערשראָקן, און גאַנץ ירושָלַיִם מיט
אים. און ער האָט פאַרזאַמלט אַלע ראָשי-כֹּהַנים און סוֹפרים
[רַבָּנִים] פון דעם עם [יִשׂרָאֵל], און האָט זיי געפרעגט, וואו דער
רבי מֶלך המָשיחַ דאַרף געבוירן ווערן. האָבן זיי צו אים געזאָגט׃
אין שטעטל בֵּית-לֶחֶם יהודה; מחמת אַזוי שטייט געשריבן דורך
דעם נָביא׃ און דו בֵּית-לֶחֶם, אֶרֶץ יהודה, ביסט נישט די
קלענסטע צווישן די טויזנטער פון יהודה; מחמת פון דיר וועט
אַרויסקומען אַ מושל, אשר ירעה את עמי יִשׂרָאל [מיכה ה, א].
דעמאָלט האָט הוֹרדוס שטילערהייט גערופן די חַכָמים, און
האָט בּיי זיי אויסגעפאָרשט אין וואָסער צייט דער כּוֹכָב [במדבר
כד,יז] האָט זיך באַוויזן. און ער האָט זיי געשיקט קיין
בֵּית-לֶחֶם, און געזאָגט׃ גייט און פאָרשט אויס גענוי בנוֹגֵע דעם
יֶלֶד, און וועט איר וועט עס געפינען, לאָזט מיר וויסן, כּדי איך
זאָל אויך קאָנען קומען זיך אנידערגעפאַלן פאַר אים [רבי מֶלך
המָשיחַ]. און ווי זיי האָבן אויסגעהערט דעם מֶלך, זענען זיי
אַוועקגעגאַנגען; הִנֵּה, דער כּוֹכָב [במדבר כד,יז], וואָס זיי האָבן
געזען אין מִזרח, איז זיי פאָרויסגעגאַנגען, ביז ער איז געקומען
און האָט זיך אָפּגעשטעלט איבער דעם אָרט, וואו דאָס יֶלֶד איז
געווען. און אַז זיי האָבן געזען דעם כּוֹכָב [במדבר כד,יז], האָבן
זיי זיך געפרייט מיט זער אַ גרויסער שִׂמְחָה. און בעת זיי זענען
אַריינגעגאַנגען אין בֵּית אַריין, האבן זיי געזען דאָס יֶלֶד מיט
מִרְיָם זיין אֵם, און זיי האָבן אנידערגעפאַלן פאַר אים; און זיי
האָבן געעפנט זייערע אוֹצרות, און האָבן געגעבענט פאַר אים
מַתָּנות; זָהָב און ווַיירעך און מירע. און אַזוי ווי זיי זענען

געווָארנט געווָארן אין אַ חָלום, אַז זיי זָאלן זיך נישט אומקערן צו הוֹרדוס, זענען זיי אַוועקגעגאַנגען צו זייער אייגענעם לאַנד מיט אַן אַנדערן דֶּרֶךְ. און בעת זיי זענען אַוועקגעגאַנגען, הִנֵּה, אַ מַלאַך ה' האָט זיך באַוויזן צו יוסף [בֶּן-דָּוִד] אין אַ חָלום, און גערזָאגט: שטיי אויף, און נעם דאָס יֶלֶד און זיין אֵם, און אַנטרין קיין אֶרֶץ מִצרַיִם, און זיי דאָרטן, ביז איך וועל דיר זאָגן; מחמת הוֹרדוס וועט זוכן דאָס יֶלֶד, כדי עס אומצובּרענגען. און יוסף [בֶּן-דָּוִד] איז אויפגעשטאַנען און האָט גענומען דאָס יֶלֶד און זיין אֵם בַּלַּיְלָה, און איז אַוועק קיין אֶרֶץ מִצרַיִם. און יוסף [בֶּן-דָּוִד] איז דאָרטן געווען ביז דעם מוֹת הוֹרדוס, כדי ער זאָל מקוים ווערן, וואָס סע איז געזאָגט געווָארן פון ה' דורך דעם נָביא: וּמִמִּצרַיִם קָרָאתִי לִבנִי [הושע יא, א]. און ווען הוֹרדוס האָט געזען, אַז ער איז פון די חַכָמים אויסגעשפּעט געווָארן, איז ער זער דערצערנט געווָארן, און ער האָט געשיקט אויסהַרגענען אַלע ילָדים אין שטעטל בֵּית-לֶחֶם און אין אַלע אירע געגנט, פון צוויי יאָר אַלט און יונגער, לויט דער צייט, וואָס ער האָט גענוי אויסגעפאָרשט בּיי די חַכָמים. דעמאָלט איז מקוים געווָארן וואָס סע איז געזאָגט געווָארן דורך יִרמיָה הַנָבִיא: קוֹל בְּרָמָה נִשמָע, אַ קוֹל איז געהערט געווָארן אין רָמָה, געוויין און גָּדוֹל יאָמער, רָחל ווייַנט אויף אירע יְלָדִים; און זי לאָזט זיך נישט טרייסטן, מחמת זיי זענען מער נישטא [ירמיה לא, טו]. און בעת קומט מוֹת הוֹרדוס, הִנֵּה, האָט אַ מַלאַך ה' זיך באַוויזן אין אַ חָלום צו יוסף [בֶּן-דָּוִד] אין אֶרֶץ מִצרַיִם, און גערזָאגט: שטיי אויף, און נעם דאָס יֶלֶד און זיין אֵם, און גיי קיין אֶרֶץ-יִשׂרָאל; מחמת די, וואָס האָבן געזוכט דאָס נֶפֶש פון דעם יֶלֶד, זענען טויט. און יוסף [בֶּן-דָּוִד] איז אויפגעשטאַנען און האָט גענומען דאָס יֶלֶד און זיין אֵם, און איז געקומען קיין אֶרֶץ-יִשׂרָאל. אָבּער ווען יוסף [בֶּן-דָּוִד] האָט געהערט, אַז אַרכֶלָאוֹס

געוועלטיקט אין אֶרֶץ יהוּדה אויפן אָרט פּון זיין אָב הוֹרדוס, האָט יוסף [בֶּן-דָּוִד] מוֹרא געהאַט אַהין צוּ גיין; אוּן אַזוי ווי יוסף [בֶּן-דָּוִד] איז געוואָרנט געוואָרן אין אַ חָלום, איז ער אַוועק אין די געגנט פּון גָּלִיל, אוּן איז געקוּמען אוּן האָט געוואוינט אין אַ שטעטל, וואָס האָט געהייסן נצֶרֶת, כּדי עס זאָל מקוּים ווערן וואָס סע איז געזאָגט געוואָרן דוּרך די נבִיאים, אַז רבי מֶלך המָשיחַ זאָל גערופֿן ווערן אַ נָצְר [מָשִׁיחַ הַנֵּצֶר פּון נצֶרֶת ישעיה יא,א, צֶמַח יהושע שמו, זכריה ו, יא-יב תּלמוּד ירוּשלמי ברכות ה שמו צמח, עזרא ג, ח ישוע, ירמיה כג,ה, זכריה ג,ח, ישעיה נג,ב].

ג אין יענע טעג איז געקוּמען יוֹחָנָן פּון המקוה טבילה פּון

תשובה [מלכים ב ה,יד], אוּן האָט רופט אויס אין דער מִדבּר פּון יהוּדה, אַזוי צוּ זאָגן: טוּט תּשוּבה, מחמת דאָס מַלכוּת-שָׁמַיִם האָט זיך דערנענטערט. מחמת דאָס איז ער [יוחנן], פּון וועמען ישַׁעְיָה הַנָּבִיא האָט געזאָגט: קוֹל קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר פַּנּוּ דֶּרֶךְ ה' [ישעיה מ, ג]! אוּן יוֹחָנָן [פּון המקוה טבילה פּון תשובה] האָט געטראָגן אַ מַלבּוּש פּון קעמל-האָר, אוּן אַ לעדערנעם גַּארטל אַרוּם זיינע לענדן; אוּן זיין אֹכֶל איז געווען היישעריקן אוּן ווילדער האָניק. דעמאָלט איז צוּ אים אַרויסגעגאַנגען ירוּשָׁלַיִם, אוּן גאַנץ יהוּדה, אוּן די גאַנצע געגנט פּון יַרדן; אוּן זיי זענען פּון אים מקוה געטוֹבלט געוואָרן אין דער מקוה פּון דעם יַרדן [מלכים ב ה,יד], אוּן האָבּן זיך מִתוַדה [ווידוי, ויקרא טז,כא] געווען אויף זייערע עבירות [מִתְוַדִּים עַל חַטֹּאתֵיהֶם]. אָבּער אַז ער האָט געזען אַ סַך פּון די פּרושים אוּן צדוּקים קוּמען צוּ דער מקוה טבִילה [מלכים ב ה,יד], האָט ער צוּ זיי געזאָגט: איר יַלְדֵי נְחָשִׁים, ווער האָט אייך געגעבּן צוּ פאַרשטיין, אַז איר זאָלט אַנטרינען פּון דעם חָרון אַף הַבָּא [אָנקוּמענדיקן זַעַם פּון ה']? בּרענגט דעריבּער פֵּירות, וואָס זענען רָאוּי פאַר תּשוּבה! אוּן

רעדט אייך נישט איין, אַזוי צוּ זאָגן: אַבְרָהָם איז אָבֵינוּ אוּן מיר האָבּן זְכוּת אָבוֹת; מחמת איך זאָג אייך: ה' קאָן פוּן די דאָזיקע שטיינער אויפשטעלן בָּנִים לְאַבְרָהָם [גלט' ג,ז]. אוּן אָט ליגט שׂוֹין די האַק בּיים שׂוֹרֶשׁ פוּן די בּיימער; דעריבּער, יעדער בּוּים, וואָס בּרענגט נישט אַרויס קיין פְּרִי טוֹב, ווערט אָפּגעהאַקט אוּן אַריינגעוואָרפן אין אֵשׁ אַריין [הָאֵשׁ פוּן גֵּיהִנֹּם, ישעיה סו, כד]. איך מקוה טוֹבל אייך מיט מַיִם צוּ תּשׁוּבה [מלכים ב ה,יד], אָבּער דער, וואָס קוּמט נאָך מיר, איז מעכטיקער פוּן מיר, אוּן זיינע סאַנדאַלן בּין איך נישט רָאוּי צוּ טראָגן; ער וועט אייך מקוה טוֹבלען מיט דעם רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ אוּן מיט אֵשׁ [מה"ש ב, ג-ד]. זיין ווינטשויפל איז אין זיין האַנט, אוּן ער וועט טוֹב אויסריניקן זיין שׁיַער; אוּן זיין חִטָּה וועט ער אַיינזאַמלען אין שפּייכלער אַריין, אָבּער די מֹץ וועט ער פאַרברענען מיט אַן אוּמפאַרלעשלעכן אֵשׁ [אֵשׁ עוֹלם, ישעיה סו, כד, דניאל יב,ב, דראוּן עוֹלם פוּן גֵּיהִנֹּם]. דעמאָלט איז יהושע/ישוע געקוּמען פוּן גָּלִיל צוּם יַרדן [מקוה], צוּ יוֹחָנָן, כּדי פוּן אים מקוה געטוֹבלט צוּ ווערן. אָבּער יוֹחָנָן [פוּן המקוה טבילה פוּן תשובה] האָט רבי מֶלֶך המָּשִׁיחַ פאַרווערט, אוּן געזאָגט: איך וואָלט בּאַדאַרפט פוּן דיר מקוה געטוֹבלט ווערן [אין משיחס מקוה], אוּן דוּ קוּמסט צוּ מיר? אָבּער רבי מֶלֶך המָּשִׁיחַ האָט אים געענטפערט: לאַז זיין; מחמת אַזוי געשיקט זיך פאַר אוּנדז מקַיים צוּ זיין כָּל-צֶדֶק. דעמאָלט האָט ער אים געלאָזט. אוּן בּעת רבי מֶלֶך המָּשִׁיחַ איז מקוה געטוֹבלט געוואָרן, איז ער בּאַלד אַרויסגעקוּמען פוּן דעם מקוה מַיִם; אוּן הִנֵּה האָט זיך דער שָׁמַיִם געשפּאָלטן פאַר אים, אוּן ער האָט געזען דעם רוּחַ הַקֹּדֶשׁ פוּן ה' אַראָפּנידערן ווי אַ טויבּ, אוּן קוּמען אויף אים; אוּן הִנֵּה, אַ בַּת-קוֹל איז אַרויס פוּן שָׁמַיִם, אַזוי צוּ זאָגן: זֶה בְּנִי אֲהוּבִי אֲשֶׁר בּוֹ הָפַצְתִּי, דאָס איז מיין געליבּטער זוּן [דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער], אין וועמען איך

האָבּ אַ וואוילגעפעלן [ה' און בְּנוֹ און רוחוֹ, אדֹנָי אחד דאָך מְשִׁלְשׁ, משלי ל,ד, ישעיה מח, טז, זֹהַר iii ; מתי כח,יט].

ד דעמאָלט איז רבי מֶלך המָשיחַ געפירט געוואָרן פּון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פון ה' אין דער מִדבּר אַריין, כּדי הַשָּׂטָן זאָל אים געפּרוּאוון מיט נְסיוֹנוֹת. אוּן אַז ער האָט געפאָסט פערציק יוֹם אוּן פערציק לַיְלָה, איז רבי מֶלך המָשיחַ דערנאָך הונגעריק געוואָרן. אוּן הַמְנַסֶּה האָט גענעענט, אוּן האָט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: אויבּ דוּ ביסט דער זוּן פּון דער אויבּערשטער, באַפעל, אַז די דאָזיקע שטיינער זאָלן ווערן לֶחֶם. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: סע שטייט געשריבּן: לֹא עַל־הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם כִּי עַל־כָּל־מוֹצָא פִי־ה' [דברים ח ,ג]. דעמאָלט האָט הַשָּׂטָן רבי מֶלך המָשיחַ גענוּמען אין דער עִיר הַקֹּדֶשׁ [הייליקער שטאָט] אַריין, אוּן האָט רבי מֶלך המָשיחַ אַוויקגעשטעלט אויף דעם פִּנַּת גַּג פּון בֵּית-הַמִקדש, אוּן צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: אויבּ דוּ ביסט דער זוּן פּון דער אויבּערשטער, וואָרף דיך אַראַפּ; מחמת סע שטייט געשריבּן: כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָךְ עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן־תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ [תהלים צא, יא-יב]. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ הַשָּׂטָן געזאָגט : שטייט אויך געשריבּן: לֹא תְנַסּוּ אֶת ה' אֱלֹקֵיכֶם [דברים ו ,טז]. אוּן הַשָּׂטָן האָט רבי מֶלך המָשיחַ נאָכאַמאָל גענוּמען אויף אַ זייער הויכן הָר, אוּן האָט רבי מֶלך המָשיחַ געוויזן אַלע מלוּכות פּון דער עוֹלם הַזֶּה, אוּן זייער כבוד; אוּן ער האָט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: אַלע די דאָזיקע וועל איך דיר געבּן, אויבּ דוּ וועסט תִּשְׁתַּחֲוֶה אוּן דיך בּוקן צוּ מיר. דעמאָלט האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים געזאָגט: אוועק מִט דיר, הַשָּׂטָן! מחמת סע שטייט געשריבּן: אֶת ה' אֱלֹקֶיךָ תִּירָא וְאֹתוֹ תַעֲבֹד, דוּ זאָלסט תִּשְׁתַּחֲוֶה ה' אֱלֹקֶיךָ [דברים ו, יג]. דעמאָלט האָט אים הַשָּׂטָן פאַרלאָזט; אוּן הִנֵּה, מַלאכים האָבּן גענעענט, אוּן האָבּן רבי

מֶלך המָשיחַ באַדינט. אוּן וועט ער האָט געהערט, אַז יוֹחָנָן [פּוּן המקוה טבילה פּוּן תשובה] איז איבערגעענטפערט געוואָרן, איז רבי מֶלך המָשיחַ אַוועקגעצויגן קיין גָלִיל; אוּן בּיים פּאַרלאַזן נצֶרֶת, איז רבי מֶלך המָשיחַ געקומען אוּן האָט געוואוינט אין כּפַר-נַחוּם, וואָס איז בּיים יַם, אין דעם געביט פּוּן זבוּלוּן אוּן נַפתָלי, כּדי עס זאָל מקוּים ווערן וואָס סע איז געזאָגט געוואָרן דורך ישַעיָה הַנָביא: אַרְצָה זְבֻלוּן וְאַרְצָה נַפְתָּלִי, דאָס אֶרֶץ זבוּלוּן אוּן דאָס אֶרֶץ נַפתָלי, בּיים דֶרֶך פּונם יַם, אין עֵבר-הַיַרדן, גָלִיל פּוּן די גוֹיִם. הָעָם הַהֹלְכִים בַּחֹשֶׁךְ רָאוּ אוֹר גָדוֹל, יֹשְׁבֵי בְּאֶרֶץ צַלְמָוֶת אוֹר נָגַהּ עֲלֵיהֶם [ישעיה ח, כג; ט, א]. פּוּן דעמאָלט אָן האָט רבי מֶלך המָשיחַ אָנגעהויבּן צוּ אויסצורופן, אוּן צוּ דרשנען, אוּן זאָגן: טוּט תּשוּבה, מחמת דאָס מַלכוּת-שָמַיִם האָט זיך דערנענטערט! אוּן ווי רבי מֶלך המָשיחַ איז געגאַנגען בּיים יַם פּוּן גָלִיל, האָט ער געזען צוויי אַחִים, שִמעוֹן, וואָס ווערט גערופּן כֵּיפָא [כיפא א, כיפא ב], אוּן אַנדריי זיין אָח, ווי זיי ווּאַרפן אַ נעץ אין יַם אַריין; מחמת זיי זענען געווען דַיָגִים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: קומט, פאָלגט מיר נאַך, אוּן איך וועל אייך מאַכן פאַר דַיָגִים פּוּן בְּנֵי אָדָם. אוּן זיי האָבּן באַלד פאַרלאָזט די נעצן, אוּן האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ נאָכגעפאָלגט. אוּן אַז ער איז פּוּן דאָרטן ווייטער געגאַנגען, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזען צוויי אַנדערע אַחִים, יַעקֹב בֶּן-זבדי, אוּן זיין אָח יוֹחָנָן [יוח', יוח"א, יוח"ב, יוח"ג, התג'], אין דער סִירָה מיט זבדי זייער אָב, פאַרריכטנדיק זייערע נעצן; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי גערופּן. אוּן זיי האָבּן באַלד פאַרלאָזט די סִירָה אוּן זייער אָב, אוּן האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ נאָכגעפאָלגט [מתי יט,כט]. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז ארומגעגאַנגען אין גאַנץ גָלִיל, אוּן האָט געלערנט תּוֹרה אין זייערע שוּלן, דרשנדיק די בּשוֹרת הגאוּלָה פּוּן דעם מַלכוּת ה', אוּן האָט געהיילט אַלערלייַ

קראַנקהייטן מיט רְפוּי שלמה אוּן כּל מַחֲלָה צווישן דעם עם. אוּן זיין שֵׁם האָט זיך פאַרשפרייט אין גאַנץ סוּרְיָה, אוּן בְּנֵי אָדָם האָט צוּ רבי מֶלֶך המָשִׁיחַ געבראַכט אַלע, וואָס זענען געווען חוֹלים, געפֿלאָגט פוּן פאַרשידענע מחלות אוּן יסורים, באַזעסענע פוּן שדים, פאַליקע, אוּן געליימטע, אוּן רבי מֶלֶך המָשִׁיחַ האָט זיי געהיילט מיט רפואה שלמה. אוּן סע איז רבי מֶלֶך המָשִׁיחַ נאָכגעגאַנגען אַ גרויסער המוֹן בְּנֵי אָדָם פוּן גָּלִיל, אוּן דעקאַפּאָליס, אוּן ירוּשָׁלַיִם, אוּן יהוּדה, אוּן פוּן עֵבר-הַיַרדן.

ה אוּן בּעת רבי מֶלֶך המָשִׁיחַ האָט געזען די מונים פון

מענטשן, איז ער עָלָה הָהָר [שמות יט,ג], אַרויפגעגאַנגען אויף דעם הָר, אוּן אַז ער האָט זיך אַנידערגעזעצט, האָבּן געניענט צוּ אים תַּלמידים. אוּן רבי מֶלֶך המָשִׁיחַ האָט געעפנט זיין מויל אוּן האָט זיי געלערנט תּוֹרה, אַזוי צוּ זאָגן: אַשְׁרֵי איז די, וואָס זענען עֲנְיֵי הָרוּחַ [אָרעם אין גייסט, ישעיה סו,ב], מחמת זייערס איז דאָס מלכות-שָׁמַיִם. אַשְׁרֵי איז די, וואָס טרויערן [ישעיה סא,ב], מחמת זיי וועלן געטרייסט ווערן. אַשְׁרֵי איז די עַנָוִים [ישעיה בט,יט; צפניה ב,ג], מחמת זיי וועלן יִירְשׁוּ אָרֶץ [תהלים לז, יא]. אַשְׁרֵי איז די, וואָס הונגערן אוּן דאָרשטן נאָך צֶדֶק, מחמת זיי וועלן געזעטיקט ווערן. אַשְׁרֵי איז די בַּעלי-רַחמים; מחמת זיי וועלן דערלאַנגען באַרמהאַרציקייט. אַשְׁרֵי איז די, לויטערע אין לְבָבוֹת [לֵב טָהוֹר, תהלים נא,יב], מחמת זיי וועלן זען ה'. אַשְׁרֵי איז די, וואָס מאַכן שָׁלום, מחמת זיי וועלן אָנגערופן ווערן בְּנֵי אֱלֹקִים. אַשְׁרֵי איז די, וואָס ווערן גערוֹדפט פונוועגן צֶדֶק [דניאל ט, כד], מחמת זייערס איז מלכות-שָׁמַיִם. אַשְׁרֵי איז אייך, אויב בְּנֵי אָדָם וועלן אייך מבַזה זיין, אוּן אייך רוֹדפן, אוּן רעדן לָשׁוֹן הָרָע אויף אייך פאַלש אַלדאַס-בייז צוליב מיר [רבי מֶלֶך המָשִׁיחַ]. פרייט אייך אוּן זייט מָלֵא-שִׂמְחָה, מחמת גָּדוֹל איז אייער שׂכַר אין שָׁמַיִם, ווייל

אַזוי האָבן זיי געוואָדפט די נבֿיאים, וואָס זענען געווען פאַר אייך.
איר זענט דאָס מֶלַח הָאָרֶץ; אויבֿ אָבער זאַלץ פאַרלירט דעם
טַעם, מיט וואָס וועט עס געזאַלצן ווערן? סע טויג מער אויף
גאָרנישט, סיידן אַרויסגעוואָרפן צו ווערן אונ געטראָטן צו ווערן
פון בְּנֵי אָדָם. איר זענט דאָס אור הָעוֹלָם. שטעטל וואָס ליגט
אויף אַ הָר קאָן נישט זיין פאַרבאָרגן. מען צינדט אויך נישט אָן
אור, כּדי עס צו שטעלן אונטער אַ מעסטל, נאָר אויף דעם
מְנוֹרָה; אונ עס לייכט פאַר אַלע, וואָס זענען אין בֵּית. אַזוי אויך
זאָלט איר לאָזן שיינען אייער אור פאַר בְּנֵי אָדָם, כּדי זיי זאָלן
זען אייערע מַעשִׂים טובֿים, אונ לויבן אייער אלוקים הָאָב
שֶׁבַּשָּׁמַיִם. מיינט נישט, אַז איך בין געקומען צו צעשטערן די
תּורה, אָדער די נבֿיאים; איך בין נישט געקומען צו צעשטערן,
נייערט מקַיים צו זיין. מחמת באֱמת, איך זאָג אייך, ביז שָׁמַיִם
אונ ערד וועלן פאַרגיין, וועט קיין איין יוד אָדער קוצו-שֶׁל-יוד
פון דער תּורה נישט פאַרגיין, ביז אַלצדינג וועט מקוים ווערן.
דעריבֿער, ווער סע וועט עובֿר זיין אויף איינער פון די דאָזיקע
מינדסטע מִצוות, אונ וועט לערנען אַזוי די בני אדם, דער וועט
גערופֿן ווערן דער מינדסטער אין דעם מַלכות-שָׁמַיִם; ווער
אָבער סע וועט זיי טאָן אונ לערנען, וועט גערופֿן ווערן גָּדוֹל אין
דעם מַלכות-שָׁמַיִם. מחמת איך זאָג אייך, אויבֿ אייער צֶדֶק וועט
נישט זיין בעסער פון דער צֶדֶק פון די סופֿרים [רַבָּנִים] אונ
פּרושים, וועט איר בֹּאֵין-אופן נישט אַרײַנקומען אין דעם
מַלכות-שָׁמַיִם. איר האָט געהערט, אַז עס איז געזאָגט געוואָרן
צו די קַדמונים ׃ לֹא תִרצָח [שמות כ, יג; דברים ה, יז]. אונ אַלע
רוֹצֵחַ וועט זיין חַייב פאַר דעם בֵּית-דִּין. אָבער איך זאָג אייך, אַז
כָּל הַכּוֹעֵס על זיין אָח, וועט זיין חייב פאַר דעם בֵּית-דִּין; אונ
ווער סע וועט זאָגן צו זיין אָח׃ רֵיקָא, וועט זיין חייב פאַר דעם
סַנהֶדרין; אונ ווער סע וועט זאָגן׃ דו אֱוִיל, וועט זיין אין סַכָּנה

פאַר דעם אֵש פוּן גיהֶנום [ישעיה סו, כד]. דעריבּער, אויב דוּ
ביסט מַקריב דיין קָרבּן אויף דעם מִזבֵּחַ, אוּן דאָרט
דערמאָנסטוּ דיך, אַז דיין אָח האָט עפּעס קעגן דיר, זאלסטוּ
איבּערלאָזן דיין קָרבּן דאָרטן פאַר דעם מִזבֵּחַ, אוּן גיי קוֹדם כל
רעד זיך דורך [שלום מאכן] מיט דיין אָח, אוּן דערנאָך קוּם אוּן
זיי מַקריב דיין קָרבּן. וועט מושווה דיך בּאַלד מיט דיין קעגנער,
כָּל-זמַן דוּ ביסט מיט אים אין דֶּרֶךְ, טאָמער וועט דיך דיין
קעגנער איבּערענטפערן צוּם שׁוֹפט, אוּן דער שׁוֹפט צוּם שׁוֹטר,
אוּן דוּ וועסט אַרײַנגעוואָרפן ווערן אין דער בֵּית הַסֹּהַר אַריין.
באמת, איך זאָג דיר, דוּ וועסט פוּן דאָרטן נישט אַרויסקוּמען,
ביז דוּ וועסט האָבּן בּאַצאָלט די לעצטע פּרוּטה. איר האָט
געהערט, אַז עס איז געזאָגט געוואָרן ׃ לֹא תִּנְאָף [שמות כ,יד;
דברים ה, יח]. אָבּער איך זאָג אייך, אַז יעדער איינער, וואָס
קוּקט אויף אַן אִשָּׁה צוּ גלוּסטן נאָך איר, האט שׁוֹין געוואָפט
מיט איר אין זיין לֵב מיט איר. אוּן אויב דיין רעכט אויג מאַכט
דיך שטרויכלען, נעם עס אַרויס, אוּן וואָרף עס אַוועק פוּן דיר;
מחמת סע איז בּעסער פאַר דיר, אַז דוּ זאָלסט פאַרלירן איינעם
פוּן דיינע אֵברים, אייַדער דיין גאַנצער גוּפּה זאָל אַרײַנגעוואָרפן
ווערן אין גיהֶנום. אוּן אויב דיין רעכטע האַנט מאַכט דיך
שטרויכלען, האַק זי אָפּ, אוּן וואָרף זי אַוועק פוּן דיר; מחמת סע
איז בּעסער פאַר דיר, אַז דוּ זאָלסט פאַרלירן איינעם פוּן דיינע
אֵברים, אייַדער דיין גאַנצער גוּפּה זאָל אַרײַנגעוואָרפן ווערן אין
גיהֶנום. עס איז אויך געזאָגט׃ ווער סע שיידט זיך פוּן זיין אִשָּׁה,
זאָל ער איר געבּן אַ גֵּט [דברים כד, א]. אָבּער איך זאָג אייך, אַז
יעדער איינער, וואָס שיידט זיך פוּן זיין אִשָּׁה, אחוץ צוליב א פאַל
פוּן זנוּת, מאַכט ער זי פאַר אַ זוֹנה, אוּן ווער סע האָט חַתוּנה
מיט אַ גרוּשה, איז אַ נוֹאף. ווידער האָט איר געהערט, אַז סע איז
געזאָגט געוואָרן צוּ די קַדמוֹנים׃ דוּ זאָלסט נישט שוועָרן פאַלש,

נייערט זאָלסט מקַיים זיין דיינע שבועות צוּ ה' [בּמדבּר ל, ג].
אָבּער איך זאָג אייך ׃ שוועריט נישט בְּכלַל; נישט בּיים שָׁמַיִם,
ווייל עט איז דער כִּסֵּא הכּבוד ה' ; נישט בּיי דער ערד, ווייל זי
איז זיין פוּסבּענקל; נישט בּיי ירוּשָׁלַיִם, ווייל זי איז די שטאָט
פוּן דעם מֶלך רָב [תהלים מח,ג]. אויך זאָלסטוּ נישט שוועריען בּיי
דיין קאָפּ, מחמת דוּ קאָנסט קיין איינציקע האָר נישט מאַכן
ווייס אָדער שוואַרץ. נייערט זאָל אייער דָּבָר זיין כֵּן, כֵּן; לֹא
לֹא ׃ אוּן וואָס עס איז איבּעריק, איז לָשׁוֹן הָרָה פונם בייזן. איר
האָט געהערט, אַז עס איז געזאָגט געוואָרן ׃ עַיִן תַּחַת עַיִן אוּן שֵׁן
תַּחַת שֵׁן [שמות כא, כד]. אָבּער איך זאָג אייך, שֶׁלֹּא לְהִתקוֹמֵם
עַל עוֹשֵׂה הָרַע; נייערט ווער סע שלאָגט דיך אויף דער רעכטער
בּאַק, שטעל אים אוּנטער אויך די אַנדערע; אוּן וויל זיך ווער
מיט דיר לאָדן, כּדי אַוועקצוּנעמען דיין כֻּתֹּנֶת, לאַז אים אויך
נעמען דיין מאַנטל; אוּן ווער סע וועט דיך נייטן צוּ גיין איין
מייל, גיי מיט אים צווויי. גיבּ דעם, וואָס בּעט בּיי דיר, אוּן פוּן
דעם, וואָס וויל בּיי דיר לייַען, קער דיך נישט אָפּ. איר האָט
געהערט, אַז עס איז געזאָגט געוואָרן; וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ [ויקרא יט,
יח], אוּן פיינט האָבּן דיין שׂוֹנא. אָבּער איך זאָג אייך׃ האָט ליבּ
אייערע שׂוֹנאים, אוּן זייט דאַוונען פאַר די, וואָס רוֹדֶפן אייך;
כּדי איר זאָלט זיין יְלָדִים פוּן אייער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָּׁמַיִם;
מחמת ער לאָזט שיינען זיין שֶׁמֶשׁ אויף רָעִים אוּן אויף טובים,
אוּן שיקט גֶּשֶׁם אויף צדיקים אוּן אוּמגערעכטע. מחמת אויבּ
איר האָט ליבּ די, וואָס האָבּן אייך ליבּ, וואָסער שׂכַר האָט איר?
טוּען דען נישט די מוֹכסים אויך אַזוי? אוּן אויבּ איר גיט אָפּ
שלום נאָר אייערע אַחִים במשיח, וואָס טוּט איר דאָ אויף? טוּען
דען נישט די אוּמוֹת אויך אַזוי? איר, דעריבּער, זאָלט זיין
שְׁלֵמִים, פוּנקט ווי אייער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָּׁמַיִם איז שָׁלֵם.

ו היט אייך, אַז איר זאָלט נישט טאָן אייער צְדָקה פאַר בְּנֵי

אָדָם, כּדי זיי זאָלן דאָס זען; מחמת דעמאָלט וועט איר נישט האָבן קיין שׂכר בּיי אייער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָׁמַיִם.
דעריבּער, בּעת דוּ טוּסט צדָקה,
זאָלסטוּ פאַר דיר נישט בּלאָזן מיט אַ שופֿר, ווי די צבועִים טוען אין די שולן אוּן אויף די גאַסן, כּדי זיי זאָלן קריגן כָּבוד פוּן בְּנֵי אָדָם. באֱמת, איך זאָג אייך, זיי האָבּן שוֹין זייער שׂכר. נייערט וועט דוּ טוּסט צדָקה, זאָל דיין לינקע האַנט נישט וויסן וואָס דיין רעכטע האַנט טוּט, כּדי דיין צדָקה זאָל זיין בּסֵתר; אוּן דיין אלוקים הָאָב, וואָס זעט אין פאַרבאָרגענישׂ, וועט דיר פאַרגעלטן. אוּן בּעת איר זנעט מִתפַּלֵל, זאָלט איר נישט זיין ווי די צבועִים; מחמת זיי האָבּן ליבּ צוּ שטיין אוּן דאַוונען אין די שולן אוּן טוט תפילה אויף די עק גאַסן, כּדי בְּנֵי אָדָם זאָלן זיי זען. באֱמת, איך זאָג אייך, זיי האָבּן שוֹין זייער שׂכר. אוּן בּעת דוּ בּיסט מִתפַּלֵל, גיי אַריין אין דיין אינעווייניקסטן שטיבל, אוּן פאַרשליס די דֶלֶת, אוּן זיי מִתפַּלֵל צוּ דיין אלוקים הָאָב, וואָס זעט אין פאַרבאָרגענישׂ; אוּן דיין אלוקים הָאָב, וואָס זעט אין פאַרבאָרגענישׂ, וועט דיר פאַרגעלטן. אוּן בּעת איר זענט מִתפַּלֵל, זאָלט איר נישט פּלאַפּלען אָן כַּוָּנָה, ווי די אומות טוען; מחמת זיי מיינען, אַז זיי וועלן דערהערט ווערן דורך זייער רעדן אַ סַך. זייט דעריבּער נישט גלייך צוּ זיי; מחמת אייער אלוקים הָאָב ווייסט, וואָס איר דאַרפט, נאָך איידער איר בּעט אים. דעריבּער זאָלט איר מִתפַּלֵל זיין אויף אַזאַ אוֹפן, דאַוונען: אוּנדזער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָׁמַיִם, יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ תָּבוֹא מַלְכוּתְךָ יֵעָשֶׂה רְצוֹנְךָ כְּבַשָּׁמַיִם כֵּן בָּאָרֶץ. אֶת לֶחֶם חֻקֵּנוּ תֵּן לָנוּ הַיּוֹם, וּסְלַח לָנוּ עַל חַטָּאֵינוּ כְּפִי שֶׁסּוֹלְחִים גַּם אֲנַחְנוּ לַחוֹטְאִים לָנוּ. וְאַל תְּבִיאֵנוּ לִידֵי נִסָּיוֹן, כִּי אִם חַלְּצֵנוּ מִן הָרָע כִּי לְךָ הַמַּמְלָכָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת לְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים. אָמֵן. מחמת אויבּ איר וועט מוֹחל זיין די בְּנֵי אָדָם זייערע עבירות, וועט אייער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָׁמַיִם אויך אייך

מוֹחל זיין; נאָר אויב איר וועט די בְּנֵי אָדָם נישט מוֹחל זיין זייערע עבירות, וועט אייער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָּׁמַיִם אויך אייערע עבירות נישט מוֹחל זיין. אוּן בּעת איר פאַסט, מאַכט נישט קיין זויער פָּנים, ווי די צבועִים, ווייל זיי פאַרקרימען זייערע פָּנימער, כּדי בְּנֵי אָדָם זאָלן זען ווי זיי פאַסטן תעניתים. באָמת, איך זאָג אייך, זיי האָבן שׂוֹין זייער שׂכַר. דוּ אָבער, בּעת דוּ פאַסט, זאָלסטוּ זאַלבּן דיין קאָפּ אוּן וואַשן דיין פָּנים, כּדי בְּנֵי אָדָם זאָלן נישט זען ווי דוּ פאַסט, נייערט דיין אלוקים הָאָב, וואָס איז אין פאַרבאָרגעניש, אוּן דיין אלוקים הָאָב, וואָס זעט אין פאַרבאָרגעניש, וועט דיר פאַרגעלטן. זאָמלט אייך נישט אָן קיין אוֹצרות אויף דער ערד, וואוּ מאָיל אוּן זשאַוועד פאַרדאַרבּן, אוּן וואוּ גנָבים גראָבּן זיך אוּנטער אוּן גַנבענען. נייערט זאַמלט אייך איין אוֹצרות אין שָׁמַיִם, וואוּ נישט קיין מאָיל, אוּן נישט קיין זשאַוועד פאַרדאַרבּן, אוּן וואוּ גנָבים טוּען זיך נישט אוּנטערגראָבּן אוּן גַנבענען; מחמת וואוּ ס'איז דיין אוֹצר, דאָרט וועט אויך זיין דיין לֵב. דאָס מְנוֹרָה פוּן דעם גוּף איז דאָס אויג. דעריבּער, אויב דיין אויג איז געזונט, וועט דיין גאַנצער גוּף זיין לויטער ליכטיקייט. אויב אָבּער דיין אויג איז עַיִן רַע, וועט דיין גאַנצער גוּף זיין לויטער חֹשֶׁךְ. דעריבּער, אויב דאָס אוֹר, וואָס איז אין דיר, איז חֹשֶׁךְ, ווי גָּדוֹל איז די חֹשֶׁךְ ! קיינער קאָן נישט דינען קיין צוויי אֲדוֹנִים; מחמת אָדער ער וועט איינעם פיינט האָבּן אוּן ליבּ האָבּן דעם אַנדערן, דער ער וועט זיך האַלטן בּיי איינעם, אוּן פאַראַכטן דעם אַנדערן. איר קאָנט נישט דינען ה' אוּן מָמוֹן. דעריבּער זאָג איך אייך: זאָרגט נישט מיט לֵב רֹגֶז [דברים כח, סה] פאַר אייער נֶפֶשׁ, וואָס איר זאָלט עסן, אָדער וואָס איר זאָלט טרינקען, אויך נישט פאַר אייער גוּף, וואָס איר זאָלט אָנטאָן. איז נישט דאָס נֶפֶשׁ מער ווי די אֹכֶל, אוּן דער גוּף מער ווי דעם מַלבּוּש? קוּקט אויף די פייגל פוּן שָׁמַיִם, נישט זיי זייַען,

נישט זיי שניידן, זיי זאַמלען אויך נישט איין אין שפּייכלערס, אוּן אייער אלוקים הָאָב שֶבַּשָׁמַים שפּייזט זיי. זענט איר נישט ווערט אַ סַך מער פּוּן זיי? אוּן וועל פּוּן אייך קאָן דוּרך דאַגהן [מיט לֵב רֹגֶז] צוּגעבּן איין אייל צוּ דער שְׁנוּת פּוּן זיין לעבּן? אוּן וואָס דאַגהט [מיט לֵב רֹגֶז] איר וועגן מלבּוש? באַטראַכט די לילִיעס פּוּן דעם שָׂדֶה, ווי זיי וואַקסן; נישט זיי האָרעווען, נישט זיי שפּינען. אוּן איך זאָג אייך, אַז אַפילו שלֹמֹה אין זיין גאַנצער כבוד איז נישט געווען באַקלייִדט ווי איינע פּוּן זיי. בּכֵן, אויבּ ה' טוּט אַזוי באַקלייִדן דאָס גראָז פּוּן דעם שָׂדֶה, וואָס היינט איז עס דאָ, אוּן מָחָר [מאָרגן] ווערט עס אַריַינגעוואָרפן אין אוֹיוון, וועט ה' דען נישט פיל מער אייך, אָ איר קליין-גלויבּיקע? דעריבּער זאָלט איר נישט זאָרגן, אוּן זאָגן: וואָס זאָלן מיר עסן? אָדער: וואָס זאָלן מיר טרינקען? אָדער: וואָס זאָלן מיר אָנטאָן? ווייל די אוּמוֹת זוכן דאָס אַלץ; כֵּן, אייער אלוקים הָאָב שֶבַּשָׁמַים ווייסט, אַז איר דאַרפט דאָס אַלץ האָבּן. נייערט זוכט קוֹדם מַלכוּת ה', אוּן זיין צֶדֶק [בראשית טו, ו; דניאל ט, כד], אוּן דאָס אַלץ וועט אייך צוּגעגעבּן ווערן. זייט דעריבּער נישט באַזאָרגט [לֵב רֹגֶז] פאַר דעם מָחָר [מאָרגן], מחמת דער מָחָר [מאָרגן] וועט פאַר זיך אַליין זאָרגן . גענוג איז פאַר דעם יוֹם זיין אייגענע צרות.

ז מִשפּט נישט, כדי איר זאָלט נישט געמִשפּט ווערן. מחמת מיט דעם מִשפּט, וואָס איר טוּט מִשפּטן, וועט איר געמִשפּט ווערן, אוּן מיט דער מאָס, וואָס איר טוּט מעסען, וועט אייך געמאָסטן ווערן. אוּן פאַרוואָס זעסטוּ דאָס שפּענדל אין דעם אויג פּוּן דיין אָח בַּמָּשִׁיחַ, אָבּער דעם קלאָץ אין דיין אייגן אויג זעסטוּ נישט? אָדער ווי קענסטוּ זאָגן צוּ דיין אָח בַּמָּשִׁיחַ: לאָמיך אַרויסנעמען דאָס שפּענדל פּוּן דיין אויג, וועו -הִנֵּה- איז אַ קלאָץ אין דיין אייגן אויג? דוּ צבֹועק, נעם קוֹדם אַרויס

דעם קלאַץ פון דיין אייגן אויג, אוּן דערנאָך וועסטו זען קלאָר
ווי אַרויסצונעמען דאָס שפּענדל פון דעם אויג פון דיין אָח
[בַּמָּשִׁיחַ]. גיט נישט וואָס ס'איז קוֹדֶשׁ צו כּלָבִים [תהלים כב, יז],
אוּן וואַרפט נישט אייערע פּערל פאַר חזירים, ווייל זיי קענען זיי
נאָך צעטרעטן מיט זייערע פיס, אוּן זיך אויסדרייען אוּן אייך
צעריסן. בּעט, אוּן סע וועט אייך געגעבּן ווערן; זוכט, אוּן איר
וועט געפינען; קלאַפּט אָן, אוּן סע וועט אייך געעפנט
ווערן! מחמת יעדער, וואָס בּעט, וועט באַקומען, אוּן דער וואָס
זוכט, וועט געפינען, אוּן דעם וואָס קלאַפּט אָן, וועט מען
אויפמאַכן. אָדער וואוּ איז דער בן אדם צווישן אייך, וואָס אויב
זיין זון זאָל אים בּעטן לֶחֶם, וועט ער אים געבּן אַ
שטיין? אָדער אויב ער זאָל אים בּעטן אַ פיש, וועט ער אים געבּן
אַ נָחָשׁ? מַה-זאָך איר, וואָס זענט שלעכט, פאַרשטייט ווי צוּ
געבּן מַתָּנוֹת טוֹבוֹת צוּ אייערע יְלָדים, וויפל-זשע מער וועט
אייער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָּׁמַיִם געבּן גוטס צוּ די, וואָס בּעטן
אים? בּכֵן, אַלץ וואָס איר ווילט, אַז בְּנֵי אָדָם זאָלן אייך טוּן,
זאָלט איר אויך זיי טאָן, מחמת דאָס איז די תּוֹרה אוּן די נבִיאים.
גייט אַריין דורך דעם שַׁעַר הַצָּרוּת [ענגן שַׁעַר]; מחמת גערַאם
איז דער שַׁעַר, אוּן בּרייט דער דֶּרֶךְ, וואָס פירט צוּ אֲבַדּוֹן
[פאַרדאַרבּונג], אוּן אַ סַך זענען די, וואָס גייען אַריין דורך דעם
דאָזיקן. אָבּער צַר [ענג] איז דער שַׁעַר, אוּן שמאָל דער דֶּרֶךְ
[דֶּרֶךְ ה', הִתקַשְׁרוּת מיט ה', חסידיש דֶּרֶך ה'], וואָס פירט לַחַיִּים,
אוּן ווייניק זענען די, וואָס געפינען אים. היט אייך פאַר הַנְּבִיאֵי
הַשֶּׁקֶר, וואָס קומען צוּ אייך אין שאָפענע קלייַדער, אָבּער
אינעווייניק זענען זיי פאַרצוקנדיקע וועלף. לויט זייערע פֵּירות
וועט איר זיי דערקענען. קלויבּט מען דען ווַיינטרויבּן פון
דערנער, אָדער פייגן פון שטעכלקעס? אַזוי טראָגט אויך יעדער
בּוים טוב פּרי טוב; אָבּער דער עֵץ הַנִּשְׁחָת [פאַרדאָרבּענער בּוים]

טראָגט פְּרִי רַע. אַ בוים טוב קאָן נישט אַרויסגעבן קיין שלעכטע פֵּירות [יוח"א ג, ט], אוּן אַ פאַרדאָרבענער בוים קאָן נישט אַרויסגעבן קיין פְּרִי טוֹב. יעדער בוים, וואָס טראַגט נישט קיין פְּרִי טוֹב, ווערט אָפּגעהאַקט, אוּן אַרײַנגעוואָרפן אין אֵשׁ [אֵשׁ עוֹלם, ישעיה סו, כד, דניאל יב,ב, דראון עוֹלם פון גֵּיהִנֹּם]. דעריבּער וועט איר זיי דערקענען פון זייערע פֵּירות.

נישט יעדער בן אדם, וואָס רופט מיך ׃ אֲדֹנִי, אֲדֹנִי, וועט אַרײַנקומען אין דעם מַלכות-שָׁמַיִם, נייערט דער, וואָס טוט דעם רָצון פון מיין אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָּׁמַיִם. אין יענעם יוֹם [יום הַדִּין] וועלן אַ סַך צו מיר זאָגן׃ אֲדֹנֵנוּ, אֲדֹנֵנוּ, האָבן מיר נישט נבִיאות געזאָגט אין דיין [השם יתברך] נאמען, אוּן אין דיין [השם יתברך] נאמען [מָשִׁיחַ הַנֵּצֶר פון נֵצֶרֶת ישעיה יא,א, צֶמַח יהושע שמו, זכריה ו, יא-יב תלמוד ירוּשלמי ברכות ה שמו צמח, עזרא ג, ח ישוע, ירמיה כג,ה, זכריה ג,ח, ישעיה נג,ב] אַרויסגעטריבּן שדים, אוּן אין דיין [השם יתברך] נאמען געטאָן אַ סַך נִסים? אוּן דעמאָלט וועל איך זיי דערקלערן ׃ איך האָב אייך קיינמאָל נישט געקענט; אַוועק פון מיר, איר וואָס טוט אומרעכט [אומגעזעצלעך מֻפְקָרוּת, יהודה ד]. דעריבּער, יעדער בן אדם, וואָס הערט די דאָזיקע רייד מיינע אוּן טוט זיי, וועט זיין געגליכן צו אַ חָכָם, וואָס האָט געבויט זיין בֵּית אויף דעם צור [דברים לב, יח]. אוּן דער גֶּשֶׁם איז געפאַלן, אוּן די שטראָמען זענען געקומען, אוּן דיווינטן האָבן געבלאָזן אוּן געשטורעמט אויף דעם בֵּית, אוּן סע איז נישט איינגעפאַלן, מחמת סע איז געווען געגרונטפעסטיקט אויף דעם צור [דברים לב, יח]. אוּן יעדער בן אדם, וואָס הערט די דאָזיקע רייד מיינע [דברי משיח], אוּן טוט זיי נישט, וועט זיין געגליכן צו אַ שׂוטה, וואָס האָט געבויט זיין בֵּית אויף זאַמד; אוּן דער גֶּשֶׁם איז געפאַלן, אוּן די שטראָמען זענען געקומען, אוּן דיווינטן האָבן געבלאָזן אוּן געשטורעמט אויף יענעם בֵּית, אוּן סע איז איינגעפאַלן; אוּן דאָס

פאָלן דערפון איז געווען גָּדוֹלָה. און עס איז געווען, בעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט פאַרענדיקט די דאָזיקע דברי תּוֹרה, האָבן זיך די גרויסע המונים בְּנֵי אָדָם געחִידושט איבער זיין לערנונג. מחמת רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געלערנט תּוֹרה ווי איינער וואָס האָט שליטה רשות, און נישט ווי זייערע סוֹפרים [רבנים].

ח און בעת רבי מֶלך המָשיחַ איז אַראָפּגעקומען פון דעם הָר, איז אים נאָכגעגאַנגען אַ גרויסער עולם. און הִנֵּה איז צו אים געקומען אַן איש מְצֹרָע, וואָס האָט צו רבי מֶלך המָשיחַ אנידערגעפאַלן פאַר אים, און געזאָגט: אֲדוֹנִי, אויב דו ווילסט, קאָנסטו מיך מאַכן טָהוֹר. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנט, און האָט אים אָנגערירט, און געזאָגט: איך ווייל; זיי טָהוֹר. און ער איז באַלד טָהוֹר געוואָרן פון זיין צָרַעת. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט: זע, דערצייל עס קיינעם נישט, נייערט גיי און ווייז דיך פאַרן כֹּהן, און זיי מַקריב דעם קָרבָּן, וואָס מֹשה האָט געבאָטן, פאַר אַן עֵדות צו זיי [ויקרא יג, מט; יד, ב-לב]. און ווי רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרײַנגעקומען קיין כְּפַר-נַחוּם, האָט צו אים גענעענט אַ קֶנטוריוֹן וואָס האָט אים געבעטן, און געזאָגט: אֲדוֹנִי, מיין מְשָׁרֵת ליגט געליימט אין בַּיִת, און ליידט מוֹרָאדיק. און האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו אים געזאָגט: איך וועל קומען און אים היילן. און דער קֶנטוריוֹן האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט: אֲדוֹנִי, איך בין נישט ווערט, אַז דו זאָלסט קומען אונטער מיין דאָך; נייערט זאָג נאָר דאָס דָּבָר, און מיין מְשָׁרֵת וועט געהיילט ווערן. מחמת אויך איך בין אַ בן אדם, געשטעלט אונטער באַפעל-מאַכט, און אַז אַנְשֵׁי צָבָא איך זאָג צו דעם: גיי, און ער גייט; און צו אַן אַנדערן: קום, און ער קומט; און צו מיין עֶבֶד: טו! און ער טוט עס. און ווי רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געהערט, האָט ער זיך געחִידושט, און געזאָגט צו די, וואָס זענען

אים נאָכגעפאָלגט ׃ בֿאמת, איך זאָג אייך, נישט אַפילו אין אֶרֶץ יִשְׂרָאל האָבֿ איך געפונען אַזאַ אֱמונה. אוון איך זאָג אייך׃ אַ סַך וועלן קומען פון מִזרח אוון מַערב, אוון וועלן זיך אַנידערזעצן בֿיים טיש מיט אַבְרָהם, אוון מיט יִצחָק, אוון מיט יַעקֹבֿ, אין דעם מַלכות-שָׁמַים. די בְּנֵי הַמַלכות וועלן אַרויסגעוואַרפן ווערן אין דער דרויסנדיקער חֹשֶׁךְ; דאָרט וועט זיין געוויין אוון דאָס קריצן פון ציין. אוון רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט צום קֶנטוריוֹן ׃ גיי דיין דֶּרֶךְ ; ווי דיין אֱמונה, אַזוי זאָל דיר געשען. אוון דער מְשָׁרֵת איז געהיילט געוואָרן פונקט אין יענער שָׁעה. אוון בֿעת רבי מֶלך המָשיחַ איז אַריינגעקומען אין דעם בֵּית אַריין פון כֵּיפָא, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזען זיין שוויגער ליגן קראנק אויף פיבֿער; אוון רבי מֶלך המָשיחַ האָט באַרירט איר האַנט, אוון דאָס פיבֿער האָט זי אָפגעלאָזט; אוון זי איז אויפגעשטאַנען, אוון האָט אים באַדינט. אוון אַז דער אָוונט האָט זיך געניגט, האָבֿן זיי געבֿראַכט צו רבי מֶלך המָשיחַ אַ סַך באַזעסענע פון שדים; אוון ער האָט אַרויסגעטריבֿן די שדים מיט אַ דָּבָר, אוון האָט געהיילט אַלע, וואָס זענען געווען חוֹלים; כּדי עס זאָל מקוים ווערן, וואָס ישַעיה הַנָבִיא האָט געזאָגט׃ חֳלָיֵנו הוא נָשָׂא ומַכְאֹבֵינו סְבָלָם, ער האָט אויף זיך גענומען אונדזערע קראַנקהייטן, אוון געטראָגן אונדזערע ווייטיק [ישַעיה נג, ד]. אוון בֿעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזען אַ גרויסן עוֹלם אַרום זיך, האָט ער באַפוילן אַריבֿערצושיפן זיך אויף יענער זייט יַם. אוון הִנֵּה איז צו רבי מֶלך המָשיחַ געקומען אַ סוֹפר, וואָס האָט געזאָגט׃ רֶבִּי, איך וועל דיר נאָכגיין וואוהין דו וועסט גיין. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו אים געזאָגט׃ די פוקסן האָבֿן היֵלן, אוון די פייגל פון שָׁמַיִם האָבֿן נעסטן, אָבֿער דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, מָשיחַ] האָט נישט וואו זיין קאָפּ אַנידערצולייגן. אוון אַן אַנדערער פון משיחס תַּלמידים האָט צו רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט׃ אֲדוֹנִי, דערלויבֿ מיר קוֹדם צו

גיין אוּן מקַבּר זיין אָבי. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: גיי מיר נאָך, אוּן זאָלן די מֵתים [יוח' ג,ג] מקַבּר זיין זייערע מֵתים. אוּן וועט רבי מֶלך המָשיחַ איז אַריין אין דער סִירָה, זענען משיחס תַּלמידים אים אָכגעגאַנגען. אוּן הִנֵּה האָט זיך אויפגעהויבן אַ גרויסער שטורעם אויפן יַם, אַזוי ,אַז די סִירָה איז געווָארן פאַרפלייצט פוּן די כוואַליעס; אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ איז געשלאָפן. אוּן זיי זענען צוּגעגאַנגען אוּן האָבּן אים אויפגעוועקט, אוּן געזאָגט: אֲדוֹנִי, ראַטעווע, מיר גייען אוּנטער! מיר קומען אום! האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: פאַרוואָס שרעקט איר אייך, אָ איר קליין-גלויביקע? דערנאָך איז ער אויפגעשטאַנען, אוּן האָט אָנגעשריגן אויף די ווינטן אוּן אויף דעם יַם; אוּן סע איז געווָארן אַ גרויסע שטילקייט. אוּן די בְּנֵי אָדָם זענען נִשתּוֹמם געווארן, אוּן האָבּן געזאָגט : וואָס איז דאָס פאַר אַן איש, אַז אַפילו די ווינטן אוּן דער יַם געהאָרכן אים [תהלים קז, כה]?

אוּן וועט רבי מֶלך המָשיחַ איז געקומען אויף דער אַנדערער זייט, אין דעם לאַנד פוּן די גַּדרִיים, האָבּן אים באַגעגנט צוויי באַזעסענע, וואָס זענען אַרויסגעקומען פוּן צווישן די קבָרים, אוּן וואָס זענען געווען זייער ווילד, אַזוי, אַז קיינער האָט נישט געקענט פאַרבײַגיין דורך יענעם דֶּרֶך. אוּן הִנֵּה, זיי האָבּן געשריגן, אוּן געזאָגט: מַה לָּנוּ וּלְךָ, דוּ זוּן פוּן דער אויבערשטער? ביסטוּ אַהערגעקומען אונדז צוּ פּיניקן פאַר דער צייט [צייט פוּן יום הדין]? אוּן פוּן דערווייטן פוּן זיי האָט זיך געפּאַשעט אַ גרויסע סטאַדע חזִירים. אוּן די שדים האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ געבעטן: אויבּ דוּ טרייבסט אונדז אַרויס, שיק אונדז אַריין אין דער סטאַדע חזִירים. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: גייט! אוּן זיי זענען אַרויסגעגאַנגען, אוּן זענען אַריין אין די חזִירים. הִנֵּה די גאַנצע סטאַדע האָט זיך אַראָפּגעלאָזט פוּן דעם

שיפּוּע אין יַם אַריין, אוּן זענען אוּמגעקוּמען אין די מַיִם. אוּן די פּאַסטוּכער זענען אַנטלאָפן, אוּן זענען געקוּמען אין דער שטאָט אַריין, אוּן האָבּן דערציילט אַלצדינג, אוּן אויך וואָס סע איז געשען מיט די בּאַזעסענע. אוּן הִנֵּה, די גאַנצע שטאָט איז אַרויסגעגאַנגען בּאַגעגענען רבי מֶלך המָשיחַ; אוּן וועַן זיי האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ געזען, האָבּן זיי אים געבּעטן, אַז ער זאָל פאַרלאָזן זייערע גְבוּל.

ט אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרײַנגעגאַנגען אין אַ סִירָה, אוּן איז אַריבּערגעפאָרן, אוּן איז אָנגעקוּמען אין זיין אייגענער שטעטל אַריין. אוּן הִנֵּה האָבּן בְּנֵי אָדָם צוּ אים געבּראַכט אַן אִיש מְשֻׁתָּק, וואָס איז געלעגן אויף אַ בּעט; אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזען זייער אֱמוּנה, האָט ער געזאָגט צוּם אִיש מְשֻׁתָּק: הִתְחַזֵּק, בְּנִי; דיינע עבירות זענען דיר פאַרגעבּן געוואָרן. אוּן הִנֵּה, עטלעכע פוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים] האָבּן צוּ זיך געטראַכט: דער דאָזיקער בן אדם לעסטערט [מְגַדֵּף שֵׁם ה']. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט פאַרשטאַנען זייערע מַחשָׁבות, אוּן האָט געזאָגט: פאַרוואָס טראַכט איר בייז אין אייערע לְבָבוֹת? מחמת וואָס איז לייכטער, צוּ זאָגן: דיינע עבירות זענען דיר פאַרגעבּן, אָדער צוּ זאָגן: שטיי אויף, אוּן גיי? אָבּער כּדי איר זאָלט וויסן, אַז דער בּר-אֱנָשׁ [דניאל ז, יג, מָשיחַ] האָט רשוּת אויף דער ערד מוֹחל צוּ זיין עבירות - דעמאלט האָט ער געזאָגט צוּם אִיש מְשֻׁתָּק - שטיי אויף, אוּן נעם דיין בּעט, אוּן גיי אַהיים. אוּן ער איז אויפגעשטאַנען אוּן איז אַהיימגעגאַנגען. אוּן אַז די המונים מענטשן האָט דאָס געזען, האָבּן זיי זיך געפאָרכטן, אוּן האָבּן געזאָגט בָּרוּךְ ה', וואָס האָט געגעבּן אַזאַ רשות צוּ מענטשן. אוּן ווי רבי מֶלך המָשיחַ איז פוּן דאָרטן אַוועקגעגאַנגען, האָט ער געזען אַ בן אדם, וואָס האָט געהייסן מתתיהו [מתי], זיצן אויפן צאָל-אַמט [הויז פון שטייער]. אוּן רבי

מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט ׃ פאָלג מיר נאַך! אוּן ער איז אויפגעשטאַנען, אוּן איז רבי מֶלך המָשיחַ נאָכגעגאַנגען. אוּן עס איז געווען, בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז געזעסן אין בֵּית בּיים טיש, הִנֵּה ערשט אַ סַך מוֹכסים אוּן חוֹטְאִים זענען געקומען, אוּן האָבּן זיך אַנידערגעזעצט מיט רבי מֶלך המָשיחַ אוּן משיחס תַּלמידים. אוּן אַז די פּרושים האָבּן דאָס עזען, האָבּן זיי געזאָגט צוּ משיחס תַּלמידים ׃ פאַרוואָס עסט אייער רֶבּי מיט מוֹכסים אוּן חוֹטְאִים? אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געהערט, האָט ער געזאָגט׃ די, וואָס זענען געזונט, דארפן נישט האָבּן קיין רוֹפא, נייערט די, וואָס זענען חוֹלים. איר אָבּער גייט אוּן לערנט וואָס דאָס מיינט׃ חֶסֶד חָפַצְתִּי וְלֹא־זֶבַח, חֶסֶד בּאַגער איך, אוּן נישט קיין קָרבָּנות. [הוֹשע ו, ו]. מחמת איך בּין נישט געקומען רופן די צַדיקים, נייערט די חוֹטְאִים [צוּ תשובה]. דעמאָלט האָבּן געגעענט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ די תַּלמידים פוּן יוֹחָנָן [פוּן המקוה טבילה פוּן תשובה], אוּן האָבּן געזאָגט׃ פאַרוואָס צָמִים מיר אוּן די פּרושים אָפט, אוּן דיינע תַּלמידים צָמִים נישט? אוּן האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט׃ קענען די מחוּתַּנים טרויערן, כָּל-זמַן דער חָתן [רבי מֶלך המָשיחַ] איז מיט זיי? סע וועלן אָבּער קומען טעג, וועו דער חָתן וועט אַוועקגענומען ווערן פוּן זיי [יוח' יד,כח], אוּן דעמאָלט וועלן זיי פאַסטן. אוּן קיינער לייגט נישט אַ לאַטע פוּן נישט-איינגעלאָפענעם טוּך אויף אַן אַלט מַלבּוש; ווייל די לאַטע רייסט זיך אָפּ פוּן דעם מַלבּוש, אוּן סע ווערט נאָך אַן ערגערער ריס. מע טוּט אויך נישט אַרײַנגיסן קיין נייעם וויין אין אַלטע לאָגלען; אַנדערש צעפּלאַצן די לאָגלען, אוּן דער וויין טוּט זיך צעגיסן, אוּן די לאָגלען גייען פאַרלוירן. נייערט נייעם וויין גיסט מען אַריין אין נייע לאָגלען, אוּן בּיידע זענען באַוואָרנט. בּשַׁעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט אַזוי צוּ זיי גערעדט, הִנֵּה, איז געקומען אַחַד הַנִּכְבָּדִים [פוּן בֵּית כְּנֶסֶת],

אוּן הָאט פַאר רבי מֶלך המָשיחַ אנידערפַאלן, אוּן געזָאגט: זה עַתָּה מֵתָה בִּתִּי; נאָר קום, אוּן לייג אַרויף אויף איר דיין האַנט, וועט זי ליבּן [יוח' י,י]. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אויפגעשטאַנען, אוּן איז אים נאָכגעגאַנגען מיט משיחס תַּלמידים. אוּן הִנֵּה, אַן אִשָּׁה, וואָס האָט צוועלף יאָר געליטן פוּן אַ זָבַת דָּם [נִדָּה טומאָה], האָט געגעבּנט הינטער רבי מֶלך המָשיחַ אוּן האָט אָנגערירט די מלבוש פוּן רבי מֶלך המָשיחַס צִיצִית. מחמת זי האָט בּיי זיך געטראַכט: אויבּ איך וועל נאָר אָנרירן זיין מַלבּוש, וועל איך ווערן געזוּנט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אויסגעדרייט, אוּן אַז ער האָט זי געזען, האָט ער געזָאגט: חִזְקִי, בַּת מיינע ;דיין אֱמוּנה האָט דיר גערַאטעוועט! אוּן די אִשָּׁה איז געזוּנט געוואָרן פוּן יענער שָׁעה אָן. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרײַנגעקומען אין דעם בֵּית הַנִּכְבָּד אַריין, אוּן געזען די פלייטנשפּילער, אוּן דעם טומלדיקן עוֹלם, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזָאגט: גייט אַרויס; מחמת דאָס מיידעלע איז נישט נִפְטָר, נייערט זי שלאָפט. אוּן זיי האָבּן אים גוט אויסגעלאַכט. אָבּער אַז מען האָט דעם עוֹלם אַרויסגעשיקט, איז רבי מֶלך המָשיחַ אַרײַנגעגאַנגען, אוּן האָט זי אָנגענומען בּיי דער האַנט; אוּן דאָס מיידעלע איז אויפגעשטאַנען. אוּן די שֶׁם וועגן דעם האָט זיך פאַרשפּרייט אין יענעם גאַנצן לאַנד. אוּן ווי רבי מֶלך המָשיחַ איז פוּן דאָרטן אַוועקגעגאַנגען, זענען אים נאָכגעגאַנגען צוויי בּלינדע, וואָס האָבּן געשריגן, אוּן געזָאגט: דערבּאַרעם דיך אויף אונדז, בֶּן-דָּוִד! אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרײַנגעקומען אין דעם בֵּית אַריין, האָבּן די בּלינדע גענעענט צו אים; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזָאגט: גלויבּט איר, אַז איך בין בּכּוֹח דאָס צו טאָן? האָבּן זיי צו אים געזָאגט: כֵּן, אֲדוֹנֵנוּ. דעמאָלט האָט רבי מֶלך המָשיחַ באַרירט זייערע אויגן אוּן געזָאגט: לויט ווי אייער אֱמוּנה, אַזוי זאָל אייך געשען. אוּן זייערע אויגן זענען

געעפנט געוואָרן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי שטרענג באַפוילן, אוּן געזאָגט: זַעַם אַז קיינער זאָל עס נישט וויסן. אָבּער זיי זענען אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָבּן פאַרשפּרייט רבי מֶלך המָשיחַס שֵׁם אין יענעם גאַנצן לאַנד. אוּן ווי זיי זענען אַרויסגעגאַנגען, הִנֵּה, האָט מען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געבּראַכט אַן אִישׁ אֱלֹם, וואָס איז געווען באַזעסן פּוּן אַ שד. אוּן אַז דער שד איז אַרויסגעטריבּן געוואָרן, האָט דער אִישׁ אֱלֹם גערעדט; אוּן דאָס המונים עם האָט זיך געחִידושט, אוּן געזאָגט: אַזוינס איז נאָך קיינמאָל נישט געזען געוואָרן אין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל! אָבּער די פּרושים האָבּן געזאָגט: דוּרך דעם שַׂר פּוּן די שדים טרייבּט ער אַרויס שדים! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרוּמגעגאַנגען איבּער אַלע שטעט אוּן שטעטלעך, האָט געלערנט [א מוֹרֶה, א רַב] אין זייערע שולן, אוּן דרשענט די בּשׂוֹרת הגאוּלָה פּוּן דעם מַלכוּת [ה'], אוּן געהיילט יעדע מִין מַחֲלָה אוּן יעדן מִין ווייטיק מיט רפואה שלמה. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזען דאָס מאַסן עם, האָט אים אָנגענוּמען אַ רַחמָנוּת אויף זיי, וויל זיי זענען געווען פאַרשמאַכט אוּן פאַרוואָרלאָזט, כַּצֹאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רוֹעֶה [במדבר כז, יז]. דעמאָלט האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט צוּ משיחס תַּלמידים: דער קָצִיר איז בּאֱמת גָּדוֹל, אָבּער די פּוֹעֲלִים זענען ווינציק. בּעט דעריבּער דעם אֲדוֹן הַקָּצִיר, אַז ער זאָל אַרויסשיקן פּוֹעֲלִים צוּ זיין קָצִיר [רומ' י, טו]!

כ אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט גערופן צוּ זיך משיחס צוועלף תַּלמידים, אוּן האָט זיי געגעבּן שלִיטה אוּן מאַכט איבּער שדים, זיי אַרויסצוּטרייבּן, אוּן צוּ היילן יעדע מִין מַחֲלָה אוּן יעדן מִין ווייטיק. אוּן דאָס זענען די נעמען פּוּן רבי מֶלך המָשיחַס צוועלף שלִיחים: דער ערשטער, שִׁמעוֹן, וואָס ווערט גערופן כֵּיפָא [כיפא א, כיפא ב] אוּן אַנדריי זיין אָח; יַעקֹב בֶּן-זַבדי, אוּן יוֹחָנָן

זיין אָח [יוח', יוח"א, יוח"ב, יוח"ג, התג'], פּיליפּוס אוּן בַּר-תַּלמַי; תּאָמָא אוּן מתתיהו, דער מוֹכס [מתי], יַעקֹב בֶּן-חַלפַי אוּן תַּדָּי; שִׁמעוֹן דער קַנָּאי, אוּן יהוּדה אִיש-קִריוֹת, וואָס האָט אים [רַבִּי מֶלך המָשיחַ] אויך פאַררָאטן. די דאָזיקע צוועלף האָט רבי מֶלך המָשיחַ אַוועקגעשיקט, אוּן האָט זיי געבאָטן, אַזוי צו זאָגן: גייט נישט אויף קיין דֶּרֶךְ פוּן די אוּמוֹת, אוּן קוּמט נישט אַריין אין אַ שטאָט פוּן די שוֹמרוֹנים, נייערט גייט ליבער צוּ הצאן הָאוֹבְדוֹת פוּן דעם בֵּית-יִשׂרָאל. אוּן בעת איר גייט, דרשן, אוּן זאָגט: דאָס מַלכוּת-שָׁמַיִם איז נאָענט. היילט די חוֹלים, הָקִימוּ מֵתים, טַהֲרוּ די מצוֹרָעים, טרייבט אַרויס די שדים; בחינם האָט איר מקַבּל געווען, בחינם זאָלט איר געבּן. נעמט נישט קיין זָהָב, אָדער זילבער, אָדער קוּפּער אין אייערע גאַרטלען, נישט קיין בעטלערס זאַק אויפן דֶּרֶךְ, נישט קיין צוויי כֻּתָּנוֹת, נישט קיין שיך, נישט קיין שטעקן; מחמת דער פּוֹעל איז ווערט זיין לֶחֶם. אוּן אין וואָסער שטעטל אָדער דאָרף איר וועט אַריינקוּמען, פאָרשט אויס אַ בֶּן-חַיִל אין איר, אוּן דאָרט פאַרבּליבט, ביז איר גייט ווייטער. אוּן ווי איר קוּמט אַריין אין דעם בֵּית, בָּרְכוּהוּ בְּשָׁלוֹם. אוּן אויב דאָס בֵּית איז אַ בֵּית-חַיִל, זאָל אייער שָׁלוֹם קוּמען איוּף אים; נאָר אויב סע איז נישט אַ בֵּית-חַיִל, זאָל אייער שָׁלוֹם זיך אוּמקערן צוּ אייך. אוּן ווער סע וועט אייך נישט אויפגעמען, אָדער אויסהערן אייערע דְּבָרִים [דברי משיח], זאָלט איר אָפּטרעסלען דעם שטויב פוּן אייערע פיס בעת איר גייט אַרויס פוּן יענעם בֵּית אָדער שטעטל [נָעַר חָצְנוֹ]. באֱמת, איך זאָג אייך, דעם לאַנד פוּן סדוֹם אוּן עַמוֹרָה וועט אַ סַך גרינגער זיין אין יוֹם-הַדין, ווי פאַר יענער שטעטל. הִנֵּה, איך שיק אייך אַרויס ווי כְּבָשִׂים צווישן זְאֵבִים. זייט דעריבּער קלוּג ווי נְחָשִׁים [בראשית ג,א], אוּן תְּמִימוּתדיק ווי טויבּן. היט אייך אָבּער פאַר בְּנֵי אָדָם; מחמת זיי וועלן אייך איבּערענטפערן צוּם סַנהֶדרין,

אוּן אין זייערע שולן וועלן זיי אייך שמייסן מיט
ריטער; בֵּן, אויך פאַר מוֹשלים אוּן מלָכים וועט מען אייך
בּרענגען פוּן מיינעטוועגן, פאַר אַן עֵדות צוּ זיי אוּן פאַר די
אוּמות. אוּן בּעת זיי טוּען אייך איבּערענטפערן, דאַגהט מיט לֵב
רׂגֵז נישט וואָס איר זאָלט זאָגן, אָדער וואָס איר זאָלט רעדן;
מחמת סע וועט אייך אין יענער שָׁעה געגעבּן ווערן, וואָס איר
זאָלט רעדן. מחמת נישט איר זענט עס די, וואָס רעדן, נייערט
דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פוּן אייער אלוקים הָאָב, וואָס רעדט דוּרך אייך.
אוּן אָח וועט אָח איבּערענטפערן צוּם מָוֶת, אוּן אן אָב זיין יֶלֶד,
אוּן יְלָדים וועלן אויפשטיין קעגן הוֹרים, אוּן זיי טייטן; אוּן
איר וועט זיין פאַרהאַסט מיט שְׂנאַת חִנָּם פוּן אַלעמען צוליבּ
מיין נאָמען [יהושע/ישוע]; אָבּער דער, וואָס וועט אויסהאַלטן
עַד קֵץ, וועט גערַאטעוועט ווערן מיט יְשׁוּעָת אֱלֹקֵנוּ. אוּן וועו זיי
טוּען אייך רוֹדֶפן אין דער שטעטל, אַנטלויפט אין דער
אַנדערער; מחמת באֱמת, איך זאָג אייך, איר וועט נישט האָבּן
דוּרכגעגאַנגען די שטעטלעך פוּן אֶרֶץ יִשׂרָאל, בּיז דער בַּר-אֱנָשׁ
[דניאל ז,יג, מָשִׁיחַ] וועט קוּמען. אַ תַּלמיד שטייט נישט העכער
פוּן זיין רַבּי, אוּן אַן עֶבֶד איבּער זיין אָדוֹן; גענוּג איז פאַר דעם
תַּלמיד ער זאָל זיין ווי זיין רַבּי, אוּן דער עֶבֶד ווי זיין אָדוֹן. אויבּ
דעם בַּעל-הַבַּיִת האָט מען גערופן בַּעל-זבוּל, וויפל מער זיינע
בני-בּית! בּכֵן, האָט נישט קיין מוֹרא פאַר זיי; מחמת עס איז
גאָרנישט פאַרהוילן, וואָס וועט נישט אַנטפּלעקט ווערן, אוּן
פאַרבּאָרגן [נִסְתָּר], וואָס וועט נישט באַקאַנט ווערן. וואָס איך
זאָג אויך אין דער חֹשֶׁךְ, רעדט אין דער אוֹר; אוּן וואָס איר
הערט אויפן אויער, דאָס זאָלט איר אויסרופן אויף די דעכער.
אוּן האָט נישט קיין מוֹרא פאַר די, וואָס טייטן דעם גוּף, נאָר
קאָנען נישט טייטן די נשָׁמה; נייערט האָט ליבּערשט מוֹרא פאַר
אים, וואָס קאָן אוּמבּרענגען סיי נשָׁמה, סיי גוּף אין גיהֶנום.

פאַרקויפט מע דען נישט צוויי פייגעלעך פאַר אַ פרוטה? אוּן דאָך פאַלט קיין אֶחָד פוּן זיי נישט אויף דער ערד אָן דער רָצון פון אייער אלוקים הָאָב. בּיי אייך זענען אַפילו די האָר אויף דעם קאָפּ אַלע געציילט. דערפאַר האָט נישט קיין מוֹרא; איר זענט מער ווערט ווי אַ סַך פייגעלעך. דעריבּער, יעדער בן אדם, וואָס וועט מיך מתודה זיין פאַר בְּנֵי אָדָם [אני מאמין הוֹדָאָה פון רבי מֶלך המָשיחַ אֲדוֹנֵנוּ], דעם וועל איך אויך מתודה זיין פאַר מיין אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָּׁמַיִם. וועך אָבּער סע וועט מיך פאַרלייקענען פאַר בְּנֵי אָדָם, דעם וועל איך אויך פאַרלייקענען פאַר מיין אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָּׁמַיִם. מיינט נישט, אַז איך בּין געקומען כדי צו בּרענגען שָׁלום אויף דער ערד; איך בּין נישט געקומען בּרענגען שָׁלום, נייערט אַ חֶרֶב. מחמת איך בּין געקומען פוּנאַנדערשיידן אַ בן אדם פוּן זיין אָב, אוּן אַ בַּת פוּן איר אֵם, אוּן אַ שנוּר פוּן איר שוויגער; אוּן אֹיְבֵי אִישׁ אַנְשֵׁי בֵיתוֹ [מיכא ז, ו]. דער, וואָס האָט ליב אָב אָדער אֵם מער ווי מיך [רבי מֶלך המָשיחַ, דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער], איז מיך נישט ווערט; אוּן דער, וואָס האָט ליב בֵּן אָדער בַּת מער ווי מיך [בַּר-אֱנָשׁ, דניאל ז,יג, מָשיחַ], איז מיך נישט ווערט. אוּן דער, וואָס נעמט נישט זיין [עֲקֵדָה עץ בראשית כב,ז] עֲקֵדָה עץ בּוים פוּן מסירות נפש אוּן גייט מיר נאָך, איז מיך נישט ווערט. דער, וואָס געפינט זיין נֶפֶשׁ, וועט עס פאַרלירן; אוּן דער וואָס פאַרלירט זיין נֶפֶשׁ פוּן מיינעטוועגן [לְמַעֲן רבי מֶלך המָשיחַ], וועט עס געפינען. דער, וואָס נעמט מיך אויף, נעמט מיך אויף, אוּן דער, וואָס נעמט אייך אויף, נעמט אויף דעם, וואָס האָט מיך געשיקט [ה']. דער, וואָס נעמט אויף אַ נָביא אין דעם נאָמען פוּן אַ נָביא, וועט באַקומען אַ נָביאס שׂכַר; אוּן דער, וואָס נעמט אויף אַ צַדיק אין דעם נאָמען פוּן אַ צַדיק, וועט באַקומען אַ צַדיקס שׂכַר. אוּן דער, וואָס וועט בּלויז געבּן צוּ טרינקען אַ כּוֹס קאַלט מַיִם

איינעם פון די דאָזיקע מינדסטע, אין דעם נאָמען פון אַ תַּלמיד [פון רבי מֶלך המָשיחַ], באֱמת, איך זאָג אייך, ער וועט נישט אָנווערן זיין שׂכַר.

יא און עס איז געווען, וועו רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענדיקט צו בַּאַפעלן זיינע צוועלף תַּלמידים, איז ער פון דאָרטן אַוועקגעגאַנגען לערנען תּוֹרה אוּן דרשענען אין זייערע שטעטלעך. אוּן וועו יוֹחָנָן [פון המקוה טבילה פון תשובה] האָט געהערט אין דער בֵּית הַסּוֹהַר די מַעשׂים פון דעם רבי מֶלך המָשיחַ, האָט ער געשיקט דורך זיינע תַּלמידים, אוּן געזאָגט צו רבי מֶלך המָשיחַ: אַתָּה הוּא הַבָּא, אָדער זאָלן מיר וואַרטן אויף אַן אַנדערן? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צו זיי געזאָגט: גייט אוּן דערציילט יוֹחָנָן [פון המקוה טבילה פון תשובה] וואָס איר הערט אוּן זעט: די בלינדע קריגן זייער ראִיה, די לאָמע גייער, די מצוֹרָעים ווערן מְטוֹהָרִים, די טויבע הערן, די טויטע שטייען אויף תְּחִיַּת-הַמֵּתים, אוּן פאַר די עֲנִיִּים ווערט געדרשנט די בְּשׂוֹרת הגאולה. אוּן אַשְׁרֵי איז דעם, וואָס וועט זיך נישט שטרויכלען אָן מיר! אוּן ווי זיי זענען אַוועקגעגאַנגען, האָט רבי מֶלך המָשיחַ אָנגעהויבן צו רעדן צום המונים עם וועגן יוֹחָנָן [פון המקוה טבילה פון תשובה]: וואָס זענט איר אַרויסגעגאַנגען זען אין דער מִדבּר? אַ טראָשטשינע שאָקלען זיך מיטן ווינט? וואָס דען זענט איר אַרויסגעגאַנגען זען? אַ מענטשן אָנגעטאָן אין פיינע מַלבּושים? הִנֵּה, די וואָס טראָגן פיינע מַלבּושים זענען אין הייזען פון מלָכים. אָדער צוליב וואָס זענט איר אַרויסגעגאַנגען? צו זען אַ נָביא? כֵּן, איך זאָג אייך, אַ סַך מער ווי אַ נָביא. דאָס איז ער, פון וועמען סע שטייט געשריבן: הִנְנִי שׁוֹלֵחַ מַלְאָכִי לְפָנֶיךָ וּפִנָּה דֶּרֶךְ לְפָנָיךָ [שמות כג,כ, מלאכי ג,א]. באמת, איך זאָג אייך, צווישן די, וואָס זענען געבוירן געוואָרן פון נָשים, איז נישט אויפגעשטאַנען קיין

גרעסערער ווי יוֹחָנָן פּון המקוה טבילה פּון תשובה; דאָך איז דער קלענסטער אין דעם מַלכות-שָׁמַיִם גרעסער ווי ער. אוּן זינט די טעג פּון יוֹחָנָן פּון המקוה טבילה פּון תשובה אָן בּיז איצט, ליידט דאָס מַלכות-שָׁמַיִם געוואַלט, אוּן די בְּנֵי אָדָם פּון געוואַלט נעמען עס מיט גבורה. מחמת אַלע נבִיאים אוּן די תּוֹרה האָבּן נבִיאות געזאָגט בּיז יוֹחָנָן [פּון המקוה טבילה פּון תשובה]. אוּן אויב איר ווילט עס אָננעמען, איז ער אלִיָהוּ הַנָּבִיא, ווָאס דאַרף קוּמען [מלא' ג, כג]. דער, ווָאס האָט אויערן, זאָל הערן! צוּ וועמען אָבּער זאָל איך גלייכן דעם דאָזיקן דוֹר? עס איז גלייַך צוּ יְלָדים, ווָאס זיצן אויף די מאַרקפּלעצער אוּן רופן צוּ זייערע חַבֵּרים: מיר האָבּן געשפּילט בּחֲלילים פאַר אייך, אוּן איר האָט נישט געטאַנצט; מיר האבּן געקלאָגט, אוּן איר האָט נישט געטרויערט! מחמת יוֹחָנָן [פּון המקוה טבילה פּון תשובה] איז געקוּמען, אוּן ער האָט נישט געגעסן אוּן נישט געטרונקען, אוּן זיי זאָגן: אַ שד איז אין אים! דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, מָשִׁיחַ] איז געקוּמען, ער עסט אוּן טרינקט, אוּן זיי זאָגן הִנֵּה, אַן איש זוֹלֵל-וסוֹבא, אַ פריינט פּון מוֹכסים אוּן חוטאים! אוּן דאָך די חָכמה איז גערעכטפאַרטיקט דוּרך אירע מַעשִׂים. דעמאָלט האָט רבי מֶלך המָשִׁיחַ אָנגעהויבּן צוּ מוסרן די שטעטלעך, אין וועלכע דאָס רוֹב פּון זיינע וואוּנדער זענען געטאָן געוואָרן, ווייל זיי האָבּן נישט תּשוּבה געטאָן. ווויי צוּ דיר, כּוֹרָזִין! ווויי צוּ דיר, בֵּית-צַיְדָה! מחמת אויב די נְסים, ווָאס זענען געטאָן געוואָרן אין אייך ווָאלטן געטאָן געוואָרן אין צוֹר אוּן אין צִידוֹן, ווָאלטן זיי שוין לאַנג צוריק תּשוּבה-געטאָן אין זאַק אוּן אַש. אָבּער איך זאָג אייך, אין יום-הַדין וועט זיין גרינגער פאַר צוֹר אוּן צִידוֹן ווי פאַר אייך! אוּן דוּ, כּפַר-נַחוּם, אַזש צוּם שָׁמַיִם וועסטוּ דיך דערהייבּן? אין שאוֹל-תַּחתִּיה וועסטוּ אַראָפּנידערן [ישעיה יד,יג-יד]. מחמת אויב די נְסים, ווָאס זענען אין דיר געטאָן

געווָארן, וואָלטן געטאָן געווָארן אין סדום, וואָלט זי פאַרבלייבן ביזן היינטיקן יום. אָבער איך זאָג אייך, דעם לאַנד פון סדום וועט זיין גרינגער אין יום-הדין ווי דיר. אין יענער צייט האָט רבי מֶלך המָשיחַ אויסגערופן, און געזאָגט: בָּרוּך ה', איך זאָג ברוך ה' דיר, אלוקים אבי, אָדוֹן פון שָׁמַיִם און ערד, וואָס דו האָסט דאָס פאַרהוילן פון די חַכָמים און נבוֹנִים, און עס אַנטפּלעקט פאַר עוֹפעלעך; כֵּן, אלוקים אבי, אַזוי איז געווען דיין רָצון. אַלצדינג איז מיר איבערגעענטפערט געווָארן פון מיין אלוקים אבי; און קיינער קען נישט דעם זון [דעם זון פון דער אויבערשטער], אַחוץ דער אלוקים הָאָב; און קיינער קען נישט דעם אלוקים הָאָב, אַחוץ דער זון, און דער, צו וועמען דער זון [דער זון פון דער אויבערשטער] וויל אים מגלה-זיין. קומט צו מיר, איר אַלע, וואָס האָרעווט און זענט שווער באַלאָדן, און איך וועל אייך געבן שבת מְנוּחָה. נעמט אויף אייך מיין יאָך, און לערנט פון מיר; מחמת איך בין עַניוָתדיך און נידעריק אין געמיט, און איר וועט געפינען שבת מְנוּחָה פאַר אייערע נשָמות. מחמת מיין יאָך איז גרינג, און מיין מַשׂא איז לייכט [רומ' ג, כח; יוח"א ה, ג].

יב אין יענער צייט איז רבי מֶלך המָשיחַ אין אַ שַׁבת געגאַנגען דורך תּבוּאה-שָׂדוֹת; און משיחס תּלמידים זענען געווען הונגעריק, און האָבן אָנגעהויבן צו רייסן זאַנגען און עסן. אָבער אַז די פרושים האָבן דאָס געזען, האָבן זיי צו רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: הִנֵּה, דיינע תּלמידים טוען חִלוּל שַׁבת [נחמיה יג,יח], וואָס איז אָסור אום שַׁבת. אָבער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: האָט איר נישט געלייענט וואָס דָוִד האָט געטאָן, בעת ער איז געווען הונגעריק, און די, וואָס זענען געווען מיט אים? ווי ער איז אַריינגעגאַנגען אין דעם בֵּית ה', און האָט געגעסן דאָס לֶחֶם-הַפָּנים, וואָס עס איז נישט געווען מותר פאר

אים צוּ עסן, אוּן אויך נישט די, וואָס זענען געווען מיט אים,
נייערט נאָר די כֹּהַנים אַליין׃ אָדער האָט איר נישט געלייענט
אין דער תּוֹרה, אַז די כֹּהַנים זענען מחלֵל שַׁבּת אין בֵּית-המִקדש,
אוּן דאָך זענען זיי נישט חַייב [במדבר כח,ט]׃ אָבּער איך זאָג
אייך, אַ גרעסערער פוּן בֵּית-המִקדש איז דאָ פאַראַן. אוּן
אויב איר וואָלט פאַרשטאַנען, וואָס דאָס מיינט׃ חֶסֶד חָפַצְתִּי
וְלֹא־זֶבַח, וואָלט איר נישט פאַרמִשפּט די אומשולדיקע [הושע
ו,ו]; מחמת דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, מָשִׁיחַ] איז אָדוֹן איבּער
דעם שַׁבּת. אוּן רבי מֶלך המָשִׁיחַ איז אַוועק פוּן דאָרטן, אוּן איז
אַריַינגעגאַנגען אין זייער שוּל. אוּן הִנֵּה איז דאָרט געווען אַן איש
מיט אַ פאַרדאַרטער האַנט. אוּן זיי האָבּן אים געפרעגט׃ מעג
מען היילן אוּם שַׁבּת׃ כּדי זיי זאָלן אים קענען פאַרמַסרן.
האָט רבי מֶלך המָשִׁיחַ צוּ זיי געזאָגט׃ וואָסער דער איש צווישן
אייך, וואָס פאַרמאָגט אַ כֶּבֶשׂ, אוּן אויב זי זאָל שַׁבּת אַריַינפאַלן
אין אַ גרוּבּ, צי וועט ער זי נישט אָננעמען אוּן אַרויסשלעפּן׃
בּכֵּן, וויפל מער איז אַן איש ווערט פוּן אַ כֶּבֶשׂ׃ דעריבּער מֻתָּר
מען שַׁבּת טאָן גוּטס. דערנאָך האָט רבי מֶלך המָשִׁיחַ געזאָגט
צוּם איש׃ שטרעק אויס דיין האַנט׃ אוּן ער האָט זי
אויסגעשטרעקט; אוּן זי איז ווידער געווארן געזונט, ווי די
אַנדערע. אוּן די פּרוּשים זענען אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָבּן זיך
קעגן אים אַן עֵצה געהאַלטן, ווי אים אומצוּבּרענגען. אוּן אַז רבי
מֶלך המָשִׁיחַ האָט דאָס באַמערקט, איז ער אַוועק פוּן דאָרטן.
אוּן אַ סַך זענען רבי מֶלך המָשִׁיחַ נאָכגעגאַנגען, אוּן ער האָט זיי
אַלע געהיילט מיט רפואה שלמה, אוּן זיי שטרענג אָנגעזאָגט,
אים נישט מגַלה צוּ זיין, כּדי עס זאָל מקוּים ווערן, וואָס סע איז
געזאָגט געווארן דורך ישַׁעיָה הַנָּביא׃ הֵן עַבְדִּי אֶתְמָךְ־בּוֹ בְּחִירִי
רָצְתָה נַפְשִׁי. נָתַתִּי רוּחִי עָלָיו מִשְׁפָּט לַגּוֹיִם יוֹצִיא; לֹא יִצְעַק וְלֹא
יִשָּׂא וְלֹא־יַשְׁמִיעַ בַּחוּץ קוֹלוֹ. קָנֶה רָצוּץ לֹא יִשְׁבּוֹר וּפִשְׁתָּה כֵּהָה

לֹא יְכַבֶּנָּה, בֵּיז ער וועט אויספירן משפט צום זיג. אוּן אויף זיין נאָמען וועלן די גוים האָפן [ישעיה מב, א-ד]. דעמאָלט האָט מען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געבראַכט אַ בלינד-אִיש אִלֵּם, וואָס איז געווען באַזעסן פּוּן אַ שֵׂד, אוּן ער האָט אים געהיילט, אַזוי, אַז דער אִיש אִלֵּם האָט גערעדט אוּן געזען. אוּן די אלע המונים עם האָט זיך געחִידושט, אוּן געזאָגט: זאָל דאָס זיין דער בֶּן-דָּוִד [משיח]? אָבער אַז די פּרושים האָבּן דאָס געהערט, האָבּן זיי געזאָגט: ער טרייבט אַרויס שֵׂדים נאָר דוּרך בַּעל-זבוּל, דעם שַׂר פּוּן די שֵׂדים. אוּן וויסנדיק זייערע מַחשָׁבות, האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: יעדע מלוכה, וואָס איז צעטיילט קעגן זיך אַליין, ווערט חָרוב; אוּן יעדע שטעטל אָדער בַּית, וואָס איז צעטיילט קעגן זיך אַליין, וועט נישט בלייבּן שטיין. אוּן אויבּ הַשָּׂטן טוט אַרויסטרייבּן הַשָּׂטן, איז ער צעטיילט קעגן זיך אַליין, טאָ וויאַזוי קאָן זיין מלוכה האָבּן אַ קִיום? אוּן אויבּ איך טרייבּ אַרויס שֵׂדים דוּרך בַּעל-זבוּל, דוּרך וועמען טרייבּן אייערע בָּנִים זיי אַרויס? דעריבּער זאָלן זיי זיין אייערע שופטים. טרייבּ איך [מָשיחַ] אָבער אַרויס שֵׂדים דוּרך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פּוּן ה', טאָ האָט געניענט צוּ אייך דאָס מַלכות ה'. אָדער וויאַזוי קאָן איינער אַרייַנקומען אין בֵּית אַריין פּוּן דעם גיבּוֹר, אוּן רויבּן זיינע זאַכן, אויבּ ער בינדט נישט קוֹדם דעם גיבּוֹר, אוּן דערנאָך ערשט קאָן ער באַרויבּן זיין בֵּית. וועֹר סע איז נישט מיט מיר [מָשיחַ], איז קעגן מיר [אַנטי-מָשיחַ], אוּן וועֹר סע זאַמלט נישט איין מיט מיר, צעשפּרייט. דעריבּער זאָג איך אייך, יעדע עבירה אוּן לעסטערונג [גִּדוּף] וועט פאַרגעבּן ווערן די בְּנֵי אָדָם, אָבער די לעסטערונג [גִּדוּף] קעגן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ וועט נישט פאַרגעבּן ווערן [יוח"א ה, טז]. אוּן וועֹר סע וועט רעדן אַ דָּבָר קעגן דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג רבי מֶלך המָשיחַ], וועט מען עס אים מוֹחל זיין, וועֹר אָבער סע וועט רעדן קעגן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ,

דעם וועט מען עס נישט מוֹחל זיין, נישט אויף דער עוֹלם-הַזֶּה אוּן נישט אויף דער עוֹלם-הַבָּא. אָדער מאַכט דעם בּוּם טוֹב, אוּן זיינע פֵּירות טוֹב, אָדער מאַכט דעם בּוּם שלעכט, אוּן זיינע פֵּירות שלעכט; מחמת דעם בּוּם דערקענט מען לויט זיינע פֵּירות. איר יַלְדֵי נְחָשִׁים! ווי קאַנט איר רעדן טוֹבות, ווען איר זענט רָעִים? מחמת פוּן וואָס דאָס לֵב איז פוֹל, רעדט דאָס מויל. דער גוּטער מענטש טוּט אַרויסבּרענגען פוּן זיין גוּטן אוֹצר גוּטס; אוּן דער רַע מענטש טוּט אַרויסבּרענגען רַע פוּן זיין אוֹצר הָרָע. איך זאָג אייך, אַז פאַר יעדן פוּסטן דָּבָר, וואָס בְּנֵי אָדָם רעדן, וועלן זיי מוּזן אָפּגעבּן חֶשבּון אין יום-הַדין; מחמת לויט דיינע רייד וועסטוּ געראַכטפאַרטיקט ווערן, אוּן לויט דיינע רייד וועסטוּ פאַרמִשפּט ווערן. דעמאָלט האָבּן עטלעכע פוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן פרוּשים צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט, רֶבִּי, מיר וואָלטן וועלן זען אַ צייכן [אוֹת] פוּן דיר. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: אַ שלעכטער אוּן נואפדיקער דוֹר זוּכט אַ צייכן [אוֹת], אָבּער סע וועט אים קיין צייכן [אוֹת] נישט געגעבּן ווערן, סיידן דער צייכן [אוֹת] פוּן יוֹנָה הַנָּבִיא. ווייל אָזוי ווי יוֹנָה איז שְׁלֹשָׁה יָמִים ושְׁלֹשָׁה לֵילוֹת געווען אין דעם אינגעווייד בּמְעֵי הַדָּג, אַזוי וועט דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג המָשיחַ] זיין שְׁלֹשָׁה יָמִים ושְׁלֹשָׁה לֵילוֹת אין דעם לֵב פוּן דער ערד. די בְּנֵי אָדָם פוּן נִינְוֵה וועלן אויפשטיין צוּם מִשפּט מיט דעם דאָזיקן דוֹר, אוּן וועלן אים פאַרמִשפּטן; מחמת זיי האָבּן תשוּבה געטאָן אויף יוֹנָהס הַטָּפָה, אוּן הִנֵּה אַ גרעסערער ווי יוֹנָה איז דאָ דאָ. די מַלכּה פוּן תֵּימָן וועט אויפשטיין אין דעם מִשפּט מיט דעם דאָזיקן דוֹר, אוּן אים פאַרמִשפּטן; מחמת זי איז געקוּמען פוּן עק וועלט צוּ הערן שלֹמֹהס חָכמה; אוּן הִנֵּה אַ גרעסערער ווי שלֹמֹה איז דאָ דאָ. אוּן בּעת דער שֵׁד גייט אַרויס פוּן אַ בּן אדם, וואַנדערט ער

אַרום אין טרויקענע ערטער, אוּן זוכט אַ מָקוֹם-מנוּחה; אוּן אַז ער געפינט אים נישט, דעמאָלט זאָגט ער: איך וועל מיך אומקערן אין מיין בֵּית אַריין, פונוואַנען איך בין אַרויסגעגאַנגען. אוּן בּעת ער קומט, געפינט ער עס ליידיק, אויסגעקערט, אוּן אויסגעפּוצט. דערנאָך גייט ער, אוּן נעמט מיט זיך זיבן אַנדערע רוּחות, נאָך ערגערע ווי אים אַליין, אוּן זיי גייען אַריין אוּן וואוינען דאָרט; אוּן דער סוֹף פּוּן יענעם בן אדם ווערט ערגער ווי דער אָנהייב. פּונקט אַזוי וועט אויך זיין מיט דעם דאָזיקן דוֹר הָרָע. אוּן בּשָׁעת ער האָט נאָך גערעדט צום די המונים עם, הִנֵּה ערשט רבי מֶלך המָשיחַ אֵם אוּן זיינע אַחִים זענען געשטאַנען אין דרויסן, אוּן האַבּן געוואָלט מיט אים רעדן. אוּן איינער האָט צו רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: הִנֵּה, דיין אֵם אוּן דיינע אַחִים שטייען אין דרויסן אוּן ווילן מיט דיר רעדן. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן געזאָגט צו דעם, וואָס האָט אים דאָס געזאָגט: ווער איז מיין אֵם, אוּן ווער זענען מיינע אַחִים? אוּן ער האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנט אויף משיחס תַּלמידים, אוּן געזאָגט: הִנֵּה, איז מיין אֵם אוּן מיינע אַחִים! מחמת ווער סע וועט טאָן דעם רָצון פּוּן מיין אלוקים אָבִי שֶׁבַּשָּׁמַיִם, איז מיין אָח, אוּן אָחוֹת, אוּן אֵם.

יג אין יענעם יוֹם איז רבי מֶלך המָשיחַ אַרויסגעגאַנגען פּוּן דעם בֵּית אוּן האָט זיך געזעצט בּיים יַם. אוּן סע האָט זיך פאַרזאַמלט אַרום רבי מֶלך המָשיחַ אַ גרויסער עוֹלם, אַזוי, אַז ער איז אַרײַנגעגאַנגען אין אַ סִירָה, אוּן האָט זיך אַנידערגעזעצט; אוּן דאָס גאַנצע עם איז געשטאַנען בּיים בּרעג. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי גערעדט אַ סַך מיט משָׁלים, אוּן געזאָגט: הִנֵּה, דער זייער איז אַרויסגעגאַנגען זייען. אוּן בּעת ער האָט געזייט, איז טייל זרִיעה געפאַלן בּיים דֶּרֶךְ, אוּן די פייגל זענען געקומען אוּן האָבּן זי פאַרצערט. אוּן

אַנדערע איז געפאַלן אויף פעלזיק לאַנד, וואו זי האָט נישט געהאַט קיין סַך ערד; אוּן זי האָט באַלד אויפגעשפּראָצט, ווייל זי האָט נישט געהאַט קיין טיפקייט פוּן ערד; אוּן אַז די זון איז אויפגעגאַנגען, איז זי פאַרטריקנט געוואָרן, אוּן ווארים זי האָט נישט געהאַט קיין וואַרצלען, איז זי פאַרוועלקט
געוואָרן. אוּן אַנדערע איז געפאַלן צווישן דערנער, אוּן די דערנער זענען אויפגעוואַקסן אוּן האָבּן זי דעדשטיקט. אוּן אַנדערע איז געפאַלן אויף אֲדָמָה טוֹבָה, אוּן האָט אַרויסגעגעבּן תּבוּאה, טייל הונדערטפאַך, טייל זעכציק, טייל
דרייַסיקפאַך. דער, וואָס האָט אויערן, זאָל הערן! אוּן משיחס תַּלמידים האָבּן גענעענט, אוּן האָבּן צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: פאַרוואַס רעדסטוּ צוּ זיי מיט משָלים? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: אייך איז געגעבּן געוואָרן צוּ וויסן די סוֹדות פוּן דעם מַלכות-שָמַים, אָבּער צוּ זיי איז דאָס נישט געגעבּן געוואָרן. מחמת דער, וואָס האָט, דעם וועט געגעבּן ווערן, אוּן ער וועט האָבּן בּשֶפע; אָבּער דער, וואָס האָט נישט, פוּן דעם וועט אַוועקגענומען ווערן אַפילו דאָס, וואָס ער האָט. דעריבּער רעד איך צוּ זיי מיט משָלים, ווייל הַגַם זיי קוקן, זענען זיי נישט; אוּן הַגַם זיי הערן, הערן זיי נישט, אוּן פאַרשטיין אויך נישט. אוּן אויף זיי איז מקוּים געוואָרן די נבוּאה פוּן ישַעיָה, וואָס זאָגט: שִמְעוּ שָמוֹעַ וְאַל־תָּבִינוּ וּרְאוּ רָאוֹ וְאַל־תֵּדָעוּ. הַשְמֵן לֵב־הָעָם הַזֶּה וְאָזְנָיו הַכְבֵּד וְעֵינָיו הָשַע, פֶּן־יִרְאֶה בְעֵינָיו וּבְאָזְנָיו יִשְמָע וּלְבָבוֹ יָבִין, וְשָב וְרָפָא לוֹ [ישעיה ו, ט-י]. אָבּער אַשְרֵי איז צוּ אייערע אויגן, ווייל זיי זענען, אוּן אייערע אויערן, ווייל זיי הערן. מחמת באֱמת, איך זאָג אייך, אַז אַ סַך נבִיאים אוּן צדיקים האָבּן באַגערט צוּ זען וואָס איר זעט, אוּן האָבּן עס נישט געזען, אוּן צוּ הערן וואָס איר הערט, אוּן האָבּן עס נישט געהערט. הערט דעריבּער איר דאָס מָשל מיט דעם

זייַער. איטלעכער וואָס הערט דאָס דָּבָר המַלכות-שָׁמַיִם אוּן פאַרשטייט עס נישט, קומט הַשָּׂטן אוּן רויבט דאָס, וואָס איז פאַרזייַט געוואָרן אין זיין לֵב; איז דער, וואָס איז פאַרזייַט געוואָרן בּיים דֶּרֶךְ. אוּן דאָס, וואָס איז פאַרזייַט געוואָרן אויף פעלזיק לאַנד, דאָס איז דער, וואָס הערט דאָס דָּבָר אוּן נעמט עס בּאַלד אויף מיט שִׂמְחָה; אָבּער אַזוי ווי ער האָט נישט קיין שורש אין זיך, וְרק לְשָׁעָה יַעֲמֹד; אוּן ווי נאָר סע קומען צָרָה אוּן רדִיפות צוליב דעם דָּבָר, ווערט ער באַלד געשטרויכלט. אוּן דאָס, וואָס איז פאַרזייַט געוואָרן צווישן דערנער, דאָס איז דער, וועס הערט דאָס דָּבָר, אוּן די דאָגות פוּן הָעוֹלָם הַזֶּה אוּן די מדּוּחֵי העושר דערשטיקן דאָס דָּבָר, אוּן עס איז אָן פֵּירות. אוּן דאָס, וואָס איז פאַרזייַט געוואָרן אויף הָאֲדָמָה הַטוֹבָה, דאָס איז דער, וואָס הערט דאָס דָּבָר אוּן פאַרשטייט עס; דער, בֶּאמת, טראָגט פֵּירות, אוּן ברענגט אַרויס, טייל הונדערטפאַך, טייל זעכציק, אוּן טייל דרייַסיקפאַך. אַן אַנדער מָשל האָט רבי מֶלך המָשיחַ געבראַכט פאַר זיי, אַזוי צוּ זאָגן: דאָס מַלכות-שָׁמַיִם איז געגליכן צוּ אַ בן אדם וואָס האָט פאַרזייַט הַזֶּרַע הַטוֹב אין זיין שָׂדֶה. אוּן בּעת די בְּנֵי אָדָם זענען געשלאָפן, איז געקומען זיין שׂוֹנא אוּן האָט פאַרזייַט ווילד-גראָז צווישן דעם חִטָּה, אוּן איז אַוועקגעגאַנגען. אוּן וועו די זרִיעה האָט אויפגעשפּראָצט אוּן געטראָגן פרוכט, דעמאָלט האָט זיך אויך באַוויזן דאָס ווילד-גראָז. זענען געקומען די עבדים פוּן דעם בַּעל-הַבַּיִת, אוּן האָבּן צוּ אים געזאָגט: אֲדוֹנֵנוּ, האָסטוּ נישט געזייַט גוּטע זרִיעה אין דיין שָׂדֶה? פוּנוואַנען-זשע נעמט זיך אויף אים ווילד-גראָז? האָט ער צוּ זיי געזאָגט: אַ שׂוֹנא האָט דאָס געטאָן, האָבּן הָעֲבָדִים צוּ אים געזאָגט: ווילסטוּ אֶפשר, אַז מיר זאָלן גיין אוּן זיי צונויפקלייבּן? האָט ער געזאָגט: לֹא, טאָמער וועט איר, בּשַׁעת איר וועט צונויפקלייבּן דאָס ווילד-גראָז, אויך

אויסווּאָרצלען מיט זיי דעם חֵטָא. לאָזט זיי בּיידע וואָקסן צוזאַמען בּיז קָצִיר-צייט; און אין דער צייט פּון קָצִיר וועל איך זאָגן צו די שניטער: קלייבּט צונויף קוֹדם דאָס ווילד-גראָז און בּינדט עס אין גאַרבּן, כּדי עס צו פאַרברענען; אָבּער דעם חֵטָא זאַמלט איין אין מיין שיַיער אַריין. אַן אַנדער מָשל האָט רבי מֶלך המָשיחַ געבּראַכט פאַר זיי, אַזוי צו זאָגן: דאָס מַלכות-שָׁמַיִם איז געגליכן צו זענעפט-זרִיעה, וואָס אַ בן אדם האָט געזומען אוּן פאַרזייֶט אין זיין שָׂדֶה. אוּן הַגַם סע איז קלענער פּון אַלע זֶרַע, וואָקסט עס אָבּער אויס, איז עס גרעסער פּון אַלע קרייַטעכצער, אוּן ווערט אַ בּוים, אַזוי, אַז די פייגל פּון שָׁמַיִם קומען אוּן נעסטן אין זיינע ענָפּים. אַן אַנדער מָשל האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיי דערציילט: דאָס מַלכות-שָׁמַיִם איז געגליכן צו זויערטייג, וואָס אַן אִשָּׁה האָט געזומען אוּן אַריַינגעטאָן אין דריי מאָס מעל, בּיז עס איז אינגאַנצן חֶמיץ. דאָס אַלץ האָט רבי מֶלך המָשיחַ געריעדט מיט משָׁלים צו המונים עם; אוּן אָן אַ מָשל האָט ער נישט געריעדט צו זיי. כּדי עס זאָל מקוּים ווערן וואָס סע איז געזאָגט געוואָרן דוּרך דעם נָביא:

אֶפְתְּחָה בְמָשָׁל פִּי אַבִּיעָה חִידוֹת מִנִּי-קֶדֶם, [תהלים עח ,ב].

דערנאָך האָט ער אָפּגעלאָזט דאָס המונים עם, אוּן איז אַריַינגעגאַנגען אין בֵּית אַריין. אוּן רבי מֶלך המָשיחַס תּלמידים האָבּן געענעט, אוּן האָבּן צו אים געזאָגט: דערקלער אונדז דאָס מָשל פון דעם ווילד-גראָז פּון שָׂדֶה. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: דער, וואָס זייֶט הַזֶּרַע הַטוֹב, איז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג מָשיחַ]; אוּן דאָס שָׂדֶה איז די עוֹלם הַזֶּה, אוּן די הזרע הטוב זענען די בְּנֵי הַמַלכות; אוּן דאָס ווילד-גראָז זענען די בְּנֵי הָשָּׂטן [בראשית ג,טו]; אוּן דער שׂוֹנא, וואָס האָט עס פאַרזייֶט, איז הַשָּׂטן; אוּן די קָצִיר-צייט איז דער קֵץ הָעוֹלָם, אוּן די שניטער זענען מַלאָכים. דעריבּער, אַזוי ווי דאָס ווילד-גראָז

ווערט צוגעוויפגעקליבן אוּן פאַרבּרענט אין אֵש, אַזוי וועט עס זיין בּיים קֵץ הָעוֹלם. דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג מָשיחַ] וועט אַרויסשיקן משיחס מַלאָכים, אוּן זיי וועלן צוגעוויפקלייבן פוּן משיחס מַלכות אַלע מכשולים אוּן אומרעכט-טוּער, אוּן משיחס מלאָכים אַריַינוואַרפן אין דעם אוֹיוון פוּן אֵש; דאָרט וועט זיין הַיוּלָלָה וַחֲרוֹק הַשִׁנַּיִם. דעמאָלט וועלן די צַדיקים שיינען ווי די זוֹן אין דעם מַלכות פוּן זייער אלוקים הָאָב. דער, וואָס האָט אויערן, זאָל הערן. דאָס מַלכות-שָׁמַיִם איז געגליכן צוּ אַן אוֹצר פאַרבאָרגן אין שָׂדֶה, וואָס אַ בן אדם האָט געפוּנען אוּן פאַרבאָרגן; אוּן פאַר שִׂמְחָה גייט ער אוּן פאַרקויפט אַלץ, וואָס ער האָט, אוּן קויפט דאָס שָׂדֶה. אוּן ווידער איז דאָס מַלכות-שָׁמַיִם געגליכן צוּ אַ סוֹחר, וואָס זוכט שיינע פּערל. אוּן אַז ער האָט געפוּנען איין פּערל פוּן גרויסן ווערט, איז ער געגאַנגען אוּן האָט פאַרקויפט אַלץ, וואָס ער האָט געהאַט, אוּן האָט זי געקויפט. אוּן ווידער איז דאָס מַלכות-שָׁמַיִם געגליכן צוּ אַ נעץ, וואָס מען האָט געוואָרפן אין יַם אַריין, אוּן וואָס האָט איינגעזאַמלט פאַרשידענע מִינים; אוּן וועַן זי איז פוֹל געוואָרן, האָט מען זי אַרויסגעצויגן אויפן בּרעג, אוּן זיך אַנידערגעזעצט, אוּן די גוּטע צוגעוויפגעקליבן אין כֵּלים, אוּן די רָעִים אַוועקגעוואָרפן. אַזוי וועט עס זיין בּיים קֵץ הָעוֹלָם. די מַלאָכים וועלן אַרויסגיין אוּן אָפשיידן די רשָׁעים פוּן צווישן די צַדיקים, אוּן זיי אַריַינוואַרפן אין דעם אוֹיוון פוּן אֵש; דאָרטן וועט זיין הַיוּלָלָה וַחֲרוֹק הַשִׁנַּיִם. האָט איר דאָס אַלץ פאַרשטאַנען? זאָגן זיי צוּ רבי מֶלך המָשיחַ: כֵּן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: דעריבּער איז יעדער סוֹפר, וואָס איז געוואָרן אַ תַּלמיד פוּן דעם מַלכות-שָׁמַיִם, געגליכן צוּ אַ בַּעל-הַבַּיִת, וואָס טוּט אַרויסבּרענגען פוּן זיין אוֹצר חֲדָשׁוֹת אוּן יְשָׁנוֹת. אוּן עס איז געווען, אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענדיקט די דאָזיקע משָׁלים,

איז ער אַוועקגעגאַנגען פון דאָרטן. אוּן ער איז געקומען אין זיין אייגן לאַנד אַריין, אוּן האָט זיי געלערנט תּוֹרה אין זייער שול, אַזוי, אַז זיי האָבן זיך געחידושט, אוּן געזאָגט: פונוואַנען נעמט זיך צוּ אים די דאָזיקע חָכמה [משלי ח,ל; ל,ד] אוּן די נִסים? איז דאָס נישט דעם סטאָליערס זון? אוּן הייסט נישט זיין אֵם מִרְיָם, אוּן זיינע אַחִים יַעקֹב [יעקב], אוּן יוֹסף, אוּן שִׁמעוֹן, אוּן יהוּדה [יהודה]? אוּן זענען נישט זיינע אָחוֹת אַלע בַּיי אוּנדז? פונוואַנען נעמט זיך דאָס אַלץ צוּ אים? אוּן זיי זענען געשטרויכלט געוואָרן אין אים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: אַ נָביא איז נישט אָן כָּבוד, סיידן אין זיין אייגן לאַנד, אוּן אין זיין אייגן בַּיִת! אוּן ער האָט דאָרט נישט געטאָן קיין סַך נִסִּים, צוליב זייער אומגלויבן.

יד אין יענער צייט האָט הוֹרדוס, דער טעטראַרך, געהערט די שם פון יהושע/ישוע, אוּן ער האָט געזאָגט צוּ זיינע מְשָׁרֲתים: דאָס איז יוֹחָנָן פון המקוה טבילה פון תשובה; ער איז אויפגעשטאַנען תּחִיַּת-הַמֵּתים, אוּן דעריבער אַרבעטן אין אים די דאָזיקע כּוֹחות. מחמת הוֹרדוס האָט געכאַפט יוֹחָנָן [פון המקוה טבילה פון תשובה], אוּן האָט אים געבונדן אוּן אַריינגעזעצט אין דער בֵּית הַסֹּהַר אַריין, צוליב הוֹרוֹדיָה, דאָס אִשָּׁה פון זיין אָח פיליפוס; ווארים יוֹחָנָן [פון המקוה טבילה פון תשובה] האָט צו אים געזאָגט: אָסוּר לְךָ לָקַחַת אוֹתָהּ [ויקרא יח,טז; כ,כא; מתי יט,ט]. אוּן ער האָט בִּדְעה געהאַט אים צוּ טייטן, נאָר ער האָט מוֹרא געהאַט פאַר דעם המון, ווייל זיי האָבן יוֹחָנָן געהאַלטן פאַר אַ נָביא. אָבער בעת עס איז געקומען הוֹרדוסעס געבוירנטאָג, האָט הוֹרוֹדיָהס בַּת געטאַנצט פאַר די געסט, אוּן זי איז הוֹרדוסן געפעלן געוואָרן. דערפאַר האָט ער איר צוגעזאָגט מיט אַ שבוּעָה, איר צוּ געבן, וואָס נאָר זי וועט פאַרלאַנגען. אוּן זייענדיק אָנגערעדט פון איר אֵם, האָט זי

געזאָגט: גיב מיר דאָ אויף אַ קְעָרָה דעם קאָפּ פון יוֹחָנָן פון המקוה טבילה פון תשובה. און דער מֶלך איז טרויעריק געוואָרן, אָבער צוליב זיינע שבועות און די געסט, האָט ער באַפוילן, אַז דאָס זאָל איר געגעבן ווערן. און ער האָט געשיקט און געקעפּט יוֹחָנָן [פון המקוה טבילה פון תשובה] אין דער בֵּית הַסֹּהַר. און זיין קאָפּ האָבן בְּנֵי אָדָם געבראַכט אויף אַ קְעָרָה, און מ'האָט אים געגעבן דעם מיידל. און זי האָט אים געבראַכט צו איר אֵם. און זיינע תַּלמידים האָבן גענעמט, און האָבן גענומען דעם גופָּה, און האָבן אים מקַבּר געווען; און זיי זענען געגאַנגען און האָבן עס דערציילט יהושע/ישוע. און בעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געהערט, האָט ער זיך פון דאָרטן צוריקגעצויגן אין אַ סְירָה, אין אַ וויסטן אָרט אַליין, און אַז דאָס המונים עם האָט עס געהערט, זענען זיי אים נאָכגעגאַנגען פון די שטעטלעך צו פוס. און בעת ער איז אַרויסגעקומען, און האָט געזען דעם גרויסן הַמוֹן בְּנֵי אָדָם, האָט אים אָנגענומען אַ רַחמָנות אויף זיי, און ער האָט געהיילט מיט רפואה שלמה זייערע חוֹלים. און אַז דער אָוונט איז צוגעפאַלן, האָבן צו רבי מֶלך המָשיחַ גענעמט משיחס תַּלמידים, און געזאָגט: אָרט איז וויסט, און דער יוֹם איז שוין פאַרבייַ; לאָז אָפּ המון העם, כּדי זיי זאָלן קענען גיין אין די שטעטלעך, און קויפן פאַר זיך אֹכֶל. אָבער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: זיי באַדאַפן נישט אַוועקגיין; גיט איר זיי צו עסן! האָבן זיי צו אים געזאָגט : מיר האָבן דאָ גאָרנישט אַחוץ פינף לאַבן לֶחֶם און צוויי פיש. האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: ברענגט זיי אַהער צו מיר. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געהייסן המון העם זיך אַנידערזעצן אויפן גראָז; און רבי מֶלך המָשיחַ האָט גענומען די פינף לאַבן לֶחֶם און די צוויי פיש, און האָט אויפגעהויבן זיינע אויגן צום שָמַיִם און האָט אַ בְּרָכה געמאַכט, און ער האָט אָפּגעבראָכן פון דעם לֶחֶם

אוּן עס דערלאַנגט צוּ משיחס תַּלמידים, אוּן משיחס תַּלמידים האָבּן עס געגעבּן דעם עם [פון דער פַּאַרבּרענג]. אוּן זיי האָבּן אַלע געגעסן צוּ דער זאַט, אוּן זיי האָבּן צוּנויפגענומען פוּן די רבֿיס שיריים, צוועלף פוּלע קערבּ. אוּן די, וואָס האָבּן געגעסן, זענען געווען אַרוּם פינף טויזנט מאַן, אַחוּץ נָשים אוּן יְלָדים.

אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט בּאַלד בּאַפוילן משיחס תַּלמידים אַריינצוּגיין אין דער סִירָה, אוּן אַריבּערפאָרן פריער פאַר אים אויף דער אַנדערער זייט ים, בּיז ער וועט אָפּלאָזן דאָס עם. אוּן אַזוי ווי רבי מֶלך המָשיחַ האָט אַוועקגעשיקט דאָס עם, איז ער אַליין אַרויפגעגאַנגען אויף דעם הָר, כּדי מִתפַּלֵל צוּ זיין; אוּן אַז דער אָוונט איז צוּגעפאַלן, איז ער דאָרטן געווען איינער אַליין. אוּן די סִירָה איז שוין געווען אין מיטן יַם, מיילן פוּן דער יבּשה, אוּן די כוואַליעס האָבּן זי געשלַיִדערט, ווייל דער ווינט איז געווען איר אַנטקעגן. אוּן אין דער פערטער משמר פוּן דער לַילָה איז ער [דניאל ז, יג] געקוּמען צוּ זיי, גייענדיק אויפן יַם. אוּן ווי משיחס תַּלמידים האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ געזען גיין אויפן יַם, האָבּן זיי זיך דערשראָקן, אוּן געזאָגט: ס'איז אַ רוּחַ רָפָאִים! אוּן זיי האָבּן זיך צעשריגן פאַר פַּחד. אוּן בּאַלד האָט זיך רבי מֶלך המָשיחַ אָפּגערופן צוּ זיי, אוּן געזאָגט: חזק! אֶהְיֶה הוּא [שמות ג,יד]; האָט נישט קיין מוֹרא. אוּן כֵּיפָּא האָט אים געענטפערט: אֲדוֹנִי, אויב דוּ ביסט עס, בּאַפעל מיר צוּ קוּמען צוּ דיר איבּערן הַמַּיִם. האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: קוּם! אוּן כֵּיפָּא איז אַרויס פוּן דער סִירָה, אוּן איז געגאַנגען איבּערן מַיִם צוּ קוּמען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ. אָבּער וועו ער האָט געזען, אַז דער ווינט איז שטאַרק, האָט ער מוֹרא בּאַקוּמען; אוּן ווי ער האָט אָנגעהויבּן צוּ זינקען, האָט ער אויסגעשריגן: אֲדוֹנִי, ראַטעוועט מיך! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט בּאַלד אויסגעשטרעקט זיין האַנט, אוּן האָט אים אָנגעכאַפּט,

אוּן צוּ אִים געזָאגט: אָ דוּ קליין-גלויבִּיקער, הַלמַאי האָסטוּ געצווייפלט? אוּן ווי זיי זענען אַריַינגעגאַנגען אין דער סִירָה, האָט זיך דער ווינט געשטילט. אוּן די, וואָס זענען געווען אין דער סִירָה, האָבּן אנידערגעפאַלן צוּ אִים, אוּן געזָאגט: בֶּאמת, דוּ בִּיסט דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער! אוּן זיי זענען אַריבּערגעפָאָרן, אוּן זענען געקוּמען צוּם אֶרֶץ גִּנּוֹסָר. אוּן ווי נאָר די בְּנֵי אָדָם פוּן יענעם אָרט האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ דערקענט, האָבּן זיי געשיקט אין דער גאַנצער אַרוּמיקער געגנט, אוּן האָבּן צוּ אִים געבּראַכט אַלע, וואָס זענען געווען חוֹלים; אוּן זיי האָבּן אִים געבּעטן, אַז ער זאָל זיי לאָזן בּלויז אָנרירן די מלבוש פוּן רבי מֶלך המָשיחַס צִיצִית; אוּן אַלע, וואָס האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ אָנגערירט, זענען געזוּנט געוואָרן מיט רפואה שלמה.

טו דעמאָלט זענען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געקוּמען פרוּשים אוּן

סוֹפרים [רַבָּנִים] פוּן ירוּשָלַיִם, אוּן האָבּן געזָאגט: פאַרוָאָס זענען דיינע תַּלמידים עוֹבר אויף דער מסוֹרת הזקֵנים [תּוֹרה שבעל פה]? מחמת זיי מאַכן נישט קיין נטִילת-ידַיִם, בּעת זיי עסן לֶחֶם. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזָאגט: הַלמַאי זענט איר אויך עוֹבר אויף לְמַעַן מִצוַת ה' אייער מסורה? מחמת ה' האָט געזָאגט: כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ, אוּן מְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת [שמוֹת כ, יב; כא, יז]. אָבּער איר זָאגט: ווער סע זָאגט צוּ זיין אָב, אָדער אֵם: אַ קָרבּן איז דאָס, וואָס דוּ וואָלטסט געקאָנט הַנָאה האָבּן פוּן מיר, דער איז מער נישט מחויב אָפּצוגעבּן כבוד זיין אָב, אָדער אֵם. אוּן דערמיט האָט איר מבַטל געווען ה'ס דָּבָר צוליבּ אייער מסורה. איר צבוּעים! טוֹב האָט ישַעיָה אויף אייך נבּיאות געזָאגט, בּעת ער האָט געזָאגט: הָעָם הַזֶּה בִּשְׂפָתָיו כִּבְּדוּנִי וְלִבּוֹ רִחַק מִמֶּנִּי ; וַתְּהִי יִרְאָתָם אֹתִי מִצְוַת אֲנָשִׁים מְלֻמָּדָה [ישעיה כט, יג]. אוּן רבי מֶלך

המָשיחַ האָט צוּ זיך גערופֿן דאָס המון עם, אוּן האָט צוּ זיי
געזאָגט: הערט, אוּן פאַרשטייט: נישט דאָס, וואָס גייט אַריין
אין מויל, איז מטַמא דעם בן אדם, נייערט דאָס, וואָס קומט
אַרויס פוּן מויל, אָט-דאָס איז מטַמא דעם בן אדם. דעמאָלט
האָבּן געגאַנגען די תַּלמידים, אוּן האָבּן צוּ רבי מֶלך המָשיחַ
געזאָגט: ווייסטוּ, אַז די פּרושים האָבּן זיך געפילט געטראָפֿן,
וועַן זיי האָבּן דאָס געהערט? אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט
געענטפערט, אוּן געזאָגט: יעדע פלאַנץ, וואָס מיין אלוקים אָבִי
שֶׁבַּשָּׁמַים האָט נישט געפלאַנצט, וועט אויסגעוואָרצלט ווערן.
לאָזט זיי גיין! זיי זענען בּלינדע פירער פוּן בּלינדע. אוּן אויבּ
בּלינדער פירט אַ בּלינדן, פאַלן זיי בּיידע אַריין אין אַ גרוּבּ. האָט
כֵּיפָּא געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: בּאַשייַד אוּנדז דאָס
מָשל! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: האָט איר נאָך אַלץ
נישט קיין שֵׂכל? פאַרשטייט איר נישט, אַז אַלץ, וואָס קומט אין
מויל אַריין, גייט אין מאָגן, אוּן ווערט מוּטָל לַמּוֹצָאוֹת? אָבּער
דאָס, וואָס גייט אַרויס פוּן מויל, קומט פוּן הלֵבּ, אוּן דאָס
מאַכט מטַמא דעם בן אדם. מחמת פוּן הלֵבּ קומען אַרויס
בּייזע מַחשָׁבות, רצִיחה, נִיאוּף, זנוּת, גנֵבה, עֵדֵיוֹת שֶׁקר, אוּן
גדוּפים. אָט דאָס איז מטַמא דעם בן אדם; אָבּער צוּ עסן אָן אַ
נטִלַת-ידַיִם איז נישט מטַמא דעם בן אדם. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ
איז אַרויסגעגאַנגען פוּן דאָרטן, אוּן איז געקומען אין די קאַנטן
פוּן צוֹר אוּן צִידוֹן. אוּן הִנֵּה איז אַ כּנַענישע אִשָּׁה אַרויסגעקומען
פוּן יענע געמאַרקן, אוּן האָט געשריגן: האָבּ רַחמָנות אויף מיר,
אֲדוֹנִי, בֶּן-דָּוִד! מיין בַּת ווערט בּיטער געפּלאָגט פוּן אַ שד.
אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט איר נישט געענטפערט קיין דָּבָר.
אוּן משיחס תַּלמידים האָבּן געגאַנגען, אוּן אים געבּעטן: שיק זי
אַוועק, ווייל זי שרייט אוּנדז נאָך. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט
געענטפערט, אוּן געזאָגט: איך בּין נאָר געשיקט געוואָרן צוּ

הצאָן הָאוֹבְדוֹת פּוּן דעם בֵּית יִשְׂרָאל. אָבּער זי האָט געטענט, אוּן האָט אנידערגעפאַלן פאַר רבי מֶלך המָשיחַ אוּן געזאָגט: אֲדוֹנִי, העלף מיר! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן געזאָגט: עס איז נישט רעכט צוּ נעמען דאָס לֶחֶם פוּן די יְלָדים אוּן עס וואַרפן פאַר די כּלבים [תהלים כב, יז]. אָבּער זי האָט געזאָגט: כֵּן, אָדוֹנִי; נאָר די כּלבים עסן אויך די בּרעקלעך, וואָס פאַלן אַראָפּ פוּן דעם טיש פוּן זייערע אדוֹנים. דעמאָלט האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט, אוּן צוּ איר געזאָגט: אָ אִשה, גָּדוֹל איז דיין אֱמוּנה! זאָל דיר זיין אַזוי ווי דוּ ווילסט. אוּן איר בַּת איז געהיילט געוואָרן אין יענער שָׁעה. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז פוּן דאָרטן אַוועקגעגאַנגען, אוּן האָט זיך דערנענטערט צוּם יַם פוּן גָּלִיל; אוּן ער איז אַרויפגעגאַנגען אויף דעם הָר, אוּן האָט זיך דאָרטן אַנידערגעזעצט. אוּן אָט איז צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געקוּמען גרויסער המוֹן בְּנֵי אָדָם, וואָס האָט געהאַט מיט זיך לאָמע, בּלינדע, שטוּמע, געמוּמטע, אוּן אַ סַך אַנדערע, אוּן זיי האָבּן זיי אַנידערגעלייגט פאַר זיינע פיס, אוּן ער האָט זיי געהיילט; אַזוי, אַז דאָס המון עם האָט זיך געהִידושט, בּעת זיי האָבּן געזען די שטוּמע רעדן, די געמוּמטע געזונט, די לאָמע גיין, אוּן די בּלינדע זען; אוּן זיי האָבּן געאַגט בּרוּך ה' אֱלֹקֵי יִשְׂרָאל. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיך גערופן משיחס תַּלמידים, אוּן געזאָגט: עס איז מיר אַ רַחמָנות אויפן המון עם, מחמת זיי זענען מיט מיר שוֹין דריי טעג, אוּן האָבּן נישט וואָס צוּ עסן; אוּן איך וויל זיי נישט אַוועקשיקן הונגעריק, טאָמער וועלן זיי חַלָּשן אויפן דֶּרֶךְ. האָבּן די תַּלמידים צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: פוּן וואַנען זאָלן מיר נעמען אַזויפיל לֶחֶם אין דער מִדבּר, כּדי צוּ זעטיקן אַזאַ גרויסן עוֹלם? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: וויפל לאָבּן לֶחֶם האָט איר? זאָגן זיי: זיבּן, אוּן עטלעכע קליינע פישלעך. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געהייסן דעם המון

זיך אַנידערזעצן אויף דער ערד, אוּן האָט גענומען די זיבן
לעבלעך לֶחֶם אוּן די פיש, אוּן אַזוי ווי ער האָט אַ בְּרָכה
געמאַכט, האָט ער זיי איבערגעבראָכן, אוּן דערלאַנגט משיחס
תַּלמידים, אוּן די תַּלמידים דעם עם. אוּן אין דער פַּאַרברענגען
זיי האָבן אַלע געגעסן אוּן זענען זאָט געוואָרן; אוּן זיי האָבן
צונויפגעקליבן פוּן די איבערגעבליבענע ברעקלעך פון רבֿיס
שיריים, זיבן פולע קערבֿ. אוּן די, וואָס האָבן געגעסן, זענען
געווען פיר טויזנט מאַן, אַחוץ נָשים אוּן יְלָדים. אוּן רבי מֶלך
המָשיחַ האָט אָפּגעלאָזט דאָס עם, אוּן איז אַרײַנגעגאַנגען אין אַ
סִירָה, אוּן איז געקומען אין די געמאַרקן פון מָגָדוֹן.

טז אוּן די פרושים אוּן צדוקים האָבן גענעענט, אוּן כּדי רבי
מֶלך המָשיחַ צו פרואווּן, האָבן זיי פאַרלאַנגט פון אים, אַז ער
זאָל זיי ווייזן אַ צייכן [אוֹת] פון שָׁמַיִם. אָבער ער האָט
געענטפערט, אוּן צו זיי געזאָגט: אין אָוונט זאָגט איר: סע וועט
זיין אַ שיין וועטער, ווייל דער שָׁמַיִם איז רויט. אוּן בּבֹקֶר: הַיּוֹם
וועט זיין שטורעמדיק, ווייל דער שָׁמַיִם איז רויט אוּן
פאַרוואָלקנט. דאָס אויסזען פון שָׁמַיִם ווייסט איר ווי צו
טײַטשן, אָבער נישט די צייכנס פון די צייטן. אַ שלעכטער אוּן
נואַפּדיקער דור באַגערט אַ צייכן [אוֹת], אוּן ס'וועט אים קיין
שום צייכן [אוֹת] נישט געגעבן ווערן, סיידן דעם צייכן [אוֹת] פון
יוֹנָהן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי פאַרלאָזט אוּן איז
אַוועקגעגאַנגען. אוּן בּעת משיחס תַּלמידים זענען געקומען אויף
דער אַנדערער זייט יַם, האָבן זיי פאַרגעסן מיטצונעמען
לֶחֶם. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: שׁימוּ לב, אוּן
היט זיך פאַר דעם שְׂאוֹר פון די פרושים אוּן צדוקים. אוּן זיי
האָבן זיך געאַמפּערט, אוּן געזאָגט: מיר האָבן נישט
מיטגענומען קיין לֶחֶם. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס
באַמערקט, אוּן געזאָגט: אָ איר קליין-גלויביקע, וואָס רעדט איר

צווישן אייך, וואָס איר האָט נישט קיין לֶחֶם? צי פאַרשטייט איר נאָך אַלץ נישט, אוּן געדענקט איר נישט די פינף לעבלעך לֶחֶם פאַר די פינף טויזנט, אוּן וויפל קערבּ איר האָט צוּנויפגענומען? אויך נישט די זיבּן לעבלעך לֶחֶם פאַר די פיר טויזנט, אוּן וויפל קערבּ איר האָט צוּנויפגענומען? ווי קומט עס, וואָס איר פאַרשטייט נישט, אַז איך האָבּ צו אייך גערעדט נישט וועגן לֶחֶם, נייערט אַז איר זאָלט זיך היטן פאַרן שׂאוֹר פוּן די פרושים אוּן צדוקים. דעמאָלט האָבּן זיי פאַרשטאַנען, אַז ער האָט זיי נישט געהייסן זיך היטן פאַרן שׂאוֹר פוּן לֶחֶם, נייערט פאַר דער גַאֲוַת פּלפּול פוּן די פרושים אוּן צדוקים. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז געקומען אין דעם געבּיט פוּן קֵיסַריה פוּן פיליפּוס, האָט ער געפרעגט זיינע תַלמידים: ווער, זאָגן בְּנֵי אָדָם, איז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג]? אוּן זיי האָבּן געזאָגט: טייל זאָגן, יוֹחָנָן פוּן המקוה טבילה פוּן תשובה; אַנדערע, אלִיָהוּ הַנָבּיא; אוּן אַנדערע וויידער, יִרמיָהוּ, אָדער איינער פוּן די נבִיאים. זאָגט ער צוּ זיי: איר אָבּער, ווער זאָגט איר, אַז איך בין? האָט שִמעוֹן פּעטרוס [כֵּיפָא] געענטפערט: דוּ בּיסט דער רֶבּי מֶלך המָשיחַ, דער זון פוּן דער אויבּערשטער, דער בֶּן אלקים חיים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: אַשְׁרֵי איז דיר, שִמעוֹן בּר-יוֹנָה! מחמת נישט קיין בָּשׂר-ודם האָט דיר דאָס אַנטפּלעקט, נייערט מיין אלוקים אָבִי שֶׁבַּשָמַים! אוּן איך זאָג דיר, אַזן דוּ בּיסט פּעטרוס, אוּן אויף דעם דאָזיקן פעלז וועל איך בּויען מיין הברית החדשה קהִילה [משיחס קהִילה], אוּן די שַעֲרֵי שאוֹל וועלן זי נישט גוֹבר זיין. אוּן איך וועל דיר געבּן די מַפתְחות פוּן דעם מַלכות-שָמַיִם, אוּן וואָס דוּ וועסט אַסרן אויף דער ערד, וועט זיין געאַסרט אין שָמַיִם; אוּן וואָס דוּ וועסט מַתּיר זיין אויף דער ערד, וועט זיין מותּר אין שָמַיִם. דערנאָך האָט רבי מֶלך המָשיחַ באַפוילן משיחס תַלמידים, זיי זאָלן

קיינעם נישט דערציילן, אַז ער איז דער רֶבִּי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ. פּוּן דעמאָלט אָן האָט רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ אָנגעהויבן צוּ ווייזן משיחס תַּלמידים, אַז ער מוּז גיין קיין ירוּשָׁלַיִם, אוּן ליידן אַ סַך פּוּן די זקֵנים אוּן ראָשׁי-כֹּהֲנים אוּן סוֹפרים [רַבָּנִים], אוּן געטייט ווערן [מקבל דער גילוי פון דער רֶבִּיס הִסתַּלְקוּת!], אוּן אויף דעם יוֹם השלישי ווידער אויפשטיין תחית-המתים. אוּן כֵּיפָּא האָט רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ גענוּמען אָן אַ זייט, אוּן האָט אָנגעהויבן אים צוּ מוּסרן, אוּן זאָגן: חַס-וְשָׁלוֹם, אָדוֹנִי! אַזוינס זאָל דיר קיינמאָל נישט געשען. אָבּער רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ האָט זיך אויסגעדרייט, אוּן געזאָגט צוּ כֵּיפָּא: אוועק פּוּן מיר, הַשָּׂטָן, דוּ ביסט פאַר מיר אַ מכשול; מחמת דיך אַרט נישט, וואָס איז שַׁייך ה', נייערט דאָס, וואָס איז שַׁייך בְּנֵי אָדָם! דערנאָך האָט רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ געזאָגט צוּ זיינע תַּלמידים: וויל ווער מיר נאָכגיין, זאָל ער זיך אַליין פאַרלייקענען, אוּן נעמען אויף זיך זיין עֶקדָּה עץ בראשית כב,ז בּוּים פּוּן מסירות נפש, אוּן מיר נאָכגיין. מחמת ווער סע וויל ראַטעווען זיין זיין נֶפֶשׁ, וועט עס פאַרלירן אוּן ווער סע וועט פאַרלירן זיין נֶפֶשׁ פּוּן מיינעטוועגן, וועט עס געפינען. מחמת וואָסער נוּצן האָט דער בן אדם, ווען ער זאָל געווינען די גאַנצע וועלט, אוּן פאַרלירן זיין נֶפֶשׁ? אָדער וואָס פאַר אַן אויסלייז קאָן אַ בן אדם געבּן פאַר זיין נֶפֶשׁ? מחמת דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג מָשִׁיחַ] וועט קוּמען אין דער כבוד פּוּן זיין אלוקים הָאָב מיט משיחס מַלאָכים, אוּן דעמאָלט וועט ער פאַרגעלטן יעדן בן אדם לויט זיינע מַעשׂים. באֱמת, איך זאָג אייך, פאַראַן עטלעכע פּוּן די, וואָס שטייען דאָ, וואָס וועלן נישט פילן דעם טַעם פּוּן מָוֶת, ביז זיי וועלן זען דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג מָשִׁיחַ] קוּמען אין זיין מַלכוּת.

יז אוּן זעקס טעג שפּעטער האָט רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ מיט זיך גענוּמען כֵּיפָּא, אוּן יַעקֹב, אוּן יוֹחָנָן זיין אָח, אוּן האָט זיי אַליין

אַרויפגעבראַכט אויף אַ הויכן הָר אין יחידות. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז פאַר זיי פאַרענדערט געוואָרן [דניאל ז,יג], אוּן רבי מֶלך המָשיחַ פָּנים האָט געשיינט ווי די זון, אוּן זיינע מַלבושים זענען געוואָרן ווייס ווי דאָס אוֹר. אוּן הִנֵּה, מֹשה [רבינו] אוּן אלִיָהוּ הַנָבִיא האָבן זיך צו זיי אַנטפלעקט, אוּן האָבן גערעדט מיט רבי מֶלך המָשיחַ. אוּן כֶּיפּא האָט זיך אָנגערופן, אוּן געזאָגט צו רבי מֶלך המָשיחַ: אֲדוֹנִי, עס איז טוֹב פאַר אונדז דאָ צו זיין; אויב דו ווילסט, וועל איך דאָ מאַכן דריי סֻכּוֹת, אֶחָד פאַר דיר, אֶחָד פאַר מֹשה [רבינו], אוּן אֶחָד פאַר אלִיָהוּ הַנָבִיא. אוּן בשַעת כֶּיפּא האָט נאָך געריעדט, הִנֵּה, האָט אַ ליכטיקער וואָלקן זיי פאַרשאָטנט; אוּן אַ בת קוֹל פון דעם וואָלקן אַרויס האָט געזאָגט: דאָס איז מיין באַליבטער זון [דער זון פון דער אויבערשטער], וואָס איז מיר וואוילגעפעלן; אים זאָלט איר הערן! אוּן אַז די תּלמידים האָבן דאָס געהערט, זענען זיי געפאַלן אויף זייער פָּנים, אוּן האָבן שטאַרק מוֹרא געהאַט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט גענעענט אוּן האָט זיי אָנגערירט, אוּן געזאָגט: שטייט אויף, אוּן האָט נישט קיין מוֹרא. אוּן אַז זיי האָבן אויפגעהויבן זייערע אויגן, האָבן זיי קיינעם נישט געזען, אַחוּץ רבי מֶלך המָשיחַ אַליין. אוּן ווען זיי האָבן אַראָפגענידערט פון דעם הָר, האָט זיי רבי מֶלך המָשיחַ באַפוילן: דערציילט קיינעם נישט פון דער חָזוֹן, ביז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג] וועט אויפשטיין תּחִיַת-הַמֵתים. אוּן מָשִיחַס תַּלמידים האָבן אים געפרעגט: פאַרוואָס זאָגן די סוֹפרים [רַבָּנִים], אַז צוערשט דאַרף אלִיָהוּ הַנָבִיא קומען? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן געזאָגט: אָמֵן וועט אלִיָהוּ הַנָבִיא קומען, אוּן ווידער אַלץ אויפריכטן; אָבער איך זאג אייך, אַז אלִיָהוּ הַנָבִיא איז שוֹין געקומען, אוּן זיי האָבן אים נישט דערקענט, נייערט האָבן מיט אים געטאָן, וואָס זיי האָבן געוואָלט [מתי ו, י]. פונקט אַזוי וועט

דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג] אויך ליידן פון זיי. דעמאָלט האָבן משיחס תּלמידים פאַרשטאַנען, אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געריעדט פון יוֹחָנָן פון המקוה טבילה פון תשובה. אוּן בּעת זיי זענען געקוּמען צום המון-עם, האָט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געניענט אַ בן אדם, וואָס איז פאַר אים געפאַלן אויף די קני, אוּן געזאָגט: אֲדוֹנִי, דערבּאַרעם דיך אויף מיין זון, מחמת ער איז אַ חוֹלה-נוֹפל, אוּן ליידט שטאַרק; אוּן אַ סַך מאָל פאַלט ער אין אֵש, אוּן אַ סַך מאָל אין מַיִם אַריין. אוּן איך האָבּ אים געבּראַכט צוּ דיינע תּלמידים, אוּן זיי האָבּן אים נישט געקאָנט היילן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געניענטפערט: אָ אומגלויבּיקער אוּן פאַרקרוּמטער דוֹר, ווי לאַנג נאָך זאָל איך זיין מיט אייך? ווי לאַנג נאָך זאָל איך אייך פאַרטראָגן? בּרענגט אים אַהער צוּ מיר. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים גָּעַר, אוּן דער שֵׂד איז פון אים אַרויס, אוּן דאָס ייִנגל איז געהיילט געוואָרן מיט רפואה שלמה אין יענער שָׁעה. דעמאָלט האָבּן געניענט די תּלמידים צוּ רבי מֶלך המָשיחַ, בּעת זיי זענען געווען אין אַ יחידות, אוּן האָבּן געזאָגט: פאַרוואָס האָבּן מיר אים נישט געקאָנט אַרויסטרייבּן? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: ווארים איר האָט נישט קיין אֱמוּנה. מחמת בֶּאמת, איך זאג אייך, אויבּ איר וואָלט געהאַט אֱמוּנה אַזוי גָּדוֹל ווי אַ קערנדל פון זענעפט-זרִיעה, וואָלט איר געקאָנט זאָגן צוּ דעם דאָזיקן הָר : טראָג דיך אַריבּער פון דאַנען אַהין, אוּן ער וואָלט זיך אַריבּערגעטראָגן; אוּן קיין זאָך וואָלט פאַר אייך נישט געווען אוממעגלעך. דער דאָזיקער מִין אָבּער גייט נישט אַרויס, סיידן דורך תּפִילה טאָן אוּן פאַסטן.

אוּן בּשַׁעת זיי האָבּן זיך אויפגעהאַלטן אין גָּלִיל, האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג] וועט איבּערגעניענטפערט ווערן אין די הענט פון בְּנֵי אָדָם, אוּן זיי

וועלן אים טייטן [משיחס הִסתַּלְקוּתו!], אוּן דעם יוֹם השלישי וועט ער אויפשטיין תּחִיַּת-המֵתים; אוּן זיי האָבּן זיך שטאַרק מצַער געווען מיט עָגְמַת נֶפֶש. אוּן אַז זיי זענען געקומען קיין כּפַר-נַחוּם, זענען די איינמאָנער פוּן דעם מַחצִית-השֶׁקל צוּגעגאַנגען צוּ כֵּיפָא, אוּן האָבּן געזאָגט: צאָלט נישט אייער רֶבּי דעם מַחֲצִית-הַשֶּׁקֶל? האָט ער געזאָגט: כֵּן. אוּן ווען ער איז אַריינגעקומען אין בֵּית, האָט רבי מֶלך המָשיחַ קוֹדם צוּ אים גערעדט, אַזוי צוּ זאָגן: וואָס מיינסטו, שִׁמעוֹן? די מלָכים פוּן דער ערד, פוּן וועמען נעמען זיי מֶכֶס, אָדער מַס? פוּן זייערע בָּנִים, אָדער פוּן פרעמדע? אוּן אַז ער האָט געזאָגט: פוּן פרעמדע, האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים געזאָגט: אַזוי זענען די בָּנִים פריי. אָבּער כּדי מיר זאָלן נישט זיין קיין מִיכשול פאַר זיי, גיי צום יַם, אוּן פאַרוואַרף אַ וועטקע, אוּן נעם דעם ערשטן פיש, וואָס וועט אַרויסקומען, אוּן ווען דוּ וועסט עפענען זיין מויל, וועסטו געפינען אַ שֶׁקל; דעם נעם, אוּן גיבּ אים זיי פאַר מיר אוּן פאַר דיר.

יח

אין יענער צייט האָבּן די תּלמידים גענעענט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן האָבּן געזאָגט: ווער איז אייגנטלעך דער גָּדוֹל אין דעם מַלכות-שָׁמַיִם? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיך גערופן אַ יֶלֶד, אוּן האָט עס אַוועקגעשטעלט צווישן זיי, אוּן געזאָגט: באָמת, איך זאג אייך, סיידן איר וועט תּשובה טאָן אוּן ווערן ווי יְלָדים, וועט איר בּשום-אופן נישט אַריינקומען אין דעם מַלכות-שָׁמַיִם. בּכֵן, דער, וואָס וועט זיך דערנידעריקן ווי דאָס דאָזיקע יֶלֶד, איז דער גָּדוֹל אין דעם מַלכות-שָׁמַיִם. אוּן דער, וואָס וועט אויפנעמען אַזאַ יֶלֶד אין מיין נאָמען, נעמט מיך אויף; אָבּער דער, וואָס וועט מאַכן שטרויכלען [אין עֲבֵירָה] איינעם פוּן די דאָזיקע קליינע, וואָס גלויבּן אין מיר, פאַר דעם וואָלט בּעסער געווען, אַז אַ גרויסער מִילשטיין וואָלט אָנגעהאָנגען

געווָארן אויף זיין האַלדז, אוּן ער וואָלט דערטרוּנקען געווָארן אין דער טיפענישׂ פוּן יַם. וויי צוּ דער וועלט וואַרים מכשולים! אוּן הַגַם זיי מוּזן קוּמען - וויי אָבּער צוּ דעם בן אדם, דוּרך וועמען די מכשול קוּמט! אוּן אויבּ דיין האַנט, אָדער דיין פוּס מאַכט דיך שטרויכלען, האַק אים אָפּ אוּן וואַרף אים אַוועק פוּן דיר; עס איז בּעסער פאַר דיר אַריַינצוּקוּמען אין חַיים גִּדֵם אָדער קִפֵּעַ אייַדער צוּ האָבּן צוויי הענט אוּן צוויי פיס אוּן אַריַינגעווָארפן וווערן אין אֵש עוֹלם. אוּן אויבּ דיין אויג מאַכט דיך שטרויכלען, רייס עס אַרויס אוּן וואַרף עס אַוועק פוּן דיר; עס איז בּעסער פאַר דיר אַריַינצוּקוּמען אין חַיים מיט איין אויג, אייַדער צוּ האָבּן צוויי אויגן אוּן אַריַינגעווָארפן וווערן אין אֵש פוּן גיהֶנום. זעט, אַז איר זאָלט נישט פאַראַכטן קיין איינעם פוּן די דאָזיקע קליינע; מחמת איך זאג אייַך, אַז זייערע מַלאָכים אין שָמַיִם זענען תָּמיד דאָס פָּנים פוּן מיין אלוקים אָבי שֶבַּשָמַים. מחמת דער בַּר-אֱנָש [דניאל ז,יג] איז געקוּמען כדי צו ראטעווען דאָס פאַרלוירענע. ווי מיינט איר? אויבּ אַ בן אדם האָט הוּנדערט כְּבָשים, אוּן איינע פוּן זיי פאַרבּלאָנדזשעט, צי וועט ער נישט איבּערלאָזן די ניין-אוּן-נייַנציק אויף די הַר, אוּן גיין זוכן די פאַרבּלאָנדזשעטע? אוּן ווען ער געפינט זי, באֱמת, איך זאָג אייַך, ער פרייט זיך איבּער איר מער ווי איבּער די ניין-אוּן-נייַנציק, וואָס האָבּן נישט פאַרבּלאָנדזשעט. אַזוי איז אויך נישט דער רָצון פוּן אייער אלוקים הָאָב שֶבַּשָמַים, אַז אֶחָד פוּן די דאָזיקע קליינע קינדערלעך זאָל פאַרלוירן גיין.

אויבּ דיין אָח במשיח זינדיקט קעגן דיר, גיי אוּן שטראָף אים צווישן דיר אוּן אים אַליין. הערט ער דיך, האָסטוּ געוואוּנען דיין אָח במשיח; הערט ער דיך אָבּער נישט, טאָ נעם דיר נאָך איינעם אָדער צוויי, כּדי דוּרך פִּי שְנַיִם אוֹ שְלוֹשָה עֵדִים, זאָל יעדע זאָך באַשטעטיקט וווערן [דברים יט, טו]. אוּן אויבּ ער

וויל זיי נישט הערן, דערצייל עס דער הברית החדשה קהֲילה;
אוּן וויל ער אויך די הברית החדשה קהֲילה נישט הערן, זאָל ער
דיר זיין ווי אַ שייגעץ אוּן אַ מוֹכס. באֱמת, איך זאָג אייך, אַלץ,
וואָס איר וועט אַסרן אויף דער ערד, וועט זיין אָסור אין שָׁמַיִם;
אוּן אַלץ, וואָס איר וועט מַתּיר זיין אויף דער ערד, וועט זיין
מוּתּר אין שָׁמַיִם. אוּן ווידער זאָג איך אייך, אויב צוויי פוּן אייך
וועלן מַסכּים זיין אויף דער ערד אויף עפּעס אַ זאַך, פוּנוועגן
וואָס זיי וועלן מִתפּלל זיין, וועט עס פאַר זיי געטאָן ווערן פוּן
מיין אלוקים אָבי שֶׁבַּשָׁמַיִם. מחמת וואוּ צוויי, אָדער דריי זענען
פאַרזאַמלט אין מיין נאָמען, דאָרט בין איך צווישן זיי. דעמאָלט
האָט כֵּיפָּא געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: אֲדוֹנִי, וויפל מאָל
דאַרף איך מוֹחל זיין מיין אָח במשיח, וואָס זינדיקט קעגן מיר?
ביז זיבן מאָל? זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים: איך זאָג דיר
נישט, ביז זיבן מאָל, נייערט ביז זיבעציק מאָל זיבן.
דעריבער איז דאָס מַלכות-שָׁמַיִם געגליכן צוּ אַ מֶלך, וואָס
האָט געוואָלט מאַכן אַ חֶשבּון מיט זיינע עֲבָדִים. אוּן אַז ער
האָט אָנגעהויבן צוּ חֶשבּוֹנען, האָט מען צוּ אים געבראַכט
איינעם, וואָס איז אים שולדיק געווען צען טויזעט
טאַלאַנטן. אָבער אַזוי ווי ער האָט נישט געקאָנט באַצאָלן,
האָט זיין אָדון באַפוילן, אים צוּ פאַרקויפן מיט זיין אִשָׁה אוּן
יְלָדים, אוּן אַלץ, וואָס ער האָט געהאַט, אוּן באַצאָלונג זאָל
געמאַכט ווערן. דער עֶבֶד האָט פאַר אים אנידערגעפאַלן, אוּן
געזאָגט: אֲדוֹנִי, האָבּ מיט מיר געדולד, אוּן איך וועל דיר אַלץ
באַצאָלן. אוּן דער אָדון האָט רַחמָנות באַקומען אויף יענעם
עֶבֶד, האָט אים פריי געלאָזט, אוּן אים מוֹחל געווען דעם חוֹב.
אוּן ווי יענער עֶבֶד איז אַרויסגעגאַנגען, האָט ער אָנגעטראָפן
איינעם פוּן זיינע מיטקנעכט, וואָס איז אים שולדיק געווען
הונדערט דינָרים; אוּן ער האָט אים אָנגעכאַפּט און האָט אים

געווארגן, אוּן געזאָגט: בּאַצאָל וואָס דוּ ביסט מיר שולדיק! אוּן זיין מיטקנעכט איז אַנידערגעפאַלן אוּן האָט אים געבּעטן: האָבּ מיט מיר געדולד, אוּן איך וועל דיר באַצאָלן. אָבּער ער האָט נישט געוואָלט, נייערט איז געגאַנגען אוּן האָט אים
אַריינגעוואָרפן אין דער בֵּית הַסֹּהַר אַריין, ביז ער וועט האָבּן באַצאָלט דעם חוֹב. אוּן אַז זיינע חבר-עבדים האָבּן געזען, וואָס עס איז געשען, האָבּן זיי זיך שטאַרק מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶשׁ געווען, אוּן זיי זענען געקומען אוּן האָבּן דערציילט זייער אָדוֹן אַלץ, וואָס עס איז געשען. דעמאָלט האָט זיין אָדוֹן אים גערופן צוּ זיך, אוּן צוּ אים געזאָגט: דוּ געמיינער עֶבֶד! איך האָבּ דיר מוֹחל געווען דעם גאַנצן חוֹב, ווייל דוּ האָסט מיך געבּעטן;
צי האָסטוּ נישט אויך באַדאַרפט רַחֲמָנוּת האָבּן אויף דיין חבר-עבד, ווי איך האָבּ רַחֲמָנוּת געהאַט אויף דיר?
אוּן זיין אָדוֹן איז אין כַּעס געוואָרן, אוּן האָט אים איבּערגעענטפערט צוּ די פיינקיקער, ביז ער וועט באַצאָלן דעם גאַנצן חוֹב. פוּנקט אַזוי וועט אויך מיין אלוקים אָבִי שֶׁבַּשָּׁמַיִם טאָן צוּ איטלעכן פוּן אייך, אויבּ איר וועט נישט מוֹחל זיין אייער אָח במשיח פוּן גאַנצן לבָבוֹת.

יט אוּן עס איז געווען, בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענדיקט

די דאָזיקע רייד, איז ער אַוועקגעצויגן פוּן גָּלִיל, אוּן איז געקומען אין די געמאַרקן פוּן יהוּדה אין עֵבר-הַיַרדן. אוּן אַ גרויסער עוֹלם איז רבי מֶלך המָשיחַ נאָכגעגאַנגען, אוּן ער האָט זיי דאָרטן געהיילט מיט רפואה שלמה. אוּן עס האָבּן געענעט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ פרוּשים, כּדי אים צוּ פרוּאוון, אוּן זיי האָבּן געזאָגט: מעג מען זיך גֶטן מיט דעם אִשָּׁה צוליבּ יעדער סִיבּה? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: האָט איר נישט געלייענט, אַז אין אָנהייבּ האָט זיי דער בּורא-עוֹלם באַשאַפן זָכר אוּן נקֵבה, [בּראשית א, כז], אוּן געזאָגט עַל־כֵּן יַעֲזָב־אִישׁ אֶת־אָבִיו

וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד [בראשית ב, כד]. אַזוי זענען זיי שוין מער נישט צוויי, נייערט בָּשָׂר אֶחָד. דעריבער, וואָס ה' האָט באַהאָפטן, זאָל אָדָם נישט פּונאַנדערשיידן. זאָגן זיי צו רבי מֶלך המָשיחַ: טאָ פארוואָס האָט מֹשה געבאָטן צו געבן איר אַ גֵט, אוּן זי אַוועקצושיקן [דברים כד, א]? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי געזאָגט: ווארים אייער האַרטהאַרציקייט האָט אייך מֹשה דערלויבט צו גטן אייערע נָשים; אָבער פּוּן אָנהייב איז דאָס נישט אַזוי געווען. אוּן איך זאָג אייך, ווער סע גֵט זיך מיט זיין אִשָׁה, אַחוּץ צוליב זנוּת, אוּן וועט חַתוּנה האָבן מיט אַן אַנדערער, איז אַ נואַף. אוּן דער, וואָס האָט חַתוּנה מיט אַ גרושה, איז אַ נואַף. זאָגן צו רבי מֶלך המָשיחַ די תּלמידים: אויב דער ענין פּוּן אִיש אוּן אִשָׁה איז אַזוי, איז נישט כּדַאי חַתוּנה צו האָבן. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי געזאָגט: נישט אַלע קענען מקבּל זיין דאָס דאָזיקע דָּבָר, סיידן די צו וועמען עס איז געגעבן געוואָרן. מחמת סע זענען פאַראַן סָריסים, וואָס זענען אַזוי געבוירן געוואָרן מִבֶּטֶן אִמָּם; אוּן סע זענען פאַראַן סָריסים, וואָס בְּנֵי אָדָם האָבן זיי מסַרֵס געווען; אוּן פאַראַן סָריסים, וואָס האָבן זיך אַליין מסַרֵס געווען צוליב דעם מַלכוּת-שָׁמַיִם. דער, וואָס קאָן דאָס מקבּל זיין, זאָל עס מקבּל זיין. דעמאָלט האָט מען צו רבי מֶלך המָשיחַ געבראַכט יְלָדים, כּדי ער זאָל אויף זיי אַרויפלייגן זיינע הענט אוּן זיי בּענטשן. אוּן די תּלמידים האָבן זיך אויף זיי אָנגעבייזערט. אָבער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: לאָזט די יְלָדים קוּמען צו מיר, אוּן פאַרווערט זיי נישט; ווייל צו אַזעלכע געהערט דאָס מַלכוּת-שָׁמַיִם. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויף זיי אַרויפגעלייגט זיינע הענט, אוּן האָט אָפּגעקערט פּוּן דאָרטן. אוּן הִנֵּה האָט איינער גענעענט, אוּן צו רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: רֶבִּי, וואָס פאַר אַ גוטס, וואָס פאַר אַ מִצְוָה זאָל איך טאָן, כּדי צו האָבן חַיֵּי עוֹלם? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו

אים געזאָגט: פאַרוואָס פרעגסטו מיך בנוגֵע דעם, וואָס איז טוֹב? טוֹב איז נאָר איינער, ה'. אוּן אויבּ דוּ ווילסט אַרײַנקומען אין חַיים, זײַן שומר מִצוות. זאָגט ער צוּ רבי מֶלך המָשיחַ: וועלכע? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: לֹא תִרְצַח לֹא תִנְאָף לֹא תִגְנֹב לֹא־תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד שָׁקֶר, כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ [שמות כ, יב; ויקרא יט, יח]. זאָגט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ דער בָּחור: דאָס אַלץ האָבּ איך אָפּגעהיט; וואָס נאָך פעלט מיר? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים געזאָגט: אויבּ דוּ ווילסט שלימותדיק זײַן, גיי אוּן פאַרקויף אַלץ, וואָס דוּ פאַרמאָגסט, אוּן גיבּ עס די עֲנִיִים, אוּן דוּ וועסט האָבּן אַן אוֹצר אין שָׁמַיִם; אוּן קום אוּן גיי מיר נאָך. אָבּער אַז דער בָּחור האָט דאָס דבר געהערט, איז ער אַוועקגעגאַנגען אַ דערשלאָגענער; מחמת ער האָט געהאַט נְכָסִים רַבִּים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט צוּ זיינע תּלמידים: באמת, איך זאָג אייך, עס איז שווער פאַר אַן עוֹשר אַרײַנצוקומען אין דעם מַלכות-שָׁמַיִם. אוּן ווידער זאָג איך אייך, עס איז לײַכטער פאַר אַ קעמל דורכצוגיין דורך אַ לעכל פוּן אַ נאָדל, ווי פאַר אַן עוֹשר אַרײַנצוקומען אין דעם מַלכות ה'. אוּן אַז די תּלמידים האָבּן דאָס געהערט, האָבּן זיי זיך שטאַרק געחִידושט, אוּן געזאָגט: ווער זשע קאָן דערלייזט ווערן? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויף זיי געקוקט, אוּן געזאָגט: בּיי בְּנֵי אָדָם איז עס אוממעגלעך, אָבּער בּיי ה' איז אַלצדינג מעגלעך. דעמאָלט האָט כֵּיפָּא אים געענטפערט: הִנֵּה, מיר האָבּן אַלץ פאַרלאָזט אוּן זענען דיר נאָכגעפאָלגט; וואָס וועלן מיר האָבּן דערפאַר? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: באֱמת, איך זאָג אייך, אַז איר, וואָס זענט מיר נאָכגעפאָלגט, וועט בְּהִתְחַדֵּש הַבְּרִיאָה, בּעת דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג] וועט זיצן אויף זיין כִּסֵּא-הַכָּבוד, אויך זיצן אויף צוועלף טראָנען אוּן מִשפּטן די צוועלף שבָּטים פוּן יִשׂרָאל. אוּן יעדער איינער, וואָס האָט

פאַרלאָזט בָּתִּים, אָדער אַחִים אָדער אֲחָיוֹת, אָדער אָב, אָדער אֵם, אָדער בָּנִים, אָדער שָׂדוֹת, פּון מיין נאָמענוועגן, וועט באַקומען כֶּפל-כְּפלַיִם, אוּן יַרשענען דאָס חַיֵּי עוֹלם. אָבּער אַ סַך וואָס זענען הָרִאשוֹנִים, וועלן זיין אַחֲרוֹנִים, אוּן די לעצטע - ערשטע.

כ מחמת דאָס מַלכות-שָׁמַיִם איז געגליכן צוּ אַ בַּעל-הַבָּית, וואָס איז אַרויסגעגאַנגען אין דער פרי דינגען פּוֹעֲלִים פאַר זיין כֶּרֶם. אוּן אַז ער האָט זיך באַדוּנגען מיט די פּוֹעֲלִים פאַר אַ דינָר אַ יוֹם, האָט ער זיי געשיקט אין זיין כֶּרֶם אַריין. אוּן וועט ער איז אַרויסגעגאַנגען אַרוּם דער דריטער שָׁעה, האָט ער געזען אַנדערע שטיין לייִדיק אויפן מאַרק, אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: גייט אויך איר אין כֶּרֶם אַריין, אוּן איך וועל אייך געבּן, וואָס איז רעכט. זענען זיי געגאַנגען. אוּן אַרוּם דער זעקסטער אוּן נייַנטער שָׁעה איז ער ווידער אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָט דאָס אייגענע געטאָן. אוּן אַרוּם דער עלפּטער שָׁעה איז ער ווידער אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָט אָנגעטראָפן אַנדערע שטיין, אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: פאַרוואָס שטייט איר דאָ לייִדיק דעם גאַנצן יוֹם? האָבּן זיי צוּ אים געזאָגט: וואַרים קיינער האָט אוּנדז נישט געדוּנגען. זאָגט ער צוּ זיי : גייט אויך איר אין כֶּרֶם אַריין. אוּן וועט עס איז געווארן אָוונט, האָט דער אָדוֹן פּוּן דעם כֶּרֶם געזאָגט צוּ זיין מְנַהַל-מֶשֶׁק-בַּיִת: רוּף די פּוֹעֲלִים, אוּן באַצאָל זיי זייער שׂכַר : הייבּ אָן פּון די לעצטע ביז צוּ די ערשטע. אוּן אַז די געדוּנגענע פּון דער עלפּטער שָׁעה זענען געקוּמען, האָט יעדער באַקוּמען אַ דינָר. אוּן וועט די ערשטע זענען געקוּמען, האָבּן זיי געמיינט, אַז זיי וועלן באַקוּמען מער; אוּן זיי האָבּן אויך באַקוּמען יעדער אַ דינָר. אוּן בּשַׁעת זיי האָבּן דאָס באַקוּמען, האָבּן זיי געמוּרמלט קעגן דעם בַּעל-הַבָּית, אוּן האָבּן גענזאָגט: אָט די לעצטע האָבּן גענַרבּעט בּלויז איין שָׁעה,

אוּן דוּ מאַכסט זיי גלייך מיט אונדז, וואָס האָבּן געטראָגן די
מַשׂא פוּן דעם היץ פון דעם יוֹם. אָבּער ער האָט געענטפערט,
אוּן געזאָגט צוּ איינעם פוּן זיי: פריינט, איך טוּ דיר נישט קיין
עַוולָה; האָסטוּ דיך נישט בּאַדוּנגען מיט מיר פאַר איין דינָר?
נעם דיר דיינס, אוּן גיי; איך וויל אָט דעם לעצטן געבּן אַזויפיל
וויפל דיר. טאָר איך נישט טאָן מיט מיין אייגנס, וואָס איך וויל?
אָדער איז דיין אויג שלעכט, וואָס איך בּין טוֹב? אַזוי וועלן די
לעצטע זיין ערשטע, אוּן די ערשטע - לעצט. אוּן בּעת רבי מֶלך
המָשיחַ איז אַרויפגעגאַנגען קיין ירוּשָלַיִם, האָט ער גענוּמען די
צוועלף תּלמידים אין אַ יחידות, אוּן אויפן דֶּרֶךְ האָט רבי מֶלך
המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: הִנֵּה, מיר גייען אַרויף קיין ירוּשָלַיִם,
אוּן דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג] וועט איבּערגעענטפערט ווערן צוּ
די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים]; אוּן זיי וועלן אים
פאַרמִשפּטן צום מָוֶת [משיחס הִסתַּלְקוּת], אוּן אים
איבּערענטפערן צוּ די אוּמוֹת אויף שפּאָט, אוּן כּדי געשמיסן אוּן
אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה
יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] צוּ ווערן,
אוּן אויפן יוֹם השלישי וועט ער ווידער אויפשטיין תחית-המתים.
דעמאָלט האָט געענעענט צוּ אים די אֵם פוּן זַבדיס יְלָדים מיט
אירע בָּנִים, אוּן זי האָט אנידערגעפאַלן פאַר רבי מֶלך המָשיחַ,
אוּן עפּעס פוּן אים פאַרלאַנגט. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ איר
געזאָגט: וואָס איז דיין בַּקָשה? האָט זי צוּ רבי מֶלך המָשיחַ
געזאָגט: בּאַפעל, אַז די דאָזיקע בּיידע בָּנִים מיינע זאָלן זיצן,
איינער צוּ דיין רעכטער אוּן איינער צוּ דיין לינקער האַנט, אין
דיין [משיחס] מַלכוּת. האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט, אוּן
געזאָגט: איר ווייסט נישט, וואָס איר ווילט! צי קאָנט איר
טרינקען דעם כּוֹס, וואָס איך וועל טרינקען? זאָגן זיי צוּ רבי
מֶלך המָשיחַ: מיר קאָנען. זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי: מיין

כּוֹס וועט איר טאַקע טרינקען, אָבּער זיצן צוּ מיין רעכטער, אָדער לינקער האַנט, איז נישט מיינס צוּ געבּן; דאָס איז פאַר די, פאַר וועמען עס איז צוגעגרייט געוואָרן פּוּן מיין אלוקים אָבי. אוּן אַז די צען האָבּן דאָס געהערט, האָט עס זיי פאַרדראָסן אויף די צוויי אַחים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי צוּגערופֿן צוּ זיך, אוּן געזאָגט: איר ווייסט, אַז די שָׂרים פּוּן די אומות הערשן איבּער זיי, אוּן זייערע גדוֹלים געוועלטיקן איבּער זיי. נישט אַזוי זאָל עס אָבּער זיין צווישן אייך; נייערט ווער סע ווייל ווערן גָּדוֹל צווישן אייך זאָל זיין אייער מְשָׁרֵת, אוּן ווער סע ווייל זיין ראש צווישן אייך, זאָל זיין אייער עֶבֶד; פּונקט ווי דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג] איז נישט געקוּמען באַדינט צוּ ווערן, נייערט צוּ באַדינען, אוּן צוּ געבּן זיין נֶפֶשׁ [ישעיה נג,י] כֹּפֶר הגאוּלָה בְּעַד רַבִּים. אוּן בּעת זיי זענען אַרויסגעגאַנגען פּוּן יְרִיחוֹ, איז אים נאָכגעגאַנגען אַ המוֹן עם רַב. אוּן הִנֵּה זענען צוויי בּלינדע געזעסן בּיים דֶּרֶךְ, אוּן אַז זיי האָבּן געהערט, אַז רבי מֶלך המָשיחַ גייט פאַרבּיי, האָבּן זיי אויסגעשריגן, אוּן געזאָגט: אֲדוֹנֵנוּ, האָבּ רַחמָנות אויף אוּנדז, בֶּן-דָּוִד! אוּן דער עוֹלם האָט אויף זיי אָנגעשריגן, אַז זיי זאָלן שטילשווייגן. אָבּער זיי האָבּן נאָך מער געשריגן: אֲדוֹנֵנוּ, האָבּ רַחמָנות אויף אוּנדז, בֶּן-דָּוִד! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אָפּגעשטעלט, אוּן זיי צוּגערופֿן, אוּן געזאָגט: וואָס ווילט איר, איך זאָל טאָן פאַר אייך? האבּן זיי צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: אָדוֹן, אַז אוּנדזערע אויגן זאָלן געעפנט ווערן! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך דערבּאַרעמט איבּער זיי, אוּן בּאַרירט זייערע אויגן, אוּן פּלוצלונג זענען זיי זענדיק געוואָרן, אוּן זענען רבי מֶלך המָשיחַ נאָכגעפאָלגט.

כא אוּן בּעת זיי האָבּן גענעענט קיין ירוּשָׁלַיִם, אוּן זענען געקוּמען קיין בֵּית-פַּגֵי, בּיים הַר-הזֵיתים, האָט רבי מֶלך המָשיחַ

געשיקט צוויי תּלמידים. אוּן האָט צו זיי געזאָגט: גייט אַריין אין דעם שטעטל, וואָס ליגט אַנטקעגנאיבער אייך, אוּן בּאַלד וועט איר געפינען אַן אייזל צוגעבּונדן, אוּן אַ יונג אייזעלע מיט איר; בּינדט זיי אָפּ, אוּן בּרענגט זיי צו מיר. אוּן אויב עמיצער וועט אייך עפּעס זאָגן, טאָ זאָגט: הָאָדוֹן דאַרף זיי האָבּן; אוּן ער וועט זיי גלייך שיקן. אוּן דאָס איז געשען, כּדי עס זאָל מקוים ווערן, וואָס סע איז געזאָגט געוואָרן דוּרך דעם נָבּיא:

אִמְרוּ לְבַת־צִיּוֹן :הִנֵּה מַלְכֵּךְ יָבוֹא לָךְ עָנִי וְרֹכֵב עַל־חֲמוֹר וְעַל־עַיִר בֶּן־אֲתֹנוֹת [ישעיה סב, יא; זכריה ט, ט]. אוּן די תּלמידים זענען געגאַנגען, אוּן האָבּן געטאָן אַזוי ווי רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי באַפוילן: אוּן האָבּן געבּראָכט דאָס אייזל מיט דעם אייזעלע, אוּן האָבּן אויף זיי אַרויפגעלייגט זייערע מַלבּושים, אוּן ער האָט זיך אויף זיי אַרויפגעזעצט. אוּן אַ סַך פוֹן דעם המון עם האָבּן אויסגעשפּרייט זייערע מַלבּושים אויפן דֶּרֶךְ, אוּן אַנדערע האָבּן אָפּגעשניטן ענָפים פוֹן די בּיימער, אוּן האָבּן זיי אויסגעשפּרייט אויפן דֶּרֶךְ. אוּן דאָס עם, וואָס איז געגאַנגען פאָרויס, אוּן די, וואָס זענען אים נאָכגעגאַנגען, האָבּן געשריגן: הוֹשַׁע-נָא דעם בֶּן-דָּוִד בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם ה' הוֹשַׁע-נָא אין דער הייך [תהלים קיח,כה,כו] אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרײַנגעקומען קיין ירוּשָׁלַיִם, האָט די גאַנצע שטאָט געטומלט, אוּן געזאָגט: ווער איז דאָס? אוּן דאָס המון עם האָט געזאָגט: דאָס איז דער נָבּיא יהושע/ישוע פוֹן נצֶרֶת, אין גָּלִיל. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרײַנגעגאַנגען אין דעם בֵּית-הַמִקדש אַריין, אוּן האָט אַרויסגעטריבּן אַלע, וואָס האָבּן פאַרקויפט אוּן געקויפט אין דעם בֵּית-הַמִקדש, אוּן האָט איבּערגעקערט די טישן פוֹן די געלטבּייטער, אוּן די בּענק פוֹן די טויבּן-פאַרקויפער. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: סע שטייט געשריבּן: בֵּיתִי בֵּית־תְּפִלָּה יִקָּרֵא, אַךְ אַתֶּם הוֹפְכִים אוֹתוֹ לִמְעָרַת פָּרִיצִים [ישעיה

נו, ז; ירמיה ז, יא]. אוּן דִי בּלינדע אוּן דִי לאָמע זענען צוּ אים געקוּמען אין בֵּית-הַמִקדש, אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געהיילט. אוּן אַז דִי ראָשי-כֹּהַנים אוּן סוֹפרים [רַבָּנִים] האָבּן געזען דִי נִסים וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט געטאָן, אוּן דִי יְלָדִים שרייען אין בֵּית-הַמִקדש [מתי יט,יד]: הוֹשַע-נָא לבֶּן-דָּוִד האָט עס זיי פאַרדראָסן: אוּן זיי האָבּן צוּ אים געזאָגט: הערסטוּ, וואָס זיי זאָגן? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: כֵּן, האָט איר קיינמאָל נישט געלייענט: מִפִּי עוֹלְלִים וְיוֹנְקִים יִסַּדְתָּ עֹז [תהלים ח, ג]? אוּן ער האָט זיי פאַרלאָזט, אוּן איז פוּן דער שטאָט אַרויסגעגאַנגען קיין בֵּית-הִינִי, אוּן האָט דאָרטן איבּערגענעכטיקט. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אין דער פרי אוּמגעקערט אין דער שטאָט אַריין, איז ער געוואָרן הונגעריק. אוּן זענדיק אַ פיַגנבּוים בּיים דֶּרֶךְ, איז ער צוּ אים צוּגעגאַנגען, אוּן האָט אויף אים גאָרנישט געפוּנען, אַחוּץ בּלעטער. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: פוּן איצט אָן זאָל שוין אויף דיר מער קיינמאָל נישט וואַקסן קיין פֵּירות! אוּן בּאַלד איז דער פיַגנבּוים פאַרוועלקט געוואָרן. אוּן אַז מָשיחס תַּלמידים האָבּן דאָס געזען, האָבּן זיי זיך געחִידושט, אוּן געזאָגט: וויאַזוי איז דער פיַגנבּוים אַזוי גיך פאַרוועלקט געוואָרן? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: באֱמת, איך זאָג אייך, אויבּ איר האָט אֱמוּנה, אוּן טוּט נישט צווייפלען, וועט איר נישט נאָר טאָן דאָס, וואָס ס'איז געטאָן געוואָרן מיטן פיַגנבּוים, נייערט אויבּ איר זאָלט אַפילוּ זאָגן צוּ דעם דאָזיקן הָר: הייבּ דיך אויף אוּן וואַרף דיך אין יַם אַריין, וועט עס געשען. אוּן אַלצדינג, וואָס איר וועט זיך אויסבּעטן בּיים תּפִילה טאָן, וועט איר בּאַקוּמען, אויבּ איר האָט אֱמוּנה. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז געקוּמען אין דעם בֵּית-הַמִקדש אַריין, זענען די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די זקֵנים פוּן דעם עם צוּ אים צוּגעגאַנגען,

בשַׁעת ער האָט געלערנט תּורה, און האָבן געזאָגט: מיט וועמעס רשות טוסטו דאָס אַלץ? און ווער האָט דיר געגעבן דאָס דאָזיקע רשות? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט, און צו זיי געזאָגט: איך וועל אייך אויך פרעגן אַ קַשיא, און אויב איר וועט מיר ענטפערן, וועל איך אייך אויך זאָגן, מיט וואָס פאַר רשות איך טו דאָס אַלץ. די מקוה טבילה פון יוֹחָנָן, פון וואַנען איז זי געווען? פון שָׁמַיִם, אָדער פון בְּנֵי אָדָם? און זיי האָבן זיך געשלאָגן מיט דער דֵעה, און געזאָגט: אויב מיר וועלן זאָגן: פון שָׁמַיִם, וועט ער צו אונדז זאָגן: פאַרוואַס האָט איר אים נישט גענגלויבט? וועלן מיר אָבער זאָגן: פון בְּנֵי אָדָם, האָבן מיר מוֹרא פאַרן דעם המון; מחמת אַלע האַלטן יוֹחָנָן פאַר אַ נָביא. און זיי האָבן געענטפערט רבי מֶלך המָשיחַ: מיר ווייסן נישט. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי געזאָגט: אויב אַזוי, וועל איך אייך אויך נישט זאָגן מיט וואַס פאַר א רשות איך טו דאָס. וואָס דענקט איר? אַ בן אדם האָט געהאַט צוויי בָּנִים; און ער איז געקומען צום ערשטן, און האָט געזאָגט: מיין זון, גיי אַרבעט הַיוֹם אין כֶּרֶם. האָט ער געענטפערט: איך וויל נישט; אָבער אַזוי האָט ער חתחרטות געהאַט, און איז געגאַנגאַן. און ער איז געקומען צום צווייטן, און האָט אויך אַזוי געזאָגט, און ער האָט געענטפערט: איך גיי, אָדוֹן; און איז נישט געגאַנגען. ווער פון די ביידע האָט געטאָן דעם רָצון הָאָב? זאָגן זיי: דער ערשטער. זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי: באֱמת, איך זאָג אייך, די מוֹכסים און די זונות וועלן פריער פאַר אייך אַרײַנקומען אין דעם מַלכות ה'. מחמת יוֹחָנָן [פון המקוה טבילה פון תשובה] איז צו אייך געקומען מיטן דֶרֶך צַדיקים, און איר האָט אים נישט געגלויבט, אָבער די מוֹכסים און די זונות האָבן אים יאָ געגלויבט; און הַגַם איר האָט עס געזען, האָט איר אַפילו דערנאָך נישט חתחרטות געהאַט, כּדי אים צו גלויבן. הערט אַן אַנדער מָשל: געווען איז אַ

בַּעל-הַבָּיִת, וואָס האָט געפלאַנצט אַ כֶּרֶם, אוּן האָט אים אַרומגעצאַמט, אוּן אויסגעגראָבן אין אים אַ קעלטער, אוּן געבויט אַ מִגְדָּל, אוּן ער האָט אים פאַרדונגען צוּ כּוֹרְמִים, אוּן איז אַוועק אין אַן אַנדער לאַנד אַריין. אוּן אַז סע איז געקומען דער זמַן פוּן פֵּירות, האָט ער געשיקט זיינע עבָדים צוּ די כּוֹרְמִים, אָפּצונעמען זיינע פֵּירות; אוּן די כּוֹרְמִים האָבן גענומען זיינע עבָדים, אוּן איינעם האָבן זיי געשלאָגן, אַן אַנדערן געטייט, אוּן נאָך אַן אַנדערן פאַרשטיינט. אוּן ער האָט ווידער אַמאָל געשיקט אַנדערע עבָדים, מער ווי פריער; אוּן זיי האָבן מיט זיי אויך אַזוי געטאָן. דערנאָך האָט ער צוּ זיי געשיקט זיין זון, אוּן גענאָגט: זיי וועלן דֶּרֶך-אֶרֶץ האָבן פאַר מיין זון. אוּן אַז די כּוֹרְמִים האָבן דערזען דעם זון, האָבן זיי גענאָגט צווישן זיך: דאָס איז דער יוֹרֵש; קומט, לאָמיר אים הַרגענען, אוּן צונעמען זיין ירושה. אוּן זיי האָבן אים גענומען אוּן אַרויסגעוואָרפן פוּן דעם כֶּרֶם. אוּן האָבן אים געהַרגעט. בּכֵן, אַז הָאָדוֹן פוּן דעם כֶּרֶם וועט קומען, וואָס וועט ער טאָן מיט יענע כּוֹרְמִים? זאָגן זיי צו אים: ער וועט יענע רשָׁעים אומבּרענגען אויף אַ מוֹרָאדיקן אוֹפן, אוּן פאַרדינגען דעם כֶּרֶם צוּ אַנדערע כּוֹרְמִים, וואָס וועלן אים אָפּגעבן די פֵּירות צוּ זייער צייט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: האָט איר קיינמאָל נישט געלייענט דעם פָּסוק: אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה; מֵאֵת ה' הָיְתָה זֹּאת הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ, [תהלים קיח, כב-כג]. דעריבער זאָג איך אייך: דאָס מַלכות ה' וועט פוּן אייך אַוועקגענומען ווערן, אוּן געגעבן ווערן צוּ אַ עם, וואָס וועט אַרויסבּרענגען זיינע פֵּירות. וְהַנּוֹפֵל עַל הָאֶבֶן הַזֹּאת יִשָּׁבֵר לְרִסִיסִים [דניאל ב, לד-לה]. אוּן ווען די ראָשי-כֹּהֲנים אוּן די פרושים האָבן געהערט זיינע משָׁלים, האָבן זיי זיך משַׁער געווען, אַז ער האָט געריעדט וועטן זיי. אוּן הַגַּם זיי האָבן געזוכט אים צוּ כאַפּן, האָבן זיי אָבער מוֹרא געהאַט

פאַרן די המונים עם, מחמת מען האָט רבי מֶלך המָשיחַ געהאַלטן פאַר אַ נָביא.

כב אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט ווידער צוּ זיי גערעדט מיט משָלים, אַזוי צוּ זאָגן: דאס מַלכות-שָמַים איז געגליכן צוּ אַ מֶלך, וואָס האָט חתונה געמאַכט זיין זון, אוּן ער האָט אַרויסגעשיקט זיינע עבָדים צוּ רופן די, וואָס זענען געווען פאַרבעטן אויף דער חתונה, אָבער זיי האָבן נישט געוואָלט קומען. האָט ער נאָכאַמאָל אַרויסגעשיקט אַנדערע עבָדים, אוּן געזאָגט: זאָגט די, וואָס זענען געבעטן: הִנֵּה, מיין סעוּדה איז שוֹין אָנגעגרייט; מיינע אָקסן אוּן מיינע פעטע רינדער זענען שוֹין געשחטן, אוּן אַלצדינג איז גרייט; קומט צוּ דער חתונה. אָבער זיי האָט דאָס נישט געאַרט, אוּן זענען זיך געגאַנגען, ווער צוּ זיין שָדֶה, אוּן ווער צוּ זיין מִסחר; אוּן די איבעריקע האָבן גענומען זיינע עבָדים, אוּן האָבן זיי מְאוס באַהאַנדלט, אוּן געטייט. אוּן דער מֶלך איז אין כַּעס געוואָרן, אוּן האָט געשיקט זיינע כוֹחוֹת, אוּן אומגעבראַכט יענע רוֹצחים, אוּן פאַרברענגט זייער שטאָט. דערנאָך האָט ער געזאָגט צוּ זיינע עבָדים: די חתונה איז גרייט, אָבער די, וואָס זענען געווען פאַרבעטן, זענען נישט ווערט געווען. גייט דעריבער אויף די שייֶד-ווענ, אוּן וועמען איר וועט טרעפן, פאַרבעט אויף דער חתונה. זענען די עבָדים אַרויסגעאַנגען אויף די דֶרֶך, אוּן האָבן אַיינגעזאַמלט אַלע, וועמען זיי האָבן געפונען, סיי רָעִים אוּן טוֹבִים; אוּן די חתונה איז געוואָרן פול מיט געסט.

אוּן אַז דער מֶלך איז אַרײַנגעקומען אָנקוקן די געסט, האָט ער דאָרטן געזען אַ בן אדם, וואָס האָט נישט געטראָגן קיין חַתונה-מַלבוש [יוח' ג,ג]. אוּן ער האָט צוּ אים געזאָגט: פריינט, וויאַזוי בּיסטוּ אַהער אַרײַנגעקומען אָן אַ חַתונה-מַלבוש? אוּן ער איז פארשטומט געוואָרן. דעמאָלט האָט דער מֶלך געזאָגט

צו זיינע עבָדים: בינדט אים הענט אוּן פיס, אוּן וואָרפט אים אַרויס אין דער דרויסנדיקער חוֹשֶׁך; דאָרט וועט זיין הַיְלָלָה וַחֲרוֹק הַשִּׁנַּיִם. מחמת אַ סַך זענען גערופן געוואָרן, אָבער ווינציק אויסדערווײלט. דעמאָלט זענען די פֿרושים געגאַנגען אוּן האָבן זיך אַן עֵצה געהאַלטן, וויאַזוי אים צו כאַפּן בײַ זיינע רייד. אוּן זיי האָבן צו אים געשיקט זייערע תּלמידים, מיט די הוֹרדוס-לײַט, אַזוי צו זאָגן: ׀ רֶבִּי, מיר ווייסן, אַז דוּ זאָגסט דעם אֱמת, אוּן אַז דוּ לערנסט תּוֹרה בֶּאֱמת דעם דֶּרֶךְ ה'; אוּן דיך אַרט נישט קיינער, מחמת דוּ בּיסט קיינעם נישט נוֹשֵׂא-פָּנים. בִּכֵן, זאָג אוּנדז וואָס דוּ מיינסט: מעג מען געבּן שטייער דעם קֵיסר, אָדער נישט? רבי מֶלך המָשיחַ האָט אָבּער דערקענט זייער רַע, אוּן געזאָגט: פאַרוואָס פּרוּאווט איר מיך אויס, איר צבוּעים? ווייזט מיר דאָס שטייער-געלט. האָבּן זיי רבי מֶלך המָשיחַ געבּראַכט אַ דינָר. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: וועמעס איז דאָס דאָזיקע בּילד אוּן די אויפשריפט? זאָגן זיי ׀ דעם קֵיסרס. דעמאָלט האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי געזאָגט: גיט דעריבּער דעם קֵיסר דאָס, וואָס איז דעם קֵיסרס, אוּן צו ה' דאָס, וואָס איז ה'ס. אוּן אַז זיי האָבּן דאָס געהערט, זענען זיי נִשתּוֹמם געוואָרן; אוּן זיי האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ אָפּגעלאָזט אוּן זענען אַוועקגעגאַנגען. אין יענעם יוֹם זענען צו אים געקומען צדוקים, וואָס זאָגן, אַז ס'איז נישטאָ קיין תּחַיַּת-המֵתים; אוּן זיי האָבּן אים געפרעגט, אַזוי צו זאָגן: רֶבִּי, מֹשה [רבינו] האָט געזאָגט: אויב אִיש אִם יָמוּת וּבָנִים אֵין לוֹ יִקַּח אָחִיו אֶת אִשְׁתּוֹ וְיָקֵים זֶרַע לְאָחִיו [דברים כה, ה-ו]. געווען זענען בּיי אוּנדז זיבּן אַחים. דער ערשטער האָט חַתוּנה געהאַט, אוּן איז נִפְטָר, אוּן אַזוי ווי ער האָט נישט געהאַט קיין זֶרַע, האָט ער איבּערגעלאָזט זיין אִשָּׁה פאַר זיין אָח. אוּן אַזוי איז אויך געווען מיטן צווייטן, אוּן דעם דריטן, בּיזן זיבּעטן. אוּן צום

סוֹף, נאָך אַלע, איז נִפְטָר דאָס אִשָּׁה אוֹיכעט. נו, ביי תּחִיַּת-המֵתים, וועמעס אִשָּׁה פּון די זיבן וועט זי זיין? מחמת זיי אַלע האָבן זי געהאַט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: איר מאַכט אַ טָעות, וויל איר קענט נישט די כְּתבֵי-הַקוֹדֶשׁ, אוּן אויך נישט די גְּבוּרַת ה'. מחמת ביי תּחִיַּת-המֵתים האָבן זיי נישט חַתוּנה, אוּן מע טוּט זיי אויך נישט חַתוּנה מאַכן, נייערט זיי זענען ווי די מַלאָכים אין שָׁמַיִם. אוּן וואָס שַׁייך תּחִיַּת-הַמֵתים, האָט איר נישט געלייענט, וואָס איז צוּ אייך געזאָגט געוואָרן פּון ה': איך בּין דער אלוקים פּון אַבְרָהם, אוּן דער אלוקים פּון יִצחָק, אוּן דער אלוקים פּון יַעקֹב? [שמות ג, ו]? ער איז נישט דער אֱלוקֵי הַמֵתים, נייערט אֱלוקֵי הַחַיִּים. אוּן אַז די מונים מענטשן האָט דאָס געהערט, זענען זיי נִשתּוֹמם געוואָרן איבּער זיין תּוֹרה. אוּן בּעת די פּרושים האָבן געהערט, אַז ער האָט די צדוקים געמאַכט שווייגן, האָבן זיי זיך פאַרזאַמלט אינאיינעם. אוּן איינער פּון זיי, אַ תַּלמיד-חָכם, האָט אים געפרעגט אַ שַׁאלָה, כּדי אים צוּ פּרואווּן; רֶבִּי, וועלכע איז די גרעסטע מצוה אין דער תּוֹרה? האָט ער צוּ אים געזאָגט: וְאָהַבְתָּ אֵת ה' אֱלֹקֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ [דברים ו,ה]. זֹאת הַמִצְוָה הַגְּדוֹלָה וְהָרִאשׁוֹנָה. הַשְׁנִיָה דוֹמָה לָהּ :וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ [ויקרא יט,יח]. אויף די דאָזיקע צוויי מִצוות הענגט אָפּ די גאַנצע תּוֹרה אוּן די נבִיאים. אוּן בּעת די פּרושים זענען געוואָרן פאַרזאַמלט אינאיינעם, האָט זיי רבי מֶלך המָשיחַ געפרעגט אַ קַשיא, אַזוי צוּ זאָגן: וואָס דענקט איר וועגן דעם המָשיחַ? וועמעס זון איז ער? זאָגן זיי צוּ אים: דָּוִד. זאָגן רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי: טאָ ווי קומט עס, וואָס דָּוִד רופט אים בְּרוּח-הקדש "אֲדוֹן," בּעת ער זאָגט: נְאֻם ה' לַאדֹנִי: שֵׁב לִימִינִי עַד־אָשִׁית אֹיְבֶיךָ הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ [תהלים קי,א]? בּכֵן, אויבּ דָּוִד רופט אים אֲדוֹנִי, וויאַזוי איז ער זיין זון? אוּן קיינער האָט אים נישט

געקענט ענטפערן קיין דָּבָר. אוּן פּוּן יענעם יוֹם אָן האָט זיך שׂוֹין מער קיינער נישט דערוועגט אים צוּ פרעגן קיין קַשיות.

כג דעמאָלט האָט רבי מֶלך המָשיחַ געריעדט צוּם המונים עם אוּן צוּ משיחס תַּלמידים: די סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן די פּרוּשים זיצן אויף כִּסֵּא מֹשה; דעריבּער, אַלץ וואָס זיי זאָגן אייך, זאָלט איר טאָן אוּן זיין שומר, אָבּער טוּט נישט נאָך זייערע מַעשׂים; מחמת זיי זאָגן, אוּן טוּען נישט. זיי בּינדן שווערע מַשׂאוֹת, וואָס זענען שווער צוּ דערטראָגן, אוּן לייגן זיי אַרויף אויף די אַקסלען פּוּן מענטשן; אָבּער זיי אַליין רירן נישט קיין פינגער צוּ זיי. אוּן אַלע זייערע מַעשׂים זיי נאָר, כּדי בְּנֵי אָדָם זאָלן זיי זען. מחמת זיי מאַכן בּרייט זייערע תּפִילין אוּן לאַנג די צִיצית. אוּן האָבּן ליבּ דעם אָרט אויבּן-אָן אויף סעוּדות, אוּן די ערשטע ערטער אין די שוּלן, אוּן בְּנֵי אָדָם זאָל זיי אָפּגעבּן שָׁלוֹם אין די מאַרקפּלעצער, אוּן בְּנֵי אָדָם זאָלן זיי רופן: רֶבִּי! אָבּער איר זאָלט זיך נישט לאָזן רופן רֶבִּי, מחמת איינער איז אייער רֶבִּי [רבי מֶלך המָשיחַ], אוּן איר אַלע זענט אַחִים במשיח. אוּן רופּט קיינעם נישט אויף דער ערד אייער אָב, מחמת איינער איז אייער אלוקים הָאָב שבּשמים. איר זאָלט זיך אויך נישט לאָזן רופן מוֹרֵי תּוֹרה, מחמת איינער איז אייער מוֹרֵה תּוֹרה - דער רבי מֶלך המָשיחַ. אוּן דער גָּדוֹל צווישן אייך זאָל זיין אייער מְשָׁרֵת; אוּן ווער סע וועט זיך אַליין דערהייכן, וועט דערנידעריקט ווערן; אוּן ווער סע וועט זיך אַליין דערנידעריקן, וועט ווערן דערהייכט. אָבּער ווי צוּ אייך, סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן פּרוּשים, איר צבוּעִים! מחמת איר פאַרשליסט דאָס מַלכוּת-שָׁמַיִם פאַר בְּנֵי אָדָם; נישט איר אַליין גייט אַריין, אוּן נישט איר לאָזט אַריינגיין די, וואָס ווילן אַריינקוּמע.

ווי צוּ אייך, סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן פּרוּשים, איר צבוּעִים! מחמת איר שלינגט איין די בָּתִּים פּוּן אַלמָנות, אוּן פלוֹמרשט דאַוונט

איר לאַנג; דערפאַר וועט איר קריגן אַ האַרבּערן גְזַר דִין. ווייַ צו אייך, סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן פּרוּשים, איר צבועִים! מחמת איר פאָרט אויס יַם אוּן יַבָּשה צו מאַכן איינעם אַ גֵּר; אוּן ווען ער ווערט עס שוין, מאַכט איר אים פאַר אַ בֶּן-גיהֶנום, צוויי מאָל ערגער פּוּן אייך. ווייַ צו אייך, איר מוֹרֵי דֶּרֶך עִוְרים, וואָס זאָגט: ווער סע שוועָרט בּיים הֵיכל, איז עס גאָרנישט; אָבּער ווער סע שוועָרט בּיים זָהָב פּוּן הֵיכל, איז חַייב. איר נאַראָנים אוּן בּלינדע! מחמת וואָס איז גרעסער: דאָס זָהָב, אָדער דער הֵיכל, וואָס הייליקט דאָס זָהָב? אוּן: ווער סע שוועָרט בּיים מִזבֵּחַ, דאָס איז גאָרנישט; אָבּער ווער סע שוועָרט בּיים קָרבּן, וואָס איז אויף אים, איז חַייב. איר בּלינדע! מחמת וואָס איז גרעסער, דער קָרבּן, אָדער דער מִזבֵּחַ, וואָס הייליקט דעם קָרבּן? דעריבּער, דער, וואָס שוועָרט בּיים מִזבֵּחַ, שוועָרט בּיי אים, אוּן בּיי אַלץ, וואָס איז אויף אים. אוּן דער, וואָס שוועָרט בּיים הֵיכל, שוועָרט בּיי אים, אוּן בּיי דעם, וואָס וואוינט אין אים. אוּן דער, וואָס שוועָרט בּיים שָׁמַיִם, שוועָרט בּיי דעם כִּסֵּא-הכבוד ה' , אוּן בּיי דעם, וואָס זיצט אויף אים. ווייַ צו אייך, סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן פּרוּשים, איר צבועִים! מחמת איר גיט מַעשֵׂר פּוּן מיענטע אוּן אַניז אוּן קִימל, אוּן האָט נישט מקַיים געווען די חָשוּבערע זאַכן פּוּן דער תּוֹרה: מִשפּט, אוּן חֶסֶד, אוּן אֱמוּנה! די דאָזיקע האָט איר באַדאַרפט טאָן, אוּן די אַנדערע אויך נישט אויסלאָזן. איר מוֹרֵי דֶּרֶך עִוְרים, איר זייַעט דורך אַ מוק, אוּן שלינגט איין אַ קעמל. ווייַ צו אייך, סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן פּרוּשים, איר צבועִים! מחמת איר רייניקט דעם כּוֹס אוּן די שיסל, פּוּן אויסנווייניק, אָבּער אינעווייניק זענען זיי פּוּל מיט גזֵילה אוּן תַּאֲוָתָנוּת [נישט-איינגעהאלטנקייט]. דוּ בּלינדער פּרוּש, רייניק קוֹדם-כל דעם כּוֹס אוּן די שיסל פּוּן אינעווייניק, כּדי זיי זאָלן אויך ווערן טָהוֹר פּוּן אויסנווייניק. ווייַ צו אייך, סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן

פּרוּשים, איר צבוּעִים! מחמת איר זענט געגליכן צוּ געקאַלכטע קבָרים, וואָס אויסערלעך זעען זיי אויס שיין, אָבּער אינעווייניק זענען זיי פּוּל מיט בּיינער פּון מֵתים, אוּן מיט יעדער טוּמאה. פּוּנקט אַזוי זעט איר אויסערלעך אויס ווי צַדיקים פאַר בְּנֵי אָדָם, אָבּער אינעווייניק זענט איז פּוּל מיט צביעות אוּן רַע. וויי צוּ אייך, סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן פּרוּשים, איר צבוּעִים! מחמת איר בּויט די קבָרים פּון די נבִיאים, אוּן בּאַצירט די מַצֵבות פּון די צַדיקים, אוּן זאָגט: אויב מיר וואָלטן געלעבּט אין די יום פּון אבותינו, וואָלטן מיר נישט געהאַט קיין חֵלֶק מיט זיי אין דעם דָּם פּון די נבִיאים. דערמיט זאָגט איר אויף זיך אַליין עֵדות, אַז איר זענט די יְלָדים פּון די, נביאים-מערדער. דעריבּער, מאַכט פּוּל די מאָס פּון אייערע אָבות. איר נְחָשים, שפּראָץ פּון עקדישן, וויאַזוי וועט איר אַנטרינען פּון דעם מִשפּט פּון גיהֶנום? דעריבּער הִנֵּה שיק איך צוּ אייך נבִיאים, אוּן חַכָמים אוּן סוֹפרים [רַבָּנִים]; עטלעכע פּון זיי וועט איר טייטן, אוּן לאָזן אויפהענגע על-דער בּוֹים; אוּן עטלעכע פּון זיי וועט איר שמייסן אין אייערע שוּלן, אוּן רוֹדֶפן פּון שטעטל צוּ שטעטל, כּדי אויף אייך זאָל קוּמען דאָס גאַנצע רעכטפאַרטיקע דָּם, וואָס איז פאַרגאָסן געוואָרן אויף דער ערד, פּון דעם דָּם פּון הֶבֶל-הַצַדיק ביז דעם דָּם פּון זכַריָה, וועמען איר האָט געטייט צווישן דעם הֵיכל אוּן מִזבֵּחַ. באָמת, איך זאָג אייך, דאָס אַלץ וועט קוּמען אויף דעם דאָזיקן דוֹר. אָ ירוּשָלַיִם, ירוּשָלַיִם, וואָס הַרגעסט די נבִיאים, אוּן פאַרשטיינסט די, וואָס זענען געשיקט צוּ דיר! וויפל מאָל האָב איך געוואָלט אײַנזאַמלען דיינע יְלָדים, ווי אַ הוּן זאַמלט איין אירע הינדלעך אוּנטער אירע פליגל, אוּן איר האָט נישט געוואָלט! הִנֵּה, אייער בַּית וועט אייך בּלייבּן חָרוב. מחמת איך זאָג אייך, פּוּן איצט אָן וועט איר מיך מער נישט זען, ביז איר וועט זאָגן: בָּרוּך הַבָּא בְּשֵם ה'.

כד אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרויס פוּן דעם בֵּית-הַמִקדש, אוּן איז אוועקגעגאנגען, אוּן משיחס תַּלמידים האָבּן צוּ אים געגעבּענט, כּדי אים צוּ ווייזן די בִּנְיָנים פוּן דעם בֵּית-הַמִקדש. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: זעט איר דאָס אַלץ? באָמת, איך זאָג אייך, סע וועט דאָ נישט בּלייבּן אַ שטיין אויף אַ שטיין, וואָס וועט נישט אַראָפּגעוואָרפן ווערן. אוּן וועו רבי מֶלך המָשיחַ איז געזעסן אויף דעם הַר-הזֵיתים, האָבּן געענעענט צוּ אים משיחס תַּלמידים אין אַ יחידות, בּעת זיי זענען געווען אַליין, אוּן האָבּן געזאָגט: זאָג אוּנדז, וועו וועט דאָס געשען, אוּן וואָס וועט זיין דער אוֹת פוּן דיין קוּמען [בּיאת משיח], אוּן פוּן דעם סוֹף פוּן דער וועלט? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: זעט אַז קיינער זאָל אייך נישט פאַרפירן. מחמת אַ סַך וועלן קוּמען אין מיין נאָמען [משיח], אוּן זאָגן: איך בּין דער רֶבּי מֶלך המָשיחַ; אוּן וועלן אַ סַך פאַרפירן. אוּן איר וועט הערן פוּן מִלחָמות, אוּן שמועות פוּן מִלחָמות, שְׁימוּ לֵב, אַל תִּבָּהֲלוּ ; מחמת דאָס אַלץ מוּז קוּמען, אָבּער דער קץ איז דאָס נישט. מחמת אוּמה וועט אויפשטיין קעגן אוּמה, אוּן מלוּכה קעגן מלוּכה, אוּן סע וועלן זיין הוּנגער אוּן ערדציטערנישן אין פאַרשידענע ערטער. אָבּער דאָס אַלץ איז בּלויז דער אָנהייבּ פוּן די וויֵען. דעמאָלט וועלן זיי אייך איבּערענטפערן צוּ פיניקוּנג, אוּן אייך טייטן; אוּן איר וועט זיין געהאַסט פוּן אַלע אוּמות פוּן מיין נאָמענוועגן. אוּן דעמאָלט וועלן אַ סַך געשטרויכלט ווערן, אוּן פאַררָאטן איינער דעם אַנדערן, אוּן פיינט האָבּן איינער דעם אַנדערן. אוּן אַ סַך נְבִיאֵי שֶׁקֶר וועלן אויפשטיין, אוּן וועלן אַ סַך פאַרפירן. אוּן ווייל דאָס רַע וועט זיך פאַרמערן, וועט די אַהֲבַת רַבִּים אָפּגעקילט ווערן. אָבּער דער, וואָס וועט אויסהאַלטן בּיזן קץ, הוּא יִוָּשַׁע [מתי א ,כא, וועט גערַאטעוועט

ווערן] ווערן. אוּן די דאָזיקע בשׂורת הגאוּלָה פוּן דעם
מַלכות-שָׁמַיִם וועט געדרשנט ווערן אין דער גאַנצער וועלט,
פאַר אַן עֵדות צוּ אַלע אוּמות; אוּן דערנאָך וועט קוּמען דער קץ.
דעריבּער, ווען איר וועט זען הַשִּׁקּוּץ הַמְּשׁוֹמֵם, דעם
אומווירדיקייט פוּן דער פאַרוויסטוּנג, ווָאָס פוּן אים רעדט
דָּנִיֵּאל הַנָּבִיא [דניאל ט,כז; יא,לא; יב,יא], שטיין אין מָקוֹם-קָדוש
- זאָל דער, ווָאָס לייענט, פאַרשטיין - דעמאָלט זאַלן די, ווָאָס
זענען אין יהוּדה, אַנטרינען אין די הַר; זאָל דער, ווָאָס איז
אויפן דאָך, נישט אַראָפגיין נעמען עפּעס פוּן זיין בַּיִת; אוּן זאָל
דער, ווָאָס איז אין שָׂדֶה, זיך נישט אוּמקערן צוּ נעמען זיין
מאַנטל. אָבּער ווי איז צוּ די, ווָאָס זענען מעוּבֶּרֶת, אוּן ווָאָס
גיבּן צוּ זייֶגן אין יענע טעג! אוּן טוט תּפילה, אַז אייער
אַנטרינוּנג זאָל נישט זיין אין ווינטער, אָדער אין אַ שַׁבּת. מחמת
דעמאָלט וועט זיין צָרָה גְּדוֹלָה, אַזאַ, ווָאָס איז נאָך נישט געווען
פוּן ששת-ימי-בראשית ביז איצט, אוּן וועט שוֹין מער נישט
זיין. אוּן ווָאָלטן יענע טעג נישט פאַרקירצט געוואָרן, ווָאָלט
קיין שוּם בָּשָׂר-וָדָם נישט נִיצול געוואָרן; נייערט צוליבּ די
אויסדערווייֶלטע וועלן יענע טעג פאַרקירצט ווערן. אויבּ סע
וועט דעמאָלט ווער צוּ אייך זאָגן: הִנֵּה דאָ איז דער רֶבִּי מֶלֶך
המָשיחַ! אָדער: דאַרטן איז ער! זאַלט איר עס נישט
גלויבּן. מחמת סע וועלן אויפשטיין מְשִׁיחֵי שָׁקֶר, אוּן נְבִיאֵי
שָׁקֶר, ווָאָס וועלן בּאַווייזן גרויסע נְסִים ונפלאות, כּדי צוּ
פאַרפירן, אויבּ מעגלעך, אַפילו די סאַמע אויסדערווייֶלטע
[הַבְּחִירִים]. הִנֵּה, איך האָבּ עס אייך פאַרויסגעזאָגט.
דעריבּער, אויבּ זיי וועלן צוּ אייך זאָגן: הִנֵּה, ער איז אין דער
מִדבּר, זאָלט איר נישט אַרויסגיין; הִנֵּה ער איז בּחדריחדרים,
זאָלט איר עס נישט גלויבּן. מחמת ווי דער בּליץ קוּמט אַרויס
פוּן מִזרח אוּן לייכט ביזן מַערב, אַזוי וועט זיין דאָס

בּיאתבַּר-אֱנָשׁ [משיח, דניאל ז,יג]. אָוואוּ ס'איז די נבֿילה, דאָרט וועלן זיך די אָדלערס פאַרזאַמלען. אוּן באַלד נאָך דער צָרה פוּן יענע טעג, וועט די זוֹן פינצטער ווערן, אוּן די לבָנה וועט נישט געבּן איר אוֹר, אוּן די שטערן וועלן פאַלן פוּן שָׁמַיִם, אוּן די כּוחות פוּן שָׁמַיִם וועלן דערשיטערט ווערן. אוּן דעמאָלט וועט זיך באַוויַיזן דער אוֹת פוּן דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג] אין שָׁמַיִם, אוּן אַלע מִשׁפָּחות פוּן דער ערד וועלן קלאָגן, אוּן זיי וועלן זען דעם בַּר-אֱנָשׁ קוּמען אויף די וואָלקנס פוּן שָׁמַיִם מיט גבוּרה אוּן הָדָר כּבוד [דניאל ז,יג]. אוּן ער וועט אַרויסשיקן זיינע מַלאָכים מיט אַ שטאַרקן קוֹל פוּן אַ שׁוֹפר, אוּן זיי וועלן איינזאַמלען [תסל"ב ב,א] זיינע אויסדערוויילטע פוּן די פיר ווינטן, פוּן איין עק שָׁמַיִם בּיזן אַנדערן. נעמט זיך אַראָפּ אַ מָשל פוּן דעם פיַיגעבּוים ׃ וועז זיין צווייג ווערט זאַפטיק אוּן גיט אַרויס בּלעטער, דעמאָלט ווייסט איר, אַז דער זוֹמער איז נאָענט. אַזוי אויך איר, ווען איר וועט דאָס אַלץ זען, טאָ ווייסט, אַז ער איז נאָענט בּיי דער פֶּתַח. באָמת, איך זאָג אייך, דער דאָזיקער דוֹר וועט נישט פאַרגיין, בּיז דאָס אַלץ וועט געשען. שָׁמַיִם אוּן ערד וועלן פאַרגיין, אָבּער מיינע דבָרים וועלן קיינמאָל נישט פאַרגיין. אוּן פוּן יענעם יוֹם אוּן שָׁעה ווייסט קיינער נישט, אַפילו נישט די מַלאָכים אין שָׁמַיִם, אויך נישט דער זוֹן [דער זוֹן פוּן דער אויבּערשטער], נייערט נאָר דער אלוקים הָאָב אַליין. אוּן ווי עס איז געווען אין די טעג פוּן נֹחַן, אַזוי וועט זיין דאָס בּיאת בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח]. מחמת ווי אין יענע טעג פאַרן מַבּוּל האָבּן זיי געגעסן אוּן געטרונקען, הַתוּנה-געהאַט, אוּן חַתוּנה געמאַכט, בּיזן יוֹם ווען נֹחַ איז אַריַינגעגאַנגען אין דער תֵּיבה, אוּן זיי האָבּן נישט געווואוּסט, בּיז דער מַבּוּל איז געקוּמען, אוּן האָט זיי אַלע אָפּגעמעקט; פוּנקט אַזוי וועט זיין דאָס בּיאת בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח]. דעמאָלט וועלן צוויי זיין אין שָׂדֶה; איינער ווערט

מיטגענומען, אוּן דער אַנדערער וועט איבערגעלאָזט ווערן.
צוויי פרויען וועלן מאָלן מיט דעם מִילשטיין; איינע ווערט
מיטגענומען, אוּן די אַנדערע וועט איבערגעלאָזט ווערן.
דעריבּער וואַכט, מחמת איר ווייסט נישט אין וואָסער יוֹם
אֲדוֹנְכֶם קומט. אָבּער דאָס זאָלט איר וויסן, אַז אויבּ דער
בַּעל-הַבָּיִת וואָלט געוואוּסט אין וואָסער משמר דער גַנב וועט
קומען, וואָלט ער געהאַלטן וואַך אוּן נישט צוגעלאָזט, אַז זיין
בֵּית זאָל איינגעבּראָכן ווערן. דעריבּער זאָלט איר אויך זיין
גרייט; מחמת דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] וועט קומען אין
אַ שָׁעה, ווען איר מיינט נישט. ווער איז אָבּער דער געטרייער אוּן
קלוגער עֶבֶד, וועמען הָאדוֹן האָט געזעצט איבּער זיין הויזגעזינד,
צוּ געבּן זיי זייער אֹכֶל אין דער רעכטער צייט? אַשְׁרֵי איז יענעם
עֶבֶד, וואָס בּעת זיין אָדוֹן וועט קומען, וועט ער אים טרעפן טאָן
אַזוי. באָמת, איך זאָג אייך, ער וועט אים זעצן איבּער אַלע זיינע
גִיטער. אויבּ אָבּער יענער שלעכטער עֶבֶד וועט זאָגן אין זיין לֵב:
אָדוֹנִי זאַמט זיך, אוּן ער וועט אָנהייבּן שלאָגן זיינע מיטקנעכט,
אוּן עסן אוּן טרינקען מיט שִׁיכּוֹרים, דעמאָלט וועט הָאדוֹן פוּן
יענעם עֶבֶד קומען אין אַ יוֹם, אויף וועלכן ער ריכט זיך נישט, אוּן
אין אַ שָׁעה, פוּן וואָס ער ווייס נישט; אוּן ער וועט אים
צעמֶמיתן, אוּן בּאַשטימען זיין חֵלֶק מיט די צבוּעִים; דאָרט
וועט זיין הַיְלָלָה וַחֲרוֹק הַשִׁנַּיִם.

כה דעמאָלט וועט דאָס מַלכות-שָׁמַיִם זיין געגליכן צוּ צען

בּתוּלוֹת, וואָס האָבּן גענוּמען זייערע לאָמפּן, אוּן זענען
אַרויסגעגאַנגען מקַבּל-פָּנים זיין דעם חָתן. פינף פוּן זיי זענען
געווען נאָריש, אוּן פינף קלוּג. מחמת די נאָרישע האָבּן גענוּמען
זייערע לאָמפּן, אוּן נישט מיטגענוּמען מיט זיך קיין אייֶל; די
קלוּגע אָבּער האָבּן גענוּמען אייֶל אין זייערע כֵּלים, צוּזאַמען מיט
זייערע לאָמפּן. אוּן הֶיוֹת ווי דער חָתן האָט זיך פאַרזאַמט,

האָבן זיי אַלע געדרימלט אוּן זענען איינגעשלאָפן. אָבער אַרוּם האַלבּער נאַכט האָט זיך דערהערט אַ געשריי: הִנֵּה דער חָתן קומט! גייט אים אַנטקעגן! דעמאָלט האָבן זיך אַלע בּתּוּלוֹת אויפגעכאַפּט, אוּן האָבן צוּרעכט געמאַכט זייערע לאָמפּן. אוּן די נאַרישע האָבן געזאָגט צוּ די קלוּגע: גיט אוּנדז אַ בּסל פוּן אייער אייֶל, ווייל אוּנדזערע לאָמפּן גייען אויס. אָבער די קלוּגע האָבן געענטפערט: לאו, טאָמער וועט נישט זיין גענוג פאַר אוּנדז אוּן פאַר אייך! גייט ליבּערשט צוּ די קרעמער, אוּן קויפט אייך. אוּן בּעת זיי זענען אַוועקגעגאַנגען קויפן, איז אָנגעקוּמען דער חָתן; אוּן די, וואָס זענען גרייט, זענען אַרײַנגעגאַנגען מיט אים צוּ דער חַתוּנה, אוּן די דֶּלֶת איז פאַרשלאָסן געוואָרן. דערנאָך זענען אויך געקוּמען די אַנדערע בּתּוּלוֹת, אוּן האָבן געזאָגט: אֲדוֹנֵנוּ, אֲדוֹנֵנוּ, עפן אויף פאַר אוּנדז. אָבער ער האָט געענטפערט: באָמת, איך זאָג אייך, איך קען אייך נישט [מתי ז, כג]. דעריבּער וואַכט, ווייל איר ווייסט נישט דעם יוֹם, אָדער די שָׁעה! מחמת עס איז אַזוי ווי אַ בן אדם, וואָס האָט געוואָלט אַוועקפאָרן, אוּן ער האָט גערופן זיינע עבָדים, אוּן האָט זיי איבּערגעגעבּן זיין פאַרמעגן. אוּן איינעם האָט ער געגעבּן פינף טאַלאַנטן, אַן אַנדערן צוויי, אוּן אַן אַנדערן איינעם, יערן לויט זיין כּשרון, אוּן דערנאָך איז ער אַוועקגעפאָרן. אוּן דער, וואָס האָט באַקוּמען די פינף טאַלאַנטן, איז באַלד אַוועקגעגאַנגען אוּן האָט מיט זיי געהאַנדלט, אוּן פאַרדינט אַנדערע פינף טאַלאַנטן. אוּן אויך דער, וואָס האָט באַקוּמען צוויי, האָט פאַרדינט אַנדערע צוויי. אוּן דער, וואָס האָט באַקוּמען איינעם, איז געגאַנגען אוּן האָט געמאַכט אַ גרוּבּ אין דער ערד, אוּן פאַרבּאָרגן זיין אֲדוֹנס געלט. אוּן נאָך אַ לענגערער צייט קומט הָאָדון פוּן יענע עבָדים, אוּן געמאַכט מיט זיי אַ חֶשבּון. אוּן געענענט האָט דער, וואָס האָט באַקוּמען פינף טאַלאַנטן, אוּן

געבראַכט פינף אַנדערע טאַלאַנטן, אוּן געזאָגט: אֲדוֹנִי, דוּ האָסט מיר איבערגעגעבן פינף טאַלאַנטן; הִנֵּה, איך האָבּ פאַרדינט אַנדערע פינף טאַלאַנטן. האָט זיין אָדוֹן צוּ אים געזאָגט: האַסט טוֹב געטאָן, גוּטער אוּן געטרייער עֶבֶד; דוּ בּיסט געווען געטריי איבּער ווייניק, וועל איך דיך זעצן איבּער אַ סַך; קוֹם אַריין צוּ דער שִׂמְחָה פוּן דיין אָדוֹן! אוּן גענעענט האָט דער, וואָס האָט בּאַקוֹמען צוויי טאַלאַנטן, אוּן געזאָגט: אֲדוֹנִי, דוּ האַטס מיר איבּערגעגעבּן צוויי טאַלאַנטן, הִנֵּה, איך האָבּ פאַרדינט אַנדערע צוויי טאַלאַנטן. האָט זיין אָדוֹן צוּ אים געזאָגט: האָסט טוֹב געטאָן, גוּטער אוּן געטרייער עֶבֶד; דוּ בּיסט געווען געטריי איבּער ווייניק וועל איך דיך זעצן איבּער אַ סַך! קוֹם אַריין צוּ דער שִׂמְחָה פוּן דיין אָדוֹן! אוּן גענעענט האָט אויך דער, וואָס האָט בּאַקוֹמען איין טאַלאַנט, אוּן געזאָגט: אֲדוֹנִי, איך האָבּ געוואוּסט, אַז דוּ בּיסט אַ האַרטער מענטש, אוּן שניידסט, וואוּ דוּ האָסט נישט געזייֶט, אוּן זאַמלסט איין, וואוּ דוּ האָסט נישט פאַרשפרייט; אוּן ווייל איך האָבּ מוֹרא געהאַט, בּין איך געגאַנגען אוּן האָבּ פאַרבּאָרגן דיין טאַלאַנט אין דער ערד; אָט האָסטוּ דיר דיינס. אוּן זיין אָדוֹן האָט געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: דוּ שלעכטער אוּן פוילער עֶבֶד! האָסט געוואוּסט, אַז איך שנייד, וואוּ איך האָבּ נישט געזייֶט, אוּן זאַמל איין, וואוּ איך האָבּ נישט פאַרשפרייט; דערפאַר האָסטוּ געדאַרפט איינלייגן מיין געלט בּיי די בּאַנקירן, אוּן בּיי מיין צוריקקוּמען, וואָלט איך אָפּגענוּמען דאָס מיניקע מיט פּראָצענט. נעמט דעריבּער צוּ בּיי אים דעם טאַלאַנט, אוּן גיט דאָס דעם, וואָס האָט די צען טאַלאַנטן. מחמת יעדן איינעם, וואָס האָט, דעם וועט געגעבּן ווערן, אוּן ער וועט האָבּן בּשֶׂפע; אָבּער דער, וואָס האָט נישט, פוּן דעם וועט אויך דאָס, וואָס ער האָט, צוגענוּמען ווערן. אוּן וואַרפט אַרויס דעם אוּמניצלעכן עֶבֶד אין דער דרויסנדיקער חֹשֶׁךְ; דאָרט וועט

זיין הַיְלָלָה וַחֲרוֹק הַשִּׁנַּיִם. אוּן בּעת דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] וועט קוּמען אין זיין כָּבוד, אוּן אַלע מַלאָכים מיט אים, דעמאָלט וועט ער זיך זעצן אויף זיין כִּסֵּא-הַכָּבוד. אוּן פאַר אים וועלן איינגעזאַמלט ווערן אַלע אוּמות, אוּן ער וועט זיי אָפּשיידן אֶחָד פוּן דעם אַנדערן, פוּנקט ווי אַ רוֹעֶה שיידט אָפּ די כְּבָשִׂים פוּן די ציגן, אוּן ער וועט שטעלן די כְּבָשִׂים בּיי זיין רעכטער האַנט, אוּן די ציגן, בּיי זיין לינקער. דערנאָך וועט דער מֶלך זאָגן צוּ די בּיי זיין רעכטער האַנט: קוּמט, איר גענבענטשטע פוּן מיין אלוקים אָבִי, יַרשנט דאָס מַלכוּת, וואָס איז פאַר אייך אָנגעבּרייט זינט די וועלט איז באַשאַפן געוואָרן. מחמת איך בּין געווען הונגעריק, אוּן איר האָט מיר געגעבּן צוּ עסן; איך בּין געווען דאָרשטיק אוּן איר האָט מיר געגעבּן צוּ טרינקען; איך בּין געווען אַן אוֹרח, אוּן איר האָט מיך מַכנִיס-אוֹרח געווען; איך בּין געווען נאַקעט, אוּן איר האָט מיך באַקליידט; איך בּין געווען חוֹלֶה, אוּן איר האָט מיך מבַקר-חוֹלה געווען; איך בּין געווען אין בֵּית הַסּוֹהַר, אוּן איר זענט געקוּמען צוּ מיר. דעמאָלט וועלן די צַדיקים אים ענטפערן, אוּן זאָגן: אֲדוֹנֵנוּ, ווען האָבן מיר דיך געזען הונגעריק, אוּן האַבן דיך געשפּייזט, אָדער דאָרשטיק, אוּן האָבן דיר געגעבּן צוּ טרינקען? אוּן ווען האַבן מיר דיך געזען אַן אוֹרח, אוּן האַבן דיך מַכנִיס-אוֹרח געווען? אָדער נאַקעט, אוּן האָבן דיך באַקליידט? אוּן ווען האָבן מיר דיך געזען חוֹלֶה, אָדער אין בֵּית הַסּוֹהַר, אוּן זענען צוּ דיר געקוּמען? אוּן דער מֶלך וועט ענטפערן, אוּן צוּ זיי זאָגן: באֱמת, איך זאָג אייך, וואָס איר האָט געטאָן פאַר איינעם פוּן די דאָזיקע מינדסטע אַחִים מיינע, האָט איר געטאָן פאַר מיר. דערנאָך וועט ער אויך זאָגן צוּ די בּיי זיין לינקער האַנט: אוועק פוּן מיר, איר פאַרשאָלטענע, אין אֵש עוֹלם אַריין, וואָס איז אָנגעבּרייט פאַר הַשָּׂטן אוּן זיינע מַלאָכים! מחמת איך בּין געווען הונגעריק,

אוּן איר האָט מיר נישט געגעבּן צוּ עסן; איך בּין געווען דאָרשטיק, אוּן איר האָט מיר נישט געגעבּן צוּ טרינקען; איך בּין געווען אַן אוֹרח, אוּן איר האָט מיך נישט מַכנִיס-אוֹרח געווען; נאַקעט, אוּן איר האָט מיך נישט באַקלייִדט; חוֹלֶה, אוּן אין בֵּית הַסֹּהַר, אוּן איר זענט צוּ מיר נישט געקומען. דעמאָלט וועלן זיי אויך ענטפערן, אוּן זאָגן: אֲדוֹנֵנוּ, וועַן האַבּן מיר דיך געזען הונגעריק, אָדער דאָרשטיק, אָדער אַן אוֹרח, אָדער נאַקעט, אָדער חוֹלֶה, אָדער אין בֵּית הַסֹּהַר, אוּן האַבּן דיך נישט באַדינט? דעמאָלט וועט ער זיי ענטפערן: באמת, איך זאָג אייך, וואָס איר האָט נישט געטאָן פאַר איינעם פוּן די דאָזיקע מינדסטע, האָט איר אויך נישט געטאָן פאַר מיר. אוּן די דאָזיקע וועלן אַוועקגיין צוּ עוֹנֶשׁ עוֹלם, אָבּער די צַדיקים צוּם חַיֵּי עוֹלם [דניאל יב,ב, ישעיה סו,כד].

כו

אוּן עס איז געווען, בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט פאַרענדיקט די דאָזיקע אַלע דברים, האָט ער געזאַט צוּ משיחס תַּלמידים: איר ווייסט, אַז אין צוויי טעג אַרוּם איז פֶּסַח, אוּן דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג] וועט איבּערגעענטפערט ווערן פאַר אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] צוּ ווערן. דעמאָלט האָבּן זיך פאַרזאַמלט די ראָשי-כֹּהַנים, אוּן די זקֵנים פוּן עם, אין הויף פוּן דעם כֹּהן-גַּדול, וואָס האָט געהייסן קַיפָא, אוּן זיי האָבּן זיך אַן עֵצה געהאַלטן, וויאַזוי צוּ כאַפּן רבי מֶלך המָשיחַ מיט עָרְמָה, אוּן אים טייטן. אָבּער זיי האָבּן געזאָגט: נישט אוּם יום-טוֹב, כּדי סע זאָל נישט אַרויסרופן אַ מהומה צווישן דעם עם. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז געווען אין בֵּית-הִינִי, אין בֵּית פוּן שִׁמעוֹן דעם אִיש מְצֹרָע, האָט געניענט צוּ אים אַן אִשָּׁה, וואָס האָט געהאַט אַן אַלאַבאַסטער קריגל מיט זייער טייערן שֶׁמֶן, אוּן זי האָט אים אויסגעגאָסן אויף זיין קאָפּ, בּעת

ער איז געזעסן בײם טיש. אוּן אַז משיחס תּלמידים האָבן דאָס געזען, האָט עס זיי פאַרדראָסן, אוּן האָבן געזאָגט: הַלמַאי אַזאַ אויסבּרענגונג? מע האָט דאָך דאָס געקענט פאַרקויפן פאַר אַ סַך געלט, אוּן עס געבּן צוּ די אָרעמעלייט. אָבּער אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס בּאַמערקט, האָט ער צוּ זיי געזאָגט: פאַרוואָס זענט איר מצַער די אִשָּׁה? זי האָט דאָך געטאָן מיט מיר אַ חֶסֶד. מחמת די אָרעמעלייט האָט איר תָּמיד מיט אייך, אָבּער מיך וועט איר תָּמיד נישט האָבן. אוּן דאָס, וואָס זי האָט אויסגעגאָסן דעם שֶׁמֶן אויף מיין גוּף, האָט זי עס געטאָן מיך אָנצוּבּרייטן צוּ קבורה. באֱמת, איך זאָג אייך, וואוּ נאָר די דאָזיקע בּשׂוֹרת הגאוּלָה וועט געדרשנט ווערן אין דער גאַנצער וועלט, וועט אויך דאָס, וואָס זי האָט געטאָן, איר לזכרון! דעמאָלט איז איינער פוּן די צוועלף, וואָס האָט געהייסן יהוּדה אִיש-קרִיוֹת, אַוועקגעגאַנגען צוּ די ראָשי-כֹּהַנים, אוּן האָט געזאָגט: וואָס זענט איר גרייט מיר צוּ געבּן, אויבּ איך וועל אים אייך איבּערענטפערן? אוּן זיי האָבן אים אָפּגעוואויגן דרייסיק זילבּערשטיק. אוּן פוּן דעמאָלט אָן האָט ער געזוּכט אַ געלעגנהייט אים צוּ פאַרראָטן. אוּן דעם ערשטן יוֹם פוּן חַג-המַצות האָבן געענענט די תּלמידים צוּ רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן האָבן געזאָגט: וואוּ ווילסטוּ, אַז מיר זאָלן דיר אָנבּרייטן צוּ עסן דעם קָרבּן-פֶּסַח? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: גייט אין דער שטאָט אַריין צוּ דעם אוּן דעם, אוּן זאָגט אים : דער רֶבּי זאָגט: מיין צייט איז נאָענט; איך וועל האַלטן דעם סֵדר מיט מיינע תּלמידים בּיי דיר. אוּן משיחס תּלמידים האָבן געטאָן ווי רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געהייסן, אוּן זיי האָבן אָנגעבּרייט דעם סֵדר. אוּן אַז ס'איז געוואָרן אָוונט, האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיך געזעצט צוּם טיש מיט די צוועלף תּלמידים. אוּן בּשָׁעת דעם עסן האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: באֱמת, איך זאָג אייך,

איינער פון אייך וועט מיך פאַרראָטן. און זיי האָבן זיך זייער מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶש געווען, און איינער נאָך דעם אַנדערן האָט רבי מֶלך המָשיחַ געפרעגט: בין איך דאָס, אָדוֹנִי? און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, און געזאָגט: דער, וואָס האָט אײַנגעטונקען זיין האַנט מיט מיר אין דער קעָרָה [שמות יב, ח], וועט מיך פאַרראָטן. כֵּן, דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג] גייט טאַקע אַוועק, אַזוי ווי עס שטייט געשריבן וועגן אים; אָבער ווי צו דעם בן אדם, דורך וועמען דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג משיח] ווערט פאַרראָטן! בעסער וואָלט פאַר יענעם מענטשן געווען, אויב ער וואָלט נישט געבוירן געווארן. און יהודה, וואָס האָט אים פאַרראָטן, האָט געזאָגט: בין איך עס, רַבִּי? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו אים געזאָגט: דו האָסט עס געזאָגט. און בעת זיי האָבן געגעסן, האָט רבי מֶלך המָשיחַ גענומען אַ מַצה, און האָט אַ בְּרָכה געמאַכט, און זי צעברָאָכן, און געגעבן די תַּלמידים, און געזאָגט: נעמט, עסט, דאָס איז מיין בָּשָׂר [שמות יב, ח]. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט גענומען דעם כּוֹס, און האָט אַ בְּרָכה געמאַכט, און אים זיי געגעבן, און געזאָגט: טרינקט אַלע פון אים, מחמת דאָס איז מיין דָּם [ישעיה נג, ז] פון דעם בְּרִית חֲדָשָׁה [ירמיה לא, ל], וואָס ווערט פאַרגאָסן פאַר אַ סַך פונעועגן דער סלִיחַת-עָוונוֹת. און איך זאָג אייך: איך וועל מער נישט טרינקען פון דער פְּרי-הגפן, ביז יענעם יום, ווען איך וועל אים טרינקען אויפסניַי מיט אייך אין דעם מַלכות פון מיין אלוקים אָבי. און אַזוי ווי זיי האָבן אָפגעזונגען הַלֵּל, זענען זיי אַרויסגעגאַנגען צום הַר-הזֵיתים. דעמאָלט האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי געזאָגט: איר אַלע וועט געשטרויכלט ווערן אן מיר אין דער דאזיקער לַיְלָה; מחמת סע שטייט געשריבן : אַכֶּה אֶת־הָרֹעֶה וּתְפוּצֶין וְהַצֹּאן [זכריה יג,ז]. אָבער נאָך מיין אויפשטיין תּחִיַת-המֵתים, וועל איך אייך פאָרויסגיין קיין גָּלִיל.

האָט כּיפּא זיך אָנגערופן, און צו אים געזאָגט: אויב אַפילו אַלע זאָלן אָן דיר געשטרויכלט ווערן, וועל איך אָבער קיינמאָל נישט געשטרויכלט ווערן. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט: באמת, איך זאָג דיר, אַז היינטיקע לַיְלָה נאָך. איידער דער האָן וועט קריייַען, וועסטו מיך דריי מאָל פאַרלייקענען. האָט כּיפּא צו אים געזאָגט: אויב אַפילו איך זאָל מוזן מיט דיר שטאַרבן, וועל איך דיך דאָך נישט פאַרלייקענען. און אַזוי האָבן אויך געזאָגט אַלע תַּלמידים.

דערנאָך איז רבי מֶלך המָשיחַ מיט זיי געקומען אויף אַ פּלאַץ, וואָס האָט געהייסן גַת-שמָנִי, און ער האָט געזאָגט צו משיחס תַּלמידים: זעצט אייך דאָ אַנידער, ביז איך גיי צו אַהין מִתפַּלֵל זיין. און ער האָט מיט זיך גענומען כּיפּא און ביידע זין פון זבדין, און האָט אָנגעהויבן זיך מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶש צו זיין און איז געווען שטאַרק טרויעריק. און ער האָט צו זיי געזאָגט: אויף מיין נשָמה איז מיר זייער ביטער, אַזש צום מָוֶת; בליַיבט דאָ, און וואַכט מיט מיר. און רבי מֶלך המָשיחַ איז אָפּגעגאַנגען אַביסל ווייטער, און איז געפאַלן אויף זיין פָּנים, און איז מִתפַּלֵל געווען: אלוקים אָבִי, אב, אויב דאָס איז מעגלעך, זאָל דער דאָזיקער כּוס פאַר מיר פאַרמיטן ווערן; דאָך נישט ווי איך ויל, נייערט ווי דו ווילסט. און רבי מֶלך המָשיחַ איז געקומען צו די תלמידים, און האָט זיי געפונען שלאָפנדיק; און ער האָט געזאָגט צו כּיפּא: האָט איר נישט געקאָנט וואַכן מיט מיר איין שָעה? וואַכט און זייט מִתפַּלֵל, כדי איר זאָלט נישט קומען צו קיין נסָיון; דער רוּחַ איז טאַקע וויליק, אָבער דאָס פלייש איז שוואַך. און ער איז אַ צווייט מאָל ווידער אַוועקגעגאַנגען, און איז מִתפַּלֵל געווען אַזוי צו זאָגן: אלוקים אָבִי, אויב דער דאָזיקער כּוס קאָן נישט פאַרמיטן ווערן, סיידן איך טרינק אים, זאָל דיין רָצון געשען. און רבי מֶלך המָשיחַ איז געקומען און האָט זיי

וויידער געפונען שלאָפנדיק, מחמת זייערע אויגן זענען געווען שוואר. אוּן ער האָט זיי געלאָזן אוּן איז אַוועקגעגאַנגען, אוּן איז אַ דריט מאָל מִתפַּלֵל געווען, אוּן איבערגעחזרט די זעלבּע דבָרים. דערנאָך איז ער געקומען צוּ די תּלמידים, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: שלאָפט איר נאָך אלץ אוּן רוט? הִנֵּה, די שָׁעה איז געקומען, אוּן דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג משיח] ווערט איבערגעענטפערט אין די הענט פוּן די חוטאים. שטייט אויף, לאָמיר גיין; אָט קומט מיין מָסור אָן. אוּן ווי ער האָט נאָך גערעדט, איז אָנגעקומען יהוּדה, איינער פוּן די צוועלף, אוּן מיט אים אַ גרויסער המוֹן מיט חַרבוֹת אוּן שטעקנס, פוּן די ראָשי-כֹּהַנים אוּן זקֵנים פוּן דעם עם. אוּן דער מָסור האָט זיי געגעבּן אַן אוֹת, אוּן געזאָגט: ווען איך וועל קושן, דער איז עס; נעמט אים. אוּן ער איז גלייך צוּגעגאַנגען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ אוּן האָט געזאָגט: שָׁלום, רֶבִּי! אוּן האָט אים געקושט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט : פריינט, צוליב וואָס בּיסטוּ געקומען? דעמאָלט האָבּן זיי גענעענט אוּן אַרויפגעלייגט זייערע הענט אויף רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן האָבּן אים גענומען. ערשט איינער פוּן די, וואָס זענען געווען מיט רבי מֶלך המָשיחַ , האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנט אוּן אַרויסגעצויגן זיין חֶרֶב, אוּן האָט געשלאָגן דעם כֹּהן-גָּדוֹלס עֶבֶד, אוּן אים אָפּגעהאַקט אַן אויער. דעמאָלט האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים געזאָגט: שטעק צוריק אַריין דיין חֶרֶב אין דער שייד; מחמת אַלע, וואָס נעמען די חֶרֶב, וועלן אומקומען דורך דער חֶרֶב. צי מיינסטוּ, אַז איך וואָלט נישט געקאָנט בּעטן מיין אלוקים אָבי, ער זאָל מיר טאַקע איצט שיקן מער ווי צוועלף לעגיונען מַלאָכים? אָבּער וויאַזוי וואָלטן די כִּתבֵי-הַקוֹדֶש מקוים געווען, וועז סע מוּז אַזוי זיין? אין יענער שָׁעה האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט צום המוֹן עם: זענט איר

אַרויסגעקומען ווי קיגן אַ גַזלן, מיך צוּ נעמען מיט חֶרֶב אוּן שטעקנס? יוֹם יוֹם בּין איך געזעסן אין בֵּית-הַמִקדש אוּן האָבּ געלערנט תּוֹרָה, אוּן איר האָט מיך נישט גענוּמען. אָבּער דאָס אַלץ איז געשען, כּדי די דבָרים פוּן די נבִיאים זאָלן מקוּים ווערן. דעמאָלט האָבּן אים אַלע תּלמידים פאַרלאָזט, אוּן זענען אַנטרונען. אוּן די, וואָס האָבּן גענוּמען רבי מֶלך המָשיחַ, האָבּן אים אַוועקגעפירט צוּ קַיפָא, דעם כֹּהן-גָדול, וואוּ די סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן זקֵנים זענען געווען פאַרזאַמלט. אוּן כֵּיפָא איז אים נאָכגעגאַנגען פוּן דער ווַיטנס, בּיזן הויף פוּן כֹּהן-גָדול, אוּן ער איז אַרַיינגעגאַנגען אוּן האָט זיך געזעצט מיט די משרתים, צוּ זען וואָס דער סוֹף וועט זיין. אוּן די ראָשי-כֹּהַנים אוּן דער גאַנצער סַנהֶדרין האָבּן געזוּכט פאַלשע אֵדות קעגן יהושע/ישוע, כּדי אים צוּ קענען טייטן: אוּן זיי האָבּן נישט געפוּנען, כאָטש אַ סַך אֵדֵי שֶקֶר זענען געקוּמען צוּ גיין. צוּם סוֹף זענען געקוּמען צוויי, אוּן האָבּן געזאָגט: דער דאָזיקער האָט געזאָגט: איך בּין בִּיכוֹלת אַיַנצוּאוואַרפן דעם הֵיכל ה', אוּן אים אויפבּויען אין דריי טעג. אוּן דער כֹּהן-גָדול איז אויפגעשטאַנען אוּן האָט צוּ אים געזאָגּ: דוּ ענטפערסט גאָרנישט? וואָס בּאַטייט זייער אֵדות זאָגן קעגן דיר? אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געשוויגן. אוּן דער כֹּהן-גָדול האָט צוּ אים געזאָגט: איך בּאַשוואר דיך בּיי דעם אלקים חיים, אַז דוּ זאָלסט אונדז זאָגן, צי דוּ בּיסט דער רֶבּי מֶלך המָשיחַ, דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים געזאָגט: דוּ האָסט עס געזאָגט. אוּן איך זאָג אייך, אַז פוּן איצט אָן וועט איר זען דעם בַּר-אֱנָש [דניאל ז,יג, משיח] זיצן בּיי דער רעכטער האַנט פוּן דער גבורה, אוּן קוּמען אויף די וואָלקנס פוּן שָמַיִם [תהלים קי, א; דניאל ז, יג-יד]. דעמאָלט האָט דער כֹּהן-גָדול צעריסן זיינע בּגָדים, אוּן געזאָגט: ער האָט געלעסטערט; צוּ וואָס דאַרפן מיר נאָך אֵדות? אָט

האָט איר אַליין געהערט די גִדוּף. וואָס איז אייער דֵעה? אוּן זיי האָבּן געענטפערט: בֶּן-מָוֶת הוא ! דעמאָלט האָבּן זיי אים אָנגעשפּיגן אין פָּנים, אוּן אים געשלאָגן מיט די פויסטן, אוּן אַנדערע האָבּן אים געפּאַטשט, אוּן געזאָגט: זאָג נבִיאוּת. דוּ רֶבִּי מֶלך המָשיחַ ווער איז עס, וואָס האָט דיך געשלאָגן? אוּן כֵּיפָא איז געזעסן דרויסן אין הויף. אוּן אַ דינסטמיידל איז צוּ אים צוּגעגאַנגען, אוּן האָט געזאָגט: אויך דוּ בִּיסט געווען מיט יהושע/ישוע, דעם גָלִילער. אָבּער ער האָט געלייקנט פאַר זיי אַלע, אוּן געזאָגט: איך פאַרשטיי נישט, וואָס דוּ זאָגסט! אוּן בּעת ער איז אַרויסגעגאַנגען אין דעם פאָרהויף, האָט אים אַן אַנדערע געזען, אוּן זי האָט געזאָגט צוּ די, וואָס זענען דאָרטן געווען: דער דאָזיקער איז אויך געווען מיט יהושע/ישוע פוּן נְצֶרֶת. אוּן ער האָט ווידער געלייקנט מיט אַ שבוּעה : איך קען נישט דעם מענטשן! אוּן שפּעטער אַבּיסל זענען צוּגעגאַנגען די, וואָס זענען דאָרטן געשטאַנען, אוּן האָבּן געזאָגט צוּ כֵּיפָא : באֱמת דוּ בִּיסט אויך איינער פוּן זיי; מחמת דיין לָשון גיט דיך אַרויס. דעמאָלט האָט ער אָנגעהויבּן צוּ שעלטן אוּן זיך צוּ שוועָרן: איך קען נישט דעם מענטשן! אוּן באַלד האָט דער האָן געקרייֵט [מתי י, לב-לג]. אוּן כֵּיפָא האָט זיך דערמאָנט דאָס דָּבָר, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: נאָך אייִדער דער האָן וועט קרייֵען, וועסטוּ מיך דריי מאָל פאַרלייקענען, אוּן ער איז אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָט זיך ביטער צעווויינט.

כז אוּן אַז סע איז געוואָרן יוֹם, האָבּן אַלע ראָשי-כֹּהַנים אוּן די זקֵנים פוּן דעם עם זיך אַן עֵצה געהאַלטן קעגן יהושע/ישוע, אים צוּ טייטן. אוּן זיי האָבּן אים געבּונדן מיט עֲקֵדָה, אוּן האָבּן אים אַוועקגעפירט אוּן איבּערגעענטפערט צוּ פִּילָטוֹס, דעם פּראָקוראַטאָר. אוּן אַז יהוּדה, דער מָסור, האָט געזען אַז ער איז פאַרמִשפּט געוואָרן [רומ' ח, א], האָט ער חתחרטות באַקומען,

אוּן ער האָט צוּריק געבראַכט די דרייסיק זילבערשטיק צוּ די ראָשי-כֿהַנים אוּן די זקֵנים, אוּן האָט געזאָגט: איך האָב געזינדיקט, ווארים איך האָב פאַרראָטן דָּם נָקִי ! אָבער זיי האָבן געזאָגט: וואָס גייט דאָס אוּנדז אָן? דאָס איז דיין עֵסק. אוּן ער האָט אַ שלײַדער געטאָן די זילבערשטיק אין הֵיכל אַריין, אוּן האָט אָפּגעקערט; אוּן ער איז אַוועקגעגאַנגען אוּן האָט זיך אויפגעהאָנגען. אוּן די ראָשי-כֿהַנים האָבן גענומען די זילבערשטיק, אוּן געזאָגט: מע טאָר זיי נישט אַרײַנלייגן אין דער אוֹצַר הַמִּקְדָּש, ווארים דאָס איז בלוּט-געלט. אוּן זיי האָבן זיך אַן עֵצה געהאַלטן, אוּן האָבן דערמיט געקויפט דעם טעפּערס שָׂדֶה, דאָרט מקַבֵּר צוּ זיין גֵּרים. דעריבער ווערט דאָס שָׂדֶה גערופן דאָס שָׂדֶה הַדָּם ביזן היינטיקן טאָג. דעמאָלט איז מקוּים געוואָרן, וואָס סע איז געזאָגט געוואָרן דוּרך יִרמְיָה הַנָּביא : אוּן זיי האָבן גענומען דרייסיק זילבערשטיק, דעם פּרייז פוּן דעם, וואָס איז געשאַצט געוואָרן, וועמען די בּנֵי-יִשׂרָאל האָבן געשאַצט, אוּן זיי האָבן זיי געגעבן פאַר דעם טעפּערס שָׂדֶה, ווי ה' האָט מיר געבאָטן [יזכריה י,יב-יג; ירמיה לב,ו-ט]. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז געשטאַנען פאַר דעם פראָקוראַטאָר, אוּן דער פראָקוראַטאָר האָט אים געפרעגט : בּיסטוּ דער מֶלך פוּן די יִדן? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים געזאָגט: דוּ זאָגסט עס. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז פוּן די ראָשי-כֿהַנים אוּן די זקֵנים אָנגעקלאָגט געוואָרן, האָט ער גאָרנישט געענטפערט. דעמאָלט האָט פִּילָטוֹס צוּ אים געזאָגט: הערסטוּ נישט, וואָס זיי זאָגן אַלץ קעגן דיר? אוּן ער האָט נישט געענטפערט אַפילו אַ דָּבָר, אַזוי, אַז דער פראָקוראַטאָר האָט זיך זייער גערחִידושט. אוּן אויף יום-טוֹב איז בּיים פראָקוראַטאָר געווען אַ מִנהג פריי צוּ לאָזן פאַר דעם עם אַ געפאַנגענעם, וועמען זיי האָבן נאָר געוואָלט. אוּן גראָד דעמאָלט האָבן זיי געהאַט אַ באַקענטן

געפאַנגענעם, וואָס האָט געהייסן בַּר-אַבָּא. אוּן ווי זיי זענען אַזוי געווען פאַרזאַמלט, האָט פִּילָטוֹס צוּ זיי געזאָגט: וועמען ווילט איר, אַז איך זאָל אייך באַפרייען, בַּר-אַבָּא, אָדער יהושע/ישוע, וועמען מען רופט רבי מֶלך המָשיחַ? מחמת ער האָט געוואוּסט, אַז אִיבער קנאה האָבן זיי אים איבערגעענטפערט. אוּן בשַׁעת פִּילָטוֹס איז געזעסן אויף דעם כִּסֵּא-הַמִשפּט, האָט אִשָׁה פון פִּילָטוס צו אים געשיקט אזוי צו זאגן: האָבּ גאָרנישט צוּ טאָן מיט דעם דאָזיקן צַדיק, מחמת איך האָבּ הַיּוֹם אַ סַך געליטן אין חָלום פון זיינעטוועגן. אָבּער די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די זקֵנים האָבן איבערגערעדט דעם הַמוֹן עם, אַז זיי זאָלן פאַרלאַנגען בַּר-אַבָּא, אוּן לאָזן אומבּרענגען יהושע/ישוע. אוּן דער פּראָקוראַטאָר האָט זיך אָנגערופן, אוּן צוּ זיי געזאָגט: וועמען פון די בּיידע ווילט איר, אַז איך זאָל אייך באַפרייען? האָבן זיי געזאָגט: בַּר-אַבָּא! האָט פִּילָטוֹס צוּ זיי געזאָגט: וואָס זאָל איך אָבּער טאָן מיט יהושע/ישוע, וועמען בְּנֵי אָדָם רופט רבי מֶלך המָשיחַ? האָבן זיי אַלע געזאָגט: זאָל ער אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] ווערן! אוּן ער האָט געזאָגט: פאַרוואָס, וואָס פאַר אַ רַע האָט ער געטאָן? אָבּער זיי האָבן נאָך העכער געשריגן: זאָל ער אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] ווערן. אוּן בּעת פִּילָטוֹס האָט געזען, אַז ער קאָן גאָרנישט פּועלן, נייערט אַז די מהומה ווערט נאָך גרעסער, האָט ער גענומען מַיִם אוּן האָט זיך געוואַשן די הענט פאַר דעם המון עם [נְטילַת יָדַיִם], אוּן געזאָגט: איך בּין נָקִי פון דָּמִים [תהלים נא, טז]; איר הִנֵּה. אוּן דאָס גאַנצע עוֹלם האָט געענטפערט: זיין דָּם אויף אונדז אוּן אונדזערע יְלָדים [ווי לְכַפֵּר עַל-נַפְשׁוֹתֵינוּ לִפְנֵי ה']! דעמאָלט האָט ער זיי באַפרייט בַּר-אַבָּא, אוּן יהושע/ישוע האָט ער געלאָזט שמייסן, אוּן אים

איבערגעענטפערט אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] צוּ ווערן. דערנאָך האָבּן די זעלנער פּוּן דעם פּראָקוּראַטאָר גענומען רבי מֶלך המָשִׁיחַ אין פּרעטוֹריוּם אַריין, אוּן האָבּן פאַרזאַמלט אַרוּם אים די גאַנצע קוֹהוֹרטע. אוּן זיי האָבּן אים אויסגעטאָן, אוּן אַרויפגעלייגט אויף אים אַ פּוּרפּוּר מאַנטל, אוּן האָבּן אויסגעפלאָכטן אַן עֲטָרָת פּוּן דערנער, אוּן זי אַרויפגעזעצט איוף זיין קאָפּ, אוּן האָבּן אים געגעבּן אַ רוֹט אין זיין רעכטער האַנט. אוּן זיי האָבּן פאַר אים געקניט, אוּן פּוּן אים אָפּגעשפּעט, אוּן געזאָגט: שָׁלוֹם דיר, יִידישער מֶלך! אוּן זיי האָבּן אויף אים געשפּיגן, אוּן גענומען די רוֹט אוּן האָבּן אים געשלאָגן איבּערן קאָפּ. אוּן אַזוי ווי זיי האָבּן פּוּן אים אָפּגעשפּעט, האָבּן זיי פּוּן אים אַראָפּגענומען דעם מאַנטל, אוּן אים אָנגעטאָן זיינע אייגענע מַלבּוּשים, אוּן האָבּן אים אַוועקגעפּירט צוּם אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] צוּ ווערן. אוּן ווי זיי זענען אַרויסגעקוּמען, האָבּן זיי אָנגעטראָפּן אַ מאַן פּוּן קוּריני, מיטן נאָמען שִׁמעוֹן; אים האָבּן זיי געגייט צוּ טראָגן משיחס בּוּים. אוּן אַז זיי זענען געקוּמען צוּ דעם פּלאַץ, וואָס האָט געהייסן גָּלגָּלתָּא, דאָס מיינט: דער שאַרבּן-פּלאַץ, האָבּן זיי רבי מֶלך המָשִׁיחַ געגעבּן צוּ טרינקען וויין געמישט מיט גאַל; אוּן אַז ער האָט דאָס פאַרזוּכט, האָט ער עס נישט געוואָלט טרינקן [תהלים סט, כא]. אוּן אַזוי ווי זיי האָבּן רבי מֶלך המָשִׁיחַ אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ], האָבּן זיי צווישן זיך צעטיילט זיינע מַלבּוּשים, וואָרפנדיק גוֹרל; דערנאָך האָבּן זיי זיך אַנידערגעזעצט אוּן האָבּן אים געהיטן. אוּן איבּער זיין קאָפּ האָבּן זיי געזעצט די געשריבּענע באַשוּלדיקוּנג קעגן אים: דאָס איז יהושע/ישוע, דער

מֶלך פוּן די יִדן. דעמאָלט זענען מיט אים אויפהענגע על-דער בּוֹים געוואָרן צוויי גַזלָנים, איינער בּיי דער רעכטער אוּן איינער בּיי דער לינקער האַנט [ישעיה נג, יב]. אוּן די פאַרבּיַיגייער האָבּן אים געלעסטערט, אוּן געשאָקלט מיט זייערע קעפּ, אוּן געזאָגט: דוּ, וואָס צעשטערסט דעם הֵיכל, אוּן בּוֹיסט אים אויף אין דריי טעג, זיי דיך אַליין ראַטעווען! אויבּ דוּ בּיסט דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער, קוּם אַראָפּ פוּן דעם בּוים. אוּן אַזוי האָבּן אויך די ראָשי-כֹּהַנים מיט די סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן זקֵנים פוּן אים אָפּגשפּעט, אוּן געזאָגט: אַנדערע האָט ער ראַטעווען געווען, זיך אַליין קאָן ער נישט ראַטעווען זיין . דער מֶלך פוּן יִשׂרָאל איז ער; זאָל ער נאָר אַראָפּקוּמען פוּן דעם בּוים , אוּן מיר וועלן גלויבּן אין אים. ער האָט זיך פאַרלאָזט אויף ה'; זאָל ער אים איצט ראַטעווען זיין, אויבּ ער בּאַגערט אים; מחמת ער האָט געזאָגט: איך בּין דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער. אוּן די גַזלָנים, וואָס זענען מיט אים אויפהענגע על-דער בּוֹים געוואָרן, האָבּן אים אויך געלעסטערט אויף דעם זעלביקען אוֹפן.

אוּן פוּן דער זעקסטער שָׁעה אָן איז געווען אַ חֹשֶׁךְ איבּער דעם גאַנצן לאַנד, בּיז דער ניינטער שָׁעה. אוּן אַרוּם דער ניינטער שעה האָט יהושע/ישוע געשריגן מיט אַ הויך קוֹל: אֵ-לִי, אֵ-לִי, לְמָה שבַקְתָּנִי? דאָס מיינט : מיין אלוקים, מיין אלוקים, פאַרוואָס האָסטוּ מיך פאַרלאָזן [תהלים כב, ב]? אוּן עטלעכע פוּן די, וואָס זענען דערבּיי געשטאַנען, אוּן האָבּן עס געהערט, האָבּן געזאָגט: ער רופט אליָהוּ הַנָּבִיא. אוּן איינער פוּן זיי איז בּאַלד געלאָפּן אוּן האָט גענומען אַ שוואָם, אוּן האָט אים אָנגעפילט מיט שֵׂאוֹר, אוּן אים אַרויפגעטאָן אויף אַ שטעקן, אוּן האָט אים געגעבּן צוּ טרינקען. אָבּער די איבּעריקע האָבּן געזאָגט: וואַרט, לאָמיר זען, צי אליָהוּ הַנָּבִיא וועט קוּמען אים ראַטעווען זיין. אוּן יהושע/ישוע האָט נאָכאַמאָל געשריגן מיט אַ

הויך קוֹל, אוּן האָט אויסגעהויכט זיין נשָמה. אוּן אָט האָט זיך דאס פָּרוֹכֶת פּוּן דעם הֵיכל צעריסן אין צווייען, פּוּן אויבֶּן בּיז אַראָפּ; אוּן די ערד האָט געציטערט, אוּן די פעלזן האָבֶּן זיך געשפּאָלטן; אוּן די קבָרים האָבֶּן זיך געעפנט, אוּן אַ סַך גוּפוֹת פּוּן די קדוֹשִׁים, וואָס זענען אײַנגעשלאָפֶן, זענען אויפגעשטאַנען, אוּן אַרויסקומענדיק פּוּן די קבָרים נאָך זיין תּחִיַת-הַמֵּתים, זענען זיי אַרײַנגעגאַנגען אין דער עִיר קֹדֶשׁ אַריין, אוּן האָבֶּן זיך באַוויזן צוּ אַ סַך. אוּן דער קֶנטוּריוֹן, אוּן די, וואָס האָבֶּן מיט אים געהיטן רבי מֶלך המָשיחַ, בּעת זיי האָבֶּן געזען די ערד-ציטערניש, אוּן וואָס עס איז געשען, האָבֶּן זיי שטאָרק מוֹרא באַקומען, אוּן האָבֶּן געזאָגט: באֱמת, ער איז געווען דער זוּן פּוּן דער אויבּערשטער! אוּן דאָרט זענען אויך געווען אַ סַך נָשים, וואָס האָבֶּן זיך צוּגעקוקט פּוּן דער ווייטנס, וואָס זענען רבי מֶלך המָשיחַ נאָכגעפאָלגט פּוּן גָלִיל, אוּן האָבֶּן אים באַדינט. צווישן זיי איז געווען מִרְיָם פּוּן מַגדָלָה, אוּן מִרְיָם די אֵם פּוּן יַעקֹב אוּן יוֹסי, אוּן די אֵם פּוּן זַבדיס יְלָדים. אוּן אַז סע איז געוואָרן אָוונט, איז געקומען אַן עוֹשר פּוּן רָמָתַיִם, וואָס האָט געהייסן יוֹסף, וואָס איז אויך געווען אַ תַּלמיד פּוּן רבי מֶלך המָשיחַ. אוּן ער איז געגאַנגען צוּ פִּילָטוֹס, אוּן האָט געבעטן דעם גוּפָה פּוּן רבי מֶלך המָשיחַ. אוּן פִּילָטוֹס האָט באַפוילן, מען זאָל אים אים געבּן. אוּן יוֹסף האָט גענומען דעם גוּפָה, אוּן האָט אים אײַנגעוויקלט אין לַיִוונטע תַּכרִיכים, אוּן האָט אים אַרײַנגעלייגט אין זיין אייגענעם נייעם קֶבר, וואָס ער האָט געלאָזט אויסהאַקן אין אַ פעלזן; אוּן ער האָט צוּגעקיַקלט אַ גרויסן שטיין צוּ דער פֶּתַח פּוּן דעם קֶבר, אוּן איז אַוועקגעגאַנגען. אוּן מִרְיָם פּוּן מַגדָלָה, אוּן די אַנדערע מִרְיָם, זענען דאָרטן געזעסן, קעגנאיבּער דעם קֶבר. אוּן אויף מָחָר [מאָרגן], נאָך עֶרֶב-שַׁבּת, האָבֶּן זיך די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די

פּרוּשים פאַרזאַמלט בּיי פִּילָטוֹס, אוּן האָבּן געזאָגט: אֲדוֹנֵנוּ, מיר געדענקען, אַז יענער בּאַטריגער האָט געזאָגט, בּעת ער האָט נאָך געלעבּט: נאָך דריי טעג וועל איך אויפשטיין תּחִיַת-המֵתים. בּאַפעל דעריבּער, אַז דער קֶבר זאָל בּאַוואָרנט ווערן בּיז דעם דריטן יוֹם, טאָמער וועלן זיינע תּלמידים קומען אוּן אים אַרויסגנבענען, אוּן זאָגן דעם עם, אַז ער איז אויפגעשטאַנען תּחִיַת-המֵתים, אוּן דעמאָלט וועט דער לעצטער בּאטרוג זיין ערגער ווי דער ערשטער. האָט פִּילָטוֹס צו זיי געזאָגט: אָט האָט איר אַ וואָך; גייט, אוּן בּאַוואָרנט עס ווי נאָר איר קענט. זענען זיי געגאַנגען אוּן האָבּן בּאַוואָרנט דעם קֶבר, אוּן פאַרחָתמעט דעם שטיין, אוּן סטאַציאָנירט אַ וואַך.

כח

אוּן נאָך מוֹצאַי-שַׁבּת, בּעת הַשַׁחַר פון יום ראשׁוֹן עס איז, מִרְיָם פוּן מַגדָלָה, אוּן די אַנדערע מִרְיָם, איז געקומען זען דעם קֶבר. אוּן אָט איז געשען אַ גָּדוֹל ערדציטערניש; מחמת אַ מַלאַך ה' האָט אַראָפּגענידערט פוּן שָׁמַיִם, אוּן ער האָט געגעענט אוּן אַוועקגעקייקלט דעם שטיין, אוּן האָט זיך אויף אים געזעצט. זיין אויסזען איז געווען ווי אַ בּליץ, אוּן זיין געוואָנט ווייס ווי שניי. אוּן פוּן פַּחד פאַר אים האָבּן די שׁוֹמרים געציטערט, אוּן זענען געוואָרן ווי מֵתים. אוּן דער מַלאַך האָט זיך אָנגערופן צו די נָשים: האָט נישט קיין מוֹרא! מחמת איך ווייס, אַז איר זוכט יהושע/ישוע, וואָס איז אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] געוואָרן. ער איז דאָ נישטאָ; מחמת ער איז אויפגעשטאַנען תּחִיַת-המֵתים, אַזוי ווי ער האָט געזאָגט. קומט, זעט דאָס אָרט, וואוּ הָאָדוֹן איז געלעגן. אוּן גייט געשווינד אוּן זאָגט משיחס תּלמידים, אַז ער איז אויפגעשטאַנען תּחִיַת-הַמֵתים. אוּן אָט גייט ער אייך פאָרויס קיין גָּלִיל; דאָרט וועט איר אים זען. הִנֵּה, איך האָבּ עס אייך

אָנגעזאָגט. אוּן זיי זענען געשווינד אַוועק פוּן דעם קֶבר מיט מוֹרא אוּן גָּדוֹל שִׂמְחָה, אוּן זענען געלאָפן מוֹדִיע זיין משיחס תּלמידים. ערשט יהושע/ישוע האָט זיי באַגעגנט, אוּן געזאָגט: שָׁלוֹם-עֲלֵיכֶם! אוּן זיי האָבּן געגעבּענט אוּן אים אַרוּמגענומען בּיי זיינע פיס, אוּן האָבּן אנידערגעפאַלן צוּ אים. דעמאָלט האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: האָט נישט קיין מוֹרא; גייט אוּן זאָגט צוּ מיינע אַחִים, אַז זיי זאָלן גיין קיין גָּלִיל, אוּן דאָרט וועלן זיי מיך זען. אוּן בּעת זיי זענען אַוועקגעגאַנגען, ערשט עטלעכע פוּן דער וואַך זענען געקוּמען אין דער שטאָט אַריין, אוּן האָבּן דערציילט די ראָשי-כֹּהַנים אַלצדינג, וואָס ס'איז געשען. אוּן אַזוי ווי זיי האָבּן זיך פאַרזאַמלט מיט די זקֵנים, האָבּן זיי זיך אַן עֵצה געהאַלטן, אוּן געגעבּן אַ סַך געלט די זעלנער, אוּן געזאָגט: איר זאָלט זאָגן, אַז זיינע תּלמידים זענען געקוּמען בּיינאַכט אוּן האָבּן אים אַוועקגענבעט, בּעת מיר זענען געשלאָפן. אוּן אויב דאָס וועט דערגיין צוּם פראָקוּראַטאָרס אויערן, וועלן מיר אים איבּערערעדן, אוּן איר וועט נישט האָבּן וואָס זיך צוּ זאָרגן. אוּן זיי האָבּן גענוּמען דאָס געלט, אוּן האָבּן געטאָן ווי מע האָט מיט זיי אַיינגעלערנט; אוּן די דאָזיקע שמוּעה האָט זיך פאַרשפּרייט צווישן יִידן בּיזן הַיינטיקן יוֹם.

אוּן די עלף תּלמידים זענען געגאַנגען קיין גָּלִיל, צוּם הָר, וואוּ יהושע/ישוע האָט זיי באַפוילן. אוּן אַז זיי האָבּן אים דערזען, האָבּן זיי אנידערגעפאַלן פאַר אים; אָבּער עטלעכע זענען געווען מסוּפק. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געגעבּענט אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט, אַזוי צוּ זאָגן: מיר איז געגעבּן געוואָרן די גאַנצע מאַכט אין שָׁמַיִם אוּן אויף דער ערד. גייט דעריבּער אוּן מאַכט תּלמידים פוּן אַלע אוּמות, אוּן טייט זיי טובל אין מָשיחַס מקוה אין דעם נאָמען פוּן דעם אלוקים הָאָב, אוּן פוּן דעם זוּן [דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער], אוּן פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ [אֲדֹנָי אחד

דאָך מְשֻׁלָּש, משלי ל,ד, ישעיה מח, טז, זֹהַר iii], אוּן לערנט זיי האַלטן אַלצדינג, וואָס איך האָב אייך געבאָטן. אוּן אָט בּין איך מיט אייך אַלע טעג, בּיז צוּם קץ הָעוֹלָם.

מרק

דער אָנהייבּ פוּן דער בּשׂורת הגאוּלָה פוּן רֶבּי מֶלך המָשיחַ יהושע/ישוע דעם זוּן פוּן דער אויבּערשטער. אַזוי ווי סע שטייט געשריבּן אין די נבּיאים: הִנְנִי שֹׁלֵחַ מַלְאָכִי לְפָנֶיךָ וּפִנָּה דַּרְכֶּךָ. [מלאכי ג, א] קוֹל קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר פַּנּוּ דֶּרֶךְ ה', יַשְׁרוּ מְסִלּוֹתָיו [ישעיה מ,ג]. יוֹחָנָן פוּן המקוה טבילה פוּן תשובה איז געקוּמען אין דער מִדבּר, אוּן האָט אָנגעזאָגט די מקוה טבִילה פוּן תּשוּבה פאַר דער סְלִיחַת חֲטָאים. אוּן דאָס גאַנצע אֶרֶץ יהוּדה, אוּן אַלע בּאַוואוינער פוּן ירוּשָׁלַיִם זענען צוּ אים אַרויסגעגאַנגען; אוּן זיי זענען פוּן אים מקוה געטוֹבלט געוואָרן אין דעם טייך יַרדן מקוה, אוּן האָבּן זיך מִתוַדה געווען אויף זייערע עבירות [די וויִדוי]. אוּן יוֹחָנָן [פוּן המקוה טבילה פוּן תשובה] האָט געטראָגן אַ מַלבּוש פוּן קעמל-האָר , אוּן אַ לעדערנעם גאַרטל אַרוּם זיינע לענדן, אוּן געגעסן האָט ער היישעריקן אוּן ווילדן האָניק. אוּן ער האָט געדרשנט, אַזוי צוּ זאָגן: נאָך מיר קוּמט דער, וואָס איז מעכטיקער פוּן מיר, אוּן איך בּין נישט ָראוּי זיך איינצוּבּייגן פאַר אים אוּן אים אויפבּינדן די רימענדלעך פוּן זיינע שיך. איך האָב אייך מקוה געטוֹבעלט מיט מַיִם, אָבּער ער וועט אייך מקוה טובלען מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ [מַעשִׂים י,מו, מב]. אוּן עס איז געווען אין יענע טעג, אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז געקוּמען פוּן נצֶרת אין גָלִיל, אוּן איז מקוה געטוֹבלט געוואָרן פוּן יוֹחָנָן אין יַרדן [מקוה]. אוּן ווי נאָר רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרויסגעקוּמען פוּן דעם מַיִם, האָט ער געזען דעם שָׁמַיִם זיך שפּאַלטן, אוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אַראָפּשוועבּן ווי אַ טויבּ אויף

אים. אוּן אַ בת קוֹל איז אַרויס פוּן שָׁמַיִם: דוּ ביסט מיין געליבטער זוּן [דער זוּן פוּן דער אויבערשטער]; אין דיר איז מיין וואוילגעפעלן. אוּן בּאַלד האָט רבי מֶלך המָשיחַ דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ געטריבּן אין דער מִדבּר אַריין. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז געווען אין דער מִדבּר פערציק טעג, געפרוּאווט פוּן הָשָׂטן; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז געווען מיט ווילדע חַיוֹת, אוּן מַלאָכים האָבּן אים בּאַדינט. אוּן אַזוי ווי יוֹחָנָן [פוּן המקוה טבילה פוּן תשובה] איז איבּערגעענטפערט געוואָרן, איז רבי מֶלך המָשיחַ געקוּמען קיין גָלִיל, אוּן האָט געדרשנט די בּשׂוֹרת הגאוּלָה פוּן ה', אַזוי צוּ זאָגן: די צייט איז מקוּים געוואָרן, אוּן דאָס מַלכוּת ה' האָט זיך דערנענטערט; טוּט תּשוּבה, אוּן גלויבּט אין דער בּשׂוֹרת הגאוּלָה. אוּן גייענדיק בּיים יַם פוּן גָלִיל, האָט ער געזען שִׁמעוֹנען אוּן אַנדרייַען, שִׁמעוֹנס אָח, פאַרוואַרפן אַ נעץ אין יַם אַריין; מחמת זיי זענען געווען דַיָגִים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: גייט מיר נאָך , אוּן איך וועל אייך מאַכן פאַר דַיָגִים פוּן בְּנֵי אָדָם. אוּן זיי האָבּן באַלד פאַרלאָזט די נעצן, אוּן זענען אים נאָכגעגאַנגען. אוּן אַז ער איז אַביסל ווייטער געגאַנגען, האָט ער געזען יַעקֹב בֶּן-זַבדי, אוּן יוֹחָנָן זיין אָח, וואָס זענען געווען אין דער סִירָה, אוּן האָבּן פאַרראָכטן די נעצן. אוּן ער האָט זיי באַלד גערופן; אוּן זיי האבּן איבּערגעלאָזט זייער אָב זַבדי אין דער סִירָה מיט די טאָג-לוינער, אוּן זענען אים נאָכגעגאַנגען. אוּן זיי זענען געקוּמען קיין כּפַר-נַחוּם; אוּן שַׁבּת איז רבי מֶלך המָשיחַ באַלד אַריַינגעגאַנגען אין דער שול אַריין, אוּן האָט געלערנט תּוֹרה. אוּן זיי זענען נִשתּוֹמם געוואָרן איבּער זיין תּוֹרה, מחמת רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געלערנט ווי אייגנער וואָס האָט שליטה רשוּת, אוּן נישט ווי די סוֹפרים [רבנים]. אוּן גַראָד איז אין זייער שול געווען אַ בן אדם מיט אַ שד. אוּן ער האָט אויסגעשריגן: וואָס האָבּן מיר מיט דיר, יהושע/ישוע פוּן

נצֶרת? ביסטו געקומען אונדז צו פאַרטיליקן? איך ווייס וואר דו ביסט: דער קָדוש האלוקים! אָבער רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויף אים אָנגעשריגן, און געזאָגט: שווייג, און גיי אַרויס פון אים! און דער שד האָט אים געריסן, און געשריגן מיט אַ הויך קול, און איז אַרויס פון אים. און זיי זענען אַלע נִשתּוֹמם געוואָרן, און איינער האָט דעם אַנדערן געפרעגט: וואָס איז דאָס? אַ לערנונג חֲדָשָׁה מיט מאַכט באַפעלט ער אַפילו די שדים [גֵרוש שֵדִים], און זיי געהאָרכן אים. און זיין שֵם האָט זיך באַלד פאַרשפרייט אין דער גאַנצער געגנט פון גָלִיל. און בעת זיי זענען אַרויסגעגאַנגען פון דער שול, זענען זיי אַריַינגעגאַנגען אין דעם בֵּית פון שִמעוֹן און אַנדריי, מיט יַעקֹב און יוֹחָנָן. און שִמעוֹנס שוויגער איז געלעגן הוֹלֶה אויף פיבער, און זיי האָבן אים באַלד דערציילט וועגן איר. און רבי מֶלך המָשיחַ איז צוגעגאַנגען און האָט זי אָנגענומען ביי דער האַנט, און זי אויפגעהויבן; און דאָס פיבער האָט זי אַוועק, און זי האָט זיי באַדינט. און קעגן אָוונט, בעת די זון איז אונטערגעגאַנגען, האָבן זיי צו אים געבראַכט אַלע, וואָס זענען געווען חוֹלים און באַזעסן פון שדים. און די גאַנצע שטעטל האָט זיך פאַרזאַמלט ביי דער פֶּתַח. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געהיילט אַ סַך, וואָס האָבן געליטן פון אַלערליי חוֹלאַתן, און האָט אַרויסגעטריבן אַ סַך שדים; און רבי מֶלך המָשיחַ האָט די שדים נישט געלאָזט רעדן, ווארים זיי האָבן אים געקענט. און אין דער פרי, אַ היפּשע צייט נאָך פאַרטאָג, איז ער אויפגעשטאַנען און איז אָרויסגעגאַנגען אין אַ וויסטן אָרט, און האָט דאָרטן מִתפַּלֵל געווען. און שִמעוֹן און די, וואָס זענען מיט אים געווען, האָבן אים אַרומגעזוכט; און אַז זיי האָבן אים געפונען, האָבן זיי צו אים געזאָגט: אַלע זוכן דיך! און ער האָט צו זיי געזאָגט: לאָמיר גיין ערגעץ-אַנדערש, אין די שכֵנישע שטעטלעך אָריין, כּדי איך זאָל אויך דאָרטן דרשענען;

מחמת צוליבֿ דעם בין איך געקומען. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געדרשנט אין זייערע שולן אין גאַנץ גָלִיל, אוּן האָט אָרויסגעטריבֿן שדים. אוּן עס איז צוּ אים געקומען אַן אִיש מְצֹרָע, וואָס איז פאַר אים געפאַלן אויף די קני, אוּן האָט אים געבעטן, אַזוי צוּ זאָגן: אויבֿ דוּ ווילסט, קאָנסטוּ מיך מאַכן טָהוֹר. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויף אים רחמָנות באַקומען, אוּן האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנט, אוּן האָט אים אָנגערירט, אוּן געזאָגט: איך וויל; זיי טָהוֹר. אוּן באַלד האָט זיך דאָס צָרַעת אָפּגעטאָן פוּן אים, אוּן ער איז געווארן טָהוֹר. אוּן ער האָט אים שטרענג באַפוילן, אוּן אים געהייסן גלייך גיין, אוּן האָט צוּ אים געזאָגט: זע, זאָלסט עס קיינעם נישט דערציילן; נייערט גיי אוּן ווייז דיך פאַרן כֹּהן, אוּן זיי מַקריב פאַר דיין טָהֳרָה וואָס מֹשה האָט געבאָטן, פאַר אַן עֵדות צוּ זיי [ויקרא יג, מט, יד,ב-ד]. אָבער ער איז אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָט עס גענומען שטאַרק באַקאַנט מאַכן, אוּן די דאָזיקע אומעטוּם צוּ פאַרשפרייטן, אַזוי, אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט מער נישט געקאָנט פריי אַרײַנקומען אין אַ שטעטל אַריין, נייערט איז געבליבֿן דרויסן אין וויסטע ערטער; אוּן זיי זענען צוּ אים געקומען פוּן אומעטוּם.

ב אוּן נאָך עטלעכע טעג איז רבי מֶלך המָשיחַ ווידער געקומען קיין כּפַר-נַחוּם, אוּן מען האָט זיך דערוואוסט, אַז ער איז אין דער היים. אוּן אַ סַך האָבן זיך פאַרזאַמלט, ביז סע איז מער נישט געווען קיין פּלאַץ, נישט צומאָל פאַר דער פֶּתַח הבּית; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געדעדט צוּ זיי דאָס דָּבָר. אוּן זיי זענען געקומען, אוּן האָבן צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געבראַכט אַ אִיש מְשֻׁתָּק, וועמען פיר בְּנֵי אָדָם האָבן געטראגן. אוּן אַזוֹיווי זיי האָבן נישט געקאָנט צוקומען צוּ אים צוליבֿ דעם עוֹלם, האָבן זיי אויפגעדעקט דעם דאָך איבער אים; אוּן אַזוי ווי זיי האָבן געמאַכט אַן עפענונג, האָבן זיי אַראָפּגעלאָזט דאָס בעט, אויף

וועלכן דער אִיש מְשֻׁתָּק איז געלעגן. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזען זייער אֱמונה, האָט ער געזאָגט צוּם אִיש מְשֻׁתָּק: מיין זוּן, דיינע עבירות זענען דיר פאַרגעבּן געוואָרן. אוּן דאָרטן זענען געזעסן עטלעכע סוֹפרים [רַבָּנִים], וואָס האָבּן געטראַכט אין זייערע לְבָבוֹת: פאַרוואָס רעדט ער אַזוינס? ער לעסטערט דאָך! ווער קאָן מוֹחל זיין עבירות, אַחוּץ ה' אַליין? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט בּאַלד פאַרשטאַנען אין זיין רוּחַ וועגן וואָס זיי טראַכטן, אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: פאַרוואָס טראַכט איר אַזוינס אין אייערע לְבָבוֹת? וואָס איז גרינגער, צוּ זאָגן צוּם אִיש מְשֻׁתָּק: דיינע עבירות זענען דיר פאַרגעבּן געוואָרן; אָדער צוּ זאָגן: שטיי אויף, נעם דיין בּעט אוּן גיי? אָבּער כּדי איר זאָלט וויסן, אַז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] האָט רשוּת אויף דער ערד מוֹחל צוּ זיין עבירות - האָט ער געזאָגט צוּם אִיש מְשֻׁתָּק - איך זאָג דיר, שטיי אויף, אוּן נעם דיין בּעט, אוּן גיי אַהיים! אוּן ער איז אויפגעשטאַנען, אוּן האָט בּאַלד גענוּמען זיין בּעט, אוּן איז אַרויסגעגאַנגען פּוּן פאַר זיי אַלע; אַזוי, אַז אַלע זענען נִשתּוֹמם געוואָרן, אוּן געזאָגט בָּרוּך ה', אוּן געזאָגט: אַזוינס האָבּן מיר נאָך קיינמאָל נישט געזען! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז ווידער אַרויסגעגאַנגען צוּם יַם; אוּן דאָס גאַנצע המון עם איז צוּ אים געקוּמען, אוּן ער האָט זיי געלערנט תּוֹרה. אוּן בּעת ער איז פאַרבּיגעגאַנגען, האָט ער געזען, לֵוִי בֶּן-חַלפַי [מתי] זיצן אויפן צאָל-אַמט [הויז פּוּן שטייער], אוּן ער האָט צוּ אים געזאָגט: גיי מיר נאָך. אוּן ער איז אויפגעשטאַנען אוּן איז אים נאָכגעגאַנגען. אוּן עס איז געווען, בּעת ער [יהושע/ישוע] איז געזעסן בּיים טיש אין זיין בֵּית, האָבּן אַ סַך מוֹכסים אוּן חוטאים זיך אַנידערגעזעצט מיט רבי מֶלך המָשיחַ אוּן משיחס תַּלמידים; מחמת אַ סַך פּוּן זיי זענען אים נאָכגעגאַנגען. אוּן וועו די סוֹפרים [רַבָּנִים] פּוּן די פּרוּשים

האָבֿן געזען, אַז ער עסט מיט חוטאים אוּן מיט מוֹכסים, האָבֿן זיי געזאָגט צוּ משיחס תּלמידים: פאַרוואָס עסט ער אוּן טרינקט מיט מוֹכסים אוּן חוטאים? אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געהערט, האָט ער צוּ זיי געזאָגט: די, וואָס זענען געזונט, נייטיקן זיך נישט אין קיין רוֹפא, נייערט די, וואָס זענען חוֹלים; איך בין נישט געקוּמען צוּ רופן די צַדיקים, נייערט די חוטאים. אוּן די תַּלמידים פוּן יוֹחָנָן אוּן פוּן די פּרושים פלעגן צָמוּ ; אוּן זיי זענען געקוּמען אוּן האָבֿן צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: פאַרוואָס טוּען יוֹחָנָנס תַּלמידים אוּן די תַּלמידים פוּן די פּרושים צָמִים, אוּן דיינע תַּלמידים פאַסטן נישט. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: קענען די מחוּתָּנים פאַסטן, בשַׁעת דער חָתן איז מיט זיי? כָּל-זַמַן דער חָתן איז צווישן זיי, קענען זיי נישט פאַסטן. סע וועלן אָבֿער קוּמען טעג, ווען דער חָתן וועט אַוועקגענוּמען ווערן פוּן זיי, אוּן דעמאָלט וועלן זיי פאַסטן איז יענע טעג. אוּן קיינער נייט נישט אַ לאַטע פוּן נישט-איַינגעלאָפענעם טוּך אויף אַן אַלט מַלבוּש; אויבֿ יאָ, רייסט זיך די לאַטע אָפּ, די נייע פוּן דעם אַלטן, אוּן סע ווערט נאָך אַן ערגערער ריס. אוּן קיינער גיסט נישט אַריין קיין יַיִן חָדָש אין אַלטע לאָגלען; ווייל דער ווייַן צעפּלאַצט די לאָגלען, אוּן דער ווייַן גייט פאַרלוירן, אוּן אויך די לאָגלען; נייערט יַיִן חָדָש גיסט מען אַריין אין נייע לאָגלען. אוּן עס איז געווען, אַז ער איז אין אַ שַׁבּת געגאַנגען דוּרך תּבוּאה-שָׂדוֹת, אוּן משיחס תַּלמידים האָבֿן אָנגעהויבֿן צוּ רייסן זאַנגען אויף דעם דֶּרֶךְ. אוּן די פּרושים האָבֿן צוּ אים געזאָגט: זע, הַלמַאי טוּען זיי אוּם שַׁבּת, וואָס מען טאָר נישט? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: האָט איר קיינמאָל נישט געלייענט וואָס דָּוִד האָט געטאָן, בּעת ער איז געווען אין נויט אוּן האָט געליטן הונגער, ער אוּן די מענטשן וואָס זענען געווען מיט אים? ווי ער איז אַריַינגעגאַנגען אין דעם בֵּית ה' [משכן],

בעת אֶביָתָר איז געווען כֹּהן-גָּדול, און האָט געגעסן דאָס לֶחֶם-הפָּנים, וואָס קיינער טאָר נישט עסן, אָחוץ די כֹּהֲנים, און ער האָט אויך געגעבן צו די, וואָס זענען געווען מיט אים [שמואל א כא א-ז]? און ער האָט צו זיי געזאָגט: דער שַבּת איז געשאַפן געוואָרן זוליב הָאָדָם, און נישט הָאָדָם פאַר דעם שַבּת.
דעריבער איז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] אויך אָדוֹן איבער דעם שבּת.

ג און רבי מֶלך המָשיחַ איז ווידער אַריַינגעגאַנגען אין שול, און דאָרט איז געווען אַן איש, וואָס האָט געהאַט אַ פאַרדאַרטע האַנט. און זיי האָבן געלויערט אויף אים, צי וועט ער אים היילן אום שַבּת, כּדי צו קענען מאַכן אויף אים אַ מסִירה. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט צו דעם איש מיט דער פאַרדאַרטער האַנט: שטעל דיך אין דיר מיט. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: מעג מען שַבּת טאָן גוטס, אָדער רַע, ראַטעווען זיין אַ נֶפש, אָדער טייטן? אָבער זיי האָבן געשוויגן. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אַרומגעקוקט אויף זיי מיט צאָרן, און האָט זיך מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶש געווען איבער זייער האַרטהאַרציקייט, און געזאָגט צו דעם איש: שטרעק אויס דיין האַנט. און ער האָט זי אויסגעשטרעקט, און זיין האַנט איז געזונט געוואָרן. און די פרושים זענען אַרויסגעגאַנגען, און האָבן זיך באַלד אַן עֵצה געהאַלטן מיט די הורדוס-לייט קעגן אים, ווי אים אומצובּרענגען. און רבי מֶלך המָשיחַ איז אַוועק מיט משיחס תַּלמידים צום יַם, און אַ גרויסער עולם איז אים נאָכגעגאַנגען פון גָּלִיל, און פון יהודה, און פון ירושָלַיִם, און פון אֱדום, און פון עֵבר-הַיַרדן, און פון אַרום צור און צִידון איז אַ גרויסער עולם צו אים געקומען, בעת זיי האָבן געהערט וואָס ער האָט געטאָן. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט צו משיחס תַּלמידים, מען זאָל אים אָנגרייטן אַ סִירָה צוליב דעם עם, כּדי

מען זאָל אים נישט דריקן. מחמת רבי מֶלך המָשיחַ האָט געהיילט אַ סַך, אוּן אַלע, וואָס האָבּן געליטן, האָבּן זיך געשפּאַרט צוּ אים, כּדי אים אָנצוּרירן. אוּן ווי נאָר די שדים האָבּן אים דערזען, זענען זיי פאַר אים אַנידערגעפאַלן, אוּן האָבּן געשריגן: דוּ בּיסט דער זון פוּן דער אויבּערשטער! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי שטרענג באַפוילן, אַז זיי זאָלן אים נישט מגַלה זיין. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרויפגעגאַנגען אויף דעם הָר, אוּן האָט גערופן צוּ זיך וועמען ער האָט געוואָלט; אוּן זיי זענען צוּ אים געקוּמען. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט באַשטימט און האָט געגעבן סמיכה צוּ צוועלף, אַז זיי זאָלן זיין מיט אים, כּדי זיי זאָלן אָנזאָגן די בּשׂורת הגאוּלָה וואוּ ער וועט זיי אַוועקשיקן, אוּן זאָלן האָבּן שלִיטה רשות אַרויסצוּטרייבּן שדים. אוּן האָט באשטימט אָט די צוועלף: שִׁמעוֹנען האָט ער אַ נאָמען געגעבּן כֵּיפָא, אוּן יַעקֹב בֶּן-זַבדי, אוּן יוֹחָנָן, יַעקֹבס אָח, האָט ער אַ נאָמען געגעבּן בּנֵי-רֶגֶשׁ, וואָס מיינט, בָּנִים פוּן דוּנער. אוּן אַנדרייַען, אוּן פיליפּוּסן, אוּן בר-תַּלמַי, אוּן מתתיהו, אוּן תּוֹאמָא; אוּן יַעקֹב בֶּן-חַלפַי, אוּן תַּדַי, אוּן שִׁמעוֹן דעם קַנָאי, אוּן יהוּדה אִיש-קרִיוֹת, וואָס האָט אים פאַרראָטן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אַהיימגעקוּמען. אוּן דאָס המון עם איז זיך ווידער צוּזאַמענגעקוּמען, אַזוי, אַז זיי האָבּן צוּמאָל נישט געקאָנט עסן קיין בּריט. אוּן ווען זיינע קרוֹבים האָבּן דאָס געהערט, זענען זיי אַרויסגעגאַנגען, כּדי אים צוּ כאַפּן, מחמת זיי האָבּן געזאָגט: ער איז נישט בּיי זיך. אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים], וואָס זענען אַראָפּגעקוּמען פוּן ירוּשָׁלַיִם, האָבּן געזאָגט: בַּעל-זבוּב איז אין אים, אוּן, דוּרך דעם שַׂר פוּן די שדים טרייבּט ער אַרויס שדים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי גערופן צוּ זיך, אוּן האָט גערעדט צוּ זיי מיט משָׁלים: וויאַזוי קאָן הָשָׂטן אַרויסטרייבּן הָשָׂטן? אוּן אויבּ אַ מלוּכה איז צעטיילט קעגן זיך אַליין, קאָן יענע מלוּכה

נישט האָבן קיין קִיום. אוּן אויבּ אַ בֵּית איז צעטיילט קעגן זיך אַליין, וועט דאָס דאָזיקע בֵּית נישט קענען בּלייבּן שטיין; אוּן אויבּ הָשָּׂטן שטייט אויף קעגן זיך אַליין, אוּן איז צעטיילט, קאָן ער נית האָבן קיין קִיום, נייערט האָט אַ סוֹף. אוּן קיינער קאָן נישט אַרײַנקומען אין בֵּית אַריין פוּן דעם גיבּוֹר אוּן רויבּן זיינע זאַכן, סיידן ער בּינדט קוֹדם דעם גיבּוֹר, אוּן ארשט דעמאָלט קאָן ער בּאַרויבּן זיין בֵּית. בּאֱמֶת, איך זאָג אייך ׃ אַלע עבֵירות וועט מען מוֹחל זיין די מענטשנקינדער, אוּן אויך די לעסטערונגען, מיט וועלכע זיי וועלן לעסטערן. אָבּער וער סע וועט לעסטערן קעגן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, פאַר אים איז מער נישטאָ קיין סְלִיחָה, וויל ער האָט זיך אויף חֵטְא עוֹלם. מחמת זיי האָבּן געזאָגט׃ ער האָט אָ שד. אוּן זיין אֵם אוּן זיינע אַחִים זענען געקומען, אוּן שטייענדיק אין דרויסן האָבּן זיי אים געשיקט רופן. אוּן אַן עוֹלם איז געזעסן אַרום אים; אוּן מע האָט צוּ אים געזאָגט׃ הִנֵּה דיין אֵם אוּן דיינע אַחִים אוּן דיינע אחיות זענען אין דרויסן, אוּן זוכן דיך. האָט ער געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט ׃ ווער איז מיין אֵם אוּן מיינע אַחִים? אוּן אַרומקוקנדיק זיך אויף די, וואָס זענען אַרום אים געזעסן, האָט ער געזאָגט׃ אָט איז מיין אֵם אוּן מיינע אַחִים! מחמת וועט סע וועט טאָן דעם רָצון ה' , דער דאָזיקער איז מיין אָח, אוּן אָחוֹת, אוּן אֵם.

ד אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט ווידער אָנגעהויבּן צוּ לערנען

תּוֹרָה בּיים יַם. אוּן סע האָט זיך פאַרזאַמלט אַרום אים אַ גרויסער עוֹלם, אַזוי, אַז ער איז אַרײַנגעגאַנגען אין אַ סִירָה, אוּן האָט זיך געזעצט אויפן יַם; אוּן דאָס גאַנצע עם איז געשטאַנען אויף דער יַבָּשה בּיים יַם. אוּן ער האָט זיי געלערנט אַ סַך זאַכן דוּרך משָלים, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט אין זיין תּוֹרָה׃ הערט אוּן פאַרנעמט׃ הִנֵּה דער זיֵער איז אַרויסגעגאַנגען זיֵען; אוּן

בעת ער האָט געזייֶט, איז טייל זריעה געפאַלן בײַם ווֶרֶג, און די פייגל זענען געקומען און האָבן זי פאַרצערט. און אַנדערע איז געפאַלן אויף פעלזיק לאַנד, וואו זי האָט נישט געהאַט קיין סַך ערד; און זי האָט באַלד אויפגעשפּראָצט, ווייל זי האָט נישט געהאַט קיין טיפקייט פון ערד; און אַז די זון איז אויפגעגאַנגען, איז זי פאַרטריקנט געוואָרן, און ווארים זי האָט נישט געהאַט קיין וואָרצלען, איז זי פאַרוועלקט געוואָרן. און אַנדערע איז געפאַלן צווישן דערנער, און די דערנער זענען אויפגעוואַקסן און האָבן זי דערשטיקט, און קיין תְּבוּאה איז נישט אַרויסגעקומען. און אַנדערע איז געפאַלן אויף אֲדָמָה טוֹבָה, און האָט אַרויסגעגעבן פרוכט תְּבוּאה, איז געוואַקסן און האָט זיך פאַרמערט, און האָט אַרויסגעבראַכט דרייַסיקפאַך, און זעכציקפאַך, און הונדערטפאַך. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: דער, וואָס האָט אויערן צו הערן, זאָל הערן. און בעת רבי מֶלך המָשיחַ איז געווען אַליין, האָבן די, וואָס זענען מיט אים געווען, צוזאַמען מית די צוועלף, אים געפרעגט פונוועגן די משָלים. און ער האָט צו זיי געזאָגט: אייך איז געגעבן געוואָרן צו פאַרשטיין דעם סוֹד פון דעם מַלכות ה', אָבער פאַר די, וואָס זענען אין דרויסן, איז אַלץ דורך משָלים, כּדי זען זאָלן זיי זען, און דאָך נישט זען; און הערן זאָלן זיי הערן, און נישט פאַרשטיין; טאָמער וועלן זיי זיך אומקערן, און סע וועט זיי פאַרגעבן ווערן [ישעיה ו, ט-י]. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: אויב איר פאַרשטייט נישט דאָס דאָזיקע מָשל טאָ וויאַזוי וועט איר פאַרשטיין אַלע משָלים? דער זייֶער טוט זייֶען דאָס דָּבָר. און דאָס זענען די בײַם וֶרֶג, וואו דאָס דָּבָר איז פאַרזייֶט געוואָרן; און בעת זיי הערן עס, קומט באַלד הָשָׂטן, און נעמט אוועק דאָס דָּבָר, וואָס איז אין זיי פאַרזייֶט געוואָרן. און אַזוי אויך די, וואָס זענען געזייֶט אויף שטייניקן באָדן, בעת

זיי הערן דאָס דָּבָר, נעמען זיי עס בּאַלד אויף מיט שִׂמְחָה; אוּן אַזוי ווי זיי האָבּן נישט קיין שׂוֹרֶשׁ אין זיך, געווערן זיי נאָר אַ ווײַל; דערנאָך, אַז סע קומען ליידן, אָדער רדִיפות צוליבּ דעם דָּבָר, ווערן זיי בּאַלד געשטרויכלט. אוּן דאָס, וואָס איז פאַרזייֶט צווישן דערנער, דאָס זענען די, וואָס האָבּן געהערט דאָס דָּבָר, נאָך די דַאגות פוּן דער עולם הזה, אוּן די מדוּחֵי העושר, אוּן די תַּאוות צוּ אַנדערע זאַכן קומען אַריין, אוּן דערשטיקן דאָס דָּבָר, אוּן עס בּליַבּט אומפרוכטבּאַר. אוּן דאָס, וואָס איז פאַרזייֶט געוואָרן אויף האדמה הטובה, דאָס זענען די, וואָס הערן דאָס דָּבָר, אוּן זענען עס מקַבּל, אוּן גיבּן אַרויס תְּבוּאה, דריַסיקפאַך, אוּן זעכציקפאַך, אוּן הונדערטפאַך. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: בּרענגט מע דען אַריין אַן אוֹר, כּדי עס צוּ שטעלן אונטער אַ מעסטל, אָדער אונטערן בּעט, אוּן נישט אין אַ לייַכטער? מחמת עס איז גאָרנישט פאַרהוילן, וואָס וועט נישט אַנטפּלעקט ווערן; אוּן עס איז גאָרנישט פאַרבּאָרגן, וואָס וועט נישט בּאָקאַנט ווערן. דער, וואָס האָט אויערן צוּ הערן, זאָל הערן! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: פאַרנעמט וואָס איר הערט; מיט דער מאָס, וואָס איר טוּט מעסטן, וועט אייך געמאָסטן ווערן, אוּן מע וועט אייך נאָך עפּעס צוּלייגן. מחמת דער, וואָס האָט, דעם וועט געגעבּן ווערן; אוּן דער, וואָס האָט נישט, פוּן אים וועט אַוועקגענומען ווערן אַפילו דאָס, וואָס ער האָט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: דאס מַלכות ה' איז געגליכן צוּ אַן איש, וואָס טוּט וואָרפן זרִיעה אויף דער ערד, אוּן ער גייט שלאָפן אוּן אויפשטיין בּיינאַכט אוּן בּייטאָג, אוּן די זרִיעה שפּראָצט אויס אוּן וואָקסט אויף, אָן זיין וויסן. מחמת די ערד בּרענגט אַרויס תְּבוּאה פוּן זיך אַליין; קוֹדם דאָס בּלעטל, דערנאָך די זאָנג, דערנאָך דעם פוּלן קערן אין דער זאַנג. אוּן ווען די תְּבוּאה ווערט צייַטיק, נעמט ער גלייך דאָס

שנײַדמעסער, מחמת געקומען איז די קָצִיר-צייט. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: מיט וואָס זאָלן מיר פאַרגלײַכן דאָס מַלכות ה'? אָדער מיט וואָסער מָשל זאָלן מיר עס דערקלערן? עס איז ווי זענעפט-זרִיעה, וואָס בשַעת סע ווערט פאַרזייֶט אין דער ערד, איז עס די קלענסטע פון אַלע ערד-זרִיעות; אָבּער אַז עס איז שוין פאַרזייֶט, וואַקסט עס אויס און ווערט גרעסער פון אַלע קײַטעכצער, און גיט אַרויס גרויסע ענָפים, אַזוי, אַז די פייגל פון שָמַיִם קאָנען רוען אין זייַן שאָטן. און מיט אַ סַך אַזוינע משָלים האָט רבי מֶלך המָשיחַ געריעדט צו זיי דאָס דָבָר, אויף ווי ווייט זיי זענען געווען בִיכוֹלת צו פאַרנעמען; און אָן אַ מָשל האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי נישט געריעדט; אָבּער וועַן ער איז געווען אַליין מיט משיחס תּלמידים אין אַ יחידות, האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיי אַלץ פאַרטײַטשט. אין יענעם יוֹם, בּעת עס איז געוואָרן אָוונט, האָט ער צו זיי געזאָגט: לאָמיר אַריבּערפאָרן אויף דער אַנדערער זייט. און אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט אָפּגעלאָזט דעם עוֹלם, האָבּן זיי אים מיטגענומען אין דער סִירָה, אַזוֹיווי ער איז געווען; און מיט אים זענען געווען נאָך אַנדערע סִירות. און אַ גרויסער שטורעמווינט האָט זיך אויפגעהויבּן, און די כוואַליעס האָבּן אָנגעשלאָגן אָן דער סִירָה, אַזוי, אַז די סִירָה האָט גענומען ווערן פול. און רבי מֶלך המָשיחַ איז געווען אין הינטערשטן טייל, און איז געשלאָפן אויף דעם קישן; און זיי האָבּן אים אויפגעוועקט, און האָבּן צו אים געזאָגט: רֶבּי, אַרט דיך נישט וואָס מיר גייען אונטער? און רבי מֶלך המָשיחַ איז אויפגעשטאַנען, און האָט אָנגעשריגן אויף דעם ווינט, און געזאָגט צום יַם: שוויַג, זיי שטיל! און דער ווינט האָט אויפגעהערט, און עס איז געוואָרן אַ גרויסע שטילקייט. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: פאַרוואָס זענט איר אַזוי שרעקעוודיק? האָט איר נישט קיין אֱמוּנה? און זיי האָבּן

שטאַרק מוֹרא באַקומען, אוּן האָבּן געזאָגט איינער צוּם אַנדערן: וועֶר אייגנטלעך איז ער, וואָס אַפילוּ דער ווינט אוּן דער יַם געהאָרכן אים [תהלים קז, כט]?

ה אוּן זיי זענען געקומען אויף דער אַנדערער זייט יַם, אין דעם לאַנד פוּן די גַדרִיִים. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרויסגעקומען פוּן דער סִירָה, איז אים באַלד פוּן צווישן די קבָרים אַנטקעגנגעקומען אַן איש מיט אַ שד, וואָס האָט געוואוינט צווישן די קבָרים אוּן קיינער האָט אים מער נישט געקענט בּינדן, נישט צומאָל מיט אַ קייט; וויַיל מע האָט אים אָפט געבּונדן מיט אייַזנס אוּן מיט שָרְשָרוֹת, אָבּער ער האָט די שָרְשָרוֹת פונאַנדערגעריסן, אוּן די אייַזנס האָט ער צעבּראָכן אויף שטיקער אוּן קיינער איז נישט געווען בּכּוֹח אים צו צאַמען. אוּן יוֹם ולַיְלָה איז ער כּסֵדר געווען צווישן די קבָרים אוּן אויף די הרים, אוּן האָט געשריגן אוּן זיך געניזוקט מיט שטיינער. אוּן וען ער האָט פוּן דערוויַיטנס געזען רבי מֶלך המָשיחַ, איז ער צוגעלאָפן אוּן אנידערגעפאַלן פאַר אים, אוּן אויסגעשריַען מיט אַ הויך קוֹל, האָט ער געזאָגט: מה לִי ולָךְ, יהושע/ישוע, דוּ זוֹן פוּן דער אויבּערשטער? איך בּאַשוואָר דיך בּיי ה', זאָלסט מיך נישט פּיַיניקן. מחמת רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט: גיי אַרויס פוּן הָאיש, דוּ שד! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים געפרעגט: וואָס איז דיין נאָמען? האָט ער צו רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: מיין נאָמען איז לעגיאָן; מחמת מיר זענען אַ סַך. אוּן ער האָט רבי מֶלך המָשיחַ שטאַרק געבּעטן, אַז רבי מֶלך המָשיחַ זאָל זיי נישט אַרויסשיקן פוּן דעם לאַנד. אוּן דאָרטן בּיים הָר האָט זיך געפאַשעט אַ גרויסע סטאַדע חזִירים; אוּן זיי האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ געבּעטן: שיק אונדז צו די חזִירים, כּדי מיר זאָלן אין זיי אַריין. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געגעבּן דערלויבּעניש. אוּן די שדים זענען אַרויס, אוּן

זענען אַריין אין די חזִירים; אוּן די סטאַדע, אַן עֶרֶך פּוּן צוויי טויזנט, האָט זיך אַראָפּגעלאָזט פּוּן דעם שיפּוּע אין יַם אַריין, אוּן זענען דערטרוּנקען געוואָרן אין דעם יַם. אוּן די פּאַסטעכער זענען געלאָפּן אוּן האָבּן עס דערציילט אין דער שטאָט אוּן אין דאָרף. אוּן זיי זענען אַרויסגעגאַנגען זען וואָס דאָ איז געשען. אוּן זיי זענען געקוּמען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן האָבּן געזען דעם בּאַזעסענעם זיצן דאָרט, אָנגעטאָן אוּן בּיים קלאָרן שֵׂכל, טאַקע דער, וואָס האָט געהאַט די לעגיאָן; אוּן זיי האָבּן מוֹרא באַקוּמען אוּן די, וואָס האָבּן עס געזען, האָבּן דערציילט וואָס עס איז געשען מיט דעם בּאַזעסענעם, אוּן מיט די חזִירים. אוּן זיי האָבּן אים געבּעטן, אַז רבי מֶלך המָשיחַ זאָל פאַרלאָזן זייערע גרעניצן. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז אַריינגעגאַנגען אין דער סִירָה, האָט אים דער, וואָס איז געווען בּאַזעסן, געבּעטן, אַז ער זאָל מעגן זיין מיט אים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים נישט געלאָזט, נייערט האָט צוּ אים געזאָגט: גיי אַהיים צוּ דיינע פריינט, אוּן דערציל זיי, וואָס ה' האָט מיט דיר געטאָן, אוּן ווי ער האָט זיך דערבּאַרעמט איבּער דיר. אוּן ער איז אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָט גענוּמען פאַרשפּרייטן אין דעקאַפּאָליס אלץ, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט פאַר אים געטאָן; אוּן זיי האָבּן זיך אַלע געחִידושט. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך ווידער אַריבּערגעשיפּט אינם סִירָה אויף אַנדערער זייט, האָט זיך צוּ אים פאַרזאַמלט אַ סַך עם; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז געווען בּיים יַם. אוּן איינער פּוּן די גַבָּאים פּוּן דער שוּל, וואָס האָט געהייסן יָאִיר, איז צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געקוּמען. אוּן אַז ער האָט אים געזען, איז ער געפאַלן צוּ משיחס פיס, אוּן ער האָט אים שטאַרק געבּעטן, אוּן געזאָגט: בִּתִּי האַלט בּיי יציאַת נשמה; קוּם, אוּן לייג אַרויף דיינע הענט אויף איר, כּדי זי זאָל גערַאַטעוועט ווערן, אוּן לעבּן. אוּן רבי מֶלך

המָשיחַ איז מיט אים געגאַנגען; אוּן אַ גרויסער עוֹלם איז אים נאָכגעגאַנגען, אוּן האָט אים געדרענגט. אוּן אַן אִשָּׁה, וואָס האָט צוועלף יאָר געהאַט אַ זָבַת דָּם [נִדָּה טומאָה], אוּן וואָס האָט זיך פיל אַנגעליטן פוּן אַ סַך רוֹפאים, אוּן האָט אויסגעגעבן אַלץ וואָס זי האָט פאַרמאָגט, אוּן האָט זיך דאָך נישט געבעסערט, נייערט עס איז איר נאָך ערגער געוואָרן; בּעת זי האָט געהערט פוּנוועגן רבי מֶלך המָשיחַ, איז זי געקוּמען צווישן דעם המון עם פוּן הינטן, אוּן האָט אָנגעריר זיין מַלבּוש. מחמת זי האָט געזאָגט: אויבּ איך וועל נאָר אָנרירן זיינע מַלבּושים פון רבי מֶלך המָשיחַס צִיצִית, וועל איך געהאָלפן ווערן. אוּן בּאַלד איז דער קוואַל פוּן איר זָבַת דָּם [נִדָּה טומאָה] פאַרטריקנט געוואָרן; אוּן זי האָט דערפילט אין איר בָּשָׂר, אַז זי איז געהיילט געוואָרן פוּן איר פּלאָג. אוּן בּאוֹתוֹ-רֶגע האָט רבי מֶלך המָשיחַ דערפילט אין זיך, אַז גבוּרה איז פוּן אים אַרויסגעגאַנגען, אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אויסגעדרייט צווישן דעם המון עם, אוּן געזאָגט: ווער האָט בּאַרירט מיינע מַלבּושים? אוּן זיינע תַּלמידים האָבּן צו אים געזאָגט: דוּ זעסט דער המון עם שטופּט דיך, אוּן זאָגסטו : ווער האָט מיך בּאַרירט? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אַרומגעקוּקט, כּדי צו זען ווער סע האָט דאָס געטאָן. אָבּער די אִשָּׁה האָט מוֹרא בּאַקוּמען אוּן האָט געציטערע, ווארים זי האָט געוואוּסט וואָס סע איז מיט איר געשען, אוּן זי האָט גענעענט אוּן איז פאַר אים אַנידערגעפאַלן, אוּן האָט רבי מֶלך המָשיחַ דערציילט דעם גאַנצן אֱמת. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו איר געזאָגט: בִּתִּי, דיין אֱמונה האָט דיר געהאָלפן; גיי בּשָׁלום, אוּן זיי געזונט, ווער געהיילט פוּן דיין פּלאָג. אוּן בּשַׁעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט נאָך גערעדט, איז מען געקוּמען פוּן דעם גַבּאי פוּן דער שוּל, אוּן געזאָגט: דיין בַּת איז ; צו וואָס בּיסטו נאָך מַטרִיחַ דעם רֶבּין? אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ

האָט געהערט, וואָס זיי האָבן געזאָגט, האָט ער זיך אָפּגערופן צום גַבאי פון דער שול: האָב נישט קיין מוֹרא; האָב נאָר בּטָחון! און רבי מֶלך המָשיחַ האָט קיינעם נישט געלאָזט מיטגיין, אַחוּץ כֵּיפָאן, יַעקֹבן, און יוֹחָנָן, יַעקֹעס אָח. און ווי זיי זענען צוגעקומען צום בֵּית פון דעם גבאי פון דער שול, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזען די מהומה, און די פיל וויינער און קלאָגער. און רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרײַנגעגאַנגען, און האָט צו זיי געזאָגט: וואָס ליאַרעמט איר און ווײַנט? דאָס יַלְדָּה איז נישט נִפְטָר, נייערט טוט שלאָפן. און זיי האָבן אים גוט אויסגעלאַכט. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי אַלעמען אַרויסגעטריבן, און האָט גענומען מיט זיך דעם אָב און די אֵם און די, וואָס זענען געווען מיט אים און איז אַרײַנגעגאַנגען וואו דאָס יַלְדָּה איז געווען. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט אָנגענומען דאָס יַלְדָּה בּיי דער האַנט, און האָט צו איר געזאָגט: טַלִיתָא קוּמי; וואָס איז טײַטש: מיידל, שטיי אויף. און דאָס מיידל איז באַלד אויפגעשטאַנען, און האָט גענומען גיין; און זי איז אַלט געווען צוועלף יאָר. און זיי זענען פאַרחֵידושט געוואָרן מיט אַ גָּדוֹל חִידוש. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי שטרענג באַפוילן, אַז קיינער זאָל נישט וויסן דערפון; און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געהייסן, מע זאָל איר געבן עפּעס צו עסן.

ו און רבי מֶלך המָשיחַ איז אַוועקגעגאַנגען פון דאָרטן, און איז געקומען אין זיין אייגן לאַנד [נָצְרַת] אַריין; און משיחס תַּלמידים זענען אים נאכגעגאַנגען. און שַבּת האָט רבי מֶלך המָשיחַ אָנגעהויבן צו לערנען תּוֹרָה אין דער שול, און אַ סַך וואָס האָבן אים געהערט, האָבן זיך געחֵידושט, און געזאָגט: פונוואַנען נעמט זיך דאָס צו אים? און וואָס איז דאָס פאַר אַ חָכמה, וואָס איז אים געגעבן געוואָרן, אַז אַזעלכע וואונדער זאָלן געשען דורך

זיינע הענט? איז דאָס נישט דער סטאָליער, דער זון פון מִרְיָם, און דער אָח פון יַעקֹב, און יוסי, און יהודה, און שִׁמעוֹן? און זענען נישט זיינע אָחיות דאָ מיט אונדז? און זיי זענען געשטרויכלט געוואָרן אין אים. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: אַ נָביא איז נישט אָן כָּבוד, סיידן אין זיין אייגן לאַנד, און צווישן זיינע קרוֹבים, און אין זיין אייגן בַּיִת. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָרט נישט געקאָנט טאָן קיין וואונדער, אַחוץ וואָס ער האָט אַרויפגעלייגט זיינע הענט אויף אייניקע חוֹלים, און האָט זיי געהיילט. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך געחִידושט איבער זייער אומגלויבן. און רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרומגעגאַנגען אין די שטעטלעך און האָט געלערנט תּוֹרָה. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געפרופן צו זיך די צוועלף, און האָט זיי גענומען אַרויסשיקן צווייַנווייז, און האָט זיי געגעבן שלִיטה איבער שדים; און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געבאָטן, אַז זיי זאָלן גאָרנישט מיטנעמען אויפן דֶּרֶךְ, אַחוץ אַ שטעקן; נישט קיין לֶחֶם, נישט קיין רייזעזאַק, נישט קיין געלט אין גאַרטל; נייברט צו טראָגן סאַנדאַלן, און נישט צו גיין אָנגעטאָן אין צוויי רעק. און ער האָט צו זיי געזאָגט: אין וואָס פאַר אַ בַּית איר וועט אַרײַנקומען, דאָרט פאַרבליַיבט, ביז איר גייט ווייטער. און דאָס אָרט, וואָס וועט אייך נישט אויפנעמען, און זיך נישט צוהערן צו אייך, זאָלט איר פון דאָרטן אַרויסגיין און אָפּטרייסלען דעם שטויב פון אייערע פיס, פאַר אַן עֵדות צו זיי. און זיי זענען אַרויסגעגאַנגען און האָבן געפרופן אַז מען זאל תּשובה טאָן; און האָבן אַרויסגעטריבן אַ סַך שדים, און געזאַלבט אַ סַך חוֹלים מיט אייל, און זיי געהיילט. און דער מֶלך הורדוס האָט דערפון געהערט, וויַיל זיין שֵׁם איז געוואָרן באַקאַנט. און ער האָט געזאָגט: יוֹחָנָן פון המקוה טבילה פון תשובה איז אויפגעשטאַנען תּחִיַת-הַמֵּתים, און דעריבער אַרבעטן אין אים די דאָזיקע

כּוֹחוֹת. אָבּער אַנדערע האָבּן געזאָגט: עס איז אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא. אוּן ווידער אַנדערע האָבּן געזאָגט: ס'איז אַ נָבִיא, פּונקט ווי איינער פוּן די נְבִיאִים. אוּן אַז הוֹרדוֹס האָט עס געהערט, האָט ער געזאָגט: יוֹחָנָן [פּוּן המקוה טבילה פּוּן תשובה], וועמען איך האָבּ געקעפּט, איז אויפגעשטאַנען. מחמת הוֹרדוֹס האָט געשיקט אוּן געלאָזט כאַפּן יוֹחָנָן [פּוּן המקוה טבילה פּוּן תשובה], אוּן האָט אים געבּונדן אין דער בֵּית הַסֹּהַר צוליבּ הוֹרוֹדְיָה, דאָס אִשָּׁה פּוּן זיין אָח פיליפּוּס, ווייל ער האָט מיט איר חַתּוּנט געהאַט. מחמת יוֹחָנָן [פּוּן המקוה טבילה פּוּן תשובה] האָט געזאָגט צוּ הוֹרדוֹסן: עס איז דיר נישט דערלויבּט צוּ האָבּן דיין בּרוּדערס אִשָּׁה [ויק' יח, טז; כ,כא]. אוּן הוֹרוֹדְיָה האָט אים פיינט בּאַקוּמען, אוּן אים געוואָלט טייטן, אָבּער זי האָט עס נישט געקענט טאָן. מחמת הוֹרדוֹס האָט מוֹרא געהאַט פאַר יוֹחָנָן [פּוּן המקוה טבילה פּוּן תשובה], ווייל ער האָט געוואוּסט, אַז ער איז אַ צַדִּיק אוּן קָדוֹש, אוּן ער האָט אים אָפּגעהיט. אוּן בּעת ער פלעגט אים הערן, איז ער שטאַרק צעמישט געוואָרן; פּוּנדעסטוועגן האָט ער אים גערן געהערט. אוּן אַז עס איז געקוּמען אַ פּאַסיקער יוֹם, בּעת הוֹרדוֹס האָט צוּ זיין געבּוירנטאָג געמאַכט אַ סעוּדה פאַר זיינע האַרן, אוּן קריגפירער, אוּן די חֲשׁוּבסטע בְּנֵי אָדָם פּוּן
גָּלִיל, איז הוֹרוֹדְיָהס בַּת אַריינגעקוּמען אוּן האָט געטאַנצט, אוּן זי איז הוֹרדוֹסן געפעלן געוואָרן, אוּן אויך זיינע געסט. אוּן דער מֶלֶך האָט געזאָגט צוּם מיידל: פאַרלאַנג פּוּן מיר, וואָס דוּ ווילסט, אוּן איך וועל עס דיר געבּן. אוּן ער האָט איר געשוואוירן: וואָס נאָר דוּ וועסט פּוּן מיר פאַרלאַנגען, וועל איך דיר געבּן, בּיז אַ האַלבּ פּוּן מיין מלוּכה. אוּן זי איז אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָט געזאָגט צוּ איר אֵם: וואָס זאָל איך פאַרלאַנגרן? האָס זי געזאָגט: דעם קאָפּ פּוּן יוֹחָנָן פּוּן המקוה

טבילה פון תשובה. און זי איז באַלד אַרײַנגעגאַנגען צום מֶלך, און האָט געזאָגט: איך פאַרלאַנג, דו זאָלסט מיר גלײַך געבן אויף א קערה דעם קאָפּ פון יוֹחָנָן פון המקוה טבילה פון תשובה. און דער מֶלך האָט זיך שטאַרק מצַער געווען, אָבער צוליבּ די שבועות און די געסט, האָט ער איר נישט געוואָלט אָפּזאָגן. און דער מֶלך האָט באַלד געשיקט אֶחָד מִן השומרים, און האָט אים באַפוילן צו ברענגען זיין קאָפּ; און ער איז געגאַנגען און האָט אים געקעפּט אין דער בֵּית הַסֹּהַר, און געבראַכט זיין קאָפּ אויף אַ קערה און האָט אים געגעבן דעם מיידל, און דאָס מיידל האָט אים געגעבן צו איר אֵם. און אַז זיינע תַּלמידים האָבן דאָס געהערט, זענען זיי געקומען און האָבן גענומען זיין גופֿה, און האָבן אים אַרײַנגעלייגט אין אַ קֶבר. און די שלִיחים האָבן זיך פאַרזאַמלט בּיי רבי מֶלך המָשיחַ, און האָבן אים דערציילט אַלצדינג, וואָס זיי האָבן געטאָן, און וואָס זיי האָבן געלערנט. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: קומט און ציט אייך צוריק אין אַ וויסט אָרט, אין אַ יחידות, און רוט אייך אויס אַביסל. מחמת אַ סַך האָבן געהאַלטן אין קומען און גיין, אַזוי, אַז זיי האָבן צומאָל נישט געהאַט קיין צייט צו עסן. און זיי האָבן זיך אַוועקגעלאָזט מיט אַ סִירָה איז אַ וויסט אָרט אַליין אין אַ יחידות. און מען האָט זיי געזען אַוועקגיין, און אַ סַך האָבן זיי דערקענט, און זיי זענען זיך צונויפגעלאָפן צופוס פון אַלע שטעטלעך, און זענען דאָרטן אָנגעקומען פריער פאַר זיי. און בעת ער איז אַרויסגעקומען און געזען דעם גרויסן עוֹלם, האָט אים אָנגענומען אַ רַחמָנות אויף זיי, ווייל זיי זענען געווען ווי כֶּבֶש אָן אַ רוֹעֶה; און ער האָט מיט זיי אַ סַך געלערנט. און אַזוי ווי סע איז שוין געוואָרן שפּעט, זענען צו אים געקומען משיחס תַּלמידים, און האָבן געזאָגט: דאָס אָרט איז וויסט, און עס איז שוין שפּעט; לאָז זיי אָפּ כּדי זיי זאָלן קענען גיין אין די

אַרומיקע שטעטלעך אוּן מקוֹמות, אוּן זיך קויפן עפּעס צוּ עסן. אָבּער רבי מֵלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: גיט איר זיי צוּ עסן! האָבּן זיי צוּ אים געזאָגט: זאָלן מיר גיין קויפן לֶחֶם פאַר צוויי הונדערט דינָרים, אוּן זיי געבּן צוּ עסן? אָבּער רבי מֵלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: וויפל לֶחֶם האָט איר? נוּ, גייט אוּן זעט, אוּן אַז זיי זענען עס דערגאַנגען, האָבּן זיי געזאָגט: פינף, אוּן צוויי פיש. אוּן רבי מֵלך המָשיחַ האָט זיי אַלע געהייסן זיך אַנידערזעצן כִּיתּוֹתוויַיז אויפן גרינעם גראָז. אוּן זיי האָבּן זיך אַנידערגעזעצט אין שורות, צוּ הונדערט, אוּן צוּ פופציק. אוּן רבי מֵלך המָשיחַ האָט גענומען די פינף כִּכָּרוֹת הַלֶחֶם אוּן די צוויי פיש, אוּן האָט אויפגעהויבּן זיינע אויגן צוּם שָמַיִם אוּן האָט אַ בּרָכה געמאַכט, אוּן ער האָט אַפּגעבּראָכן פּוּן דעם לֶחֶם אוּן עס דערלאַנגט די תּלמידים, צוּ גרייטן פאַר זיי; אוּן אויך די צוויי פיש האָט ער צעטיילט צווישן זיי. אוּן זיי האָבּן אַלע געגעסן צוּ דער זאַט, אוּן זיי האָבּן צונויפגענומען פּוּן די איבּערגעבליבּענע בּרעקלעך, צוועלף פּוּלע קערבּ, אוּן אויך פּוּן די פיש. אוּן די, וואָס האָבּן געגעסן פּוּן דעם לֶחֶם, זענען געווען פינף טויזנט מאָן. אוּן ער האָט בּאַלד געגייט זיינע תּלמידים אַריַינצוּגיין אין דער סִירָה, אוּן אַריבּערצוּפאָרן פריער פאַר אים אויף דער אַנדערער זייט, קיין בֵּית-צַיְדָה, בּיז ער וועט אָפּלאָזן דאָס המון עם. אוּן אַזוי ווי ער האָט זיך מיט זיי אַפּגעזעגנט, איז ער אַרויפגעגאַנגען אויפן הָר מִתפַּלֵל צוּ זיין. אוּן אַז סע איז געוואָרן אָוונט, איז די סִירָה געווען אין מיטן יַם, אוּן ער גופּא אויף דער יַבָּשה. אוּן זענדיק ווי זיי מאַטערן זיך בּיים רוּדערן- מחמת דער ווינט איז געווען אַנטקעגן זיי - איז ער צוּ זיי געקוּמען אַרוּם דער פערטער משמר, גייענדיק אויפן יַם. אוּן ער האָט זיי געוואָלט פאַרבּיגיין, אוּן ווי זיי האָבּן אים געזען גיין אויפן יַם, האָבּן זיי געמיינט, אַז דאָס איז אַ גייסט, אוּן האָבּן זיך

צעשריגן; מחמת זיי האָבן אים אַלע געזען, אוּן האָבן זיך דערשראָקן. אוּן באַלד האָט ער געריעדט מיט זיי, אוּן צו זיי געזאָגט: זייט געטרייסט, דאָס אֲנִי הוּא; האָט נישט קיין מוֹרא. אוּן ער איז צו זיי אין דער סִירָה אַרײַנגעגאַנגען, אוּן דער ווינט האָט אויפגעהערט. אוּן זיי האָבן זיך שטאַרק געחִידושט; מחמת זיי האָבן נישט פאַרשטאַנען בנוֹגֵע דעם לֶחֶם, ווארים זייער לֵב איז געווען פאַרהאַרטעוועט.

אוּן בעת זיי זענען אַריבערגעפאָרן, זענען זיי געקומען צום אֶרֶץ גְנוֹסָר, אוּן האָבן זיך דערנענטערט צום ברעג. אוּן אַז זיי זענען אַרויסגעקומען פון דער סִירָה, האָט מען אים באַלד דערקענט, אוּן זיי זענען אַרומגעלאָפן אין דער גאַנצער געגנט, אוּן האָבן גענומען ברענגען די חוֹלים אויף זייערו געלעגערס, וואוהין זיי האָבן געהערט, אַז ער געפינט זיך. אוּן אומעטום וואוּ ער איז געקומען, אין די שטעטלעך, שטעט אָדער מקוֹמות, האָט מען די חוֹלים אַוועקגעלייגט אויפן מאָרק, אוּן אים געבעטן, צו מעגן כאָטש אָנרירן די משיחס ציצִת פון זיין בֶּגֶד. אוּן אַלע, וואָס האָבן אים אָנגעריט, זענען געהאָלפן געוואָרן.

ז אוּן סע האָבן זיך ביי אים פאַרזאַמלט די פרושים, אוּן עטלעכע פון די סוֹפרים [רַבָּנִים], וואָס זענען געקומען פון ירוּשָלַיִם, אוּן זיי האָבן געזען, אַז אייניקע פון זיינע תלמידים עסן לֶחֶם מיט טָמא הענט, דאָס הייסט, מיט אומגעוואַשענע הענט. מחמת די פרושים, אוּן אַלע יְהוּדן עסן נישט, סיידן זיי וואַשן זיך די הענט, מחמת זיי האַלטן די מסוֹרה פון די זקֵנים [תורה שבעל פה]; אוּן ווען זיי קומין פון מאַרקפּלאַץ, עסן זיי נישט, כָּל-זמַן זיי וואַשן זיך נישט; אוּן אַ סַך אַנדערע זאַכן האָבן זיי איבערגענומען מקַיים צו זיין: דאָס מקוה טוֹבלען פון בעכערס, אוּן טעפּ, אוּן קופּערנע כֵּלים. אוּן די פרושים אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים] האָבן אים געפרעגט: פאַרוואָס זענען זיך דיינע

תּלמידים נישט נוֹהג לויט דער מסוֹרה פּון די זקֵנים, נייערט זיי עסן לֶחֶם מיט טָמא הענט? אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: טוֹב האָט ישַׁעיָה אויף אייך צבוּעִים נבִיאוּת געזאָגט, ווי סע שטייט געשריבּן: הָעָם הַזֶּה בִּשְׂפָתָיו כִּבְּדוּנִי וְלִבּוֹ רִחַק מִמֶּנִּי וַתִּהִי יִרְאָתָם אוֹתִי מִצְוַת אֲנָשִׁים מְלֻמָּדָה [ישעיה כט,יג]. איר פאַרלאָזט דאָס מצות ה', כְּדֵי לְשָׁמֹר דער מסוֹרה פּון בְּנֵי אָדָם. אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: אַיי האָט איר מבַטל געוועז מִצְוַת ה', זיך צוּ קענען האַלטן בּיי אייער מסוֹרה! מחמת מֹשֶׁה האָט געזאָגט: כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמֶּךָ וּמְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת [שמות כ,יב; כא,יז]; אָבּער איר זאָגט: אויב איינער וועט זאָגן צוּ זיין אָב, אָדער אֵם: אַ קָרבּן איז דאָס , וואָס דוּ וואָלטסט געקענט הַנָּאה האָבּן פּון מיר, דאָס הייסט, עס איז אַ נֵדר צוּ ה'; דעמאָלט לאָזט איר אים שוֹין מער גאָרנישט טאָן פאַר זיין אָב, אָדער אֵם; אוּן דערמיט מאַכט איר בָּטל ה'ס דָּבָר צוּליב אייער אָנגענומענער מסוֹרה, אוּן אַזוי אַשטייגער זענט איר זיך פיל מאָל נוֹהג. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיך ווידער גערופן דאָס עם, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: הערט מיך אויס, איר אַלע, אוּן פאַרשטייט: נישט דאָס, וואָס קוּמט אַריין אין אַ בן אדם פּון דרויסן, קאָן אים מטַמא זיין; נייערט דאָס, וואָס קוּמט אַרויס פּון אים, אָט דאָס איז מטַמא דעם בן אדם. דער, וואָס האָט אויערן צוּ הערן, זאָל הערן. אוּן בּשַׁעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט פאַרלאָזט דאָס עם, אוּן איז אַריַינגעגאַנגען אין בֵּית אַריין, האָבּן משיחס תּלמידים אים געפרעגט וועגן דעם מָשל. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: זענט איר אויך אָן שֵׂכל? פאַרשטייט איר נישט, אַז אַלץ, וואָס קוּמט אַריין אין דעם בן אדם פּון דרויסן, קאָן אים נישט מטַמא זיין? מחמת סע גייט נישט אין זיין לֵב אַריין, נייערט אין מאָגן, אוּן פּון דאָרטן אין בֵּית-הַכִּיסא אַריין. אָט אַזוי האָט ער אַלע שפּייזן טָהוֹר געמאַכט [רומ' יד, כא]. אוּן

רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: דאָס, וואָס קומט אַרויס פון דעם בן אדם, דאָס איז מטַמא דעם בן אדם. מחמת פון אינעווייניק, פון דעם מענטשנס לֵב, קומען אַרויס בייזע מַחשָבות, זנות, גנֵבה, רציחה, נִיאוף, חַמְדָנוּת, רַע, בּאַטרוג, תַּאווה, עַיִן-הָרע, לעסטערונג, גאווה, שטות. אָט דאָס גאַנצע רַע קומט אַרויס פון אינעווייניק , און איז מטַמא דעם בן אדם. און רבי מֶלך המָשיחַ איז אויפגעשטאַנען פון דאָרטן און איז אַוועקגעגאַנגען אין די קאַנטן פון צור און צִידוֹן, און ער איז אַריַינגעגאַנגען אין אַ בַּית, און האָט נישט געוואָלט , ס'זאָל וועד וויסן פון דעם; אָבּער ער האָט נישט געקאָנט בּלייבּן פאַרבּאָרגן. מחמת בּאַלד האָט אַן אִשָּה, וועמעס טעכטערל האָט געהאַט אַ שד, געהערט וועגן אים, און זי איז געקומען און איז אים געפאַלן צו די פיס. און די אִשָּה איז געווען אַ יְוָנית, פון סִירישׁ-פענִיקישן אָפּשטאַם. און זי האָט אים געבּעטן, אַז ער זאָל אַרויסטרַיבּן דעם שד פון איר בַּת. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו איר געזאָגט: זאָלן קוֹדם די יְלָדים זאַט ווערן, מחמת עס איז נישט רעכט צו נעמען דאָס לֶחֶם פון די יְלָדים, און עס וואַרפן פאַר די כּלָבים. אָבּער זי האָט אים געענטפערט: כֵּן, אֲדוֹנִי; אויך די כּלָבים אונטערן טיש עסן די ברעקלעך פון די יְלָדים. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו איר געזאָגט: צוליב דעם דאָזיקן דָּבָר, גיי דיין דֶּרֶךְ; דער שד איז אַרויס פון דיין בַּת. און זי איז אַהיימגעגאַנגען, און האָט דאָס יֶלֶד געפונטן ליגן אויפן בּעט, און דער שד איז פון איר געווען אַרויסגעגאַנגען.

און רבי מֶלך המָשיחַ איז ווידער אַרויסגעגאַנגען פון די געמאַרקן פון צור, און איז געגאַנגען דורך צִידוֹן צום יַם פון גָּלִיל, דורך די געמאַרקן פון דעקאַפּאָליס. און מען האָט צו אים געבּראַכט אַ טויבּן, וואָס האָט געשטאַמלט; און זיי האָבּן אים געבּעטן, אַז ער זאָל אַרויפלייגן אויף אים זיין האַנט. און

ער האָט אים אַוועקגענומען אָן אַ זייט פון דעם עם, און האָט אַרײַנגעלייגט זיינע פינגער אין זיינע אויערן, און האָט אַ שפּיי געטאָן און אָנגערירט זיין צונג; און אויפהייבנדיק זיינט אויגן צום שָׁמַיִם, האָט רבי מֶלך המָשיחַ אַ זיפּץ געטאָן, און צו אים געזאָגט: אִפַּתַּח, וואָס איז טײַטש: עפן דיך אויף! און זיינע אויערן האָבן זיך געעפנט, און דער באַנד פון זיין צונג איז געוואָרן לויז, און ער האָט גערעדט גלאַט. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי באַפוילן, אַז זיי זאָלן עס קיינעם נישט דערציילן; אָבער וואָס מער ער האָט זיי פאַרוואַרט, אַלץ מער האָבן זיי עס באַקאַנט געמאַכט. און זיי האָבן זיך שטאַרק געחידושט, און געזאָגט: אַלצדינג האָט ער טוֹב געטאָן; ער מאַכט אַפילו די טויבע הערן, און די שטומע רעדן.

ח אין יענע טעג, בעת סע האָט זיך ווידער פאַרזאַמלט אַ גרויסער עולם, און זיי האָבן נישט געהאַט וואָס צו עסן, האָט ער גערופן צו זיך משיחס תּלמידים, און האָט צו זיי געזאָגט: עס איז מיר אַ רַחמָנות אויפן עם, מחמת זיי זענען מיט מיר שוין דריי טעג, און האָבן נישט וואָס צו עסן. און אויב איך זאָל זיי אַהיימשיקן אומגעגעסן, וועלן זיי נאָך חַלָשן אויפן דֶּרֶךְ; און טייל פון זיי קומען אויך פון ווייט. און משיחס תּלמידים האָבן אים געענטפרט: פון וואַנען קאָן מען זיי דאָ אין דער מִדבּר זעטיקן מיט לֶחֶם? האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיי געפרעגט: וויפל לאַבן לֶחֶם האָט איר? האָבן זיי געזאָגט: זיבן. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געהייסן דעם עולם זיך אַנידערזעצן אויף דער ערד; און ער האָט גענומען די זיבן לֶחֶם און האָט אַ בְּרָכה געמאַכט, און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי איבערגעבראָכן, און געגעבן זיינע תַּלמידים, צו גרייטן פאַר זיי. און זיי האָבן עס דערלאַנגט דעם עולם. און זיי האָבן אויך געהאַט עטלעכע קליינע פישלעך; און אַזוי ווי רבי מֶלך המָשיחַ האָט איבער זיי אַ

בָּרכה געמַאכט, האָט ער געהייסן, מע זאָל אויך זיי דערלאַנגען. אוּן זיי האַבּן געגעסן, אוּן זענען זאַט געוואָרן; אוּן זיי האָבּן צוּנויפגעקליבּן פוּן די איבּערגעבּליבּענע בּרעקלעך, זיבּן קערבּ. אוּן זיי זענען געווען אַן עֶרֶך פוּן פיר טויזנט בְּנֵי אָדָם. אוּן ער האָט זיי אַוועקגעשיקט; אוּן באַלד איז רבי מֶלך המָשיחַ אַריין אין אַ סִירָה מית משיחס תַּלמידים, אוּן איז אָנגעקוּמען אין די קאַנטן פוּן דלמָנוּתָא. אוּן די פרושים זענען אַרויסגעקוּמען, אוּן האָבּן אָנגעהויבּן מיט אים אַ וויכּוח, אוּן פאַרלאַנגט פוּן אים אַ צייכן [אוֹת] פוּן שָמַיִם, כּדי אים צוּ פרואוון. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט טיף אָפּגעזיפצט אין זיין געמיט, אוּן געזאָגט: פאַרוואָס זוכט דער דאָזיקער דוֹר אַ צייכן [אוֹת]? בּאֱמת, איך זאָג אייך, דעם דאָזיקן דוֹר וועט נישט געגעבּן ווערן קיין שוּם צייכן [אוֹת]. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי פאַרלאָזט, אוּן איז ווידער אַריַינגעגאַנגען אין דער סִירָה, אוּן איז אַריבּערגעפאָרן אויף דער אַנדערער זייט. אוּן זיי האָבּן פאַרגעסן מיטצוּנעמען לֶחֶם, אוּן האָבּן נישט געהאַט מער ווי איין לֶחֶם אין דער סִירָה. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געוואָרנט: שׂימוּ לב, אוּן היט אייך פאַר דעם זויערטייג פוּן די פרושים אוּן פאַר דעם זויערטייג פוּן הוֹרדוסן. אוּן זיי האָבּן זיך געאַמפּערט איינער מיטן אַנדערן, אוּן געזאָגט: מיר האָבּן נישט קיין לֶחֶם. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט עס באַמערקט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: וואָס אַמפּערט איר אייך, וואָס איר האָט נישט קיין לֶחֶם? צי קאָנט איר נאָך אַלץ נישט מערקן אוּן פאַרשטיין? איז אייער לֵב פאַרהאַרטעוועט? איר האָט אויגן אוּן זעט נישט, אוּן איר האָט אויערן, אוּן הערט נישט? אוּן געדענקט איר נישט, בּעת איך האָבּ צעבּראָכן די פינף לֶחֶם פאַר די פינף טויזנט, וויפל פוּלע קערבּ מיט בּרעקלעך האָט איר צוּנויפגעקליבּן? זאָגן זיי צוּ רבי מֶלך המָשיחַ: צוועלף. אוּן בּעת איך האָבּ צעבּראָכן די זיבּן פאַר די פיר טויזנט, וויפל

פּוּלע קערבּ מיט בּרעקלעך האָט איר צוּנויפגעקליבּן? זאָגן זיי צוּ רבי מֶלך המָשיחַ: זיבּן. האָט ער צוּ זיי געזאָגט: טאָ פאַרוואָס פאַרשטייט איר נישט? אוּן זיי זענען געקוּמען קיין בֵּית-צַיְדָה. אוּן מען האָט צוּ אים געבּראַכט אַ בּלינדן, אוּן אים געבּעטן, אַז ער זאָל אים אָנרירן. אוּן ער האָט אָנגענוּמען דעם בּלינדן בּיי דער האַנט, אוּן האָט אים אַרויסגעפירט פוּן דאָרף; אוּן אַז ער האָט אַ שפּיי געטאָן אויף זיינע אויגן, האָט ער אַרויפגעלייגט זיינע הענט אויף אים, אוּן אים געפרעגט: זעסטוּ עפּעס? אוּן ער האָט אַ קוּק געגעבּן, אוּן געזאָגט: איך זע בְּנֵי אָדָם, ווי בּיימער זע איך זיי אַרומגיין. דערנאָך האָט ער ווידער אַרויפגעלייגט די הענט אויף זיינע אויגן; אוּן ער האָט שאַרף געקוּקט, אוּן איז געהיילט געוואָרן, אוּן האָט אַלץ געזען קלאָר. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים אַהיימגעשיקט, אוּן געזאָגט: גיי אַפילוּ אין דאָרף נישט אַריין. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרויסגעגאַנגען מיט משיחס תַּלמידים אין די שטעטלעך פוּן קֵיסַריה פוּן פיליפּוּס; אוּן אויפן דֶּרֶךְ האָט ער געפרעגט זיינע תַּלמידים: ווער, זאָגן די בְּנֵי אָדָם בּין איך? האָבּן זיי אים געענטפערט: יוֹחָנָן פוּן המקוה טבילה פוּן תשובה; אוּן אַנדערע, אליָהוּ הַנָּבִיא; אוּן אַנדערע ווידער, איינער פוּן די נבִיאים. האָט ער זיי געפרעגט: איר אָבּער, ווער זאָגט איר, בּין איך? אוּן כֵּיפָא האָט געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: דוּ בּיסט דער מָשִׁיחַ רבי מֶלך המָשיחַ אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי אָנגעזאָגט, אַז זיי זאָלן קיינעם נישט דערציילן וועגן אים.

אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט מיט זיי אָנגעהויבּן צוּ לערנען, אַז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] מוּז ליידן אַ סַך יסורים, אוּן פאַרוואָרפן ווערן פוּן די זקֵנים, אוּן די ראָשי-כֹּהֲנים, אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים], אוּן געטייט ווערן, אוּן נאָך שלושה ימים וועט ער ווידער אויפשטיין. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט דערפוּן אָפן

געראדט. אוּן כֵּיפָּא האָט אים גענומען, אוּן האָט אים אָנגעהויבן צוּ מוסרן. אָבער ער האָט זיך אויסגעדרייט, אוּן קוקנדיק אויף משיחס תַּלמידים, האָט ער אויסגעמוסרט כֵּיפָּא, אוּן געזאָגט: קער אָפּ פוּן מיר שָׂטָן! מחמת דיך אַרט נישט, וואָס איז שַׁייך ה', נייערט וואָס איז שַׁייך בְּנֵי אָדָם. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיך גערופן דאָס עם אינאיינעם מיט משיחס תַּלמידים, אוּן האָט צוּ זיי העזאָגט ׃ וויל מיר וועט נאָכגיין, זאָל ער זיך אַליין פאַרלייקענען, אוּן נעמען אויף זיך זיין עֶקדָּה עץ בראשית כב,ז בּוים פון מסירות נפש, אוּן מיר נאָכגיין. מחמת וועט סע וויל ראַטעווען זיין זיין נֶפֶשׁ, וועט עס פאַרלירן; אוּן וועט סע וועט פאַרלירן זיין נֶפֶשׁ פוּן מיינעטוועגן אוּן צוליב דער בשׂורת הגאוּלָה, דער וועט עס אָפּראַטעווען. מחמת וואָס נוצט עס דעם בן אדם, וועט ער זאָל געווינען די גאַנצע וועלט, אוּן פאַרלירן זיין נֶפֶשׁ? אָדער וואָס פאַר אַן אויסלייז קאָן אַ בן אדם געבּן פאַר זיין נֶפֶשׁ? מחמת וועט ער וועט זיך שעמען מיט מיר אוּן מיט מיינע רייד אין דעם דאָזיקן נואֵפדיקן אוּן זינדיקן דוֹר, וועט דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג משיח] זיך אויך שעמען מיט אים, בּעת ער וועט קומען אין דער כבוד פוּן זיין אלוקים הָאָב [עַתִּיק יוֹמִין,דניאל ז, יג] מיט די מַלאָכים הַקְּדוֹשִׁים.

ט אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: בֶּאֱמת, איך זאָג אייך, פאַראַן עטלעכע פוּן די, וואָס שטייען דאָ וואָס וועלן נישט פאַרזוכן דעם טָעם פוּן מָוֶת, ביז זיי וועלן זען דאָס מַלכות ה' אַנקומען מיט מאַכט. אוּן זעקס טעג שפּעטער האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזומען מיט זיך כֵּיפָּא, אוּן יַעקֹבן אוּן יוֹחָנָן, אוּן האָט זיי אַרויפגעבראַכט אַליין מיט זיך אויף אַ הויכן הָר ; אוּן ער איז פאַר זיי פאַרענדערט געוואָרן. אוּן משיחס מַלבּושים זענען געוואָרן שטראַלנדיק, אַזוי ווייס, אַז קיין פאַרבּער אויף

דער ערד וואלט זיי נישט געקאָנט ווייסער מאכן. אוּן אליָהוּ הַנָבִיא מיט מֹשהן האָבן זיך אַנטפּלעקט צוּ זיי, אוּן האָבן געריעדט מיט רבי מֶלך המָשיחַ. אוּן כֵּיפּא האָט זיך אָפּגערופן צוּ רבי מֶלך המָשיחַ: רֶבִּי, עס איז טוֹב פאַר אוּנדז דאָ צוּ זיין; לאָמיר מאַכן דריי בּיידלעך, אֶחָד פאַר דיר, אוּן אֶחָד פאַר מֹשהן, אוּן אֶחָד פאַר אֵליָהוּ הַנָבִיא. מחמת ער האָט נישט געוואוסט, וואָס צוּ זאָגן, אַזוי דערשראָקן זענען זיי געווען. אוּן געקוּמען איז אַ וואָלקן, אוּן האָט זיי פאַרשאָטנט, אוּן אַ קוֹל איז אַרויס פוּן דעם וואָלקן: דאָס איז מיין געליבּטער זוּן; אים זאָלט איר הערן. אוּן אַז זיי האָבן זיך פלוצים אַרומגעקוּקט, האָבן זיי קיינעם נישט געזען, אַחוּץ רבי מֶלך המָשיחַ אַליין. אוּן בּעת זיי האָבן אַראָפּגענידערט פוּן דעם הָר, האָט ער זיי באַפוילן, אַז זיי זאָלן קיינעם נישט דערציילן, וואָס זיי האָבן געזען, בּיז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] וועט אויפשטיין תּחִית-הַמֵתים. אוּן זיי האָבן באַהאַלטן רבי מֶלך המָשיחַס דָּבָר, אוּן האָבן זיך געזישובט צווישן זיך, וואָס תּחִית-הַמֵתים זאָל באַטייטן. אוּן זיי האָבן רבי מֶלך המָשיחַ געפרעגט: פאַרוואָס זאָגן די סוֹפרים [רַבָּנִים], אַז קוֹדם דאַרף קוּמען אליָהוּ הַנָבִיא? האָט ער צוּ זיי געזאָגט: אַוודאי קוּמט קוֹדם אליָהוּ הַנָבִיא, אוּן טוּט אַלץ אויפריכטן; אוּן ווי סע שטייט געשריבּן וועגן דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] , אַז ער מוּז אַ סַך ליידן יסורים, אוּן ווערן פאַרשטויסן. אָבּער איך זאָג אייך, אַז אליָהוּ הַנָבִיא איז שוֹין געקוּמען, אוּן זיי האָבן מיט אים געטאָן וואָס זיי האָבן געוואָלט, אַזוי ווי סע שטייט געשריבּן וועגן אים. אוּן בּעת זיי זענען געקוּמען צוּ די תּלמידים, האָבן זיי געזען אַ גרויסן עוֹלם אַרוּם זיי, אוּן סוֹפרים [רַבָּנִים] האָבן זיך מיט זיי מִתוַכֵּחַ געווען. אוּן אַז די בְּנֵי אָדָם האָבן אים דערזען, זענען זיי נִשתּוֹמם געוואָרן, אוּן האָבן זיך אַ לאָז געטאָן צוּ רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן אים

אָפּגעגעבן שָׁלום. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געפרעגט: וועגן וואָס זענט איר זיך מִתוַכֵּחַ מיט זיי? אוּן איינער פוּן דעם עם האָט אים געענטפערט: רֶבִּי, איך האָב געבראַכט צוּ דיר מיין זוּן, וואָס האָט אַ אִיש אִלֵּם שד; אוּן וואוּ נאָר ער כאַפּט אים אָן, וואָרפט ער אים אַהין אוּן אַהער; אוּן ער שוימט אוּן קריצט מיט די ציין, אוּן ווערט פאַרשטאַרט; אוּן איך האָב געזאָגט צוּ דיינע תּלמידים, אַז זיי זאָלן אים אַרויסטרייַבן, אָבער זיי זענען נישט געווען בִּיכוֹלת. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געענטפערט: אָ אוּמגלויביקער דוֹר, ווי לאַנג נאָך זאָל איך זיין מיט אייך? ווי לאַנג נאָך זאָל איך אייך פאַרטראַגן? בּרענגט אים אַהער צוּ מיר. אוּן זיי האָבן אים געבראַכט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ; אוּן ווי ער האָט אים דערזען, האָט דער שד פֿלוּצים געוּמען אים רייסן; אוּן ער איז אַנידערגעפאַלן אויף דער ערד, אוּן האָט זיך שוימענדיק געוואָלגערט. אוּן ער האָט געפרעגט זיין אָב: ווי לאַנג איז עס, זינט דאָס איז צוּ אים געקוּמען? האָט ער געזאָגט: פוּן קינדווייַז אָן. אוּן אָפט וואַרפט ער אים אין אֵש אוּן אין מַיִם אַריין, כּדי אים אוּמצוּבּרענגען, אָבער אויב דוּ קענסט עפּעס טאָן, האַב אויף אוּנדז רַחמָנות, אוּן העלף אוּנדז. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: אויב דוּ קענסט? אַלץ איז מעגלעך פאַר דעם, וואָס גלויבט. אוּן בּאַלד האָט דער אָב פוּן דעם יִנגל אויסגעשריגן, אוּן געזאָגט: איך גלויב; העלף מיין אוּמגלויבּן! אוּן ווען רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזען, אַז דאָס עם לויפט זיך צוּנויף, האָט ער אַנגעשריגן אויף דעם שד, אוּן צוּ אים געזאָגט: דוּ אִיש אִלֵּם אוּן טויבער גייסט, איך באַפעל דיר, זאַלסט אַרויס פוּן אים, אוּן מער קיינמאָל אין אים נישט אַריַינגיין. אוּן נאָך אַ סַך שריַענישׁ, אוּן גָּדוֹל ריַסענישׁ, איז ער פוּן אים אַרויס; אוּן דאָס יִנגל איז געוואָרן ווי אַ מֵת, אַזוי, אַז אַ סַך האָבן געזאָגט: ער איז נִפְטָר. אָבער רבי מֶלך

המָשיחַ האָט אים אָנגענומען ביי דער האַנט, און האָט אים אויפגעהויבן, און ער איז אויפגעשטאַנען. און וועלן ער איז אַריינגעגאַנגען אין בֵּית אַריין, האָבן אים משיחס תּלמידים געפרעגט, בעת זיי זענען געווען אַליין אין אַ יחידות: פאַרוואָס האָבן מיר אים נישט געקענט אַרויסטרײַבן? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי געזאָגט: דער דאָזיקער מִין גייט נישט אַרויס, סיידן דורך תּפִילה און תּעניתים. און זיי זענען פון דאָרטן אַוועק, און זענען דורכגעגאַנגען דורך גָלִיל; און רבי מֶלך המָשיחַ האָט נישט געוואָלט, אַז עמיצער זאָל עס וויסן. מחמת רבי מֶלך המָשיחַ האָט געלערנט משיחס תַּלמידים, און צו זיי געזאָגט: דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] וועט איבערגעענטפערט ווערן אין די הענט פון בְּנֵי אָדָם, און זיי וועלן אים טייטן; און שלושה ימים נאָכן טויט וועט ער ווידער אויפשטיין. אָבער זיי האָבן נישט פאַרשטאַנען, וואָס ער האָט געזאַגט, און האָבן מוֹרא געהאַט אים צו פרעגן. און זיי זענען געקומען קיין כּפַר-נַחוּם; און בעת רבי מֶלך המָשיחַ איז נעווען אין בֵּית, האָט ער זיי געפרעגט: וועגן וואָס האָט איר אייך געאַמפערט אויפן דֶּרֶךְ? אָבער זיי האָבן געשוויגן; ווייל אויפן דֶּרֶךְ האָט איינער מיטן אַנדערן זיך געאַמפערט, ווער עס איז דער גָדוֹל צווישן זיי. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אַנידערגעזעצט, און גערופן די צוועלף, און האָט צו זיי געזאָגט: דער, וואָס וויל זיין דער ערשטער, זאָל זיין דער לעצטער פון אַלע, און אַ מְשָׁרֵת פון אַלע. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט גענומען אַ יֶלֶד, און האָט עס אַוועקגעשטעלט אין זייער מיט; און נעמענדיק עס אין משיחס אָרעמס, האָט ער צו זיי געזאָגט: ווער סע וועט אויפנעמען אַזאַ יֶלֶד אין מיין נאָמען, טוט מיך אויפנעמען; און ווער סע נעמט מיך אויף, נעמט אויף נישט מיך, נייערט אים [ה'], וואָס האָט מיך געשיקט. האָט יוֹחָנָן צו אים געזאָגט: רֶבִּי, מיר האָבן געזען

איינעם אַרויסטרײַבן שדים אין דיין נאָמען; אוּן מיר האָבּן אים פאַרווערט, מחמת ער איז אונדז נישט נאָכגעגאַנגען. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: פאַרווערט אים נישט; מחמת קיינער קאָן נישט טאָן קיין וואונדער אין מיין נאָמען, אוּן באַלד רעדן רַע אויף מיר. מחמת דער, וואָס איז נישט קעגן אונדז, איז פאַר אונדז. מחמת וער סע וועט אייך געבּן צוּ טרינקען אַ כּוֹס מַיִם, וואַרים איר געהערט צום רבי מֶלך המָשיחַ, בּאֱמת, איך זאָג אייך, ער וועט נישט אָנווערן זיין שׂכַר. אוּן וער סע וועט מאַכן שטרויכלען איינעם פוּן די דאָזיקע קליינע, וואָס גלויבּן אין מיר, פאַר דעם וואָלט בּעסער געווען, אַז אַ גרויסער מִילשטיין וואָלט אָנגעהאָנגען געוואָרן אויף זיין האָלדז, אוּן ער וואָלט אַרײַנגעוואָרפן געוואָרן אין יַם אַריין. אוּן אויבּ דיין האַנט מאַכט דיך שטרויכלען, האַק זי אָפּ; עס איז בּעסער פאַר דיר אַרײַנצוּקומען אין חַיים געמומט, אַיידער מיט דיינע בּיידע הענט אַרײַנגעוואָרפן צוּ ווערן אין גיהֶנום, אין דעם אומפאַרלעשלעכן אֵש, וואוּ זייער וואָרעם שטאַרבּט נישט אוּן דאָס אֵש ווערט נישט פאַרלאָשן [ישעיה סו ,כד]. אוּן אויבּ דיין פוּס מאַכט דיך שטרויכלען, האַק אים אָפּ; עס איז בּעסער פאַר דיר אַרײַנצוּקומען אין חַיים לאָם, אַיידער מיט בּיידע פיס אַרײַנגעוואָרפן צוּ ווערן אין גיהֶנום, וואוּ זייער וואָרעם שטאַרבּט נישט, אוּן דאָס אֵש ווערט נישט פאַרלאָשן. אוּן אויבּ דיין אויג מאַכט דיך שטרויכלען, רייס עס אַרויס; עס איז בּעסער פאַר דיר אַרײַנצוּקומען אין דעם מַלכות ה' מיט איין אויג, אַיידער מיט בּיידע אויגן אַרײַנגעוואָרפן צוּ ווערן אין גיהֶינום, וואוּ זייער וואָרעם שטאַרבּט נישט [ישעיה סו, כד; דניאל יב, ב], אוּן דאָס אֵש ווערט נישט פאַרלאָשן. מחמת יעדער איינער וועט געזאַלצן ווערן מיט אֵש. מֶלַח איז טוֹב; אויבּ אָבּער זאָלץ פאַרלירט דעם טַעם, מיט וואָס וועט איר עס

ווירצן? האָט זאַלץ אין זיך, אוּן לעבּט בשָׁלום איינער מיטן אַנדערן.

י אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אויפגעשטאַנען פוּן דאָרטן, אוּן איז געקומען אין די געמאַרקן פוּן יהוּדה אוּן עֵבר-הַיַרדן, אוּן אַ גרויסער הַמוֹן בני אדם האָט זיך ווידער אַרום אים פאַרזאַמלט, אוּן ווי זיין שטייגער, האָט ער ווידער מיט זיי געלערנט תורה. אוּן פרושים האָבּן געניענט, אוּן כּדי אים צו פּרוּאווּן, האָבּן זיי אים געפרעגט: צי מעג אַ מאַן זיך גֶט מיט זיין אִשָׁה? האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיי געענטפערט: וואָס האָט אייך מֹשה געבּאָטן? האָבּן זיי געזאָגט: מֹשה האָט אוּנדז דערלויבּט צו שרייבּן אַ גֶט , אוּן זי אַוועקשיקן [דברים כד,א-ד]. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: צוליבּ אייער האַרטהאַרציקייט האָט ער אייך פאָרגעשריבּן דאָס דאָזיקע מצוה. אָבּער אין אָנהייבּ פוּן דער בּאַשאַפוּנג האָט זיי ה' זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם [בראשית א, כז; ה,ב]. עַל־כֵּן יַעֲזָב אִישׁ אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ [וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ] וְהָיוּ שְׁנֵיהֶם לְבָשָׂר אֶחָד [בראשית ב, כד]. אַזוי זענען זיי שוין מער נישט צוויי, נייערט בשר אחד. דעריבּער, וואָס ה' האָט בּאַהאָפטן, זאָל אַן אדם נישט פוּנאַנדערשיידן. אוּן אין בֵּית האָבּן אים די תַּלמידים ווידער געפרעגט וועגן דעם דאָזיקן ענין. אוּן ער האָט צו זיי געזאָגט: וועט סע גֶט זיך מיט זיין אִשָׁה, אוּן האָט חתוּנה מיט אַן אַנדערער, איז אַ נואף. אוּן אויבּ זי גופּא גֶט זיך מיט איר מאַן, אוּן האָט חַתוּנה מיט אַן אַנדערן, איז זי אַ נוֹאֵפטע. אוּן זיי האָבּן צו אים געבּראַכט יְלָדים, כּדי ער זאָל זיי אָנרירן; אָבּער משיחס תַּלמידים האָבּן זיך אויף זיי אָנגעבּייזערט. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געזען, האָט עס אים פאַרדראָסן, אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: לאָזט די יְלָדים קוּמען צו מיר, אוּן פאַרווערט זיי נישט; וויל צו אַזעלכע

געהערט דאָס מַלכות ה'. בֶּאֱמת, איך זאָג אייך, וועט סע וועט נישט מקַבּל זיין דאָס מַלכות ה' ווי אַ יֶלֶד, דער וועט דערין נישט אַרײַנקומען. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי גענומען אין זיינע אָרעמס, און האָט זיי געבענטשט, און אַרויפגעלייגט זיינע הענט אויף זיי. און בּעת ער האָט זיך געלאָזט אין דֶּרֶךְ אַריין, איז צו אים צוגעלאָפן איינער, וואָס איז פאַר אים געפאַלן אויפן פָּנים, און האָט אים געפרעגט: רֶבִּי גוטער, וואָס זאָל איך טאָן, כּדי צו ירשענען חַיֵּי עוֹלם? און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט: פאַרוואָס רופסטו מיך גוטער? קיינער איז נישט טוֹב, הוּץ ה' אַליין. דו קענסט די מִצוות : לֹא תִרְצַח ,לֹא תְנָאַף ,לֹא תִגְנֹב ,לֹא תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד שָׁקֶר, לֹא תַעֲשֹׁק, כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ [שמות כ,יב-יד; דברים ה,טז-יח]. און ער האָט צו אים געזאָגט: רֶבִּי, דאָס אַלץ האָב איך אָפּגעהיט פון מיין יוגנט אַן. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים אָנגעקוקט, און אים ליב באַקומען, און האָט צו אים געזאָגט: איין זאָך פעלט דיר נאָך; גיי, פאַרקויף וואָס דו פאַרמאָגסט, און גיב עס די עֲנִיִּים, וועסטו האָבן אַן אוֹצר אין שָׁמַיִם. און קום, און גיי מיר נאָך. בּיי די רייד האָט זיך זיין פָּנים פאַרכמאַרעט, און ער איז אַוועקגעגאַנגען אַ דערשלאָגענער, וואַרים ער האָט געהאַט אַ סַך גיטער. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אַרומגעקוקט, און געזאָגט צו משיחס תּלמידים : ווי שווער איז פאַר די, וואָס האָבן עשִירות, אַרײַנצוקומען אין דעם מַלכות ה' ! און די תּלמידים האָבן זיך געחִידושט איבּער זיינע רייד. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך ווידער אָפּגערופן, און צו זיי געזאָגט: יְלָדים, ווי שווער איז פאַר די, וואָס פאַרזיכערן זיך אין אַשִירות, אַרײַנצוקומען אין דעם מַלכות ה' ! עס איז לײַכטער פאַר אַ קעמל דורכצוגיין דורך אַ לעכל פון אַ נאָדל, ווי פאַר אַן עושר אַרײַנצוקומען אין דעם מַלכות ה'. און זיי זענען שטאַרק נִשתּוֹמם געוואָרן, און האָבן צו

אים געזאָגט: טאָ ווער קאָן נִיצול ווערן? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויף זיי געקוּקט, אוּן געזאָגט: בּיי בְּנֵי אָדָם איז עס אוממעגלעך, אָבּער נישט בּיי ה'; מחמת אַלץ איז מעגלעך בּיי ה' . האָט כֵּיפּא גענוּמען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ זאָגן: הִנֵּה, מיר האָבּן אַלץ פאַרלאָזט, אוּן זענען דיר נאָכגעגאַנגען! האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: בּאֱמת, איך זאָג אייך, נישטאָ קיינער, ווער האָט פארלאזט בַּית, אָדער אַחִים, אָדער אֲחָיוֹת, אָדער אֵם, אָדער אָב, אָדער יְלָדים, אָדער שָׂדוֹת, פּוּן מיינעטוועגן אוּן צוּליב דער בּשׂוֹרת הגאוּלָה, ווער נישט באַקוּמען הונדערט מאָל מער אין דער איצטקער צייט, בָּתִּים, אוּן אַחִים, אוּן אֲחָיוֹת, אוּן אִמָּהוֹת, אוּן יְלָדים, אוּן שָׂדוֹת, אינאיינעם מיט רדִיפות, אוּן אויף יענער וועלט, חַיֵּי
עוֹלם. אָבּער אַ סַך, ווער זענען ערשטע, וועלן זיין לעצטע, אוּן די לעצטע - ערשטע. אוּן זיי זענען געווען אין דֶּרֶךְ, אוּן זענען אַרויפגעגאַנגען קיין ירוּשָׁלַיִם, אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז געגאַנגען פאַרויס פאַר זיי; אוּן זיי זענען געווען פאַרחידושט, אוּן די, ווער זענען אים נאָכגעגאַנגען, האָבּן מוֹרא געהאַט. אוּן ער האָט ווידער גענוּמען די צוועלף אין אַ יחידות, אוּן האָט זיי אָנגעהויבּן צוּ דערציילן, ווער מיט אים וועט זיך טרעפן; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: הִנֵּה, מיר גייען אַרויף קיין ירוּשָׁלַיִם; אוּן דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] וועט איבּערגעענטפערט ווערן צוּ די ראָשי-כֹּהֲנים אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים], אוּן זיי וועלן אים פאַרמִשפּטן צוּם מָוֶת, אוּן אים איבּערענטפערן צוּ די גוֹיים. אוּן זיי וועלן אים פאַרשפּאָטן, אוּן שפּייען אויף אים, אוּן אים שמייסן, אוּן טייטן; אוּן אויפן שלושה ימים וועט ער ווידער אויפשטיין. אוּן יַעקֹב אוּן יוֹחָנָן, זַבריס זין, זענען צוּגעגאַנגען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן האָבּן געזאָגט: רֶבִּי מיר ווילן, אַז דוּ זאָלסט פאַר אוּנדז טאָן, ווָאס מיר וועלן דיך בּעטן. האָט רבי

מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: וואָס ווילט איר, אַז איך זאָל טאָן פאַר אייך? האָבּן זיי צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: באַוויליק אונדז צוּ זיצן, איינער צוּ דיין רעכטער, אוּן איינער צוּ דיין לינקער האַנט, אין דיין כבוד. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: איר ווייסט נישט וואָס איר ווילט. צי קאָנט איר טרינקען דעם כּוס, וואָס איך טרינק אָדער מקוה געטוֹבלט צוּ ווערן מיט דער מקוה טבִילה, וואָס איך ווער געטוֹבלט? האָבּן זיי צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: מיר קענען! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָת צוּ זיי געזאָגט: דעם כּוס, וואָס איך טרינק, וועט איר טרינקען; אוּן מיט דער מקוה טבִילה, וואָס איך ווער געטוֹבלט, וועט איר אויך מקוה געטוֹבלט ווערן; אָבּער זיצן צוּ מיין רעכטער אָדער לינקער האַנט, איז נישט מיינס צוּ געבּן, דאָס איז פאַר די, פאַר וועמען עס איז אָנגעבּרייט געוואָרן; אוּן אַז די צען האָבּן דאָס געהערט, האָט עס זיי פאַרדראָסן אויף יַעקֹבּן אוּן יוֹחָנָן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי צוּגערופן צוּ זיך, אוּן געזאָגט: ווייסן ווייסט איר, אַז די שָׂרים פוּן די אומוֹת הערשן איבּער זיי, אוּן זייערע גדוֹלים געוועלטיקן איבּער זיי. נישט אַזוי זאָל עס אָבּער זיין צווישן אייך; נייערט וער סע וויל ווערן גָּדוֹל צווישן אייך, זאָל זיין אייער מְשָׁרֵת, אוּן וער סע וויל זיין ערשט צווישן אייך, זאָל זיין אייער אַלעמענס עֶבֶד. מחמת דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] איז אויך נישט געקומען באַדינט צוּ ווערן, נייערט צוּ באַדינען, אוּן צוּ געבּן זיין נֶפֶשׁ אַן אויסלייז פאַר אַ סַך [ישעיה נג, י-יב]. אוּן זיי זענען געקומען קיין יְרִיחוֹ; אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָת פאַרלאָזט יְרִיחוֹ מיט משיחס תַּלמידים אוּן מיט אַ גרויסן הַמוֹן בְּנֵי אָדָם, איז טִימַיס זון, בַּרטִימַי, אַ בּלינדער בּעטלער, געזעסן בּיים דֶּרֶךְ. אוּן ווען ער האָט געהערט, אַז עס איז יהושע/ישוע פוּן נצֶרֶת, וואָס גייט פאַרבּיי, האָט ער אנגעהויבּן צוּ שרייען: יהושע/ישוע בֶּן-דָּוִד, האָבּ

רחמָנות אויף מיר! און אַ סַך האָבן זיך אויף אים אָנגעבייזערט, ער זאָל שווייגן, אָבער ער האָט נאָך העכער געשריגן: בֶּן-דָּוִד, האָבּ רַחמָנות אויף מיר! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אַפּגעשטעלט, אוּן געזאָגט: רופט אים צוּ; אוּן זיי האָבן גערופן דעם בלינדן, אוּן צוּ אים געזאָגט: זיי געטרייסט; שטיי אויף, ער רופט דיך. אוּן ער האָט אַראָפּגעוואָרפן זיין מאַנטל, אוּן איז אויפגעשפּרונגען, אוּן האָט געגאַנגען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: וואָס ווילסטוּ, אַז איך זאָל טאָן פאַר דיר? אוּן דער בלינדער האָט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: רַבּוֹני, כ'וויל מיין ראיה! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: גיי, דיין אֱמוּנה האָט דיר געהאָלפן. אוּן תיכוף האָט ער צוּריק באַקומען זיין ראיה, אוּן איז רבי מֶלך המָשיחַ נאָכגעגאַנגען אויפן דֶּרֶךְ.

יא אוּן בעת זיי האָבן גענעענט קיין ירוּשָׁלַיִם, קיין בֵּית-פַּגֵי אוּן בֵּית-הִינִי, בּיים הַר-הַזֵּיתים, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געשיקט צוויי פוּן משיחס תּלמידים, אוּן צוּ זיי געזאָגט: גייט אין דאָרף אַריין אָנטקעגנאיבּער אייך. אוּן באַלד ווי איר וועט אַריינקומען, וועט איר געפינען צוּגעבּונדן אַ יונג אייזל, אויף וועלכן קיינער איז נאָך נישט געזעסן; בּינדט עס אָפּ, אוּן בּרענגט עס אַהער. אוּן אויבּ עמיצער וועט צוּ אייך זאָגן: פאַרוואָס טוּט איר דאָס? זאָלט איר זאָגן: דער אָדוֹן דאַרף עס האָבּן, אוּן ער וועט עס תֵּיכוּף צוּריקשיקן. אוּן זיי זענען געגאַנגען, אוּן האָבּן געפוּנען אַ יונג אייזל צוּגעבּונדן בּיי אַ שַׁער אין דרויסן בּיים דֶּרֶךְ; אוּן זיי האָבּן עס אָפּגעבּונדן. אוּן עטלעכע פוּן די, וואָס זענען דאָרט געשטאַנען, האָבּן צוּ זיי געזאָגט: וואָס טוּט איר, וואָס איר בּינדט אָפּ דאָס אייזעלע? אוּן זיי האָבּן צוּ זיי געזאָגט, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געהייסן; אוּן זיי האָבּן זיי געלאָזט גיין. אוּן זיי האָבּן געבּראַכט דאָס אייזל צוּ רבי מֶלך המָשיחַ,

אוּן הָאָבֶן דערויף אַרויפגעלייגט זייערע מַלבּושים, אוּן ער הָאָט זיך אויף זיי אַרויפגעזעצט. אוּן אַ סַך הָאָבֶן אויסגעשפרייט זייערע מַלבּושים אויפן דֶּרֶךְ, אוּן אַנדערע ענָפים, וואָס זיי הָאָבֶן אָפּגעשניטן אויף די שָׂדוֹת. אוּן די, וואָס זענען געגאַנגען פאָרויס, אוּן די, וואָס זענען נאָכגעגאַנגען, הָאָבֶן געשריגן: הוֹשַׁע-נָא! בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם ה' [תהל' קיח, כה-כו]! געבענטשט איז דָאָס מַלכות פוּן אָבִינוּ דָוִד, וואָס טוּט קוּמען! הוֹשַׁע-נָא אין דער הייך! אוּן רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ איז אַריַינגעקוּמען קיין ירוּשָׁלַיִם, אוּן איז געגאַנגען אין בֵּית-הַמִּקדש אַריין, אוּן אַזוי ווי ער הָאָט זיך אויף אַלץ אַרומגעקוּקט, אוּן ווארים עס איז שוֹין געווען שפּעט, איז ער אַרויסגעגאַנגען קיין בֵּית-הִינִי מיט די צוועלף. אוּן צומָארגנס, בּעת זיי זענען אַרויסגעקוּמען פוּן בֵּית-הִינִי, איז רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ געווען הוּנגעריק. אוּן זיענדיק פוּן דערווייטנס אַ פייגנבּוים מיט בּלעטער, איז ער צוגעגאַנגען זען, אֶפשר וועט ער אויף אים עפּעס געפינען. אוּן אַז ער הָאָט זיך דערנענטערט צוּ אים, הָאָט ער גאָרנישט געפוּנען, אַחוּץ בּלעטער; מחמת עס איז נאָך נישט געווען די צייט פוּן פייגן. אוּן רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ הָאָט צוּ אים געזאָגט: זאָל שוֹין קיינער מער קיינמאָל נישט עסן קיין פֵּירות פוּן דיר. אוּן משיחס תַּלמידים הָאָבֶן עס געהערט. אוּן זיי זענען געקוּמען קיין ירוּשָׁלַיִם. אוּן רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ איז אַריַינגעגאַנגען אין דעם בֵּית-הַמִּקדש אַריין, אוּן הָאָט געגוּמען אַרויסטריַבּן די, וואָס הָאָבֶן פאַרקויפט אוּן געקויפט אין בֵּית-הַמִּקדש, אוּן הָאָט איבערגעקערט די טישן פוּן די חַלפָנים, אוּן די בּענק פוּן די טויבּן-פאַרקויפער. אוּן רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ הָאָט קיינעם נישט געלאָזט דוּרכטראָגן קיין כֶּלי דוּרך דעם בֵּית-הַמִּקדש. אוּן רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ הָאָט געלערנט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: שטייט דען נישט געשריבּן: בֵּיתִי בֵּית־תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל־הָעַמִּים? איר אָבּער הָאָט עס געמאַכט אַ הייל פוּן גַּזלָנים,

לִמְעָרַת פָּרִצִים [ישעיה נו,ז; ירמיה ז,יא]. אוּן דִי רָאשִׁי-כֹּהֲנִים אוּן דִי סוֹפְרִים [רַבָּנִים] הָאבֶּן דָאס געהערט, אוּן זִיי הָאבֶּן געזוּכט וויאַזוי אִים אוּמצוּבּרענגען; מחמת זִיי הָאבֶּן פאַר אִים מוֹרא געהאַט, ווּארִים דָאס גאַנצע עם הָאט זִיך געחִידושט איבּער זיין לערנונג. אוּן יעדן אָוונט איז ער אַרויסגעגאַנגען פוּן דער שטאָט. אוּן ווען זִיי זענען פאַרבִּיגעגאַנגען אִין דער פרי, הָאבֶּן זִיי געזען, אַז דער פִיגנבּוים איז פאַרוועלקט געוואָרן בִּיז דִי שורָשִׁים. אוּן כֵּיפָּא הָאט זִיך דערמָאנט, אוּן צוּ אִים געזָאגט: רַבִּי, זע! דער פִיגנבּוים, ווָאס דוּ האסט פאַרשָׁאלטן, איז פאַרוועלקט געוואָרן. אוּן רבי מֶלך המָשִׁיחַ הָאט געענטפערט, אוּן צוּ זִיי געזָאגט: הָאט אֱמוּנה אִין ה'. בֶּאֱמת, איך זָאג אייך, ווער סע וועט זָאגן צוּ דעם דָאזִיקן הָר: הייבּ דִיך אויף אוּן ווַארף דִיך אִין יַם אַריין, אוּן ער וועט נִישט צווייפלען אִין זיין לֵב, נִייערט וועט גלריבּן אִין דעם, ווָאס ער זָאגט, וועט עס געשען פאַר אִים. דעריבּער זָאג איך אייך, אַלץ, ווָאס איר וועט בּעטן אוּן פאַרלַאנגען, גלויבּט אַז איר הָאט עס שוין, אוּן איר וועט עס הָאבֶּן. אוּן ווען איר שטעלט זִיך מִתפַּלֵל צוּ זיין, זייט מוֹחל, אויבּ איר הָאט עפּעס קעגן עמיצן, כִּדי אייער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָׁמַיִם זָאל אויך אייך מוֹחל זיין אייערע עבירות. אָבּער אויבּ איר וועט נִישט מוֹחל זיין, וועט אייער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָׁמַיִם אויך אייערע עבירות נִישט מוֹחל זיין. אוּן זִיי זענען ווידער געקוּמען קיין ירוּשָׁלַיִם. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשִׁיחַ איז אַרומגעגאַנגען אִין דעם בֵּית-הַמִקדש, זענען צוּ אִים צוּגעגאַנגען דִי רָאשִׁי-כֹּהֲנִים, אוּן דִי סוֹפְרִים [רַבָּנִים], אוּן דִי זקֵנִים, אוּן זִיי הָאבֶּן צוּ אִים געזָאגט: מִיט ווועמעס רשוּת טוּסטוּ דָאס אַלץ? אוּן ווער הָאט דִיר געגעבּן רשוּת, דָאס דָאזִיקע צוּ טָאן? אוּן רבי מֶלך המָשִׁיחַ הָאט צוּ זִיי געזָאגט: איך ווִיל אייך אויך פרעגן אַ קַשיא; נוּ, ענטפערט מִיר, אוּן איך ווִיל אייך זָאגן מִיט ווועמעס

רשות איך טו דאָס אַלץ. איז די מקוה טבילה פון יוֹחָנָן געווען פון שָׁמַיִם, אָדער פון בְּנֵי אָדָם? נו, ענטפערט מיר. אוּן זיי האָבן זיך געשלאָגן מיט דער דֵעה, אוּן געזאָגט: אויב מיר וועלן זאָגן: פון שָׁמַיִם, וועט ער זאָגן: פאַרוואָס האָט איר אים נישט געגלויבט? וועלן מיר אָבער זאָגן: פון בְּנֵי אָדָם...האָבן זיי מוֹרא געהאַט פאַרן עם, מחמת אַלע האָבן געהאַלטן יוֹחָנָן פאַר אַן אֶמֶתן נָביא. אוּן זיי האָבן געענטפערט רבי מֶלך המָשיחַ: מיר ווייסן נישט. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי געזאָגט: אויב אַזוי, זאָג איך אייך אויך נישט מיט וועמעס רשות איך טו דאָס.

יב אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אָנגעהויבן צו רעדן צו זיי מיט משָלים. אַ בן אדם האָט געפלאַנצט אַ כֶּרֶם, אוּן האָט אים אַרומגעצאַמט, אוּן אריסגעגראָבן אַ קעלטער, אוּן געבויט אַ מִגְדָּל, אוּן ער האָט אים פאַרדונגען צו כּוֹרְמִים, אוּן איז אַוועק אין אַן אַנדער לאַנד אַריין. אוּן צו דער רעכטער צייט, האָט ער געשיקט צו די כּוֹרְמִים אַן עֶבֶד, כּדי אָפּצונעמען בּיי די כּוֹרְמִים די פֵּירות פון דעם כֶּרֶם. אוּן זיי האָבן אים גענומען, אוּן האָבן אים געשלאָגן, אוּן אים אַוועקגעשיקט ליידיק. אוּן ער האָט נאָכאַמאָל צו זיי געשיקט אַן אַנדערן עֶבֶד; אוּן דעם האָבן זיי צעניזוקט דעם קאָפּ, אוּן אים געמיין באַהאַנדלט. אוּן ער האָט געשיקט אַן אַנדערן, אוּן דעם האָבן זיי געהַרגעט; אוּן אַזוי אויך מיט אַ סַך אַנדערע, עטלעכע האָבן זיי צעשלאָגן, אוּן עטלעכע געהַרגעט. אוּן ער האָט נאָך געהאַט אַ באַליבטן בֶּן-יָחִיד; אים האָט ער צום סוֹף צו זיי געשיקט, אוּן גטזאָגט: זיי וועלן דֶּרֶך-אֶרֶץ האָבן פאַר מיין זון. אָבער יענע כּוֹרְמִים האָבן צווישן זיך געזאָגט: דאָס איז דער יוֹרֵש; קומט, לאָמיר אים הַרגענען, אוּן די ירושה וועט זיין אונדזערע! אוּן זיי האָבן אים גענומען, אוּן אים געהַרגעט, אוּן האָבן אים אַרויסגעוואָרפן פון

דעם קֶרֶם. בכֵן, וואָס וועט דער אָדון פון דעם קֶרֶם טאָן? ער וועט קומען און אומברענגען די כּוֹרְמִים, און געבן דעם קֶרֶם צו אַנדערע. האָט איר נישט געלייענט דעם דאָזיקן פָּסוק: אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה; מֵאֵת ה' הָיְתָה זֹאת, הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ [תהלים קיח כב-כג]? און זיי האָבן געזוכט אים צו כאַפן, אָבער זיי האָבן מורא געהאַט פאַרן עם, מחמת זיי האָבן זיך משַער געווען, אַן דאָס מָשל האָט ער גערעדט קעגן זיי; און זיי האָבן אים פאַרלאָזט און זענען אַוועקגעגאַנגען.

און זיי האָבן צו אים געשיקט עטלעכע פון די פרושים מיט די הורדוס-לייַט, כּדי אים צו כאַפן בּיים רעדן. און זיי זענען געקומען, און האָבן צו אים געזאָגט: רֶבִּי, מיר ווייסן, אַז דו ביסט ווָארהאַפטיק, און דיך אַרט נישט קיינער; מחמת דו ביסט קיינעם נישט נושֵׂא-פָּנים, נייערט לערנסט תּורה באֶמת דעם דֶּרֶך ה'. דאַרף מען געבן שטייער דעם קֵיסר, אָדער נישט? זאָלן מיר געבן, אָדער נישט געבן? רבי מֶלך המָשיחַ אָבער האָט דערקענט זייער צביעות, און האָט צו זיי געזאָגט: פאַרוואָס פרובירט איר מיך אויס? ברענגט מיר אַ דינָר, כּדי איך זאָל אים זען. און אַז זיי האבן אים געבראַכט, האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי געזאָגט: וועמעס איז דאָס דאָזיקע בילד און די אויפשריפט? און זיי האָבן צו רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: דעם קֵיסרס. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי געזאָגט: גיט דעם קֵיסר דאָס, וואָס איז דעם קֵיסרס, און צו ה' דאָס, וואָס איז ה'ס. און זיי האָבן זיך איבער אים שטאַרק געחידושט. און עס זענען צו רבי מֶלך המָשיחַ געקומען צדוקים, וואָס זאָגן, אַז ס'איז נישטאָ קיין תּחַית-המֵתים; און זיי האָבן רבי מֶלך המָשיחַ געפרעגט, אַזוי צו זאָגן: רֶבִּי, מֹשה [רבינו] האָט אונדז פאָרגעשריבן, אַז אויב סע שטאָרבט איינעמס אַן אָח, און לאָזט איבער נאָך זיך אַן אִשָּׁה, אָבער קיין יֶלֶד לאָזט ער נישט, אַזוי זאָל זיין אָח נעמען

זיין אִשָׁה אוּן אויפשטעלן זֶרַע פַאר זיין אָח [דברים כה, ה-ו].
עס זענען געווען זיבֶּן אַחִים; אוּן דער ערשטער האָט גענומען אַן
אִשָׁה, אוּן אַז ער איז נִפְטָר, האָט ער נישט געלאָזט קיין זֶרַע. אוּן
דער צווייטער האָט זי גענומען, אוּן איז נִפְטָר, אוּן האָט נישט
געלאָזט נאָך זיך קיין זֶרַע; אוּן אַזוי אויך דער דריטער. אוּן די
זיבֶּן האָבֶּן נישט געלאָזט קיין זֶרַע. אוּן צוּם סוֹף, נאָך אַלע, איז
אויך די אִשָׁה נִפְטָר. בִּכֵּן, בִּיי תְּחִיַּת-הַמֵּתִים, וועמעס אִשָׁה
וועט זי זיין? מחמת אַלע זיבֶּן האָבֶּן זי געהאַט פַאר אַן אִשָׁה.
אוּן רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: מאַכט איר נישט
אָפשר אַ טָעות צוּליבֶּ דעם, וואָס איר קענט נישט די תּוֹרה, אוּן
נישט די מאַכט פוּן ה'? מחמת בִּיי תְּחִיַּת-הַמֵּתִים האָט מען
נישט חַתוּנה, אוּן מע טוּט אויך נישט חַתוּנה מאַכן, נייערט זיי
זענען ווי די מַלאָכִים אין שָׁמַיִם. אוּן וואָס איז שַׁייך
תְּחִיַּת-הַמֵּתִים, האָט איר נישט געלייענט אין תּוֹרת-מֹשֶׁה, אין
דעם אַרט בְּנוֹגֵע דעם סְנֶה, ווי ה' האָט צוּ אִים גערעדט, אַזוי צוּ
זאָגן: איך בִּין דער אלוקים פוּן אַבְרָהם, אוּן דער אלוקים פוּן
יִצְחָק, אוּן דער אלוקים פוּן יַעֲקֹב [שמות ג,ב,ו]. ה' איז נישט
דער אלוקים פוּן טויטע, נייערט פוּן לעבעדיקע; איר זענט זיך
שטאַרק טוֹעה. אוּן איינער פוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים], וואָס האָט
זיך צוּגעהערט צוּ זייער וויכּוּח, האָט גענעענט, אוּן ווייל ער האָט
געווואוסט, אַז ער האָט זיי טוֹב געענטפערט, האָט ער אִים
געפרעגט: וואָס איז די ערשטע פוּן אַלע מִצְווֹת? האָט רבי מֶלֶך
הַמָּשִׁיחַ געענטפערט: די ערשטע מצוה איז : שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, אדוֹנָי
אֱלֹקֵינוּ, אדוֹנָי אֶחָד; וְאָהַבְתָּ אֵת ה' אֱלֹקֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֹדֶךָ ,[דברים ו ,ד-ה]. אוּן די צווייטע איז די : וְאָהַבְתָּ
לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ [ויקרא יט, יח]. נישטאָ קיין גרעסערע מצוה ווי די
דאָזיקע. אוּן דער סוֹפר האָט צוּ רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ געזאָגט: אֱמֶת,
רַבִּי, דוּ האָסט ריכטיק געזאָגט, ה' איז אֶחָד, אוּן אַז עס איז

נישטאָ קיין אַנדערער אַחוץ אים; אוּן אים ליבּ האָבּן מיטן גאַנצן לבָבוֹת, אוּן מיטן גאַנצן פּאַרשטאַנד, אוּן מיטן גאַנצן כּוֹח, אוּן ליבּ האָבּן דעם חַבר ווי זיך אַליין, איז אַ סַך מער ווי אַלע עוֹלות אוּן זבָחים. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזען, אַז ער האָט שֶׂכֶלדיק געענטפערט, האָט ער צוּ אים געזאָגט: דוּ ביסט נישט ווייט פוּן דעם מַלכות ה'. אוּן מער האָט זיך שוֹין קיינער נישט דערלויבּט אים צוּ שטעלן קיין קַשיא. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט געלערנט אין דעם בֵּית-הַמִקדש, האָט ער זיך אָפּגערופֿן, אוּן געזאָגט: ווי קוּמט עס, וואָס די סוֹפרים [רַבָּנִים] זאָגן, אַז דער המָשיחַ איז דער בֶּן-דָוִד? דָוִד אַליין האָט געזאָגט דוּרך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ: נְאֻם ה' לַאדֹנִי: שֵׁב לִימִינִי עַד־אָשִׁית אוֹיְבֶיךָ הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ [תהלים קי,א]. בּכֵּן, אויבּ דָוִד אַליין רוּפט אים אֲדוֹנִי, וויאַזוי איז ער זיין זוּן? אוּן דאָס רוֹב פוּן דעם עם האָט זיך צוּ אים צוּגעהערט מיט חֵשֶׁק. אוּן אין זיין לערנוּנג האָט ער געזאָגט: היט אייך פאַר די סוֹפרים [רַבָּנִים], וואָס האָבּן ליבּ צוּ גיין אין לאַנגע טַלִיתים, אוּן מע זאָל זיי אָפּגעבּן שָׁלום אין די מאַרקפּלעצער, אוּן די חָשובּסטע שטאָט אין די שולן, אוּן דעם אויבּן-אָן אויף סעוּדות; זיי, וואָס שלינגען איין די בָּתִים פוּן אַלמָנות, אוּן טוּען כּלומרשט דאַוונען לאַנג... זיי וועלן שוֹין קריגן אַ האַרבּערן פּסַק. אוּן ער האָט זיך אַנידערגעזעצט קעגנאיבּער דער שאַצקאַמער, אוּן האָט געזען ווי דאָס עם וואָרפט אַריין געלט אין דעם תֵּבַת הָאוֹצָר. אוּן אַ סַך רייכע האָבּן פיל אַריינגעוואָרפן. אוּן עס איז געקוּמען אַן אָרעמע אַלמָנה, אוּן זי האָט אָריינגעוואָרפן צוויי מַטבּעות, וואָס באַטרעפן אַ פּרוּטה. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט גערופֿן צוּ משיחס תַּלמידים, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: בֶּאֱמת, איך זאָג אייך, די דאָזיקע אָרעמע אַלמָנה האָט מער אַריינגעוואָרפן ווי די אַלע, וואָס האָבּן אין דעם תֵּבַת הָאוֹצָר אַריינגעוואָרפן. מחמת זיי

אַלע האָבן געטאָן אַריַינוואַרפן פּון דעם, וואָס זיי האָבן געהאַט איבעריק, אָבער זי האָט געהאַט, איר גאַנצע מְחיָה.

יג און בית רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרויסגעגאַנגען פּון דעם

בֵּית-הַמִקדש, האָט איינער פון משיחס תּלמידים צו אים געזאָגט: רֶבִי, זע, וואָסערע מִינים שטיינער, און וואָסערע מִינים בִּנְיָנים! און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט: דו זעסט די דאָזיקע גרויסע בִּנְיָנים? סע וועט דאָ נישט איבערבליבן אַ שטיין אויף אַן אַנדערן, וואָס וועט נישט אַראָפּגעוואָרפן ווערן. און בעת רבי מֶלך המָשיחַ איז געזעסן אויף דעם הַר-הַזֵיתים, אַנטקעגנאיבער דעם בֵּית-הַמִקדש, האָבן כֵּיפָא און יַעקֹב און יוֹחָנָן און אַנדריי אים געפרעגט, בעת זיי זענען געווען אַליין אין אַ יחידות: זאַג אונדז, ווען וועט דאָס געשען, און וואָס איז דער אות, אַז דאָס אַלץ וועט מקוים ווערן? און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אָפּגערופן, און צו זיי געזאָגט: שׂימו לב, אַז קיינער זאָל אייך נישט פאַרפירן. אַ סַך וועלן קומען אין מיין נאָמען, און זאָגן: איך בין עס! און וועלן אַ סַך פאַרפירן. און בעת איר וועט הערן פון מִלחָמות און שמועות פון מִלחָמות, איז שרעקט אייך נישט; מחמת דאָס אַלץ מוז געשען, אָבער דער קֵץ איז דאָס נאָך נישט. מחמת אומה וועט אויפשטיין קעגן אומה, און מלוכה קעגן מלוכה; און אין פאַרשידענע ערטער וועלן זיין ערדציטערנישן, און הונגערנויט; אָבער דאָס אַלץ איז בלויז דער אָנהייב פון וויֵען. אָבער שׂימו לב אויף זיך; וויל זיי וועלן אייך איבערענטפערן צום סַנהֶדרין; און אייך שמייסן אין די שולן, און פאַר מוֹשלים און מלָכים וועט איר שטיין פון מיַינעטוועגן, פאַר אַן עֵדות צו זיי. און די בשׂורת הגאולָה מוז קוֹדם געדַרשנט ווערן פאַר אַלע אומות. און בעת זיי וועלן אייך פירן צום מִשפּט, און אייך איבערענטפערן, זאָלט איר פריער נישט

דאַגהן מיט לֵב רֹגֶז וואָס איר זאָלט רעדן; נייערט וואָס סע וועט אייך געגעבן ווערן אין יענער שָׁעה, דאָס רעדט; מחמת נישט איר זענט עס, וואָס רעדן, נייערט דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. אוּן אָח וועט אָח איבערענטפערן צום מָוֶת, אוּן אָב זיין יֶלֶד, אוּן יְלָדִים וועלן אויפשטיין קעגן הוֹרים, אוּן גוֹרם זיין, זיי זאָלן געטייט ווערן. אוּן איר וועט זיין פאַרהאַסט פוּן אַלעמען פוּן מיין נאָמען-וועגן; אָבּער הַמַּחֲזִיק מַעֲמָד עד קֵץ הוּא יָוָשע. אוּן בּעֵת איר וועט זען די אומווערדיקייט פוּן דער פאַרוויסטונג שטיין, וואוּ זי בּאַדאַרף נישט שטיין [דניאל ט,כז;יא,לא;יב,יא] ... זאָל דער, לייענער פאַרשטין...דעמאָלט זאָלן די, וואָס זענען אין יהוּדה, אַנטרינען אין די הַר. זאָל דער, וואָס איז אויפן דאַך, נישט אַראָפגיין, אוּן אַרײַנגיין עפּעס אַרויסצונעמען פוּן זיין בֵּית; אוּן זאָל דער, וואָס איז אין שָׂדֶה, זיך נישט אומקערן צוּ נעמען זיין מאַנטל. אָבּער ווי איז צוּ די וואָס זענען מעוּבֶּרֶת, אוּן וואָס גיבּן צוּ זייגן אין יענע טעג! אוּן זייט מִתפַּלֵל, אַז דאָס זאָל נישט זיין אין ווינטער. מחמת יענע טעג וועלן זיין אַ צָרה, אַזאַ, וואָס איר גלייכן איז נישט געווען זינט דעם אָנהייב פוּן באַשאַף, וואָס ה' האָט באַשאַפן, ביז איצט, אוּן וועט אויך מער נישט זיין. אוּן וואלט ה' נישט פאַרקירצט די טעג, וואָלט קיין שוּם בָּשָׂר-וּדָם נישט נִיצול; געוואָרן; נייערט צוליב די אויסדערוויילטע, וועמען ער האָט אויסדערוויילט, האָט ער פאַרקירצט די טעג. אויב סע וועט דעמאָלט עמיצער צוּ אייך זאָגן: אָט איז דער רֶבּי מֶלך המָשיחַ! אָדער: דאָרטן איז רבי מֶלך המָשיחַ! זאָלט איר עס נישט גלויבּן. מחמת סע וועלן אויפשטיין משִיחֵי שֶׁקֶר, אוּן נבִיאֵי שֶׁקֶר, אוּן זיי וועלן באַווייַזן צייכנס אוּן וואוּנדער, כּדי צוּ פאַרפירן, אויב מעגלעך, אַפילו די סאַמע אויסדערוויילטע. איר אָבּער שׂימוּ לב; זעט, איך האָב אייך אַלץ פאָרויסגעזאָגט. אָבּער אין יענע טעג, נאָך יענער צָרה,

וועט די זון פינצטער ווערן, און די לבָנה וועט נישט געבן איר
אור, און די שטערן וועלן פאַלן פון שָמַיִם, און די כֹחות פון
שָמַיִם וועלן אויפגעטריבֿסלט ווערן. און דעמאָלט וועלן זיי זען
דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] קומען אויף די וואָלקנס מיט
גבורה און גָדוֹל כָּבוד. און דעמאָלט וועט ער אַרויסשיקן זיינע
מַלאָכים, און צונויפזאַמלען זיינע אויסדערווײלטע פון די פיר
ווינטן, פון עק ערד ביז עק שָמַיִם. און לערנט פון דעם פייגנבוים
זיין מָשל: בעת זיין צווייג ווערט זאָפטיק, און גיט אַרויס
בלעטער, דעמאָלט ווייסט איר, אַז זומער איז נאָענט. אַזוי אויך
איר, וען איר וועט זען אַז דאָס האַלט בײם קומען, טאָ ווייסט,
אַז ער איז נאָענט בײ דער פֶּתַח. באֱמת, איך זאָג אייך, דער
דאָזיקער דור וועט נישט פאַרגיין, ביז דאָס אַלץ וועט געשען.
שָמַיִם און ערד וועלן פאַרגיין, אָבער מיינע דבָרים וועלן נישט
פאַרגיין. נאָך פון יענעם יום, אָדער יענער שָעה ווייסט קיינער
נישט, נישט אַפילו די מַלאָכים אין שָמַיִם, אויך נישט דער זון
[דער זון פון דער אויבערשטער], נייערט נאָך דער אלוקים הָאָב.
שִׂימוּ לב, וואַכט און זייט מִתפַּלֵל; מחמת איר ווייסט נישט, וען
די צייט קומט אָן. עס איז געגליכן צו אַ בן אדם, וואָס איז
אַוועק אין אַן אַנדער לאַנד אַריין, און וואָס האָט
איבערגעלאָזט זיין בֵּית אין רשות פון זיינע עבָדים, יעדן בן אדם
זיין אַרבעט, און האָט באַפוילן דעם שומר צו שטיין אויף דער
וואַך. דעריבער וואַכט, מחמת איר ווייסט נישט, וען דער
בַּעל-הַבָּית וועט קומען, צי אין אָוונט, אָדער ביינאַכט, אָדער וען
דער האָן וועט קריֵען, אָדער אין דער פרי; טאָמער וועט ער
פלוצים אָנקומען און אייך געפינען שלאָפנדיק. און וואָס איך
זאָג אייך, זאָג איך צו אַלעמען: וואַכט!

יד און עס איז געווען צוויי טעג פאַר פֶּסח און חַג-הַמַצות. און
די ראָשי-כֹּהַנים און די סוֹפרים [רַבָּנִים] האָבן געזוכט וויאַזוי

אים צוּ כאַפּן מיט עָרְמָה, אוּן אים טייטן. אָבּער זיי האָבּן געזאָגט: נישט אוּם יום-טוֹב, כּדי סע זאָל נישט אַרויסרוּפן אַ מהוּמה צווישן דעם עם. אוּן בּשַׁעת ער איז געווען אין בֵּית-הַינִי, אוּן איז געזעסן בּיים טיש אין דעם בֵּית פּוּן שִׁמעוֹן דעם אִישׁ מְצֹרָע, איז געקוּמען אַן אִשָּׁה, וואָס האָט געהאַט אַן אַלאַבּאַסטער קריגל מיט זייער טייערן זאַלבּאייל פּוּן ריינער נאַרד; אוּן זי האָט צעבּראָכן דאָס קריגל, אוּן עס אויסגעגאָסן אויף זיין קאָפּ. אוּן דאָרטן זענען געווען עטלעכע, וואָס האָבּן געזאָגט מיט פאַרדראָס: הַלמַאי די דאָזיקע אויסבּרענגונג פּוּן דעם זאַלבּאייל? מע האָט דאָך דעם זאַלבּאייל געקענט פאַרקויפן פאַר מער ווי דריי הוּנדערט דינָרים, אוּן עס געבּן צוּ די עָנִיים; אוּן זיי האָבּן געמורמלט קעגן איר. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: לאָזט זי געמאַך; פאַרוואָס זענט איר זי מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶשׁ? זי האָט מיט מיר געטאָן אַ חֶסֶד. מחמת די עָנִיים האָט איר תָּמיד מיט זיך, אוּן ווען נאָר איר ווילט, קאָנט איר זיי טאָן גוּטס; מיך אָבּער וועט איר תָּמיד נישט האָבּן. זי האָט געטאָן וואָס זי האָט געקאָנט; זי האָט געזאַלבּט מיין בָּשָׂר פאָרויס צוּ קבוּרה. אוּן בּאֱמת, איך זאָג אייך, וואוּ נאָר די בּשׂוֹרת הגאוּלָה וועט געדרשנט ווערן אין דער גאַנצער וועלט, וועט אויך דאָס, וואָס זי האָט געטאָן, דערציילט ווערן איר צוּם אָנדענק. אוּן יהוּדה אִישׁ-קְרִיות, איינער פּוּן די צוועלף, איז אַוועקגעגאַנגען צוּ די ראָשׁי-כֹּהַנים, כּדי אים צוּ פאַרראָטן צוּ זיי. אוּן אַז זיי האָבּן דאָס געהערט, זענען זיי געוואָרן מָלא-שִׂמְחָה, אוּן האָבּן אים צוּגעזאָגט צוּ געבּן געלט. אוּן ער האָט געזוּכט אַ פאַסיקע געלעגנהייט אים צוּ פאַרראָטן. אוּן אין דעם ערשטן יוֹם פּוּן חַג-הַמַּצות, בּעת מע שעכט דעם קָרבּן-פֶּסַח, האָבּן משיחס תּלמידים צוּ אים געזאָגט: וואוּ ווילסטוּ, אַז מיר זאָלן גיין אוּן אָנבּרייטן, כּדי דוּ זאָלסט קענען

עסן דעם קָרבַן-פֶּסַח? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געשיקט צוויי פוּן משיחס תּלמידים, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: גייט אין דער שטאָט אַריין, אוּן דאָרט וועט אייך באַגעגענען אַ בן אדם, וואָס טראָגט אַ כַּד מיט מַיִם; גייט אים נאָך. אוּן וואוּ ער וועט אריינגיין, זאָלט איר זאָגן צום בַּעל-הבַּית: דער רֶבי לאָזט דיר זאָגן: וואוּ איז מיין גאַסט-צימער, וואוּ איך זאָל עסן דעם קָרבַן-פֶּסַח מיט מיינע תַּלמידים? אוּן ער וועט אייך ווייזן אַ גרויסע אויבערשטע שטוּבּ, אַ פאַרטיק אָנגעבּרייטע; אוּן דאָרטן גרייט צוּ פאַר אוּנדז. אוּן די תַּלמידים זענען געגאַנגען, אוּן זענען אָנגעקוּמען אין דער שטאָט אַריין, אוּן האָבּן געפוּנען אַזוי ווי רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט; אוּן זיי האָבּן אָנגעבּרייט דעם קָרבַן-פֶּסח. אוּן אַז עס איז געוואָרן אָוונט, איז רבי מֶלך המָשיחַ געקוּמען צוּגיין מיט די צוועלף. אוּן בּעת אין אַ יחידות זיי זענען געזעסן אוּן האָבּן געגעסן, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: איך זאָג אייך, איינער פוּן אייך וועט מיך פאַרראָטן, טאַקע דער, וואָס עסט מיט מיר. אוּן זיי האָבּן זיך שטאַרק מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶש געווען, אוּן איינער נאָכן אַנדערן האָט גענוּמען צוּ אים זאָגן: בין איך דאָס? אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: איינער פוּן די צוועלף, דער, וואָס טונקט איין מיט מיר אין דער קְעָרָה. יאָ, דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] גייט אַוועק, אַזוי ווי סע שטייט געשריבּן וועגן אים; אָבּער וויי צוּ יענעם בן אדם דוּרך וועמען דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] ווערט פאַרראָטן. בּעסער וואָלט פאַר יענעם בן אדם געווען, אויבּ ער וואָלט נישט געבּוירן געוואָרן. אוּן בּשַׁעת זיי האָבּן געגעסן, האָט ער גענוּמען מַצה, אוּן האָט אַ בְּרָכה געמאַכט, אוּן זי צעבּראָכן אוּן זיי געגעבּן, אוּן געזאָגט: נעמט; דאָס איז מיין בָּשָׂר [שמות יב, ח]. אוּן ער האָט גענוּמען אַ כּוֹס, אוּן האָט אַ בְּרָכה געמאַכט, אוּן אים זיי געגעבּן, אוּן זיי האָבּן אַלע פוּן אים געטרוּנקען. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ

האָט צוּ זיי געזאָגט: דאָס איז מיין דָּם [ישעיה נג,ז] פּון דעם בְּרִית חֲדָשָׁה [ירמיה לא,ל], וואָס ווערט פאַרגאָסן פאַר אַ סַך. באֱמת, איך זאָג אייך: איך וועל מער נישט טרינקען פּון דער פרוכט פון דעם ווײַנשטאָק, ביז יענעם יוֹם, ווען איך וועל אים טרינקען אויפסניַי אין דעם מַלכות ה'. אוּן אַז זיי האָבן אָפּגעזונגען הַלֵּל, זענען זיי אַרויסגעגאַנגען צוּ דעם הַר-הַזֵּיתים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: איר אַלע וועט געשטרויכלט ווערן, מחמת סע שטייט געשריבּן: אַכֶּה אֶת־הָרֹעֶה וּתְפוּצֶיןָ הַצֹּאן [זכריה יג, ז]. אַבּער נאָך מיין אויפשטיין, וועל איך אייך פאָרויסגיין קיין גָּלִיל. האָט כֵּיפָּא צוּ אים געזאָגט: אויבּ אַפילו אַלע זאָלן געשטרויכלט ווערן, וועל איך דאָך נישט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: באֱמת, איך זאָג דיר, אַז היַינטיקע לַיְלָה נאָך, איידער דער האָן וועט צוויי מאָל קריַיען, וועסטוּ מיך דריי מאָל פאַרלייקענען. אַבּער ער האָט געראַדט אַ צעפלאַמטער: אויבּ אַפילו איך מוּז שטאַרבּן מיט דיר, וועל איך דיך דאָך נישט פאַרלייקענען, אוּן אַזוי האָבן זיי אַלע געזאָגט. אוּן זיי זענען געקוּמען אויף אַ פּלאַץ, וואָס האָט געהייסן גַּת-שמָנִי; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט צוּ משיחס תּלמידים: זעצט אייך דאָ אַנידער, בּעת איך בּין מִתפַּלֵל. אוּן ער האָט מיט זיך גענוּמען כֵּיפָּא, אוּן יַעקֹבן, אוּן יוֹחָנָן, אוּן ער האָט אָנגעהויבּן זיך מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶשׁ צוּ זיין, אוּן איז געווען שטאַרק טרויעריק. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: אויף מיין נשָמה איז מיר זייער ביטער, אַזש צוּם מָוֶת; בּלייבּט דאָ, אוּן וואַכט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אַפּגעגאַנגען אָבּיסל ווייטער, אוּן איז געפאַלן אויף דער ערד, אוּן האָט מִתפַּלֵל געווען, אַז אויבּ מעגלעך, זאָל די שָׁעה אים פאַראיבּערגיין. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: אלוקים אָבִי, אַבָּא, אַלץ איז מעגלעך בּיי דיר; נעם צוּ דעם דאָזיקן כּוֹס פּון

מיר; דאָך נישט ווי איך וויל, נייערט ווי דו ווילסט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז געקומען אוּן האָט זיי געפונען שלאָפנדיק, אוּן ער האָט געזאָגט צו כּיפָּא: שִׁמעוֹן, דו שלאָפסט? האָסטו נישט געקאָנט וואַכן איין שָׁעה? וואַכט אוּן זייט מִתפַּלֵל, כּדי איר זאָלט נישט קומען צו קיין נסָיון. דער רוּחַ איז טאַקע וויליק, אָבער דאָס פלייש איז שוואַך. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז ווידער אַוועקגעגאַנגען אוּן האָט מִתפַּלֵל געווען, אוּן האָט איבערגעחַזרט די זעלבּע דבָרים. אוּן ער איז ווידער געקומען, אוּן האָט זיי געפונען שלאָפנדיק, מחמת זייערע אויגן זענען געווען שווער; אוּן זיי האָבּן נישט געוואוּסט וואָס אים צו ענטפערן. אוּן ער איז געקומען צום דריטן מאָל, אוּן האָט צו זיי געזאָגט: טוט איר נאָך אַלץ שלאָפן אוּן רוען? עס איז גענוג; די שָׁעה איז געקומען; הִנֵּה, דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] ווערט איבערגעענטפערט אין די הענט פוּן די חוטאים. שטייט אויף, לאָמיר גיין; אָט קומט מיין מָסור אָן. אוּן בּאַלד, בּשַׁעת ער האָט נאָך גערעדט, איז אָנגעקומען יהוּדה, איינער פוּן די צווילף, אוּן מיט אים אַ גרויסער הַמוֹן מיט חַרבוֹת אוּן מיט שטעקנס, פוּן די ראָשי-כֹּהַנים, אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים], אוּן די זקֵנים. אוּן דער מָסור האָט זיי געגעבּן אַ סִימן אוּן געזאָגט: וועמען איך וועל אַ קוּש טאָן, דער איז עס. נעמט אים, אוּן פירט אים אַ זיכערן אַוועק. אוּן אַז ער איז געקומען, איז ער גלייך צו אים צוגעגאַנגען, אוּן געזאָגט: רֶבִּי! אוּן האָט אים געקושט. אוּן זיי האָבּן אַרויפגעלייגט זייערע הענט אויף אים, אוּן האָבּן אים גענומען. אָבער איינער פוּן די, וואָס זענען דערבּיי געשטאַנען, האָט אַרויסגעצויגן זיין חֶרֶב, אוּן האָט געשלאָגן דעם כֹּהן-גָּדוֹלס עֶבֶד, אוּן אים אָפּגעהאַקט אַן אויער. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: זענט איר אַרויסגעקומען ווי קעגן אַ גַזלן, מיט חַרבוֹת אוּן שטעקנס מיך צו כאַפּן? יוֹם יוֹם בּין איך

געווען מיט אייך אין בֵּית-הַמִקדש אוּן הָאבּ געלערנט תורה, אוּן איר הָאט מיך נישט געזוּמען. אָבּער די כְּתבֵי-הַקוֹדֶש מוּזן אויף אַזאַ אוֹפן מקוּים ווערן. אוּן זיי הָאבּן אים אַלע פאַרלאָזט אוּן זענען אַנטרוּנען. אוּן איינער אַ יונג בחור איז אים נאָכגעגאַנגען, וואָס הָאט געטראָגן אַ לייַוונט געוואָנט איבּערן נאַקעטן בָּשָׂר, אוּן אים הָאבּן זיי געכאַפּט; אָבּער ער הָאט געלאָזן דאָס לייַוונט, אוּן געוואָנט איז אַנטרוּנען אַ נאַקעטער. אוּן זיי הָאבּן רבי מֶלך המָשיחַ אַוועקגעפירט צוּם כֹּהן-גָּדול; אוּן סע הָאבּן זיך בּיי אים פאַרזאַמלט אַלע ראָשי-כֹּהַנים, אוּן די זקֵנים, אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים]. אוּן כֵּיפָא איז אים נאָכגעגאַנגען פוּן דערווייַטן, בּיז אינעווייניק אין הויף אַריין פוּן דעם כֹּהן-גָּדול; אוּן ער הָאט זיך געזעצט מיט די משרתים, אוּן הָאט זיך געוואָרעמט בּיים אֵש. אוּן די ראָשי-כֹּהַנים אוּן דער גאַנצער סַנהֶדרין הָאבּן געזוּכט עֵדות קעגן רבי מֶלך המָשיחַ, כּדי אים צוּ טייטן; אוּן הָאבּן נישט געפוּנען. מחמת אַ סַך הָאבּן קעגן אים עֵדות שֶׁקֶר געזאָגט, אָבּער זייער עֵדות-זאָגן הָאט נישט געשטימט. אוּן עטלעכע זענען אויפגעשטאַנען, וואָס הָאבּן אָפּגעלייגט עֵדות שֶׁקֶר קעגן רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן הָאבּן געזאָגט: מיר הָאבּן אים געהערט זאָגן: איך וועל חָרוֹב מאַכן דעם דאָזיקן הֵיכל, וואָס איז געמאַכט מיט הענט, אוּן אין שלושה ימים וועל איך אויפבּויען אַן אַנדערן, וואָס איז נישט געמאַכט מיט קיין הענט. אוּן אַפילו אין דעם הָאט זייער עֵדות-זאָגן נישט געשטימט. אוּן דער כֹּהן-גָּדול איז אויפגעשטאַנען צווישן זיי, אוּן הָאט געפרעגט רבי מֶלך המָשיחַ: דוּ ענטפערסט גאָרנישט? וואָס מיינט דאָס, וואָס די דאָזיקע זאָגן עֵדות קעגן דיר? אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ הָאט געשוויגן, אוּן הָאט גאָרנישט געענטפערט, אוּן דער כֹּהן-גדול הָאט אים ווידער געפרעגט: בּיסטוּ דער רֶבּי מֶלך המָשיחַ, דער זוּן פוּן דער

אויבערשטער? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: איך בין; אוּן זען וועט איר דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] זיצן בּיי דער רעכטער האַנט פּוּן הגבורה, אוּן קומען מיט די ווֹאלקנס פּוּן שָׁמַיִם. אוּן דער כֹּהן-גדול האָט צעריסן זיינע בּגָדים, אוּן געזאָגט: צו ווֹאס דאַרפן מיר נאָך עֵדות? אָט האָט איר געהערט די לעסטערונג; ווֹאס איז אייער דֵעה? אוּן זיי האָבּן אים אַלע פאָרמִשפּט: ער איז חַייב-מִיתה. אוּן עטלעכע האָבּן ענומען אויף אים שפּייען, אוּן אים פאַרהילט דאָס פָּנים, אוּן אים געשלאָגן מיט די פויסטן, אוּן צו זאָגן צו אים: זאָג נבִיאות! אוּן די משרתים האָבּן אים באַגעגנט מיט קלעפּ. אוּן בּשַׁעת כֵּיפָּא איז געווען אונטן אין הויף, איז צוגעגאַנגען איינע פּוּן די דינסטן פּוּן דעם כֹּהן-גדול; אוּן אַז זי האָט געזען כֵּיפָּא ווארעמען זיך, האָט זי געקוקט אויף אים, אוּן געזאָגט: דוּ בּיסט אויך געווען מיט יהושע/ישוע פּוּן נצֶרֶת. אָבּער ער האָט געלייקנט, אוּן געזאָגט: נישט איך ווייס, נישט איך פאַרשטיי, ווֹאס דוּ זאָגסט. אוּן ער איז אַרויסגעגאַנגען אין דעם פאָרהויף, אוּן דער האָן האָט געקרייט. אוּן די דינסט האָט אים געזען, אוּן האָט ווידער אָנגעהויבּן זאָגן צו די, ווֹאס זענען געשטאַנען דערבּיי: ער איז אויך איינער פּוּן זיי. אָבּער ער האָט עס ווידער געלייקנט. אוּן אין אַ ווייל אַרום האָבּן די, ווֹאס זענען דאָרט געשטאַנען, ווידער געזאָגט צו כֵּיפָּא: באֶמת, דוּ בּיסט איינער פּוּן זיי; מחמת דוּ בּיסט אַ גָלִילער. אוּן ער האָט אָנגעהויבּן זיך צו שעלטן אוּן צו שווערן: איך קען נישט דעם איש פּוּן וועמען איר רעדט. אוּן באַלד האָט דער האָן געקרייט צום צווייטן מאָל. אוּן כֵּיפָּא האָט זיך דערמאָנט דאָס דָּבָר, ווֹאס רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט: איידער דער האָן וועט צוויי מאָל קריִען, וועסטו מיך דריי מאָל פאַרלייקענען. אוּן אַז ער האָט זיך דערין דערמאָנט, האָט ער זיך צעוויינט.

טו אוּן בַּאלד אין דער פרי האָבּן די ראָשי-כֹּהַנים, מיט די זקֵנים אוּן סוֹפרים [רַבָּנִים], אוּן דער גאַנצער סַנהֶדרין זיך אַן עֵצה געהאַלטן, אוּן זיי האָבּן געבּוּנדן מיט עֲקֵדָה רבי מֶלך המָשיחַ , אוּן האָבּן אים אַוועקגעפירט אוּן אים איבּערגעענטפערט צוּ פִּילָטוֹס. אוּן פִּילָטוֹס האָט אים געפרעגט: בּיסטוּ דער מֶלך פוּן די יִידן? האָט ער אים געענטפערט: דוּ זאָגסט עס. אוּן די ראָשי-כֹּהַנים האָבּן אים בּאַשוּלדיקט אין אַ סַך זאַכן. אוּן פִּילָטוֹס האָט אים נאָכמאָל געפרעגט: דוּ ענטפערסט גאָרנישט? זע וואָס זיי טוּען דיר פירוואַרפן. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט מער גאָרנישט געענטפערט, אַזוי, אַז פִּילָטוֹס האָט זיך געחִידושט.

אוּן אויף יום-טוֹב פלעגט ער זיי פריַילאָזן געפאַנגענעם, וועמען זיי האָבּן נאָר געוואָלט. אוּן דאָ איז געווען איינער, וואָס האָט געהייסן בַּר-אַבָּא, וואָס איז געווען געפאַנגען מיט מוֹרדים, וואָס זענען בּאַגאַנגען אַ רצִיחה בּעת דעם אויפשטאָנד. אוּן דער הָמוֹן איז אַרויפגעגאַנגען אוּן האָט אים געבּוּמען בּעטן, אַז ער זאָל טאָן ווי ער איז געווען געוואוינט פאַר זיי צוּ טאָן. אוּן פִּילָטוֹס האָט זיי געענטפערט: ווילט איר, אַז איך זאָל אייך בּאַפריַען דעם מֶלך פוּן די יִידן? מחמת ער האָט דערקענט, אַז די ראָשי-כֹּהַנים האָבּן אים איבּערגעענטפערט צוליבּ קִנאה. אָבּער די ראָשי-כֹּהַנים האָבּן אויפגעריצט דעם הָמוֹן, אַז ער זאָל זיי ליבּערשט באַפריַען בַּר-אַבָּאן. אוּן פִּילָטוֹס האָט נאָכאַמאָל צוּ זיי געזאָגט: אוּן וואָס זאָל איך טאָן מיט אים, וועמען איר רופט: מֶלך פוּן די יִידן? האָבּן זיי ווידער אויסגעשריגן: אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] אים. אוּן פִּילָטוֹס האָט צוּ זיי געזאָגט: פאַרוואָס, וואָסער

רַע האָט ער געטאָן? אָבער זיי האָבן נאָך שטאַרקער געשריגן: אויפהענגע על-דער בּוֹים אים. און אַזוי ווי פִּילָטוֹס האָט געוואָלט צוליב טאַן דעם הַמוֹן, האָט ער זיי באַפרייט בַּר-אַבָּאן, און רבי מֶלך המָשיחַ האָט ער געלאָזט שמיַסן, און אים איבערגעענטפערט אויפהענגע על דער בּוֹים צוּ ווערן.

און די זעלנער האָבן אים אַוועקגעפירט אין דעם הויף אַריין פון דעם פרעטאָריום, און האָבן צונויפגערופן דאָס גאַנצע הַיל. און זיי האָבן אים אָנגעטאָן אַ פורפור מאַנטל און האָבן אויסגעפלאָכטן אַ עֲטָרת פון דערנער, און האָבן זי אים אָנגעטאָן. און זיי האָבן רבי מֶלך המָשיחַ געוואָלט באַגריסן: שָׁלום, מֶלך פון די יִדן! און זיי האָבן רבי מֶלך המָשיחַ געשלאָגן איבערן קאָפּ טיט אַ רויט, און געשפּיגן אויף רבי מֶלך המָשיחַ, און האָבן אנידערגעפאַלן צוּ אים וְהִשְׁתַּחֲווּ צו אים. און אַזוי ווי זיי האָבן אים אָפּגעשפּעט, האָבן זיי פון אים אַראָפּגענומען דעם פורפור מאַנטל, און אים אָנגעטאָן משיחס מלבושים. און זיי האָבן אים אָרויסגעפירט אויפהענגע על-דער בּוֹים צוּ ווערן. און זיי האָבן געצוואונגען איינעם אַ פאַרבײַגייער, שִׁמעון פון קוריני, וואָס איז געקומען פון שָׂדֶה, דעם אָב פון אַלֶקסַנדר און רופוס, צוּ טראָגן משיחס בּוֹים. און זיי האָבן אים געבראַכט צוּ אַ פּלאַץ, וואָס האָט געהייסן גָּלְגָּתָּא, דאָס הייסט: דער שאַרבן-פּלאַץ. און זיי האָבן אים געגעבן וויין געמישט מיט מירע; אָבער ער האָט אים נישט גענומען. און זיי האָבן רבי מֶלך המָשיחַ אויפהענגע על-דער בּוֹים, און האָבן צווישן זיך צעטיילט זיינע מלבושים, וואַרפנדיק גוֹרל אויף זיי, וואָס יעדער זאָל נעמען. און עס איז געווען די דריטע שָׁעה, בית זיי האָבן אים אויפהענגע על-דער בּוֹים. און אויף דער אויפשריפט פון זיין באַשולדיקונג איז געווען געשריבן: דער מֶלך פון די יִדן. און צוזַמען מיט אים

האָבן זיי אויפהענגע על-דער בּוֹים צוויי גזלָנים, איינעם צו זיין רעכטער, און איינעם צו זיין לינקער האַנט. און עס איז מקוּים געווָארן דער פָּסוק, וואָס זאָגט: ער איז פאַררעכנט געווָארן מיט פאַרבּרעכער וְאֶת פּוֹשְׁעִים נִמְנָה [ישעיה נג,יב]. און די פאַרבּיגייער האָבן אים געלעסטערט, און האָבן געשאַקלט מיט זייערע קעפּ, און געזאָגט: אָ, דו, וואָס צעשטערסט דעם הֵיכל, און טוסט אים אויפבּויען אין שלושה ימים. ראַטעוו דיך אליין, און קום אַראָפּ פון דעם בּוים. און אַזוי האָבן אויך די דאָשי-כֹּהַנים מיט די סוֹפרים [רַבָּנִים] פון אים אָפּגעשפּעט, און געזאָגט: אַנדערע האָט ער מַציל געווען, זיך אַליין קאָן ער נישט מציל זיין. דער רבֵּי מֶלך המָשיחַ, דער מֶלך פון יִשׂרָאל איז ער! זאָל ער איצט אַראָפּקומען פון דעם בּוים, אַז מיר זאַלן זען און גלויבּן. און אויך די, וואָס זענען מיט אים אויפהענגע על-דער בּוֹים געווָארן, האָבן אים מבַזה געווען. און בּעת עס איז געקומען די זעקסטע שָׁעה, איז געווָארן אַ חֹשֶׁךְ איבּער דעם גאַנצן לאַנד, בּיז דער ניינטער שָׁעה. און אין דער ניינטער שָׁעה האָט רבי מֶלך המָשיחַ געשריגן מיט אַ הויך קוֹל: אֱלָהִי, אֱלָהִי, לְמָה שְׁבַקתָּנִי? וואָס באַטייט: מיין אלוקים, מיין אלוקים, פאַרוואָס האָסטו מיך פְאַרלאָזן [תהלים כב]? און עטלעכע פון די, וואָס זענען דערבּיי געשטאַנען, און האָבן עס געהערט, האָבן געזאָגט: הִנֵּה, ער רופט אֵלִיָהוּ. און איינער איז געלאָפן, און האָט אָנגעפילט אַ שוואָם מיט שְׂאוֹר, און האָט אים אַרויפגעטאָן אויף אַ שטעקן, און אים געגעבּן צו טרינקען, און געזאָגט: לאָזט נאָך, לאָמיר זען, צו אֵלִיָהוּ הַנָּבִיא וועט קומען אים אַראָפּנעמען. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט אַרויסגעלאָזט אַ הויך קוֹל, און האָט אויסגעהויכט די נשָׁמה. און דאָס פָּרוֹכֶת פון דעם הֵיכל איז צעריסן געווָארן אין צווייען, פון אויבּן בּיז אַראָפּ. און אַז דער הויפּטמאַן, וואָס איז געשטאַנען קעגנאיבּער

אים, האָט געזען, אַז ער האָט אויסגעהויבט די נשָמה, האָט ער געזאָגט: דער דאָזיקער בן אדם איז באֶמת געווען דער זון פון דער אויבערשטער! און דאָרט זענען אויך געווען נָשים, וואָס האָבן זיך צוגעקוקט פון דער ווייַטנס; צווישן זיי מִרְיָם פון מַגדָלָה, און מִרְיָם די אֵם פון יָעקֹב הקָטן, און פון יוֹסי, און שלוֹמית, וואָס זענען אים נאָכגעגאַנגען, בעת ער איז געווען אין גָלִיל, און האָבן אים באַדינט; און אויך אַ סַך אַנדערע נָשים, וואָס האָבן מיט אים עוֹלה-רֶגל געווען קיין ירוּשָלַיִם. און אַז עס איז שוֹין געווָארן אָוונט, און ווייל עס איז געווען דער יוֹם פון צוּבְרייטונג, דאָס הייסט, עֶרֶב-שַבּת, האָט יוֹסף פון רָמָתַיִם, אַ חָשובער בַּעל-יוֹעץ, וואָס האָט אַליין אויך געווָארט אויף דעם מַלכות ה', זיך אָנגעטאָן אַ כּוֹח און איז אַרײַנגעגאַנגען צו פִּילָטוֹס, און האָט געבעטן דעם גוּפָּה פון רבי מֶלֶך המָשיחַ. און פִּילָטוֹס האָט זיך געחִידושט, וואָס ער איז שוֹין נִפְטָר, און ער האָט געלאָזט רופן דעם שַׂר הַמֵּאָה, און האָט אים געפרעגט, צי ער איז שוֹין לאַנג נִפְטָר. און אַז ער איז דאָס געווָארן געווָארן פון דעם שַׂר הַמֵּאָה האָט ער באַווילִיקט דעם גוּפָּה פאַר יוספן. און ער האָט געקויפט לֵינָוונטע תכריכים, און האָט אים אַראָפּגענומען און איינגעוויקלט אין די תכריכים, און אים אַרײַנגעלייגט אין אַ קֶבר, וואָס איז געווען אויסגעהאַקט אין אַ פעלזן; און ער האָט צוגעקײַקלט אַ שטיין צו דער פִּי הַקֶּבֶר. און מִרְיָם פון מַגדָלָה, און מִרְיָם, די אֵם פון יוֹסין, האָבן געזען, וואו מע האָט אים געלייגט.

טז און אַז דער שַבּת איז אַריבער, האָבן מִרְיָם פון מַגדָלָה, און מִרְיָם, די אֵם פון יַעקֹבן און שלוֹמית, געקויפט בשָמים, כּדי זיי זאָלן קענען קומען און אים זאַלבן. און זער פרי אין דעם ערשטן יוֹם נאָך דעם שַבָּת, זענען זיי געקומען צום קֶבר, בעת די זון איז אויפגעגאַנגען. און זיי האָבן איינע צו דער אַנדערער

געזאָגט: וער וועט אונדז אַוועקקנייקלען דעם שטיין פֿאַר דער פֶּתַח הַקֶּבֶר? אוּן בּעת זיי האָבּן אויפגעהויבּן זייערע אויגן, האָבּן זיי געזען, אַז דער שטיין איז אַוועקגעקנייקלט, הַגַּם ער איז געווען זייער גָּדוֹל. אוּן אַז זיי זענען אַרײַנגעגאַנגען אין דעם קֶבר, האָבּן זיי געזען אַ יונגנמאַן זיצן בּיי דער רעכטער זייט, אָנגעקלײדט אין אַ ווייס געוואַנט; אוּן זיי האָבּן זיך דערשראָקן. אָבּער ער האָט צו זיי געזאָגט: שרעקט אייך נישט; איר זוכט יהושע/ישוע פון נצֶרת, וואָס איז אויפהענגע על-דער בּוֹים געוואָרן. ער איז אויפגעשטאַנען, ער איז דאָ נישטאָ; זעט דאָס אָרט, וואוּ זיי האָבּן אים געלייגט. אָבּער גייט, אוּן זאָגט משיחס תּלמידים אוּן כֵּיפֵאן, אַז ער גייט אייך פאָרויס קיין גָּלִיל; דאָרט וועט איר אים זען, ווי ער האָט אייך געזאָגט. אוּן זיי זענען
אַרויסגעגאַנגען אוּן האָבּן גענומען לויפן פּוּן קֶבר; מחמת אַ ציטערניש אוּן אַ פַּחד איז זיי בּאַפאַלן; אוּן פּוּן מוֹרא האָבּן זיי קיינעם גאָרנישט דערציילט. אוּן אַז ער איז אויפגעשטאַנען אין דער פרי נאָך דעם ערשטן יוֹם נאָך דעם שבָּת, האָט ער זיך קוֹדם
בּאַוויזן צוּ מִרְיָם פּוּן מַגדָּלָה, פּוּן וועמען ער האָט
אַרויסגעטריבּן זיבּן שדים. אוּן זי איז געגאַנגען אוּן האָט עס דערציילט צוּ די, וואָס זענען מיט אים געווען, אוּן וואָס האָבּן פאַראָבלט געוויינט. אוּן הַגַּם זיי האָבּן געהערט, אַז ער לעבּט, אוּן אַר ער איז פּוּן איר געזען געוואָרן, האָבּן זיי עס נישט געגלויבּט. אַזוי האָט ער זיך בּאַוויזן אין אַן אַנדער געשטאַלט צוּ צוויי פּוּן זיי, בּעת זיי זענען געגאַנגען אין פעלד אַריין. אוּן זיי זענען געגאַנגען אוּן האָבּן עס דערציילט צוּ די איבּעריקע; אוּן אויך זיי האָבּן זיי נישט געגלויבּט. אוּן דערנאָך האָט ער זיך בּאַוויזן צוּ די עלף גופּא, בּעת זיי זענען געזעסן בּיים טיש; אוּן ער האָט זיי פאָרגהאַלטן זייער אומגלויבּיקייט אוּן האַרטקייט פּוּן לבָּבוֹת, מחמת זיי האָבּן נישט געגלויבּט די, וואָס האָבּן אים

געזען אַזוי ווי ער איז אויפגעשטאַנען. אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: גייט אין דער גאַנצער וועלט, אוּן זאָגט אָן די בשׂורת הגאוּלָה צוּ דער גאָנצער באַשאַפונג. דער, וואָס גלויבט אוּן ווערט מקוה געטוֹבלט, וועט נִיצול ווערן; דער אָבּער, וואָס גלויבט נישט, וועט פאַרמִשפּט ווערן. אוּן די דאָזיקע סִימָנים וועלן באַגלייטן די, וואָס גלויבן: אין מיין נאָמען וועלן זיי אַרויסטרייַבן שדים; זיי וועלן רעדן מיט נייַע לשוֹנות; זיי וועלן אויפהייבן שלאַנגען [מה"ש כח, ח], אוּן אויב זיי וועלן טרינקען סַם-הַמָוֶת, וועט עס זיי נישט שאַטן; זיי וועלן אַרויפלייגן זייערע הענט אויף חוֹלים, אוּן זיי וועלן ווערן געזונט. אוּן אַזוי ווי הָאָדוֹן יהושע/ישוע האָט צוּ זיי געredט, איז ער אַרויפגענומען געוואָרן אין שָמַיִם אַריין, אוּן האָט זיך אַנידערגעזעצט צוּ דער רעכטער האַנס פוּן ה'. אוּן זיי זענען אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָבּן אומעטום געדַרשנט, אוּן הָאָדוֹן האָט געווירקט מיט זיי, אוּן האָט באַשטעטיקט דאָס דָבָר דורך די צייכנס, וואָס האָבּן נאָכגעפאָלגט. אָמֵן.

לוק'

א אַזוי ווי אַ סַך האָבּן זיך אונטערגענומען צוּ באַשרַיבּן די געשיכטע פוּן יענע געשעענישן, וואָס זענען צווישן אונדז באַגלויבט, פונקט ווי זיי זענען אונדז איבערגעענטפערט געוואָרן פוּן די, וואָס זענען פוּן אָנהייבּ אָן געווען אויגן-עֵדות אוּן משרתים פוּן דעם דָבָר, האָבּ איך עס אויך געהאַלטן פאַר רעכט, אַזוי ווי איך האָבּ פוּן אָנהייבּ אָן אַלצדינג גענוי נאָכגעפאָרשט, צוּ שרייבּן אין אַ סֵדר דיר, אַ איידלסטער טעאָפילוס, כּדי דוּ זאָלסט וויסן דעם אֱמת פוּן דעם, אין וואָס דוּ ביסט געלערנט געוואָרן. עס איז געווען אין די טעג פוּן

חוֹרדוסן, דעם מֶלך פּון יהוּדה, איינער אַ כֹּהן מיטן נאָמען זכַריָה, פּון דעם מִשמר פּון אַבִיָה; אוּן ער האָט געהאט אַן אִשָה פּון די בּנוֹת אַהרֹן, וואָס האָט געהייסן אֱלישֶבע. אוּן בּיידע זענען געווען צדיקים פאַר ה', אוּן זענען געגאַנגען ערלעך אין אַלע מִצוות אוּן חוּקים פּון ה'. אָבּער זיי האָבּן נישט געהאט קיין יֶלֶד, מחמת אֱלישֶבע איז געווען אַן עַקָרה, אוּן בּיידע זענען געווען שוין גוּט בּאַיאָרנט. אוּן עס איז געווען, בּעת ער האָט אויסגעפּירט די עַבוֹדת ה' אין דעם סֵדר פּון זיין מִשמר, לויט דעם מִנהג פּון דער כּהוּנה, איז געווען זיין גוֹרל אַרײַנצוּגיין אין דעם הֵיכל ה' אוּן רייכערן קטוֹרֶת. אוּן די גאַנצע עֵדה פּון דעם עם האָט מִתפַּלֵל געווען דרויסן אין דער שָעה פּון קטוֹרֶת. ערשט אַ מַלאך ה' האָט זיך בּאַוויזן צוּ אים, וואָס איז געשטאַנען אויף דער רעכטער זייט פּון דעם קטוֹרֶת-מִזבֵּיחַ. אוּן אַז זכַריָה האָט אים דערזען, האָט ער זיך דערשראָקן, אוּן אַ פַּחד איז געפאַלן אויף אים. אָבּער דער מַלאך האָט צוּ אים געזאָגט: האָבּ נישט קיין מוֹרא, זכַריָה; מחמת דיין תִּפִּילה איז דערהערט געוואָרן, אוּן דיין אִשָה אֱלישֶבע וועט דיר געבּערן אַ זוּן, אוּן דוּ זאָלסט רופן זיין נאמען יוֹחָנָן. שִׂמְחָה אוּן שָׂשׂוֹן וועסטוּ פּון אים האָבּן; אוּן אַ סַך וועלן זיך פרייען איבּער זיין געבּורט. מחמת ער וועט זיין גָּדוֹל פאַר ה', אוּן ווייַן אוּן שטאַרקן געטראַנק וועט ער נישט טרינקען; אוּן ער וועט זיין פּול מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶש, גלייך פּון טראַכט פון אִמּוֹ. אוּן אַ סַך פּון די בְּנֵי יִשׂרָאל וועט ער אומקערן צוּ ה' אֱלקֵיהֶם. אוּן ער וועט גיין פאַר אים אין דעם גייסט אוּן אין דער גבוּרה פּון אֵלִיָהוּ, אומצוּקערן לֵב אבות על בָּנִים [מלאכי ג, כד], אוּן די ווידערשפּעניקע צוּ דער בִּינָה פּון די צַדיקים כּדי אויפצוּשטעלן אַ צוּגעגרייט עם פאַר ה' [ישעיה מ,ג]. אוּן זכַריָה האָט געזאָגט צוּ דעם מַלאך: ווי אַזוי וועל איך דאָס דערקענען? מחמת איך בּין אַ

זָקן, אוּן מיין אִשָּׁה גוּט אַיאָרנט. אוּן דער מַלאַך האָט
געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: איך בּין גבריאֵל [דניאל
ח,טז,כא], וואָס שטייט פאַר ה', אוּן איך בּין געשיקט געוואָרן
צוּ רעדן צוּ דיר, אוּן צוּ בּרענגען דיר די דאָזיקע בּשׂורת הגאוּלָה.
אוּן אָט וועסטוּ זיין שטוּם אוּן נישט קענען רעדן, בּיז דעם יוֹם,
ווען דאָס וועט געשען, מחמת דוּ האָסט נישט געגלויבּט מיינע
דבָרים, וואָס וועלן מקוּים ווערן אין זייער צייט. אוּן דאָס עם
האָט געוואָרט אויף זכַריָהן, אוּן זיי האָבּן זיך געחידושט, וואָס
ער זאַמט זיך אין דעם הֵיכל. אוּן אַז ער איז אַרויסגעקוּמען,
האָט ער נישט געקענט רעדן צוּ זיי; אוּן זיי האָבּן זיך משַׁער
געווען, אַז ער האָט געזען אַ חָזָיוֹן אין דעם הֵיכל; אוּן ער האָט
געמאַכט צייכנס צוּ זיי, אוּן איז פאַרבּליבּן שטוּם. אוּן עס איז
געווען, אַז די טעג פוּן זיין עַבוֹדה האָבּן זיך געענדיקט, האָט ער
זיך אוּמגעקערט אַהיים. אוּן נאָך די דאָזיקע טעג איז אֱלישֶׁבע
זיין אִשָּׁה פאַרגאַנגען אין טראָגן, אוּן זי האָט זיך פאַרבּאָרגן פינף
חֳדָשים, אוּן האָט געזאָגט: אַזוי האָט ה' געטאָן צוּ מיר אין די
טעג, בּעת ער האָט אויף מיר געקוּקט, אַוועקצוּנעמען מיין חֲרפּה
פוּן צווישן בְּנֵי אָדָם. אוּן אין דעם זעקסטן חוֹדש איז דער מַלאַך
גַבריאֵל געשיקט געוואָרן פוּן ה' אין אַ שטעטל פוּן גָלִיל, וואָס
האָט געהייסן נצֶרֶת, צוּ אַן עלמה [נישט חתונה געהאט יונגע
בתולה מיידל] וואָס איז געווען פאַרקנַסט צוּ אַ מאַן מיטן
נאָמען יוֹסף, פוּן בֵּית-דָוִד; אוּן די יוּנגפרוי האָט געהייסן מִרְיָם.
אוּן ער איז צוּ איר אַרײַנגעקוּמען, אוּן האָט געזאָגט: שָׁלום דיר,
דוּ לִיבּזעליקע, ה' איז מיט דיר. אָבּער זי האָט זיך זייער
דערשראָקן איבּער דעם דָּבָר, אוּן האָט בּיי זיך געטראַכט,
וואָסער מִין גרוּס קאָן דאָס זיין? אוּן דער מַלאַך צוּ איר
געזאָגט: האָבּ נישט קיין מוֹרא, מִרְיָם, מחמת דוּ האָסט געפוּנען
חֵן בּיי ה'. אוּן הִנֵּה, דוּ וועסט מעוּבֶּרֶת ווערן, אוּן געבּערן אַ זון,

אוּן דוּ זאָלסט רופֿן זיין [השם יתברך] נאמען יהושע/ישוע. ער
וועט זיין גָּדוֹל, אוּן וועט גערופֿן ווערן דער זון פוּן דעם
אויבערשטער; אוּן ה', הָאָדוֹן, וועט אים געבּן דעם כִּסֵּא פוּן דָּוִד
אָבִיו; אוּן ער וועט קיניגן איבּער דעם בֵּית יַעקֹב לְעוֹלָם וְאֵין
סוֹף לְמַלְכוּתוֹ [ישעיה ט, ו-ז]. אוּן מִרְיָם האָט געזאָגט צוּם
מַלאַך: וויאַזוי וועט דאָס זיין, אַז איך קען נישט קיין מאַן? אוּן
דער מַלאַך האָט צוּ איר געזאָגט: דער רוּחַ-הַקוֹדֶשׁ וועט קומען
אויף דיר, אוּן די קראַפֿט פוּן דעם אויבערשטער וועט דיך
באַדעקן [ישעיה ז,יד]; דעריבּער וועט אויך דאָס, וואָס ווערט
געבּוירן, אָנגערופֿן ווערן קָדֶשׁ, דער זון פוּן דער אויבערשטער.
אוּן הִנֵּה, אֱלִישֶׁבע דיין קרוֹבה, אויך זי איז טראָגנדיק מיט אַ זון
אויף איר עלטער; אוּן דאָס איז דער זעקסטער חוֹדש בּיי איר,
וואָס איז גערופֿן געווָארן עַקָּרה. מחמת בּיי ה' איז קיין זאַך
נישט אוּממעגלעך. אוּן מִרְיָם האָט געזאָגט: אָט בּין איך, די
דינסט פוּן ה'; זאָל מיט מיר געשען לויט דיין דְּבַר. אוּן דער
מַלאַך איז פוּן איר אַוועקגעגאַנגען. אוּן מִרְיָם איז
אויפגעשטאַנען אין יענע טעג, אוּן איז געשווינד געגאַנגען אין
דעם באַרגיקן לאַנד, צוּ אַ שטעטל אין יהוּדה; אוּן זי איז
אַריינגעגאַנגען אין דעם בֵּית פוּן זכַרְיָהן, אוּן האָט באַגריסט
אֱלִישֶׁבען. אוּן עס איז געווען, בּעת אֱלִישֶׁבע האָט געהערט די
גריסונג פוּן מִרְיָמען, איז דאָס יֶלֶד געשפּרונגען אין איר לייַב;
אוּן אֱלִישֶׁבע איז געווָארן פוּל מיט דעם רוּחַ-הַקוֹדֶשׁ; אוּן זי
האָט אויפגעהויבּן איר קוֹל מיט אַ הויך געשריי, אוּן געזאָגט:
געבּענטשט בּיסטוּ צווישן נָשים, אוּן געבּענטשט איז די פרוכט
פוּן דיין לייַב! אוּן פאַרוואָס איז דאָס מיר באַשערט, אַז די אֵם
אָדוֹנִי זאָל קומען צוּ מיר? מחמת הִנֵּה, ווי נאָר דאָס קוֹל פוּן
דיין באַגריסונג האָט דערגרייכט מיינע אויערן, איז דאָס יֶלֶד
געשפּרונגען פוּן שִׂמְחָה אין מיין לייַב. אוּן געבּענטשט איז זי,

וואָס האָט געגלויבט, מחמת סע וועט מקוים ווערן דאָס, וואָס איז צוּ איר געדעט געוואָרן פון ה'. אוּן מִרְיָם האָט געזאָגט: מיינע נְשָׁמה דערהייבט הָאָדוֹן, אוּן סע פרייט זיך מיין גייסט אין ה', מיין גוֹאֵל, מחמת ער האָט געקוקט אויף דער נידעריקייט פון זיין דינסט, מחמת הִנֵּה, פון איצט אַן וועלן מיך אַלע דוֹרות רופן געבענטשטע. ווייל גרויסע זאַכן האָט דער מעכטיקער אָן מיר געטאָן; אוּן קָדֹש שְׁמוֹ. אוּן זיין בּאַרעמהאַרציקייט איז אויף דוֹר-דוֹרות צוּ די, וואָס פאַרכטן זיך פאַר אים. ער האָט געוויזן גבורות מיט זיין אָרעם. אוּן צעשפרייט די האָפערדיקע אין די מִחשָׁבות פון זייער לֵב.

ער האָט אַראָפּגעוואַרפן די מעכטיקע פון זייערע טראָנען, אוּן האָט דערהויבן די פון נידעריקן שטאַנד. די הונגעריקע האָט ער אָנגעפילט מיט גוטס, אוּן די רייכע האָט ער אַוועקגעשיקט לייִדיק. געהאַלפן האָט ער זיין עֶבֶד יִשׂרָאל, אוּן זיך געטאָן דערמאַנען זיין בּאַרעמהאַרציקייט, ווי ער האָט געדעט צוּ אבותינו, צוּ אַבְרָהם אוּן צוּ זיין זֶרַע עַד עוֹלם. אוּן מִרְיָם איז געבליבן מיט איר אַרום דריי חֳדָשים, אוּן האָט זיך אומגעקערט אַהיים. אוּן אֶלִישֶׁבעס צייט איז געוואָרן פול, אַז זי זאָל ליגן אין קִימפּעט; אוּן זי האָט געבוירן אַ זון. אוּן אירע שכֵנים אוּן קרוֹבים האָבן געהערט, אַז ה' האָט מיט איר געטאָן גָּדוֹל חֶסֶד, אוּן זיי האָבן זיך געפרייט מיט איר. אוּן עס איז געווען אויפן יוֹם הַשְּׁמִינִי, איז מען געקומען מַל זיין דאָס יֶלֶד; אוּן זיי האָבן אים געוואָלט אַ נאָמען געבן זכַרְיָה, נאָך שֵׁם אָבִיו. אוּן זיין אֵם האָט זיך אַפּגערופן: לֹא, נייערט יוֹחָנָן זאָל מען אים רופן. אוּן זיי האָבן צוּ איר געזאָגט: קיינער נישט פון דיין מִשׁפָּחה הייסט אַזוי. אוּן זיי האָבן געמאַכט צייכנס צוּ זיין אָב, ווי ער האָט בּדֵעה אים צוּ רופן. אוּן ער האָט פאַרלאַנגט אַ שרַיבּ-טאָוול, אוּן האָט אויפגעשריבן: זיין נאָמען איז יוֹחָנָן. אוּן זיי האָבן זיך

אַלע געחידושט. אוּן זיין מויל אוּן זיין צונג האַבן זיך מיטאַמאַל אויפגעמאַכט, אוּן ער האָט גענומען רעדן אוּן האט געזאגט בּרוּך ה'. אוּן אַ פַּחד איז געפאַלן אויף אַלע זייערע שכֵנים; אוּן אין גאַנצן בּאַרג-לאַנד יהוּדה האָט מען גערעדט וועגן די דאַזיקע זאַכן. אוּן אַלע, וואָס האַבן דאָס געהערט, האַבן עס זיך גענומען צוּם לֵב, אוּן געזאָגט: וואָס וועט דאָס זיין פאַר אַ יֶלֶד? מחמת די האַנט פוּן ה' איז געווען מיט אים. אוּן זיין אָב זכַריָה איז געוואָרן פוּל מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אוּן האָט נבּיאוּת געזאָגט, אַזוי צו זאָגן: בָּרוּךְ אֲדוֹנָי אלוקֵי יִשׂרָאל! מחמת ער האָט געדענקט אוּן געשיקט אַ ישועה פאַר זיין עם. אוּן האָט אויפגעשטעלט פאַר אונדז אַ האָרן פוּן ישועה אין דעם בֵּית פוּן זיין עֶבֶד דָוִד, ווי ער האָט גערעדט דורך דעם מויל פוּן זיינע נבּיאים קדוֹשִׁים פוּן פאַרעייטן, רעטונג פוּן אונדזערע שׂונאים, אוּן פוּן דער האַנט פוּן אַלע, וואָס האָבן אונדז פיינט. צו טאָן חֶסֶד מיט אֲבוֹתֵינוּ, אוּן צו געדענקען בְּרִית קָדְשׁוֹ; די שבועה, וואָס ער האָט געשוואוירן צו אַבְרָהם אָבינוּ, אונדז מַציל צו זיין פוּן דער האַנט פוּן אונדזערע שׂונאים, אוּן דינען אים אָן פַּחד, אין קדושה אוּן צֶדֶק פאַר אים אַלע אונדזערע טעג. אוּן דו, יֶלֶד, וועסט גערופן ווערן: נָביא פוּן דעם אויבערשטער; מחמת דו וועסט גיין פאַר ה' אַנצוּבּרייטן זיינע דְּרָך [ישעיה מ,ג], צו געבן בִּינָה פוּן ישועה פאַר זיין עם דורן דער פאַרגעבּונג פוּן זייערע עבירות, צוליב דער באַרעמהאַרציקייט פוּן אונדזער ג-ט, מיט וואָס דער פרימאָרגן וועט_אויפגיין אויף אונדז פוּן דער הייך, צו לייכטן אויף די, וואָס זיצן אין חוֹשך אוּן אין צַלמָוֶת; צו פירן אונדזערע טריט אין דעם דֶּרֶךְ שָׁלום. אוּן דאָס יֶלֶד איז געוואָקסן, אוּן איז געוואָרן שטאַרק אין דעם גייסט, אוּן איז געווען אין מִדבָּרִיוֹת ביז דעם יוֹם, וועו ער האָט זיך אַנטפּלעקט צו יִשׂרָאל.

ב און עס איז געווען אין יענע טעג, אַז באַפעל איז
אַרויסגעגאַנגען פון קֵיסר אויגוסטוס, אַז די גאַנצע וועלט זאָל
געציילט ווערן. דאָס איז געווען די ערשטע ציילונג, בעת
קוריניוס איז געווען העֶגמון פון סוּרְיָה. און אַלע זענען
געגאַנגען זיך איינשרייבן, יעדער בן אדם אין זיין אייגענער
שטעטל. און יוֹסף איז אויך אַרויפגעגאַנגען פון גָלִיל, פון דער
שטעטל נצֶרֶת, קיין יהודה, צו דער שטעטל פון דָוִדן, וואָס
הייסט בֵּית-לֶחֶם, מחמת ער איז געווען פון דָוִדס בֵּית און
מִשפָּחה; צו פאַרשרייבן זיך מיט מִרְיָמען, וואָס איז געווען
פאַרקנַסט צו אים, בעת זי איז געווען מעוּבֶּרֶת. און עס איז
געווען, בעת זיי זענען דאָרט געווען, זענען געוואָרן פול די טעג
פון איר קימפּעט און זי האָט געבוירן איר זון דעם בכוֹר, און
האָט אים איינגעוויקלט איןווינדעלעך, און אים אַרײַנגעלייגט
אין אַ קאַריטע, מחמת עס איז פאַר זיי נישט געווען קיין פלאַץ
אין דער פָּלוֹן. און עס זענען געווען פאַסטעכער אין יענער
געגנט אין שָׂדֶה, וואָס האָבן שׁימוּ לב געגעבן ביינאַכט אויף זייער
סטאַדע. און אַ מַלאך ה' האָט זיך צו זיי באַוויזן, און די כבוד
פון ה' האָט געלויכטן אַרום זיי; און זיי האָבן זיך שטאָרק
דערשראָקן; און דער מַלאך האָט צו זיי געזאָגט: האָט נישט
קיין מוֹרא; מחמת אָט ברענג איך אייך אַ בשׂוֹרת הגאולָה פון אַ
גרויסער שִׂמְחָה, וואָס וועט זיין פאַר דעם גאַנצן עם; מחמת
היינט איז אייך געבוירן געוואָרן אין דער שטעטל פון דָוִדן
[מיכה ה,א] אַ גוֹאֵל, וואָס איז דער רֶבִּי מלך המָשיחַ, הָאָדוֹן.
און דאָס איז אַ צייכן [אוֹת] פאַר אייך: איר וועט געפינען אַ יֶלֶד
אײַנגעוויקלט איןווינדעלעך, און ליגן אין אַן אֵבוּס. און
פלוצים איז מיט דעם מַלאך געווען אַ מַחנה פון הימלישן חַיִל,
וואָס האָבן געלויבט ה', און געזאָגט:
כָּבוֹד לֵאלקִים בַּמְרוֹמִים, וּבָאָרֶץ שָׁלוֹם עַל בְּנֵי אָדָם רְצוֹנוֹ.

אוּן עס איז געווען, ווי די מַלאָכים זענען פוּן זיי אַוועק אין שָׁמַיִם אַריין, האָבּן די פּאַסטעכער געזאָגט איינער צוּם אַנדערן: לאָמיר איצט גיין קיין בֵּית-לֶחֶם, אוּן זען די זאַך, וואָס איז געשען, פוּן וואָס ה' האָט אונדז צוּ וויסן געטאָן. אוּן זיי זענען געקוּמען געשווינד, אוּן האָבּן געפוּנען מִרְיָמען אוּן יוֹספן, אוּן דאָס יֶלֶד ליגן אין דער אֵבוֹס. אוּן אַז זיי האָבּן עס געזען, האָבּן זיי בּאַקאַנט געמאַכט דאָס דָּבָר, וואָס איז צוּ זיי גערעדט געוואָרן וועגן דעם דאָזיקן יֶלֶד. אוּן אַלע, וואָס האָבּן דאָס געהערט, האָבּן זיך געוואוּנדערט וועגן דעם, וואָס די פּאַסטעכער האָבּן דערציילט. אָבּער מִרְיָם האָט אָפּגעהיט די דאָזיקע אַלע רייד, אוּן האָט געטראַכט וועגן זיי אין איר לֵב. אוּן די רוֹעים האָבּן זיך אוּמגעקערט, אוּן האָבּן אָפּגעגעבּן כָּבוֹד אוּן געלויבּט ה' פאַר אַלץ, וואָס זיי האָבּן געהערט אוּן געזען, אַזוי ווי עס איז צוּ זיי גערעדט געוואָרן. אוּן אַז עס זענען געוואָרן פוּל אַכט טעג אים מַל צוּ זיין, האָט מען אים אַ נאָמען געגעבּן יהושע/ישוע, ווי דער מַלאַך האָט אים גערופּן, אייִדער ער איז אויפגענוּמען געוואָרן אין דער מוּטערטראַכט. אוּן בּעת עס זענען געוואָרן פוּל די טעג פוּן איר רייִניקוּנג, לויט תּוֹרת מֹשה [ויקרא יב,ב-ח], האָבּן זיי אים אַרויפגעבּראַכט קיין ירוּשָׁלַיִם, אים צוּ שטעלן פאַר ה' [שמות יג,ב,יב] - ווי סע שטייט געשריבּן אין דער תּוֹרה פוּן ה': יעדער זָכָר, וואָס עפנט די מוּטערטראַכט, זאָל גערופּן ווערן קָדֶשׁ צוּ ה' - אוּן צוּ גענעענען אַ קָרבּן, לויט ווי סע איז געזאָגט געוואָרן אין דער תּוֹרה פוּן ה': שְׁתֵּי־תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה [ויק' ה, יא; יב, ח]. אוּן הִנֵּה, עס איז געווען אַן איש אין ירוּשָׁלַיִם, וואָס האָט געהייסן שִׁמעוֹן, אוּן דער דאָזיקער מענטש איז געווען אַ צדיק אוּן פרוּם, אוּן ער האָט געוואָרט אויף דער נֶחָמה פוּן יִשְׂרָאֵל; אוּן דער רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ האָט גערוּט אויף אים. אוּן אים איז אַנטפּלעקט געוואָרן דוּרך דעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, אַז ער

וועט נישט זען דעם מָוֶת, אײדער ער וועט האָבן געזען דעם רֶבִּי מלך המָשיחַ פון ה' . און ער איז געקומען דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אין בֵּית-המִקדש אַריין; און בעת די הוֹרים האָבן אַריינגעבראַכט דאָס יֶלֶד יהושע/ישוע, צוּ טאָן מיט אים לויט דעם דִין פון דער תּוֹרה, האָט ער אים גענומען אין זיינע אָרעמס, און געזאגט ברוּך ה', און געזאָגט: איצט טוסטו אָפּלאָזן דיין עֶבֶד, אָ ה', לויט דיין דָּבָר, בשָׁלום; מחמת מיינע אויגן האָבן געזען דיין ישועה, וואָס דוּ האָסט אָנגעבּרייט פאַר אַלע עַמִּים; אַן אוֹר צוּ באַלײַכטן די אומות, און דער כָּבוד פון דיין עם יִשׂרָאל [ישעיה מב,ו]. און זיין אָב און זיין אֵם האָבן זיך געוואונדערט איבער דעם, וואָס איז געזאָגט געוואָרן וועגן אים; און שִׁמעוֹן האָט זיי געבענטשט, און האָט געזאָגט צוּ מִרְיָמען, זיין אֵם: הִנֵּה, ער איז באָשטימט פאַר דעם פאַלן און דעם אויפשטיין פאַר אַ סַך אין יִשׂרָאל; און פאַר אַ צייכן [אוֹת], וואָס מע וועט רעדן אַנטקעגן - און אַ חֶרֶב וועט דורכשטעכן דיין אייגענע זעל - כּדי סע זאָלן אַנטפּלעקט וועדן די מַחשָׁבות פון אַ סַך לְבָבוֹת. און עס איז געווען איינע אַ נביאה, חַנָּה בַּת-פנוּאֵל, פון שֵׁבֶט אָשֵׁר; זי איז בעווען אין הויכן עלטער, און האָט געלעבט מיט איר מאַן זיבן יאָר פון איר מיידלשאַפט, און איז געווען אַן אַלמָנה פיר און אַכציק יאָר . און זי האָט נישט אָפּגעטרעטן פון דעם בֵּית-הַמִקדש, און האָט געדינט ה' מיט תַּעֲנִיתים און תּפִילות ימם ולַיְלָה. און גראָד אין יענער שָׁעה איז זי אָנגעקומען, און האָט געגומען לויבן ה', און רעדן וועגן אים פאַר אַלע, וואָס האָבן געוואָרט אויף דער גאולה פון ירוּשָׁלַיִם. און אַזוי ווי זיי האָבן מקַיים געווען אַלצדינג, לויט דער תּוֹרה פון ה', האָבן זיי זיך אומגעקערט קיין גָּלִיל, צוּ זייער אייגענער שטעטל נצֶרֶת. און דאָס יֶלֶד איז געוואָקסן און איז געוואָרן שטאַרק, פול מיט חָכמה, און דער חֵן פון ה' האָט גערוט אויף

אים. אוּן זיינע הוֹרים פלעגן עוֹלה-רֶגל זיין יעדעס יאָר קיין ירוּשָׁלַיִם אויף דעם יום-טוֹב פֶּסַח. אוּן וועֶן ער איז אַלט געוואָרן צוועלף יאָר, האָבּן זיי עוֹלה-רֶגל געוואָרן לויט דעם דִּין. אוּן אַז דער יום-טוֹב האָט זיך געענדיקט, אוּן זיי האָבּן זיך אומגעקערט אַהיים, איז דאָס נַעַר יהושע/ישוע איבּערגעבליבּן אין ירוּשָׁלַיִם; אוּן זיינע הוֹרים האָבּן עס נישט געוואוּסט. אוּן אַזוי ווי זיי האָבּן געמיינט, אַז ער איז מיט די עוֹלה-רֶגל, זענען זיי אַפּגעגאַנגען אַ טאָג גאַנג, אוּן האָבּן אים געזוּכט צווישן זייערע קרוֹבים אוּן באַקאַנטע. אוּן אַז זיי האָבּן אים נישט געפוּנען, האָבּן זיי זיך אומגעקערט קיין ירוּשָׁלַיִם, אוּן האָבּן אים געזוּכט. אוּן עס איז געוואָרן, אין דריי טעג אַרוּם, האָבּן זיי אים געפוּנען אין בֵּית-הַמִּקדש זיצן צווישן די תּלמידֵי-חֲכָמים, ווי ער האָט זיך צוּגעהערט אוּן זיי געפרעגט קשיות. אוּן אַלע, ווָאס האָבּן אים געהערט, האָבּן זיך שטאַרק געחידושט איבּער זיין שֵׂכל אוּן זיינע תּשוּבות. אוּן בּעת זיי האָבּן אים געזען, זענען זיי נִשתּוֹמם געוואָרן; אוּן זיין אֵם האָט צוּ אים געזאָגט: זוֹן, פאַרוואַס האָסטוּ אוּעגדז אַזוינס געטאָן? זע, דיין אָב אוּן איך האָבּן דיך געזוּכט מיט צַער. אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: הַלמַאי האָט איר מיך געזוּכט? צי האָט איר נישט געוואוּסט, אַז איך מוּז זיין אין בֵּית פוֹן [אלוקים] אָבִי? אוּן זיי האָבּן נישט פאַרשטאַנען דאָס דָּבָר, ווָאס ער האָט צוּ זיי געזאָגט. אוּן ער האָט מיט זיי אַראָפּגענידערט, אוּן איז געקוּמען קיין נצֶרֶת; אוּן ער איז זיי געוואָרן אוּנטערטעניק; אוּן זיין אֵם האָט אָפּגעהיט די דאָזיקע אַלע רייד אין איר לֵב. אוּן יהושע/ישוע איז געוואַקסן אין חָכמה אוּן אין געשטאַלט, אוּן אין חֵן בּיי ה' אוּן בּיי בְּנֵי אָדָם.

ג אוּן אין דעם פוּפצנטן יאָר פוּן קֵיסר טיבּעריוּס מלוּכה, בּעת פּוֹנְטִיוּס פִּילָטוֹס איז געוואָרן פּראַקוּראַטאָר פוּן יהוּדה, אוּן הוֹרדוס איז געוואָרן טעטראַרך פוּן גָּלִיל, אוּן זיין אָח פיליפּוּס

טעטראַרך פון דער געגנט איטוריע און טַרכוֹנָא, און לוסאַניוס
טעטראַרך פון אַבילין, בעת חָנָן און קַיפָא זענען געווען
כֹּהֲנים-גדוֹלים, איז געקומען דאָס דָּבָר פון ה' צו יוֹחָנָן בֶּן-זכַרְיָה
אין דער מִדבּר. און ער איז געקומען אין דער גאַנצער געגנט
פון יַרדן, און האָט געדַרשנט די מקוה טבִילה פון תּשובה פאַר
דער סליחת עבירות. ווי סע שטייט געשריבן אין דעם סֵפר פון
די רייד פון ישַעיָה הַנָּביא: קוֹל קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר פַּנו דֶּרֶךְ ה',
יַשְׁרו מְסִלוֹתָיו. כָּל־גֵּיא יִנָּשֵׂא, וְכָל־הַר וְגִבְעָה יִשְׁפָּלו; וְהָיָה הֶעָקֹב
לְמִישׁוֹר, וְהָרְכָסִים לְבִקְעָה. און אַלע לייַבּער זאָלן זען די ישועה
פון ה' [ישעיה מ,ג-ה] און ער האָט דעריבּער געזאָגט צום עם,
וואָס איז אַרויסגעגאַנגען פון אים מקוה געטוֹבלט צו ווערן: איר
שפּראָך פון שלאַנגען! ווער האָט אייך געוואָרנט צו אַנטרינען פון
דעם אָנקומענדיקן צאָרן? ברענגט דעריבּער פֵּירות, וואָס
זענען רָאוי פאַר תּשובה, און רעדט אייך נישט איין; אַברָהם איז
אָבֵינו ! מחמת איך זאָג אייך, ה' קאָן פון די דאָזיקע שטיינער
אויפשטעלן יְלָדים פאַר אַברָהם. און אָט ליגט שוין די האַק
בּיים שֹׁרש פון די בּיימער; דעריבּער, יעדער בּוים, וואָס ברענגט
נישט אַרויס קיין פרי טוב, ווערט אָפּגעהאַקט און
אַריַינגעוואָרפן אין אֵש אַריין. און דאָס עם האָט אים געפרעגט
זאָגנדיק: וואָס אייגנטלעך זאָלן מיר טאָן? האָט ער
געענטפערט, און צו זיי געזאָגט: דער, וואָס האָט צוויי רעק, זאָל
זיך טיילן מיט דעם, וואָס האָט גאָרנישט; און דער, וואָס האָט
אֹכֶל, זאָל אויך אַזוי טאָן. און עס זענען אויך געקומען מוֹכסים
מקוה געטוֹבלט צו ווערן, און זיי האָבּן צו אים געזאָגט: רַבִּי,
וואָס זאָלן מיר טאָן? האָט ער צו זיי געזאָגט: פאָדערט נישט
מער ווי סע איז פאַר אייך בּאַשטימט. און אויך זעלנער האָבּן
אים געפרעגט, אַזוי צו זאָגן: און מיר, וואָס זאָלן מיר טאָן?
האָט ער צו זיי געזאָגט: איר זאָלט קיינעם נישט פּלאָגן און

בַּאַרויבֿן, אוּן זייט צוּפרידן מיט אייער לוין. אוּן בּעת דאָס עם
איז געווען אין אַ שטימונג פוּן דערוואַרטונג, אוּן אַלע האָבֿן
געטראַכט אין זייערע לֵבָבוֹת וועגן יוֹחָנָן, צי איז ער נישט אֶפשר
דער מָשִׁיחַ, האָט יוֹחָנָן זיי געענטפֿערט, אוּן געזאָגט: איך מקוה
טוֹבל אייך מיט מַיִם; סע קוּמט אָבֿער אַ שטאַרקערער פוּן מיר,
וועמען איך בּין נישט ָראוּי אויפצוּבּינדן די רימענדלעך פוּן זיינע
שיך, ער וועט אייך מקוה טוֹבלען מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אוּן מיט
אֵש. זיין ווינטשויפל איז אין זיין האַנט, אוּן ער וועט גוּט
אויסרייניקן זיין שיַער, אוּן איַינזאַמלען דעם חִטָּה אין זיין
שפּייכלער אַריין, אָבֿער די מֹץ וועט ער פאַרבּרענען מיט אַן
אוּמפאַרלעשלעכן אֵש [ישעיה סו,כד]. אוּן אויף אַזאַ אוֹפן, אוּן
מיט אַ סַך אַנדערע וואַרנוּנגען האָט ער אַנגעזאָגט די בּשׂוֹרת
הגאוּלָה פאַר דעם עם. אָבֿער דער טעטראַרך הוֹרדוס, ווייל ער
איז פוּן אים געמוּסרט געוואָרן צוליבֿ הוֹרוֹדְיָה, זיין בּרוּדערס
אִשָׁה, אוּן פאַר דעם גאַנצן רַע, וואָס הוֹרדוס האָט געטאָן,
האָט צוּ דעם נאָך צוּגעגעבּן דאָס, וואָס ער האָט פאַרשפּאַרט
יוֹחָנָן אין דער בֵּית הַסֹּהַר. אוּן עס איז געווען, בּעת דאָס גאַנצע
עם איז מקוה געטוֹבלט געוואָרן, אוּן יהושע/ישוע איז אויך מקוה
געטוֹבלט געוואָרן, אוּן האָט מִתפַּלֵל געווען, האָט דער שָׁמַיִם זיך
געשפּאָלטן, אוּן דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ האָט אַראָפּגענידערט אויף
אים אין אַ לייַבלעכער געשטאַלט, ווי אַ טויבֿ, אוּן אַ קוֹל איז
אַרויס פוּן שָׁמַיִם: דוּ בּיסט מיין געליבּטער זוּן; אין דיר איז מיין
וואוילגעפעלן. אוּן רבי מֶלך המָשִׁיחַ, בּעת ער האָט אָנגעהויבּן
זיין שלִיחוּת, איז אַלט געווען אַרוּם דרייסיק יאָר, אוּן ער איז
געווען, ווי מען האָט געמיינט, דער זוּן פוּן יוסף בֶּן-עֵלי, דער זוּן
פוּן מַתָּתָן, דער זוּן פוּן לֵוִין, דער זוּן פוּן מַלכִּין, דער זוּן פוּן יַנַּי,
דער זוּן פוּן יוספן, דער זוּן פוּן מַתִּתְיָהוּן, דער זוּן פוּן אָמוֹצן,
דער זוּן פוּן נָחוּמען, דער זוּן פוּן חֶסלִין ,דער זוּן פוּן נַגָּי, דער

זון פון מַחַתן, דער זון פון מַתִּתְיָהוּן , דער זון פון שִׁמְעִין, דער זון פון יוֹספן, דער זון פון יוֹדָהן, דער זון פון יוֹחָנָן, דער זון פון רַיישָׁאן, דער זון פון זרוּבָּבלען, דער זון פון שְׁאַלתִּיאֵלן, דער זון פון נֵרין, דער זון פון מַלכִּין, דער זון פון אַדִּין, דער זון פון קוֹסָמען, דער זון פון אַלמוֹדָמען, דער זון פון עֵרן , דער זון פון יֵשוּעַן, דער זון פון אֶליעֶזֶרן, דער זון פון יוֹרִימען, דער זון פון מַתָּתן, דער זון פון לֵוִין, דער זון פון שִׁמְעוֹנען, דער זון פון יהוּדהן, דער זון פון יוסֶפן, דער זון פון יוֹנָמען, דער זון פון אֶלְיָקִימען, דער זון פון מַלְיָאן, דער זון פון מִינָאן, דער זון פון מַתַּתָּהן, דער זון פון נָתָנען, דער זון פון דָּוִדן, דער זון פון יִשַׁי, דער זון פון עוֹבדן, דער זון פון בּוֹעַזן, דער זון פון שַׂלמוֹנען, דער זון פון נַחשׁוֹנען, דער זון פון עַמִּינָדָבן, דער זון פון אַרָמען, דער זון פון חֶצרוֹנען, דער זון פון פֶּרֶצן, דער זון פון יהוּדהן, דער זון פון יַעקֹבן, דער זון פון יִצחָקן, דער זון פון אַבְרָהם, דער זון פון תֶּרַחן, דער זון פון נָחוֹרן, דער זון פון שְׂרוּגן, דער זון פון רְעוּן ,דער זון פון פֶּלֶגן, דער זון פון עֵבֶרן, דער זון פון שָׁלַחן, דער זון פון קֵינָנען, דער זון פון אַרפַּכשַׁדן, דער זון פון שֵׁמען, דער זון פון נֹחַן, דער זון פון לֶמֶכן, דער זון פון מְתוּשֶׁלַחן, דער זון פון חֲנוֹכן, דער זון פון יֶרֶדן, דער זון פון מַחֲלַלאֵלן, דער זון פון קֵינָנען, דער זון פון אֱנוֹשן, דער זון פון שֵׁתן, דער זון פון אָדָמען, דער זון פון דער אויבערשטער.

ד און רבי מֶלך המָשיחַ, פוּל מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, האָט זיך אומגעקערט פון דעם יַרדן, און איז געפירט געוואָרן דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פערציק טעג אין דער מִדבּר, געפּרוּאווט פון הָשָׂטן. און ער האָט גאָרנישט געגעסן אין יענע טעג; און בּעת זיי האָבּן זיך געענדיקט, איז ער געווען הונגעריק. און הָשָׂטן האָט צו רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: אויב דוּ ביסט דער זון פון דער אויבערשטער, בּאַפעל דעם דאָזיקן שטיין, אַז ער זאָל ווערן

לֶחֶם. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים געענטפערט: סע שטייט געשריבּן: כִּי לֹא עַל־הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם [דברים ח, ג]. אוּן הָשָׂטן האָט אים אַרויפגעפירט, אוּן האָט אים געוויזן אין אַ ֶרגע אַלע מלוכות פוּן דער עולם הזה, אוּן האָט צוּ אים געזאָגט: דיר וועל איך געבּן די דאָזיקע גאַנצע מֶמשָלה אוּן איר כבוד, מחמת מיר איז זי איבּערגעגעבּן גערוואָרן, אוּן איך גיבּ זי וועמען איך וויל. דעריבּער, אויבּ דוּ וועסט דיך בּוקן פאַר מיר, וועט דאָס אינגאַנצן זיין דיינס. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים געענטפערט: סע שטייט געשריבּן: לַה' אֱלֹקֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה וְאֹתוֹ לְבַדּוֹ תַּעֲבֹד [דברים ו, יג]. אוּן ער האָט אים געפירט קיין ירושָלַיִם, אוּן האָט אים אַוועקגעשטעלט אויף דעם טוּרעם פוּן דעם בֵּית-הַמִקדש, אוּן האָט צוּ אים געזאָגט: אויבּ דוּ ביסט דער זון פון דער אויבּערשטער, וואָרף דיך אַראָפּ פוּן דאַנען; מחמת סע שטייט געשריבּן: כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָךְ לִשְׁמָרְךָ עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן־תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ [תהלים צא, יא-יב]. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים געענטפערט: עס איז געזאָגט געוואָרן: לֹא תְנַסֶּה אֶת־ה' אֱלֹהֶיךָ [דברים ו, טז]. אוּן אַז הָשָׂטן האָט געענדיקט יערן נסָיון, איז ער אוועק פון רבי מֶלך המָשיחַ ביז אויף אַ צייט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אומגעקערט אין דער מאַכט פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶש קיין גָלִיל; אוּן די שׁמַע וועגן אים האָט זיך פאַרשפרייט אין דער גאַנצער געגנט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געלערנט אין זייערע שוּלן, אוּן אַלע האָבּן אים אָפּגעגעבּן כָּבוד. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז געקומען קיין נצֶרת, וואוּ ער איז אויפגעצויגן גערוואָרן; אוּן ווי זיין מִנהג, איז ער שַבּת אַריַינגעגאַנגען אין דער שוּל אַריין, אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אויפגעשטאַנען צוּם לייענען, אוּן מען האָט רבי מֶלך המָשיחַ דערלאַנגט דאָס מְגִלַּת סֵפר פוּן ישַעיָה הַנָבִיא, אוּן ער האָט געעפנט דאָס סֵפר, אוּן האָט געפוּנען דאָס אָרט, וואוּ עס

איז געשטאנען געשריבן: רוחַ אֲדֹנָי עָלָי, יַעַן מָשַׁח אֹתִי לְבַשֵּׂר עֲנָוִים. שְׁלָחַנִי לִקְרֹא לִשְׁבוּיִים דְּרוֹר, וּלְעִוְרִים פְּקַח־קוֹחַ; לְשַׁלֵּחַ רְצוּצִים חָפְשִׁים. לִקְרֹא שְׁנַת רָצוֹן לַה' [ישעיה סא, א-ב]. אוּן ער האָט צוּנויפגעוויקלט דאָס מְגִלָּה, אוּן האָט עס צוּריקגעגעבן דעם חַזָן, אוּן האָט זיך אַנידערגעזעצט; אוּן די אויגן פוּן אַלעמען אין דער שוּל זענען געווען בּאַהעפט אָן אים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אָנגעהויבן צוּ זיי צוּ זאָגן: הַיּוֹם איז דער דאָזיקער פָּסוק מקוּים געוואָרן אין אייערע אויערן. אוּן אַלע זענען אים געווען אֵדות, אוּן האָבּן בּאַוואוּנדערט די לייַטזעליקע רייד, וואָס זענען אַרויסגעגאַנגען פוּן זיין מויל; אוּן זיי האָבּן געזאָגט: איז דאָס נישט יוֹסֵפס זוּן? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: אַוודאי וועט איר מיר זאָגן דאָס דאָזיקע מָשל: רוֹפא, הייל דיך אַליין; וואָס מיר האָבּן געהערט ס'איז געטאָן געוואָרן אין כּפַר-נַחוּם, טוּ אויך אין דיין שטעטל. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: באֱמת, איך זאָג אייך, קיין נָביא איז נישט אָנגענוּמען אין זיין אייגן לאַנד. אויף אַן אֱמת, זאָג איך אייך, אַ סַך אַלמָנות זענען געווען אין יִשְׂרָאל אין די טעג פוּן אֵליָהוּ הַנָביא, בּעת דער שָׁמַיִם איז געווען פאַרשלאָסן דריי יאָר אוּן זעקס חֳדָשים, אוּן עס איז געקוּמען אַ גרויסער הוּנגער איבּערן גאַנצן לאַנד; אוּן צוּ קיינער פוּן זיי איז אליָהוּ הַנָביא נישט געשיקט געוואָרן, אַחוּץ קיין צָרפַת, וואָס איז אין צִידון, צוּ אַן אִשָּׁה אַן אַלמָנה [מלכים א יז, ח-טז; יח,א]. אוּן אַ סַך מצוֹרָעים זענען געווען אין יִשְׂרָאל אין דער צייט פוּן אֱלישָׁע הַנָביא; אוּן קיינער פוּן זיי איז נישט מְטוֹהָרים געוואָרן, אַחוּץ נַעמָן דער אֲרַמִי [מלָכים ב ה,א-יד]. אוּן אַלע אין דער שוּל זענען געוואָרן פוּל מיט צאָרן, בּעת זיי האָבּן דאָס געהערט. אוּן זיי זענען אויפגעשטאַנען, אוּן האָבּן אים אַרויסגעוואָרפן פוּן דער שטעטל, אוּן אים געפירט צוּם ראַנד פוּן דעם הָר, אויף וואָס

זייער שטעטל איז געווען געבויט, כדי אים אַראָפּצוואוואַרפן.
אָבער רבי מֶלך המָשיחַ איז דורכגעגאַנגען אין דער מיט צווישן
זיי, און איז אַוועקגעגאַנגען. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט
אַראָפּגענידערט קיין כּפַר-נַחום, אַ שטעטל אין גָלִיל. און ער
האָט מיט זיי געלערנט אַלע שַבָּתות; און זיי זענען נִשתּוֹמם
געווָארן פון זיין תּוֹרה, מחמת רבי מֶלך המָשיחַס דָבָר האָט
געהאַט מאַכט. און אין דער שול איז געווען אַ בן אדם, וואָס
האָט געהאַט אַ גייסט פון אַ שד, און ער האָט אויסגעשריגן
אויף אַ הויך קול: וויי, מַה לָנו ולָךָ, יהושע/ישוע פון נצֶרת?
ביסטו געקומען אונדז צו פאַרטיליקן? איך ווייס ווער דו
ביסט: דער קדוֹש פון ה'. אָבער רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויף אים
אָנגעשריגן, און געזאָגט: שווײַג, און גיי אַרויס פון אים! און
דער שד האָט אים אַנידערגעוואָרפן אין זייער מיט, און איז פון
אים אַרויס, נישט טועַנדיק אים קיין בייז. און אַ מוֹראָ איז
געפאַלן אויף אַלעמען, און איינער האָט צום אַנדערן געזאָגט:
וואָס איז דאָס פאַר אַ דָבָר, וואָס ער געבִיט מיט רשות און כּוח
די שדים, און זיי גייען אַרויס? און די שִמַע וועגן רבי מֶלך
המָשיחַ האָט זיך פאַרשפרייט אין דער גאַנצער אַרומיקער
געגנט. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אויפגעהויבן און איז
אַרויס פון דער שול, און איז אַריינגעגאַנגען אין דעם בֵּית פון
שִמעוֹנען. און שִמעוֹנס שוויגער האָט געליטן פון אַ גָדוֹל פיבער,
און זיי האָבן רבי מֶלך המָשיחַ געבעטן פאַר אירעטוועגן. און
רבי מֶלך המָשיחַ איז צוגעגאַנגען, און האָט זיך איינגעבויגן
איבער איר, און האָט אָנגעשריגן דאָס פיבער, און עס האָט זי
אָפּגעלאָזט; און זי איז באַלד אויפגעשטאַנען און האָט זיי
באַדינט. און בעת די שֶמֶש איז אונטערגעגאַנגען, האָבן אַלע,
וואָס האָבן געהאַט חוֹלים מיט פאַרשידענע חוֹלאַתן, זיי
געבראַכט צו רבי מֶלך המָשיחַ; און ער האָט אַרויפגעלייגט זיינע

הענט אויף יעדן בן אדם פון זיי, אוּן האָט זיי געהיילט. אוּן אויך שדים זענען אַרויס פון אַ סַך, וואָס האָבן אויסגעשריגן, אוּן געזאָגט: דוּ ביסט דער זון פון דער אויבערשטער. אוּן ער האָט אויף זיי אָנגעשריגן, אוּן זיי נישט געלאָזט רעדן, ווייל זיי האָבן געוואוסט, אַז ער איז דער רֶבּי מלך המָשיחַ. אוּן אַז ס'איז געוואָרן בֹּקֶר, איז ער אויפגעשטאַנען אוּן איז אַוועק אין אַ וויסט אָרט, אוּן דאָס עם האָט אים געזוכט, אוּן איז געקומען צוּ אים, אוּן אים געוואָלט פאַרהאַלטן, אַז ער זאָל נישט אַוועקגיין פון זיי; אָבּער ער האָט צוּ זיי געזאָגט: איך מוּז אָנזאגן די בשׂורת הגאולָה פון ה'ס מַלכות אויך אין די אַנדערע שטעטלעך, מחמת צוליבּ דעם בּין איך געשיקט געוואָרן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געדַרשנט אין די שולן פון יהוּדה.

ה אוּן עס איז געווען, בּעת דאָס עם האָט זיך געדרענגט אַרוּם אים, כּדי צוּ הערן דאָס דָּבָר פון ה', איז ער געשטאַנען בּיים יַם גִּנֵּיסָר. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזען צוויי סִירות שטיין בּיים יַם, אוּן די דַּיָּגִים זענען פון זיי אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָבן געוואָשן זייערע נעצן. אוּן ער איז אַריַינגעגאַנגען אין איינעם פון די סִירות, וואָס האָט געהערט צוּ שִׁמעוֹנען, אוּן האָט אים געבּעטן, אָפּצורוקן זיך אַבּיסל פון דער יַבָּשה, אוּן ער האָט זיך אַנידערגעזעצט, אוּן האָט געלערנט דאָס עם פון דעם סִירָה אַרויס. אוּן אַז ער האָט אויפגעהערט רעדן, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט צוּ שִׁמעוֹנען: פאָר אָפּ, וואוּ עס איז טיף, אוּן לאָזט אַראָפּ אייערע נעצן צום פאַנג. אוּן שִׁמעוֹן האָט געענטפערט: אֲדוֹנִי, מיר האָבּן זיך געמיט אַ גאַנצע לַיְלָה, אוּן האָבּן גאָרנישט געכאַפּט; אָבּער אויף דיין דָּבָר וועל איך אַראָפּלאָזן די נעצן. אוּן אַז זיי האָבּן דאָס געטאָן, האָבּן זיי געכאַפּט זייער אַ סַך פיש; אוּן זייערע נעצן האָבּן זיך גענומען

רייסן; אוּן זיי הָאבֶּן געוואונקען צוּ זייערע חַבֵּרים אין דעם אַנדערן סִירָה, אַז זיי זאַלן קומען אוּן זיי העלפן. אוּן זיי זענען געקומען אוּן הָאבֶּן אָנגעפילט די בּיידע סִירוֹת, אַזוי, אַז זיי הָאבֶּן אָנגעהויבּן צוּ זינקען. אוּן אַז שִׁמעוֹן כֵּיפָּא הָאט דאָס געזען, איז ער געפאַלן רבי מֶלך הַמָּשִׁיחַ צוּ די פיס, אוּן געזאָגט: אֲדוֹנִי, גיי אַוועק פוּן מיר, מחמת איך בּין אַ זינדיקער מענטש. מחמת אַ שרעק איז אים באַפאַלן, אוּן אַלע, וואָס זענען געווען מיט אים בּיים פישפאַנג, וואָס זיי הָאבֶּן געפאַנגען; אוּן אַזוי זענען אויך געווען יַעקֹב אוּן יוֹחָנָן, זַבדיס בָּנִים, וואָס זענען געווען שִׁמעוֹנס חַבֵּרים. אוּן רבי מֶלך הַמָּשִׁיחַ הָאט געזאָגט צוּ שִׁמעוֹנען: האַב נישט קיין מוֹרא; פוּן איצט אָן וועסטוּ פאַנגען בְּנֵי אָדָם. אוּן אַז זיי הָאבֶּן געבּראַכט זייערע סִירוֹת צוּ דער יַבָּשה, הָאבֶּן זיי אַלץ איבּערגעלאָזט, אוּן זענען רבי מֶלך הַמָּשִׁיחַ נאַכגעגאַנגען. אוּן בּעת רבי מֶלך הַמָּשִׁיחַ איז געווען אין איינער פוּן די שטעטלעך, איז דאָרטן געווען א בן אדם לויטער צָרַעת; אוּן אַז ער הָאט דערזען רבי מֶלך הַמָּשִׁיחַ, איז ער געפאַלן אויף זיין פָּנים, אוּן הָאט אים געבּעטן: אֲדוֹנִי, אויב דוּ ווילסט, קאַנסטוּ מיך מאַכן טָהוֹר. אוּן רבי מֶלך הַמָּשִׁיחַ הָאט אויסגעשטרעקט זיין האַנט, אוּן הָאט אים אַנגערירט, אוּן געזאָגט: איך ווּיל; זיי טָהוֹר. אוּן באַלד הָאט זיך דאָס צָרַעת אָפּגעטאָן פוּן אים. אוּן רבי מֶלך הַמָּשִׁיחַ הָאט אים באַפוילן, ער זאָל עס קיינעם נישט דערציילן; נייערט גיי אוּן ווייז דיך פאַרן כֹּהן; אוּן זיי מַקריב פאַר דיין רייניקונג, אַזוי ווי מֹשה הָאט געבּאָטן, פאַר אַן עֵדות צוּ זיי [ויקרא יג,מט; יד,ב-לב]. אוּן די שֹׁמַע וועגן אים הָאט זיך נאָך מער פאַרשפרייט, אוּן אַ גרויסער עוֹלם איז זיך צונויפגעקומען, אים צוּ הערן, אוּן געהיילט צוּ ווערן פוּן זייערע קראַנקהייטן. רבי מֶלך הַמָּשִׁיחַ אָבּער הָאט זיך צוריקגעצויגן אין די מִדבָּריוֹת, אוּן איז מִתפַּלֵל געווען. אוּן

עס איז געווען אין איינעם פון יענע טעג, בעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט געלערנט תּוֹרָה, אַז עס זענען דאָרטן געזעסן פרושים און לומדי-תּוֹרה, וואָס זענען געקומען פון אַלע שטעטלעך פון גָלִיל, און יהודה, און ירושָלַיִם, און די גבורת ה' איז געווען מיט רבי מֶלך המָשיחַ, פאר רפאות [משלי ג, ח]. און הִנֵּה האָבן בְּנֵי אָדָם געבראַכט אויף אַ בעט אַ מאַן, וואָס איז געווען געליימט; און זיי האָבן געזוכט אים אַרײַנצובּרענגען און אים אַוועקצולייגן פאַר אים. און אַזוי ווי זיי האָבן נישט געקענט געפינען קיין וועג ווי אים אַרײַנצובּרענגען, צוליבּ דעם עולם, זענען זיי אַרויפגעגאַנגען אויפן דאָך, און האָבן אים אַראָפּגעלאָזט מיט זיין בעט דורך די דאַכציגל אין דער מיט פאַר רבי מֶלך המָשיחַ. און אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזען זייער אֱמוּנה, האָט ער געזאָגט: בן אדם, דיינע עבירות זענען דיר פאַרגעבּן געוואָרן. און די סוֹפרים [רַבָּנִים] און די פרושים האָבן אָנגעהויבּן נאָכצוטראַכטן, און האָבן געזאָגט: וער איז דער דאָזיקער, וואָס רעדט לעסטערונגען? וער קאָן מוֹחל זיין עבירות, אַחוץ ה' אַליין? אָבער רבי מֶלך המָשיחַ האָט פאַרשטאַנען זייערע מַחשָבות, און האָט צו זיי געזאָגט: וואָס טראַכט איר אין אייערע לְבָבוֹת? וואָס איז גרינגער, צו זאָגן: דיינע עבירות זענען דיר פאַרגעבּן געוואָרן, אָדער צו זאָגן: שטיי אויף און גיי? נאָר כּדי איר זאָלט וויסן, אַז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג משיח] האָט רשות אויף דער ערד מוֹחל צו זיין עבירות -- האָט ער געזאָגט צום אִיש מְשֻתָּק: איך זאָג דיר, שטיי אויף, און נעם דיין בעט, און גיי אַהיים. און ער איז באַלד פאַר זיי אויפגעשטאַנען, און האָט גענומען דאָס בעט, אויף וועלכן ער איז געלעגן, און איז אַוועק אַהיים, זאָגנדיק בּרוּך ה'. און זיי זענען אַלע נִבהל און נִשתּוֹמם געוואָרן, און זאָגנדיק בּרוּך ה', און זיך זייער געפאָרכטן, און געזאָגט: וואונדערלעכע זאַכן האָבן מיר היינט געזען. און אַזוי איז רבי

מֶלך המָשיחַ אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָט געזען אַ מוֹכּס, וואָס האָט געהייסן לֵוִי, זיצן אויפן צאָל-אַמט, אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט: גיי מיר נאָך. אוּן ער [מתי] האָט אַלץ איבערגעלאָזט, אוּן איז אויפגעשטאַנען אוּן איז אים נאָכגעגאַנגען. אוּן לֵוִי האָט אים געמאַכט אַ גרויסע סעוּדה אין זיין בֵּית; אוּן אַ קָהָל רַב פוּן מוֹכסים אוּן אויך אַנדערע זענען מיט זיי געזעסן בּיים טיש. אוּן די פּרושים אוּן זייערע סוֹפרים [רַבָּנִים] האָבּן געמורמלט קעגן רבי מֶלך המָשיחַס תּלמידים, אוּן האָבּן געזאָגט: פאַרוואָס עסט איר אוּן טרינקט מיט מוֹכסים אוּן חוטאים? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צו זיי געזאָגט: די, וואָס זענען געזונט, נייטיקן זיך נישט אין קיין רוֹפא, נייערט די, וואָס זענען חוֹלים. איך בּין נישט געקומען רופן די צַדיקים, נייערט די חוטאים צו תּשובה. אוּן זיי האָבּן צו אים געזאָגט: די תּלמידים פוּן יוֹחָנָן פאַסטן אָפט אוּן טוּען תּפִילה, אוּן אַזוי טוּען אויך די תּלמידים פוּן די פּרושים, אָבּער דיינע עסן אוּן טרינקען. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: קאָנט איר לאָזן די מחוּתָנים פאַסטן, בּשַעת דער חָתן איז מיט זיי? סע וועלן אָבּער קומען טעג, ווען דער חָתן וועט אַוועקגענומען ווערן פוּן זיי, אוּן דעמאָלט וועלן זיי פאַסטן אין יענע טעג. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי אויך דערציילט אַ מָשל: קיינער רייסט נישט אָפּ אַ שטיק פוּן אַ נייעם מַלבּוש, אוּן טוּט עס אַרויף אויף אַן אַלטן מַלבּוש; אויבּ יאָ, וועט ער צעריסן דאָס נייע, אוּן אויך דאָס שטיק פוּן דעם נייעם וועט זיך נישט פּאַסן צום אַלטן. אוּן קיינער טוּט נישט אַריין קיין יַיִן חָדָש אין אַלטע לאָגלען; אַנדערש וועט דער נייער ווייַן צעפּלאַצן די לאָגלען, אוּן וועט זיך צעגיסן, אוּן די לאָגלען וועלן גיין פאַרלוירן. נייַערט יַיִן חָדָש מוּז מען אַרײַנגיסן אין נייע לאָגלען. אוּן קיינער, וואָס האָט געטרונקען אַלטן ווייַן, וויל

נייעם; מחמת ער זאָגט: דער אַלטער איז טוֹב.

ו אוּן עס איז געווען אייפן צווייטן שַׁבּת פּוּן סְפִירַת-הָעֹמֶר [ויקרא כג,ה-יד], אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז געגאַנגען דוּרך תְּבוּאַה-שָׂדוֹת; אוּן משיחס תַּלמידים האָבּן אָפּגעריסן זאַנגען, אוּן זיי צוריבּן מיט זייערע הענט אוּן געגעסן. אוּן עטלעכע פּוּן די פּרוּשים האָבּן געזאָגט: פאַרוואָס טוט איר דאָס, וואָס מען טאָר נישט טאָן אוֹם שַׁבּת? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: האָט איר נישט געלייענט, וואָס דָּוִד האָט געטאָן, בּעת ער איז געווען הוּנגעריק, ער, אוּן די, וואָס זענען געווען מיט אים; ווי ער איז אַריינגעגאַנגען אין דעם בֵּית ה' [משכן], אוּן האָט גענוּמען אוּן געגעסן דאָס לֶחֶם-הַפָּנים, וואָס קיינער נישט נאָר די כֹּהֲנים האָבּן געמעגט עסן, אוּן האָט אויך געגעבּן צוּ די, וואָס זענען געווען מיט אים [שמואל א כא, א-ז; ויקרא כד,ט]? אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג משיח] איז אָדוֹן איבּער דעם שַׁבּת. אוּן עס איז געווען אין אַן אַנדערן שַׁבּת, אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז אַריינגעגאַנגען אין אַ שוּל, אוּן האָט געלערנט תורה; אוּן דאָרטן איז געווען אַ בּן אדם, וואָס זיין רעכטע האַנט איז געווען פאַרדאָרט. אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן די פּרוּשים האָבּן אים נאָכגעקוּקט, צוּ זען אויבּ ער וועט אים היילן אוֹם שַׁבּת, כּדי אים צוּ קענען פאַרמַסרן. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט פאַרשטאַנען זייערע מַחשָׁבות, אוּן האָט געזאָגט צוּ דעם בּן אדם, וואָס זיין האַנט איז געווען פאַרדאָרט: שטיי אויף, אוּן שטעל דיך אין דער מיט. אוּן ער איז אויפגעשטאַנען אוּן האָט זיך אַוועקגעשטעלט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: איך פרעג אייך: הַאִם מֻתָּר לְהֵיטיב בְּשַׁבָּת, אָדער רַע? ראַטעווען אַ נֶפש, אָדער אומבּרענגען? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אַרומגעקוּקט אויף זיי אַלע, אוּן האָט צוּ אים געזאָגט: שטרעק אויס דיין האַנט. אוּן ער האָט

אַזוי געטאָן, אוּן זיין האַנט איז געזונט געוואָרן. אוּן זיי זענען
געוואָרן פּוּל מיט חֵמָה, אוּן האָבן זיך באַראָטן איינער מיטן
אַנדערן, וואָס זיי זאָלן טאָן צוּ רבי מֶלך המָשיחַ. אוּן עס איז
געווען אין די דאָזיקע טעג, אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז
אַרויסגעגאַנגען אין די הָר מִתפַּלֵל צוּ זיין; אוּן ער האָט
פאַרבּרענגט די גאַנצע לַיְלָה אין תּפִילה טאָן צוּ ה'. אוּן בּשַׁעת
עס איז געוואָרן יוֹם, האָט ער גערופן משיחס תּלמידים, אוּן
האָט פּוּן זיי אויסדערווײלט צוועלף, וועמען ער האָט אָנגעראַפן
שלִיחים: שִׁמעוֹנען, וועמען ער האָט אַ נאָמען געגעבּן כֵּיפָא,
אוּן אַנדריי זיין אָח, אוּן יַעקֹב אוּן יוֹחָנָן, אוּן פּיליפּוס אוּן
בַּר-תַּלמָיִן, אוּן מתתיהו אוּן תּאוֹמָא, אוּן יַעקֹב בֶּן-חַלפַי, אוּן
שִׁמעוֹנען, וועמען מען האָט גערופן קַנָאי, אוּן יהוּדה בֶּן-יַעקֹב,
אוּן יהוּדה אִיש-קִריוֹת, וואָס איז געוואָרן דער מָסור. אוּן רבי
מֶלך המָשיחַ האָט מיט זיי אַראָפגענידערט , אוּן איז געשטאַנען
אויף אַ פּלאַכן פּלאַץ, אוּן אַ גרויסער עוֹלם פּוּן זיינע תּלמידים,
אוּן אַ סַך עם פּוּן גאַנץ יהוּדה אוּן ירוּשָׁלַיִם, אוּן דעם יַם-בּאָרטן
פּוּן צוֹר אוּן צִידוֹן, זענען געקוּמען אים הערן, אוּן געהיילט צוּ
ווערן פּוּן זייערע חוֹלאַתן. אוּן די, וואָס זענען געווען געפּלאָגט
פּוּן שדים, זענען געהיילט געוואָרן. אוּן דאָס גאַנצע עם האָט
געזוּכט אים אָנצורירן, מחמת פּוּן אים איז אַרויסגעגאַנגען אַ
כּוֹח, אוּן האָט זיי אַלעמען געהיילט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט
אויפגעהויבּן זיינע אויגן אויף משיחס תּלמידים, אוּן האָט
געזאָגט: אַשְׁרֵי איז אייך עֲנָוִים, מחמת דאָס מַלכות ה' איז
אייערס. אַשְׁרֵי איז אייך, וואָס טוּט איצט הונגערן, מחמת איר
וועט ווערן געזעטיקט. אַשְׁרֵי אייך, וואָס טוּט איצט ווײנען,
מחמת איר וועט לאַכן. אַשְׁרֵי איז אייך, וועו בְּנֵי אָדָם וועלן אייך
פיינט האָבן, אוּן אייך פאַרשטויסן אוּן מבַייש זיין, אוּן
פאַרוואַרפן אייער נאָמען ווי עפּעס רַע פּונוועגן דעם בַּר-אֱנָשׁ

[דניאל ז,יג משיח]. פרייט אייך אין יענעם יוֹם, אוּן שפּרינגט פאַר שִׂמְחָה; מחמת זעט, אייער שׂכַר איז גָּדוֹל אין שָׁמַיִם, מחמת פּונקט אַזוי האָבּן זייערע עלטערן געטאָן מיט די נבִיאים.

אָבּער ווי צוּ אייך, וואָס זענט רייך, מחמת איר האָט שוין געקריגן אייער נחמה. ווי צוּ אייך, וואָס זענט איצט זאַט, מחמת איר וועט הונגערן. ווי צוּ אייך, וואָס טוּט איצט לאַכן, מחמת איר וועט טרויערן אוּן ווייַנען. ווי צוּ אייך ווען אַלע בְּנֵי אָדָם וועלן רעדן גוּטס פוּנוועגן אייך, מחמת אַזוי האָבּן זייערע עלטערן געטאָן מיט די נבִיאֵי שֶׁקֶר. אָבּער אייך, וואָס טוּט זיך צוּהערן, זאָג איך: האָט ליבּ אייערע שׂוֹנאים, טוּט גוּטס צוּ די, וואָס האָבּן אייך פיינט, בּענטשט די, וואָס שעלטן אייך, אוּן זייט מִתפַּלֵל פאַר די, וואָס זענען אייך מבַזֶּה. דער, וואָס שלאָגט דיך אויף דער בּאַק, גיבּ אים אויך די אַנדערע; אוּן פוּן דעם, וואָס נעמט צוּ דיין מאַנטל, זאָלסטוּ אויך דיין העמד פוּן אים נישט צוּריקהאַלטן. גיבּ יעדן, וואָס בּעט בּיי דיר, אוּן פוּן אים, וואָס נעמט צוּ דאָס דיניקע, פאָדער עס נישט צוּריק. אוּן אַזוי ווי איר ווילט, אַז בְּנֵי אָדָם זאָלן טאָן צוּ אייך, זאָלט איר אויך טאָן צוּ זיי. אוּן אויבּ איר האָט ליבּ די, וואָס האָבּן אייך ליבּ, וואָסער דאַנק קוּמט אייך? מחמת אַפילו חוטאים האָבּן ליבּ די, וואָס האָבּן זיי ליבּ. אוּן אויבּ איר טוּט גוּסט צוּ די, וואָס טוּען אייך גוּטס, וואָסער דאַנק קוּמט אייך? אַפילו די חוטאים טוּען אויך דאָס זעלבּע. אוּן אויבּ איר לייט די, פוּן וועמען איר האָפּט צוּריק צוּ בּאַקוּמען, וואָסער דאַנק קוּמט אייך? אַפילו חוטאים לייען אויס צוּ חוטאים, כּדי צוּריק צוּ בּאַקוּמען ווידער אַזויפיל. האָט אָבּער ליבּ אייערע שׂוֹנאים, אוּן טוּט גוּטס, אוּן לייט, אוּן דערוואַרט נישט עפּעס צוּריק; אוּן אייער שׂכַר וועט זיין גָּדוֹל, אוּן איר וועט זיין יְלָדים פוּן דעם אויבּערשטער; מחמת ער איז טוֹב צוּ די אוּמדאַנקבּאַרע אוּן רָעִים. זייט בּאַרעמהאַרציק, אַזוי

ווי אייער אלוקים הָאָב איז באַרעמהאַרציק. מִשפּט נישט, אוּן איר וועט נישט געמִשפּט ווערן; פאַרמִשפּט נישט, אוּן איר וועט נישט פאַרמִשפּט ווערן; זייט מוֹחל, אוּן מע וועט אייך מוֹחל זיין; גיט, אוּן סע וועס אייך געגעבּן ווערן; אַ גוּטע, אײַנגעדריקטע, צוּנויפגעטרעסלטע, אוּן איבּערגיסעדיקע מאָס וועט מען אייך געבּן אין אייער שויס אַריין. מחמת מיט דער מאָס, וואָס איר טוּט מעסטן, וועט אייך צוּריק געמאָסטן ווערן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי אויך דערציילט אַ מָשל: קאָן אַ בּלינדער פירן אַ בּלינדן? וועלן זיי דען נישט בּיידע אַרײַנפאַלן אין אַ גרוּבּ? אַ תַּלמיד שטייט נישט העכער פוּן זיין רֶבּין, אָבּער איטלעכער, וואָס דערגרייכט שלֵימות, וועט זיין ווי זיין רֶבּי. אוּן פאַרוואָס זעסטו דאָס שפּענדל אין די אויג פון דיין אח במשיח, אָבּער דעם קלאָץ אין דיין אייגן אויג זעסטו נישט? אָדער ווי קענסטו זאָגן צו דיין אָח במשיח: אָח במשיח, לאָמיך אַרויסנעמען דאָס שפּענדל פוּן דיין אויג, אוּן אַליין זעסטו נישט דעם קלאָץ אין דיין אייגן אויג? דו צבועק, נעם קוֹדם אַרויס דעם קלאָץ פוּן דיין אייגן אויג, אוּן דערנאָך וועסטו זען קלאָר אַרויסצונעמען דאָס שפּענדל, וואָס איז אין די אויג פון דיין אח במשיח. מחמת אַ בּוים טוֹב טראָגט נישט קיין פְּרי מֶשחָת, אוּן אַ בּוים מֶשחָת טראָגט נישט קיין פרי טוב; איטלעכן בּוים דערקענט מען לויט זיינע אייגענע פֵּירות; מחמת פוּן דערנער קלייבּט מען נישט קיין פייגן, אויך קלייבּט מען נישט קיין טרויבּן פוּן אַ דאָרנקוּסט. דער גוּטער מענטש בּרענגט אַרויס פוּן דעם גוּטן אוֹצר פוּן זיין לֵב גוּטס, אוּן דער שלעכטער מענטש בּרענגט אַרויס פוּן זיין שלעכטן אוֹצר רַע; מחמת פוּן וואָס דאָס לֵב איז פוּל, דערפוּן רעדט דאָס מויל. אוּן פאַרוואָס רופט איר מיך: אֲדוֹנִי, אֲדוֹנִי, אוּן טוּט נישט וואָס איך זאָג? איטלעכער, וואָס קוּמט צוּ מיר, אוּן הערט מיינע רייד אוּן טוּט

זיי, וועל איך אייך ווייַזן צוּ וועמען ער איז געגליכן׃ ער איז געגליכן צוּ אַ בן אדם, וואָס בויט אַ בֵּית, אוּן וואָס האָט געלאָזט טיף גראָבן, אוּן לייגן דעם פונדאַמענט אויף אַ פעלזן; אוּן בשַׁעת עס איז געקומען אַ פאַרפלייצונג, האָט דער שטראָם געשלאָגן קעגן יענעם בֵּית, אוּן האָט עס נישט געקאָנט צעטרעסלען, מחמת עס איז געווען טוֹב געבויט. אָבער דער, וואָס הערט אוּן טוּט נישט, איז ווי אַ בן אדם, וואָס האָט געבויט אַ בֵּית אויף דער ערד, אָן אַ פונדאַמענט; וואָס קעגן אים האָט געשלאָגן דער שטראָם, אוּן עס איז באַלד איינגעפאַלן, אוּן דער חוֹרבן פוּן יענעם בֵּית איז געווען גָּדוֹל.

ז אַזוי ווי ער האָט געענדיקט אַלע זיינע רייד אין די אויערן פוּן דעם עם, איז רבי מֶלך המָשיחַ אַרײַנגעגאַנגען קיין כּפַר-נַחוּם. אוּן איינער אַ הויפּטמאַן האָט געהאַט אַן עֶבֶד, וואָס איז אים געווען טייער, אוּן וואָס איז געווען הוֹלֶה אוּן האָט געהאַלטן בײַם שטאַרבן. אוּן אַז ער האָט געהערט וועגן רבי מֶלך המָשיחַ, האָט ער צוּ אים געשיקט זקֵנים פוּן די יִידן, אוּן האָט אים געבעטן, אַז ער זאָל קומען אוּן היילן זיין עֶבֶד. אוּן אַז זיי זענען געקומען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ, האָבן זיי אים זייער געבעטן, אוּן געזאָגט׃ ער איז ווערט, אַז דוּ זאָלסט דאָס טאָן פאַר אים. מחמת ער האָט ליבּ אוּנדזער עם, אוּן האָט אַפילו אַליין אוּנדז אויפגעבויט אוּנדזער שוּל. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז מיט זיי געגאַנגען. אוּן בעת ער איז געווען שוֹין נישט וויַיט פוּן דעם בֵּית, האָט דער הויפּטמאַן געשיקט צוּ אים פריינט, אים אַזוי צוּ זאָגן׃ אֲדוֹנִי, זיי דיך נישט מַטרִיחַ; מחמת איך בין נישט ווערט, אַז דוּ זאָלסט קומען אוּנטער מיין דאָך. דעריבּער האָבּ איך מיך אַליין אויך נישט געהאַלטן פאַר רָאוּי צוּ דיר צוּ קומען. נייערט זאָג נאָך דאָס דָּבָר, אוּן מיין עֶבֶד וועט געהיילט ווערן. מחמת אויך איך בין אַ בן אדם, געשטעלט אוּנטער

בַּאַפעל-מאַכט, אוּן הָאָבּ אוּנטער מיר חַיִל; אוּן איך זאָג צוּ דעם: גיי! אוּן ער גייט, אוּן צוּ אַן אַנדערן: קוֹם! אוּן ער קאַמט. אוּן צוּ מיין עֶבֶד: טוּ דאָס! אוּן ער טוּט עס. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ הָאָט דאָס געהערט, הָאָט ער זיך געוואונדערט איבּער אים, אוּן הָאָט זיך אויסגעדרייט אוּן געזאָגט צוּם עם, וואָס איז אים נאָכגעגאַנגען: איך זאָג אייך, אַפילוּ אין יִשׂרָאל הָאָבּ איך נישט געפוּנען אַזאַ אֱמוּנה. אוּן וועַן די שלוּחים הָאָבּן זיך אוּמגעקערט אַהיים, הָאָבּן זיי געפוּנען דעם עֶבֶד געזוּנט. אוּן עס איז געווען גלייך אַזוי, אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז געגאַנגען אין אַ שטעטל אַריין מיטן נאָמען נָעִין, אוּן משיחס תַּלמידים זענען געגאַנגען מיט אים, אוּן אַ סַך עם. אוּן ווי ער הָאָט זיך דערנענטערט צוּם שַׁער פוּן דער שטעטל, ערשט מען הָאָט אַרויסגעטראָגן אַן איש מת, אַ בֶּן-יָחיד בּיי זיין אֵם, אוּן זי איז געווען אַן אַלמָנה; אוּן אַ סַך בְּנֵי אָדָם פוּן דער שטעטל זענען געווען מיט איר. אוּן אַז הָאָדוֹן הָאָט זי געזען, הָאָט ער אויף איר רַחמָנות געהאַט, אוּן צוּ איר געזאָגט: ווייַן נישט. אוּן ער איז צוּגעגאַנגען אוּן הָאָט אָנגערירט די מִיטה; אוּן די נוֹשׂאים זענען געבליבּן שטיין, אוּן רבי מֶלך המָשיחַ הָאָט געזאָגט: בָּחוּר, איך זאָג דיר, שטיי אויף. אוּן דער נְפָטָר הָאָט זיך אויפגעזעצט, אוּן הָאָט אָנגעהויבּן צוּ רעדן, אוּן ער הָאָט אים געגעבּן צוּ זיין אֵם. אוּן אַ פַּחד הָאָט זיי אַלע אָנגענוּמען; אוּן זיי הָאָבּן געזאגט בּרוּך ה', אוּן געזאָגט: אַ גרויסער נָביא איז אויפגעשטאַנען צווישן אוּנדז! אוּן ה' הָאָט זיך אומגעקוקט אויף ה'ס עם! אוּן די דאָזיקע שׂמַע וועגן אים איז אַרויסגעגאַנגען אין גאַנץ יהוּדה, אוּן אין דער גאַנצער געגנט. אוּן יוחננס תַּלמידים הָאָבּן דערציילט יוֹחָנָן פוּן די דאָזיקע אַלע זוכן. אוּן יוֹחָנָן הָאָט גערופן צוּ זיך צוויי פוּן זיינע תַּלמידים, אוּן הָאָט זיי געשיקט צוּ הָאָדוֹן, אַזוי צוּ זאָגן: בּיסטוּ הוּא הַבָּא, אָדער זאָלן מיר וואַרטן אויף אַן

אַנדערן? אוּן אַז די בְּנֵי אָדָם זענען געקומען צוּ אים, האָבּן זיי געזאָגט: יוֹחָנָן פוּן המקוה טבילה פוּן תשובה האָט אוּנדז געשיקט צוּ דיר, אַזוי צוּ זאָגן: בּיסטוּ הוּא הַבָּא, אָדער זאָלן מיר וואַרטן אויף אַן אַנדערן? אין יענער שָׁעה האָט רבי מֶלך המָשיחַ געהיילט אַ סַך פוּן חוֹלאַתן אוּן פוּן פלאָגן אוּן פוּן שדים, אוּן אַ סַך, וואָס זענען געווען בּלינד, האָט ער געשאָנקען די ראִיה. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געענטפערט: גייט אוּן דערציילט יוֹחָנָן, וואָס איר האָט געזען אוּן געהערט: די בּלינדע קריגן זייער ראִיה, די לאָמע גייען, די מצוֹרָעים ווערן מְטוֹהָרִים, די טויבּע הערן, די טויטע שטייען אויף, אוּן פאַר די עֲנִיִּים ווערט געזַדרשנט די בּשׂוֹרת הגאוּלָה. אוּן אַשְׁרֵי איז דעם, וואָס וועט זיך נישט שטרויכלען אין מיר. אוּן אַז די שלִיחים פוּן יוֹחָנָן זענען אַוועקגעגאַנגען, האָט ער אָנגעהויבּן צוּ רעדן צוּם עם וועגן יוֹחָנָן: וואָס זענט איר אַרויסגעגאַנגען זען אין דער מִדבּר? אַ רורקע שאָקלען זיך מיטן ווינט? וואָס דען זענט איר אַרויסגעגאַנגען זען? אַ בן אדם אָנגעטאָן אין פיינע מַלבּושים? הִנֵּה, די וואָס זענען הערלעך געקליידט, אוּן לעבּן פיין, זענען אין פאַלאַצן פוּן מלָכים. אָבּער וואָס דען זענט איר אַרויסגעגאַנגען זען? אַ נָביא? כֵּן, איך זאָג אייך, אַ סַך מער ווי אַ נָביא. דאָס איז ער, פוּן וועמען סע שטייט געשריבּן: הִנְנִי שׁלֵחַ מַלְאָכִי פאַר דיין פָּנים, וואָס וועט אָנגרייטן דיין דֶּרֶךְ פאַר דיר [מלאכי ג,א]. איך זאָג אייך, צווישן די, וואָס זענען געבּוירן געוואָרן פוּן נָשים, איז נישטאָ קיין גרעסערער ווי יוֹחָנָן, דאָך איז דער קלענסטער אין דעם מַלכות ה' גרעסער פוּן אים. אוּן דאָס גאַנצע עם, בּעת זיי האָבּן דאָס געהערט, אוּן די מוֹכסים, האָבּן גערעכטפאַרטיקט ה', מחמת זיי האָבּן זיך געלאָזט טוֹבלען מיט דער מקוה טבִילה פוּן יוֹחָנָן; אָבּער די פרושים אוּן די חַכָמים האָבּן אָפּגעווואָרפן די עֵצה פוּן ה', מחמת זיי האָבּן זיך פוּן אים נישט געלאָזט מקוה

טובלען. צו וועמען אָבער זאָל איך גלייכן די בְּנֵי אָדָם פון דעם דאָזיקן דור? צו וועמען זענען זיי ענלעך? זיי זענען גלייך ווי יְלָדים, וואָס זיצן אויף דעם מאַרקפּלאַץ, און רופן איינער צום אַנדערן: מיר האָבן געשפּילט פאַר אייך, און איר האָט נישט געטאַנצט; מיר האָבן געקלאָגט, און איר האָט נישט געווויינט, מחמת יוֹחָנָן פון המקוה טבילה פון תשובה איז געקומען, און האָט נישט געגעסן קיין לֶחֶם, און נישט געטרונקען קיין ווויין, און איר זאָגט: ער האָט אַ שד. דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] איז געקומען, ער עסט און טרינקט, און איר זאָגט: הִנֵּה, אַ בן אדם, אַ זוֹלֵל וסוֹבא, אַ פריינט פון מוכסים און חוטאים! און די חָכמה איז גערעכטפאַרטיקט פון אַלע אירע יְלָדים. און איינער פון די פרושים האָט אים געבעטן, אַז ער זאָל עסן מיט אים, און ער איז אַרײַנגעגאַנגען אין דעם פרושׁס בֵּית, און האָט זיך געזעצט צום טיש. און הִנֵּה, דאָרט איז געווען אַ זינדיקע אִשה אין דער שטעטל, שֶׁיָּדְעָה כִּי הוּא מֵסֵב אין דעם פרושׁס בֵּית, האָט זי געבראַכט אַן אַלאַבאַסטער קריגל מיט זאַלבאייֵל, און האָט זיך געשטעלט הינטן בײַ זיינע פיס אַ ווויינענדיקע, און האָט אָנגעהויבן באַנעצן זיינע פיס מיט אירע טערערן, און האָט זיי אָפּגעווישט מיט די האָר פון איר קאָפּ, און געקושט זיינע פיס, און זיי געזאַלבט מיט דעם זאַלבאייֵל. און בעת דער פרוש, וואָס האָט אים פאַרבעטן, האָט דאָס געזען, האָט ער צו זיך געזאָגט: וואָלט ער געווען אַ נָביא, וואָלט ער דערקענט ווער און וואָס פאַר אַ מין נקֵיבה דאָס איז, וואָס רירט אים אָן, אַז זי איז אַ זינדיקע. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, און צו אים געזאָגט: שִׁמעוֹן, איך האָב דיר עפּעס צו זאָגן. און ער האָט געענטפערט: וואָס, רֶבִּי. איינער אַ מַלווֶה האָט געהאַט צוויי בַּעלי-חוֹבות; איינער איז אים שולדיק געווען פינף הונדערט דינָרים, און דער אַנדערער פופציק. און אַזוי ווי זיי האָבן נישט

געהאַט מיט וואָס צוּ באַצאָלן, האָט ער זיי ביידן מוֹחל געווען. וואָר פּוּן זיי וועט אים דעריבּער מער ליבּ האָבּן? האָט שִׁמעוֹן געענטפערט: דער, דענק איך, וועמען ער האָט דאָס מערסטע געשענקט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: דוּ האָסט ריכטיק געמִשפּט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אויסגעדרייט צוּ דער אִשה, אוּן געזאָגט צוּ שִׁמעוֹנען: דוּ זעסט די דאָזיקע אִשה? איך בּין אַרײַנגעקוּמען אין דיין בּית, אוּן קיין מַיִם פאַר מיינע פיס האָסטוּ מיר נישט געגעבּן, זי אָבּער האָט בּאַנעצט מיינע פיס מיט אירע טרערן, אוּן האָט זיי אָפּגעווישט מיט אירע האָר. דוּ האָסט מיר נישט געגעבּן קיין קוּש; זי אָבּער, זינט איך בּין אַרײַנגעקוּמען, האָט נישט אויפגעהערט צוּ קוּשן מיינע פיס. דוּ האָסט נישט געזאַלבּט מיין קאָפּ מיט אייֶל; אָבּער זי האָט געזאַלבּט מיינע פיס מיט זאַלבּאייֶל. דעריבּער זאָג איך דיר: אירע עבירות, וואָס זענען אַ סַך, זענען פאַרגעבּן געוואָרן, מחמת זי האָט אַ סַך ליבּ געהאַט; אָבּער וועמען וויניק ווערט פאַרגעבּן, דער דאָזיקער האָט ליבּ וויניק. אוּן ער האָט צוּ איר געזאָגט: דיינע עבירות זענען דיר פאַרגעבּן געוואָרן. אוּן די, וואָס זענען געזעסן מיט אים בּיים טיש, האָבּן גענוּמען זאָגן צווישן זיך: ווער איז ער, וואָס ער פאַרגיט אַפילו עבירות? אוּן ער האָט געזאָגט צוּ דער אִשה: דיין אֱמוּנה האָט דיך גערַאַטעוועט; גיי בּשָׁלום!

ח אוּן עס איז געווען בּאַלד אַזוי, אַז ער איז געגאַנגען דוּרך שטעט אוּן שׂטעטלעך, אוּן האָט געדַרשנט די בּשׂוֹרת הגאוּלָה פּוּן דעם מַלכוּת ה', אוּן די צוועלף זענען מיט רבי מֶלך המָשיחַ געווען, אוּן אויך עטלעכע נָשים, וואָס זענען געהיילט געוואָרן פּוּן שדים אוּן חלָאִים: מִריָם, וועמען מען האָט גערופּן מַגדָלית, פּוּן וועמען זיבּן שדים זענען אַרויס, אוּן יוֹחָנָה, דאָס אִשָׁה פּוּן כּוּזָאן, אַ מְנַהֵל-מַשָׁק-בַּיִת בּיי הוֹרדוסן, אוּן שׂוֹשַׁנָה, אוּן אַ סַך

אַנדערע, וואָס האָבן זיי געדינט מיט זייער האָבּ אוּן גוּטס. אוּן בּעת אַ סַך עם איז זיך צוּזאַמענגעקוּמען, אוּן זיי זענען געקוּמען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ פוּן יעדער שטעטל, האָט ער גערעדט מיט אַ מָשל: דער זייֶער איז אַרויסגעגאַנגען צוּ פאַרזייֶען זיין זרִיעה; אוּן בּעת ער האָט געזייֶט, איז טייל געפאַלן בּיים דֶּרֶךְ, אוּן איז צעטרעטן געוואָרן, אוּן די פייגל פוּן שָמַיִם האָבּן זי פאַרצערט. אוּן אַנדערע איז געפאַלן אויף דעם פעלזן; אוּן בּאַלד ווי זי איז אויפגעגאַנגען, איז זי פאַרוועלקט געוואָרן, ווארים זי האָט נישט געהאַט קיין פייכטקייט. אוּן אַנדערע איז געפאַלן צווישן דערנער, אוּן די דערנער זענען געוואָקסן מיט איר, אוּן האָבּן זי דערשטיקט. אוּן אַנדערע איז געפאַלן אויף אֲדָמָה טוֹבָה, אוּן איז געוואָקסן, אוּן האָט אַרויסגעבּראַכט פרוכט הונדערטפאַך. בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געזאָגט, האָט ער אויסגערופן: דער, וואָס האָט אויערן צוּ הערן, זאָל הערן. אוּן אַז משיחס תּלמידים האָבּן אים געפרעגט, וואָס דאָס דאָזיקע מָשל קאָן מיינען, האָט ער געזאָגט: אייך איז געגעבּן געוואָרן צוּ פאַרשטיין די סוֹדות פוּן דעם מַלכות ה', אָבּער פאַר די איבּעריקע - אין משָלים, כּדי זיי זאָלן זען אוּן דאָך נישט זען, אוּן הערן אוּן דאָך נישט פאַרשטיין. אוּן דאָס מיינט דאָס מָשל: די זרִיעה איז דאָס דָּבָר ה'. אוּן יענע בּיים דֶּרֶךְ זענען די, וואָס האָבּן עס געהערט, דערנאָך קומט הַשָּטן, אוּן נעמט אַוועק דאָס דָּבָר פוּן זייער לֵב, כּדי זיי זאָלן נישט גלויבּן אוּן געראַטעוועט ווערן. אוּן יענע אויף דעם פעלזן, זענען די, וואָס בּשַעת זיי הערן, נעמען זיי אָן דאָס דָּבָר מיט שִמְחָה; זיי האבּן אָבּער נישט קיין שֹׁרֶש, אוּן גלויבּן אַ ווייל, אוּן פאַלן אָפּ אין צייט פוּן נסָיון [תסל"ב ב, ג]. אוּן דאָס, וואָס איז געפאַלן צרוישן דערנער, דאָס זענען די, וואָס האָבּן געהערט, אוּן בּשַעת זיי גייען אַוועק, ווערן זיי דערשטיקט פוּן די דאַגות אוּן עשִירות אוּן תַּענוגים פוּן לעבּן,

אוּן זייער פרוּכט וועלט נישט צייַטיק. אוּן דאָס אויף דער אֲדָמָה טוֹבָה, דאָס זענען די, וואָס האַלטן פעסט דאָס דָּבָר, וואָס זיי האָבן געהערט, אין אַן ערלעך אוּן לֵב טוֹב, אוּן בּרענגען אַרויס פרוּכט מיט סבלנות. אוּן קיינער, וואָס האָט אָנגעצונדן אַ אוֹר, פאַרדעקט עס מיט אַ כֶּלי, אָדער שטעלט עס אוּנטער אַ בּעט; נייערט ער שטעלט עס אין אַ לייכטער, כּדי די, וואָס קומען אַריין, זאָלן קענען זען דאָס אוֹר. מחמת עס איז גאָרנישט פאַרהוילן, וואָס וועט נישט ווערן אַנטפלעקט, אוּן סע איז גאָרנישט פאַרבאָרגן, וואָס וועט נישט ווערן באַקאַנט אוּן דערזען דאָס אוֹר. דעריבּער שׂימוּ לב וויאַזוי איר הערט; מחמת ווער סע האָט, דעם וועט געגעבּן ווערן, אוּן ווער סע האָט נישט, פוּן אים וועט אַוועקגענומען ווערן אַפילו דאָס, וואָס ער מיינט ער האָט. אוּן עס זענען צוּ אים געקומען זיין אֵם אוּן זיינע אַחִים, אוּן זיי האבּן נישט געקאָנט צוּקומען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ צוליבּ דעם עוֹלם. אוּן מען האָט אים געזאָגט: דיין אֵם אוּן דיינע אַחִים שטייען אין דרויסן אוּןווילן דיך זען. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: מיין אֵם אוּן מיינע אַחִים זענען די דאָזיקע, וואָס הערן דאָס דָּבָר ה', אוּן טוּען עס. אוּן עס איז געווען אין איינעם פוּן יענע טעג, אַז רבי מֶלך המָשיחַ אוּן משיחס תַּלמידים זענען אַריַינגעגאַנגען אין אַ סִירָה, אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: לאָמיר אַריבּערפארן אויף דער אַנדערער זייט יַם, אוּן זיי זענען אַרויסגעפאָרן. אוּן בּעת זיי זענען געפאָרן, איז ער איינגעשלאָפן. אוּן אַ שטורעמווינט האָט זיך אַראָפּגעלאָזט אויפן יַם; אוּן זיי זענען פאַרפלייצט געוואָרן, אוּן זענען געווען אין סַכָּנה. אוּן איי זענען צוּגעגאַנגען, אוּן האָבּן אים אויפגעוועקט, אוּן געזאָגט: אֲדוֹנֵנוּ, אֲדוֹנֵנוּ, מיר גייען אוּנטער! אוּן ער איז אויפגעשטאַנען, אוּן האָט אָנגעשריגן אויף דעם ווינט אוּן די שטורעמדיקע כוואַליעס; אוּן זיי האָבּן זיך

געלייגט, אוּן עס איז געוואָרן שטיל. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: וואוּ איז אייער אֱמוּנה? אוּן זיי האָבן מוֹרא געהאַט אוּן זיך געחִידושט, אוּן האָבן געזאָגט איינער צוּם אַנדערן: וועֶר אייגנטלעך איז ער, וואָס ער באַפעלט אַפילו ווינט אוּן מַיִם, אוּן זיי געהאָרכן אים [תהלים קז,כה]! אוּן זיי זענען אָנגעקוּמען אין דעם אֶרֶץ פוּן די גַדרִיִים, וואָס איז קעגנאיבּער גָלִיל. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרויסגעקוּמען אויף דער יַבָּשה, איז אים אַנטקעגן געקוּמען אַ בן אדם פוּן דער שטאָט, וואָס האָט געהאַט שדים; פאַר אַ לאַנגע צייט האָט ער נישט געטראָגן קיין קלייד‌ער, אוּן האָט זיך נישט אויפגעהאַלטן אין קיין בֵּית, נייערט צווישן די קבָרים. אוּן אַז ער האָט דערזען רבי מֶלך המָשיחַ, האָט ער אויסגעשריגן, אוּן איז פאַר אים אַנידערגעפאַלן, אוּן האָט מיט אַ הויך קוֹל געזאָגט: מַה לִי וּלְךָ, יהושע/ישוע, דוּ זוּן פוּן דעם אויבּערשטער? איך בּעט דיך, פייניק מיך נישט. מחמת ער האָט באַפוילן דעם שד אַרויסצוּקוּמען פוּן דעם בן אדם. מחמת אַ סַך מאַל האָט רבי מֶלך המָשיחַ אים אָנגעכאַפּט; אוּן מען האָט אים געהאַלטן אוּנטער שמִירה, אוּן אים געבּוּנדן מיט שָרשָרוֹת אוּן מיט שטריק, אָבּער ער האָט פוּנאַנדערגעריסן די שטריק, אוּן איז געטריבּן געוואָרן פוּן דעם שד אין די מִדבָּרִיוֹת אַריין. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים געפרעגט: וואָס איז דיין נאַמען? האָט ער געזאָגט: לעגיאָן; מחמת אַ סַך שדים זענען אַריין אין אים. אוּן זיי האָבן אים געבּעטן, אַז ער זאָל זיי נישט באַפעלן צוּ נידערן אין דעם תְהוֹם אַריין. אוּן דאָרטן אויפן הָר האָט זיך געפּאַשעט אַ גרויסע סטאַדע חזִירים; אוּן זיי האָבן אים געבּעטן, אַז ער זאָל זיי געבּן דערלויבּעניש אין זיי אַרײַנצוגיין. אוּן ער האָט זיי געגעבּן דערלויבּעניש. אוּן די שדים זענען אַרויסגעקוּמען פוּן דעם בן אדם, אוּן זענען אַריין אין די חזִירים; אוּן די סטאַדע האָט זיך

אַראָפּגעלאָזט פּון דעם שיפֿוע אין יַם אַריין, אוּן זענען דערטרונקען געוואָרן. אוּן אַז די רוֹעים האָבּן געזען, וואָס עס איז געשען, זענען זיי אַנטלאָפֿן, אוּן האָבּן עס דערציילט אין דער שטאָט אוּן אין די דערפֿער. אוּן זיי זענען אַרויסגעגאַנגען זען וואָס עס איז געשען; אוּן זיי זענען געקומען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן האָבּן געפֿונען דעם בן אדם, פּוּן וועמען די שדים זענען אַרויס, זיצן בּיי די פֿיס פּוּן רבי מֶלך המָשיחַ, אַנגעטאָן אוּן בּיים קלאָרן שֵׂכל, אוּן זיי האָבּן מוֹרא באַקומען. אוּן די, וואָס האָבּן עס געזען, האָבּן דערציילט וויאַזוי דער באַזעסענער איז געהיילט געוואָרן. אוּן דאָס גאַנצע עם רוּנדאַרום פּוּן דעם אֶרֶץ פּוּן די גַדרִיים האָט אים געבּעטן, אַז ער זאָל פּוּן זיי אַוועקציען; מחמת עס איז זיי באַפֿאַלן אַ גרויסע מוֹרא, אוּן ער איז אַרײַנגעגאַנגען אין אַ סִירָה, אוּן האָט זיך אוּמגעקערט. אוּן דער בן אדם, פּוּן וועמען די שדים זענען אַרויס, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געבּעטן, אַז ער זאָל מעגן פֿאַרבּלײַבּן מיט אים; אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים אַוועקגעשיקט, אוּן געזאָגט: קער דיך אוּם אַהיים, אוּן דערציל וואָס ה' האָט מיט דיר געטאָן. אוּן ער איז געגאַנגען, אוּן האָט דערציילט אין דער גאַנצער שטאָט, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט מיט אים געטאָן. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אוּמגעקערט, האָט דאָס עם אים מקַבּל-פָּנים געווען; מחמת זיי האָבּן אַלע געוואַרט אויף אים. אוּן הִנֵּה עס איז געקומען אַ בן אדם מיטן נאָמען יָאִיר, וואָס איז געווען אַ גַבּאי פּוּן דער שוּל; אוּן ער איז אַנידערגעפֿאַלן צוּ משיחס פֿיס, אוּן האָט אים געבּעטן, צוּ קומען אין זיין בֵּית אַריין; מחמת ער האָט געהאַט אַ בַּת-יחִידה, אין עלטער פּוּן אַרוּם צוועלף יאָר, אוּן זי האָט געהאַלטן בּיים שטאַרבּן. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז אַהינגעגאַנגען, האָט זיך דאָס עם געדרענגט אַרוּם אים. אוּן אַן אִשָּׁה, וואָס האָט צוועלף יאָר

געהאַט אַ זָבַת דָּם [נִדָּה טומאָה], אוּן וואָס האָט אויסגעגעבן איר גאָנץ פאַרמעגן אויף רוֹפאים, אוּן קיינער האָט זי נישט געקענט היילן, האָט גענעענט הינטער אים, אוּן האָט אָנגעריכט די מַלבוש פון רבי מֶלך המָשיחַס צִיצִית, אוּן בּאַלד האָט איר זָבַת דָּם [נִדָּה טומאָה] זיך אַפּגעשטעלט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: וער האָט מיך אָנגעריכט? אוּן אַז אַלע האָבּן געלייקנט, האָט כּיפּא געזאָגט: אֲדוֹנִי, דאָס עם דריקט אוּן דרענגט דיך! אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: עמיצער האָט מיך אָנגעריכט; מחמת איך האָבּ דערפילט, אַז אַ גבוּרה איז פוּן מיר אַרויסגעגאַנגען. אוּן בּעת די אִשָּׁה האָט געזען, אַז זי איז נישט געבּליבּן פאַרבּאָרגן, איז זי געקומען אַ ציטערדיקע אוּן איז פאַר אים אַנידערגעפאַלן, אוּן האָט דערציילט פאַר דעם גאַנצן עם, פאַרוואָס זי האָט אים אָנגעריכט, אוּן ווי זי איז בּאַלד געהיילט געוואָרן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ איר געזאָגט: בִּתִּי, אֱמוּנָתֵךְ הוֹשִׁיעָה אוֹתָךְ; גיי בּשָׁלום! בּשַׁעת ער האָט נאָך גערעדט, איז געקומען איינער פוּן דעם גַבּאִיס בֵּית, אוּן האָט געזאָגט: דיין בַּת איז נִפְטָר; זיי נישט מַטרִיחַ דעם רַבִּי. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געהערט, האָט ער צוּ אים געזאָגט: האָבּ נישט קיין מוֹרא; האָבּ נאָר אֱמוּנה, אוּן זי וועט גערַאטעוועט ווערן. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז צוּגעקומען צום בֵּית, האָט ער קיינעם נישט געלאָזט אַריַינגיין מיט אים, אַחוּץ כּיפּא אוּן יוֹחָנָן, אוּן יַעקֹבן, אוּן דעם אָבּ אוּן די אֵם פוּן דעם מיידל. אוּן אַלע האָבּן זי בּאַוויינט אוּן בּאַקלאָגט; אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: ווייניט נישט; מחמת זי איז נישט נִפְטָר, נייערט זי שלאָפט. אוּן זיי האָבּן אים גוּט אויסגעלאַכט, ווייל זיי האָבּן געוואוּסט, אַז זי איז נִפְטָר. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט זי אָנגענומען בּיי דער האַנט, אוּן געזאָגט: יֶלֶד, שטיי אויף. אוּן אירע נְשָׁמה האָט זיך צוּריקגעקערט, אוּן זי

איז באַלד אויפגעשטאַנען; און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געהייסן, מע זאָל איר געבן עפּעס צו עסן. און אירע הוֹרים זענען נִשתּוֹמם געוואָרן; אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי באַפוילן, אַז זיי זאָלן קיינעם נישט ערציילן, וואָס עס איז געשען.

ט און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוזאַמענגערופן די צוועלף, און האָט זיי געגעבן מאַכט און שלִיטה איבּער אַלע שדים, און צו היילן מַחֲלוֹת. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי אַרויסגעשיקט אָנצוזאָגן דאָס מַלכות ה', און צו היילן. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: נעמט גאָרנישט מיט אויפן דֶּרֶךְ, נישט קיין שטעקן, נישט קיין רייזעטאַש, נישט קיין לֶחֶם, נישט קיין געלט; און האָט אויך נישט קיין צוויי רעק. און אין וואָסער בֵּית איר וועט אַריינקומען, דאָרטן פאַרבּלייבט, און פון דאָרטן גייט ווייטער. און וואו מען וועט אייך נישט אויפנעמען, זאָלט איר פאַרלאָזן יענע שטעטל, און אָפּטרעסלען דעם שטויב פון אייערע פיס פאַר אַן עֵדות קעגן זיי [נָעַר חָצְנוֹ]. און זיי האָבן אָפּגעקערט, און זענען געגאַנגען איבּער די שטעטלעך, און האָבן מבַשֵּׂר געווען די בּשׂוֹרת הגאוּלָה און אומעטום געהיילט. און הוֹרדוס, דער טעטראַרך, האָט געהערט פון אַלץ, וואָס עס איז געטאָן געוואָרן, און ער איז שטאַרק באַזאָרגט [לֵב רֹגֵז] געווען, מחמת טייל האָבן געזאָגט, אַז יוֹחָנָן איז אויפגעשטאַנען תּחִיַּת-המֵתים, און אַנדערע, אַז אלִיָּהוּ הַנָּבִיא האָט זיך באַוויזן; און ווידער אַנדערע, אַז איינער פון די אַלטע נבִיאים איז אויפגעשטאַנען. און הוֹרדוס האָט געזאָגט: יוֹחָנָן האָבּ איך געלאָזט אָפּהאַקן דעם קאָפּ; אָבּער ווער איז דער דאָזיקער, פון וועמען איך הער אַזוינע זאַכן? און ער האָט אים באַגערט צו זען. און די שלִיחים האָבּן זיך אומגעקערט, און האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ דערציילט, וואָס זיי האָבּן געטאָן. און ער האָט זיי געזונט מיט זיך אין אַ יחידות און האָט אָפּגעקערט צו אַ

שטעטל, וואָס האָט געהייסן בֵּית-צַיְדָה. אוּן אַז דאָס עם האָט דאָס בּאַמערקט, זענען זיי אים נאַכגעגאַנגען, אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי אויפגענומען, אוּן האָט צוּ זיי גערעדט פּוּן דעם מַלכות ה', אוּן די, וואָס האָבּן זיך גענייטיקט איז אַ רפואה שלמה, האָט ער געהיילט. אוּן דער יוֹם האָט זיך אָנגעהויבּן צוּ נייגן; אוּן די צוועלף האָבּן גענעענט, אוּן צוּ אים גענאָגט: לאָז אָפּ דאָס עם, כּדי זיי זאָלן קענען גיין אין די אַרומיקע שטעטלעך אוּן פּעלדער איבּערצוּנעכטיקן אוּן צוּ קריגן אֹכֶל; מחמת מיר זענען דאָ אין אַ וויסטן אָרט. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי גענאָגט: גיט איר זיי צוּ עסן. האָבּן זיי גענאָגט: מיר האָבּן נישט מער ווי פינף לאַבּנס אוּן צוויי פיש -- סיידן מיר זאָלן גיין אוּן קויפן אֹכֶל פאַר דעם דאָזיקן גאַנצן עם. מחמת זיי זענען געווען אַרוּם פינף טויזנט מאַן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט צוּ משיחס תּלמידים: זעצט זיי אויס אין קבּוצוֹת, אַרוּם פּוּפּציק אין יעדער. אוּן זיי האָבּן אַזוי געטאָן, אוּן האָבּן אַלעמען אויסגעזעצט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט גענוּמען די פינף לאַבּנס אוּן די צוויי פיש, אוּן האָט אויפגעהויבּן זיינע אויגן צוּם שָׁמַיִם, אוּן האָט אַ בּרָכה געמאַכט אוּן פּוּן זיי אָפּגעבּראָכן, אוּן זיי געגעבּן די תַּלמידים, צוּ גרייטן פאַר דעם עם [פּוּן דער פַּאַרבּרענג]. אוּן זיי האָבּן אַלע געגעסן צוּ דער זאַט; אוּן זיי האָבּן צונויפגענוּמען פּוּן די רבֿיס שיריים איבּערגעבּליבּענע בּרעקלעך, צוועלף קערבּ.

אוּן עס איז געווען, בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט אַליין מִתפַּלֵל געווען, זענען די תּלמידים געווען מיט אים; אוּן ער האָט זיי געפרעגט: וועֶר, זאָגט דאָס עם, בּין איך? אוּן זיי האָבּן געענטפערט, אוּן געזאָגט: יוֹחָנָן פּוּן המקוה טבילה פּוּן תשובה. אָבּער אַנדערע זאָגן: אֵלִיָהוּ הַנָבִיא; אוּן אַנדערע, אַז איינער פּוּן די אַלטע נבִיאים איז אויפגעשטאַנען. האָט ער צוּ זיי געזאָגט:

איר אָבער, וועט זאָגט איר, אֲנִי הוּא! אוּן כֵּיפָא האָט
געענטפערט: דער רֶבִּי מלך המָשיחַ פון ה'. אוּן ער האָט זיי
באַפוילן אוּן געבאָטן, אַז זיי זאָלן עס קיינעם נישט
רערצייילן, אוּן געזאָגט: דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] מוּז
ליידן אַ סַך יסורים, אוּן אָפּווארפן ווערן פּוּן די זקֵנים אוּן
ראָשי-כֹּהֲנים אוּן סוֹפרים [רַבָּנִים], אוּן געטייט ווערן, אוּן אויף
דעם יוֹם השלישי ווידער אויפשטיין. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט
געזאָגט צוּ אַלעמען: ווייל מיר וועט נאָכגיין זאָל ער זיך אַליין
פאַרלייקענען, אוּן יוֹם יוֹם נעמען אויף זיך זיין עֲקֵדָה עץ בראשית
כב, ז בּוּים פּוּן מסירות נפש, אוּן מיר נאָכגיין. מחמת וועט סע
וויל ראַטעוועט זיין נֶפֶשׁ, וועט עס פאַרלירן; אוּן וועט סע וועט
פאַרלירן זיין נֶפֶשׁ פּוּן מיינעטוועגן, וועט עס ראַטעוועט. מחמת
וואָס נוּצט עס דעם אָדָם, וועט ער זאָל געווינען די גאַנצע וועלט,
וְהוּא עָצְמוֹ יֹאבַד אוֹ יִנָּזֵק? מחמת וועט סע וועט זיך שעמען מיט
מיר אוּן מיט מיינע רייד, וועט דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח]
זיך שעמען מיט אים, בּעת ער וועט קוּמען אין זיין כָּבוד, אוּן אין
דעם כָּבוד פּוּן זיין אלוקים הָאָב [עַתִּיק יוֹמִין,דניאל ז, יג] אוּן די
מַלאָכים הקָדוֹשִׁים. באֱמת, איך זאָג אייך, פאַראַן עטלעכע פּוּן
די, וואָס שטייען דאָ, וואָס וועלן נישט פאַרזוכן דעם טַעם פּוּן
מָוֶת, ביז זיי וועלן זען דאָס מַלכות ה'. אוּן עס איז געווען אַרוּם
אַכט טעג נאָך די דאָזיקע רייד, אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט
גענוּמען מיט זיך כֵּיפָא, אוּן יוֹחָנָן, אוּן יַעקֹבן, אוּן איז
אַרויפגעגאַנגען אויף דעם הָר מִתפַּלֵל צוּ זיין. אוּן בּעת ער האָט
מִתפַּלֵל געווען, האָט זיך דאָס אויסזען פּוּן זיין פָּנים
פאַרענדערט, אוּן זיינע מַלבּוּשים זענען געוואָרן שטראַלנדיק
ווייס. אוּן אָט האָבּן צוויי בְּנֵי אָדָם געזעדט מיט אים, מֹשה אוּן
אלִיָהוּ הַנָּבִיא, וואָס האָבּן זיך אַנטפּלעקט אין כבוד, אוּן האָבּן
געזעדט פּוּן רבי מֶלך המָשיחַס הסטלקות, וואָס ער האָט

געדאַרפט ממַלא זיין אין ירושָלַיִם. אוּן כֵּיפָּא אוּן דִי, וואָס זענען געווען מיט אים, זענען באַפאַלן געוואָרן פוּן אַ שווערן שלאָף; אוּן בּעת זיי האָבּן זיך אויפגעכאַפּט, האָבּן זיי געזען זיין כּבוד אוּן די צוויי בְּנֵי אָדָם, וואָס זענען געשטאַנען מיט אים. אוּן עס איז געווען, בּעת זיי האָבּן זיך גענומען פוּן אים שיידן, האָט כֵּיפָּא געזאָגט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ: רֶבִּי, עס איז טוֹב פאַר אוּנדז דאָ צוּ זיין; לאָמיר מאַכן דריי סֻכּוֹת, אֶחָד פאַר דיר, אֶחָד פאַר מֹשהן, אוּן אֶחָד פאַר אֵלִיָהוּן; אָבּער ער האָט נישט געוואוּסט, וואָס ער רעדט. אוּן בּשָׁעת ער האָט דאָס געזאָגט, איז געקומען אַ וואָלקן אוּן האָט זיי פאַרשאָטנט; אוּן זיי האָבּן זיך געפאָרכטן, בּעת זיי זענען אַריַינגעקומען אין דעם וואָלקן. אוּן אַ בּת קוֹל איז אַרויס פוּן דעם וואָלקן, אַזוי צוּ זאָגן : זֶה בְּנִי בְּחִירִי אֵלָיו תִּשְׁמָעוּן, דער זון פוּן דער אויבּערשטער, מיין אויסדערווייַלטער, אים זאָלט איר הערן. אוּן בּעת דאָס בּת קוֹל האָט זיך געהערט, האָט זיך רבי מֶלך המָשיחַ געפונען אַליין. אוּן זיי האָבּן געשוויגן, אוּן האָבּן קיינעם נישט אין יענע טעג דערצוילט דאָס, וואָס זיי האָבּן געזען. אוּן עס איז געווען אויפן אַנדערן יוֹם, בּעת זיי האָבּן אַראָפּגענידערט פוּן דעם הָר, האָט אים באַגעגנט אַ גרויסער עוֹלם. אוּן הִנֵּה, אַן איש פוּן עולם געשריגן, אוּן געזאָגט: רֶבִּי, איך בּעט דיך אַ קוּק צוּ טאָן אויף מיין זון, מחמת ער איז מיין בֵּן יָחִיד; אוּן הִנֵּה, אַ שד כאַפּט אים אָן, אוּן ער שרייט פּלוצים אויס; אוּן ער רייסט אים, בּיז ער שוימט, אוּן ער ווייַכט פוּן אים שווער, אוּן טוט אים שטאַרק צעשלאָגן. אוּן איך האָבּ געבּעטן דיינע תּלמידים, אַז זיי זאָלן אים אַרויסטרייַבּן, אוּן זיי האָבּן נישט געקענט; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן געזאָגט: אָ, אומגלויבּיקער אוּן פאַרקרומטער דוֹר, ווי לאַנג נאָך זאָל איך זיין מיט אייך, אוּן אייך פאַרטראָגן? בּרענג אַהער דיין זון. אוּן ווי

נאָר ער האָט געטאָן געטענען, האָט אים דער שד
אָנידערגעוואָרפן, אוּן אים מוֹראדיק געריסן. אָבער רבי מֶלך
המָשיחַ האָט אַנגעשריגן אויף דעם שד, אוּן געהיילט דאָס יינגל,
אוּן אים צוריקגעגעבן זיין אָב. אוּן זיי זענען אַלע נִשתּוֹמם
געוואָרן פוּן דער גְּדֻלַּת ה׳. אוּן בשַׁעת אַלע האָבן זיך
געוואונדערט אויף אַלץ, וואָס ער האָט געטאָן, האָט רבי מֶלך
המָשיחַ געזאָגט צו משיחס תּלמידים: טוּט די דאָזיקע רייד
אַריין אין אייערע אויערן: מחמת דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח]
וועט איבערגענטפערט ווערן איז די הענט פוּן בְּנֵי אָדָם. אָבער
זיי האָבן נישט פאַרשטאַנען דאָס דאָזיקע דָּבָר, אוּן עס איז
געווען פאַרהוילן פוּן זיי, כּדי זיי זאָלן עס נישט באַנעמען; אוּן זיי
האָבן מוֹרא געהאָט רבי מֶלך המָשיחַ צו פרעגן וועגן דעם
דאָזיקן דָּבָר. אוּן עס איז אויפגעאַנגען אַ מַחשָׁבה צווישן זיי,
ווער פוּן זיי עס איז דער גָּדוֹל. אוּן בעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט
דערקענט די מַחשָׁבה פוּן זייער לֵב, האָט ער גענומע אַ יֶלֶד, אוּן
עס געשטעלט לעבן זיך, אוּן האָט צו זיי געזאָגט: ווער סע וועט
אויפנעמען דאָס דאָזיקע יֶלֶד אין מיין נאָמען, נעמט מיך אויף;
אוּן ווער סע וועט מיך אויפנעמען, נעמט אויף דעם, וואָס האָט
מיך געשיקט; מחמת דער, וואָס איז דער קלענסטער צווישן
אייך אַלע, דער דאָזיקער איז גָּדוֹל. אוּן יוֹחָנָן האָט געענטפערט:
רֶבִּי, מיר האָבן געזען איינעם אַרויסטרייבן שדים אין דיין
נאָמען, אוּן מיר האָבן אים פאַרווערט, ווארים ער גייט אונדז
נישט נאָך. אָבער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט:
פאַרווערט אים נישט; מחמת דער, וואָס איז נישט קעגן אייך,
איז פאַר אייך. אוּן עס איז געווען, בעת די טעג האָבן זיך שוין
דערנענטערט, אַז ער זאָל אַרויפגענומען ווערן, האָט רבי מֶלך
המָשיחַ אַנטשלאָסן געווענדט זיין פָּנים צו גיין קיין ירוּשָׁלַיִם,
אוּן ער האָט געשיקט שלִיחים פאַרויס פאַר אים, וואָס זענען

געגאַנגען אוּן זענען אַריַינגעקומען אין אַ דאָרף פוּן די שׂומרוֹנים, כּדי פאַר אים אָנצוּגרייטן. אוּן זיי האָבּן אים נישט אויפגענומען, ווארים זיין פָּנים איז געווען געווענדט צוּ גיין קיין ירוּשָׁלַיִם. אוּן בּעת משיחס תַּלמידים יַעקֹב אוּן יוֹחָנָן האָבּן דאָס געזען, האָבּן זיי געזאָגט: אֲדוֹנֵנוּ, ווילסטוּ, מיר זאָלן בּאַפעלן אַן אֵש זאָל אַראָפנידערן פוּן שָׁמַיִם, אוּן זיי פאַרצערן? אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אויסגעדרייט, אוּן האָט זיי פירגעהאַלטן. אוּן זיי זענען געגאַנגען אין אַן אַנדער דאָרף אַריין. אוּן בּעת זיי זענען געגאַנגען אויפן דֶּרֶךְ, האָט איינער צוּ אים געזאָגט: איך וויל דיר נאָכגיין וואוהין נאָר דוּ ווּעסט גיין. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים געזאָגט: די פוּקסן האָבּן היֶלן, אוּן די פייגל פוּן שָׁמַיִם האָבּן נעסטן, אָבּער דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] האָט נישט וואוּ זיין קאָפּ אַנירערצוּלייגן; אוּן צוּ אַן אַנדערן האָט ער געזאָגט: גיי מיר נאָך. אָבּער יענער האָט געזאָגט: אֲדוֹנִי, דערלויבּ מיר קוֹדם צוּ גיין אוּן מקַבּר זיין אָבִי. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: לאָז די מֵתים מקַבּר זיין זייערע אייגענע מֵתים; אוּן דוּ גיי אוסגערופנדיק אומעטוּם דאָס מַלכוּת ה'. אוּן אַן אַנדערער האָט געזאָגט: איך וועל דיר נאָכגיין, אָדוֹן; נאָר דערלויבּ מיר קוֹדם זיך צוּ געזעגענען מיט מיינע בּנֵי-בַּיִת. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: דער, וואָס לייגט צוּ אַ האַנט צוּם אַקער, אוּן קוּקט אויף צוּריק, טויג נישט פאַר דעם מַלכוּת ה'.

כ אוּן אַזוי האָט הָאָדוֹן בּאַשטימט זיבּעציק אַנדערע אוּן האָט זיי געשיקט זאַלבּעצווייֶט פאַרויס פאַר אים אין יעדער שטעטל אוּן אָרט, וואוהין ער האָט בּדֵעה געהאַט צוּ קוּמען. אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: דער קָציר איז גָּדוֹל, אָבּער די פוֹעֲלִים זענען ווינציק; בּעט דעריבּער הָאָדוֹן פוּן דעם קָציר, אַז ער זאָל אַרויסשיקן פוֹעֲלִים צוּ זיין קָציר. גייט; הִנֵּה שיק

איך אייך אַרויס ווי לעמער צווישן וועלף. טראָגט נישט קיין בייטל, נישט קיין רייזעטאַש, נישט קיין שיך; דרשו בשלום קיינעם נישט אונטערוועגנס. אוּן אין וואָסער בֵּית איר וועט אַריַינקומען, זאָגט קוֹדם: זאָל זיין שָׁלום צוּ דעם דאָזיקן בֵּית. אוּן אויבּ דאָרטן וועט זיין אַ בֶּן-שָׁלום, וועט אייער שָׁלום רוּען אויף אים; נאָר אויבּ נישט, וועט ער זיך ווידער אומקערן צוּ אייך. אוּן פאַרבּליַיבּט אין יענעם בֵּית, עסט אוּן טרינקט וואָס זיי גיבּן, מחמת דער אַרבּערטער איז ווערט זיין לוין; גייט נישט פוּן בֵּית צוּ בֵּית. אוּן אין וואָסער שטעטל איר קומט אַריין, אוּן זיי נעמען אייך אויף, עסט וואָס מע גרייט פאַר אייך, אוּן היילט די חוֹלים, וואָס געפינען זיך איז איר, אוּן זאָגט צוּ זיי: דאָס מַלכות ה' האָט צוּ אייך גענעענט. אוּן אין וואָסער שטעטל איר וועט אַריַינקומען, אוּן זיי וועלן אייך נישט אויפנעמען, טאָ גייט אַרויס אויף אירע גאַסן, אוּן זאָגט: אַפילוּ דעם שטויבּ פוּן אייער שטעטל, וואָס קלעפּט אויף אונדזערע פיס, ווישן מיר אָפּ קעגן אייך; דאָך וויסן זאָלט איר וויסן, אַז דאָס מַלכות ה' האָט גענעענט. איך זאָג אייך: סע וועט אין יענעם יוֹם אַ סַך גרינגער זיין פאַר סדוֹם, ווי פאַר יענער שטעטל. ווייַ צוּ דיר, כּוֹרָזין! ווייַ צוּ דיר, בֵּית-צַיָדָה ! מחמת אויבּ די וואונדער, וואָס זענען געטאָן געווואָרן אין אייך, וואָלטן געטאָן געווואָרן אין צוֹר אוּן אין צִידוֹן, וואָלטן זיי שוין לאַנג געזעסן אין זאָק אוּן אַש, אוּן תּשובה געטאָן. אין יום-הדין וועט זיין גרינגער פאַר צוֹר אוּן צִידוֹן ווי פאַר אייך. אוּן דוּ, כּפַר-נַחוּם, אַזש צוּם שָׁמַיִם וועסטוּ דיך דערהייבּן? אין שאוֹל-תַּחתִּיה וועסטוּ אַראָפּנידערן. דער, וואָס הערט אייך, טוּט מיך הערן; אוּן דער, וואָס פאַרוואַרפט אייך, טוּט מיך פאַרוואַרפן; אוּן דער, וואָס פאַרוואַרפט מיך, טוּט פאַרוואַרפן אים [ה'], וואָס האָט מיך געשיקט. אוּן די זיבּנציק האָבּן זיך אומגעקערט מיט שִׂמְחָה, אוּן געזאָגט: אֲדוֹנֵנוּ, אַפילוּ

די שדים זענען אונדז אונטערטעניק אין דיין נאָמען! אוּן רבי
מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: איך האָבּ געזען הַשָּׂטן פאַלן
ווי אַ בּליץ פוּן שָׁמַיִם. הִנֵּה, איך האָבּ אייך געגעבּן שלִיטה צוּ
טרעטן אויף שלאַנגען אוּן עקדישן, אוּן איבּער דער גאַנצער
גבוּרה פוּן דעם שׂוֹנא; אוּן קיין שוּם זאָך וועט אייך נישט שאַטן.
אָבּער פרייט אייך נישט איבּער דעם, וואָס די שדים זענען אייך
אונטערטעניק, נייערט פרייט אייך, וואָס אייערע נעמען זענען
פאַרשריבּן אין שָׁמַיִם. אוּן גראָד אין יענער שָׁעה האָט רבי מֶלך
המָשיחַ זיך געפרייט אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אוּן האָט געזאָגט:
בָּרוּך ה', איך דאָנק דיר, אלוקים אָבִי, אָב, אָדוֹן פוּן שָׁמַיִם אוּן
ערד, וואָס דוּ האָסט דאָס פאַרהוילן פוּן די חַכָמים אוּן
פאַרשטענדיקע, אוּן עס אַנטפּלעקט פאַר עוֹפעלעך; כֵּן, אלוקים
אָבִי, אָב, אַזוי איז געווען דיין רָצוֹן. אַלצדינג איז מיר
איבּערגעענטפערט געוואָרן פוּן מיין אלוקים אָבִי; אוּן קיינער
ווייסט נישט, ווער דער זוּן איז [דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער],
אַחוּץ דער אלוקים הָאָב; אוּן ווער דער אלוקים הָאָב איז, אַחוּץ
דער זוּן [דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער], אוּן דער, צוּ וועמען דער
זוּן וויל אים אַנטפּלעקן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך
געוועַנדט צוּ די תַּלמידים אַליין אין אַ יחידות, אוּן געזאָגט: אַשְׁרֵי
איז די אויגן, וואָס זען, וואָס איר זעט! מחמת איך זאָג אייך, אַז
אַ סַך נבִיאים אוּן מלָכים האָבּן בּאָגערט צוּ זען, וואָס איר זעט,
אוּן האָבּן עס נישט געזען, אוּן צוּ הערן, וואָס איר הערט, אוּן
האָבּן עס נישט געהערט. אוּן איינער אַ תַּלמיד-חָכם איז
אויפגעשטאַנען, כּדי רבי מֶלך המָשיחַ צוּ פרוּאווּן, אוּן האָט
געזאָגט: רֶבִּי, וואָס זאָל איך טאָן, צוּ יַרשענען חַיֵּי עוֹלם? האָט
רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים געזאָגט: וואָס שטייט געשריבּן אין דער
תּוֹרה? וויאַזוי לייענסטוּ? אוּן ער האָט געענטפערט, אוּן
געזאָגט: וְאָהַבְתָּ אֵת ה' אֱלֹקֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ

וּבְכָל־מְאֹדֶךָ אוּן מיט דיין גאַנצן פאַרשטאַנד, וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ [דברים ו,ה; ויקרא יט,יח].

אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: דוּ האָסט ריכטיק געענטפערט; דאָס טוּ, אוּן דוּ וועסט לעבּן. אָבּער אַזוי ווי ער האָט זיך געווּאָלט אַליין רעכטפאַרטיקן, האָט ער געזאָגט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ: אוּן ווער איז מיין חַבר? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: איינער אַ בן אדם איז אַראָפּגענידערט פוּן ירוּשָׁלַיִם קיין יְרִיחוֹ, אוּן איז אַריינגעפאַלן צווישן גַּזלָנים, וואָס האָבּן אים אויסגעטאָן אוּן צעשלאָגן, אוּן זענען אַוועקגעגאַנגען, אוּן אים געלאָזט אַ האַלבּ טויטן, אוּן עס האָט זיך גראָד געטראָפן, אַז אַ כֹּהן איז אַראָפּגענידערט יענעס דֶּרֶךְ; אוּן אַז ער האָט אים געזען, איז ער אַריבּערגעגאַנגען אויף דער אַנדערער זייט; אוּן אַזוי אויך אַ לֵוִי, בּעת ער איז פאַרבּייגעגאַנגען יענעם אָרט אוּן אים געזען, איז ער אַריבּערגעגאַנגען אויף דער אַנדערער זייט. אָבּער איינער אַ שׁוֹמרוֹני, בּעת ער האָט געריייזט, איז געקוּמען וואוּ ער איז געווען; אוּן אַז ער האָט אים געזען, האָט אים אָנגענוּמען אַ רַחמָנות, אוּן ער איז צוּגעגאַנגען צוּ אים, אוּן האָט פאַרבּונדן זיינע וואונדן, אוּן אַרויפגעגאָסן אויף זיי אייֶל אוּן ווײַן, אוּן ער האָט אים אַרויפגעזעצט אויף זיין אייגענער בּהֵמה, אוּן האָט אים געבּראַכט אין אַ מלון אַריין, אוּן האָט פאַר אים געזאָרגט. אוּן אויף מָחָר האָט ער אַרויסגענוּמען צוויי דינָרים, אוּן האָט זיי געגבּן דעם בַּעל-אַכסַניא, אוּן געזאָגט: שׂימוּ לב אויף אים, אוּן וויפל מער דוּ וועסט אויסגעבּן, וועל איך דיר בּאַצאָלן, ווען איך וועל צוריקקוּמען. ווער פוּן די דאָזיקע דריי, מיינסטוּ, האָט זיך אַרויסגעוויזן פאַר אַ חַבר צוּ אים, וואָס איז אַריַינגעפאַלן צוויישן די גַּזלָנים? האָט ער געזאָגט: דער, וואָס האָט אויף אים רַחמָנות געהאַט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: גיי, אוּן טוּ דוּ אויך אַזוי. אוּן

עס איז געווען, בּעת זיי זענען געגאַנגען אין דֶּרֶךְ, איז רבי מֶלך המָשיחַ געקומען אין איינעם אַ שטעטל אַריין; און אַן אִשָּׁה מיטן נאָמען מַרתָּא האָט אים אויפגענומען אין איר בַּיִת. און זי האָט געהאַט אַן אָחוֹת, וואָס האָט געהייסן מִרְיָם, וואָס האָט זיך געזעצט צו דעם פיס פון הָאָדוֹן, און האָט זיך צוגעהערט צו זיין תּוֹרה. מַרתָּא איז אָבּער געווען פאַרנומען מיט דעם פיל בּאַדינען; און זי איז צוגעגאַנגען, און האָט געזאָגט: אֲדוֹנִי, טוּט דיך נישט אַרן, וואָס מיין אָחוֹת האָט מיך איבּערגעלאָזן צו דינען אַליין? זאָג איר דעריבּער, אַז זי זאָל מיר העלפן. און הָאָדוֹן האָט געענטפערט, און צו איר געזאָגט: מַרתָּא, מַרתָּא, דו זאָרגסט און דַאגֶהסט זיך איבּער אַ סַך זאַכן; איין זאַך איז אָבּער נייטיק, און מִרְיָם האָט זיך אויסדערוויילט דעם חֵלֶק הַטּוֹב, וואָס וועט פון איר נישט אַוועקגענומען ווערן.

יא און עס איז געווען, בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט אין איינעם אַן אַרט מִתפַּלֵל געווען, האָט איינער פון משיחס תּלמידים צו אים געזאָגט, בּשַׁעת ער האָט פאַרענדיקט: אֲדוֹנִי, לערן אונדז מִתפַּלֵל צו זיין, אַזוי ווי יוֹחָנָן האָט געלערנט זיינע תּלמידים. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: בּעת איר זענט מִתפַּלֵל, זאָלט איר זאָגן: אָבִינוּ יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ, תָּבוֹא מַלְכוּתְךָ. אֶת לֶחֶם חֻקֵּנוּ תֵּן לָנוּ יוֹם יוֹם; וְסְלַח לָנוּ עַל חֲטָאֵינוּ, כִּי גַם אֲנַחְנוּ סוֹלְחִים לְכָל הַחוֹטְאִים לָנוּ; וְאַל תְּבִיאֵנוּ לִידֵי נִסָּיוֹן. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: וועט פון אייך, וואָס האָט אַ פריינט, און ער זאָל קומען צו אים אין חֲצוֹת הַלַּיְלָה, און זאָגן: פריינט, אַנטלַי מיר דריי כִּכָּרוֹת לֶחֶם, מחמת מיינער אַ פריינט איז צו מיר געקומען פון דֶּרֶךְ, און איך האָבּ נישט וואָס צו גרייטן פאַר אים; און יענער וועט ענטפערן פון אינעווייניק: זיי מיך נישט מַטרִיחַ; די דֶּלֶת איז שוין פאַרשלאָסן, און מיינע יְלָדִים זענען מיט מיר אין בּעט; איך קאָן נישט אויפשטיין און דיר געבּן. איך זאָג

אייך, כאָטש ער וועט נישט אויפשטיין אוּן אים געבּן, ווייל ער
איז זיין פריינט, וועט ער אָבּער אויפשטיין צוליבּ זיין
צודרינגלעכקייט, אוּן אים געבּן וואָס ער נייטיקט זיך. אוּן איך
זאָג אייך: בּעט, אוּן סע וועט אייך געגעבּן ווערן; זוכט, אוּן איר
וועט געפינען; קלאַפּט אָן, אוּן סע וועט פאַר אייך געעפנט ווערן.
מחמת יעדער בּן אדם, וואָס בּעט, וועט באַקומען; אוּן דער, וואָס
זוכט, וועט געפינען; אוּן פאַר דעם, וואָס קלאַפּט אָן, פאַר אים
וועט געעפנט ווערן. אוּן ווער פוּן אייך, וואָס איז אַן אָבּ, אוּן זיין
זוּן זאָל אים בּעטן לֶחֶם, וועט ער אים געבּן אַ שטיין? אָדער אַ
פיש, אוּן אַנשטאָט אַ פיש, וועט ער אים געבּן אַ נָחָש?
אָדער אויבּ ער זאָל בּעטן אַ בֵּיצָה, וועט ער אים געבּן אַן עקדיש?
מַה-דאָך איר, וואָס זענט רעים, פאַרשטייט ווי צוּ געבּן מַתָּנוֹת
טוֹבוֹת אייערע בָּנִים, וויפל-זשע מער וועט דער אלוקים הָאָב
שֶׁבַּשָּׁמַיִם געבּן דעם רוּחַ-הַקוֹדֶשׁ צוּ די, וואָס בּעטן אים? אוּן רבי
מֶלך המָשיחַ האָט אַרויסגעטריבּן אַ שד, וואָס איז געווען שטוּם;
אוּן עס איז געווען, בּעת דער שד איז אַרויסגעגאַנגען, האָט דער
איש אִלֵּם גערעדט אוּן דאָס עם איז נִשתּוֹמם געוואָרן. אָבּער
עטלעכע צווישן זיי האָבּן געזאָגט: ער טרייבּט אַרויס שדים דוּרך
בַּעל-זבוּב, דעם שַׂר פוּן די שדים. אוּן אַנדערע האָבּן אים
געפּרוּאווט, אוּן בּאַגערט פוּן אים אַ צייכן פוּן שָׁמַיִם. אוּן
פאַרשטייענדיק זייערע מַחשָׁבות, האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי
געזאָגט: יעדע מלוכה, וואָס איז צעטיילט קעגן זיך אַליין, ווערט
חָרוב; אוּן אַ בֵּית פאַלט אויף אַ בֵּית. אוּן אויבּ הַשָּׂטן איז אויך
צעטיילט קעגן זיך אַליין וויאַזוי קאַן זיין מלוכה האָבּן א קִיום?
ווארים איר זאָגט, אַז איך טרייַבּ אַרויס שדים דוּרך בַּעל-זבוּב.
אוּן אויבּ איך טרייַבּ אַרויס שדים דוּרך בַּעל-זבוּב, דוּרך וועמען
טוּען אייערע בָּנִים זיי אַרויסטרייַבּן? דעריבּער זאָלן זיי זיין
אייערע שׁוֹפטים. טרייַבּ איך אָבּער אַרויס שדים דוּרך דעם

פינגער פון ה', אַזוי האָט געזאגט צו אייך דאָס מַלכות ה'. וועט דער גיבּור, אינגאַנצן באַוואָפנט, באַוואַכט זיין אייגן הויף, איז זיין האָב-און-גוטס אין פרידן; נאָר אויב אַ שטאַרקערער פון אים קומט איבער אים און איז אים מנַצֵּחַ, אַזוי נעמט ער פון אים אַוועק זיין גאַנצע באַוואָפענונג, אויף וואָס ער האָט זיך פאַרזיכערט, און צעטיילט זיין זאַקרויב. וואָר סע איז נישט מיט מיר, איז קעגן מיר; און וואָר סע זאָמלט נישט איין מיט מיר, צעשפרייט. וועט דער שד גייט אַרויס פון אַ בן אדם, וואַנדערט ער אַרום אין טרוקענע ערטער, און זוכט אַ מָקוֹם-מנוֹחה; און אַז ער געפינט אים נישט, זאָגט ער: איך וויל מיך אומקערן אין מיין בֵּית אַריין, פונוואַנען איך בין אַרויסגעגאַנגען. און בעת ער קומט, געפינט ער עס אויסגעקערט און אויסגעפּוצט. דעמאָלט גייט ער, און נעמט זיבן אַנדערע שדים, נאָך ערגערע פון אים אַליין, און זיי גייען אַריין און וואוינען דאָרט; און דער סוֹף פון יענעם בן אדם וועט ערגער ווי דער אָנהייב. און בעת ער האָט דאָס געזאָגט, האָט איינע אַן אִשָּׁה פון דעם עם אויפגעהויבן איר קול, און האָט צו אים געזאָגט: אַשְׁרֵי איז דעם מוטערלייב, וואָס האָט דיך געטראַגן, און די בריסט, וואָס דו האַסט געזויגן! אָבער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: אַשְׁרֵי איז די, וואָס הערן דאָס דָּבָר ה', און היטן עס. און בעת דאָס עם האָט זיך פאַרזאַמלט אַרום אים, האָט ער אַנגעהויבן צו זאָגן: דער דאָזיקער דור איז אַ שלעכטער דור; ער פאַרלאַנגט אַ צייכן [אות], און סע וועט אים קיין אות נישט געגעבן ווערן, סיידן דעם אות יונָהן. וויי אַזוי וויי יוֹנָה איז געוואָרן אַ אות פאַר די בְּנֵי אָדָם פון נִינְוֵה, אַזוי וועט אויך דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] זיין פאַר דעם דאָזיקן דור. די מַלכּה פון תֵּימָן וועט אויפשטיין צום מִשפּט מיט די בְּנֵי אָדָם פון דעם דאָזיקן דור, און וועט זיי פאַרמִשפּטן; מחמת זי איז געקומען פון עק וועלט

צוּ הערן די חָכמה פּוּן שלֹמֹהן [מלכים א י,א] אוּן אָט איז פאַראַן אַ גרעסערער ווי שלֹמֹה. די בְּנֵי אָדָם פּוּן נִינְוֵה וועלן אויפשטיין צוּם מִשפּט מיט דעם דאָזיקן דוֹר, אוּן וועלן אים פאַרמְשפּטן; מחמת זיי האַבּן תּשוּבה געטאַן אויף דעם רוּפן פּוּן יוֹנָהן [יוֹנה ג,ה], אוּן הִנֵּה איז פאַראַן אַ גרעסערער ווי יוֹנָה. קיינער צינדט נישט אָן אַ אוֹר אוּן שטעלט עס אין אַ ווינקל, אוּן אויך נישט אוּנטער אַ מעסטל, נייערט אין אַ לייכטער, כּדי די, וואָס קוּמען אַריין, זאַלן קענען זען דאָס אוֹר. דאָס אוֹר פּוּן דעם גוּף איז דיין אויג; אויב דיין אויג איז גאַנץ, איז אויך דיין גאַנצער גוּף לויטער ליכטיקייט; נאָר אויב עס איז שלעכט, איז אויך דיין גאַנצער גוּף לויטער חֹשֶׁךְ. דעריבּער שׂימוּ לב, אַז דאָס אוֹר, וואָס איז אין דיר, זאָל נישט זיין חֹשֶׁךְ. אויב דיין גאַנצער גוּף איז לויטער ליכטיקייט, אוּן האָט נישט קיין חֹשֶׁךְ טייל, וועט ער זיין אינגאַנצן פוּל מיט ליכטיקייט, ווי בּעת דאָס אוֹר מיט זיין שטראַל טוּט דיך בּאַלייכטן. אוּן בּעת ער האָט געראַטן, האָט אַ פּרוּש אים פאַרבּעטן צוּ עסן מיט אים; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אַריינגעגאַנגען, אוּן האָט זיך געזעצט צוּם טיש. אוּן דער פּרוּש האָט זיך געוּנדערט, ווען ער האָט געזען, אַז ער האָט זיך קוֹדם נישט נטילַת יָדַיִם פאַרן עסן. אוּן הָאָדוֹן האָט צוּ אים געזאָגט: איר פּרושים רייניקט דעם כּוֹס אוּן די שיסל פּוּן אויסנווייניק, אָבּער אינעווייניק זענען זיי פוּל מיט גֶזֶל אוּן רֶשַׁע. איר נאַראָנים! האָט נישט דער, וואָס האָט געמאַכט דאָס אויסנווייניקע, אויך געמאַכט דאָס אינעווייניקע? גיט בּעסער צדָקה פּוּן דעם וואָס איז דרינען, אוּן אָט וועט אַלצדינג זיין טָהוֹר פאַר אייך. אָבּער ווי צוּ אייך, פּרושים! כִּי נוֹתְנִים אַתֶּם מַעֲשֵׂר מִמִּנְתָּה וּפֵיגָם וּמִכָּל יֶרֶק, וּמַזְנִיחִים אֶת הַמִּשְׁפָּט אוּן דער אַהֲבַת ה'; די דאָזיקע האָט איר בּאַדאַרפט טאָן, אוּן די אַנדערע

אויך נישט אויסלאָזן. וויי צו אייך, פֿרושים! מחמת איר האָט ליב דעם אויבן-אָן אין די שולן, אוּן אַז מע זאָל אייך אָפּגעבן שָׁלום אין די מאַרקפּלעצער. וויי צו אייך! מחמת איר זענט ווי קבָרים, וואָס מע דערקענט נישט, אוּן די בְּנֵי אָדָם, וואָס גייען איבער זיי, ווייסן עס נישט. אוּן איינער אַ בַּעל-תּוֹרה האָט געענטפערט, אוּן צו אים געזאָגט: רֶבִּי, מיט דיינע רייד ביסטו אויך אונדז מבַייש. האָט ער געזאָגט: וויי אויך צו אייך, בַּעלי-תּוֹרה! מחמת איר לאָדט אָן בְּנֵי אָדָם מיט מַשׂאות, וואָס זענען שווער צו דערטראָגן, אוּן איר אַליין רירט זיך נישט צו מיט קיין איינעם פוּן אייערע פינגער צו די מַשׂאות. וויי צו אייך! מחמת איר בויט די קבָרים פוּן די נבִיאים, אוּן אייערע אָבות האָבן זיי דערהַרגעט. מיט דעם זענט איר עֵדות אוּן אויך מַסכּים אויף די מַעשׂים פוּן אייערע אָבות; מחמת זיי האָבן זיי געהרגעט, אוּן איר בויט זייערע קבָרים. דעריבער האָט אויך די חָכמה פוּן ה' געזאָגט: אֶשְׁלַח אֲלֵיהֶם נְבִיאִים וּשְׁלִיחִים וּמֵהֶם יַהַרְגוּ וְיִרְדְּפוּ, כּדי דאָס דָּם פוּן אַלע נבִיאים, וואָס איז פאַרגאָסן געוואָרן זינט די וועלט איז געגרונטפעסטיקט געוואָרן, זאָל געפאָדערט ווערן פוּן דעם דאָזיקן דוֹר, פוּן דעם דָּם פוּן הֶבֶל, ביז דעם דָּם פוּן זכַרְיָה, וואָס איז אומגעקומען צווישן דעם מִזבֵּחַ אוּן דעם קָדשׁי-קָדשים [דברי הימים ב כד,כא]. באֶמת, איך זאָג אייך, סע וועט געפאָדערט ווערן פוּן דעם דאָזיקן דוֹר. וויי צו אייך, בַּעלי-תּוֹרה! מחמת איר האָט אַוועקגענומען דעם מַפְתֵּחַ פוּן וויסן; איר אַליין זענט נישט אַריַינגעקומען, אוּן די, וואָס האָבן געוואָלט אַריַינקומען, האָט איר געשטערט. אוּן בּעת ער איז פוּן דאָרטן אַרויסגעאַנגען, האָבן די סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן די פרושים אָנגעהויבן צו אים שטאַרק צושטיין, אוּן אים דערצערנט צו רעדן וועגן אַ סַך זאַכן; אוּן זיי האָבן געלאָקערט אויף אים, כּדי עפּעס צו כאָפּן

פּון זיין מויל.

יב בשַׁעת-מַעשׂה האָבּן זיך אַ סַך טויזנטער פּון דעם עם פאַרזאַמלט אינאיינעם, אַזוי, אַז זיי האָבּן געטראָטן איינער אויפן אַנדערן, אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט קוֹדם-כָּל אָנגעהויבּן צו זאָגן צו משיחס תּלמידים אין אַ יחידות: היט אייך פאַר דעם שׂאוֹר פּון די פּרושים, וואָס איז צביעות. עס איז גאָרנישט פאַרהוילן, וואָס וועט נישט אַנטפּלעקט ווערן, אוּן פאַרבאָרגן, וואָס וועט נישט באַקאַנט ווערן, דעריבּער, אַלץ, וואָס איר האָט געזאָגט אין דער חֹשֶׁךְ, וועט געהערט ווערן אין דער ליכטיקייט, אוּן וואָס איר האָט גערעדט אויפן אויער אין די אינעווייניקסטע קאַמערן, וועט באַקאַנט געמאַכט ווערן פּון די דעכער. אוּן איך זאָג אייך, מיינע פריינט: האָט נישט קיין מוֹרא פאַר די, וואָס טייטן דעם גוּף, אוּן אַזוי זענען זיי נישט בּכּוֹח עפּעס מער צו טאָן. איך וועל אייך אָבּער וואָרענען פאַר וועמען איר זאָלט מוֹרא האָבּן: האָט מוֹרא פאַר אים, וואָס אַזוי ווי ער האָט געטייט, האָט מאַכט אַריַינצוּוואַרפן אין גיהֶנום אַריין; בּאֱמת, איך זאָג אייך, פאַר אים זאָלט איר מוֹרא האָבּן! פאַרקויפט מע דען נישט פינף פייגעלעך פאַר צוויי פרוטות? אוּן קיין אֶחָד פּון זיי ווערט נישט פאַרגעסן פאַר ה'. כֵּן, אַפילו די האָר פּון אייער קאָפּ זענען אַלע געציילט. האָט נישט קיין מוֹרא; איר זענט מער ווערט ווי אַ סַך פייגעלעך. אוּן איך זאָג אייך, יעדער בן אדם, וואָס וועס מיך באַקענען פאַר בְּנֵי אָדָם, אים וועט אויך דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] באַקענען פאַר די מַלאָכים פּון ה'. אָבּער דער, וואָס וועט מיך פאַרלייקענען פאַר בְּנֵי אָדָם, וועט פאַרלייקנט ווערן פאַר די מַלאָכים פּון ה'. אוּן יעדער בן אדם, וואָס וועט רעדן אַ דָּבָר קעגן דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח], וועט מען עס אים מוֹחל זיין; אָבּער דער, וואָס וועט לעסטערן קעגן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, דעם וועט מען עס

נישט מוֹחל זיין. אוּן בּעת זיי בּרענגען אייך אין די שׁולן אָדער פּאַר די שַׁלִּיטִים אוּן רָשֵׁיוֹת, זאָלט איר נישט דאַגהן [לֵב רֹגֶז] וויאַזוי, אָדער וואָס איר זאָלט ענטפערן, אָדער וואָס איר זאָלט זאָגן; מחמת דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ וועט אייך לערנען פּוּנקט אין יענער שָׁעה, וואָס איר דאַרפט זאָגן. אוּן איינער פוּן דעם עם האָט צוּ אים געזאָגט: רֶבִּי, בּאַפיל מיין אָח, אַז ער זאָל זיך טיילן מיט מיר מיט דער ירושה. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: בּן אדם, ווער האָט מיך געמאַכט פּאַר אַ שׁוֹפט, אָדער אַ צוטיילער איבּער אייך? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: שִׁימוּ לב, אוּן היט אייך פוּן כָּל חַמְדָנוּת; מחמת חַיֵּי הָאָדָם הענגט נישט אָפּ אין דער שֶׁפע פוּן דעם, וואָס ער פאַרמאָגט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויפגעהויבּן פּאַר זיי אַ מָשל, אַזוי צוּ זאָגן: דאָס לאַנד פוּן איינעם אַן עוֹשר האָט אַרויסגעבּראַכט בּשֶׂפע; אוּן ער האָט געטראַכט בּיי זיך: וואָס זאָל איך טאָן? מחמת איך האָבּ נישט וואוּ מיינע פֵּירות אײַנצוזאַמלען. אוּן ער האָט געזאָגט: הִנֵּה דאָס וועל איך טאָן: איך וועל אַרונטערריסן מיינע שײַנערן אוּן בּויען גרעסערע; אוּן דאָרטן וועל איך אײַנזאַמלען מיין גאַנצע תּבוּאה אוּן מיין האָבּ-אוּן-גוּטס. אוּן איך וועל זאָגן צוּ מיין נשָׁמה: נשָׁמה מיינע, דוּ האָסט אַ סַך האָבּ-אוּן-גוּטס אײַנגעזאַמלט אויף פיל יאָרן; נעם זיך צייט, עס, טרינק, אוּן לאָז דיר וואוילגיין. אָבּער ה' האָט צוּ אים געזאָגט: דוּ נאַר! הַלַּיְלָה הַזֶּה וועלן דיר נעפאָדערט פוּן דיר דיין נשָׁמה; אוּן די זאַכן, וואָס דוּ האָסט אָנגעגרייט, וועמען וועלן זיי זיין? אַזוי איז דער, וואָס זאַמלט זיך אָן אוֹצרות, אוּן איז נישט רייך אין ה'. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט צוּ משיחס תּלמידים: דעריבּער זאָג איך אייך, זאָרגט נישט פאַר אייער נֶפֶשׁ, וואָס איר זאָלט עסן; אויך נישט פאַר אייער גוּף, וואָס איר זאָלט אָנטאָן. מחמת דאָס נֶפֶשׁ איז מער ווי די אֹכֶל,

אוּן דער גוּף - מער ווי דאָס מַלבּוש. בּאַטראַכט די ראָבּן: נישט זיי זייען, נישט זיי שניידן, זיי האָבּן אויך נישט קיין שפּייכלערס, אָדער שיַערן, אוּן ה' טוּט זיי שפּייזן. וויפל מער זענט איר ווערט פוּן די פייגל! אוּן ווער פוּן אייך קאָן דורך דאַגהן [לֶב ר'גֶז] צוגעבּן אַן אייל צוּ דער מאָס פוּן זיין לעבּן? בּכֵן, אויבּ איר זענט נישט מסוּגל צוּ טאָן אַפילו דאָס מינדסטע, פאַרוואָס דאַגהט איר אייך וועגן דעם איבּעריקן? בּאַטראַכט די ליליעס, ווי זיי וואַקסן; נישט זיי האָרעווען, נישט זיי שפּינען. אוּן איך זאָג אייך, אַז אַפילו שלֹמֹה אין זיין גאַנצער כבוד איז נישט געווען באַקלייידט ווי איינע פוּן זיי. בּכֵן, אויבּ ה' טוּט אַזוי באַקלייידן דאָס גראָז פוּן דעם שָׂדֶה, וואָס הַיּוֹם איז עס דאָ, אוּן מָחָר ווערט עס אַרײַנגעוואָרפן אין אוֹיוון, אַ פּשִׁיטא שוֹין אייך, אָ איר קליין-גלויבּיקע! אוּן זוכט אויך נישט וואָס איר זאָלט עסן, אוּן וואָס איר זאָלט טרינקען, אוּן זייט אויך נישט באַאומרויִאיקט אין געמיִט. מחמת אָט-דאָס אַלץ באַגערן די אוּמות-הָעוֹלם; אייער אלוקים הָאָב ווייסט, אַז איר נייטיקט זיך אין די דאָזיקע זאַכן. דעריבּער זוכט זיין מַלכוּת, אוּן דאָס אַלץ וועט אייך צוגעגעבּן ווערן. האָט נישט קיין מוֹרא, קליינע סטאַדע; מחמת עס איז דער גוּסער רָצון פוּן אייער אלוקים הָאָב, אייך צוּ געבּן דאָס מַלכוּת. פאַרקויפט וואָס איר האָט, אוּן גיט צדָקה; מאַכט פאַר זיך בּייטלען, וואָס ווערן נישט אַלט, אוּן אַן אוֹצר אין שָׁמַיִם, וואָס ווערט נישט געמינערט, וואוּ קיין גַנב קאָן נישט צוּקומען, אוּן אַ מילבּ קאָן נישט פאַרדאָרבּן. מחמת וואוּ ס'איז אייער אוֹצר, דאָרט וועט אויך זיין אייער לֵב.

זאָלן אייערע לענדן זיין אָנגעגורט, אוּן אייערע אוֹר זאָלן בּרענען. אוּן זייט גלייך צוּ בְּנֵי אָדָם, וואָס וואַרטן אויף אֲדוֹנָם, וועַן ער וועט זיך אוּמקערן פוּן דער חַתונה, כּדי וועַן ער וועט קוּמען אוּן אָנקלאַפּן, זאָלן זיי אים קענען באַלד עפענען.

אַשְׁרֵי איז יענע עֶבֶד, וועמען הָאָדוֹן וועט געפינען וואַכנדיק בעת ער קומט; באֱמת, איך זאָג אייך, ער וועט זיך אָנגורטן, און זיי זעצן צום טיש, און צוגיין און זיי באַדינען. און אויב ער וועט קומען אין דער צווייטער משמר, אָדער אין דער דריטער, און זיי טרעפן אַזוי, אַשְׁרֵי איז יענע עֶבֶד. דאָס אָבער זאָלט איר וויסן, אַז אויב דער בַּעל-הַבַּיִת וואָלט געוואוסט, אין וואָסער שָׁעה דער גַנב וועט קומען, וואָלט ער געוואַכט און נישט דערלאָזט, אַז זיין בֵּית זאָל איינגעבראָכן ווערן. איר מוזט אויך זיין שומר, מחמת דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] וועט קומען אין אַ שָׁעה, אויף וועלכער איר ריכט זיך נישט. און כֵּיפָא האָט געזאָגט: אֲדוֹנֵנוּ, זאָגסטו דאָס דאָזיקע מָשל פאַר אונדז, אָדער אויך פאַר אַלעמען? און הָאָדוֹן האָט געזאָגט: ווער איז אָבער דער געטרייער און קלוגער אויפזעער, וועמען זיין אָדוֹן וועט זעצן איבער זיין הויזגעזינד, צו געבן זיי זייער חֵלֶק אֹכֶל אין דער רעכטער צייט? אַשְׁרֵי איז יענעם עֶבֶד, וואָס וועט זיין אָדוֹן וועט קומען, וועט ער אים טרעפן טאָן אַזוי. באֱמת, איך זאָג אייך, ער וועט אים זעצן איבער אַלע זיינע גִיטער. נאָר אויב יענער עֶבֶד וועט זאָגן אין זיין לֵב: מיין אָדוֹן פאַרזאַמט צו קומען, און ער וועט אָנהייבן צו שלאָגן די עֶבֶד און די דינסטן, און צו עסן און טוינקען און שִׁכּורן, דעמאָלט וועט הָאָדוֹן פון יענעם עֶבֶד קומען אין אַ יוֹם, אויף וועלכן ער ריכט זיך נישט, און אין אַ שָׁעה, פון וואָס ער ווייסט נישט, און וועט אים צעמֵמיתן, און באַשטימען זיין חֵלֶק מיט הַבּלְתִּי-מַאֲמִינִים. און יענער עֶבֶד, וואָס האָט פאַרשטאַנען זיין אדוֹנס רָצון, און האָט נישט צוגעגרייט, און אויך נישט געטאָן לויט זיין רָצון, וועט קריגן אַ סַך שמיץ. דער אָבער, וואָס האָט נישט פאַרשטאַנען, און האָט געטאָן דאָס, פאַר וועלכן ער איז ווערט שמיץ, וועט געשלאָגן ווערן מיט ווינציק שמיץ. און וועמען אַ סַך ווערט געגעבן, פון

אים וועט מען פאָדערן אַ סַך; אוּן וועמען מען האָט אַ סַך אָנפאַרטרויט, פּוּן דעם וועט מען פאַרלאַנגען נאָך מער. איך בּין געקוּמען צוּ וואַרפן אַן אֵש איבּער דער ערד; אוּן ווי וואָלט איך וועלן, אַז עס זאָל שׁוֹין זיין אָנגעצוּנדן! איך דאַרף אָבּער מקוה געטוֹבלט ווערן מיט אַ מקוה תּבילה; אוּן ווי ענג איז מיר, בּיז זי וועט מַלא ווערן! צי מיינט איר, אַז איך בּין געקוּמען בּרענגען שָׁלום בָּאָרֶץ? לֹא, זאָג איך אייך, נייערט אַ סַך מער צעטיילונג. מחמת פּוּן איצט אָן וועלן פינף אין איין בֵּית זיין צעטיילט: דריי קעגן צוויי, אוּן צוויי קעגן דריי. אָב וועט זיין צעטיילט קעגן זוּן, אוּן זוּן קעגן אָב, אֵם קעגן בַּת, אוּן בַּת קעגן אֵם, שוויגער קעגן שנוּר, אוּן שנוּר קעגן שוויגער [מיכה ז,ו]. אוּן ער האָט אויך געזאָגט צוּם עם: בּעת איר זעט אַ וואָלקן אויפגיין אין מַערב, זאָגט איר בּאַלד: סע קוּמט אָן אַ גֶּשֶׁם; אוּן אַזוי געשעט

עס. אוּן בּעת איר זעט אַ דָּרום-ווינט בּלאָזן, זאָגט איר: סע וועט זיין אַ היץ; אוּן סע געשעט. איר צבוּעִים! איר ווייסט ווי צוּ פאַרטייטשן דאָס פָּנים פּוּן דער ערד אוּן פּוּן הימל; אָבּער פאַרוואָס פאַרשטייט איר נישט ווי צוּ טייטשן די הַזְּמַן הַזֶּה? אוּן פאַרוואָס טוּט איר אַליין נישט מִשפּטן, וואָס עס איז רעכט? מחמת בּעת דוּ גייסט מיט דיין קעגנער פאַר דעם שׁוֹפט, בּאַמי דיך מיט אים דוּרכצוּקוּמען, בּעת דוּ בּיסט נאָך מיט אים אין דֶּרֶךְ, טאָמער וועט ער דיך שלעפּן צוּם שׁוֹפט, אוּן דער שׁוֹפט וועט דיך איבּערענטפערן צוּם שׁוֹטר, אוּן דער שׁוֹטר וועט דיך אַריינוואַרפן אין דער בֵּית הַסֹּהַר אַריין. איך זאָג דיר, דוּ וועסט פּוּן דאָרטן נישט אַרויסקוּמען, בּיז דוּ וועסט האָבּן בּאַצאָלט די סאַמע לעצטע פּרוּטה.

יג אוּן גראָד דעמאָלט זענען דאָרטן געווען עטלעכע, וואָס האָבּן אים דערציילט פּוּן די גָּלִילער, וועמעס דָּם פִּילָטוֹס האָט

אויסגעמישט מיט זייערע קָרבָּנות. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט
געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: צי מיינט איר, אַז יענע גָלִילער
זענען געווען גרעסערע חוֹטאים פוּן אַלע גָלִילער, ווארים זיי
האָבּן אַזוינס געליטן? לֹא, זאָג איך אייך; אוּן אויבּ איר וועט
נישט תּשובה טאָן, כֻּלְכֶם תֹּאבְדוּ כְּמוֹתָם. אָדער יענע אַכצן,
אויף וועמען דער מִגְדָּל פוּן שִׁילוֹחַ איז געפאַלן אוּן האָט זיי
דערהַרגעט, צי מיינט איר, אַז זיי זענען געווען שולדיקער פוּן
אַלע בְּנֵי אָדָם, וואָס וואוינען אין ירוּשָׁלַיִם? לֹא, זאָג איך אייך;
אוּן אויבּ איר וועט נישט תּשובה טאָן, כֻּלְכֶם תֹּאבְדוּ כְּמוֹתָם.
אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט דערציילט דאָס דאָזיקע מָשל: אַ בן
אדם האָט פאַרפלאַנצט אַ פייגנבּוים אין זיין כֶּרֶם; אוּן ער איז
געקומען זוכן אויף אים פֵּירות, אוּן האָט נישט געפוּנען קיין
איינע. אוּן ער האָט געזאָגט צום כּוֹרֵם: הִנֵּה, שוין דריי יאָר ווי
איך קום זוכן פֵּירות אויף דעם דאָזיקן פייגנבּוים, אוּן געפין
נישט קיין איינע. האָק אים אָפּ; צוּ וואָס זאָל ער נאָך פאַרדאַרבּן
די ערד? אוּן ער האָט אים געענטפערט: אֲדוֹנִי, לאָז אים נאָך
היינטיקס יאָר, ביז איך וועל אים אַרומגראָבּן אוּן באַמיסטיקן.
אֶפשר וועט ער איבּער-אַיאָר טראָגן פֵּירות; אויבּ נישט, וועסטוּ
אים לאָזן אָפּהאַקן [רומ' יא, כג]. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אין
אַ שַׁבּת געלערנט אין איינעם פוּן די שוּלן. אוּן דאָרטן איז
געווען אַן אִשָּׁה, וואָס האָט אַכצן יאָר געהאַט אַ קרענקלעכן
גייסט; אוּן זי איז געווען צוזאַמענגעבּויגן, אוּן האָט זיך
בּאֵין-אוֹפן נישט געקאָנט אויסגלייכן. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ
האָט זי געזען, האָט ער זי צוגערופן, אוּן צוּ איר געזאָגט: אִשָּׁה,
דוּ בּיסט פריי פוּן דיין מחלה. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט
אַרויפגעלייגט אויף איר משיחס הענט, אוּן זי איז באַלד געוואָרן
גלַיִך, אוּן האָט געזאגט בּרוּך ה'. אוּן דער גַּבַּאי פוּן דער שוּל
איז אין כַּעס געוואָרן, ווארים רבי מֶלך המָשיחַ האָט געהיילט

אוּם שַׁבּת, אוּן ער האָט געזאָגט צוּם עם: זעקס טעג זענען פאַראַן אין וועלכע מע מעג אַרבעטן; קוּמט דעריבּער אין זיי אוּן לאָזט זיך היילן, אָבּער נישט אוּם שַׁבּת. אוּן הָאָדוֹן האָט אים געענטפערט: איר צבוּעִים! טוּט נישט יעדער בן אדם פוּן אייך אָפּבּינדן שַׁבּת זיין אָקס, אָדער זיין אייזל פוּן דער קאָריטע, אוּן פירט אים אָנצוּטרינקען? אוּן צי דאַרף נישט די דאָזיקע אִשה, וואָס איז אַ בּת-אַברָהם, אוּן וועמען הָשָׂטן האָט געבּוּנדן שוין אַכצן יאָר, אָפּגעבּוּנדן ווערן פוּן דעם דאָזיקן בּאַנד אוּם שַׁבּת? אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געזאָגט, זענען אַלע זיינע קעגנער פאַרשעמט געוואָרן; אוּן דאָס גאַנצע עם האָט זיך געפרייט איבּער די אַלע וואונדערלעכע מַעשׂים, וואָס זענען דוּרך אים געטאָן געוואָרן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט דעריבּער געזאָגט: צוּ וואָס איז דאָס מַלכוּת ה' ענלעך? אוּן מיט וואָס זאָל איך עס פאַרגלייכן? עס איז געגליכן צוּ אַ קערנדל פוּן זענעפט-זרִיעה, וואָס אַ בן אדם האָט גענוּמען אוּן געזייֶט אין זיין גאָרטן; אוּן עס איז געוואַקסן אוּן איז געוואָרן אַ בּוּים, אוּן די פייגל פוּן שָׁמַיִם האָבּן זיך געמאַכט נעסטן אין זיינע ענָפים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט ווידער אַמאָל געזאָגט: צוּ וואָס זאָל איך פאַרגלייכן דאָס מַלכוּת ה'? עס איז געגליכן צוּ שׂאוֹר, וואָס אַן אִשָׁה האָט גענוּמען אוּן אַרײַנגעטאָן אין דריי מאָס קֶמַח, בּיז עס איז אינגאַנצן פאַרזייערט געוואָרן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז געגאַנגען איבּער שטעט אוּן שׁטעטלעך, אוּן האָט געלערנט תּוֹרה, אוּן האָט עוֹלה-רֶגל געווען קיין ירוּשָׁלַיִם. אוּן איינער האָט צוּ אים געזאָגט: אֲדוֹנִי, זענען עס נאָר עטלעכע, וואָס וועלן נִיצול ווערן? אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: בּאַמיט אייך אַרײַנצוּקוּמען דוּרך דעם פֶּתַח הַצַּר, מחמת איך זאָג אייך, אַ סַך וועלן זוּכן אַרײַנצוּקוּמען, אוּן וועלן נישט קאָנען. האָט זיך דער בַּעל-הַבַּית איינמאָל אויפגעהויבּן

אוּן פַאַרשלאָסן דִי דֶּלֶת, אוּן איר וועט אָנהייבּן צוּ שטיין אין דרויסן, אוּן קלאַפּן אין דער דֶּלֶת, אוּן זאָגן: אֲדוֹנִי, עפּן אוּנדז אויף! אוּן ער וועט אייך ענטפערן: איך וויים נישט פוּנוואַנען איר זענט. דעמאָלט וועט איר אָנהייבּן צוּ זאָגן: מיר האָבּן געגעסן אוּן געטרונקען פאַר דיר, אוּן דוּ האָסט געלערנט אין אוּנדזערע גאַסן. אוּן ער וועט ענטפערן: איך זאָג אייך, איך וויים נישט פוּנוואַנען איר זענט; אוועק פוּן מיר, איר טוּער פוּן אוּמרעכט! דאָרט וועט זיין געוויין אוּן קיצן פוּן ציין, בּעת איר וועט זען אַבֿרָהם, אוּן יִצחָק, אוּן יַעקֹב, אוּן אַלע נבֿיאים אין דעם מַלכוּת ה', אוּן איר אַליין אַרויסגעוואָרפענע אין דרויסן. אוּן זיי וועלן קוּמען פוּן מִזרח אוּן מַערב, אוּן צָפוֹן אוּן דָרום, אוּן וועלן זיך אַנידערזעצן אין דעם מַלכוּת ה'. אוּן הִנֵּה, עס זענען פאַראַן לעצטע, וואָס וועלן זיין ערשטע, אוּן פאַראַן זענען ערשטע, וואָס וועלן זיין לעצטע. פוּנקט אין יענער שָׁעה זענען געקוּמען עטלעכע פרוּשים, אוּן האָבּן צוּ אים געזאָגט: גיי אוּן דערווייטער דיך פוּנדאַנען, מחמת הוֹרדוֹס וויל דיך הַרגענען. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: גייט אוּן זאָגט יענעם פוּקס: אָט טרייבּ איך אַרויס שדים אוּן טוּ רפוּאות הַיוֹם אוּן מָחָר, אוּן בַּיוֹם הַשְׁלִישִׁי קוּם איך צוּם סוֹף. איך מוּז אָבּער גיין מיין דֶּרֶךְ הַיוֹם אוּן מָחָר אוּן איבּערמאָרגן; מחמת עס קאָן נישט זיין, אַז אַ נָבִיא זאָל אוּמקוּמען מִחוּץ ירוּשָׁלַיִם. אָ ירוּשָׁלַיִם, ירוּשָׁלַיִם, וואָס הַרגעסט די נבֿיאים, אוּן פאַרשטיינסט די, וואָס זענען געשיקט צוּ דיר! וויפל מאָל האָבּ איך געוואָלט איינזאַמלען דיינע יְלָדִים, ווי אַ הוּן זאַמלט איין אירע הינדלעך אוּנטער אירע פליגל, אוּן איר האָט נישט געוואָלט! הִנֵּה, אייער בֵּית יִנָּטֵשׁ לָכֶם! אוּן איך זאָג אייך, באָמת, איר וועט מיך מער נישט זען, בּיז איר וועט זאָגן: בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם ה' [תהלים קיח,כו]!

יד אוּן עס איז געווען, בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז אין אַ שַׁבּת

אַרײַנגעגאַנגען אין דעם בֵּית פּוֹן איינעם פּוֹן די ראָשי-הַפּרושים צוּ עסן לֶחֶם, האָבּן זיי געלויערט אויף אים. אוּן הִנֵּה איז פּאַר אים געשטאַנען א בן אדם, וואָס האָט געהאַט אַ וואַסער-געשווילעכץ. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט גערעדט צוּ די חַכָמים אוּן פּרושים, אַזוי צוּ זאָגן: מעג מען היילן אוּם שַבּת, אָדער נישט? אָבּער זיי האָבּן געשוויגן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים גענומען אוּן אים געהיילט, אוּן האָט אים אָפּגעלאָזט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: ווער עמיצן פּוֹן אייך זאָל טרעפן, אַז אַן אייזל אָדער אַן אָקס זאָל אַרײַנפאַלן אין אַ בְּאֵר, צי וועט ער אים נישט באַלד אַרויסציען אוּם שַבּת? אוּן זיי האָבּן אים נישט געקאָנט ענטפערן דערויף. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט אַ מָשל צוּ יענע, וואָס זענען געווען פאַרבּעטן, בּעת ער האָט געזען, ווי זיי האָבּן זיך אויסגעקליבּן די בּכָבודיקע פלעצער; אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: ווען עמיצער וועט דיך פאַרבּעטן אויף אַ חַתונה, זאָלסטו דיך נישט זעצן אויבּן-אָן, ווייל טאָמער וועט אַ מער חָשובּער ווי דו פּוֹן אים פאַרבּעטן ווערן; אוּן דער, וואָס האָט דיך אוּן אים פאַרבּעטן, וועט קוּמען אוּן זאָגן צוּ דיר: מאַך פּלאַץ פאַר דעם דאָזיקן מענטשן, אוּן דעמאָלט וועסטו מיט בּושה פאַרנעמען דעם לעצטן פּלאַץ. נייערט ווען דוּ ווערסט פאַרבּעטן, גיי אוּן זעץ דיך אויף דעם לעצטן פּלאַץ; כּדי ווען דער, וואָס האָט דיך פאַרבּעטן, וועט קוּמען, זאָל ער קענען זאָגן צוּ דיר: פריינט, גיי אַרויף העכער; דעמאָלט וועסטו האָבּן כָּבוד פאַר אַלע, וואָס זיצן בּיים טיש מיט דיר. מחמת יעדער בן אדם, וואָס וועט זיך אַליין דערהייכן, וועט דערנידעריקט ווערן; אוּן ווער סע וועט זיך אַליין דערנידעריקן, וועט ווערן דערהייכט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויך געזאָגט צוּ דעם, וואָס האָט אים פאַרבּעטן: בּעת דוּ מאַכסט אַ מיטאָג אָדער אַן אָוונט-סעוּדה, זאָלסטו נישט

פאַרבּעטן דיינע פריינט, אָדער דיינע אַחים, אָדער דיינע קרוֹבים, אָדער רייכע שכֵנים, ווייל טאָמער וועלן זיי דיך פאַרבּעטן צוריק, און דאָס וועט דיר זיין אַ פארגעלטונג. נייערט בּעת דוּ מאכסט אַ סעוּדה, פארבּעט די אָרעמעלייט, די געמוּמטע, די לאָמע, און די בּלינדע. און דוּ וועסט זיין גענבּענטשט, ווארים זיי האָבּן נישט מיט וואָס דיר צוּ פאַרגעלטן; מחמת דוּ וועסט ווערן פאַרגעלטן, בּעת די צַדיקים וועלן אויפשטיין תּחַית-המֵתים. אוּן וען איינער פוּן די, וואָס זענען מיט אים געזעסן בּיים טיש, האָט דאָס געהערט, האָט ער געזאָגט: אַשְׁרֵי איז דעם, וואָס וועט עסן לֶחֶם אין דעם מַלכות ה'! אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: איינער אַ בן אדם האָט געמאַכט אַ גרויסע סעוּדה, אוּן האָט פאַרבּעטן אַ סַך; אוּן ער האָט אַרויסגעשיקט זיין עֶבֶד אין דער צייט פוּן דער סעוּדה, צוּ זאָגן די, וואָס זענען פאַרבּעטן געווארן: קוּמט, ווייל אַלצדינג איז שוין אָנגעגרייט. אוּן זיי האָבּן זיך אַלע מיטאַמאָל אָנגעהויבּן צוּ אַנטשולדיקן. דער ערשטער האָט צוּ אים געזאָגט: איך האָבּ געקויפט אַ שָׂדֶה, אוּן איך מוּז עס גיין זען; איך בּעט דיך, זיי מיר מוֹחל. אוּן אַן אַנדערער האָט געזאָגט: איך האָבּ געקויפט פינף יאָך אָקסן, אוּן איך גיי זיי אויספּרוּאווּן; איך בּעט דיך, זיי מיר מוֹחל. אוּן אַן אַנדערער האָט געזאָגט: איך האָבּ גענוּמען אַן אִשָׁה, אוּן איך קאָן דעריבּער נישט קוּמען. אוּן דער עֶבֶד איז געקוּמען, אוּן האָט דאָס אַלץ דערציילט הָאָדוֹן זיינעם. דעמאָלט איז דער בַּעל-הַבַּיִת אין כַּעס געווארן, אוּן האָט געזאָגט צוּ זיין עֶבֶד: גיי גיך אַרויס אויף די גאַסן אוּן שטעגן פוּן דער שטעטל, אוּן ברענג אַהער די עֲנִיִּים אוּן געמוּמטע אוּן די בּלינדע אוּן לאָמע. אוּן דער עֶבֶד האָט געזאָגט: אֲדוֹנִי, וואָס דוּ האַטס באַפוילן, איז געטאָן געווארן, אוּן דאָך איז נאָך פאַראַן פּלאַץ. אוּן הָאָדוֹן האָט געזאָגט צוּ דעם

עֶבֶד: גיי אַרויס אויף די וועגן אוּן צוימען, אוּן נייט זיי אַריינצוּקומען, כּדי מיין בֵּית זאָל ווערן פּוּל. מחמת איך זאָג אייך, אַז קיינער פּוּן יענע לייט, וואָס זענען פאַרבּעטן געוואָרן, וועט פאַרזוכן פּוּן מיין סעוּדה. אוּן אַ גרויסער עוֹלם איז מיט רבי מֶלך המָשיחַ געגאַנגען; אוּן ער האָט זיך אויסגעדרייט, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: דער, וואָס קוּמט צוּ מיר, אוּן האַסט נישט זיין אָב, אוּן אֵם, אוּן אִשָׁה, אוּן יְלָדים, אוּן אַחִים, אוּן אחיות, אוּן דערצוּ אויך זיין אייגן נֶפֶש, קאָן ער נישט זיין מיין [משיחס] תַּלמיד. אוּן וועט סע טראָגט נישט זיין אייגענעם בּוים [פּוּן מסירות נפש], אוּן גייט מיר נאָך, קאָן נישט זיין מיין [משיחס] תַּלמיד. מחמת וועט פּוּן אייך, וואָס וויל בּויען אַ מִגְדָּל, וועט זיך נישט קוֹדם אַנידערזעצן אוּן אויסרעכענען די הוֹצָאות, צי ער האָט געגוג צוּ פאַרענדיקן אים? ווייל טאָמער, וועט ער וועט האָבּן געלייגט דעם פּונדאַמענט, אוּן קאָן נישט פאַרענדיקן, אוּן אַלע, וואָס וועלן עס זען, וועלן אים אויסלאַכן, אוּן זאָגן: דער דאָזיקער בּן אדם האָט אָנגעהויבּן צוּ בּויען, אוּן האָט נישט געקאָנט פאַרענדיקן. אָדער וועלכער מֶלך, וואָס גייט אַרויס פירן מִלחָמה מיט אַן אַנדערן מֶלך, וועט זיך נישט קוֹדם אַנידערזעצן אוּן זיך מַעַץ זיין, צי קאָן ער מיט צען טויזנט בּאַגעגענען דעם, וואָס קוּמט אים אַנטקעגן מיט צוואַנציק טויזנט? אויבּ נישט, שיקט ער שלוּחים, בּעת יענער איז נאָך ווייט, אוּן בּעט שָׁלום-בּאַדינגונגען. אַזוי אויך איטלעכער פּוּן אייך, וואָס זאָגט זיך נישט אָפּ פּוּן אַלץ, וואָס ער האָט, קאָן ער נישט זיין מיין [משיחס] תַּלמיד. מֶלַח איז טאַקע טוֹב, נאָר אויבּ מֶלַח פאַרלירט דעם טעם, מיט וואָס זאָל מען עס ווירצן? סע טויג נישט פאַר דער ערד, אוּן אויך נישט פאַר דעם מיסט; מען וואַרפט עס אַרויס, דער, וואָס האָט אויערן צוּ הערן, שְׁמַע!

טו אוּן אַלע מוֹכסים אוּן חוטאים האָבּן געוועזן צוּ אים, כּדי רבי מֵלך המָשיחַ צוּ הערן. אוּן די פּרושים אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים] האָבּן געמורמלט, אוּן געזאָגט: דער דאָזיקער נעמט אויף חוטאים, אוּן עסט מיט זיי. אוּן רבי מֵלך המָשיחַ האָט געריידט צוּ זיי דאָס דאָזיקע מָשל: וואָסער בן אדם צווישן אייך, וואָס האָט הונדערט כְּבָשִׂים, אוּן ער פאַרלירט איינע פוּן זיי, וועט נישט איבּערלאָזן די ניין-אוּן-ניינציק אין דער מִדבּר, אוּן נאָכגיין נאָך דער, וואָס איז פאַרלוירן, ביז ער געפינט זי? אוּן אַז ער געפינט זי, לייגט ער זי אַרויף אויף איינע שולטער, אוּן פרייט זיך. אוּן בּעת ער קוּמט אַהיים, רופט ער צוּנויף זיינע פריינט, אוּן די שכֵנים, אוּן זאָגט צוּ זיי: פרייט אייך מיט מיר, מחמת איך האָבּ געפוּנען מיין כֶּבֶשׂ, וואָס איז פאַרלוירן געגאַנגען. פוּנקט אַזוי, זאָג איך אייך, וועט זיין אַ שִׂמְחָה אין שָׁמַיִם איבּער איין חוֹטא, וואָס טוּט תּשוּבה, מער ווי איבּער ניין-אוּן-ניינציק צַדיקים, וואָס דאָרפן נישט תּשוּבה טאָן. אָדער וועלכע אִשָּׁה, וואָס האָט צען זילבּערשטיק, אוּן זי פאַרלירט איין שטיק, טוּט נישט אָנצינדן אַן אוֹר, אוּן אויסקערן דאָס בַּית אוּן זוכט גוּט, ביז זי געפינט עס? אוּן אַז זי געפינט עס, רופט זי צוּנויף אירע פריינט אוּן שכֵנים, אוּן זאָגט: פרייט אייך מיט מיר, ווייל איך האָבּ געפוּנען דאָס שטיק זילבּער, וואָס איך האָבּ פאַרלוירן. פוּנקט אַזוי, זאָג איך אייך, איז אַ שִׂמְחָה פאַר די מַלאָכים ה' איבּער איין חוֹטא, וואָס טוּט תּשוּבה.

אוּן רבי מֵלך המָשיחַ האָט געזאָגט: איינער אַ בן אדם האָט געהאַט צוויי בָּנִים; אוּן דער יינגערער פוּן זיי האָט געזאָגט צוּם אָב: אָבי, גיבּ מיר דעם חֵלֶק פאַרמעגן, וואָס פאַלט אויס אויף מיר. אוּן ער האָט צעטיילט צווישן זיי די נַחלה. אוּן אין עטלעכע טעג אַרוּם, האָט דער יינגעגרער זוּן אַלץ צוּנויפגענוּמען, אוּן איז אַוועקגעפאָרן אין אַ וויייטער מדִינה, אוּן דאָרט האָט ער

געפֿטרט זיין פֿאַרמעגן דורך אַ געלאַסן לעבן. אוּן אַז ער האָט אַלץ פֿאַרשוועכט, איז געקומען אַ שטאַרקער הונגער אין יענער מדּינה, אוּן ער האָט אָנגעהויבן צו ליידן נויט. אוּן ער איז געגאַנגען אוּן האָט זיך באַהעפֿט אָן איינעם פֿון די תּושבים אין יענער מדּינה, אוּן ער האָט אים געשיקט אין זיינע שָׂדות אַריין פֿאַשען חזירים. אוּן ער וואָלט גערן געוואָלט אָנגעפילט זיין מאָגן מיט די שויטן, וואָס די חזירים האָבן געגעסן, אָבער קיינער האָט זיי אים נישט געגעבן. אוּן אַז ער איז געקומען צו זיך, האָט ער געזאָגט: וויפל מְשָׂרְתִים שְׂכִירִים האָבן בּיי מיין אָב לֶחֶם בּשֶׂפע, אוּן איך גיי דאָ אויס פֿאַר הונגער! איך וועל אויפֿשטיין אוּן גיין צו אָבי, אוּן וועל צו אים זאָגן: אָבי, איך האָב געזינדיקט קעגן שָׁמַיִם אוּן פֿאַר דיר; איך בין מער נישט ווערט גערופֿן צו ווערן דיין זון; מאַך מיך ווי איינעם פֿון דיינע שְׂכִירִים. אוּן ער איז אויפֿגעשטאַנען, אוּן האָט געגאַנגען גיין צו זיין אָב. אוּן בּעת ער איז נאָך געווען גאַנץ ווייַט, האָט אים זיין אָב געזען, אוּן ער האָט זיך דערבּאַרעמט, אוּן ער איז געלאָפֿן, אוּן איז אים געפֿאַלן אויפֿן האַלדז, אוּן האָט אים געקושט. אוּן הַבֵּן האָט צו אים געזאָגט: אָבי, איך האָב געזינדיקט קעגן שָׁמַיִם אוּן פֿאַר דיר; איך בין מער נישט ווערט גערופֿן צו ווערן דיין זון. אָבער הָאָב האָט געזאָגט צו זיינע עֲבָדִים: ברענגט גיך אַרויס דאָס בּעסטע מַלבּוש, אוּן טוט עס אים אָן. אוּן טוט אָן אַ רינג אויף זיין האַנט, אוּן שיך אויף זיינע פיס; אוּן ברענגט דאָס פּעטע קאַלבּ, אוּן שעכט עס, אוּן לאָמיר עסן אוּן זיך משַׂמֵחַ זיין. מחמת דער דאָזיקער זון מיינער איז געווען מֵת, אוּן הִנֵּה חָזַר לַחַיִים; ער איז געווען פֿאַרלוירן, אוּן איז געפֿונען געוואָרן. אוּן זיי האָבן זיך אָנגעהויבן משַׂמֵחַ צו זיין. אוּן זיין עלטערער זון איז געווען אין שָׂדֶה, אוּן בּעת ער איז געקומען אוּן זיך דערנענטערט צום בַּיִת, האָט ער געהערט שפּילן אוּן טאַנצן.

אוּן עֶר הָאט צוּגערופֶן איינעס פוּן דִי עֶבֶד, אוּן הָאט אִים
געפֿרעגט, וואָס דאָס קאָן בֵּאַטייַטן. הָאט ער צוּ אִים געזאָגט:
אָחִיךָ בָּא, אוּן דִיין אָב הָאט געשאָכטן דאָס פּעטע קאַלבֿ,
וואַרים ער הָאט זִיך אוּמגעקערט צוּ אִים בְּשָׁלוֹם. אָבֿער דאָס
הָאט אִים שטאַרק פֿאַרדראָסן, אוּן ער הָאט נִישט געוואָלט
אַרַיינגיין. אוּן זִיין אָב איז אַרויסגעקוּמען, אוּן הָאט אִים געבֿעטן,
אָבֿער ער הָאט געענטפֿערט זִיין אָב: הִנֵּה, שׁוֹין אַזוֹיפֿיל יאָרן טוּ
איך דִיר דינען, וּמֵעוֹלָם לֹא עָבַרְתִּי עַל מִצְוָתְךָ; אוּן דאָך האָסטוּ
מִיר נאָך קיינמאָל נִישט געגעבֿן אַ ציקעלע, כְּדִי איך זאָל מִיך
מְשַׂמֵּחַ זִיין מִיט מיינע פֿריינט. אָבֿער וִוי נאָר דער דאָזיקער זוּן
דִיינער איז געקוּמען, וואָס הָאט פֿאַרצערט דִיין הָאבֿ-אוּן-גוּטס
מִיט זוֹנות, האָסטוּ געשאָכטן פֿאַר אִים דאָס פּעטע קאַלבֿ. אוּן
ער הָאט צוּ אִים געזאָגט: זוּן, דוּ בִּיסט תָּמִיד מִיט מִיר, אוּן אַלץ,
וואָס איז מַיינס, איז דַיינס. עס איז געווען רעכט זִיך מְשַׂמֵּחַ צוּ
זִיין אוּן זִיך צוּ פֿרייען, וויַיל דער דאָזיקער אָח דִיינער איז געווען
מֵת, אוּן הִנֵּה חָזַר לַחַיִּים, אָבַד וְהִנֵּה נִמְצָא.

טז

אוּן רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ האָט אויך געזאָגט צוּ זיינע תַּלמידים:

עס איז געווען איינער אַן עוֹשר, וואָס הָאט געהאַט אַ
מְנַהַל-מֶשֶׁק-בַּיִת, אוּן מען הָאט אִים געמַסרט, אַז ער
פאַרתַּכלעוועט זִיין פאַרמעגן. אוּן ער הָאט אִים געפֿוּפֶן, אוּן צוּ
אִים געזאָגט: וואָס איז דאָס, וואָס איך הער וועגן דִיר? גִיב אָפּ
חֶשבּוֹן איבֿער דִיין פאַרוואַלטונג, מחמת דוּ קאָנסט לענגער
נִישט זִיין קיין מְנַהַל-מֶשֶׁק-בַּיִת. אוּן דער מְנַהַל-מֶשֶׁק-בַּיִת האָט
צוּ זִיך געזאָגט: וואָס זאָל איך טאָן, מחמת אָדוֹנִי נעמט צוּ בִּיי
מִיר די פאַרוואַלטשאַפֿט? גראָבֿן קאָן איך נִישט, אוּן בֵּעטלען
שעם איך מִיך. איך וויס שׁוֹין וואָס צוּ טאָן, כְּדי זיי זאָלן מִיך
אויפֿנעמען אין זייערע בָּתִּים, וועז איך וועל אַראָפּגעזעצט ווערן
פוּן דער פאַרוואַלטשאַפֿט. אוּן ער הָאט גערופֶן צוּ זִיך יעדן

איינעם פון זיין אדונס בַּעלי-חוֹבות, און האָט געזאָגט צו דעם ערשטן: וויפל בּיסטו שולדיק הָאדון מיינעם? האָט ער געזאָגט: הונדערט מאָס אייל. און ער האָט צו אים געזאָגט: נעם דיין שטַר-חוֹב, און זעץ דיך שנעל אַנידער, און שרייב אָן פופציק. דערנאָך האָט ער געזאָגט צו אַן אַנדערן: און וויפל בּיסטו שולדיק? האָט ער געזאָגט: הונדערט מאָס חִטָּה. זאָגט ער צו אים: נעם דיין שטַר-חוֹב, און שרייב אָן אַכציק. און הָאדון האָט געלויבט דעם שווינדלערשן מְנַהל-מֶשֶׁק-בַּיִת, וויל ער האָט קלוג געהאַנדלט; מחמת די יְלָדים פון דער דאָזיקער וועלט זענען קליגער אין זייער דור, ווי די יְלָדים פון אור. און איך זאָג אייך: מאַכט אייך פריינט מיט דעם מָמון פון אומגערעכטיקייט, כּדי, ווען סע וועט זיך אויסלאָזן, זאָלן זיי אייך אויפנעמען אין די אייבּיקע וואוינונגען אַריין. דער, וואָס איז געטריי אין דעם מינדסטן, איז אויך געטריי אין אַ סַך; און דער, וואָס איז אומגערעכט אין דעם מינדסטן, איז אויך אומגערעכט אין אַ סַך. דעריבּער, אויב איר זענט נישט געווען געטריי אין דעם אומגערעכטן מָמון, ווער וועט אייך אָנפאַרטרויען דאָס אֱמֶת עַשִׁירות? און אויב איר זענט נישט געווען געטריי מיט אַן אַנדערנס האָב-און-גוטס, ווער וועט אייך געבּן דאָס אייעריקע? אַן עֶבֶד קאָן נישט דינען קיין צוויי אֲדוֹנִים; מחמת אָדער ער וועט איינעם פיינט האָבּן, און ליב האָבּן דעם אַנדערן, אָדער ער וועט זיך האַלטן אָן איינעם, און פאַראַכטן דעם אַנדערן. איר קאָנט נישט דינען ה' און מָמון. און די פרושים, וואָס זענען געווען חַמְדָנִים און אוֹהֲבֵי געלט, האָבּן דאָס אַלץ געהערט, און זיי האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ אויסגעלאַכט. און ער האָט צו זיי געזאָגט: איר זענט עס, וואָס טוען זיך אַליין רעכטפאַרטיקן פאַר בְּנֵי אָדָם, אָבּער ה' קען אייערע לְבָבוֹת; מחמת דאָס, וואָס איז דערהויבּן צווישן בְּנֵי אָדָם, איז אַן

אומווערדיקייט פאַר ה'. די תּורה און די נבֿיאים זענען געווען ביז יוֹחָנָן; פון דעמאָלט אָן ווערט געדַרשנט די בשׂורת הגאולָה פון דעם מַלכות ה', און יעדער בן אדם דרינגט אַריין דערין מיט געוואַלט. אָבֿער עס איז לייכטער פאַר שָׁמַיִם און ערד צו פאַרגיין, איידער פאַר איין שטריכל פון דער תּורה בָּטל צו ווערן. יעדער בן אדם, וואָס גֶט זיך מיט זיין אִשָּׁה און האָט חַתונה מיט אַן אַנדערער, איז מזַנה; און ווער סע האָט חַתונה מיט אָ גרושה, איז אָ נואַף. און עס איז געווען איינער אַן עושר, וואָס האָט זיך געקליידט אין פורפור און פיינע ליִוונט, און האָט געלעבט אין תַּענוג און אין וואוילטאָג אַלע טעג. און איינער אַן אָרעמאַן [בעטלער], וואָס האָט געהייסן אֶלעָזָר, איז געלעגן בּיי זיין שַׁער, פול מיט געשווירן, און ער האָט געגאַרט זיך צו זעטיקן מיט דעם, וואָס איז אַראָפגעפאַלן פון דעם עושרס טיש; כֵּן, אַפילו די כּלָבים זענען געקומען און האָבן געלעקט זיינע געשווירן. און עס איז געווען, אַז דער אָרעמאַן איז נִפְטָר, און ער איז אַוועקגעטראָגן געוואָרן פון די מַלאָכים אין אַברָהמס חֵיק אַריין. און דער עושר איז אויך נִפְטָר, און מען האָט אים באַגראָבן. און אין שאול, זייענדיק אין יסורים, האָט ער אויפגעהויבן זיינע אויגן, און ער האָט געזען אַברָהם פונדערווייַטנס, און אֶלעָזָרן אין זיין שויס. און ער האָט געשריגן: אָבי אַברָהם, דערבאַרעם דיך אויף מיר, און שיק אֶלעָזָרן, אָז ער זאָל איינטונקען דעם שפּיץ פון זיין פינגער אין מַיִם, און קילן מיין צונג; מחמת איך לייד יסורים אין דעם דאָזיקן פלאַם. און אַברָהם האָט געזאָגט: זון, דערמאָן דיך, אַז דו האָסט באַקומען דיין גוטס בּיי דיין לעבן, און אֶלעָזָר בלויז רַע; אָבֿער איצטערט ווערט ער דאָ געטרייסט, און דו ווערסט געפּייניקט. און חוץ דעם אַלעמען, שטייט צווישן אונדז און אייך אַ גרויסער תּהום, כּדי די, וואָס וואָלטן וועלן אַריבערגיין

פונדאַנען צו אייך, זאָלן נישט קענען, אוּן כּדי קיינער זאָל נישט אַריבּערגיין פוּן דאָרטן צו אוּנדז. אוּן ער האָט געזאָגט: איך בּעט דיך דעריבּער, אָב, אַז דוּ זאָלסט אים שיקן צו בֵּית אָבי, מחמת איך האָבּ פינף אַחִים, כּדי ער זאָל זיי וואָרענען, טאָמער וועלן זיי אויך קוּמען אין דעם דאָזיקן פּלאַץ פוּן יסוּרים. אָבּער אַבְרָהם האָט געזאָגט: זיי האָבּן מֹשהן אוּן די נבִיאים; זאָלן זיי זיי הערן. אוּן ער האָט געזאָגט: לֹא, אָבי אַבְרָהם; נייערט אויבּ איינער פוּן הַמֵּתִים זאָל קוּמען צו זיי, וועלן זיי תּשוּבה טאָן. האָט ער צו אים געזאָגט: אויבּ זיי הערן זיך נישט צו מֹשהן אוּן די נבִיאים, וועלן זיי אויך נישט גלויבּן, אויבּ איינער זאָל אויפשטיין פוּן הַמֵּתִים.

יז אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט צו משיחס תּלמידים: עס איז אוממעגלעך, אַז עס זאָלן נישט קוּמען קיין שטרויכלוּנגען; אָבּער וויי צו יענעם, דוּרך וועמען זיי קוּמען! סע וואָלט פאַר אים בּעסער געווען, אַז אַ מִילשטיין וואָלט אָנגעהאָנגען געוואָרן אַרוּם זיין האַלדז, אוּן ער וואָלט אַריַינגעוואָרפן געוואָרן אין יַם אַריין, אַיידער צו מאַכן שטרויכלען איינעם פוּן די דאָזיקע קליינע. שׂימוּ לב אויף זיך; אויבּ דיין אָח במשיח זינדיקט, שטראָף אים; אוּן אויבּ ער האָט תשוּבָה, זיי אים מוֹחל. אוּן אויבּ ער זינדיקט קעגן דיר זיבּן מאָל אין יוֹם, אוּן ער וועגדט זיך צו דיר זיבּן מאָל, אוּן זאָגט: איך האָבּ תשוּבָה, זאָלסטוּ אים מוֹחל זיין. אוּן די שלִיחים האָבּן געזאָגט צו הָאָדוֹן : פאַרמער אוּנדזער אֱמוּנה. אוּן הָאָדוֹן האָט געזאָגט: אויבּ איר וואָלט געהאַט אֱמוּנה אַזוי גָּדוֹל ווי אַ קערנדל פוּן זענעפט-זרִיעה, וואָלט איר געקאָנט זאָגן צו דעם דאָזיקן מוילבּערבּוים: וועך אויסגעוואָרצלט, אוּן פאַרפלאַנץ דיך אין יַם, אוּן ער וואָלט אייך געפאַלגט. וועך פוּן אייך, וואָס האָט אָן עֶבֶד צוּם אַקערן, אָדער צו היטן כֶּבֶש, וועט צו אים זאָגן וועך ער קוּמט פוּן שָׂדֶה : קוּם

בַּאַלד אַהער, אוּן זעץ דיך צוּם טיש׃ צי וועט ער נישט גיכער
זאָגן צוּ אים׃ גרייט מיר אָן עפּעס צוּ עסן, אוּן גוּרט דיך אָן, אוּן
בַּאדין מיך, בּיז איך וועל האָבּן געגעסן אוּן געטרוּנקען; אוּן
דערנאָך וועסטוּ עסן אוּן טרינקען׃ צי טוּט ער דאַנקען דעם
עֶבֶד, ווייל ער האָט געטאָן, וואָס איז אים געבּאָטן געווארן׃
פּוּנקט אַזוי אויך מיט אייך, אַז איר וועט האָבּן געטאָן די אַלע
זאַכן, וואָס זענען אייך געבּאָטן געווארן, זאָגט׃ מיר זענען
אוּמנוּצלעכע עֶבֶד׃ מיר האָבּן בּלויז געטאָן אוּנדזער חוֹב. אוּן
בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז געווען אויף דעם דֶּרֶךְ קיין ירוּשָׁלַיִם,
איז ער דוּרכגעגאַנגען דוּרך די געמאַרקן פוּן שוֹמרוֹן אוּן גָּלִיל.
אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז אַריַינגעקוּמען אין איינעם אַ דאָרף,
האָבּן אים בּאַגעגנט צען מצוֹרָעים, וואָס זענען געשטאַנען
פּוּנדערווייַטנס, אוּן זיי האָבּן אויפגעהויבּן זייערע קוֹלות, אוּן
האָבּן געזאָגט׃ רבי, האָב רחמנות אויף אוּנדז. אוּן אַז רבי מֶלך
המָשיחַ האָט זיי געזען, האָט ער צוּ זיי געזאָגט׃ גייט אוּן ווייזט
זיך פאַר די כֹּהַנים, אוּן עס איז געווען, בּעת זיי זענען געגאַנגען,
זענען זיי מְטוֹהָרִים געווארן. אוּן איינער פוּן זיי, בּעת ער האָט
געזען, אַז ער איז געהיילט געווארן, האָט זיך אוּמגעקערט, אוּן
מיט אַ הויך קוֹל האט געזאגט בּרוּך ה׳; אוּן ער איז געפאַלן
אויף זיין פָּנים צוּ משיחס פיס, אוּן האָט אים געדאַנקט. אוּן
ער איז געווען אַ שוֹמרוֹמני. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט
געענטפערט׃ זענען נישט צען מְטוֹהָרִים געווארן. אָבּער וואוּ
זענען די תִּשְׁעָה? צי האָט זיך נישט געפוּנען קיינער, וואָס האָט
זיך אוּמגעקערט אָפּצוּגעבּן כָּבוד צוּ ה׳, אַחוּץ דער דאָזיקער
נָכרי? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט׃ שטיי אויף אוּן
גיי; דיין אֱמוּנה האָט דיר געראַטעוועט [רומ׳ ה, א]׃ אוּן אַז די
פרוּשים האָבּן אים געפרעגט, ווען דאָס מַלכות ה׳ וועט קוּמען,
האָט ער זיי געענטפערט׃ דאָס מַלכות ה׳ קוּמט נישט אויף אַ

זעעוודיקן אופן; מע וועט אויך נישט זאָגן: אָט איז עס! אָדער: דאָרטן! מחמת הִנֵּה, דאָס מַלכות ה' איז אין אייך. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט צוּ די תּלמידים: סע וועלן קומען טעג, וועלן איר וועט באַגערן צוּ זען איינעם פון די טעג פון דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח], אוּן איר וועט אים נישט זען. אוּן מע וועט צוּ אייך זאָגן: אָט דאָרט! אָט דאָ! גייט נישט אַהין, אוּן לויפט זיי נישט נאָך. מחמת אַזוי ווי דער בליץ שיינט אויף אין איין עק שָׁמַיִם אוּן באַלייכט דעם אַנדערן עק שָׁמַיִם, אַזוי וועט דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] זיין אין זיין יוֹם. אָבער קוֹדם מוּז ער אַ סַך ליידן, אוּן פאַרוואָרפן ווערן פון דעם דאָזיקן דוֹר. אוּן ווי עס איז געווען אין די טעג פון נֹחַ, אַזוי וועט עס אויך זיין אין די יוֹם פון דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח]. זיי האָבן געגעסן, אוּן געטרונקען, חַתונה געהאַט אוּן חַתונה געמאַכט, ביזן יוֹם וועלן נֹחַ איז אַריינגעגאַנגען אין דער תֵּיבה אַריין, אוּן דער מַבול איז געקומען, אוּן האָט זיי אַלע פאַרטיליקט [בראשית ו]. פונקט אַזוי ווי עס איז געווען אין די טעג פון לוֹטן: זיי האָבן געגעסן, אוּן געטרונקען, זיי האָבן געקויפט, אוּן פאַרקויפט, זיי האָבן געפלאַנצט, אוּן געבויט; אָבער אין דעם יוֹם, וועלן לוֹט איז אַרויסגעגאַנגען פון סדוֹם, האָט עס גערעגנט מיט אֵש אוּן גָּפְרִית פון שָׁמַיִם, אוּן האָט זיי אַלע פאַרטיליקט [בראשית יט,כד-כו]; פונקט אַזוי וועט עס זיין אין דעם יוֹם, וועלן דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] וועט אַנטפּלעקט ווערן. אין יענעם יוֹם זאָל דער, וואָס איז אויפן דאָך אוּן זיינע כֵּלים זענען אין בֵּית, נישט אַראָפגיין זיי אַוועקצונעמען; אוּן זאָל דער, וואָס איז אין שָׂדֶה, זיך נישט אומקערן צוריק. געדענקט לוֹטס אִשָּׁה. ווער עס וועט זוכן צו מַציל זיין זיין נֶפֶשׁ, וועט עס פאַרלירן; אוּן ווער סע וועט עס פאַרלירן, וועט זיין נֶפֶשׁ יציל. איך זאָג אייך, אין יענער לַיְלָה

וועלן צוויי זיין אויף איין בעט; איינער וועט אַוועקגענומען ווערן, אוּן דער אַנדערער וועט איבערגעלאָזט ווערן. צוויי נָשים וועלן מאָלן צוזאַמען; איינע וועט אַוועקגענומען ווערן, אוּן די אַנדערע וועט איבערגעלאָזט ווערן. צוויי וועלן זיין אין שָׂדֶה; איינער וועט אַוועקגענומען ווערן, אוּן דער אַנדערער וועט איבערגעלאָזט ווערן. אוּן זיי האָבּן צוּ אים געזאָגט: וואוּ, אָדוֹן? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: אַוואוּ ס'איז די נבֵלה, דאָרט וועלן זיך די אָדלערס פאַרזאַמלען.

יח אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי דעריבּער דערציילט אַ מָשל,

אַז זיי זאָלן תָּמיד מִתפַּלֵל זיין, אוּן נישט מיד ווערן. אוּן ער האָט געזאָגט: אין איינער אַ שטעטל איז געווען אַ שופֵט, וואָס האָט נישט מוֹרא געהאַט פאַר ה', אוּן נישט נושֵׂא פָּנים געווען קיין מענטשן. אוּן אין יענער שטעטל איז געווען אַן אַלמָנה, וואָס איז אָפט געקומען צוּ אים, אוּן האָט געזאָגט: נעם זיך אָן פאַר מיר קעגן מיין שׂונא. אוּן ער האָט אָ צַייטלאַנג נישט געוואָלט; נאָר דערנאָך האָט ער זיך בּאַרעכבט: כאָטש איך האָבּ נישט קיין מוֹרא פאַר ה', אוּן בּין נישט נושֵׂא-פָּנים קיין מענטשן, דאָך, ווייל די דאָזיקע אַלמָנה איז מיך מַטרִיחַ, ווּעל איך מיך אַננעמען פאַר איר, מחמת זי וועט מיך פאַרמאַטערן מיט איר שטענדיקן קומען. אוּן הָאָדוֹן האָט געזאָגט: הערט וואָס דער אומגערעכטער שופֵט זאָגט. אוּן צי וועט ה' זיך נישט אָננעמען פאַר זיינע אויסדערוויילטע, וואָס רופן צוּ אים יומם ולַיְלָה, אוּן ער איז געדולדיק מיט זיי? איך זאָג אייך, אַז ער וועט זיך גיך אַננעמען פאַר זיי. אוּן בּעת דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] וועט קומען, צי וועט ער דען געפינען אֱמונה אויף דער ערד? אוּן ער האָט אויך געזאָגט דאָס דאָזיקע מָשל צוּ עטלעכע, וואָס זענען געווען זיכער בּיי זיך, אַז זיי זענען צַדיקים, אוּן אַלע אַנדערע האָבּן זיי געמאַכט צוּ גאָרנישט: צוויי מענטשן זענען

אַרויפגעגאַנגען אין דעם בֵּית-המִקדש אַריין מִתפַּלֵל צוּ זיין; איינער אַ פּרוש אוּן דער אַנדערער אַ מוֹכס. דער פּרוש איז געשטאַנען אוּן האָט אַזוי אין זיך מִתפַּלֵל געווען: בָּרוּך ה', איך דאָנק דיר, וואָס איך בּין נישט ווי די איבּעריקע מענטשן: רויבּער, רשעים, נואַפים, אַדער אַפילו ווי דער דאָזיקער מוֹכס. איך פאַסט צוויי מאָל אין דער וואָך, אוּן גיבּ מַעשׂר פוּן אַלץ, וואָס איך קריג. אָבּער דער מוֹכס איז געשטאַנען פוּנדערווייַטנס, אוּן האָט צוּמאָל נישט געוואָלט אויפהייבּן זיינע אויגן צוּם שָׁמַיִם, נייערט האָט זיך געשלאָגן אין לֵב, אוּן געזאָגט: ה', האָב רַחמנות אויף מיר, אַ חוֹטא! איך זאָג אייך, דער דאָזיקער האָט אַראָפּגענידערט צוּ זיין בֵּית מער גערעכטפאַרטיקט ווי יענער; מחמת יעדער בן אדם, וואָס דערהייבּט זיך אַליין, וועט דערנידעריקט ווערן; אוּן ווער סע דערנידעריקט זיך אַליין, וועט דערהייבּט ווערן. אוּן זיי האָבּן אויך געבּראַכט צוּ אים קינדערלעך, כּדי ער זאָל זיי בּענטשן; אוּן אַז די תַּלמידים האָבּן דאָס געזען, האָבּן זיי זיך אויף זיי אָנגעבּרוגזט. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי צוּגערופן צוּ זיך, אוּן געזאָגט: לאָזט די קינדערלעך קוּמען צוּ מיר, אוּן פאַרווערט זיי נישט; ווייל צוּ אַזעלכע געהערט דאָס מַלכות ה'. באָמת, איך זאָג אייך, ווער סע וועט נישט מקַבּל זיין דאָס מַלכות ה' ווי אַ יֶלֶד, דער וועט בּאֵין-אוֹפן נישט אַריינקוּמען אַהין. אוּן איינער אַ שַׂר האָט אים געפרעגט, אַזוי צוּ זאָגן: רַבּי הטוב, וואָס זאָל איך טאָן, כּדי צוּ ירשענען חַיֵּי עוֹלם? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: פאַרוואָס רופסטו מיך טוב? קיינער איז נישט טוֹב, אַחוּץ ה' אַליין [רומ' ה, יב]. דוּ קענסט די מִצוות: לֹא תִנְאָף, לֹא תִרְצַח, לֹא תִגְנֹב, לֹא תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד שָׁקֶר, כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמֶּךָ [שמות כ,יב-יד; דברים ה, טז-יח]. אוּן ער האָט געזאָגט: דאָס אַלץ האָבּ איך אָפּגעהיט פוּן מיין יוגנט אָן. אוּן אַז רבי

מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געהערט, האָט ער צוּ אים געזאָגט: נאָך איין זאָך פעלט דיר: פאַרקויף אַלץ, וואָס דוּ האָסט, אוּן טייל עס פוּנאַנדער צוּ די עֲנִיִּים, אוּן דוּ ווּעסט האָבּן אַן אוֹצר אין שָמַיִם; אוּן קוּם, אוּן גיי מיר נאָך. אוּן אַז ער האָט דאָס געהערט, איז ער געוואָרן שטאַרק טרויעריק; מחמת ער איז געווען זער רייך. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים אָנגעקוּקט, אוּן גענאָגט: ווי שווער איז עס פאַר די, וואָס האָבּן עֲשִירות, אַריַינצוּקוּמען אין דעם מַלכות ה'! עס איז לייכטער פאַר אַ קעמל דוּרכצוּגיין דוּרך אַ לעכל פוּן אַ נאַדל, ווי פאַר אַן עוֹשר אַריַינצוּקוּמען אין דעם מַלכות ה'. אוּן די, וואָס האָבּן דאָס געהערט, האָבּן גענאָגט: טאָ ווער קען דערלייזט ווערן? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט גענאָגט: דאָס, וואָס איז בּיי בְּנֵי אָדָם נישט מעגלעך, איז מעגלעך בּיי ה'. אוּן כֵּיפָא האָט גענאָגט: הִנֵּה, מיר האָבּן געלאָזן אוּנדזער אייגנס, אוּן זענען דיר נאָכגעגאַנגען. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי גענאָגט: באֱמת, איך זאָג אייך, נישטאָ קיינער, וואָס האָט פאַרלאָזן בַּיִת, אָדער אִשָּה, אָדער אחים, אָדער הוֹרים, אָדער יְלָדים צוּליבּ דעם מַלכות ה', אַז ער זאָל נישט באָקוּמען כֶּפל-כְּפלַיִם אין דעם עוֹלם הזה, אוּן אין דעם עוֹלם הבא, חַיֵּי עוֹלם. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט גענוּמען צוּ זיך די צוועלף אין אַ יחידות, אוּן האָט צוּ זיי גענאָגט: הִנֵּה, מיר גייען אַרויף קיין ירוּשָלַיִם, אוּן אַלצדינג, וואָס איז געשריבּן געוואָרן דוּרך די נבִיאים וועגן דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] וועט מקוּים ווערן [ישעיה נג, א-יב]. מחמת ער וועט איבּערגעענטפערט ווערן צוּ די גויים, אוּן וועט אויסגעשפּעט, אוּן פאַרשעמט, אוּן פאַרשפּיגן ווערן [ישעיה נ,ו]. אוּן זיי ווילן אים געבּן מלקות, אוּן אים טייטן; אוּן דעם יוֹם שלישי וועט ער ווידער אויפשטיין [תהלים טז,י]. אוּן זיי האָבּן גאָרנישט פאַרשטאַנען פוּן די דאָזיקע זאַכן; אוּן דאָס דאָזיקע דָּבָר איז

געווען פאַרהוילן פון זיי, און זיי האָבן נישט באַנומען, וואָס עס איז צו זיי געזאָגט געוואָרן. און עס איז געווען, בעת ער האָט זיך דערנענטערט צו ירִיחוֹ, איז איינער אַ בלינדער געזעסן בײַם דֶּרֶךְ, און האָט געבעטלט. און אַז ער האָט געהערט דאָס עם פאַרבײַגיין, האָט ער זיך נאָכגעפרעגט, וואָס דאָס באַטײַט. און מען האָט אים געזאָגט, אַז רבי מֶלך המָשיחַ פון נצֶרת גייט פאַרבײַ. און ער האָט געשריגן: יהושע/ישוע בֶּן-דָּוִד, האָב רַחמָנות אויף מיר! און די, וואָס זענען געגאַנגען פאָרויס, האָבן אויף אים אָנגעשריגן, אַז ער זאָל שווייגן. אָבער ער האָט נאָך העכער געשריגן: בֶּן-דָּוִד, האָב רחמָנות אויף מיר! און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אָפּגעשטעלט, און האָט באַפוילן, מען זאָל אים בּרענגען צו אים; און אַז ער האָט זיך דערנענטערט, האָט ער אים געפרעגט: וואָס ווילסטו, אַז איך זאָל טאָן פאַר דיר? האָט ער געזאָגט: אֲדוֹנִי, אַז איך זאָל קענען קריגן מיין ראִיה. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט: באַקום דיין ראִיה. דיין אֱמונה האָט דיר געהאָלפן. און ער האָט באַלד באַקומען זיין ראִיה, און איז אים נאָכגעגאַנגען, און האָט געזאגט ברוך ה', און דאָס גאַנצע עם, אַז זיי האָבן דאָס געזען, האָבן אָפּגעגעבן אַ ברוך ה'.

יט און רבי מֶלך המָשיחַ איז אַריַינגעקומען און איז

דורכגעגאַנגען דורך ירִיחוֹ. און אָט איז דאָרטן געווען אַ בן אדם מיטן נאָמען זַכַּי, וואָס איז געווען פון די ראָשי-הַמוֹכסים, און ער איז געווען אַן עושר. און ער האָט באַגערט צו זען רבי מֶלך המָשיחַ, ווער ער איז, און האָט עס נישט געקענט צוליב דעם עולם, ווארים ער איז געווען קליין אין וואוקס. און ער איז געלאָפן פאָרויס, און האָט אַרויפגעקלעטערט אויף אַ פייגנבוים, כּדי אים צו זען; מחמת ער האָט באַדאַרפט פאַרבײַגיין יענעם דֶּרֶךְ. און אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז געקומען צו דעם פּלאַץ, האָט

רבי מֶלך המָשיחַ אַרויפגעקוקט, אוּן צוּ אים געזאָגט: זַכַּי, אייל דיך, אוּן קוּם אַראָפּ, ווייל הַיּוֹם מוּז איך אײַנשטיין אין דיין בֵּית. אוּן ער איז שנעל אַרונטערגעקומען, אוּן האָט אים אויפגענומען מיט שִׂמְחָה. אוּן אַז זיי האָבן דאָס געזען, האָבן זיי אַלע געמורמלט: צוּ אַ חוֹטא איז ער אַרײַנגעגאַנגען איבערצונעכטיקן! אוּן זַכַּי האָט זיך אויפגעשטעלט, אוּן געזאָגט צוּ הָאָדוֹן: הִנֵּה, אֲדוֹנִי, די העלפט פוּן מיין פאַרמעגן גיב איך די עֲנִיִּים; אוּן אויב איך האָב פוּן עמיצן עפּעס באַגזלט, וועל איך אים אומקערן פירפאַך. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: הַיּוֹם איז געקומען ישועת אלוקינו אויף דעם דאָזיקן בֵּית, ווייל ער איז אויך אַ בֶּן-אַבְרָהם. מחמת דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] איז געקומען זוכן אוּן מַציל צוּ זיין דאָס, וואָס איז געווען פאַרלוירן. אוּן בעת זיי האָבן דאָס געהערט, האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיי ווידער דערציילט אַ מָשל, ווארים ער איז געווען נאָענט פוּן ירוּשָׁלַיִם, אוּן זיי האָבן געמיינט, אַז דאָס מַלכות ה' דאָרף אינגיכן אַנטפּלעקט ווערן. רבי מֶלך המָשיחַ האָט דעריבער געזאָגט: איינער אַן אייֵדלמאַן איז אָוועק אין אַ ווייטן לאַנד אַריין, צוּ קריגן פאַר זיך אַ מלוכה, אוּן זיך אומצוקערן. אוּן ער האָט גערופן צען פוּן זיינע עבדים, אוּן האָט זיי געגעבן צען מָנִים, אוּן צוּ זיי געזאָגט: האַנדלט מיט דעם ביז איך וועל צוריקקומען. אָבער זיינע שטאָטלייט האָבן אים פיינט געהאַט, אוּן האָבן נאָכגעשיקט נאָך אים שלוחים, אַזוי צוּ זאָגן: מיר ווילן נישט, אַז דער דאָזיקער זאָל הערשן איבער אונדז. אוּן עס איז געווען, אַזוי ווי ער האָט איבערגענומען די מלוכה, אוּן האָט זיך צוריקגעקערט, האָט ער באַפוילן צוּ רופן די עבדים, וועמען ער האָט געגעבן דאָס געלט, כּדי אויסצוגעפינען וואָס איטלעכער האָט פאַרדינט אין זיין מִסחר. אוּן דער ערשטער איז געקומען פאַר אים, אוּן האָט געזאָגט: אֲדוֹנִי, דיין מָנה האָט

אַריַינגעבראַכט נאָך צען מָנים. אוּן ער האָט צוּ אים געזאָגט:
האַסט טוֹב געטאָן, דוּ עֶבֶד טוֹב! ווייל דוּ ביסט געווען געטריי
איבער ווייניק, זאַלסטוּ האַבן רשות איבער צען שטעט. אוּן דער
צווייטער איז געקוּמען, אוּן האָט געזאָגט: דיין מָנה, אֲדוֹנִי, האָט
אַריַינגעבראַכט פינף מָנים. אוּן ער האָט אויך צוּ אים געזאָגט:
זיי דוּ אויך איבער פינף שטעט. אוּן אַן אַנדערער איז געקוּמען,
אוּן האָט געזאָגט: אֲדוֹנִי, אָט איז דיין מָנה, וואָס איך האָב
געהאַט באַהאַלטן אין אַ טיכל; מחמת איך האָב מוֹרא
געהאַט פאַר דיר, ווארים דוּ ביסט אַ שטרענגער מענטש; דוּ
נעמסט, וואָס דוּ האָסט נישט אַנידערגעלייגט, אוּן שניַידסט
דאָס, וואָס דוּ האָסט נישט געזייֶט. האָט ער צוּ אים
געזאָגט: לויט דיין אייגן מויל ווע‌ל איך דיך מִשפטן, דוּ
שלעכטער עֶבֶד! דוּ האָסט געוואוּסט, אַז איך בין אַ שטרענגער
מענטש, אַז איך נעם, וואָס איך האָב נישט אַנידערגעלייגט, אוּן
שנייד, וואָס איך האָב נישט געזייֶט. טאָ פאַרוואָס האָסטוּ נישט
אַריַינגעגעבן מיין געלט אין דער באַנק, אוּן בּיי מיין צוריקקוּמען,
וואָלט איך עס באַקוּמען מיט פּראָצענט? אוּן ער האָט געזאָגט
צוּ די, וואָס זענען געשטאַנען דערבּיי: נעמט צוּ בּיי אים די מָנה,
אוּן גיט עס דעם, וואָס האָט די צען מָנים. אוּן זיי האָבן עוּ אים
געזאָגט: אֲדוֹנִי, ער האָט שון צען מָנים! איך זאָג אייך, דער,
וואָס האָט, דעם וועט געגעבן ווערן; פוּן דעם אָבער, וואָס האָט
נישט, פוּן אים וועט אַוועקגענוּמען ווערן אַפילו דאָס, וואָס ער
האָט. אוּן יענע, מיינע שׂונאים, וואָס האָבן נישט געוואָלט, אַז
איך זאָל הערשן איבער זיי, ברענגט זיי אַהער אוּן הרגעט זיי
פאַר מיינע אויגן. אוּן אַזוי ווי רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס
געזאָגט, איז ער געגאַנגען פאַרייס, אוּן האָט עוֹלה-רֶגל געווען
קיין ירוּשָלַיִם. אוּן עס איז געווען, בּעת רבי מֶלך המָשיחַ
האָט זיך דערנענטערט קיין בֵּית-פַּגֵי אוּן בֵּית-הִינִי, בּיים הַר וואָס

הייסט הַר-הַזֵּיתים, האָט ער געשיקט צוויי פון משיחס תַּלמידים, און געזאָגט: גייט אין דאָרף אַריין אַנטקעגנאיבער אייך, און בעת איר וועט אַרײַנקומען, וועט איר געפינען אַן אייזל צוגעבונדן, אויף ווילכן קיינער איז נאָך נישט געזעסן; בינדט עס אָפּ, און ברענגט עס אַהער. און אויב עמיצער וועט אייך פרעגן: פאַרוואָס בינדט איר עס אָפּ? זאָלט איר אַזוי זאָגן: הָאָדוֹן דאָרף עס האָבן. און די שלִיחים זענען געגאַנגען, און האָבן געפונען פונקט ווי ער האָט צו זיי געזאָגט. און בעת זיי האָבן אָפּגעבונדן דאָס אייזל, האָבן זיינע בַּעלי-בַּתִּים צו זיי געזאָגט: פאַרוואָס בינדט איר אָפּ דאָס אייזל? און זיי האָבן געזאָגט: הָאָדוֹן דאַרף עס האָבן. און זיי האָבן עס געבראַכט צו רבי מֶלך המָשיחַ, און האָבן אַרויפגעוואָרפן זייערע מַלבושים אויף דעם אייזל, און האָבן רבי מֶלך המָשיחַ אַרויפגעזעצט דערויף. און בעת רבי מֶלך המָשיחַ איז געגאַנגען, האָבן זיי אויסגעשפרייט זייערע מַלבושים אויפן דֶּרֶךְ. און ווי רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך דערנענטערט צום אַראָפגאַנג פון דעם הַר-הַזֵּיתים, האָט דער גאַנצער עולם תַּלמידים אָנגעהויבן צו פרייען זיך און זיי האבן געזאגט ברוך ה' מיט אַ הויך קול פאַר אַלע וואונדערלעכע מַעשִׂים, וואָס זיי האָבן געזען, און האָבן געזאָגט: בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם ה' ! שָׁלום אין שָׁמַיִם, און כָּבוד אין דער הייך! און עטלעכע פון די פרושים פון צווישן דעם עם האַבן צו אים געזאַט: רֶבִּי, שריי אַן אויף דיינע תּלמידים. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: איך זאָג אייך, אַז אויב די דאַזיקע וועלן שווייגן, וועלן די שטיינער שרייען. און בעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך דערנענטערט, האָט ער געזען די שטאָט, און האָט זיך צעוויינט איבער איר, און געזאָגט: הַלוואַי וואַלטסטו געווואוסט אין דעם היינטיקן יום דאָס, וואָס קער זיך אָן צו דיין שָׁלום! איצט איז דאָס אָבער פאַרהוילן פון דיינע אויגן.

מחמת סע וועלן קומען אויף דיר טעג, וועז דיינע שׂונאים וועלן אויפשטעלן אַ וואַל אַרום דיר, אוז דיך אַרומרינגלען, אוז דיך באַלאַגערן פון אַלע זייטן; אוז וועלן דיך שמעטערן צו דער ערד, אוז דיינע יְלָדים צווישן דיר, אוז נישט לאָזן אין דיר איין שטיין אויפן אַנדערן; ווארים דו האָסט נישט דערקענט די צייט, וועז דו ביסט געדענקט געוואָרן. אוז רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרײַנגעגאַנגען אין דעם בֵּית-המִקדש אַריין, אוז האָט געזומען אַרויסטרײַבן די, וואָס האַבן פאַרקויפט, אוז האָט צו זיי געזאָגט: סע שטייט געשריבן: בֵּיתִי בֵּית־תְּפִלָּה יִהְיֶה, אָבער איר האָט עס געמאַכט אַ הייל פון פָּרִצִים [ישעיה נו,ז; ירמיה ז,יא]. אוז ער האָט יום-טעגלעך געלערנט אין דעם בֵּית-המִקדש. אוז די ראָשי-כֹּהַנים, אוז די סופרים [רַבָּנִים], אוז די רָאשֵׁי הָעָם האַבן געזוכט אים אומצובּרענגען. אוז זיי האַבן נישט געוואוסט וואָס צו טאָן, מחמת דאָס גאַנצע עם האָט זיך באַהעפט אָן אים, אוז זיך צו אים צוגעהערט.

כ אוז עס איז געווען אין איינעם פון די טעג, בעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט געלערנט דאָס עם אין דעם בֵּית-המִקדש, אוז האָט מבַשֵּׂר געווען די בשׂורת הגאולָה, האַבן צו אים געגעענט די ראָשי-כֹּהַנים אוז די סופרים [רַבָּנִים] מיט די זקֵנים, אוז זיי האַבן צו אים געזאָגט: זאָג אונדז מיט וועמעס רשות טוסטו דאָס אַלץ, אָדער וער האָט דיר געגעבן דאָס דאַזיקע רשות? אוז רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוז צו זיי געזאָגט: איך וויל אייך אויך פרעגן אַ קַשיא; נו, זאָגט מיר: די מקוה טבִילה פון יוֹחָנָן, איז זי געווען פון שָׁמַיִם, אָדער פון בְּנֵי אָדָם? אוז זיי האַבן זיך געשלאָגן מיט דער דֵעה, אוז געזאָגט: אויב מיר וועלן זאָגן: פון שָׁמַיִם, וועט ער זאָגן: פאַרוואַס האָט איר אים נישט געגלויבט? וועלן מיר אָבער זאָגן: פון בְּנֵי אָדָם, וועט אונדז דאָס גאַנצע עם פאַרשטיינען; מחמת זיי זענען

איבערצייגט, אַז יוֹחָנָן איז געווען אַ נָבִיא. אוּן זיי האַבן
געענטפערט, אַז זיי ווייסן נישט פוּנוואַנען. האָט רבי מֶלך
המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: אויבּ אַזוי, וועל איך אייך אויך נישט זאָגן
מיט וועמעס רשוּת איך טוּ דאָס. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ
האָט אָנגעהויבּן רעדן צוּם עם ישׂראל דאָס דאַזיקע מָשל: אַ בן
אדם האָט געפלאַנצט אַ כֶּרֶם, אוּן האָט אים פאַרדונגען צוּ
כּוֹרְמִים, אוּן איז אַוועק אין אַן אַנדער לאַנד אַריין אויף אַ
לאַנגער צייט. אוּן צוּ דער באַשטימטער צייט, האָט ער געשיקט
צוּ די כּוֹרְמִים אַן עֶבֶד, אַז זיי זאַלן אים געבּן פוּן די פֵּירות פוּן
דעם כֶּרֶם; אָבּער די כּוֹרְמִים האָבּן אים געשלאָגן, אוּן אים
אַוועקגעשיקט לייִדיק. אוּן ער האָט געשיקט אַן אַנדערן עֶבֶד;
אוּן אויך אים האָבּן זיי געשלאָגן, אוּן האָבּן אים מבַזה געווען,
אוּן אים אַוועקגעשיקט לייִדיק. אוּן ער האָט געשיקט נאָך אַ
דריטן; אוּן אים האָבּן זיי צעניזוקט, אוּן אַרויסגעוואָרפן. אוּן
הָאָדוֹן הכֶּרֶם האָט געזאָגט: וואָס זאָל איך טאָן? איך וועל שיקן
מיין באַליבּטן זוּן; אֶפשר וועלן זיי דֶרֶך-אֶרֶץ האָבּן פאַר אים.
אָבּער וועַן די כּוֹרְמִים האָבּן אים דערזען, האָבּן זיי זיך מיַעץ
געווען איינער מיט דעם אַנדערן, אוּן געזאָגט: דאָס איז דער
יוֹרֵש; לאָמיר אים הַרגענען, כּדי די ירושה זאָל זיין אוּנדזערע.
אוּן זיי האָבּן אים אַרויסגעוואָרפן הכֶּרֶם, אוּן האָבּן אים
געהַרגעט. בּכֵן, וואָס וועט הָאָדוֹן הכֶּרֶם טאָן צוּ זיי? ער וועט
קוּמען אוּן אומבּרענגען די כּוֹרְמִים, אוּן דעם כֶּרֶם געבּן צוּ
אַנדערע. אוּן אַז זיי האָבּן דאָס געהערט, האָבּן זיי געזאָגט:
חַס-וְשָׁלוֹם! אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויף זיי געקוּקט,
אוּן געזאָגט: וואָס דען מיינט דאָס, וואָס סע שטייט געשריבּן:
אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה [תהלים קיח,כב]. יעדער בן
אדם, וואָס וועט פאַלן אויף יענעם שטיין, וועט זיך צעשלאָגן
[ישעיה ח, יד-טז]; אָבּער אויף וועמען ער וועט פאַלן, דעם וועט

ער צעמאָלן [דניאל ב, לד-לה]. אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן די ראָשי-כֹּהַנים האָבּן גראָד אין יענער שָׁעה געזוּכט צוּ לייגן אויף אים אַ האַנט, אָבּער זיי האָבּן מוֹרא געהאַט פאַר דעם עם; מחמת זיי האָבּן פאַרשטאַנען, אַז דאָס דאָזיקע מָשל האָט ער געזאָגט אויף זיי. אוּן זיי האָבּן אים נאָכגעקוּקט, אוּן האָבּן געשיקט שפּיאָנען, וואָס האָבּן זיך פאַרשטעלט פאַר צדיקים, כּדי רבי מֶלך המָשיחַ צוּ כאַפּן בּיי זיינע רייד, אוּן אים איבּערענטפערן צוּ דער מאַכט אוּן אין רשוּת פוּן דעם פּראָקוּראַטאָר. אוּן זיי האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ געפרעגט: רֶבִּי, מיר ווייסן, אַז דוּ רעדסט אוּן לערנסט תורה ריכטיק, אוּן בּיסט קיינעם נישט נוֹשֵׂא-פָּנים, נייערט לערנסט בּאֱמת דעם דֶּרֶךְ ה'. דאַרפן מיר געבּן שטייער דעם קֵיסר, אָדער נישט. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט דערקענט זייער עָרמָה [בראשית ג,א], אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: וויזט מיר אַ דינָר. וועמעס בּילד אוּן אויפשריפט איז דאָס? אוּן זיי האָבּן געזאָגט: דעם קֵיסרס. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: גיט דעריבּער דעם קֵיסר דאָס, וואָס איז דעם קֵיסרס, אוּן צוּ ה' דאָס, וואָס איז ה'ס. אוּן זיי האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ נישט געקענט כאַפּן מיט קיין דָּבָר פאַר דעם עם; אוּן זיי זענען פאַרחידושט געוואָרן פוּן זייַן ענטפער, אוּן האָבּן געשוויגן. אוּן סע האָבּן גענעענט עטלעכע פוּן די צדוּקים, וואָס זאָגן, אַז ס'איז נישטאָ קיין תּחַיַּת-הַמֵּתים, אוּן זיי האָבּן אים געפרעגט, אַזוי צוּ זאָגן: רֶבִּי, מֹשה [רבינו] האָט אוּנדז פירגעשריבּן, אַז אויב איינעמס אַ אָח וועט שטאַרבּן, וואָס האָט אַן אִשָּׁה, אוּן קיין יְלָדים האָט ער נישט, זאָל זייַן אָח נעמען דאָס אִשָּׁה, אוּן אויפשטעלן זֶרַע פאַר זייַן אָח [דברים כה,ה-ו]. אוּן אָט זענען געווען זיבּן אַחִים; אוּן דער ערשטער האָט גענומען אַן אִשָּׁה, אוּן איז נִפְטָר, אוּן קיין יְלָדים האָט ער נישט געהאַט; אוּן דער

צווייטער אוּן דער דריטער הָאבּן זי גענוּמען, אוּן אַזוי הָאבּן
אויך די זיבּן נישט געלאָזט קיין יְלָדים, אוּן זענען
נִפְטָר. צוּלעצט איז אויך די אִשָּׁה נִפְטָר. היינט, בּיי
תְּחִיַּת-הַמֵּתים, וועמעס אִשָּׁה וועט זי דעריבּער זיין? מחמת די
זיבּן הָאבּן זי געהַאט פַּאר אַן אִשָּׁה. אוּן רבי מֶלך הַמָּשִׁיחַ הָאט
צוּ זיי געזָאגט: די בְּנֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הָאבּן חַתוּנה, אוּן מע מַאכט זיי
חַתוּנה; אָבּער די, וואָס זענען זוֹכה צוּ עוֹלם-הַבּא אוּן
תְּחִיַּת-הַמֵּתים, הָאבּן נישט חַתוּנה, אוּן מע מַאכט זיי נישט
חַתוּנה; מחמת זיי קענען מער נישט שטאַרבּן, ווארים זיי
זענען גלייך צוּ מַלאָכים, אוּן זענען יְלָדים פוּן ה', ווייל זיי זענען
יְלָדים פוּן תְּחִיַּת-הַמֵּתים. אוּן אַז די טויטע ווּעלן אויפשטיין,
הָאט אַפילוּ מֹשה מרַמֵּז געווען בּיים סנֶה, בּעת ער רוּפט ה'
דעם אלוקים פוּן אַבְרָהם, אוּן דעם אלוקים פוּן יִצְחָק, אוּן דעם
אלוקים פוּן יַעקב [שמות ג,ו]. אוּן ה' איז נישט דער אלוקֵי
הַמֵּתים, נייערט אלוקֵי הַחַיִּים, מחמת אַלע לעבּן פַּאר ה'. אוּן
עטלעכע פוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים] הָאבּן געענטפערט: רֶבִּי, יָפֶה
דִּבַּרְתָּ! מחמת זיי הָאבּן זיך מער נישט דערלויבּט אים עפּעס צוּ
פרעגן. אוּן רבי מֶלך הַמָּשִׁיחַ הָאט צוּ זיי געזָאגט: ווי קוּמט עס,
וואָס מען זָאגט, אַז דער רֶבִּי מלך הַמָּשִׁיחַ איז [נאָר] דָּוִד זוּן?
מחמת דָּוִד אַליין הָאט געזָאגט אין דעם סֵפר תְּהִלים: נְאֻם ה'
לַאדֹנִי :שֵׁב לִימִינִי עַד־אָשִׁית אֹיְבֶיךָ הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ [תהלים קי,א].
אוּן אויבּ דָּוִד רוּפט אים אֲדוֹן, וויאַזוי איז ער זיין זוּן? אוּן בּעת
דאָס גאַנצע עם הָאט זיך צוּגעהערט, הָאט רבי מֶלך הַמָּשִׁיחַ
געזָאגט צוּ משיחס תַּלמידים: היט אייך פַּאר די סוֹפרים
[רַבָּנִים], וואָס הָאבּן ליבּ צוּ גיין אין לאַנגע טַלִּיתים, אוּן הָאבּן
ליבּ מע זאָל זיי אָפּגרוּסן בּשָׁלום אין די מאַרקפּלעצער, אוּן די
חָשׁובסטע שטאָט אין די שוּל, אוּן דעם אויבּן-אָן אויף סעוּדות;
זיי, וואָס שלינגען איין די בָּתִּים פוּן אַלמָנות, אוּן טוּען כּלוֹמרשט

דאַוועגען לאַנג לְמַרְאִית עַיִן. זיי וועלן באקומען אַ האַרבּערן פּסַק [דִּינָם חָמוּר יוֹתֵר].

כא אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אַרומגעקוקט, אוּן האָט געזען ווי די רייכע וואָרפן אַריין זייערע נְדָבות אין דעם תֵּבַת הָאוֹצָר; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויך געזען ווי אַן אָרעמע אַלמַנה האָט אַהין אַריינגעוואָרפן צוויי פרוטות. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: באֱמת, איך זאָג אייך, די דאָזיקע אָרעמע אַלמָנה האָט מער אַריינגעוואָרפן ווי זיי אַלע; מחמת זיי אַלע האָבּן מנַדב געווען פוּן דעם, וואָס זיי האָבּן געהאַט איבּעריק, אָבּער זי האָט פוּן איר נויט אַריינגעוואָרפן אַלץ, וואָס זי האָט געהאַט צום לעבּן. אוּן בּעת עטלעכע האָבּן געערעדט פוּן בֵּית-הַמִקדש, אַז ער איז באַשַיינט מיט טייערע שטיינער אוּן מיט מַתָּנות, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: וואָס שַייך די דאָזיקע זאָכן, וואָס איר זעט, וועלן קומען טעג, וואָס אין זיי וועט דאָ נישט בּלייבּן אַ שטיין אויף אַ שטיין, וואָס וועט נישט אַראָפּגעוואָרפן ווערן. אוּן זיי האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ געפרעגט: רֶבּי, ווען וועט דאָס זיין? אוּן וואָס וועט זיין דער אוֹת, ווען דאָס וועט געשען? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: זעט, אַז מע זאָל אייך נישט פאַרפירן, מחמת אַ סַך וועלן קומען אין מיין נאָמען [משיח], אוּן זאָגן: איך בּין עס! אוּן: די צייט האָט געגעבּן! גייט זיי נישט נאָך. אוּן בּעת איר וועט הערן פוּן מִלחָמות אוּן מהוּמות, זאָלט איר זיך נישט שרעקן; מחמת דאָס אַלץ מוּז קוֹדם געשען; אָבּער דער סוֹף איז דאָס נאָך נישט. דערנאָך האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי געזאָגט: אוּמה וועט אויפשטיין קעגן אוּמה, אוּן מלוּכה קעגן מלוּכה; אוּן סע וועלן זיין גרויסע ערדציטערנישן, אוּן אין פאַרשידענע ערטער הוּנגער אוּן מַגֵפות, אוּן סע וועלן זיין שרעקן אוּן גרויסע מוֹפתים פוּן שָמַיִם. אָבּער קוֹדם-כָּל וועלן זיי לייגן זייערע הענט אויף

אייך, אוּן אייך רוֹדֶפן, אוּן אייך איבּערענטפערן צוּ די שׁולן אוּן תּפֿיסות, אוּן אייך בּרענגען פֿאַר מלָכים אוּן מוֹשלים פֿוּן מיין נאָמענוועגן. אוּן דאָס וועט אייך זיין פֿאַר אַן אֵדות. בּכֵן, נעמט דאָס אייך צוּם לבָבוֹת, נישט צוּ דאַגהן [לֵב רֹגֶז] פֿאָרויס וויאַזוי צוּ ענטפֿערן; מחמת איך וועל אייך געבּן אַ מויל אוּן חָכמה, וואָס אַלע אייערע קעגנער וועלן נישט קענען בּיַישטיין, אָדער פֿאַרלייקענען. איר וועט אַפֿילו איבּערגעענטפֿערט ווערן פֿוּן הוֹרים, אוּן אַחִים, אוּן קרוֹבים, אוּן פריינט; אוּן טייל פֿוּן אייך וועלן זיי טייטן. אוּן איר וועט זיין פֿאַרהאַסט פֿוּן אַלעמען פֿוּן מיין נאָמענוועגן. עס וועט אייך אָבּער אַ האָר פֿוּן אייער קאָפּ נישט פֿאַרלוירן גיין. דוּרך אייער סבלנות וועט איר געווינען אייערע נשָמות. אוּן בּעת איר וועט זען ירוּשָלַיִם אַרוּמגערינגלט מיט מַחֲנוֹת, זאָלט איר וויסן, אַז איר חוּרבּן איז נאָענט.
דעמאָלט זאָלן די, וואָס זענען אין יהוּדה, אַנטרינען אין די הרים; אוּן די, וואָס זענען אין איר מיט, זאָלן אַרויסגיין, אוּן די, וואָס זענען אויפֿן לאַנד, זאָלן נישט אַריַינגיין אין איר. מחמת דאָס זענען טעג פֿוּן נקָמה, כּדי אַלצדינג, וואָס סע שטייט געשריבּן, זאָל מַלא ווערן. ווי איז צוּ די, וואָס זענען מעוּבֶּרֶת, אוּן וואָס גיבּן צוּ זייגן אין יענע טעג! מחמת סע וועט זיין אַ גרויסע צָרה אין דעם לאַנד אוּן אַ צאָרן אויף דעם דאָזיקן עם. אוּן זיי וועלן פֿאַלן דוּרך דער שׁארף פֿוּן דער חֶרֶב, אוּן וועלן געפֿירט ווערן געפֿאַנגען צווישן אַלע אוּמות; אוּן ירוּשָלַיִם וועט צעטרעטן ווערן פֿוּן די גויים, אוּן די צייטן פֿוּן די גויים וועלן דערפֿילט ווערן. אוּן סע וועלן זיין מוֹפתים אין דער שֶׁמֶש, אוּן לבָנה, אוּן שטערן, אוּן אויף דער ערד צָרות אויף פעלקער, אין שרעק פֿאַר דעם רוישן פֿוּן יַם אוּן די כוואַליעס; בְּנֵי אָדָם וועלן חַלָשן פֿאַר מוֹרא אוּן דערוואַרטונג פֿוּן דעם, וואָס דאַרף קוּמען אויף דער וועלט; מחמת די כּוֹחות פֿוּן שָמַיִם וועלן אויפגעטרייסלט

ווערן. אוּן דעמאָלט וועלן זיי זען דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] קומען אויף אַ וואָלקן מיט גבורה אוּן גְּדוֹל כָּבוד [דניאל ז,יג-יד]. אוּן בּעת די דאָזיקע זאַכן וועלן אָנהייבּן מקוים צוּ ווערן, גלייַכט אייך אויס, אוּן הייבּט אויף אייערע קעפּ, ווארים אייער גאולה דערנענטערט זיך.

אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי דערציילט אַ מָשל: קוקט אויף דעם פיַגנבּוים, אוּן אויף אַלע בּיימער; בּעת זיי טוען שוין אַרויסשפּראָצן, זעט איר עס אוּן איר ווייסט פּוּן זיך אַליין, אַז דער זומער איז שוֹין נאָענט. אַזוי אויך איר, ווען איר וועט דאָס אַלץ זען געשען, זאָלט איר וויסן, אַז דאָס מַלכות ה' איז נאָענט. באֱמת, איך זאָג אייך, דער דאָזיקער דוֹר וועט נישט פאַרגיין, בּיז דאָס אַלץ וועט געשען. שָׁמַיִם אוּן ערד וונלן פאַרגיין, אָבּער מיינע דבָרים וועלן קיינמאָל נישט פאַרגיין. אָבּער שׂימוּ לב אויף זיך, טאָמער וועלן אייערע לְבָבוֹת בּאַשוועָרט ווערן מיט איבּערעסן זיך, אוּן שִׂיכּרות, אוּן מיט דַאגות פּוּן דעם דאָזיקן לעבּן, אוּן יענער יוֹם וועט פלוצים קומען אויף אייך ווי אַ פַּח; מחמת אַזוי וועט ער קומען אויף אַלע, וואָס וואוינען אויף דעם פָּנים פּוּן דער גאַנצער ערד. דעריבּער זייט וואַך אין יעדער צייט, אוּן זייט מִתפַּלֵל, אַז איר זאָלט זיך קענען שטאַרקן צוּ אַנטרינען פּוּן אַלצדינג, וואָס דאַרף געשען, אוּן צוּ שטיין פאַר דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח]. אוּן בּייטאָג האָט רבי מֶלך המָשיחַ געלערנט תּוֹרה אין דעם בֵּית-הַמִקדש, אוּן בּיינאַכט איז ער אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָט איבּערגענעכטיקט אויפן הָר, וואָס הייסט הַר-הַזֵּתים. אוּן דאָס גאַנצע עם האָט זיך געפּעדערט צוּ אים אין דער פרי אין דעם בֵּית-הַמִקדש, כּדי אים צוּ הערן.

כב אוּן סע האָט גענעענט דער חַג-הַמַצות, וואָס וועט

גערופּן פֶּסח. אוּן די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים] האָבּן געזוכט וויאַזוי אים אומצוּבּרענגען; מחמת זיי האָבּן מוֹרא

געהאַט פאַר דעם עם. אוּן הַשָּׂטן איז אַריין אין יהוּדהן, וואָס איז גערופן געוואָרן אִיש קִריוֹת, וואָס איז געווען פּוּן דער צאָל פּוּן די צוועלף; אוּן ער איז אַוועקגעגאַנגען, אוּן האָט זיך צוּנויפגערעדט מיט די ראָשי-הַכֹּהֲנים אוּן שָׂרים, וויאַזוי ער זאָל אים קענען איבערענטפערן צוּ זיי. אוּן זיי האָבּן זיך געפרייט, אוּן האָבּן אָפּגעמאַכט צוּ געבּן אים געלט. אוּן ער האָט מַסּפּים געווען, אוּן האָט געזוּכט אַ געלעגנהייט אים איבּערצוּענטפערן צוּ זיי, נישט אין די אויגן פּוּן דעם הָמוֹן.

אוּן סע איז געקוּמען דער יוֹם פּוּן חַג-הַמַּצות, וואָס אין אים מוּז מען מַקריב זיין דעם קָרבּן-פֶּסַח. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געשיקט כֵּיפָא אוּן יוֹחָנָן, אוּן האָט געזאָגט: גייט אוּן גרייט אָן פאַר אוּנדז דעם סֵדר, כדי מיר זאָלן עסן. אוּן זיי האָבּן צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: וואוּ ווילסטוּ, אַז מיר זאָלן אים אָנגרייטן? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: הִנֵּה, בּעת איר וועט אַריינקוּמען אין דער שטעטל אַריין, וועט אייך באַגעגענען אַ מאַן, וואָס טראָגט אַ כַּד מיט מַיִם; גייט אים נאָך אין דעם בֵּית אַריין, וואוּ ער וועט אַריינגיין. אוּן איר זאָלט זאָגן צוּ דעם בַּעל-הַבָּית: דער רֶבּי לאָזט דיר זאָגן: וואוּ איז דאָס חֶדֶר, וואוּ איך וועל האלטן דעם סֵדר מיט מיינע תּלמידים? אוּן ער וועט אייך ווייזן אַן עֲלִיָּה גְּדוֹלָה [מל"ב ד,י], אַ פאַרטיק אָנגעגרייטע; דאָרטן זאָלט איר אָנגרייטן. אוּן זיי זענען געגאַנגען, אוּן האָבּן געפוּנען אַזוי ווי רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט; אוּן זיי האָבּן אָנגעגרייט דעם סֵדר. אוּן אַז די שָׁעה האָט געניענט, האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיך אַנידערגעזעצט, אוּן משיחס שלִיחים מיט אים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: מיט באַגער האָבּ איך באַגערט צוּ האלטן מיט אייך דעם דאָזיקן סֵדר [מָשִׁיחַס סעוּדה], איידער איך טוּ ליידן; מחמת איך זאָג אייך, איך וועל אים מער נישט האלטן, ביז ער וועט מַלא ווערן אין

דעם מַלכות ה'. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזוּמען אַ כּוֹס, אוּן אַז ער האָט אַ בּרָכה געמאַכט, האָט ער געזאָגט: נעמט אים, אוּן צעטיילט אים צווישן זיך; מחמת איך זאָג אייך, איך וועל מער נישט טרינקען פּוּן דער פּרי-הגפן, ביז סע וועט קוּמען דאָס מַלכות ה'. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזוּמען מַצה, אוּן האָט אַ בּרָכה געמאַכט, אוּן זי צעבּראָכן אוּן געגעבּן צוּ זיי, אוּן געזאָגט: דאָס איז מיין בָּשָׂר [שמות יב, ח-ט], וואָס ווערט געגעבּן לְמַעַן אייך; זֹאת עֲשׂוּ לְזִכְרִי. אוּן אויף אַזאַ אוֹפן דעם כּוֹס נאָך דער סעוּדה, אַזוי צוּ זאָגן: דער דאָזיקער כּוֹס איז דער [ירמיה לא, ל] בְּרִית חֲדָשָׁה אין מיין דָּם [ישעיה נג, ז], וואָס ווערט פאַרגאָסן פאַר אייך. דאָך זע, די האַנט פּוּן מיין מָסור איז מיט מיר אויפן טיש. באָמת, דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] גייט, ווי סע איז באַשטימט געוואָרן; אָבּער ווי צוּ יענעם מענטשן, דורך וועמען ער ווערט פאַרראָטן! אוּן זיי האָבּן אָנגעהויבּן צוּ פאָרשן צווישן זיך, ווער קאָן עס זיין דער, וואָס וועט טאָן די דאָזיקע זאַך. אוּן סע האָט זיך אויך אויפגעהויבּן אַ מַחלוֹקה צווישן זיי, ווער פּוּן זיי דאַרף פאַרראַכטן ווערן פאַר דעם גרעסטן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: די מלָכים פּוּן די גויים הערשן איבּער זיי; אוּן די, וואָס האָבּן שלִיטה איבּער זיי, ווערן גערופן בַּעלי-חֶסֶד. איר אָבּער זאָלט נישט זיין אַזוי; נייערט דער גָּדוֹל צווישן אייך, זאָל ווערן ווי דער יִנגערער, אוּן דער עלטסטער, ווי דער, וואָס טוּט דינען. מחמת ווער איז גרעסער, דער וואָס זיצט בּיים טיש, אָדער דער, וואָס בּאַדינט? צי איז נישט דער, וואָס זיצט בּיים טיש? אָבּער איך בּין אין אייער מיט ווי דער, וואָס בּאַדינט. אוּן איר זענט די, וואָס זענען געשטאַנען מיט מיר אין מיינע נִסיוֹנות; אוּן איך באַשטים פאַר אייך אַ מלוּכה, פּונקט ווי אלוקים אבי האָט באַשטימט פאַר מיר, כּדי איר זאָלט עסן אוּן טרינקען בּיי מיין טיש [מָשִׁיחַס

טיש] אין מיין מַלכות, אוּן זיצן אויף טראָנען אוּן מִשפּטן די צוועלף שבָּטים פוּן יִשׂרָאל. שִׁמעוֹן, שִׁמעוֹן, הִנֵּה, הַשָּׂטן האָט אייך בּאַגערט צוּ קריגן, כּדי אייך צוּ קענען זיפּן ווי חִטָּה; אָבּער איך האָבּ מִתפַּלֵל געווען, אַז דיין אֱמוּנה זאָל זיך נישט אויסלאָזן; אוּן דוּ, בּעת דוּ וועסט תּשׁוּבה טאָן, זאָלסטוּ שטאַרקן דיינע אַחִים [במשיח]. אוּן ער [כֵּיפָא] האָט צוּ אים געזאָגט: אֲדוֹנִי, איך בּין גרייט צוּ גיין מיט דיר אין בֵּית הַסֹּהַר, אוּן אַפילו צוּם מָוֶת. האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: איך זאָג דיר, כֵּיפָא, דער האָן וועט היינט נישט קריֵען, איידער דוּ וועסט דריי מאָל לייקענען, אַז דוּ קענסט מיך. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: בּעת איך האָבּ אייך אַרויסגעשיקט אָן אַ בּייטל, אוּן רייזעזאַק, אוּן שיך, האָט אייך עפּעס געפעלט? האָבּן זיי געזאָגט: גאָרנישט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: איצט אָבּער, דער, וואָס האָט אַ בּייטל, לאָז ער אים נעמען, אוּן אַזוי אויך דעם רייזעזאַק. אוּן דער, וואָס האָט נישט קיין חֶרֶב, זאָל פאַרקויפן זיין מאַנטל, אוּן זיך אים קויפן. מחמת איך זאָג אייך, אַז דאָס, וואָס סע שטייט געשריבּן, מוּז אין מיר מְמַלא ווערן: וְאֶת פּוֹשְׁעִים נִמְנָה, אוּן ער איז געציילט געוואָרן מיט פאַרברעכער [ישעיה נג,יב]; מחמת דאָס, וואָס איז נוֹגֵע מיר, האָט [איצט] אַ סוֹף. אוּן זיי האָבּן געזאָגט: אֲדוֹנֵנוּ, הִנֵּה, דאָ זענען צוויי חֲרָבוֹת; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: דאָס איז גענוּג. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרויסגעקוּמען, אוּן איז געגאַנגען, ווי זיין מִנהג איז געווען, צוּם הַר-הַזֵּיתים; אוּן משיחס תַּלמידים זענען אים אויך נאָכגעגאַנגען. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז געקוּמען אויפן פּלאַץ, האָט ער צוּ זיי געזאָגט: זייט מִתפַּלֵל, אַז איר זאָלט נישט קוּמען צוּ קיין נסָיון. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אָפּגעשיידט פוּן זיי אַרוּם אַ וואָרף פוּן אַ שטיין, אוּן איז געפאַלן כּוֹרעים, אוּן ער האָט מִתפַּלֵל

געווען, אַזוי צוּ זאָגן: [אלוקים] אֱבִי, אויבּ דוּ ווילסט, טוּ אָפּ פּוּן מיר דעם דאָזיקן כּוֹס; דאָך נישט מיין רָצון, נייערט דיינער זאָל געשען. אוּן אַ מַלוך פּוּן שָׁמַיִם האָט זיך צוּ אים באַוויזן, וְחִזֵּק אים. אוּן זייענדיק אין אנגסט, האָט רבי מֶלך המָשיחַ מיט מער כַּוָּונה מִתפַּלֵל געווען; אוּן זיין שווייס איז געוואָרן ווי גרויסע טראָפּנס פּון דָּם, וואָס זענען אַראָפּגעפאַלן אויף דער ערד. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז אויפגעשטאַנען פּוּן זיין תּפִילה-טאָן, איז ער געקוּמען צוּ משיחס תַּלמידים, אוּן האָט זיי געפּוּנען שלאָפן פּוּן צַער, אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: פאַרוואָס שלאָפט איר? שטייט אויף אוּן זייט מִתפַּלֵל, אַז איר זאָלט נישט קוּמען צוּ קיין נסָיון. בּשַׁעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט נאָך געדעדט, הִנֵּה איז אָנגעקוּמען אַ קהל אנשים, אוּן יענער פּוּן די צוועלף, וואָס האָט געהייסן יהוּדה, איז געגאָנגען פאַרואָס פאַר זיי. אוּן ער האָט גענעענט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ, אים צוּ קוּשן; אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: יהוּדה, בְּנָשִׁיקָה אַתָּה מוֹסֵר אֶת בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח]? אוּן בּעת די, וואָס זענען געווען אַרוּם אים, האָבּן געזען וואָס דאָ וועט ווערן, האָבּן זיי געזאָגט: אֲדוֹנֵנוּ, זאָלן מיר שלאָגן מיט דער חֶרֶב? אוּן איינער פּוּן זיי האָט געשלאָגן דעם כֹּהן-גָּדוֹלס עֶבֶד, אוּן האָט אים אָפּגעהאַקט זיין רעכטן אויער. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: גענוּג, לאָזט אָפּ! אוּן ער האָט באַרירט זיין אויער, אוּן האָט אים געהיילט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט צוּ די ראָשי-כֹּהַנים אוּן שָׂרים פּוּן דעם בֵּית-הַמִקדש, אוּן צוּ די זקֵנים, וואָס זענען געקוּמען קעגן אים: זענט איר אַרויסגעקוּמען ווי קעגן אַ גַזלן, מיט חָרבוֹת אוּן שטעקנס? בּעת איך בּין מיט אייך געווען טאָג-טעגלעך אין בֵּית-הַמִקדש, האָט איר נישט אויסגעשטרעקט קיין האַנט קעגן מיר. אָבּער דאָס איז אייער שָׁעה, אוּן די מאַכט פּוּן דער חֹשֶׁךְ. אוּן זיי האָבּן רבי

מֶלך המָשיחַ געוּמען, אוּן האָבּן אים אַוועקגעפירט, אוּן אים געבּראַכט אין דעם כֹּהן-גָּדוֹלס בֵּית אַריין. אוּן כֵּיפָּא איז נאָכגעגאַנגען פוּן דער ווייטנס; אוּן אַז זיי האָבּן אָנגעצונדן אַן אֵש אינמיטן הויף, אוּן זיך אַנידערגעזעצט צוזאַמען, האָט זיך כֵּיפָּא אַנידערגעזעצט צווישן זיי. אוּן איינע אַ דינסט האָט אים געזען זיצן בּיים אֵש, אוּן האָט אויף אים שאַרף געקוּקט, אוּן געזאָגט: אויך דער מאַן איז געווען מיט אים. אָבּער ער האָט געלייקנט, אוּן געזאָגט: אִשה, איך קען אים נישט. אוּן אַ בּיסל שפּעטער האָט אים אַן אַנדערער געזען, אוּן געזאָגט: דוּ בּיסט אויך איינער פוּן זיי. אָבּער כֵּיפָּא האָט געזאָגט: בן אדם, איך בּין עס נישט. אוּן עפּעס אין אַ שָׁעה אַרוּם האָט אַן אַנדערער פאַרזיכערט, אוּן געזאָגט: באֱמת, אויך ער איז געווען מיט אים, מחמת ער איז אַ גָּלִלער. אָבּער כֵּיפָּא האָט געזאָגט: בן אדם, איך ווייס נישט וואָס דוּ זאַגסט. אוּן בּאַלד, בּשָׁעת ער האָט נאָך גערעדט, האָט דער האַן געקרייט. אוּן הָאָדוֹן האָט זיך אויסגעדרייט, אוּן האָט געקוּקט אויף כֵּיפָּא. אוּן כֵּיפָּא האָט זיך דערמאָנט דאָס דָּבָר פוּן הָאָדוֹן, ווי ער האָט צוּ אים געזאָגט: אײדער דער האַן וועט היינט קרייען, וועסטוּ מיך דריי מאַל פאַרלייקענען. אוּן ער איז אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָט זיך בּיטער צעווויינט. אוּן די בְּנֵי אָדָם, וואָס האָבּן געהאַלטן רבי מֶלך המָשיחַ, האָבּן פוּן אים אָפּגעשפּעט אוּן אים געשלאָגן. אוּן זיי האָבּן אים פאַרדעקט די אויגן, אוּן אים געפרעגט: זאָג נבִיאוּת, ווער איז דער, וואָס האָט דיך געשלאָגן? אוּן נאָך אַ סַך אַנדערע זאַכן האָבּן זיי געredט קעגן אים, אוּן אים געלעסטערט. אוּן ווי נאָר עס איז געוואָרן יוֹם, האָבּן זיך פאַרזאַמלט די זקֵנים פוּן עם [יִשׂרָאֵל], אינאיינעם מיט די ראָשי-כֹּהַנים אוּן סוֹפרים [רַבָּנִים]; אוּן זיי האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ אַוועקגעפירט אין זייער סַנהֶדרין, אוּן האָבּן געזאָגט:

אויב דוּ ביסט דער רבי מֶלך המָשיחַ, זאָג עס אונדז. אָבער ער האָט צוּ זיי געזאָגט: אויב איך וועל אייך זאָגן, וועט איר נישט גלויבן; און אויב איך וועל אייך פרעגן, וועט איר נישט ענטפערן. אָבער פון איצט אָן וועט דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג,משיח] זיצן בּיי דער רעכטער האַנט פון ה'ס גבורה [תהלים קי,א]. און זיי האָבן אַלע געזאָגט: ביסטוּ דען דער זון פון דער אויבערשטער? האָט ער צוּ זיי געזאָגט: איר זאָגט, אַז אֲנִי הוּא. און זיי האָבן געזאָגט: וואָס דאַרפן מיר נאָך מער עֵדות? מחמת מיר האָבן עס אַליין געהערט פון זיין אייגן מויל.

כג און זייער גאַנץ קָהל איז אויפגעשטאַנען, און האָבן אים געבראַכט פאַר פִּילָאַטוס. און זיי האָבן אים אָנגעהויבן צוּ באַשולדיקן, אַזוי צוּ זאָגן: דעם דאָזיקן האָבן מיר געפונען, אַז דער דאָזיקער פאַרפירן עַמֵּנוּ, און פאַרווערט צוּ געבן מַס דעם קֵיסר, און זאָגט, אַז ער איז דער [רֶבִּי] מֶלֶך-הַמָּשִׁיחַ. און פִּילָטוֹס האָט אים געפרעגט: ביסטוּ דער מֶלך פון די יִידן? און ער האָט אים געענטפערט: דוּ זאַגסט עס. און פִּילָטוֹס האָט געזאָגט צוּ די ראָשי-כֹּהַנים און דעם עם: איך געפין נישט קיין שולד אין דעם דאָזיקן מענטשן. אָבער זיי זענען נאָך מער צוגעשטאַנען, און האָבן געזאָגט: ער העצט אויף דאָס עם, מיט זיין לערנען אין גאַנץ יהודה, אָנהייבנדיק פון גָּלִיל ביז דאַנען. און אָז פִּילָטוֹס האָט דאָס געהערט, האָט ער געפרעגט, צי דער מענטש איז אַ גָּלילער. און וען ער איז געוואָר געוואָרן, אַז ער איז פון הוֹרדוסעס מֶמשָלה, האָט ער אים געשיקט צוּ הוֹרדוסן, וואָס איז גראָד אין יענע טעג געווען אין ירוּשָלַיִם. און וען הוֹרדוס האָט געזען רבי מֶלך המָשיחַ, האָט ער זיך זייער געפרייט, מחמת שוין אַ לאַנגע צייט, אַז ער האָט אים באַגערט צוּ זען, וואַרים ער האָט געהערט וועגן אים, און ער האָט געהאָפט צוּ זען עפּעס אַ נֵס דורך אים. און ער האָט אים

געוומען אַ סַך אויספרעגן; אָבער ער האָט אים גאָרנישט געענטפערט. אוּן די ראָשי-כּוֹהַנים אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים] זענען געשטאַנען, אוּן האָבּן אים שוועד בּאַשולדיקט. אוּן הוֹרדוס מיט זיינע זעלנער האָבּן אים געמאַכט צוּ גאָרנישט, אוּן אים אויסגעלאַכט, אוּן אָנטוּענדיק אים אין פּרעכטיקע קלײדער, האָט ער אים צוּריקגעשיקט צוּ פִּילָטוֹס. אוּן הוֹרדוס אוּן פִּילָטוֹס זענען יענעם יוֹם געוואָרן פריַינט איינער מיטן אַנדערן, מחמת פריער זענען זיי געווען פאַרפיַינט צווישן זיך. אוּן פִּילָטוֹס האָט צוּזאַמענגערופן די ראָשי-כּוֹהַנים, אוּן די שָׂרים, אוּן דאָס עם, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: איר האָט צוּ מיר געבּראַכט דעם דאָזיקן מענטשן, ווי איינעם, ווּאָס פאַרפירט דאָס עם; אוּן אַזוי ווי איך האָבּ אים אויסגעפאָרשט פאַר אייך, ערשט, איך האָבּ נישט געפוּנען קיין שולד אין דעם מענטשן בּנוֹגֵע יענע זאַכן, אין ווּאָס איר באַשולדיקט אים. לא, אויך נישט הוֹרדוס, מחמת ער האָט אים צוּריקגעשיקט צוּ אוּנדז; אוּן אָט האָט ער גאָרנישט געטאָן, הַמְּחַיֵּב מָוֶת. איך וויל אים דעריבּער אויספּאַטשן, אוּן אים לאָזן פריי. אוּן ער האָט פאַר זיי געמוּזט באַפרייען איינעם אויף יוֹס-טוֹב. אוּן זיי האָבּן אַלע אינאיינעם אויסגעשריגן: אַוועק מיט דעם דאָזיקן, אוּן באַפריי אוּנדז בַּר-אַבָּאן. אוּן יענער איז צוליבּ עפּעס אַ מְרִידה אין דער שטאָט, אוּן פאַר אַ רציחה, אַריַינגעוואָרפן געוואָרן אין דער בֵּית הַסֹּהַר אַריין. אוּן פִּילָטוֹס האָט צוּ זיי וויידער גערעדט, אוּן האָט באַגערט צוּ באַפרייען יהושע/ישוע; נאָר זיי האָבּן געשריגן: אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] אים! אויפהענגע על-דער בּוֹים אים! אוּן ער האָט צוּם דריטן מאָל צוּ זיי געזאָגט: פאַרוואָס, ווּאָסער רַע האָט ער געטאָן? איך האָבּ אין אים נישט געפוּנען קיין חֵטא, ווּאָס זאָל ווערט זיין דעם מָוֶת; איך וועל אים דעריבּער אויספּאַטשן אוּן אים לאָזן

פריי. אָבּער זיי זענען צוּ אים צוּגעשטאַנען, אוּן מיט הויכע געשרייען האָבּן זיי פאַרלאַנגט, אַז ער זאָל אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] ווערן. אוּן זייערע קוֹלות האָבּן גוֹבר געווען. אוּן פִּילָטוֹס האָט אַרויסגעגעבּן אַ פּסַק, אַז זייער פאַרלאַנג זאָל געטאָן ווערן. אוּן ער האָט באַפרייט דעם, וואָס איז אַרײַנגעוואָרפן געוואָרן אין דער בֵּית הַסֹּהַר אַריין פאַר מרידה אוּן רציחה, וועמען זיי האָבּן פאַרלאַנגט; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט ער איבּערגעענטפערט לויט זייער ווילן. אוּן בּעת זיי האָבּן אים אַוועקגעפירט, האָבּן זיי געכאַפּט איינעם, שִׁמעון פוּן קוּריני, וואָס איז געקוּמען פוּן דעם שָׂדֶה, אוּן האָבּן אויף אים אַרויפגעלייגט משיחס בּוים, אים נאָכצוטראָגן רבי מֶלך המָשיחַ. אוּן עס איז אים נאָכגעגאַנגען אַ גרויסער המוֹן פוּן דעם עם, אוּן פוּן נָשים, וואָס האָבּן אים באַווינט אוּן באַקלאָגט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך געוועַנדט צוּ זיי, אוּן געזאָגט: בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם, אַל תִּבְכֶּינָה עָלַי, אֶלָּא עַל עַצְמְכֶן בְּכֶינָה וְעַל יַלְדֵיכֶן, כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים וְיֹאמְרוּ אַשְׁרֵי הָעֲקָרוֹת, אַשְׁרֵי כָּל בֶּטֶן שֶׁלֹּא יָלְדָה וְאַשְׁרֵי הַשָּׁדַיִם שֶׁלֹּא הֵינִיקוּ. אָז יֹאמְרוּ אֶל הֶהָרִים, נִפְלוּ עָלֵינוּ, וְאֶל הַגְּבָעוֹת כַּסּוּנוּ שֶׁהֲרֵי אִם כָּכָה עוֹשִׂים בָּעֵץ הַלַּח, מַה יִּקָּרֶה לַיָּבֵשׁ? אוּן אויך צוויי אַנדערע, וואָס זענען געווען רשָׁעים, זענען געפירט געוואָרן מיט אים געטייט צוּ ווערן. אוּן אַז זיי זענען געקוּמען צוּ דעם פּלאַץ, וואָס איז גערופן געוואָרן גָּלְגָּלְתָּא, האָבּן זיי אים דאָרט אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ], אוּן די רשָׁעים, איינעם צוּ דער רעכטער האַנט אוּן דעם אַנדערן צוּ דער לינקער [ישעיה נג,יב]. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: אלוקים אבי, זיי זיי מוֹחל; מחמת זיי ווייסן נישט וואָס זיי טוּען! אוּן בּיים צעטיילן זיינע קלייַדער צווישן זיך, האָבּן זיי געוואָרפן גוֹרל.

אוּן דאָס עם איז געשטאַנען אוּן האָט צוּגעקוּקט; אוּן די שָׂרים האָבּן פּוּן אים אָפּגעשפּעט, אוּן געזאָגט: אַנדערע האָט ער מַציל געווען; זאָל ער זיך אַליין מַציל זיין, אויבּ ער איז דער רבי מֶלך המָשיחַ פּוּן ה', בְּחִיר האלוקים! אוּן אויך די זעלנער האָבּן אים אויסגעלאַכט, אוּן האָבּן גענעענט אוּן אים געגעבּן שֵׁאוֹר, אוּן געזאָגט: אויבּ דוּ בּיסט דער מֶלך פּוּן די יִידן, זיי דיך אַליין מַציל. אוּן איבּער אים איז אויך געווען אַן אויפשריפט: דאָס איז דער מֶלך פּוּן די יִידן. אוּן איינער פּוּן די רשָׁעים, וואָס איז געהאָנגען געוואָרן, האָט אים געלעסטערט, אַזוי צוּ זאָגן: צי בּיסטוּ נישט דער רבי מֶלך המָשיחַ? זיי מַציל דיך אוּן אונדז. אוּן דער אַנדערער האָט אים אויסגעמוּסרט, אוּן געזאָגט: צי האָסטוּ אַפילוּ נישט מוֹרא פאַר ה', וואָס דוּ טוּסט ליידן דיזעלבּע שטראָף? אוּן מיר אַוודאי לויטן מִשפּט; מחמת מיר קריגן דעם שׂכַר, וואָס אונדזערע מַעשׂים זענען וועכט געווען; דער דאָזיקער אָבּער האָט נישט געטאָן קיין שוּם רַע. אוּן ער האָט געזאָגט: יהושע/ישוע, געדענק מיך, ווען דוּ וועסט קוּמען אין דיין מַלכוּת אַריין.

אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: באָמת, איך זאָג דיר, היינט וועסטוּ זיין מיט מיר אין גַן-עֵדן. אוּן עס איז שוין געווען אַרוּם דער זעקסטער שָׁעה, אוּן אַ חֹשֶׁךְ איז געקוּמען איבּער דעם גאַנצן לאַנד, בּיז דער נייַנטער שָׁעה. אוּן די שֶׁמֶש איז פינצטער געוואָרן; אוּן דאָס פָּרוֹכֶת פּוּן דעם הֵיכל איז צעריסן געוואָרן אין צווייען. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געשריגן מיט אַ הויך קוֹל, אוּן האָט געזאָגט: אלוקים אָבִי, בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי [תהלים לא,ו]! אוּן בּעת ער האָט דאָס געזאָגט, האָט ער אויסגעהויכט זיין נשָׁמה. אוּן אַז דער שַׂר הַמֵּאָה האָט געזען וואָס עס איז געשען, האָט ער אָפּגעגעבּן כָּבוד צוּ ה', אוּן האָט געזאָגט: באָמת, דער דאָזיקער מענטש איז געווען אַ צַדיק.

אוּן אלע המונים מענטשן, וואָס זענען זיך צונויפגעקומען צו דער דאזיקער זעאונג, זענדיק די זאכן, וואָס זענען געשעען, האָבן זיך געשלאָגן אויף דער בּרוסט און זיך אומגעקערט. אוּן אַלע זיינע בּאַקאַנטע, אוּן די נָשים, וואָס זענען מיטגעגאַנגען מיט אים פּוּן גָלִיל, זענען געשטאַנען פּוּן דערווייטנס אוּן האָבן דאָס צוגעזען. אוּן אָס איז געווען אַ מענטש, וואָס האָט געהייסן יוֹסף, פּוּן דער יִידישער שטעטל רָמָתַים. ער איז געווען אַ בַּעל-יוֹעץ, אַ גוּטער מענטש אוּן אַ צַדיק, וואָס האָט נישט מַסכּים געווען מיט זייער עֵצה, אָדער מיט זייערע מַעשׂים, אוּן וואָס האָט געוואַרט אויף דעם מַלכוּת ה'. דער דאָזיקער איז געגאַנגען צוּ פִּילָטוֹס, אוּן האָט געבעטן דעם גוּפָה פּוּן יהושע/ישוע. אוּן ער האָט אים אַראָפּגענומען, אוּן האָט אים איינגעוויקלט אין לייוונטע תַּכרִיכים, אוּן האָט אים אַריינגעלייגט אין אַ קֶבר, וואָס איז געווען אויסגעהאַקט אין אַ פעלזן, אוּן אין וועלכן קיינער איז נאָך קיינמאָל נישט געלעגן. אוּן עס איז געווען עֶרֶב-שַבּת, אוּן דער שַבּת האָט גענעענט. אוּן די נָשים, וואָס זענען געקוּמען מיט אים פּוּן גָלִיל, זענען נאָכגעגאַנגען, אוּן האָבן בּאַקוּקט דעם קֶבר, אוּן וויאַזוי זיין גוּפָה איז געלייגט געוואָרן; אוּן זיי האָבן זיך אומגעקערט, אוּן האָבן אַנגעבּרייט בּשָׂמים אוּן זאַלבּאיִלן. אוּן שַבּת האָבן זיי גערוּט לויט דעם מִצְוָה [פּוּן דער תּוֹרה, דברים ה, יב].

כד אוּן בּאַגינען פּוּן דעם ערשטן יוֹם נאָך דעם שַבָּת, זענען זיי געקוּמען צום קֶבר, אוּן האָבן געבּראַכט די בּשָׂמים, וואָס זיי האָבן אָנגעבּרייט. אוּן זיי האָבן געפּוּנען דעם שטיין אַוועקגעקַיקלט פּוּן דעם קֶבר, אוּן ווען זיי זענען אַריַינגעגאַנגען, האָבן זיי נישט געפּוּנען דעם גוּפָה פּוּן הָאָדוֹן יהושע/ישוע. אוּן עס איז געווען, בּשַׁעת זיי זענען אַזוי געווען צעטומלט פּוּנוועגן דעם, ערשט צוויי גְבָרִים זענען געשטאַנען

נעבן זיי אין שטראַלנדיקע קליידער; אוּן אַ שרעק איז זיי באַפאַלן, אוּן זיי האָבן אַראָפגענייגט זייערע פָּנימער צוּ דער ערד, אוּן די גְּבָרִים האָבן צוּ זיי געזאָגט: לָמָּה אַתֶּן מְחַפְּשׂוֹת אֶת הַחַי בֵּין הַמֵּתִים? שָׁאֲלוּ הַשְּׁנַיִם. הוּא אֵיננוּ פֹּה, הוּא קָם לִתְחִיָּה. זְכֹרְנָה מַה שֶּׁאָמַר לָכֶן עוֹד בִּהְיוֹתוֹ בַּגָּלִיל. אוּן האָט געזאָגט, אַז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] מוּז איבערגעענטפערט ווערן אין די הענט פוּן מענטשן חוטאים, אוּן אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסְתַּלְּקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] ווערן, אוּן דעם יום השלישי ווידער אויפשטיין [תהלים טז, י; הושע ו, ב]. אוּן זיי האָבן זיך דערמאָנט זיינע רייד, אוּן האָבן זיך אומגעקערט פוּן דעם קֶבר, אוּן האָבן דאָס אַלץ דערציילט צוּ די עלף, אוּן צוּ אַלע איבעריקע. אוּן דאָס זענען עס די, וואָס האָבן דערציילט די שלִיחים די דאָזיקע זאַכן: מִרְיָם פוּן מַגְדָּלָה, אוּן יוֹחָנָה, אוּן מִרְיָם, די אֵם פוּן יַעקֹב, אוּן די אַנדערע נָשים מיט זיי. אוּן די דאָזיקע רייד האָבן אויסגעזען אין זייערע אויגן ווי פּוּסטע מעשיות, אוּן זיי האָבן זיי נישט געגלויבט. אוּן כֵּיפָא איז אויפגעשטאַנען, אוּן איז געלאָפן צוּם קֶבר; אוּן אַז ער האָט זיך איַינגעבויגן אוּן אַריַינגעקוקט, האָט ער געזען די תַּכְרִיכִים אַליין; אוּן ער האָט זיך אומגעקערט אַהיים, אוּן האָט זיך געחִידושט איבער דעם, וואָס עס איז געשען. אוּן הִנֵּה, צוויי פוּן זיי זענען גראָד יענעם טאָג געגאַנגען צוּ אַ דאָרף וואָס האָט געהייסן אַמָּאוּס, וואָס איז געווען זעכציק פעלד-אַקער פוּן ירוּשָׁלַיִם. אוּן זיי האָבן געשמועסט איינער מיט דעם אַנדערן וועגן דעם, וואָס האָט זיך געטראָפן. אוּן עס איז געווען, בּשַׁעת זיי האָבן געשמועסט אוּן זיך אוינאיינעם מפַלפּל געווען, אַז יהושע/ישוע אַליין האָט גענעענט, אוּן איז מיט זיי געגאַנגען. אָבער זייערע אויגן זענען געווען פאַרשטעלט, כּדי זיי זאָלן אים נישט דערקענען. אוּן ער

האָט צוּ זיי געזאָגט: וואָסערע גערעדערייען זענען דאָס, וואָס איר פירט איינער מיט דעם אַנדערן בעת איר גייט? אוּן זיי זענען שטיין געבליבן, אוּן האָבן אויסגעזען אומעטיק. אוּן איינער פוּן זיי, מיטן נאָמען קלעאָפאַס, האָט אים געענטפערט: ביסטוּ דער איינציקער, וואָס טוּט זיך אויפהאַלטן אין ירוּשָׁלַיִם, אוּן ווייסט נישט די געשעענישן, וואָס זענען דאָרטן געשען אין די דאָזיקע טעג? אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: וואָסערע געשעענישן? הָאבן זיי צוּ אים געזאָגט: פוּנוועגן יהושע/ישוע פוּן נצֶרֶת, וואָס איז געווען אַ נָביא, מעכטיק אין מַעשׂים אוּן אין דָּבָר, פאַר ה' אוּן דעם גאַנצן עם, אוּן וויאַזוי אוּנדזערע ראָשי-כֹּהַנים אוּן שָׂרים האָבן אים איבערגעענטפערט פאַרמִשפּט צוּ ווערן צוּם מָוֶת, אוּן אים אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ].

אָבער מיר האָבן געהאָפט, אַז ער איז דער, וואָס האָט געזאָלט אויסלייזן יִשׂרָאל, אוּן חוּצדעם אַלעמען, איז היינט שוין דער יום השלישי, פוּן זינט דאָס איז געשען. דערצוּ נאָך האָבן עטלעכע נָשים פוּן אוּנדזער חֶברה אוּנדז איבערראַשט; זיי זענען אין דער פרי געווען בּיים קֶבר, אוּן ווען זיי האָבן נישט געפוּנען זיין גוּפָה, זענען זיי געקוּמען אוּן האָבן געזאָגט, אַז זיי האָבן אויך געזען אַ חָזוֹן פוּן מַלאָכים, וואָס האָבן געזאָגט, אַז הוּא חַי [בראשית מה, כו]! אוּן עטלעכע פוּן די אוּנדזעריקע זענען געגאַנגען צוּם קֶבר, אוּן האָבן אים געפוּנען פּוּנקט אַזוי ווי די נָשים האָבן געזאָגט; אָבער אים האָבן זיי נישט געזען. אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: אָ נאַרישע מענטשן, אוּן שוועראַרציקע צוּ גלויבן אין אַלץ, וואָס די נְביאים האָבן געזאָגט! צי האָט נישט דער רֶבּי מלך המָשיחַ געדאַרפט ליידן די דאָזיקע זוכן, אוּן אַריינקוּמען אין זיין כבוד? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אָנגעהויבן פוּן משהן אוּן אַלע נְביאים, אוּן האָט זיי פאַרטייטשט אין אַלע כְּתָבֵי-הַקוֹדֶשׁ

די זאַכן וועגן רבי מֶלך המָשיחַ גופּא. אוּן זיי האַבן זיך דערנענטערט צוּ דעם דאַרף, וואוהין זיי זענען געגאַנגען; אוּן ער האָט זיך געמאַכט, ווי ער וואָלט וועלן גיין ווייטער. אוּן זיי האַבן אים געבעטן, אַזוי צוּ זאָגן: פאַרבלַייבּ מיט אוּנדז, מחמת עס איז קעגן אָוונט, אוּן דער יוֹם האָט זיך שוֹין גענייגט. אוּן ער איז אַריינגעגאַנגען צוּ פאַרבלַייבּן מיט זיי. אוּן עס איז געווען, בּעת ער איז מיט זיי געזעסן בּיים טיש, האָט ער גענומען מַצה אוּן אַ בּרָכה געמאַכט, אוּן ער האָט זי צעבּראַכן אוּן זיי געגעבּן. אוּן זייערע אויגן זענען געעפנט געוואָרן, אוּן זיי האַבן אים דערקענט; אוּן ער איז פאַרשוואוּנדן פאַר זייערע אויגן. אוּן זיי האַבן איינער צוּם אַנדערן געזאָגט: האָט אוּנדזער לֵב נישט געבּרענט אין אוּנדז, בּשַׁעת ער האָט צוּ אוּנדז געredט אויפן דֶּרֶךְ, אוּן פאַר אוּנדז געעפנט די כְּתָבֵי-הַקוֹדֶשׁ? אוּן זיי זענען אויפגעשטאַנען גלייך אין יענער שָׁעה, אוּן האַבן זיך אוּמגעקערט קיין ירוּשָׁלַיִם; אוּן האַבן געפוּנען די עלף פאַרזאַמלט אינאיינעם, אוּן די וואָס זענען מיט זיי געווען, וואָס האַבן געזאָגט: הָאָדוֹן איז באֱמת אויפגעשטאַנען, אוּן האָט זיך באַוויזן צוּ שִׁמעוֹן [כֵּיפָא]! אוּן זיי האַבן איבּערגעחַזרט, וואָס סע האָט זיך געטראָפן אויפן דֶּרֶךְ, אוּן וויאַזוי ער איז פוּן זיי דערקענט געוואָרן בּיים צעבּרעכן די מַצה. אוּן בּעת זיי האַבן געredט וועגן די דאַזיקע זאַכן, איז ער אַליין געשטאַנען אין דער מיט צווישן זיי, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: שָׁלוֹם-עַלֵיכֶם! אָבּער זיי האַבן זיך דערשראָקן אוּן מוֹרא געהאַט, אוּן געמיינט, אַז זיי זענען אַ גייסט. אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: וואָס זענט איר דערשראַקן, אוּן פאַרוואָס דערוועקן זיך מַחשָׁבות אין אייער לבָבוֹת? הִנֵּה מיינע הענט אוּן מיינע פיס, אַז דאָס בּין איך אַליין; רירט מיך אַן אוּן זעט; מחמת אַ גייסט האָט נישט קיין פלייש אוּן בּיינער, ווי איר זעט, איך האַבּ. אוּן בּעת משיח האָט

דאָס געזאָגט, האָט ער זיי געוויזן זיינע הענט אוּן זיינע פיס [תהלים כב, יז]. אוּן בשַׁעת זיי האַבן נאָך אַלץ נישט געגלויבט פאַר שִׂמְחָה, אוּן האַבן זיך געחידושט, האָט ער צו זיי געזאָגט: האָט איר דאָ עפּעס צו עסן? אוּן זיי האָבן אים געגעבן אַ שטיקל געבראָטן פיש. אוּן ער האָט עס גענומען אוּן האָט עס געגעסן פאַר זייערע אויגן. אוּן ער האָט צו זיי געזאָגט: דאָס זענען מיינע רייד, וואָס איך האָב צו אייך גערעדט, בשַׁעת איך בין נאָך געווען מיט אייך, אַז אַלץ מוּז מקוּים ווערן, וואָס סע שטייט געשריבן וועגן מיט אין תּוֹרַת-מֹשה, אוּן די נבִיאים, אוּן תּהִלים. דערנאָך האָט ער געעפנט זייער פאַרשטאַנד, כּדי זיי זאָלן פאַרשטיין די כּתבֵי-הַקוֹדֶשׁ, אוּן ער האָט צו זיי געזאָגט: אַזוי שטייט געשריבן, אַז דער רֶבי מלך המָשיחַ זאָל ליידן, אוּן דעם יום השלישי ווידער אויפשטיין תּחִיָּת-המֵתים; אוּן אַז תּשוּבה אוּן סְלִיחַת-עוֹנות זאָלן געדַרשנט ווערן אין זיין נאָמען צו אַלע אוּמות, אָנהייבנדיק פוּן ירוּשָׁלַיִם. איר זענט אֵדות פוּן די דאָזיקע זאַכן. אוּן אָט שיק איך אַרויס אויף אייך די הַבטָחה פוּן מיין אלוקים הָאָב; אוּן איר זאָלט פאַרבלַיבן אין דער שטאָט, ביז איר וועט באַקלַיידט ווערן מיט מאַכט פוּן אויבן. אוּן ער האָט זיי אַרויסגעפירט ביז אַנטקעגנאיבער בֵּית-הִיני, אוּן ער האָט אויפגעהויבן זיינע הענט, אוּן האָט זיי געבענטשט. אוּן עס איז געווען, בשַׁעת ער האָט זיי געבענטשט, האָט ער זיך אָפּגעשיידט פוּן זיי, אוּן איז אַרויפגענומען געוואָרן אין שָׁמַיִם אַריין. אוּן זיי האָבן אנידערגעפאַלן פאַר אים, אוּן גאָבן זיך אוּמגעקערט קיין ירוּשָׁלַיִם מיט גָּדוֹל שִׂמְחָה, אוּן זיי זענען שטענדיק געווען אין דעם בֵּית-הַמִקדש זאָגנדיק בּרוּך ה'.

יוֹחָנָן

א אין אָנהייבּ איז געווען דאָס מאמר מימרא [דה'], אוּן דאָס מאמר מימרא [דָּבָר] איז געווען בּיי [בְּצֶל] ה' [ירושלים תרגום בראשית א,ג], אוּן דאָס מאמר מימרא [דָּבָר] איז געווען אלקים [משלי ח, ל; ל,ד; זכריה ו, יא-יב]. דאָס דאָזיקע איז געווען אין אָנהייבּ בּיי [בְּצֶל] ה'. אַלצדינג איז דורך אים געוואָרן, אוּן אָן אים איז גאָרנישט געוואָרן, וואָס ס'איז געוואָרן. אין אים איז געווען חַיים, אוּן דאָס חַיים איז געווען דאָס אוֹר פוּן די בְּנֵי אָדָם [ישעיה ט,א; ס,א-ג]. אוּן דאָס אוֹר שיינט אין דער חֹשֶׁךְ; אוּן די חֹשֶׁךְ האָט עס נישט גוֹבר געווען. עס איז געווען אַ בן אדם געשיקט פוּן ה' , וואָס האָט געהייסן יוֹחָנָן [פוּן המקוה טבילה פוּן תשובה]. דער דאָזיקער איז געקוּמען פאַר אַן עֵדות, אַז ער זאָל עֵדות-זאָגן פוּנוועגן דעם אוֹר, כּדי אַלע זאָלן דורך אים גלויבּן. ער איז נישט געווען דאָס אוֹר, נייערט איז געקוּמען, אַז ער זאָל עֵדות-זאָגן פוּנוועגן דעם אוֹר. דאָס אֱמֶתע אוֹר, וואָס בּאַלַיכט כָּל אָדָם, איז געקוּמען אין דער עולם הזה אַריין. ער איז געווען אין דער עולם הזה, אוּן די עולם איז דורך אים געוואָרן, אָבּער די עולם הזה האָט אים נישט געקענט. ער איז געקוּמען צוּ דעם זיַניקן, אוּן זיינע אייגענע האָבּן אים נישט אויפגענוּמען. אָבּער וויפל סע האָבּן אים יאָ אויפגענוּמען, זיי האָט ער געגעבּן מאַכט [תוקף, גילטיקייט] צוּ ווערן [ווידער געבּוירן אָדער געבּוירן אויפסניַי] יְלָדִים פוּן ה' , טאַקע די, וואָס האָבּן געגלויבּט איז זיין [השם יתברך] נאָמען; וואָס זענען געבּוירן געוואָרן נישט פוּן דָּם, אויך נישט פוּן דעם ווילן פוּן פלייש, אויך נישט פוּן דעם ווילן פוּן אַ מאַן, נייערט פוּן ה'. אוּן דאָס מאמר מימרא [דָּבָר] איז געוואָרן פלייש, אוּן האָט געוואוינט צווישן אוּנדז, אוּן מיר האָבּן געזען זיין כָּבוד, אַ כָּבוד פוּן אַ בֶּן-יָחִיד בּיי זיין [אלוקים] הָאָב [עַתִּיק יוֹמִין,דניאל ז, יג, הָאָב לְמָשִׁיחַ בַּר אֱנָשׁ], פוּל מיט חֶסֶד אוּן אֱמת. יוֹחָנָן האָט

פונוועגן אים עֵדות-געזאָגט, אוּן גערופֿן: דאָס איז געווען דער, פֿון וועמען איך האָבּ געזאָגט: דער, וואָס קומט נאָך מיר, איז געווען פֿאַר מיר; מחמת ער איז געווען פריער פֿון מיר. אוּן פֿון זיין פֿולקייט האָבּן מיר אַלע מקַבּל געווען, חֶסֶד אויף חֶסֶד. מחמת די תּוֹרה איז געגעבּן געוואָרן דורך מֹשה [רבינו]; חֶסֶד אוּן אֱמת זענען געקומען דורך דער [רֶבּי] מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. קיינער האָט קיינמאָל נישט געזען ה' ; דער בֶּן-יָחיד, וואָס איז אין דעם חֵיק פֿון דעם אלוקים הָאָב, ער האָט אים באַקאַנט געמאַכט. אוּן דאָס איז דאָס עֵדות פֿון יוחָנָן, בּעת די יִידן האָבּן צו אים געשיקט כֹּהַנים אוּן לְוִיִים פֿון ירוּשָׁלַיִם, אים צו פרעגן: ווער בּיסטו? אוּן ער האָט מוֹדה געווען, אוּן האָט נישט פאַרלייקנט, נאָר האָט מוֹדה געווען: איך בּין נישט דער רֶבּי מלך המָשיחַ. אוּן זיי האָבּן אים געפרעגט: וואָס דען? בּיסטו אלִיָהוּ הַנָּבִיא? האָט ער געזאָגט: איך בּין עס נישט. בּיסטו דער נָבִיא [דברים יח, טו]? אוּן ער האָט געענטפערט: לֹא. דעמאָלט האָבּן זיי צו אים געזאָגט: ווער-זשע בּיסטו? כּדי מיר זאָלן קענען געבּן אַן ענטפער צו די, וואָס האָבּן אונדז געשיקט. וואָס זאָגסטו פֿון דיר אַליין? האָט ער געזאָגט: אֲנִי קוֹל קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר: מאַכט גלַיִך דעם דֶּרֶךְ ה' [ישעיה מ,ג], אַזוי ווי ישַׁעיָה הַנָּבִיא האָט געזאָגט. אוּן די שלִיחים זענען געווען פֿון די פּרושים, אוּן זיי האָבּן אים געפרעגט: טאָ פאַרוואָס מקוה טובלסטו, אויבּ דוּ בּיסט נישט דער [רֶבּי] מלך המָשיחַ, אוּן נישט אלִיָהוּ הַנָּבִיא, אוּן נישט דער נָבִיא [דברים יח, טו]? האָט יוֹחָנָן זיי געענטפערט: איך מקוה טובל מיט מַיִם; אין דער מיט פֿון אייך שטייט אָבּער איינער, וועמען איר קענט נישט, טאַקע דער, וואָס קומט נאָך מיר, אוּן וועמעס רימענדל פֿון זיין שוּך איך בּין נישט רָאוּי אויפצוּבּינדן. דאָס דאָזיקע איז געשען אין בֵּית-עַנְיָה, אין עֵבר-הַיַרדן, וואוּ יוֹחָנָן האָט מקוה געטוֹבלט. אויף מָחָר האָט

ער געזען רבי מֶלך המָשיחַ קומען צוּ אים, אוּן ער האָט געזאָגט: הִנֵּה, דאָס שֶׂה פוּן ה' [ישעיה נג, ז], וואָס נעמט אַוועק [ישעיה נג, יב] די עבירה פוּן דער עולם הזה! דאָס איז דער, פוּן וועמען איך האָב געזאָגט: נאָך מיר קומט איינער, וואָס איז געווען פאַר מיר, מחמת ער קָדֶם לִי הָיָה. אוּן איך האָב אים נישט געקענט; אָבּער כּדי ער זאָל נִתגַלה ווערן צוּ יִשׂרָאל, דערפאַר בּין איך געקומען מקוה טובלען מיט מַיִם. אוּן יוֹחָנָן האָט עֵדות-געזאָגט: איך האָב געזען דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אַראָפנידערן ווי אַ טויבּ פוּן שָׁמַיִם, אוּן ער האָט ערווּט אויף אים. אוּן איך האָב אים נישט געקענט; אָבּער דער, וואָס האָט מיך געשיקט צוּ מקוה טוֹבלען מיט מַיִם, האָט צוּ מיר געזאָגט: אויף וועמען דוּ וועסט זען אַראָפנידערן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אוּן רוּען אויף אים, דער דאָזיקער איז עס, וואָס טוּט מקוה טוֹבלען מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. אוּן איך האָב געזען, אוּן האָב עֵדות געזאָגט, אַז דער דאָזיקער איז דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער. אויף מָחָר איז יוֹחָנָן ווידער געשטאַנען מיט צוויי פוּן זיינע תַּלמידים; אוּן אַז ער האָט געזען יהושע/ישוע פאַרבּיַגיין, האָט ער געזאָגט: הִנֵּה, דאָס שֶׂה פוּן ה' [ישעיה נג, ז]! אוּן די צוויי תַּלמידים האָבּן אים געהערט רעדן, אוּן זיי זענען נאָכגעגאַנגען יהושע/ישוע. אוּן יהושע/ישוע האָט זיך אויסגעדרייט, אוּן האָט זיי געזען נאָכגיין, אוּן צוּ זיי געזאָגט: מַה תְּבַקֵּשׁוּן? האָבּן זיי צוּ אים געזאָגט: רֶבִּי - וואָס מיינט צוּ זאָגן, מוֹרֶה שלִי - וואוּ וואוינסטוּ? זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי: קומט, אוּן איר וועט זען. זענען זיי געגאַנגען אוּן האָבּן געזען, וואוּ ער איז איינגעשטאַנען. אוּן זיי זענען געבליבּן מיט אים יענעס יוֹם, מחמת עס איז געווען אַרוּם דער צענטער שָׁעה. איינער פוּן די צוויי, וואָס האָט געהערט יוֹחָנָן רעדן, אוּן איז אים נאָכגעגאַנגען, איז געווען אַנדריי, דער אָח פוּן שִׁמעוֹן כֵּיפָא. ער האָט צוערשט

געפונען זיין אייגענעם אָח שְׁמעוֹן, אוּן האָט צוּ אים געזאָגט: מיר האָבּן געפונען דעם רבי מֶלך המָשיחַ, וואָס איז טיַיטש: געזאַלבּטער. אוּן ער האָט אים געבּראַכט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ. אוּן יהושע/ישוע האָט אים אָנגעקוּקט, אוּן געזאָגט: דוּ ביסט שְׁמעוֹן בֶּן-יוֹנה; דוּ זאָלסט גערופֿן ווערן כֵּיפָא, וואָס איז טיַיטש: פעלזנשטיין. אוּיף מָחָר האָט יהושע/ישוע בּדַעה געהאַט צוּ גיין קיין גָלִיל, אוּן ער האָט געפונען פיליפּוסן, אוּן צוּ אים געזאָגט: גיי מיר נאָך. אוּן פיליפּוס איז געווען פוּן בֵּית-צַיָדָה, פוּן דער שטעטל פוּן אַנדריַיען אוּן כֵּיפָא. אוּן פיליפּוס טרעפט אָן נתַנאֵלן, אוּן זאָגט צוּ אים: מיר האָבּן געפונען דעם, פוּן וועמען מֹשה [רבּינו] האָט געשריבּן אין דער תּוֹרה, אוּן די נבִיאים, יהושע/ישוע בֶּן-יוֹסף, פוּן נצֶרֶת. אוּן נתַנאֵל האָט צוּ אים געזאָגט: צי קען עפּעס גוּטס אַרויסקוּמען פוּן נצֶרֶת? זאָגט צוּ אים פיליפּוס: קוּם אוּן זע. אוּן אַז יהושע/ישוע האָט געזען נתַנאֵלן קוּמען צוּ אים, האָט ער וועגן אים געזאָגט: אָט איז אַן אֱמֶתער בֶּן-ישׂרָאל, אין וועמען ס'איז נישטאָ קיין מִרמָה [ישעיה נג, ט]. זאָגט צוּ אים נתַנאֵל : פוּנוואַנען קענסטוּ מיך? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: אייַדער פיליפּוס האָט דיך געפונען, בּעת דוּ ביסט נאָך געווען אוּנטער דעם פיַיגנבּוים, האָבּ איך דיך געזען. האָט נתַנאֵל אים געענטפערט: רֶבִּי, דוּ ביסט דער זוּן פוּן דער אוּיבּערשטער; דוּ ביסט דער מֶלך יִשׂרָאל! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: דוּ גלויבּסט, ווייל איך האָבּ דיר געזאָגט, איך האָבּ דיך געזען אוּנטער דעם פיַיגנבּוים? גְדוֹלוֹת מֵאֵלֶּה תִרְאֶה ! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: באֱמת, באֱמת, איך זאָג אייַך, איר וועט זען דעם שָׁמַיִם אָפן, אוּן די מַלאָכים פוּן ה' אַרויפגיין אוּן אַראָפנידערן אוּיף דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח].

ב און דעם יום השלישי איז געווען אַ חֲתוּנה אין קָנָה פון גָּלִיל,
און משיחס אֵם איז דאָרט געווען; און אויך רבי מֶלך המָשיחַ
איז געווען פאַרבעטן צוּ דער חֲתוּנה, מיט משיחס תַּלמידים.
און בּעת דער ווייַן האָט זיך אויסגעלאָזט, האָט משיחס אֵם צוּ
רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: זיי האָבּן נישט קיין ווייַן. און רבי מֶלך
המָשיחַ האָט צוּ איר געזאָגט : אִשָּׁה, מַה לִּי וָלָךְ [בראשית ג,טו]?
מיין שָׁעה איז נאָך נישט געקומען. זאָגט זיין אֵם צוּ די
מְשָׁרְתִים: וואָס נאָר ער וועט אייך זאָגן, דאָס טוט. און דאָרטן
זענען געשטאַנען זעקס שטיינערנע מַיִם-כַּד, לויט דעם יִידישן
מִנהג פון רייניקן, און וואָס יעדער איינער האָט געהאַלטן צוויי
אָדער דריי עמער. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט:
פילט אָן די מַיִם-כַּד מיט מַיִם. און זיי האָבּן זיי אָנגעפילט ביזן
ראַנד. און ער האָט צוּ זיי געזאָגט: איצט שעפּט אָן, און טראָגט
עס צוּ דעם רֹאש-הַמְּסִבָּה. און זיי האָבּן עס צוגעטראגן. און אַז
דער רֹאש-הַמְּסִבָּה האָט פאַרזוכט דאָס מַיִם, וואָס איז געוואָרן
ווייַן, און נישט געוואוסט פונוואַנען עס איז געקומען - די
משרתים אָבּער האָבּן געוואוסט, ווארים זיי האָבּן אָנגעשעפּט
דאָס מַיִם - האָט דער רֹאש-הַמְּסִבָּה גערופן דעם חָתָן, און צוּ
אים געזאָגט: יעדער איינער שטעלט קוֹדם דעם הַיַּיִן הַטוֹב, און
בּעת מע האָט זיך טוֹב אָנגעטרונקען, ערשט דעמאָלט דעם
ערגערן; דוּ אָבּער האָסט דעם הַיַּיִן הַטוֹב געהאַלטן בּיז איצט.
דעם דאָזיקן אָנהייבּ פון משיחס נִסים האָט רבי מֶלך המָשיחַ
געטאָן אין קָנָה פון גָּלִיל, און האָט אַנטפּלעקט משיחס כָּבוד;
און משיחס תַּלמידים האָבּן געגלויבּט אין רבי מֶלך המָשיחַ. נאָך
דעם האָט ער אַראָפּגענידערט קיין כְּפַר-נַחוּם, מיט משיחס אֵם,
און זיינע אחים, און זיינע תּלמידים; און זיי זענען דאָרטן
פאַרבּלייבּן עטלעכע טעג. און דער יִידישער יום-טוֹב פֶּסח האָט
געגעבּענט, און רבי מֶלך המָשיחַ איז עוֹלה-רֶגל געווען קיין

ירושָלַיִם. אוּן אין דעם בֵּית-הַמִקדש האָט ער געפונען יענע, וואָס האָבן פאַרקויפט אָקסן אוּן שאָף אוּן טויבן, אוּן די חלפָנים זיצן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געמאַכט אַ קאַנטשיק פוּן שטריק, אוּן האָט אַלעמען אַרויסגעטריבן פוּן דעם בֵּית-הַמִקדש, צוזאַמען מיט די שאָף אוּן די אָקסן; אוּן ער האָט אויסגעשיט דאָס געלט פוּן די חַלפָנים, אוּן איבערגעקערט זייערע טישן. אוּן צוּ די, וואָס האָבן פאַרקויפט טויבן, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: נעמט דאָס צוּ פוּן דאַנען; מאַכט נישט בֵּית אָבי אַ בֵּית פוּן מִסחר. זיינע תַּלמידים האָבן זיך דערמאָנט, אַז סע שטייט געשויבן: קִנְאַת בֵּיתְךָ אֲכָלָתְנִי, די קִנאה פוּן דיין בֵּית האָט מיך פאַרצערט [תּהלים סט,י]. אוּן די יִדן האָבן אים געענטפערט, אוּן געזאָגט: וואָסער צייכן [אוֹת] טוסטו אונדז ווייזן, אַז דוּ טוסט די דאָזיקע זאָכן? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: צעשטערט מיט חֻרְבָּן דעם דאָזיקן הֵיכל, אוּן אין שלושה ימים וועל איך אים אויפשטעלן. די יִדן האָבן דעריבער געזאָגט: זעקס-אוּן-פערציק יאָר איז דער דאָזיקער הֵיכל געבויט געוואָרן [היום C.E. 27], אוּן דוּ וועסט אים אויפשטעלן אין שלושה ימים? ער אָבער האָט גערעדט פוּן דעם הֵיכל פוּן זיין גוּף. בכֵּן, וועַן רבי מֶלך המָשיחַ איז אויפגעשטאַנען תּחִיַת-המֵתים, האָבן זיך משיחס תּלמידים, דערמאָנט, אַז ער האָט דאָס דאָזיקע געזאָגט, אוּן זיי האָבן געגלויבט די כִּתבֵי-הַקוֹדֶש, אוּן אין די רייד, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט גערעדט. אוּן בעת ער איז געווען אין ירוּשָלַיִם איבער דעם יום-טוֹב פֶּסח, האָבן אַ סַך געגלויבט אין זיין [השם יתברך] נאָמען, זעענדיק זיינע נִסים, וואָס ער האָט געטאָן. אָבער רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך נישט אָנפאַרטרויט אין זיי, מחמת ער האָט געקענט כל בני אדם, אוּן וואַרים ער האָט זיך נישט געגייטיקט, אַז עמיצער זאָל עֵדות זאָגן פונוועגן

בני אדם; מחמת רבי מֶלך המָשיחַ האָט געוואוסט, וואָס ס'איז געווען אין בני אדם.

ג און עס איז געווען אַ בן אדם פון די פרושים, וואָס האָט געהייסן נַקדִימוֹן, אַ קָצין פון די יִידן. דער דאָזיקער איז צו רבי מֶלך המָשיחַ געקומען בַּלַיְלָה, און האָט צו אים געזאָגט: רֶבִּי, מיר ווייסן, אַז דו ביסט אַ מוֹרֶה, וואָס איז געקומען פון ה'; מחמת קיינער קאָן נישט טאָן די דאָזיקע נִסים, וואָס דו טוסט, סיידן ה' איז מיט אים. האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט, און צו אים געזאָגט: באֱמת, באֱמת, איך זאָג דיר, סיידן איינער ווערט געבוירן אויפסניַי [ווידער געבוירן], קאָן ער נישט זען דאָס מַלכות ה'. זאָצט צו רבי מֶלך המָשיחַ נַקדִמוֹן: וויאַזוי קאָן אַ בן אדם געבוירן ווערן, ווען ער איז אַ זָקן? קאָן ער אַרײַנקומען אַ צווייט מאָל אין זײַן מוטערס טראַכט, און געבוירן ווערן? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט: באֱמת, באֱמת, איך זאָג דיר, סיירן איינער ווערט געבוירן פון מַיִם [יחזקאל לו,כה-כו] און דעם רוּחַ הַקוֹדֶש, קאָן ער נישט אַרײַנקומען אין דעם מַלכות ה'. דאָס, וואָס איז געבוירן פון דעם פלייש, איז פלייש; און דאָס, וואָס איז געבוירן פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶש, איז גייסט [פון הִתחַדְשׁוּת]. חִידוש דיך נישט, וואָס איך האָב דיר געזאָגט: איר מוזט געבוירן ווערן אויפסניַי [ווידער געבוירן]. דער ווינט בלאָזט וואו ער וויל, און דו הערסט זײַן קוֹל, אָבער דו ווייסט נישט פונוואַנען ער קומט, און וואוהין ער גייט; אַזוי איז יעדער בן אדם, וואָס איז געבוירן פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶש. האָט נַקדִימוֹן צו אים געזאָגט: וויאַזוי קאָן דאָס זײַן? און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, און צו אים געזאָגט: דו ביסט אַ רבי פון יִשׂרָאל, און דאָס פאַרשטייסטו נישט? באֱמת, באֱמת, איך זאָג דיר: מיר רעדן דאָס, וואָס מיר ווייסן, און זאָגן עֵדות פונוועגן דעם, וואָס מיר האָבן געזען; און איר נעמט נישט אָן אונדזער עֵדות. אויב איך

האָבּ צוּ אייך געראדט פונועגן ערדישע זאַכן, אוּן איר גלויבּט נישט, וויאַזוי וועט איר גלויבּן, אויבּ איך זאָל צוּ אייך רעדן פונועגן הימלישע זאַכן? אוּן קיינער איז נישט אַרויפגעאַנגען אין שָׁמַיִם אַריין, נייערט דער, וואָס האָט אַראָפּגענידערט פוּן שָׁמַיִם, דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח], וואָס איז אין שָׁמַיִם. אוּן אַזוי ווי מֹשה האָט אויפגעהויבּן די שלאַנג אין דער מִדבּר [בּמדבּר כא,ט], פוּנקט אַזוי מוּז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] אויפגעהויבּן ווערן, כּדי יעדער בן אדם, וואָס גלויבּט אין אים, זאָל האָבן חַיֵּי עוֹלם. מחמת ה' האָט אַזוי ליבּ געהאַט די וועלט, אַז ער האָט געגעבּן זיין בֶּן-יָחיד, כּדי יעדער בן אדם, וואָס גלויבּט אין אים, זאָל נישט פאַרלוירן ווערן, נייערט האָבן חַיֵּי עוֹלם. מחמת ה' האָט נישט געשיקט דעם דער זון פוּן דער אויבערשטער אין דער וועלט אַריין צוּ מִשפּטן די וועלט, נייערט אַז די וועלט זאָל גערעטעוועט ווערן דורך אים. דער, וואָס גלויבּט אין אים, ווערט נישט געמִשפּט; דער, וואָס גלויבּט נישט, איז שוין געמִשפּט עוואָרן, ווארים ער האָט נישט געגלויבּט אין דעם נאָמען פוּן דעם בֶּן-יָחיד פוּן ה'. אוּן דאָס איז דער מִשפּט, וואָס דאָס אוֹר איז געקומען אין דער וועלט אַריין, אוּן בְּנֵי אָדָם האָבן ליבּ געהאַט די חֹשֶׁךְ ליבּערשט ווי דאָס אוֹר; מחמת זייערע מַעשׂים זענען געווען רָעִים. מחמת יעדער בן אדם, וואָס טוּט עַוְלָה, האָט פיינט דאָס אוֹר, אוּן קומט נישט צוּ דעם אוֹר, כּדי זיינע מַעשׂים זאָלן נישט אויסגעפונען ווערן. נייערט דער, וואָס טוּט דעם אֱמת, קומט צוּ דעם אוֹר, כּדי זיינע מַעשׂים זאָלן אַנטפּליקט ווערן, אַז זיי זענען געטאָן געוואָרן אין ה'. נאָך דעם איז רבי מֶלך המָשיחַ געקומען מיט משיחס תּלמידים אין אֶרֶץ יהוּדה; אוּן ער איז דאָרט פאַרבלייבּן מיט זיי, אוּן האָט מקוה געטובלט. אוּן אויך יוֹחָנָן האָט מקוה געטובלט געווען אין עֵינוֹן, נאָענט פוּן שָׁלֵם, ווארים עס איז דאָרטן געווען

אַ סַך מַיִם; אוּן זיי זענען געקומען אוּן האָבּן זיך געלאָזט מקוה טובלען. מחמת יוֹחָנָן [פּוּן המקוה טבילה פּוּן תשובה] איז נאָך נישט געווען אַריַינגעוואָרפן אין דער בֵּית הַמִּדְרָשׁ. אוּן עס האָט זיך אויפגעהויבּן אַ מַחלוֹקה צווישן די תּלמידים פּוּן יוֹחָנָן [פּוּן המקוה טבילה פּוּן תשובה] אוּן אַ יִידן וועגן רייניקונג. אוּן זיי זענען געקומען צוּ יוֹחָנָן [פּוּן המקוה טבילה פּוּן תשובה], אוּן האָבּן צוּ אים געזאָגט: רַבִּי, דער, וואָס איז בּיי דיר געווען אין עֵבר-הַיַרדן, אוּן אויף וועמען דוּ האָסט עֵדות געזאָגט, הִנֵּה, דער דאָזיקער מקוה טובלט, אוּן אַלע קוּמען צוּ אים. האָט יוֹחָנָן [פּוּן המקוה טבילה פּוּן תשובה] געענטפערט, אוּן געזאָגט: אַ בן אדם קאָן זיך גאָרנישט נעמען, סיידן עס איז אים געגעבּן געוואָרן פּוּן שָׁמַיִם. איר אַליין זענט מיינע עֵדות, אַז איך האָבּ געזאָגט: איך בּין נישט דער רַבִּי מלך המָשִׁיחַ, נייערט אַז איך בּין געשיקט געוואָרן פאָרויס פאַר אים. דער, וואָס האָט די כַּלה, איז דער חָתָן; אוּן דער פריינט פּוּן דעם חָתָן, וואָס שטייט אוּן הערט זיך צוּ אים, איז זיך שטאַרק משַׂמֵחַ איבּער דעם חָתָנס קוֹל; די דאָזיקע שִׂמְחָה מיינע איז איצט פּוּל. ער מוּז וואָקסן, איך אָבּער מוּז וועלן קלענער. דער, וואָס קוּמט פּוּן אויבּן, איז איבּער אַלעמען; דער, וואָס איז פּוּן דער ערד, איז פּוּן דער ערד, אוּן פּוּן דער ערד טוּט ער רעדן; דער, וואָס קוּמט פּוּן שָׁמַיִם, איז איבּער אַלעמען. וואָס ער האָט געזען אוּן געהערט, וועגן דעם זאָגט ער עֵדות, אוּן קיינער נעמט נישט אָן זיין עֵדות; דער, וואָס האָט אָנגענוּמען זיין עֵדות, דער האָט צוגעחתמעט, אַז ה' איז אֱמת. מחמת דער, וועמען ה' האָט געשיקט, טוּט רעדן די דְּבָרִים ה'; מחמת ער גיט נישט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ מיט אַ
מאָס. דער אלוקים הָאָבּ האָט ליבּ דעם זוּן [דער זוּן פּוּן דער אויבּערשטער], אוּן האָט אַלצדינג געגעבּן אין זיין האַנט אַריין. דער, וואָס גלויבּט אין דעם זוּן [דער זוּן פּוּן דער אויבּערשטער],

האָט חַיֵּי עוֹלם ; דער אָבער, וואָס געהאָרכט נישט דעם זון [דער זון פון דער אויבערשטער], וועט נישט זען חַיים, נייערט דער חֲרוֹן ה' רוען אויף אים.

דאון בעת הָאָדוֹן האָט זיך דערוואוסט, אַז די פרושים האָבן געהערט, אַז רבי מֶלך המָשיחַ מאַכט אוּן מקוה טובלט מער תּלמידים ווי יוֹחָנָן, הַגַם רבי מֶלך המָשיחַ אַליין האָט נישט מקוה געטוֹבלט, נייערט משיחס תּלמידים, האָט ער פאַרלאָזט אֶרֶץ יהוּדה, אוּן איז ווידער אַוועקגעגאַנגען קיין גָלִיל. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געמוזט דורכגיין דורך שומרוֹן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז געקומען אין אַ שטאָט פוּן שומרוֹן, וואָס האָט געהייסן שְכֶם, נאָענט צוּ דעם שטיק שָדֶה, וואָס יַעקֹב האָט געגעבּן צוּ זיין זון יוסף. אוּן יַעקֹבס בְּאֵר [ברונעם] איז דאָרט געווען . אוּן אַזוי ווי רבי מֶלך המָשיחַ איז געווען מיד פוּן דֶרֶךְ, האָט ער זיך אַנידערגעזעצט בּיי דעם בְּאֵר; עס איז געווען אַרום דער זעקסטער שָעה. אוּן געקומען איז אַן אִשָה פוּן שומרוֹן צוּ שעפּן מַיִם. זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ איר: גיב מיר צוּ גרינקען. מחמת משיחס תּלמידים זענען אַוועקגעגאַנגען אין דער שטאָט אַריין צוּ קויפן אֹכֶל. אוּן די שומרוֹנישע אִשָה האָט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: ווי קומט עס, וואָס דוּ, וואָס ביסט א יִד, בּעטסט צוּ טרינקען בּיי מיר, אַ שומרוֹנית? מחמת יִדן האָבּן נישט געהאַט קיין מַגע-וּמַשָא מיט שומרוֹנים. האָט רבי מֶלך המָשיחַ איר געענטפערט: אויב דוּ וואָלטסט געוואוסט די מַתָּנה פוּן ה' [יוח' ג,טז, אפס' ב ,ח-ט], אוּן ווער דאָס איז, וואָס זאָגט צוּ דיר: גיב מיר צוּ טרינקען, וואָלטסטוּ געווען געבּעטן בּיי אים, אוּן ער וואָלט דיר געווען געגעבּן מַיִם חַיִים. זאָגט צוּ אים די אִשָה: אֲדוֹנִי, דוּ האָסט נישט מיט וואָס אַנצושעפּן, אוּן דער בְּאֵר איז טיף; פוּנוואַנען האָסטוּ דאָס מַיִם חיים? צי ביסטוּ גרעסער פוּן יַעקֹב אָבינוּ, וואָס האָט אוּנדז געגעבּן דעם בְּאֵר, אוּן האָט

פּון אים אַליין געטרונקען, אוּן זיינע בָּנִים, אוּן זיינע בהֵמות?
האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט, אוּן צוּ איר געזאָגט: יעדער
בן אדם, וואָס טרינקט פּון דעם דאָזיקן מַיִם [יוח' ג,ה], וועט
ווידער זיין דאָרשטיק. אָבּער דער, וואָס טוט טרינקען פּון דעם
מַיִם, וואָס איך וועל אים געבּן, וועט קיינמאָל מער נישט
דאָרשטיק זיין; נייערט דאָס מַיִם, וואָס איך וועל אים געבּן
[לוקס ג, טז], וועט ווערן אין אים אַ מָקוֹר מַיִם, וואָס קוואַלט
אַרויף צום חַיֵּי עוֹלם. זאָגט צוּ אים די אִשָּׁה: אֲדוֹנִי, גיבּ מיר
דאָס דאָזיקע מַיִם, כּדי איך זאָל נישט דאָרשטן [לוקס טז,
יט-לא], אוּן נישט דאַרפן קוּמען אַהער צוּ שעפּן. זאָגט רבי
מֶלך המָשיחַ צוּ איר: גיי, רוּף דיין בַּעַל, אוּן קוּם
אַהער. האָט די אִשָּׁה געענטפערט, אוּן געזאָגט: איך האָבּ
נישט קיין בַּעַל. זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ איר: דוּ האָסט
ריכטיק געזאָגט: איך האָבּ נישט קיין בַּעַל; מחמת דוּ האָסט
געהאַט פינף בְּעָלִים; אוּן דער, וועמען דוּ דאָסט איצט, איז נישט
דיין בַּעַל; דאָס האָסטוּ אֱמת געזאָגט. זאָגט צוּ רבי מֶלך
המָשיחַ די אִשָּׁה: אֲדוֹנִי, איך זע, אַז דוּ ביסט אַ
נָביא. אבותינו האָבּן תּפִילה געטאָן אויף דעם דאָזיקן הָר; אוּן
איר זאָגט, אַז אין ירוּשָׁלַיִם איז דער מָקום, וואוּ מע דאַרף
תּפִילה טאָן. זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ איר: אִשה, גלויבּ מיר,
סע קוּמט די שָׁעה, וואָס נישט אויף דעם דאָזיקן הָר, אויך נישט
אין ירוּשָׁלַיִם וועט איר תּפִלה טאָן צום אלוקים
הָאָבּ. איר טוט תּפִילה צוּ דעם, וועמען איר קענט נישט; מיר
טוּען תּפִילה צוּ דעם, וועמען מיר קענען; מחמת די ישוּעת
[אלוקינו] איז פּון די יִידן. אָבּער סע קוּמט די שָׁעה, אוּן אָט
איז זי, וועו די אֱמֶתע מִתפַּלְלִים וועלן מִתפלל זיין צום אלוקים
הָאָבּ אין רוּחַ הַקוֹדֶש אוּן אֱמת; מחמת דער אלוקים הָאָבּ זוכט
אזעלכע וואס זאלן זיין זיינע מִתפַּלְלִים [תִּשְׁתַּחֲווּ לַאָבּ]. ה' איז

רוּחַ אוּן דִי, וואָס טוּען תְּפִילָה צוּ אִים, מוּזָן תְּפִילָה טאָן אִין רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ אוּן אֱמֶת. זאָגט דִי אִשָּׁה צוּ רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ: אִיך וויִיס, אַז מָשִׁיחַ [וואָס הַייסְט גְעזַאלְבּטער] וועט קוּמען; וועט עֶר וועט קוּמען, וועט עֶר אוּנְדז בְּאַשַׁיידֶן אַלְצְדִינג. זאָגט רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ צוּ אִיר: אֲנִי הוּא, וואָס רעד מִיט דִיר. אִינְצְווִישְׁן זְעְנְען אָנְגְעקוּמְען מְשִׁיחְס תַּלְמִידִים; אוּן זִיי הָאבְּן זִיך גְעחִידוּשְׁט, וואָס עֶר רְעְדְט מִיט אַ נְקֵיבָה. דאָך הָאט קִיינְעֶר נִישְׁט גְעזאָגְט: וואָס ווִילְסְטוּ? אָדער: פַאַרְוואָס רְעְדְסְטוּ מִיט אִיר? אוּן דִי אִשָּׁה הָאט אִיבְּערְגְעלאָזְט דְעם מַיִם-כַּד, אוּן אִיז אַוועק אִין שְׁטאָט אַרַיין, אוּן גְעזאָגְט צוּ דִי בְּנֵי אָדָם: קוּמְט, זְעְט אַן אִישׁ, וואָס הָאט מִיר גְעזאָגְט אַלְצְדִינְג, וואָס אִיך הָאבּ גְעטאָן; זאָל דאָס זִיין דְעֶר רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ? זְעְנְען זִיי אַרוֹיסְגְעגַאנְגְען פּוּן דְעֶר שְׁטאָט, אוּן זְעְנְען גְעקוּמְען צוּ רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ. בְּשַׁעַת-מַעֲשֶׂה הָאבּן רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ דִי תַּלְמִידִים גְעבְּעטְן, אַזוֹי צוּ זאָגְן: רַבִּי, עס. אָבּער רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ הָאט צוּ זִיי גְעזאָגְט: אִיך הָאבּ אֹכֶל צוּ עְסְן, פּוּן וואָס אִיר וויִיסְט נִישְׁט. מְשִׁיחְס תַּלְמִידִים הָאבּן דְעְרִיבּער גְעזאָגְט אַיינְעֶר צוּם אַנְדְערְן: צִי הָאט אִים עְמִיצְער גְעבּרַאכְט עְפְּעְס צוּ עְסְן? זאָגְט רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ צוּ זִיי: מַיִן אֹכֶל אִיז צוּ טאָן דְעם רָצוֹן פּוּן אִים [ה'], וואָס הָאט מִיך גְעשִׁיקְט, אוּן צוּ פַאַרְענְדִיקְן הְ'ס פְּעֻלָּה. זאָגְט אִיר נִישְׁט: עס זְעְנְען נאָך פִּיר חֳדָשִׁים, אוּן דְערְנאָך קוּמְט דְעֶר קָצִיר? אִיך זאָג אַיִך, הַייבְּט אוֹיף אַיִיערְע אוֹיגְן, אוּן קוּקְט אוֹיף דִי שָׂדוֹת, וואָס זְעְנְען שׁוֹין וויִיס צוּם קָצִיר. דְעֶר, וואָס שְׁנַיידְט, אִיז מְקַבֵּל שְׂכַר, אוּן זַאַמְלְט אִיין פֵּירוֹת צוּם חַיֵּי עוֹלָם, כְּדִי דְעֶר, וואָס זַייֶט, אוּן דְעֶר, וואָס שְׁנַיידְט, זְאלְן זִיך אִינְאַיינְעם מְשַׂמֵּחַ זִיין. מְחַמַת דאָ פַּאַסְט זִיך דאָס מָשָׁל: אַיינְעֶר זַייֶט, אוּן אַן אַנְדְערְעֶר שְׁנַיידְט. אִיך הָאבּ אַיִך גְעשִׁיקְט צוּ שְׁנַיידְן דאָס, אִיוּף וואָס אִיר הָאט זִיך נִישְׁט גְעמִיט; אַנְדְערְע הָאבּן זִיך גְעמִיט, אוּן אִיר זְעְנְט אִין זַייעֶר

מִי אַרײַנגעקומען. אוּן פּוּן יענער שטאָט האָבּן אַ סַך פּוּן דִי שׂומרוֹנים געגלויבּט אין רבי מֶלך המָשׁיחַ, צוּליבּ דעם דָּבָר פּוּן דער אִשָּׁה, וואָס האָט עֵדות געזאָגט: ער האָט מיר געזאָגט אַלצדינג, וואָס איך האָבּ געטאָן. אוּן אַז דִי שׂומרוֹנים זענען צוּ רבי מֶלך המָשׁיחַ געקומען, האָבּן זיי אים געבּעטן צוּ פאַרבּלײַבּן מיט זיי; אוּן רבי מֶלך המָשׁיחַ איז דאָרט פאַרבּלייבּן צוויי טעג. אוּן נאָך אַ סַך האָבּן געגלויבּט צוּליבּ משיחס דָּבָר; אוּן זיי האָבּן געזאָגט צוּ דער אִשָּׁה: איצט גלויבּן מיר, נישט צוּליבּ דיינע רייד, מחמת מיר אַליין האָבּן געהערט, אוּן ווייסן, אַז דאָס איז בֶּאֱמת דער גּוֹאֵל מוֹשִׁיעַ הָעוֹלָם [דער גואל פון דער וועלט]. אוּן נאָך די צוויי טעג איז ער פּוּן דאָרטן אַוועקגעגאַנגען קיין גָּלִיל. מחמת רבי מֶלך המָשׁיחַ אַליין האָט עֵדות געזאָגט, אַז אַ נָבִיא האָט נישט קיין כָּבוד אין זיין אייגן לאַנד. אוּן אַז רבי מֶלך המָשׁיחַ איז געקומען קיין גָּלִיל, האָבּן אים די גָּלִילער מקַבּל-פָּנים געווען, ווייל זיי האָבּן געזען אַלץ, וואָס ער האָט געטאָן אין ירוּשָׁלַיִם אויף יום-טוֹב; מחמת אויך זיי האָבּן עוֹלה-רֶגל געווען אויף יום-טוֹב [פֶּסַח, יוח' ב ,יג]. אוּן רבי מֶלך המָשׁיחַ איז ווידער אַמאָל געקומען קיין קָנָה אין גָּלִיל, וואוּ ער האָט געמאַכט דאָס מַיִם צוּ ווײַן. אוּן דאָרט איז געווען אֶחָד מֵאַנְשֵׁי הַמֶּלֶךְ, וועמעס זון איז געווען חוֹלֶה אין כְּפַר-נַחוּם. בּעת ער האָט געהערט, אַז רבי מֶלך המָשׁיחַ איז אַרויסגעקומען פּוּן אֶרֶץ יהוּדה קיין גָּלִיל, איז ער געגאַנגען אוּן האָט אים געבּעטן, אַז ער זאָל אַראָפּנידערן אוּן היילן זיין זון; מחמת ער נָטָה לָמוּת. אוּן רבי מֶלך המָשׁיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: סיידן איר זעט נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, וועט איר נישט גלויבּן! זאָגט צוּ רבי מֶלך המָשׁיחַ דער אֶחָד מֵאַנְשֵׁי הַמֶּלֶךְ: אֲדוֹנִי, קוּם אַראָפּ, איידער מיין יֶלֶד שטאַרבּט. זאָגט רבי מֶלך המָשׁיחַ צוּ אים: גיי; דיין זון חַי! אוּן דער בן אדם האָט געגלויבּט דאָס דָּבָר, וואָס רבי מֶלך המָשׁיחַ

האָט צוּ אים געריעדט, אוּן ער איז געגאַנגען זיין וועג. אוּן בּעת ער האָט אַראָפּגענידערט, האָבּן אים בּאַגעגנט זיינע עבדים, אוּן געזאָגט, אַז זיין זוּן חַי. אוּן ער האָט געפּאָרשט בּיי זיי די שָׁעה, וועלכער ער האָט זיך אָנגעהויבּן צוּ בּעסערן. האָבּן זיי צוּ אים געזאָגט: נעכטן אין דער זיבּעטער שָׁעה האָט דאָס פיבּער אים אָפּגעלאָזט. אוּן דער אָב האָט פאַרשטאַנען, אַז דאָס איז געווען אין יענער שָׁעה, אין וועלכער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: דיין זוּן חַי! אוּן ער האָט אַליין האט געזאגט בּרוּך ה', אוּן זיין גאַנץ בּית. דאָס דאָזיקע איז שוין דאָס צווייטע נס, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט געטאָן בּיי זיין אַרויסקומען פוּן אֶרֶץ יהוּדה קיין גַליל.

ה אוּן נאָך דעם איז געווען יום-טוֹב בּיי יִדן; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט עוֹלה-רֶגל געווען קיין ירוּשָׁלַיִם. אוּן אין ירוּשָׁלַיִם בּיים שַׁער-הַצֹאן איז פאַראַן אַ טייך, וואָס הייסט אויף לָשון-הַקוֹדֶש בֵּית-חַסדָא, אוּן וואָס האָט פינף אַכְסַדְרָאוֹת. אין די דאָזיקע איז געלעגן אַן עוֹלם פוּן חוֹלים, בּלינדע, הינקענדיקע, אויסגעצערטע, וואָס האָבּן געוואַרט, אַז דאָס מַיִם זאָל זיך בּאַוועגן. מחמת אַ מַלאך ה' פלעגט פוּן צייט-צוּ-צייט אַראָפּנידערן אין דעם טייך אַריין, אוּן בּאַוועגן דאָס מַיִם; אוּן דער, וואָס איז צוערשט אַריַינגעגאַנגען, אַזוי ווי דאָס מַיִם איז בּאַוואַוועגן געוואָרן, איז געוואָרן געזונט, פוּן מַיִם מַחֲלָה ער האָט נאָר געליטן. אוּן דאָרט איז געווען אַ בּן אדם, וואָס איז חוֹלֶה געווען אַכט-אוּן-דרייסיק יאָר. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים געזען, אוּן האָט פאַרשטאַנען , אַז ער ליגט שוין אַזוי אַ לאַנגע צייט, האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים געזאָגט: דוּ ווילסט געזונט ווערן? האָט אים דער חוֹלה געענטפערט: אֲדוֹנִי, איך האָבּ נישט קיינעם, וואָס זאָל מיך אַריַינטאָן אין טייך אַריין, בּעת דאָס מַיִם בּאַוועגט זיך; אַיידער איך קוּם אָן, גייט

אַן אַנדערער אַראָפּ פאַר מיר. זאָגט צו אים רבי מֶלך המָשיחַ:
שטיי אויף, נעם דיין בעט, און
גיי. און באַלד איז דער בן אדם געזונט געוואָרן, און האָט
געגאַנגען. אוּן יענער יוֹם איז געווען
שַׁבּת, אוּן אנשי יהודה האָבּן געזאָגט צו דעם, וואָס איז געהיילט
געוואָרן: עס איז שַׁבּת, אוּן עס איז דיר אָסור צו טראָגן דיין
בעט. אָבּער ער האָט זיי געענטפערט: דער, וואָס האָט מיך
געזונט געמאַכט, האָט צו מיר געזאָגט: נעם דיין בעט, און גיי.
האָבּן זיי אים געפרעגט: ווער איז דער בן אדם, וואָס האָט צו
דיר געזאָגט: נעם דיין בעט, און גיי? אָבּער דער, וואָס איז
געהיילט געוואָרן, האָט נישט געוואוסט, ווער דאָס איז געווען;
מחמת רבי מֶלך המָשיחַ האָט אָפּגעקערט, ווייל אַן עוֹלם איז
געווען אויף יענעם אָרט. דערנאָך האָט אים רבי מֶלך המָשיחַ
געפונען אין דעם בֵּית-הַמִקדש, אוּן האָט צו אים געזאָגט: הִנֵּה,
דו ביסט געוואָרן געזונט; זינדיק נישט מער, ווייל טאָמער וועט
דיך באַפאַלן אַן ערגערע זאַך. אוּן דער בן אדם איז
אַוועקגעגאַנגען, אוּן האָט גערציילט די אנשי יהודה, אַז דאָס
איז געווען יהושע/ישוע, וואָס האָט אים געזונט געמאַכט. אוּן
צוליבּ דעם האָבּן די אנשי יהודה גערוֹדפט רבי מֶלך המָשיחַ, כִּי
עָשָׂה זֹאת אוֹם שַׁבּת. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי
געענטפערט: אלוקים אבי אַרבּעט בּיז איצט, אוּן איך אַרבּער
אויך. אוּן טאַקע צוליבּ דעם האָבּן אנשי יהודה נאָך מער געזוכט
אים צו טייטן, ווארים ער האָט נישט נאָר מחַלֵל-שַׁבּת געווען,
נייערט האָט אויך אָנגערופן ה' אלוקים אָבִיו, אוּן זיך געמאַכט
גלייך מיט ה' [יוח' א, א]. רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי דעריבּער
געענטפערט, אוּן געזאָגט: באֱמת, באֱמת, איך זאָג אייך ,דער זון
[דער זון פון דער אויבּערשטער] קאָן פון זיך אַליין גאָרנישט
טאָן, סיידן דאָס, וואָס ער זעט דעם אלוקים הָאָב טאָן; מחמת

דאָס, וואָס אלוקים הָאָב טויט, דאָס טויט אויך אויף דעם זעלבּן אופן דער זון. מחמת דער אלוקים הָאָב האָט ליב דעם זון, און ווייזט אים אַלצדינג, וואָס ער טוט אַליין; און גרעסערע מַעשׂים ווי די דאָזיקע וועט ער אים ווייזן, כּדי איר זאָלט נשׂתּומם ווערן. מחמת אַזוי ווי דער אלוקים הָאָב איז מחַיֶה-מֵתים און מאַכט לעבּעדיק, פּונקט אַזוי מאַכט אויך דער זון לעבּעדיק, וועמען ער וויל. מחמת דער אלוקים הָאָב מִשפּט קיינעם נישט, נייערט האָט דעם גאַנצן מִשפּט איבּערגעגעבּן דעם זון, כּדי אַלע זאָלן אָפּגעבּן כָּבוד דעם זון, פּונקט ווי זיי גיבּן אָפּ כָּבוד דעם אלוקים הָאָב. דער, וואָס גיט נישט אָפּ קיין כָּבוד דעם זון, גיט נישט אָפּ קיין כָּבוד דעם אלוקים הָאָב, וואָס האָט אים געשיקט. באֱמת, באֱמת, איך זאָג אייך: דער, וואָס הערט מיין דָּבָר, און גלויבּט דעם, וואָס האָט מיך געשיקט, האָט חַיֵּי עוֹלם, און קומט נישט צום מִשפּט, נייערט איז אַריבּערגעגאַנגען פון מָוֶת אין חַיים אַריין. באֱמת, באֱמת, איך זאָג אייך: סע גענעענט די שָׁעה, און אָט איז זי, ווען די מֵתים וועלן הערן דאָס קוֹל פון דער זון פון דער אויבּערשטער, און די, וואָס הערן, וועלן לעבּן. מחמת ווי דער אלוקים הָאָב האָט חַיים אין זיך אַליין, פּונקט אַזוי האָט ער אויך געגעבּן דעם זון [דער זון פון דער אויבּערשטער] צו האָבּן חַיים אין זיך אַליין; און ער האָט אים געגעבּן רשות צו טאָן מִשפּט, ווארים ער איז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח]. וואונדערט אייך נישט אויף דעם; מחמת סע גענעענט די שָׁעה, אין וועלכער אַלע, וואָס זענען אין די קבָרים, וועלן הערן זיין קוֹל, און וועלן אַרויסקומען; די, וואָס האָבּן געטאָן הַטּוֹב, צו דער אויפשטייאונג פון חַיים, און די, וואָס האָבּן געטאָן הָרָע, צו דער אויפשטייאונג פון מִשפּט [דניאל יב,ב]. איך קאָן גאָרנישט טאָן פון מיר אַליין; ווי איך הער, אַזוי מִשפּט איך; און מיין מִשפּט איז צוֹדֵק, ווארים איך זוך נישט מיין אייגענעם רָצון,

נייערט דעם רָצון פּון דעם [ה'], וואָס האָט מיך געשיקט. אויב איך זאָג עֵדות אויף מיר אַליין, איז מיין עֵדות נישט אֱמת. פאַראַן אַן אַנדערער, וואָס זאָגט עֵדות וועגן מיר; און איך ווייס, אַז דאָס עֵדות, וואָס ער איז מֵעיד אויף מיר, איז אֱמת. איר האָט געשיקט צוּ יוֹחָנָן [פּון המקוה טבילה פּון תשובה], און ער האָט עֵדות געזאָגט פאַר דעם אֱמת. איך אָבּער נעם נישט אָן דאָס עֵדות זאָגן פּון אָדָם; נייערט איך זאָג דאָס, כּדי איר זאָלט גערעטעוועט ווערן. ער [יוֹחָנָן] איז געווען אַן אוֹר, וואָס האָט געבּרענט און געשיינט, און איר זענט געווען גרייט זיך משַׂמֵח צוּ זיין אַ צייט אין זיין אוֹר. אָבּער איך האָבּ אַן עֵדות, וואָס איז גרעסער אַיידער יוֹחָנָנס, מחמת די מַעשִׂים, וואָס דער אלוקים הָאָב האָט מיר געגעבּן ממַלא צוּ זיין, טאַקע די מַעשִׂים, וואָס איך טוּ, זאָגן עֵדות אויף מיר, אַז דער אלוקים הָאָב האָט מיך געשיקט. און דער אלוקים הָאָב, וואָס האָט מיך געשיקט, האָט עֵדות געזאָגט אויף מיר. איר האָט אויך צוּמאָל נישט געהערט זיין קוֹל, און אויך נישט געזען זיין מַרְאֶה. און זיין דָּבָר טוּט נישט וועלן אין אייך, מחמת וועמען ער [אלוקים הָאָב] האָט געשיקט, דעם גלויבּט איר נישט. איר פאָרשט די כִּתבֵי-הַקוֹדֶשׁ, ווארים איר מיינט, אַז אין זיי האָט איר חַיֵּי עוֹלם; און זיי זענען עס, וואָס זאָגן עֵדות אויף מיר; און איר ווילט נישט קומען צוּ מיר, כּדי איר זאָלט האָבּן חַיים. איך נעם נישט אָן קיין כָּבוד פּון בְּנֵי אָדָם; איך קען אייך, איר וואָס האָט נישט אין זיך די אַהֲבַת ה'. איך בין געקומען בְּשֵׁם אלוקים אָבִי, און איר זענט מיך נישט מקַבּל; אויבּ אַן אַנדערער וועט קומען אין זיין אייגענעם נאָמען, אים וועט איר מקַבּל זיין [מתי כד, כד]. וויאַזוי קאָנט איר גלויבּן, וואָס נעמט אָן כָּבוד איינער פּון דעם אַנדערן, און דעם כָּבוד, וואָס קומט פּון דעם אלוקים אחָד, זוכט איר נישט? מיינט נישט, אַז איך וועל אייך פאַרקלאָגן פאַר דעם אלוקים

הָאָב; פאַראַן איז איינער, וואָס טוט אייך פאַרקלאָגן, מֹשה, אויף וועמען איר האָט געהאָפט. מחמת וואָלט איר געגלויבט מֹשה, וואָלט איר אויך מיר געגלויבט, וואַרים ער האָט געשריבן פונוועגן מיר [דברים יח, טו-יח]. אויב אָבער איר גלויבט נישט זיינע כּתובים, ווי‌אַזוי וועט איר גלדיבן מיינע דְּבָרִים?

ו דערנאָך איז רבי מֵלך המָשיחַ אַריבער איוף דער אַנדערער זייט פון דעם יַם-הַגָּלִיל, בּיי טְבֶרְיָה. און אַ גרויסער עוֹלם איז אים נאָכגעגאַנגען, וואַרים זיי האָבן געזען די נִסִּים, וואָס רבי מֵלך המָשיחַ האָט געטאָן מיט די חוֹלים. און ער איז אַרויפגעגאַנגען אויף דעם הָר, און האָט זיך דאָרטן אַנידערגעזעצט מיט משיחס תַּלמידים. און ער איז געווען נאָענט צום יִידישן יוֹם-טוֹב פֶּסח. און בּעת רבי מֵלך המָשיחַ האָט אויפגעהויבן זיינע אויגן, און געזען, אַז אַ גרויסער עוֹלם דערנענטערט זיך צו אים, האָט ער געזאָגט צו פיליפוסן: פונוואַנען זאָלן מיר קויפן לֶחֶם, כּדי די דאָזיקע זאָלן האָבן וואָס צו עסן? און דאָס האָט רבי מֵלך המָשיחַ געזאָגט, אים צו פרואוון; מחמת ער אַליין האָט געוואוסט, וואָס ער וועט טאָן. האָט אים פיליפוס געענטפערט: פאַר צווי הונדערט דינָרים לֶחֶם וועט פאַר זיי נישט זיין גענוג, אַז יעדער בן אדם זאָל כאָטש קריגן אַביסל. זאָגט צו אים איינער פון משיחס תַּלמידים, אַנדריי, דער אָח פון שִׁמעוֹן כֵּיפָא: פאַראַן דאָ אַ יִנגל, וואָס האָט פינף גערשטן-בּרויטן און צווי פיש; אָבער וואָס איז דאָס פאַר אַזויפיל! האָט רבי מֵלך המָשיחַ געזאָגט: הייסט די מענטשן זיך אַנידערזעצן. און עס איז געווען אַ סַך גרָוָז אויף יענעם פּלאַץ. און די מענטשן האָבן זיך אַנידערגעזעצט, אַרום פינף טויזנט אין צאָל. און רבי מֵלך המָשיחַ האָט גענומען די לֶחֶם, און אַז ער האָט אַ בּרָכה געמאַכט, האָט ער זיי פונאַנדערגעטיילט צו די, וואָס זענען

געווען אנידערגעזעצט; אוּן אַזוי איוך פּוּן די פּיש, וויפל זיי האַבּן געוואָלט. אוּן אַז זיי זענען געוואָרן זאַט, האָט ער געזאָגט צוּ משיחס תּלמידים: זאַמלט צוּזויף די פֿאַרבּרענגען רבֿיס שיריים, אַז ס'זאָל גאָרנישט פאַרלוירן גיין. אוּן זיי האַבּן זיי צוּזויפּגענוּמען אוּן האָבּן אָנגעפילט צוועלף קערבּ מיט בּרעקלעך פּוּן די פּינף כִּכְּרוֹת לֶחֶם הַשְּׂעוֹרִים, וואָס זענען איבּערגעבּליבּן פּוּן די, וואָס האָבּן געגעסן. אוּן בּעת די מענטשן האָבּן געזען דעם נס, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט געטאָן, האַבּן זיי געזאָגט: דאָס איז בּאֱמת דער נָבּיא, וואָס דאַרף קוּמען אויף דער וועלט. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט בּאַמערקט, אַז זיי האַבּן בּדַּעה צוּ קוּמען אוּן אים נעמען מיט געוואַלט, כּדי אים צוּ מאַכן פּאַר אַ מֶלך, האָט ער זיך ווידער צוריקגעצויגן אַליין אויף דעם הָר. אוּן אַז עס איז געוואָרן אָוונט, האַבּן משיחס תַּלמידים אַראָפּגענידערט צוּם
יַם, אוּן זיי זענען אַריַינגעגאַנגען אין אַ סִירָה אַריין, אוּן זענען אַריבּערגעפּאָרן דעם יַם קיין כּפַר-נַחוּם. אוּן עס איז שוֹין געווען חֹשֶׁךְ, אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז נאָך נישט געקוּמען צוּ זיי. אוּן דער יַם האָט זיך אויפגעהויבּן, ווייל אַ גרויסער ווינט האָט געבּלאָזן. אוּן אַזוי ווי זיי זענען אָפּגעפאָרן אַן עֶרֶך פּוּן פּינף אוּן צוואַנציק, אָדער דרייסיק סטאַדיעס, האָבּן זיי געזען רבי מֶלך המָשיחַ גיין אויפן יַם, אוּן זיך דערנענטערן צוּ דער סִירָה, אוּן זיי האָבּן מוֹרא געהאַט. אָבּער ער האָט צוּ זיי געזאָגט: אֲנִי הוּא; האָט נישט קיין מוֹרא. אוּן זיי האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ געוואָלט אַריַינענעמען אין דער סִירָה אַריין; אוּן די סִירָה האָט זיך תֵּכֶף דערנענטערט צוּם לאַנד, וואוהין זיי זענען געפאָרן. אויף מָחָר האָט דאָס עם, וואָס איז געשטאַנען אויף דער אַנדערער זייט יַם, געזען, אַז דאָרטן איז נישט געווען קיין אַנדערע סִירָה אויסער איינער, אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז נישט

אַרײַנגעגאַנגען מיט משיחס תַּלמידים אין דער סִירָה אַריין, נייערט, אַז משיחס תַּלמידים זענען אַוועקגעפאָרן אַליין. עס זענען אָבער אָנגעקומען אַנדערע שיפן פון טְבֶרְיָה, נאָענט צו דעם פּלאַץ, וואו זיי האָבן געגעסן דאָס לֶחֶם, אַזוי ווי הָאָדוֹן האָט אַ בְּרָכה געמאַכט; און ווען דאָס עם האָט געזען, אַז ער איז דאָרט נישטאָ, און אויך נישט משיחס תַּלמידים, זענען זיי אַריין אין די שיפן, און זענען געפאָרן קיין כְּפַר-נַחוּם, און האָבן געזוכט אים. און אַז זיי האָבן אים געפונען אויף יענער זייט יַם, האָבן זיי צו אים געזאָגט: רֶבִּי, ווען ביסטו אַהערגעקומען? האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיי געענטפערט, און געזאָגט: באָמת, באָמת, איך זאָג אייך, איר זוכט מיך, נישט ווארים איר האָט געזען די נְסים, נייערט ווייל איר האָט געגעסן פון די לֶחֶם, און זענט זאַט געוואָרן. מיט אייך נישט פאַר דער אֹכֶל, וואָס גייט פאַרלוירן, נייערט פאַר דער אֹכֶל, וואָס פאַרבלייבט פאַר חַיֵּי עוֹלם, וואָס דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] וועט אייך געבן; מחמת אויף אים האָט אלוקים הָאָב [עַתִּיק יוֹמִין,דניאל ז, יג] געלייגט זיין חותם. און זיי האָבן צו רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: וואָס זאָלן מיר טאָן, כְּדי צו טאָן די פְּעֻלֵי ה'? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט, און צו זיי געזאָגט: דאָס איז דאָס פּוֹעַל ה', אַז איר זאָלט גלויבן אין אים, וועמען ער [ה'] האָט געשיקט. און זיי האָבּ צו אים געזאָגט: וואָס טוסטו דען פאַר אַן אוֹת [נס], אַז מיר זאָלן זען, און דיר גלויבן? וואָס טוסטו אויף? אָבוֹתֵינוּ האָבן געגעסן מַן אין דער מִדבּר; ווי סע שטייט געשריבן: לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם נָתַן לָמוֹ לֶאֱכֹל [שמות טז,ד-טו; תהלים עח, כד; קה, מ]. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי געזאָגט: באָמת, באָמת, איך זאָג אייך, נישט מֹשה האָט אייך געגעבן לֶחֶם פון שָׁמַיִם, נייערט מיין אלוקים אָבי גיט אייך דאָס אֱמֶתע לֶחֶם פון שָׁמַיִם. מחמת דאָס לֶחֶם פון ה' איז דאָס, וואָס קומט אַראָפּ פון שָׁמַיִם, און

גיט חַיים צוּ דער וועלט. האָבּן זיי צוּ אים געזאָגט: אֲדוֹנִי, גיבּ אונדז תָּמיד דאָס דאָזיקע לֶחֶם. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: אֲנִי הוּא דאָס לֶחֶם הַחַיים; דער, וואָס קומט צוּ מיר, וועט קיינמאָל נישט הונגעריק זיין, און דער, וואָס גלויבּט אין מיר, וועט קיינמאָל נישט זיין דאָרשטיק. אָבּער איך האָבּ אייך געזאָגט, אַז איר האָט מיך געזען, און דאָך האָט איר נישט געגלויבּט. אַצלדינג, וואָס דער אלוקים הָאָב גיט מיר, וועט קומען צוּ מיר; און דעם, וואָס קומט צוּ מיר, אים וועל איך בּאַיין-אוֹפן נישט אַרויסווואַרפן. מחמת איך בּין אַראָפּגעקומען פוּן שָמַיִם, נישט צוּ טאָן מיין אייגענעם רָצון, נייערט דעם רָצון פוּן אים [ה'], וואָס האָט מיך געשיקט. און דאָס איז דער רָצון פוּן אים, וואָס האָט מיך געשיקט, אַז פוּן דעם אַלעמען, וואָס ער האָט מיר געגעבּן, זאָל איך גאָרנישט פאַרלירן, נייערט איך זאָל עס אויפשטעלן אין דעם יוֹם הָאַחֲרוֹן. מחמת דאָס איז דער רָצון פוּן מיין אלוקים אָבִי, אַז יעדער בּן אדם, וואָס זעט דעם זוּן [דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער], און גלויבּט אין אים, זאָל האָבּן חַיֵּי עוֹלם; און איך וועל אים אויפשטעלן אין דעם יוֹם הָאַחֲרוֹן . די אנשי יהודה האָבּן דעריבּער געמורמלט קעגן אים, ווארים ער האָט געזאָגט: איך בּין דאָס לֶחֶם, וואָס איז אַראָפּגעקומען פוּן שָמַיִם. און זיי האָבּן געזאָגט: איז נישט דער דאָזיקער יהושע/ישוע בֶּן-יוֹסף, וועמעס אָב און אֵם מיר קענען? וויאַזוי טוט ער איצט זאָגן: איך בּין אַראָפּגעקומען פוּן הימל? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט, און צוּ זיי געזאָגט: מורמלט נישט צווישן זיך. קיינער קאָן נישט קומען צוּ מיר, סיידן אלוקים הָאָב, וואָס האָט מיך געשיקט, ציט אים; און איך וועל אים אויפשטעלן אין דעם יוֹם הָאַחֲרוֹן . סע שטייט געשריבּן אין די נבּיאים: וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי ה' [ישעיה נד,יג]. יעדער בן אדם, וואָס האָט געהערט און געלערנט פוּן אלוקים הָאָב, קומט צוּ מיר

[דער זון פון דער אויבערשטער]. נישט, אַז עמיצער האָט געזען אלוקים הָאָב, אַחוץ דער, וואָס איז פון ה', ער האָט געזען אלוקים הָאָב . באָמת, באָמת, איך זאָג אייך, דער, וואָס גלויבט אין מיר, האָט חַיֵּי עוֹלם. אֲנִי הוּא דאָס לֶחֶם הַחַיִּים. אייערע אָבות האָבן געגעסן מַן אין דער מִדבָּר, אוּן זענען נִפְטָר. דאָס דאָזיקע איז דאָס לֶחֶם, וואָס קומט אַראָפּ פון שָׁמַיִם, כּדי מע זאָל עסן דערפון, אוּן נישט שטאַרבן. אֲנִי הוּא דאָס לֶחֶם הַחַי, וואָס איז אַראָפּגעקומען פון שָׁמַיִם; אויב עמיצער וועט עסן פון דעם דאָזיקן לֶחֶם, וועט ער לעבן לְעוֹלָם; אוּן דאָס לֶחֶם, וואָס איך וועל געבן פאַר דעם לעבן פון דער וועלט, איז מיין [קָרְבָּן פֶּסַח] בָּשָׂר [שמות יב,ח; ישעיה נג,ז]. די אנשי יהודה האָבן זיך דעריבער געאַמפּערט איינער מיט דעם אַנדערן, אַזוי צו זאָגן: וויאַזוי קען ער אוּנדז געבן זיין בָּשָׂר צו עסן? רבי מֶלך המָשיחַ האָט דעריבער צו זיי געזאָגט: באָמת, באָמת, איך זאָג אייך, אויב איר וועט נישט עסן דאָס [קָרְבָּן פֶּסַח] בָּשָׂר [שמות יב,ח; ישעיה נג,ז] פון דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח], אוּן טרינקען זיין [דַּם הַבְּרִית; ירמ' לא,לא פֶּסַח כּוֹס שלִישִׁי] דָּם, האָט איר נישט קיין חַיים אין זיך. דער, וואָס עסט מיין [קָרְבָּן פֶּסַח] בָּשָׂר [שמות יב,ח; ישעיה נג,ז], אוּן טרינקט מיין [דַּם הַבְּרִית; ירמ' לא,לא פֶּסַח כּוֹס שלִישִׁי] דָּם, האָט חַיֵּי עוֹלם; אוּן איך וועל אים אויפשטעלן אין דעם יוֹם הָאַחֲרוֹן. מחמת מיין [קָרְבָּן פֶּסַח] בָּשָׂר [שמות יב,ח; ישעיה נג,ז] איז אֶמֶתע אֹכֶל, אוּן מיין [דַּם הַבְּרִית; ירמ' לא,לא פֶּסַח כּוֹס שלִישִׁי] דָּם איז אֶמֶתער געטראַנק. דער, וואָס עסט מיין [קָרְבָּן פֶּסַח] בָּשָׂר [שמות יב,ח; ישעיה נג,ז], אוּן טרינקט מיין [דַּם הַבְּרִית; ירמ' לא,לא פֶּסַח כּוֹס שלִישִׁי] דָּם, בלייבט אין מיר, אוּן איך אין אים. אַזוֹיווי דער אלוקים הָאָב החַי האָט מיך געשיקט, אוּן איך לעבּ דורך דעם אלוקים הָאָב, אַזוי וועט דער, וואָס עסט מיך [פֶּסַח שֶׁה פון בְּרִית חֲדָשָׁה], אויך

לעב פון מײַנעטוועגן. דאָס דאָזיקע איז דאָס לֶחֶם, וואָס איז
אַראָפּגעקומען פון שָׁמַיִם: נישט ווי אייערע אָבות האָבן געגעסן,
און זענען נִפְטָר; הָאוֹכֵל אֶת לֶחֶם הַזֶּה, יִחְיֶה לְעוֹלָם. דאָס
דאָזיקע האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט אין דער שוּל, בּעת ער
האָט געלערנט תּוֹרה אין כּפַר-נַחוּם. און אַ סַך פון זיינע
תַּלמידים, בּעת זיי האָבן דאָס געהערט, האָבן געזאָגט: דאָס איז
אַ האַרב דָּבָר; ווער קאָן דאָס הערן? רבי מֶלך המָשיחַ האָט
אָבּער פאַרשטאַנען אין זיך, אַז זיינע תַּלמידים האָבן געמורמלט
דערבּיי, האָט ער צו זיי געזאָגט: טוט דאָס אייך גורם זיין צו
שטרויכלען? און וואָס, אויב איר זאָלט זען דעם בַּר-אֱנָשׁ
[דניאל ז,יג, משיח] אַרויפגיין, וואו ער איז פריער
געווען? דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ איז דאָס, וואָס גיט [הַמְּחַיֶּה] חַיים;
דאָס בָּשָׂר נוצט צו גאָרנישט; די דברים, וואָס איך האָב געערעדט
צו אייך, זענען רוּחַ און חַיים. אָבּער פאַראַן עטלעכע צווישן
אייך, וואָס גלויבּן נישט. מחמת רבי מֶלך המָשיחַ האָט געוואוסט
פון אָנהייב אָן, ווער עס זענען די, וואָס האָבן נישט געגלויבּט,
און ווער עס וועט אים איבּערענטפערן. און ער האָט געזאָגט:
דערפאַר האָב איך צו אייך געזאָגט, אַז קיינער קאָן נישט קומען
צו מיר, סיידן דאָס איז אים באַשערט געוואָרן פון דעם אלוקים
הָאָב. פון דעמאָלט אָן האָבן זיך אַ סַך פון זיינע תַּלמידים
צוריקגעצויגן, און זענען מער מיט אים נישט געגאַנגען. רבי
מֶלך המָשיחַ האָט דעריבּער געזאָגט צו די צוועלף: ווילט איר
אויך אַוועקגיין? און שִׁמעוֹן כֵּיפָא האָט אים געענטפערט:
אֲדוֹנִי, צו וועמען זאָלן מיר גיין? דו האָסט די דבָרים פון חַיֵּי
עוֹלם. און מיר האָבן געגלויבּט, און ווייסן, אַז דו ביסט דער
קְדוֹש פון ה'. האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיי געענטפערט: האָב איך
נישט אייך, די צוועלף, אויסדערווילט, און איינער פון אייך איז
אַ טייוול? און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געערעדט פון יהוּדה

בֶּן-שִׁמעון אִיש-קִריוֹת, מחמת ער איז געווען דער, וואָס האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָלט איבערענטפערן, הַגַם איינער פון די צוועלף.

ז און אַזוי איז רבי מֶלך המָשיחַ ארומגעגאַנגען אין גָלִיל; מחמת ער האָט נישט געוואָלט אַרומגיין אין יהודה, ווארים די אנשי יהודה האָבן געזוכט אים צו טייטן. און דער יִידישער יום-טוֹב סוכות האָט זיך דערנענטערט. זיינע אַחִים האָבן דעריבער צו אים געזאָגט: קער אָפּ פונדאַנען און גיי קיין יהודה, כדי דיינע תַלמידים זאָלן אויך זען די מַעשִׂים, וואָס דו טוסט. מחמת קיינער טוט נישט קיין שום זאַך בּסֵתר, אויב ער באַגערט אָפן באַקאַנט צו זיי. אויב דו טוסט די דאָזיקע זאַכן, אַנטפּלעק דיך פאַר דער וועלט. מחמת אַפילו משיחס אַחִים האָבן נישט געגלויבט אין אים. רבי מֶלך המָשיחַ האָט דעריבער צו זיי געזאָגט: מיין צייט איז נאָך נישט געקומען, אָבער אייער צייט איז אַלעמאָל גרייט. די וועלט קאָן אייך נישט פיינט האָבן; מיך אָבער האָט זי פיינט, ווארים איך זאָג אֱדות אויף איר, אַז אירע מַעשִׂים זענען רָעִים. גייט, זייט עוֹלה-רֶגל אויף יום-טוֹב; איך בין נישט עוֹלה-רֶגל אויף דעם דאָזיקן יום-טוֹב, ווארים מיין צייט איז נאָך נישט מַלא געווארן. און בּעת ער האָט דאָס געזאָגט, איז ער געבליבן אין גָלִיל. און אַזוי ווי משיחס אַחִים זענען עוֹלה-רֶגל געווען איוף יום-טוֹב, איז ער אויך עוֹלה-רֶגל געווען, נישט אָפן, נייערט בּסֵתר. און יום-טוֹב האָבן אים די אנשי יהודה געזוכט, און געזאָגט: וואו איז ער? און עס איז געווען וועגן אים אַ סַך געמורמל צווישן דעם הֲמון עם; טייל האָבן געזאָגט: ער איז טוֹב; אַנדערע האָבן געזאָגט: לֹא, ער פאַרפירט דאָס עם. דאָך האָט קיינער נישט גערעדט אָפן וועגן אים, אויס מוֹרא פאַר די אנשי יהודה. און בּעת עס איז שוין געווען אין מיטן פון דעם יום-טוֹב, איז רבי מֶלך המָשיחַ

אַרויפגעגאַנגען אין בֵּית-הַמִקדש אַריין, אוּן האָט געלערנט תּוֹרה. אוּן די אנשי יהודה האָבן זיך געחִידושט, אוּן געזאָגט: וויאַזוי קאָן דער דאָזיקער אַ יוֹדֵע-סֵפר, אַז ער האָט קיינמאָל נישט געלערנט? רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי דעריבּער געענטפערט, אוּן געזאָגט: מיין תּוֹרה איז נישט מיינע, נייערט דעמס, וואָס האָט מיך געשיקט. אויבּ עמיצער איז וויליק צוּ טאָן זיין רָצון, וועט ער וויסן פוּן דער לערנונג, צי זי איז פוּן ה', אָדער צי איך רעד פוּן מיר אַליין. דער, וואָס רעדט פוּן זיך אַליין, זוכט זיין אייגענעם כָּבוד; דער אָבּער, וואָס זוכט דעם כָּבוד פוּן דעם, וואָס האָט אים געשיקט, דער דאָזיקער איז וואָרהאַפטיק, אוּן קיין עַוְלָה איז אין אים נישטאָ. האָט אייך מֹשה נישט געגעבּן די תּוֹרה? אוּן דאָך האַלט קיינער נישט פוּן אייך די תּוֹרה. פאַרוואָס זוכט איר מיך צוּ טייטן? אוּן דער הַמוֹן האָט אים געענטפערט: דוּ האָסט אַ שד; ווער זוכט דיך צוּ טייטן? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: איך האָבּ געטאָן איין זאָך, אוּן איר אַלע חִידושט זיך דעריבּער. מֹשה האָט אייך געגעבּן מִצוַת-מִילה נישט, אַז עס איז פוּן משהן, נייערט פוּן די אָבות, אוּן איר זענט מל אָ מענטשן אוּם שבּת. בּכֵּן, אויבּ מען איז מַל אַ מענטשן אוּם שַבּת, כּדי נישט עוֹבר צוּ זיין אויף תּוֹרת-מֹשה, פאַרוואָס צערנט איר אויף מיר, וואָס איך האָבּ אוּם שַבּת אַ גאַנצן מענטשן געזונט געמאכט? מַשפּט נישט לפָּנים, נייערט מִשפּט אַ צֶדֶק מִשפּט. אוּן עטלעכע ירוּשָלַיִמער האָבּן געזאָגט: איז דאָס נישט דער, ווען זיי זוכן צוּ טייטן? אָט רעדט ער אָפן, אוּן זיי זאָגן אים גאָרנישט. זאָל עס זיין, אַז די שָׂרים ווייסן בּאֱמת, אַז דאָס איז דער רבי מֶלך המָשיחַ? מיר ווייסן פוּנוואַנען ער איז; אָבּער ווען מָשיחַ וועט קוּמען, וועט קיינער נישט ווייסן פוּנוואַנען ער איז. רבי מֶלך המָשיחַ האָט דעריבּער אויסגערופן אין דעם בֵּית-הַמִקדש,

בעת ער האָט געלערנט תורה, אוּן געזאָגט: איר קענט מיך, אוּן איר ווייסט פונוואַנען איך בין? איך בין אָבער נישט געקומען פון מיר אַליין, נייערט דער, וואָס האָט מיך געשיקט, איז וואָרהאַפטיק, אוּן אים קענט איר נישט. איך קען אים, ווארים איך בין פון אים, אוּן ער האָט מיך געשיקט. זיי האָבן דעריבּער געזוּכט אים צו כאַפּן; נאָר קיינער האָט נישט געלייגט קיין האַנט אויף אים, ווארים זיין שָׁעה איז נאָך נישט געקומען. אָבער אַ סַך פון דעם עם האָבן געגלויבט אין רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן זיי האָבן געזאָגט: ווען רבי מֶלך המָשיחַ וועט קומען, וועט ער דען טאָן מער נְסים, ווי דער דאָזיקער האָט געטאָן? אוּן די פּרושים האָבן געהערט, ווי דאָס עם רעדט אַזוינס וועגן רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די פּרושים האָבן אַרויסגעשיקט משרתים אים צו כאַפּן. רבי מֶלך המָשיחַ האָט דעריבּער געזאָגט: נאָך אַ קליינע ווייל בין איך מיט אייך, דערנאָך גיי איך צו אים, וואָס האָט מיך געשיקט; איר וועט מיך זוכן, אוּן וועט מיך נישט געפינען; אוּן וואו איך בין, קאָנט איר נישט קומען. האָבן די אנשי יהודה געזאָגט איינער צום אַנדערן: וואוהין טראַכט ער צו גיין, וואָס מיר וועלן אים נישט געפינען? וועט ער אֶפשר גיין צו די אין גָלות צווישן די גריכן, אוּן לערנען די גריכן? וואָס מיינט דאָס דָבָר, וואָס ער האָט געזאָגט: איר וועט מיך זוכן אוּן נישט געפינען; אוּן וואו איך בין, קאָנט איר נישט קומען? אוּן אין דעם יוֹם הָאַחֲרוֹן, דעם יוֹם הַגָּדוֹל פונעם יוֹם-טוֹב, הושענא רבא, איז רבי מֶלך המָשיחַ געשטאַנען, אוּן האָט אויסגערופן: אויב עמיצער איז דאָרשטיק, זאָל ער קומען צו מיר אוּן טרינקען. דער, וואָס גלויבט אין מיר, וועלן פון זיין בָּשָׂר, לויט ווי דער פָּסוק זאָגט, נְהָרוֹת שֶׁל מַיִם חַיִּים יִזָּרְמוּ מִקִּרְבּוֹ [ישעיה מד,ג]. אוּן דאָס האָט ער דערעדט פון דעם רוּחַ- הַקוֹדֶשׁ, וואָס די, וואָס גלויבן אין אים, האָבן באַדאַרפט

מקַבּל זיין; מחמת דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ איז נאָך נישט געווען געגעבּן געוואָרן, ווארים רבי מֶלך המָשיחַ איז נאָך נישט געווען פאַרהערלעכט. אוּן טייל פוּן דעם עם, בּעת זיי האָבּן געהערט די דאָזיקע רייד, האָבּן געזאָגט: דער דאָזיקער איז בּאֱמת דער נָביא. אַנדערע האָבּן געזאָגט: דאָס איז דער רבי מֶלך המָשיחַ. אַנדערע ווידער האָבּן געזאָגט: וואָס, צי טוּט דער רבי מֶלך המָשיחַ אַרויסקומען פוּן גָלִיל? האָבּן נישט די כּתבֵי-הַקוֹדֶשׁ געזאָגט, אַז דער רבי מֶלך המָשיחַ קומט פוּן דעם זֶרַע פוּן דָוִדן, אוּן פוּן בֵּית-לֶחֶם, די שטעטל, פוּן וואָנען דָוִד איז געווען? אוּן עס האָט זיך אויפגעהויבּן וועגן אים אַ מַהלוֹקה בּיים עם. אוּן טייל פוּן זיי האָבּן אים געוואָלט כאַפּן; נאָר קיינער האָט אויף אים נישט געלייגט אַ האַנט. אוּן די משרתים זענען דעריבּער געקומען צוּ די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די פרושים; אוּן יענע האָבּן צוּ זיי געזאָגט: פאַרוואָס האָט איר אים נישט געבּראַכט? האָבּן די משרתים געענטפערט: ס'האָט נאָך קיינמאָל אַ בן אדם אַזוי גערעדט, ווי דער דאָזיקער בן אדם! האָבּן די פרושים זיי געענטפערט: זענט איר אויך פאַרפירט געוואָרן? צי האָט עמיצער פוּן די שָׂרים, אָדער פוּן די פרושים, געגלויבּט אין אים? אָבּער דער דאָזיקער הַמוֹן, וואָס קען נישט די תּוֹרה, איז פאַרשאָלטן. זאָגט צוּ זיי נַקדימוֹן, דער, וואָס איז צוּ אים פריער געקומען, הַגַם ער איז געווען איינער פוּן זיי: מִשפּט דען אוּנדזער תּוֹרה אַ מענטשן; איידער זי הערט קוֹדם פוּן אים אַליין, אוּן מע ווייסט וואָס ער טוּט? האָבּן זיי געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: בּיסטוּ אויך פוּן גָלִיל? פאָרש, אוּן זע, אַז פוּן גָלִיל שטייט נישט אויף קיין נָביא [מל"ב יד,כה; ישעיה ט, א-ב]. אוּן איטלעצער איז זיך אַהיימגעגאַנגען.

ח

אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז געגאַנגען צוּ דעם הַר-הַזֵּיתים. אָבּער בַּבּקֶר איז רבי מֶלך המָשיחַ ווידער געקומען

אין דעם בֵּית-הַמִקדש אַריין, אוּן דאָס גאַנצע עוֹלם איז געקוּמען צוּ אים; אוּן ער האָט זיך אַנידערגעזעצט, אוּן האָט זיי געלערנט. אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן די פּרוּשים האָבן געבּראַכט אַן אִשָּׁה, וואָס מען האָט געכאַפּט בּיי זנוּת; אוּן זיי האָבן זי אַוועקגעשטעלט אין דער מיט, אוּן האָבן צוּ אים געזאָגט: רֶבִּי, די דאָזיקע אִשה איז געכאַפּט געוואָרן בּיי זנוּת, טאַקע בּשַׁעת מַעשֶׂה. אין דער תּוֹרה האָט אוּנדז מֹשה [רבינו] געבּאָטן אַזוינע צוּ פאַרשטיינען [ויקרא כ, י; דברים כב, כב]; וואָס זאָגסטוּ דערצוּ? אוּן דאָס האָבן זיי געזאָגט, אים צוּ פּרוּאווּן, כּדי זיי זאָלן עפּעס האָבן וועגן וואָס אים צוּ פאַרקלאָגן. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אײַנגעבּוּיגן, אוּן געשריבּן מיטן פינגער אויף דער ערד. אוּן אַזוֹיווי זיי האָבן געהאלטן אין פרעגן ווייטער, האָט ער זיך אויפגעהויבּן, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: דער צוווישן אייך, וואָס איז אָן אַן עבירה, זאָל זיין דער ערשטער צוּ וואָריפן אויף איר אַ שטיין. אוּן ער האָט זיך ווידער אײַנגעבּוּיגן, אוּן געשריבּן אויף דער ערד. אוּן אַז זיי האָבן דאָס געהערט, זענען זיי אַרויסגעגאַנגען איינער נאָכן אַנדערן, אָנהייבּנדיק פוּן דעם עלטסטן, בּיזן לעצטן; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז געבּליבּן אַליין, אוּן די אִשָּׁה איז געשטאַנען אין דער מיט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אויפגעהויבּן, אוּן האָט צוּ איר געזאָגט: אִשה, וואוּ זענען זיי? האָט דיך קיינער נישט פאַרמִשפּט? אוּן זי האָט געזאָגט: קיינער נישט, אָדוֹנִי. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ איר געזאָגט: אויך איך פאַרמִשפּט דיך נישט; גיי, אוּן פוּן איצט אָן זינדיק נישט מער. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי ווידער גערעדט, אַזוי צוּ זאָגן: אֲנִי הוּא דאָס אוֹר הָעוֹלָם; דער, וואָס גייט מיר נאָך, וועט קיינמאָל נישט גיין אין דער חֹשֶׁךְ, נייערט וועט האָבן דאָס אוֹר הַחַיים. די פּרוּשים האָבן דעריבּער צוּ אים געזאָגט: דוּ זאָגסט עֵדוּת פוּנוועגן דיר

אַליין; דיין עֵדות איז נישט אֱמת. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: אויבּ אַפילו איך זאָג עֵדות פּוּנעגן מיר אַליין, איז מיין עֵדות אֱמת, מחמת איך ווייס פּוּנוואַנען איך בּין געקוּמען, אוּן ווּאוּהין איך גיי; איר אָבּער ווייסט נישט פּוּנוואַנען איך קוּם, אָדער ווּאוּהין איך גיי. איר טוּט מִשפּטן לויט דעם פלייש; איך מִשפּט קיינעם נישט. אוּן אויבּ אַפילו איך טוּ מִשפּטן, איז מיין מִשפּט אֱמת; מחמת איך בּין נישט אַליין, נייערט איך אוּן דער אלוקים הָאָבּ, ווָאס האָט מיך געשיקט. אוּן אויך אין דער תּוֹרה שטייט געשריבּן, אַז דאָס עֵדות פּוּן צוויי אנשים איז אֱמת [דברים יט, טו]. איך זאָג עֵדות פּוּנוועגן מיר אַליין, אוּן דער אלוקים הָאָבּ, ווָאס האָט מיך געשיקט, זאָגט אויך עֵדות פּוּנוועגן מיר. זיי האָבּן דעריבּער צוּ אים געזאָגט: ווּאוּ איז דיין אָבּ? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: איר קענט נישט מיך, אוּן נישט מיין אלוקים הָאָבּ; אויבּ איר וואָלט מיך געקענט, וואָלט איר אויך געקענט מיין אלוקים הָאָבּ. די דאָזיקע רייד האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט אין דער לִשכַּת האוצר, בּעת ער האָט געלערנט תּוֹרה אין דעם בֵּית-הַמִקדש; אוּן קיינער האָט אים נישט ענוּמען, ווארים זיין שָעה איז נאָך נישט געווען געקוּמען. רבי מֶלך המָשיחַ האָט דעריבּער ווידער צוּ זיי געזאָגט: איך גיי אַוועק, אוּן איר וועט מיך זוכן; אָבּער איר וועט שטאַרבּן אין אייערע זינד; ווּאוּהין איך גיי, קענט איר נישט קוּמען. האָבּן די אנשי יהודה דעריבּער געזאָגט: וויל ער זיך אֶפשר טייטן, ווארים ער זאָגט: ווּאוּהין איך גיי, קענט איר נישט קוּמען? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: איר זענט פּוּן אוּנטן, איך בּין פּוּן אויבּן; איר זענט פּוּן דער עולם הזה; איך בּין נישט פּוּן דער וועלט. דערפאַר האָבּ איך צוּ אייך געזאָגט, אַז איר וועט שטאַרבּן אין אייערע זינד. מחמת סיידן איר וועט גלויבּן, אַז אֲני

הוּא, וועט איר שטאַרבן אין אייערע זינד. האָבן זיי צוּ אים געזאָגט: ווער ביסטוּ? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: טאַקע דער, וואָס איך האָב אייך געזאָגט פּוּן אָנהייב אָן. איך האָב אַ סַך צוּ רעדן פּוּנוועגן אייך, אוּן צוּ מִשפּטן; אָבער דער, וואָס האָט מיך געשיקט, איז אֱמת. אוּן דאָס, וואָס איך האָב פּוּן אים געהערט, דאָס רעד איך צוּ דער וועלט. נאָר זיי האָבן נישט פאַרשטאַנען, אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי גערעדט פּוּן דעם אלוקים הָאָב. רבי מֶלך המָשיחַ האָט דעריבּער געזאָגט: בּעת איר וועט האָבן דערהויבּן דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח], דעמאָלט וועט איר וויסן, אַז אֲנִי הוּא, אוּן אַז איך טוּ גאָרנישט פּוּן מיר אַליין, נייערט ווי דער אלוקים הָאָב האָט מיך געלערנט, אַזוי רעד איך. אוּן דער, וואָס האָט מיך געשיקט, איז מיט מיר; ער האָט מיך נישט געלאָזן אַליין; מחמת איך טוּ תָּמיד דאָס, וואָס אים איז וואוילגעפעלן. בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געזאָגט, האָבן אַ סַך געגלויבּט אין אים. רבי מֶלך המָשיחַ האָט דעריבּער געזאָגט צוּ יענע יִדן, וואָס האָבן אין אים געגלויבּט: אויבּ איר וועט בּלייבּן בּיי מיין דָּבָר, זענט איר באֱמת מיינע תּלמידים, אוּן איר וועט קענען דעם אֱמת, אוּן דער אֱמת וועט אייך מאַכן פריי. האָבן זיי אים געענטפערט: מיר זענען אַבָרהמס זֶרַע, אוּן זענען נאָך קיינמאָל נישט געווען פאַרקנעכט צוּ קיין מענטשן; וויאַזוי זאָגסטוּ: איר וועט ווערן פריי? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געענטפערט: באֱמת, באֱמת, איך זאָג אייך: יעדער בן אדם, וואָס באַגייט זינד, איז דער עֶבֶד פּוּן זינד. אוּן דער עֶבֶד פאַרבּליַבּט נישט אין דעם בֵּית לְעוֹלָם; דער זוּן פאַרבּליַבּט לְעוֹלָם. דעריבּער, אויבּ דער זוּן [דער זוּן פּוּן דער אויבּערשטער] וועט אייך מאַכן פריי, וועט איר באֱמת זיין פריי. איך ווייס, אַז איר זענט אַבָרהמס זֶרַע; אָבער איר זוכט מיך צוּ טייטן, וואָרים מיין דָּבָר געפינט נישט קיין פּלאַץ בּיי אייך. איך

רעד דאָס, וואָס איך האָב געזען ביי מיין אלוקים אֲבִי, אוּן איר טוּט אויך דאָס, וואָס איר האָט געהערט פוּן אייער אָב. אוּן זיי האָבן געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: אַבְרָהם איז אָבִינוּ. זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי: וועָן איר וואָלט געווען אַברהמס יְלָדים, וואָלט איר געטאָן די מַעשִׂים פוּן אַבְרָהם. אָבּער איר זוּכט מיך איצט צוּ טייטן, אַ מענטשן, וואָס האָט אייך געזאָגט דעם אֱמת, וועלכן איך האָב געהערט פוּן ה'; דאָס האָט אַבְרָהם נישט געטאָן. איר טוּט די מַעשִׂים פוּן אייער אָב. האָבן זיי צוּ אים געזאָגט: מיר זענען נישט געבוירן געוואָרן דוּרך זנוּת; מיר האָבן איין אָב, ה'. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: וועָן ה' וואָלט געווען אייער אָב, וואָלט איר מיך ליבּ געהאַט, מחמת איך בּין אַרויסגעגאנגען אוּן בּין געקוּמען פוּן ה'; מחמת נישט פוּן מיר אַליין בּין איך געקוּמען, נייערט ער האָט מיך געשיקט. פאַרוואָס פארשטייט איר נישט מיין רעדן? דערפאַר ווייל איר קאָנט נישט הערן מיין דָּבָר. איר זענט פוּן אייער אָב, הַשָּׂטן, אוּן די תַּאוות פוּן אייער אָב - דאָס איז אייער רָצון צוּ טאָן. ער איז געווען אַ רוֹצֵחַ פוּן אָנהייבּ אָן, אוּן איז נישט געשטאַנען אין דעם אֱמת, ווארים עס איז אין אים נישטאָ קיין אֱמת. בּשַׁעת ער רעדט א ליגן, רעדט ער לויט זיין אייגענער טֶבע, מחמת ער איז אַ ליגנער, אוּן דער אָבי הַשֶּׁקֶר. אָבּער ווייל איך זאָג דעם אֱמת, גלויבּט איר מיר נישט. וועָר פוּן אייך טוּט מיך בּאַשולדיקן אין אַ זינד? אויבּ איך זאָג אֱמת, פאַרוואָס גלויבּט איר מיר נישט? דער, וואָס איז פוּן ה', טוּט הערן די רייד פוּן ה'; דעריבּער הערט איר זיי נישט, ווארים איר זענט נישט פוּן ה'. האָבן די יְהוּדן געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: צי זָאגן מיר נישט מיט ריכטיק, אַז דוּ בּיסט אַ שומרוֹני, אוּן האָסט אַ שד? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: איך האָב נישט קיין שד, נייערט איך גיבּ אָפּ כָּבוד אלוקים אֲבִי, אוּן איר זענט מיך מבַזה. אָבּער

איך זוך נישט מיין אייגענעם כָּבוד; פאַראַן איינער, וואָס טוט אים זוכן אוּן מִשפּטן. באֱמת, באֱמת, איך זָאג אייך, אויב איינער היט אָפּ מיין דָּבָר, וועט ער קיינמאָל נישט זען מָוֶת. האָבּן די אנשי יהודה צוּ אים געזאָגט: איצט ווייסן מיר, אַז דוּ האָסט אַ שד. אַבְרָהם איז נִפְטָר, אוּן די נבִיאים; אוּן דוּ זאָגסט: אויב איינער היט אָפּ מיין דָּבָר, וועט ער קיינמאָל נישט פאַרזוכן פּוּן מָוֶת. בִּיסטוּ גרעסער פּוּן אַבְרָהם אָבינוּ, וואָס איז נִפְטָר? אוּן די נבִיאים זענען נִפְטָר; פאַר וועמען מאַכסטוּ דיך אַליין? אוּן רבי מֶלך המָשִׁיחַ האָט געענטפערט: אויב איך גיב מיר אַליין אָפּ כָּבוד, איז מיין כָּבוד גאָרנישט; עס איז מיין אלוקים אֲבִי, וואָס גיט מיר אָפּ כָּבוד, פּוּן וועמען איר זאָגט, אַז הוּא אֱלֹקֵינוּ. אוּן איר האָט אים נישט געקענט; אָבּער איך קען אים. אוּן אויב איך וואָלט זאָגן: איך קען אים נישט, וואָלט איך זיין אַ ליגנער גלייף צוּ אייך; אָבּער איך קען אים, אוּן היט אָבּ זיין דָּבָר. אייער אָב אַבְרָהם האָט זיך געפרייט צוּ זען מיין יוֹם; אוּן ער האָט אים געזען, אוּן זיך משַׂמֵחַ געווען. די אנשי יהודה האָבּן דעריבּער געזאָגט צוּ אים דוּ בִּיסט נאָך נישט אַלט קיין פּופּציק יאָר, אוּן דוּ האָסט געזען אַבְרָהם? אוּן רבי מֶלך המָשִׁיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: באֱמת, באֱמת, איך זאָג אייך, איידער אַבְרָהם איז געווען, אֲנִי הוּא. זיי האָבּן דעריבּער אויפגעהויבּן שטיינער צוּ ווַארפן אויף אים; אָבּער רבי מֶלך המָשִׁיחַ האָט זיך פאַרבּאָרגן, אוּן איז אַרויסגעגאַנגען פּוּן דעם בֵּית-הַמִקדש.

ט

אוּן בּעת רבי מֶלך המָשִׁיחַ איז פאַרבּיגעגאַנגען, האָט ער געזען אַ בֶּן אָדָם, וואָס איז געווען בּלינד פּוּן זיין געבּוירט אָן. אוּן משיחס תַּלמידים האָבּן אים געפרעגט: רֶבִּי, ווער האָט געזינדיקט, דער דאָזיקער בן אדם, אָדער זיינע הוֹרים, וואָס ער איז געבּוירן געוואָרן בּלינד? האָט רבי מֶלך המָשִׁיחַ געענטפערט: נישט ער האָט געזינדיקט, אוּן נישט זיינע הוֹרים,

נייערט כּדי די מַעשׂים פון ה' זאָלן אין אים אַנטפּלעקט ווערן. מיר מוזן טאָן די מַעשׂים פון אים, וואָס האָט מיך געשיקט, כָּל-זמַן עס איז יוֹם; סע קומט אָן די לַיְלָה, וועט קיינער קאָן נישט אַרבּעטן. כָּל-זמַן איך בין אין דער עוֹלם הַזֶּה, אֲנִי הוּא דאָס אוֹר הָעוֹלָם. בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געזאָגט, האָט ער אויסגעשפּיגן אויף דער ערד, און געמאַכט אַ טִיט פון דעם שפּייַעכץ, און האָט אים באַשמירט די אויגן מיט דעם טִיט, און צו אים געזאָגט: גיי, וואַש דיך אין דעם טייך שִילוֹחַ, וואָס איז טײַטש: געשיקטער. ער איז דעריבּער געגאַנגען, און האָט זיך געוואַשן, און איז צוריקגעקומען זעענדיק. די שכֵנים, און די, וואָס האָבּן אים פריער געזען, בּעת ער איז געווען אַ בּעטלער, האָבּן געזאָגט: איז דאָס נישט דער, וואָס איז געזעסן און האָט געבּעטלט? אַנדערע האָבּן געזאָגט: ער איז עס; אַנדערע ווידער האָבּן געזאָגט: לֹא, נאָר ער איז ענלעך צו אים. און ער האָט געזאָגט: אֲנִי בּין עס. האָבּן זיי צו אים געזאָגט: וויאַזוי זענען דיינע אויגן געעפנט געוואָרן? און ער האָט געענטפערט: דער בן אדם, וואָס ווערט גערופן יהושע/ישוע, האָט געמאַכט אַ טִיט, און האָט באַשמירט מיינע אויגן, און האָט צו מיר געזאָגט: גיי צום שִילוֹחַ, און וואַש דיך; און איך בּין געגאַנגען און האָבּ מיך געוואַשן, און איך האָבּ געקריגן מיין ראִיה. און זיי האָבּן צו אים געזאָגט: וואו איז ער? האָט ער געזאָגט: איך ווייס נישט.

און זיי האָבּן געבּראַכט צו די פרושים דעם, וואָס איז פריער געווען בּלינד. און עס איז געווען שַבּת אין יענעם יוֹם, וועט רבי מֶלך המָשיחַ האָט געמאַכט דאָס טִיט, און געעפנט זיינע אויגן. און די פרושים האָבּן אים ווידער געפרעגט, וויאַזוי ער האָט געקריגן זיין ראִיה, און ער האָט צו זיי געזאָגט: ער האָט אַרויפגעלייגט טִיט אויף די אויגן, און איך האָבּ מיך געוואַשן,

אוּן איך זע. אוּן עטלעכע פוּן די פּרוּשים האָבּן געזאָגט:
דער דאָזיקער בן אדם איז נישט פוּן ה', ווארים ער אֵינוֹ שׁוֹמֵר
שַׁבּת. נאָר אַנדערע האָבּן געזאָגט: וויאַזוי קאָן אַ בן אדם, וואָס
איז אַ זינדיקער, טאָן אַזעלכע נִסים? אוּן סע זענען געווען צווישן
זיי מחלוקה. אוּן זיי האָבּן נאָכאַמאָל געזאָגט צוּם בּלינדן: וואָס
זאָגסטוּ פוּנוועגן אים ווארים ער האָט דיר געעפנט דיינע אויגן?
האָט ער געזאָגט : ער איז אַ נָביא. אָבּער די אנשי יהודה האַבּן
נישט געוואָלט גלויבּן, אַז ער איז געווען בּלינד, אוּן האָט
געקריגן זיין ראִיה, ביז זיי האָבּן גערופן די הוֹרים פוּן דעם, וואָס
האָט געקריגן זיין ראִיה, אוּן האָבּן זיי געפרעגט: איז דאָס
אייער זוּן, פוּן וועמען איר זאָגט, אַז ער איז געבּוירן געוואָרן
בּלינד? וויאַזוי זַעם ער איצט? אוּן זיינע הוֹרים האָבּן
געענטפערט: מיר ווייסן, אַז דאָס איז בְּנֵנוּ, אוּן אַז ער איז געבּוירן
געוואָרן בּלינד; נאָר וויאַזוי ער זעט איצטער, ווייסן מיר נישט;
אָדער וער סע האָט אים געעפנט די אויגן, ווייסן מיר נישט.
פרעגט אים; ער איז שׁוין אַ [בר מצוה] בַּר-דַּעת, זאָל ער רעדן
פאַר זיך אַליין. דאָס האָבּן זיינע הוֹרים געזאָגט , ווארים זיי
האָבּן מוֹרא געהאַט פאַר די אנשי יהודה, מחמת אנשי יהודה
האָבּן שׁוין געהאַט אָפּגעמאַכט אַז חֶרֶם פוּן קָהל עמיצער וועט
אים יוֹדֶה כִּי הוּא רבי מֵלך המָשיחַ. דעריבּער האָבּן זיינע הוֹרים
געזאָגט: ער איז אַ [בר מצוה] בַּר-דַּעת, פרעגט אים. אוּן זיי
האָבּן גערופן אַ צווייט מאָל דעם בן אדם, וואָס איז געווען
בּלינד, אוּן האָבּן צוּ אים געזאָגט: גיבּ אָפּ כָּבוד צוּ ה' ; מיר ווייסן,
אַז דער דאָזיקער בן אדם איז אַ זינדיקער. האָט ער
געענטפערט: צי ער איז אַ זינדיקער, ווייס איך נישט; איין זאָך
ווייס איך, אַז איך בּין געווען בּלינד, אוּן איצט זע איך. האָבּן זיי
דעריבּער צוּ אים געזאָגט: וואָס האָט ער דיר געטאָן? וויאַזוי
האָט ער געעפנט דיינע אויגן? האָט ער זיי געענטפערט: איך

האָבּ עס אייך שׂוין געזאָגט, אוּן איר האָט נישט געוואָלט הערן;
צוּ וואָס ווילט איר דאָס נאָכאַמאָל הערן? צי ווילט איר אויך
ווערן זיינע תַּלמידים? אוּן זיי האָבּן אים געזידלט, אוּן
געזאָגט: דוּ בּיסט זיין תַּלמיד; מיר אָבּער זענען מֹשהס
תַּלמידים. מיר ווייסן, אַז ה' האָט גערעדט צוּ מֹשהן; נאָר וואָס
שַׂייך דעם דאָזיקן בן אדם, ווייסן מיר נישט פוּנוואַנען ער איז.
אוּן דער בן אדם האָט געענטפערט: אין דעם איז דאָס חִידוש,
וואָס איר ווייסט נישט פוּנוואַנען ער איז, אוּן מיר האָט ער
געעפנט מיינע אויגן. מיר ווייסן, אַז ה' טוּט נישט הערן קיין
חוטאים; נייערט אויבּ איינער איז אַ יָרא-שמַיִם, אוּן טוּט זיין
רָצון [יוח"א ה,יד], דעם דאָזיקן הערט ער. זינט די וועלט
שטייט, איז נאָך נישט געהערט געוואָרן, אַז עמיצער זאָל האָבּן
געעפנט די אויגן פוּן אַ בן אדם, וואָס איז געבּוירן געוואָרן
בּלינד. וועו דער דאָזיקער וואָלט נישט געווען פוּן ה', וואָלט ער
גאָרנישט געקאָנט טאָן. אוּן זיי האָבּן געענטפערט, אוּן צוּ אים
געזאָגט: דוּ בּיסט אינגאַנצן געבּוירן געוואָרן בְּעָוֹון [תהלים נא,ז],
אוּן אוּנדז טוּסטוּ לערנען תּוֹרה? אוּן זיי האָבּן אים
אַרויסגעוואָרפן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געהערט, אַז זיי
האָבּן אים אַרויסגעוואָרפן; אוּן ער האָט אים געפוּנען, אוּן
געזאָגט: גלויבּסטוּ אין דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג,
משיח]? האָט ער געענטפערט, אוּן געזאָגט: אוּן ווער איז ער,
אֲדוֹנִי, אַז איך זאָל גלויבּן אין אים? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ
אים געזאָגט: דוּ האָסט אים געזען, אוּן דאָס איז ער, וואָס טוּט
רעדן מיט דיר. האָט ער געזאָגט: אֲדוֹנִי, איך גלויבּ; אוּן ער
האָט אנידערגעפאַלן פאַר אים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט
געזאָגט: פוּנוועגן מִשפּט בּין איך געקוּמען אין דער דאָזיקער
וועלט אַריין, כּדי די, וואָס זענען נישט, זאָלן זענען, אוּן כּדי די,
וואָס זענען, זאָלן ווערן בּלינד. אוּן עטלעכע פוּן די פּרושים,

וואָס זענען געווען מיט אים, האָבן דאָס געהערט, און זיי האָבן צוּ אים געזאָגט: זענען מיר אויך בלינד? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: אִלו הֱייתֶם עִוְרים לֹא הָיָה בָכֶם חֵטְא. אֲבָל כָּעֵת, בְּאָמְרְכֶם אֲנַחְנו רוֹאִים, עוֹמֶדֶת חַטַאתְכֶם .

י באָמת, באָמת, איך זאָג אייך, דער, וואָס גייט נישט אַריין דורך דער שַעַר אין דעם שאָפגעהעפט, נייערט קלעטערט אַריין אויף אַן אַנדערן אוֹפן, יענער איז אַ גַנב אוּן אַ גַזלן. אָבער דער, וואָס גייט אַריין דורך דער שַעַר, איז דער רוֹעֶה הַצֹאן. פאַר אים טוּט עפענען דער שוֹמֵר הַשַעַר, אוּן די שאָף הערן זיין קוֹל, אוּן ער רופט זיינע אייגענע שאָף בּיים נאָמען, אוּן פירט זיי אַרויס. אוּן אַז ער האָט אַרויסגעלאָזן אַלע זיינע אייגענע, גייט ער פאָרויס פאַר זיי, אוּן די שאָף גייען אים נאָך, ווייל זיי קענען זיין קוֹל. אַ זָר וועלן זיי נישט נאָכגיין, נייערט וועלן פוּן אים אַנטרינען, ווייל זיי קענען נישט דאָס קוֹל פוּן זָרים. דאָס דאָזיקע מָשל האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט צוּ זיי, אָבער זיי האָבן נישט פאַרשטאַנען, וואָס ער האָט צוּ זיי געזאָגט. רבי מֶלך המָשיחַ האָט דעריבער נאָכאַמאָל צוּ זיי געזאָגט: באָמת, באָמת, איך זאָג אייך, אֲנִי הוּא שַעַר הַצֹאן. אַלע, וואָס זענען געקומען פאַר מיר, זענען גַנָבים אוּן גַזלָנים; אָבער די שאָף האָבן זיך צוּ זיי נישט צוגעהערט. אֲנִי הוּא הַשַעַר. אויב עמיצער וועט דורך מיר אַרײַנגיין, וועט ער געפינען יְשוּעָת אֱלוקֵינוּ, אוּן וועט אַרײַנגיין אוּן אַרויסגיין, אוּן געפינען מִרְעֶה [תהלים כג,ב]. דער גַנב קומט נאָר, כּדי ער זאָל גַנבענען, אוּן הַרגענען, אוּן פאַרדאַרבן. איך בין געקומען, כּדי זיי זאָלן האָבן חַיים, אוּן עס האָבן בּשֶפע. אֲנִי הוּא הָרוֹעֶה הַטוֹב. דער רוֹעֶה הַטוֹב איז מַקריב זיין נֶפֶש פאַר די שאָף [ישעיה נג, י]. דער, וואָס איז אַ געדונגענער, וואָס איז נישט קיין רוֹעֶה, אוּן צוּ וועמען די שאָף געהערן נישט, זעט קומען דעם וואָלף, אוּן ער לאָזט איבער די

שאָף אוּן אַנטלויפט; אוּן דער וואָלף כאַפּט זיי, אוּן צעטרייַבט זיי. ער אַנטלויפט, וואַרים ער איז אַ געדונגענער, אוּן דאָגֶהט נישט פאַר די שאָף [ישעיה נג, י]. אֲנִי הוּא דער רוֹעֶה הַטּוֹב: אוּן איך קען מיינע אייגענע, אוּן מיינע אייגענע קענען מיך, פּונקט ווי דער אלוקים הָאָב קענט מיך, אוּן איך קען דעם אלוקים הָאָב, אוּן איך בּין מַקריב מיין נֶפֶשׁ פאַר די שאָף. אוּן איך האָב נאָך אַנדערע שאָף, וואָס זענען נישט פּון דעם דאָזיקן מִכְלָא; אויך זיי מוּז איך בּרענגען, אוּן זיי וועלן הערן מיין קוֹל; אוּן סע וועט ווערן איין עֶדֶר, אוּן איין רוֹעֶה [יחזקאל לד,כג]. דעריבּער האָט דער אלוקים הָאָב מיך ליבּ וואַרים איך בּין מַקריב מיין נֶפֶשׁ [ישעיה נג, י], כּדי איך זאָל עס נעמען נאָכאַמאָל. קיינער נעמט עס בּיי מיר נישט אוועק, נייערט איך בּין עס מַקריב אַליין. איך האָב רשות מאַכט עס אַנידערצולייגן, אוּן איך האָב רשות מאַכט עס ווידעראַמאָל צוּ נעמען. דאָס דאָזיקע מצוה האָב איך מקַבּל געווען פּון אלוקים אָבי. אוּן סע האָבן זיך ווידער אויפגעהויבן חילוקי-דֵעות צווישן די אנשי יהודה איבּער די דאָזיקע דברים. אוּן אַ סַך פּון זיי האָבן געזאָגט: ער האָט אַ שד, אוּן איז משוּגע; פאַרוואָס הערט איר אים? אַנדערע האָבן געזאָגט: דאָס זענען נישט די מִלִּים פּון איינעם, וואָס האָט אַ שד; קאָן אַ שד עפענען די אויגן פּון בּלינדע? אוּן עס איז געווען חַנוּכּה אין ירוּשָׁלַיִם. אוּן עס איז געווען ווינטער; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרומגעגאַנגען אין בֵּית-הַמִקדש, אין אוֹלָם שלמֹה. אוּן די אנשי יהודה האָבן אים אַרומגערינגלט, אוּן האָב צוּ אים געזאָגט: ווילאַנג וועסטוּ אוּנדז האַלטן אין שפּאַנונג? אויב דוּ בּיסט דער רבי מֶלך המָשיחַ, זאָג עס אוּנדז בּפֵּירוש. האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיי געענטפערט: איך האָב אייך געזאָגט, אוּן איר גלויבּט נישט. די מַעשׂים, וואָס איך טוּ בְּשֵׁם אלוקים אָבי, זיי זאָגן אֵדות אויף מיר. אָבּער איר גלויבּט נישט,

וואַרים איר זענט נישט פּון מיינע שאָף. מיינע שאָף הערן מיין קול, אוּן איך קען זיי, אוּן זיי גייען מיר נאָך. אוּן איך גיב זיי חיי עולם, אוּן זיי וועלן קיינמאָל נישט פאַרלוירן ווערן, אוּן קיינער וועט זיי נישט אַרויסרײַסן פּון מיין האַנט. אלוקים אָבי, וואָס האָט זיי מיר געגעבּן, איז גרעסער פּון אַלע, אוּן קיינער קאָן זיי נישט אַרויסרײַסן פּון האַנט פון אלוקים אָבי. איך אוּן דער אלוקים הָאָב זענען אֶחָד. די יִדן האָבּן ווידער אויפגעהויבּן שטיינער אים צוּ שטיניקן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: אַ סַך מַעשׂים-טובים האָבּ איך אייך געוויזן פּון דעם אלוקים הָאָב; פאַר וועלכע פּון זיי שטיניקט איר מיך? האָבּן די אנשי יהודה אים געענטפערט: פאַר קיין מַעשׂים-טובים שטיניקן מיר דיך נישט, נייערט פּונוועגן הִילול-הַשֵׁם; אוּן וואַרים דוּ, וואָס בּיסט אַ בן אדם, מַכסט דיך פאַר ג-ט [יוח' א, א]. האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיי געענטפערט: שטייט דען נישט געשריבּן אין אייער תּוֹרה: אֲנִי־אָמַרְתִּי אֱלֹקִים אַתֶּם [תהלים פב, ו]? בּכֵן, אויבּ ער האָט זיי אָנגערופן ג-טער, צוּ וועמען דאָס דָּבָר ה' איז געקומען, אוּן דאָס, וואָס שטייט געשריבּן, קאָן נישט בָּטל ווערן, זאָגט איר אויף אים, וועמען דער אלוקים הָאָב האָט געהייליקט אוּן געשיקט איז דער וועלט אַריין: דוּ לעסטערסט, וואַרים איך האָבּ געזאָגט: איך בּין דער זון פון דער אויבּערשטער? אויבּ איך טוּ נישט די מַעשׂים פּון אלוקים אָבי, טאָ גלויבּט מיר נישט; נאָר אויבּ איך טוּ זיי, הַגַם איר גלויבּט מיר נישט, גלויבּט די מַעשׂים, כּדי איר זאָלט וויסן אוּן פאַרשטיין, אַז דער אלוקים הָאָב איז אין מיר, אוּן איך אין דעם אלוקים הָאָב. אוּן זיי האָבּן אים גאָכאַמאָל געזוּכט צוּ כאַפּן, נאָר ער איז אַנטרונען פּון זייער האַנד. אוּן ער איז ווידער אַוועקגעגאַנגען אין עֵבר-הַיַרדן, אין דעם אָרט, וואוּ יוֹחָנָן האָט אין אָנהייבּ מקוה געטובעלט, אוּן ער איז דאָרטן פאַרבּלייבּן.

אוּן אַ סַך זענען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געקומען, אוּן האָבּן געזאָגט: יוֹחָנָן האָט נישט געטאָן קיין שוּם נס, אָבּער אַלצדינג, וואָס יוֹחָנָן האָט געזאָגט פוּן דעם דאָזיקן מענטשן, איז געווען אֱמת. אוּן אַ סַך האָבּן אין אים דאָרט געגלויבּט.

יא אוּן איינער אַ בן אדם איז געווען חוֹלֶה, אֶלעָזָר פוּן בֵּית-הִינִי, פוּן דעם שטעטל פוּן מִרְיָמען אוּן איר אָחוֹת מַרתָּא. אוּן געווען איז דאָס מִרְיָם, וואָס האָט געזאַלבּט הָאָדוֹן מיט שֶׁמֶן בּשֶׂם, אוּן האָט געווישט משיחס פיס מיט אירע האָר, וועמעס אָח אֶלעָזָר איז געווען חוֹלֶה. די אָחוֹת האָבּן דעריבּער געשיקט צוּ אים, אַזוי צוּ זאָגן: אֲדוֹנִי, הִנֵּה, דער, וועמען דוּ האָסט ליבּ, איז חוֹלֶה. אוּן וועו רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געהערט, האָט ער געזאָגט: די דאָזיקע מַחֲלָה איז נישט צוּם מָוֶת, נייערט צוּם כָּבוד פוּן ה', כּדי דער זון פון דער אויבּערשטער זאָל דוּרכדעם פאַרהערלעכט ווערן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט ליבּ געהאַט מַרתָּאן אוּן איר אָחוֹת אוּן אֶלעָזָרן. אוּן בּשַׁעת ער האָט געהערט, אַז ער איז חוֹלֶה, איז ער פאַרבּלייבּן נאָך צוויי טעג אין דעם אָרט, וואוּ ער איז געווען. דערנאָן ערשט האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט צוּ משיחס תּלמידים: לאָמיר ווידער גיין קיין יהוּדה. זאָגן צוּ אים די תּלמידים: רֶבִּי, אָט ערשט האָבּן די יְהוּדים דיך געזוכט צוּ שטייניקן, אוּן דוּ גייסט ווידער אַהין? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט: צי האָט נישט דער יוֹם צוועלף שָׁעה? אויבּ מע גייט בּייטאָג, שטרויכלט מע נישט, ווארים מע זעט דאָס אוֹר פוּן דער דאָזיקער וועלט. נאָר אויבּ מע גייט בּיינאַכט, שטרויכלט מע, ווארים דאָס אוֹר איז נישטאָ. אַזוי האָט ער גערעדט, אוּן דערנאָך האָט ער צוּ זיי געזאָגט: אונדזער פריינט אֶלעָזָר איז אײַנגעשלאָפן; אָבּער איך גיי, כּדי איך זאָל אים אויפוועקן פוּן שלאָף. האָבּן משיחס תּלמידים צוּ אים געזאָגט: אֲדוֹנִי, אויבּ ער איז אײַנגעשלאָפן, וועט ער געזונט ווערן.

אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געריעדט פוּן זיין מוֹת, אָבּער זיי האָבּן געמיינט, אַז ער רעדט פוּן אָפּרוּען זיך אין שלאָף.
דעמאָלט האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיי בּפֵּירוש געזאָגט: אֱלעָזָר איז נִפְטָר; אוּן איך פריי מיך פוּן אײַערטוועגן, וואָס איך בּין דאָרטן נישט געווען, כּדי איר זאָלט גלויבּן; אָבּער לאָמיר גיין צוּ אים.
דעמאָלט האָט תּאמָא, --וועמען מען האָט גערופן: דִידוּמוּס-- געזאָגט צוּ זיינע חַבֵּרים-תּלמידים: לאָמיר אויך גיין, כּדי מיר זאָלן שטאַרבּן על קידוש ה' מיט אים. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז געקומען, האָט ער געפוּנען, אַז ער איז שוֹין געווען אין קֶבר פיר טעג. אוּן בֵּית-הִינִי איז געווען נאָענט פוּן ירוּשָלַיִם, אַרוּם פוּפצן סטאַדיעס ווייט. אוּן אַ סַך אנשי יהודה זענען געקומען צוּ מַרתָּאן אוּן מִרְיָמען, זיי מנַחֵם-אָבל זיין פוּנוועגן זייער אָח. אוּן בּעת מַרתָּא האָט געהערט, אַז רבי מֶלך המָשיחַ קומט אָן, איז זי אים אַנטקענגעגאַנגען; אָבּער מִרְיָם איז געבּליבּן זיצן אין שבּעה הויז. אוּן מַרתָּא האָט געזאָגט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ: אֲדוֹנִי, ווען דוּ וואָלטסט דאָ געווען, וואָלט מיין אָח נישט הָיָה נִפְטָר. אוּן אַפילו איצט ווייס איך, אַז וואָס נאָר דוּ וועסט בּעטן בּיי ה', וועט דיר ה' געבּן. זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ איר: דיין אָח וועט צוריק אויפשטיין. זאָגט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ מַרתָּא: איך ווייס, אַז ער וועט ווידער אויפשטיין בּיי תּחִיַת-הַמֵּתים אין דעם יוֹם הָאַחֲרוֹן . האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ איר געזאָגט: אֲנִי הוּא הַתְּחִיָּה, אוּן דאָס חַיים. דער, וואָס גלויבּט אין מיר, הַגַם ער שטאַרבּט, וועט לעבּן. אוּן ווער סע טוּט לעבּן אוּן גלויבּן אין מיר, וועט קיינמאָל נישט שטאַרבּן. צי גלויבּסטוּ דאָס? זאָגט זי צוּ רבי מֶלך המָשיחַ: כֵּן אָדוֹנִי; איך גלויבּ, אַז דוּ בּיסט דער רבי מֶלך המָשיחַ, דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער, דער, וואָס דאַרף קומען אין דער עולם הזה אַריין. אוּן אַז זי האָט דאָס געזאָגט, איז זי געגאַנגען אוּן האָט גערופן מִרְיָמען איר

אָחוֹת, אוּן הָאָט צוּ אִיר שְׁטִילְעֲרְהַייט גְעזָאָגְט: דער רֶבִּי אִיז דָאָ, אוּן טוּט דִיךְ רוּפְן. אוּן וִוי זִי הָאָט דָאָס גְעהערְט, הָאָט זִי זִיךְ גִיךְ אוֹיפְגְעהוֹיבְן, אוּן אִיז צוּ אִים גְעגַאנְגְען. אוּן רַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ אִיז נָאָךְ נִישְׁט גְעקוּמְען אִין דָאָרְף אַרַיין, נִייעְרְט אִיז נָאָךְ גְעוווֹען אִין דְעם אָרְט, וואוּ מַרְתָּא הָאָט אִים בְּאַגְעגְנְט. אוּן דִי אַנְשֵׁי יְהוּדָה, וואָס זְענְען גְעוווֹען מִיט אִיר אִין דְעם שְׁבָעה הוֹיז, אוּן הָאָבְן זִי מְנַחֵם-אָבֵל גְעוווֹען, הָאָבְן גְעזְען אַז מִרְיָם הָאָט זִיךְ גִיךְ אוֹיפְגְעהוֹיבְן אוּן אִיז אַרוֹיסְגְעגַאנְגְען, זְענְען זִיי אִיר נָאכְגְעגַאנְגְען, וויל זִיי הָאָבְן גְעמֵיינְט, אַז זִי גֵייט צוּם קֶבֶר, כְּדֵי דָאָרְטְן צוּ וויינְען. אוּן בְּעת מִרְיָם אִיז אָנְגְעקוּמְען וואוּ רַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ אִיז גְעוווֹען, אוּן הָאָט אִים גְעזְען, אִיז זִי אַנִידְערְגְעפַאלְן צוּ זִיינְע פִּיס, אוּן הָאָט צוּ אִים גְעזָאָגְט: אֲדוֹנִי, אוֹיבּ דוּ וואָלְטְסְט דָאָ גְעוווֹען, וואָלְט מֵיין אָח נִישְׁט הָיָה נִפְטָר. אוּן בְּעת רַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ הָאָט זִי גְעזְען וויינְען, אוּן דִי יְהוּדִן, וואָס זְענְען מִיט אִיר גְעקוּמְען, הָאָבְן אוֹיךְ גְעטָאָן וויינְען, הָאָט רַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ גְעזִיפְצְט אִין זִיין רוּחַ, אוּן הָאָט זִיךְ מְצַעֵר מִיט עָגְמַת נֶפֶשׁ גְעוווֹען. אוּן גְעזָאָגְט: וואוּ הָאָט אִיר אִים גְעלֵייגְט? זָאָגְן זִיי צוּ רַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ: אֲדוֹנִי, קוּם אוּן זְע. יְהוֹשֻׁעַ/יְשׁוּעַ הָאָט גְעווויינְט. דִי אַנְשֵׁי יְהוּדָה הָאָבְן דְעְרִיבּ֫עְר גְעזָאָגְט: זְעְט וִוי עֶר הָאָט אִים לִיבּ גְעהַאַט! אָבּ֫עְר טֵייל פוּן זִיי הָאָבְן גְעזָאָגְט: וואָלְט עֶר, וואָס הָאָט גְעעפְנְט דִי אוֹיגְן פוּן דְעם בְּלִינְדְן נִישְׁט גְעקאָנְט מַאכְן, אַז אוֹיךְ עֶר זָאָל נִישְׁט שְׁטַארְבְּן? אוּן רַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ הָאָט וִוידְער אַמאָל גְעזִיפְצְט אִין זִיךְ, אוּן אִיז גְעקוּמְען צוּם קֶבֶר; אוּן עס אִיז גְעוווֹען אַ הֵייל, אוּן אַ שְׁטֵיין אִיז גְעלְעגְן אוֹיף אִיר. אוּן רַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ הָאָט גְעזָאָגְט: נְעמְט אַוועק דְעם שְׁטֵיין. זָאָגְט צוּ אִים מַרְתָּא, דִי אָחוֹת פוּן דְעם בַּר-מִינָן [נְפְטָר]: אֲדוֹנִי, עֶר שְׁטִינְקְט שׁוֹין, מְחַמַת עֶר אִיז שׁוֹין נְפְטָר פִּיר טָעג. זָאָגְט צוּ אִיר רַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ: הָאָבּ אִיךְ דִיר נִישְׁט גְעזָאָגְט, אַז אוֹיבּ דוּ וועסְט גְלוֹיבְן,

וועסטו זען דעם כָּבוד ה'? אוּן זיי האָבּן אַוועקגענומען דעם שטיין. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויפגעהויבּן זיינע אויגן, אוּן האָט געזאָגט: אלוקים אָבִי, איך דאַנק דיר, בָּרוּך ה', וואָס דו האָסט מיך געהערט. איך האָבּ געוואוסט, אַז דו הערסט מיך תָּמיד; דאָך צוליב דעם עם, וואָס שטייט אַרום, האָבּ איך דאָס געזאָגט, כּדי זיי זאָלן גלויבּן, אַז דו האָסט מיך געשיקט. אוּן אַז ער האָט דאָס געזאָגט, האָט ער גערופן מיט אַ הויך קוֹל: אֶלעָזָר, קוּם אַרויס. אוּן דער נְפָטָר איז אַרויסגעקומען, אַרומגעוויקלט הענט אוּן פיס מיט תַּכרִיכים, אוּן זיין פָּנים איז געווען פאַרבּונדן מיט אַ טיכל. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: בּינדט אים אויף, אוּן לאָזט אים גיין. אוּן אַ סַך פוּן די אנשי יהודה, וואָס זענען געקומען צו מִרְיָמען אוּן האָבּן געזען וואָס ער האָט געטאָן, האָבּן געגלויבּט אין אים. אָבּער עטלעכע פוּן זיי זענען אַוועקגעגאַנגען צו די פרושים, אוּן האָבּן זיי דערציילט, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט געטאָן. די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די פרושים האָבּן דעריבּער פאַרזאַמלט דעם סַנהֶדרין, אוּן האָבּן געזאָגט: וואָס זאָלן מיר טאָן? מחמת דער דאָזיקער בן אדם טוט אַ סַך נְסים. אויבּ מיר לאָזן אים אַזוי, וועלן אַלע גלויבּן אין אים, אוּן די רוימער וועלן קומען אוּן אַוועקנעמען אונדזער לאַנד אוּן עם [ישראל]. אָבּער איינער פוּן זיי, קַיָפָא, דער כֹּהן-גָּדול אין יענעם יאָר, האָט צו זיי געזאָגט: איר ווייסט בּחֶרֶם גאָרנישט, אוּן איר טוט אויך נישט בּאַרעכענען, אַז עס איז גליַיכער, אַז איין בן אדם זאָל שטאַרבּן פאַר דעם עם [ישעיה נג,ו], אַידער דאָס גאַנצע עם זאָל אומקומען. אוּן דאָס האָט ער געזאָגט נישט פוּן זיך אַליין, נייערט ווייל ער איז אין יענעם יאָר געווען כֹּהן-גָּדול, האָט ער נבּיאות געזאָגט, אַז רבי מֶלך המָשיחַ וועט שטאַרבּן פאַר דעם עם [ישראל], אוּן נישט נאָר פאַר דעם עם [יִשְׂרָאֵל] אַליין,

נייערט כּדי ער זאָל צונויפזאַמלען אינאיינעם די יְלָדים פון ה׳, וואָס זענען צעזייֶט אוּן צעשפרייֶט. אוּן פון יענעם יוֹם אָן האָבּן זיי זיך עֲצות געהאַלטן, ווי אים צו טייטן. רבי מֶלך המָשיחַ איז דעריבּער מער נישט ארומגעגאַנגען עפּנטלעך צווישן די אנשי יהודה, נייערט האָט אָפּגעקערט פון דאָרטן אין אַ געגנט נאָענט צו דער מִדבּר, אין אַ שטעטל, וואָס האָט געהייסן אֶפרַיִם; אוּן דאָרט איז ער פאַרבּלייבּן מיט משיחס תּלמידים. אוּן עס איז געווען נאָענט פון דעם יידישן יום-טוֹב פֶּסח, אוּן אַ סַך פון דעם לאַנד האָבּן אויף פֶּסח עוֹלה-רֶגל געווען קיין ירוּשָלַיִם, כּדי זיך צו הייליקן. אוּן זיי האָבּן געזוכט רבי מֶלך המָשיחַ , אוּן האָבּן געזאָגט איינער צום אַנדערן, בּעת זיי זענען געשטאַנען אין דעם בֵּית-הַמִקדש: ווי רעכנט אירְ? ער וועט נישט קוּמען אויף יום-טוֹב? אוּן די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די פרושים האָבּן אַרויסגעגעבּן אַ בּאַפעל, אַז אויבּ עמיצער ווייסט וואוּ ער איז, זאָל ער עס צו וויסן געבּן, כּדי זיי זאָלן אים קענען כאַפּן.

יב אוּן זעקס טעג פאַר פֶּסַח איז רבי מֶלך המָשיחַ געקוּמען קיין בֵּית-הִינִי, וואוּ אֶלעָזָר איז געווען, וועמען רבי מֶלך המָשיחַ האָט מחַיֶה-מֵתים געווען. אוּן זיי האָבּן פאַר אים דאָרטן געמאַכט אַ סעוּדה; אוּן מַרתָא האָט בּאַדינט, אוּן אֶלעָזָר איז געווען איינער פון די, וואָס זענען געזעסן מיט אים בּיים טיש. אוּן מִריָם האָט גענוּמען אַ פונט זייער טייערן זאַלבּאייֶל פון לויטערן נאַרד, אוּן האָט געזאַלבּט די פיס פון רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן אָפּגעווישט זיינע פיס מיט אירע האָר; אוּן דאָס בֵּית איז געוואָרן פול מיט דעם רֵיחַ פון דעם זאַלבּאייֶל. אָבּער יהוּדה אִיש-קרִיוֹת, איינער פון זיינע תּלמידים, וואָס האָט אים געזאָלט איבּערנטפערן, האָט געזאָגט: פאַרוואָס האָט מען דעם דאָזיקן זאַלבּאייֶל נישט פאַרקויפט פאַר דריי הונדערט דינָרים, אוּן דאָס געגעבּן צו די עַנִיִים? אוּן דאָס האָט ער

געזאָגט, נישט ווארים ער האָט געדאַגֶהט פאַר די אָרעמעלייט, נייערט ווייל ער איז געווען אַ גַנב, און אַזוֹיווי ער האָט געהאַט דעם בייטל, פלעגט ער אַרויסנעמען וואָס מען האָט דרינען אַריַינגעלייגט. רבי מֶלך המָשיחַ האָט דעריבּער געזאָגט: לאָזט זי געמאַך, זאָל זי עס האַלטן פאַר דעם יוֹם פוּן מיין קבורה. מחמת די אָרעמעלייט האָט איר תָּמיד מיט זיך, אָבּער מיך האָט איר נישט תּמיד. אוּן אַ גרויסער עוֹלם יידן האָט זיך דערוואוּסט, אַז ער איז דאָרטן; אוּן זיי זענען געקוּמע, נישט נאָר פוּן רבי מֶלך המָשיחַ וועגן, נייערט אויך כּדי צוּ זען אֶלעָזָרן, וועמען ער האָט מחַיֶה-מֶתים געווען. אוּן די ראָשי-כֹּהַנים האָבּן זיך מיַעץ געווען, אַפילו אֶלעָזָרן אויך צוּ טייטן, ווארים אַ סַך יידן זענען פוּן זיַינעטוועגן אַוועקגעגאַנגען, אוּן האָבּן געגלויבּט אין רבי מֶלך המָשיחַ. אויף מָחָר, בּעת אַ סַך עם, וואָס איז געקוּמען אויף יום-תּוֹב, האָט געהערט, אַז רבי מֶלך המָשיחַ קוּמט אָן קיין ירוּשָלַיִם, האָבּן זיי געוּמען ענָפים פוּן פאַלמענבּיימער, אוּן זענען אַרויסגעגאַנגען אים מקַבּל-פָּנים זיין, אוּן האָבּן אויסגעשריגן: הוֹשַע-נָא! בָּרוּך הַבָּא בְּשֵם ה'! מֶלך יִשׂרָאל [תהלים קיח, כה-כו]! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געפוּנען אַ יונג אייזל, אוּן האָט זיך אויף אים אַרויפגעזעצט, ווי סע שטייט געשריבּן: האָבּ נישט קיין מוֹרא, בַּת צִיוֹן! הִנֵה, דיין מֶלך קוּמט, רייטנדיק אויף אַ יונגן אייזל [זכריה ט,ט].

זיינע תַּלמידים האָבּן דאָס לכַתּחִילה נישט פאַרשטאַנען; אָבּער אַזוי ווי ער איז פאַרהערלעכט געוואָרן, אהָבּן זיי זיך דערמאָנט, אַז אַזוי איז וועגן אים געשריבּן געוואָרן, אוּן אַזוי האָבּן זיי אויך צוּ אים געטאָן. אוּן דאָס עם, וואָס איז געווען מיט אים, בּעת ער האָט אֶלעָזָרן אַרויסגערופן פוּן דעם קֶבר, אוּן אים מחַיֶה-מֶתים געווען, האָט דערויף אֵדות געזאָגט. אוּן דעריבּער איז אים אויך דאָס עם אַנטקעגנגעגאַנגען, ווייל זיי האָבּן

געהערט, אַז ער האָט געטאָן דאָס דאָזיקע נס. די פּרושים האָבן דעריבּער געזאָגט איינער צום אַנדערן: איר זעט, אַז איר קאָנט גאָרנישט פּועלן, מחמת אָט גייט אים די גאָנצע וועלט נאָך. און צווישן יענע, וואָס האָבן עולה-רֶגל געווען אויף יום-טוֹב תּפילה צו טאָן, זענען אויך געווען עטלעכע גריכן. און די דאָזיקע זענען דעריבּער געקומען צו פּיליפּוסן, וואָס איז געווען פון בֵּית-צַידה אין גָלִיל, און האָבן אים געבעטן, אַזוי צו זאָגן: האַר, מיר וואָלטן וועלן זען יהושע/ישוע. און פּיליפּוס איז געגאַנגען און האָט עס דערציילט אַנדרייַען, און אַנדריי און פּיליפּוס זענען געגאַנגען, און האָבן עס דערציילט רבי מֶלך המָשיחַ. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געענטפערט: די שָעה האָט געניענט, אַז דער בַּר-אֱנָש [דניאל ז,יג, משיח] זאָל פאַרהערלעכט ווערן. באָמת, באָמת, איך זאָג אייך, סיידן דער גַרגִיר חִטָה פאַלט אין דער ערד אַריין און שטאַרבּט, פאַרבּליַיבּט ער פאַר זיך אַליין: נאָר אויב ער שטאַרבּט, טראָגט ער אַ סַך פֵּירות. דער, וואָס האָט ליבּ זיין נֶפֶש, פאַרלירט עס; און דער, וואָס האָט פיינט זיין נֶפֶש אין הָעוֹלָם הַזֶּה, וועט עס באַוואָרענען צום חַיֵי עוֹלם. אויב עמיצער דינט מיר, לאָז ער מיר נאָכגיין; און וואו איך בין, דאָרט וועט אויך זיין מיין מְשָרֵת. אויב עמיצער דינט מיר, וועט אים דער אלוקים אָב אָנטאָן כָּבוד.

איצט איז מיין נשָמה זיך מצַער מיט עָגמַת נֶפֶש; און וואָס זאָל איך זאָגן? אלוקים הָאָב, זיי מיך מַציל פון דער דאָזיקער שָעה? לאָ, צוליב דער דאָזיקער סִיבּה בין איך געקומען צו אָט-דער שָעה. אלוקים אָבי, פאַרהערלעך דיין נאָמען. און עס איז געקומען אַ בּת קוֹל פון שָמַיִם אַרויס: איך האָב אים פאַרהערלעכט, און וועל אים ווידער אַמאָל אַכּפערן. און דאָס עם, וואָס איז דערביי געשטאַנען און האָט עס געהערט, האָט געזאָגט, אַז עס האָט געדונערט; אַנדערע האָבן געזאָגט: אַ

מַלאך האָט געריעדט צוּ אים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן געזאָגט: דאָס דאָזיקע בת קוֹל איז נישט געקוּמען צוליב מיר, נייערט צוליב אייך. איצט איז דער מִשפּט איבּער הָעוֹלָם הַזֶּה; איצט וועט דער שַׂר פוּן הָעוֹלָם הַזֶּה אַרויסגעוואָרפן ווערן. אוּן איך, בּעת איך וועל אויפגעהויבּן ווערן פוּן דער ערד, וועל איך צוציען צוּ מיר אַלע בְּנֵי אָדָם. דאָס האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט, כּדי מרַמז צוּ זיין, מיט וואָסער מִין מָוֶת ער וועט שטאָרבּן. דאָס עם האָט אים דעריבּער געענטפערט: מיר האָבּן געהערט פוּן דער תּוֹרה, אַז דער רֶבּי מלך המָשיחַ בּאָשטייט אויף אייביק; אוּן ווי‌אַזוי זאָגסטוּ: דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, מָשיחַ] מוּז אויפגעהויבּן ווערן? ווער איז דאָס דער דאָזיקער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, מָשיחַ]? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: נאָך אַ קליינע ווייַלע איז דאָס אוֹר צווישן אייך. גייט, כָּל-זמַן איר האָט דאָס אוֹר, כּדי די חֹשֶׁךְ זאָל אייך נישט בּאַפאַלן; אוּן דער, ווער גייט אין דער חֹשֶׁךְ, ווייסט נישט ווּאוהין ער גייט. כָּל-זמַן איר האָט דאָס אוֹר, גלויבּט אין דעם אוֹר, כּדי איר זאָלט ווערן יְלָדים פוּן אוֹר. בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געזאָגט, איז ער אַוועקגעגאַנגען, אוּן האָט זיך פאַרבּאָרגן פוּן זיי. אָבּער כאָטש ער האָט געטאָן אַזויפיל נִסים פאַר זייערע אויגן, האָבּן זיי דאָך נישט געגלויבּט אין אים, כּדי דאָס דָּבָר פוּן ישַׁעיָה הַנָּבִיא זאָל מקוּים ווערן, ווּאָס ער האָט געזאָגט: ה', מִי הֶאֱמִין לִשְׁמֻעָתֵנוּ וּזְרוֹעַ ה' עַל־מִי נִגְלָתָה, ווער האָט געגלויבּט אוּנדזער הערוּנג? אוּן פאַר וועמען איז דער אָרעם פוּן ה' אַנטפּלעקט געוואָרן [ישעיה נג,א]? צוליבּ דעם האָבּן זיי נישט געקאָנט גלויבּן, מחמת ישַׁעיָה האָט ווידער געזאָגט: ער האָט געמאַכט בּלינד זייערע אויגן, אוּן פאַרהאַרטעוועט זייער לֵב, טאָמער וועלן זיי זען מיט זייערע אויגן, אוּן בּאַנעמען מיט זייער לֵב, אוּן תּשוּבה טאָן, אוּן איך זאָל

זיי הײלן [ישעיה ו, ט-י]. אָט-דאָס האָט ישַׁעיָה געזאָגט, ווארים ער האָט געזען זיין כָּבוד, אוּן ער האָט גערעדט וועגן אים. פוּנדעסטוועגן האָבּן אַ סַך פוּן די שָׂרים געגלויבּט אין אים, אָבּער צוליבּ די פרושים האָבּן זיי דאָס נישט מוֹדה געווען, כּדי זיי זאָלן נישט אריינגעלייגט ווערן אין חֵרם; מחמת זיי האָבּן ליבּ געהאַט דעם כָּבוד פוּן בְּנֵי אָדָם מערער, ווי דעם כָּבוד פוּן ה'. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויסגערופן, אוּן געזאָגט: דער, וואָס גלויבּט אין מיר, גלויבּט נישט אין מיר, נייערט אין דעם, וואָס האָט מיך עשיקט [ה']. אוּן דער, וואָס זעט מיך, זעט דעם, וואָס האָט מיך געשיקט [ה']. איך בּין געקומען פאַר אַ אוֹר אין דער עולם הזה אַריין, כּדי דער, וואָס גלויבּט אין מיר, זאָל נישט בּלייבּן אין דער חֹשֶׁךְ. אוּן אויבּ עמיצער הערט מיינע דָבָר, אוּן היט זיי נישט, מִשפּט איך אים נישט; מחמת איך בּין געקומען נישט צוּ מִשפּטן די וועלט, אֶלָּא להוֹשִׁיע אֶת העוֹלָם. דער, וואָס פאַרוואַרפט מיך אוּן איז נישט מקַבּל מיינע דָבָר, האָט איינעם, וואָס טוט אים מִשפּטן; דאָס דָּבָר, וואָס איך האָבּ גערעדט, דאָס דאָזיקע וועט אים מִשפּטן אין דעם יוֹם הָאַחֲרוֹן. מחמת איך האָבּ גערעדט נישט פוּן מיר אַליין, נייערט דער אלוקים הָאָב, וואָס האָט מיך געשיקט, האָט מיר געגעבּן מצוה, וואָס איך זאָל זאָגן, אוּן וואָס איך זאָל רעדן. אוּן איך וויס אַז זיין מצוה איז חַיֵּי עוֹלם, דעריבּער, די רייד, וואָס איך רער, רער איך אַזוֹיווי דער אלוקים הָאָב האָט מיר געבּאָטן.

יג אוּן פאַר דעם יום-טוֹב פֶּסח האָט רבי מֶלך המָשיחַ

געוואוסט, אַז זיין שָׁעה איז געקומען, אַז ער זאָל אַוועקגיין פוּן דעם עוֹלם-הזה צוּם אלוקים הָאָב; אוּן ער, וואָס האָט ליבּ געהאַט משיחס אייגענע אין דער עולם הזה, האָט זיי ליבּ געהאַט עַד-אַחֲרית. אוּן בּשַׁעת דער סעוּדה, וועו הַשָּׂטן האָט שוֹין אַריַינגעגעבּן אין לֵב אַריין פוּן יהוּדה בֶּן-שִׁמעוֹן

אִיש-קִרְיוֹת, אים איבערצוּועגטפערן, הַגַם רבי מֶלך המָשיחַ האָט
געוואוסט, אַז דער אלוקים הָאָב האָט אים איבערגעגעבן
אַלצדינג אין זיינע הענט אַריין, אוּן אַז ער איז געקומען פוּן ה',
אוּן גייט צוּ ה', איז רבי מֶלך המָשיחַ אויפגעשטאַנען פוּן טיש,
אוּן האָט אויסגעטאָן משיחס מַלבּושים, אוּן האָט גענומען אַ
האַנטוּך אוּן האָט זיך אַרומגעגאַרטלט. דערנאָך האָט רבי מֶלך
המָשיחַ אַריינגעגאָסן מַיִם אין דעם בּעקן, אוּן האָט אָנגעהויבּן
צוּ וואַשן די פיס פוּן די תּלמידים, אוּן זיי אָפּצוּאווישן מיט דעם
האַנטוּך, מיט וועלכן ער איז געווען אַרומגעגאַרטלט. אוּן רבי
מֶלך המָשיחַ איז געקומען צוּ שִמעון כֵּיפָא; זאָגט ער צוּ אים:
אֲדוֹנִי, דוּ טוּסט וואַשן מיינע פיס? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט
געענטפערט: וואָס איך טוּ, פאַרשטייסטוּ נישט איצטערט, אָבּער
שפּעטער וועסטוּ פאַרשטיין. אוּן כֵּיפָא האָט צוּ רבי מֶלך
המָשיחַ געזאָגט: דוּ זאָלסט מיר קיינמאָל נישט וואַשן מיינע
פיס. האָט רבי מֶלך המָשיחַ אים געענטפערט: אויבּ איך וואַש
דיך נישט, האָסטוּ נישט מיט מיר קיין חֵלֶק. זאָגט צוּ אים
שִמעוֹן כֵּיפָא: אֲדוֹנִי, נישט נאָר מיינע פיס, נייערט אויך מיינע
הענט אוּן מיין קאָפּ! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים
געזאָגט: דער, וואָס האָט זיך געבאָדן, נייטיקט זיך נישט צוּ
וואַשן, אַחוּץ זיינע פיס, וואַרים ער איז אינגאַנצן טָהוֹר. אוּן איר
זענט טְהוֹרים, אָבּער נישט אַלע. מחמת ער האָט געוואוסט,
ווער סע האָט אים געזאָלט איבּערענטפערן; דעריבּער האָט ער
געזאָגט: איר זענט נישט אַלע טְהוֹרים. אוּן אַזוי ווי רבי מֶלך
המָשיחַ האָט געוואַשן זייערע פיס, אוּן אָנגעטאָן זיינע מַלבּושים,
האָט ער זיך ווידער אַנידערגעזעצט, אוּן צוּ זיי געזאָגט:
פאַרשטייט איר, וואָס איך האָב צוּ אייך געטאָן? איר רופט מיך
רֶבִּי אוּן אָדוֹן; אוּן איר האָט רעכט, מחמת איך בין דאָס.
בּכֵן, אויבּ איך, אייער אָדוֹן אוּן רֶבִּי, האָב געוואַשן אייערע פיס,

זענט איר אויך מחויב צו וואַשן איינער דעם אַנדערנס פיס.
מחמת איך האָב אייך געגעבן אַ מוֹפֵת, כּדי איר זאָלט טאָן, ווי
איך האָב צו אייך געטאָן. באָמת, באָמת, איך זאָג אייך, אַן עֶבֶד
איז נישט גרעסער פון זיין אָדוֹן; אויך איז אַ שליִח נישט
גרעסער פון דעם, וואָס האָט אים געשיקט. אויב איר וויסט די
דאָזיקע זאַכן, איז אַשְׁרֵי אייך, אויב איר טוט זיי. איך רעד נישט
פון אייך אַלע; איך וויס וועמען איך האָב אויסדערווײלט; נאָר
כּדי דער פָּסוק זאָל מקוים ווערן: אוֹכֵל לַחְמִי הִגְדִּיל עָלַי עָקֵב
[תהלים מא, י]. איך זאָג עס אייך איצט, איידער סע געשעט, כּדי
ווען סע וועט געשען, זאָלט איר גלויבן, אַז אֲנִי הוּא. באָמת,
באָמת, איך זאָג אייך, דער, וואָס איז מקַבּל וועמען איך שיק, איז
מיך מקַבּל: און דער, וואָס איז מיך מקַבּל, איז מקַבּל דעם, וואָס
האָט מיך געשיקט. בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געזאָגט:
האָט ער זיך מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶשׁ געווען אין דעם רוּחַ, און
האָט עֵדות געזאָגט: באָמת, באָמת, איך זאָג אייך, אַז איינער פון
אייך וועט מיך פאַרראָטן. די תּלמידים האָבּן געקוקט איינער
אויף דעם אַנדערן, און זענען געווען נישט זיכער פון וועמען ער
האָט גערעדט. און בּיים טיש האָט זיך איינער פון מָשיחַס
תּלמידים, וועמען רבי מֶלך המָשיחַ האָט ליב געהאַט, אָנגעלענט
אויף מָשיחַס חֵיק. און שִׁמעוֹן כֵּיפָא האָט צו אים אַ וואונק
געטאָן, און געזאָגט: זאָג אונדז, ווער איז עס, פון וועמען ער
רעדט דאָס. און בּעת ער איז אַזוי געליגן אָנגעלענט אויף
מָשיחַס חֵיק, האָט ער צו אים געזאָגט: אֲדוֹנִי, ווער איז עס?
האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט: דאָס איז דער, פאַר וועמען
איך וועל איינטונקען דעם [מְרֹרִים, שמות יב, ח] בּיסן, און דאָס
אים געבּן. און אַז ער האָט איינגעטונקען דעם בּיסן, האָט ער
אים געגומען און געגעבּן צו יהוּדה בֶּן-שִׁמעוֹן אִיש-קְרִיוֹת. און
נאָך דעם [מְרֹרִים, שמות יב, ח] בּיסן, איז הָשָּׂטן אין אים אַריין,

אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: וואָס דוּ טוּסט, טוּ געשווינד. אוּן קיינער בּיים טיש האָט נישט פאַרשטאַנען, פאַרוואָס ער האָט דאָס צוּ אים געזאָגט. מחמת עטלעכע האָבּן געמיינט, אַז אַזוי ווי יהוּדה האָט געהאַט דעם בּייטל, האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים געזאָגט: קויף איין וואָס מיר האָבּן נייטיק אויף יום-טוֹב; אָדער, אַז ער זאָל עפּעס געבּן די עַנְיִים. אוּן אַזוי ווי ער האָט גענומען דעם בּיסן, איז ער בּאַלד אַרויסגעגאַנגען; אוּן עס איז געווען לַיְלָה. אוּן בּעת ער איז אַרויסגעגאַנגען, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געאָגט: איצט איז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, מָשיחַ] פאַרהערלעכט, אוּן ה' איז פאַרהערלעכט אין אים. אוּן אויבּ ה' איז פאַרהערלעכט אין אים, וועט אים אויך ה' אַכפּערן אין זיך, אוּן טאַקע בּאַלד וועט ער אים אַכפּערן. יְלָדים מיינע, נאָך אַבּיסל בּין איך מיט אייך. איר וועט מיך זוכן; אוּן ווי איך האָבּ געזאָגט צוּ די יְהוּדן, אַזוי זאָג איך אייך איצט: וואוהין איך גיי, קענט איר נישט קומען. אַ מצוה חֲדָשָׁה גיבּ איך אייך, אַז איר זאָלט ליבּ האָבּן איינער דעם אַנדערן; אַזוֹיווי איך האָבּ אייך ליבּ געהאַט, אַזוי זאָלט איר אויך ליבּ האָבּן איינער דעם אַנדערן. דוּרך דעם וועלן אַלע דערקענען, אַז איר זענט משיחס תַּלמידים, אויבּ איר וועט האָבּן אַהֲבָה איינער צוּ דעם אַנדערן. זאָגט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ שִׁמעוֹן כֵּיפָא: אֲדוֹנִי, וואוהין גייסטוּ? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: וואוהין איך גיי, קענסטוּ מיר נישט נאָכגיין עכְשָׁו; אָבּער שפּעטער-צוּ וועסטוּ נאָכגיין. זאָגט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ כֵּיפָא: אֲדוֹנִי, פאַרוואָס קאָן איך דיר עַכְשָׁו נישט נאָכגיין? מיין נֶפֶשׁ אֶתֵּן בַּעַדְךָ. האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט: דיין נֶפֶשׁ ווילסטוּ פאַר מיר אַוועקלייגן? באֱמת, באֱמת, איך זאָג דיר: נאָך איידער דער האָן וועט קרייֵען, וועסטוּ מיך דריי מאָל פאַרלייקענען.

יד זאָל זיך אייער לֵב נישט מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶשׁ זיין;

גלאיבּט אין ה', אוּן גלויבּט אויך אין מיר. אין בֵּית אָבי זענען פאַראַן אַ סַך מְעוֹנוֹת; אויבּ סע וואָלט אַזוי נישט געווען, וואָלט איך עס אייך געווען געזאָגט; מחמת איך גיי צוגרייטן פאַר אייך אַן אָרט. אוּן בּעת איך וועל גיין אוּן גרייט צוּ אַן אָרט פאַר אייך, וועל איך ווידער קוּמען [בּיאת משיח], אוּן אייך נעמען צוּ מיר, כּדי וואוּ איך בּין, זאָלט איר אויך זיין. אוּן וואוּהין איך גיי, ווייסט איר, אוּן איר קענט דעם דֶּרֶךְ. זאָגט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ תּוֹאמָא: אֲדוֹנִי, מיר ווייסן נישט וואוּהין דוּ גייסט; וויאַזוי זאָלן מיר וויסן דעם דֶּרֶךְ? זאָגט צוּ אים רבי מֶלך המָשיחַ: אֲנִי הוּא דער דֶּרֶךְ, אוּן דער אֱמת, אוּן דאָס חַיים; קיינער קוּמט נישט צוּ דעם אלוקים הָאָב [ה'], סיידן דוּרך מיר [יוח' א:א]. אויבּ איר וואָלט מיך געקענט, וואָלט איר אויך געקענט מיין אלוקים הָאָב; פוּן איצט אָן קענט איר אים, אוּן האָט אים געזען. זאָגט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ פיליפּוּס: אֲדוֹנִי, ווייז אוּנדז דעם אלוקים הָאָב, אוּן עס וועט זיין פאַר אוּנדז גענוג. זאָגט צוּ אים רבי מֶלך המָשיחַ: אַזאַ לאַנגע צייט בּין איך געווען מיט אייך, אוּן דוּ, פיליפּוּס, קענסט מיך נישט? דער, וואָס האָט מיך געזען, האָט געזען דעם אלוקים הָאָב [יוח' א:א]; וויאַזוי קענטסוּ זאָגן: ווייז אוּנדז דעם אלוקים הָאָב? צי גלויבּסטוּ נישט, אַז איך בּין אין דעם אלוקים הָאָב, אוּן דער אלוקים הָאָב איז אין מיר [יוח' א:א]? הַדְּבָרִים, וואָס איך זאָג אייך, רעד איך נישט פוּן מיר אַליין; נייערט דער אלוקים הָאָב, וואָס וואוינט אין מיר, טוּט זיינע מַעשִׂים. גלויבּט מיר, אַז איך בּין אין דעם אלוקים הָאָב, אוּן דער אלוקים הָאָב איז אין מיר; אויבּ נישט סאָ גלויבּט מיר צוּליבּ די מַעשִׂים אַליין. באֱמת, באֱמת, איך זאָג אייך, דער, וואָס גלויבּט אין מיר, וועט אויך טאָן די מַעשִׂים, וואָס איך טוּ, אוּן גרעסערע מַעשִׂים ווי די דאָזיקע וועט ער טאָן, ווארים איך גיי צוּ דעם אלוקים הָאָב. אוּן וואָס איר וועט בּעטן אין מיין נאָמען, דאָס וועל איך טאָן, כּדי

דער אלוקים הָאָב זאָל פאַרהערלעכט ווערן אין דעם זון [דער זון פון דער אויבערשטער]. אויב איר וועט מיך עפּעס בעטן אין מיין נאָמען, וועל איך עס טאָן. אויב איר האָט מיך ליב וועט איר אָפּהיטן מיינע מִצוות. און איך וועל בעטן דעם אלוקים הָאָב, און ער וועט אייך געבן אַן אַנדערן מֵלִיץ יושר, כּדי ער זאָל זיין מיט אייך לְעוֹלָם, טאַקע דעם רוּחַ הָאֱמת, וואָס די וועלט קען אים נישט אויפנעמען, מחמת די וועלט זעט אים נישט, און קען אים אויך נישט. איר קענט אים; מחמת ער רוט בּיי אייך, און וועט זיין אין אייך. איך וועל אייך נישט לאָזן יתוֹמים; איך וועל קומען צו אייך. נאָך אַ קליינע ווייַלע, און די עוֹלם הַזֶּה וועט מיך מער נישט זען, איר אָבער וועט מיך זען; ווארים איך לעב, וועט איר אויך לעבן. אין יענעם יוֹם וועט איר וויסן, אַז איך בין אין מיין אלוקים אָבִי, און איר זענט אין מיר, און איך בין אין אייך. דער, וואָס האָט מיינע מִצוות, און האלט זיי, דער איז עס, וואָס האָט מיך ליב; און דער, וואָס האָט מיך ליב, וועט זיין געליבט פון אלוקים אָבִי, און איך וועל אים ליב האָבן און וועל מיך צו אים אַנטפּלעקן. זאָגט צו אים יהוּדה -- נישט אִישׁ-קְרִיוֹת: אֲדוֹנִי, ווי קומט עס, וואָס דו וועסט דיך אַנטפּלעקן צו אונדז, און נישט צו דער עוֹלם הַזֶּה? האָט רבי מֶלך המָשִׁיחַ געענטפערט, און צו אים געזאָגט: אויב עמיצער האָט מיך ליב, וועט ער האַלטן מיין דָּבָר, און אלוקים אָבִי וועט אים ליב האָבן, און מיר וועלן קומען צו אים, און מאַכן בּיי אים אונדזער מִשְׁכָּן [מָעוֹן]. דער, וואָס האָט מיך נישט ליב, האלט נישט מיינע דבָרים; און דאָס דָּבָר, וואָס איר הערט, איז נישט מיינס, נייערט פון אלוקים הָאָב, וואָס האָט מיך געשיקט. דאָס האָב איך אייך געזאָגט, כָּל-זמַן איך בין נאָך מיט אייך. אָבער דער מֵלִיץ יושר, דער רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ, וועמען דער אלוקים הָאָב וועט שיקן אין מיין נאָמען, ער וועט אייך לערנען אַלצדינג, און אייך

דערמאָנען אין אַלץ, וואָס איך האָב אייך געזאָגט. שָׁלום ה' לאָז איך איבער מיט אייך; מיין שָׁלום גיב איך אייך; נישט ווי סע גיט די עוֹלם הַזֶּה, גיב איך אייך. זאָל זיך אייער לֵב נישט מצַער מיט עָגמַת נֶפֶש זיין, אוּן זאָל עס אויך נישט מוֹרא האָבּן [מִלְּךָ-לֵב]. איר האָט געהערט, ווי איך האָב אייך געזאָגט: איך גיי אַוועק [יוח' יד, יב], אוּן איך וועל קוּמען צוּ אייך [יוח' יד, יח]. אויב איר וואָלט מיך ליבּ געהאַט, וואָלט איר זיך געפריידט אוּן שִׂמְחָה האָבּן, אַז איך גיי צוּ דעם אלוקים הָאָב; מחמת דער אלוקים הָאָב איז גרעסער פוּן מיר [יוח' א, א; א, יד]. אוּן איצט האָב איך עס אייך געזאָגט, איידער סע געשעט, כּדי, ווען סע וועט געשען, זאָלט איר גלויבּן אוּן האבּן אֱמוּנָה. איך וועל מער נישט רעדן מיט אייך קיין סְך: מחמת דער שַׂר פוּן דער עוֹלם הַזֶּה קוּמט אָן. אוּן ער האָט גאָרנישט אין מיר; נאָר כּדי די עוֹלם זאָל וויסן, אַז איך האָב ליבּ דעם אלוקים הָאָב, אוּן ווי דער אלוקים הָאָב האָט מיר געבּאָטן, אַזוי טוּ איך. שטייט אויף, אוּן לאָמיר גיין פוּנדאַנען.

טו אֲנִי הוּא הַגֶּפֶן הָאֲמִתִּית, אוּן אלוקים אָבִי איז

הַכּוֹרֵם. יעדן צווייג אין מיר, וואָס טראָגט נישט קיין פֵּירות, אלוקים הָאָב נעמט אַוועק; אוּן יעדן, וואָס טראָגט פֵּירות, אלוקים הָאָב זָמַר [ויק' כה, ג], כּדי ער זאָל טראָגן מער פֵּירות. איר זענט שוֹין טָהוֹר, דוּרך דעם דָּבָר, וואָס איך האָב צוּ אייך גערעדט. בּלייבּט אין מיר, אוּן איך אין אייך. אַזוֹיווי דער צווייג קאָן נישט טראָגן קיין פֵּירות פוּן זיך אַליין, סיידן ער בּלייבּט אין הַגֶּפֶן, אַזוי קענט איר אויך נישט, סיידן איר בּלייבּט אין מיר. אני הוא הַגֶּפֶן, איר זענט די ענָפים. דער, וואָס בּלייבּט אין מיר, אוּן איך אין אים, טראָגט אַ סַך פֵּירות; מחמת אָן מיר קאָנט איר גאָרנישט טאָן. אויב עמיצער בּלייבּט נישט אין מיר, ווערט ער אַרויסגעוואָרפן ווי אַ צווייג, אוּן פאַרדאַרט; אוּן מען

זאַמלט זיי איין אוּן מען וואַרפט זיי אין אֵש אַריין, אוּן זיי ווערן פאַרברענט. אויב איר בלייבט אין מיר, אוּן מיינע דברים בלייבן אין אייך, מעגט איר בעטן וואָס איר ווילט, אוּן סע ווערט אייך געטאָן ווערן. אין דעם איז אלוקים אָבִי פאַרהערלעכט, אַז איר זאָלט טראָגן אַ סַך פֵּירות, אוּן אזוי זיין משיחס תּלמידים. אַזוֹיווי דער אלוקים הָאָב האָט מיך ליבּ געהאַט, אַזוי האָבּ איך אייך ליבּ געהאַט; בלייבט אין מיין אַהֲבָה. אויב איר ווערט האַלטן מיינע מִצוות, ווערט איר בלייבן אין מיין אַהֲבָה, פּונקט ווי איך האָבּ געהאַלטן אלוקים אָבִיס מִצוות, אוּן בלייבן אין זיין אַהֲבָה. דאָס האָבּ איך צוּ אייך גערעדט, כּדי מיין שִׂמְחָה זאָל זיין אין אייך, אוּן אייער שִׂמְחָה זאָל ווערן פּוּל. דאָס דאָזיקע איז מיין געבאָט, אַז איר זאָלט ליבּ האָבּן איינער דעם אַנדערן, אַזוֹיווי איך האָבּ אייך ליבּ געהאַט. קיין גרעסערע אַהֲבָה האָט נישט קיין בן אדם ווי די דאָזיקע, וואָס אַ בן אדם איז מַקריב זיין נֶפֶשׁ פאַר זיינע פריינט. איר זענט מיינע פריינט, אויב איר טוּט דאָס, וואָס איך באַפעל אייך. איך טוּ אייך מער נישט רופן קיין עֲבָדִים; מחמת דער עֶבֶד ווייסט נישט וואָס זיין אָדוֹן טוּט; נייערט איך האָבּ אייך גערופן פריינט, מחמת אַלצדינג, וואָס איך האָבּ געהערט פון אלוקים אָבִי, האָבּ איך אייך געגעבּן צוּ וויסן. נישט איר האָט מיך אויסדערוויילט, נייערט איך האָבּ אייך אויסדערוויילט, אוּן האָבּ אייך באַשטימט, אַז איר זאָלט גיין אוּן טראָגן פֵּירות, אוּן אַז אייערע פֵּירות זאָלן פאַרבלייבּן; כּדי וואָס איר ווערט בעטן דעם אלוקים הָאָב אין מיין [השם יתברך] נאמען, זאָל ער אייך געבּן. דאָס באַפעל איך אייך, כּדי איר זאָלט ליבּ האָבּן איינער דעם אַנדערן. אויב די עוֹלם הַזֶּה האָט אייך פיינט, טאָ ווייסט, אַז זי האָט מיך פיינט געהאַט, איידער זי האָט אייך פיינט געהאַט. ווען איר וואָלט געווען פון דער עוֹלם הַזֶּה, וואָלט די עוֹלם הַזֶּה ליבּ געהאַט דאָס

איריקע; נאָר אַזוי ווי איר זענט נישט פון דער עוֹלם הַזֶּה, נייערט איך האָבּ אייך אויסדערווײלט פון דער עוֹלם הַזֶּה, דערפאַר האָט אייך די עוֹלם הַזֶּה פיינט. געדענקט דאָס דָּבָר, וואָס איך האָבּ אייך געזאָגט: אָן עֶבֶד איז נישט גרעסער פון זיין אָדוֹן. אויבּ זיי האָבּן מיך גערודָפט, וועלן זיי אייך אויך רוֹדָפן; אויבּ זיי האָבּן געהאַלטן מיין דָּבָר, וועלן זיי אויך אייערס האָלטן. אָבּער דאָס אַלץ וועלן זיי אייך טאָן פון מיין נאָמענוועגן, ווארים זיי קענען נישט דעם, וואָס האָט מיך געשיקט. אויבּ איך וואָלט נישט געקומען אוּן גערעדט צוּ זיי, וואָלטן זיי נישט געווען געהאַט קיין עבירה; איצט אָבּער האָבּן זיי נישט קיין אויסרייד פאַר זייער עבירה. דער, וואָס האָט מיך פיינט, האָט אויך פיינט אלוקים אָבי. וועו איך וואָלט נישט געווען געטאָן צווישן זיי די מַעשׂים, וואָס קיין שוּם אַנדערער האָט נישט געטאָן, וואָלטן זיי נישט געווען געהאַט קיין עבירה; אָבּער איצט האָבּן זיי געזען, אוּן האָבּן פיינט געהאַט סיי מיך אוּן סיי אלוקים אָבי. נאָר סע זאָל מקוּים ווערן דאָס דָּבָר, וואָס שטייט געשריבּן אין זייער תּוֹרה: שְׂנָאַת חִנָּם שְׂנֵאוּנִי [תהלים סט, ד]. אָבּער בּעת דער מֵלִיץ יושר וועט קומען, וועמען איך וועל שיקן צוּ אייך פון דעם אלוקים הָאָב, דעם רוּחַ הָאֱמת, וואָס קומט פון דעם אלוקים הָאָב, וועט ער אֵדות זאָגן פונוועגן
מיר. אוּן אויך איר וועט אֵדות זאָגן, ווארים איר זענט געווען מיט מיר פון אָנהייבּ אָן.

טז דאָס האָבּ איך צוּ אייך געזעדט, כּדי איר זאָלט נישט געבּראַכט ווערן צוּ קיין מִיכשול. זיי וועלן אייך אזיסשליסן פון קָהל: כֵּן, סע קומט אָן די שָׁעה, וועו יעדער בן אדם, וואָס וועט אייך הַרגענען, וועט מיינען, אַז ער דינט ה' דערמיט. אוּן דאָס וועלן זיי טאָן, ווארים זיי האָבּן נישט געקענט דעם אלוקים הָאָב, אוּן נישט מיך. אוּן דאָס האָבּ איך געזעדט צוּ אייך, כּדי,

וען זייער שָׂעה וועט קומען, זאָלט איר געדענקען, אַז איך האָב
אייך דאָס געזאָגט. אין אָנהייב האָב איך עס אייך נישט געזאָגט,
ווארים איך בין געווען מיט אייך. אָבער איצט גיי איך צו אים,
וואָס האָט מיך געשיקט; אוּן קיינער פוּן אייך פרעגט מיך נישט:
וואוהין גייסטו? אָבער ווייל איך האָב דאָס געזעדט צו אייך,
האָט צַער אָנגעפילט אייער לֵב. איך זאָג אייך אָבער דעם אֱמת,
עס איז טוֹב פאַר אייך, אַז איך גיי אַוויק; מחמת אויב איך גיי
נישט אַוועק, וועט דער מֵלִיץ יושר נישט קומען צו אייך; נאָר
אויב איך גיי, וועל איך אים שיקן צו אייך. אוּן אַז ער וועט
קומען, וועט ער איבערצייגן די עוֹלם הַזֶּה וועגן חֵטְא, אוּן וועגן
צֶדֶק, אוּן וועגן מִשפּט: וועגן עבירה, ווארים זיי גלויבן נישט
אין מיר; וועגן צֶדֶק, ווארים איך גיי צו דעם אלוקים הָאָב, אוּן
איר וועט מיך מער נישט זען; וועגן מִשפּט, ווארים דער שַׂר פוּן
דער עוֹלם הַזֶּה איז געמִשפּט געוואָרן. איך האָב אייך נאָך אַ סַך
זאַכן צו זאָגן, נאָר איר קענט זיי איצט נישט פאַרטראָגן. אָבער
בּעת דער רוּחַ הָאֱמת וועט קומען, וועט ער אייך אַרײַנפירן אין
דעם גאַנצן אֱמת; מחמת ער וועט נישט רעדן פוּן זיך אַליין,
נייערט וואָס ער וועט הערן, וועט ער רעדן; אוּן ער וועט אייך
אָנזאָגן דאָס, וואָס דאַרף ערשט קומען. ער וועט מיך
פאַרהערלעכן, ווייל ער וועט נעמען פוּן מיינעם, אוּן וועט עס
אייך
דערקלערן. אַלצדינג, וואָס דער אלוקים הָאָב האָט, איז מיינס;
דעריבּער האָב איך געזאָגט, אַז ער וועט נעמען פוּן דעם, וואָס
איז מיין, אוּן וועט עס אייך דערקלערן. נאָך אַ קליינע ווייל, אוּן
איר זעט מיך נישט מער; אוּן ווידער אַ קליינע ווייל, אוּן איר
וועט מיך זען. האָבּן עטלעכע פוּן משיחס תַּלמידים געזאָגט
איינער צוּם אַנדערן: וואָס איז דאָס, וואָס ער זאָגט צו אוּנדז:
נאָך אַ קליינע ווייל, אוּן איר זעט מיך נישט; אוּן ווידער אַ

קליינע ווייל֫ע, אוּן איר וועט מיך זען? אוּן: איך גיי צוּ דעם אלוקים הָאָב? זיי האָבּן דעריבּער געזאָגט: וואָס איז דאָס, וואָס ער זאָגט: אַ קליינע ווייל֫ע? מיר פאַרשטייען נישט, וואָס ער זאָגט. רבי מֶלך המָשיחַ האָט בּאַמערקט, אַז זיי ווילן אים עפּעס פרעגן, אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: פאָרשט איר צווישן זיך וועגן דעם, וואָס איך האָבּ געזאָגט: נאָך אַ קליינע ווייל֫ע, אוּן איר זעט מיך נישט, אוּן ווידער אַ קליינע ווייל֫ע, אוּן איר וועט מיך זען? באָמת, איך זאָג אייך: איר וועט ווייַנען אוּן קלאָגן, אָבּער די עוֹלם הַזֶּה וועט זיך פרייען; איר וועט זיין טרויעריק, אָבּער אייער טרויער וועט פאַרקערט ווערן צוּ שִׂמְחָה. אַן אִשָּׁה, בּעת זי גייט צוּ קינד, איז אומעטיק, וואַרים איר שָׁעה האָט געניענט; אָבּער אַזוי ווי זי האָט געבּוירן דאָס קינד, געדענקט זי נישט מער די יסוּרים פוּנוועגן דער שִׂמְחָה, וואָס אַ בן אדם איז געבּוירן געוואָרן אויף דער וועלט. אוּן אַזוי האָט איר אויך איצטער צַער, אָבּער איך וועל אייך ווידער זען, אוּן אייער לֵב וועט זיך פרייען, אוּן אייער שִׂמְחָה וועט קיינער נישט אַוועקנעמען בּיי אייך. אוּן אין יענעם יוֹם וועט איר מיך נישט פרעגן קיין קַשיות. באָמת, באָמת, איך זאָג אייך, אויבּ איר וועט עפּעס בּעטן בּיי דעם אלוקים הָאָב, וועט ער עס אייך געבּן אין מיין [השם יתברך] נאָמען. לעֵת-עַתּה האָט איר גאָרנישט געבּעטן אין מיין [השם יתברך] נאָמען; בּעט, אוּן איר וועט באַקוּמען, כּדי אייער שִׂמְחָה זאָל זיין פוּל. די דאָזיקע זאָכן האָבּ איך געריעדט צוּ אייך אין משָׁלים; עס קוּמט אָן די שָׁעה, וועַן איך וועל מער נישט רעדן צוּ אייך אין משָׁלים, נייערט איך וועל אייך זאָגן אָפּן וועגן דעם אלוקים הָאָב [ה']. אין יענעם יוֹם וועט איר בּעטן אין מיין [השם יתברך] נאָמען; אוּן איך זאָג אייך נישט, אַז איך וועל בּעטן דעם אלוקים הָאָב פאַר אייך, מחמת דער אלוקים הָאָב אַליין האָט אייך ליבּ, וואַרים איר האָט מיך ליבּ געהאַט, אוּן

האָט געגלויבט, אַז איך בין געקומען פון דעם אלוקים הָאָב. איך בין געקומען פון דעם אלוקים הָאָב, און בין געקומען אין דער עוֹלם הַזֶּה אַריין; און ווידער פאַרלאָז איך די עוֹלם הַזֶּה, און גיי צו דעם אלוקים הָאָב. און משיחס תּלמידים האָבן געזאָגט: הִנֵּה, איצט רעדסטו אָפן, און געבּרויכסט נישט קיין מָשל. איצט ווייסן מיר, אַז דו ווייסט אַלצדינג, און דאַרפסט נישט, אַז עמיצער זאָל דיך פרעגן; דורכדעם גלויבן מיר, אַז דו בּיסט געקומען פון ה'. האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיי געענטפערט: איצט גלויבט איר? סע טוט קומען די שָׁעה, בֶּן, זי האָט געענעט, און איר וועט ווערן צעשפּרייט, איטלעכער צו זיינע אייגענע, און מיך וועט איר איבערלאָזן אַליין: אָבּער איך בין נישט אַליין, ווארים דער אלוקים הָאָב איז מיט מיר. דאָס האָבּ איך גערעדט צו אייך, כּדי אין מיר זאָלט איר האָבּן שָׁלום. אין דער עוֹלם הַזֶּה האָט איר צָרות; אָבּער זייט געטרייסט, איך האָבּ בייגעקומען די עוֹלם הַזֶּה.

יז דאָס האָט רבי מֶלך המָשיחַ געריעדט, און ער האָט

אויפגעהויבּן זיינע אויגן צום שָׁמַיִם, און געזאָגט: אלוקים אָבִי, די שָׁעה האָט געענעט, פאַרהערלעך דיין זון [דער זון פון דער אויבּערשטער], כּדי דער זון זאָל דיך אַכפּערן; אַזוויוי דו האָסט אים געגעבּן רשות איבּער יעדן בּאַשעפּעניש, כּדי ער זאָל געבּן חַיֵּי עוֹלם צו אַלע, וועמען דו האָסט אים געגעבּן. און דאָס איז דאָס חַיֵּי עוֹלם, אַז זיי זאָלן קענען דיך, דעם אלוקי הָאֱמֶת לְבַדּוֹ, און יהושע/ישוע דער רֶבּי מלך המָשיחַ וועמען דו האָסט געשיקט. איך האָבּ דיך פאַרהערלעכט אויף דער ערד, מיט דעם וואָס איך האָבּ פאַרענדיקט דאָס עֲבוֹדת קודש וועלכע, וואָס דו האָסט מיר געגעבּן צו טאָן. און איצט, אלוקים אָבִי, פאַרהערלעך דו מיך בּיי דיר, מיט דעם כָּבוד, וואָס איך האָבּ געהאַט בּיי דיר, איידער הָעוֹלָם איז געוואָרן. איך האָבּ

אַנטפּלעקט דיין [השם יתברך] נאמען צוּ די בְּנֵי אָדָם, וואָס דוּ האָסט מיר געגעבּן פּוּן דער עוֹלם הַזֶּה; זיי זענען געווען דיינע, אוּן דוּ האָסט זיי מיר געגעבּן; אוּן זיי האָבּן געהיט דיין דָּבָר. איצט ווייסן זיי, אַז אַלצדינג, וואָס דוּ האָסט מיר געגעבּן, איז פּוּן דיר; מחמת די דָּבָר, וואָס דוּ האָסט מיר געגעבּן, האָבּ איך זיי געגעבּן; אוּן זיי האָבּן זיי מקבּל געווען, אוּן האָבּן דערקענט אויף אַן אֱמת, אַז איך קוּם פּוּן דיר, אוּן זיי האָבּן געגלויבּט, אַז דוּ האָסט מיך געשיקט. איך בּעט פאַר זיי; איך בּעט נישט פאַר דער עוֹלם הַזֶּה, נייערט פאַר יענע, וואָס דוּ האָסט מיר געגעבּן, מחמת זיי זענען דיינע [יוח' טו, יט]; אוּן אַלצדינג, וואָס איז מיינס, איז דיינס, אוּן דיינס איז מיינס, אוּן איך בּין פאַרהערלעכט אין זיי. אוּן איך בּין נישט מער אין דער עוֹלם הַזֶּה, אָבּער זיי זענען אין דער עוֹלם הַזֶּה, אוּן איך קוּם צוּ דיר. אלוקים אָבִי הַקָּדוֹש, בּאַהיט זיי אין דיין [השם יתברך] נאמען, יענע, וואָס דוּ האָסט מיר געגעבּן, כּדי זיי זאָלן זיין אֶחָד, אַזוֹיווי מיר זענען אֶחָד. כָּל-זמַן איך בּין געווען מיט זיי, האָבּ איך זיי אָפּגעהיט אין דיין [השם יתברך] נאמען, יענע, וואָס דוּ האָסט מיר געגעבּן; אוּן איך האָבּ זיי אָפּגעהיט, אוּן קיין איינציקער פּוּן זיי איז נישט פאַרלוירן געגאַנגען, אויסער דער זוּן פּוּן פאַרדאַרבּונג, כּדי דער פָּסוק זאָל מקוּים ווערן [תהלים מא, ט]. אָבּער איצט קוּם איך צוּ דיר; אוּן דאָס רער איך אין דער עוֹלם הַזֶּה, כּדי זיי זאָלן האָבּן אין זיך מיין פוּלע שִׂמְחָה. איך האָבּ זיי געגעבּן דיין דָּבָר; אוּן העוֹלם הַזֶּה האָט זיי פיינט געהאַט, ווארים זיי זענען נישט פּוּן דער עוֹלם הַזֶּה, פּוּנקט ווי איך בּין נישט פּוּן דער עוֹלם הַזֶּה. איך בּעט נישט, אַז דוּ זאָלסט זיי אַרויסנעמען פּוּן דער עוֹלם הַזֶּה, נייערט אַז דוּ זאָלסט זיי אָפּהיטן פּוּן דעם בייזן. זיי זענען נישט פּוּן דער עוֹלם הַזֶּה, פּוּנקט ווי איך בּין נישט פּוּן דער עוֹלם הַזֶּה. הייליק זיי אין

דעם אֱמת; דיין דָּבָר איז אֱמת. אַזוֹיווי דוּ האָסט מיך געשיקט אין דער עוֹלם הַזֶּה אַריין, פּונקט אַזוי האָבּ איך זיי געשיקט אין דער עוֹלם הַזֶּה אַריין. אוּן פּוּן זייערטוועגן הייליק איך מיך, כּדי זיי זאָלן אויך געהייליקט זיין אין דעם אֱמת. אוּן נישט נאָר פאַר די דאָזיקע אַליין בּעט איך, נייערט אויך פאַר יענע, וואָס וועלן גלויבּן אין מיר דוּרך זייער דָּבָר, כּדי זיי זאָלן אַלע זיין אֶחָד; אַזוֹיווי דוּ, אלוקים אָבי, בּיסט אין מיר, אוּן איך אין דיר, אַז זיי זאָלן אויך זיין אין אוּנדז, כּדי די הָעוֹלָם זאָל גלויבּן, אַז דוּ האָסט מיך געשיקט. אוּן דעם כָּבוד, וואָס דוּ האָסט מיר געגעבּן, האָבּ איך זיי געגעבּן, כּדי זיי זאָלן זיין אֶחָד, אַזוֹיווי מיר זענען אֶחָד, איך אין זיי, אוּן דוּ אין מיר, כּדי זיי זאָלן ווערן שלֵימוּתדיק אֶחָד, כּדי די עוֹלם זאָל וויסן, אַז דוּ האָסט מיך געשיקט, אוּן האָסט זיי ליבּ געהאַט, אַזוֹיווי דוּ האָסט מיך ליבּ געהאַט.
אלוקים אָבי, איך וויל, אַז אויך די, וועמען דוּ האָסט מיר געגעבּן, זאָלן זיין מיט מיר, וואוּ איך בּין, כּדי זיי זאָלן קענען זען מיין כָּבוד, וואָס דוּ האָסט מיר געגעבּן, מחמת דוּ האָסט מיך ליבּ געהאַט, נאָך פאַר דער הִוָּסֵד תֵּבֵל. אָ, אלוקים אָבי הַצַּדִּיק, די עוֹלם הַזֶּה האָט דיך נישט געקענט, אָבּער איך האָבּ דיך געקענט; אוּן די דאָזיקע וויסן, אַז דוּ האָסט מיך געשיקט. אוּן איך האָבּ פאַר זיי בּאַקאַנט געמאַכט דיין [השם יתברך] נאָמען, אוּן איך וועל אים בּאַקאַנט מאַכן, כּדי די אַהֲבָה, מיט וועלכער דוּ האָסט מיך ליבּ געהאַט, זאָל זיין אין זיי, אוּן איך אין זיי.

יח אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט פאַרענדיקט די דאָזיקע דָּבָרים, איז ער אַרויסגעגאַנגען מיט מָשיחס תַּלמידים אַריבּער דעם נַחַל קִדרוֹן, וואוּ עס איז געווען אַ גאָרטן, אין וועלכן ער איז אַריינגעגאַנגען מיט משיחס תַּלמידים. אוּן אויך יהוּדה, וואָס האָט אים פאַרראָטן, האָט געקענט דאָס אָרט; מחמת רבי מֶלך המָשיחַ איז זיך דאָרט פילמאָל צוזויפגעקומען מיט משיחס

תַּלמידים. אוּן יהוּדה, בּעת ער הָאט בּאַקוּמען דאָס חַיל אוּן די מְשָׁרֵתים פוּן די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די פּרוּשים, איז אָנגעקוּמען אַהין מיט פאַקלען אוּן לאַנטערנס אוּן כּלֵי-זַיִן. אוּן רבי מֵלך המָשיחַ האָט געוואוּסט אַלצדינג, וואָס האָט געדאַרפט קוּמען איבּער אים, אוּן ער איז אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: וועמען זוּכט איר? האָבּן זיי אים געענטפערט: יהושע/ישוע פוּן נצֶרת. זאָגט רבי מֵלך המָשיחַ צוּ זיי: אֲנִי הוּא. אוּן יהוּדה, וואָס האָט אים פאַרראָטן, איז מיט זיי געשטאַנען. אוּן בּעת ער האָט צוּ זיי געזאָגט: אֲנִי הוּא, זענען זיי אָבּגעטרעטן הינטערווײַלעכץ, אוּן זענען געפאַלן צוּ דער ערד. אוּן רבי מֵלך המָשיחַ האָט זיי ווידער געפרעגט: וועמען זוּכט איר? האָבּן זיי געזאָגט: יהושע/ישוע פוּן נצֶרת. האָט רבי מֵלך המָשיחַ געענטפערט: איך האָבּ אייך דאָך געזאָגט, אַז אֲנִי הוּא. בּכֵן, אויבּ איר זוּכט מיך, לאָזט די דאָזיקע גיין. כּדי סע זאָל מקוּים ווערן דאָס דָּבָר, וואָס ער האָט גערעדט: פוּן יענע, וואָס דוּ האָסט מיר געגעבּן, האָבּ איך נישט פאַרלוירן קיין אייניציקן [יוח' יז,יב; י,יא]. אוּן שִׁמעוֹן כֵּיפָא, וואָס האָט געהאַט אַן חֶרֶב, האָט זי געצויגן, אוּן האָט אַ זעץ געטאָן דעם כֹּהן-גָּדולס עֶבֶד, אוּן אים אָפּגעהאַקט זיין רעכטן אויער. אוּן דעם עֶבֶד נאָמען איז געווען מַלכוּס. אוּן רבי מֵלך המָשיחַ האָט געזאָגט צוּ כֵּיפָא: טוּ אַריין די חֶרֶב אין דער שייד; דעם כּוֹס, וואָס דער אלוקים הָאָב האָט מיר געגעבּן, זאָל איך אים נישט טרינקן? אוּן דאָס חַיל אוּן דער הויפּטמאַן, אוּן די מְשָׁרֵתים פוּן די אנשי יהודה, האָבּן געכאַפּט רבי מֵלך המָשיחַ אוּן האָבּן אים אין אן עֲקֵדָה, אוּן האָבּן אים קוֹדם געפירט צוּ חָנָן, מחמת ער איז געווען דער שוויער פוּן קַיָפָאן, וואָס איז אין יענעם יאָר געווען כֹּהן-גָּדול. אוּן דאָס איז געווען קַיָפָא, וואָס האָט געגעבּן די אנשי יהודה אַן עֵצה, אַז עס איז גלייכער, אַז איין בן אדם זאָל שטאַרבּן פאַר דעם עם. אוּן

שִׁמעוֹן כֵּיפָא איז נאָכגעגאַנגען רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן אַזוי האָט געטאָן אַן אַנדערער תַּלמיד. אוּן דער דאָזיקער תַּלמיד איז געווען באַקאַנט מיט דעם כֹּהן-גָּדול, אוּן איז אַרײַנגעגאַנגען מיט רבי מֶלך המָשיחַ אין דעם חֲצַר פוּן דעם כֹּהן-גָּדול, בּעת כֵּיפָא איז געשטאַנען אין דוויסן בּיי דער שַׁער. אוּן דער אַנדערער תַּלמיד, וואָס איז געווען באַקאַנט מיט דעם כֹּהן-גָּדול, איז אַרויסגעגאַנגען אוּן האָט גערעדט מיט דער טיר-ווּעכטערין, אוּן האָט אַרײַנגעבראַכט כֵּיפָא. אוּן די שיפחה, די טיר-ווּעכטערין, האָט געזאָגט צוּ כֵּיפָא: ביסטוּ נישט אויך איינער פוּן דעם מאַנס תַּלמידים? זאָגט ער: איך בּין עס נישט. אוּן די עַבָדים אוּן די מְשָׁרֲתים זענען דאָרט געשטאַנען, אוּן האָבּן געמאַכט אַ הדלקה פוּן קוילן, מחמת עס איז געווען קאַלט, אוּן זיי האָבּן זיך געוואַרעמט; אוּן כֵּיפָא איז אויך געשטאַנען מיט זיי, אוּן האָט זיך געוואַרעמט. אוּן דער כֹּהן-גָּדול האָט געפרעגט יהושע/ישוע וועגן זיינע תַּלמידים, אוּן וועגן זיין תּוֹרָה. האָט רבי מֶלך המָשיחַ אים געענטפערט: איך האָבּ גערעדט אָפן פאַר דער עוֹלם הַזֶּה; איך האָבּ תַּמיד געלערנט אין די שוּלן, אוּן אין דעם בֵּית-המִקדש, וואוּ אַלע יִידן קוּמען זיך צוּזאַמען, אוּן אין פאַרבאָרגעניש האָבּ איך גאָרנישט גערעדט. פאַרוואָס פרעגסטוּ מיך? פרעג די, וואָס האָבּן מיך געהערט, וואָס איך האָבּ גערעדט צוּ זיי; זע זיי ווייסן וואָס אַזוינס איך האָבּ געזאָגט. אוּן אַז ער האָט דאָס געזאָגט, האָט איינער פוּן די מְשָׁרֲתים, וואָס איז געשטאַנען דערבּיי, אַ פאַטש געגעבּן רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן געזאָגט: אַזוי ענטפערסטוּ דעם כֹּהן-גָּדול? האָט אים רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט: אויבּ איך האָבּ גערעדט רַע, זאָג עֵדות פוּנוועגן דעם רַע; נאָר אויבּ רעכט, פאַרוואָס שלאָגסטוּ מיך? אוּן חָנָן האָט אים געשיקט אין אן עֲקֵדָה צוּ קַיָפָאן, דעם כֹּהו-גָּדול. אוּן שִׁמעוֹן כֵּיפָא איז געשטאַנען אוּן האָט זיך

געווארעמט. אוּן זיי האָבּן צוּ אים געזאָגט: בּיסטוּ נישט אויך איינער פוּן זיינע תּלמידים? אוּן ער האָט געלייקנט, אוּן געזאָגט: איך בּין עס נישט. זאָגט איינער פוּן דעם כֹּהן-גָּדולס עַבָּדים, וואָס איז געווען אַ קָרוב פוּן דעם, וועמען כֵּיפָּא האָט אָפּגעהאַקט דאָס אויער: האָבּ איך דיך נישט געזען מיט אים אין גאָרטן? אוּן כֵּיפָּא האָט ווידער געלייקנט; אוּן בּאַלד האָט דער האָן געקרייט. אוּן זיי האָבּן יהושע/ישוע געפירט פוּן קַיָפָּאן צום פּרעטאָריוּם אַריין; אוּן עס איז געווען בּאַגינען. אוּן זיי אַליין זענען נישט אַריַינגעגאַנגען אין דעם פּרעטאָריוּם, כּדי זיי זאלן זיך נישט מטַמא זיין, נייערט זאָלן קענען עסן דעם קָרבּן-פֶּסַח. אוּן פִּילָטוֹס איז אַרויסגעגאַנגען צוּ זיי, אוּן האָט געזאָגט: וואָסערע שְׂטָנָה בּאַשולדיקונג בּרענגט איר קעגן דעם דאָזיקן איש? האָבּן זיי געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: וועט דער דאָזיקער וואָלט נישט געטאָן קיין רַע, וואָלטן מיר אים נישט געווען געבּרענגט צוּ דיר. פִּילָטוֹס האָט דעריבּער צוּ זיי געזאָגט: נעמט איר אים, אוּן מִשפּט אים לויט אייער תּוֹרה. אוּן די אנשי יהודה האָבּן צוּ אים געזאָגט: מיר האָבּן נישט קיין רשוּת לְהָמִית אִיש -- כּדי סע זאָל מקוּים ווערן דאָס דָּבָר פוּן רבי מֶלך המָשיחַ, וואָס ער האָט געזאָגט, בּעת ער האָט מרַמֵז געווען מיט וואָסער מִין מָוֶת ער וועט שטאַרבּן [יוח' יב,לג]. פִּילָטוֹס איז דעריבּער ווידער אַריַינגעגאַנגען אין דעם פּרעטאָריוּם אַריין, אוּן האָט גערופן יהושע/ישוע, אוּן צוּ אים געזאָגט: בּיסטוּ דער מֶלך פוּן די יִידן? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: טוּסטוּ דאָס זאָגן פוּן דיר אַליין, אָדער האָבּן דיר דאָס אַנדערע געזאָגט פוּנוועגן מיר? האָט פִּילָטוֹס געענטפערט: בּין איך אַ יִיד? דיין אייגן עם אוּן די ראָשי-כֹּהַנים האָבּן דיך געבּרענגט צוּ מיר; וואָס האָסטוּ געטאָן? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט: מיין מַלכות איז נישט פוּן דער עוֹלם

הַזֶּה; אויבּ מיין מַלכות וואָלט געווען פון דער עוֹלם הַזֶּה, וואָלטן מיינע מְשָׁרֵתים געקעמפט, אַז איך זאָל נישט איבּערגעענטפערט ווערן צוּ די יִידן; איצט אָבּער איז מיין מַלכות נישט פוּנדאַנען. פִּילָטוֹס האָט דעריבּער צוּ אים געזאָגט: הייסט עס, דוּ בּיסט טאַקע אַ מֶלך? אוּן רבי מֶלך המָשִׁיחַ האָט געענטפערט: דוּ זאַגטס, אַז איך בּין אַ מֶלך. צוליבּ דעם בּין איך געבּוירן געוואָרן, אוּן צוליבּ דעם בּין איך געקוּמען אין דער עוֹלם הַזֶּה אַריין, כּדי איך זאָל עֵדות זאָגן פאַר דעם אֱמת. יעדער בן אדם, וואָס איז פון דעם אֱמת, הערט מיין קוֹל. זאָגט צוּ אים פִּילָטוֹס: וואָס איז אֱמת? אוּן אַזוי ווי ער האָט דאָס געזאָגט, איז ער ווידער אַרויסגעגאַנגען צוּ די אנשי יהודה, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: איך געפין נישט אין אים קיין שוּם שולד. אָבּער ביי אייך איז פאַראַן אַ מִנהג, אַז איך זאָל אייך פריי לאָזן איינעם אויף פֶּסח; ווילט איר דעריבּער, אַז איך זאָל אייך פריי לאָזן דעם מֶלך פון די יִידן? זיי האָבּן דעריבּער ווידער אויסגעשריגן, אַזוי צוּ זאָגן: נישט דעם דאָזיקן, נייערט בַּר-אַבָּאן! אוּן בַּר-אַבָּא איז געווען אַ גַזלן.

יט דעמאָלט האָט פִּילָטוֹס גענוּמען רבי מֶלך המָשִׁיחַ, אוּן

האָט אים געלאָזט אויספּייטשן. אוּן די זעלנער האָבּן אויסגעפלאָכטן אַ עֲטָרַת פון דערנער, אוּן זי אַרויפגעזעצט אויף זיין קאָפּ, אוּן אים באַקליידט אין אַ פורפור מאַנטל. אוּן זיי האָבּן געזעענט צוּ אים, אוּן געזאָגט: שָׁלום דיר, מֶלך פון די יִידן! אוּן זיי האָבּן אים געפּאַטשט מיט זייערע הענט. אוּן פִּילָטוֹס איז ווידער אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: אָט פיר איך אים אַרויס צוּ אייך, כּדי איר זאָלט וויסן, אַז איך געפין נישט אין אים קיין שוּם שולד. אוּן רבי מֶלך המָשִׁיחַ איז אַרויסגעקוּמען, אוּן האָט געטראָגן די עֲטָרַת פון דערנער אוּן דעם פורפור מאַנטל. אוּן פִּילָטוֹס האָט צוּ זיי געזאָגט: הִנֵּה

הָאִישׁ [זכריה ו, יא-יב]! אוּן אַז דִי רַאשִׁי-כֹּהֲנִים אוּן דִי
מְשָׁרְתִים הָאבֶּן אִים גְעזָעְן, הָאבֶּן זִיי אוֹיסְגְעשְׂרִיגְן: אוֹיפְהעְנְגְע
עַל-דְעָר בּוֹיִם [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים
כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] אִים! אוֹיפְהעְנְגְע
עַל-דְעָר בּוֹיִם אִים! זָאגְט צוּ זִיי פִּילָטוֹס: נעמט אִיר אִים אוּן
אוֹיפְהעְנְגְע עַל-דְעָר בּוֹיִם אִים, מחמת אִיך גְעפִּין נִישְׁט אִין אִים
קִיין שׂוּם שׁוּלְד. הָאבֶּן אִים דִי אַנְשֵׁי יְהוּדָה גְעְענְטְפֶּערְט: תּוֹרָה
יֵשׁ לָנוּ, אוּן לוֹיט דְעָר תּוֹרָה אִיז עֶר חַיָּב-מִיתָה, וואַרִים עֶר הָאט
זִיך אַלַיין גְעמַאכְט פַּאַר דְעם זוּן פוּן דְעָר אוֹיבֶּערְשְׂטְעָר. אוּן וועְן
פִּילָטוֹס הָאט דָאס גְעהְערְט, הָאט עֶר נָאך מְעָר מוֹרָא בַּאקוּמְען,
אוּן עֶר אִיז וִוידְעָר אַרַיינְגְעגַאנְגְען אִין דְעם פְּרְעטוֹרְיוּם אַרַיין,
אוּן הָאט גְעזָאגְט צוּ רַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ: פוּנְוואַנְען בִּיסְטוּ? אָבֶּער
רַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ הָאט אִים נִישְׁט גְעגְעבֶּן קִיין תְּשׁוּבָה. פִּילָטוֹס
הָאט דְעְריבֶּער צוּ אִים גְעזָאגְט: צוּ מִיר טוּסְטוּ נִישְׁט רְעדְן?
וויִיסְטוּ נִישְׁט, אַז אִיך הָאבּ רְשׁוּת דִיך פְּרִיי צוּ לָאזְן, אוּן רְשׁוּת
דִיך צוּ אוֹיפְהעְנְגְע עַל-דְעָר בּוֹיִם? אוּן רַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ הָאט
אִים גְעְענְטְפֶּערְט: דוּ וואָלְטְסְט נִישְׁט גְעהַאט קִיין מַאכְט אִיבֶּער
מִיר, אוֹיבּ זִי וואָלְט דִיר נִישְׁט גְעגְעבֶּן גְעוואָרְן פוּן אוֹיבֶּן;
דְעְריבֶּער הָאט דְעָר, וואָס הָאט מִיך אִיבֶּערְגְעְענְטְפֶּערְט צוּ דִיר,
אַ גְרעְסְערְע עָוֹן. פוּן דְעמָאלְט אָן הָאט פִּילָטוֹס גְעזוּכְט אִים
פְּרִיי צוּ לָאזְן; אָבֶּער דִי אַנְשֵׁי יְהוּדָה הָאבֶּן אוֹיסְגְעשְׂרִיגְן, אַזוֹי צוּ
זָאגְן: אוֹיבּ דוּ לָאזְסְט פְּרִיי דְעם אִישׁ הַזֶּה, בִּיסְטוּ נִישְׁט דְעם
קֵיסָרס פְּרֵיינְט; יְעדְעָר בֶּן אָדָם, וואָס מַאכְט זִיך אַלַיין פַּאַר אַ
מֶלֶךְ, אִיז מוֹרֵד-בַּמַּלְכוּת. אוּן וועְן פִּילָטוֹס הָאט גְעהְערְט דִי
דָאזִיקְע רֵייד, הָאט עֶר אַרוֹיסְגְעבְּרַאכְט רַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ, אוּן
הָאט זִיך אַנִידְערְגְעזְעצְט אוֹיף דְעם כִּסֵּא-הַמִּשְׁפָּט, אוֹיף דְעם
פְּלַאץ, וואָס הֵייסְט לִיתָאסְטְרוֹטָאן, אוּן אוֹיף לָשׁוֹן-קוֹדֶשׁ, גַּבּתָא.
אוּן עס אִיז גְעוועְן עֶרֶב-פֶּסַח, אַרוּם דְעָר זְעקְסְטְעָר שָׁעָה. אוּן עֶר

האָט געזאָגט צו די אנשי יהודה: זע איז אייער מֶלך! אוּן זיי האָבּן געשריגן: אַוועק מיט אים, אַוועק מיט אים, אויפהענגע על-דער בּוֹים אים! זאָגט צו זיי פִּילָטוֹס: זאָל איך אויפהענגע על-דער בּוֹים אייער מֶלך? אוּן די ראָשי-כֹּהַנים האָבּן געענטפערט: מיר האָבּן נישט קיין מֶלך, אַחוּץ דעם קֵיסר. דעמאָלט האָט ער אים איבּערגעגעבּן צו זיי, אויפהענגע על-דער בּוֹים צו ווערן. זיי האָבּן דעריבּער גענומען רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן ער האָט אַליין געטראָגן משיחס בּוים [בראשית כב, ו; דברים כא, כג], אוּן ער איז אַרויסגעגאַנגען צו דעם פּלאַץ, וואָס האָט געהייסן דער שיידל-פּלאַץ, אוּן איוף לָשון-קוֹדֶש הייסט ער גָלגָלתָּא. דאָרטן האָבּן זיי אים אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ], אוּן מיט אים צוויי אַנדערע, אויף יעדער זייט איינעם, אוּן רבי מֶלך המָשיחַ אין דער מיט. אוּן פִּילָטוֹס האָט אויך אָנגעשריבּן אַן אויפשריפט, אוּן האָט זי אַרויפגעטאָן אויף דעם בּוים; אוּן דאָרט איז געשטאַנען: יהושע/ישוע פּוּן נצֶרֶת, דער מֶלך פּוּן די יִידן. די דאָזיקע אויפשריפט האָבּן געלייענט אַ סַך יִידן, מחמת דער פּלאַץ, וואוּ רבי מֶלך המָשיחַ איז אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] געווָארן, איז געווען נאָענט פּוּן דער שטאָט; אוּן דאָס איז געווען געשריבּן אויף לָשון-קוֹדֶש, לאַטיַינישׁ, אוּן אין גריכיש. אוּן די ראָשי-כֹּהַנים פּוּן די יִידן האָבּן געזאָגט צו פִּילָטוֹס: שרייב נישט: דער מֶלך פּוּן די יִידן, נייערט אַז ער האָט געזאָגט: איך בּין דער מֶלך פּוּן די יִידן. אוּן פִּילָטוֹס האָט געענטפערט: וואָס איך האָבּ געשריבּן, האָבּ איך געשריבּן. אוּן די זעלנער, בּעת זיי האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ אויפהענגע על-דער בּוֹים, האָבּן גענומען זיינע מַלבּושים אוּן געמאַכט פיר חֲלָקים, פּאַר יעדן זעלנער אַ חֵלֶק, אוּן אויך זיין כּתֹּנֶת [בראשית לז, כג; ויקרא טז, ד]. אוּן דער כּתֹּנֶת

איז געווען אָן אַ נאָט, געוועבט פון אויבן דורך און דורך. זיי האָבן דעריבער געזאָגט איינער צום אַנדערן: לאָמיר אים נישט צעריייסן, נייערט וואַרפן גורל אויף אים, וועמעס ער זאָל זיין; כדי דער פָּסוק זאָל מקוים ווערן: יְחַלְקוּ בְגָדַי לָהֶם וְעַל-לְבוּשִׁי יַפִּילוּ גוֹרָל, זיי האָבן צעטיילט מיינע בגָדים צווישן זיך; און איבער מיין געוואָנט האָבן זיי געוואָרפן גורל [תהלים כב,יט]. און אַזוי האָבן די זעלנער געטאָן; און ביי דעם בוים פון רבי מֶלך המָשיחַ זענען געשטאַנען זיין אֵם, און אָחות פון זיין אֵם [מרק' טו,מ; מתי כז,נו; מתי כ,כ], מִרְיָם דאָס אִשָׁה פון קלוֹפָּסן [לוקס כד, יח], און מִרְיָם פון מַגדָלָה [לוקס ח, ב-ג; יוח' כ, א-יח]. און בעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזען זיין אֵם, און דעם תַּלמיד, וועמען ער האָט ליב געהאָט, שטיין דערבייַ, האָט ער געזאָגט צו זיין אֵם: אִשה, הִנֵּה דיין זון! דערנאָך האָט ער געזאָגט צו דעם תַּלמיד: הִנֵּה דיין אֵם! און פון יענער שָׁעה אָן האָט דער תַּלמיד זי גענומען צו זיך. און אַזוי האָט רבי מֶלך המָשיחַ, ווייל ער האָט געוואוסט, אַז אַלצדינג איז שוין פאַרענדיקט, און כדי דער פָּסוק זאָל מקוים ווערן, האָט ער געזאָגט: איך בין דאָרשטיק. און דאָרט איז געשטאַנען אַ כֶּלי פול מיט שְׁאוֹר; און זיי האָבן אַרויפגעטאָן אַ שוואָם פול מיט שְׁאוֹר אויף אַן אֵזוֹב-שטענגל, און עס דערלאַנגט צו זיין מויל [תהיל סט, כב]. און אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט גענומען דעם שְׁאוֹר, האָט ער געזאָגט: נִשלַם! און ער האָט גענייגט זיין קאָפּ, און אויסגעהויכט משיחס נשָמה [מה"ש טז, ז]. און ווארים עס איז געווען עֶרֶב-שבּת, און כדי די גופים זאָלן נישט פאַרבלייַבן אויפן בוים איבער שַבּת-- מחמת יענער שַבּת איז געווען אַ שַבָּת גָדוֹל -- האָבן די יִדן געבעטן ביי פִּילָטוֹס, אַז מען זאָל צעברעכן זייערע פיס, און אוועקנעמען. און די זעלנער זענען געקומען, און האָבן צעבראָכן די פיס פון דעם ערשטן, און פון דעם אַנדערן, וואָס

איז מיט אים אויפהענגע על-דער בּוֹים געווָארן; אָבּער וועז זיי זענען געקומען צו רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן האָבּן געזען, אַז ער איז שוין נִפְטָר, האָבּן זיי נישט צעבּראָכן זיינע פיס. אָבּער איינער פוּן די זעלנער האָט מיט אַ שפּיז געשטאָכן זיין זייט, אוּן עס איז בּאַלד אַרויסגעקומען דָּם אוּן מַיִם [יוח"א ה, ח]. אוּן דער, וואָס האָט עס געזען, האָט עֵדות געזאָגט - אוּן זיין עֵדות איז אֱמת, אוּן ער ווייסט, אַז ער זאָגט אֱמת - כּדי אויך איר זאָלט גלויבּן. מחמת דאָס איז געשען, כּדי דער פָּסוק זאָל מקוּים ווערן: וְעֶצֶם לֹא־תִשָּׁבְרוּ בוֹ, קיין בּיין פוּן אים זאָל נישט ווערן צעבּראָכן [שמות יב, מו]. אוּן ווידער זאָגט אָן אַנדערער פָּסוק: וְהִבִּיטוּ אֵלָיו אֶת אֲשֶׁר־דָּקָרוּ, זיי וועלן קוּקן אויף אים, וועמען זיי האָבּן געשטאָכן [זכריה יב, י]. אוּן אַזוי האָט יוֹסף פוּן רָמָתַיִם, וואָס איז געווען אַ פאַרבּאָרגענער תַּלמיד פוּן רבי מֶלך המָשיחַ, אויס מוֹרא פאַר די אנשי יהודה, געבּעטן בּיי פִּילָטוֹס, אַז ער זאָל מעגן אַוועקנעמען גוּפָה פון רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן פִּילָטוֹס האָט אים געגעבּן דערלויבּעניש. ער איז דעריבּער געקומען, אוּן האָט אַוועקגענומען זיין גוּפָה. אוּן אויך נַקדִימוֹן, וואָס איז קוֹדם צוּ אים געקומען בּיינאַכט, איז געקומען אוּן האָט געבּראַכט אַ מישונג פוּן מִירע אוּן אַלאָען, אַן עֶרֶך פוּן הונדערט פונט. אוּן זיי האָבּן גענומען דעם גוּפָה פוּן רבי מֶלך המָשיחַ אוּן האָבּן אים אײַנגעוויקלט אין תּכריכים צוזאַמען מיט די בּשָׂמים, ווי עס איז דער מִנהג בּיי יִידן מקַבּר צוּ זיין. אוּן אין דעם אָרט, וואוּ ער איז אויפהענגע על-דער בּוֹים געווָארן, איז געווען אַ גאָרטן, אוּן אין דעם גאָרטן אַ קֶבר חָדָש, וואָס אין אים איז נאָך קיינער נישט געלייגט געווָארן. אוּן וואַרים עס איז שוין געווען עֶרֶב-שַׁבּת בּיי יִידן, אוּן דער קֶבר איז געווען נאָענט, האָבּן זיי דאָרטן אַריַינגעלייגט רבי מֶלך המָשיחַ.

כ אוּן אויף דעם ערשטן יוֹם נאָך דעם שַׁבָּת, בּשַׁעת עס איז נקָך

געווען טונקל, איז מִרְיָם פון מַגְדָּלָה געקומען צום קֶבר, און האָט געזען, אַז דער שטיין איז אַוועקגענומען געוואָרן פון דעם קֶבר. און זי איז געלאָפן, און איז געקומען צו שִׁמְעוֹן כֵּיפָא און צו דעם אַנדערן תַּלְמִיד, וועמען רבי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ האָט ליב געהאַט, און האָט צו זיי געזאָגט: זיי האָבן אַוועקגענומען הָאָדוֹן פון דעם קֶבר, און מיר ווייסן נישט וואו זיי האָבן אים געלייגט. און כֵּיפָא איז אַרויסגעגאַנגען, און דער אַנדערער תַּלְמִיד, און זיי זענען געגאַנגען צום קֶבר. און זיי זענען ביידע געלאָפן צוזאַמען, און דער אַנדערער תַּלְמִיד איז איבערגעלאָפן כֵּיפָא, און איז אָנגעקומען פריער צום קֶבר. און אַז ער האָט זיך אַיינגעבויגן און אַרײַנגעקוקט, האָט ער געזען די תַּכְרִיכִים ליגן; אָבער ער איז נישט אַרײַנגעגאַנגען. דערנאָך איז שִׁמְעוֹן כֵּיפָא אָנגעקומען נאָך אים, און ער איז אַרײַנגעגאַנגען אין דעם קֶבר אַריין; און ער האָט געזען די תַּכְרִיכִים ליגן, און דאָס טיכל, וואָס איז געווען אויף זיין קאָפּ, איז נישט געלעגן מיט די תַּכְרִיכִים, נייערט צונויפגעוויקלט אין אַ פלאַץ באַזונדער. און דערנאָך איז אַרײַנגעגאַנגען אויך דער אַנדערער תַּלְמִיד, וואָס איז פריער געקומען צום קֶבר, און ער האָט געזען, און געגלויבט. מחמת זיי האָבן נאָך נישט פאַרשטאַנען דעם פָּסוּק, אַז ער מוז אויפשטיין תְּחִיַּת-הַמֵּתִים. און די תַּלְמִידִים זענען דעריבער ווידער אַוועק צו זיך אַהיים. אָבער מִרְיָם איז געשטאַנען אין דרויסן בײַם קֶבר און האָט געווויינט. און, ווי זי האָט געווויינט, האָט זי זיך אַיינגעבויגן און האָט אַרײַנגעקוקט אין דעם קֶבר; און זי האָט געזען צוויי מַלְאָכִים אין ווײַסן זיצן, וואו דער גופֿה פון רבי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ איז געלעגן, איינער צוקאָפּנס, און איינער צופוסנס. און זיי האָבן צו איר געזאָגט: אִשָּׁה, פאַרוואָס ווײַנסטו? זאָגט זי צו זיי: ווארים זיי האָבן אַוועקגענומען אֲדוֹנִי, און איך ווייס נישט, וואו זיי האָבן אים

געלייגט. אוּן בּעת זי האָט דאָס געזאָגט, האָט זי זיך
אויסגעדרייט, אוּן געזען רבי מֶלך המָשיחַ שטיין, אָבּער זי האָט
נישט געוואוּסט, אַז דאָס איז יהושע/ישוע. זאָגט צוּ איר רבי
מֶלך המָשיחַ: אִשה, פאַרוואָס ווייַנסטוּ? וועמען זוּכסטוּ? אוּן
וואַרים זי האָט אים אָנגענוּמען פאַר דעם גערטנער, האָט זי צוּ
אים געזאָגט: האַר, אויבּ דוּ האָסט אים אַוועקגעטראָגן, זאָג
מיר, וואוּ דוּ האָסט אים געלייגט, אוּן איך וועל אים
אַוועקנעמען. זאָגט צוּ איר רבי מֶלך המָשיח: מִרְיָם! אוּן זי
האָט זיך אויסגעדרייט, אוּן צוּ אים געזאָגט אויף לָשון-קוֹדֶש:
רַבּוֹני, וואָס מיינט צוּ זאָגן: רַבִּי. זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ איר:
ריר מיך נישט אָן, מחמת איך בּין נאָך נישט אַרויפגעגאַנגען צוּ
דעם אלוקים הָאָב; נייערט גיי צוּ מיינע אַחים, אוּן זאָג זיי: איך
גיי אַרויף צוּ מיין אלוקים אָבִי אוּן אייער אלוקים הָאָב, אוּן צוּ
מיין אלוקים אוּן אייער אלוקים. אוּן מרְיָם פוּן מַגדאָלה איז
געגאַנגען אוּן האָט דערציילט די תַּלמידים: איך האָבּ געזען
הָאָדוֹן; אוּן אַז ער האָט צוּ איר געזאָגט די דאָזיקע זאַכן. אוּן
אין אָוונט פוּן יענעם יוֹם, דעם ערשטן יוֹם נאָך דעם שַׁבָּת, בּעת
די דַלְתוֹת זענען געווען פאַרשלאָסן, וואוּ די תַּלמידים זענען
געווען, אויס מוֹרא פאַר די אנשי יהודה, איז רבי מֶלך המָשיחַ
געקוּמען אוּן איז געשטאַנען צווישן זיי, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט:
שָׁלום-עַלֵיכֶם! אוּן בּעת ער האָט דאָס עזאָגט, האָט ער זיי
געוויזן זיינע הענט אוּן זיין זייט. אוּן די תַּלמידים האָבּן זיך
געפרייט, בּעת זיי האָבּן געזען הָאָדוֹן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ
האָט נאָכאַמאָל צוּ זיי געזאָגט: שָׁלום-עַלֵיכֶם! אַזוֹיווי דער
אלוקים הָאָב האָט מיך געשיקט, פוּנקט אַזוי שיק איך אייך. אוּן
אַז ער האָט דאָס געזאָגט, האָט ער אַ הויך געטאָן אויף זיי, אוּן
צוּ זיי געזאָגט: זייט מקַבּל דעם רוּחַ הַקוֹדֶש. וועמעס עבירה איר
זענט מוֹחל, פאַר די זענען זיי פאַרגעבּן; וועמעס עבירה איר

פַארהאַלט, זענען זיי פַארהאַלטן. אוּן תּאמָא, איינער פוּן די צוועלף, וועמען מען האָט גערופֿן: דער צווילינג, איז נישט געווען מיט זיי, בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז געקומען. די אַנדערע תַּלמידים האָבּן דעריבּער געזאָגט צוּ אים: מיר האָבּן געזען הָאָדוֹן. ער אָבּער האָט צוּ זיי געזאָגט: סיידן איך וועל זען דעם סימן פוּן די נעגל אין זיינע הענט, אוּן אַריַינטאָן מיין פינגער אין דעם סימן פוּן די נעגל, אוּן אַריַינטאָן מיין האַנט אין זיין זייט, וועל איך נישט גלויבּן. אוּן אין אַכט טעג אַרוּם זענען משיחס תַּלמידים ווידער געווען אין דעם בֵּית, אוּן תּאמָא איז געווען מיט זיי. אוּן בּעת די דַלְתוֹת זענען געווען פאַרשלאָסן, איז רבי מֶלך המָשיחַ געקומען אוּן איז געשטאַנען צווישן זיי, אוּן האָט געזאָגט: שָלום-עַלֵיכֶם! דערנאָך האָט ער געזאָגט צוּ תּאמָא: שטרעק אויס אַהער דיין פינגער, אוּן זע מיינע הענט; אוּן שטרעק אויס דיין האַנט, אוּן טוּ זי אַריין אין מיין זייט; אוּן זיי נישט אומגלויבּיק, נייערט גלויבּיק. האָט תּאמָא געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: מיין אָדוֹן אוּן מיין אלוקים! זאָגט צוּ אים רבי מֶלך המָשיחַ: ווייל דוּ האָסט מיך געזען, האָסטוּ געגלויבּט? אַשְרֵי איז די, וואָס האָבּן נישט געזען, אוּן דאָך האָבּן זיי געגלויבּט. אוּן נאָך אַ סַך אַנדערע נְסים האָט רבי מֶלך המָשיחַ געטאָן פאַר די תַּלמידים, וואָס זענען נישט פאַרשריבּן אין דעם דאָזיקן סֵפר. אָבּער די דאָזיקע זענען פאַרשריבּן, כּדי איר זאָלט גלויבּן, אַז יהושע/ישוע איז דער רֶבּי מלך המָשיחַ, דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער, אוּן אַז גלויבּנדיק זאָלט איר האָבּן חַיים אין זיין [השם יתברך] נאמען.

כא

אוּן אַזוי האָט זיך רבי מֶלך המָשיחַ ווידער אַנטפֿלעקט צוּ די תַּלמידים בּיי דעם יַם פוּן טְבֶרְיָה; אוּן ער האָט זיך אַנטפֿלעקט אויף דעם דאָזיקן אוֹקן: עס זענען געווען צוזאַמען שִמעוֹן כֵּיפָא אוּן תּאמָא, וועמען מען האָט גערופֿן דִידוּמוּס, אוּן

נתַנאֵל [יוח' א, מה-נא] פּון קָנָה אין גָלִיל, אוּן זִבדיס בָּנִים, אוּן נאָך צוויי אַנדערע פּון משיחס תַּלמידים. זאָגט שִמעוֹן כֵּיפָא צוּ זיי: איך גיי כאַפּן פיש. זאָגן זיי צוּ אים: מיר גייען אויך מיט דיר. אוּן זיי זענען אַרויסגעגאַנגען אוּן זענען אַריין אינם סִירה; אוּן יענע לַיְלָה האָבּן זיי גאָרנישט געכאַפּט. אוּן בּעת סע האָט שוין בּקֶר, איז יהושע/ישוע געשטאַנען בּיים בּרעג; אָבּער משיחס תַּלמידים האָבּן נישט געוואוּסט, אַז דאָס איז יהושע/ישוע. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: יְלָדים, האָט איר עפּעס צוּ עסן? האָבּן זיי אים געענטפערט: לא. אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: וואַרפּט די נעץ אויף דער רעכטער זייט פּונם סִירה, אוּן איר וועט געפינען. זיי האָבּן אריינגעוואָרפן, אוּן האָבּן זי נישט געקענט אַרויסציען צוליבּ די פיל פיש. אוּן יענער תַּלמיד, וועמען רבי מֶלך המָשיחַ האָט ליבּ געהאַט, האָט געזאָגט צוּ כֵּיפָא: דאָס איז הָאָדוֹן! אוּן אַז שִמעוֹן כֵּיפָא האָט געהערט, אַז דאָס איז הָאָדוֹן, האָט ער אַיינגעוויקלט זיין אַיינהיל אַרום זיך -מחמת ער איז געווען נאַקעט - אוּן האָט זיך אַרַיינגעוואָרפן אין יַם אַריין. אָבּער די אַנדערע תַּלמידים זענען געקומען אינם סִירה, מחמת זיי זענען געווען נישט ווייט פּון דער יַבָּשה, נייערט אַן עֶרֶך פּון צוויי הונדערט איילן ווייט, אוּן האָבּן געשלעפּט די נעץ פּול מיט פיש. אוּן אַז זיי זענען אַרויס אויף דער יַבָּשה, האָבּן זיי געזען אַ הָדְלָקָה פּון קוילן, אוּן פיש ליגן אויף אים, אוּן מַצה. זאָגט צוּ זיי רבי מֶלך המָשיחַ: בּרענט אַהער פּון די פיש, וואָס איר האָט איצט געכאַפּט. אוּן שִמעוֹן כֵּיפָא איז אַרויפגעגאַנגען, אוּן האָט אַרויסגעצויגן די נעץ אויף דער יַבָּשה, פּול מיט גרויסע פיש, הונדערט דריי אוּן פופציק; אוּן הַגַם עס זענען געווען אַזויפיל, איז די נעץ נישט צעריסן געוואָרן. זאָגט צוּ זיי רבי מֶלך המָשיחַ: קוּמט אוּן בּייסט איבּער. אוּן קיינער פּון די תַּלמידים האָט זיך נישט דערוועגט צוּ פרעגן בּיי אים: מִי אַתָּה?

מחמת זיי האָבן געוואוסט, אַז דאָס איז הָאָדוֹן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט גענעענט אוּן גענומען די מַצה, אוּן זי זיי געגעבּן, אוּן אַזוי אויך די פיש. דאָס איז שוין דאָס מאָל שלישית, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אַנטפּלעקט צוּ די תַּלמידים, אַזוי ווי ער איז אויפגעשטאַנען תּחַיַת-הַמֵתים. אוּן אַז זיי האָבּן געהאַט איבּערגעבּיסן, זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ שִמעוֹן כֵּיפָא: שִמעוֹן בַּר-יוֹנָה, האָסטוּ מיך מער ליבּ ווי די דאָזיקע? זאָגט ער צוּ רבי מֶלך המָשיחַ: כֵּן, אֲדוֹנִי; דוּ ווייסט, אַז איך האָבּ דיך ליבּ. זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים : פיטער מיינע לעמער. זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ ווידער צוּ אים אַ צווייט מאָל: שִמעוֹן בַּר-יוֹנָה, האָסטוּ מיך ליבּ? זאָגט ער צוּ רבי מֶלך המָשיחַ: כֵּן, אֲדוֹנִי; דוּ ווייסט, אַז איך האָבּ דיך ליבּ. זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים: היט מיינע שאָף. זאָגט ער צוּ אים דאָס מאָל שלישית: שִמעוֹן בַּר-יוֹנָה, האָסטוּ מיך ליבּ? כֵּיפָא האָט זיך מצַער מיט עָגמַת נֶפֶש געווען, ווארים ער האָט צוּ אים געזאָגט דאָס מאָל שלישית: האָסטוּ מיך ליבּ? אוּן ער האָט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ
געזאָגט: אֲדוֹנִי, דוּ ווייסט אַלצדינג; דוּ ווייסט, אַז איך האָבּ דיך ליבּ. זאָגט צוּ אים רבי מֶלך המָשיחַ: רַע אֶת צֹאנִי. באֱמת, באֱמת, איך זאָג דיר, בּעת דוּ ביסט געווען יונג, האָסטוּ דיך אָנגעגורט, אוּן ביסט גענאַנגען וואוהין דוּ האָסט געוואָלט; אָבּער בּעת דוּ וועסט זיין אַלט, וועסטוּ אויסשטרעקן דיינע הענט, אוּן אַן אַנדערער וועט דיך אָנגורטן אוּן פירן, וואוהין דוּ ווילסט נישט. אוּן דאָס האָט ער גערעדט, כּדי מרַמֵז צוּ זיין מיט וואָסער מִין על קידוש ה' מָוֶת ער וועט אַכּפּערן ה'. אוּן נאָך די דאָזיקע רייד, האָט ער צוּ אים געזאָגט: גיי מיר נאָך. אוּן כֵּיפָא האָט זיך אויסגעדרייט, אוּן געזען דעם תַּלמיד נאָכגיין, וועמען רבי מֶלך המָשיחַ האָט ליבּ געהאַט, וואָס האָט זיך אויך בּיי דער סעוּדה אָנגעלענט אויף זיין חֵיק, אוּן ער האָט געזאָגט: אֲדוֹנִי,

וער איז דער, וואָס טוט דיך איבערענטפערן? אוּן אַז כֵּיפָּא האָט אים געזען, האָט ער געזאָגט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ: אֲדוֹנִי, וְהוּא מָה? זאָגט צוּ כֵּיפא רבי מֶלך המָשיחַ: אויבּ איך וויל, אַז ער זאָל פאַרבּלייַבּן, בּיז איך קוּם, וואָס גייט דאָס דיך אָן? דוּ גיי מיר נאָך. אוּן דאָס דאָזיקע דָּבָר האָט זיך פאַרשפּרייט צווישן די אַחִים במשיח, אַז יענער תַּלמיד וועט נישט שטאַרבּן; אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט נישט געזאָגט צוּ אים, אַז ער וועט נישט שטאַרבּן, נייערט: אויבּ איך וויל, אַז ער זאָל פאַרבּלייַבּן בּיז איך קוּם, וואָס גייט דאָס דיך אָן? דאָס איז דער תַּלמיד, וואָס זאָגט אֱדות אויף די דאָזיקע זאַכן, אוּן וואָס האָט דאָס פאַרשריבּן; אוּן מיר ווייסן, אַז זיין אֱדות איז אֱמת. אוּן עס זענען אויך פאַראַן אַ סַך אַנדערע זאַכן, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט געטאָן; אוּן וואָלט מען זיי אַלע בּאַזונדער פאַרשריבּן, מיין איך, אַז אַפילו די גאַנצע וועלט וואָלט נישט געקענט אַריינגענעמען די ספָּרים, וואָס וואָלטן אָנגעשריבּן געוואָרן.

מַה"ש

א אין דעם ערשטן סֵפר [לוק'], אָ טעאָפילוס, האָבּ איך געשריבּן פוּנוועגן אַלץ, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט אָנגעהויבּן צוּ טאָן אוּן צוּ לערנען, בּיז דעם יוֹם, אין וועלכן ער איז אַרויפגענומען געוואָרן, אַזוי ווי ער האָט דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ געגעבּן געבּאָט צוּ משיחס שלִיחים, וועמען רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויסדערוויילט; צוּ וועמען ער האָט זיך אויך אַנטפּלעקט אַ לעבּדיקער נאָך זיינע יסוּרים דורך אַ סַך באַווייזן, בּעת ער האָט זיך צוּ זיי באַווּיזן אין מֶשך פוּן פערציק טעג, אוּן האָט גערעדט צוּ זיי פוּנוועגן דעם מַלכוּת ה'. אוּן בּעת ער איז מיט זיי געווען פאַרזאַמלט אינאיינעם אין אַ יחידות, האָט ער זיי

באַפוילן נישט אָפּצוקערן פּון ירושָׁלַיִם, נייערט צו וואַרטן אויף דער הַבטָחה פּון דעם אלוקים הָאָב, פּון וואָס, האָט ער געזאָגט, איר האָט געהערט פּון מיר; מחמת יוֹחָנָן האָט מקוה געטוֹבלט מיט מַיִם, אָבּער איר וועט מקוה געטוֹבלט ווערן מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ בּקָרוב, נאָך די דאָזיקע טעג. דעריבּער, בּעת זיי זענען זיך צוזאַמענגעקומען אין אַ יחידות, האָבּן זיי אים געפרעגט, אַזוי צו זאָגן: אֲדוֹנֵנוּ, וועסטו אין דער איצטיקער צייט ווידער אויפריכטן דאָס מַלכוּת צוּ יִשׂרָאל? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: עס איז נישט פאַר אייך צוּ וויסן די צייטן, אָדער זמַנים, וואָס דער אלוקים הָאָב האָט בּאַשטימט אין זיין אייגענעם רשות. אָבּער איר וועט קריגן גבורה, ווען דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ וועט קומען אויף אייך; אוּן איר וועט זיין מיינע עֵדות אין ירושָׁלַיִם, אוּן אין גאַנץ יהודה, אוּן אין שומרוֹן, אוּן בּיז צום סוֹף פּון דער ערד. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געזאָגט, איז ער פאַר זייערע אויגן אַרויפגענומען געוואָרן; אוּן אַ וואָלקן [דניאל ז, יג] האָט אים צוגענומען פּון זייערע אויגן. אוּן בּשַׁעת זיי האָבּן געקוקט גלייך צום שָׁמַיִם ווי ער איז אַרויפגעגאַנגען, הִנֵּה צוויי אֲנָשִׁים זענען געשטאַנען בּיי זיי אין ווייסע קליידער, אוּן האָבּן געזאָגט: איר בְּנֵי אָדָם פּון גָּלִיל, פאַרוואָס שטייט איר אוּן קוקט צום שָׁמַיִם? דער דאָזיקער יהושע/ישוע, וואָס איז אַרויפגענומען געוואָרן פּון אייך אין שָׁמַיִם אַריין, וועט קומען אויף אַזאַ אוֹפן, ווי איר האָט אים געזען גיין אין שָׁמַיִם אַריין. דעמאָלט האָבּן זיי זיך אומגעקערט קיין ירושָׁלַיִם פּון דעם הָר, וואָס הייסט הַר-הַזֵּיתים, וואָס איז נאָענט פּון ירושָׁלַיִם, אַ גאַנג פּון אַ תּחוּם-שַׁבּת. אוּן בּעת זיי זענען אַריינגעקומען, זענען זיי אַרויפגעגאַנגען אין דעם אויבּערשטן חֵדר אַריין, וואוּ זיי זענען אײַנגעשטאַנען: כֵּיפָא אוּן יוֹחָנָן, אוּן יַעקֹב אוּן אַנדריי, פּיליפּוס אוּן תּוֹמָא, בַּר-תַּלמַי אוּן מַתתיהו, יַעקֹב בֶּן-חַלפַי, אוּן שִׁמעוֹן

דער קָנָאי, אוּן יהוּדה בֶּן-יַעקֹב. די אַלע האָבּן אינאיינעם כּסֵדר פאַרבּראַכט אין תּפִילה טאָן, מיט די נָשים, אוּן מִרְיָם, די אֵם פוּן רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן מיט זיינע אחים. אוּן אין די דאָזיקע טעג איז כֵּיפָּא אויפגעשטאַנען אין דער מיט פוּן די אחים -- אוּן די צאָל פוּן די פאַרזאַמלטע איז געווען אַן אֶרֶך פוּן הונדערט אוּן צוואַנציק מענטשן -- אוּן האָט געזאָגט: אחים במשיח, עס איז געווען נייטיק אַז דער פָּסוק זאָל מקוּים ווערן, פוּן וואָס דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ האָט פאָרויסגעזאָגט דורך דעם מויל פוּן דָּוִד וועגן יהוּדהן, וואָס איז געווען דער אָנפירער פוּן די, וואָס האָבּן געפאַנגען גענומען רבי מֶלך המָשיחַ [תהלים מא, י]; מחמת ער איז געווען געציילט צווישן אונדז, אוּן האָט מקַבּל געווען זיין חֵלֶק אין דער דאָזקער עַבוֹדה. אוּן ער האָט זיך געקויפט אַ שָׂדֶה מיט דעם שׂכַר פוּן זיין רֶשַׁע; אוּן ער איז געפאַלן אויפן קאָפּ, אוּן האָט געפּלאַצט אין צווייען, אוּן אַלע זיינע אינגעווייֶדן זענען אויסגעגאָסן געוואָרן. אוּן דאָס איז באַקאַנט געוואָרן פאַר אַלע באַוואוינער פוּן ירוּשָׁלַיִם, אַזוי, אַז אין זייער לָשון איז דאָס שָׂדֶה געוּפן געוואָרן חֲקַל-דְּמָא, וואָס איז טײַטש: דאָס שָׂדֶה פוּן דָּם. מחמת סע שטייט געשריבּן אין דעם סֵפר תּהִלים: תְּהִי־טִירָתוֹ נְשַׁמָּה וְאַל־יְהִי בָּהּ יוֹשֵׁב 'וְגַם 'פְּקֻדָּתוֹ יִקַּח אַחֵר, זאָל זיין יִשוּב ווערן פאַרוויסט, אוּן זאָל קיינער דערין נישט וואוינער, אוּן זיין אָרט זאָל אַן אַנדערער פאַרנעמען [תהלים סט,כו; קט,ח]. דעריבּער מוּז איינער פוּן די דאָזיקע אֲנָשִׁים, וואָס זענען געגאַנגען מיט אונדז די גאַנצע צייט, בּעת הָאָדוֹן יהושע/ישוע איז אַריינגעגאַנגען אוּן אַרויסגעגאַנגען צווישן אונדז, אָנהייבּנדיק פוּן יוֹחָנָס מקוה טבִילה, בּיז דעם יוֹם, ווען ער איז פוּן אונדז אַרויפגענומען געוואָרן, פוּן די דאָזיקע מוּז איינער ווערן מיט אונדז אַן עֵדות פוּן משיחס תּחִית-הַמֵּתים. אוּן זיי האָבּן אויפגעשטעלט צוויי: יוֹספן, וועמען מען האָט גערופן בַּר-שַׁבָּא,

אוּן וואָס הָאט געהאַט דעם צוּנאָמען יוסטוּס, אוּן מַתִּיָא. אוּן זיי הָאבּן מִתפַּלֵל געווען אוּן געזאָגט: דוּ, אֲדוֹנָי, וואָס ווייסט די לְבָבוֹת פוּן אַלע בְּנֵי אָדָם, ווייז אָן פוּן די דאָזיקע צוויי דעם, וועמען דוּ האָסט אויסדערווײלט צוּ פאַרנעמען דעם פּלאַץ פוּן דער דאָזיקער עֲבוֹדה אוּן שלִיחוּת, פוּן וועלכער יהוּדה איז אָפּגעפאַלן, כְּדי ער זאָל גיין צוּ זיין אייגענעם אָרט. אוּן זיי הָאבּן געווארפן גוֹרל פוּנוועגן זיי, אוּן דער גוֹרל איז געפאַלן אויף מַתִּיָאן; אוּן ער איז געציילט געוואָרן מיט די עלף שלִיחים.

ב אוּן בּעת די זיבן שַׁבָּתים זענען דערפילט געוואָרן אין דעם יוֹם פוּן שבוּעות, זענען זיי געווען אַלע צוּזאַמען אין איין אָרט. אוּן פּלוֹצים איז געקוּמען פוּן שָׁמַיִם אַ רַעש ווי דאָס יאָגן פוּן אַ שטאַרקן ווינט, אוּן ער האָט אָנגעפילט דאָס גאַנצע בֵּית, וואוּ זיי זענען געזעסן. אוּן עס הָאבּן זיך באַוויזן צוּ זיי צונגען אַזוֹיווי פוּן אֵש, וואָס הָאבּן זיך פוּנאַנדערגעטיילט, אוּן זיי הָאבּן זיך געזעצט אויף יעדען איינעם פוּן זיי. אוּן זיי זענען אַלע געוואָרן אָנגעפילט מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אוּן הָאבּן אָנגעהויבּן צוּ רעדן מיט אַנדערע לשוֹנות [מרק' טז, יז בִּלשוֹנוֹת חֲדָשוֹת יְדַבְּרוּ], ווי דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ האָט זיי געגעבּן צוּ רעדן. אוּן עס הָאבּן געוואוינט אין ירוּשָׁלַיִם יִידן, יִרְאֵי-שָׁמַיִם, פוּן יעדער אוּמה אוּנטערן שָׁמַיִם. אוּן ווען דער דאָזיקער רַעש איז געהערט געוואָרן, איז דאָס עם זיך צוּזאַמענגעלאָפן, אוּן איז פאַרטוּמלט געוואָרן, ווארים יעדער האָט זיי געהערט רעדן אין זיין אייגענעם לָשון. אוּן זיי זענען אַלע נִבהל אוּן נִשתּוֹמם געוואָרן, אוּן האָבּן געזאָגט: זענען נישט אָט-די אַלע, וואָס רעדן, גָּלִילִעִ֖ער? אוּן וויאַזוי הערן מיר זיי, איטלעכן אין אוּנדזער אייגענעם לָשון, אין וועלכן מיר זענען געבּוירן געוואָרן? די פוּן פָּרַס אוּן מָדַי, אוּן עֵילָמער, אוּן די באַוואוינער פוּן אַרַם-נַהֲרַיִם, פוּן יהוּדה אוּן קאַפּאַדאָקיע, פוּן פאָנטוּס אוּן אַסְיָה, פוּן פריגיע אוּן

פּאַמפּיליע, פּון אֶרֶץ מִצרַיִם און די קאַנטן פּון ליבּיע אַרום קוּרינִי, אוּן די בּאַזוּכער, פּון רוים, יידן אוּן גֵּרים, קרעטער אוּן אַראַבּער, מיר הערן זיי רעדן אין אונדזערע לשׁונות די גְּדֻלּוֹת פּון ה׳. אוּן זיי זענען אַלע נִבהל אוּן נִשתּוֹמם געוואָרן, אוּן האָבּן געזאָגט איינער צום אַנדערן: וואָס בּאַטייט דאָס דאָזיקע? נאָר אַנדערע האָבּן געשפּעט, אוּן געזאָגט: זיי זענען פּוּל מיט זיסן וויין. אָבּער כֵּיפָא האָט זיך אויפגעשטעלט מיט די עלף, אוּן האָט אויפגעהויבּן זיין קוֹל, אוּן צו זיי געזאָגט: מענטשן יהוּדים, אוּן איר אַלע, וואָס וואוינט אין ירוּשָׁלַיִם, זייט וויסן אָט-וואָס, אוּן פאַרנעמט מיינע רייד. מחמת די דאָזיקע זענען נישט שִׁיכּוּר, ווי איר מיינט, ווארים עס איז ערשט די דריטע שָׁעה פּון יוֹם; נאָר דאָס דאָזיקע איז דאָס, וואָס עס איז געזאָגט געוואָרן דוּרך יוֹאֵל הַנָּבִיא: וְהָיָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים, נְאֻם אֱלֹקִים,

אֶשְׁפּוֹךְ אֶת־רוּחִי עַל־כָּל־בָּשָׂר וְנִבְּאוּ בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם;
בַּחוּרֵיכֶם חֶזְיוֹנוֹת יִרְאוּ וְזִקְנֵיכֶם חֲלֹמוֹת יַחֲלֹמוּן. וְגַם עַל עֲבָדַי וְעַל שְׁפָחוֹתַי בַּיָּמִים הָהֵמָּה אֶשְׁפֹּךְ אֶת־רוּחִי וְנִבְּאוּ. וְנָתַתִּי מוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְאוֹתוֹת בָּאָרֶץ מִתַּחַת, דָּם וָאֵשׁ וְתִמְרוֹת עָשָׁן.
הַשֶּׁמֶשׁ יֵהָפֵךְ לְחֹשֶׁךְ וְהַיָּרֵחַ לְדָם לִפְנֵי בוֹא יוֹם ה׳ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא
וְהָיָה כָּל אֲשֶׁר־יִקְרָא בְשֵׁם אדֹנָי יִמָּלֵט [יואל ג,א-ה]. אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל, הערט אויס די דאָזיקע רייד: יהושע/ישוע פּון נצֶרֶת, אַן אִיש, באַוויליקט פּון ה׳ פּאַר אייך דוּרך גבוּרות, אוּן נִסים ונפלאות, וואָס ה׳ האָט געטאָן דוּרך אים אין אייער מיט, ווי איר ווייסט אַליין. דעם דאָזיקן יהושע/ישוע, וואָס איז איבּערגעענטפּערט געוואָרן דוּרך דער בּאַשלאָסענער עֵצה אוּן פריערדיק וויסן פּון ה׳, האָט איר, דוּרך דער האַנט פּון רשָׁעים, אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] אוּן געהרגעט. אָבּער ה׳ האָט אים אויפגעוועקט, אַזוי ווי ער האָט אויפגעלייזט די יסוּרים פּון

מָוֶת, ווארים עס איז נישט געווען מעגלעך, אַז ער זאָל פון אים געהאַלטן ווערן. מחמת דָּוִד זאָגט פונוועגן אים: שִׁוִּיתִי ה' לְנֶגְדִּי תָּמִיד, כִּי מִימִינִי בַּל־אֶמּוֹט. לָכֵן שָׂמַח לִבִּי וַיָּגֶל כְּבוֹדִי, אַף־בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח, כִּי לֹא־תַעֲזֹב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל, לֹא־תִתֵּן חֲסִידְךָ לִרְאוֹת שָׁחַת. תוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים, שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ [תהלים טז, ח-יא]. אֲנָשִׁים אַחִים , לאָזט מיך רעדן צו אייך מיט אַ פּתחון-פּה פונוועגן דָּוִד אָבֵינוּ, אַז ער איז נִפְטָר, און מע האָט אים באַגראָבן, און זיין קֶבר איז מיט אונדז ביז אויף היינטיקן יוֹם. אָבער אַזוי ווי ער איז געווען אַ נָבִיא, און האָט געוואוסט, אַז ה' האָט אים צוגעשוואירן מיט אַ שבוּעה, אַז פון דער פרוכט פון זיינע לענדן וועט ער זעצן איינעם אויף זיין כִּסֵּא [תהלים פט,ד,ה; שמואל ב' ז,יב-יג], האָט ער פאָרויסגעזען און גערעדט פון דעם רבי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ תְּחִיַּת-הַמֵּתִים, אַז ער וועט נישט איבערגעלאָזט ווערן אין שאוֹל, און אויך וועט זיין פלייש נישט זען קיין פאַרדאַרבּונג. דעם דאָזיקן יהושע/ישוע האָט ה' אויפגעוועקט, פון וואָס מיר אַלע זענען עֵדוֹת. דעריבער, ווייל ער איז דערהויבן צו דער רעכטער האַנט פון ה', און ווייל ער האָט מקַבּל געווען פון דעם אלוקים הָאָב די הַבטָחה פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, האָט ער אויסגעגאָסן דאָס, וואָס איר זעט און הערט. מחמת דָּוִד איז נישט אַרויף אין שָׁמַיִם אַריין, נייערט ער זאָגט אַליין: נְאֻם ה' לַאדֹנִי שֵׁב לִימִינִי עַד אָשִׁית אוֹיְבֶיךָ הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ. ה' האָט געזאָגט צו מיין האַר:

זעץ דיך ביי מיין רעכטער האַנט, ביז איך וועל מאַכן דיינע פיינט אַ פוסבענקל פאַר דיינע פיס [תהלים קי,א].

זאָל דעריבער דאָס גאַנצע בֵּית יִשְׂרָאֵל וויסן אויף זיכער, אַז ה' האָט געמאַכט דעם דאָזיקן יהושע/ישוע, וועמען איר האָט איבערגענטפערט אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת

שֶׁל מָשִׁיחַ] צוּ ווערן, פַאר אָדוֹן אוּן מָשִׁיחַ. אוּן ווי זיי האָבּן דאָס
געהערט, האָט עס זיי געשטאָכן אין לֵבָבוֹת, אוּן זיי האָבּן
געזאָגט צוּ כֵּיפָּא אוּן די אִיבּעריקע פוּן די שלִיחים: אֲנָשִׁים אַחִים ,
וואָס זאָלן מיר טאָן? אוּן כֵּיפָּא האָט צוּ זיי געזאָגט:
טוּט תּשׁוּבה, אוּן זאָל יעדער פוּן אייך מקוה געטוֹבלט ווערן אין
דעם נאָמען פוּן רבי מֶלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע פַאר דער
פַארגעבּונג פוּן אייערע עבירות; אוּן איר וועט באַקוּמען די
מַתָּנה פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. מחמת פַאר אייך איז די הַבטָחה,
אוּן פַאר אייערע יְלָדים, אוּן פַאר אַלע, וואָס זענען פוּן ווייטן,
וואָס ה' אלוקינו, וועט רוּפן צוּ זיך. אוּן מיט אַ סַך אַנדערע רייד
האָט ער עֵדות געזאָגט אוּן זיי מַזהיר געווען, אַזוי צוּ זאָגן: זייט
אייך ראַטעווועט זיך פוּן דעם דאָזיקן פאַרקרוּמטן דוֹר. אוּן די,
וואָס האָבּן אָנגענוּמען זיין דָּבָר, זענען מקוה געטוֹבלט געוואָרן,
אוּן עס זענען צוּגעקוּמען יענעם יוֹם אַרוּם דריי טויזנט נשָׁמוֹת.
אוּן זיי האָבּן זיך געהאַלטן פעסט אין דער תּוֹרָה פוּן די שלִיחים
[תּורת-רֶבּי מלך המָשִׁיחַ] אוּן אין זייער חַברוּתא, אין דעם בּרעכן
פוּן לֶחֶם [סעודת מָשִׁיחַ] אוּן אין תּפִילות. אוּן אַן אֵימה איז
געפאַלן אויף יעדר נשָׁמָה, אוּן אַ סַך נִסים ונפלאות זענען געשען
דוּרך די שלִיחים. אוּן אַלע, וואָס האָבּן געגלויבּט, זענען געווען
צוּזאַמען, אוּן האָבּן אַלצדינג געהאַט בּשוּתּפוּת; אוּן זיי האָבּן
פאַרקויפט זייער האָבּ אוּן גוּטס, אוּן האָבּן עס צעטיילט צוּ
אַלעמען, לויט איטלעכנס באַדערפעניש. אוּן פוּן יוֹם צוּ יוֹם
זענען זיי געווען באַשטענדיק מיט איין געמיט אין דעם
בֵּית-הַמקדש, אוּן זיי האָבּן געבּראָכן לֶחֶם אין די בָּתִּים, אוּן
האָבּן געגעסן זייער אֹכֶל מיט שִׂמְחָה אוּן מיט אַן תּם
לֵב. אוּן זיי האָבּן געלויבּט ה', אוּן האָבּן געפוּנען חֵן בּיים גאַנצן
עם, אוּן הָאָדוֹן מוסיף געווען פוּן יוֹם צוּ יוֹם יענע, וואָס זענען
נִיצול געוואָרן.

ג און כּיפּא און יוֹחָנָן זענען צוזאַמען אַרויפגעגאַנגען אין דעם בֵּית-הַמִקדש אַריין צו תּפילת-מִנחה, אין דער ניינטער שָׁעה. און אַ בן אדם, וואָס איז געווען פִּסֵּחַ פון זיין מוטערס טראַכט אָן, איז געטראָגן געוואָרן, און מע האָט אים יעדן יוֹם געלייגט בּיים שַׁעַר פון דעם בֵּית-הַמִקדש, וואָס האָט געהייסן דער שַׁעַר מְהֻדָּר, צו בּעטן נדָבות בּיי די, וואָס זענען אַריַינגעגאַנגען אין דעם בֵּית-המִקדש. און אַז ער האָט געזען כּיפּא און יוֹחָנָן האַלטן אין אַריַינגיין אין דעם בֵּית-המִקדש, האָט ער געבּעטן אַ נדָבה. און כּיפּא און יוֹחָנָן האָבּן אים שאַרף אָנגעקוּקט, און געזאָגט: קוק אויף אונדז. און ער האָט זיי בּאַטראַכט, און געהאָפט עפּעס צו באַקומען פון זיי. אָבּער כּיפּא האָט געזאָגט: זילבּער און זָהָב האָבּ איך נישט, נאָר וואָס איך האָבּ, גיבּ איך דיר: אין דעם נאָמען פון רבי מֶלך המָשיחַ יהושע/ישוע פון נצֶרת, שטיי אויף און גיי. און ער האָט אים אָנגענומען בּיי דער רעכטער האַנט, און האָט אים אויפגעשטעלט; און בּאַלד זענען זיינע פיס און קנעכלעך געשטאַרקט געוואָרן. און ער איז אויפגעשפּרונגען און איז געשטאַנען, און האָט אָנגעהויבּן צו גיין; און ער איז אַריַינגעגאַנגען מיט זיי אין דעם בֵּית-הַמִקדש, איז געגאַנגען און געשפּרונגען, און האָט געזאָגט בָּרוּך ה'. און דאָס כָּל הָאֲנָשִׁים האָט אים געזען גיין און געזאָגט בָּרוּך ה'. און זיי האָבּן דערקענט און אים, אַז דאָס איז דער, וואָס איז געזעסן און געבּעטן נדָבות בּיים שַׁעַר הַמְהֻדָּר פון דעם בֵּית-הַמִקדש; און זיי זענען געוואָרן פול מיט שטוינען און פאַרוואונדערונג איבּער דעם, וואָס איז מיט אים געשען. און בּעת ער האָט זיך געהאַלטן צו כֵּיפָּא און יוֹחָנָן, איז זיך דאָס כָּל הָאֲנָשִׁים צוזאַמענגעלאָפן צו זיי אין דעם אוֹלָם, וואָס האָט געהייסן אוֹלָם שלמֹה, און זיי האָבּן זיך שטאַרק געחידושט. און אַז כֵּיפָּא האָט

דאָס געזען, האָט ער זיך אָפּגערופן צום עם: איר בְּנֵי אָדָם פון יִשְׂרָאל, וואָס חידושט איר זיך איבער דעם דאָזיקן, אָדער וואָס קוקט איר אונדז אַזוי אָן, גלייך ווי מיר וואָלטן דורך אונדזער אייגענעם כּוח אָדער חֲסִידוּת אים געמאַכט גיין? ה' דער אלוקים פון אַבְרָהם, און פון יִצְחָק, און פון יַעֲקֹב, דער אלוקים פון אבותינו האָט פאַרהערלעכט זיין עֶבֶד יהושע/ישוע, וועמען איר האָט איבערגענטפערט, און פאַרלייקנט פאַר פִּילָטוֹס, ווען ער האָט בּדֵעה געהאַט אים צו לאָזן פריי. איר אָבער האָט פאַרלייקנט דעם קָדוש און צַדיק, און האָט געבעטן, מע זאָל אייך באַווילקן אַ רוֹצֵחַ, און האָט לאָזן טייטן דעם שַׂר הַחַיִּים, וועמען ה' האָט מחַיֵּה-מֵתים געווען; פון וואָס מיר זענען עֵדות. און דורך דער אֱמונה אין זיין [השם יתברך] נאמען פון יהושע/ישוע, האָט דאזיקן בן אדם, וועמען איר זעט און קענט, שטאַרק געמאַכט. זיין [השם יתברך] נאמען, יהושע/ישוע און די אֱמונה, וואָס קומט דורך אים, האָט אים געגעבּן די דאָזיקע רפואה-שלֵימה פאַר אייער אַלעמענס אויגן. און איצט, אֲנָשֵׁם אַחִים , איך ווייס, אַז איר האָט דאָס געטאָן אומוויסנדיק, פונקט ווי אייערע שָׂרים. אָבער וואָס ה' האָט פאָרויסגעזאָגט דורך דעם מויל פון אַלע נבִיאים, אַז זיין רבי מֶלך המָשיחַ וועט ליידן, האָט ער אַזוי אַרום מְמַלא געווען. דעריבער טוט תּשובה, און קערט אייך אום פון אייערע וועגן, כּדי אייערע זינד זאָלן אויסגעמעקט ווערן, און סע זאָלן קומען צייטן פון דערקוויקונג פון פאַר ה', און כּדי ער זאָל שיקן דעם רבי מֶלך המָשיחַ, וואָס איז פאַר אייך באַשטימט געווארן, יהושע/ישוע, וועמען דער שָׁמַיִם מוז מקַבּל זיין, ביז די צייטן, ווען סע וועט אויפגעריכט ווערן אַלצדינג, פון וואָס ה' האָט געערעדט דורך דעם מויל פון זיינע נבִיאים הַקְּדוֹשִׁים מֵעוֹלם. מֹשה [רבינו] האָט אויך געזאָגט: נָבִיא יָקִים לָכֶם ה' אֱלֹקֵיכֶם מִקֶּרֶב אֲחֵיכֶם, כָּמוֹנִי; אֵלָיו תִּשְׁמָעוּן

כְּכֹל אֲשֶׁר יְדַבֵּר אֲלֵיכֶם וְהָיָה כָּל הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא תִשְׁמַע אֶל הַנָּבִיא הַהוּא וְנִכְרְתָה מֵעַמֶּיהָ [דברים יח, טו, יט]. אוּן אַלע נבִיאים פוּן שמוּאֵלן אָן, אוּן דִי, וואָס זענען געווען נאָך אים, זיי האָבן אַלע גערעדט פוּן די דאָזיקע טעג. איר זענט די בְּנֵי נבִיאים אוּן בְּנֵי הַבְּרִית, וואָס ה' האָט געמאַכט מיט אייערע אָבות, בּעת ער האָט געזאָגט צוּ אַבְרָהם: וְנִבְרְכוּ בְזַרְעֲךָ כָּל מִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה [בראשית כב, יח]. פאַר אייך קוֹדם האָט ה' אויפגעשטעלט זיין עֶבֶד, אוּן אים געשיקט אייך צוּ בּענטשן, אוּן אָפּקערן יעדן בן אדם פוּן אייך פוּן אייערע שלעכטע מַעשִׂים.

ד אוּן בּעת זיי האָבן גערעדט צוּם עם, זענען אויפגעשטאַנען אויף זיי די כֹּהֲנים אוּן דער נגיד פוּן דעם בֵּית-הַמִקדש אוּן די צדוּקים, מחמת סע האָט זיי שטאַרק פאַרדראָסן, וואָס זיי האָבן געלערנט דאָס עם, אוּן געטאָן אָנזאָגן דוּרך יהושע/ישוע תּחִיַת-הַמֵתים. אוּן זיי האָבן אויסגעשטרעקט אויף זיי זייערע הענט, אוּן האָבן זיי אַריַינגעזעצט אין תּפיסה בּיז מָחָר [מאָרגן], מחמת עס איז שוין געווען אָוונט. אָבּער אַ סַך פוּן די, וואָס האָבן געהערט דאָס דָּבָר, האָבן געגלויבּט; אוּן די צאָל פוּן די בְּנֵי אָדָם האָט געגרייכט בּיז אַרוּם פינף טויזנט. אוּן עס איז געווען אויף מָחָר [מאָרגן], אַז זייערע שָׂרים, אוּן זקֵנים, אוּן סוֹפרים [רַבָּנִים], האָבן זיך פאַרזאַמלט אין ירוּשָׁלַיִם, אוּן חָנָן, דער כֹּהן-גָּדוֹל, איז דאָרט געווען, אוּן קַיָפָא אוּן יוֹחָנָן אוּן אלֶקסַנדער, אוּן אַלע, וואָס זענען געווען פוּן כֹּהן-גָּדולס מִשפָּחה. אוּן אַז זיי האָבן זיי אַוועקגעשטעלט אין דער מיט, האָבן זיי זיי געפרעגט: מיט וועלכן כּוֹח, אָדער אין וועלכן נאָמען, האָט איר דאָס געטאָן? דעמאָלט האָט כֵּיפָא, פוּל מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶש, צוּ זיי געזאָגט: הערט מיך אויס, איר שָׂרים פוּן דעם עם, אוּן איר זקֵנים; אויב מיר וועלן היינט אויסגעפאָרשט וועגן דער טוֹבה, וואָס מיר האָבן געטאָן דעם חוֹלה, דוּרך וואָס ער איז געהיילט

געווארן, זאָל דאָס זיין באַקאַנט פאַר אייך אַלע, אוּן פאַר דעם כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, אַז אין דעם נאָמען פוּן רבי מֶלֶך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע פוּן נצֶרֶת, וועמען איר האָט לאָזן אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ], אוּן וועמען ה' האָט מחַיֶּה-מֵתים געווען, אַז דורך אים טוט דער דאָזיקער בן אדם דאָ שטיין פאַר אייך געזונט. דאָס איז דער שטיין, וואָס איז פוּן אייך בּוימיַינסטערס פאַרוואָרפן געווארן, אוּן וואָס איז געווארן צום ראֹש פִּנָּה, ווינקל-שטיין [תהלים קיח, כב]. אוּן עס איז נישטאָ אין קיין שוּם אַנדערן קיין ישועה, מחמת עס איז אויך נישטאָ אוּנטער דעם שָׁמַיִם קיין אַנדערער נאָמען, וואָס איז געגעבּן געווארן צווישן בְּנֵי אָדָם, וואָס אין אים זאָלן מיר גערַאַטעוועט ווערן. אוּן אַז זיי האָבּן געזען די מוּטיקייט פוּן כֵּיפָא אוּן יוֹחָנָן, אוּן האָבּן פאַרשטאַנען, אַז זיי זענען געווען נישט קיין געלערנטע, נייערט איינפאַכע מענטשן, זענען זיי נִשתּוֹמם געווארן; אוּן זיי האָבּן דערקענט, אַז זיי זענען געווען מיט יהושע/ישוע. אוּן בּעת זיי האָבּן געזען דעם בן אדם , וואָס איז געהיילט געווארן, שטיין מיט זיי, האָבּן זיי גאָרנישט געקאָנט זאָגן אַנטקעגן דעם. זיי האָבּן זיי אָבּער באַפוילן אַרויסצוגיין מחוּץ דעם סַנהֶדרין, אוּן האָבּן זיך מיַעץ געווען צווישן זיך, אוּן געזאָגט: וואָס זאָלן מיר טאָן מיט די דאָזיקע בְּנֵי אָדָם? מחמת אַז אַ גרויסער נֶס איז דורך זיי געטאָן געווארן, איז קלאָר פאַר אַלע, וואָס וואוינען אין ירוּשָׁלַיִם, אוּן מיר קענען דאָס נישט פאַרלייקענען. אָבּער כּדי דאָס זאָל זיך נישט ווייטער פאַרשפּרייטן צווישן דעם עם [יִשְׂרָאֵל], לאָמיר זיי וואָרענען, פוּן איצט-אָן מער נישט צו רעדן צו קיינעם אין דעם דאָזיקן נאָמען. אוּן זיי האָבּן זיי גערופן, אוּן באַפוילן, בְּכלַל נישט צו רעדן, אָדער צו לערנען אין דעם נאָמען פוּן

יהושע/ישוע. אָבער כֵּיפֿא אוּן יוֹחָנָן האָבּן זיי געענטפערט: צי עס איז רעכט אין די אויגן פון ה', מיר זאָלן אייך מער געהאָרכן ווי ה', מִשפּט איר אַליין; מחמת מיר קענען נישט אַנדערש, נייערט נאָר רעדן פון דעם, וואָס מיר האָבּן געזען אוּן געהערט. אוּן זיי האָבּן זיי וויטער געוואָרנט, אוּן האָבּן זיי אָפּגעלאָזט, וויל זיי האָבּן גאָרנישט געפונען וויאַזוי זיי צוּ בּאַשטראָפן, צוליבּ דעם עם [יִשׂרָאֵל]; מחמת אַלע האָבּן געזאָגט בָּרוּך ה' פאַר דעם, וואָס איז געשען. מחמת דער בּן אדם איז געווען עלטער ווי פערציק יאָר, צוּ וועמען עס איז געטון געוואָרן דאָס דאָזיקע נֵס פון רִפּוּי. אוּן אַז מען האָט זיי אָפּגעלאָזט, זענען זיי געגאַנגען צוּ זייערע פריינט, אוּן האָבּן דערציילט אַלצדינג, וואָס די ראָשׁי-כֹּהַנים אוּן די זקֵנים האָבּן צוּ זיי געזאָגט. אוּן בּעת זיי האָבּן דאָס געהערט, האָבּן זיי אַלע צוזאַמען אויפגעהויבּן זייער קוֹל צוּ ה', אוּן האָבּן געזאָגט: אָ ה', אַתָּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם; אוּן וואָס דוּרך דעם מויל פון אָבִינוּ דָּוִד, דיין עֶבֶד, האָסטוּ געזאָגט דוּרך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ: לָמָּה רָגְשׁוּ גוֹיִם וּלְאֻמִּים יֶהְגּוּ־רִיק? יִתְיַצְּבוּ מַלְכֵי־אֶרֶץ וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ־יָחַד עַל־ה' וְעַל־מְשִׁיחוֹ [תהלים ב, א-ב]. מחמת בּאֱמֶת, אין דער דאָזיקער שטאָט האָבּן זיך פאַרזאַמלט קעגן דיין עֶבֶד הקָדוש יהושע/ישוע, וועמען דוּ האָסט געזאָלבּט, הוֹרדוס אוּן פּוֹנְטִיוּס פִּילָטוֹס מיט די גויים אוּן דיין עם יִשׂרָאל, צוּ טאָן וואָס דיין האַנט אוּן דיין עֵצה האָבּן פאָרויס גוֹזר געווען, סע זאָל געשען. אוּן איצט, אֲדוֹנָי, קוּק אויף זייערע דראָהוּנגען, אוּן בּאַווילּיק פאַר דיינע עֲבָדִים צוּ רעדן דיין דָּבָר מיט דער גאַנצער מוּטיקייט, בּעת דוּ טוּסט אויסשטרעקן דיין האַנט צוּ היילן, אוּן כּדי נִסים ונפלאות זאָלן געטאָן ווערן דוּרך דעם השם יתברך נאָמען פּוּן דיין עֶבֶד הַקָּדוֹש יהושע/ישוע. אוּן אַזוי ווי זיי האָבּן מִתפַּלֵל

געווען, האָט אויפגעציטערט דאָס אָרט, אין וועלכן זיי זענען געווען פאַרזאַמלט; אוּן זיי זענען אַלע געוואָרן פול מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אוּן זיי האָבּן גערעדט דאָס דָּבָר פוּן ה' מיט אוֹמֶץ לֵב. אוּן די קְהַל פוּן די מַאמִינים זענען געווען ווי פוּן איין לֵב אוּן נשָמה; אוּן קיין איינציקער פוּן זיי האָט נישט געזאָגט, אַז עפּעס פוּן די זאַכן, וואָס ער האָט פאַרמאָגט, איז זיין אייגנס, נייערט זיי האָבּן געהאַט אַלצדינג בשוּתפוּת. אוּן מיט כֹּחַ רַב האָבּן די שלִיחים אֵדות געזאָגט אויף דעם תחית-המתים פוּן הָאָדוֹן יהושע/ישוע; אוּן גָּדוֹל חֶסֶד איז געווען אויף זיי אַלע. אוּן עס איז אויך נישט געווען צווישן זיי קיינער, וואָס איז געווען נויטבאַדערפטיק; מחמת אַלע וואָס זענען געווען באַזיצערס פוּן לאַנד אוּן בָּתִּים, האָבּן דאָס פאַרקויפט, אוּן האָבּן געבּראַכט די הכנָסה פוּן דעם, וואָס איז פאַרקויפט געוואָרן, אוּן האָבּן דאָס אַוועקגעלייגט צוּ די פיס פוּן די שלִיחים: אוּן יעדן בן אדם איז פוּנאַנדערגעטיילט געוואָרן צוּ יעדן איינעם, לויט זיינע באַדערפענישן. אוּן יוֹסף, וואָס איז פוּן די שלִיחים גערופן געוואָרן מיט דעם צונאָמען בַּר-נַבָּא -- וואָס איז טייַטש: בֶּן הַנֶּחָמָה -- אַ לוִי, וואָס האָט געשטאַמט פוּן קַפְּרִיסִין, האָט פאַרקויפט אַ שָׂדֶה, וואָס האָט אים געהערט, אוּן האָט געבּראַכט דאָס געלט, אוּן עס געלייגט צוּ די פיס פוּן די שלִיחים.

ה אָבּער איינער אַ מאַן מיט דעם נאָמען חנַנְיָה, מיט זיין אִשָּׁה שַׁפִּירָה, האָבּן פאַרקויפט אַן אַרבּטייל, אוּן מיט וויסן פוּן זיין אִשָּׁה האָט ער באַהאַלטן אַ טייל פוּן דער הַכנָסה, אוּן ער האָט געבּראַכט בּלויז אַ חֵלֶק, אוּן האָט אים געלייגט צוּ די פיס פוּן די שלִיחים. אוּן כֵּיפָּא האָט געזאָגט: חַנַנְיָה, פאַרוואָס האָט השָׂטָן אָנגעפילט דיין לֵב צוּ לייקענען צום רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אוּן צוּ באַהאַלטן אַ חֵלֶק פוּן דער הַכנָסה פוּן דעם שָׂדֶה? בּעת עס

איז געבליבן נישט פאַרקויפט, איז עס דען נישט געווען דיין אייגנס? אוּן אַזוי ווי עס איז פאַרקויפט געוואָרן, איז עס דען נישט געווען אין דיין רשות? ווי קומט עס, וואָס דוּ האָסט פאַרטראַכט אוּן באַשלאָסן די דאָזיקע זאַך אין דיין לֵב? נישט פאַר בְּנֵי אָדָם האָסטוּ געלייקנט, נייערט פאַר ה'. אוּן אַז חַנַנְיָה האָט געהערט די דאָזיקע רייד, איז ער אַנידערגעפאַלן, אוּן איז אויסגעגאַנגען. אוּן אַ גרויסע מורא איז געפאַלן אויף אַלע, וואָס האָבן דאָס געהערט. אוּן די יוּנגעלייט זענען אויפגעשטאַנען אוּן האָבן אים אַרומגעוויקלט, אוּן זיי האָבן אים אַרויסגעטראָגן, אוּן אים מקַבּר געווען. אוּן אין דריי שָׁעה אַרום איז זיין אִשָּׁה, נישט געוואוּסט וואָס דאָ איז געשען, אַריַינגעקומען. אוּן כֵּיפָא האָט צוּ איר געזאָגט: זאָג מיר, צי האָט איר פאַרקויפט דאָס שָׂדֶה פאַר אַזויפיל אוּן אַזויפיל? אוּן זי האָט געזאָגט: כֵּן, פאַר אַזויפיל אוּן אַזויפיל. האָט כֵּיפָא צוּ איר געזאָגט: ווי קומט עס, וואָס איר האָט אַפגעמאַכט אינאיינעם צוּ פרוּאוון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פוּן ה'? הִנֵּה, די פיס פוּן די, וואָס האָבן מקַבּר געווען דיין בַּעַל, זענען בּיי דער פֶּתַח, אוּן זיי וועלן דיך אַרויסטראָגן. אוּן זי איז באַלד אַנידערגעפאַלן צוּ זיינע פיס, אוּן איז אויסגעגאַנגען. אוּן די יוּנגעלייט זענען אַריַינגעקומען, אוּן האָבן זי געפוּנען אַ טויטע, אוּן זיי האָבן זי אַרויסגעטראָגן, אוּן זי מקַבּר געווען בּיי איר בַּעַל. אוּן אַ גרויסע מורא איז געפאַלן אויף דער גאַנצער הברית החדשה קהילה, אוּן אויף אַלע, וואָס האָבן דאָס געהערט. אוּן דוּרך די הענט פוּן די שלִיחים זענען אַ סַך נְסִים ונפלאות געטאָן געוואָרן צווישן דעם עם [יִשְׂרָאֵל]. אוּן זיי זענען אַלע געווען צוזאַמען אין אוּלָם שלֹמֹה. אָבער פוּן די איבעריקע האָט זיך קיינער נישט דערוועגט צוּ באַהעפטן אין זיי; נאָר דאָס עם האָט זיי שטאַרק געשאַצט. אוּן אַ סַך מַאמִינים זענען

צוגעשטאַנען צו הָאדוֹן, אַ גרויסער עוֹלם פוּן גְּבָרִים אוּן פוּן נָשים; אַזי, אַז זיי האַבן אַפילו די חוֹלים אַרויסגעטראָגן אין די גאַסן אַרויס, אוּן האַבן זיי געלייגט אויף בעטן אוּן געלעגערס, כדי, וועַן כֵּיפָּא וועט פאַרבײַגיין, זאָל כאַטש זיין שאָטן פאַלן אויף עמיצן פוּן זיי. אוּן עס איז זיך אויך צוזאַמענגעקומען דאָס עם פוּן די שטעט אַרום ירוּשָׁלַיִם, אוּן זיי האַבן געבראַכט די חוֹלים, אוּן די, וואָס זענען געווען געפּלאָגט מיט שדים, אוּן זיי זענען אַלע געהיילט געוואָרן.

אוּן דער כֹּהן-גָּדול איז אויפגעשטאַנען, אוּן די אַלע, וואָס זענען געווען מיט אים, דאָס איז, די כּיתּה פוּן די צדוּקים, אוּן זיי זענען געוואָרן מָלא קִנאה, אוּן זיי האַבן געלייגט הענט אויף די שלִיחים, אוּן האַבן זיי אַרײַנגעזעצט אין דער שטאָטישער בֵּית הַסֹּהַר. אָבער אַ מַלאַך ה' האָט בײַנאַכט געעפנט די דַּלְתוֹת פוּן דער בֵּית הַסֹּהַר, אוּן האָט זיי אַרויסגעבראַכט, אוּן געזאָגט: גייט אוּן שטעלט זיך אַוועק אין דעם בֵּית-הַמִקדש, אוּן רעדט פאַר דעם עם כָּל דִּבְרֵי הַחַיים הָאֵלֶּה. אוּן אַז זיי האַבן דאָס געהערט, זענען זיי אין דער פרי אַרײַנגעגאַנגען אין דעם בֵּית-הַמִקדש, אוּן האַבן געלערנט. אוּן אַז דער כֹּהן-גדול איז געקומען, אוּן די, וואָס זענען געווען מיט אים, האַבן זיי צוּנויפגערופן דעם סַנהֶדרין, אוּן אַלע זקֵנים פוּן די בנֵי-יִשׂרָאל, אוּן האַבן געשיקט אין דער בֵּית הַסֹּהַר, מען זאָל זיי ברענגען. אוּן אַז די מְשָׁרְתִים זענען געקומען, האַבן זיי זיי נישט געפונען אין דער בֵּית הַסֹּהַר, אוּן זיי האַבן זיך אומגעקערט, אוּן האַבן דערציילט, אַזוי צו זאָגן: מיר האַבן געפונען די בֵּית הַסֹּהַר פעסט פאַרשלאָסן, אוּן די שומרים שטיין בײַ די דלָתוֹת; אָבער וועַן מיר האָבן זי אויפגעעפנט, האָבן מיר קיינעם נישט געפונען דרינען. אוּן אַז דער נָגִיד בֵּית-הַמִקדש אוּן די ראָשי-כֹּהַנים האָבן געהערט די דאָזיקע רייד, האָבן זיי זיך שטאַרק

דערשראָקן איבער זיי, אוּן האָבן זיך געוואונדערט, וואָס פוּן דעם קען ווערן. אוּן אָט איז געקומען איינער, אוּן האָט זיי דערציילט: די בְּנֵי אָדָם, וועמען איר האָט אַריינגעזעצט אין דער בֵּית הַסּוֹהַר, שטייען אין דעם בֵּית-הַמִקדש אוּן לערנען דאָס עם. דעמאָלט איז געגאַנגען דער נָגִיד מיט די מְשָׁרְתִים אוּן האָט זיי געבראַכט, אָבער אָן געוואַלט, מחמת זיי האָבן מוֹרא געהאַט פאַר דעם עם, טאָמער וועלן זיי פאַרשטיינט ווערן. אוּן אַז זיי האָבן זיי געבראַכט, האָבן זיי זיי אַוועקגעשטעלט פאַר דעם סַנהֶדרן. אוּן דער כֹּהן-גדול האָט זיי געפרעגט, אַזוי צו זאָגן: מיר האָבן אייך בפֵּירוש באַפוילן, נישט צו לערנען אין דעם דאָזיקן נאָמען; אוּן אָט האָט איר אָנגעפילט ירוּשָׁלַיִם מיט אייער לערנונג, אוּן איר ווילט אויף אוּנדז ברענגען דאָס דָּם פוּן דעם דאָזיקן מאַן. אָבער כֵּיפָא אוּן די שלִיחים האָבן געענטפערט, אוּן געזאָגט: מיר מוּזן ליבערשט געהאָרכן ה', איידער בְּנֵי אָדָם. דער אלוקים האבותינו האָט אויפגעוועקט יהושע/ישוע, וועמען איר האָט אומגעבראַכט, אוּן אויפגעהאָנגען אויף אַ בוים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ]. אים האָט ה' דערהייבט מיט זיין רעכטער האַנט, צו זיין שַׂר אוּן מוֹשִׁיעַ, צו געבן צו יִשׂרָאל תּשובה אוּן סליחַת חטאים. אוּן מיר זענען אֵדות פוּן די דאָזיקע זאַכן, אוּן אויכט דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, וועמען ה' האָט געגעבן צו די, וואָס געהאָרכן אים. אוּן אַז זיי האָבן דאָס געהערט, האָט עס זיי געשניטן בּיים לבָבוֹת, אוּן זיי האָבן בּדַעה געהאַט זיי צו הַרגענען. דעמאָלט איז אויפגעשטאַנען איינער אין דעם סַנהֶדרין, אַ פּרוּש, וואָס האָט געהייסן גַמלִיאֵל, אַ תּנא, וועמען דאָס גאַנצע עם האָט געהאַלטן בּכָבוד, אוּן האָט באַפוילן אַרויסצופירן אויף אַ ווייַלע די דאָזיקע לייַט. אוּן ער האָט צו זיי געזאָגט: בְּנֵי אָדָם פוּן יִשׂרָאל, שׂימוּ לב וויאַזוי איר

זענט זיך נוֹהג מיט די דאָזיקע בְּנֵי אָדָם. מחמת פאַר די דאָזיקע טעג איז אויפגעשטאַנען תּוֹדָס, און האָט זיך אַרויסגעגעבן פאַר עפּעס וויכטיק, אין וועמען סע האָבן זיך באַהעפט אַ צאָל בְּנֵי אָדָם, אַן עֶרֶך פּוּן פיר הונדערט; אָבער ער איז געהַרגעט געוואָרן, און אַלע, וואָס זענען אים נאָכגעגאַנגען, זענען צעשפּרייט און צוגישט געוואָרן. און נאָך אים איז אויפגעשטאַנען יהוּדה הַגלִילי, אין די טעג פּוּן דער [שטייַער] פאַרשרייַבּונג, און האָט פאַרפירט אַ סַך עם נאָך זיך; אויך ער איז אומגעקומען, און אַלע, וואָס זענען אים נאָכגעגאַנגען, זענען צושפּרייט געוואָרן. און איצט זאָג איך אייך, האַלט זיך אָפּ פּוּן די דאָזיקע בְּנֵי אָדָם, און לאָזט זיי געמאַך; מחמת אויב די דאָזיקע עֵצה, אָדער די זאָך, איז פּוּן בְּנֵי אָדָם, וועט עס צוגישט ווערן; נאָר אויב עס איז פּוּן ה', וועט איר זיי נישט קענען אומבּרענגען. איר קאָנט זיך נאָך געפּוּנען אין אַ מִלחָמה קעגן ה'! און זיי האָבן אים געפאָלגט, און געלאָזט רופן די שלִיחים, און האָבן זיי לאָזן געבּן מַלקות, און זיי באַפוילן נישט צוּ רעדן אין דעם נאָמען פּוּן יהושע/ישוע, און האָבן זיי אָפּגעלאָזט. און זיי זענען אַרויסגעגאַנגען פּוּן פאַר דעם סַנהֶדרין, און האָבן זיך געפרייט, וואָס זיי האָבן זוֹכה געווען צוּ ליידן אומכָּבוד צוּליבּ דעם נאָמען. און זיי האָבן נישט אויפגעהערט אַלע יוֹם אין דעם בֵּית-הַמִקדש, און פּוּן בַּית צוּ בַּית, צוּ לערנען און אָנצוּזאָגן די בּשׂוֹרת הגאוּלָה פּוּן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע.

ו און אין די דאָזיקע טעג, בּעת די צאָל פּוּן די תּלמידים האָט זיך געטאָן פאַרמערן, האָט זיך אויפגעהיבּן אַ געמורמל מצַד די העלעניסטן אַנטקעגן די עִבְרִים, ווארים זייערע אַלמָנות זענען פאַרוואָרלאָזט געוואָרן אין דער טעגלעכער באַדערפענישׂ. און די צוועלף האָבן צוּ זיך גערופן די עֵדה פּוּן די תּלמידים, און

האָבן געזאָגט: עס איז נישט רעכט, אַז מיר זאָלן פאַרלאָזן דאָס
דָּבָר ה', אוּן דינען בּיי טישן. בּכֵן, אֲנָשִׁים אַחִים , זוכט אויס פוּן
צווישן אייך זיבן מענטשן, בַּעֲלֵי שֵׁם טוב, פוּל מיט דעם רוּחַ
הַקוֹדֶשׁ אוּן מיט חָכמה, וועמען מיר זאָלן זעצן איבּער דעם
דאָזיקן חובה. אוּן מיר וועלן זיך עוֹסק זיין אין דאַוונען תּפִילה
אוּן אין דער עֲבוֹדה פוּן דעם דָּבָר ה'. אוּן די דאָזיקע רייד זענען
וואוילגעפעלן געוואָרן דער גאַנצער עֵדה, אוּן זיי האָבּן
אויסדערוויילט סְטֶפָנוֹס, אַ מענטשן פוּל מיט אֱמוּנה אוּן מיט
דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אוּן פילִיפּוֹסן, אוּן פּראָכאָרוֹסן, אוּן ניקאַנאָרן,
אוּן טימאָנען, אוּן פּאַרמענאַסן, אוּן ניקאָלאַוֹסן, אַ גֵּר פוּן
אַנְטִיוֹכְיָה. די דאָזיקע האָבּן זיי געשטעלט פאַר די רבי מֶלך
המָשיחַס שלִיחים, אוּן וועו זיי האָבּן דאַוונען תּפִילה, זיי האָבּן
אויף זיי אַרויפגעלייגט זייערע הענט מיט סמיכות. אוּן דאָס דָּבָר
ה' איז געוואַקסן, אוּן די צאָל פוּן די תּלמידים האָט זיך שטאַרק
פאַרמערט אין ירוּשָׁלַיִם; אוּן אַ סַך פוּן די כֹּהֲנים זענען געווען
געהאָרכזאַם דער אֱמוּנה. אוּן סטעפאַנוס, פוּל מיט חֶסֶד אוּן
גבוּרה, האָט געטאָן גרויסע נִסים ונפלאות צווישן דעם
עם [יִשְׂרָאֵל]. אָבּער עס זענען אויפגעשטאַנען עטלעכע בְּנֵי
אָדָם פוּן דער שוּל, וואָס האָט געהייסן די שוּל פוּן די
משוחררים; אוּן אויך פוּן די קירענִיער, אוּן אַלעקסאַנדריער,
קיליקיער אוּן אַזיער, אוּן האָבּן זיך מִתוַכֵּחַ געווען מיט
סְטֶפָנוֹס. אוּן זיי האָבּן נישט געקענט אַקעגנשטיין די חָכמה
אוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ דורך וועלכן ער האָט
געערעדט. דערנאָך האָבּן זיי באַשטאָכן בְּנֵי אָדָם, וואָס האָבּן
געזאָגט: מיר האָבּן אים געהערט רעדן וועָרטער גִּדוּפִים
אַנטקעגן מֹשהן אוּן חילול ה'. אוּן זיי האָבּן אויפגעהעצט דאָס
עם אוּן די זקֵנים, אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים], אוּן זענען געקומען
אויף אים, אוּן האָבּן אים געכאַפּט, אוּן אים געבראַכט פאַר

דעם סַנהֶדרין; אוּן זיי האַבּן אויפגעשטעלט עֵדי שֶׁקֶר, וואָס האַבּן געזאָגט: דער דאָזיקער בן אדם הערט נישט אויף צו רעדן קעגן דעם דאָזיקן מַקוֹם-קָדוש אוּן דער תּוֹרה. מחמת מיר האַבּן אים געהערט זאָגן, אַז דער דאָזיקער יהושע/ישוע פוּן נצֶרת וועט חָרוב מאַכן דאָס דאָזיקע אָרט, אוּן וועט ענדערן די חוּקים, וואָס מֹשה האָט אוּנדז איבערגעענעטפערט. אוּן אַלע, וואָס זענען געזעסן אין דעם סַנהֶדרין, האַבּן בּאַהעפט זייערע אויגן אָן אים, אוּן האַבּן געזען זיין פָּנים ווי סע וואַלט געווען דאָס פָּנים פוּן אַ מַלאך.

ז אוּן דער כֹּהן-גָּדול האָט געזאָגט: איז דאָס טאַקע

אַזוי? אוּן ער האָט געזאָגט: אֲנָשֵׁם אַחִים אוּן אבות, הערט מיך אויס. דער אלוקים פוּן כָּבוד האָט זיך אַנטפּלעקט צו אַברהם אַבינוּ, בּעת ער איז געווען אין אַרַם-נַהַרַיִם, איידער ער האָט געוואוינט אין חָרָן, אוּן האָט צו אים געזאָגט: לֶךְ־לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמוֹלַדְתְּךָ ובוֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךּ . אוּן ער איז אַרויסגעגאַנגען פוּן דעם לאַנד פוּן די כַּשׂדים, אוּן האָט זיך בּאַזעצט אין חָרָן, אוּן אַזוי ווי זיין אָב איז נִפְטָר, האָט ער אים אַריבּערגעפירט אין דעם דאָזיקן לאַנד אַריין, אין וועלכן איר וואוינט אַצינדער; אוּן ער האָט אים נישט געגעבּן אין אים קיין ירושה, נישט אַפילו אַ שפּאַן פוּן אַ פוּסטריט, אוּן ער האָט מַבטיחַ געווען, אַז ער וועט עס אים געבּן פאַר אַ בּאַזיץ, אוּן צו זיין זֶרַע נאָך אים הַגַם ער האָט נישט געהאַט קיין בֵּן. אוּן ה' האָט אַזוי גערעדט, אַז זיין זֶרַע וועט וואוינען אין אַ פרעמד לאַנד, אוּן מע וועט זיי פאַרקנעכטן, אוּן זיי פיַניקן פיר הוּנדערט יאָר. וְגַם אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אָנֹכִי, זאָגט ה' ; אוּן דערנאָך וועלן זיי אַרויסגיין אוּן מיך דינען אין דעם דאָזיקן אַרט. אוּן ער האָט אים געגעבּן דעם בּרית מִילה, אוּן אַזוי האָט אַברָהם געבּוירן יִצחָקן, אוּן האָט אים מַל געווען דעם אַכטן

יוֹם; אוּן יִצחָק הָאָט געבּוירן יַעקֹבן, אוּן יעקֹב די צוועלף אַבות.
אוּן די אָבות הָאָבּן מקַנא געווען יוֹספן, אוּן הָאַבּן אים
פאַרקויפט קיין אֶרֶץ מִצרַיִם; אָבּער ה' איז געווען מיט אים, אוּן
הָאָט אים מַציל געווען פוּן אַלע זיינע צָרות, אוּן הָאָט אים
געגעבּן חֵן אוּן חָכמה פאַר פַּרעהן, דעם מֶלך פוּן אֶרֶץ מִצרַיִם,
וואָס הָאָט אים געמאַכט פאַר אַ געוועלטיקער איבּער אֶרֶץ
מִצרַיִם אוּן איבּער זיין גאַנצן בֵּית. אוּן עס איז געקוּמען אַ
הוּנגער איבּער גאַנץ אֶרֶץ מִצרים אוּן כּנַעַן, אוּן אַ גרויסע צָרה;
אוּן אבותינו הָאָבּן נישט געפוּנען קיין אֹכֶל. אָבּער אַז יַעקֹב
הָאָט געהערט, אַז עס איז דָא תּבוּאה אין אֶרֶץ מִצרַיִם, הָאָט ער
אַרויסגעשיקט אבותינו דָאָס ערשטע מאָל. אוּן בּיים צווייטן
מאָל הָאָט זיך יוֹסף געלאָזט דערקענען צוּ זיינע אַחִים, אוּן
יוֹספס מִשפָּחה איז באַקענט געוואָרן פאַר פַּרעהן. אוּן יוֹסף
הָאָט געשיקט אוּן הָאָט צוּ זיך גערופן יַעקֹבן זיין אָבּ, אוּן זיין
גאַנצע מִשפָּחה, פינף אוּן זיבּעציק נפָשות. אוּן יַעקֹב הָאָט
אַראָפּגענידערט קיין אֶרֶץ מִצרַיִם, אוּן ער איז נִפְטָר, ער אוּן
אבותינו. אוּן זיי זענען אַרויבּערגעטראָגן געוואָרן קיין שכֶם, אוּן
געלייגט געוואָרן אין דעם קֶבר, וואָס אַבְרָהם הָאָט געקויפט
פאַר אַ מֶקח אין זילבּער פוּן די בָּנִים פוּן חֲמוֹר אין שכֶם. אָבּער
בּעת עס הָאָט געגעבּענט די צייט פוּן דער הבטָחה, וואָס ה' הָאָט
געשוואוירן צוּ אַבְרָהם, איז דָאָס עם געוואַקסן אוּן הָאָט זיך
געמערט אין אֶרֶץ מִצרַיִם, בּיז עס איז אויפגעשטאַנען אַן
אַנדערער מֶלך איבּער אֶרֶץ מִצרַיִם, וואָס הָאָט נישט געקענט
יוֹספן. אוּן דער דָאָזיקער הָאָט זיך געקליגט קעגן אוּנדזער
שטאַם, אוּן הָאָט רַע געטָאָן אבותינו, אוּן זיי געצוויט
אַרויסצוואַרפן זייערע קליינע עוֹלְלִים, כּדי זיי זאָלן נישט
בּלייבּן לעבּן. אין יענער צייט איז געבּוירן געוואָרן מֹשה
[רבינו], אוּן ער איז געווען שיין אין די אויגן פוּן ה'; אוּן ער איז

געגערט געוואָרן דריי חֲדָשים אין בֵּית אָביו. אוּן בּעת ער איז אַרויסגעוואַרפן געוואָרן, האָט אים פַּרעָהס בַּת גענומען, אוּן האָט אים דערצויגן פאַר איר אייגענעם זון. אוּן מֹשה [רבינו] איז געווען געלערנט אין דער גאַנצער חָכמה פוּן די מִצרִים; אוּן ער איז געווען מעכטיק אין זיינע רייד אוּן מַעשִׂים. אוּן וועָן ער איז אַלט געוואָרן פערציק יאָר, איז אויפגעגאַנגען אין זיין לֵב צוּ געדענקען זיינע אַחִים, די בְּנֵי-ישׂרָאל. אוּן אַז ער האָט געזען איינעם פוּן זיי ליידן אוּמרעכט, האָט ער זיך פאַר אים אַנגענומען, אוּן זיך נוֹקם געווען פאַר דעם געליטענעם, אוּן האָט דערשלאָגן דעם מִצרי. אוּן ער האָט געמיינט, אַז זיינע אַחִים וועלן פאַרשטיין, אַז ה' האָט זיי געגעבּן רעטונג דוּרך זיין האַנט; אָבּער זיי האָבּן נישט פאַרשטאַנען. אוּן אויף דעם אַנדערן יוֹם האָט ער זיך באַוויזן פאַר זיי, בּעת זיי האָבּן זיך געקריגט, אוּן האָט געוואָלט שָׁלום מאַכן צווישן זיי, אַזוי צוּ זאָגן: מענטשן, איר זענט אַחִים; פאַרוואָס טוּט איר אוּמרעכט איינער דעם אַנדערן? אָבּער דער, וואָס האָט זיין חַבר אוּמרעכט געטאָן, האָט אים אַוועקגעשטויסן, אוּן געזאָגט: וער האָט דיך געמאַכט פאַר אַ שַׂר אוּן אַ שׁוֹפט איבּער אוּנדז? צי ווילסטוּ מיך הַרגענען, ווי דוּ האָסט נעכטן געהַרגעט דעם מִצרי? אוּן מֹשה [רבינו] איז אַנטלאָפן איבּער דעם דאָזיקן דְּבַר, אוּן איז געוואָרן אַ פרעמדער אין דעם אֶרֶץ מִדְיָן, וואוּ ער האָט געבּוירן צוויי בָּנִים. אוּן אַז עס זענען אַריבּער פערציק יאָר, האָט זיך צוּ אים אַנטפּלעקט אַ מַלאך ה' אין דער מִדבּר פוּן דעם הָר סִינַי, אין אַ פלאַם אֵש אין דעם סנֶה. אוּן אַז מֹשה [רבינו] האָט דאָס געזען, איז ער נִשתּוֹמם געוואָרן פוּן דער מַרְאֶה; אוּן בּעת ער האָט געזעענט צוּ זען, איז געקומען דאָס קוֹל פוּן ה': איך בּין דער אלוקים פוּן דיינע אָבות, דער אלוקים פוּן אַבְרָהם, אוּן פוּן יִצחָק, אוּן פוּן יַעקֹב. אוּן מֹשה [רבינו] האָט געציטערט, אוּן האָט

זיך נישט דערוועגט צו קוקן. אוּן ה' האָט צו אים געזאָגט: טו אויס די שיך פון דיינע פיס, מחמת דאָס אָרט, אויף וואָס דו שטייסט, איז אַדְמַת-קֹדֶשׁ. זען האָבּ איך געזען די פּיַיניקוּנג פון מיין עם, וואָס איז אין אֶרֶץ מִצרַיִם, אוּן האָבּ געהערט זייער זיפצן, אוּן איך האָבּ אַראָפּגענידערט, זיי אויסצוּלייזן; אוּן איצט קום, איך וועל דיך שיקן קיין אֶרֶץ מִצרַיִם. דעם דאָזיקן מֹשה [רבינו], וועמען זיי האָבּן פאַרלייקנט, אַזוי צו זאָגן: וער האָט דיך געמאַכט פאַר אַ שַׂר אוּן אַ שׁוֹפט? אים האָט ה' געשיקט צו זיין אַ שַׂר אוּן אַ גוֹאֵל דורך דער האַנט פון דעם מַלאַך, וואָס האָט זיך צו אים אַנטפּלעקט אין דעם סנֶה. ער האָט זיי אַרויסגעפירט, אוּן האָט געטאָן נִסים ונפלאות אין אֶרֶץ מִצרַיִם, אוּן בּיים יַם סוּף, אוּן אין דער מִדבּר פערציק
יאָר. דאָס איז דער מֹשה [רבינו], וואָס האָט געזאָגט צו די בּנֵי-יִשׂרָאל: אַ נָבִיא וועט ה' אויפשטעלן פאַר אייך פון צווישן אייערע אחים, גלייך צו מיר, נָבִיא מִקֶּרֶב אֲחֵיכֶם כָּמוֹנִי [דברים יח, טו-יח]. דאָס איז דער, וואָס איז געווען אין דער עֵדה אין דער מִדבּר מיט דעם מַלאַך, וואָס האָט מיט אים געערעדט אויף דעם הָר סִינַי, אוּן מיט אבותינו; אוּן ער האָט מקַבּל געווען דִּבְרֵי חַיִּים, כּדי זיי אוּנדז צו געבּן; צו וועמען אבותינו האָבּן זיך נישט געוואָלט צוהערן, נייערט זיי האָבּן אים פאַרשטויסן פון זיך, אוּן געקערט זייערע לְבָבוֹת צוריק קיין אֶרֶץ מִצרַיִם, אוּן געזאָגט צו אַהרֹנען; עֲשֵׂה־לָנוּ אֱלֹקִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לְפָנֵינוּ כִּי־זֶה מֹשֶׁה אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יָדַעְנוּ מֶה־הָיָה לוֹ וְאָכֵן עָשׂוּ עֵגֶל בָּאוֹתָם יָמִים וְהִקְרִיבוּ זֶבַח לָאֱלִיל וְשָׂמְחוּ בְּמַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם. אָז פָּנָה הָאֱלֹקִים וּמָסַר אוֹתָם לְצֶבָא הַשָּׁמַיִם כַּכָּתוּב בְּסֵפֶר הַנְּבִיאִים הַזְּבָחִים וּמִנְחָה הִגַּשְׁתֶּם־לִי בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה בֵּית יִשְׂרָאֵל: וְנָשָׂאתֶם אֶת סֵכַּת מֹלֶךְ וְאֶת כּוֹכַב אֱלֹקֵיכֶם רֵיפָן, הַצְּלָמִים אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם לְהִשְׁתַּחֲוֹת לָהֶם. וְהִגְלֵיתִי אֶתְכֶם מֵהָלְאָה

לְבָבֶל [עמוס ה, כה-כז]. אבותינו האָבן געהאַט אין דער מִדבּר דאָס מִשכּן-הָעֵדות, אַזוֹיווי ער, וואָס האָט געריכט צוּ מֹשהן, האָט בּאַפוילן אַז ער זאָל עס מאַכן לויט דער געשטאַלט, וואָס ער האָט געזען. דאָס האָבן אויך אבותינו אַריַינגעבּראַכט מיט יהושע/ישוע [בֶּן נוּן, נחמיה ח,יז] אין דעם אייגנטוּם פוּן די פעלקער, וואָס ה' האָט אַרויסגעטריבּן פוּן פאַר דעם פָּנים פוּן אבותינו, בּיז צוּ די טעג פוּן דָּוִדן, וואָס האָט געפוּנען חֵן אין די אויגן פוּן ה', אוּן האָט געבּעטן צוּ געפינען אַ וואוינאָרט פאַר דעם אלוקים פוּן יַעקֹב. אוּן שלֹמֹה האָט אים געבּויט אַ בֵּית. אָבּער דער אויבּערשטער וואוינט נישט אין קיין הֵיכָלות, וואָס זענען געמאַכט מיט הענט, ווי דער נָביא זאָגט: הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי. אֵי־זֶה בַּיִת אֲשֶׁר תִּבְנוּ־לִי, נְאֻם ה', וְאֵי־זֶה מָקוֹם מְנוּחָתִי? הֲלֹא אֶת־כָּל־אֵלֶּה יָדִי עָשָׂתָה [ישעיה סו, א-ב]? איר האַרטנעקיקע, אומגעמַלטע אין לֵב אוּן אויערן, איר טוּט תָּמיד ווידערשפּעניקן אָן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ; ווי אייערע אָבות האָבּן געטאָן, אַזוי טוּט איר. וועמען פוּן די נבִיאים האָבּן אייערע אָבות נישט גערוֹדֶפט? אוּן זיי האָבּן געטייט די, וואָס האָבּן פאָרויס אָנגעזאָגט דאָס קוּמען פוּן דעם צַדיק, פוּן וועמען איר זענט אַצינר געוואָרן מוֹסרים אוּן רוֹצחים; איר, וואָס האָט מקַבּל געווען די תּוֹרה, ווי זי איז געגעבּן געוואָרן דוּרך מַלאָכים, אוּן האָט זי נישט אָפּגעהיט. אוּן אַז זיי האָבּן דאָס געהערט, האָט עס זיי געשניטן בּיים לבָבוֹת, אוּן זיי האָבּן געקריצט אויף אים מיט די ציין. אוּן ער, וויל ער איז געווען פוּל מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, האָט ער אַרויפגעקוּקט צוּם שָׁמַיִם, אוּן האָט געזען די כבוד פוּן ה', אוּן יהושע/ישוע שטיין בּיי דער רעכטער האַנט פוּן אלוקים, אוּן ער האָט געזאָגט: אָט זע איך די הימלען אָפן, אוּן דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, מָשיחַ] שטיין בּיי דער רעכטער האַנט פוּן אלוקים. אָבּער זיי האָבּן אויסגעשריגן מיט אַ הויך קוֹל, אוּן

האָבן פאַרשטאָפט זייערע אויערן, אוּן זיך אַ לאָז געטאָן אויף אים׃ אוּן זיי האָבן אים אַרויסגעוואָרפן פון דער שטאָט, אוּן האָבן אים פאַרשטיינט. אוּן די עֵדות האָבן אַנידערגעלייגט זייערע מַלבושים צוּ די פיס פון אַ [ישיבה] בָּחור, ווָאס האָט געהייסן שָׁאוּל. אוּן זיי האָבן פאַרשטיינט סְטֶפָנוֹס, בעת ער האָט אויסגערופן, אוּן געזאָגט׃ אֲדוֹנִי יהושע/ישוע, זיי מקַבל מיינע רוּחַ. אוּן ער איז געפאַלן אויף די קני, אוּן האָט געשריגן מיט אַ הויך קוֹל ׃ ה', רעכן זיי נישט צוּ די דאָזיקע זינד, אוּן אַז ער האָט דאָס געזאָגט, איז ער אַנטשלאָפן געוואָרן.

ח אוּן שָׁאוּל האָט מַסכּים געווען צוּ זיין רצח. אוּן יענעם יוֹם האָט זיך אויפגעהויבן אַ גרויסע רִדִיפה קעגן דער הברית החדשה קהִילה אין ירוּשָׁלַיִם; אוּן זיי זענען אַלע צעשפרייט געוואָרן איבער דער גאַנצער געגנט פון יהוּדה אוּן שוֹמרוֹן, אַחוּץ די שלִיחים. אוּן פרומע לייט האָבן מקַבר געווען סְטֶפָנוֹס, אוּן האָבן געהאַלטן אַ גרויסן הֶספּד איבער אים. שָׁאוּל אָבער האָט חָרוב געמאַכט די הברית החדשה קהִילה, אוּן איז געגאַנגען פון בֵּית צוּ בֵּית, אוּן האָט געשלעפט גְּבָרִים אוּן נָשים, אוּן האָט זיי איבערגעענטפערט אין דער בֵּית הַסֹּהַר. אוּן די, ווָאס זענען צעשפרייט געוואָרן, זענען אַרומגעגאַנגען אוּן האָבן מבַשֵּׂר געווען דאָס דָּבָר. אוּן פיליפוס האָט אַראָפגענידערט צוּ דער שטאָט שוֹמרוֹן, אוּן האָט אָנגעזאָגט פאַר זיי דעם רֶבי מלך המָשיחַ. אוּן דאָס עם האָט מיט איין לֵב פאַרנומען, ווָאס פיליפוס האָט געזאָגט, בעת זיי האָבן געהערט אוּן געזען די נִסים, ווָאס ער האָט געטאָן. מחמת ביי אַ סַך פון יענע, ווָאס האָבן געהאַט שדים, זענען זיי אַרויס פון זיי, בעת זיי האָבן געשריגן מיט אַ הויך קוֹל; אוּן אַ סַך געליימטע אוּן לאָמע זענען געהיילט געוואָרן. אוּן עס איז געווען גָּדוֹל שִׂמְחָה אין יענער שטאָט. אוּן עס איז געווען איינער אַ בן אדם מיטן נאָמען

שִׁמעוֹן, וואָס האָט פריער געטריבן כִּישוף אין שטאָט, אוּן האָט איבערראַשט דאָס עם פוּן שוֹמרוֹן, אוּן זיך אַרויסגעגעבן, אַז ער איז עפּעס אָ גָּדול. אוּן אַלע האָבן זיך צוּ אים צוגעהאָרכט, פוּן קליין ביז גָּדוֹל, אוּן געזאָגט: דער דאָזיקער איז די כֹּחַ פוּן א-ל, וואָס ווערט גערופן הַכֹּחַ הַגָּדוֹל. אוּן זיי האָבן זיך צוּ אים צוגעהאָרכט, ווארים וואָס אַ לאַנגע צייט האָט ער זיי איבערראַשט מיט זיין כִּישוף. בעת זיי האָבן אָבער געגלויבט פיליפּוּסן, וואָס האָט פאַר זיי אָנגעזאָגט בשׂוֹרת הגאוּלָה פוּנוועגן דעם מַלכוּת ה' אוּן דעם נאָמען פוּן רבי מֶלך המָשיחַ יהושע/ישוע, זענען זיי מקוה געטוֹבלט געוואָרן, סיי גְּבָרִים אוּן נָשים. אוּן שִׁמעוֹן אַליין האָט אויך געגלויבט; אוּן אַז ער איז מקוה געטוֹבלט געוואָרן, האָט ער זיך באַהעפט אָן פיליפּוּסן. אוּן בעת ער האָט געזען נִסים אוּן גרויסע נִפלָאות געשען, איז ער נשתּוֹמם געוואָרן. אוּן וועו די שלִיחים אין ירוּשָׁלַיִם האָבן געהערט, אַז שוֹמרוֹן האָט מקַבּל געווען דאָס דָּבָר ה', האָבן זיי געשיקט צוּ זיי כֵּיפָא אוּן יוֹחָנָן. אוּן זיי האָבן אַהין אַראָפּגענידערט, אוּן האָבן מִתפַּלֵל געווען פאַר זיי, אַז זיי זאָלן מקַבּל זיין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ; מחמת ביז איצט איז ער נאָך נישט געווען געפאַלן אויף קיינעם פוּן זיי, נייערט זיי געגען נאָר מקוה געטוֹבלט געוואָרן אין דעם נאָמען פוּן הָאָדוֹן יהושע/ישוע. דערנאָך האָבן זיי געלייגט אויף זיי זייערע הענט, אוּן זיי האָבן מקַבּל געווען דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. אוּן אַז שִׁמעוֹן האָט געזען, אַז דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ איז געגעבן געוואָרן דוּרך דעם אַרויפלייגן די הענט פוּן די שלִיחים, האָט ער זיי אָנגעבאָטן געלט, אוּן געזאָגט: גיט אויך מיר די דאָזיקע מאַכט, אַז אויף וועמען איך וועל אַרויפלייגן מיינע הענט, זאָל ער מקַבּל זיין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. אָבער כֵּיפָא האָט צוּ אים געזאָגט: זאָל אומקוּמען דיין זילבער מיט דיר, ווארים דוּ האָסט געטראַכט צוּ באַקומען מיט

געלט די מַתָּנה פון ה׳. דו האָסט נישט קיין חֵלֶק אוּן קיין נַחלה אין דער דאָזיקער זאַך, מחמת דיין לֵב איז נישט יָשָׁר פאַר ה׳. טו דעריבּער תּשובה אויף דער דאָזיקער רַע דיינער, אוּן בּעט ה׳, אֶפשר וועט די מַחשָׁבה פון דיין לֵב דיר פאַרגעבּן ווערן. מחמת איך זע, אַז דו ביסט אין דער גאַל פון ביטערניש, אוּן אין דעם בּאַנד פון אומרעכט. אוּן שִׁמעוֹן האָט געענטפערט, אוּן געזאָגט: זייט איר מִתפַּלֵל פאַר מיר צו ה׳, אַז ס׳זאָל נישט קומען אויף מיר קיין איינציקע פון די זאַכן, וואָס איר האָט גערעדט. אוּן אַזוי ווי זיי האָבּן עֵדות געזאָגט אוּן גערעדט דאָס דָּבָר ה׳, האָבּן זיי זיך אומגעקערט קיין ירוּשַׁלַיִם, אוּן האָבּן אָנגעזאָגט די בּשׂורת הגאוּלָה אין אַ סַך דערפער פון די שומרוֹנים. אוּן אַ מַלאַך ה׳ האָט גערעדט צו פיליפּוסן, אַזוי צו זאָגן: שטיי אויף, אוּן גיי קעגן דָּרום אויף דעם דֶּרֶךְ, וואָס נידערט אַראָפּ פון ירוּשָׁלַיִם קיין עַזָּה; דאָס איז אַ מִדבּר דֶּרֶךְ. אוּן ער איז אויפגעשטאַנען אוּן איז געגאַנגען. אוּן זע, אַ מאַן פון כּוש, אַ סָריס פון גָּדוֹל מאַכט בּיי קאַנדאַקע, די מַלכּה פון די כּושים, וואָס איז געווען געזעצט איבּער אַלע אירע אוֹצרות, איז געקומען קיין ירוּשָׁלַיִם צו בּוקן זיך. אוּן ער האָט זיך שוין אומגעקערט, אוּן איז געזעסן אין זיין מֶרכָּבָה, אוּן געלייענט ישַׁעיָה הַנָּבִיא. אוּן דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ האָט געזאָגט צו פיליפּוסן: גענעען, אוּן בּאַהעפט דיך אָן זיין רַייטוואָגן. אוּן פיליפּוס איז צו אים צוגעלאָפן, אוּן האָט אים געהערט לייענען ישַׁעיָה הַנָּבִיא, אוּן האָט געזאָגט: פאַרשטייסטו וואָס דו לייענסט? האָט ער געזאָגט: וויאַזוי קאָן איך פאַרשטיין, סיידן עמיצער זאָל מיר אָנווייַזן. אוּן ער האָט געבּעטן פיליפּוסן אַרויפצוקומען אוּן זיך זעצן מיט אים. אוּן דאָס איז געווען דער פָּסוק, וואָס ער האָט געלייענט אין דעם סֵפר: כַּשֶׂה לַטֶּבַח יוּבַל וּכְרָחֵל לִפְנֵי גֹזְזֶיהָ נֶאֱלָמָה, וְלֹא יִפְתַּח פִּיו. מֵעֹצֶר וּמִמִּשְׁפָּט לֻקָּח וְאֶת־דּוֹרוֹ מִי יְשׂוֹחֵחַ,

כִּי נִגְזַר מֵאֶרֶץ חַיִּים. [ישעיה נג: ז-יב]. אוּן דער סָריס האָט געזאָגט צוּ פיליפּוסן: איך בּעט דיך, פּוּן וועמען רעדט דאָס דער נָביא? פּוּן זיך אַליין, אָדער פּוּן עמיצן אַנדערש? אוּן פיליפּוס האָט געעפנט זיין מויל, אוּן האָט אָנגעהויבּן פּוּן דעם דאָזיקן פָּסוק, אוּן האָט פאַר אים מבַשֵּׂר געווען די בּשׂוֹרת הגאוּלָה פּוּן [רבי מֶלך המָשיחַ] יהושע/ישוע. אוּן ווי זיי זענען אַזוי געפאָרן אויף דעם דֶּרֶךְ, זענען זיי געקוּמען צוּ אַ [מקוה] מַיִם, אוּן דער סָריס האָט געזאָגט: הִנֵּה, דאָ איז [מקוה] מַיִם; וואָס טוּט מיך אָפּהאַלטן מקוה געטוֹבלט צוּ ווערן? אוּן פיליפּוס האָט געזאָגט: אויבּ דוּ גלויבּסט מיט כָּל לְבָבְךָ, מעגסטוּ. אוּן ער האָט געענטפערט: איך גלויבּ, אַז רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע איז דער זוֹן פּוּן דער אויבּערשטער. אוּן ער האָט באַפוילן דעם רייַטוואָגן צוּ בּלייבּן שטיין, אוּן זיי האָבּן בּיידע אַראָפּגענידערט אין דעם מקוה מַיִם אַריין, פיליפּוס אוּן דער סָריס, אוּן ער האָט אים מקוה געטוֹבלט. אוּן בּעת זיי זענען אַרויסגעקוּמען פּוּן דעם מקוה מַיִם, האָט דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פּוּן ה' אַוועקגענוּמען פיליפּוסן; אוּן דער סָריס האָט אים מער נישט געזען, אוּן ער איז געגאַנגען אויף זיין דֶּרֶךְ אוּן האָט זיך געפרייט. אָבּער פיליפּוס האָט זיך אָפּגעפוּנען אין אַשדּוֹד; אוּן ער איז אַרוּמגעגאַנגען אוּן האָט מבַשֵּׂר געווען די בּשׂוֹרת הגאוּלָה אין אַלע שטעט, בּיז ער איז געקוּמען קיין קֵיסַריה.

ט

אוּן שָׁאוּל האָט נאָך ווייטער געאָטעמט מיט כַּעס אוּן רציחה קעגן די תַּלמידים פּוּן הָאָדוֹן, אוּן ער איז געגאַנגען צוּם כֹּהן-גָּדוֹל, אוּן האָט געבּעטן בּיי אים בּריוו צוּ די שוּלן אין דַמֶּשֶׂק, כּדי אויבּ ער וועט געפינען עטלעכע, וואָס זענען פּוּן דעם דֶּרֶךְ [דֶּרֶךְ החיים, דֶּרֶךְ ישועת אלוקינו, דֶּרֶךְ ה', הדרך המשיחיסטים], סיי גְּבָרִים, סיי נָשים, זאָל ער זיי קענען בּרענגען געבּונדן קיין ירוּשָׁלַיִם. אוּן בּעת ער איז געגאַנגען, האָט ער זיך

דערנענטערט צוּ דַמֶּשֶׂק, אוּן פֿלוּצים האָט אַרוּם אים געשיינט אַ אוֹר פוּן שָׁמַיִם אַרויס. אוּן ער איז געפאַלן אויף דער ערד, אוּן האָט געהערט אַ קוֹל זאָגן צוּ אים: שָׁאוּל, שָׁאוּל, פאַרוואָס רוֹדֶפֿסט די מיך? האָט ער געזאָגט: ווער ביסטוּ, אֲדוֹנִי? אוּן ער האָט געזאָגט: איך בין יהושע/ישוע, וועמען דוּ רוֹדֶפֿסט. אָבער שטיי אויף, אוּן גיי אַריין אין דער שטאָט, אוּן סע וועט דיר געזאָגט ווערן וואָס דוּ זאָלסט טאָן. אוּן די מנעטשן, וואָס זענען מיט אים געריייזט, זענען געבליבן אָן לָשון, בּעת זיי האָבּן געהערט דאָס קוֹל, אָבּער האָבּן קיינעם נישט געזען. אוּן שָׁאוּל איז אויפגעשטאַנען פוּן דער ערד; אוּן בּעת זיינע אויגן זענען געעפנט געוואָרן, האָט ער גאָרנישט געזען. אוּן זיי האָבּן אים געפירט בּיי דער האַנט, אוּן האָבּן אים געבּראַכט קיין דַמֶּשֶׂק. אוּן ער איז געווען דריי טעג אָן ראִיה, אוּן האָט נישט געגעסן, אוּן נישט געטרונקען. אוּן עס איז געווען אין דַמֶּשֶׂק איינער אַ תַּלמיד, וואָס האָט געהייסן חַנַנְיָה. אוּן הָאָדוֹן האָט צוּ אים געזאָגט אין אַ מַרְאֵה חָזוֹן: חַנַנְיָה! אוּן ער האָט געזאָגט: אָט בּין איך, אֲדוֹנִי. אוּן הָאָדוֹן האָט צוּ אים געזאָגט: שטיי אויף, אוּן גיי צוּ דער גאַס, וואָס מען רופט די גלייכע גאַס, אוּן פרעג אין דעם בֵּית פוּן יהוּדהן אויף איינעם מיטן נאָמען שָׁאוּל פוּן טאַרסוּס. מחמת הִנֵּה, ער טוט מִתפַּלֵל זיין; אוּן שָׁאוּל האָט געזען אין דער חָזוֹן ווי אַ מאַן, מיטן נאָמען חַנַנְיָה, טוט אַריינקומען אוּן אַרויפלייגן אויף אים זיינע הענט, כּדי ער זאָל קריגן זיין ראִיה. אָבּער חַנַנְיָה האָט געענטפערט: אֲדוֹנִי, איך האָבּ געהערט אַ סַך וועגן דעם דאָזיקן מנעטשן, וויפל רַע ער האָט געטאָן דיינע קדוֹשִׁים אין ירוּשָׁלַיִם; אוּן אויך דאָ האָט ער רשוּת פוּן די ראָשי-כֹּהֲנים צוּ בינדן אַלע, וואָס רופן אָן דיין נאָמען. אוּן הָאָדוֹן האָט צוּ אים געזאָגט: גיי, מחמת ער איז פאַר מיר אַן אויסדערוויילטע כֶּלי, צוּ טראָגן מיין נאָמען פאַר די

אומות אוּן מלָכים, אוּן פאַר די בְּנֵי יִשְׂרָאל; מחמת איך וועל אים ווייזן וויפל ער מוז ליידן פוּן מיין נאָמענוועגן. אוּן חַנַנְיָה האָט אָפּגעקערט, אוּן ער איז אַריינגעגאַנגען אין דעם בֵּית אַריין, אוּן האָט אַרויפגעלייגט אויף אים זיינע הענט, אוּן געזאָגט: אָח בְּמָשִׁיחַ שָׁאוּל, הָאָדוֹן יהושע/ישוע, וואָס האָט זיך אַנטפּלעקט צוּ דיר אויף דעם דֶּרֶךְ, אויף וועלכן דוּ ביסט געקוּמען, האָט מיך געשיקט, אַז דוּ זאָלסט קריגן דיין ראִיה, אוּן ווערן פוּל מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. אוּן סע זענען באַלד אַראָפּגעפאַלן פוּן זיינע אויגן עפּעס ווי שופּן, אוּן ער האָט באַקוּמען זיין ראִיה, אוּן ער איז אויפגעשטאַנען אוּן איז מקוה געטוֹבלט געוואָרן, אוּן האָט גענוּמען אֹכֶל אוּן איז געשטאַרקט געוואָרן. אוּן ער איז געווען עטלעכע טעג מיט די תַּלמידים אין דַּמֶּשֶׂק. אוּן ער האָט באַלד אין די שוּלן גענוּמען דַּרשענען וועגן יהושע/ישוע, אַז ער איז דער זוּן פוּן דער אויבערשטער. אוּן אַלע, וואָס האָבּן אים געהערט, זענען נִשׁתּוֹמם געוואָרן, אוּן האָבּן געזאָגט: איז דאָס נישט דער, וואָס האָט אין ירוּשָׁלַיִם פאַרטיליקט די, וואָס האָבּן געקוּמען צוּ דעם דאָזיקן נאָמען, אוּן איז אויך דאָ אַהערגעקוּמען מיט דער אייגענער דֵעה, כּדי ער זאָל זיי בּרענגען געבּונדן פאַר די ראָשׁי-כֹּהֲנים. אָבּער שָׁאוּל האָט זיך אַלץ מער געשטאַרקט, אוּן האָט געמאַכט אַ בּהָלה צווישן די יִידן פוּן דַּמֶּשֶׂק, אוּן האָט באַוויזן, אַז יהושע/ישוע איז דער רבי מֶלֶך המָשִׁיחַ. אוּן אַז עס זענען פאַרבּיי אַ סַך טעג, האָבּן די יִידן זיך אַן עֵצה געהאַלטען, אים צוּ טייטן, אָבּער זייער קֶשֶׁר איז שָׁאוּלן באַקאַנט געוואָרן, אוּן זיי האָבּן אויך געהיט די טויערן יוֹמָם וָלַיְלָה, כּדי אים צוּ טייטן. אָבּער זיינע תַּלמידים האָבּן אים גענוּמען בּיינאַכט, אוּן האָבּן אים אַראָפּגעלאָזט פוּן דער מויער אין אַ קאָרבּ. אוּן אַז ער איז געקוּמען קיין ירוּשָׁלַיִם, האָט ער געוואָלט צושטיין צוּ די תַּלמידים; אוּן זיי האָבּן אַלע מוֹרא געהאַט פאַר אים, ווייל זיי

האָבן נישט געגלויבט, אַז ער איז אַ
משיחיסט תַּלמיד. אָבער בַּר-נַבָּא האָט אים געזומען אוּן האָט
אים געבראַכט צוּ די שלִיחים, אוּן האָט זיי דערציילט, וויאַזוי
ער האָט געזען הָאָדוֹן אויף דעם דֶּרֶךְ, אוּן אַז ער האָט צוּ אים
גערעדט, אוּן וויאַזוי ער האָט אין דַּמֶּשֶׂק מוּטיק גערעדט אין
דעם נאָמען פוּן יהושע/ישוע. אוּן ער איז מיט זיי
אַרוַנגעגאַנגען אוּן אַרויסגעגאַנגען אין ירוּשָׁלַיִם, אוּן האָט
מוּטיק געדַרשנט בְּשֵׁם הָאָדוֹן, אוּן ער האָט געערעדט אוּן זיך
מִתוַכֵּחַ געווען מיט די העלעניסטישע יִידן; אָבער זיי האַבן
געטראַכט, אים צוּ טייטן, אוּן אַז די אַחִים במשיח זענען דאָס
געווָאָר געווָארן, האַבן זיי אים אַראָפּגעבראַכט קיין קֵיסַריה,
אוּן האַבן אים אַוועקגעשיקט קיין טאַרסוּס. אוּן די הברית
החדשה קהִילה איבער גאַנץ יהוּדה, אוּן גָּליל, אוּן שוֹמרוֹן, האָט
געהאַט שָׁלום, אוּן האָט זיך געבוּיט, אוּן איז געגאַנגען אין דער
מוֹרא פוּן הָאָדוֹן, אוּן דוּרך דער נחָמה פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ
האָט זי זיך געמערט. אוּן עס איז געווען, בּעת כֵּיפָא איז
געגאַנגען פוּן אַרט צוּ אָרט, האָט ער אויך אַראָפּגענידערט צוּ די
קדוֹשִׁים, וואָס האַבן געוואוינט אין לוֹד. אוּן ער האָט דאָרטן
געפוּנען איינעם אַ מענטש מיטן נאָמען ענעאַס, וואָס איז זייט
אַכט יאָר געלעגן אויף זיין בּעט; מחמת ער איז געווען געליימט.
אוּן כֵּיפָא האָט צוּ אים געזאָגט: ענעאַס, רבי מֶלך המָשיחַ
יהושע/ישוע היילט דיך; שטיי אויף, אוּן פאַרבּעט דיין בּעט. אוּן
ער איז בּאַלד אויפגעשטאַנען. אוּן אַלע, וואָס האַבן געוואוינט
אין לוֹד אוּן אין שָׁרוֹן האַבן אים געזען, אוּן האַבן זיך געקערט
צוּ הָאָדוֹן. אוּן עס איז געווען אין יָפּו איינע אַ תַּלמידה מיטן
נאָמען טָבִיתָא, וואָס איז טייטש: צבִיָה. זי איז געווען פוּל מיט
מַעשִׂים-טובים אוּן צדָקה, וואָס זי האָט געטאָן. אוּן עס איז
געווען אין יענע טעג, אַז זי איז חוֹלָה געווָארן אוּן איז נִפְטָר. אוּן

אַז זיי האַבן זי מטַהר געווען, האַבן זיי זי געלייגט אין אַן עֲלִיָּה [שטיבל] שטוּבּ. אוּן הֶיוֹת ווי לוֹד איז געווען נאָענט פּוּן יָפוֹ, אוּן די תַּלמידים האָבן געהערט, אַז כִּיפּא איז דאָרטן, האַבן זיי געשיקט צוּ אים צוויי מענטשן אוּן אים געבעטן: פאַרזאַם נישט צוּ קוּמען צוּ אוּנדז. אוּן כִּיפּא איז אויפגעשטאַנען אוּן איז מיט זיי געגאַנגען. אוּן וועַן ער איז געקוּמען, האַבן זיי אים געבראַכט אין דער עֲלִיָּה [שטיבל] שטוּבּ. אוּן אַלע אַלמָנות זענען געשטאַנען אַרוּם אים אוּן האַבן געוויינט, אוּן אים געוויזן די רעק אוּן מַלבּוּשים, וואָס צבִיָה האָט געמאַכט, בּעת זי איז מיט זיי געווען. אָבּער כִּיפּא האָט זיי אַלע אַרויסגעשיקט, אוּן האָט גענייגט זיינע קני אוּן מִתפַּלֵל געווען; אוּן ער האָט זיך געקערט צוּם מֵת, אוּן געזאָגט: טָבִיתָא, שטיי אויף! אוּן זי האָט געעפנט אירע אויגן; אוּן אַז זי האָט געזען כִּיפּא, האָט זי זיך אויפגעזעצט. אוּן ער האָט איר געגעבּן זיין האַנט, אוּן האָט זי אויפגעהויבּן; אוּן ער האָט גערופן די קדוֹשִׁים אוּן די אַלמָנות, אוּן האָט זי אַנידערגעשטעלט אַ לעבּעדיקע. אוּן דאָס איז בּאַקאַנט געוואָרן איבּער גאַנץ יָפוֹ; אוּן אַ סַך האָבּן געגלויבּט אין הָאָדוֹן. אוּן ער איז פאַרבּלייבּן אַ לענגערע צייט אין יָפוֹ מיט איינעם אַ גארבער, שִׁמעוֹן.

י אוּן עס איז געווען אין קֵיסַריה איינער אַ בּן אדם מיטן נאָמען קאָרנעליוּס, אַ קֶנטוּריון פּוּן דעם חַיל, וואָס איז געווען דערוּפן געוואָרן די איטאַליענישע קאָהוֹרטע, אַ פרוּמער יָרֵא-שָׁמַיִם מיט זיין גאַנצן הויזגעזינד, וואָס האָט געגעבּן אַ סַך צדָקה דעם עם, אוּן האָט תָּמיד מִתפַּלֵל געווען צוּ ה'. ער האָט אין אַ מַרְאֶה קלאָר געזען, אַרוּם דער ניינטער שָׁעה פּוּן יוֹם, ווי אַ מַלאַך ה' איז צוּ אים אַרײַנגעקוּמען, אוּן האָט צוּ אים געזאָגט: קאָרנעליוּס! אוּן בּעת ער האָט בּאַהעפט אָן אים זיינע אויגן, האָט ער זיך דערשראָקן, אוּן געזאָגט: וואָס איז עס, אדוֹנַי? אוּן ער האָט צוּ

אים געזאָגט: דיינע תּפילות אוּן דיין צדָקה זענען אויפגעגאַנגען פאַר אַ געדעכטעניש פאַר ה'. אוּן איצט שיק מענטשן קיין יָפו, אוּן לאָז ברענגען שִמעוֹנען, וועמען מען רופט כֵּיפָא; ער שטייט איין מיט איינעם אַ גאַרבּער, וועמעס בֵּית איז בּיים יַם. אוּן אַז דער מַלאַך, וואָס האָט געריעדט צוּ אים, האָט אָפּגעקערט, האָט ער גערופן צוויי פוּן זיינע בֵּית-עבדים, אוּן אַ פרוּמען זעלנער פוּן די, וואָס האָבּן אים שטענדיק באַדינט, אוּן אַז ער האָט זיי אַלצדינג דערציילט, האָט ער זיי געשיקט קיין יָפו. אויף מָחָר [מאָרגן], בּעת זיי זענען געווען אויף זייער דֶּרֶךְ, אוּן האָבּן זיך דערנענטערט צוּ דער שטעטל, איז כֵּיפָא אַרויפגעגאַנגען אויף דעם דאָך מִתפַּלֵל צוּ זיין, אַרוּם דער זעקסטער שָׁעה. אוּן ער איז הונגעריק געוואָרן, אוּן האָט געוואָלט עסן. אֲבָל בְּעֵת שֶׁהֵכִינוּ אֶת הָאֹכֶל הָיְתָה עָלָיו הָרוּחַ הקודש. אוּן הִנֵּה ער האָט געזען דעם שָׁמַיִם אויפגעעפנט, אוּן אַראָפּנידערן עפּעס אַ כֵּלי, ווי סע וואָלט געווען אַ גָּדוֹל לײַלעך, אַראָפּגעלאָזט בּיי די פיר עקן אויף דער ערד; אין אים זענען געווען אַלערלייַ מִינים פירפיסיקע חַיות אוּן שרָצים פוּן דער ערד אוּן פייגל פוּן שָׁמַיִם. אוּן אַ קוֹל איז געקוּמען צוּ אים: שטיי אויף, כֵּיפָא, שעכט אוּן עס. אָבּער כֵּיפָא האָט געזאָגט: חס ושלום, אֲדוֹנִי; מחמת איך האָב קיינמאָל נישט געגעסן, וואָס איז טרייף אוּן בְּשַׂר פִּגוּלים. אוּן אַ קוֹל איז צוּ אים ווידער געקוּמען אַ צווייט מאָל: וואָס ה' האָט געמאַכט טָהוֹר, מאַך דוּ נישט טָמֵא. אוּן דאָס איז געשען דריי מאָל; אוּן די כֵּלי איז באַלד אַרויפגענוּמען געוואָרן אין שָׁמַיִם אַריין. אוּן בּעת כֵּיפָא איז אין זיך שטאַרק מבוּלבּל געווען, וואָס די מַרְאֶה, וואָס ער האָט געזען, קאָן באַטייַטן, ערשט די מענטשן, וואָס זענען געשיקט געוואָרן פוּן קאָרנעליוסן, האָבּן זיך נאָכגעפרעגט אויף שִמעוֹנס בֵּית, אוּן זענען געשטאַנען פאַר דעם שַׁעַר, אוּן האָבּן געריפן אוּן

געפרעגט, צי שִׁמעוֹן, וועמען מען רופט כֵּיפָא, שטייט דאָרטן איין. אוּן בּעֵת כֵּיפָא האָט נאָכגעטראַכט וועגן דער מַרְאֶה, האָט דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ צוּ אים געזאָגט: הִנֵּה, דריי בְּנֵי אָדָם זוּכן דיך. שטיי אויף אוּן נידער אַראָפּ, אוּן גיי מיט זיי, אוּן צווייפל נישט; מחמת איך האָבּ זיי געשיקט. אוּן כֵּיפָא האָט אַראָפּגענידערט צוּ די בְּנֵי אָדָם, אוּן האָט געזאָגט: אָט בּין איך דער, וועמען איר זוּכט; וואָס איז די סִיבּה וועגן וואָס איר זענט געקוּמען? האָבּן זיי געזאָגט: קאָרנעליוּס, אַ קֶנטוּריוֹן, אַ רעכטפאַרטיקער מענטש אוּן אַ יָרא-שָׁמַיִם, אוּן וואָס האָט אַ גוּטן שֵׁם בּיים גאַנצן יִידישן עם, איז באַפוילן געוואָרן דוּרך אַ הייליקן מַלאַך, דיך צוּ לאָזן ברענגען אין זיין בֵּית אַריין, כּדי צוּ הערן פוּן דיינע רייד. אוּן ער האָט זיי אַרײַנגערופן אוּן האָט זיי מַכניס-אוֹרח געווען. אוּן אויף מָחָר [מאָרגן] איז ער אויפגעשטאַנען אוּן איז מיט זיי געגאַנגען, אוּן עטלעכע פוּן די אַחִים במשיח פוּן יָפוֹ האָבּן אים באַגלייט. אוּן אויפן אַנדערן יוֹם זענען זיי אַרײַנגעקוּמען קיין קֵיסַריה. אוּן קאָרנעליוּס האָט אויף זיי געוואַרט, אַזוי ווי ער האָט צוּנויפגערופן זיינע קרוֹבים אוּן זיינע נאָענטע פריינט. אוּן עס איז געווען, בּעת כֵּיפָא איז אַרײַנגעקוּמען, האָט אים קאָרנעליוּס באַגעגנט, אוּן איז אַנידערגעפאַלן צוּ זיינע פיס, אוּן האָט אנידערגעפאַלן פאַר זיינע פיס. אוּן כֵּיפָא האָט אים אויפגעהויבּן, אוּן געזאָגט: שטיי אויף ; איך אַליין בּין אויך אַ בן אדם. אוּן בּעת ער האָט מיט אים גערעדט, איז ער אַרײַנגעגאַנגען, אוּן האָט געפוּנען אַ סַך, וואָס זענען זיך צוּזאַמענגעקוּמען; אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: איר אַליין ווייסט, אַז עס איז אָסור פאַר אַ יִיד, זיך צוּ באַהעפטן, אָדער אַרײַנצוּקוּמען צוּ איינעם פוּן אַן אַנדער עם, אָבּער ה' האָט מיר אַנטפּלעקט, אַז איך זאָל קיינעם נישט רופן טרייף, אָדער פָּסוּל. דעריבּער בּין איך אויך געקוּמען אוּן האָבּ נישט

פאַרמיטן, וועט מען האָט געשיקט נאָך מיר. איך פרעג דעריבער, מיט וואָסער כַּוָונה האָט איר געשיקט נאָך מיר? אוּן קאָרנעליוס האָט געזאָגט: שׂוין פיר טעג אַז איך זיץ אוּן פאַסט ביז דער איצטיקער שָׁעה, אוּן בעת איך האָב תּפִילה געטאָן אין דער ניינטער שָׁעה אין מיין בֵּית, ערשט אַ מענטש איז געשטאַנען פאַר מיר אין אַ שטראַלנדיק געוואַנט, אוּן האָט געזאָגט: קאָרנעליוס, דיין תּפִילה איז דערהערט געוואָרן, אוּן דיין צדָקה איז געדענקט געוואָרן פאַר ה'. שיק דעריבער קיין יָפו, אוּן רוף צו דיר שִׁמעוֹנען, וועמען מען רופט כֵּיפָא; ער שטייט איין אין דעם בֵּית פוּן שִׁמעוֹנען, אַ גאַרבער, בּיים יַם. איך האָב דעריבער באַלד געשיקט צו דיר; אוּן דו האָסט טוֹב געטאָן, וואָס דו ביסט געקומען; אוּן איצט זענען מיר אַלע דאָ פאַר ה', צו הערן אַלצדינג, וואָס דיר איז געבאָטן געוואָרן פוּן ה'. אוּן כֵּיפָא האָט געעפנט זיין מויל, אוּן האָט געזאָגט: איך זע באֱמת איין, אַז ה' איז נישט קיין נוֹשֵׂא-פָּנים, נייערט אין יעדן עם איז דער, וואָס האָט מוֹרא פאַר אים, אוּן טוט צֶדֶק, באַווילקט ביי אים. דאָס דָּבָר האָט ער געשיקט צו די בּנֵי-יִשׂרָאל, אוּן האָט מבשׂר געווען בּשׂוֹרת הגאוּלָה פוּן שָׁלום דורך רַבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע -- ער איז אָדוֹן הַכֹּל --, אוּן איר אַליין ווייסט דאָס דאָזיקע דָּבָר, וואָס איז אָנגעזאָגט געוואָרן איבער גאַנץ יהוּדה, אָנהייבנדיק אין גָּליל נאָך דער מקוה טבִילה, וואָס יוֹחָנָן האָט אָנגעזאָגט: ווי ה' האָט געזאַלבט יהושע/ישוע פוּן נצֶרֶת מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אוּן מיט גבוּרה; וואָס איז אַרומגעגאַנגען אוּן האָט געטאָן גוּטס, אוּן האָט געהיילט אַלע, וואָס זענען געווען אין דער מאַכט פוּן הָשָׂטן, מחמת ה' איז מיט אים געווען. אוּן מיר זענען עֵדות פוּן אַלצדינג, וואָס ער האָט געטאָן אין דעם יִידישן לאַנד, אוּן אין ירוּשָׁלַיִם; וועמען זיי האָבן אויך געטייט, דורך אויפהענגען אים אויף אַ בּוים. אים האָט ה' אויפגעוועקט דעם דריטן יוֹם, אוּן

האָט אים געלאָזט אַנטפלעקט ווערן. נישט פאַר דעם גאַנצן עם, נייערט פאַר עֵדות, וואָס זענען פאַרויס אויסדערווײלט געוואָרן פון ה', פאַר אונדז, וואָס האָבן מיט אים געגעסן און געטרונקען, אַזוי ווי ער איז אויפגעשטאַנען תּחִיַת-הַמֵּתים. און ער האָט אונדז באַפוילן מבָּשֵׂר צו זיין פאַר דעם עם, און צו זאָגן עֵדות, אַז דאָס איז ער, וואָס איז באַשטימט געוואָרן פון ה' פאַר אַ שׁופט פון די חַיִּים און די מֵתִים. אויף אים זאָגן עֵדות אַלע נבִיאים, אַז דורך זיין נאָמען וועט יעדער בן אדם, וואָס גלויבט אין אים, קריגן פאַרגעבונג פון די עבירות. בשַׁעת כֵּיפָּא האָט נאָך געהאַלטן אין רעדן די דאָזיקע רייד, איז דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ געפאַלן אויף אַלע, וואָס האָבן געהערט דאָס דָּבָר. און די פון די געמַלטע, וואָס האָבן געגלויבט, און וואָס זענען געקומען מיט כֵּיפָּא, זענען נִשתּוֹמם געוואָרן, ווארים וואָס אויך אויף די אומות איז אויסגעגאָסן געוואָרן די מַתָּנה פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, מחמת זיי האָבן זיי געהערט רעדן מיט לשונות [מרק' טז, יז], און זיי האָבן געזאָגט בָּרוּך ה', דעמאָלט האָט כֵּיפָּא געענטפערט, און געזאָגט: קאָן עמיצער פאַרווערן דאָס מקוה מַיִם, אַז די דאָזיקע זאָלן נישט מקוה געטוֹבלט ווערן, וואָס האָבן מקַבּל געווען דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, פונקט אַזוי ווי מיר [מה"ש ב,ד]? און ער האָט זיי באַפוילן מקוה געטוֹבלט צו ווערן אין דעם נאָמען פון רֵבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע. דערנאָך האָבן זיי אים געבעטן צו פאַרבלייַבן עטלעכע טעג.

יא און די שלִיחים און די אחים, וואָס זענען געווען אין יהודה, האָבן געהערט, אַז אויך די אומות האָבן מקַבּל געווען דאָס דָּבָר ה'. און בעת כֵּיפָּא איז אַרויפגעגאַנגען קיין ירוּשָׁלַיִם, האָבן זיך די געמַלטע געקריגט מיט אים, און געזאָגט: דו ביסט אַריינגעגאַנגען צו עַרֵלים, און האָסט געגעסן מיט זיי. און כֵּיפָּא האָט אָנגעהויבן, און האָט פאר זיי דערציילט כסדר, אַזוי צו

זאָגן: איך בין געווען אין דער שטעטל יָפו אוּן בין מִתפַּלֵל געווען; אוּן אין אַ דרימל האָב איך געזען אַ מַרְאֶה: עפּעס אַ כֵּלי האָט אַראָפּגענידערט, ווי אַ גָּדוֹל ליילעך, אוּן עס איז אַראָפּגעלאָזט געוואָרן פּוּן שָׁמַיִם בּיי די פּיר עקן, אוּן סע האָט געגרייכט ביז צוּ מיר; אוּן אַז איך האָב דערין אַריינגעקוקט, האָב איך דאָרטן באַמערקט בּהֵמות פּוּן דער ערד, אוּן ווילדע חַיות אוּן שרָצים אוּן פייגל פּוּן שָׁמַיִם. אוּן איך האָב אויך געהערט אַ קול זאָגן צוּ מיר: שטיי אויף, כֵּיפָּא, שעכט אוּן עס. אָבּער איך האָב געזאָגט: חס ושלום, אֲדוֹנִי; מחמת קיין טרייף אָדער בְּשַׂר פִּגוּלים זאַך איז קיינמאָל נישט אַריַינגעקוּמען אין מיין מויל אַריין. אוּן דאָס קוֹל פּוּן שָׁמַיִם האָט אַ צווייט מאָל געענטפערט: וואָס ה' האָט געמאַכט טָהוֹר, זאָלסטוּ נישט מאָכן טָמֵא. אוּן דאָס איז געשען דריי מאָל, אוּן אַלצדינג איז ווידער אַרויפגענומען געוואָרן אין שָׁמַיִם אַריין. אוּן באַוֹתו רֶגע זענען דריי בְּנֵי אָדָם געשטאַנען פאַר דעם בֵּית, אין וועלכן מיר זענען געווען, וואָס זענען צוּ מיר געשיקט געוואָרן פּוּן קֵיסַריה. אוּן דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ האָט מיר באַפוילן צוּ גיין מיט זיי, אוּן נישט צוּ זיין אין סָפק. אוּן די דאָזיקע זעקס אַחִים במָשיחַ האָבּן מיך אויך באַגלייט, אוּן מיר זענען אַריַינגעקוּמען אין דעם מענטשנס בֵּית אַריין. אוּן ער האָט אונדז דערציילט, ווי אַזוי ער האָט געזען דעם מַלאַך שטיין אין זיין בֵּית, אוּן זאָגן: שיק קיין יָפו, אוּן לאָז ברענגען שִׁמעוֹנען, וועמען מען רופט כֵּיפָּא, וואָס וועט רעדן צוּ דיר רייד, דוּרך וועלכע דוּ וועסט געהאָלפן ווערן, דוּ אוּן דיין גאַנץ בֵּית. אוּן אַז איך האָב אָנגעהויבּן צוּ רעדן, איז געפאַלן אויף זיי דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, פּונקט ווי לכַתּחִילה אויף אונדז [מה"ש ב,ד]. אוּן איך האָב מיך דערמאָנט אָן דעם דָּבָר פּוּן הָאָדוֹן, וואָס ער האָט געזאָגט: יוֹחָנָן האָט מקוה געטוֹבלט מיט מַיִם, אָבּער איר וועט מקוה געטוֹבלט ווערן מיט דעם רוּחַ

הַקּוֹדֶשׁ [מה"ש ב,ד]. בכֵן, אויב ה' האָט זיי געגעבן די זעלבע מַתָּנה ווי אונדז, בעת מיר האָבן געגלויבט אין רֶבִּי מלך המָשיחַ הָאָדוֹן יהושע/ישוע, ווער בין איך, איך זאָל שטערן ה'? אוּן אַז זיי האָבן דאָס געהערט, האָבן זיי שטילגעשוויגן, אוּן זיי האָבן געזאָגט בָּרוּך ה', אַזוי צוּ זאָגן: בֶּאֱמת, אויך פאַר די אוּמות האָט ה' באַווילקט תּשוּבה צוּם חַיים. אוּן די, וואָס זענען צעשפרייט געוואָרן צוּליב דער רדִיפה, וואָס האָט זיך אויפגעהויבן פוּנוועגן סְטֶפָנוֹס, זענען אנטרינען אַזוי ווייט ווי פעניקיע, אוּן קַפְּרִיסִין, אוּן אַנְטִיוֹכְיָה, אוּן האָבן צוּ קיינעם נישט גערעדט דאָס דָּבָר, אַחוּץ נאָר צוּ יִידן. אוּן צווישן זיי זענען געווען בְּנֵי אָדָם פוּן קַפְּרִיסִין אוּן קוּרינִי, וואָס בעת זיי זענען געקוּמען קיין אַנְטִיוֹכְיָה, האָבן זיי אויך גערעדט צוּ די גריכן, אוּן מבַשֵּׂר געווען הָאָדוֹן יהושע/ישוע. אוּן די האָנט פוּן ה' איז געווען מיט זיי; אוּן אַ גרויסע צאָל, וואָס האָט געגלויבט, האָט זיך געקערט צוּ הָאָדוֹן. אוּן די שִׂמְחָה וועגן זיי איז דערגאַנגען אין די אויערן פוּן דער הברית החדשה קהִילה אין ירוּשָׁלַיִם, אוּן זיי האָבן געשיקט בַּר-נַבָּאן קיין אַנְטִיוֹכְיָה. אוּן וועַן ער איז אָנגעקוּמען, אוּן האָט געזען דעם חֶסֶד ה', האָט ער זיך געפרייט; אוּן ער האָט זיי אַלע אָנגעזאָגט, לִהְיוֹת דְּבֵקִים בּאָדוֹן בְּלֵב שָׁלֵם; מחמת ער איז געווען אַ גוּטער מענטש, אוּן פוּל מיט דעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ אוּן מיט אֱמוּנה. אוּן אַ סַך עם איז צוּגעקוּמען צוּ הָאָדוֹן. אוּן ער איז אַוועקגעגאַנגען קיין טאַרסוּס צוּ זוכן שָׁאוּלן; אוּן אַז ער האָט אים געפוּנען, האָט ער אים געבראַכט קיין אַנְטִיוֹכְיָה. אוּן דאָרטן זענען זיי זיך צוּזאַמענגעקוּמען אַ גאַנץ יאָר אין דער הברית החדשה קהִילה, אוּן האָבן געלעדנט אַ סַך בְּנֵי אָדָם; אוּן עס איז געווען אין אַנְטִיוֹכְיָה, אַז די תַּלמידים זענען צוּם ערשטן מאָל גערופן געוואָרן "משיחיסטים." אוּן אין די דאָזיקע טעג האָבן נבִיאים

פון ירושָלַיִם אַראָפגענידערט קיין אַנְטיוֹכְיָה. אוּן עס איז אויפגעשטאַנען איינער פון זיי מיטן נאָמען אֲגָבוֹס, אוּן האָט אָנגעוויזן דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אַז סע וועט זיין אַ גרויסער הונגער איבער דער גאַנצער וועלט; אוּן דאָס איז געשען אין די טעג פון קלאַודִיוּסן. אוּן די תַּלמידים האָבן באַשלאָסן, יעטוועדער לויט זיין מעגלעכקייט, צו שיקן הילף צו די אַחִים במשיח, וואָס האָבן געלעבט אין יהודה; אוּן דאָס האָבן זיי אויך געטאָן, אוּן האָבן עס געשיקט צו די זקֵנים דורך דער האַנט פון בַּר-נַבָּאן אוּן ר' שָׁאוּלן.

יב אוּן אַרום יענער צייט האָט דער מֶלך הוֹרדוס

אויסגעשטרעקט זיינע הענט צו פַיניקן עטלעכע פון דער עֵדה. אוּן ער האָט געטייט יַעקֹבן, דעם אָח פון יוֹחָנָן, מיט דער חֶרֶב. אוּן אַז ער האָט געזען, אַז דאָס איז וואוילגעפעלן געוואָרן די יִידן, איז ער ווייטער געגאַנגען צו כאַפן אויך כֵּיפָא. אוּן דאָס זענען געווען די טעג פון חַג-הַמַצות. אוּן אַז ער האָט אים געכאַפט, האָט ער אים אַריינגעזעצט אין דער בֵּית הַסֹּהַר, אוּן האָט אים איבערגעענטפערט צו פיר אַפּטיילונגען זעלנער, יעדע פון פיר מאָן אים צו היטן, מיט דער דֵעה, נאָך פֶּסח אים אַרויסצובּרענגען פאַר דעם עם. כֵּיפָא איז דעריבער געהאַלטן געוואָרן אין דער בֵּית הַסֹּהַר; אָבער די עֵדה האָט פאַר אים כּסֵדר מִתפַּלֵל געווען צו ה'. אוּן בעת הוֹרדוס איז געווען גרייט אים אַרויסצובּרענגען, איז כֵּיפָא יענע לַיְלָה געשלאָפן צווישן צוויי זעלנער, געבּונדן מיט צוויי שָׁרשָׁרוֹת; אוּן שוֹמרים פאַר דער דֶּלֶת האָבן געהיט די בֵּית הַסֹּהַר. אוּן אָט איז אַ מַלאך ה' געשטאַנען לעבן אים, אוּן אַן אוֹר האָט געשיינט אין דער קאַמער; אוּן ער האָט אַ קלאַפּ געטאָן כֵּיפָא אין דער זייט, אוּן האָט אים אויפגעוועקט, אוּן געזאָגט: שטיי אויף געשווינד. אוּן די שָׁרשָׁרוֹת זענען אַראָפגעפאַלן פון זיינע הענט. אוּן דער

מַלאך האָט צוּ אים געזאָגט: גורט דיך אָן, און בינד צוּ דיינע סאַנדאַלן. און ער האָט אַזוי געטאָן. און ער האָט צוּ אים געזאָגט: היל דיך איין אין דיין מאַנטל, און גיי מיר נאָך. און ער איז אַרויסגעגאַנגען, און איז אים נאָכגעגאַנגען; און ער האָט נישט געוואוּסט, אַז ס'איז געווען אֱמת, דאָס, וואָס ס'איז געטאָן געוואָרן דורך דעם מלאך, נייערט האָט געמיינט, אַז ער האָט געזען אַ חָזוֹן. און אַזוי ווי זיי זענען דורכגעגאַנגען די ערשטע אוּן די צווייטע וואַך, זענען זיי געקוּמען צוּ דעם אייַזערנעם שַׁער, וואָס פירט אין דער שטאָט אַריין; אוּן דער שַׁער האָט זיך געעפנט פאַר זיי פוּן זיך אַליין. און זיי זענען אַרויסגעגאַנגען, און זענען דורכגעגאַנגען דורך אַ
גאַס; אוּן פּלוצים האָט דער מַלאך אָפּגעקערט פוּן אים. און אַז כֵּיפָּא איז געקוּמען צוּ זיך, האָט ער געזאָגט: איצט ווייס איך אויף אַן אֱמת, אַז ה' האָט אַרויסגעשיקט זיין מַלאך אוּן האָט מיך ראַטעוועט פוּן דער האַנט פוּן הוֹרדוסן, אוּן פוּן אַלע דערוואַרטוּנגען פוּן דִי דאָזיקע עַם הַיְהוּדִים. אוּן בעת ער האָט איבערגעטראַכט די זאָך, איז ער געגאַנגען צוּ דעם בֵּית פוּן מִרְיָמען, די אֵם פוּן יוֹחָנָן, וועמען מען האָט גערופן מַרְקוֹס, וואוּ אַ סַך זענען געווען פאַרזאַמלט אוּן זענען מִתפַּלֵל געווען. אוּן אַז ער האָט אַנגעקלאַפּט אין דער דֶּלֶת הַשַׁעַר, איז אַ נַעֲרָה, וואָס האָט געהייסן ראָדאַ, געקוּמען ענטפערן. אוּן אַז זי האָט דערקענט כֵּיפָּאס קוֹל, האָט זי פאַר שִׂמְחָה נישט געעפנט דעם שַׁעַר, נייערט איז אַרײַנגעלאָפן, אוּן האָט דערציילט, אַז כֵּיפָּא שטייט פאַר דעם שַׁעַר. אוּן זיי האָבן צוּ איר געזאָגט: דוּ בּיסט משוּגע, נאָר זי האָט פאַרזיכערט, אַז אַזוי איז דאָס טאַקע, האָבן זיי געזאָגט: עס איז זיין מַלאך! אָבער כֵּיפָּא האָט ווייטער געקלאַפּט; אוּן אַז זיי האָבן געעפנט, האָבן זיי אים געזען, אוּן זענען פאַרחידושט עוואָרן. אוּן ער האָט צוּ זיי אַ מאַך געטאָן

מיט דער האַנט שטילצושווייגן, אוּן האָט זיי דערציילט ווי אַזוי
הָאָדוֹן האָט אים אַרויסגעפירט פוּן דער בֵּית הַסּוֹהַר אַרויס, אוּן
ער האָט געזאָגט: דערציילט דאָס יַעקֹבן אוּן די אַחִים במשיח.
אוּן ער האָט אָפּגעקערט אוּן איז געגאַנגען צוּ אַן אַנדער אָרט.
אוּן ווי נאָר עס איז געוואָרן יוֹם, איז געוואָרן אַ שטיקל בֶּהָלה
צווישן די זעלנער: וואָס איז געוואָרן פוּן כֵּיפָא? אוּן בעת
הוֹרדוס האָט אים געזוּכט אוּן האָט אים נישט געפוּנען, האָט ער
געלאָזט פאַרהערן די שוֹמרים, אוּן האָט באַפוילן, אַז זיי זאָלן
געטייט ווערן. אוּן ער האָט אַראָפּגענידערט פוּן יהוּדה קיין
,קֵיסַריה, אוּן איז דאָרטן פאַרבלייבן. אוּן ער איז געווען שטאַרק
אין כַּעס אויף די מענטשן פוּן צוֹר אוּן צִידוֹן; אוּן זיי זענען אַלע
צוּזאַמען צוּ אים געקוּמען, אוּן אַז זיי האָבן איבערגערעדט
בלאַסטוּסן, דעם מֶלֶכס קאַמערהאַר, האָבן זיי געבעטן שָׁלוֹם,
ווארים זייער לאַנד איז געשפּייזט געוואָרן פוּן דעם מֶלֶכס לאַנד.
אוּן אין אַ באַשטימטן יוֹם האָט זיך הוֹרדוס אָנגעטאָן זיינע
קיניגלעכע מַלבושים, אוּן האָט זיך געזעצט אויף דעם
כִּסֵּא-הַמלוּכה, אוּן האָט געהאַלטן פאַר זיי אַ רעדע. אוּן דאָס
עם האָט געשריגן: דאָס קוֹל פוּן אַן א-ל איז דאָס, אוּן נישט פוּן
קיין בֶּן אָדָם! אוּן באַלד האָט אַ מַלאך ה' אים געשלאָגן,
ווארים ער האָט נישט געגעבן ה' דעם כָּבוד; אוּן ער איז
צעפרעסן געוואָרן פוּן ווערים, אוּן איז געשטאָרבן. אָבער דאָס
דָּבָר ה' איז געוואַקסן אוּן האָט זיך געמערט. אוּן בַּר-נַבָּא אוּן ר'
שָׁאוּל האָבן זיך אומגעקערט פוּן ירוּשָׁלַיִם, אַזוי ווי זיי האָבן
אויסגעפירט זייער שלִיחוּת, אוּן האָבן מיטגענומען מיט זיך
יוֹחָנָן, ווועמעס צונאָמען איז געווען מַרְקוֹס [מרק'].

יג אוּן עס זענען געווען אין אַנְטִיוֹכְיָה בּיי דער דאָרטיקער
הברית החדשה קהִילה נבִיאים אוּן מוֹרים: בַּר-נַבָּא, אוּן שִׁמעוֹן,
וואָס איז גערופן געוואָרן ניגער, אוּן לוּקִיוּס פוּן קוּריני, אוּן

מנַחֵם, דער יוגנט-חַבר פון הוֹרדוסן, דעם טעטראַרך, אוּן ר' שָׁאוּל. אוּן בּעת זיי האָבּן געדינט ה', אוּן האָבּן געפאַסט, האָט דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ געזאָגט: שיידט אָפּ פאַר מיר בַּר-נַבָּאן אוּן שָׁאוּלן צוּ דער עֲבוֹדַת קוֹדֶשׁ, צוּ וועלכער איך האָבּ זיי גערופן. אוּן אַזוי ווי זיי האָבּן געפאַסט אוּן מִתפַּלֵל געווען, האָבּן זיי אויף זיי אַרויפגעלייגט זייערע הענט, אוּן האָבּן זיי אַוועקגעשיקט. אוּן בּעת זיי זענען אַרויסגעשיקט געוואָרן דוּרך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, האָבּן זיי אַראָפּגענידערט קיין סעלוּקיע, אוּן פוּנדאַנען זענען זיי אָפּגעגאָרן קיין קַפְּרִיסִין. אוּן בּעת זיי זענען אָנגעקוּמען קיין סאַלאַמיס, האָבּן זיי מבַּשֵּׂר געווען דאָס דָּבָר ה' אין די שוּלן פוּן די יִידן. אוּן זיי האָבּן אויך געהאַט יוֹחָנָן פאַר זייער עוֹזֵר. אוּן אַז זיי זענען דוּרכגעגאַנגען דעם גאַנצן אינזל ביז פָּפוֹס, האָבּן זיי געפוּנען איינעם אַ יִידן אַ כִּישוּף-מאַכער, אַ נָבִיא שֶׁקֶר, וואָס האָט געהייסן בַּר-יהושע; ער איז געווען מיט דעם פּראָקאָנסוּל סערגִיוּס פאָוּלוּס, אַ פאַרשטענדיקער מענטש, וואָס האָט גערופן צוּ זיך בַּר-נַבָּאן אוּן ר' שָׁאוּלן, אוּן האָט באַגערט צוּ הערן דאָס דָּבָר ה'. אָבּער עלימאַס, דער כִּישוּף-מאַכער - מחמת דאָס איז דער טייטש פוּן זיין נאָמען- האָט זיך זיי אַנטקעגנגעשטעלט, אוּן האָט געזוּכט אָפּצוּנייגן דעם פּראָקאָנסוּל פוּן דער אֱמוּנה. אָבּער ר' שָׁאוּל, וואָס איז אויך גערופן געוואָרן פאָוּלוּס, פוּל מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, האָט באַהעפט זיינע אויגן אָן אים, אוּן האָט געזאָגט: דוּ זוּן פוּן שָׂטָן, שׂוֹנא פוּן כָּל צֶדֶק, אוּן פוּל מיט יעדער פאַלשקייט אוּן פאַרדאָרבנקייט, וועסטוּ נישט אויפהערן צוּ פאַרדאַרבן די גלייכע וועגן פוּן ה'? אוּן איצט, הִנֵּה, די האַנט פוּן ה' איז אויף דיר, אוּן דוּ וועסט זיין בּלינד, אוּן נישט זען אַ צייט די שֶׁמֶשׁ. אוּן באַלד איז אויף אים געפאַלן אַ נעפּל אוּן אַ חֹשֶׁךְ; אוּן ער איז אַרומגעגאַנגען זוכן, עמיץ זאָל אים פירן בּיי דער האַנט.

דעמאָלט האָט דער פּראָקאָנסול געגלויבט, בעת ער האָט געזען וואָס עס איז געשען, מחמת ער איז נשתּומם געווארן פון דער תּורת האָדון. און פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] און זיינע באַגלייטער האָבן זיך אַוועקגעלאָזט מיט אַ סירה פון פָּפוס, און זענען געקומען קיין פערגאַ אין פאַמפיליע. און יוֹחָנָן האָט זיך אָפּגעשיידט פון זיי, און האָט זיך אומגעקערט קיין ירושָׁלַיִם. זיי אָבער האָבן פאַרלאָזט פערגאַ, און זענען געקומען קיין אַנטיוֹכְיָה פון פּיסידיע. און שַׁבת זענען זיי אַריינגעגאַנגען אין דער שול, און האָבן זיך אַנידערגעזעצט. און נאָך דעם לייענען די תּורה און די נביאים, האָבן די גַּבָּאים צו זיי געשיקט, אַזוי צו זאָגן: אֲנָשֵׁם אַחִים , אויב איר האָט עפּעס אַ מוסר-דָּבָר פאַר דעם עולם, טאָ זאָגט. און פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] איז אויפגעשטאַנען, און האָט אַ מאַך געטאָן מיט דער האַנט, און געזאָגט: אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְיִרְאֵי הָאֱלֹקִים, שִׁמְעוּ .אֱלֹקֵי הָעָם הַזֶּה, אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל, בָּחַר בַּאֲבוֹתֵינוּ וְרוֹמֵם אֶת הָעָם בְּהְיוֹתָם גֵּרִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וּבְיָד רָמָה הוֹצִיאָם מִשָּׁם .בְּמֶשֶׁךְ כְּאַרְבָּעִים שָׁנָה נָשָׂא אוֹתָם בַּמִּדְבָּר וּלְאַחַר שֶׁהִשְׁמִיד שִׁבְעָה גוֹיִם בְּאֶרֶץ כְּנַעַן חִלֵּק לָהֶם אֶת אַרְצָם לְנַחֲלָה. כָּל זֶה אָרַךְ כְּאַרְבַּע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וְאַחֲרֵי כֵן נָתַן לָהֶם שׁוֹפְטִים עַד שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא. לְאַחַר מִכֵּן בִּקְשׁוּ מֶלֶךְ וֵאלֹקִים נָתַן לָהֶם אֶת שָׁאוּל בֶּן־קִישׁ, אִישׁ מִשֵּׁבֶט בִּנְיָמִין, לְמֶשֶׁךְ אַרְבָּעִים שָׁנָה .כַּאֲשֶׁר הֵסִיר אוֹתוֹ הֵקִים לָהֶם אֶת דָּוִד לְמֶלֶךְ וְעָלָיו הֵעִיד בְּאָמְרוֹ: מָצָאתִי דָוִד בֶּן־יִשַׁי, אִישׁ כִּלְבָבִי, וְהוּא יַעֲשֶׂה אֶת כָּל חֶפְצִי. מִזַּרְעוֹ הֵבִיא אֱלֹקִים, כְּפִי הַהַבְטָחָה, מוֹשִׁיעַ לְיִשְׂרָאֵל - אֶת יהושע/ישוע, אֲשֶׁר לִפְנֵי בוֹאוֹ הִכְרִיז יוֹחָנָן אֶת מקוה טְבִילַת הַתְּשׁוּבָה אֶל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל. כְּשֶׁהִשְׁלִים יוֹחָנָן אֶת מְרוּצָתוֹ אָמַר, לְמִי אַתֶּם חוֹשְׁבִים אוֹתִי? לֹא אֲנִי הוּא .אַךְ הִנֵּה הוּא בָּא אַחֲרַי וַאֲנִי אֵינֶנִּי רָאוּי לְהַתִּיר אֶת נְעָלָיו. אֲנָשִׁים אַחִים, בְּנֵי מִשְׁפַּחַת אַבְרָהָם, וְיִרְאֵי אֱלֹקִים אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם; אֵלֵינוּ נִשְׁלַח דְּבַר הַיְשׁוּעָה הַזֹּאת. כִּי יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַיִם וְהָעוֹמְדִים בְּרֹאשָׁם לֹא הִכִּירוּהוּ וּבְשָׁפְטָם אוֹתוֹ מִלְאוּ אֶת דִּבְרֵי

הַנְּבִיאִים הַנִּקְרָאִים בְּכָל שַׁבָּת, וְאַף כִּי לֹא מָצְאוּ שׁוּם עִלָּה לְמִשְׁפַּט מָוֶת בִּקְשׁוּ מִפִּילָטוֹס לַהֲמִיתוֹ. כַּאֲשֶׁר הִשְׁלִימוּ אֶת כָּל הַדְּבָרִים הַכְּתוּבִים עָלָיו הוֹרִידוּהוּ מִן הָעֵץ וְהִנִּיחוּהוּ בַּקֶּבֶר, אַךְ אֱלֹקִים הֱקִימוֹ מִן הַמֵּתִים. יָמִים רַבִּים נִרְאָה אֶל הָאֲנָשִׁים שֶׁעָלוּ אִתּוֹ מִן הַגָּלִיל לִירוּשָׁלַיִם ,וְעַתָּה הֵם עֵדָיו לִפְנֵי הָעָם. וַאֲנַחְנוּ מְבַשְּׂרִים לָכֶם כִּי הַהַבְטָחָה אֲשֶׁר הֻבְטְחָה לַאֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹקִים קִיֵּם אוֹתָהּ לָנוּ, הַבָּנִים, בַּהֲקִימוֹ אֶת יהושע/ישוע, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּמִּזְמוֹר הַשֵּׁנִי: בְּנִי אַתָּה ,אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ [תהלים ב, ז]. וְעַל הֲקִימוֹ אוֹתוֹ מִן הַמֵּתִים לְבִלְתִּי שׁוּב עוֹד אֶל שַׁחַת, כֹּה אָמַר: אֶתֵּן לָכֶם חַסְדֵי דָוִד הַנֶּאֱמָנִים. לָכֵן נֶאֱמַר גַּם בְּמָקוֹם אַחֵר: לֹא־תִתֵּן חֲסִידְךָ לִרְאוֹת שָׁחַת. הֵן דָּוִד, לְאַחַר שֶׁשֵּׁרֵת בְּדוֹרוֹ לְפִי תָּכְנִית אֱלֹקִים, שָׁכַב וְנֶאֱסַף אֶל אֲבוֹתָיו וְרָאָה שַׁחַת. אֲבָל זֶה שֶׁאֱלֹקִים הֱקִימוֹ לֹא רָאָה שַׁחַת. עַל כֵּן, אֲנָשִׁים אַחִים, שֶׁיֵּהָא יָדוּעַ לָכֶם כִּי הוֹדוֹת לוֹ מֻכְרֶזֶת לָכֶם סְלִיחַת חֲטָאִים; וּבְכָל הַדְּבָרִים שֶׁלֹּא יְכָלְתֶּם לְהִצָּדֵק בָּהֶם בְּתוֹרַת מֹשֶׁה, הֲרֵי שֶׁבּוֹ נִצְדָּק כָּל מִי שֶׁמַּאֲמִין. לָכֵן הִזָּהֲרוּ שֶׁלֹּא יָבוֹא עֲלֵיכֶם הַנֶּאֱמָר בַּנְּבִיאִים: רְאוּ בַגּוֹיִם וְהַבִּיטוּ וְהִתַּמְּהוּ תְּמָהוּ. כִּי־פֹעֵל פֹּעֵל בִּימֵיכֶם לֹא תַאֲמִינוּ כִּי יְסֻפָּר [חבקוק א, ה]. אוּן בּעת זיי זענען אַרויסגעגאַנגען, האָבּן זיי געבּעטן, אַז די דאָזיקע רייד זאָלן פאַר זיי גערעדט ווערן דעם אַנדערן שַׁבּת. אוּן אַז די עֵדה איז זיך צעגאַנגען, זענען אַ סַך פוּן די יִידן אוּן פוּן די פרוּמע גֵּרים נאָכגעגאַנגען פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] אוּן בַּר-נַבָּאן, וואָס האָבּן צוּ זיי גערעדט, אוּן זיי אָנגעזאָגט צוּ פאַרבּלייבּן אין דעם חֶסֶד פוּן ה'. אוּן אויף דעם אַנדערן שַׁבּת איז זיך כּמעט די גאַנצע שטאָט צוּזאַמענגעקוּמען הערן דאָס דָּבָר ה'. אָבּער ווען די יִידן האָבּן געזען דעם הַמוֹן, זענען זיי געוואָרן פוּל מיט קִנאה, אוּן האָבּן אַנטקעגנגערעדט דאָס, וואָס איז גערעדט געוואָרן דוּרך פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל], אוּן האָבּן געלעסטערט. אוּן פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] אוּן בַּר-נַבָּא האָבּן גערעדט מוּטיק, אוּן האָבּן געזאָגט: עס איז געווען נייטיק, אַז דאָס דָּבָר ה' זאָל קוֹדם צוּ

אייך געריכט ווערן; נאָר אַזוי ווי איר פאַרשטויסט עס פון אייך, אזוי וועלט איר פאַר נישט קיין ראוי אויף דעם חַיֵּי עולם, קערן מיר זיך דעריבער צו די אומות. מחמת אַזוי האָט ה' געבאָטן: וְנָתַתִּיךָ לְאוֹר גוֹיִם, לִהְיוֹת יְשׁוּעָתִי עַד־קְצֵה הָאָרֶץ, איך האָב דיך געשטעלט פאַר אַן אור פון די אומות, כדי דו זאָלסט זיין אַ ישועה ביז צום עק פון דער ערד [ישעיה מט, ו]. אזוי אַז די אומות האָבן דאָס געהערט, האָבן זיי זיך געפרייט, אזוי האָבן געלויבט דאָס דָּבָר ה' ; אזוי וויפל עס זענען געווען אָנגעבּרייט פאַר דעם חַיֵּי עולם האָבן געגלויבט. אזוי דאָס דָּבָר ה' איז פאַרשפרייט געוואָרן איבער דער גאַנצער געגנט. אָבער די יִדן האָבן אָנגעראיצט די פרומע נָשים פון חָשובן שטאַנד, אזוי די עלטסטע פון דער שטאָט, אזוי האָבן דערוועקט אַ רדִיפה קעגן פאולוסן [ר' שָׁאוּל] אזוי בַּר-נַבָּאן, אזוי זיי האָבן זיי אַרויסגעטריבן פון זייער געגנט. אזוי זיי האָבן אָפּגעטרעסלט קעגן זיי דעם שטויב פון זיערע פיס, אזוי זענען געקומען קיין איקאָנִיום. אזוי די תַּלמידים זענען געווען פול מיט שִׂמְחָה אזוי מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ.

יד אזוי עס איז געווען אין איקאָנִיום, אַז זיי זענען אינאיינעם אַריַינגעגאַנגען אין דער שול צו די יִדן, אזוי האָבן געריעדט אויף אַזאַ אופן, אַז אַ גרויסער המון, סיי פון יִדן אזוי סיי פון גריכן, האָט געגלויבט. אָבער די יִדן, וואָס האָבן נישט געגלויבט, האָבן אויפגעראיצט די געמיטער פון די גויִים, אזוי האָבן זיי דערצאָרנט קעגן די אַחִים במשיח. זיי זענען דעריבער פאַרבלייבן אַ לאַנגע צייט, אזוי האָבן געריעדט מוטיק אין דעם נאָמען פון ה', וואָס האָט מֵעיד געווען פאַר דעם דָּבָר פון זיין חֶסֶד, מיט דעם באַוויליקן אַז צייכנס אזוי וואונדער זאָלן געטאָן ווערן דורך זייערע הענט. אזוי דאָס עם פון דער שטאָט איז געווען צעטיילט; טייל האָבן געהאַלטן מיט די יִדן, אזוי טייל מיט די שלִיחים. אזוי בעת עס איז געמאַכט געוואָרן אַן אָנפאַל

מצַד די גוֹיים אוּן די יִדן, מיט זייערע עלטסטע, זיי בייז צוּ טאָן
אוּן זיי צוּ פאַרשטיינען, זענען זיי פוּן דעם געוואָר געוואָרן, אוּן
זענען אַנטרוּנען צוּ די שטעט פוּן לוּקאָניע: ליסטראַ אוּן דערבּע,
אוּן זייער סבִיבה; אוּן דאָרטן האָבּן זיי געדארשענט די בּשׂוֹרת
הגאוּלָה. אוּן אין ליסטרע איז געזעסן איינער אַ בּן אדם, וואָס
איז געווען שוואַך אויף זיינע פיס, אַ קאַליקע, וואָס איז קיינמאָל
נישט געגאַנגען פוּן זיין מוּטערס טראַכט אָן. דער דאָזיקער
האָט זיך צוּגעהערט צוּ פאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל], בּעת ער האָט
געערעדט; אוּן פאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט באַהעפט אָן אים זיינע
אויגן, אוּן געזען, אַז ער האָט אֶמוּנה צוּ ווערן געזוּנט, האָט ער
געזאָגט מיט אַ הויך קוֹל: שטעל דיך גלייך אויף דיינע פיס. אוּן
ער איז אויפגעשפרוּנגען אוּן איז געגאַנגען. אוּן בּעת דאָס עם
האָט געזען, וואָס פאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט געטאָן, האָבּן זיי
אויפגעהויבּן זייער קוֹל,
אוּן געזאָגט אין דעם לוּקאַאָנישן לָשון: די געטער האָבּן
אַראָפּגענידערט צוּ אוּנדז אין דער דמוּת אֲנָשים. אוּן זיי האָבּן
גערופן בַּר-נַבָּאן זעאוּס, אוּן פאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] הערמעס,
ווארים ער איז געווען דער הויפּט-רעדנער. אוּן דער פּריסטער
פוּן זעאוּס, וואָס זיין טעמפּל איז געווען פאַר דער שטאָט, האָט
געבּראַכט אָקסן אוּן קראַנצן צוּ די טויערן, אוּן האָט געוואָלט
מַקריב זיין אינאיינעם מיט דעם עם. אָבּער וועו די שלִיחים
בַּר-נַבָּא אוּן פאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָבּן פוּן דעם געהערט, האָבּן זיי
צעריסן זייערע קלייַדער, אוּן זענען אַרײַנגעלאָפּן צווישן דעם
עם, אוּן האָבּן אויסגערופן: מענטשן, פאַרוואָס טוט איר דאָס?
אויך מיר זענען בְּנֵי אָדָם, מיט די זעלבּע שוואַכקייטן ווי בּיי אייך,
אוּן מיר בּרענגען אייך בּשׂוֹרות הגאוּלָה, כּדי איר זאָלט זיך
אָפּקערן פוּן הַהֶבָלִים הָאֵלֶּה צוּם אלוקים חיים, וואָס האָט
געמאַכט דעם שָׁמַיִם אוּן די ערד אוּן דעם יַם, אוּן אַלץ, וואָס עס

איז אין זיי; וואָס האָט אין די פריערדיקע דורות געלאָזט אַלע אומות גיין אין זייערע אייגענע דרָכים. און דאָך האָט ער זיך נישט געלאָזט אָן עֵדות, מיט דעם, וואָס ער האָט געטאָן גוטס און האָט אייך געגעבן גֶּשֶׁם פון שָׁמַיִם און זעטיקע צייטן, און אָנגעפילט אייערע לְבָבוֹת מיט אֹכֶל און שִׂמְחָה [תהלים קמז, ח; ירמיה ה, כד]. און בעת זיי האָבן אַזוי געערעדט, איז זיי קוים געלונגען אָפצוהאַלטן דאָס עם פון מַקריב זיין צו זיי. אָבער סע זענען אַהין אָנגעקומען יידן פון אַנְטִיוֹכְיָה און איקאָניע; און אַז זיי האָבן איבערגערעדט דאָס עם, האָבן זיי פאַרשטיינט פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל], און האָבן אים אַרויסגעשלעפּט פון דער שטאָט, וויי֫ל זיי האָבן געמיינט, אַז ער איז מָוֶת. אָבער וען די תּלמידים זענען געשטאַנען אַרום אים, איז ער אויפגעשטאַנען, און איז אַריַינגעגאַנגען אין דער שטאָט; און אויף מָחָר [מאָרגן] איז ער אַוועקגעגאַנגען מיט בַּר-נַבָּאן קיין דערבּע. און בעת זיי האָבן אין יענער שטאָט געדאַרשענט די בשׂורת הגאולָה, און געמאַכט אַ סַך תַּלמידים, האָבן זיי זיך אומגעקערט קיין ליסטרע, און קיין איקאָניום, און קיין אַנְטִיוֹכְיָה, און האָבן חִזקוּ לֵב פון די תַּלמידים, און זיי מַזהיר געווען צו האַלטן זיך אין דער אֱמונה, און אַז דורך אַ סַך צָרות מוזן מיר אַריַינקומען אין דעם מַלכות ה'. און בעת זיי האָבן פאַר זיי געזעצט זקנים מיט סמיכות אין יעדער הברית החדשה קהִילה, האָבן זיי מִתפַּלֵל געווען און געפאַסטעט, און האָבן זיי איבערגעענטפערט צו הָאָדוֹן, אין וועמען זיי האָבן געגלויבט. און זיי זענען דורכגעגאַנגען דורך פּיסידיע, און זענען געקומען קיין פּאַמפּיליע. און אַזוי ווי זיי האָבן געערעדט דאָס דָּבָר אין פּערגאַ, האָבן זיי אַראָפּגענידערט קיין אַטאַליע. און פונדאַנען זענען זיי געקומען מיט אַ סִירָה קיין אַנְטִיוֹכְיָה, פונוואַנען זיי זענען איבערגעענטפערט געווָארן צו

דעם חֶסֶד ה' פונוועגן דעם ווערק, וואָס זיי האָבן ממַלא געווען. אוּן אַז זיי זענען אָנגעקומען, האָבן זיי פאַרזאַמלט די הברית החדשה קהִילה, אוּן האָבן איבערגעחַזרט אַלצדינג, וואָס ה' האָט מיט זיי געטאָן, אוּן אַז ער האָט געעפנט אַ שַעַר הַאֱמונה פאַר די אומות. אוּן זיי זענען געבליבן מיט די תַלמידים אַ לענגערע צייט.

טו אוּן עטלעכע מענטשן האָבן אַראָפגענידערט פון יהודה

אוּן האָבן געלערנט די אַחִים במשיח: אויב איר וועט נישט [תִלוּת בְמֶעַשִים פון כל המצוות למען צֶדֶק עד ישועה מִזַעַם ה', גלט' ה, ג] אוּן אויב איר וועט נישט געמַלט ווערן כְדַת מֹשה [רבינו], וועט איר נישט געראַטעוועט ווערן. אוּן בעת פָאוּלוס [ר' שָאוּל] אוּן בַר-נַבָּא האָבן מיט זיי געהאַט גרויסע חִילוּקי-דֵעות אוּן אַ וויכּוּחַ, האָט מען באַשלאָסן, אַז פָאוּלוס [ר' שָאוּל] אוּן בַר-נַבָּא אוּן עטלעכע אַנדערע פון זיי, זאָלן אַרויפגיין קיין ירוּשָלַיִם צו די שלִיחים אוּן זקֵנים פונוועגן דער דאָזיקער שַאלה. אוּן אַזוי ווי זיי זענען באַגלייט געוואָרן אויף זייער דֶרֶךְ פון דער הברית החדשה קהִילה, זענען זיי דורכגעגאַנגען דורך פעניקיע אוּן דורך שומרוֹן, אוּן האָבן דערציילט פון דעם מגַייר זיַין זיך פון די אומות, אוּן האָבן פאַרשאַפט אַלע אַחִים במשיח גָדוֹל שִמְחָה. אוּן ווען זיי זענען געקומען קיין ירוּשָלַיִם, זענען זיי אויפגענומען געוואָרן פון דער הברית החדשה קהִילה אוּן פון די שלִיחים אוּן די זקֵנים, אוּן זיי האָבן דערציילט אַלצדינג, וואָס ה' האָט מיט זיי געטאָן. אָבער עס זענען אויפגעשטאַנען עטלעכע מַאמִינים פון דער כִיתּה פון די פרושים, אוּן האָבן געזאָגט: מע מוז זיי מַל זיין [גלט' ה, ג], אוּן זיי באַפעלן צו האַלטן תּוֹרת-מֹשה [רבינו]. אוּן די שלִיחים אוּן די זקֵנים זענען זיך צוזאַמענגעקומען צו באַטראַכטן דעם דאָזיקן עִנין. אוּן עס איז געווען, בעת די מַחלוֹקה האָט זיך געשטאַרקט, איז אויפגעשטאַנען כֵּיפָא, אוּן

האָט צוּ זיי געזאָגט: מענטשן אַחים, איר ווייסט, אַז מיט אַ לענגערער צייט צוריק האָט ה' פון צווישן אייך אויסדערווײלט, אַז דורך מיין מויל זאָלן די אומות הערן דאָס דָּבָר פון דער בְּשׂוֹרת הגאולָה, און גלויבן. און ה', וואָס קען דאָס לֵב, האָט זיי מֵעיד געווען, מיט געבן זיי דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אַזוֹיווי ער האָט עס געטאָן צוּ אונדז [מה"ש ב,ד; י,מו]. און ה' האָט נישט געמאַכט קיין חילוק צווישן אונדז און זיי, נייערט האָט דורך דער דָּד הָאֱמוּנָה טְהֵר [מאַכן מְטֻהָרִים] זייערע לְבָבוֹת. און איצט, פאַרוואָס פּרוּאווט איר ה', און לעגט ארויף אַ יאָך [מה"ש טו, א] אויף דעם נאַקן פון די תַּלמידים, וואָס נישט אָבותֵינוּ און נישט מיר האָבן געקענט דערטראָגן? מיר גלויבן אָבער, אַז מיר וועלן נִיצול ווערן דורך דעם חֶסֶד פון הָאָדוֹן יהושע/ישוע אויף דעם זעלבן אופן ווי זיי. און די גאַנצע עֵדה האָט שטילגעשוויגן; און זיי האָבן זיך צוגעהאָרכט צוּ בַּר-נַבָּאן און פּאוּלוסן [ר' שָׁאוּל], בעת זיי האָבן דערציילט וואָסערע נִסים ונפלאות ה' האָט דורך זיי געטאָן צווישן די אומות. און אַזוי ווי זיי האָבן שטילגעשוויגן, האָט יַעקֹב געענטפערט, אַזוי צוּ זאָגן: מענטשן אַחים, הערט זיך צוּ מיר: שִׁמעוֹן האָט דערציילט, וויאַזוי ה' האָט זיך צוערשט באַוויזן צוּ די אומות, אַרויסצונעמען פון צווישן זיי אַן עם פון זיין נאָמען וועגן. און דערמיט שטימען איין די רייד פון די נְבִיאִים, ווי סע שטייט געשריבן: אַחֲרֵי כֵן אָשׁוּב וְאָקִים אֶת־סֻכַּת דָּוִיד הַנֹּפֶלֶת
וַהֲרִיסוֹתָיו אָקִים וּבְנִיתִיהָ, לְמַעַן יִדְרְשׁוּ אֶת ה' שְׁאֵרִית אָדָם וְכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמִי עֲלֵיהֶם. נְאֻם ה' עוֹשֶׂה כָּל אֵלֶּה הַנּוֹדָעִים מֵעוֹלָם. [עמוס ט, יא-יב]. דעריבער איז מיין מִשפט, אַז מיר זאָלן נישט באַלעסטיקן די, וואָס קערן זיך צוּ אלוקים פון צווישן די אומות, נייערט צוּ שרייבן צוּ זיי, אַז זיי זאָלן זיך צוריקהאַלטן פון די אומווערדיקייטן פון די אֱלִילִים, און פון זנות, און פון דעם, וואָס סע איז דערווארגן געוואָרן, און פון דָּם.

מחמת מֹשה [רבינו] האָט פּון אַמאָליקע דוֹרות אָן אין יעדער שטעטל די, וואָס דַרשענען אים בּעת ער ווערט געלייענט אין די שוּלן יעדן שבּת. דעמאָלט איז עס וואוילגעפעלן געוואָרן די שלִיחים אוּן די זקֵנים, מיט דער גאַנצער עֵדה, אויסצוּדערווייַלן מענטשן פּון צווישן זיי, אוּן זיי צוּ שיקן מיט פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] אוּן בַּר-נַבָּאן קיין אַנְטִיוֹכְיָה, הַיינוּ, יהוּדהן, וואָס איז געוּפּן געוואָרן בַּר-שַׁבָּא, אוּן סילאַן, אָנגעזעענע מענטשן צווישן די אַחִים במשיח. אוּן זיי האָבּן דוּרך זיי אַזוי געשריבּן: די שלִיחים אוּן די זקֵנים, ווי אַחִים צוּ אַחִים, וואָס זענען פּון די אוּמות העוֹלם אין אַנְטִיוֹכְיָה אוּן סוּרְיָה אוּן קִילִיקְיָה, שָׁלום-עליכם! אַזוי ווי מיר האָבּן געהערט, אַז עטלעכע פּון אוּנדז, וועמען מיר האָבּן נישט געגעבּן קיין באַפּעל, האָבּן אייך מצַער געווען מיט רייד, אוּן האָבּן אייך אָנגעטאָן יסוּרים, איז עס אוּנדז וואוילגעפעלן געוואָרן, אַזוי ווי מיר זענען געקוּמען צוּ אַ באַשלוּס, צוּ שיקן צוּ אייך אויסדערווייַלטע מענטשן, מיט אוּנדזער חֲבִיבֵינוּ בַּר-נַבָּאן אוּן פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל], מענטשן, וואָס האָבּן זיך מוֹסר-נֶפש געווען פאַר דעם נאָמען פּון רֶבּי מלך המָשיחַ אֲדוֹנֵנוּ יהושע/ישוע. מיר האָבּן דעריבּער געשיקט יהוּדהן אוּן סילאַן, וואָס וועלן אייך דאָס אייגענע איבּערגעבּן פֶּה-אֶל-פֶּה. מחמת עס איז וואוילגעפעלן געוואָרן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אוּן אוּנדז, נישט אַרויפצוּלייגן אויף אייך קיין גרעסערע מַשׂא, אַחוּץ די דאָזיקע נייטיקע זאַכן: אַז איר זאָלט אייך צוּריקהאַלטן פּון קָרְבָּנות, וואָס מע האָט מַקריב געווען פאַר אֱלִילִים, אוּן פּון דָּם, אוּן פּון זאַכן דערווּאָרגענע, אוּן פּון זנוּת. אויבּ איר וועט אייך פּון דעם אָפּהיטן, וועט אייך זיין טוֹב, זייַט געזוּנט. אוּן אַז מע האָט זיי אַוועקגעשיקט, האָבּן זיי אַראָפּגענידערט קיין אַנְטִיוֹכְיָה; אוּן אַזוי ווי זיי האָבּן פאַרזאַמלט די עֵדה, האָבּן זיי זיי איבּערגעגעבּן דעם

בריוו אוּן בעת זיי האָבּן אים געלייענט, האָבּן זיי זיך געפרייט פוּנוועגן דער נחָמה. אוּן יהוּדה אוּן סילאַ, וואָס זענען אַליין אויך געווען נבִיאים, האָבּן געטרייסט די אַחִים במשיח מיט אַ סַך רייד, אוּן זיי געשטאַרקט. אוּן אַזוי ווי זיי האָבּן דאָרטן פאַרבראַכט אַ קורצע צייט, האָבּן די אַחִים במשיח זיי אַוועקגעשיקט בשָלום צוּ יענע, וואָס האָבּן זיי אַרויסגעשיקט. אוּן סילאַ האָט בּאַשלאָסן דאָרט צוּ בּלייבּן. אוּן פּאָוולוס [ר' שָׁאוּל] אוּן בַּר-נַבָּא זענען פאַרבּלייבּן אין אַנְטִיוֹכְיָה, אוּן האָבּן געלערנט אוּן אָנגעזאָגט אינאיינעם מיט אַ סַך אַנדערע דאָס דָּבָר ה'. אוּן אין עטלעכע טעג אַרוּם האָט פּאָוולוס [ר' שָׁאוּל] געזאָגט צוּ בַּר-נַבָּאן: לאָמיר זיך אומקערן אוּן באַזוכן די אַחִים במשיח אין יעדער שטאָט, וואוּ מיר האָבּן אָנגעזאָגט דאָס דָּבָר ה', אוּן זען וויאַזוי סע גייט זיי. אוּן בַּר-נַבָּא האָט בּדִעה געהאַט מיטצונעמען אויך יוֹחָנָן, וועמען מען האָט גערופן מַרְקוֹס. אָבּער פּאָוולוס [ר' שָׁאוּל] האָט געמיינט, אַז עס איז נישט רעכט מיטצונעמען מיט זיך דעם, וואָס האָט זיי פאַרלאָזט אין פּאַמפיליע, אוּן איז נישט צוגעשטאַנען מיט זיי צוּ דעם עֲבוֹדָה. אוּן עס האָט זיך אויפגעהויבּן אַ שאַרפער רוּגְז, אַזוי, אַז זיי האָבּן זיך אָפּגעשיידט איינער פוּן דעם אַנדערן, אוּן בַּר-נַבָּא האָט גענומען מיט זיך מאַרקוסן, אוּן איז אָפּגעפאָרן קיין קַפְּרִיסִין. אָבּער פּאָוולוס [ר' שָׁאוּל] האָט זיך אויסדערוויילט סילאַן, אוּן איז אַוועקגעגאַנגען, אוּן די אַחִים במשיח האָבּן אים איבּערגעגעבּן צוּ דעם חֶסֶד ה'. אוּן ער איז געגאַנגען דוּרך סוּרְיָה אוּן קִילִיקְיָה, אוּן האָט געשטאַרקט די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות.

טז

אוּן ער איז אויך געקומען קיין דערבּע אוּן קיין ליסטרע. אוּן אָט איז דאָרט געווען איינער אַ תַּלמיד מיטן נאָמען טִימוֹתִיאוֹס, דער זון פוּן אַ יִידישער אִשָּׁה מַאֲמִינָה, אָבּער זיין

אָב איז געווען אַ גריך. דער דאָזיקער האָט געהאַט אַ בעל שֵׁם טוב בײַ די אַחִים במשיח אין ליסטרע און איקאָניוּם. און פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] האָט געוואָלט, אַז ער זאָל מיט אים מיטגיין; און ער האָט אים גענומען און האָט אים מַל געווען צוליב די יִידן, ווָאס זענען געווען אין יענע מקוֹמות, מחמת זיי האָבן אַלע געוואוסט, אַז אָבִיו איז געווען אַ גדיך. און ווי זיי זענען דורכגעגאַנגען דורך די שטעט, האָבן זיי זיי אָנגעזאָגט צו היטן די חוקים, ווָאס זענען באַשלאָסן געוואָרן פּון די שלִיחים און זקֵנים אין ירוּשָׁלַיִם. און אַזוי זענען די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות געשטאַרקט געוואָרן אין דער אֱמונה, און האָבן זיך פאַרמערט אין צאָל פּון יוֹם צו יוֹם. און זיי זענען דורכגעגאַנגען דורך דער געגנט פּון פריגיע און גָּלַטְיָה, ווייל זיי זענען פּון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פאַרווערט געוואָרן צו רעדן דאָס דָּבָר אין אַסְיָה. און אַז זיי זענען געקומען קיין מוסיע, האָבן זיי געוואָלט גיין קיין ביטוניע, נאָר דער רוּחַ יהושע/ישוע האָט זיי נישט געלאָזן [יחו' יט, ל]. און זיי זענען פאַרבײַגעגאַנגען מוסיע, און זענען אַראָפּגעקומען קיין טרוֹאַס. און אַ חָזוֹן האָט זיך אַנטפּלעקט צו פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] בַּלַּיְלָה: אַ בן אדם פּון מָקֶדוֹנְיָה איז געשטאַנען און האָט אים געבעטן, אַזוי צו זאָגן: קום אַריבער קיין מָקֶדוֹנְיָה, און העלף אונדז. און אַז ער האָט געזען די חָזוֹן, האָבן מיר [גַּם לוּקַס הָרוֹפֵא הָאָהוּב] באַלד געזוכט אַוועקצוגיין קיין מָקֶדוֹנְיָה, מחמת מיר האָבן געדרונגען, אַז ה' האָט אונדז גערופן מבַשֵּׂר צו זיין פאַר זיי די בשׂוֹרת הגאוּלָה. און בעת מיר זענען אָפּגעפאָרן פּון טרוֹאַס, זענען מיר געקומען מיט אַ גלַייכן דֶּרֶךְ קיין סאַמאָטראַקיע, און אויפן אַנדערן יוֹם קיין נעאַפּאָליס, און פּונדאַנען קיין פיליפּי, ווָאס איז די הויפּט-שטאָט פּון דעם געביט פּון מָקֶדוֹנְיָה, און אַ רוימישע קאָלאָניע. און מיר זענען געבליבן אין דער דאָזיקער שטאָט עטלעכע טעג. און שַׁבת

זענען מיר אַרויסגעגאַנגען דורך דעם שַׁעַר צוּ אַ טייך, וואוּ מיר האָבּן געמיינט עס איז געווען מָקוֹם-תּפִילה; אוּן מיר האָבּן זיך אַנידערגעזעצט, אוּן גערעדט צוּ די נָשים, וואָס זענען זיך צונויפגעקומען. אוּן איינע, אַן אִשָּׁה, מיטן נאָמען לידיע, אַ קרעמערין פוּן פורפוּר פוּן דער שטאָט תְּיַאטירע, וואָס האָט געדינט ה', יִרְאַת הכבוד, האָט זיך צוּ אוּנדז צוגעהערט. אוּן ה' האָט געעפנט איר לֵב צוּ פאַרנעמען די רייד, וואָס זענען דורך פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] גערעדט געווָארן. אוּן אַז זי איז מקוה געטוֹבלט געווָארן, מיט איר בּני-בַּיִת, האָט זי אוּנדז געבּעטן, אַזוי צוּ זאָגן: אויבּ איר האַלט מיך פאַר אַ מַאמִנָת אין הָאָדוֹן, טאָ קוּמט אוּן בּלייבּט אין מיין בַּיִת. אוּן זי האָט אוּנדז שטאַרק געבּעטן. אוּן עס איז געווען, בּעת מיר זענען געגאַנגען צוּ דעם מָקוֹם-תּפִילה, אַז אוּנדז האָט באַגעגנט אַ נַעֲרָה אֲחוּזַת רוּחַ נְחוּשׁ, אוּן וואָס האָט מיט איר וואָרזאָגן אַריינגעבּראַכט אירע האַרן אַ גרויסן
פאַרדינסט. אוּן זי איז נאָכגעגאַנגען פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] אוּן אוּנדז, אוּן האָט געשריגן: אָט-די מענטשן זענען עבדים פוּן דעם אֵל-עֶליון, וואָס זאָגן אָן פאַר אייך דעם דֶּרֶךְ ישועה! אוּן דאָס האָט זי געטאָן אַ סַך טעג. אָבּער פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט זיך מצַער געווען, אוּן האָט זיך אויסגעדרייט אוּן געזאָגט צוּ דעם שֵׁד: איך בּאַפעל דיר אין דעם נאָמען פוּן רֵבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע אַרויסצוגיין פוּן איר. אוּן ער איז אַרויס די זעלבּע שָׁעה. אוּן וועַן אירע האַרן האָבּן געזען, אַז די תִּקְוָה אויף זייער פאַרדינסט איז פאַרלוירן געגאַנגען, האָבּן זיי געכאַפּט פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] אוּן סילאַן, אוּן האָבּן זיי אַוועקגעשלופּט אין מאַרק אַריין פאַר די שָׂרים. אוּן אַז זיי האָבּן זיי געבּראַכט פאַר די ריכטער, האָבּן זיי געזאָגט: די דאָזיקע מענטשן, וואָס זענען ייִדן, טוּען אָן גרויסע צָרות אוּנדזער שטאָט, אוּן פירן איין

מִנהָגים, וואָס מיר טאָרן נישט אָננעמען, אָדער אָפּהיטן, ווייל מיר זענען רוימער. אוּן דאָס עם איז אינאיינעם אויפגעשטאַנען קעגן זיי; אוּן די ריכטער האָבּן פּוּן זיי אַראָפּגעריסן די מַלבּושים, אוּן בּאַפּוילן זיי צוּ שמייסן מיט ריטער. אוּן אַזוי ווי זיי האָבּן זיי געגעבּן אַ סַך שמיץ, האָבּן זיי זיי אַרײַנגעוואָרפן אין דער בֵּית הַסּוֹהַר, אוּן בּאַפּוילן דעם שׂומר זיי גוּט צוּ היטן; אוּן אַז ער האָט געקריגן אַזאַ בּאַפּעל, האָט ער זיי אַרײַנגעוואָרפן אין דער אינעווייניקסטער בֵּית הַסּוֹהַר, אוּן איינגעשלאָסן זייערע פיס אין קלעצער. אָבּער קעגן חֲצוֹת הַלַיְלָה, האָבּן פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] אוּן סילאַ מִתפַּלֵל געווען אוּן געזונגען ניגוּנים צוּ ה', אוּן די געפאַנגענע האָבּן זיך צוּגעהערט צוּ זיי. אוּן פלוצים איז געוואָרן אַ גָדוֹל ערדציטערניש, אַזוי, אַז די יסוֹדות פּוּן דער בֵּית הַסּוֹהַר האָבּן זיך געטרייסלט; אוּן אַלע דלָתוֹת זענען בּאַלד געעפנט געוואָרן, אוּן אַלעמענס שָׁרשָׁרוֹת זענען לויז געוואָרן. אוּן ווי דער שׂומר האָט זיך אויפגעכאַפּט פּוּן שלאָף, אוּן געזען די בֵּית הַסּוֹהַר דלָתוֹת אָפן, האָט ער געצויגן זיין חֶרֶב אוּן איז געווען גרייט זיך אַליין צוּ טייטן, ווייל ער האָט געמיינט, אַז די געפאַנגענע זענען אַנטלאָפן. אָבּער פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט געשריגן מיט אַ הויך קוֹל, אַזוי צוּ זאָגן: טוּ דיר נישט קיין מעשה אָן, מחמת מיר זענען אַלע דאָ. אוּן ער האָט פאַרלאַנגט אַ אוֹר, אוּן איז אַרײַנגעשפּרונגען, אוּן אַ ציטערנדיקער איז ער אַנידערגעפאַלן פאַר פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] אוּן סילאַן, אוּן ער האָט זיי אַרויסגעפירט, אוּן געזאָגט: האַרן, וואָס מוּז איך טאָן, כּדי גערעטעוועט צוּ ווערן? אוּן זיי האָבּן געזאָגט: גלויבּ אין הָאָדוֹן [רבי מֶלך המָשיחַ] יהושע/ישוע, אוּן דוּ ווערסט גערעטעוועט ווערן, דוּ אוּן דיין בֵּית. אוּן זיי האָבּן גערעדט צוּ אים דאָס דָבָר ה', אוּן צוּ אַלע, וואָס זענען געווען אין זיין בֵּית. אוּן ער האָט זיי גענומען אין יענער שָׁעה פּוּן דער לַיְלָה, אוּן

האָט אָפּגעוואַשן זייערע שראַמען, אוּן ער איז באַלד מקוה געטוֹבלט געוואָרן, ער אוּן אַלע זיַינע בני-בּית. אוּן ער האָט זיי אַרויפגעבראַכט צוּ זיך אין בֵּית אַריין, אוּן האָט געגרייט פאַר זיי אֹכֶל, אוּן האָט זיך שטאַרק געפרייט מיט זיין גאַנצן בֵּית, ווייל ער איז געוואָרן אַ מאַמין אין ה'. אוּן בֵּית עס איז געוואָרן יוֹם, האָבּן די ריכטער געשיקט די שוֹטרים, אַזוי צוּ זאָגן: לאָז גיין יענע מענטשן. אוּן דער שומר פוּן דער בֵּית הַסּוֹהַר האָט געמאָלדן פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] די רייד, אַזוי צוּ זאָגן: די ריכטער האָבּן געשיקט, אַז מע זאָל אייך לאָזן גיין; דעריבּער, קוּמט אַרויס, אוּן גייט בשָׁלום. אָבּער פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט צוּ זיי געזאָגט: זיי האָבּן אוּנדז עפנטלעך געשלאָגן, אָן דִּין אוּן מִשפּט, מנעטשן, וואָס זענען רוימער, אוּן האָבּן אוּנדז אַריַינגעוואָרפן אין דער בֵּית הַסּוֹהַר; אוּן איצט וואָרפן זיי אוּנדז אַרויס בּסֵתר? לאו! זאָלן זיי אַליין קוּמען אוּן אוּנדז אַרויספירן. אוּן די שוֹטרים האָבּן געמאָלדן די ריכטער די דאָזיקער רייד. אוּן זיי האָבּן זיך דערשראָקן, וועָן זיי האָבּן געהערט, אַז זיי זענען רוימער; אוּן זיי זענען געקוּמען אוּן האָבּן זיי איבּערגעבּעטן. אוּן זיי האָבּן זיי אַרויסגעפירט, אוּן האָבּן זיי געבּעטן צוּ פאַרלאָזן די שטאָט. אוּן זיי זענען אַרויסגעגאַנגען פוּן דער בֵּית הַסּוֹהַר, אוּן זענען אַריַינגעגאַנגען צוּ לידיען; אוּן אַז זיי האָבּן געזען די אַחים במשיח, האָבּן זיי זיי געטרייסט, אוּן זענען אַוועקגעגאַנגען.

יז אוּן אַזוי ווי זיי זענען דוּרכגעגאַנגען אַמפּיפּאָליס אוּן

אַפּאָלאָניע, זענען זיי געקוּמען קיין תעסאַלאָניקע, וואוּ עס איז געווען אַ יִידיש שוּל. אוּן ווי זיין מִנהג איז געווען, איז פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] צוּ זיי אַריַינגעגאַנגען, אוּן האָט דריי שַׁבָּתים זיך מיט זיי מְטוַוכַּח געווען פוּן די כִּתבֵי-הַקוֹדֶשׁ, האָט זיי געעפנט אוּן באַוויזן, אַז דער רֶבּי מלך המָשיחַ האָט געמוּזט ליידן, אוּן ווידער אויפשטיין פוּן הַמֵּתִים, אוּן אַז דער דאָזיקער יהושע/ישוע,

וועמען איך בין מבָּשֵׂר פאַר אייך, איז דער רבי מֶלך
המָשיחַ. אוּן עטלעכע פוּן זיי האָבּן זיך איבּערצייגט, אוּן זענען
צוּגעשטאַנען צוּ פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] אוּן סילאַן; אוּן אויך אַ סַך
פוּן די פרוּמע גריכן, אוּן פוּן די חָשובּע נָשים אויך נישט קיין
קליינע צאָל. אָבּער די יִדן האָבּן זיי מקַנא געווען, אוּן האָבּן
געמוּמען מיט זיך עטלעכע פאַרדאָרבּענע מאַרק-יוּנגען, אוּן האָבּן
פאַרזאַמלט אַן עוֹלם, אוּן געמאַכט אַ גערוּדער אין דער שטאָט;
אוּן זיי האָבּן אַרוּמגערינגלט דאָס בֵּית פוּן יאַזאָנען, אוּן האָבּן זיי
געוואָלט אַרויסבּרענגען פאַר דעם עם. אוּן אַז זיי האָבּן זיי
נישט געפוּנען, האָבּן זיי געשלעפּט יאַזאָנען אוּן עטלעכע אַחִים
פאַר די עלטסטע פוּן דער שטאָט, אוּן האָבּן געשריגן: די
דאָזיקע לייט, וואָס האָבּן איבּערגעקערט די וועלט, זענען אויך
געקוּמען אַהער, אוּן יאַזאָן האָט זיי אויפגענוּמען; אוּן זיי אַלע
ווידערשפּעניקן קעגן די געזעצן פוּן דעם קֵיסר, ווארים זיי זאָגן,
אַז ס'איז פאַראַן אַן אַנדערער מֶלך, יהושע/ישוע. אוּן זיי האָבּן
דערצערנט דאָס עם אוּן די מנהיגים פוּן דער שטאָט, בּעת זיי
האָבּן דאָס געהערט. אוּן אַזוי ווי זיי האָבּן געמוּמען אַ
גוּטזאָגעריי פוּן יאַזאָנען אוּן די איבּעריקע, האָבּן זיי זיי
אָפּגעלאָזט. אוּן די אַחִים במשיח האָבּן בּאַלד בּיינאַכט
אַוועקגעשיקט פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] אוּן סילאַן קיין בֵּרָאָה; אוּן
ווען זיי זענען אָנגעקוּמען אַהין, זענען זיי אַריַינגעגאַנגען אין די
יִדישן שוּל. אוּן די דאָזיקע זענען געווען אַיידעלער פוּן יענע אין
תעסאַלאָניקע, מחמת זיי האָבּן מקַבּל געווען דאָס דָּבָר ה' מיט
לֵב מָלֵא רָצוֹן, אוּן האָבּן טאָג-טעגלעך געפאָרשט די
כִּתבֵי-הַקוֹדֶש, צי די זאָכן זענען טאַקע אַזוי. אַ סַך פוּן זיי
האָבּן דעריבּער געגלויבּט, אוּן אויך אַ סַך פוּן די גריכישע נָשים
פוּן חָשובּן שטאַנד אוּן פוּן גְּבָרִים איז די צאָל געווען
גָּדוֹל. אָבּער וועו די יִדן פוּן תעסאַלאָניקע האָבּן זיך

דערוואוסט, אַז אויך אין בֵּרָאָה האָט פּאָוולוס [ר' שָׁאוּל] אָנגעזאָגט דאָס דָּבָר ה', זענען זיי אויך געקומען אַהין, און האָבן באַאומרואיקט און אויפגעהעצט דאָס עם. און דעמאָלט האָבן די אַחִים במשיח באַלד אַוועקגעשיקט פּאוולוסן [ר' שָׁאוּל] צוּ גיין קיין יַם; און סילאַ און טִימוֹתִיאוֹס זענען נאָך פאַרבלייבן דאָרטן. און די, וואָס האָבן באַגלייט פּאוולוסן [ר' שָׁאוּל], האָבן אים געבראַכט קיין אַתּוּנָה; און אַזוי ווי זיי האָבן באַקומען אַ באַפעל פאַר סילאַן און טִימוֹתִיאוֹס, אַז זיי זאָלן קומען צוּ אים וואָס גיכער, זענען זיי אַוועקגעגאַנגען. און בשַׁעת פּאָוולוס [ר' שָׁאוּל] האָט אויף זיי געוואַרט אין אַתּוּנָה, איז זיין רוּחַ אין אים פאַרביטערט געוואָרן; בעת ער האָט געזען די שטאָט פול מיט אֱלִילִים. און ער פלעגט רעדן אין דער שול מיט די יִדן און מיט די יִראי-שָׁמַיִם, און אין דעם מאַרק יעדן יום מיט די, וואָס ער האָט באַגעגנט. און אויך עטלעכע פון די אַפִּיקוֹרסִים און סטאָישע פילאָזאָפן האָבן זיך מיט אים מִתוַכֵּחַ געווען און טייל האָבן געזאָגט: וואָס מיינט דער דאָזיקער פלאַפלער צוּ זאָגן? אַנדערע האָבן געזאָגט: ער וויזט אויס צוּ זיין אַ מגיד פון אֱ-לִים זָרִים - ווארים ער האָט געדַרשנט וועגן יהושע/ישוע און תּחִיַת-הַמֵּתים. און זיי האָבן אים געבראַכט צוּ דעם אַרעאָפּאַגוס, און געזאָגט: קענען מיר אֶפשר וויסן, וואָס עס איז אַזוינס התורה החדשה, וואָס ווערט פון דיר געלערנט? מחמת דוּ ברענגסט עפּעס מאָדנע זאַכן צוּ אונדזערע אויערן; מיר וואָלטן דעריבער וועלן וויסן, וואָס די דאָזיקע זאַכן באַטייטן. און אַלע אַטענער און די פרעמדע, וואָס האָבן דאָרט געוואוינט, האָבן זייער צייט פאַרבראַכט נישט אַנדערש, ווי אין דערציילן, אָדער אין הערן עפּעס אַ נייע זאַך. און פּאָוולוס [ר' שָׁאוּל] איז געשטאַנען אין דער מיט פון דעם אַרעאָפּאַגוס, און האָט געזאָגט: מענטשן פון אַתּוּנָה, אין

אַלצדינג זע איך, אַז איר האָט רעליגיע. מחמת וועט איך בין פאַרבייגעגאַנגען, אוו האָבּ באַטראַכט אייערע הייליקטימער, האָבּ איך אויך געפינען אַ מִזבֵּחַ מיט דער דאָזיקער אויפשריפט: צו אַן אומבאַקאַנטן ג-ט. בכֵּן, דאָס וואָס איר דינט אומווויסנדיקערהייט, דאָס דאָזיקע פראָקלאַמיר איך אייך. ה', וואָס האָט געמאַכט די וועלט אוו אַלצדינג דערינען, ער, וואָס איז אָדוֹן פוּן שָׁמַיִם אוו ערד, טוט נישט וואוינען אין קיין טעמפּלען, געמאַכט דורך מענטשן; ער ווערט אויך נישט באַדינט דורך מענטשן-הענט, גלייך ער וואָלט עפּעס נייטיק געהאַט, וואַרים ער אַליין גיט אַלעמען חַיים, אוו אָטעם, אוו אַלצדינג. אוו ער האָט געמאַכט פוּן איין דָּם יעדע מענטשלעכע אומה צו וואוינען אויף דעם גאַנצן פָּנים פוּן דער ערד, בעת ער האָט פעסטגעזעצט זייערע באַשטימטע צייטן, אוו די גרעניצן פוּן זייער באַוואוינאָרט, כּדי זיי זאָלן זוכן ה', אֶפשר וועלן זיי אים פִּילן אוו געפינען, הַגַם ער איז נישט ווייט פוּן יעדן בן אדם פוּן אונדז. מחמת אין אים לעבּן מיר, אוו באַוועגן זיך, אוו האָבּן אונדזער קִיום; ווי אַפילו עטלעכע פוּן אייערע אייגענע דיכטער האָבּן געזאָגט: מחמת מיר זענען אויך זיין אָפּשטאַם. בכֵּן, ווייל מיר זענען דער אָפּשטאַם פוּן ה', דאַרפן מיר נישט מיינען, אַז הָאֱלֹהוּת איז געגליכן צו זָהָב, אָדער זילבּער, אָדער שטיין, וואָס איז אויסגעקריצט דורך דעם ווערק אוו הַשָּׂגה פוּן מענטשן. דעריבּער האָט ה' פאַרזען די צייטן פוּן אומווויסנדיקייט, אָבּער איצטער טוט ער באַפעלן אַלע מענטשן, אַז זיי זאָלן אומעטום תּשׁוּבה טאָן; ווייל ער האָט באַשטימט אַ יוֹם, אין וועלכן ער וועט מִשפּטן די עוֹלם הַזֶּה מיט צֶדֶק דורך דעם אִיש, וועמען ער האָט באַשטימט, אוו ער האָט מַבטִיחַ געווען אַלע מענטשן, מיט דעם וואָס ער האָט אים מחַיֶּה-מֵתים געווען. אוו וועט זיי האָבּן געהערט פוּן תּחִית-הַמֵּתים, האָבּן

טייל חוזק געמאכט; אָבער אַנדערע האָבן געזאָגט: מיר וועלן דיך בנוגֵע דעם וויִדער אַמאָל הערן. אַזוי איז פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] אַרויסגעגאַנגען פון צווישן זיי. אָבער עטלעכע מענטשן האָבן זיך באַהעפט אָן אים, און האָבן געגלויבט; צווישן זיי איז אויך געווען דיאָניזיוס דער אַרעאָפּאַגיט, און אַן אִשָּׁה מיטן נאָמען דאַמאַריס, און אַנדערע מיט זיי.

יח

אוּן אַזוי האָט ער אָפּגעקערט פון אַתּוּנָה, אוּן איז געקומען קיין קאָרינט. אוּן ער האָט געפונען איינעם אַ יִידן מיטן נאָמען עַקִילַס, וואָס האָט געשטאַמט פון פּאָנטוס, אוּן וואָס איז נישט לאַנג געקומען פון איטַלְיָה מיט זיין אִשָּׁה פּריסקילע, וואָרים קלאָודיוס האָט באַפוילן אַלע יִידן צו פאַרלאָזן רוים. אוּן ער איז געקומען צו זיי, אוּן וואָרים ער איז געווען פון דער זעלבער מלָאכה, איז ער געבליבן מיט זיי, אוּן זיי האָבן געאַרבעט צוזאַמען, מחמת בּיי זייער מלָאכה זענען זיי געווען עֲשֵׂת אֹהָלִים. אוּן ער האָט זיך מִתְוַכֵּחַ געווען אין דער שול יעדן שַׁבָּת, אוּן האָט איבערצייגט יִידן אוּן גריכן.

אוּן וועָן סילאַ אוּן טִימוֹתִיאוֹס זענען אַראָפּגעקומען פון מָקֶדוֹנְיָה, האָט זיך פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] שטאַרק געמיט פאַר דעם דָּבָר, אוּן האָט עֵדוּת געזאָגט פאַר די יִידן, אַז יהושע/ישוע איז דער רבי מֶלֶך המָשִׁיחַ. אוּן אַז זיי האָבן זיך אַנטקעגן געשטעלט אוּן געלעסטערט, האָט ער אָפּגעטרעסלט זיין מַלבּוש, אוּן האָט צו זיי געזאָגט: אייער דָּם זאָל זיין אויף אייערע אייגענע קעפּ ! איך בין אומשולדיק; פון איצט אָן וועל איך גיין צו די אומות. אוּן ער האָט אָפּגעקערט פון דאָרטן, אוּן איז אַריינגעגאַנגען אין דעם בֵּית פון אַ געוויסן מאן מיטן נאָמען טיטוס יוסטוס, אַ יְרֵא אלוקים, אוּן וועמעס בֵּית איז געשטאַנען נאָענט צו דער שול. אוּן קריספוס, דער גַבּאי פון דער שול, מיט זיין גאַנצן בֵּית, האָבן געגלויבט אין הָאָדוֹן; אוּן אַ סַך פון די קאָרינטער, בעת

זיי האָבן געהערט פאולוסן [ר' שָׁאוּל], האָבן געגלויבט, אוּן זענען מקוה געטוֹבלט געוואָרן. אוּן הָאָדוֹן האָט געזאָגט צוּ פאולוסן [ר' שָׁאוּל] דוּרך אַ חָזוֹן בְּלַיְלָה ׃ האָבּ נישט קיין מוֹרא, נייערט רעד, אוּן שווייג נישט; מחמת איך בּין מיט דיר, אוּן קיינער וועט דיך נישט אָנרירן דיר שלעכטס צוּ טאָן; מחמת איך האָבּ אַ סַך עם אין דער דאָזיקער שטאָט. אוּן ער האָט דאָרטן געווווֹנט אַ יאָר מיט זעקס חֳדָשים, אוּן האָט געלערנט צווישן זיי דאָס דְּבַר ה'. אוּן בּעת גַּלִּיוֹן איז געווען פּראָקאָנסוּל פוּן אָכָיָה, זענען די יִדן אויפגעשטאַנען אינאיינעם קעגן פאולוסן [ר' שָׁאוּל] אוּן האָבּן אים געבראַכט פאַר דעם כִּסֵּא-הַמִּשפּט, אוּן גענאָגט׃ דער דאָזיקער מאַן טוּט איבּערערעדן בְּנֵי אָדָם צוּ דינען ה' להֵיפּך דער תּוֹרה. אוּן בּעת פאָולוּס [ר' שָׁאוּל] האָט געווואָלט עפענען זיין מויל, האָט גַּלִּיוֹן געזאָגט צוּ די יִדן ׃ אויבּ דאָס וואָלט געווען אַן ענין פוּן אוּמרעכט, אָדער פוּן שענדלעכער רַע, וואָלט געווען רעכט, איך זאָל האַלטן מיט אייך, יידישע מענטשען, אָבּער אַזוי ווי דאָס זענען שַׁאלות איבּער דבָרים אוּן נעמען אין אייער דַת, איז דאָס אייער אייגענער עֵסק; איך וויל נישט זיין קיין שוֹפט איבּער די דאָזיקע זאַכן. אוּן ער האָט זיי פאַרטריבּן פוּן דעם כִּסֵּא-הַמִּשפּט. אוּן זיי האָבּן אַלע געכאַפּט סאָסטענעסן, דעם גַּבּאי פוּן דער שוּל, אוּן האָבּן אים געשלאָגן פאַר דעם כִּסֵּא-הַמִּשפּט. אוּן גַּלִּיוֹן האָט דאָס ווייניק וואָס געאַרט. אוּן פאָולוּס [ר' שָׁאוּל] איז נאָך דאָרטן פאַרבּלייבּן אַ סַך טעג, אוּן דערנאָך האָט ער זיך געזעגנט מיט די אַחִים במשיח, אוּן איז אַוועקגעפאָרן פוּן דאָרטן מיט אַן אָנְיָה קיין סוּרְיָה, אוּן מיט אים פּריסקילע אוּן אַקִילַס, אַזוי ווי ער האָט זיך אָפּגעגאַלט זיין קאָפּ אין קענכרעיע; מחמת ער האָט געגעמען אויף זיך אַ נֶדר [במד' ו]. אוּן זיי זענען געקוּמען קיין אֶפֶסוֹס, אוּן ער האָט זיי דאָרטן איבּערגעלאָזט; אָבּער ער אַליין

איז אַריַינגעגאַנגען אין דער שול, אוּן האָט גערעדט מיט די יִידן. אוּן זיי האָבן אים געבעטן, ער זאָל בּיי זיי בּלייבּן אַ לענגערע צייט, נאָר ער האָט נישט אײַנגעווילקט; אוּן בּעת ער האָט זיך מיט זיי געזעגנט, האָט ער געזאָגט: איך וועל מיך וויידער צוּ אייך אומקערן, אִם יִרצֶה ה', אוּן ער איז אָפּגעפאָרן מיט אַ אָנְיָה פוּן אֶפֶסוֹס. אוּן אַז ער איז געקומען קיין קֵיסַריה, איז ער אַרויפגעגאַנגען אוּן האָט באַגריסט די הברית החדשה קהִילה, אוּן דערנאָך האָט ער אַראָפּגענידערט קיין אַנְטִיוֹכְיָה. אוּן אַזוי ווי ער האָט דאָרטן פאַרבּראַכט אַ שטיקל צייט, האָט ער אָפּגעקערט, אוּן איז דוּרכגעגאַנגען אין אַ סֵדר דוּרך דער געגנט פוּן גָּלַטְיָה, אוּן פריגיע, אוּן האָט געטאָן שטאַרקן אַלע משיחס תַּלמידים. אוּן איינער אַ יִיד מיטן נאָמען אַפּוֹלוֹס, וואָס האָט געשטאַמט פוּן אַלעקסאַנדריע, איז געקומען קיין אֶפֶסוֹס. ער איז געווען אַ געלערנטער מענטש, אוּן א תּלמיד חכם מעכטיק אין די כְּתבֵי-הַקוֹדֶשׁ. דער דאָזיקער איז געווען געלערנט אין דעם דֶּרֶךְ ה', אוּן וואַרים ער איז געווען פייעריק אין גייסט, האָט ער גערעדט אוּן געלערנט פינקטלעך בּנוֹגֵע יהושע/ישוע, הַגַּם ער האָט נאָר געקענט די מקוה טבִילה פוּן יוֹחָנָן [לוקס ג, טז]. אוּן ער האָט אָנגעהויבּן צוּ רעדן מוּטיק אין דער שול. אוּן אַז פריסקילע אוּן עַקִילַס האָבן אים געהערט, האָבן זיי אים גענומען צוּ זיך, אוּן האָבן אים דערקלערט נאָך פינקטלעכער דעם דֶּרֶךְ ה'. אוּן וועו ער האָט געוואָלט גיין קיין אָכָיָה, האָבן אים די אַחִים במשיח דערמוּטיקט, אוּן האָבן געשריבּן משיחס תּלמידים, אים מקַבּל-פָּנים צוּ זיין. אוּן אַז ער איז אָנגעקומען, האָט ער אַ סַך געהאָלפן די, וואָס האָבן געגלויבּט דוּרך דעם חֶסֶד, מחמת ער האָט שטאַרק בּייַגעקוּמען די יִידן, אוּן דאָס עפנטלעך, בּעת ער האָט באַווּיזן דוּרך די כְּתבֵי-הַקוֹדֶשׁ, אַז יהושע/ישוע איז דער רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ.

יט אוּן עס איז געווען, בְּעֵת אַפּוֹלוֹס איז געווען אין קאָרינט, איז פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] דורכגעגאַנגען דורך דעם אויבערשטן לאַנד, אוּן איז געקומען קיין אֶפֶסוֹס, אוּן האָט געפונען עטלעכע תַּלמידים. אוּן ער האָט צו זיי געזאָגט: האָט איר מקַבֵּל געווען דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ [לוקס ג, טז], וועו איר זענט געוואָרן מַאמִינים? האָבּן זיי צו אים געזאָגט: מיר האָבּן אַפילוּ נישט געהערט, צי סע איז פאַראַן אַ רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. אוּן ער האָט געזאָגט: אויף וואָס דען זענט איר מקוה געטוֹבלט געוואָרן? האָבּן זיי געזאָגט: אויף יוֹחָנָנס מקוה טבִילה. אוּן פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט געזאָגט: יוֹחָנָן האָט מקוה געטוֹבלט מיט דער מקוה טבִילה פוּן תּשוּבה, אוּן האָט געזאָגט צום עם, אַז זיי זאָלן גלויבּן אין אים, וואָס דאַרף קומען נאָך אים, דאָס הייסט, אין יהושע/ישוע. אוּן אַז זיי האָבּן דאָס געהערט, האָבּן זיי זיך געלאָזט מקוה טוֹבלען בְּשֵׁם הָאָדוֹן יהושע/ישוע. אוּן בעת פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט אַרויפגעלייגט אויף זיי זיינע הענט, איז אויף זיי געקומען דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ; אוּן זיי האָבּן גערעדט מיט אַנדערע לשוֹנות [מה"ש ב, ד; י, מו; מרק' טז, יז], אוּן האָבּן נבִיאות געזאָגט. אוּן זיי זענען געווען אַן עֶרֶך פּוּן צוועלף מענטשן. אוּן ער איז אַרײַנגעגאַנגען אין דער שוּל אוּן האָט מוּטיק גערעדט אין מֶשֶׁך פּוּן דריי חֳדָשִׁים, אוּן האָט זיך מִתוַוכֵּחַ געווען אוּן איבערצייגט בנוֹגֵע דעם מַלכוּת ה'. אָבּער וועו עטלעכע זענען געווען פאַרהאַרטעוועט אוּן האָבּן נישט געגלויבּט, אוּן גערעדט רַע פאַר דעם עם פוּנוועגן דעם דֶּרֶךְ, האָט ער אָפּגעקערט פוּן זיי, אוּן אָפּגעשיידט משיחס תַּלמידים, אוּן האָט זיך יערן טאָג מִתוַוכֵּחַ געווען אין דעם ישיבה פוּן טִרַנוֹס. אוּן דאָס האָט זיך געצויגן אַ מֶשֶׁך פוּן צוויי יאָר, אַזוי, אַז אַלע, וואָס האָבּן געוואוינט אין אַסְיָה, האָבּן געהערט דאָס דָּבָר ה', סיי יִדן אוּן סיי גריכן. אוּן ה' האָט געטאָן אויסערגעווייַנלעכע וואונדער דורך די הענט פוּן פּאוּלוּסן [ר'

שָׁאוּל], אַזוי, אַז מען האָט פון זיין בָּשָׂר אַוועקגעטראָגן
טיכלעך, אָדער פאַרטיכער פאַר די שוואַכע, און די חוֹלאַתן
האָבן זיך אָפגעטאָן פון זיי, און די שדים זענען אַרויסגעגאַנגען.
און עטלעכע פון די וואַנדערנדיקע יִידישע אָפּשפּרעכערס, האָבן
געגומען אויף זיך אָנצורופן דעם שֵׁם הָאָדוֹן יהושע/ישוע איבער
די, וואָס האָבן געהאַט די שדים, און האָבן געזאָגט: איך
באַשווער אייך ביי יהושע/ישוע, וועמען פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] איז
מבָּשֵׂר. און עס זענען געווען זיבן בָּנִים פון איינעם סְקֵוָה, אַ
יִידשער "רֹאש כֹּהֵן," וואָס האָבן דאָס געטאָן. און דער שדים
האָט געענטפערט, און צו זיי געזאָגט: יהושע/ישוע קען איך, און
פאולוסן [ר' שָׁאוּל] קען איך, ווער אָבער זענט אירז? און דער
מענטש, אין וועמען עס איז געווען דער שדים, איז אויף זיי
אַרויפגעשפרונגען, און האָט זיי אַלע גוֹבר געווען, אַזוי אַז זיי
זענען אַרויסגעלאָפן פון יענעם בֵּית נאַקעט און צעשלאָגן. און
דאָס איז באַקאַנט געוואָרן צו אַלע יִידן אוון גריכן, וואָס האָבן
געוואוינט אין אֶפֶסוֹס; און אַ פַּחד איז אויף זיי אַלע געפאַלן, און
דער שֵׁם הָאָדוֹן יהושע/ישוע איז געוואָרן געגרויסט. און אַ סַך
פון די, וואָס האָבן געגלויבט, זענען געקומען און האָבן זיך
מִתוַדה געווען [די וויִדוי], אוון האָבן באַקאַנט געמאַכט זייערע
מַעשִׂים. און אַ סַך, וואָס האָבן זיך אָפּגעגעבן מיט כִּישוף, האָבן
צונויפגעבראַכט זייערע ביכער, און האָבן זיי פאַרברענט פאַר
אַלעמען אין די אויגן; און זיי האָבן באַרעכנט דעם ווערט
דערפון, אוון האָבן געפונען, אַז עס האָט באַטראָפן פופציק
טויזנט זילבערשטיק. אָט אַזוי איז דאָס דָּבָר ה' מעכטיק
געוואַקסן אוון איז באַשטאַנען. און אַזוי ווי די דאָזיקע זאַכן
זענען פאַרענדיקט געוואָרן, האָט פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] זיך
פירגענומען אין דעם רוּחַ הַקוֹדש, דורכצוגיין דורך מָקֵדוֹנְיָה אוון
אָכָיָה, אוון צו גיין קיין ירוּשָׁלַיִם, אוון ער האָט געזאָגט: אַזוי ווי

איך וועל דאָרטן זיין, מוז איך אויך זען רוים. אוּן ער האָט געשיקט קיין מָקֵדוֹנְיָה צוויי פוּן די, וואָס האָבּן אים געהאָלפן, טִימוֹתֵיאוֹס אוּן אֶרַסְטוֹס, אוּן ער אַליין איז נאָך פאַרבּלייבּן אַ צייט אין אַסְיָה. אוּן אַרוּם יענער צייט האָט זיך אויפגעהויבּן אַ שטיקל מהומה בּנוֹגֵע דעם דֶּרֶך. מחמת איינער אַ מאַן מיטן נאָמען דֶּמֶטְרִיוֹס, אַ זילבּערשמיד, וואָס האָט געמאַכט זילבּערנע טעמפּלען פוּן אַרטעמיס, האָט אַרײַנגעבּראַכט גוּטע הַכנָסוֹת פאַר די בּעלי-מלָאכות. זיי האָט ער צוּנויפגענוּמען מיט די אַרבּעטער - פוּן דעם זעלבּן פאַך, אוּן האָט געזאָגט: חֲבֵרִים, איר ווייסט, אַז פוּן דער דאָזיקער מלָאכה הענגט אָפּ אוּנדזער פַּרנָסה. אוּן איר זעט אוּן הערט, אַז נישט נאָר אין אֶפֶסוֹס אַליין, נייערט כּמַעט איבּער גאַנץ אַסְיָה האָט דער דאָזיקער פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] איבּערגערעדט אוּן אָפּגעקערט אַ סַך מענטשן, ווייל ער זאָגט, אַז דאָס זענען נישט קיין א-לים, וואָס ווערן געמאַכט מיט די הענט. אוּן נישט נאָר איז פאַראַן אַ סַכָּנה, אַז די דאָזיקע מלָאכה אוּנדזערע זאָל קריגן אַ שלעכטן שֵׁם, נייערט אַז אויך דער טעמפּל פוּן דער גרויסער געטִין אַרטעמיס זאָל בָּטל ווערן, אוּן אַז זי זאָל אַפילו אַראָפּגעזעצט ווערן פוּן איר כּבוד, זי, וואָס גאַנץ אַסְיָה אוּן די עוֹלם הַזֶּה דינען איר. אוּן אַז זיי האָבּן דאָס געהערט, זענען זיי געוואָרן פוּל מיט צאָרן, אוּן האָבּן אויסגעשריגן: גָּדוֹל איז אַרטעמיס פוּן די אפסים ! אוּן די שטאָט איז געוואָרן פוּל מיט געטומל ; אוּן זיי האָבּן אַרײַנגעשטורעמט אין טעאַטער, אוּן האָבּן מיטגעשלעפּט גָּיוֹס אוּן אֲרִיסטַרכוֹס, מָקֵדוֹנִיער, וואָס זענען געווען פּאָוּלוּסעס [ר' שָׁאוּלס] חַבֵּרים אין דער נסִיעה. אוּן בּעת פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט בּדַעה געהאַט אַרײַנצוגיין צווישן דעם הָמוֹן, האָבּן משיחס תַּלמידים אים נישט געלאָזן. אוּן אויך כַּמָּה מֵרָאשֵׁי אַסְיָה, וואָס זענען געווען

פּאָוולוסעס פריינט, האָבן צוּ אים געשיקט, אוּן אים געבעטן, נישט צוּ דערוועגן זיך צוּ קומען אין טעאַטער אַריין. אוּן טייל האָבן געשריגן איין זאַך, אוּן אַנדערע עפּעס אַנדערש; מחמת די פאַרזאַמלטע זענען געווען אין אָ מהומה, אוּן דער גָּדוֹל טייל האָט נישט געוואוסט, צוליב וואָס זיי זענען זיך צוּזאַמענגעקומען. אוּן זיי האָבן אַרויסגעבראַכט אַלֶקסַנדרן פוּן דעם הַמוֹן, וועמען די יִידן האָבן אַרויסגעשטעלט פאָרויס. אוּן אַלֶקסַנדר האָט געבעטן מיט דער האַנט, אוּן האָט באַגערט צוּ האַלטן אַ דבר הצטדקותי פאַר דעם עם. אָבער ווען זיי האָבן באַמערקט, אַז ער איז אַ יִד, האָבן זיי אַלע אין מֶשֶך פוּן צוויי שָעה געשריגן ווי מיט איין קוֹל : גָּדוֹל איז אַרטעמיס פוּן די אפסים ! אוּן אַז דער שטאָט-שרייַבער האָט איינגעשטילט דאָס הָמוֹן עם, האָט ער געזאָגט: אַנְשֵי אֶפֶסוֹס, וועלכער בְּנֵי אָדָם ווייס נישט, אַז די שטאָט פוּן די אפסים איז די טעמפּל-היטערין פוּן דער גרויסער אַרטעמיס, אוּן פוּן איר איקאָנע, וואָס איז אַראָפּגעפאַלן פוּן שָמַיִם? אוּן הֶיוֹת ווי די דאָזיקע זאַכן קאָנען נישט אָפּגעלייקנט ווערן, וואָלט איר באַדאַרפט צוּ זיין שטיל, אוּן גאָרנישט טאָן איבערגעאיילט. הִנֵּה איר האָט אַהערגעבראַכט די דאָזיקע אֲנָשִים, וואָס זענען נישט קיין שודְדֵי מִקְדָּשִים, אויך נישט קיין מְחַלְּלִים פוּן אונדזער ג-טיִן. דעריבער, אויב דֶּמֶטְרִיוֹס אוּן די קינסטלער, וואָס זענען מיט אים, האָבן אַ טַענה קעגן עמיצן, זענען די בָּתֵּי מִשְפָּט אָפן, אוּן סע זענען פאַראַן פּראָקאָנסוּלן, לאָזן זיי פאַרקלאָגן איינער דעם אַנדערן. אוּן האָט איר עפּעס אַנדערע עְנְיָנִים, וועט דאָס אויסגעגלייכט ווערן אין דער פאַרזאַמלונג חֻקִּית. מחמת מיר זענען אין סַכָּנה פאַרקלאָגט צוּ ווערן פאַר דער היינטיקער מהומה, ווייל עס איז נישטאָ קיין סִיבּה פאַר איר; אוּן מיר וועלן נישט קענען אָפּגעבן קיין רעכנשאַפט פאַר דער דאָזיקער

מהומה. אוּן אַזוי ווי ער האָט אַזוי געריעדט, האָט ער די פאַרזאמלונג פונאנדערגעלאָזט.

כ אוּן אַזוי ווי די מהומה האָט זיך איינגעשטילט, האָט פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] געשיקט נאָך משיחס תַּלמידים, אוּן אַז ער האָט זיי מַזהיר געווען אוּן זיך מיט זיי געזעגנט, האָט ער אָפּגעקערט צוּ פאָרן קיין מָקֶדוֹנְיָה. אוּן בּעת ער איז דורכגעצויגען דורך יענע געגנטן, אוּן האָט זיי געטרייסט מיט אַ סַך רייד, איז ער געקוּמען קיין גריכנלאַנד. אוּן אַזוי ווי ער האָט דאָרטן פאַרבראַכט דריי חֳדָשים, אוּן אַ קֶשֶׁר איז קעגן אים געמאַכט געוואָרן מצַד די יִידן, בּעת ער איז געווען גרייט אָפּצופאָרן מיט אַ אָנְיָה קיין סוּרְיָה, האָט ער באַשלאָסן זיך אומצוקערן דורך מָקֶדוֹנְיָה. אוּן עס האָבּן אים באַגלייט סוֹפַּטְרוֹס איש בֶּרֹאָה, בֶּן פִּירוֹס; אוּן פוּן די טעסאַלאָניקער, אֲרִיסְטַרְכוֹס אוּן סעקוּנדוּס; אוּן גאַיוּס פוּן דערבּע, אוּן טִימוֹתֵיאוֹס; אוּן פוּן אַסְיָה, טיכיקוּס אוּן טראָפימוּס. אוּן די דאָזיקע זענען געגאַנגען פאָרויס, אוּן האָבּן געוואַרט אויף אוּנדז אין טרוֹאַס. אוּן נאָך פֶּסח זענען מיר אָפּגעפאָרן פוּן פיליפּי, אוּן אין פינף טעג אַרוּם זענען מיר געקוּמען צוּ זיי קיין טרוֹאַס, וואוּ מיר זענען פאַרבלייבּן זיבּן טעג. אוּן אויף בּרַאשׁוֹן בּשַׁבּוּעַ, בּעת מיר זענען זיך צוּנויפגעקוּמען לִבְצַע לֶחֶם, האָט פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] געריעדט מיט זיי, ווייל ער האָט בּדֵעה געהאַט אויף מָחָר [מאָרגן] אַוועקצופאָרן; אוּן ער האָט פאַרצויגן זיין דָּרשה בּיז חֲצוֹת. אוּן עס זענען געווען אַ סַך אוֹר אין דעם עֲלִיָּה, וואוּ מיר זענען געווען פאַרזאַמלט אינאיינעם. אוּן איינער אַ בּחור אֶוְטִיכוֹס שמוֹ איז געזעסן אין דעם פענצטער, אוּן איז אַרײַנגעפאַלן אין אַ טיפן שלאָף; אוּן בּעת פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] האָט נאָך לאַנג געריעדט, איז אים שלאָף בּייגעקוּמען, אוּן ער איז אַראָפּגעפאַלן פוּן דעם דריטן שטאָק, אוּן מען האָט אים אויפגעהויבּן אַ טויטן. אוּן פּאָולוס [ר' שָׁאוּל]

איז אַראָפּגעגאַנגען, אוּן האָט זיך פאַרבּויגן איבּער אים, אוּן האָט אים אַרומגענומען, אוּן געזאָגט: שרעקט אייך נישט, מחמת זיין נשָמה איז אין אים. אוּן אַזוי ווי ער איז אַרויפגעגאַנגען, אוּן האָט געבּראָכן בּרויט [סעודת משיח], אוּן געגעסן, האָט ער מיט זיי גערעדט אַ לאַנגע צייט, בּיז עס איז געווארן יוֹם, אוּן דערנאָך איז ער אַוועקגעגאַנגען. אוּן זיי האָבּן אָפּגעפירט דאָס יינגל אַ לבּעדיקן, אוּן האָבּן זיך שטאַרק גערטרייסט. אוּן מיר זענען געגאַנגען פאָרויס צוּ דער אָנזָה. אוּן זענען אָפּגעפאָרן קיין אַסאָס, אוּן האָבּן בּדֵעה געהאַט דאָרט אַריינצונעמען פּאוּלוּסן [ר' שָאוּל]; מחמת אַזוי האָט ער בּאַשלאָסן, ווייל ער האָט געוואָלט גיין צוּפיס. אוּן אַז ער האָט אונדז בּאַגעגנט אין אַסאָס, האָבּן מיר אים אַריינגענומען, אוּן זענען געקומען קיין מיטוּלענע. אוּן פוּן דאָרטן זענען מיר אָפּגעפאָרן, אוּן זענען אויף דעם אַנדערן יוֹם געקומען קעגנאיבּער קיאָס; אוּן דעם אַנדערן יוֹם האָבּן מיר געלאַנדט אין סאַמאָס; אוּן אַ יוֹם שפּעטער זענען מיר געקומען קיין מִילֶטוֹס. מחמת פּאָוּלוּס [ר' שָאוּל] האָט בּאַשלאָסן פאַרבּיַצופאָרן אֶפֶּסוֹס, כּדי ער זאָל נישט דאַרפן פאַרבּרענגען קיין צייט אין אַסִיָה; ווארים ער האָט זיך געאיילט, אויף ווי ווייט מעגלעך, צוּ זיין אין ירוּשָלַיִם אויף שבּוּעות. אוּן פוּן מִילֶטוֹס האָט ער געשיקט קיין אֶפֶּסוֹס, אוּן האָט געלאָזט רופן צוּ זיך די זקֵנים פוּן דער הברית החדשה קהִילה. אוּן אַז זיי זענען צוּ אים געקומען, האָט ער צוּ זיי געזאָגט: איר אַליין ווייסט, פוּן דעם ערשטן יוֹם אָן, ווָאס איך בין געקימען קיין אַסִיָה, ווי‌אַזוי איך האָבּ מיט אייך פאַרבּראַכט די גאַנצע צייט, בּעת איך האָבּ געדינט הָאָדוֹן מיט דעם גאַנצער עַנָוות, אוּן מיט טרערן אוּן מיט נְסיוֹנות, ווָאס זענען מיך בּאַפאַלן דורך די קֶשֶר פוּן די יִדן; ווי איך האָבּ מיך נישט אָפּגעהאַלטן פוּן אָנזאָגן אייך עפּעס,

וואָס איז ניצלעך, אוּן אייך געלערנט עפּנטלעך, אוּן פּוּן בֵּית צוּ בֵּית, אוּן האָבּ מֵעיד געווען סיי פאַר יִידן, סיי פאַר גריכן, פּוּנוועגן תּשׁובה צוּ ה', אוּן אֱמוּנה צוּ אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשׁיחַ יהושע/ישוע. אוּן איצט, זעט, איך גיי געבּוּנדן אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ קיין ירוּשָׁלַיִם, אוּן איך ווייס נישט, וואָס מיך וועט דאָרטן טרעפן; אַחוּץ, וואָס דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ טוּט מיר עֵדות-זאָגן אין יעדער שטעטל, אַז שָׁרְשָׂרוֹת אוּן צרות וואַרטן אויף מיר. אָבּער איך האָלט נישט מיין לעבּן אַזוי טייער פאַר מיר אַליין, ווי דאָס אַז איך זאָל קענען פאַרענדיקן מיין גאַנג, אוּן די שׂרוּת, וואָס איך האָבּ מקַבּל געווען פּוּן הָאָדוֹן יהושע/ישוע, מֵעיד צוּ זיין די בּשׂוֹרת הגאוּלָה פּוּנוועגן דעם חֶסֶד ה'. אוּן איצט, זעט, איך ווייס, אַז איר אַלע, צווישן וועמען איך בּין אַרוּמגעגאַנגען אוּן האָבּ אָנגעזאָגט דאָס מַלכוּת, וועט מיין פָּנים מער נישט זען. דעריבּער בּין איך מֵעיד פאַר אייך היינטיקן יוֹם, אַז איך בּין טָהוֹר פּוּן אייער אַלעמענס דָּם. מחמת איך האָבּ נישט פאַרמיטן פאַר אייך אָנצוּזאָגן די גאַנצע עֵצה ה'. שׂימוּ לב אויף זיך אַליין אוּן אויף דער גאַנצער עֶדֶר, איבּער וועלכער דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ האָט אייך געמאַכט פאַר משגיחים [אויפזעער], צוּ פּיטערן די עֵדת ה', וואָס ער האָט זיך געקויפט מיט זיין אייגן דָּם. איך ווייס, אַז נאָך מיין אַוועקגיין, וועלן בּייזע אריינקומען צווישן אייך, אוּן נישט שוינען די עֶדֶר; אוּן פּוּן צווישן אייך אַליין וועלן אויפשטיין מענטשן, וועס וועלן רעדן פאַרקערטע זאַכן, אָפּצוּציען די תּלמידים נאָך זיך. דעריבּער, שׂימוּ לב אוּן געדענקט, אַז אין מֶשֶׁך פּוּן דריי יאָר האָבּ איך נישט אויפגעהערט צוּ וואָרענען יעדן בן אדם מיט טרערן יומם ולילה. אוּן איצט לאָז איך אייך אויף ה'ס באַראָטן, אוּן צוּ דעם דָּבָר פּוּן זיין חֶסֶד, וואָס איז בּכּוֹח אייך אויפצוּבּויען, אוּן צוּ געבּן אייך די ירושָׁה צווישן כָּל המְקֻדָּשׁים. איך האָבּ

נישט געגלויסט קיין שום מענטשנט זילבער, אָדער זָהָב, אָדער קליידונג. איר אַליין ווייסט, אַז די דאָזיקע הענט האָבן געדינט פאַר מיינע באַדערפענישן, און פאַר די, וואָס זענען געווען מיט מיר. אין אַלצדינג האָב איך אייך געוויזן אַ ביישפּיל, אַז מיט אַרבעט אויף אַזאַ מִין אופן, דאַרפט איר העלפן די שוואַכע, און צו געדענקען די רייד פון הָאָדוֹן יהושע/ישוע, וואָס ער האָט געזאָגט: ס'איז בעסער צו געבן, ווי צו נעמען. און אַזוי ווי ער האָט דאָס געזאָגט, האָט ער ענייגט זיינע קני און מיט זיי אַלע מִתפַּלֵל געווען. און זיי האָבן אַלע ביטער געוויינט, און זענען געפאַלן פּאולוסן [ר' שָׁאוּל] אויפן האַלדז און האָבן אים געקושט, און מער פון אַלץ האָבן זיי זיך מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶשׁ געווען פונוועגן דעם דָּבָר, וואָס ער האָט געזאָגט, אַז זיי וועלן זיין פָּנים מער נישט זען. און זיי האָבן אים באַגלייט אויף זיין דֶּרֶךְ צו דער אֳנִיָּה.

כא און עס איז געווען, אַז אַזוי ווי מיר האָבן זיך אָפּגעשיידט פון זיי און זענען אַוועקגעפאָרן מיט אַן אֳנִיָּה, זענען מיר מיט אַ גלַייכן דֶּרֶךְ געקומען קיין קוֹס, און דעם אַנדערן יום קיין רוֹדוֹס, און פון דאָרטן קיין פָּטָרָה. און אַזוֹיווי מיר האָבן געפונען אַן אֳנִיָּה, וואָס איז געגאַנגען קיין פֵּיניקִיָה, זענען מיר אַרײַנגעגאַנגען און זענען אָפּגעפאָרן. און אַזוי ווי מיר האָבן געזען אויף קַפְּרִיסין, און עס געלאָזן צו דער לינקער זייט, זענען מיר געפאָרן קיין סוּרְיָה, און זענען אָנגעקומען קיין צוֹר, מחמת דאָרטן האָט די אֳנִיָּה געדאָרפט אויסלאָדן איר מַשׂא. און אַז מיר האָבן געפונען משיחס תּלמידים, זענען מיר דאָרטן פאַרבלייבן זיבן טעג. און זיי האָבן געזאָגט צו פאולוסן [ר' שָׁאוּל] דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אַז ער זאָל נישט אַרויפגיין קיין ירוּשָׁלַיִם. און עס איז געווען, אַז אַזוי ווי מיר האָבן פאַרפילט די טעג, האָבן מיר אַוועקגעצויגן און זענען געגאַנגען אויף

אונדזער דֶּרֶךְ ; און זיי אַלע האָבן אונדז באַגלייט מיט זייערע נָשים און יְלָדים, ביז מיר זענען אַרויס פון דער שטאָט. און מיר האָבן געקניט ביים יַם-בּרעג און מִתפַּלֵל געווען, און האָבן זיך געזעגנט איינער מיטן אַנדערן. דערנאָך זענען מיר אַריַינגעגאַנגען אין דער אֳנִיָּה, און זיי האָבן זיך אומגעקערט אַהיים. און אַז מיר האָבן פאַרענדיקט די נסִיעה פון צור, זענען מיר אָנגעקומען קיין עַכּוֹ, און האָבן אָפּגעגעבן שָׁלום די אַחִים במשיח, און זענען פאַרבלייבן מיט זיי יוֹם אֶחָד. און אויף מָחָר [מאָרגן] האָבן מיר אַוועקגעצויגן, און זענען געקומען קיין קֵיסַריה, און מיר זענען אַריַינגעגאַנגען אין דעם בֵּית פון פיליפּוסן, דעם בַּעל-דרשן למען קִרוב נִסיוֹן [מַגִּיד פון דער בשׂורת הגאולָה, קרוב רחוֹקים], וואָס איז געווען איינער פון די זיבן, און זענען פאַרבלייבן מיט אים. און ער האָט געהאַט פיר בנוֹת, בּתוּלוֹת, וואָס האָבן נבִיאות געזאָגט. און בעת מיר זענען דאָרטן געווען עטלעכע טעג, איז אַראָפּגעקומען פון יהוּדה איינעד אַ נָביא מיטן נאָמען אָגָבוֹס. און ער איז געקומען צו אונדז, און האָט גענומען פּאָולוסעס [ר' שָׁאוּלס] גאַרטל, און האָט זיך געבונדן זיינע אייגענע פיס און הענט, און האָט געזאָגט: דאָס זאָגט דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ : אַזוי וועלן די יִדן אין ירושָׁלַיִם בינדן דעם אִיש, וואָס האָט דעם דאָזיקן גאַרטל, און וועלן אים איבערגעטפערן אין די הענט פון די גוֹיים. און אַז מיר האָבן דאָס געהערט, האָבן מיר און די מענטשן פון יענעם אָרט אים געבעטן, נישט אַרויפצוגיין קיין ירושָׁלַיִם. דעמאָלט האָט פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] געענטפערט : וואָס טוט איר, וואָס ווייַנט איר און צעברעכט מיר מיין לֵב ? מחמת איך בין אָנגעבּרייט נישט נאָר געבונדן צו ווערן, נייערט אויך צו שטאַרבן אין ירושָׁלַיִם פונוועגן דעם נאָמען פון הָאָדוֹן יהושע/ישוע. און אַז ער האָט זיך נישט גלאָזט איבערערעדן, האָבן מיר

אויפגעהערט, אוּן געזאָגט ׃ דער רָצון ה' זאָל געשען. אוּן נאָך די דאָזיקע טעג האָבן מיר געגומען אונדזערע זאַכן, אוּן זענען אַרויפגעגאַנגען קיין ירוּשָלַיִם. אוּן סע זענען מיט אונדז אויך געגאַנגען עטלעכע תַּלמידים פון קֵיסַריה, וואָס האָבן אונדז געפירט צו מְנָסוֹן פון קַפְּרִסִין, אַן אַלטער תַּלמיד פון משיח, ביי וועמען מיר האָבן געזאָלט איינשטיין. אוּן אַז מיר זענען געקומען קיין ירוּשָלַיִם, האָבן די אַחִים במשיח אונדז מקַבל-פָּנים געווען מיט שִׂמְחָה. אוּן אויף דעם אַנדערן יוֹם איז פָּאוּלוּס [ר' שָׁאוּל] מיט אונדז אַרײַנגעגאַנגען צו יַעקֹבן ; אוּן אַלע זקֵנים זענען אַהין געקומען. אוּן אַזוי ווי ער האָט זיי געגעבן שָׁלום-עליכם, האָט ער דערציילט בַּאַריכות, וואָס ה' האָט דורך זיין עובדא געטאָן צווישן די אומות-הָעוֹלם. אוּן בעת זיי האָבן דאָס געהערט, האָבן זיי האָבן געזאגט ברוּך ה' ; אוּן זיי האָבן צו אים געזאָגט ׃ דו זעסט, אָח במשיח, וויפל טויזנטער יִידן עס זענען פאַראַן, וואָס גלויבן [פרום משיחיסטים], אוּן זיי זענען אַלע קַנָאים פאַר דער תּוֹרה ; אוּן מע האָט זיי מוֹדיע געווען וועגן דיר, אַז דו לערנסט אַלע יִידן, וואָס זענען צווישן די אומות-הָעוֹלם, אָפּצוקערן זיך פון מֹשה [רבינו], מיט דעם, וואָס דו זאָגסט זיי, אַז זיי זאָלן נישט מַל זיין זייערע יְלָדים, אוּן אויך נישט לעבן נאָך די חוּקים פון דער תּוֹרה. בּכֵן, וואָס זאָלן מיר טאָן? זיי וועלן אַוודאי הערן, אַז דו ביסט געקומען. טו דעריבער דאָס, וואָס מיר זאָגן דיר ׃ מיר האָבן פיר מענטשן, וואָס האָבן אַ נֵדר אויף זיך; נעם די דאָזיקע אוּן רייניק דיך מיט זיי, אוּן נעם אויף זיך די הוֹצָאות פאַר זיי, אַז זיי זאָלן זיך קענען אָפּגאָלן זייערע קעפּ; אוּן אַלע וועלן וויסן אַז דאָס, וואָס זיי האָבן געהערט וועגן דיר, איז נישט אֱמת, נייערט אַז אויך דו אַליין גייסט אויפן דֶּרֶך צַדיקים [שומר מצוות], אוּן היטסט אָפּ די תּוֹרה. אוּן וואָס שַׁייך די גלייביקע

אומות-הָעוֹלם, האָבן מיר געשריבן, אוּן גוֹזר געווען, אַז זיי זאָלן
זיך אָפּהאַלטן פוּן דעם, וואָס מע האָט מַקריב געווען צוּ
אֱ-לִילִים, אוּן פוּן דָּם, אוּן פוּן בּשׂר הַנֶּחֱנָק, אוּן פוּן
זנוּת. דעמאָלט האָט פּאָוולוס [ר' שָׁאוּל] גענוּמען די מענטשן, אוּן
אויף דעם אַנדערן יוֹם האָט ער זיך מְטַהֲרים מיט זיי, אוּן איז
געגאַנגען אין דעם בֵּית-הַמִקדש אַריין, כּדי צוּ געבּן צוּ וויסן, וועו
סע וועלן דערפילט ווערן די ימֵי הַטָּהֳרָה, אוּן דער קָרבּן וועט
געבּראַכט ווערן פאַר יעדן בן אדם פוּן זיי. אוּן אַזוי ווי די שִׁבְעַת
הַיָּמִים האָבן זיך שוֹין געהאַט כּמַעט פאַרענדיקט, האָבן די יְהוּדן
פוּן אַסְיָה אויפגעהעצט דאָס גאַנצע עם, בּעת זיי האָבן אים
געזען אין בֵּית-הַמִקדש, אוּן האָבן אויסגעשטרעקט זייערע
הענט אויף אים, אוּן האָבן געשריגן: אַנְשֵׁי יִשְׂרָאל העלפט !
דאָס איז דער מאַן, וואָס לערנט אַלע מענטשן אומעטוּם
אַנטקעגן דעם עם יִשְׂרָאל אוּן דער תּוֹרה אוּן דעם דאָזיקן מָקוֹם
קָדוֹש; אוּן חוּצדעם האָט ער אויך געבּראַכט גריכן אין
בֵּית-הַמִקדש אַריין, אוּן האָט מחַלֵּל געווען דעם דאָזיקן
מָקוֹם-קָדוש. מחמת זיי האָבן פריער געזען מיט אים אין שטאָט
טראָפימוסן, דעם אֶפְסִי, אוּן האָבן געמיינט, אַז פּאָוולוס [ר'
שָׁאוּל] האָט אים אַרײַנגעבּראַכט אין בֵּית-הַמִקדש. אוּן די
גאַנצע שטאָט האָט געטומלט, אוּן דאָס עם איז זיך
צוּנויפגעלאָפן; אוּן זיי האָבן אָנגענומען פּאוּלוסן [ר' שָׁאוּל], אוּן
האָבן אים אַרויסגעשלעפּט פוּן דעם בֵּית-הַמִקדש; אוּן די
טויערן זענען באַלד געשלאָסן געוואָרן. אוּן בּעת זיי האָבן אים
געוואָלט טייטן, איז אָנגעקומען אַ שׂמַע צוּם טריבּוּן פוּן דער
קאָהוֹרטע, אַז גאַנץ ירוּשָׁלַיִם איז אין ערוּדער. אוּן ער האָט
באַלד גענומען זעלנער אוּן קֶנטוּריוֹנים, אוּן איז אַראָפּגעלאָפן צוּ
זיי. אוּן אַז זיי האָבן דערזען דעם טריבּוּן אוּן די זעלנער, האָבן זיי
אויפגעהערט צוּ שלאָגן פּאוּלוסן [ר' שָׁאוּל]. אוּן דער טריבּוּן

איז צוגעגאַנגען, אוּן האָט אים אָנגענומען, אוּן באַפוילן מען זאָל אים בינדן מיט צוויי שָׂרְשָׂרוֹת, אוּן געפרעגט, ווער ער איז, אוּן וואָס ער האָט געטאָן. אוּן טייל פוּן דעם עם האָבן געשריגן איין זאָך, אוּן טייל עפּעס אַנדערש; אוּן אַזוֹיווי ער האָט צוליב דעם געטומל נישט געקענט דערניין קיין טאָלק, האָט ער באַפוילן, אים צוּ ברענגען אין דער פעסטונג אַריין. אוּן בעת ער איז צוגעקומען צוּ די טרעפּ, האָבן די זעלנער אים געטראָגן צוליב דעם צאָרן פוּן דעם עוֹלם; מחמת די מאַסע איז נאָכגעגאַנגען, אוּן האָט געשריגן: אוועק מיט אים! אוּן בעֵת פּאָוולוֹס [ר' שָׁאוּל] האָט געזאָלט אַריַינגעבראַכט ווערן אין דער פעסטונג, האָט ער געזאָגט צום טריבּוּן: מעג איך דיר עפּעס זאָגן? אוּן ער האָט געזאָגט: קענסטוּ גריכיש? ביסטוּ דען נישט דער מִצרי, וואָס האָט נישט לאַנג צוריק געמאַכט אַ מרידה, אוּן האָט אַרויסגעפירט אין דער מִדבּר אַריין די פיר טויזנט לייט פוּן די רוֹצחים? אָבער פּאָוולוֹס [ר' שָׁאוּל] האָט געזאָגט: איך בין אַ יִד פוּן טאַרסוֹס אין קִילִיקִיָה, אַ תּוֹשב פוּן אַן אָנגעזעענער שטאָט; אוּן איך בעט דיך, גיבּ מיר דערלויבּעניש צוּ רעדן צום עם. אוּן אַז ער האָט אים געגעבּן דערלויבּעניש, האָט פּאָוולוֹס [ר' שָׁאוּל], ווי ער איז אַזוי געשטאַנען אויף די טרעפּ, אַ מאַך געטאָן מיט דער האַנט צום עם, אוּן אַזוי ווי עס איז געוואָרן זייער שטיל, האָט ער גערעדט צוּ זיי אויף לָשׁוֹן-הַקוֹדֶשׁ, אַזוי צוּ זאָגן:

כב

מענטשן אַחִים אוּן אבות, הערט אויס די דבר הצטדּקוּתי, וואָס איך מאַך איצט פאַר אייך. אוּן בעת זיי האָבן געהערט, אַז ער רעדט צוּ זיי אויף לָשׁוֹן-קוֹדֶשׁ, זענען זיי געוואָרן נאָך שטילער. אוּן ער האָט געזאָגט: איך בין אַ יִד, געבוירן אין טאַרסוֹס פוּן קִילִיקִיָה, אָבער דערצויגן אין דער דאָזיקער שטאָט, בייַ די פיס פוּן [רבּן] גַמליאֵלן [א תנא], געלערנט לויט די דִקדוּקֵי-עַניות פוּן דער תּוֹרה פוּן אבותינו, אוּן בין געווען אַ

קַנָּאי פַאר ה', פּוּנקט ווי איר אַלע זענט אין דעם היינטיקן יוֹם. איך האָבּ געוֶרן דעם דאָזיקן [משיחיסט] דֶרֶך ביז צום מָוֶת, און האָבּ געבּונדן אוּן איבּערגעענטפערט צוּ בֵּית הַסּוֹהַר סיי אֲנָשִׁים אוּן סיי נָשים, אַזוֹיווי דער כֹּהן-גָּדול אוּן דער גאַנצער שטאַנד פוּן די זקֵנים קענען אויך מיר עֵדות-זאָגן, פוּן וועמען איך האָבּ באַקוּמען בריוו צוּ די אַחִים, אוּן האָבּ געצויגן קיין דַמֶּשֶׂק צוּ ברענגען אויך די, וואָס זענען דאָרטן געווען, געבּונדן קיין ירוּשָׁלַיִם, כּדי זיי זאָלן באַשטראָפט ווערן. אוּן עס איז געווען, בּעת איך בין געווען אויף מיין נסִיעה, אוּן האָבּ מיך דערנענטערט צוּ דַמֶּשֶׂק, האָט אין מיטן יוֹם פּלוּצים געשיינט אַרוּם מיר אַ גָּדוֹל אוֹר פוּן שָׁמַיִם. אוּן איך בין געפאַלן צוּ דער ערד, אוּן האָבּ געהערט אַ בת-קוֹל זאָגן צוּ מיר: שָׁאוּל שאוּל, פאַרוואָס רוֹדֶפסטוּ מיך? אוּן איך האָבּ געענטפערט: ווער בּיסטוּ, אֲדוֹנִי ? אוּן ער האָט צוּ מיר געזאָגט : איך בין יהושע/ישוע פוּן נצֶרֶת, וועמען דוּ רוֹדֶפסט. אוּן די, וואָס זענען מיט מיר געווען, האָבּן געזען דאָס אוֹר, נאָר זיי האָבּן נישט געהערט דאָס קוֹל, וואָס האָט צוּ מיר גערעדט. אוּן איך האָבּ געזאָגט : וואָס זאָל איך טאָן, אֲדוֹנִי ? אוּן הָאֲדוֹן האָט צוּ מיר געזאָגט : שטיי אויף, אוּן גיי קיין דַמֶּשֶׂק, אוּן דאָרט וועט דיר געזאָגט ווערן פוּנוועגן אַלצדינג, וואָס איז באַשטימט פאַר דיר צוּ טאָן. אוּן אַזוֹיווי איך האָבּ נישט געקאָנט זען צוליבּ דעם גלאַנץ פוּן יענעם אוֹר, בּין איך געפירט געוואָרן בּיי דער האַנט פוּן די, וואָס זענען מיט מיר געווען, אוּן בּין געקוּמען קיין דַמֶּשֶׂק. אוּן איינער חֲנַנְיָה, אַ פרוּמער יִיד לוֹיט דער תּוֹרה, אַ בַּעַל שֵׁם טוב צווישן אַלע יִידן, וואָס האָבּן דאָרטן געוואוינט, איז געקוּמען צוּ מיר, אוּן שטעלנדיקדְ זיך דערנעבּן, האָט ער צוּ מיר געזאָגט : בּרודער יִיד שָׁאוּל, באַקוּם דיין ראִיה ! אוּן אין יענער סאַמע שָׁעה האָבּ איך באַקוּמען מיין ראִיה אוּן אים געזען. אוּן

ער האָט געזאָגט: דער אלוקים פון אֲבוֹתֵינוּ האָט דיך
אויסדערווײלט צו וויסן זײן רָצון, און צו זען דעם צַדיק, און צו
הערן אַ קול פון זײן מויל ; מחמת דו ווּעסט זײן פאַר אים אַן
עֵדות פאַר כָּל בְּנֵי אָדָם פונוועגן דעם, וואָס דו האַסט געזען און
געהערט. און איצט, פאַרוואַס זאַמסטו דיך? שטיי אויף, און
ווער מקוה געטוֹבלט, און וואַש אָפּ דיינע עבירות, אנרופנדיק אָן
שמוֹ [זכריה ו, יא-יב]. און עס איז געווען, אַז אַזוי ווי איך האָב
מיך אומגעקערט קיין ירוּשָׁלַיִם, און בשעת איך האָב מִתפַּלֵל
געווען אין דעם בֵּית-הַמִקדש, און הָיְתָה עָלַי יד-ה', און האָב
אים געזען זאָגן צו מיר : אייל דיך, און גיי געשווינד אַרויס פון
ירוּשָׁלַיִם, מחמת זיי וועלן נישט אָננעמען דיין עֵדות וועגן מיר.
און איך האָב געזאָגט : אֲדוֹנִי, זיי אַליין ווייסן, אַז איך האָב
איינגעזעצט אין בֵּית הַסֹּהַר, און אין יעדער שול געגעבן מַלקות
די, וואָס האָבן געגלויבט אין דיר. און בעת עס איז פאַרגאָסן
געוואָרן דאָס דָּם פון סְטֶפָנוֹס, דיין עֵדות, בין איך אויך
געשטאַנען דערבײַ, און האָב מַסכים געווען, און געטאָן היטן די
מַלבושים פון די, וואָס האָבן אים געהַרגעט. און ער האָט צו
מיר געזאָגט : גיי ; מחמת איך וועל דיך אַוועקשיקן ווייט
פונדאַנען צו די אומות העולם. און זיי האָבן אים אויסגעהערט
פיז צו דעם דאָזיקן דְּבַר; און זיי האָבן אויפגעהויבן זייער קול,
און געזאָגט : פאַרטיליקן זאָל מען אַזאַ מענטשן פון דער ערד !
מחמת עס איז נישט כּדַאי, אַז ער זאָל לעבן. און בעת זיי האָבן
געשריגן, און האָבן אַראַפגעוואָרפן זייערע מַלבושים, און
געשליַידערט שטויב אין דער לופטן, האָט דער טריבון
באַפוילן, אַז ער זאָל געבראַכט ווערן אין דער פעסטונג אַריין,
און געהייסן, אַז ער זאָל אויסגעפאָרשט ווערן דורך מַלקות, כּדי
ער זאָל וויסן די סִיבּה, פאַרוואָס זיי האָבן אַזוי געשריגן קעגן
אים. און אַזוי ווי זיי האָבן אים געבונדן מיט די רימענס, האָט

פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] געזאָגט צו דעם קֶנטוריוֹן, וואָס איז דערבייַ געשטאַנען: צי איז עס רעכט פאַר אייך צו שמייסן אַ מענטשן, וואָס איז אַ רוימער, אוּן נישט קיין פאַרמִשפּטער? אוּן אַז דער קֶנטוריוֹן האָט דאָס געהערט, איז ער געגאַנגען צום טריבּוּן, אוּן האָט צו אים געזאָגט: וואָס וועסטו טאָן? מחמת דער דאָזיקער מאַן איז אַ רוימער! אוּן דער טריבּוּן איז געקומען צו גיין, אוּן האָט צו אים געזאָגט: זאָג מיר, ביסטו אַ רוימישער בירגער? האָט פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] געזאָגט: כֵּן. אוּן דער טריבּוּן האָט געענטפערט: מיט אַ סַך געלט האָב איך מיר איינגעקויפט דאָס דאָזיקע בירגער-רעכט. אוּן פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] האָט געזאָגט: אָבּער איך בין דערין געבוירן געוואָרן. דעמאָלט האָבּן די, וואָס זענען געווען גרייט אים אויסצופּאָרשטן, אים באַלד אָפּגעלאָזט; אוּן אויך דער טריבּוּן האָט מוֹרא באַקומען, ווען ער איז געוואָר געוואָרן, אַז ער איז אַ רוימער, אוּן וואָרים ער האָט אים געבּונדן. אוּן אויף מָחָר [מאָרגן], וויל ער האָט געוואָלט דערגיין אויף זיכער פאַרוואָס ער איז פון די יִידן אָנגעקלאָגט געוואָרן, האָט ער אים באַפרייט, אוּן האָט באַפוילן די ראָשי-כֹּהַנים אוּן דעם גאַנצן סַנהֶדרין זיך צונויפצוקומען, אוּן האָט אַראָפּגעבראַכט פּאולוסן [ר' שָׁאוּל] אוּן אים אַוועקגעשטעלט פאַר זיי.

כג אוּן פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] האָט באַהעפט זיינע אויגן אויף דעם סַנהֶדרין, אוּן געזאָגט: אֲנָשים אַחִים, איך האָב ביז דעם היינטיקן יוֹם געלעבט פאַר ה' מיט אַ מַצְפּוֹן נָקִי. אוּן דער כֹּהן-גָּדול חַנַנְיָה האָט באַפוילן די, וואָס זענען לעבּן אים געשטאַנען, אים צו שלאָגן איבערן מויל. דעמאָלט האָט פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] צו אים געזאָגט: ה' זאָל דיך שלאָגן, דו געקאַלכטע וואַנט! אוּן דו זיצסט, מיך צו מִשפּטן לויט דער תּוֹרה, אוּן באַפעלסט, מיך צו שלאָגן להֵיפּך דער תּוֹרה? אוּן די, וואָס זענען געשטאַנען

דערבייַ, האָבן געזאָגט : דו לעסטערסט ה'ס כֹּהן-גָּדול ? אוּן
פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] האָט געזאָגט : איך האָב נישט געוואוסט,
אַחִים, אַז ער איז דער כֹּהן-גָּדול; מחמת סע שטייט געשריבן :
ונשיא בעמְךָ לֹא תָאֹר [שמות כב, כז]. אוּן ווען פּאָולוס [ר' שָׁאוּל]
האָט באַמערקט, אַז איין צַד זענען צדוקים, אוּן דער אַנדערער
פּרושים, האָט ער אויסגערופן צוּ דעם סַנהֶדרין : אֲנָשִׁים אַחִים,
איך בין אַ פּרוש, אַ בֶּן-פּרוש אָנֹכִי ; איך ווער געמְשפּט פּונוועגן
דער תִּקְוָה פּוּן תְּחִיַּת-הַמֵּתים. אוּן בעת ער האָט דאָס געזאָגט,
האָט זיך אויפגעהויבן אַ מַחלוֹקה צווישן די פּרושים אוּן די
צדוקים; אוּן די פּאַרזאַמלונג איז געווען צעטיילט. מחמת די
צדוקים זאָגן, אַז ס'איז נישטאָ קיין תְּחִיַּת-הַמֵּתים, נישט קיין
מַלאַך, נישט קיין גייסט; די פּרושים אָבער זענען מוֹדה אין
בייַדע. אוּן סע האָט זיך אויפגעהויבן אַ גָּדוֹל געשריי ; אוּן טייל
פּוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים] פּוּן דער פּרושים-כּיתּה האָבן זיך
אויפגעשטעלט, אוּן האָבן זיך מִתוַכֵּחַ געווען, אַזוי צוּ זאָגן : מיר
געפינען נישט קיין שוּם רַע אין דעם דאָזיקן מענטשן; אוּן וואָס
איז, אויב אַ גייסט האָט גערעדט צוּ אים, אָדער אַ מַלאַך ?
אוּן אַז סע האָט זיך אויפגעהויבן אַ גרויסע מַחלוֹקה, האָט דער
טריבּוּן מוֹרא געהאַט, טאָמער וועלן זיי פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל]
צעריייסן אויף שטיקער, אוּן ער האָט באַפוילן די זעלנער
אַראָפּצוגיין אוּן אים נעמען מיט געוואַלט פּוּן צווישן זיי, אוּן
אים ברענגען אין דער פעסטונג אַריין. אוּן אין יענער לַיְלָה איז
הָאָדוֹן געשטאַנען לעבן אים, אוּן האָט געזאָגט : זיי
געשטאַרקט; אמחמת אזויווי דו האָסט עֵדות געזאָגט פּונוועגן
מיר אין ירוּשָׁלַיִם, אַזוי מוזסטו אויך אֵדות זאָגן אין רוים. אוּן אַז
עס איז יוֹם געווארן, האָבן זיך די יִידן צוזאַמענגענומען
אינאיינעם, אוּן האָבן זיך געבּונדן מיט אַ שבוּעה, אַז זיי וועלן
נישט עסן אָדער טרינקען, ביז זיי וועלן נישט הַרגענען פּאוּלוּסן

[ר' שָׁאוּל]. אוּן מער פּוּן פּערציק זענען עס געווען, וואָס האָבּן געמאַכט די דאָזיקע קֶשֶׁר. אוּן זיי זענען געקומען צוּ די ראָשי-כֹּהֲנים אוּן די זקֵנים, אוּן האָבּן געזאָגט: מיר האָבּן זיך געבּונדן מיט אַ שבוּעָה גאָרנישט טוֹעם צוּ זיין, בּיז מיר וועלן נישט הַרגענען פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל]. אוּן דעריבּער טוּט איר מיט דעם סַנהֶדרין מוֹדִיע זיין דעם טריבּוּן, אַז ער זאָל אים אַראָפּבּרענגען צוּ אייך, גלייך איר וואָלט וועלן אויספּאָרשטן זיין מִשפּט אַ סַך גענויער; אוּן מיר זענען גרייט אים צוּ הַרגענען, נאָך איידער ער וועט זיך דערנענטערן צוּ אייך. אוּן בֶּן-אֲחוֹת פּוּן פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט געהערט פּוּן זייער מַאֲרָב, אוּן ער האָט געגעענט, אוּן איז אַריַינגעגאַנגען אין דער פּעסטונג, אוּן האָט עס דערציילט פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל]. אוּן פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט גערופּן צוּ זיך איינעם פּוּן די קֶנטוּריוֹנים, אוּן האָט געזאָגט: בּרענג דעם דאָזיקן בָּחור צוּם טריבּוּן, מחמת ער האָט אים עפּעס צוּ דערציילן. אוּן ער האָט אים גענומען, אוּן האָט אים געבּראַכט צוּם טריבּוּן, אוּן געזאָגט: פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל], דער געפאַנגענער, האָט מיך גערופּן צוּ זיך, אוּן האָט מיך געבּעטן צוּ בּרענגען דעם דאָזיקן בָּחור צוּ דיר, ווארים ער האָט דיר עפּעס צוּ דערציילן. אוּן דער טריבּוּן האָט אים אָנגענומען בּיי דער האַנט, אוּן אַז ער איז מיט אים אָפּגעגאַנגען אָן אַ זייט, האָט ער אים געפרעגט: וואָס איז עס, וואָס דוּ האָסט מיר צוּ דערציילן? אוּן ער האָט געזאָגט: די יִידן האָבּן אָפּגערעדט דיך צוּ בּעטן, אַראָפּצוּבּרענגען מָחָר [מאָרגן] פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] צוּ דעם סַנהֶדרין, גלייך ווי זיי וואָלטן וועלן עפּעס פּאָרשטן פּונוועגן אים אַ סַך גענויער. דוּ טוּ זיי דעריבּער נישט נאָכגעבּן; מחמת עס לאָיערן אויף אים מער ווי פערציק מענטשן פּוּן זיי, וואָס האָבּן זיך געבּונדן מיט אַ שבוּעה נישט צוּ עסן אוּן נישט צוּ טרינקען, בּיז זיי וועלן אים נישט האָבּן געהַרגעט; אוּן זיי זענען איצט

גרייט, בעת זיי וואַרטן אויף דער הבטָחה פון דיר. אוּן דער טריבּון האָט געלאָזט גיין דעם בָּחור, אוּן אים באַפוילן ׃ דערצייל נישט קיינעם, אַז דו האָסט מיר דאָס געגעבּן צו וויסן. אוּן ער האָט גערופן צו זיך צוויי פון די קָנטוּרוֹנים, אוּן האָט געזאָגט׃ האַלט אָנגעגרייט אין דער דריטער שָׁעה דער לַיְלָה צוויי הוּדערט זעלנער צו גיין קיין קֵיסַריה, אוּן זיבּעציק רייטער, אוּן שפּיזנטרעגער צוויי הוּנדערט. אוּן ער האָט באַפוילן צו באַזאָרגן לאַסט בּהֵמות, כּדי אַרויפצוזעצן פּאָוּלוֹסן אויף זיי, אוּן אים בּרענגען אין זיכערהייט צו פֶּלִיקְס, דעם פּראָקאָנסוּל. אוּן ער האָט געשריבּן אַ בּריוו, לויט דעם שטייגער ׃ קלאַוּדִיוּס ליזיאַס צו דעם חָשׁובּסטן פּראָקאָנסוּל פֶּלִיקְס, אַ גריס. דער דאָזיקער מאַן איז געכאַפּט געוואָרן דורך די יִידן, אוּן האָט שׂוֹין געזאָלט פון זיי געטייט ווערן, ווען איך בין געקוּמען אויף זיי מיט די זעלנער אוּן האָבּ אים אָפּגעראַטעוועט, ווייל איך בּין געוואָר געוואָרן, אַז ער איז אַ רוימער. אוּן אַזוֹיווי איך האָבּ געוואָלט וויסן די סִיבּה, פאַרוואָס זיי האָבּן אים באַשׁולדיקט, האָבּ איך אים אַראָפּגעבּראַכט צו זייער סַנהֶדרין; אוּן איך האָבּ געפוּנען, אַז ער ווערט באַשׁולדיקט וועגן פראַגעס פון זייער תורה, אוּן אַז עס איז נישטאָ קיין באַשׁולדיקונג קעגן אים, וואָס איז ווערט דעם מָוֶת, אָדער שָׁרשָׁרוֹת. אוּן אַזוי ווי עס איז מיר אָנגעווּיזן געוואָרן, אַז אַ קֶשֶׁר ווערט געמאַכט קעגן דעם מאַן, האָבּ איך אים גלייך געשיקט צו דיר, אוּן האָבּ באַפוילן זיינע באַשׁולדיקער צו רעדן קעגן אים פאַר דיר. אוּן די זעלנער האָבּן געוּמען פאוּלוֹסן [ר' שָׁאוּל], לויט ווי עס איז זיי באַפוילן געוואָרן, אוּן האָבּן אים געבּראַכט ביינאַכט קיין אַנטיפּאַטריס. אוּן אויף מָחָר [מאָרגן] האָבּן זיי געלאָזט די רייטער גיין מיט אים, אוּן האָבּן זיך אומגעקערט צו דער פעסטונג. אוּן אַז זיי זענען געקוּמען קיין קֵיסַריה, האָבּן זיי איבּערגעגעבּן דעם פּראָקאָנסוּל דעם

בריוו, אוּן אויך פירגעשטעלט פאַר אים פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל].
אוּן אַזוי ווי ער האָט אים געלייענט, האָט ער געפרעגט פּוּן
וואָסער מִדינה ער איז; אוּן אַז ער האָט געהערט, אַז ער איז פּוּן
קִילִיקִיָה, האָט ער געזאָגט: איך וועל דיך אויסהערן וועַן דיינע
באַשולדיקער וועלן אויך אַהער קומען; אוּן ער האָט באַפוילן,
אים צוּ האַלטן אין הוֹרדוסעס אַרמוֹן.

כד אוּן אין פינף טעג אַרוּם האָט אַראָפּגענידערט חַנַניָה דער
כֹּהן-גָּדול מיט עטלעכע זקֵנים, אוּן אַ בַּעַל-דְּבָרִים, איינער
טֶרְטוּלוֹס; אוּן זיי האָבּן געוויזן צוּם פּראָקאָנסוּל קעגן
פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל]. אוּן אַזוי ווי ער איז גערופן געוואָרן, האָט
טֶרְטוּלוֹס אים אָנגעהויבּן צוּ באַשולדיקן, אַזוי צוּ זאָגן:
פאַר דעם גרויסן שָׁלום וואָס מיר טוּען גענישן, האָבּן מיר דיר צוּ
פאַרדאַנקען, אוּן דורך דיין הַשגָּחה זענען אַ סַך
אויסבּעסערונגען געמאַכט געוואָרן פאַר דעם דאָזיקן עם, אוּן
מיר נעמען דאָס אָן אויף אַלע אוֹפַנים אוּן אין אַלע מקוֹמות,
חָשובּסטער פֶֶּלִיקְס, מיט דער גאַנצער דאַנקבּאַרקייט. אוּן כּדי
איך זאָל דיך נישט ווייטער באַלעסטיקן, בּעת אין דיך, אין דיין
גָּדוֹל באַגנעדיקוּנג אוּנדז אויסצוּהערן בּקִיצור. מחמת מיר
האָבּן געפוּנען דעם דאָזיקן מענטשן פאַר אַ שעדלעכן יונג, אַן
אויפרייצער פּוּן מְרִידות צווישן אַלע יִידן איבּער דער גאָנצער
וועלט, אוּן אַן אָנפירער פּוּן דער כִּיתּה פּוּן הַנָּצְרִי פּוּן
המשיחיסטים יִידן, מַאֲמִינִים אין דער יִידישער סעקטע. ער
האָט אַפילו געפּרוּאווט מחַלֵּל זיין דאָס בֵּית-הַמִּקדש, נאָר מיר
האָבּן אים געכאַפּט, אוּן האָבּן אים געוואָלט מִשפּטן לויט
אוּנדזער תּוֹרה. אָבּער דער טריבּוּן ליזיאַס איז געקוּמען, אוּן
האָט אים מיט גָּדוֹל געוואַלט אַריסגענומען פּוּן אוּנדזערע הענט,
אוּן האָט באַפוילן זיינע באַשולדיקער צוּ קוּמען פאַר דיר. פּוּן
אים וועסטוּ קענען געוואָר ווערן, דורך אויספאָרשטן אים אַליין,

פונוועגן די דאָזיקע אַלע זאַכן, וועגן וואָס מיר באַשולדיקן אים. און די יִדן זענען אויך צוגעשטאַנען, און האָבן פאַרזיכערט, אַז אַזוי איז עס טאַקע. און אַזוי ווי דער פּראָקאָנסול האָט צו אים אַ וואונק געטאָן צו רעדן, האָט פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] געענטפערט: וויל איך וויס, אַז דו ביסט שוין אַ סַך יאָרן אַ שופט בײַ דעם דאָזיקן עם, טו איך מיך דעריבער גערן פאַרטיידיקן. מחמת דו קענסט אויסגעפינען, אַז ס'איז נישט מער ווי צוועלף טעג, זינט איך האָבּ עוֹלה־רֶגל געווען, תּפִילה צו טאָן אין ירושָׁלַיִם. און זיי האָבּן מיך נישט געפונען זיך מִתוַכֵּחַ זיין מיט עמיצן, אָדער אויפרייצן אַ המון, נישט אין דעם בֵּית־הַמִקדש, נישט אין די שולן, אויך נישט אין דער שטאָט. זיי קענען דיר אויך נישט ברענגען קיין ראַיה וועגן די זאַכן פון וועלכע זיי באַשולדיקן מיך איצט. נאָר דאָס דאָזיקע בין איך מיך מודה פאַר דיר, אַז לויט דעם דֶּרֶךְ, וואָס זיי רופן אָן אַ כּיתּה, טו איך דינען דעם אלוקים פון אבותינו, און טו גלויבן אין אַלצדינג, וואָס סע שטייט געשריבן אין דער תּוֹרה און אין די נבִיאים; און איך האָבּ בּטָחון צו ה', אַז סע וועט זיין תּחִיַת־הַמֵתים, סיי פון די צַדיקים און סיי פון די רשָׁעים, וואָס זיי אַליין טוען אויך אָננעמען. דעריבער באַמי איך מיך תָּמיד צו האָבּן אַ מַצפּון נָקי פאַר ה' און פאַר בְּנֵי אָדָם. און נאָך עטלעכע יאָר בין איך געקומען צו ברענגען פאַר מיין עם נדָבות און קָרבָּנות; און בײַ דעם האָבּן זיי מיך געפונען מְטוֹהָרים אין דעם בֵּית־הַמִקדש, נישט מיט קיין המון, אויך נישט מיט קיין געטומל; אָבּער דאָרט זענען געווען עטלעכע יִדן פון אַסְיָה, וואָס וואָלטן באַדאַרפט צו זיין דאָ פאַר דיר, און מאַכן די באַשולדיקונג, אויב זיי האָבּן עפּעס קעגן מיר. אָדער זאָלן די דאָזיקע מענטשן אַליין זאָגן, וואָסער אַוולה זיי האָבּן געפונען, וען איך בין געשטאַנען פאַר דעם סַנהֶדרין, סיידן עס זאָל זיין פאַר דעם איינעם דָּבָר, וואָס איך

האָבּ אויסגערופן, בּעת איך בּין געשטאַנען צווישן זיי ׃ עַל תְּחִתַּת
הַמֵּתִים אֲנִי נִשְׁפָּט הַיוֹם לִפְנֵיכֶם. אוּן פֶּלִיקְס, ווייל ער האָט
געהאַט מער פּינקטלעכע ידיעות פונוועגן דעם דֶּרֶך, האָט זיי
אָפּגעלייגט, אוּן געזאָגט ׃ בּעת ליסיאַס, דער טריבּוּן, וועט
אַראָפּקומען וועל איך אַנטשיידן אייער ענין. אוּן ער האָט
באַפוילן דעם קֶנטוריוֹן, אַז ער זאָל געהאַלטן ווערן אוּנטער
שמִירה, נאָר האָבּן פריַיהייט, אוּן נישט צוּ פאַרווערן קיינעם פוּן
זיינע פריינט אים צוּ
באַדינען. אוּן אין עטלעכע טעג אַרוּם, איז פֶּלִיקְס געקומען מיט
דְּרוּסִילָה, זיין אִשָּׁה, וואָס איז געווען אַ בַּת-יִשְׂרָאל, אוּן ער האָט
געשיקט נאָך פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל], אוּן האָט אים אויסגעהערט
וועגן דער אֱמוּנה אין רבי מֶלֶך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע. אוּן בּעת ער
האָט גערעדט וועגן צֶדֶק, אוּן כִּבּוּש הַיֵּצֶר, אוּן דעם יום-הַדין,
וואָס דאַרף קומען, האָט זיך פֶּלִיקְס דערשראָקן, אוּן געזאָגט ׃
דוּ מעגסט דאָסמאָל גיין; אוּן אַז איך וועל האָבּן אַ
באַקוועמערע צייט, וועל איך דיך רופן צוּ מיר. צוגלַיִך האָט ער
אויך געהאָפּט צוּ קריגן שוחד געלט פוּן פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל], אוּן
צוליבּ דעם האָט ער אויך אָפּט געשיקט נאָך אים, אוּן האָט מיט
אים גערעדט. אוּן אַזוי ווי צוויי יאָר זענען אַריבּער, האָט
פּוֹרְקִיוֹס פֶּסטוֹס פאַרנומען דאָס אָרט פוּן פֶּלִיקְס; אוּן ווייל
פֶּלִיקְס האָט געוואָלט נוֹשׂא-חֵן זיין בּיי די יִהוּדִים, האָט ער
איבּערגעלאָזט פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] אין
שָׁרשָׁרוֹת.

כה אוּן בּעת פֶּסטוֹס איז געקומען אין לאַנד אַריין, איז ער
אין שלושה ימים אַרוּם אַרויפגעגאַנגען פוּן קֵיסַריה קיין
ירוּשָׁלַיִם. אוּן די ראָשׁי-כֹּהֲנים אוּן די עלטסטע פוּן די יִהוּדִים
האָבּן אים מוֹדִיע געווען וועגן פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל]׃ אוּן זיי האָבּן
אים געבּעטן, אוּן פאַרלאַנגט, אַז ער זאָל מיט זיי טאָן אַ חֶסֶד,

אוּן לאָזן דעם מאַן בּרענגען קיין ירוּשָׁלַיִם, ווייל זיי האָבּן געמאַכט אַ קֶשֶׁר אים צוּ טייטן אויפן דֶּרֶךְ. אוּן פֶּסטוֹס האָט געענטפערט, אַז פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] ווערט געהאַלטן געפאַנגען אין קֵיסַריה, אוּן אַז ער אַליין איז גרייט צוּ גיין אַהין בּקָרוֹב. דעריבּער זאָלן די, האָט ער געזאָגט, ווָאס האָבּן צווישן אייך די מאַכט, אַראָפּנידערן מיט מיר, אוּן אויבּ עס איז פאַראַן עפּעס אַן אוּמרעכט אין דעם מאַן, זאָלן זיי אים אָנקלאגן. אוּן אַזוי ווי ער איז געבּליבּן צווישן זיי נישט מער ווי אַכט אָדער צען טעג, האָט ער אַראָפּגענידערט קיין קֵיסַריה; אוּן אויף דעם אַנדערן יוֹם האָט ער זיך געזעצט אויף דעם כִּסֵּא-הַמִּשׁפּט, אוּן האָט באַפוילן, מע זאָל בּרענגען פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל]. אוּן אַז ער איז געקוּמען, האָבּן די יִידן, ווָאס האָבּן אַראָפּגענידערט פּוּן ירוּשָׁלַיִם, אים אַרוּמגערינגלט, אוּן האָבּן געבראכט קעגן אים אַ סַך אוּן שווערע קלאַגעס, ווָאס זיי האָבּן נישט געקענט באַווייזן, ווארים פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט אין זיין דבר הצטדּקוּתי געזאָגט: לֹא חָטָאתִי בְּמְאוּמָה לֶחֱקֵי הַיְהוּדִים, אַף לֹא לַמִּקְדָּשׁ וְלֹא לַקֵּיסָר. אוּן אַזוֹיווי פֶּסטוֹס האָט געוואָלט נוֹשׂא-חֵן זיין בּיי די יִידן, האָט ער געזאָגט צוּ פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל]: ווילסטוּ אַרויפגיין קיין ירוּשָׁלַיִם, אוּן דאָרטן געמִשׁפּט ווערן פאַר מיר פּוּנוועגן די דאָזיקע זאַכן? אוּן פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט געזאָגט: איך שטיי פאַרן קֵיסרס כִּסֵּא-הַמִּשׁפּט, ווּאוּ איך באַדאַרף געמִשׁפּט ווערן; די יִידן האָבּ איך נישט געטאָן קיין שוּם עָוֶל, ווי אויך דוּ ווייסט עס זייער גוט. אויבּ איך בּין טאָקע אַ רָשַׁע, אוּן האָבּ באַגאַנגען עפּעס, ווָאס פאַרדינט מִיתה, זאָג איך מיך נישט אָפּ פּוּן דעם מָוֶת; אויבּ אָבּער ס'איז גאָרנישט אֱמת פּוּן יענע זאַכן, אין ווָאס די דאָזיקן באַשולדיקן מיך, קאָן קיינער מיך נישט איבּערענטפערן צוּ זיי. איך וועל מיך צוּם קֵיסר! דעמאָלט האָט זיך פֶּסטוֹס באַראָטן מיט די יוֹעֲצים, אוּן האָט

געענטפערט ׃ דוּ האָסט דיך געוועלט צום קֵיסר; צום קֵיסר זאָלסטוּ גיין.
אוּן וועלן סע זענען אַריבּער עטלעכע טעג, איז געקוּמען דער מֶלך אַגְרִיפַּס אוּן בֶּרְנִיקָה קיין קֵיסַריה, אוּן האָבּן אָפּגעגעבּן פֶּסטוֹסן גריסע. אוּן אַזוֹיווי זיי זענען דאָרטן פאַרבּלייבּן אַ סַך טעג, האָט פֶּסטוֹס פאָרגעלייגט פאַר דעם מֶלך פּאָוּלוֹסעס [ר' שָׁאוּל] מִשפּט, אַזוי צוּ זאָגן׃ עס איז פאַראַן דאָ איינער אַ מאַן, וועמען פֶּלִיקְס האָט אִיבּערגעלאָזט אַ געפאַנגענעם; אוּן בּעת איך בּין געווען אין ירוּשָׁלַיִם, האָבּן די ראָשׁי-כֹּהנים אוּן די זקֵנים פוּן די יִידן מיר מוֹדִיע געווען פוּנוועגן אים, אוּן געבּעטן אַן אוּרטייל קעגן אים. אוּן איך האָבּ זיי געענטפערט, אַז עס איז נישט דער מִנהג פוּן די רוימער עמיצן איבּערצוּענטפערן, אייִדער דער באַשוּלדיקטער שטייט פאַר די באַשוּלדיקער פָּנים-אֶל-פָּנים, אוּן האָט אַ געלעגנהייט צוּ פאַרטיידיקן זיך בּנוֹגֵע דעם ענין, וואָס וועלט געבּראַכט קעגן אים. דעריבּער, וועלן זיי זענען זיך דאָ צוּזאַמענגעקוּמען, האָבּ איך מיך נישט געזאַמט, נייערט האָבּ אויף דעם אַנדערן יוֹם זיך געזעצט אויף דעם כִּסֵּא-הַמִשפּט, אוּן האָבּ באַפוילן, אַז דער מאַן זאָל געבּראַכט וועלן. בּעת די באַשוּלדיקער זענען אויפגעשטאַנען, האָבּן זיי פוּנוועגן אים נישט געבּראַכט אַזוינע זאַכן, ווי איך האָבּ געמיינט; נייערט זיי האָבּן געהאַט קעגן אים טַענות פוּנוועגן זייער אייגענער אֱמוּנה, אוּן וועגן איינעם יהושע/ישוע, וואָס איז געשטאָרבּן, אוּן אויף וועמען פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] זאָגט, אַז ער לעבּט. אוּן ווייל איך בּין געווען אין סָפק וויאַזוי דאָס אויסצוּפאָרשטן, האָבּ איך געפרעגט, צי וואָלט ער וועלן גיין קיין ירוּשָׁלַיִם, אוּן דאָרטן געמִשפּט וועלן בּנוֹגֵע די דאָזיקע זאַכן. נאָר אַזוֹיווי פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט פאַרלאַנגט, געהאַלטן צוּ וועלן בּיז דעם פּסַק-דִין פוּן דעם מֶלך, האָבּ איך באַפוילן, אים צוּ האַלטן בּיז איך וועל

אים שיקן צום קֵיסר. אוּן אַגריפּאַ האָט געזאָגט צו פֶּסטוֹסן ׃ איך אַליין וואָלט אויך וועלן הערן דעם מאַן. מָחָר [מאָרגן], האָט ער געזאָגט, וועסטו אים הערן. אוּן אויף מָחָר [מאָרגן], בּעת אַגְרִיפַּס אוּן בֶּרְנִיקָה זענען געקומען מיט גָּדוֹל פּאַראַד, אוּן זענען אַרײַנגעגאַנגען אין די אוֹידיטאָריע, מיט די טריבּונען אוּן מיט די חֲשובֿע מענטשן פּוּן דער שטאָט. אוּן אויף דעם באַפעל פּוּן פֶּסטוֹסן, איז פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] אַרײַנגעבראַכט געוואָרן. אוּן פֶּסטוֹס האָט געזאָגט׃ אַגְרִיפַּס המֶּלֶךְ, אוּן אַלע מענטשן, וואָס זענען דאָ מיט אוּנדז, איר זעט דעם דאָזיקן מאַן, פוּנוועגן וועמען דער גאַנצער המוֹן יִידן האָט מיך געבעטן, סיי אין ירוּשָׁלַיִם אוּן סיי דאָ, אוּן געטאָן שרייען, אַז ער טאָר לענגער נישט לעבּן. איך האָבּ אָבּער געפוּנען, אַז ער איז נישט באַגאַנגען גאָרנישט, וואָס פאַרדינט דעם מָוֶת; אוּן אַזוֹיווי ער אַליין האָט זיך געוואָנדט צום קֵיסר, האָבּ איך באַשלאָסן, אים צו שיקן. אוּן הֱיוֹת ווי איך האָבּ נישט קיין באַשטימטע זאַך צו שרייבּן וועגן אים צו אֲדוֹנֵנוּ [נרון קֵיסר], האָבּ איך אים אַרויסגעבּראַכט פאַר אייך, אוּן באַזוּנדער פאַר דיר, מֶלֶךְ אַגְרִיפַּס, כּדי נאָך דער אויספאָרשונג, זאָל איך האָבּן וואָס צו שרייבּן. מחמת עס זעט מיר אויס נישט שֶׂכֶל‌דיק צו שיקן אַ געפאַנגענעם, אוּן צוגלײַך נישט אַנווײַזן די באַשולדיקונגען קעגן אים.

כו

אוּן אַגְרִיפַּס האָט געזאָגט צו פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] ׃ סע ווערט דיר דערלויבט אַליין פאַר דיר צו רעדן. דעמאָלט האָט פּאָולוּס [ר' שָׁאוּל] אויסגעשטרעקט זיין האַנט, אוּן האָט אָנגעהויבּן זיין דבר הצטדּקוּתי ׃ איך האַלט מיך פאַר גליקלעך, מֶלֶךְ אַגְרִיפַּס, וואָס איך קאָן מיך פאַר דיר היינט פאַרטיידיקן בּנוֹגֵע די אַלע זאַכן, אין וועלכע איך ווער באַשולדיקט פּוּן די יִידן; בִּפרַט, ווייל דוּ ביסט אַ קענער פּוּן אַלע מִנהאָגים אוּן שַׁאלות בּיי יִידן ׃ אַל-כֵּן, בּעט איך דיך, מיך געדולדיק

אויסצוהערן. מיין דֶּרֶך אין לעבֶּן, פּוּן מיין יוגנט אָן, וואָס איז געווען פּוּן אָנהייבּ אָן צווישן מיין אייגענעם עם אוּן אין ירוּשָׁלַיִם, קענען אַלע יִידן, אוּן זיי ווייסן וועגן מיר פּוּן פריער, אויבּ זיי וואָלטן נאָר וועלן עֵדות זאָגן, אַז איך האָבּ, לויט דער שטרענגער כּיתּה פּוּן אוּנדזער אֱמוּנה געלעבּט ווי אַ
פּרוש. אוּן איצט שטיי איך דאָ געמִשפּט צוּ ווערן פּוּנוועגן דער האָפנונג אין דער הַבטָחה, וואָס ה' האָט מַבטִיחַ געווען אָבוֹתֵינוּ, צוּ וועלכער אוּנדזערע צוועלף שבָּטים האָפן צוּ דערגרייכן, אין דינען ה' מיט כַּוָּנה יוֹמָם ולַיְלָה. אוּן פּוּנוועגן דער דאָיקער האָפנונג בּין איך באַשולדיקט געוואָרן פּוּן די יִידן, אָ מֶלך ! פאַרוואָס ווערט עס בּיי אייך געהאַלטן פאַר אוּמגלויבּלעך, אַז ה' טוּט מחַיֶּה-מֵתים זיין ? איך אַליין האָבּ געטראַכט בּיי מיר, אַז איך דאַרף אַ סַך זאַכן טאָן קעגן דעם נאָמען פּוּן יהושע/ישוע פּוּן נצֶּרת. אוּן דאָס דאָזיקע האָבּ איך אויך געטאָן אין ירוּשָׁלַיִם; אוּן איך האָבּ אויך פאַרשפּאַרט אַ סַך קדוֹשִׁים אין בָּתֵּי כְּלָא, אַזוי ווי איך האָבּ באַקוּמען רשוּת פּוּן די ראָשי-כֹּהַנים; אוּן בּעת מע האָט זיי געהַרגעט, האָבּ איך מַסכּים געווען צוּ דעם. אוּן אין אַלע שוּלן האָבּ איך זיי אָפט באַשטראָפט, אוּן האָבּ זיי געצוואונגען צוּ לעסטערן אוּן גַּדֵּף שמוֹ; אוּן ווייל איך בּין געווען אויף זיי שטאַרק אין כַּעס, האָבּ איך זיי אַפילו נאָכגעיאָגט אין די שטעט פּוּן חוּץ-לאָרץ. אוּן בּעת מיין נסִיעה קיין דמֶשֶׂק מיט דעם רשוּת אוּן באַפעל פּוּן די ראָשי-כֹּהַנים, האָבּ איך אין מיטן יוֹם, אָ מֶלך, געזען אויף מיין דֶּרֶךְ אַ אוֹר פּוּן שָׁמַיִם, ליכטיקער ווי די שֶׁמֶש, שיינען אַרוּם מיר אוּן די, וואָס האָבּן געמאַכט די נסִיעה מיט מיר. אוּן בּעת מיר זענען אַלע געפאַלן צוּ דער ערד, האָבּ איך געהערט אַ קוֹל זאָגן צוּ מיר אויף לָשון-קוֹדֶשׁ: שָׁאוּל, שָׁאוּל, פאַרוואָס רוֹדֶפסטוּ מיך? עס איז שווער פאַר דיר זיך צוּ שטויסן קעגן די שטעכערס. אוּן איך האָבּ געזאָגט: ווער

ביסטו, אֲדוֹנִי? אוּן הָאָדוֹן הָאָט געזאָגט: איך בין יהושע/ישוע,
וועמען דוּ רוֹדֶפסט. אָבער שטיי אויף אוּן שטעל דיך אויף דיינע
פיס; מחמת צוליבּ דעם האָבּ איך מיך אַנטפּלעקט צוּ דיר, כּדי
דיך אויסצוּאוועלן פאַר אַ דינער אוּן אַן אֵדות, סיי פוּן דעם
וואָס דוּ האָסט געזען, אוּן סיי פוּן דעם, וואָס איך וועל דיך
מאַכן זען פוּנוועגן מיר, בּעת איך וועל דיך מַציל זיין פוּן דעם
עם אוּן פוּן די גוֹיים - צוּ וועמען איך דיך שיק, צוּ עפענען
זייערע אויגן, אַז זיי זאָלן זיך אוּמקערן פוּן דער חֹשֶׁךְ צוּם אוֹר,
אוּן פוּן דער מאַכט פוּן דעם שָׂטן צוּ ה', כּדי זיי זאָלן קריגן
סלִיחַת-עוֹנוֹת, אוּן אַ ירושה צווישן די וואָס זענען הַמְקֻדָּשִׁים
דוּרך אֱמוּנה אין מיר. עַל-כֵּן, אָ מֶלך אַגְרִיפַּס, האָבּ איך נישט
ווידערשפּעניקט קעגן דער מַרְאֶה מִן הַשָּׁמַיִם, נייערט האָבּ
אָנגעזאָגט קוֹדם אין דַּמֶּשֶׂק, דערנאָך אין ירוּשָׁלַיִם, אוּן איבּער
דעם גאַנצן אֶרֶץ יהוּדה, אוּן אויך צוּ די אוֹמות-העולם, אַז זיי
זאָלן תּשוּבה טאָן אוּן זיך אוּמקערן צוּ ה', אוּן טאָן מַעשִׂים
טוֹבים, וואָס זענען רָאוּי פאַר תּשוּבה. צוליבּ דער דאָזיקער
סִיבּה האָבּן מיך די יִידן געכאַפּט אין דעם בֵּית-הַמִקדש, אוּן
האָבּן מיך געזוכט צוּ טייטן. בּכֵן, ווייל איך האָבּ באַקוּמען די
הילף, וואָס איז פוּן ה', בּיז היינט , שטיי איך דאָ אוּן זאָג עדוּת
פאַר קליין אוּן פאַר גָּדוֹל, אוּן זאָג גאָרנישט, נייערט נאָר וואָס די
נבִיאים אוּן מֹשה [רבינו] האָבּן געזאָגט, אַז סע וועט
געשען: אַז דער רבי מֶלך המָשיחַ דאַרף ליידן, אוּן אַזוֹיווי ער
וועט זיין דער ערשטער אויפצושטיין תּחִיַּת-הַמֵּתים, וועט ער
אָנזאָגן אוֹר, סיי פאַר דעם עם, אוּן סיי פאַר די גוּיים.
אוּן בּעת ער האָט אַזוי געהאַלטן זיין דבר הצטדקוּתי, האָט
פֶּסטוֹס געזאָגט אויף אַ הויך קוֹל : דוּ בּיסט משוּגע, פּאָוּלוּס [ר'
שָׁאוּל]; דיין גָּדוֹל געלערנטקייט טרייַבּט דיך צוּ
משוּגַעת. אָבער פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט געזאָגט:

איך בין נישט משוגע, זייער חָשובער פֶּסטוֹס , נייערט איך רער דעם ניכטערן אֱמת. מחמת דער מֶלך ווייסט פונוועגן די דאָזיקע זאַכן, אוּן צוּ אים רער איך פריי; מחמת איך בין איבערצייגט, אַז קיינע פוּן די דאָזיקע זאַכן זענען פאַרהוילן פוּן אים; מחמת דאָס איז נישט געטאָן געוואָרן אין אַ
ווינקל. מֶלך אַגְרִיפַּס, גלויבסטוּ די נבִיאים? איך ווייס, אַז דוּ גלויבסט. אוּן אַגְרִיפַּס האָט געזאָגט צוּ פאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] ׃ סע פעלט נישט קיין סַך, אוּן דוּ איבערערעדסט מיך צוּ ווערן אַ משיחיסט ייִד ׃ אוּן פאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט געזאָגט׃ הַלוואַי, ה' זאָל העלפן, צי מיט אַ ביסל, אָדער מיט אַ סַך, נישט נאָר דוּ אַליין, נייערט אויך אַלע, וואָס הערן מיך היינט , זאָלן ווערן אַזוינע ווי איך בין - חוּץ די דאָזיקע שָׁרְשָׁרוֹת.
אוּן דער מֶלך איז אויפגעשטאַנען, אוּן דער פּראָקאָנסוּל, אוּן בּערניקע, אוּן די, וואָס זענען מיט זיי געזעסן; אוּן אַזוי ווי זיי האָבּן זיך צוּריקגעצויגן, האָבּן זיי געזאָגט איינער צוּם אַנדערן׃ דער דאָזיקער מאַן האָט גאָרנישט געטאָן, וואָס פאַרדינט מִיתה, אָדער שָׁרְשָׁרוֹת. אוּן אַגְרִיפַּס האָט געזאָגט צוּ פֶּסטוֹסן ׃ דער דאָזיקער מאַן וואָלט געקענט באַפרייט ווערן, ווען ער וואָלט זיך נישט געווענדט צוּם קֵיסר.

כז

אוּן אַזוי ווי עס איז באַשלאָסן געוואָרן, אַז מיר זאָלן אָפּפאָרן קיין איטַלְיָה, האָבּן זיי איבערגעענטפערט פאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] אוּן עטלעכע אַנדערע געפאַנגענע צוּ אַ הויפּטמאַן מיטן נאָמען יוּלְיוֹס, פוּן דער אָוגוּסטישן קאָהוֹרטע. אוּן בּעת מיר האָבּן זיך אַרײַנגעזעצט אין אַ אֲנִיָּה פוּן אַדראַמיטיע, וואָס איז געווען גרייט צוּ פאָרן צוּ די מקוֹמות אויף דעם בּרעג פוּן אַסְיָה, זענען מיר אַרויסגעפאָרן אין יַם אַריין, אוּן מיט אוּנדז איז געווען אֲרִיסְטַרְכוֹס, אַ מָקֶדוֹנִיער פוּן תֶּסָלוֹנִיקי. אוּן דעם אַנדערן יוֹם זענען מיר אָנגעקוּמען קיין צִידוֹן; אוּן יוּלְיוֹס האָט באַהאַנדלט

פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] פרייַנטלעך, אוּן האָט אים דערלויבט צוּ גיין צוּ זיינע פריינט אוּן זיך דערקווויקן. אוּן אַז מיר זענען אַרויסגעפאָרן פוּן דאָרטן אין יַם אַריין, זענען מיר געפאָרן אין די סבִיבות פוּן קַפְּרִיסִין, וואַרים די ווינטן זענען געווען אַנטקעגן. אוּן אַזוי ווי מיר זענען אַריבערגעפאָרן דעם יַם בּיי קִילִיקִיָה אוּן פאַמפיליע זענען מיר געקוּמען קיין מירע אין ליקיע. אוּן דאָרטן האָט דער קֶנטוּריוֹן געפוּנען אַן אֳנִיָה פוּן אַלעקסאַנדריע, וואָס איז געפאָרן קיין איטַלְיָה; אוּן ער האָט אוּנדז אַריַינגעזעצט אין איר. אוּן אַזוי ווי מיר זענען אַ סַך טעג פאַמעלעך געפאָרן, זענען מיר אָנגעקוּמען מיט שווּעריקייט קעגנאיבּער קנידוֹס, אוּן ווייל דער ווינט האָט אוּנדז ווייטער נישט געלאָזט, זענען מיר געפאָרן אין דער סבִיבה פוּן קרעטאַ, קעגנאיבּער סאַלמאָנע. אוּן אַז מיר זענען עס מיט שווּעריקייט פאַרבַיגעפאָרן, זענען מיר געקוּמען צוּ אַ פּלאַץ, וואָס האָט געהייסן: שיינער האַפן, אוּן נאָענט דערבּיי איז געווען די שטאָט לָסָיָה. אוּן אַזוי ווי אַ היפּשע צייט איז אַריבּער, אוּן די נסִיעה איז איצט געווען געפערלעך, וואַרים יום כִּיפּוּר איז אויך שוֹין געווען פאַרבּיי, האָט פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] זיי געוואָרנט, אוּן געזאָגט: אֲנָשִׁים, איך זע, אַז די נסִיעה וועט זיין מיט נִיזוּק אוּן אַ סַך שאַדן, נישט נאָר פאַר דער מַשׂא אוּן דער אֳנִיָה, נייערט אויך פאַר חַיֵּינוּ. אָבער דער קֶנטוּריוֹן האָט זיך מער געגלויבּט דעם רַב החוֹבֵל אוּן בַּעַל הָאֳנִיָה, איידער צוּ דעם, וואָס פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט געזאָגט. אוּן ווייל דער האַפן איז נישט געווען צוּגעפאַסט דאָרטן איבּערצוּאווינטערן, האָבן די מערסטע גערָאָטן, פוּן דאָרטן אָפּצוּפאָרן אין יַם אַריין, אֶפשר וועט זיי געלינגען צוּ קוּמען קיין פעניקס, אַ האָפן אין קרעטאַ, וואָס איז קעגן צָפוֹן-מִזרח אוּן דָרום-מִזרח, אוּן דארטן איבּערצוּאווינטערן. אוּן בּעת דער דָרום-ווינט האָט מילד געבּלאָזן, אוּן זיי האָבן געמיינט, אַז זיי האָבן דערגרייכט

זייער צוועק, האָבן זיי אויפגעהויבן דעם אַנקער אוּן זענען
געפאָרן לעבן קרעטאַ, נאָענט בײַם בּרעג. נישט לאַנג אַזוי אָבּער
האָט אויסגעבראָכן דאָרטן אַ שטורעמווינט, וואָס ווערט גערופן
עֻוראַקילוֹן; אוּן אַז די אָנְיָה איז געכאַפּט געוואָרן, אוּן האָט
נישט געקענט בּײַשטיין דעם ווינט, האָבן מיר זיך אים
אונטערגעגעבן אוּן זענען געטריבן געוואָרן. אוּן בּעת מיר
זענען געפאָרן אין דער סבִיבה פוּן אַ קליינעם אינזל מיטן נאָמען
קלאָודאַ, האָבן מיר קוים מיט שווּעריקייט געקענט אײַנהאַלטן
די אָנְיָה. אוּן אַזוי ווי זיי האָבן זי אַרויפגעצויגן, האָבן זיי גענוּצט
מיטלען כּדי אונטערצוגאַרטלען די אָנְיָה; אוּן ווייל זיי האָבן
מוֹרא געהאַט, טאָמער וועלן זיי אַרויף אויף דעם זאַמד, האָבן
זיי אַראָפּגעלאָזט די זעגלען, אוּן זענען אַזוי געטריבן געוואָרן.
אוּן בּעת מיר האָבן שווּער געקעמפט מיט דעם שטורעם, האָבן
זיי אויף דעם אַנדערן יוֹם אָנגעהויבן אַרויסצוּוואַרפן די מַשׂא
פוּן דער אָנְיָה ; אוּן דעם יום השלישי האָבן זיי מיט זייערע
אייגענע הענט אַרויסגעוואָרפן די כֵּלים פוּן דער אָנְיָה. אוּן נאָך
אַ סַך טעג, ווען נישט די שֶׁמֶשׁ, אוּן נישט די שטערן האָבן זיך
באַוויזן, אוּן אַ שטאַרקער שטורעמווינט האָט זיך פאַרלייגט
אויף אונדז, האָט זיך בּיי אונדז אָפּגעלאָזט יעדע האָפנונג נִיצול
צו ווערן. אוּן אַזוי ווי מע האָט שוֹין לאַנג נישט געהאַט געגעסן,
האָט זיך פּאָוולוס [ר' שָׁאוּל] געשטעלט צווישן זיי, אוּן האָט
געזאָגט: חֲבֵרִים, הַלוַאי וואָלט איר זיך געווען צוּגעהאָרכט צו
מיר, אוּן נישט געווען אַרויספאָרן פוּן קרעטאַ, וואָלט אונדז
נישט געטראָפן דער דאָזיקער נִיזוק אוּן הֶיזק. אוּן איצט ראָט
איך אייך צו זיין פעסט אוּן געשטאַרקט; מחמת סע וועט נישט
פאַרלוירן ווערן קיין נֶפש פוּן צווישן אייך, נייערט נאָר די אָנְיָה
אַליין. מחמת היינטיקע לַיְלָה איז בּיי מיר געשטאַנען אַ מַלאַך
ה', וועמעס איך בּין, אוּן וועמען איך דין; אוּן ער האָט געזאָגט:

האָבּ נישט קיין מוֹרא, פּאָולוס [ר' שָׁאוּל], דוּ מוּזסט שטיין פאַר דעם קֵיסר; אוּן זע, ה' האָט דיר באַווילליקט די אַלע, וואָס פאָרן מיט דיר. דעריבּער, חֲבֵרים, זייט פעסט אוּן געשטאַרקט; מחמת איך בּין בּטוּחַ אין ה', אַז סע וועט זיין טאַקע אַזוי, ווי עס איז צוּ מיר געזאָגט געוואָרן. מיר מוּזן אָבּער פאַרוואָרפן ווערן אויף ערגעץ אַן אינזל. אוּן בּעת ס'האָט גענעענט די פערצנטע לַיְלָה, אוּן מיר זענען געטריבּן געוואָרן אַהער אוּן אַהין אין דעם יַם פוּן אַדריאַ, האָבּן די שיפסלייט דערפילט אין מיטן פוּן דער לַיְלָה, אַז זיי דערנענטערן זיך צוּ עפּעס אַ לאַנד. אוּן זיי האָבּן אַראָפּגעלאָזט דאָס זינקבּלי, אוּן האָבּן געפּוּנען צוואַנציק קלאַפטער טיף; אוּן אַ שטיקל דֶּרֶךְ ווייטער האָבּן זיי ווידער אַמאָל אַראָפּגעלאָזט דאָס זינקבּלי, אוּן האָבּן געפּוּנען פוּפצן קלאַפטער טיף. אוּן ווייל זיי האָבּן מוֹרא געהאַט, טאָמער וועלן מיר זיך אָנשלאָגן אָן פעלזן, האָבּן זיי אַראָפּגעלאָזט פיר אַנקערס פוּן הינטער דער אֲנִיָּה, אוּן האָבּן געהאָפּט אויף יוֹם. אוּן בּעת די שיפסלייט האָבּן געוואָלט אַנטלויפן פוּן דער אֲנִיָּה, אוּן האָבּן שוין געהאַט אַראָפּגעלאָזט דאָס שיפל אין יַם אַריין, גלייד ווי זיי וואָלטן וועלן אַראָפּלאָזן אַנקערס פוּן דעם פאָדערטייל פוּן דער אֲנִיָּה, האָט פאָולוס [ר' שָׁאוּל] געזאָגט צוּם קֶנטוריוֹן אוּן צוּ די חַיָּלים: איר וועט זיך נישט ראַטעוועט ווערן, סיידן די דאָזיקע וועלן פאַרבלייבּן אויף דער אֲנִיָּה. דעמאָלט האָבּן די זעלנער אָפּגעשניטן די שטריק פוּן דעם שיפל, אוּן האָבּן עס געלאָזט אַראָפּפאַלן. אוּן בּשַׁעת סע האָט אָנגעהויבּן צוּ טאָגן, האָט פאָולוס [ר' שָׁאוּל] זיי אַלע געבּעטן צוּ נעמען עפּעס עסן, אוּן געזאָגט: עס איז היינט דער פערצנטער יוֹם, אַז איר וואָרט אוּן פאַסט, אוּן האָט גאָרנישט פאַרזוכט. עַל-כֵּן, בּעט איך אייך, איר זאָלט עפּעס נעמען צוּ עסן; ווייל דאָס איז פאַר אייער רעטוּנג; מחמת קיינעם פוּן אייך וועט נישט

פאַרלוירן גיין קיין האָר פון זיין קאָפּ. און אַזוי ווי ער האָט דאָס געזאָגט, האָט ער גענומען לֶחֶם, און האָט געזאגט הוֹדָה לה' און ברוך ה' פאַר זיי אַלע, און ער האָט עס צעבראָכן און אָנגעהויבן צו עסן. דעמאָלט האָבן זיי זיך אַלע געשטאַרקט, און האָבן אַליין אויך גענומען עסן. --און מיר זענען געווען בסַך-הַכּל אין דער אָנְיָה צוויי הונדערט זעקס און זיבעציק נפָשות -- און אַז זיי האָבן זיך אָנגעגעסן צו דער זעט, האָבן זיי לייכטער געמאַכט די אָנְיָה, און האָבן אַרויסגעוואָרפן דעם חִטָּה אין ים אַריין. און אַז ס'איז געוואָרן יום, האָבן זיי נישט דערקענט דאָס לאַנד, זיי האָבן אָבער באַמערקט אַ בוכטע מיט אַ ברעג, און זיי האָבן באַשלאָסן, אויב מעגלעך, דאָרטן צוצופירן די אָנְיָה. און אַז זיי האָבן אָפּגעשניטן די אַנקערס, האָבן זיי געלאָזט זיי אין ים, און אין דער חֵילִים צייט האָבן זיי אָפּגעבונדן די שטריק פון די רודערס, און אַז זיי האָבן אַרויפגעצויגן דעם פאָדערזעגל פאַרן ווינט, האָבן זיי זיך פאַרנומען צום ברעג צו. און אַז זיי האָבן זיך אָנגעשלאָגן אויף אַן אָרט, וואו צוויי ימען באַגעגענען זיך, זענען זיי פאַרפאָרן מיט דער אָנְיָה אויף דעם באָדן; און דער פאָדערטייל פון דער אָנְיָה האָט זיך אָנגעשטויסן און איז געבליבן אומבאַוועגלעך, דער הינטערשטער טייל אָבער האָט זיך אָנגעהויבן ברעכן דורך דעם שלאָגן פון די כוואַליעס. און די זעלנער האָבן בדַעה געהאַט צו טייטן די געפאַנגענע, טאָמער וועט עמיצער פון זיי אַוועקשווימען און אַנטלויפן. אָבער דער קֶנטוריוֹן וויל ער האָט געוואָלט מַציל זיין פאולוסן [ר' שָׁאוּל], האָט זיי אָפּגעהאַלטן פון זייער דֵעה, און האָט באַפוילן, אַז די, וואָס קענען שווימען, זאָלן אַראָפּשפּרינגען פון דער אָנְיָה, און קוֹדם צוקומען צו דער יַבָּשה, און די איבעריקע, טייל אויף ברעטער, און טייל אויף אַנדערע זאַכן פון דער אָנְיָה. און אַזוי האָבן זיך אַלע גערַאטעוועט אויף דער יַבָּשה.

כח אוּן אַזוי ווי מיר זענען געראַטעוועט געוואָרן, זענען מיר געוואָר געוואָרן, אַז דער איזנל הייסט מַלְטָה. אוּן די נָכרים האָבּן אונדז אַרויסגעוויזן נישט קיין פָּשוטן חֶסֶד; מחמת זיי האָבּן אָנגעצונדן אַ הַדְלָקָה, אוּן האָבּן אונדז אַלע אויפגענומען צוליבּ דעם גֶּשֶׁם, וואָס האָט געהאַלטן אין אַראָפקומען, אוּן צוליבּ דער קעלט. אוּן בּעת פָּאוּלוס [ר' שָׁאוּל] האָט צונויפגעזאַמלט אַ בּינטל ריטלעך אוּן האָט זיי אַרויפגעלייגט אויף דעם אֵש, איז אַרויס אַ צֶפַע נחש דער היץ, אוּן האָט זיך אָנגעכאַפּט אָן זיין האַנט. אוּן אַז די נָכרים האָבּן דערזען דעם שֶׂרֶץ הענגען אויף זיין האַנט, האָבּן זיי איינער צום אַנדערן געזאָגט: דער דאָזיקער מאַן איז אַוודאי אַ רוֹצֵחַ, אוּן הַגַּם ער האָט זיך מַציל געווען פּוּן דעם יַם, טוט אים אָבּער די גערעכטיקייט נישט לאָזן לעבּן. נאָר ער האָט אָפּעטרעסלט דעם שֶׂרֶץ אין אֵש אַריין, אוּן ס'האָט אים גאָרנישט געשאַדט. אוּן זיי האָבּן דערוואַרט, אַז ער זאָל געשוואָלן ווערן, אָדער פלוצים אַנידערפאַלן מֵת; נאָר ווען זיי האָבּן לאַנג געוואַרט אוּן געזען, אַז אים איז קיין שום רַע נישט געשען, האָבּן זיי געענדערט זייער מיינונג, אוּן געזאָגט, אַז ער איז אַ ג-ט. אוּן אין דער שכֵנות פּוּן יענעם אָרט זענען געווען לענדעריַען, וואָס האָבּן געהערט צו דעם עלטסטן פּוּן דעם אינזל, וואָס האָט געהייסן פּוּבּליוּס; ער האָט אונדז אויפגענומען, אוּן האָט אונדז פריַינטלעך אונטערהאַלטן דריי טעג. אוּן פּוּבּליוּסנס אָב איז גראָד געלעגן קראַנק אויף פיבּער אוּן לאַקסיר; אוּן פָּאוּלוס [ר' שָׁאוּל] איז צו אים אַריַינגעגאַנגען, אוּן איז מִתפַּלֵל געווען, אוּן בּעת ער האָט אַרויפגעלייגט אויף אים זיינע הענט, האָט ער אים אויסגעהיילט. אוּן אַזוי ווי דאָס איז געשען, זענען געקומען אויך די איבּעריקע, וואָס האָבּן אויף דעם אינזל געהאַט חוֹלאַתן, אוּן

זענען געהיילט געוואָרן. זיי האָבן אונדז אויך אָנגעטאָן אַ סַך כָּבוד, אוּן וועָן מיר זענען אָפּגעפאָרן, האָבן זיי אונדז פאַרזאָרגט מיט וואָס מיר האָבן זיך געגייטיקט. אוּן אין דריי חֲדָשִׁים אַרום זענען מיר אָפּגעפאָרן אין אַ אֳנִיָּה פוּן אַלעקסאַנדריע, וואָס האָט איבערגעוווינטערט בּיי דע אינזל; איר סִמָּל איז געווען די תְּאוֹמִים-אַחִים. אוּן אַז מיר האָבן געגרייכט סִירָקוּז, זענען מיר דאָרטן פאַרבּלייבּן שלושה ימים. אוּן פוּן דאָרטן האָבן מיר געמאַכט אַ קרייַז אוּן זענען אָנגעקומען קיין רעגיום; אוּן אין אַ יוֹם אַרום האָט זיך אויפגעהויבּן אַ דָּרום-ווינט, אוּן אויף דעם אַנדערן יוֹם זענען מיר אָנגעקומען קיין פּוטעאָלי. דאָרטן האָבן מיר געפּונען אַחִים במשיח, אוּן זענען געבּעטן געוואָרן, צוּ בּלייבּן מיט זיי זיבּן טעג; אוּן אַזוי זענען מיר געקומען קיין רוים. אוּן פוּן דאָרטן זענען די אַחִים במשיח, בּעת זיי האָבן געהערט פוּנוועגן אונדז, אונדז געקומען באַגעגענען בּיי דעם מאַרק אַפּיִוס אוּן די דריי אַכסַניות. וועָן פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] האָט זיי דערזען, האָט ער האט געזאגט ברוּך ה', אוּן האָט זיך געשטאַרקט. אוּן וועָן מיר זענען אַריַינגעקומען קיין רוים, האָט פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] באַקומען דערלויבּעניש צוּ וואוינען פאַר זיך, מיט דעם חיל, וואָס האָט אים באַוואַכט. אוּן עס איז געווען, אַז אין שלושה ימים אַרום האָט ער צונויפגערופן די עלטסטע פוּן די יִדן; אוּן אַז זיי זענען זיך צוזאַמענגעקומען, האָט ער צוּ זיי געזאָגט: מענטשן אַחִים, הַגַּם איך האָבּ גאָרנישט געטאָן קעגן דעם עם, אָדער די מִנהָגים פוּן אבותינו, בּין איך דאָך איבּערגעענטפערט געוואָרן פוּן ירוּשָׁלַיִם אַ געפאַנגענער אין די הענט פוּן די רוימער. אוּן אַזוי ווי זיי האָבן מיך חוֹקר-ודוֹרש געווען, האָבן זיי מיך געוואָלט פריי לאָזן, ווארים עס איז נישט געווען קעגן מיר קיין שום גרונט פאַר מִיתה. אוּן וועָן די יִדן האָבן איינגעוועדט קעגן דעם, בּין איך געצוואונגען געווען צוּ

וועגן זיך צום קיסר; נישט, ווייל איך האָב געוואָלט אין עפּעס באַשולדיקן מיין עם. פונוועגן דער דאָזיקער סיבה האָב איך אייך דעריבער געבעטן צו זען, און מיט אייך צו רעדן; מחמת פונוועגן דער תִּקְוָה פון יִשְׂרָאֵל אֲנִי אָסוּר בַּכֶּבֶל הַזֶּה. אוּן זיי האָבן צו אים געזאָגט: מיר האָבן נישט באַקומען פון יהודה קיין בריוו פונוועגן דיר, אויך איז קיינער נישט פון די אחים געקומען אַהער אוּן האָט דערציילט, אָדער געזאָגט עפּעס רַע פונוועגן דיר. מיר ווילן אָבער הערן פון דיר, וואָס דו דענקסט; מחמת בנוֹגֵע דער דאָזיקער כיתה [פון משיחיסטים יִדן], איז עס אונדז באַקאַנט, אַז אומעטום ווערט געזעדט קעגן איר. אוּן אַזוי ווי זיי האָבן אים באַשטימט אַ יוֹם, זענען זיי געקומען צו אים אין זייַן אַכסַניא אין אַ גרויסער צאָל; אוּן ער האָט פאַר זיי דערקלערט דעם ענין פון אין דער פרי ביז לַיְלָה, אוּן האָט עֵדות געזאָגט וועגן דעם מַלכות ה', אוּן זיי איבערצייגט בנוֹגֵע יהושע/ישוע, סיי פון תּוֹרת-מֹשה [רבינו] אוּן סיי פון די נביאים. אוּן טייל האָבן געגלויבט די רייד, וואָס זענען געזעדט געוואָרן, אוּן די אַנדערע האָבן נישט געגלויבט. אוּן אַזוֹיווי זיי זענען צווישן זיך נישט אייניק געווען, זענען זיי אַוויקגעאַנגען, אַזוי ווי פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] האָט נאָך געזאָגט איין וואָרט: גוט האָט דער רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ געזעדט דורך ישַׁעְיָה הַנָּבִיא צו אייערע אָבות: וְאָמַרְתָּ לָעָם הַזֶּה: שְׁמֹעַ שָׁמוֹעַ וְאַל־תָּבִינוּ וּרְאוֹ רָאוֹ וְאַל־תֵּדָעוּ; הַשְׁמֵן לֵב־הָעָם הַזֶּה וְאָזְנָיו הַכְבֵּד וְעֵינָיו הָשַׁע; פֶּן־יִרְאֶה בְעֵינָיו וּבְאָזְנָיו יִשְׁמָע וּלְבָבוֹ יָבִין וָשָׁב וְרָפָא לוֹ [ישעיה ו, ט-י] בכֵן, זייט וויסן, אַז די דאָזיקע ישועת אלוקינו פון ה' ווערט געשיקט צו די אומות-הָעוֹלם; אוּן זיי וועלן הערן. אוּן אַזוי ווי ער האָט דאָס געזאָגט, זענען זיך די יִדן פונאַנדערגעגאַנגען, אוּן האָבן זיך אַ סַך מִתוַכֵּחַ געווען צווישן זיך. אוּן ער איז פאַרבלייבן צוויי גאַנצע יאָר אין זייַן אייגענער געדונגענער דִירה, אוּן האָט אויפגענומען אַלע, וואָס זענען אַריַינגעגאַנגען צו אים, אוּן האָט אָנגעזאָגט דאָס מַלכות

ה', אוּן געלערנט בנוֹגֵע הָאָדוֹן רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע מיט בְּלִי כָּל פַּחַד, אוּן קיינער האָט אים נישט פאַרווערט.

רומ'

א פּאָולוּס [ר' שָׁאוּל], אַן עֶבֶד פוּן רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, בּאַרופן צוּ זיין אַ שליַח, אויסגעשיידט פאַר דער בּשׂוֹרת הגאוּלָה פוּן ה'. וואָס ער האָט מַבטִיחַ געווען פוּן פריער דוּרך זיינע נבִיאים אין די כְּתבֵי-הַקוֹדֶשׁ, פוּנוועגן זיין זוּן [דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער], וואָס איז געבּוירן געוואָרן פוּן דעם זֶרַע דָּוִדן, לויט דעם פלייש, אוּן וואָס איז באַווּיזן צוּ זיין דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער מיט שטאַרקייט, לויט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, דוּרך זיין אויפשטיין תּחִיַת-הַמֵּתים; פוּן רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ, דוּרך וועמען מיר האָבּן מקַבּל געווען חֶסֶד אוּן שליחוּת, אויפצוּשטעלן געהאָרכזאַמקייט פוּן אֱמוּנה צווישן אַלע אוּמות, פוּן זיין נאָמענווועגן, צווישן וועלכע אויך איר זענט באַרופן פוּן רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע; צוּ אַלע, וואָס זענען אין רוים, געליבּטע פוּן ה', באַרופן צוּ זיין קדוֹשִׁים; חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָׁלוֹם פוּן ה', אלוקים אָבִינוּ, אוּן הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע. קוֹדם כל דאַנק איך מיין אלוקים דוּרך רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע פאַר אייך אַלע, ווארים מע רעדט פוּנוועגן אייער אֱמוּנה אין דער גאַנצער וועלט. מחמת ה' איז מיין אֵדוּת, וועמען איך דין אין מיין רוּחַ דוּרך דער בּשׂוֹרת הגאוּלָה פוּן זיין זוּן [דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער], אַז איך דערמאָן אייך כּסֵדר, אוּן תָּמיד אין מיינע תּפִילות טוּ איך בּעטן, אֶפשר וועט מיר סוֹף-כָּל-סוֹף באַשערט זיין צוּ קוּמען צוּ אייך דוּרך דעם רָצוֹן ה'. מחמת איך באַגער אייך צוּ זען, כּדי איך זאָל אייך קענען צוּטיילן עפּעס אַ מַתָּנה רוּחָנִית, כּדי אייך צוּ

שטאַרקן, דאָס הייסט, אַז איך זאָל מיט אייך אינאיינעם
געטרייסט ווערן, יעדער איינער פון אונדז דורך דעם אַנדערנס
אֱמונה, אייערע און מיינע. און איך וויל אַז איר זאָלט וויסן,
אַחים במשיח, אַז אַ סַך מאָל האָב איך בדֵעה געהאַט צו קומען
צו אייך -- און בין לעֵת-עַתּה געשטערט געוואָרן -- בְּכדֵי איך
זאָל אויך צווישן אייך האָבן וואָסערע פרוכט, אַזוי ווי צווישן די
איבעריקע אומות. איך בין אַ בַּעל-חוֹב צו די גריכן און צו די
איבעריקע נָכרים, צו די חכָמים און צו די נאַראָנים; אַזוי, אַז
אויף וויפל ס'איז געווענדט אין מיר, בין איך גרייט צו
פראָקלאַמירן די בשׂורת הגאולָה אויך צו אייך, וואָס געפינט זיך
אין רוים. מחמת איך שעם מיך נישט מיט דער בשׂורת הגאולָה;
ווארים זי איז די גבורה ה' פאַר אַ דערלייזונג פון יערן איינעם,
וואָס גלריבט ׃ קודם-כּל פאַר דעם יִד, און אויך פאַר דעם
נישט-יִד. מחמת אין איר ווערט אַנטפלעקט צֶדֶק [דנ' ט, כד;
ברא' טו, ו] ה' פון אֱמונה צו אֱמונה, ווי סע שטייט געשריבן ׃
"וְצַדִּיק בֶּאֱמוּנָתוֹ יִחְיֶה" [חבקוק ב,ד]. מחמת דער זַעם פון ה'
ווערט אַנטפלעקט פון שָמַיִם אַנטקעגן דער גאַנצער רִשעות און
אומגערעכטיקייט פון מענטשן, וואָס שטערן דעם אֱמת מיט
זייער אומגערעכטיקייט. ווארים דאס, וואָס מע קען וויסן וועגן
ה', איז אַנטפלעקט אין זיי, מחמת ה' האָט עס אַנטפלעקט צו
זיי. מחמת די פאַרהוילענע זאַכן פון אים, ווערן קלאַר געזען,
זינט דער באַשאַפונג פון דער וועלט וויל זיי ווערן באַנומען
דורן די זאַכן, וואָס זענען געמאַכט געוואָרן, דהיינא, זיין
אייביקע שטאַרקייט און געטלעכקייט, כדי זיי זאַלן זיין אַן אַ
פאַרענטפערונג; ווארים דעם, הַגַם זיי האַבן געקענט ג-ט,
האַבן זיי אים נישט פאַרהערלעכט ווי ג-ט אָדער אים
געדאַנקט, נייערט זענען געוואָרן נאַריש אין זייערע מַחשָבות,
און זייער אומפאַרשטענדיק לֵב איז פאַרפינצטערט געוואָרן.

בעת זיי האַבן זיך אַרויסגעגעבן פאַר חַכָמים, זענען זיי געווָארן נאַראָנים, אוּן האַבן פאַרביטן דעם כָּבוד פוּן דעם אומשטאַרבלעכן אלוקים אויף דער געשטאַלט פוּן אַן אָפּבילד פוּן אַ שטאַרבלעכן מענטשן, אוּן פוּן פייגל, אוּן פירפיסיקע חַיות, אוּן רעפּטיליעס. דעריבער האָט זיי אלוקים איבערגעענטפערט אין די תַּאוות פוּן זייערע לְבָבוֹת צוּ טומאה, צוּ פאַראומווערדיקן זייערע לייַבער צווישן זיך אַליין, ווארים זיי האַבן פאַרביטן דעם אֱמת אלוקים אויף אַ ליגן, אוּן האַבן פאַרהערלעכט אוּן געדינט ליבערשט הַנּוֹצָר, איידער הַיּוֹצֵר, הקדוש בָּרוּך הוּא לעולמים. אָמֵן. דעריבער האָט זיי אלוקים איבערגעענטפערט צוּ אומווערדיקע תַּאוות; מחמת זייערע נָשים האַבן פאַרביטן דעם נאַטירלעכן באַדאַרף אויף דעם, וואָס איז קעגן דער טֶבע. אוּן אַזוי אויך האַבן הַגְּבָרִים פאַרלאָזט דעם נאַטירלעכן באַדאַרף פוּן דעם אִשָּׁה, אוּן האַבן געברענט אין זייערע תַּאוות איינער צום אַנדערן; זכָרים מיט זכָרים האַבן געטאַן אומווערדיקייט, אוּן האַבן אין זיך אַליין באַקומען דעם פולן שׂכַר פוּן זייער טָעות. אוּן אַזוי ווי זיי האַבן פאַראַכט ג-ט אין זייער דערקענטעניש, האָט זיי ג-ט איבערגעענטפערט דעם פאַרדאָרבענעם פאַרשטאַנד, צוּ טאָן דאָס, וואָס מע טאָר נישט. מחמת זיי זענען פול מיט יעדער אומגערעכטיקייט, רֶשַׁע, חמְדָנוּת, בייזווילקייט, פול מיט קנאה, רציחה, קריג, שֶׁקר, רמָאות, פליאָטקעס, רכילות-טרייבער, שׂונאים פוּן ה', הוצפֶּהדיק, גַאווָהדיק, באַרימעריש, פאַרטראַכטער פוּן רשעותדיקייטן, ווידערשפּעניק קעגן הוֹרים, אָן פאַרשטענדעניש, בְּרִית-ברעכער, ליבלאָזע, אומרַחמנותדיקע; וואָס הַגַם זיי ווייסן דעם מִשפּט פוּן ה', אַז די, וואָס טוען אַזעלכע זאַכן, זענען חַייב-מִיתה, טוען נישט נאָר דאָס זעלבע, נייערט זענען אויך מַסכּים מיט די, וואָס טוען דאָס.

ב דעריבער בּיסטוּ אָן אָ פּאַרענטפערונג, אָ בן אדם, וועל דוּ זאָלסט נישט זיין, וואָס טוּסט מִשפּטן; מחמת מיט דעם, וואָס דוּ מִשפּטסט אַן אַנדערן, פּאַרמִשפֶּטסטוּ דיך אַליין, מחמת דוּ, וואָס מִשפֶּטסט, טוּסט די זעלבּע זאַכן. אוּן מיר ווייסן, אַז דער מִשפּט פוּן ה' טוּט בּאֱמֶת קוּמען איבּער די, וואָס טוּען אַזעלכע זאָכן. אוּן מיינסטוּ טאַקע, אָ בן אדם, וואָס טוּסט מִשפּטן די, וואָס טוּען אַזעלכע זאָכן, אוּן טוּסט דאָס זעלבּע, אַז דוּ וועסט אַנטרינען דעם מִשפּט ה' ? אָדער טוּסטוּ מבַזה זיין די אַשִירות פוּן זיין גוּטסקייט, אוּן סַבלָנות, אוּן צוּריקגעהאַלטנקייט, אוּן ווייסט נישט, אַז די גוּטסקייט פוּן ה' פּירט דיך צוּ תּשוּבה ? אָבּער מיט דיין האָרטנעקיק אוּן פּאַרעקשנט לֵב זאַמלסטוּ אָן פּאַר דיר זַעַם אויף דעם יוֹם הזַעַם, אוּן די הִתְגַּלוּת פוּן דעם גערעכטן מִשפּט פוּן ה', וואָס וועט פּאַרגעלטן יעדן איינעם לויט זיינע מַעשִׂים: פּאַר די, וואָס זוכן מיט סבלנות דוּרך מַעשִׂים-טובים -- הערלעכקייט, כבוד, אוּמשטאַרבּלעכקייט, חַיֵּי עוֹלם; פּאַר די אָבּער, וואָס זענען ווידערשפּעניק אוּן געהאָרכן נישט דעם אֱמת, נייערט געהאָרכן אוּמגערעכטיקייט, וועט זיין צאָרן אוּן גרימצאָרן, יסוּרים אוּן בּאַדרענגעניש אויף יעדער מענטשליעכער נשָמה, וואָס טוּט רַע, קוֹדם-כָּל אויף דעם יִד, אוּן אויך אויף דעם לֹא-יִד; אָבּער הערלעכקייט אוּן כָּבוד אוּן שלום פּאַר יעדן בן אדם, וואָס טוּט גוּטס, קוֹדם-כָּל פּאַר דעם יִד, אוּן אויך פּאַר דעם לֹא-יִד; מחמת ה' איז נישט קיין נוֹשֵׂא-פָּנים. מחמת אַלע, וואָס האָבּן געזינדיקט אָן דער תּוֹרה, וועלן אויך פּאַרלוירן וועלן אָן דער תּוֹרה, אוּן אַלע, וואָס האָבּן געזינדיקט מיט דער תּוֹרה, וועלן געמִשפּט וועלן דוּרך דער תּוֹרה. מחמת נישט די, וואָס הערן די תּוֹרה, זענען גערעכט פּאַר ה', נאָר די, וואָס טוּען די תּוֹרה, וועלן זיין גערעכטפּאַרטיקט. בּעת די אוּמות-הָעוֹלם, וואָס האָבּן

נישט קיין תּוֹרה, טוּען בִּטָּבע וואָס די תּוֹרה הייסט, זענען זיי, הַגַם זיי האָבּן נישט קיין תּוֹרה, אַ תּוֹרה פאַר זיך אַליין, מיט דעם, וואָס זיי ווייזן די טוּאוּנג פּוּן דער תּוֹרה פאַרשריבּן אין זייערע לְבָבוֹת, אוּן זייער געוויסן איז אויסערדעם מֵעיד, אוּן זייערע מַחשָׁבות זענען איינס מיטן אַנדערן זיי מַחַייב, אָדער אויך מזַפּה, אין דעם יוֹם, ווען ה' וועט מִשפּטן די פאַרהוילענישן פּוּן די מעטשן, לויט מיין בשׂוֹרת הגאוּלָה, דוּרך רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. אויבּ אָבּער דוּ טראָגסט דעם נאָמען פּוּן אַ יִיד, אוּן ביסט דיך סוֹמך אויף דער תּוֹרה, אוּן רימסט דיך אין ה', אוּן פאַרשטייסט זיין רָצוֹן, אוּן ווייסט דעם חִילוק צווישן גוּטס אוּן רַע, וואַרים דוּ ביסט געלערנט אין דער תּוֹרה, אוּן ביסט בטוּחַ, אַז דוּ אַליין ביסט אַ פירער פּוּן די בלינדע, אַ אוֹר פּוּן די וואָס זענען אין דער חֹשֶׁךְ, אַן אויסבּעסערער פּוּן די נאַראָנים, אַ מלמד פּוּן קליינע יְלָדים, וואָס האָסט די פָּאָרם פּוּן וויסן אוּן פּוּן דעם אֱמת אין דער תּוֹרה; בֵּכֵן, דוּ, וואָס לערנסט אַן אַנדערן, לערנסט נישט דיך אַליין? דוּ, וואָס דרשנסט, לֹא תִּגנֹב, אוּן אַליין גַנבעסטו? דוּ, וואָס זאָגסט, לֹא תִּנָאֵף, אוּן אַליין ביסטו מזַנה? דוּ, וואָס דיך עקלען אֱלִילִים, אוּן באַרויבּסט טעמפּלען? דוּ, וואָס רימסט דיך מיט דער תּוֹרה, ביסטו מחַלֵל-שֵׁם, דוּרך דעם עוֹבר זיין די תּוֹרה ? מחמת דער נאָמען פּוּן ה' ווערט איבער אייך געלעסטערט צווישן די אוּמוֹת [ישעיה נב, ה], אַזוֹיווי סע שטייט געשריבּן. מחמת מִילה ברענגט נוּצן, אויבּ דוּ טוסט די תּוֹרה; אויבּ אָבּער דוּ ביסט עוֹבר אויף דער תּוֹרה, איז דיין מִילה געוואָרן עָרלה. בֵּכֵן, אויבּ דער נישט-געמַלטער טוּט היטן די מִצוות פּוּן דער תּוֹרה, צי וועט נישט זיין עָרלה פאַררעכנט ווערן פאַר מִילה ? כֵּן, דער וואָס איז בִּטָּבע נישט-געמַלט, נאָר וואָס איז מקַיים די תּוֹרה, וועט מִשפּטן דיך, וואָס מיט דעם אוֹת אוּן מִילה ביסטוּ

עוֹבר אויף דער תּוֹרה. מחמת נישט דער איז אַ ייִד, וואָס איז עס לפָּנים, אוּן נישט דאָס איז מִילה, וואָס איז דרויסן פוּן דעם פלייש, נייערט דער איז אַ ייִד, וואָס איז עס אינעווייניק, אוּן מִילה איז דאָס פוּן דעם לֵב, אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אוּן נישט אין דעם אוֹת, זיין לויבּ איז נישט פוּן מענטשן, נייערט פוּן ה'.

ג אויבּ אַזוי, וואָסער מַעלה האָט דער ייִד, אָדער וואָס איז דער נוּצן פוּן מִילה ? אַ סַך, אויף יעדן אוֹפן. קוֹדם-כָּל, וואָס זיי זענען אָנגפאַרטרויט געוואָרן מיט די נבוּאַרת פוּן ה'. מחמת וואָס איז, אויבּ אַ טייל פוּן זיי זענען נישט געווען געטרייַ ? צי זאָל זייער אוּמגעטריישאַפט מבַטל זיין די געטריישאַפט פוּן ה' ? חס ושלום ! גיכער זאָל ה' זיין וואָרהאַפטיק, אוּן כל אדם אַ ליגנער, ווי סע שטייט געשריבּן : לְמַעַן תִּצְדַּק בְּדָבְרֶךָ ,תִּזְכֶּה בְּשָׁפְטֶךָ [תהלים נא, ו]. אויבּ אָבּער אוּנדזער אוּמגערעכטיקייט בּרענגט אַרויס ה'ס צֶדֶק, וואָס זאָלן מיר זאָגן? איז ה' אוּמגערעכט, וואָס ער מִשפּט מיט זַעַם? -- איך רעד לויט דעם שטייגער פוּן מענטשן -- חס ושלום ! מחמת אויבּ אַזוי, ווי זאָל ה' מִשפּטן די עוֹלם הַזֶּה? אויבּ אָבּער די וואָרהאַפטיקייט פוּן ה' האָט זיך דוּרך מיין מִרמָה פאַרמערט פאַר זיין כָּבוֹד, פאַרוואָס ווער איך נאָך אַלץ געמִשפּט ווי אַ זינדיקער? אוּן פאַרוואָס נישט טאָן רַע, בִּכדֵי עס זאָל קוּמען גוּטס? - ווי מיר ווערן פאַרלוימדעריש באַרעדט, אוּן ווי אַ טייל באַהויפּטן, אַז מיר זאָגן. זייער פּסַק איז געראַכט. וואָס איז דער סיוּם? צי זענען מיר בּעסער ווי זיי? לֹא, בּשוּם אוֹפן נישט; מחמת מיר האָבּן שוֹין פריער באַשוּלדיקט סיי ייִדן אוּן סיי נישט-ייִדן, אַז זיי זענען אַלע אוּנטער דער זינד, ווי סע שטייט געשריבּן : אֵין צַדִּיק, אֵין גַּם אֶחָד. אֵין מַשְׂכִּיל ,אֵין דּוֹרֵשׁ אֶת־אֱלֹקִים. הַכֹּל סָר, יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ; אֵין עֹשֵׂה־טוֹב ,אֵין גַּם־אֶחָד. קֶבֶר־פָּתוּחַ גְּרוֹנָם, לְשוֹנָם יַחֲלִיקוּן, חֲמַת עַכְשׁוּב תַּחַת שְׂפָתֵימוֹ; אֲשֶׁר אָלָה פִּיהֶם מָלֵא

ומְרֹרוֹת. מַגְלֵיהֶם יְמַהֲרו לִשְׁפֹּךְ דָם. שֹׁד וָשֶׁבֶר בְּמְסִלוֹתָם, וְדֶרֶךְ שָׁלוֹם לֹא יָדָעו. אֵין־מַחַד אֶלקִים לְנֶגֶד עֵינֵיהֶם [תהל' יד; נג; קמ; קהלת ז; ישע' נט; תהל' י; לו] אוּן מיר ווייסן, אַז וואָס נאָר די תּוֹרה זאָגט, טוּט זי רעדן צוּ די, וואָס זענען מקבל געווען די תּוֹרה, כּדי איטלעכס מויל זאָל ווערן פארשטומט, אוּן די גאַנצע וועלט זאָל זיין חַייב פאַר ה'. ווארים דורך די מַעשׂים פוּן דער תּוֹרה וועט קיין שוּם בּשׂר-וָדָם נישט גערעכטפאַרטיקט ווערן פאַר אים; מחמת דורך דער תּוֹרה קוּמט דאָס וויסן פוּן דער זינד.

איצט אָבּער איז אַנטפּלעקט געוואָרן צֶדֶק ה' [דנ' ט,כד; ברא' טו,ו] אָן דער תּוֹרה, וואָס אויף איר ווערט עֵדות געזאָגט דורך דער תּוֹרה אוּן די נבִיאים, דהיינו ׃ די צֶדֶק פוּן ה' [דנ' ט,כד; ברא' טו,ו] דורך אֱמוּנה אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע פאַר אַלע, וואָס גלויבּן. מחמת עס איז נישטאָ קיין חִילוק; ווארים אַלע האָבּן געזינדיקט, אוּן זענען געמאַנגלעט דעם כָּבוד ה', אָבּער זיי ווערן אומזיסט געערעכטפאַרטיקט פוּן זיין חֶסֶד דורך דער איוסלייזונג פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וועמען ה' האָט אַרויסגעשטעלט צוּ זיין אַ פאַרגעבּונג דורך אֱמוּנה אין זיין דָם, צוּ ווייזן זיין צֶדֶק, דורך סליחת-עַוֹנות פאַר די פריער באַגאַנגענע עבירה [זינד], צוליבּ דער לייַטזעליקייט פוּן ה', צוּ ווּיזן זיין צֶדֶק אין דער איצטיקער צייט; כּדי ער אַליין זאָל זיין געערעכט [צַדִּיק] אוּן מצדיק [דער רעכטפאַרטיקער] פוּן דעם, וואָס האָט אֱמוּנה אין יהושע/ישוע. בּכֵן, וואוּ איז דאָס רימען? עס איז אויסגעשלאָסן. דורך וואָסער מִין חוֹק ? פוּן מַעֲשֵׂי הַתּוֹרָה ? לאו, נייערט דורך דעם חוֹק פוּן אֱמוּנה. מיר רעכענען דעריבּער, אַז אַ מענטש ווערט געערעכטפאַרטיקט דורך אֱמוּנה, לְלֹא תְּלוּת בְּמַעֲשֵׂי הַתּוֹרָה. אָדער איז ה' דער אלוקים נאָר פוּן די יִדן? איז ער נישט דער אלוקים אויך פוּן די אומות ? כֵּן, אויך פוּן די אומות, זינט ה' איז איינער, אוּן ער ווועט

רעכטפאַרטיקן די געמַלטע פּוֹן אֱמוּנה, אוּן די נישט-געמַלטע דוּרך אֱמוּנה. צי טוּען מיר דען מבַטל זיין דוּרך אֱמוּנה די תּוֹרה? חס ושלום; נייערט מיר אונטערהאלטן די תּוֹרה.

ד וואָס זשע זאָלן מיר זאָגן, אַז אַבְרָהם אָבִינוּ האָט דערגרייכט לויט דעם פליישׁ? מחמת אויב אַבְרָהם איז געראַכטפאַרטיקט געוואָרן דוּרך מַעשִׂים טובים [פרומקייט], האָט ער געהאַט מיט וואָס זיך צוּ רימען, אָבּער נישט פאַר ה'. מחמת וואָס זאָגט דער פָּסוּק? וְהֶאֱמִן אַבְרָהָם בַּיהוה וַיַּחְשְׁבֶהָ לוֹ צְדָקָה, אוּן אַבְרָהם האָט געגלויבּט ה', אוּן עס איז אים אַ דין-וחשבון געוואָרן [פאַררעכנט געוואָרן, "וַיַּחְשְׁבֶהָ", בּראשית טו, ו] פאַר צֶדֶק [בראשית טו, ו, דניאל ט, כד]. אָבּער פאַר דעם, וואָס טוּט זיך מיען, וועט דער שׂכַר נישט פאַררעכנט ווי אַ חֶסֶד, נייערט ווי אַ חוֹב. אוּן דער, וואָס טוּט זיך נישט מיען, נייערט גלויבּט אין אים, וואָס רעכטפאַרטיקט דעם רָשָׁע, וועט זיין אֱמוּנה פאַררעכנט פאַר צֶדֶק. אַזוי לויבט אויך דָּוִד דעם מענטשן, וועמען ה' פאַררעכנט גערעכטיקייט לְלֹא תִּלּוּת בְּמעשִׂים טובים: אַשְׁרֵי־נְשׂוּוי־פֶּשַׁע, כְּסוּי חֲטָאָה. אַשְׁרֵי־אָדָם לֹא יַחְשֹׁב ה' לוֹ עָוֹן [תהל' לב, א-ב]. צי בּאַצינד זיך די דאָזיקע בּרָכה אויף דעם געמַלטן, אָדער אויך אויף דעם נישט-געמַלטן? מחמת מיר זאָגן: אַבְרָהם איז זיין אֱמוּנה פאַררעכנט געוואָרן צו אים צֶדֶק. ווי‌אַזוי זשע איז עס אים געראַכנט געוואָרן? איז עס געווען איידער, אָדער אַזוי ווי ער איז געמַלט געוואָרן? עס איז נישט געווען אַזוי, נייערט איידער ער איז געמַלט געוואָרן. אוּן ער האָט מקַבּל געווען דעם צייכן [אוֹת] פוּן מִילה, אַ חוֹתם פוּן דער צֶדֶק, וואָס ער האָט געהאַט פוּן דער אֱמוּנה, בּעת ער איז נעווען אין עָרלה, בִּכדֵי ער זאָל זיין דער אָב לְכָל, וואָס גלויבּן, הַגַּם זיי בּלייבּן אין עָרלה, כּדי כל מאמינים זאָל זיי פאַררעכנט ווערן מיט צֶדֶק דורך אמונה; אוּן דער אָב פוּן געמַלטע פאַר די, וואָס זענען

נישט נאָר געמַלט, נייערט וואָס גייען אויך אין די טריט פון דער אֱמונה פון אַבְרָהם אַבִינו, וואָס ער האָט געהאַט בעת ער איז נאָך נישט געווען געמַלט. מחמת נישט דורך דער תּוֹרה איז געקומען די הַבטָחה צו אַבְרָהם, אָדער לְזַרְעוֹ ,צו זיין זֶרַע, אַז ער זאָל זיין יוֹרֵש פון דער וועלט, נייערט דורך צֶדֶק פון אֱמונה. מחמת אויב די, וואָס זענען פון דער תּוֹרה, זענען יוֹרשים, ווערט די אֱמונה נישטיק, און די הַבטָחה בָּטל. מחמת די תּוֹרה ברענגט זַעַם [רומ' א,יח; ב, ה,ח; ג:ה; ה:ט; ט:כב; יב:יט; יג: ד-ה]; אָבער וואו עס איז נישטאָ קיין תּוֹרה, דאָרט איז אויך נישטאָ קיין עַבֵירה. דעריבער איז עס אויך פון אֱמונה, כדי עס זאָל זיין דורך חֶסֶד, אַזוי, אַז די הַבטָחה זאָל באַשטיין פאַר דעם גאַנצן זֶרַע; נישט נאָר פאַר יענעם, וואָס איז פון דער תּוֹרה, נייערט אויך פאַר יענעם, וואָס איז פון דער אֱמונה פון אַבְרָהם. ער איז דער אָב פון אונדז אַלע, ווי סע שטייט געשריבן: כִּי אַב־הֲמוֹן גּוֹיִם נְתַתִּיךָ [בראשית יז, ה] - פאַר ה', וועמען ער האָט געגלויבט, און וואָס איז מחַיֵה-מֵתים, און רופט דאָס, וואָס איז נאָך נישטאָ, גלייך ווי עס וואָלט שוין געווען. וואָס הַגַם ער האָט נישט געהאַט קיין תִּקְוָה, האָט ער געגלויבט אין תִּקְוָה, אַז ער וועט ווערן אַן אָב פון המוֹן גוֹיִם, לויט ווי עס איז צו אים געזאָגט געוואָרן: אַזוי זאָל זיין דיין זֶרַע [בראשית טו, ה]. און הַגַם ער איז נישט געווען אָפגעשוואַכט אין אֱמונה, האָט ער באַטראַכט זיין אייגן בָּשָׂר שוין אַזוי גוט ווי טויט, וייל ער איז אַלט געווען אַרום הונדערט יאָר, און די טויטקייט פון שָׂרָהס מוטערטראַכט; און איז נישט מסופק געווען אין דער הַבטָחה פון ה' דורך אומגלויבן, נייערט האָט זיך געשטאַרקט אין אֱמונה, און האָט אָפּגעגעבן כָּבוד צו ה', און איז געווען בטוּחַ, אַז וואָס ה' האָט מַבטִיחַ געווען, איז ה' אויך בִּיכולת צו טאָן. בִּכֵן, איז דאָס אים אויך פאַררעכנט געוואָרן פאַר צֶדֶק. און נישט פון זיינעטוועגן

אַליין איז עס געשריבן געווָארן, אַז עס איז אים פאַרערעכנט געווָארן, נייערט אויך פון אונדזערטווענגן, פאַר וועמען סע וועט פאַרערעכנט ווערן, ווייל מיר גלויבן אין ה', וואָס האָט מחַיֵּה-מֵתים געווען יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ, וואָס איז נִמְסַר לַמָּוֶת מִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ וְהוּקַם לִתְחִיָּה כְּדֵי לְהַצְדִּיקֵנוּ [ישעיה נג,ח-יב].

ה בכֵן, ווייל מיר זענען געראַטפאַרטיקט דורך אֱמונה, האָבן מיר שלום מיט ה' דורך אֲדוֹנֵנוּ רבי מֶלֶך המָשיחַ יהושע/ישוע [ישעיה נג, ה], דורך וועמען מיר האָבן אויך באַקומען אונדזער צוגאַנג פון אֱמונה אין דעם דאָזיקן חֶסֶד, אין וועלכן מיר שטייען, און מיר פרייען זיך אין דער תִּקְוָה פון דער כבוד פון ה'. און נישט נאָר דאָס, נייערט מיר פרייען זיך אויך אין אונדזערע צָרות, ווייל מיר ווייסן, אַז די צָרה ברענגט סבלנות, און סבלנות, דערפאַרונג, און דערפאַרונג, תִּקְוָה, און תִּקְוָה ברענגט נישט צו שאַנד, ווארים די אַהֲבַה פון ה' איז אויסגעגאָסן געווָארן אין אונדזערע לְבָבוֹת דורך דעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, וואָס איז אונדז געגעבן געווָארן. מחמת בעת מיר זענען נאָך געווען שוואַך, איז רֶבִּי מלך המָשיחַ אין דער געהעריקער צייט געשטאָרבן זיין הִסְתַּלְקוּת פאַר די רשָעים. מחמת עמיצער וועט קוים שטאַרבן פאַר אַ צַדיק; פאַר דעם גוטן וואָלט זיך דאָך אֶפשר עמיצער אונטערגענומען צו שטאַרבן. ה' האָט אָבער באַווויזן זיין אַהֲבַה צו אונדז מיט דעם, וואָס בעת מיר זענען נאָך געווען חוטאים, איז רֶבִּי מלך המָשיחַ פאַר אונדז געשטאָרבן [מה"ש ט,ד]. אַ פּשיטא שוין וועלן מיר איצט, בעת מיר זענען געראַטפאַרטיקט געווָארן דורך זיין דָּם, נִיצול ווערן דורך אים פון דעם זַעַם פון ה' [רומ' א,יח; ב, ה,ח; ג:ה; ה:ט; ט:כב; יב:יט; יג: ד-ה]. שֶׁכֵּן אִם בִּזְמַן שֶׁהָיִינוּ אוֹיְבִים [מה"ש ט,ד] נִרְצֵינוּ לֵאלקִים [אונדז ה' האט געשענקט "שלום מאכן", ישעיה נג, ה] בְּמוֹת בְּנוֹ [דער זון פון דער אויבערשטער און זיין הִסְתַּלְקוּת], עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה נֶעשָע [פון

דעם זַעַם פון ה'] בְּחַיֵּי בְּנוֹ [תּוֹחֶלֶת המשיח] לְאַחַר שֶׁכְּבָר נִרְצֵינוּ. אוּן נישט נאָר דאָס, נייערט מיר פרייען זיך אויך אין ה' דורך אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, דורך וועמען מיר האָבן איצט מקַבֵּל געווען די "שלום מאכן" [ישעיה נג, ה] פון זַעַם ה'. בְּכֵן, אַזַוייוי דורך אָדָם אֶחָד איז די זינד געקומען אין דער עוֹלָם הַזֶּה אַריין, אוּן מָוֶת דורך זינד, אַזוי איז דער מָוֶת אַריבער צוּ כָּל בְּנֵי אָדָם, ווייל אַלע האָבן געזינדיקט. מחמת פאַר מַתַּן-תּוֹרה איז זינד שוֹין געווען אין דער עוֹלָם הַזֶּה, אָבער זינד ווערט נישט פאררעכנט [פאר עוֹנֶשׁ מָוֶת], בעת עס איז נישטאָ קיין תּוֹרה. דאָך האָט דער מָוֶת געקעניגט פוּן אָדָם ביז מֹשֶׁה [רבינו] אַפילו איבער די, וואָס האָבן נישט געזינדיקט ענלעך צוּ דער עבירה פוּן אָדָם, וועלכער איז אַ פארבילד פון אים, וואָס האָט געזאָלט קומען [משיח]. אָבער נישט אַזוי איז עס מיט דער מַתָּנה, ווי מיט דער עֲבֵירה, מחמת אויב דורך דער עֲבֵירה פוּן דעם אדם אחד זענען אַ סַך געשטאָרבן, אַ סַך מער האָט דער חֶסֶד פוּן ה', אוּן די מַתָּנה דורך דעם חֶסֶד פוּן דעם אָדָם אֶחָד רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע זיך פאַרמערט איבער דעם רַבִּים [ישעיה נג, יב]! אוּן נישט ווי דורך איינעם, וואָס האָט געזינדיקט, איז די מַתָּנה ; מחמת דער מִשׁפָּט איז געקומען צוּ דער פאַראורטיילונג פוּן איינעם, אָבער די מַתָּנה איז געקומען פוּן אַ סַך עֲבֵירות צוּ רעכטפאַרטיקונג. מחמת אויב דורך דער עֲבֵירה פוּן דעם איינעם האָט דער טויט געהערשט דורך דעם איינעם, אַ סַך מער וועלן די, וואָס זענען מקַבֵּל די שֶׁפַע פוּן חֶסֶד, אוּן פוּן דער מַתָּנה פוּן צֶדֶק, הערשן אין לעבן דורך דעם אָדָם אֶחָד, רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע. בְּכֵן, כְּשֵׁם שֶׁעֲבֵרָה אַחַת הִיא הַרְשָׁעָה לְכָל בְּנֵי אָדָם, כֵּן גַּם מצוה [מַעֲשֶׂה צְדָקָה פון משיח] אֶחָד הוא זְכוּי שֶׁל חַיִּים לְכָל בְּנֵי אָדָם; מחמת אַזוי ווי דורך דער ווידערשפּעניקייט פוּן דעם אדם אחד איז דער רַבִּים געמאַכט געוואָרן זינדיק,

פּונקט אַזוי וועט דער רַבּים דורך געהאָרכזאַמקייט פון דעם איינעם [משיח] יֵעָשׂו לְצַדִּיקִים. און די תּוֹרה איז דערבּיי אַריַינגעקומען כּדי דאָס פאַרבּרעכן זאָל זיך פאַרמערן; אָבּער וואוּ די עבירה האָט זיך געמערט, האָט זיך דער חֶסֶד נאָך מער פאַרמערט, כּדי אַזוי ווי די עבירה האָט געהערשט אין מָוֶת, פּונקט אַזוי זאָל דער חֶסֶד הערשן דורך צֶדֶק צום חַיי עולם דורך רַבּי מלך המָשיחַ אֲדוֹנֵנוּ.

ו בּכֵן, וואָס זאָלן מיר זאָגן? זאָלן מיר פאַרבּלייבּן אין דער זינד, כּדי דער חֶסֶד זאָל זיך פאַרמערן? חס ושלום! וויאַזוי וועלן מיר, וואָס זענען געשטאָרבּן צו דער [בַּעַל-קנעכט] זינד, נאָך לעבּן אין אירן? אָדער ווייסט איר נישט, אַז מיר אַלע, וואָס זענען מקוה געטוֹבלט געוואָרן אין רַבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע זענען מקוה געטוֹבלט געוואָרן אין זיין מָוֶת [רומ' ח, יג; קול' ג,ג; יוח' ג,ג]? מיר זענען דעריבּער באַגראָבּן געוואָרן מיט אים דורך דער מקוה טבילה אין דעם מָוֶת, בּכדֵי, פּונקט ווי רבי מֶלך המָשיחַ איז אויפגעוועקט געוואָרן פון די טויטע דורך דעם כָּבוד פון הָאָב, אַזוי זאָלן מיר אויך גיין אין דעם נייַען לעבּן.

מחמת אויב מיר זענען באַהעפט געוואָרן מיט אים אין דער ענלעכקייט פון זיין מָוֶת [רומ' ח, יג], וועלן מיר אויך זיין באַהעפט אין דער ענלעכקייט פון זיין תּחִיַּת-הַמֵּתים. מחמת מיר ווייסן, אַז אונדזער אָדָם יָשָׁן איז מיט אים אויפהענגען על-דער בּוֹים [לוקס כג, מ-מג] געוואָרן, כּדי סע זאָל אָפּגעטאָן ווערן דער גופה פון זינד, און מיר זאָלן מער נישט זיין אין קנעכטשאַפט צו דער [בעל-קנעכט] זינד [רומ' ו, ב]. מחמת דער, וואָס איז געשטאָרבּן, איז נפטר פון דער [בעל-קנעכט] זינד.

אויב אָבּער מיר זענען נִפְטָר מיט רבי מֶלך המָשיחַ, גלויבּן מיר, אַז מיר וועלן אויך לעבּן מיט אים. מחמת מיר ווייסן, אַז אַזוי ווי רַבּי מלך המָשיחַ איז

אויפגעשטאַנען תּחַית-המֵתים, טוט ער מער נישט שטאַרבן; מָוֶת האָט מער נישט קיין שלִיטה איבּער אים. מחמת דעם מָוֶת, וואָס ער איז געשטאָרבן, איז ער צוּ דער [שַלִיט] זינד געשטאָרבן איין מאָל; אָבּער דאָס חיים, וואָס ער לעבּט, לעבּט ער צוּ ה'. פּונקט אַזוי זאָלט איר זיך אויך רעכענען צוּ זיין מָוֶת צוּ דער זינד, אָבּער לעבּעדיק צוּ ה' אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע אדונינו. זאָל דעריבּער די זינד נישט קעניגן אין אייער שטאַרבּלעכן בָּשָׂר [תהל' טז, ט-י], כּדי צוּ געהאָרכן אירע תַּאוות; גיט אויך נישט אָפּ אייערע אֵברים צוּ דער [בעל-קנעכט] זינד ווי כּלֵי-זַיִן פּוּן אוּמגערעכטיקייט, נייערט גיט זיך איבּער צוּ ה', ווי לעבּעריק געוואָרענע פּוּן די מתים, אוּן אייערע אֵברים ווי כּלֵי-זַיִן פּוּן צֶדֶק פּאַר ה'. מחמת די [בעל-קנעכט] זינד וועט נישט האָבּן קיין שלִיטה איבּער אייך, ווארים איר זענט נישט אוּנטער דער תּוֹרה, נייערט אוּנטער דעם חֶסֶד. וואָס זשע דעוּ? זאָלן מיר זינדיקן, ווייל מיר זענען נישט אוּנטער דער תּוֹרה, נייערט אוּנטער דעם חֶסֶד? חס ושלום! צי ווייסט איר נישט, אַז צוּ ווען מען איר גיט זיך איבּער ווי עֶבֶד צוּ געהאָרכזאַמקייט, זענט איר די עֶבֶד פּוּן אים, ווען מען איר טוט געהאָרכן, סיי דער [בעל-קנעכט] זינד צוּם מָוֶת, אָדער געהאָרכזאַמקייט צוּ צֶדֶק? אָבּער בָּרוּך ה', אַז אַזוֹיווי איר זענט געווען עֶבֶד פּוּן דער [בעל-קנעכט] זינד, זענט איר אָבּער געוואָרן געהאָרכזאַם פּוּנם לֵב צוּ יענער פּאָרם פּוּן תּוֹרה צוּ וועלכער איר זענט איבּערגעענטפערט געוואָרן. אוּן ווייל איר זענט באַפרייט געוואָרן פּוּן דער [בעל-קנעכט] זינד, זענט איר געוואָרן עבדים פּוּן צֶדֶק. איך רעד לויט דעם שטייגער פּוּן מענטשן, צוליב דער שוואכקייט פּוּן אייער פלייש, מחמת אַזוֹיווי איר האָט איבּערגעגעבּן אייערע אֵברים פּאַר עבדים צוּ דער טומאה אוּן פּוּן רשעות ביז רשעות, פּונקט אַזוי זאָלט איר איצט איבּערגעבּן

אייערע אֵברים ווי עבדים צוּ צֶדֶק בּיז קדושה. מחמת בּעת איר זענט געווען עבדים פּון דער [בעל-קנעכט] זינד, זענט איר געווען פריי פּון צֶדֶק. בּכֵן, וואָסער פרוכט האָט איר דעמאָלט געהאַט פּון יענע זאַכן, מיט וועלכע איר שעמט זיך איצט? מחמת דער סוֹף פּון יענע זאַכן איז מָוֶת. אָבּער איצט, בּעת איר זענט באַפרייט געוואָרן פּון דער [בעל-קנעכט] זינד אוּן זענט געוואָרן עבדים פּון ה', האָט איר אייער פֵּירות פּון קדושה, אוּן צוּם סוֹף -חַיֵּי עוֹלם. מחמת דער שׂכַר פּון [בעל-קנעכט] זינד איז דער מָוֶת; אָבּער די מַתָּנה פּון ה' איז חַיֵּי עוֹלם אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ.

ז אָדער וויסט איר נישט, אחים במשיח - מחמת איך דער צוּ מענטשן, וואָס קענען די תּוֹרה - אַז די תּוֹרה האָט שלִיטה איבּער אַ מענטשן, כָּל-זמַן ער לעבּט? מחמת די פאַרהייראַטע אִשָּׁה איז געבּוּנדן מן-התורה צוּ דעם מאַן, כָּל-זמַן ער לעבּט ; אויבּ אָבּער דער מאַן איז נפטר, איז זי פָּטוּר פּון דעם תּוֹרַת הַבָּעַל. דעריבּער, אויבּ זי באַהעפט זיך מיט אַן אַנדערן מאַן, כָּל-זמַן איר מאַן לעבּט, וועט זי אָנגערופן ווערן אַ נוֹאֵפֶת; אָבּער אויבּ דער מאַן שטאַרבּט, איז זי פריי פּון דעם תּוֹרָה, אַזוי, אַז זי איז נישט קיין נוֹאֵפֶת; הַגַם זי באַהעפט זיך מיט אַן אַנדערן מאַן. דעריבּער, מיינע אַחִים, אויך איר זענט געוואָרן נפטר פאַר דער תּוֹרה דוּרך דעם גופה פּון רֶבּי מלך המָשיחַ, כּדי באַהעפט צוּ ווערן מיט אַן אַנדערן, צוּ אים, וואָס איז אויפגעשטאַנען תּחִיַת-המֵתים, כדֵי מיר זאָלן ברענגען פֵּירות פאַר ה'. מחמת בּעת מיר זענען געווען אין דעם פלייש, האָבּן די תַּאוות הַחֵטְא, וואָס טוּט ווירקן דוּרך דער תּוֹרה אין אוּנדזערע אֵברים אוּן אַרויסצוּברענגען פֵּירות פאַר דעם מָוֶת. אָבּער איצט זענען מיר פריי פּון דער תּוֹרה, ווייל מיר זענען נִפְטָר פּון דעם, צוּ וואָס מיר זענען געווען געבּוּנדן, אַזוי, אַז מיר דינען ה' אין דער נייקייט

פון דעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, אוּן נישט אין דער אַלטקייט פון דעם אוֹת. דעריבּער, וואָס זשע זאָלן מיר זאָגן? אַז די תּוֹרה איז זינד? חס ושלום! דאָך איך וואָלט נישט געקענט קיין עבירה, סיידן דורך דער תּוֹרה; מחמת איך וואָלט נישט געוואוסט פון קיין גלוסטיקייט, ווען די תּוֹרה וואָלט נישט געזאָגט: לֹא תַחְמֹד [שמות כ,יז; דברים ה, יח]. אָבער די זינד [רומ' ז, יז-יח], ווייל זי האָט געפונען אַ סטימולאַנט פון הָאִסּוּר האָט געווירקט אין מיר דורך דעם מצוה [ברא' ב, יז] יעדע גלוסטיקייטן; מחמת אָן דער תּוֹרה איז די עבירה מֵתָה. אוּן אֲנִי הָיִיתִי חַי אָן דער תּוֹרה, אָבער בּעת דאָס מצוה [ברא' ב, יז] איז געקומען, האָט די עבירה אויפגעלעבט, אוּן איך בּין געשטאָרבּן; אוּן דאָס מצוה, וואָס האָט געזאָלט זיין צום חיים, האָבּ איך געפונען, איז פאַר מיר דער מָוֶת. מחמת די זינד, בּעת זי האָט געפונען אַ סטימולאנט פון הָאִסּוּר, האָט מיך דורך דעם מצוה [ברא' ב, יז] אָפּגענאַרט, אוּן מיך געטייט דורך אים. די תּוֹרה איז קְדוֹשָׁה, אוּן דאָס מצוה איז קְדוֹשָׁה, אוּן יָשָׁר, אוּן טוֹב.

צי איז דען דאָס, וואָס איז טוֹב, געוואָרן פאַר מיר מָוֶת? חס ושלום! נייערט די זינד [רומ' ז, יז-יח], כּדי זי זאָל קענען אַנטפּלעקט ווערן פאַר אַ זינד, האָט אין מיר געווירקט דעם מָוֶת דורך דעם גוטס, כדֵי דורך דעם מצוה זאָל די זינד זייער זינדיק ווערן. מחמת מיר ווייסן, אַז די תּוֹרה איז רוּחָנִיות, אָבּער איך בּין גשמיותדיק, פאַרקויפט [אַלס עֶבֶד] אונטער זינד [ברא' ג, יג; יונה א, י]. מחמת דאָס, וואָס איך טו, פאַרשטיי איך נישט; מחמת נישט וואָס איך וויל, דאָס טו איך, נייערט וואָס איך האָבּ פיינט, דאָס טו איך. אויבּ אָבּער וואָס איך וויל נישט, דאָס טו איך, בּין איך מוֹדה, אַז די תּוֹרה איז טוֹב. אוּן איצט, נישט איך בּין דאָס מער, וואָס טו דאָס, נייערט די זינד [ברא' ג, יג; תהל' נא, ז], וואָס וואוינט אין מיר. מחמת איך וויס, אַז אין

מיר, דאָס הייסט, אין מיין פלייש [דעם עלטן מענטשן, אפס' ד, כב], וואוינט נישט קיין גוטס, מחמת דער באַגער איז אין מיר פאַראַן, אָבער צו טאָן, וואָס איז גוט, איז נישטאָ. מחמת דאָס גוטע, וואָס איך וויל, טו איך נישט; נייערט דאָס בייזע, וואָס איך וויל נישט, דאָס טו איך. בכֵן, אויב איך טו דאָס, וואָס איך וויל נישט, איז דאָס מער נישט איך, וואָס טו עס, נייערט די זינד [ברא' ג, יג; חֵטא קַדמון], וואָס וואוינט אין מיר. איך געפין דעריבער דעם חוק, אַז אין מיר, וואָס וויל טאָן דאָס גוטע, איז פאַראַן דאָס בייזע. מחמת איך פריי מיך אין דער תּוֹרה פון ה' לויט דעם אינעווייניקסטן מענטשן [אפס' ג, טז]; איך זע אָבער אין מיינע אֵברים אַן אַנדער חוק מִלחָמה האַלטן קעגן דעם חוק פון מיין שֵׂכל, און וואָס טויט מיך ברענגען אין געפאַנגענשאַפט אונטער דעם חוק פון דער זינד, וואָס איז אין מיינע אֵברים. אָ אומגליקלעכער מענטש וואָס איך בין! וער וועט מיך מַציל זיין פון דעם גוף פון דעם דאָזיקן מָוֶת? איך זאָג ברוך ה' דורך רֵבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ ! און דעריבער, טו איך פון מיר אַליין דינען די תּוֹרה פון ה' מיט מיין פאַרשטאַנד, אָבער מיט דעם פלייש [דעם עלטן מענטשן, אפס' ד, כב], דאָס געזעץ פון [בעל-קנעכט] זינד.

ח עס איז דעריבער נישטאָ איצט קיין פאַרמִשפֶּטונג פאַר די, וואָס זענען אין רֵבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. מחמת די תּוֹרה פון דעם רוּחַ-הַחַיים אין רֵבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע האָט מיך באַפרייט פון דעם געזעץ פון [בעל קנעכט] זינד-און-מָוֶת. מחמת וואָס די תּוֹרה האָט נישט געקענט טאָן, ווייל זי איז געווען שוואַך דורך דעם [דעם עלטן מענטשן, אפס' ד, כב] פלייש, האָט ה' געטאָן, מיט דעם שיקן זיין אייגענעם זון [דער זון פון דער אויבערשטער] אין דער געשטאַלט פון זינדיקן פלייש און פונוועגן דער זינד, האָט ער פאַרמִשפּט די זינד אין

דעם פלייש, כּדי די צדק פון דער תּורה זאָל מקוים ווערן אין אונדז, וואָס לעבן נישט לויט דעם פלייש [רומ' ח, יג], נייערט לויט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. מחמת די, וואָס לעבן לויט דעם פלייש, טראַכטן וועגן די זאַכן פון דעם פלייש; אָבער די, וואָס לעבן לויט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, טראכטן וועגן די זאַכן פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. מחמת דאָס טראַכטן פון דעם פלייש איז מָוֶת, אָבער דאָס טראַכטן פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ איז חַיים אוּן שָׁלום, ווארים דאָס טראַכטן פון דעם [דעם עלטן מענטשן, אפס' ד, כב] פלייש איז שִׂנאה קעגן ה', ווייל עס איז נישט אונטערטעניק דער תּורה פון ה', אוּן קען עס אויך נישט זיין. אוּן די, וואָס לעבן לויט דעם [דעם עלטן מענטשן, אפס' ד, כב] פלייש, ה' קענען נישט וואוילגעפעלן ווערן. אָבער איר לעבט נישט לויט דעם [דעם עלטן מענטשן, אפס' ד, כב] פלייש, נייערט לויט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אויב דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פון ה' וואונט באָמת אין אייך. אָבער איוב עמיצער האָט נישט דעם גייסט פון מָשִׁיחַ [מה"ש טז, ז], דער געהערט נישט צו אים. אוּן אויב מָשִׁיחַ איז אין אייך, איז דער גוף מָוֶת צוליב דער זינד, אָבער דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ איז חיים וועגן דער צדק. אויב אָבער דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פון אים, וואָס האָט יהושע/ישוע מחַיֵּה-מֵתים געווען, וואוינט אין אייך, וועט דער, וואָס האָט מחַיֵּה-מֵתים געווען רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, אויך לעבעדיק מאָכן אייערע שטאַרבלעכע בשׂר [תהל' טז, ט-י] דורך זיין רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, וואָס וואוינט אין אייך. דעריבער, אחים במשיח, מיר זענען נישט בעלי חוב צום דעם פלייש, צו לעבן לויט דעם פלייש - מחמת אויב איר לעבט לויט דעם [דעם עלטן מענטשן, אפס' ד, כב] פלייש, מוזט איר שטאַרבן. אויב אָבער איר וועט דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אָפּטייטן די מַעשׂים פון דעם בָּשָׂר [רומ' ז, יח; גלט' ה, יט-כא], וועט איר לעבן. מחמת אַלע, וואָס ווערן געפירט דורך דעם רוּחַ אלקים,

זענען יְלָדים פון ה'. מחמת איר האָט נישט מקַבל געווען דעם גייסט פון קנעכטשאַפט ווידער מוֹרא צו האָבן, נייער איר האָט מקַבל געווען דעם גייסט פון אָנגענומענע קינדער, וואָס דורך אים רופן מיר: אַבָּא, אלוקים הָאָב ! דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אַליין זאָגט עֵדות מיט אונדזער גייסט, אַז מיר זענען יְלָדים פון ה'. און אויב יְלָדים, זענען מיר אויך יורשים, יורשים פון ה', און יורשים השֻׁתָּפִים פון רבי מֶלך המָשיחַ, אויב מיר ליידן יסורים מיט אים, כּדי מיר זאָלן אויך מיט אים פאַרהערלעכט ווערן. מחמת איך רעכן, אַז די ליידן פון דער היַינטיקער צייט זענען נישט ווערט פאַרגלייכט צו ווערן מיט דעם כָּבוד, וואָס וועט אונדז אַנטפּלעקט ווערן. מחמת די ערנסטע דערוואַרטונג פון דעם באַשאַף וואַרטעט אויף דער הִתְגַּלוּת פון די יְלָדים פון ה'. מחמת דער באַשאַף איז אונטערטעניק געוואָרן דער הֶבֶל, נישט פון זיין אייגענעם ווילן, נייערט דורך אים, וואָס האָט אים אונטערטעניק געמאַכט אין דער תִּקְוָה, אַז דער באַשאַף אַליין וועט אויך אויסגעלייזט ווערן פון דער קנעכטשאַפט פון פאַרדאַרבונג צו דער פריַהייט פון דעם כָּבוד פון דער יְלָדים פון ה'. מחמת מיר ווייסן, אַז דער גאַנצער באַשאַף אינאיינעם זיפצט און וויטיקן אין פיין ביז איצט. און נישט נאָר דאָס, נייערט אויך מיר אַליין, וואָס האָבן די בִּיכּוּרים פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אויך מיר זיפצן אין זיך אַליין, בעת מיר וואַרטן אויף אונדזער אָנגענומענע קינדער, אויף דער גְּאוּלָה פון אונדזער גוף. מחמת אין דער דאָזיקער תִּקְוָה זענען מיר גערַאטעוועט געוואָרן. אָבער אַ תִּקְוָה, וואָס מען זעט, איז נישט קיין תִּקְוָה; מחמת ווער האָפּט אויף דעם, וואָס ער זעט? אויב אָבער מיר האָפן אויף דעם, וואָס מיר זען נישט, דעמאָלט וואַרטן מיר דערויף מיט סבלנות. און אויף דעם זעלבן אופן העלפט אונדז אויך דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אין אונדזער שוואַכקייט; מחמת מיר ווייסן נישט ווי

אַזוי מיר דאַרפן מִתפַּלֵל זיין, אָבּער דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אַליין [מה"ש ב, ד] טוט פאַר אונדז פירשפּרעכן מיט זיפצן, וואָס אין פַּאַרשטענדלעך וועלטער קענען נישט אַרויסגערעדט ווערן [קור"א יד, יד]. אוּן ה', וואָס פאָרשט די לֵבּ, ווייסט וואָס עס איז די מַחשָׁבה פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, וואַרים רוּחַ הַקוֹדֶשׁ טוט פירשפּרעכן פאַר די קדוֹשִׁים, לויט דעם רָצון ה'. אוּן מיר ווייסן, אַז אַלצדינג טוט ווירקן צום גוּטן פאַר די, וואָס האָבּן ליבּ ה', טאַקע פאַר די, וואָס זענען באַרופן לויט זייַן כַּוָּנה. מחמת וועמען ער האָט פון פריער געקענט, האָט ער אויך פאָרויסבּאַשטימט צו זיין ענלעך צו דעם בּילד פון זיין זון [דער זון פון דער אויבּערשטער], כּדי ער זאָל זיין דער בּכוֹר צווישן אַ סַך אַחים. אוּן וועמען ער האָט פאָרויסבּאַשטימט, די האָט ער אויך באַרופן; אוּן וועמען ער האָט באַרופן, די האָט ער גערעכטפאַרטיקט; אוּן וועמען ער האָט גערעכטפאַרטיקט, די האָט ער אויך פאַרהערלעכט. וואָס זשע זאָלן מיר זאָגן צו דעם? אויבּ ה' איז פאַר אונדז, וער קאָן זיין קעגן אונדז? ער, וואָס האָט נישט געשוינט זיין אייגענעם זון [דער זון פון דער אויבּערשטער], נייערט האָט אים איבּערגעענטפערט פאַר אונדז אַלע, וויאַזוי זאָל ער אונדז מיט אים נישט אַלצדינג שענקען? וער וועט מיט עפּעס פאַרקלאָגן ה'ס אויסדערווייַלטע? עס איז ה', וואָס רעכטפאַרטיקט; וער איז דער, וואָס פאַרמִשפּט? עס איז רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס איז געשטאָרבּן, כֵּן ליבּערשט, וואָס איז אויפגעשטאַנען תּחִיַּת-הַמֵּתים, וואָס איז בּיי דער רעכטער האַנט פון ה', אוּן וואָס אויך פירשפּרעכט פאַר אונדז. וער וועט אונדז אָפּשיידן פון דער אַהֲבָה פון רֶבּי מלך המָשיחַ? זאָלן צָרות, אָדער מְצוּקה, אָדער רָעָה, אָדער הונגער, אָדער עֵירים, אָדער סַכָּנה, אָדער חֶרֶב? אַזוַיווי סע שטייט געשריבּן ׃ מחמת פון דיינעטוועגן ווערן מיר געהַרגעט דעם

גאַנצן יוֹם, מיר זענען פאַרעכנט געוואָרן ווי שאָף צוּ דער שחיטה [תהלים מד, כג]. אָבער אין דעם אַלעמען זענען מיר מער ווי בעלי-נִצחון דורך אים, וואָס האָט אונדז ליבּ געהאַט. מחמת איך בין בּטוּחַ, אַז נישט דער מָוֶת, אוּן נישט דאָס לעבּן, נישט מַלאָכים, אוּן נישט מֶמשָלות, נישט פאַראַנענע זאַכן, נישט זאַכן, וואָס וועלן זיין, נישט כֹּחוֹת, נישט הייך, נישט טיף, אויך נישט קיין אַנדער בּאַשאַף, וועט אונדז קענען אָפּשיידן פוּן דער אַהֲבַת ה', וואָס איז אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ.

ט איך זאָג דעם אֱמת אין רֶבּי מלך המָשיחַ, איך זאָג קיין ליגן

נישט; מיין מַצפּון איז מיר אויך מֵעיד דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אַז איך האָבּ גָּדוֹל צַער אוּן אַ בּאַשטענדיקן וויטיק אין מיין לֵבּ. מחמת איך וואָלט ליבּערשט וועלן, אַז איך אַליין זאָל זיין אין חֵרֶם פוּן מָשִׁיח פוּנוועגן מיינע אחים, מיינע קרוֹבים, לויט דעם פלייש, וואָס זענען בּני-יִשׂרָאל, וואָס זיי געהערט דאָס רעכט פוּן יְלָדים, אוּן דער כָּבוֹד, אוּן הַבְּרִיתוֹת, אוּן מַתּן-תּוֹרה, אוּן די אַבוֹדה, אוּן די הַבטָחות; וואָס צוּ זיי געהערן די אָבות, אוּן פוּן וועמען סע שטאַמט רֶבּי מלך המָשיח, לויט דעם פלייש, וואָס איז איבּער אַלצדינג, אֵ-ל מְבֹרָךְ לְעוֹלָמים. אָמֵן. אָבּער דאָס מיינט נישט, אַז דאָס דְּבָר ה' איז בָּטל געוואָרן. מחמת זיי זענען נישט אַלע יִשׂרָאל, וואָס זענען פוּן יִשׂרָאל [רומ' ב: כח-כט], זיי זענען אויך נישט אַלע יְלָדים, וואַרים זיי זענען אַבְרָהמס זֶרַע; נייערט: אין יִצחָק זאָל גערופן ווערן דיין זֶרַע [בראשית כא, יב]. דאָס הייסט : נישט די יְלָדים פוּן דעם פלייש זענען קינדער פוּן ה', נייערט די קינדער פוּן דער הַבטָחה ווערן פאַרעכנט פאַר דעם זֶרַע. מחמת דאָס איז דאָס דְּבָר פוּן דער הַבטָחה : צוּ דער דאָזיקער צייט וועל איך קוּמען, אוּן שָׂרה וועט האָבּן אַ זוּן [בּראשית יח, י]. אוּן נישט נאָר דאָס אַליין, נייערט אויך רִבקָה,

בעת זי איז פאַרגאַנגען אין טראָגן פון איינעם, פון יִצחָק אָבִינו, און איידער די יְלָדים זענען נאָך געבוירן געוואָרן, און האָבן נישט געטאָן קיין גוטס אָדער בייז - כדי די תָּכְנִית ה' לויט דער בחִירה זאָל באַשטיין, נישט פון [תּלות] במַעשׂים, נייערט דורך אים, וואָס טוט באַרופן, און עס איז צו איר געזאָגט געוואָרן: דער עלטערער וועט דינען דאָס יִנגערן [בראשית כה, כג]. אַזוֹיווי סע שטייט געשריבן: יַעקֹב האָב איך ליב געהאַט, און עֵשָׂו האָב איך פיינט געהאַט [מלאכי א, ב]. וואָס זשע זאָלן מיר זאָגן? איז פאַראַן אומרעכט בייַ חַ'? חס וְשָׁלוֹם! מחמת ער זאָגט צו מֹשה [רבינו]: איך וועל מיך דערבאַרעמען אויף וועמען איך רערבאַרעם מיך, און איך וועל רַחמָנות האָבן אויף וועמען איך האָב רַחמָנות [שמות לג, יט]. דעריבער איז עס נישט געווענדט אין דעם, וואָס וויל, אויך נישט אין דעם, וואָס לויפט, נייערט אין ה', וואָס האָט רַחמָנות. מחמת דער פָּסוק זאָגט צו פַּרעֹה: פונדעסטוועגן האָט דער דאָזיקער סִיבֿה האָב איך דיך אויפשטעלט, כדי איך זאָל אין דיר באַווייזן מיין כֹּחַ, און כדי מיין נאָמען זאָל באַקאַנט ווערן אויף דער גאַנצער ערד [שמות ט, טז]. דעריבער האָט ער רַחמָנות אויף וועמען ער וויל, און וועמען ער וויל - פאַרהאַרטעוועט ער. דו ווערסט דעריבער זאָגן צו מיר: פאַרוואָס טוט ער נאָך געפינען
פעלער? מחמת ווער קאָן אנטקעגנשטעלן קעגן
רָצון ה'? דערפאַר, ווער ביסטו, אָ בן אדם, וואָס רעדסט גאָר קעגן ה'? זאָל די געשאַפענע זאָך זאָגן צו דעם, וואָס האָט זי געשאַפן: פאַרוואָס האָסטו מיך אַזוי געמאַכט? אָדער, צי האָט נישט דער טעפער קיין רעכט איבער דעם לייַם, צו מאַכן פון דעם זעלבן שטיק איין כֵּלי צו כָּבוד, און אַן אַנדערע צו אומכָּבוד? און וואָס, אויב ה', בעת ער האָט געוואָלט ווייַזן זיין זַעַם, און באַקאַנט מאַכן זיין מאַכט, האָט מיט אַ סַך

סבלנות פאַרטראָגן כֵּלים פון זַעַם, וואָס זענען געווען אָנגעבּרייט
אויף פאַרדאַרבּונג; און כּדי ער זאָל באַקאַנט מאַכן די
עַשירות פון זיין כָּבוד איבּער כֵּלים פון רַחמָנות, וואָס ער האָט
פון פריער אָנגעבּרייט צו כָּבוד, טאַקע אונדז, וועמען ער האָט
באַרופן, נישט נאָר פון די יִדן אַליין, נייערט אויך פון די אומות?
ווי ער טוט אויך זאָגן אין הוֹשע: איך וועל רופן דאָס מיין עם,
וואָס איז נישט געווען מיין עם, און געליבּטע, וואָס איז נישט
געווען געליבּט [הוֹשע ב, כה]. און סע וועט זיין, אַז אין דעם
אָרט, וואו עס איז צו זיי געזאָגט געוואָרן: איר זענט נישט מיין
עם, וועלן זיי גערופן ווערן יְלָדים פון דעם אלוקים חיים [הוֹשע
ב,א]. און ישַׁעיָה רופט פונוועגן יִשׂרָאל: אויב די צאָל פון די
בּנֵי-יִשׂרָאל זאָל זיין ווי דאָס זאַמד פון יַם, וועט נאָר אַן
איבּערבּליַבּונג גערעטעוועט ווערן. מחמת אַ פאַרלענדעניש און
אַ גזַר וועט ה' מאַכן איבּער דער ערד [ישעיה י, כב-כג].
און ווי ישַׁעיָה האָט פריער געזאָגט: וואָלט ה' צבָאות אונדז נישט
איבּערגעלאָזט קיין זֶרַע, וואָלטן מיר געוואָרן ווי סדוֹם,
און צו אַמוֹרָה וואָלטן מיר געווען געגליכן [ישעיה א, ט].
וואָס זשע זאָלן מיר זאָגן? אַז די אומות-הָעוֹלם, וואָס זענען
נישט נאָכגעגאַנגען נאָך קיין צֶדֶק, האָבּן דערגרייכט צֶדֶק, דאָס
הייסט, די צֶדֶק, וואָס קומט פון אֱמוּנה; און יִשׂרָאל, וואָס
איז נאָכגעגאַנגען נאָך דער צֶדֶק פון דער תּוֹרה, האָט נישט
דערגרייכט יענע תּוֹרה. פאַרוואָס? ווארים זיי האָבּן זי נישט
געפאָרשט דורך אֱמוּנה, נייערט דורך תְּלוּת בְּמַעֲשֵׂי הַתּוֹרה. זיי
האָבּן זיך געשטרויכלט אין דעם אֶבֶן-נֶגֶף, אַזוי ווי סע שטייט
געשריבּן: הִנֵּה, איך לייג אין צִיּוֹן אַ שטיין פון שטרויכל, און אַ
פעלז פון ערגערונג; און דער, וואָס גלויבּט אין אים, וועט נישט
פארשעמט ווערן [ישעיה ח, יד; כח, טז].

מענטשן אַחִים, דער באַגער פון מיין לבֵּ, און מיין תּפִילה צו ›

ה' פאָר יִשׂרָאל איז שֶׁיוּשְׁעוּ. מחמת איך זאָג זיי אֱדות, אַז זיי זענען קַנָאים פאַר ה', אָבּער אָן דַּעַת. מחמת ווייל זיי קענען נישט ה'ס צֶדֶק [בראשית טו, ו], אוּן זוכן אויפצוריכטן זייער אייגענע, האָבּן זיי זיך נישט אונטערטעניק געמאַכט דער צֶדֶק פּוּן ה'. מחמת רֶבּי מלך המָשיחַ איז דער תַּכלית פּוּן דער תּוֹרה צוּ צֶדֶק פאַר יעדן בּן אדם, וואָס גלויבּט. מחמת מֹשה [רבינו] שרייבּט, אַז דער בּן אדם, וואָס טוּט די צֶדֶק פּוּן דער תּוֹרה, וועט לעבּן דּוּרך
איר [ויקרא יח, ה]. אָבּער די צֶדֶק פּוּן אֱמוּנה, זאָגט אַזוי: זאָג נישט אין דיין לֵב: ווער וועט אַרויף אין שָׁמַיִם אַריין? דאָס הייסט, אַראָפּצוּבּרענגען רֶבּי מלך המָשיחַ, אָדער: ווער וועט אַראָפּנידערן אין תּהוֹם אַריין? דאָס הייסט, אַרויפצוּבּרענגען מָשיחַ פּוּן די טויטע. נייערט וואָס זאָגט זי? דאָס דָּבָר איז דיר נאָענט, אין דיין מויל, אוּן אין דיין לֵבב [דברים ל, יב-יד]; דאָס הייסט, דאָס דָּבָר פּוּן אֱמוּנה [רומ' ג, כח; י, ג-יג; גלט' ג: יא-יד], וואָס מיר זענען מבַשֵּׂר; מחמת אויב דוּ וועסט מוֹדה זיין מיט דיין מויל, אַז יהושע/ישוע איז הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ], אוּן גלויבּן אין דיין לֵב, אַז ה' האָט אים מחַיֶּה-מֵתים געווען, וועסטוּ נִיצול ווערן [פּוּן זעַם ה']. מחמת מיט דעם לֵב גלויבּט מען, כּדי גערעכטפאַרטיקט צוּ ווערן, אוּן מיט דעם מויל איז מען מוֹדה, צוּ ישועת אלוקינוּ. מחמת דער פָּסוק זאָגט: ווער סע גלויבּט אין אים, וועט נישט פארשעמט ווערן [ישעיה כח, טז]. מחמת ס'איז נישטאָ קיין חִילוק צווישן יִיד אוּן לא-יְהוּדִי; מחמת דער זעלבּער אָדוֹן הוּא מָרֵי לְכֻלָּם, אוּן איז רייך פאַר אַלע, וואָס רוּפן צוּ אים. מחמת איטלעכער, וואָס וועט רוּפן דעם האַרס נאָמען [יואל ג,ה] וועט נִיצול ווערן [פּוּן זַעַם ה']. אָבּער וויאַזוי זאָלן זיי רוּפן צוּ אים, אין וועמען זיי האָבּן נישט געגלויבּט? אוּן וויאַזוי זאָלן זיי גלויבּן אין אים, פּוּן וועמען זיי האָבּן נישט געהערט?

אוּן וויאַזוי זאָלן זיי הערן אָן אַ מבשׂר [בּעל-דַרשָׁן אָדער מַגִּידה]?
אוּן וויאַזוי זאָלן זיי טוען דעם דַרשענען פון ישועת אלוקינו,
סיידן דַרשָׁנים ווערן געשיקט? אַזוי ווי סע שטייט געשריבּן: ווי
שיין זענען די פיס פוּן די, וואָס זענען מבָּשׂר שָׁלום, וואָס זאָגן אָן
גוּטס [ישעיה נב, ז]. אָבּער נישט אַלע האָבּן זיך צוגעהערט צוּ
דער בּשׂורת הגאוּלָה; מחמת ישַׁעיָה זאָגט: האַר, ווער האָט
געגלויבּט אוּנדזע שׁמַע [ישעיה נג,א]? בּכֵן, אֱמוּנה טוּט קוּמען
פוּן הערן, אוּן הערן דוּרך דעם דָּבָר פוּן מָשיחַ. אָבּער איך זאָג:
האָבּן זיי דען נישט געהערט? כֵּן, אַוודאי: זייער קלאַנג איז
אַרויסגעגאַנגען איבּער דער גאַנצער ערד, אוּן בּיז עק וועלט
זייערע רייד [תהלים יט, ה].
אוּן ווידער פרעג איך: האָט יִשׂרָאל נישט פאַרשטאַנען? שׂוֹין
מֹשה [רבינו] זאָגט: איך וועל אייך רערצערענען מיט קִנאה אויף
אַן אוּמפאָלק, אוּן מיט אַן אוּמה אָן פאַרשטענדעניש וועל איך
אייך דערבּייזערן [דברים לב, כא]. אוּן ישַׁעיָה שטאַרקט זיך, אוּן
זאָגט: איך בּין געפוּנען געוואָרן פוּן די, וואָס האָבּן מיך נישט
געזוּכט; אוּן איך האָבּ מיך אַנטפּלעקט צוּ די, וואָס האָבּן נישט
געפרעגט אויף מיר [ישעיה סה, א]. אָבּער אויף יִשׂרָאל זאָגט
ער: דעם גאַנצן יוֹם האָבּ איך אויסגעשפרייט מיינע הענט צוּ אַן
אוּמגעהאָרכזאַם אוּן ווידערשפּעניק עם [ישעיה סה, ב].

יא איך זאָג דעריבּער: האָט ה' פאַרוואָרפן זיין עם? חס ושלום!
מחמת איך בּין אויך אַ ישׂראֵלי, פוּן אַבראָהמס זֶרַע, פוּן דעם
שֵׁבֶט בִּנְיָמין. ה' האָט נישט פאַרוואָרפן זיין עם, וואָס ער האָט
געקענט פוּן פריער. צי ווייסט איר נישט, וואָס דער פָּסוק זאָגט
ווען אֵלִיָהוּ? וויאַזוי ער טַעֲנֶה מיט ה' קעגן ישׂרָאלן:
ה', זיי האָבּן געהַרגעט דיינע נבִיאים, זיי האָבּן צעשטערט דיינע
מִזבּחות, אוּן איך בּין געבליבּן אַליין, אוּן זיי באַגערן מיין נֶפֶשׁ
[מלכים א' יט, י-יד]. אָבּער וואָס זאָגט צוּ אים דער ענטפער פוּן

ה׳: איך האָב מיר איבערגעלאָזט זיבן טויזנט מענטשן, וואָס
האָבן נישט געקניט צו בַּעַלן [מלכים א׳ יט, יח]. פונקט אַזוי איז
אויך איצט פאַראַן אַן איבערבליַבונג לויט דער בחירה פון חֶסֶד.
און אויב עס איז דורך חֶסֶד, איז עס נישט מער דורך [תְּלוּת]
בְּמעשי מיצוות; אַנדערש איז חֶסֶד נישט מער קיין חֶסֶד. וואָס
זשע דען? דאָס, וואָס יִשְׂרָאל זוכט, דאָס האָט ער נישט
דערגרייכט; נייערט די אויסדערוויילטע האָבן עס יאָ
דערגרייכט, און די איבעריקע זענען פאַרהאַרטעוועט
געוואָרן, ווי סע שטייט געשריבן: ה׳ האָט זיי געגעבן אַ גייסט
פון בַּאַטויבונג, אויגן, וואָס זאָלן נישט זען, און אויערן, וואָס
זאָלן נישט הערן, ביז אויף דעם היינטיקן יום [ישעיה כט,י;
דברים כט, ג]. און דָּוִד זאָגט: זאָל זייער טיש ווערן פאַר זיי אַ
פאַסטקע און אַ נעץ, און אַ שטרויכלשטיין, און אַ פאַרגעלטונג
פאַר זיי, זאָלן זייערע אויגן זיין פינצטער, אַז זיי זאָלן נישט זען,
און בייג שטענדיק אַראָפּ זייער רוקן. איך פרעג דעריבער: האָבן
זיי געטאָן שטרויכלען כּדי זיי זאָלן פאַלן? חס ושלום! נייערט
דורך זייער פאַלן איז די ישועה געקומען פאַר די אומות-הָעוֹלם,
כּדי זיי אייפעריק צו מאַכן. און אויב זייער פאַלן איז די עַשִׁירות
פון דער וועלט, און זייער הֶיזק די עַשִׁירות פון די
אומות-הָעוֹלם, אַ פּשיטא שוין זייער פּולקייט!
איך רעד טאַקע צו אייך, וואָס זענט פון די אומות-הָעוֹלם. בּכֵן,
אויף אַזוי ווייט ווי איך בין אַ שליַח פון די אומות-הָעוֹלם,
פאַרהערלעך איך מיין עוּבדא קוֹדֶשׁ, כּדי איך זאָל בכל-אופן
אויפוועקן צו אייפעריקייט די, וואָס זענען מיין פלייש, און
ראַטעווען אַ טייל פון זיי. מחמת אויב דאָס פאַרוואַרפן פון זיי
האָט געפירט צו דער איבערבעטונג פון דער וועלט, וואָס וועט
שוין זייער ווידער-אויפנעמונג זיין, אויב נישט חיים פון די
מתים? און אויב די תְּרוּמַת הָעִסָּה איז קוֹדֶשׁ, אַזוי איז אויך

דאָס טייג; אוּן אויבּ דער שׂרֵשׁ איז קדֵשׁ, אַזוי זענען אויך די
ענָפים. אוּן אויבּ טייל פוּן די ענָפים זענען אָפּגעבראָכן געוואָרן,
אוּן דוּ, וואָס ביסט אַ ווילדער אייֵלבערטבוים, ביסט
אַרייַנגעזעצט געוואָרן צווישן זיי, אוּן ביסט געוואָרן אַ
טיילנעמער מיט זיי פוּן דעם שׂרֵשׁ אוּן פוּן דער פעטקייט פוּן
דעם אייֵלבערטבוים, טאָ רים דיך נישט קעגן די ענָפים; אויבּ
אָבּער דוּ רימסט דיך, זיי וויסן, אַז נישט דוּ טראָגסט דעם שׂרֵשׁ,
נייערט דער שׂרֵשׁ טראָגט דיך. דוּ וועסט דעריבּער זאָגן ׃ ענָפים
זענען אָפּגעבראָכן געוואָרן, כּדי איך זאָל אַרייַנגעזעצט ווערן.
טוֹב; דורך זייער אומגלויבּן זענען זיי אָפּגעבראָכן געוואָרן, אוּן
דוּ שטייסט דורך דער אֱמוּנה. זיי נישט אַ גַּדלן, נייערט האָבּ
מוֹרא [זַעַם ה']. מחמת אויבּ ה' האָט נישט חָס די נאַטירלעכע
ענָפים, וועט ער אויך דיך נישט יָחוֹס. זע דעריבּער די גוּטסקייט
אוּן שטרענגקייט פוּן ה'׃ קעגן די, וואָס זענען געפאַלן,
שטרענגקייט, אָבּער קעגן דיר, ה'ס גוּטסקייט, אויבּ דוּ וועסט
בּלייבּן אין זיין גוּטסקייט; אויבּ נישט, וועסטוּ אויך אָפּגעשניטן
ווערן. אוּן אויך זיי, אויבּ זיי וועלן נישט בּלייבּן אין זייער
אומגלויבּן, וועלן אַרייַנגעזעצט ווערן; מחמת ה' איז בִּיכוֹלת זיי
ווידער אַמאָל אַרייַנצוּזעצן. מחמת אויבּ דוּ ביסט אָפּגעשניטן
געוואָרן פוּן אַן אייֵלבערטבוים, וואָס איז בּטֶבע ווילד, אוּן ביסט
אַרייַנגעזעצט געוואָרן קעגן דער נאַטוּר אין אַ גוּטן
אייֵלבערטבוים, אַ פּשִׁיטא שוֹין ווי וועלן די דאָזיקע, וואָס זענען
די נאַטירלעכע ענָפים, אַרייַנגעזעצט ווערן אין זייער אייגענעם
אייֵלבערטבוים? מחמת איך וויל נישט, אַחִים, פאַרהוילן פוּן
אייך דעם דאָזיקן סוֹד, כּדי איר זאָלט זיך נישט האַלטן פאַר
קיין חֲכָמים אין אייערע אייגענע אויגן, אַז אַ פאַרהאַרטוּנג איז
געקוּמען אויף אַ טייל פוּן יִשׂרָאל, בּיז די פוּלקייט פוּן די אוּמוֹת
וועט זיין אַיינגעזאַמלט; אוּן אַזוי וועט כָּל יִשׂרָאֵל נִיצול ווערן,

ווי סע שטייט געשריבן: סע וועט אַרויסקומען פון צִיּון דער גּוֹאֵל, וואָס וועט אָפּטאָן די פְּשָׁעים פון יַעֲקֹבן; אוּן דאָס וועט זיין מיין בְּרִית מיט זיי, ווען איך וועל אַוועקנעמען זייערע עבירות [תהלים יד,ז; ישעיה נט, כ-כא; ירמיה לא, לב-לג].

וואָס שַׁייך דער בְּשׂוֹרת הגאוּלָה, זענען זיי שׂוֹנאים פון אייַערטוועגן, אָבער וואָס שַׁייך דער בְּחִירה, זענען זיי באַליבט פונוועגן די אָבות. מחמת אויף די מַתָּנות אוּן דער באַרופונג פון ה' איז נישטאָ קיין חֲרָטה. מחמת אַזוֹיווי איר זענט אַמאָל געווען אומגעהאָרכזאַם צו ה', אָבער איצט האָט איר באַקומען דערבאַרעמדיקייט דורך זייער אומגעהאָרכזאַמקייט, פונקט אַזוי זענען אויך די דאָזיקע איצט אומגעהאָרכזאַם, כּדי דורך דער דערבאַרעמזיקייט, וואָס איז אייך געווּיזן געוואָרן, זאָלן זיי איצט אויך באַקומען דערבאַרעמונג. מחמת ה' האָט אַלעמען איינגעשלאָסן אין אומגעהאָרכזאַמקייט, כּדי ער זאָל זיך דערבאַרעמען איבער אַלע. אָ, די טיפקייט פון דער עַשִׁירות, אוּן חָסמה, אוּן וויסן פון ה'! ווי אומדערפאָרשטבאַר זענען זיינע מִשׁפָּטים, אוּן זיינע וועגן, נישט אויסצוגעפינען! מחמת ווער האָט פאַרשטאַנען דעם רוּחַ-ה' ? אָדער ווער איז געווען זיין בַּעל-יוֹעץ? אָדער ווער האָט אים עפּעס פריער געגעבן, אוּן עס זאָל אים צוריק פאַרגאָלטן ווערן? מחמת פון אים, אוּן דורך אים, אוּן פאַר אים איז אַלצדינג. פאַר אים איז דער כָּבוד לְעוֹלָמִים! אָמֵן.

יב איך בּעט אייך דעריבּער, אַחִים במשיח, דורך דעם רַחמנוּת פון ה', צו אָנבאָטן גוּפְכֶם אַ קָרבּן ה', קָדוֹש, באַווילּיקט צו ה', וואָס איז אייער גייסטיקע עַבוֹדה. אוּן זייט נישט געגליכן צו דער עוֹלם הַזֶּה, נייערט ווערט איבערגעאַנדערשט דורך דער באַנייאוּנג פון אייער געמיט, כּדי איר זאָלט פרואוון וואָס עס איז דער גוּטער, אוּן באַווילּיקטער, אוּן שלֵימוּתדיקער רָצון ה'.

מחמת דורך דעם חֶסֶד, וואָס איז מיר געגעבן געוואָרן, זאָג איך צו יעדן איינעם צווישן אייך, נישט צו טראַכטן פון זיך אַ סַך מער, ווי ער באַדאַרף צו טראַכטן, נייערט צו טראַכטן אײַנגעהאַלטן, לויט ווי ה' האָט צוגעטיילט יעדן איינעם אַ מאָס פון אֱמונה. מחמת פונקט ווי מיר האָבן אַ סַך אֵברים אין איין גוף, און אַלע אֵברים האָבן נישט די זעלבע עובדא, אַזוי זענען מיר וואָס זענען אַ סַך, איין גוף אין רַבי מלך המָשיחַ, און באַזונדערע אֵברים איינער פון דעם אַנדערן. און ווייל מיר האָבן מַתָּנות, פאַרשידן לויט דעם חֶסֶד, וואָס איז אונדז געגעבן געוואָרן: אויב נבואה, לאָמיר נבִיאות זאָגן לויט דעם חֶלֶק פון אונדזער אֱמונה; אויב עבוֹדת קֹדֶש, לאָמיר זיך איבערגעבן צו אונדזער עבוֹדת קֹדֶש; דער, וואָס איז מוֹרֶה, צו זיין לערנונג; דער, וואָס איז אַ מוכיח, צו זיין מוסר; דער, וואָס איז מנַדב, לאַז ער עס טאָן בְּתוֹם לֵב; דער מנהיג, מיט פלייסיקייט; דער גומל-חסד מיט שִׂמְחָה. לאָז זיין אַהֲבַה אָן צביעות, האָט פיינט דאָס, וואָס איז שלעכט, און באַהעפט זיך אָן דעם, וואָס איז טוֹב. האָט ליב איינער דעם אַנדערן מיט בּרידערלעכער אַהֲבַה, אין כּבוד האַלט פאַר בילכער איינער דעם אַנדערן; אין פלייסיקייט, נישט פויל, גלִיאיק אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶש, דינענדיק ה'; זייט פריילעך אין תִּקְוָה; געדולדיק אין אַ צָרה; האַלט כּסֵדר אין מִתפַּלֵל זיין. זייט מנַדב פאַר די באַדערפענישן פון די קדוֹשִׁים, און איבערגעגעבן צו הַכנָסַת-אוֹרחים. בענטשט די, וואָס רוֹדֶפן אייך; בענטשט, און שעלט נישט. פרייט אייך מיט די, וואָס פרייען זיך, ווייַנט מיט די, וואָס ווייַנען. לעבט אין אַחדות איינער מיט דעם אַנדערן; טראַכט נישט פון הויכע זאַכן, נייערט לאָזט אייך אַראָפּ צו דעם, וואָס איז שָׁפל. האַלט אייך נישט פאַר חֲכָמים אין אייערע אייגענע אויגן. פאַרגעלט קיינעם נישט רַע פאַר רַע, נייערט

שׂימוּ לב אויף דעם, וואָס איז בכָּבוּדיק אין די אויגן פּון כל בני אדם. אויב עס איז מעגלעך, אוּן אויף וויפל איר זענט בִּיכוֹלת, לעבּט בשָׁלום מיט כל בני אדם. זייט אייך נישט נוֹקם, געליבּטע, נייערט מאַכט פּלאַץ פאַר דעם זַעם ה'; מחמת סע שטייט געשריבּן: נקָמה געהערט מיר, איך וועל פאַרגעלטן, זאָגט ה' [דברים לב, גה]. אויב אָבּער דיין שׂוֹנא איז הונגעריק, הַאֲכִילֵהוּ לֶחֶם; אויב ער איז דאָרשטיק, גיב אים צוּ טרינקען; מחמת מיט דעם טאָן אַזוי, וועסטוּ אָנהויפן פייעריקע קרילן אויף זיין קאָפּ [משלי כה, כא-כג]. לאָז דיך נישט גוֹבר זיין פּון דעם רַע, נייערט זיי גוֹבר דאָס רַע מיט גוּטן.

יג זאָל יעדע נשָׁמה זיין אוּנטערטעניק צוּ דער העכער

אויטאָריטעט. מחמת עס איז נישטאָ קיין אויטאָריטעט, אַחוּץ פּון ה'; אוּן וואוּ זי איז פאַראַן, איז זי בּאַשטימט פּון ה'. בּכֵּן, דער, וואָס שטעלט זיך קעגן דער אויטאָריטעט, ווידערשפּעניקט דעם בּאַפעל פּון ה'; אוּן די, וואָס ווידערשפּעניקן, וועלן בּרענגען אויף זיך שטראָף. מחמת הערשערס זענען נישט קיין פַּחד פאַר די מַעשׂים טובים, נייערט פאַר די רַע. אוּן ווילסטוּ נישט מוֹרא האָבּן פאַר דער איטאָריטעט? טוּ דאָס, וואָס איז טוֹב, אוּן דוּ וועסט קריגן אַ שבַּח פּון איר; מחמת זי איז דיר אַ בּאַדינערין פּון ה' צוּם גוּטן. נאָר אויב דוּ טוּסט דאָס, וואָס איז שלעכט, זאָלסטוּ מוֹרא האָבּן, מחמת זי טראָגט נישט אוּמזיסט די חֶרֶב. מחמת זי איז אַ בּאַדינערין פּון ה', וואָס טוּט זיך נוֹקם זיין מיט צאָרן אָן דעם, וואָס טוּט רַע. איבּערדעם מוּז מען אוּנטערטעניק זיין, נישט נאָר פּונוועגן דעם צאָרן אַליין, נייערט אויך פּונוועגן דעם געוויסן. מחמת צוליבּ דעם צאָלט איר אויך מַס; מחמת זיי זענען בּאַדינערס פּון ה', אוּן גיבּן זיך כּסֵדר אָפּ מיט דעם דאָזיקן

ענין. דעריבּער גיט יעדעמען, וואָס איר זענט שולדיק ׀ מַס, צוּ וועמען מַס; צאָל, צוּ וועמען צאָל מוֹרא, צוּ וועמען מוֹרא; כָּבוד, צוּ וועמען כָּבוד. זייט קיינעם גאָרנישט שולדיק, אַחוץ ליבּ צוּ האָבּן איינער דעם אַנדערן; מחמת דער, וואָס האָט ליבּ זיין חַבר, האָט מקַיים געווען די תּוֹרה. מחמת דוּ זאָלסט נישט מזַנה זיין, דוּ זאָלסט נישט טייטן, דוּ זאָלסט נישט גַנבענען, דוּ זאָלסט נישט גלוּסטן [שמות כ, יג-יד; דברים ה, יז-יח], אוּן אַלע אַנדערער מִצוות, זענען צוּזאַמענגענוּמען אין דעם דאָזיקן דָּבָר, דהיַינו ׀ דוּ זאָלסט ליבּ האָבּן דיין חַבר ווי דיך אַליין [ויקרא יט, יח]. אַהֲבָה טוּט נישט קיין שוּם רַע דעם חַבר; אַהֲבָה איז דעריבּער דער קִיום פוּן דער תּוֹרה. אוּן דאָס טוּט, ווייל איר ווייסט די שָׁעה, אַז עס איז שוֹין צייט אויפצוּאַוואַכן פוּן שלאָף; מחמת איצט איז די ישוּעה נעענטער צוּ אוּנדז, ווי ווען מיר האָבּן לכַתּחִילה געגלויבּט. די לַיְלָה איז ווייט פאַרגאַנגען, אוּן דער יוֹם האָט גענעענט. לאָמיר דעריבּער אָפּטאָן די מַעשׂים פוּן חֹשֶׁךְ, אוּן לאָמיר אָנטאָן די כְּלֵי-זַיִן פוּן אוֹר. לאָמיר גיין אָנשטענדיק ווי בּייטאָג, נישט אין פרעסן אוּן שִׁיכּרות, נישט אין צעלאָזנקייט אוּן זנוּת, נישט אין מַחלוֹקת אוּן קִנאה. נייערט טוּט אייך אָן דעם רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע אֲדוֹנֵינוּ, אוּן דַאגֶהט נישט פאַר דעם פלייש, ממַלא צוּ זיין זיינע תּאַוות.

יד נעמט אויף דעם, וואָס איז שוואַך אין דער אֱמוּנה, אָבּער נישט כּדי צוּ פירן וויכּוחים איבּער חִילוּקי-דֵעות. איינער גלויבּט, אַז ער מעג עסן אַלצדינג; אָבּער דער, וואָס איז שוואָך, טוּט בּלויז עסן גרינוואַרג. זאָל דער, וואָס עסט, נישט מבַטל זיין דעם, וואָס עסט נישט; אוּן זאָל דער, וואָס עסט נישט, נישט מִשפּטן דעם, וואָס עסט; מחמת ה' האָט אים אויפגענוּמען. ווער ביסטוּ, וואָס מִשפּטסט דעם עֶבֶד פוּן אַן אַנדערן? פאַר ער שטייט אָדער פאַלט פאַר זיין אייגענעם האַר!

אוּן ער וועט בּלייבּן שטיין; מחמת ה' איז בִּיכוֹלת אים אויפצוּשטעלן. איינער שאַצט איין יוֹם העכער פּוּן דעם אַנדערן; אַן אַנדערער שאַצט יעדן יוֹם גלייך. זאָל יעדער איינער זיין זיכער אין זיין אייגענער דֵעה. דער, וואָס האַלט [אַ געוויסן] יוֹם, האַלט ער אים פאַר ה'; אוּן דער, וואָס עסט, עסט פאַר ה', וואָרום ער געזאָגט בָּרוּךְ ה' דערפאַר, אוּן דער, וואָס עסט נישט, עסט נישט פאַר הָאָדוֹן; אוּן גיט ה' אַ לויבּ. מחמת קיינער פּוּן אוּנדז לעבּט נישט פאַר זיך אַליין, אוּן קיינער שטאַרבּט נישט פאַר זיך אַליין. מחמת סיי מיר לעבּן, לעבּן מיר צום הָאָדוֹן, אוּן וועז מיר שטאַרבּן, שטאַרבּן מיר צום ה'׃ בִּכֵן, צי מיר לעבּן צי מיר שטאַרבּן, זענען מיר דעם הארס. מחמת צוּליבּ דעם איז רבי מֶלך המָשיחַ געשטאָרבּן אוּן לעבּעדיק געוואָרן, כּדי ער זאָל זיין האַר, סיי איבּער טויטע אוּן סיי איבּער לעבּעדיקע. אָבּער דוּ, פאַרוואָס משפּטסטוּ דיין אָח במשיח? אָדער דוּ, פאַרוואָס בּיסטוּ מבַטל דיין אָח במשיח? מחמת מיר וועלן אַלע שטיין פאַר דעם כִּסֵא-המִשפּט פּוּן ה'; מחמת סע שטייט געשריבּן ׃ אזוי וואר ווי איך לעב, זאָגט ה' אלוקים, צוּ מיר וועט זיך בּייגן יעדע קני, אוּן יעדע צונג וועט לויבּן ה' [ישעיה מה, כג]. אָט אַזוי וועט יעדער איינער פּוּן אוּנדז אָפּגעבּן פּוּן זיך חֶשבּון פאַר ה'. לאָמיר דעריבּער מער נישט מִשפּטן איינער דעם אַנדערן, נייערט מִשפּט ליבּערשט דאָס, אַז קיינער זאָל נישט לייגן קיין מִיכשול אין זיין בּרוּדערס דֶּרֶךְ, אָדער אים מאַכן פאלן. איך ווייס, אוּן בּין זיכער אין הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] יהושע/ישוע, אַז קיין זאַך איז נישט טָמא פּוּן זיך אַליין; אַחוּץ פאַר דעם, וואָס האַלט עס פאַר טָמא, פאַר דעם איז עס טָמא. מחמת אויבּ פּוּנוועגן אֹכֶל איז זיך דיין אָח מצַער מיט עָגמַת נֶפֶשׁ, גייסטוּ נישט מער אין אַהֲבָה. בּרענג נישט אוּם מיט דיין אֹכֶל דעם, פאַר וועמען רבי מֶלך המָשיחַ איז נִפְטָר. זאָל נישט דעריבּער פּוּנוועגן אייער

גוטס רַע געראדט ווערן מחמת דאָס מַלכות פון ה' מיינט נישט עסן אוּן טרינקען, נייערט צֶדֶק, אוּן שָׁלום, אוּן שִׂמְחָה אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. מחמת דער, וואָס דינט מיט דעם רבי מֶלֶך המָשיחַ, ווערט וואוילגעפעלן פאַר ה', אוּן באַוויליקט ביי מענטשן. איבערדעם לאָמיר נאָכגיין נאָך זאַכן, וואָס דינען פאַר שָׁלום, אוּן זאַכן מיט וועלכע מיר קענען אויפבויען איינער דעם אַנדערן. מאַך נישט חָרוב דאָס ווערק פון ה' פונוועגן אֹכֶל, אַלצדינג איז טָהוֹר, דאָך איז עס שלעכט פאַר יענעם מענטשן, וואָס עסט מיט ערגערניש. עס איז טוֹב, נישט צו עסן קיין פלייש, נישט צו טרינקען קיין ווײַן, אויך נישט צו טאָן עפּעס, דורך וואָס דיין אָח שטרויכלט. די אֱמונה, וואָס דו האָסט, זאָלסטו האָבן צווישן דיר אוּן ה'. אַשְׁרֵי איז דעם, וואָס מִשפּט זיך נישט אַליין אין דעם, וואָס ער טוט באַוויליקן. אָבער דער, וואָס איז מסופֿק, איז פאַרמִשפּט, אויב ער עסט, וואַרים ער טוט עס נישט פון אֱמונה; אוּן וואָס עס איז נישט פון אֱמונה, איז אַ זינד.

טו מיר, וואָס זענען שטאַרק, דאַרפן טראָגן די שלאַפקייטן פון די שוואַכע, אוּן נישט צו וואוילגעפעלן ווערן זיך אַליין. זאָל יעדער איינער פון אוּנדז פאַרשאַפן הַנָאה זיין חַבר פאַר זיין אַשְׁרֵי, אוּן פאַר זיין פאַרבעסערונג. מחמת רֶבִּי מלך המָשיחַ איז זיך אַליין אויך נישט וואוילגעפעלן געווען, נייערט, ווי סע שטייט געשריבן : די חַרפות פון די, וואָס האָבן דיך געלעסטערט, זענען געפאַלן אויף מיר [תהלים סט, י]. מחמת אַלצדינג, וואָס איז פריער געשריבן געווארן, איז געשריבן געווארן פאַר אוּנדזער באַלערנונג, כּדי דורך געדולד, אוּן נֶחָמָה פון די כְּתָבֵי-הַקוֹדֶשׁ זאָלן מיר האָבן האָפנונג. אוּן דער אלוקים פון געדולד אוּן פון נֶחָמָה זאָל אייך באַוויליקן צו זיין פון דער זעלבער דֵעה איינער צום אַנדערן, לויט רֶבִּי מלך המָשיחַ

יהושע/ישוע; כדי איר זאָלט מיט איין לֵב און מיט איין מויל
אָפּגעבן כָּבוד דעם אלוקים און אָב פון אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ
יהושע/ישוע. איבערדעם, זייט מקַבּל איינער דעם אַנדערן, אַזוי
ווי רֶבִּי מלך המָשיחַ האָט אייך מקַבּל געווען, פאַר דעם כָּבוד פון
ה'. מחמת איך זאָג, אַז רֶבִּי מלך המָשיחַ איז געמאַכט געוואָרן
אַ מְשָׁרֵת פון די געמַלטע פונועגן דעם אֱמת פון ה', כדי ער זאָל
מקַיים זיין די הַבטָחות צו די אָבות, און כדי די אומות-העולם
זאָלן אויך אָפּגעבן כָּבוד צו ה' פאַר זיין דערבאַרעמדיקייט, ווי
סע שטייט געשריבן ׃
דעריבער וועל איך דיך לויבן צווישן די אומות, און זינגען צו דיין
נאָמען [תהלים יח, נ]. און ווידער ווערט געזאָגט׃
פרייט אייך, איר אומות, מיט זיין עם [דברים לב, מג]. און
ווידער ׃ לויבט ה', אַלע אומות, גיט אַ שבַח צו אים, אַלע אומות
[תהלים קיז, א]. און ווידער זאָגט ישַעיָה ׃
און עס וועט זיין דער שׁוֹרֶשׁ פון יִשַׁי, און דער, וואָס שטייט
אויף צו הערשן איבער די פעלקער; צו אים וועלן די אומות
האָפן [ישעיה יא, י]. און דער אלוקים פון תִּקְוָה זאָל אייך
אָנפילן מיט יעדער שִׂמְחָה און שָׁלום דורך אייער אֱמונה, כדי
איר זאָלט געדיַען אין תִּקְוָה, דורך דער גבורה פון דעם רוּחַ
הַקוֹדֶשׁ. איך אַליין בין זיכער אין אייך, מיינע ברידער, אַז איר
זענט פול מיט גוטסקייט, אָנגעפילט מיט יעדן וויסן, און פעאיק
איינער דעם אַנדערן מַזהיר צו זיין. איך האָב אייך אָבער
טיילוויַז געשריבן אַ סַך פרייער, כדי אייך ווידער צו דערמאָנען,
דורך דעם חֶסֶד, וואָס איז מיר געגעבן געוואָרן פון ה', אַז איך
זאָל זיין אַ מְשָׁרֵת פון רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע פאַר די
אומות-הַעוֹלָם, און צו דינען אין דער הייליקער עבוֹדת קֹדֶשׁ פון
דער בשׂורת הגאולָה פון ה', כדי דער קָרבָּן פון די אומות-הָעולם
זאָל ווערן באַווילליקט און געהיילליקט דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ.

איך האָבּ דעריבּער מיין רוּם אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע אין זאַכן וואָס זענען שַייך ה'. מחמת איך וועל מיך נישט דערוועגן צוּ רעדן פּוּן עפּעס, סיידן פּוּן דעם, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט געטאָן דוּרך מיר, דוּרך דָּבָר אוּן טוּאוּנג, פּוּנוועגן דער געהאָרכזאַמקייט פּוּן די אוּמות-הָעוֹלם, אין דער גבורה פּוּן נְסים וְנִפלאות, אין דער גבורה פּוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶש, אַזוי, אַז פּוּן ירוּשָלַיִם, אוּן רוּנד אַרוּם ביז צוּ אילירְיע, האָבּ איך אינגאַנצן אָנגעזאָגט די בּשׂוֹרת הגאוּלָה פּוּן רבי מֶלך המָשיחַ; כֵּן, איך האָבּ מיר געמאַכט פּאַר מיין ציל אָנצוּזאָגן די בּשׂוֹרת הגאוּלָה נישט דאָרטן, וואוּ רבי מֶלך המָשיחַ איז שוֹין אָנגערוּפן געוואָרן, כּדי איך זאָל נישט בּוּיען אויף אַן אַנדערן מענטשנס יסוֹד, נייערט, ווי סע שטייט געשריבּן:

וואָס זיי איז נישט דערציילט געוואָרן, וועלן זיי זען, אוּן וואָס זיי האָבּן נישט געהערט, וועלן זיי פּאַרשטיין [ישעיה נב, טו].

איבּערדעם בּין איך אויך געהינדערט געוואָרן אַזוּיפיל מאָל פּוּן קוּמען צוּ אייך. אָבּער איצט, ווייל איך האָבּ נישט מער קיין אָרט אין די דאָזיקע מקוֹמות, אוּן ווייל איך האָבּ שוֹין כַּמה יאָרן געבּענקט צוּ קוּמען צוּ אייך, האָף איך אייך צוּ זען בּעת מיין נסִיעה קיין שפּאַניע, אוּן געבּראַכט צוּ ווערן דוּרך אייך אויף מיין דֶּרֶךְ אַהינצוּ, אַזוי ווי איך וועל מיך קוֹדם האָבּן אַבּיסל געזעטיקט מיט אייער חַברוּתא. איצט אָבּער גיי איך קיין ירוּשָלַיִם, צוּ דינען די קדוֹשִים. מחמת עס איז געווען דער גוּטער רָצון פּוּן מָקֵדוֹנְיָה אוּן אָכָיָה צוּ מאַכן אַ נָדָבה פּאַר די עֲנִיִים צווישן די קדוֹשִים אין ירוּשָלַיִם. כֵּן, דאָס איז געווען זייער גוּטער רָצון, אוּן זייערע בַּעלי-חוֹבות זענען זיי. מחמת אויבּ די אוּמות-הָעוֹלם זענען געוואָרן שוּתּפים פּוּן זייערע גייַסטיקע זאַכן, אַזוי זענען זיי מחוּיב זיי צוּ בּאַדינען אין גַשמִיוּתדיקע זאַכן. דעריבּער, בּעת איך וועל דאָס האבּן

פאַרענדיקט, אוּן פאַרחַתמעט פאַר זיי די דאָזיקע פּרוכט, אַזוי וועל איך דוּרך אייך גיין קיין שפּאַניע. אוּן איך ווייס, אַז ווען איך וועל קומען צוּ אייך, וועל איך קומען אין דער פוּלקייט פוּן דער בּרכת המָשיחַ. אוּן איצט בּעט איך אייך, אחים, דוּרך אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אוּן דוּרך דער אַהֲבָה פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אַז איר זאָלט זיך שטאַרקן אינאיינעם מיט מיר אין אייערע תּפִילות צוּ ה' פאַר מיַינעטוועגן, אַז איך זאָל נִיצול ווערן פוּן די, וואָס זענען ווידערשפּעניק אין יהוּדה, אוּן אַז מיין באַדינונג פאַר ירוּשָׁלַיִם זאָל זיין אָנגענומען בּיי די קדוֹשִׁים, כּדי איך זאָל קענען קומען צוּ אייך אין פריידן דוּרך דעם רָצון ה', אוּן מיך מיט אייך דערקוויקן. אוּן דער אלוקים פוּן שלום זאָל זיין מיט אייך אַלע. אָמֵן.

טז איך שטעל אייך פאָר אֲחוֹתֵנוּ פֶּבִּי, וואָס איז אַ שַׁמָּשִׁית

הַקְהִילָה אין קֶנְכְּרֵאָה, אַז איר זאָלט זי מקַבּל זיין אין הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ], ווי סע פאַסט זיך פאַר קדוֹשִׁים, אוּן אַז איר זאָלט איר העלפן אין וואָס נאָר זי וועט זיך בּאַנייטיקן אין אייך; מחמת זי אַליין איז געווען אַ העלפערין פוּן אַ סַך, אוּן אויך פוּן מיר אַליין. דרשו בשלום צוּ פּריסקילה אוּן עקילַס, חברי לעבודה אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, זיי, וואָס האָבּן פאַר מיין לעבּן אַנידערגעלייגט זייערע אייגענע העלדזער, וועמען נישט נאָר איך אַליין בּין דאַנקבּאַר, נייערט אויך אַלע בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות פוּן די אוּמות-הָעוֹלם; אוּן דרשו בשלום די הברית החדשה קהִילה, וואָס איז אין זייער בֵּית. דרשו בשלום מיין באַליבּטן אֶפֶּינֶטוס, וואָס איז די ערשטע פּרוכט אין אַסְיָה פאַר רֶבּי מלך המָשיחַ. דרשו בשלום מִרְיָמען, וואָס האָט געשאָנקען אַ סַך מִי אויף אייך. דרשו בשלום אַנְדרוֹנִיקוֹס אוּן יוּנְיָה, מיינע קרוֹבים, אוּן מיינע מיט-געפאַנגענע, וואָס זענען פוּן חַשִׁיבות צווישן די שלִיחים, אוּן וואָס זענען אויך געווען פאַר מיר אין רֶבּי מלך

המָשיחַ. דרשו בשלום אַמפּליאַטוס, מיין בּאַליבּטן אין הָאָדוֹן. דרשו בשלום אורבָּנוס, אונדזער מיטאַרבּטעטער אין מָשיחַ, און אִיסטָכִיס, מיין בּאַליבּטן. דרשו בשלום אַפֶּליס, דעם בּאַווילקטן אין ֶרבּי מלך המָשיחַ. דרשו בשלום די, וואָס זענען פון דעם הויזגעזינד פון אַריסטוֹבּוּלוס. דרשו בשלום הוֹרוֹדיון, מיין קָרוב. דרשו בשלום די, פון דעם הויזגעזינד פון נַרְקִיסוֹס, וואָס זענען אין הָאָדוֹן. דרשו בשלום טריפינה און טריפוֹסה, וואָס מיען זיך אין הָאָדוֹן. דרשו בשלום פּרסיס, די טיַער, וואָס האָט זיך אַ סַך געמיט אין הָאָדוֹן. דרשו בשלום רופוֹס, דעם אויסדערווייַלטן אין דעם הָאָדוֹן, און זיין אֵם און מיינע. דרשו בשלום אַסינקריטוֹס, פלִיגוֹן הרמֵס, פּטרוֹבּס, הרמס, און די אחים במשיח, וואָס זענען מיט זיי. דרשו בשלום פילולוֹגוֹס און יוּלִיָה, נראס און זיין אָחוֹת, און אוֹלימפּס, און אַלע קדוֹשִים, וואָס זענען מיט זיי. דרשו בשלום איינער דעם אַנדערן מיט אַ נשיקה קדושה. אַלע בְּרִית חֲדָשָה קהִילות פון ֶרבּי מלך המָשיחַ גריסן אייך. און איך בּעת אייך, אַחִים במשיח, אַז איר זאָלט שׂימוּ לב געבּן אויף די, וואָס מאַכן מַחלוֹקות און סקאַנדאַלן, להֵיפוך צוּ דער לערנונג, וואָס איר האָט געלערנט, און קערט אייך אָפּ פון זיי. מחמת אַזעלכע מענטשן דינען נישט ֶרבּי מלך המָשיחַ, אֲדוֹנֵנוּ, נייערט זייער אייגענעם בויך, און דורך גלאַטע און שיינע רייד, פאַרפירן זיי דאָס לֵב פון די אומשׁוּלדיקע. מחמת אייער געהאָרכזאַמקייט איז באַקאַנט צוּ אַלעמען, און איך פריי מיך דעריבּער איבּער אייך; איך וואָלט אָבּער וועלן, אַז איר זאָלט זיין קלוג וואָס שַייך דעם גוטן, און תּמִימוּתדיק וואָס שַייך דעם שלעכטן. און דער אלוקים פון שָלום וועט אין גיכן צעטרעטן השָטן אונטער אייערע פיס. דער חֶסֶד פון אֲדוֹנֵנוּ ֶרבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע זאָל זיין מיט אייך. טִימוֹתִיאוֹס, מיין מיטאַרבּעטער: דרשו בשלום. און לוקיוס און

אויך יָסוֹן אוּן סוֹסיפּטרוֹס, מייַען קרוֹבים. איך, טרטיוֹס, וואָס שרייבּ דעם בּריוו, גריס אייך אין הָאָדוֹן. גָיוּס, וואָס איז מיין בַּעל-אַכסַניא, אוּן אויך פּוּן דער גאַנצער הברית החדשה קהִילה: דרשו בשלום. ארסטוס, דער שאַצמייַסטער פּוּן דער שטאָט, אוּן אונדזער אָח במשיח, קוֹרטוֹס, גריסן אייך. דער חֶסֶד פּוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע זאָל זיין מיט אייך אַלע. אָמֵן.

אוּן צוּ אים, וואָס איז בִּיכוֹלת אייך צוּ שטאַרקן לויט מיין בּשׂוֹרת הגאוּלָה אוּן דאָס דַרשענען פּוּן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, לויט דער הִתְגַּלוּת פּוּן דעם סוֹד, וואָס איז געווען פאַרבאָרגן פּוּן אייבּיקע צייטן, נאָר איז איצט אַנטפּלעקט געוואָרן, אוּן דוּרך די שריפטן פּוּן די נבִיאים איז ער געוואָרן באַקאַנט צוּ אַלע אוּמות, לויט דעם באַפעל פּוּן דעם אייבּיקן אלוקים פאַר געהאָרכזאַמקייט פּוּן אֱמוּנה - צוּ דעם אלוקים אחד והחכם זאָל זיין כָּבוד לעולמי עוֹלמים, דוּרך רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. אָמֵן.

קור"א

א פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל], באַרופן צוּ זיין אַ שלִיח פּוּן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, דוּרך דעם רָצון פּוּן ה', אוּן סוֹסתּניס, אָחִינוּ, צוּ דער הברית החדשה קהִילה פּוּן ה', וואָס איז אין קוֹרינתּוֹס, צוּ די, וואָס זענען קְדֻשׁוּ אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, באַרופן צוּ זיין קדוֹשִׁים, אינאיינעם מיט אַלע, וואָס רופן אָן דעם נאָמען פּוּן אֲדוֹנֵנוּ רבי מֶלך המָשיחַ יהושע/ישוע אין יעדן אָרט, סיי אֲדוֹנֵנוּ אוּן כַּאֲדוֹנָם. חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָׁלוֹם פּוּן ה' אָבִינוּ אוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. איך דאָנק מיין אלוקים תמיד פאַר אייך, פאַר דעם חֶסֶד פּוּן ה', וואָס איז אייך געגעבּן געוואָרן אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וויַיל

איר זענט אין אַלצדינג נִתעַשר געוואָרן אין אים, אין יעדן דָּבָר
און אין יעדן וויסן, אַזוֹיווי דאָס עֵדות פונוועגן דעם רבי מֶלך
המָשיחַ איז אין אייך בּאַפעסטיקט געוואָרן; אַזוי, אַז אייך
פעלט נישט אין קיין שוּם מַתָּנה, בּעת איר דָּבָר אויף דער
הִתְגַּלוּת פון אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס וועט
אייך אויך שטאַרקן ביז צום סוֹף, כּדי איר זאָלט זיין אומשולדיק
אין דעם יוֹם פון אֲדוֹנֵנוּ רבי מֶלך המָשיחַ יהושע/ישוע. ה' איז
געטרייַ, וואָס דורך אים זענט איר בּאַרופן געוואָרן צוּ דער
התקשרות פון זיין זון [דער זון פון דער אויבּערשטער] אֲדוֹנֵנוּ
רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. איך בּעט אייך, אחים במשיח,
דורך דעם נאָמען פון אֲדוֹנֵנוּ רבי מֶלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אַז
איר אַלע זאלט רעדן דאָס זעלבּע, און אַז עס זאָלן נישט זיין
צווישן אייך קיין מחלוקות, נייערט אַז איר זאָלט זיין אינגאַנצן
פון איין מחשבה און פון איין מיינונג. מחמת מע האָט מיר
מוֹדיע געווען דורך ד במשיח עם הויזגעזינד פון כְּלוֹאָה וועגן
אייך, אַז סע גייען אָן צווישן אייך מַחלוקות, מיינע אחים במשיח.
און איך מיין דאָס, וואָס יעדער איינער פון אייך זאָגט: איך
געהער צוּ פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל], און איך צוּ אַפּוֹלוֹסן, און איך צוּ
כֵּיפָאן, און איך צוּ משיחַ. איז רבי מֶלך המָשיחַ צעטיילט? איז
פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] אויפהענגע על-דער בּוֹים געוואָרן פון
אייַערטוועגן? אָדער זענט איר מקוה געטוֹבלט געוואָרן אין
דעם נאָמען פון פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל]? איך זאָגן בָּרוּך ה', וואָס
איך האָבּ קיינעם פון אייך נישט מקוה געטוֹבלט, אַחוץ קריספוס
און גָּיוֹס; כּדי קיינער זאָל נישט זאָגן, אַז איר זענט מקוה
געטוֹבלט געוואָרן אין מיין נאָמען. -- און איך האָבּ אויך מקוה
געטוֹבלט דאָס הויזגעזינד פון סְטֶפָּנַס; אויסערדעם, ווייס איך
נישט, צי איך האָבּ נאָך עמיצן אַנדערש מקוה געטוֹבלט --
מחמת רבי מֶלך המָשיחַ האָט מיך נישט געשיקט צוּ מקוה

טובלען, נייערט דרשענען די בשׂורת הגאולָה, נישט אין חָכמה פון ריידן, כּדי דער בּוים פון רבי מֶלך המָשיחַ זאָל נישט געמאַכט ווערן צוגישט. מחמת דאָס דָּבָר פון מָשיחַס בּוים איז פאַר די, וואָס ווערן פאַרלוירן, נאַרישקייט; פאַר אונדז אָבּער, וואָס ווערן נִיצול, איז עס די גבוּרה פון ה'. מחמת סע שטייט געשריבּן: איך ווועל צעשטערן די חָכמה פון די חַכָמים, און דעם פאַרשטאַנד פון די פאַרשטענדיקע ווועל איך בָּטל מאַכן [ישעיה כט, יד]. וואוּ איז דער חָכם? וואוּ איז דער סוֹפר? וואוּ איז דער בַּעל-וויכּוּחַ פון דער עוֹלם הַזֶּה? האָט אלוקים נישט נאַריש געמאַכט די חָכמה פון דער עולם הַזֶּה? מחמת אַזוֹיווי די עוֹלם הַזֶּה, דוּרך איר חָכמה, האָט נישט דערקענט אלוקים אוּן זיין חָכמה, איז עס ה' וואוילגעפעלן געוואָרן, דוּרך דער נאַרישקייט פון דַרשענען צוּ ראטעוועט די, וואָס גלויבּן. בּעת יִדן פאַרלאַנגען צייכנס, אוּן גריכן זוּכן חָכמה, טוּען מיר דרשענען רבי מֶלך המָשיחַ דעם אויפהענגען על-דער בּוים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ], פאַר יִדן אַ שטרויכלשטיין, אוּן פאַר אוּמוֹת נאַרישקייט; אָבּער פאַר די, וואָס זענען בּאַרופן, סיי יִדן אוּן סיי אוּמוֹת, איז רבי מֶלך המָשיחַ די גבוּרה פון ה', אוּן די חָכמה פון ה'. וואַרים די נאַרישקייט פון ה' איז קליגער פון מענטשן, אוּן די שוואַכקייט פון ה' איז שטאַרקער פון מענטשן.

מחמת בּאַטראַכט אייער בּאַרופונג, אחים במשיח, אַז נישט אַ סַך חַכָמים לויט דעם פלייש, נישט אַ סַך שטאַרקע, נישט אַ סַך איידעלע זענען בּאַרופן געוואָרן; נייערט ה' האָט אויסדערוויילט די נאַרישע זאַכן פון דער עולם הזה, כּדי מבַייש צוּ זיין די חַכָמים; אוּן ה' האָט אויסדערוויילט די שוואַכע זאַכן פון דער עולם הזה, כּדי מבַייש צוּ זיין די שטאַרקע; אוּן די שָפֶּלע זאַכן פון דער עוֹלם הזה, אוּן דאָס, וואָס איז

פאַראַכטיקט האָט ה' אויסדערווײלט, אוּן דאָס, וואָס ס'איז נישטאָ, כּדי ער זאָל בָּטל מאַכן די זאַכן, וואָס זענען פאַראַן, אַזוי, אַז קיין שום בָּשָׂר-ודם זאָל זיך נישט רימען פאַר ה'. איר אָבּער זענט דורך אים אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס איז פאַר אונדז פוּן ה' געמאַכט געוואָרן פאַר חָכמה, אוּן צֶדֶק, אוּן קדושה, אוּן גאולה, כּדי, ווי סע שטייט געשריבּן: דער, וואָס טוּט זיך רימען, זאָל זיך רימען אין ה' [ירמיה ט, כג].

ב אוּן בּעת איך בּין געקומען צוּ אייך, אחים במשיח, בּין איך נישט געקומען מיט מלִיצָהדיקע רייד, אָדער חָכמה, אייך אויסצורופן דאָס אֵדות פוּן ה'. מחמת איך האָבּ מיר פירגענומען נישט צוּ וויסן קיין שום זאָך צווישן אייך, אַחוּץ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע אוּן אַלס אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ]. אוּן איך בּין געווען בּיי אייך אין שוואַכקייט, אוּן אין מוֹרא, אוּן אין גָּדוֹל ציטערנישׂ; אוּן מיין רעדן אוּן מיין דַּרשענען זענען נישט געווען אין איבּערredנדיקע דבָּרים פוּן חָכמה, נייערט אין בּאַוויַזונג פוּן דעם רוּח הקדש אוּן גבורה, כּדי אייער אֱמוּנה זאָל נישט בּאַשטיין אין דער חָכמה פוּן בני אדם, נייערט אין דער גבורה פוּן ה'. מיר אָבּער רעדן חָכמה צווישן די, וואָס זענען דערוואַקסן, דאָך נישט אַ חָכמה פוּן דער עולם הזה, אויך נישט פוּן די הערשער פוּן דער עולם הזה, וואָס גיין פאַרלוירן. נייערט מיר רעדן ה'ס חָכמה בּסוֹד, די פאָרבּאָרגענע חָכמה, וואָס ה' האָט פאָרויסבּאַשטימט נאָך פוּן פאַרצייטן פאַר אונדזער כָּבוד-וועגן, וואָס קיינער פוּן די הערשער פוּן דער עולם הזה האָט נישט פאַרשטאַנען; מחמת וואָלטן זיי זי פאַרשטאַנען, וואָלטן זיי נישט געווען אויפהענגען על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] הָאָדוֹן פוּן כבוד.

נייערט, ווי סע שטייט געשריבן ׃ וואָס קיין אויג האָט נישט געזען, אוּן קיין אויער נישט געהערט, אוּן וואָס איז נישט אויפגעגאַנגען אין לבֿ פוּן דעם מעטשן, אָט דאָס האָט ה' אָנגעבּרייט פאַר די, וואָס האָבּן אים ליבּ [ישעיה סד, ג]. אָבּער צוּ אוּנדז האָט זיי ה' אַנטפּלעקט דוּרך דעם רוּחַ-חקודש. מחמת דער גייסט טוּט פאָרשטן אַלצדינג, אַפילו די טיפקייטן פוּן ה'. מחמת וועלכער מענטש ווייסט וואָס סע טוּט זיך אין דעם מענטשן, אַחוּץ דער גייסט פוּן דעם מענטשן, וואָס איז אין אים? אַזוי אויך ווייסט קיינער נישט וואָס סע איז אין ה', אַחוּץ דער רוח הקוש פוּן ה'. מיר אָבּער האָבּן מקַבּל געווען, נישט דעם גייסט פוּן דער עולם הזה, נייערט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פוּן ה', כּדי מיר זאָלן פאַרשטיין די מַתָּנות, וואָס זענען אוּנדז געשאָנקען געוואָרן פוּן ה'. אוּן מיר רעדן דערפוּן אין דבָרים, וואָס נישט מענטשלעכע חָכמה לערנט, נייערט אַזוֹיווי דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ לערנט זיי, בּעת מיר בּאַשיידן גייסטיקע זאַכן מיט גַיַסטיקע רייד. דער נאַטירלעכער מענטש איז נישט מקַבּל די מַתָּנות פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פוּן ה', מחמת זיי זענען פאַר אים נאַרישקייט, אוּן ער קען זיי נישט פאַרשטיין, וואַרים זיי ווערן געמִשפּט גייסטיק. אָבּער דער, וואָס איז גייסטיק, מִשפּט אַלצדינג, אוּן ער אַליין ווערט פוּן קיינעם נישט געמִשפּט. מחמת ווער האָט פאַרשטאַנען די מַחשָׁבה פוּן ה', אַז ער זאָל אים לערנען [ישעיה מ, יג]? מיר אָבּער האָבּן די מַחשָׁבה פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ.

ג אוּן איך, אחים במשיח, האָבּ נישט געקענט רעדן צוּ אייך ווי צוּ גַיַסטיקע, נייערט ווי צוּ ערדישע, ווי צוּ עוֹפעלעך אין רֶבּי מלך המָשיחַ. איך האָבּ אייך געגעבּן מיט חָלָבּ, נישט מיט קיין פעסטע אֹכֶל; מחמת איר זענט נאָך נישט מסוּגל געווען צוּ פאַרטראָגן עס, אוּן קענט עס אַפילו איצט אויך נישט, מחמת איר זענט נאָך ערדיש. מחמת כָּל-זמַן ס'איז פאַראַן צווישן אייך

קנאה אוּן מחלוקת, צי זענט איר נישט בִּלְתִּי-רוּחָנִיִּים, אוּן לעבט
איר נישט לויט דעם שטייגער פוּן בני אדם? מחמת בעת
איינער זאָגט: איך געהער פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל]; אוּן אַן אַנדערער:
איך געהער אַפּוֹלוֹסן; צי זענט איר נישט פָּשוּטע בני אדם?
וואָס איז דען אַפּוֹלוֹס? אוּן וואָס איז פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל]?
מְשָׁרֵת, דורך וועמען איר זענט געקומען צוּ דער אֱמוּנה, אוּן
יעדער ווי הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] האָט אים געגעבּן. איך האָבּ
געפלאַנצט, אַפּוֹלוֹס האָט בּאַוואַסערט, אָבּער ה' האָט געלאָזט
וואַקסן. אַזוי, אַז נישט דער, וואָס טוּט פלאַנצן, איז עפּעס, אויך
נישט דער, וואָס בּאַוואַסערט, נייערט ה', וואָס לאָזט עס
וואַקסן. אוּן דער, וואָס פלאַנצט, אוּן דער, וואָס בּאַוואַסערט,
זענען אייעס, אוּן יעדער וועט באַקומען זיין באַזוּנדערן שׂכַר
לויט זיין אייגענער אַרבּעט. מחמת מיר זענען ה'ס
מיטאַרבּעטער, ה'ס ווירטשאַפט, ה'ס בִּנין זענט איר.
לויט דעם חֶסֶד פוּן ה', וואָס איז מיר געגעבּן געוואָרן, האָבּ איך
געלייגט אַ יסוֹד ווי אַ קלוּגער בּוימײַנסטער, אוּן אַן אַנדערער
בּויט אויף אים. זאָל אָבּער יעדער שׂימוּ לב געבּן וויאַזוי ער בּויט
אויף אים. מחמת קיין אַנדערן יסוֹד קאָן קיינער נישט לייגן ווי
דער, וואָס איז געלייגט געוואָרן, אוּן וואָס איז רֶבּי מלך המָשיחַ
יהושע/ישוע. אָבּער אויבּ עמיצער בּויט אויף דעם דאָזיקן יסוֹד
זָהָב, זילבּער, טייערע שטיינער, עֵץ, חַיֵּי, שטרוי, אַזוי וועט יעדן
מענטשנס אַרבּעט אַנטפּלעקט ווערן; מחמת דער יוֹם וועט עס
קלאָר מאַכן, ווארים סע ווערט אַנטפּלעקט דוּרך אֵש, אוּן דאָס
אֵש אַליין וועט באַוויַזן די אַרבּעט פוּן יעדן מענטשנס ווערק,
פוּן וואָסער מִין עס איז. אויבּ עמיצנס ווערק, וואָס ער האָט
אויף דעם געבּויט, וועט פאַרבּלייבּן, וועט ער באַקומען אַ שׂכַר.
אויבּ עמיצנס ווערק וועט פאַרברענט ווערן, וועט ער ליידן
שאָדן, אָבּער ער אַליין וועט נִיצול ווערן, דאָך אַזוי ווי דוּרך אֵש.

צי ווייסט איר נישט, אַז איר זענט דער הֵיכַל פון ה', און אַז דער רוּחַ-ה' ווּוינט אין אייך? אויב עמיצער צעשטערט דעם היכל פון ה', דעם וועט ה' צעשטערן, מחמת דער היכל פון ה' איז קדֹוֶש, און אָט דער היכל זענט איר. לאָז זיך קיינער נישט נאַרן. אויב עמיצער צווישן אייך מיינט, אַז ער איז קלוג אין דער עוֹלם הַזֶּה, זאָל ער ווערן אַ נאַר, כּדי ער זאָל ווערן קלוג. מחמת די חָכמה פון דער עוֹלם הַזֶּה איז נאַרישקייט בּיי ה'. מחמת סע שטייט געשריבן: ער כאַפּט די חֲכָמים אין זייער ליסטיקייט [איוֹב ה, יג]. און ווידער: ג-ט ווייסט די מַחשָׁבות פון די חֲכָמים, אַז זיי זענען נישטיק [תהלים צד, יא]. דעריבער זאָל קיינער זיך נישט רימען בּבְּנֵי אָדָם. מחמת אַלצדינג איז אייַערס, צי דאָס איז פּאָולוס [ר' שָׁאוּל], אָדער אַפּוֹלוֹס, אָדער כֵּיפָא, אָדער די וועלט, אָדער חַיים, אָדער מָוֶת, אָדער דאָס, וואָס איז פאַראַן, אָדער דאָס, וואָס דאַרף קומען; אַלץ איז אייַערס, און איר זענט מָשִׁיחַס, און מָשִׁיחַ איז ה'ס.

ד זאָל אַ בן אדם אַזוי טראַכטן פונוועגן אונדז, ווי פון מְשָׁרְתֵי רֵבִּי מלך המָשיחַ, און מְנַהַל-מֶשֶׁק-בַּיִת פון די סוֹדות פון ה'. איבריקנס, פון מְנַהַל-מֶשֶׁק-בַּיִת ווערט געפאָדערט, אַז זיי זאָלן געפונען ווערן געטריי. פאַר מיר אָבער איז דאָס אַ קליניקייט, אַז איך זאָל געמִשפּט ווערן פון אייך, אָדער פון אַ מענטשנס מִשפּט. איך טו מיך אַפילו אַליין אויך נישט מִשפּטן. מחמת איך ווייס גאָרנישט קעגן מיר אַליין, דאָך בין איך מיט דעם נישט געראַכטפאַרטיקט; דער אָבער, וואָס מִשפּט מיך, איז הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ]. דעריבער מִשפּט גאָרנישט פאַר דער צייט, ביז הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] וועט קומען, וואָס וועט אויך בּרענגען צום אור די פאַרבאָרגענע זאַכן פון דער חֹשֶׁךְ, און אַנטפּלעקן די טראַכטענישן פון די לְבָבוֹת; און דעמאָלט וועט יעדער איינער באַקומען זיין לויב פון ה'. און דאָס, אחים במשיח, האָב איך

איבערגעטראָגן אויף מיר און אַפּוֹלוֹסן פּון אײַערטוועגן, אַז איר זאָלט אָפּלערנען פּון אונדז, נישט איבערצוטרעטן, וואָס סע שטייט געשריבן: כּדי קיינער פּון אייך זאָל זיך נישט אַנבּלאָזן איינער אַנטקעגן דעם אַנדערן. מחמת וואָר וּנטערשיידט זיך? און וואָס האָסטו, וואָס דו האָסט נישט באַקומען? און אויב דו האָסט עס באַקומען, פאַרוואָס רימסטו דיך, גלייך ווי דו וואָלסט עס נישט געווען באַקומען? שוין זענט איר זאַט געוואָרן? שוין זענט איר רייך געוואָרן? איר האָט דערגרייכט צו הערשאַפט אָן אונדז? הַלוואַי וואָלט איר געהערשט, כּדי מיר זאָלן אויך קענען הערשן מיט אייך! מחמת איך מיין, אַז ה' האָט אונדז, די שלִיחים, אַוועקגעשטעלט פאַר די מינדסטע פּון אַלע, ווי פאַרמְשפּטע צום מָוֶת; מחמת מיר זענען געמאַכט געוואָרן ווי אַ שפּיל פאַר דער עוֹלם הַזֶּה, פאַר מַלאָכים און בְּנֵי אָדָם. נאַראָנים זענען מיר פּון מָשִׁיחַס-וועגן, אָבּער איר זענט קלוג אין מָשִׁיחַן; מיר זענען שוואַך, אָבּער איר זענט שטאַרק; איר האָט כָּבוד, אָבּער מיר האָבּן אַ שם-רע. אָט ביז צו דער איצטיקער שָׁעה הונגערן מיר, און דאָרשטן, און זענען נאַקעט, און ווערן געשלאָגן, און זענען נַע-ונַד; און מיר מיִען זיך, און אַרבּעטן מיט אונדזערע אייגענע הענט. בּעת מיר ווערן באַלייִדיקט, בּענטשן מיר; בּעת גערוֹדָפט, דולדן מיר; בּעת באַשולדיקט, בּעטן מיר; מיר זענען געמאַכט געוואָרן, און זענען איצט, ווי דער אָפּפאַל פּון דער עולם הזה, דער אָפּשוים פּון אַלצדינג. נישט כּדי אייך צו פאַרשעמען, שרייב איך דאָס, נייערט אייך מַזהיר צו זיין ווי מיינע באליבּטע יְלָדים. מחמת הַגַם איר האָט צען טויזנט דערציערס אין ריבּי מלך המָשיחַ, האָט איר אָבּער נישט קיין סַך אבות; מחמת אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע האָבּ איך אייך געוואונען דורך דער בשׂורת הגאולָה. איך בּעט אייך דעריבּער, זייט מיינע

נאַכמאַכערס. טאַקע צוליב דער סיבה האָב איך געשיקט צו אייך טימוֹתיאוֹס, וואָס איז מיין באַליבט און געטרייַ ילד אין האָדון [אֲדוֹנֵנוּ], אַז ער זאָל אייך דערמאָנען אין מיינע דרָכים אין רבי מלך המָשיחַ, אַזוויוי איך לערן זיי אומעטום אין יעדער הברית החדשה קהילה. אָבער טייל זענען אָנגעבלאָזן, גלייך איך וואָלט נישט וועלן קומען צו אייך. איך וועל אָבער צו אייך בקָרוב קומען, אם ירצֶה ה', און איך וועל וויסן, נישט די רייד פון די, וואָס זענען אָנגעבלאָזן, נייערט זייער גבורה. מחמת דאָס מַלכות פון ה' באַשטייט נישט אין רייד, נייערט אין גבורה. וואָס ווילט איר? זאָל איך קומען צו אייך מיט אַ שטעקן, אָדער מיט אַהֲבַה און אַן עַניוֻתדיקן גייסט?

ה מע הערט אומעטום, אַז ס'איז פאַראַן זנות צווישן אייך, און אַזאַ זנות, ווי עס איז אַפילו נישטאָ צווישן די געצנדינער, אַז איינער זאָל האָבן אֵשֶׁת אָבִיו [ויקרא יח, ח]. און איר זענט אָנגעבלאָזן! האָט איר נישט געדאַרפט ליבער טרויערן, אַז דער, וואָס איז באַגאַנגען די דאָזיקע מַעשֹה, זאָל אָפּגעטאָן ווערן פון צווישן אייך? מחמת הַגַם איך בין נישט בִּי אייך אין גוף, בין איך אָבער אָנוועזנד אין גייסט, און האָב שוֹין געמִשפּט דעם, גלייך ווי איך וואָלט געווען אָנוועזנד, וואָס האָט אַזוינס געטאָן. בעת איר זענט פאַרזאַמלט אין דעם נאָמען פון אֲדוֹנֵנוּ יהושע/ישוע, און מיין גייסט איז צווישן אייך, מיט דער גבורה פון אֲדוֹנֵנוּ יהשע/ישוע, זאָלט איר אַזאַ איינעם איבערענטפערן צו הָשָטן פאַר דער פאַרדאַרבונג פון דעם פלייש, כדי דער גייסט זאָל ניצול ווערן אין דעם יוֹם פון הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] יהושע/ישוע. אייער רימען זיך איז נישט טוֹב, וויסט איר נישט, אַז אַביסל שְׂאוֹר מאַכט זויער דאָס גאַנצע טייג? ראַמט זשע אויס הַשְׂאוֹר הַיָשָן, כדי איר זאָלט זיין אַ ניי טייג, אַזוויוי איר זענט נישט געזויערט. מחמת רֶבִּי מלך המָשיחַ, אונדזער קָרבַּן-פֶּסַח, איז

געשאָכטן געוואָרן. לאָמיר דעריבּער האַלטן יום-טוֹב, נישט מיט הַשְׂאוֹר הַיָּשָׁן, אויך נישט מיט דעם שְׂאוֹר פוּן שלעכטסקייט אוּן רַע, נייערט מיט די מַצות פוּן תּם אוּן אֱמת. איך האָבּ אייך געשריבּן אין מיין בּריוו, נישט צוּ חַבּרן זיך מיט קיין נוֹאפים; בּכלַל נישט מיט די נוֹאפים פוּן דער עולם הזה, אָדער מיט די גייציקע אוּן גַזלָנים, אָדער מיט געצנדינער; מחמת דעמאָלט וואָלט איר געמוּזט אַרויסגיין פוּן דער וועלט. אָבּער איך האָבּ אייך גיכער געשריבּן, נישט צוּ חַבּרן זיך מיט עמיצן, וואָס ווערט אָנגערופן אַן אָח במשיח, אוּן וואָס איז אַ נוֹאף, אָדער גייציק, אָדער אַ געצנדינער, אָדער אַ לעסטערער, אָדער אַ שִׁיכּור, אָדער אַ גַזלן-- מיט אַזאַ איינעם זאָלט איר אַפילוּ נישט עסן. מחמת וואָס האָבּ איך צוּ טאָן מיט מִשפּטן די, וואָס זענען אין דריסן? זאָלט איר נישט מִשפּטן די, וואָס זענען דרינען? די דרויסנדיקע וועט ה' מִשפּטן. ראַמט אויס דעם רָשע פוּן צווישן אייך.

ו ווי דערוועגט זיך עמיצער פוּן אייך, בּעת ער האָט אַן עֵסק קעגן זיין חַבר, צוּ גיין מִשפּטן זיך פאַר רשָׁעים, אוּן נישט פאַר די קדוֹשִׁים? צי ווייסט איר נישט, אַז די קדוֹשִׁים וועלן מִשפּטן די עולם הזה? אוּן אויבּ די עולם הזה וועט געמִשפּט ווערן דוּרך אייך, זענט איר נישט רָאוּי צוּ מִשפּטן די מינדסטע זאַכן? צי ווייסט איר נישט, אַז מיר וועלן מִשפּטן מַלאָכים? אַ פּשִׁיטא שוֹין זאַכן, וואָס זענען שַׁייך דעם דאָזיקן לעבּן! בּכֵן, אויבּ איר דאָרפט מִשפּטן זאַכן אין שַׁיכות צוּ דעם לעבּן, זעצט איר אַוועק בני אדם צוּ מִשפּטן וואָס זענען פאַראַכטעט אין דער הברית החדשה קהִילה? איך זאָג דאָס צוּ אייער שאַנד. שוֹין-זשע, צי געפינט זיך נישט צווישן אייך איינער אַ חָכם, וואָס זאָל קאָנען אַנטשיידן צווישן זיינע אחים במשיח, נייערט אָח במשיח גייט זיך לאָדן מיט אָח במשיח, אוּן דערצוּ נאָך פאַר אומגלויבּיקע! עס איז שוֹין בּכלַל אַן עַוולה פוּן

אייך, וואָס איר פירט מִשפָּטים איינער מיטן אַנדערן. פאַרוואָס נישט ליבער זיין באַעוולטע? פאַרוואָס נישט ליבערשט זיין באַרויבטע? כֵּן, איר אַליין טוט אומרעכט, און באַרויבט, און דערצו נאָך אייערע אייגענע אחים במשיח. צי ווייסט איר נישט, אַז די רשָׁעים וועלן נישט יַרשענען דאָס מַלכות ה'? זיט נישט געטאַרט ׀ נישט קיין נוֹאפים, נישט קיין געצנדינער, נישט קיין אויסגעלאַסענע, נישט קיין בַּעלי-תַּאוות, אויך נישט די, וואָס ליגן מיט זכָרים, נישט קיין גַּנָבים, נישט קיין גייציקע, נישט קיין שִׁיכּוֹרים, נישט קיין לעסטערערס, נישט קיין גַזלָנים, וועלן יַרשענען דאָס מַלכות ה'. און אַזוינע זענען געווען טייל פון אייך; איר אָבער זענט געוואַשן געוואָרן, איר זענט געהייליקט געוואָרן, איר זענט גערעכטפאַרטיקט געוואָרן דורך דעם נאָמען פון הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] רֶבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, און דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶש פון אלוקינו. אַלצדינג איז מיר דערלויבט, דאָך נישט אַלצדינג איז נוצלעך. אַלצדינג איז מיר דערלויבט, דאָך וועל איך מיך נישט אונטערוואַרפן אונטער דער מאַכט פון עפעס. מַאכָלים פאַרן בויך, און דער בויך פאַר מַאכָלים--אוּן ה' וועט פאַרלענדן סיי דאָס, אוּן סיי די אַנדערע. דער גוף איז נישט פאַר זנות, נייערט פאַר הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ], אוּן הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] פאַר דעם גוף. אוּן ה' האָט אויפגעוועקט הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] תחית-המתים, אוּן אויך אונדז וועט ער אויפוועקן דורך זיין גבורה. צי ווייסט איר נישט, אַז אייערע גופים זענען אֵברים פון מָשיחַ? צי זאָל איך איצט נעמען די אֵברים פון מָשיחַ, אוּן זיי מאַכן פאַר אֵברים פון אַ זוֹנה? חס ושלום! אָדער צי ווייסט איר נישט, אַז דער, וואָס באַהעפט זיך מיט אַ זוֹנה, איז בָּשָׂר אֶחָד מיט איר? מחמת סע שטייט געשריבן ׀ וְהָיוּ שְׁנֵיהֶם לְבָשָׂר אֶחָד, ביידע וועלן ווערן איין בָּשָׂר [בראשית ב, כד]. אָבער דער, וואָס איז באַהעפט מיט הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ], איז איין גייסט מיט אים.

אַנטרינט זשע פּון זנוּת. יעדע זינד, וואָס אַ מענטש בּאַגייט, איז אויסער דעם גוף; דער אָבּער, וואָס איז מזַנה, זינדיקט קעגן זיין אייגענעם גוף. אָדער צי ווייסט איר נישט, אַז אייער גוף איז אַ הֵיכָל פּון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, וואָס איז אין אייך, וואָס איר האָט פּון ה'? אוּן איר זענט נישט אייערע אייגענע; מחמת איר זענט געקויפט געוואָרן מיט אַ פּריַיז. עַל-כֵּן, זאָלט איר אָפּגעבּן כָּבוד צוּ ה' אין אייער בָּשָׂר.

ז אוּן בּנוֹגֵע די זאַכן, וועגן וואָס איר האָט געשריבּן: "עס איז טוֹב פאַר אַ מאַן נישט צוּ בּאַרירן קיין אִשה". דאָך וואַרים פּון זנוּת-וועגן, זאָל יעדער מאַן האָבּן זיין אייגן אִשָׁה, אוּן זאָל יעדע אִשה האָבּן איר אייגענעם מאַן. זאָל דער מאַן אָפּגעבּן דעם אִשָׁה איר חוֹב; אוּן אַזוי אויך דאָס אִשָׁה דעם מאַן. דאָס אִשָׁה האָט נישט קיין רשוּת איבּער איר אייגענעם בָּשָׂר, נייערט דער מאַן; אוּן אַזוי האָט אויך דער מאַן נישט קיין רשוּת איבּער זיין אייגענעם בָּשָׂר, נייערט דאָס אִשָׁה. שיידט זיך נישט אָפ איינער פּון דעם אַנדערן, סיידן עס ווערט אָפּגערעדט אויף אַ צייט, כּדי איר זאָלט זיך קענען אָפּגעבּן מיט תּפִילה טאָן אוּן לְתַעֲנִית, אוּן זייט צוריק צוזאַמען, כּדי הָשָׂטן זאָל אייך נישט בּרענגען צוּ קיין נסָיון צוליב פּעלנדיק כּבוּש הַיֵּצֶר. אוּן דאָס זאָג איך בְּדֶרֶך רשוּת, אוּן נישט בְּדֶרֶך מצוה. דאָך הַלוואַי זאָלן אַלע מענטשן זיין אַזוֹיווי איך אַליין. אָבּער יעדער איינער האָט זיין אייגענע מַתָּנה פּון ה', איינער אויף דעם אוֹפן, אוּן אַן אַנדערער אויף יענעם. צוּ די אוּמפאַרהייראַטע, אוּן צוּ די אַלמָנות זאָג איך: עס איז טוֹב פאַר זיי, אויב זיי פאַרבּלייבּן אַזוֹיווי איך. אָבּער אויב זיי קענען זיך נישט צוריקהאַלטן, זאָלן זיי חַתוּנה האָבּן; מחמת עס איז בּעסער חַתוּנה צוּ האָבּן, אייַדער צוּ ברענען. צוּ די פאַרהייראַטע אָבּער געבּיט איך, כֵּן נישט איך, נייערט הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ], אַז דאָס אִשָׁה זאָל זיך נישט אָפּשיידן פּון איר מאַן --

טוט זי זיך אָבער אָפּשיידן, זאָל זי פאַרבליַבן אומפאַרהיראַט, אָדער זיך איבערבעטן מיט דעם מאַן -- אוּן אַז דער מאַן זאָל נישט פאַרלאָזן זיין אִשָׁה. צוּ די איבעריקע אָבער זאָג איך, נישט הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] ׃ אויבּ אַן אָח במשיח האָט אַן אומגלויביק אִשָׁה, אוּן זי איז מַסכּים צוּ וואוינען מיט אים, זאָל ער זי נישט פאַרלאָזן. אוּן דאָס אִשָׁה, וואָס האָט אַן אומגלויביקן מאַן, אוּן דער איז מַסכּים צוּ וואוינען מיט איר, זאָל זי איר מאַן נישט פאַרלאָזן. מחמת דער אומגלויביקער מאַן ווערט געהיילט דורך דעם אִשָׁה, אוּן דאָס אומגלויביקע אִשָׁה ווערט געהיילט דורך דעם אָח במשיח; אַז נישט, וואָלטן אייערע יְלָדים געווען טָמא, נאָר איצט זענען זיי קדוֹשִׁים. אויבּ אָבער דער אומגלויביקער וויל זיך אָפּשיידן, לאָז ער זיך אָפּשיידן; דער אָח, אָדער די אָחוֹת, איז נישט געבונדן אין אַזוינע פאַלן; אוּן ה' האָט אונדז באַרופן צוּ שָׁלום. מחמת וויאַזוי ווייסטו, אָ אִשה, צי דוּ ווועסט מַציל זיין דיין מאַן? אָדער וויאַזוי ווייסטו, אָ מאַן, צי דוּ ווועסט ראַטעוועט זיין דיין אִשָׁה? נייערט ווי הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] האָט צוגעטיילט יעדן מענטשן, ווי ה' האָט יעדן באַרופן, אַזוי זאָל ער לעבּן. אוּן אַזוי בּין איך מתַקן אין אַלע בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות. איז עמיצער באַרופן בּעת אַ געמַלטער, זאָל ער נישט ווערן אומגעמַלט. איז עמיצער באַרופן געוואָרן אין עָרלה, זאָל ער נישט געמַלט ווערן. מִילה איז גאָרנישט, אוּן עָרלה איז גאָרנישט, נייערט דאָס היטן פוּן די מִצוות פון ה'. לאָז יעדער פאַרבליַבן אין יענער באַרופונג, אין וועלכער ער איז באַרופן געוואָרן. בּיסטוּ באַרופן געוואָרן אַלס עֶבֶד, זאָל עס דיך נישט אַרן. אויבּ אָבער דוּ קענסט ווערן פריי, באַנוץ די געלעגנהייט. מחמת דער, וואָס איז באַרופן אין הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] אַלס אַן עֶבֶד, איז הָאָדונס באַפרייטער; אַזוי אויך דער, וואָס איז געווען פריי, בּעת ער איז באַרופן געוואָרן, איז רבי מֶלך המָשיחַס עֶבֶד. איר

זענט געקויפט געוואָרן מיט אַ פּריַז; ווערט נישט קיין עֶבֶד פּון קיין מענטשן. אחים במשיח, לאָז יעדער איינער, אין וואָס פאַר אַ מַצב ער איז באַרופן געוואָרן, פאַרבליַבן אין דעם מיט ה'. אוּן בּנוֹגֵע בּתּוּלוֹת, האָב איך נישט קיין מצוה פּוּן הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ]; איך גיב אָבּער מיין מיינונג ווי איינער, וואָס האָט געפּונען רחמָנוּת בּיי הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ], צוּ זיין באַגלויבּט. איך מיין דעריבּער, אַז פּונוועגן דער איצטיקער צָרה, איז עס טוֹב פאַר אַ מענטשן צוּ זיין ווי ער איז. בּיסטוּ צוּגעבּונדן צוּ אַן אִשָּׁה? זוּך נישט צוּ ווערן פריי. בּיסטוּ פריי פּון אַן אִשָּׁה? זוּך נישט קיין אִשָּׁה. האָסטוּ אָבּער חַתּוּנה געהאַט, האָסטוּ נישט געזינדיקט; אוּן אויבּ אַ בּתּוּלה האָט חַתּוּנה, האָט זי נישט געזינדיקט. אָבּער אַזוינע וועלן האָבּן צָרוֹת אין דעם פלייש; אוּן איך וואָלט אייך ווען פאַרשוינען. דאָס אָבּער זאָג איך, אחים במשיח, די צייט איז קוּרץ. אוּן פּוּן איצט-אָן זאָלן יענע, וואָס האָבּן נָשים, זיין גלייך ווי זיי וואָלטן זיי נישט געהאַט; אוּן יענע, וואָס ווייַנען, גלייך ווי זיי וואָלטן נישט געווויינט; אוּן יענע, וואָס פרייַען זיך, גלייך ווי זיי וואָלטן זיך נישט געפרייט; אוּן יענע, וואָס קויפן ,גלייך ווי זיי וואָלטן עס נישט פאַרמאָגט; אוּן יענע, וואָס האַבּן הַנָאה פּוּן דער עוֹלם הַזֶּה, גלייך ווי זיי וואָלטן זי נישט באַנוצט; מחמת די געשטאַלט פּוּן דער עוֹלם הַזֶּה פאַרגייט. איך וואַלט וועלן איר זאַלט זיין פריי פּוּן דאגות. דער, וואָס איז נישט פאַרהייראַט, זאָרגט פּונוועגן די זאַכן פּוּן הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ], וויאַזוי ער זאָל וואוילגעפעלן ווערן הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ]; דער אָבּער, וואָס איז פאַרהייראַט, זאָרגט פּונוועגן די זאַכן פּוּן דער עוֹלם הַזֶּה, וויאַזוי ער זאָל וואוילגעפעלן ווערן זיין אִשָּׁה, אוּן איז צעטיילט, אַזוי אויך די אִשה, וואָס איז נישט פאַרהייראַט, אוּן די בּתּוּלה, זאָרגט פּונוועגן די זאַכן פּוּן הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ], כּדי זי זאָל זיין קְדוֹשָׁה, סיי אין דעם גוּף אוּן סיי אין דעם גייסט; אָבּער די,

וואָס איז פאַרהייראַט, זאָרגט פונוועגן די זאַכן פון דער עולם הַזֶּה, וויאַזוי זי זאָל וואוילגעפעלן ווערן איר מאַן. אוּן דאָס זאָג איך פאַר אייער אייגענער טובה וועגן, אוּן נישט צוּ וואַרפן אַ נעץ איבּער אייך, נייערט איר זאַלט זיך פירן ווי געהעריק, אוּן כּדי איר זאָלט קענען דינען הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] אומגעשטערט. אויבּ עמיצער מיינט, אַז ער באַנעמט זיך נישט פּאַסיק קעגן זיין יונגפרוי, בּעת זי איז אַריבּער איר בּליִאונג-צייט, אוּן אויבּ סע באַדאַרף אַזוי צוּ זיין, זאָל ער טאָן וואָס ער ווילּ; ער זינדיקט נישט; לאָזן זיי התּונה האַבּן. דער אָבּער, וואָס איז פעסט אין זיין לבֵּ, אוּן האָט עס נישט נייטיק, נייערט האָט שלִיטה איבּער זיין אייגענעם ווילן, אוּן האָט באַשלאָסן אין זיין לבֵּ צוּ פאַרשוינען זיין אייגענע יונגפרוי, אַזוי טוּט ער רעכט. בּכֵּן, דער, וואָס מאַכט חַתונה זיין יונגפרוי, טוּט טוֹב; אוּן דער, וואָס מאַכט זי נישט חַתונה, וועט טאָן נאָך בּעסער. אַן אִשָּׁה איז געבּונדן צוּ איר מאַן כָּל-זמַן ער לעבּט; אויבּ אָבּער דער מאַן שטאַרבּט, איז זי פריי חַתונה צוּ האַבּן מיט וועמען זי ווילּ, נייערט נאָר אין הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ]. לויט מיין מיינונג, איז זי אָבּער גליקלעכער, אויבּ זי פאַרבּלייבּט אַזוֹיווי זי איז; אוּן איך מיין, אַז איך פאַרמאָג אויך רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פּוּן ה'.

ח אוּן בּנוֹגֵע די זאַכן, וואָס מען איז מַקריב צוּ אֱלִילִים ׃ מיר ווייסן, אַז "מיר אַלע האָבּן דַּעַת." וויסן בּלאָזט אויף, אָבּער אַהֲבָה בּויט אויף. אויבּ עמיצער מיינט, אַז ער פאַרשטייט עפּעס, פאַרשטייט ער נאָך נישט, ווי ער וואָלט באַדאַרפט פאַרשטיין. נאָר אויבּ עמיצער האָט אהבת ה', דער דאָזיקער ווערט דערקענט פּוּן אים. אוּן וואָס שַׁייך דעם עסן פּוּן זאַכן, וואָס מען איז מַקריב צוּ אֱלִילִים, ווייסן מיר, אַז אַן אֱלִיל איז גאָרנישט אין דער עולם הַזֶּה, אוּן אַז ס'איז נישטאָ קיין אלוקים, אַחוּץ אֶחָד. מחמת הַגַּם סע זענען פאַראַן אַזעלכע, וואָס ווערן

אָנגערופן "ג-טער," סיי אין שָׁמַיִם, סיי אויף דער, - ווי עס זענען פאַראַן "ג-טער" אַ סַך, אוּן "ה-רן" אַ סַך -- דאָך פאַר אונדז נאָר אֶחָד, אלוקים הָאָב, אָב אֶחָד לֶכְלָנוּ, פוּן וועמען עס איז אַלצדינג, אוּן מיר פאַר אים אוּן אָדוֹן אֶחָד, מָשיחַ יהושע/ישוע, דורך וועמען סע זענען אַלע זאַכן, אוּן מיר דורך אים. דאָך נישט אין כל בני אדם איז דאָ די פאַרשטענדעניש; נייערט טייל, וואָס זענען גענואוינט ביז איצט צוּ דעם אֱלִיל, עסן ווי פוּן אַ זאָך, וואָס מען האָט מַקריב געווען צוּ אַן אֱלִיל; אוּן זייער געוויסן, וואָס איז שוואַך, ווערט באַפלעקט. אָבער אֹכֶל וועט אונדז נישט באַווילִיקן צוּ ה'; אויך זענען מיר נישט ערגער, אויב מיר עסן נישט, אויך נישט בעסער, אויב מיר עסן כֵּן. אָבער שִׂימוּ לב, אַז די דאָזיקע פריַיהייט אייערע זאָל נישט דורך עפּעס ווערן אַ מִיכשול פאַר די שוואַכע. מחמת אויב עמיצער זעט דיך, וואָס האָסט פאַרשטענדעניש, זיצן ביי אַ מאָלצייט אין דעם טעמפּל פוּן אַן אֱלִיל, וועט נישט זיין געוויסן, אויב ער איז שוואַך, דערמוטיקט ווערן צוּ עסן זאַכן, וואָס מען האָט מַקריב געווען צוּ אֱלִילִים? אוּן דורך דיין דַּעַת גייט דער שוואַכער אָח פאַרלוירן, פאַר וועמען רֶבִּי מלך המָשיחַ איז געשטאָרבן. אוּן אַזוי, בעת איר זינדיקט קעגן די אחים במשיח, אוּן פאַרלעצט זייער שוואַך געוויסן, זינדיקט איר קעגן רֶבִּי מלך המָשיחַ. איבערדעם, אויב אַן אֹכֶל איז גוֹרֵם מיין אָח במשיח צוּ שטרויכלען, וועל איך קיינמאָל נישט עסן קיין פלייש, כּדי איך זאָל נישט גוֹרֵם זיין מיין אָח במשיח צוּ שטרויכלען.

ט בין איך נישט פריי? בין איך נישט קיין שליַחַ? האָב איך נישט געזען יהושע/ישוע אֲדוֹנֵנוּ? זענט איר נישט מיין ווערק אין הָאָדוֹן? אויב פאַר אַנדערע בין איך נישט קיין שליַחַ, צוּם ווינציקסטן בין איך עס דאָך פאַר אייך; מחמת דער חוֹתם פוּן

מיין שלִיחות זענט איר אין הָאדוֹן. דאָס איז מיין רעכטפאַרטיקונג פאַר די, וואָס פאָרשן מיך אויס. צי האָבן מיר נישט קיין רשות צו עסן און צו טרינקען? צי האָבן מיר נישט קיין רשות אַרומצופירן אַן אָחוֹת פאַר אַן אִשָׁה, אַזוי ווי די איבעריקע שלִיחים, און די אַחֵוהי דּמָרָן, און כֵּיפָא? אָדער איך נאָר און בַּר-נַבָּא, האָבן מיר נישט קיין רשות נישט צו אַרבעטן? וואָסער זעלנער טוט גאָר דינען אויף זיינע אייגענע הוֹצָאות? וואר פלאַנצט אַ כֶּרֶם, און עסט נישט פון אים קיין פֵּירות? אָדער וואר פיטערט אַ סטאַדע, און גענישט נישט פון דער מילך פון דער סטאַדע? צי טו איך רעדן די דאָזיקע זאַכן לויט דעם שטייגער פון מענטשן? אָדער צי זאָגט נישט די תּוֹרה אויך דאָס זעלבע? מחמת סע שטייט געשריבן אין תּוֹרַת-מֹשה [רבינו] : זאָלסט נישט פאַרבינדן אַן אָקס דאָס מויל, בעת ער דרעשט [דברים כה, ד]. צי זאָרגט דען ה' פאַר אָקסן? אָדער זאָגט ער דאָס פון אונדזערטוועגן בְּכלַל? כֵּן, פון אונדזערטוועגן איז עס געשריבן געוואָרן, מחמת דער, וואָס אַקערט, דאַרף אַקערן מיט האָפנונג, און דער, וואָס דרעשט, אין דער האָפנונג צו באַקומען אַ חֵלֶק. אויב מיר האָבן געזייט אין אייך גייַסטיקע זאַכן, איז עס אַזאַ גרויסער ענין, אויב מיר וועלן שניידן אייערע ערדישע זאַכן? אויב אַנדערע האָבן אַ חֵלֶק אין דעם רעכט איבער אייך, האָבן מיר נישט אַ סַך מער? דאָך האָבן מיר נישט אויסגענוצט דאָס דאָזיקע רעכט, נייערט מיר טראָגן איבער אַלצדינג, כּדי מיר זאָלן נישט מאַכן קיין שטערונג פאַר דער בשׂורת הגאולָה פון רֶבי מלך המָשיחַ. ווייסט איר נישט, אַז די, וואָס טוען די אַבוֹדת קוֹדֶש, עסן פון די זאַכן פון דעם בֵּית מִקדש, און די, וואָס דינען פאַר דעם מִזבֵּחַ, נעמען זייער חֵלֶק אין דעם מִזבֵּחַ? פונקט אַזוי האָט אויך הָאדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] מתַקן געווען, אַז די, וואָס זאָגן אָן די בשׂורת הגאולָה, זאָלן לעבן פון

דער בשׂורת הגאולה. איך האָב אָבער נישט אויסגענוצט קיין איינציקע פון די דאָזיקע זאַכן; און איך האָב דאָס נישט געשריבן, כּדי סע זאָל אַזוי געטאָן ווערן אין מיין פאַל; מחמת איך וואָלט ליבער שטאַרבן, איידער עמיצער זאָל צוגענישט מאַכן מיין רימען זיך. מחמת אויב איך זאָג אָן די בשׂורת הגאולה, דאַרף איך מיך נישט רימען מיט דעם, מחמת איך בין מחויב דאָס צו טאָן; און ווי איז מיר, אויב איך טו נישט אָנזאָגן די בשׂורת הגאולה! מחמת אויב איך טו דאָס פון מיין אייגענעם ווילן, קריג איך אַ שׂכר; נאָר אויב נישט פון מיין אייגענעם ווילן, האָב איך אַ שליחות, וואָס איז מיר אָנפאַרטרויט געוואָרן. וואָס זשע איז מיין שׂכר? דאָס: וואָס בעת איך טו אָנזאָגן די בשׂורת הגאולה, זאָל איך קענען ברענגען די בשׂורת הגאולה אָן געצאָלטס, כּדי נישט אויסצונוצן מיין רעכט אין דער בשׂורת הגאולה. מחמת הגַם איך בין פריי פון כל בני אדם, האָב איך מיך געמאַכט פאָר אַ מְשָׁרֵת צו אַלע, כּדי איך זאָל געווינען וואָס מערער. פאַר די יִדן בין איך געוואָרן ווי אַ יִד, כּדי איך זאָל געווינען די יִדן; פאַר די, וואָס זענען אונטער דער תּורה, ווי אונטער דער תּורה, בעת אַליין בין איך נישט אונטער דער תּורה, כּדי איך זאָל געווינען די, וואָס זענען אונטער דער תּורה; פאַר די, וואָס זענען אָן אַ תּורה, ווי אָן אַ תּורה, בעת איך בין נישט אָן ה׳ס תּורה, נייערט אונטער מָשִׁיחַס תּורה, כּדי איך זאָל געווינען די, וואָס זענען אָן אַ תּורה. פאַר די שוואַכע בין איך געוואָרן שוואַך, כּדי איך זאָל געווינען די שוואַכע. איך בין געוואָרן אַלצדינג פאַר כל בני אדם, כּדי בכָל-אופן ראַטעוועט צו זיי טייל פון זיי. און איך טו אַלצדינג פאַר דער בשׂורת הגאולה-וועגן, כּדי איך זאָל האָבן אַ חֵלֶק אין איר. צי ווייסט איר נישט, אַז די, וואָס לויפן אין אַ וועט-לויף, לויפן אַלע, אָבער נאָר איינער באַקומט דעם פּרייז? פּונקט אַזוי לויפט, כּדי איר זאָלט אים

באַקומען. אוּן יעדער אַטלעט, וואָס קעמפט אין די שפּילן, באַהערשט זיך אין אַלצדינג. אוּן זיי טוּען עס כּדי צוּ באַקומען אַ פּאַרדאַרבּלעכען קראַנץ, מיר אָבּער - אַן אוּמפּאַרדאַרבּלעכען. איך לויף דעריבּער אַזוי, נישט ווי אוּמזיכער; איך בּאָקס נישט אַזוי ווי איינער, וואָס שלאָגט די לופט; נייערט איך דיסציפּליניר מיין בָּשָׂר, אוּן צווינג אים אַז ער זאָל זיין געהאָרכיק, טאָמער וועל איך דוּרך עפּעס, אַזוי ווי איך האָבּ געדַרשנט פּאַר אַנדערע, אַליין פּאַרוואָרפן ווערן.

כ איך וויל אַז איר זאָלט וויסן, אחים במשיח, אַז אבותינו זענען אַלע געווען אוּנטער דעם וואָלקן, אוּן אַלע זענען אַריבּערגעגאַנגען איבּער דעם יַם; אוּן אַלע זענען מקוה געטוֹבלט געוואָרן אויף מֹשהן אין דעם וואָלקן אוּן אין דעם יַם, אוּן האָבּן אַלע געגעסן די זעלבּע גיַיסטיקע אֹכֶל, אוּן האָבּן אַלע געטרוּנקען דעם זעלבּן גיַיסטיקן טרוּנק; מחמת זיי האָבּן געטרוּנקען פּוּן אַ גיַיסטיקן צוּר, וואָס האָט זיי באַגלייט אוּן דער צוּר איז געווען מָשיחַ. דאָך זענען די מיינסטע פּוּן זיי נישט וואויל־געפעלן געוואָרן ה'; מחמת זיי זענען אוּמגעקוּמען אין דער מִדבּר. אוּן די דאָזיקע זאַכן זענען געווען בּיַישפּילן פאַר אוּנדז, כּדי מיר זאָלן נישט גלוּסטן נאָך קיין שלעכטיקייטן, אַזוֹיווי זיי האָבּן געגלוּסט. זייט אויך נישט קיין געצנדינער, ווי טייל פּוּן זיי זענען געווען; ווי סע שטייט געשריבּן: דאָס עם האָט זיך אַנידערגעזעצט צוּ עסן אוּן טרינקען, אוּן זיי זענען אויפגעשטאַנען צוּ שפּילן זיך [שמות לב, ו]. לאָמיר אויך נישט בּאַגיין קיין נִיאוּף, ווי טייל פּוּן זיי זענען בּאַגאַנגען, אוּן זענען געפאַלן אין יוֹם אֶחָד דריי אוּן צוואַנציק טויזנט [במדבר כה, א-ט]. לאָמיר אויך נישט אויספּרוּאווּן מָשִׁיחַ, ווי טייל פּוּן זיי האָבּן אים אויסגעפּרוּאווט, אוּן זענען אוּמגעקוּמען דוּרך די שלאַנגען [במדבר כא, ה-ו]. איר זאָלט אויך נישט מוּרמלען,

ווי טייל פון זיי האָבן געמורמלט, און זענען אומגעקומען דורך דעם מַשחית [במדבר יד, לו]. און די דאָזיקע זאַכן זענען געשען צו זיי פאַר אַ בײַשפּיל; און זיי זענען פאַרשריבן געוואָרן צו זיין אַ מוֹפֵת פאַר אונדז, אויף וועמען דער סוֹף פון די צייטן האָט געניענט. בּכֵן, לאָז דער, וואָס מיינט, אַז ער שטייט, שׂימו לבֿ! געבן, אַז ער זאָל נישט פאַלן. סע האָט אייך קיין שום נסָיון נישט געטראָפן, סיידן אַזאַ ווי אַ מענטש קאָן פאַרטראָגן. אָבער ה' איז געטרייי, וואָס וועט נישט לאָזן, אַז איר זאָלט געפּרוּאווט ווערן איבער אייערע כּוחות; נייערט ער וועט מיט דעם נסָיון אויך מאַכן אַן אויסוועג, כּדי איר זאָלט אים קאָנען דערטראָגן. איבערדעם, מיינע באַליבטע, אַנטלויפט פון געצנדינעריי. איך רעד ווי צו פאַרשטענדיקע; מְשפּט איר אַליין, וואָס איך זאָג. דער כּוס פון בּרָכה, איבער וועלכן מיר מאַכן אַ בּרָכה, איז דאָס נישט קיין התקשרות מיט דעם דָּם פון דעם מָשיחַ? די מַצה, וואָס מיר בּרעכן אָפּ, איז דאָס נישט קיין התקשרות מיט דעם בָּשָׂר פון מָשיחַ? און וואַרים עס איז איין מַצה, זענען מיר, וואָס זענען אַ סַך, איין בָּשָׂר, מחמת מיר אַלע האָבן אַ חֵלֶק אין דער איינער מַצה. זעט די נאַטירלעכע בּנֵי-יִשׂרָאל: צי זענען זיי, וואָס עסן די קָרבָּנות, נישט באַהעפט מיט דעם מִזבֵּחַ? דעריבער, וואָס זשע איז עס דען וואָס איך זאָג? אַז אַ קרבּן צו אֱלִילים איז עפּעס? אָדער אַז דער אֱלִיל [אַליין] איז עפּעס? איך זאָג גיכער, אַז דאָס, וואָס די געצנדינער זענען מַקריב, זענען זיי מַקריב צו טיַוולאָנים, און נישט צו ה'. און איך וויל נישט, אַז איר זאָלט פירן התקשרות מיט טיַוולאָנים. איר קענט נישט טרינקען דעם כּוס פון הָאדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ], און דעם כּוס פון טיַוולאָנים; איר קענט נישט האָבן אַ חֵלֶק אין דעם טיש פון הָאדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ], און אין דעם טיש פון טיַוולאָנים. אָדער זאָלן מיר דערצערנען ה' צו קִנאה? זענען

מיר שטאַרקער פון אים? אַלצדינג איז דערלויבט, אָבער נישט אַלצדינג איז נוצלעך. אלצדינג איז דערלויבט, אָבער נישט אַלצדינג בויט אויף. זאָל קיינער נישט זוכן זיין אייגענע טובֿה, נייערט יעדער זיין חַברס. אַלץ, וואָס סע ווערט פאַרקויפט אין די יאַטקעס, עסט, אוּן פרעגט נישט קיין שאַלה פוּן געוויסנוועגן; מחמת די ערד געהערט ה', אוּן די פוּלקייט פוּן איר [תהלים כד, א]. אוּן אויב איינער פוּן די, וואָס גלויבן נישט, בעט אייך אויף אַ סעוּדה, אוּן איר האָט בדֵּעה צוּ גיין, זאָלט איר עסן אַלץ, וואָס סע ווערט געשטעלט פאַר אייך, אוּן פרעגט נישט קיין שאַלה פוּן געוויסנוועגן. נאָר אויב עמיצער זאָגט צוּ אייך: דאָס האָט מען מַקריב געווען פאַר אַ קָרבּן, טאָ עסט עס נישט, פוּן זיַינעטוועגן, וואָס האָט עס אָנגעוויזן, אוּן פוּן געוויסנוועגן. איך מיין נישט דאָס אייגענע געויסן, נייערט דעם אַנדערנס. מחמת פאַרוואָס זאָל מיין פריַיהייט געמִשפּט ווערן פוּן אַן אַנדערנס געויסן? אוּן אויב איך גענים מיט אַ בּרָכה, פאַרוואָס זאָל איך באַרעדט ווערן פוּנוועגן דעם, פאַר וועלכן איך מאַך אַ בּרָכה? בּכֵּן, צי איר עסט, אָדער טרינקט, אָדער וואָס נאָר איר טוט, טוט אַלץ פאַר דעם כָּבוד ה'. גיט נישט קיין געלעגנהייט פוּן מכשול די יִדן, אָדער די אומות, אָדער דער הברית החדשה קהִילה פוּן ה'; פוּנקט ווי אויך איך באַווילעק אַלע מענטשן אין אַלצדינג, אוּן זוך נישט מיין אייגענעם נוצן, נייערט דעם נוצן פוּן דעם רַבּים, כּדי זיי זאָלן גערעטעוועט ווערן.

יא אימיטירט מיך, אַזוֹיווי איך רֵבּי מלך המָשיחַ. אוּן איך לויבּ אייך, וואָס איר געדענקט מיך אין אַלצדינג, אוּן היט אָפּ די טראַדיציעס, אַזוֹיווי איך האָבּ זיי אייך איבּערגעענטפערט. איך ווייל אָבּער, אַז איר זאָלט וויסן, אַז דער קאָפּ פוּן יעדן מאַן איז מָשיחַ, אוּן דער קאָפּ פוּן יעדן אִשָּׁה איז דער מאַן, אוּן דער קאָפּ

פון מָשיחַ איז ה'. יעדער מאַן, וואָס איז מִתפַּלֵל, אָדער זאָגט נבִיאות, אוּן ער האַלט פאַרדעקט זיין קאָפּ, פאַרשעמט ער זיין קאָפּ. אוּן יעדע אִשה, וואָס איז מִתפַּלֵל, אָדער זאָגט נבִיאות, אוּן איר קאָפּ איז אָפּגעדעקט, פאַרשעמט זי איר קאָפּ; מחמת עס איז איינס אוּן דאָס זעלבּע ווי זי וואָלט געווען
געגאָלט. מחמת אויבּ אַן אִשָה איז נישט פאַרהילט, זאָל זי זיך אויך לאָזן אָפּשערן; נאָר אויבּ עס איז אַ בּזָיוֹן פאַר אַן אִשָה צוּ זיין אָפּגעשוירן, אָדער געגאָלט, זאָל זי זיין פאַרהילט. מחמת אַ מאַן איז נישט מחוּיב צוּ האַלטן זיין קאָפּ פאַרדעקט, וואַרים ער איז דאָס אָפּבּילד אוּן כָּבוד ה'; דאָס אִשָה אָבּער איז דער כָּבוד פוּן דעם מאַן -- מחמת דער מאַן שטאַמט נישט פוּן דער אִשה, נייערט די אִשה פוּן דעם מאַן; אויך איז דער מאַן נישט בּאַשאַפן געווארן פוּן דעם וויבּסווענגן, נייערט דאָס אִשָה פוּן דעם מאַנסווענגן -- עַל-כֵּן, דאַרף אַן אִשָה האָבּן אַ שלייער אויף איר קאָפּ, צוליבּ די מַלאָכים. אָבּער אין הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] איז דאָס אִשָה נישט אָן דעם מאַן, אויך נישט דער מאַן אָן דעם אִשָה. מחמת אַזוֹיווי דאָס אִשָה שטאַמט פוּן דעם מאַן, אַזוי שטאַמט אויך דער מאַן דוּרך דעם אִשָה; אַלצדינג אָבּער שטאַמט פוּן ה'. מִשפּט איר בּיי זיך אַליין; צי איז עס שיין, אַז אַן אִשָה זאָל מִתפַּלֵל זיין צוּ ה' נישט פאַרהילט? צי טוּט אַפילו די טֶבע אַליין אייך נישט לערנען, אַז אויבּ אַ מאַן טראָגט לאַנגע האָר, איז עס אַ חֲרפּה פאַר אים, נאָר אויבּ אַ אִשָה טראָגט לאַנגע האָר, איז עס אַ כָּבוד פאַר איר? מחמת די האָר זענען איר געגעבּן געוואָרן פאַר אַ צוּדעק. נאָר אויבּ עמיצער מיינט צוּ זיין קריגעריש, האָבּן מיר נישט אַזאַ מִנהג, אוּן אויך נישט די בְּרִית חֲדָשָה קהִילות פוּן ה'. בּעת אָבּער איך גיבּ אייך דעם דאָזיקן בּאַפעל, לויבּ איך אייך נישט, וואָס איר קוּמט זיך צוּזאַמען נישט פוּנווענגן דעם בּעסערן, נייערט פוּנווענגן דעם

ערגערן. מחמת קוֹדם-כָּל, בּעת איר קומט זיך צוזאַמען אין דער ברית החדשה קהִילה, הער איך, אַז מַחלוֹקת זענען פאַראַן צווישן אייך; אוּן טיילווייז גלויבּ איך עס. מחמת סע מוזן אויך זיין כִּיתּוֹת צווישן אייך, כּדי די, וואָס זענען באַגלייבּט צווישן אייך, זאָלן קענען אַנטפּלעקט ווערן. בּכֵּן, בּעת איר קומט זיך צוזאַמען, איז עס נישט מעגלעך צוּ עסן דעם אדוֹנס סעוּדה; מחמת בּעת אייער עסן נעמט יעדער איינער פריער פאַר אַנדערע זיין אייגענע מאָלצייט; אוּן איינער איז הונגעריק, אוּן אַן אַנדערער איז שִׁיכּור. וואָס? צי האָט איר נישט קיין בָּתִּים, צוּ עסן אוּן צוּ טרינקען אין זיי? אָדער צי זענט איר מבַזה די עֵדה פוּן ה', אוּן זענט מבַייש די, וואָס האָבּן גאָרנישט? וואָס זאָל איך אייך זאָגן? זאָל איך אייך לויבּן? פאַר דעם לויבּ איך אייך נישט. מחמת איך האָבּ מקַבּל געווען פוּן הָאָדוֹן דאָס, וואָס איך האָבּ אויך צוּ אייך איבּערגעענטפּערט, אַז הָאָדוֹן יהושע/ישוע האָט אין דער לַיְלָה הזה, אין וועלכער ער איז פאַררָאטן געוואָרן, גענוּמען אַ מַצה, אוּן אַזוי ווי ער האָט אַ בּרָכה געמאַכט, האָט ער זי צעבּראָכן, אוּן געזאָגט: דאָס איז מיין בָּשָׂר, וואָס ווערט צעבּראָכן פוּן אייַערטוועגן; טוּט דאָס אין מיין אָנדענק. אוּן אויף אַזאַ אוֹפן אויך דעם כּוֹס, נאָך דער סעוּדה, אַזוי צוּ זאָגן : דער דאָזיקער כּוֹס איז הַבְּרִית הַחֲדָשָׁה [ירמיה לא, לא; לב, מ] אין מיין דָּם; טוּט דאָס, כָּל-זמַן איר טרינקט אים, אין מיין אָנדענק. מחמת כָּל-זמַן איר עסט די מַצה, אוּן טרינקט דעם כּוֹס, טוּט איר אָנזאָגן דעם אדוֹנס מָוֶת [הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ], ביז ער קומט. בּכֵּן, ווער סע וועט עסן די מַצה, אוּן טרינקען דעם כּוֹס פוּן הָאָדוֹן אויף אַן אוּמווערדיקן אוֹפן, וועט זיך פאַרשולדיקן קעגן דעם בָּשָׂר אוּן דעם דָּם פוּן הָאָדוֹן. נאָר לאָז אַ מענטש זיך אַליין אויספּרואווּן, אוּן דערנאָך זאָל ער עסן פוּן דער מַצה אוּן טרינקען פוּן דעם כּוֹס. מחמת דער, וואָס טוּט

עסן אוּן טרינקען, עסט אוּן טרינקט אַ דִּין אויף זיך אַליין, אויבּ ער מאַכט נישט קיין חִילוק צווישן דעם בָּשָׂר פוּן הָאָדוֹן. איבּערדעם זענען אַ סַך פוּן אייך שוואַך אוּן חוֹלים, אוּן נישט ווינציק זענען איינגעשלאָפן. אויבּ אָבּער מיר טוּען זיך אַליין פּרוּאווּן, וועלן מיר נישט געמִשפּט ווערן; אוּן ווערן מיר שוין געמִשפּט, ווערן מיר געשטראָפט פוּן הָאָדוֹן, כּדי מיר זאָלן נישט פאַרמִשפּט ווערן מיט דער עוֹלם הַזֶּה. בּכֵּן, מיינע אחים במשיח, בּעת איר קוּמט זיך צוזאַמען צוּ עסן, וואַרט איינער אויף דעם אַנדערן. אוּן אויבּ עמיצער איז הונגעריק, זאָל ער עסן אין דער היים, כּדי אייער צוּנויפקוּמען זאָל נישט ווערן קיין פאַרשוּלדיקוּנג. אוּן דאָס איבּעריקע וועל איך מתַּקן זיין, ווען איך וועל קוּמען.

יב אוּן בּנוֹגֵע גייַסטיקע מַתָּנות, אחים במשיח, וואָלט איך נישט וועלן פאַרהוילן פּוּן אייך קיין שוּם זאָך. איר ווייסט, אַז בּעת איר זענט געווען שייגעץ [זינדיקער], האָט איר זיך געלאָזט פירן צוּ יענע שטוּמע אֱלִילִים, וויאַזוי נאָר מע האָט אייך געפירט. בּכֵּן, בּין איך אייך מוֹדִיע, אַז קיינער, וואָס רעדט דוּרך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פּוּן ה', זאָגט: יהושע/ישוע זאָל זיין חֵרֶם! אוּן קיינער קאָן נישט זאָגן: יהושע/ישוע הוּא אָדוֹנָי, סיידן דוּרך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. אוּן סע זענען פאַראַן פאַרשידענע מַתָּנות, אָבּער דער זעלבּער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ; אוּן סע זענען פאַראַן פאַרשידענע אַבוֹדות, אָבּער דער זעלבּער אָדוֹן; אוּן סע זענען פאַראַן פאַרשידענע אַרבּעטן, אָבּער דער זעלבּער אלוקים, וואָס ווירקט אין אַלצדינג אין אַלעמען. נאָר יעדן איינעם איז געגעבּן געוואָרן די הִתְגַּלוּת פּוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ צוּם נוּצן. מחמת איינעם איז געגעבּן געוואָרן דוּרך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ דאָס דָּבָר פּוּן חָכמה, אוּן אַן אַנדערן דאָס דָּבָר פּוּן דַּעַת, לויט דעם זעלבּן רוּחַ-הַקוֹדֶשׁ; אַן אַנדערן אֱמוּנה, דוּרך דעם זעלבּן רוּחַ הַקוֹדֶשׁ,

אוּן אַן אַנדערן מַתָּנות פּוּן היילן דּוּרך דעם איינעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, אַן אַנדערן צוּ טאָן וואוּנדער, אוּן צוּ אַן אַנדערן נבואה, אוּן אַן אַנדערן צוּ אוּנטערשיידן גייַסטער, אַן אַנדערן פאַרשידענע מִינים לשוֹנות, אוּן אַן אַנדערן דאָס פאַרטייַטשן פּוּן לשוֹנות. אָבּער דאָס אַלץ טוּט ווירקן דער איינער אוּן דער זעלבּער רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, וואָס פאַרטיילט יעדן איינעם בּאַזוּנדער אַזוֹיווי ער וויל. מחמת אַזוֹיווי דער גוּף איז איינער, אוּן האָט אַ סַך אֵברים, אוּן די אַלע אֵברים פּוּן דעם גוּף, הַגַם זיי זענען אַ סַך, זענען איין גוּף, אַזוי איז אויך מָשיחַ. מחמת דּוּרך איין רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ זענען מיר אַלע מקוה געטוֹבלט געוואָרן אין איין גוּף, סיי יִידּ אָדער לֹא-יִידּ, סיי עֶבֶד אָדער פריי; אוּן זענען אַלע אָנגעטרונקען געוואָרן מיט איין רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ. מחמת דער גוּף איז נישט איין אֵבר, נייערט אַ סַך. אויבּ דער פוּס זאָל זאָגן ׃ ווייל איך בּין נישט די האַנט, געהער איך נישט צוּם גוּף, געהערט ער דעריבּער נישט צוּם גוּף? אוּן אויבּ דאָס אויער זאָל זאָגן ׃ ווייל איך בּין נישט דאָס אויג, געהער איך נישט צוּם גוּף, געהערט עס דעריבּער נישט צוּם גוּף? אויבּ דער גאַנצער גוּף וואָלט געווען אַן אויג, וואוּ וואָלט געווען דאָס געהער? אוּן אויבּ ער וואָלט אינגאַנצן געווען געהער, וואוּ וואָלט געווען דער חוּש-הָרֵיחַ? איצט אָבּער האָט ה' געשטעלט די אֵברים, יעדן איינעם פּוּן זיי אין דעם גוּף, אַזוֹיווי אים איז וואוילגעפעלן געוואָרן. אוּן אויבּ זיי וואָלטן אַלע געווען איין אֵבר, וואוּ וואָלט געווען דער גוּף? אַזוי אָבּער זענען זיי אַ סַך אֵברים, נאָר איין גוּף. אוּן דאָס אויג קען נישט זאָגן צוּ דער האַנט׃ איך נייטיק מיך נישט אין דיר; אָדער דער קאָפּ צוּ די פיס ׃ איך נייטיק מיך נישט אין אייך. נייערט להֵיפּך, יענע אֵברים פּוּן דעם גוּף, וואָס זענען אויס צוּ זיין שוואַכער, זענען נייטיק. אוּן יענע טיילן פּוּן דעם גוּף, וואָס מיר מיינען, זיי זענען וויניקער חָשוּב, די דאָזיקע בּאַשענקען מיר מיט אַ סַך מער

כָּביד; אוּן אוּנדזערע מיאוסע טיילן האָבּן אַ סַך מער ליבּלעכקייט, בּעת אוּנדזערע ליבּלעכע טיילן נייטיקן זיך נישט דערין. אָבּער ה' האָט דעם גוּף אַזוי צוּנויפגעשטעלט, אוּן געגעבּן מער כָּבוד יענעם טייל, וואָס איז געווען געמינערט, כּדי סע זאָל נישט זיין קיין מַחלוֹקה אין דעם גוּף, נייערט, אַז די אֵברים זאָלן טראָגן די זעלבּע זאָרג איינער פאַר דעם אַנדערן. אוּן אויבּ איין אֵבר טוּט ליידן, ליידן מיט אים אַלע אֵברים; אָדער ווערט איין אֵבר באַקומט כבוד, אַזוי פרייען זיך מיט אים אַלע אֵברים.
אָבּער איר זענט דער גוּף פוּן מָשיחַ, אוּן בּאַזוּנדערע אֵברים פוּן אים. אוּן ה' האָט טייל אויפגעשטעלט אין דער הברית החדשה קהִילה, ערשטנס שלִיחים, צווייטנס נבִיאים, דריטנס מוֹרִים, דערנאָך עוֹשֵׂי נִסים, דערנאָך מַתָּנות הָרְפוּי, העלפערס, פאַרוואַלטונגען, מִינים פוּן לשוֹנות. [בּעת איר קוּמט זיך צוּזאַמען] צי זענען אַלע שלִיחים? זענען אַלע נבִיאים? זענען אַלע מוֹרים? אַלע עוֹשֵׂי נִסים? האָבּן אַלע מַתָּנות פוּן רפוּאות? צי רעדן אַלע מיט לשוֹנות? טוּען אַלע פאַרטייטשן? בּאַגערט אָבּער פלייסיק די גרעסערע מַתָּנות, אוּן אויסערדעם ווייז איך אייך אָן אַ זייער אויסגעצייכנטן דֶּרֶךְ.

יג אויבּ איך זאָל רעדן מיט לשוֹנות פוּן מענטשן אוּן פוּן

מַלאָכים, אוּן האָבּ נישט קיין אַהֲבָה, בּין איך געוואָרן ווי קלינגענדיק מעש, אָדער אַ שאַלנדיקער צימבל. אוּן אויבּ איך האָבּ די מַתָּנה פוּן נבוּאה, אוּן ווייס אַלע סוֹדות אוּן אַלע חָכמות, אוּן אויבּ איך זאָל האָבּן די גאַנצע אֱמוּנה, אַזוי, אַז איך זאָל קענען איבּערשטעלן בּערג, אוּן האָבּ נישט קיין אַהֲבָה, בּין איך גאָרנישט. אוּן אויבּ איך שענק אַוועק מיין גאַנץ פאַרמעגן, אוּן גיבּ מיין לייבּ פאַרבּרענט צוּ ווערן, אוּן האָבּ נישט קיין אַהֲבָה נוּצט עס מיר גאָרנישט. אַהֲבָה איז סבלנותדיק וּנְדִיבָה; אַהֲבָה איז נישט מקַנא; אַהֲבָה רימט זיך נישט אַליין, אוּן איז נישט

אויפגעבלאָזן. זי באַנעמט זיך נישט געמיין, זי זוכט נישט דאָס איריקע, זי דערצערנט זיך נישט, טראַכט נישט קיין בייז, זי פרייט זיך נישט אין קיין עַוולה, נייערט פרייט זיך מיט דעם אֱמת. אַלצדינג פאַרטראָגט זי, אַלצדינג גלויבט זי, אַלצדינג האָפט זי, אלצדינג פאַרטראָגט זי. אַהֲבָה וועט קיינמאָל נישט אויפהערן. אויב אָבער סע זענען פאַראַן נבואות, וועלן זיי אָפּגעטאָן ווערן; אויב לשונות, וועלן זיי בָּטל ווערן; אויב חָכמה, וועט זי אָפּגעטאָן ווערן. מחמת מיר ווייסן טיילוויַיז, און מיר זאָגן נבִיאות טיילוויַיז; אָבער וען דאָס שלֵימותדיקע וועט קומען, וועט דאָס, וואָס איז טיילוויַיז, אָפּגעטאָן ווערן. וען איך בין געווען אַ יֶלֶד, האָב איך געדאַכט ווי אַ יֶלֶד, האָב געפילט ווי אַ יֶלֶד, האָב געטראַכט ווי אַ יֶלֶד; איצט, אַז איך בין געוואָרן אַ מאַן, האָב איך אַוועקגעלייגט די קינדישע זאַכן. מחמת איצט זעען מיר אין אַ שפּיגל, אַ רעטעניש; דעמאָלט אָבער פָּנים-אֶל-פָּנים, איצט פאַרשטיי איך טיילוויַיז, דעמאָלט וועל איך פאַרשטיין אינגאַנצן, אַזוֹיווי איך בין אויך אינגאַנגצן פאַרשטאַנען געוואָרן. און איצט פאַרבלַיבט אֱמונה, תִּקְוָה, אַהֲבָה; די דאָזיקע דריַי; און דאָס גרעסטע פון זיי איז אַהֲבָה.

יד

יאָגט זשע נאָך אַהֲבָה, און באַגערט פלייסיק גייַסטיקע מַתָּנות; בעסער אָבער, אַז איר זאָלט קענען נבִיאות זאָגן. מחמת דער, וואָס רעדט אין אַ לָשון, טוט נישט רעדן צו בני אדם, נייערט צו ה'; מחמת קיינער פאַרשטייט אים נישט, און ער טוט רעדן שוֹדות אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אָבער דער, וואָס זאָגט נבִיאות, טוט רעדן צו מענטשן פאַר זייער אויפבויאונג, און מוסר, און טרייסט. דער, וואָס רעדט אין אַ לָשון, בויט זיך אַליין אויף; אָבער דער, וואָס זאָגט נבִיאות, בויט אויף די הבֿרית החדשה קהִילה. און איך וואָלט וועלן, אַז איר

זאָלט אַלע רעדן אין לשׁונות; בעסער אָבּער, אַז איר זאָלט נבֿיאות זאָגן. אוּן גרעסער איז דער, וואָס זאָגט נבֿיאות, איידער דער, וואָס טוּט רעדן אין לשׁונות [מרק' טז, יז], סיידן ער פאַרטייטשט, כּדי אויפצוּבויען די הברית החדשה קהִילה. אוּן איצט, אחים במשׁיח, אויב איך זאָל צוּ אייך קוּמען אוּן רעדן אין לשׁונות, וואָס וועל איך אייך נוּצן, אויב איך וועל נישט רעדן צוּ אייך דוּרך דעם אוֹפן פוּן הִתְגַּלוּת, אָדער פוּן חָכמה, אָדער פוּן נבוּאה, אָדער פוּן לערנונג? אַפילוּ נישט-לעבּעדיקע זאָכן, וואָס גיבּן אַרויס אַ קלאַנג, צי אַ פלייט, אָדער אַ האַרף, אויב זיי גיבּן נישט אַרויס קיין חִילוק אין די קלאַנגען, וויאַזוי וועט מען וויסן וואָס סע וועלט גענשפּילט אויף דער פלייט, אָדער אויף דער האַרף? מחמת אויב דער טרוּמייט גיט אַרויס אַן אוּמבּאַשטימטן קלאַנג, וער וועט זיך גרייטן צוּ מִלחָמה? אַזוי אויך מיט אייך, אויב איר וועט נישט מיט דער צונג אַרויסרעדן פאַרשטענדיקע רייד, וויאַזוי וועט מען וויסן, וואָס סע וועלט גערעדט? מחמת איר וועט רעדן אין דער לוּפט אַריין. עס זענען אַוודאי פאַראַן אַ סַך מִינים לשׁונות אין דער עולם הזה, אוּן קיין איינע פוּן זיי איז נישט אָן אַ זִין. בּכֵּן, אויב איך פאַרשטיי נישט די באַדייטוּנג פוּן דעם לָשון, וועל איך זיין פאַר דעם, וואָס רעדט, אַ פרעמדער; אוּן דער, וואָס רעדט, וועט זיין פאַר מיר אַ פרעמדער. אַזוי אויך מיט אייך; הֱיוֹת איר זענט אייפעריק אין גייסטיקע מַתָּנות, זוכט אַז איר זאָלט מַצלִיחַ זיין אין דעם אויפבּויען פוּן דער קהִלה. דעריבּער, זאָל דער, וואָס רעדט אין אַ לָשון, מִתפַּלֵל זיין, אַז ער זאָל קענען פאַרטייטשן. מחמת אויב איך בּין מִתפַּלֵל אין אַ לָשון, איז מיין גייסט מִתפַּלֵל; מיין פאַרשטאַנד אָבּער איז אוּמפרוּכטיק. בּכֵּן, וואָס מיינט עס? איך וועל מִתפַּלֵל זיין מיט דעם גייסט [מיט נייע לשונות], אוּן איך וועל אויך מִתפַּלֵל זיין מיט דעם פאַרשטאַנד;

איך וועל זינגען מיט דעם גייסט [מיט נייע לשונות], אוּן איך וועל
אויך זינגען מיט דעם פאַרשטאַנד. מחמת אויבּ דוּ מאכסט אַ
בּרָכה מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ [מיט נייע לשונות], וויאַזוי וועט
דער, וואָס פאַרנעמט דעם פּלאַץ פוּן דעם נישט-געלערנטן,
נאָכזאָגן אָמֵן בּיי דיין מאַכן די בּרָכה, וועַן ער פאַרשטייט נישט
וואָס דוּ זאָגסט? מחמת דוּ מאַכסט טאַקע די בּרָכה ריכטיק,
אָבּער דער אַנדערער איז נישט בּאַלערנט. איך זאָג ברוך ה',
וואָס איך רעד אין לשוֹנות מער ווי איר אַלע. דאָך אין דער
הברית החדשה קהִילה וואָלט איך ליבּער וועלן רעדן פינף
דבָרים מיט מיין פאַרשטאַנד, כּדי איך זאָל אויך אַנדערע
לערנען, אייִדער צען טויזנט דבָרים אין אַ לָשון. אחים במשיח,
זייט נישט קיין יְלָדים אין פאַרשטאַנד; דאָך אין רַע זייט
עוֹפּעלעך, אָבּער אין פאַרשטאַנד זייט מענטשן. אין דער תּוֹרה
שטייט געשריבּן ׃ דוּרך מענטשן מיט פרעמדע לשוֹנות אוּן דוּרך
פרעמדע לעפּצן וועל איך רעדן צוּ דעם דאָזיקן עם; אוּן אַפילוּ
אַזוי וועלן זיי מיך נישט הערן, זאָגט ה' [דברים כח, מט; ישעיה
כח, יא-יב]. בּכֵּן, זענען לשוֹנות פאַר אַ צייכן [אוֹת], נישט פאַר די,
וואָס גלויבּן, נייערט פאַר די אוּמגלויבּיקע; בּעת נבִיאות-זאָגן איז
נישט פאַר די אוּמגלויבּיקע, נייערט פאַר די, וואָס גלויבּן. בּכֵּן,
אויבּ די גאַנצע הברית החדשה קהִילה זאָל זיך צוּנויפקוּמען
אינאיינעם, אוּן אַלע זאָלן רעדן אין לשוֹנות, אוּן סע קוּמען אַריין
מענטשן עַמי-האָרַצים, אָדער אוּמגלויבּיקע, צי וועלן זיי נישט
זאָגן, אַז איר זענט משוּגע? אויבּ אָבּער אַלע זאָלן
נבִיאות-זאָגן, אוּן סע קוּמט אַריין אַן אוּמגלויבּיקער, אָדער אַ
הדיוט, וועט ער געמוּסרט ווערן פוּן אַלע, אוּן געמִשפּט ווערן
פוּן אַלע; אוּן די פאַרבּאָרגענישן פוּן זיין לֵב וועלן אַנטפּלעקט
ווערן; אוּן ער וועט פאַלן אויף זיין פָּנים אוּן דינען ה', אוּן מוֹדה
זיין, אַז ה' איז בּאֱמת צווישן אייך. וואָס זשע מיינט עס, אחים

במשיחז׳ בעת איר קומט צוזאמען, האָט יעדער איינער אַ מִזמוֹר, אַ לערנונג, אַן הִתְגַּלוּת, אַ לָשון, אַ פאַרטיִיטשונג, זאָל אַלצדינג געטאָן ווערן פאַר אַ באַלערנונג. אויב עמיצער רעדט אין אַ לָשון, זאָל עס זיין דורך צוויי, אָדער העכסטנס דריי, אוּן איינער נאָך דעם אַנדערן, אוּן איינער זאָל פאַרטיִיטשן. אויב אָבער עס איז נישטאָ קיין פאַרטיִיטשער, זאָל מען שווייגן אין דער הברית החדשה קהִילה, אוּן רעדן פאַר זיך אַליין אוּן צו ה׳. זאָלן צוויי אָדער דריי נבִיאים רעדן, אוּן לאָזן די אַנדערע מִשפּטן. אויב אָבער אַן הִתְגַּלוּת וועט קומען אויף אַן אַנדערן, וואָס זיצט דערבּיי, זאָל דער ערשטער
שווייגן. מחמת איר אַלע קענט נבִיאות-זאָגן איינער נאָך דעם אַנדערן, כּדי אַלע זאָלן לערנען, אוּן אַלע זאָלן זיין געטרייסט. אוּן די גייסטער פוּן די נבִיאים זענען אוּנטערטעניק צו די נבִיאים. מחמת ה׳ איז נישט קיין אלוקים פוּן אוּמאָרדענונג, נייערט פוּן שָלום. ווי אין אַלע בְּרִית חֲדָשָה קהִילות פוּן די קדוֹשִים זאָלן די נָשים אויך שווייגן אין די בְּרִית חֲדָשָה קהִילות; ווָארים זיי האָבּן נישט קיין רשות צו רעדן, נייערט צו זיין אוּנגעבּרטעניק, ווי סע זאָגט אויך די תּוֹרה [בראשית ג, טז]. אוּן אויב זיי ווילן עפּעס לערנען, זאָלן זיי פרעגן אין דער היים זייערע אייגענע מענער. מחמת עס איז אַ חֲרפּה פאַר אַן אִשָה צו רעדן צווישן קָהל. וואָס? צי איז דאָס דָּבָר פוּן ה׳ פוּן אייך אַרויסגעגאַנגען, אָדער איז עס פאַר אייך אַליין געקומען? אויב עמיצער מיינט, ער איז אַ נָביא, אָדער אַ באַגייסטערטער, זאָל ער פאַרשטיין, אַז דאָס, וואָס איך שרייבּ צו אייך, איז אַ מצוה פוּן הָאָדוֹן. אויב עמיצער ווייל עס נישט וויסן, זאָל ער עס נישט וויסן. בּכֵן, מיינע אחים במשיח, באַגערט נבִיאות צו זאָגן, אוּן פאַרווערט נישט צו רעדן אין לשוֹנות. נאָר זאָל אַלצדינג געטאָן ווערן אָנשטענדיק אוּן מיט אַ סֵדר.

טו און איך דערמאָן אייך, אחים במשיח, די בשׂורת הגאולָה,
וואָס איך האָבּ אייך געדַרשענט, און וואָס איר האָט אויך מקַבּל
געווען, און אין וועלכער איר שטייט, דורך וועלכער איר ווערט
אויך גערַאַטעוועט, אויבּ איר וועט האַלטן דאָס דָּבָר, וואָס איך
האַבּ אייך געדַרשענט - סיידן איר האָט געגלויבּט אומזיסט.
מחמת איך האַבּ אייך קודם-כָּל איבּערגעענטפערט דאָס, וואָס
אויך איך האַבּ מקַבּל געווען: אַז רֶבּי מלך המָשיחַ איז געשטאָרבּן
פאַר אונדזערע עבירות, לויט ווי סע שטייט געשריבּן [בראשית ג,
טו; ישעיה נג, ה-יב; תהלים כב, יז DSS], און אַז ער איז
בּאַגראָבּן געווָארן, און אַז ער איז אויפגעשטאַנען תחַית-המֵתים
דעם דריטן יוֹם, לויט ווי סע שטייט געשריבּן [הושע ו, ב], און
אַז ער האָט זיך אַנטפּלעקט צו כֵּיפָאן, דערנאָך צו די צוועלף.
דערנאַך האָט ער זיך אַנטפּלעקט צו איבּער פינף הונדערט
אחים במשיח מיטאַמאָל, און די מיינסטע פון זיי לעבּן נאָך, נאָר
טייל זענען אַנטשלאָפן געווָארן. דערנאָך האָט ער זיך
אַנטפּלעקט צו יַעקבֹ, דערנאָך צו אַלע שלִיחים. און צום סוֹף
פון אַלע, ווי צו דעם מַפּיל, האָט ער זיך אויך אַנטפּלעקט צו
מיר. מחמת איך בּין דער מינדסטער פון די שלִיחים, וואָס בּין
נישט רָאוי געהויפן צו ווערן אַ שלִיח, ווארים איך האַבּ גערוֹדפט
די הבּרית החדשה קהִילה פון ה'. אָבּער דורך דעם חֶסֶד פון ה'
בּין איך, וואָס איך בּין; און זיין חֶסֶד לגַבּי מיר איז נישט געווען
אומזיסט, נייערט איך האַבּ מיך געמיִט אַ סַך מער ווי זיי אַלע;
דאָך נישט איך, נייערט דער חֶסֶד פון ה', וואָס איז געווען מיט
מיר. בּכֵן, צי דאָס איז איך, אָדער זיי, אַזוי דַרשענען מיר, און
אַזוי האָט איר געגלויבּט. דעריבּער, אויבּ פונוועגן דעם רבי מֶלך
המָשיחַ ווערט געדַרשנט, אַז ער איז אויפגעשטאַנען
תחַית-המֵתים, וויאַזוי זאָגן טייל פון אייך, אַז ס'איז גאָר נישטאָ
קיין תחַית-המֵתים? און אויבּ עס איז נישטאָ קיין

תְּהִיַת-הַמֵּתִים, איז אויך רבי מֶלך המָשיחַ נישט
אויפגעשטאַנען. און אויבּ רבי מֶלך המָשיחַ איז נישט
אויפגעשטאַנען, דעמאָלט איז אונדזער דַרשענען אומזיסט, און
אייער אֱמונה איז אויך אומזיסט. און אויך מיר זענען עֵדֵי שקר
פון ה', ווארים מיר האָבּן עֵדות געזאָגט פונוועגן ה', אַז ער האָט
אויפגעוועקט רבי מֶלך המָשיחַ, ווענען ער האָט נישט
אויפגעוועקט, אויבּ ס'איז אֱמת, אַז די מֵתִים וועלן נישט
אויפשטיין. מחמת אויבּ די מֵתִים ווערן נישט אויפגעוועקט, איז
רבי מֶלך המָשיחַ נישט אויפגעשטאַנען; און אויבּ רבי מֶלך
המָשיחַ איז נישט אויפגעשטאַנען, איז אייער אֱמונה אומזיסט,
און איר זענט נאָך אין אייערע עבירות. אויבּ אַזוי זענען אויך די,
וואָס זענען אַנטשלאָפן געוואָרן אין רבי מֶלך המָשיחַ,
פאַרלוירענע. אויבּ מיר האָבּן נאָר אין דעם דאָזיקן לעבּן
געהאָפט אויף רבי מֶלך המָשיחַ, זענען מיר מער צום בּאַדויערן
פון כל בני אדם. איצט אָבּער איז רבי מֶלך המָשיחַ
אויפגעשטאַנען פון די מֵתִים, דער ערשטער פון די
אַנטשלאָפענע. מחמת אַזוֹיווי דורך אַן אָדָם איז געקומען דער
מָוֶת, אַזוי איז אויך דורך אַן אָדָם געקומען תְּחִיַת-הַמֵּתים.
מחמת ווי אין אָדָמען שטאַרבּן אַלע, אַזוי אויך אין רבי מֶלך
המָשיחַ וועלן אַלע לעבּעריק ווערן. נאָר יעדער אין זיין
אייגענעם סֵדר ׃ קוֹדם-כָּל מָשיחַ, דער ערדשטער, דערנאָך
הַשַּׁיָכִים לַמָּשיחַ בּיי בּיאת המשיח. דערנאָך קומט דער קֵץ, בּעת
ער וועט איבּערענטפערן דאָס מַלכות צוּ ה', אלוקים הָאָב, אַזוי
ווי ער וועט האָבּן אָפּגעשאַפט יעדע מֶמשָלה און יעדע
געוועלטיקונג און מאַכט. מחמת ער מוּז הערשן, בּיז ער וועט
האָבּן געלייגט אַלע זיינע פיינט אונטער זיינע פיס [תהלים קי, א].
דעם לעצטן שׂונא, וואָס ער וועט אומבּרענגען, איז דער מָוֶת.
מחמת אַלצדינג האָט ער אונטערטעניק געמאַכט אונטער זיינע

פיס. אוּן וועַן ער זאָגט ׃ אַלצדינג איז אוּנטערטעניק אוּנטער אים, איז קלאָר, אַז אַחוּץ דעם, וואָס האָט אַלצדינג אוּנטערטעניק געמאַכט אוּנטער אים. אוּן וועַן אַלצדינג וועט זיין אים אוּנטערטעניק, דעמאָלט וועט אויך דער זוּן [דער זוּן פוּן דער אויבערשטער] אַליין ווערן אוּנטערטעניק אוּנטער אים, וואָס האָט אוּנטערטעניק געמאַכט אַלצדינג אוּנטער אים, כּדי ה' זאָל זיין אַלץ אין אַלעמען. אויב נישט, וואָס זאָלן טאָן די, וואָס ווערן מקוה געטוֹבלט פוּנוועגן די טויטע? אויב די טויטע וועלן בְּכלַל נישט אויפשטיין, צו וואָס זאָל מען זיך נאָך מקוה טוֹבלען צוליב זיי? פאַרוואָס שטעלן מיר זיך אויך אין סַכָּנה יעדע שָׁעה? טעגלעך שטאַרבּ איך, איך פאַרזיכער אייך דורך מיין רימען זיך אין אייך, אחים במשיח, וואָס איך האָבּ אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע אֲדוֹנֵנוּ. אויב איך האָבּ געקעמפט מיט ווילדע חַיות אין אֶפֶסוֹס לויט דעם שטייגער פוּן מענטשן, וואָסער נוּצן האָבּ איך דערפוּן? אויב די מֵתים שטיין נישט אוֹיף, לאָמיר עסן אוּן טרינקען, מחמת מָחָר [מאָרגן] שטאַרבּן מיר [ישעיה כב, יג]. זייט נישט גענאָרט; שלעכטע חַברוּתא פאַרדאַרבּן גוּטע מִידות. ווערט ווידער ניכטערן, ווי סע בּאַדאַרף צו זיין, אוּן זינדיקט נישט; מחמת טייל האָבּן נישט קיין קענטעניש פוּן ה'. צו אייער שאַנד מוּז איך דאָס זאָגן. אָבּער עמיצער וועט זאָגן ׃ וויאַזוי וועלן די טויטע אויפשטיין? אוּן מיט וואָסער מִין לייַבּ קוּמען זיי? דוּ נאַר איינער! דאָס, וואָס דוּ אַליין זייסט, ווערט נישט לעבּעדיק, סיידן סע שטאַרבּט. אוּן דאָס, וואָס דוּ זייסט, זייסטוּ נישט דעם לייַבּ, וואָס דאַרף זיין, נייערט אַ פָּשוּט קערנדל, סע קאָן זיין פוּן חִטָּה, אָדער פוּן עפּעס אַן אַנדער מִין. ה' אָבּער גיט אים אַ גוּף אַזוֹיווי אים ווערט וואויל־געפעלן, אוּן פאַר יעדן קערן אַ לייַבּ פוּן זיין מִין. נישט יעדעס פלייש איז דאָס זעלבּע פלייש; נייערט אַנדערש איז דאָס

פלייש פון מענטשן, און אַנדערש דאָס פלייש פון בהֵמות, און אַנדערש דאָס פלייש פון פייגל, און אַנדערש פון פיש. עס זענען אויך פאַראַן הימלישע קערפערס, און קערפערס ערדישע; אָבער די כבוד פון די הימלישע איז איינס, און די כבוד פון די ערדישע איז אַן אַנדערע. עס איז פאַראַן אַ כבוד פון דער שֶׁמֶש, און אַן אַנדער כבוד פון דער לבָנה, און אַן אַנדער כבוד פון די שטערן; מחמת איין שטערן אונטערשיידט זיך פון אַן אַנדער שטערן אין כבוד. אַזוי איז אויך מיט תְּחִיַּת-הַמֵּתים. עס ווערט גע֫זייֶט אין פאַרדאַרבּלעכקייט, עס שטייט אויף אין אומפאַרדאַרבּלעכקייט; עס ווערט גע֫זייֶט אין אומכָּבוד, עס שטייט אויף אין כָּבוד; עס ווערט גע֫זייֶט אין שוואַכקייט, עס שטייט אויף אין שטאַרקייט; עס ווערט גע֫זייֶט אַ נאַטירלעכער לייַב, עס שטייט אויף אַ גייַסטיקער לייַב. אויב עס איז פאַראַן אַ נאַטירלעכער לייַב, איז אויך פאַראַן אַ גייַסטיקער לייַב. און אַזוי שטייט אויך געשריבן ׃ דער ערשטער מענטש, אָדָם-הָרִאשׁוֹן, איז געוואָרן אַ לעבעדיקע נשָׁמה, ויהי האדם לנפש חייה [בראשית ב, ז], דער אָדָם הָאַחֲרוֹן איז געוואָרן אַ גייסט, וואָס גיט חַיים. דאָך דאָס איז נישט ערשט, וואָס איז גייַסטיק, נייערט דאָס, וואָס איז נאַטירלעך, דערנאָך דאָס, וואָס איז גייסטיק. אָדָם-הָרִאשׁוֹן איז פון דער ערד, ערדיש; האדם הַשֵּׁני [בַּר אֱנָשׁ, דניאל ז, יג] איז פון הימל. ווי עס איז דער ערדישער, אַזוינע זענען אויך די, וואָס זענען ערדיש; און ווי עס איז דער הימלישער, אַזוינע זענען אויך די, וואָס זענען הימליש. און אַזוי֫ווי מיר האָבּן געטראָגן דאָס בּילד פון דעם ערדישן, וועלן מיר אויך טראָגן דאָס בּילד פון דעם הימלישן. און דאָס זאָג איך, אחים במשיח, אַז בָּשׂר-ודם קאָן נישט יַרשענען דאָס מַלכות ה'; אויך ירשענט פאַרדאַרבּלעכקייט נישט אומפאַרדאַרבּלעכקייט. זעט, איך בּין אייך מגַלה אַ סוֹד ׃ מיר

אַלע וועלן נישט אַנטשלאָפן ווערן, נייערט מיר וועלן אַלע פאַרענדערט ווערן, אין אַ ֶרגע, אין אַ ֶהֶרף-עַיִן, בּיי דעם לעצטן שׁופר-בּלאָזן; מחמת דער שׁופר וועט שאַלן, אוּן די מתים וועלן אויפשטיין אומפאַרדאַרבּלעדְ, אוּן מיר וועלן פאַרענדערט ווערן. מחמת דאָס דאָזיקע פאַרדאַרבּלעכע מוּז זין אָנטאָן אומפאַרדאַרבּלעכקייט, אוּן דאָס דאָזיקע שטאַרבּלעכע מוּז זיך אָנטאָן אין אומשטאַרבּלעכקייט. בּעת אָבּער דאָס דאָזיקע פאַרדאַרבּלעכע וועט זיך האָבּן אָנגעטאָן אין אומפאַרדאַרבּלעכקייט, אוּן דאָס דאָזיקע שטאַרבּלעכע וועט זיך האָבּן אָנגעטאָן אין אומשטאַרבּלעכקייט, דעמאָלט וועט מקוּים ווערן דאָס דָּבָר, וואָס סע שטייט געשריבּן ׃ בּלּע הַמָּוֶת לָנֶצַח! אָ מָוֶת, וואוּ איז דיין נצָחון? אָ מָוֶת, וואוּ איז דיין שטאָדְ? דער שטאָדְ פוּן מָוֶת איז זינד, אוּן דער כּוֹח פוּן זינד איז די חֻקַּת הַתּוֹרה [ישעיה כה, ח; הושע יג, יד; דברים כז,כו]. אָבּער בָּרוּדְ ה', וואָס גיט אוּנדז דעם נצָחון דוּרדְ אֲדוֹנֵנוּ ֶרבּי מלדְ המָשיחַ יהושע/ישוע. בּכֵן, מיינע באליבּטע אחים במשיח, זייט געשטאַרקט, אומבאַוועגלעדְ, אוּן זייט זיך תָּמיד עוֹסק אין דעם ווערק פוּן הָאָדוֹן, מחמת איר ווייסט, אַז אייער מִי איז נישט אומזיסט אין הָאָדוֹן.

טז אוּן בּנוֹגֵע דער זאַמלונג פאַר די קדוֹשִׁים, אַזוֹיווי איך האָבּ

מתַּקן געווען פאַר די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות פוּן גָּלַטְיָה, אַזוי זאָלט איר אויך טאָן. מִדֵּי רִאשׁוֹן בַּשָּׁבּוּעַ זאָל יעדער איינער פוּן אייך אַוועקלייגן, לויט זיין מעגלעכקייט, כּדי קיין שוּם זאַמלונגען זאָלן נישט געמאַכט ווערן בּעת איך קוּם. אוּן אַז איך וועל אָנקוּמען, וועמען איר וועט געבּן הַסכָּמה, די וועל איך שיקן מיט בּריוו, אַוועקצוּפירן אייער נדָבָה קיין ירוּשָׁלַיִם. אוּן אויבּ סע וועט זיין וועדט אויך צוּ גיין, וועלן זיי גיין מיט מיר.

אוּן איך וועל קוּמען צוּ אייך, אַזוי ווי איך וועל האָבּן

דורכגעגאַנגען דורך מָקֵדוֹנְיָה. מחמת איך גיי דורך מָקֵדוֹנְיָה;
סע קאָן אָבּער זיין, אַז איך וועל בּיי אייך פאַרבּלײַבּן, אָדער
אַפילו ווינטערן, כּדי איר זאָלט מיך אַרויסבּאַגלייטן אויף מיין
נסִיעה, וואוהין נאָר איך וועל גיין. מחמת איך וואָלט נישט וועלן
אייך זען איצט אין פאַרבּיַגיין; מחמת איך פאַרהאָף צוּ
פאַרבּלײַבּן אַבּיסל מיט אייך, אִם יִרצה ה'. איך וועל אָבּער
פאַרבּלײַבּן אין אֶפֶסוֹס בּיז שבועות; מחמת אַ גרויסע פֶּתַח אוּן
אַ סַך אַרבּעט איז געעפנט געוואָרן פאַר מיר, אוּן סע זענען
פאַראַן אַ סַך קעגנער. אוּן אויבּ טִימוֹתֶיאוֹס וועט קומען, זעט,
אַז ער זאָל זיין מיט אייך אָן מוֹרא ; מחמת ער טוט די עבודת
קודש פוּן ה', אַזוי ווי איך. זאָל אים דעריבּער קיינער נישט מבַּזה
זיין, נייערט באַגלייט אים אַרויס אויף זיין נסִיעה בּשָׁלום, כּדי ער
זאָל צוּ מיר קומען, מחמת איך וואָרט אויף אים מיט די אַחִים
במשיח. אוּן בּנוֹגֵע אוּנדזער אָח במשיח אַפּוֹלוֹס, האָבּ איך אים
זייער געבּעטן צוּ קומען צוּ אייך מיט די אחים במשיח; נאָר ער
האָט בְּכלַל נישט געוואָלט קומען איצט; אָבּער ער וועט קומען
ווען ער וועט האָבּן אַ געלעגנהייט. וואַכט, שטייט פעסט אין
דער אֱמוּנה, זייט מענער, זייט שטאַרק! זאָל אַלץ, וואָס איר
טוט, געטאָן ווערן אין אַהֲבָה. אוּן איך בּעט אייך, אַחִים במשיח,
איר קענט דאָס בֵּית פוּן סְטֶפָנַס, אַז ס'איז געווען די ערשטע
פרוכט פוּן אַכָיָה, אוּן אַז זיי האָבּן זיך געשטעלט צוּ באַדינען די
קדוֹשִׁים, אַז אויך איר זאָלט אונטערטעניק זיין צוּ אַזעלכע, אוּן
צוּ יעדן איינעם, וואָס העלפט אין דער אַרבּעט אוּן באַמיט זיך.
אוּן איך פריי מיך אויף דעם קומען פוּן סְטֶפָנַסן אוּן פוֹרְטוּנָטוֹס
אוּן אֲכַיקוֹסן, מחמת דאָס, וואָס האָט געפעלט פוּן אייער צַד,
האָבּן זיי מַלא געווען. מחמת זיי האָבּן דערקוויקט מיין גייסט
אוּן אייערן. גיט אָפּ אָנערקענונג צוּ אַזעלכע מענטשן. די בְּרית
חֲדָשָׁה קהִילות פוּן אַסְיָה גריסן אייך. עַקִילַס אוּן פּריסקאַ

גריסן אייך זייער אין הָאדוֹן, אוּן אויך די הברית החדשה קהִילה, וואָס איז אין זייער בֵּית. אַלע אַחִים במשיח גריסן אייך. דרשו בשלום איינער דעם אַנדערן מיט אַ נשיקה קדושה. פּוּן מיר, פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל], אַ גרוּס מיט מיין אייגענער האַנט. אויב עמיצער ליבט נישט הָאדוֹן, זאָל ער זיין אין חֵרֶם. מָרַן אֲתָא ! דער חֶסֶד פּוּן הָאדוֹן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע זאָל זיין מיט אייך. מיין אַהֲבָה זאָל זיין מיט אייך אַלעמען אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. אָמֵן.

קור"ב

א פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל], אַ שליח פּוּן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע דורך דעם רָצון ה', אוּן טִימוֹתֵיאוֹס, אוּנדזער אָח במשיח, צוּ ה'ס הברית החדשה קהִילה, וואָס איז אין קאָרינט, אוּן מיט אַלע קדוֹשִׁים, וואָס זענען אין גאַנץ אָכָיָה: חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָׁלום פּוּן ה', אלוקים אָבִינוּ, אוּן הָאדוֹן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. געלויבט זאָל זיין דער אלוקים אוּן אָב פּוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, דער אָב פּוּן רַחמים אוּן אלוקים פּוּן יעדער נחָמה, וואָס טרייסט אוּנדז אין אַלע אוּנדזערע צָרות, כּדי מיר זאָלן קענען טרייסטן די, וואָס זענען אין עפּעס אַ צָרה, דוּרך דער טרייסט, מיט וועלכער מיר אַליין ווערן געטרייסט פּוּן ה'. מחמת אַזוי ווי די יסוּרים פּוּן מָשִׁיחַן פאַרמערן זיך אויף אוּנדז, אַזוי אויך טוּט זיך פאַרמערן אוּנדזער טרייסט דוּרך מָשִׁיחַן. אוּן ליידן מיר צָרות, איז עס פאַר אייער טרייסט אוּן ישוּעה; אוּן ווערן מיר געטרייסט, איז עס פאַר אייער טרייסט, וואָס ווירקט אין אייך, בּעת איר דערטראָגט געדוּלדיק דיזעלבּע יסוּרים, וואָס מיר אויך ליידן. אוּן אוּנדזער תִּקְוָה פּוּנוועגן אייך איז שטאַרק; ווייל מיר ווייסן,

אַז אַזוֹיווי איר זענט טיילנעמער אין די ליידן, אַזוי וועט איר אויך זיין אין דער טרייסט. מחמת מיר ווילן נישט, אַז איר זאָלט נישט וויסן, אחים במשיח, פונוועגן דער צָרה, וואָס איז אונדז באַפאַלן אין אַסְיָה, אַז מיר האָבן שווער געליטן איבער אונדזערע כּוחות, אַזוי, אַז מיר האָבן זיך אַפילו מיאַש געווען אין לעבן. כֵּן, מיר אַליין האָבן גענומען אויף זיך דעם פּסַק דִּין מָוֶת, כּדי מיר זאָלן זיך נישט פאַרלאָזן אויף זיך אַליין, נייערט אויף ה', וואָס איז מחַיֶּה-מֵתים; וואָס האָט אונדז מַציל געווען פון אַזאַ גרויסן מָוֶת, און וועט אונדז מַציל זיין; אין וועמען מיר האָפן, אַז ער וועט אונדז אויך וויטער מַציל זיין. און אויך איר קענט מיטהעלפן דורך אייער תּפִילה טאָן, כּדי פאַר דער מַתָּנה, וואָס איז אונדז צוגעטיילט געוואָרן דורך אַ סַך, זאָל דורך אַ סַך אָפּגענעבן ווערן אַ לויב פון אונדזערטוועגן.

מחמת דאָס איז אונדזער רימען זיך: די באַצייגעניש פון אונדזער געוויסן, אַז מיר האָבן זיך געפירט אין דער עולם הזה אין קדושה און ערנסטקייט פאַר ה', נישט אין פליישלעכער חָכמה, נייערט אין דעם חֶסֶד פון ה', און בְּפַרַט קעגן אייך. מחמת מיר שרייבן אייך נישט עפּעס אַנדערש, ווי נאָר וואָס איר לייענט, אָדער פאַרשטייט; און איך פאַרהאָף, אַז איר וועט עס פאַרשטיין ביז צום סוֹף, אַזוֹיווי איר האָט אונדז אויך טיילווייז פאַרשטאַנען, אַז מיר זענען אייער רום, אַזוֹיווי איר זענט אויך אונדזערער, אין דעם יוֹם פון אֲדוֹנֵנוּ רבי מֶלֶך המָשיחַ יהושע/ישוע. און אין דער תִּקְוָה האָב איך בְּדֵעה געהאַט צוּ קומען קוֹדם צוּ אייך, כּדי איר זאָלט האָבן אַ טאָפּלטע שִׂמְחָה, און דורכצוגיין דורך אייך קיין מָקֵדוֹנְיָה, און פון מָקֵדוֹנְיָה ווידער אַמאָל צוּ קומען צוּ אייך, און פון אייך צוּ ווערן אַרויסבאַגלייט אויף מיין דֶּרֶךְ קיין יהודה. דעריבער, בעת איך האָב דאָס בְּדֵעה געהאַט, צי האָב איך אַרויסגעוויזן

לייכטזיניקייט? אָדער די זאַכן, וואָס איך פֿלאַן, טו איך פֿלאַנען לויט דעם פלייש, כּדי בּיי מיר זאָל זיין דער כֵּן, כֵּן אוּן דער לא, לאׂ? נאָר ווי ה' איז געטריי, אוּנדזער דָּבָר צו אייך איז נישט כֵּן אוּן לאׂ. מחמת דער זוּן פון דער אויבערשטער רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס איז צווישן אייך אָנגעזאָגט געוואָרן דורך אוּנדז, דורך מיר אוּן סִילְוָנוֹסן אוּן טִימוֹתֵיאוֹס, איז נישט געווען כֵּן אוּן לאׂ, נייערט אין אים איז תָּמיד כֵּן. מחמת אַלע הַבטָחות פון ה' זענען אין אים כֵּן; דעריבּער איז אויך דורך אים דער אָמֵן צו דעם כָּבוד פון ה' דורך אוּנדז. אוּן דער, וואָס גרוּנטפעסטיקט אוּנדז מיט אייך אין רֶבּי מלך המָשיחַ, אוּן האָט אוּנדז געזאַלבט, איז ה'. וואָס האָט אוּנדז פאַרחַתמעט, אוּן אוּנדז געגעבּן די עָרבות פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אין אוּנדזערע לְבָבוֹת. אוּן איך רוּף ה' צוּם עֵדות פאַר מיין נשמה, אַז איך האָב פאַרמיטן צו קוּמען קיין קאָרינט, כּדי אייך צו שוינען. נישט, ווייל מיר האָבן מֶמשָלה איבּער אייער אֱמוּנה, נייערט מיר זענען מיטהעלפערס פון אייער שִׂמְחָה, מחמת אין אֱמוּנה שטייט איר פעסט.

ב אוּן איך האָב בּיי מיר אַליין געטראַכט, אַז איך וועל ווידער נישט קוּמען צו אייך מיט עַצבות. מחמת אויב איך בּין אייך מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶשׁ, ווער איז דאָס דער, וואָס דערפרייט מיך, אויב נישט דער, וואָס איז דורך מיר געקוּמען צו צַער? אוּן איך האָב טאַקע געשריבּן דאָס דאָזיקע, כּדי ווען איך וועל קוּמען, זאָל איך נישט האָבן צַער פון די, מיט וועמען איך דאַרף מיך פרייער, ווייל איך בּין זיכער אין אייך אַלע, אַז מיין שִׂמְחָה איז די שִׂמְחָה פון אייך אַלע. מחמת פון אַ סַך צָרות אוּן האַרץ-קלעמעניש האָב איך אייך געשריבּן מיט אַ סַך טרערן, נישט אייך מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶשׁ צו זיין, נייערט כּדי איר זאָלט פאַרשטיין די אַהֲבָה, וואָס איך האָב אַ סַך מער פאַר

אייך. נאר אויב עמיצער האָט פארשאַפט צַער, האָט ער נישט מיר פארשאַפט צַער, נייערט טיילוויַיז אייך אַלע - כּדי איך זאָל אייך נישט צוּ שוועך דריקן. פאַר אַזאַ איינעם איז גענוג די שטראָף פוּן דעם רבּים; אַזוי, אַז איר זאָלט אים, אַדרַבּה, ליבּער מוֹחל זיין אוּן טרייסטן, כּדי ער זאָל נישט פאַרשלוּנגען ווערן אין זיין גרויסן צַער. בּכֵן, בּעט איך אייך, אַז איר זאָלט באַווייזן אייער אַהֲבָה צוּ אים. מחמת צוליב דעם האָב איך טאַקע געשריבּן, כּדי אייך צוּ פרוּאווּן, צי איר זענט געהאָרכזאַם אין אַלצדינג. אוּן וועמען איר זענט מוֹחל, בּין איך אויך מוֹחל. מחמת וואָס איך האָב מוֹחל געווען, אויב איך האָב עפּעס מוֹחל געווען, האָב איך עס מוֹחל געווען פוּן אייַערטוועגן אין דעם אַנגעזיכט פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ, כּדי הָשָׂטן זאָל נישט קריגן די אויבּערהאַנט איבּער אונדז; מחמת זיינע אינטריגעס זענען נישט פאַרהוילן פוּן אונדז. אוּן בּעת איך בּין געקוּמען קיין טרוֹאַס פוּנוועגן דער בּשׂורת הגאולָה פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ, אוּן אַ פֶּתַח איז פאַר מיר געעפנט געוואָרן אין הָאָדוֹן, האָב איך נישט געהאַט קיין מנוּחה אין מיין געמיט, ווארים איך האָב נישט געפוּנען טיטוּסן, מיין אָח במשיח; אוּן ווען איך האָב מיך געזעגנט מיט זיי, בּין איך אַרויסגעפאָרן קיין מָקֶדוֹנְיָה. אָבּער בּרוּך ה', וואָס גיט אונדז תָּמיד דעם נצָחון אין רֶבּי מלך המָשיחַ, אוּן וואָס טוט דוּרך אונדז אַנטפּלעקן דעם רֵיחַ פוּן זיין חָכמה אין יעדן אָרט. מחמת מיר זענען אַ רֵיחַ נִחוֹחַ פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ פאַר ה' בּיי די, וואָס ווערן נִיצול, אוּן בּיי די, וואָס ווערן פאַרלוירן: פאַר טייל א רֵיחַ פוּן מָוֶת צוּם מָוֶת, פאַר די אַנדערע א רֵיחַ פוּן חַיים צוּם חַיים, אוּן ווער איז רָאוּי פאַר די דאָזיקע זאַכן? מחמת מיר זענען נישט ווי דער רַבּים, וואָס מאַכן אַ שאַכער-מאַכער פוּן ה'ס דָּבָר; נייערט מיט ריינע כַּוָונות פאַר ה' רעדן מיר פוּן ה' אין רֶבּי מלך המָשיחַ.

ג צי הייבן מיר שוין ווידער אַמאָל-אָן צוּ גלויבן זיך אַליין?

אָדער צי באַדאַרפן מיר, ווי סע טוּען אַנדערע, לויבּ-בריוו צוּ אייך, אָדער פוּן אייך? אויר זענט אונדזער בריוו, פאַרשריבּן אין אונדזערע לְבָבוֹת, באַקענט אוּן געלייענט פוּן כל בני אדם; מחמת עס איז קלאָר צוּ זען, אַז אויר זענט אַ בריוו פוּן מָשיחַ, צוגעגרייט דורך אונדז, געשריבּן נישט מיט קיין טינט, נייערט מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פוּן דעם אלוקים חיים, נישט אין לוּחות פוּן שטיין, נייערט אין לוּחות, וואָס זענען לְבָבוֹת פוּן פלייש. אוּן אַזאַ בּטָחון האָבּן מיר דורך מָשיחַ צוּ ה'; נישט וואַרים מיר זענען פַּעיִק פוּן זיך אַליין צוּ באַטראַכטן עפּעס פוּן אונדז אַליין, נייערט אונדזער פַּעיִקייט איז פוּן ה', וואָס האָט אונדז אויך געמאַכט פאַר פַּעיִקע כְּלֵי קֹדֶשׁ משָׁרתים פוּן אַ ברית-חדשה [ירמיה לא,ל], נישט פוּן דעם אוֹת, נייערט פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ; מחמת דער אוֹת טייט, אָבּער דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ מאַכט לעבּעדיק. נאָר אויבּ די באַדינונג פוּן מָוֶת, געשריבּן אוּן אויסגעקריצט אויף שטיינער, איז געקומען מיט כבוד, אַזוי, אַז די בּנֵי-יִשׂרָאל האָבּן נישט געקענט קוקן אויף מֹשהס פָּנים פוּנווענען דער כבוד פוּן זיין פָּנים, וואָס זיין כבוד איז געווען אַ צייטווייליקע, וויפל מער דאַרף שוין זיין די כבוד פוּן דער באַדינונג פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ? מחמת אויבּ די שֵׂרוּת פוּן פאַרמְשפּטונג האָט געהאַט כבוד, אַ סַך מער שטייגט איבּער אין כבוד די שֵׂרוּת פוּן צֶדֶק. מחמת דאָס, וואָס איז געמאַכט געווארן הערלעך, איז געמינערט געווארן אין כבוד, צוליבּ דער כבוד, וואָס שטייגט זי אַריבּער. מחמת אויבּ דאָס, וואָס פאַרגייט, איז געווען מיט כבוד, וויפל מער איז אין כבוד דאָס, וואָס פארבּלייבּט. דעריבּער, וויל מיר האָבּן אַזאַ תִּקְוָה, רעדן מיר מיט אַזאַ מוּטיקייט, אוּן נישט אַזוֹיווי מֹשה [רבינו], וואָס האָט אַרויפגעטאָן אַ מַסוֶה אויף זיין פָּנים, אַז די בּנֵי-יִשׂרָאל

זאָלן נישט קענען קוקן גלייך אויף דעם סוֹן פון דעם, וואָס איז פארגאנגען. זייערע מַחשָבות זענען פאַרהאַטעוועט געוואָרן; מחמת בּיז אויף דעם היינטיקן טאָג איז דיזעלבּע מַסוֶה פאַרבּלייבּן בּיים לייענען די תּוֹרה, אוּן ער ווערט נישט אַוועקגענומען, בּיז ער ווערט אָפּגעטאָן אין מָשיחַ. כֵּן, בּיז אויף היינטיקן טאָג, בּשַעת סע ווערט געלייענט תּוֹרַת-מֹשה, ליגט אַ מַסוֶה אויף זייער לֵב. אָבּער וועַן זיי וועלן זיך אומקערן צוּ הָאָדוֹן, וועט דער צוּדעק אַוועקגענומען ווערן. אוּן הָאָדוֹן איז דער גייסט; אוּן וואוּ סע איז דער גייסט פון הָאָדוֹן, דאָרט איז חֵרוּת. אוּן מיר אַלע, וואָס זענען מיט נישט קיין צוגעדעקט פָּנים ווי אין אַ שפּיגל די כּבוד הָאָדוֹן, ווערן פאַרענדערט אין דער זעלבּער ענלעכקייט פון כּבוד צוּ כּבוד, כְּמוֹ מִיַד הָאָדוֹן -- הָרוּחַ [ישעיה סא, א-ב].

ד דעריבּער, ווייל מיר האָבּן מקַבּל געווען די דאָזיקע אַבוֹדה פון רַחמנוּת, ווערן מיר נישט אָפּגעשוואַכט. מיר האָבּן זיך אָפּגעזאָגט פון די פאַרבּאָרגענע זאַכן פון בּושה, ווייל מיר לעבּן נישט אין עָרמָה, אויך פעלשן מיר נישט דאָס דָּבָר ה', נייערט דורך דער הִתְגַּלוּת פון דעם אֱמת פאַרלויבּן מיר זיך פאַר דעם געוויסן פון יעדן מענטשן פאַר ה'. אוּן אויבּ אַפילו אונדזער בּשׂוֹרת הגאוּלָה איז פאַרהוילן, איז זי פאַרהוילן בּיי יענע, וואָס ווערן פאַרלוירן, בּיי וועמען דער אֱ-ל הָעוֹלָם הַזֶּה האָט פאַרבּלענדט די מוֹחות פון די אומגלויבּיקע, כּדי דאָס אוֹר פון דער בּשׂוֹרת הגאוּלָה פון המָשיחַ כּבוד, וואָס איז דאָס דְּמוּת פון ה', זאָל נישט אויפגיין איבּער זיי. מחמת מיר דַרשענען נישט זיך אַליין, נייערט רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע פאַר הַאָדוֹן [הַשָמים והָאָרץ], אוּן אונדז אַליין פאַר אייערע עבדים פון יהושע/ישועס-וועגן. מחמת עס איז ה', וואָס האָט געזאָגט: זאָל אַרויסשיינען אוֹר [בראשית א, ג] פון חֹשֶךְ, וואָס האָט

אַרײַנגעלויכטן אין אונדזערע לְבָבוֹת, כּדי צו געבן אוֹר פּון דער דערקענטעניש פון ה'ס כבוד אין דעם פָּנים פּון מָשיחַ. מיר אָבּער האָבּן דעם דאָזיקן אוֹצר אין ערדענע כֵּלים, כּדי די אויסערגעווײַנלעכע גרויסקייט פון דער מאַכט זאָל זיין פון ה' און נישט פון אונדז אַליין. מיר ווערן געדריקט אויף יעדער זייט, דאָך נישט דערדריקט; צעמישט, דאָך נישט בּיז יִיאוּש; גערוֹדפט, דאָך נישט פאַרלאָזט; אַנידערגעוואָרפן, דאָך נישט אומגעבּראַכט; מיר טראָגן בּאַשטענדיק אַרום אין דעם לײַב דאָס שטאַרבּן פון יהושע/ישוע, כּדי אויך דאָס חַיים פון יהושע/ישוע זאָל אַנטפּלעקט ווערן אין אונדזער לייב. מחמת מיר, וואָס לעבּן, זענען תָּמיד איבּערגעענטפערט צום מָוֶת פון יהושע/ישועס-וועגן, כּדי אויך דאָס חיים פון יהושע/ישוע זאָל אַנטפּלעקט ווערן אין אונדזער שטאַרבּלעכן לייב. און דעריבּער ווירקט דער מָוֶת אין אונדז, אָבּער דאָס חַיים אין אייך. און ווייל מיר האָבּן דעם זעלבּן רוּחַ הקודש פון אֱמונה, לויט ווי סע שטייט געשריבּן : איך האָבּ געגלויבּט, דערפאַר האָבּ איך גערעדט, און דעריבּער גלויבּן מיר אויך, און רעדן אַזוי, ווייל מיר ווייסן, אַז דער, וואָס האָט אויפגעוועקט הָאָדוֹן יהושע/ישוע, וועט אויך אונדז אויפוועקן מיט יהושע/ישוע, און וועט אונדז אינאיינעם מיט אייך פירשטעלן פאַר אים. מחמת אַלצדינג איז פון אײַערטוועגן, כּדי דער חֶסֶד, וואָס ווערט פארגרעסערט דורך דעם רַבּים, זאָל פאַרמערן דעם הוֹדָיָה צום כָּבוד ה'. דעריבּער ווערן מיר נישט אַנטמוטיקט; אוּן הַגַם אונדזער אָדָם חיצוֹנִי ווערט פאַרלענדט, ווערט אָבּער אונדזער אָדָם פְּנִימִי בּאַנייַט פון יוֹם צו יוֹם. מחמת אונדזער גרינגע פיין, וואָס איז נאָר אויף אַ רֶגע, ווירקט פאַר אונדז אַ מער אויסערגעווײַנלעכע געוויכטיקייט פון אייביקן כָּבוד, ווייל מיר קוקן נישט אויף די זאַכן, וואָס ווערן געזען, נייערט אויף די

זאַכן, וואָס ווערן נישט געזען; מחמת די זאַכן, וואָס ווערן געזען, זענען צייַטווייליק; אָבער די זאַכן, וואָס ווערן נישט געזען, זענען לעולָמִים.

ה מחמת מיר ווייסן, אַז אויבּ דאָס ערדישע בֵּית פּון אונדזער געצעלט ווערט צעשטערט, האָבּן מיר אַ בִּנין פּון ה', אַ בֵּית, נישט געמאַכט מיט הענט, אַן אייבּיקס אין הימל. מחמת דעריבּער זיפּצן מיר, אוּן בּענקען באַקלייַדט צוּ ווערן מיט אונדזער וואוינאָרט, וואָס איז פּון שָׁמַיִם; אוּן אויבּ מיר וועלן אַזוי זיין באַקלייַדט, וועלן מיר נישט געפּונען ווערן נאַקעט. מחמת מיר, וואָס זענען אין דעם דאָזיקן געצעלט, זיפּצן צוליבּ דער מַשׂא, ווייל מיר וואָלטן נישט וועלן זיין אויסגעטאָן, נייערט צוּ זיין באַקלייַדט, כּדי וואָס עס איז שטאַרבּלעך זאָל פאַרשלונגען ווערן פּון דעם חַיים. אוּן דער, וואָס האָט אונדז צוגעגרייט דערצוּ, איז ה', וואָס האָט אונדז געגעבּן די עֲרבות פּון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. מיר זענען דעריבּער תָּמיד גוּט אויפּגעלייגט אוּן ווייסן, אַז כָּל-זמַן מיר זענען אין דער היים אין דעם לייבּ, זענען מיר דערווייטערט פּון הָאָדוֹן; מחמת מיר לעבּן דורך אֱמוּנה, נישט דורך ראַיח. מיר זענען גוּט אויפּגעלייגט, אוּן ווילן ליבּער זיין דערווייטערט פּון דעם לייבּ, אוּן אין דער היים מיט הָאָדוֹן. דעריבּער מאַכן מיר דאָס אויך פאַר אונדזער ציל, צי מיר זענען אין דער היים, אָדער דערווייטערט, אים וואויל־געפעלן צוּ זיין. מחמת מיר מוּזן אַלע אַנטפּלעקט ווערן פאַר דעם כִּסֵּא-הַמִשפּט פּון מָשיחַ, כּדי יעדער איינער זאָל מקַבּל זיין דאָס, וואָס ער האָט געטאָן אין דעם בָּשָׂר, סיי גוּטס, אָדער רַע. דעריבּער, ווייל מיר קענען די יִרַת-ה', איבּערצייגן מיר מענטשן; פאַר ה' אָבּער זענען מיר אַנטפּלעקט; אוּן איך האָף, אַז מיר ווערן אויך אַנטפּלעקט אין אייער געוויסן. מיר לויבּן זיך נישט

ווידער אַמאָל פאַר אייך, נייערט געבן אייך אַ געלעגנהייט פון
רימען זיך אין אונדז, כּדי איר זאָלט האָבן מיט וואָס
אָפּצוענטפערן די, וואָס רימען זיך לפָּנים-וועגן, און נישט אין
לֵב. מחמת אויב מיר זענען משוגע, איז דאָס פאַר ה'; זענען
מיר אָבער בּיים קלאָרן שֵׂכל, איז דאָס פאַר
אייך. מחמת די אַהֲבָה פון רבי מֶלך המָשיחַ האַלט אונדז צוריק,
וואַרים מיר מִשפּטן אַזוי, אַז אויב איינער איז געשטאָרבן פאַר
אַלע, זענען דעריבּער אַלע געשטאָרבן. און ער איז געשטאָרבן
פאַר אַלע, כּדי די, וואָס לעבן, זאָלן מער נישט לעבן פאַר זיך
אַליין, נייערט פאַר אים, וואָס איז געשטאָרבן פון זייערטוועגן
און איז אויפגעשטאַנען. דעריבּער קענען מיר פון איצטמאָל-אָן
קיינעם נישט לויט דעם פלייש. אוּן הַגַם מיר האָבן אויך געקענט
רבי מֶלך המָשיחַ לויט דעם פלייש, טוען מיר עס פון
איצטמאָל-אָן נישט מער. דעריבּער, אויב עמיצער איז אין
מָשיחַ, איז ער אַ בְּריאָה חָדָשָׁה; דאָס אלטע איז פאַרגאַנגען;
הִנֵּה, אלץ איז געוואָרן ניַי ! און דאָס אַלץ איז פון ה', וועלכער
האָט אונדז שלום מאכט מיט זיך אַליין דורך מָשיחַ און האָט
אונדז געגעבן די עבוֹדת קֹדֶש שֵׁרות פון שלום מאכנדיק ; ווייל
ה' איז געווען אין רבי מֶלך המָשיחַ, שלום מאכנדיק מיט די
וועלט מיט זיך אַליין, נישט צורעכנענדיק זיי זייערע זינד, און
האָט אונדז איבּערגעענטפערט די שלִיחות בּשׂורה פון
איבּערבּעטונג. מיר זענען דעריבּער די שלִיחים פון רבי מֶלך
המָשיחַ, ווי ה' וואָלט דורך אונדז מזהיר געווען; מיר בּעטן אייך
אין מָשיחַס נאָמען, שלום מאַך זיך מיט ה'! מחמת דעם,
וועלכער האָט נישט פאַרזוכט פון קיין חטא, האָט ה' געמאַכט
חַטָּאת [ויקרא ד, כד; ישעיה נג, י] פאַר אונדזערטוועגן; כּדי מיר
זאָלן ווערן הצֶדֶק הַבָּאָה מֵאֵת ה' אין אים.

ו אוּן ווייל מיר מיִען זיך אינאיינעם מיט אים, בּעטן מיר אייך,

אַז איר זאָלט נישט מקַבּל זיין דעם חֶסֶד פון ה'
אומזיסט. מחמת ער זאָגט ׃ אין אַ באַוויליקטער צייט האָבּ איך
דיך דערהערט, און אין אַ יוֹם פון ישועה האָבּ איך דיר געהאָלפן
[ישעיה מט, ח]. אָט איצט איז די באַוויליקטע צייט; אָט איצט
איז דער יוֹם פון ישועת [אלוקינו]. ווייל מיר גיבן נישט קיין
מִיכשול אין עפּעס, כּדי אונדזער עבוֹדת קוֹדֶש זאָל נישט ווערן צו
שאַנד; נייערט אין אַלצדינג ווייזן מיר זיך אַרויס ווי כְּלֵי קוֹדֶש
פון ה' ׃ אין אַ סַך געדולד, אין צָרות, אין נויטן, אין דַחקות, אין
מַלקות, אין זיצן אין תּפִיתות, אין מהומות, אין מיאונגען, אין
וואַכן, אין תַּעֲנִיתים; אין רייֶנקייט, אין קענטעניש, אין פיל
ליידן, אין גוטסקייט, אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶש, אין נישט קיין
צבִיעותדיקער אַהֲבָה, אין דעם דָּבָר פון אֱמת, אין דער גבוּרה
פון ה'; דורך די כֹּלֵי-זַיִן פון צֶדֶק אין דער רעכטער האַנט און אין
דער לינקער; דורך כָּבוד און בושה, דורך אַ שלעכטן שֵׁם און
אַ שֵׁם טוב; ווי אָפּנאַרער, און דאָך וואָרהאַפטיק; ווי
אומבאַקענטע, און דאָך אַנערקענט, ווי שטאַרבּנדיקע, און הִנֵּה,
מיר לעבּן; ווי געשטראָפטע, און נישט געטייטע; ווי
פאַרטרויערטע, דאָך תָּמיד זיך פרייענדיק; ווי עֲנִיִּים, דאָך מאַכן
מיר רייך אַ סַך; ווי מיר וואָלטן גאָרנישט פאַרמאָגט, און דאָך
ווי מיר וואָלטן פאַרמאָגט אַלצדינג. אונדזער מויל איז געעפענט
פאַר אייך, אָ קאָרינטער; אונדזער לֵב איז
אויסגעבּרייטערט. איר זענט נישט באַגרענצט פון אונדז,
נייערט איר זענט באַגרענצט פון אייערע אייגענע
עמאָציעס. און פאַר אַ פאַרגעלטונג אויף אַן ענלעכן אופן-
איך רעד ווי צו יְלָדים - ווערט אַליין אויך אויסגעבּרייטערט.
זייט נישט אומגליִיִך פאַריאָכט מיט אומגלויבּיקע; מחמת
וואָסער חַברשאַפט האָט צֶדֶק מיט אומרעכט? אָדער וואָסער
התקשרות האָט אוֹר מיט חֹשֶׁךְ? און וואָסער הַסכָּמה האָט

מָשיחַ מיר בּלַיעלן? אָדער וואָסער חֵלֶק האָט אַ מַאמין מיט אַן אומגלויביקן? און וואָסער אָפּמאַך האָט דער הֵיכל ה' מיט אֱלִילִים? מחמת מיר זענען דער הֵיכל פּון דעם אלוקים חיים, אַזוי ווי ה' האָט געזאָגט : איך וועל וואוינען צווישן זיי, און אומגיין צווישן זיי, און איך וועל זיין זייער אלוקים, און זיי וועלן זיין מיין עם [יחזקאל לז, כז]. דעריבּער קומט אַרויס פּון צווישן זיי, און שיידט אייך אָפּ, זאָגט ה', און באַרירט נישט קיין טָמא זאַך; און איך וועל אייך אויפנעמען, און וועל זיין פאַר אייך אַן אָב, און איר וועט מיר זיין בָּנִים און בנות, זאָגט ה' צבָאות [ישעיה נב, יא; ירמיה לב, לח; נא, מה; הוֹשע ב,א].

ז דעריבּער, ווייל מיר האָבּן די דאָזיקע הַבטָחות, באַליבטע, לאָמיר זיך רייניקן פּון יעדער באַפלעקונג פּון פלייש און גייסט, מַשלים צו זיין הייליגקייט מיט יִרְאַת-הכבוד. עפּנט אייערע לְבָבוֹת פאַר אונדז; מיר האָבּן קיינעם נישט געטאָן קיין עַוולה, מיר האָבּן קיינעם נישט פאַרדאָרבּן, מיר האָבּן קיינעם נישט אויסגענוצט. איך זאָג עס, נישט צו פאַרמִשפּטן אייך, מחמת איך האָב פריער געזאָגט, אַז איר זענט אין אונדזערע לְבָבוֹת, צו שטאַרבּן צוזאַמען און צו לעבּן צוזאַמען. גָּדוֹל איז מיין בּטָחון אין אייך, גָּדוֹל איז מיין רימען זיך פּון אייַערטוועגן; איך בין פול מיט טרייסט, איך גיי איבּער מיט שִׂמְחָה אין אַלע אונדזערע צָרות. מחמת אַפילו וען מיר זענען געקומען קיין מָקֶדוֹנְיָה, האָט אונדזער לייב נישט געהאַט קיין מנוחה, נייערט מיר האָבּן געליטן פּון אַלע זייטן - פּון דרויסן מִלחָמות, און אינעווייניק מוֹרא. אָבּער ה', וואָס טוט טרייסטן די שַׁפָּלדיקע, האָט אונדז געטרייסט דורך דעם קומען פּון טיטוסן. און נישט בּלויז דורך זיין קומען, נייערט אויך דורך דער טרייסט, מיט וועלכער ער איז געטרייסט געוואָרן אין אייך, בּשַׁעת ער האָט אונדז דערציילט פּון אייער גאַרן, אייער צַער, אייער אייפעריקייט

נאָך מיר, אַזוי אַז איך האָבּ מיך נאָך מער געפרייט. מחמת אויבּ אַפילו איך האָבּ אייך מיט עָגְמַת נֶפֶשׁ מצַער געווען מיט מיין בּריוו, האָבּ איך דערויף קיין חַרָטה נישט געהאַט -- הַגַם איך האָבּ יאָ חַרָטה געהאַט -- מחמת איך זע, אַז יענער בּריוו האָט אייך מצַער געווען, הַגַם נאָר אויף אַ צייט. אָבּער איצט פריי איך מיך, נישט ווייל איר האָט זיך מצַער געווען, נייערט ווייל איר האָט זיך מצַער געווען צוּ תּשׁובּה. מחמת איר האָט זיך מצַער געווען אויף אַ געטלעכן אוֹפן, כּדי איר זאָלט דורך אונדז נישט ליידן קיין הֶיזק אין קיין שוּם זאָך. מחמת געטלעכער צַער איז גוֹרם תּשׁובּה צוּ ישׁועת אלוקינו, וואָס בּרענגט נישט קיין חַרָטה; אָבּער דער צַער פוּן דער עוֹלם הַזֶּה איז גוֹרם מִיתה. מחמת זעט, גראָד דאָס, וואָס איר האָט זיך מצַער געווען אויף אַ געטלעכן אוֹפן, וואָסער אייפעריקייט זי האָט געווירקט אין אייך, וואָסער רעכטפאַרטיקונג פוּן זיך אַליין, וואָסער צאָרן, וואָסער מוֹרא, וואָסער בּענקשאַפט, וואָסער קִנאה, וואָסער בּאַשטראָפונג! אין אַלצדינג האָט איר זיך אַרויסגעוויזן צוּ זיין ריין אין דעם עִנין. דעריבּער, הַגַם איך האָבּ אייך געשריבּן, האָבּ איך נישט געשריבּן פוּנוועגן דעם, וואָס האָט געטאָן דאָס אומרעכט, אויך נישט פוּנוועגן דעם, וואָס האָט געליטן דאָס אומרעכט, נייערט כּדי אייער אייפעריקייט פאַר אונדז זאָל אַנטפּלעקט ווערן פאַר אייך אין דעם אָנגעזיכט פוּן ה'.

דעריבּער זענען מיר געטרייסט געוואָרן. אוּן אין אונדזער טרייסט האָבּן מיר זיך נאָך מער געפרייט פוּנוועגן דער שִׂמְחָה פוּן טיטוּסן, ווארים זיין גייסט איז דערקוויקט געוואָרן דורך אייך אַלע. מחמת אויבּ איך האָבּ מיך אין עפּעס געריימט פאַר אים פוּנוועגן אייך, בּין איך נישט פאַרשעמט געוואָרן; נייערט אַזוֹיווי מיר האָבּן אַלץ צוּ אייך געריידט אין וואָרהאַפטיקייט, אַזוי האָט זיך אויך אונדזער רימען זיך פאַר טיטוּסן אַרויסגעוויזן

צו זיין אֱמת. אוּן זיין לֵב גייט שטאַרק אויס צו אייך, בשַׁעת ער דערמאָנט זיך אין אייער אַלעמענס געהאָרכזאַמקייט, וויאַזוי איר האָט אים אויפגענומען מיט פאַרכטיקייט אוּן ציטערניש. איך פריי מיך, וואָס איך קאָן מיך אין אַלצדינג אויף אייך פאַרלאָזן.

ח אוּן מיר לאָזן אייך וויסן, אחים במשיח, דעם חֶסֶד ה', וואָס איז געגעבן געוואָרן צו די בְּרִית חֲדָשָׁה קהילות פוּן מָקֶדוֹנְיָה, וויאַזוי אין נְסיוֹנות פוּן צָרות האָט זיך די שֶׂפע פוּן זייער שִׂמְחָה אוּן זייער טיפער אָרעמקייט פאַרמערט אין דער עַשִׁירות פוּן זייער גוּטסקייט. מחמת זיי האָבן געגעבן לויט זייער כּוֹחַ, ווי איך קאָן עֵדות-זאָגן, אוּן אַפילו איבער זייערע כּוֹחות, פריַיוויליק, אוּן האָבן אונדז שטאַרק געבעטן פוּנוועגן דעם חֶסֶד אוּן די שוּתּפוּתדיקייט אין דער הילף פאַר די קדוֹשִׁים, אוּן דאָס, נישט ווי מיר האָבן געהאָפט, נייערט קודם-כָּל האָבן זיי זיך אַליין געגעבן צו הָאֲדוֹן, אוּן צו אונדז דורך דעם רָצון ה'. אויף אַזויפיל, אַז מיר האָבן געראַטן טיטוּסן, אַז אַזוי ווי ער האָט פריער געמאַכט אַן אָנהייב, אַזוי זאָל ער אויך פאַרענדיקן בּיי אייך דעם דאָזיקן חֶסֶד. אָבער אַזוי ווי איר האָט געמערט אין אַלצדינג, אין אֱמוּנה, אוּן תּוֹרה, אוּן קענטעניש, אוּן אין יעדער אייפעריקייט, אוּן אין אייער אַהֲבָה צו אונדז, אַזוי זאָלט איר אויך מערן אין דעם דאָזיקן חֶסֶד. איך רעד נישט בְּדֶרֶך געבאָט, נייערט כּדי צו פרוּאווּן דורך דער אייפעריקייט פוּן אַנדערע אויך די ערלעכקייט פוּן אייער אַהֲבָה. מחמת איר קענט דעם חֶסֶד פוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, וואָס הַגַם ער איז געווען רייך, דאָך פוּן אײַערטוועגן איז ער געוואָרן אָרעם, כּדי איר זאָלט דורך זיין אַרעמקייט ווערן רייך. אוּן דערין גיבּ איך מיין מיינונג; מחמת דאָס איז נוּצלעך פאַר אייך, וואָס זענט געווען פוּן די ערשטע צו

מאַכן אַן אָנהייבּ מיט אַ יאָר צוּריק, נישט נאָר צוּ טאָן, נייערט אויך צוּ וועלן. איצט אָבּער פאַרענדיקט אויך די טוּאוּנג, כּדי ווי עס איז געווען די ווילקייט צוּ וועלן, אַזוי זאָל אויך זיין די פאַרענדיקוּנג לויט אייער מעגלעכקייט. מחמת אויבּ די ווילקייט איז פאַראַן, ווערט זי אָנגענומען לויט דעם, וואָס מע פאַרמאָגט, אוּן נישט לויט דעם, וואָס מע פאַרמאָגט נישט. מחמת איך זאָג דאָס נישט, כּדי אַנדערע זאָל פאַרלייַכטערט ווערן אוּן איר זאָלט בּאַדרענגט ווערן; נייערט דוּרך גלייַכקייט זאָל אייער שֶׂפע אין דער איצטיקער צייט זיין אַ הילף פאַר זייער מאַנגל, כּדי זייער שֶׂפע זאָל אויך ווערן אַ הילף פאַר אייער מאַנגל, כּדי עס זאָל זיין אַ גלייַכקייט; ווי סע שטייט געשריבּן: דער, וואָס האָט געקליבּן פיל, האָט נישט געהאַט איבּעריק; אוּן דער, וואָס האָט געקליבּן ווינציק, האָט נישט געהאַט קיין מאַנגל [שמות טז, יח]. אָבּער בָּרוּך ה', וואָס האָט אַריַינגעגעבּן די זעלבּע ערנסטע זאָרג פוּנוועגן אייך אין דעם לבֵּ פוּן טיטוּסן. מחמת ער האָט נישט נאָר אָנגענומען אוּנדזער בַּקָשה, נייערט וויל ער איז געווען זייער אייפעריק, איז ער אַוועק צוּ אייך לויט זיין אייגענעם ווילן. אוּן מיר האָבּן צוּזאַמען מיט אים געשיקט דעם אָח במשיח, וואָס זיין לויבּ אין דער בּשׂוֹרת הגאוּלָה גייט איבּער אַלע בָּתֵּי חַדָּשָׁה קהִילות; אוּן נישט נאָר דאָס, נייערט ער איז אויך אויסדערווייל פוּן די בָּתֵּי חַדָּשָׁה קהִילות צוּ ציען מיט אוּנדז אין דעם עִנין פוּן דעם דאָזיקן חֶסֶד, וואָס ווערט געטאָן דוּרך אוּנדז פאַר דעם כָּבוד הָאָדוֹן, אוּן צוּ אוּנדזער דערמוּטיקוּנג. אוּן מיר היטן זיך, אַז קיינער זאָל אוּנדז נישט בּאַשולדיקן אין דעם עִנין פוּן דער דאָזיקער רייכער מַתָּנה, וואָס ווערט אויסגעפירט דוּרך אוּנדז. מחמת מיר זוכן נישט נאָר וואָס איז רעכט אין די אויגן פוּן הָאָדוֹן, נייערט אויך אין די אויגן פוּן מענטשן. אוּן מיר האָבּן מיט זיי געשיקט אוּנדזער אָח

במשיח, וועמען מיר האָבן אַ סַך מאָל אויסגעפֿרוּאווט אוּן געפוּנען אייפעריק אין אַ סַך זאַכן, אוּן וואָס איז איצט נאָך אַ סַך אייפעריקער, דוּרך זיין גרויסן בּטָחון אין אייך. אוּן וואָס שַׁייך טיטוּסן, איז ער מיין שוּתּף אוּן מיטאַרבּעטער פֿאַר אײַערטוועגן; אוּן וואָס שַׁייך אוּנדזערע אחים במשיח, זענען זיי שלִיחים פוּן די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות, אוּן אַ כָּבוד פֿאַר רֶבִּי מלך המָשיחַ. בּכֵּן, ווייזט זיי פֿאַר די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות דעם באַווייז פוּן אייער אַהֲבָה, אוּן פוּן אוּנדזער רימען זיך פוּן אײַערטוועגן.

ט אוּן בּנוֹגֵע דער הילף פֿאַר די קדוֹשִׁים, איז פֿאַר מיר

איבּעריק אייך צוּ שרייבּן; מחמת איך קען אייער וויליקייט, מיט וועלכער איך רים מיך פוּן אײַערטוועגן פֿאַר די מענטשן פוּן מָקֵדוֹנְיָה, אַז אָכָיָה איז שוֹין געווען אָנגעבּרייט מיט אַ יאָר צוּריק; אוּן אייער אייפעריקייט האָט אויפגעמאוּנטערט גאָר אַ סַך פוּן זיי. אָבּער איך האָבּ געשיקט די אחים במשיח, כּדי אוּנדזער רימען זיך פוּנוועגן אייך זאָל בּנוֹגֵע דעם נישט זיין אוּמזיסט, כּדי, אַזוֹיווי איך האָבּ געזאָגט, איר זאָלט זיין אָנגעבּרייט. וויל טאָמער וועט ווער פוּן די אֲנָשִׁים מְמָקֵדוֹנְיָה מיט מיר קוּמען, אוּן אייך געפינען נישט אָנגעבּרייט, זאָלן מיר - איך וויל נישט זאָגן איר - פֿאַרשעמט ווערן אין דעם דאָזיקן בּטָחון. איך האָבּ דעריבּער געהאַלטן פֿאַר נייטיק צוּ בּעטן די אחים במשיח, אַז זיי זאָלן קוֹדם גיין צוּ אייך, אוּן זאָלן צוּגרייטן אייער פריער-צוּגעזאָגטע נדָבה, כּדי זי זאָל זיין אנגעבּרייט ווי אַ בּרָכה, אוּן נישט ווי אַ גענייטע זאָך. דאָס זאָלט איר וויסן ׃ דער, וואָס זייט קאַרגלעך, וועט אויך שנייטדן קאַרגלעך, אוּן דער, וואָס זייַעט בּשֶׁפע, וועט אויך שניידן בּשֶׁפע. זאָל יעדער טאָן ווי ער האָט בּדַעה אין זיין לבֵּ; נישט פֿאַרדראָסיק, אָדער געצוואוּנגען; מחמת ה' האָט ליבּ אַ פריילעכן נַדבן. אוּן ה' איז בּיכוֹלת צוּ

פאַרמערן אייך יעדן חֶסֶד. אַזוי, אַז איר זאָלט תָּמיד האָבן אין אַלץ גענוג, אוּן זאָלט זיך מערן אין אלערליי מַעשׂים טובים, ווי סע שטייט געשריבן: ער האָט צעשפרייט אומעטום, ער האָט געגעבן די עֲנִיִּים, זיין צֶדֶק באַשטייט אויף איביק [תהלים קיב,ט]. אוּן דער, וואָס גיט זרִיעה דעם זייֶער, אוּן לֶחֶם פאַר אֹכֶל, וועט פאַרמערן אייער זרִיעה, אוּן לאָזן וואַקסן די פרוכט פוּן אייער צֶדֶק. איר וועט נתעַשר ווערן אין אַלצדינג פאַר יעדער בריייטהאַרציקייט, וואָס ווירקט דורך אוּנדז צום לויבּ פוּן ה'; מחמת די אַרבעט פוּן דער דאָזיקער עבוֹדת קֹדֶש איז נישט נאָר ממַלא די באַדערפענישן פוּן די קדוֹשִׁים, נייערט פאַרמערט זיך אויך דורך פיל לויבּ צו ה'. אוּן דורך אייער פּאַסיקייט אין דער דאָזיקער אַרבעט, לויבּן זיי ה' פאַר דער געהאָרכזאַמקייט פוּן אייער מוֹדה זיין זיך אין דער בשׂורת הגאוּלָה פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ, אוּן פאַר דער בריייטהאַרציקער בייַשטייערונג פאַר זיי אוּן פאַר אַלעמען; אוּן מיט תּפִילה פאַר אייך בענקען זיי נאָך אייך, צוליבּ דעם גרויסן חֶסֶד פוּן ה' אין אייך. אַ לויבּ צו ה' פאַר זיין מַתָּנה, וואָס איז נישט צום איבּערדערציילן.

כ אוּן איך אַליין, פּאָוולוס [ר' שָׁאוּל], בין אייך מַזהיר דורך דער ענָיוות אוּן איידלקייט פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ, איך, וואָס אין אייער קעגנוואַרט בין איך קליין צווישן אייך, אָבּער פוּן דערווייַטנס בין איך טויטיק לגַבּי אייך. איך בעט אייך, אַז וועַן איך וועל זיין בּיי אייך, זאָל איך נישט דאַרפן אַרויסווייַזן קיין תַּקִיפות מיט דער זיכערקייט, מיט וועלכער איך רעכן צו זיין שטרענג קעגן טייל, וואָס טראַכטן וועגן אוּנדז ווי מיר וואָלטן געלעבט לויט דעם פלייש. מחמת הַגַם מיר לעבּן אין דעם פלייש, פירן מיר נישט קיין מִלחָמה לויט דעם פלייש, מחמת די כֶּלֵי-זַיִן פוּן אוּנדזער מִלחָמה-פירונג זענען נישט לויט דעם פלייש, נייערט זענען מעכטיק פאַר ה' אַראָפּצוּוואַרפן פעסטונגען. מיר

צעוואַרפן געדאַנקען, אוּן יעדע הויכע זאַך, וואָס איז דערהויבן קעגן דער דערקענטעניש פוּן ה', אוּן נעמען יעדע מַחשָבה אין געפאַנגענשאַפט צוּ דער געהאָרכזאַמקייט פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ, אוּן זענען אָנגעבּרייט צוּ שטראָפן פאַר יעדער אוּמגעהאָרכזאַמקייט, בּעת אייער געהאָרכזאַמקייט וועט זיין דערפילט. קוּקט אויף דעם, וואָס איז פאַר אייערע אויגן. אויבּ עמיצער איז בּיי זיך זיכער, אַז ער געהערט רֶבּי מלך המָשיחַ, זאָל ער דאָס נאָכאַמאָל איבּערטראַכטן אין זיך אַליין, אַז אַזוֹיווי ער געהערט רֶבּי מלך המָשיחַ, אַזוי געהערן אויך מיר. מחמת אויבּ אַפילו איך זאָל מיך רימען אַבּיסל צוּפיל פוּנוועגן אוּנדזער רשוּת, וואָס הָאָדוֹן האָט אוּנדז געגעבּן פאַר אייער אויפבּויאוּנג, אוּן נישט פאַר אייער צעשטערונג, וועל איך נישט פאַרשעמט ווערן, כּדי איך זאָל נישט אויסזען ווי איך וואָלט אייך וועלן דערשרעקן מיט מיינע בּריוו. מחמת זיינע בּריוו, זאָגן זיי, זענען חָשוב אוּן שטאַרק, אָבּער וועָן ער גוּפא איז בּיי אוּנדז, איז ער שוואַך, אוּן זיין רעדן איז אַן מַמָשות. זאָל אַזאַ איינער דאָס בּאַרעכענען, אַז וואָס מיר זענען אין דָּבָר דוּרך בּריוו, וועָן מיר זענען אָפוּועזנד, זענען מיר אויך אין מַעשׂים, וועָן מיר זענען אָנוועזנד. מחמת מיר נעמען זיך נישט אוּנטער צוּ רעכענען, אָבּער צוּ פאַרגלייכן זיך מיט די, וואָס לויבּן זיך אַליין. שׂוֹין מיט דעם, וואָס זיי מעסטן זיך מיט זיך אַליין, אוּן פאַרגלייכן זיך מיט זיך אַליין, זענען זיי אָן פאַרשטענדעניש. מיר אָבּער וועלן זיך נישט רימען איבּער אוּנדזער מאָס, נייערט לויט דער מאָס פוּן דעם גבוּל, וואָס ה' האָט אוּנדז צוּגעטיילט ווי אַ מאָס, אייך אַפילו צוּ דערגרייכן. מחמת מיר שטרעקן זיך נישט אויס צוּפיל, גלייך ווי מיר וואָלטן נישט דערגרייכט בּיז צוּ אייך, מחמת מיר זענען אַפילו דערגאַנגען בּיז צוּ אייך אין דער בּשׂוֹרת הגאוּלָה פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ. מיר ריטען זיך נישט

איבער אונדזער מאָס אין אַנדערע מענטשנס מיאונגען; מיר האָפן אָבער, אַז וואָס מער אייער אֱמונה וועט וואַקסן, וועלן מיר גרעסער ווערן בײַ אייך לויט אונדזער גרעניץ צו ווייטערער שֶׂפע, כּדי צו פראָקלאַמירן די בשׂורת הגאולָה אַפילו אין די געגנטן ווייטער פון אייך, אוּן נישט צו רימען זיך מיט דעם, וואָס איז אָנגעבאַרייט אין דעם גבול פון אַנדערע. דער אָבער, וואָס רימעט זיך, לאָז ער זיך ריטען אין ה' [ירמיה ט,כג]. מחמת נישט דער, וואָס לויבט זיך אַליין איז באַווילקט, אֶלָא מִי שֶׁה' מְהַלְלוֹ !

יא הַלוואַי וואָלט איר מיך געקענט פאַרטראָגן אין אַביסל נאַרישקייט. יאָ איר פאַרטראָגט מיך אויך! איך בין אייך מקַנא מיט אַ געטלעכער קִנאה; מחמת איך האָב אייך פאַרקנַסט צו אַ מאַן, כּדי איך זאָל אייך פירשטעלן ווי אַ ריינע בתולה פאַר מָשיחַ. איך האָב אָבער מוֹרא, טאַמער, ווי די נָחָש האָט מיט איר ליסטיקייט אָפּגעגאַרט חַוָהן, אַזוי וועלן אויך אייערע מַחשָבות פאַרפירט ווערן פון דער תְּמִימות אוּן הַטְהַר, אין מסירת-נפש שייכות צום מָשיחַ. מחמת אויב סע זאָל ווער קומען, אוּן אייך אַנזאָגן אַן אַנדערן יהושע/ישוע, וועמען מיר האָבן נישט פּראָקלאַמירט, אָדער אויב איר וועט מקַבל זיין אַן אַנדערן גייסט, וואָס איר האָט נישט מקַבל געווען, אָדער אַן אַנדערע בשׂורת הגאולָה, וואָס איר האָט נישט אָנגענומען, פאַרטראָגט איר אים גוט. מחמת איך מיין, אַז איך בין נישט הינטערשטעליק די סאַמע גרעסטע שליחים. אוּן הַגַם איך בין פּראָסט אין רעדן, בין איך עס אָבער נישט אין קענטעניש; לא, אויף יעדן אופן האָבן מיר דאָס אַנטפּלעקט צו אייך אין אַלצדינג. אָדער האָב איך באַאַנגען אַ זינד אין דערנידעריקן זיך אַליין, כּדי איר זאָלט דערהויבן ווערן, וואָרים איך האָב פאַר אייך אָנגעזאָגט אומזיסט די בשׂורת הגאולָה פון ה'? איך

האָבּ געוויבט אַנדערע בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות, בּעת איך האָבּ
געגומען בּיי זיי שׂכִירות, כּדי איך זאָל אייך דינען. אוּן בּעת איך
בּין געווען בּיי אייך, אוּן בּין געווען נויטבּאַדערפטיק, בּין איך
קיינעם נישט געווען קיין לאַסט; מחמת די אחים במשיח, בּעת
זיי זענען געקומען פוּן מָקֶדוֹנְיָה, האָבּן געגעבּן וויפל איך האָבּ
בּאַדאַרפט. אוּן איך האָבּ מיך אין אַלצדינג צוּריקגעהאַלטן צוּ
ווערן אַ לאַסט פאַר אייך, אוּן אַזוי וועל איך מיך האַלטן. ווי
דער אֱמת פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ איז אין מיר, וועט מיר קיינער
נישט פאַרווערן דאָס דאָזיקע רימען זיך אין די געגנטן פוּן
אָכָיָה. פאַרוואָס? ווארים איך האָבּ אייך נישט ליבּ? ג-ט
ווייסט! אָבּער וואָס איך טוּ, דאָס וועל איך אויך טאָן, כּדי איך
זאָל אָפּשניידן אַ געלעגנהייט פאַר די, וואָס זוכן אַ געלעגנהייט;
כּדי אין דעם, אין וואָס זיי רימען זיך, זאָלן זיי געפוּנען ווערן
אַזוֹיווי מיר. מחמת אַזעלכע מענטשן זענען שְׁלִיחֵי שֶׁקֶר,
פאַרפירערישע פּוֹעֲלִים, וואָס פאַרשטעלן זיך פאַר שלִיחים פוּן
רֶבּי מלך המָשיחַ. אוּן נישט קיין וואוּנדער, מחמת אַפילו
הָשָׂטן אַליין טוּט זיך פאַרשטעלן פאַר אַ מַלאַך פוּן אוֹר. עס איז
דעריבּער נישט קיין גרויסע זאָך, אויבּ זיינע משרתים
פאַרשטעלן זיך אויך פאַר משרתים פוּן צֶדֶק. אָבּער זייער סוֹף
וועט זיין לויט זייערע מַעשׂים. איך זאָג נאָכאַמאָל ׃ זָל מיך
קיינער נישט האַלטן פאַר אַ נאַר; נאָר אויבּ כֵּן, טאָ נעמט מיך
אויף ווי אַ נאַר, כּדי איך זאָל מיך אויך רימען אַבּיסל. דאָס,
וואָס איך רעד, רעד איך נישט לויט הָאָדוֹן, נייערט ווי אין
נאַרישקייט, אין דער דאָזיקער זיכערקייט פוּן רימען זיך; ווייל
אַזוי ווי אַ סַך רימען זיך לויט דעם פלייש, וועל איך מיך אויך
רימען. מחמת איר פאַרטראָגט גערן די נאַראָנים, ווארים איר
זענט אַליין קלוּג. מחמת איר פאַרטראָגט דאָך אַ מענטשן, אויבּ
ער נעמט אייך אין קנעכטשאַפט, אויבּ ער פאַרצערט אייך, אויבּ

ער נעמט אייך געפאַנגען, אויב ער דערהייבט זיך אַליין, אויב ער שלאָגט אייך אין פָּנים. איך רעד דאָס פון בושה, גלייך ווי מיר וואָלטן געווען שוואַך. דאָך אין וואָס נאָר עמיצער איז מוטיק- איך רעד אין נאַרישקייט - בין איך אויך מוטיק. זענען זיי עִברים? איך בין אויך. זענען זיי בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל? איך בין אויך .זענען זיי דער זֶרַע פון אַבְרָהם? איך בין אויך. זענען זיי משרתים פון ֶרבי מלך המָשיחַ? איך נאָך מער - איך רעד ווי אַ משוגענער - אין מיאונגען אַ סַך מער, אין תּפיסות אַ סַך מער, אין מַלקות איבער דער מאָס, אין מְיתות אַ סַך. פון די יְידן האָבּ איך פינף מאָל באַקומען פערציק מַלקות אָן איינעם. דריי מאָל בין איך געשלאָגן געוואָרן מיט ריטער, איינמאָל בין איך פאַרשטיינט געוואָרן, דריי מאָל האָבּ איך געליטן שיפבּרוּך, אַ לַיְלָה און אַ יוֹם בין איך געווען אין דער טיפענישׂ; אין נסיעות אַ סַך, אין סַכָּנות פון וואַסער, אין סַכָּנות פון רויבּער, אין סַכָּנות פון מיינע לאַנדסלייט, אין סַכָּנות פון די אומות, אין סַכָּנות אין דער שטאָט, אין סַכָּנות אין דער מִדבּר, אין סַכָּנות אויף דעם יַם, אין סַכָּנות צווישן אֲחֵי שֶׁקֶר; אין מִי און נויט, אין שלאָפלאָזע נעכט, אין הונגער און דאָרשט, אין תַּעֲנִיתים אַ סַך, אין קעלט און נאַקעטקייט. און אַחוץ יענע זאַכן, וואָס זענען אויסערלעך, איז פאַראַן דאָס, וואָס דריקט אויף מיר טעגלעך, די זאָרג פאַר אַלע בְּרית חֲדָשָׁה קהִילות. וער איז שלאַף, און איך בין נישט שלאָף? וער ווערט געשטרויכלט, און איך ברען נישט? אויבּ איך מוז מיך דַווקא רימען, וועל איך מיך רימען פונוועגן דעם, וואָס האָט אַ שייכות צו מיין שוואַכקייט. דער ג-ט און אלוקים הָאָבּ פון הָאדוֹן יהושע/ישוע, וואָס איז געלויבּט אויף אייביק, ווייסט, אַז איך זאָג נישט קיין ליגן. אין דמֶשֶׂק האָט דער פּראָקאָנסול אונטער דעם מֶלך אַרעטאַס באַוואַכט די שטאָט פון דַמֶשֶׂק, כּדי מיך צו כאַפן; און דורך אַ פענצטער בין איך

אַראָפּגעלאָזט געוואָרן אין אַ קאָרב פּון דער וואַנט, אוּן איך בּין אַנטרונען פּון זיינע הענט.

יב איך מוּז מיך רימען, הַגַּם עס איז נישט פּאַסיק; איך וועל אָבּער קומען אויף זעאונגען אוּן אַנטפּלעקונגען פּון הָאָדוֹן. איך קען אַ מענטש אין מָשיחַ: מיט פּערצן יאָר צוריק איז אַזאַ איינער - צי אין דעם גוּף, ווייס איך נישט, צי אויסער דעם גוּף, ווייס איך נישט, ג-ט ווייסט - איז אַזאַ איינער אַרויפגענומען געוואָרן ביז צום דריטן הימל.
אוּן איך קען אַזאַ מענטש - צי אין דעם גוּף, צי אויסער דעם גוּף, ווייס איך נישט; ג-ט ווייסט - וואָס איז אַרויפגענומען געוואָרן אין גַן-עֵדן אַריין, אוּן ער האָט געהערט רייד, וואָס קענען נישט אַרויסגערעדט ווערן, וואָס אַ מענטש טאָר זיי נישט איבּערחַזרן. פּונוועגן אַזאַ איינעם וויל איך מיך רימען, אָבּער פּונוועגן מיר אַליין וויל איך מיך נישט רימען, אַחוּץ אין מיין שוואַכקייט. מחמת אויב איך וואָלט מיך וועלן רימען, וואָלט איך נישט זיין קיין נאַר; מחמת איך וועל רעדן דעם אֱמת, איך האַלט מיך אָבּער אָפּ, טאָמער וועט מיך עמיצער פאַררעכענען פאַר מער איידער דאָס, וואָס ער זעט אין מיר, אָדער הערט פּון מיר. אוּן כּדי איך זאָל נישט צופּיל דערהויבּן ווערן דוּרך דער אויסערגעווייֶנלעכער גרויסקייט פּון די אַנטפּלעקונגען, איז מיר געגעבּן געוואָרן אַ דאָרן אין דעם פלייש, אַ שלִיח פּון הָשָטן מיך צו שלאָגן, כּדי איך זאָל נישט צופּיל דערהויבּן ווערן. פּונוועגן דעם האָבּ איך דריי מאָל געבּעטן הָאָדוֹן, אַז דאָס זאָל אָפּקערן פּון מיר. אוּן ער האָט צו מיר געזאָגט: מיין חֶסֶד איז גענוג פאַר דיר, מחמת מיין מאַכט ווערט שלֵימות אין שוואַכקייט. דעריבּער וועל איך מיך צום לִיבּסטן ליבּער רימען אין מיינע שוואַכקייטן, כּדי די מאַכט פּון רֶבּי מלך המָשיחַ זאָל רוען אויף מיר.
איבּערדעם בּין איך מיך משַמֵּחַ אין שוואַכקייטן, אין

באַלייַדיקונגען, אין נויטבאַדערפטיקייטן, אין רִדיפות, אין סַכָּנות פון מָשִׁיחַס-וועגן; מחמת וועו איך בין שוואך, אָט דעמאָלט בין איך שטאַרק. איך בין געוואָרן נאַריש; איר האָט מיך דערצו געגייטיקט, מחמת איך וואָלט באַדאַרפט געלויבט צו ווערן פון אייך; מחמת אין קיין שום זאָך בין איך נישט הינטערשטעליק די סאַמע גרעסטע שלִיחים, הַגַם איך בין גאָרנישט. כֵּן, די צייכנס פון אַ שלִיח זענען געטאָן געוואָרן צווישן אייך מיט דער גאַנצער סבלנות, מיט צייכנס און וואונדער און גבורות. מחמת מיט וואָס זענט איר הינטערשטעליק אין פאַרגלַיך מיט די איבעריקע בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות, אַחוץ וואָס איך בין נישט געוואָרן קיין לאַסט פאַר אייך? זייט מיר מוֹחל די דאָזיקע עַוולה! הִנֵּה, דאָס איז דאָס דריטע מאָל, וואָס איך בין גרייט צו קומען צו אייך; און איך וועל נישט זיין קיין לאַסט פאַר אייך, מחמת איך זוך נישט דאָס אײַעריקע, נייערט אייך. מחמת נישט די יְלָדים דאַרפן זאַמלען אוֹצרות פאַר די הוֹרים, נייערט די הוֹרים פאַר די יְלָדים. און איך וויל זייער גערן אויסבּרענגען און אויסגעבּראַכט ווערן פאַר אייערע נשָמות. אויב איך האָבּ אייך ליב אַ סַך מער, דאַרף איך דערפאַר געליבט ווערן ווינציקער? נאָר זאָל עס זיין אַזוי, איך בין פאַר אייך נישט געווען קיין לאַסט; נייערט, וויל איך בין כיטרע, האָבּ איך אייך געפאַנגען מיט עָרְמָה. האָבּ איך אייך געטאָן אויסנוצן דורך עמיצן פון די, וועמען איך האָבּ געשיקט צו אייך? איך האָבּ געבּעטן טיטוסן, און האָבּ מיטגעשיקט מיט אים דעם אָח במשיח. צי האָט טיטוס אייך אויסגענוצט? צי זענען מיר נישט געהאנדלט אין דם זעלבּן גייסט? צי זענען מיר נישט געגאַנגען אין די זעלבּע טריט? איר מיינט די גאַנצע צייט, אַז מיר פאַרענטפערן זיך פאַר אייך? מיר רעדן פאַר ה' אין מָשִׁיחַ. אַלצדינג אָבּער, בּאליבּטע, איז פונוועגן אייער אויפבּויאונג.

מחמת איך האָבּ מוֹרא, טאָמער וועל איך חס ושלום, וועז איך וועל קומען, אייך געפינען נישט אַזעלכע ווי איך וואָלט וועלן, אוּן איר וועט מיך געפינען נישט אַזוינעם ווי איר וואָלט וועלן; טאָמער חס ושלום וועט דאָרט זיין קריג, קנאה, רוֹגז, מַחלוֹקות, לָשון-הַרע, מורמלעריען, גַאווה, מהומות. טאָמער, בּעת איך וועל קומען, וועט מיך ה' ווידער אַמאָל דערניידעריקן פאַר אייך אוּן איך וועל דאַרפן טרויערן אויף אַ סַך פוּן די, וואָס האָבּן געזינדיקט שוֹין פוּן פריער, אוּן האָבּן נישט תּשובה געטאָן אויף דער אומריינקייט אוּן זנות אוּן תַּאווה, וואָס זיי זענען באַגאַנגען.

יג דאָס איז דאָס דריטע מאָל, וואָס איך קום צו אייך. דורך דעם מויל פוּן צוויי, אָדער דריי עֵדות, זאָל יעדע זאַך באַשטעטיקט ווערן [דברים יט, טו]. איך האָבּ שוֹין פריער געזאָגט, אוּן זאָג עס פאַרויס, ווי בּעת איך בּין געווען בּיי אייך דאָס צווייטע מאָל, אַזוי איצט, בּעת איך בּין אָפּוועזנד, אַז די, וואָס האָבּן פריער געזינדיקט, אוּן אַלע איבּעריקע, אַז אויבּ איך וועל ווידער קומען, וועל איך קיינעם נישט שוינען, וויל איר זוכט אַ באַווייז, אַז רבי מֶלך המָשיחַ רעדט אין מיר, וואָס איז לגַבּי אייך נישט שוואַך, נייערט איז מעכטיק צווישן אייך. מחמת הגַם ער איז אויפהענגע על דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] געוואָרן אין שוואַכקייט, לעבּט ער אָבּער דורך דער גבורה פוּן ה'. מחמת אויך מיר זענען שוואַך אין אים, נאָר מיר וועלן לעבּן מיט אים דורך דער גבורה פוּן ה' פאַר אייך. פּראַווט אייך אויס אַליין, צי איר זענט אין דער אֱמוּנה; זייט אייך אליין חוקר-ודורש. אָדער צי ווייסט איר נישט וועגן זיך אַליין, אַז רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע איז אין אייך? - סיידן איר זענט פאַרוואָרפן. איך האָף אָבּער, אַז איר וועט פאַרשטיין,

אַז מיר זענען נישט קיין פאַרוואָרפענע. אוּן מיר זענען מִתפַּלֵל צוּ ה', אַז איר זאָלט נישט טאָן קיין רַע; נישט כּדי מיר זאָלן אויסזען בּאַווילִיקטע, נייערט כּדי איר זאָלט טאָן דאָס, וואָס איז גוּט, אויבּ אַפילוּ מיר זאָלן זיין ווי פאַרוואָרפענע. מחמת מיר קענען גאָרנישט טאָן קעגן דעם אֱמת, נייערט פאַר דעם אֱמת. מחמת מיר פרייען זיך בּעת מיר זענען שוואַך, אוּן איר זענט שטאַרק. אוּן מיר זענען אויך מִתפַּלֵל, אַז איר זאָלט אויפגעריכט ווערן. דעריבּער שרייבּ איך אייך דאָס, בּעת איך בּין אָפוועזנד, כּדי ווען איך וועל זיין בּיי אייך, זאָל איך נישט דאַרפן האַנדלען שטרענג לויט דעם רשוּת, וואָס הָאָדוֹן האָט מיר געגעבּן אויף אויפצוּבּויען, אוּן נישט אַרונטערצוּריִסן. צוּם סוֹף, אחים במשיח, זייט געזונט, פאַרבּעסערט אייך, זייט געטרייסט, זייט פוּן איין מַחשָׁבה, לעבּט בּשָׁלום; אוּן דער אלוקים פוּן אַהֲבָה אוּן שָׁלום וועט זיין מיט אייך. דרשו בשלום איינער דעם אַנדערן מיט אַ נשִׁיקָה קדוֹשה. אַלע קדוֹשִׁים דורשים בשלום. דער חֶסֶד פוּן הָאָדוֹן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע אוּן די אַהֲבָת ה', אוּן די התקשרות פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, זאָל זיין מיט אייך אלעמען.

גלט'

א פּאָוולוס [ר' שָׁאוּל], אַ שלִיח, נישט פוּן מענטשן, אויך נישט דוּרך אַ מענטשן, נייערט דוּרך רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע אוּן ה' אלוקים הָאָב, וואָס האָט אים מחַיֶה-מֵתים געווען, אוּן אַלע אַחִים במשיח, וואָס זענען מיט מיר, צוּ די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות פוּן גָּלַטְיָה. חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָׁלום ה' אלוקים הָאָב אוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס האָט זיך מַקריב געווען פאַר אונדזערע עבירות, כּדי ער זאָל אונדז מַציל זיין פוּן דער

איצטיקער שלעכטער תְּקוּפָה, לויט נאָך דעם רָצון פון אלוקינו
און אלוקים הָאָב; וועמען סע געהערט דער כָּבוד לְעוֹלָם
וָעֶד. אָמֵן. איך וואונדער מיך, וואָס איר ווערט אַזוי גיך
אָפּגעקערט פון אים, וואָס האָט אייך באַרופן אין דעם חֶסֶד פון
רֶבִּי מלך המָשיחַ, צו אַן אַנדערער בשׂורת הגאולָה, וואָס איז
נישט קיין אַנדערע, נייערט עס זענען פאַראַן טייל, וואָס
באַאומרואיקן אייך, און וואָס וואָלטן וועלן פאַרדרייען די
בשׂורת הגאולָה פון רֶבִּי מלך המָשיחַ. נאָר הַגַם מיר, אָדער אַ
מַלאך פון שָׁמַיִם, זאָלן אייך דרשענט אַ בשׂורת הגאולָה,
אַנדערש ווי יענע, וואָס מיר האָבן אייך אָנגעזאָגט, זאָל ער זיין
אין חֵרֶם. ווי מיר האָבן פריער געזאָגט, אַזוי זאָג איך איצט
ווידער אַמאָל ׃ אויבּ עמיצער דרשענט אייך אַ בשׂורת הגאולָה,
אַנדערש ווי יענע, וואָס איר האָט מקַבּל געווען, זאָל ער זיין אין
חֵרֶם. מחמת צי זוך איך איצט די אישור פון בני אדם, אָדער פון
ה'? אָדער זוך איך וואוילצוגעפעלן ווערן מענטשן? אויבּ איך
וואָלט נאָך וועלן געפעלן ווערן מענטשן, וואָלט איך נישט געווען
קיין עֶבֶד פון רֶבִּי מלך המָשיחַ. מחמת איך בין אייך מוֹדִיע,
אַחִים במשיח, אַז די בשׂורת הגאולָה, וואָס איז דורך מיר
אָנגעזאָגט געווען, איז נישט מִמְּקוֹר אָדָם יָצָאָה. מחמת נישט
איך האָבּ זי מקַבּל געווען פון אַ מענטשן, אויך האָט מען מיך זי
נישט געלערנט, נייערט געקומען איז זי צו מיר דורך אַ הִתְגַּלוּת
פון רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. מחמת איר האָט געהערט פון
מיין פריערדיקן לעבּנשטייגער אין דעם יִדישן דַת, וויאַזוי איך
האָבּ שטאַרק גערוֹדֶפט די הברית החדשה קהִילה פון ה', און זי
חָרוב
געמאַכט; און איך בין געשטיגן אין דעם יִדישן דַת העכער פון
אַ סַך פון מיין דור צווישן מיינע לאַנדסלײַט, וויל איך בין
געווען אַ סַך מער קַנָאי פאַר די מָסוֹרָה פון מיינע

אָבות [תורה שבעל פה]. בעת אָבער עס איז וואוילגעפעלן
געוואָרן ה', וואָס האָט מיך אויסגעשיידט פון מיין
מוטערטראַכט, און האָט מיך דורך זיין חֶסֶד בּאַרופן צוּ
אַנטפּלעקן אין מיר זיין זון [דער זון פון דער אויבּערשטער], כּדי
איך זאָל דרשענען די בּשׂורת הגאולָה פון אים צווישן די
אומות-הָעולם, האָבּ איך בּאַלד מיך נישט בּאַראָטן מיט קיין
בָּשׂר-וּדָם; אויך בּין איך נישט אַרויפגעגאַנגען קיין ירוּשָׁלַיִם צוּ
די, וואָס זענען געווען שלִיחים פאַר מיר, נייערט איך בּין
אַוועקגעגאַנגען קיין אַראַבּיע, און ווידער אַמאָל האָבּ איך מיך
אומגעקערט קיין דמֶשֶׂק. דעראַזוי, אין דריי יאָר אַרום, בּין איך
אַרויפגעגאַנגען קיין ירוּשָׁלַיִם, כּדי זיך צוּ זען מיט כֵּיפָאן, און בּין
פאַרבּלייבּן מיט אים פופצן טעג. און קיין אַנדערן פון די
שלִיחים האָבּ איך נישט געזען, אַחוּץ יעקֹבּן, דעם אַחוּהי דּמָרָן.
און בּנוֹגֵע דעם, וואָס איך שרייבּ אייך - פאַר ה' זאָג איך נישט
קיין ליגן. דערנאָך בּין איך געקומען אין די מקוֹמות פון סוּרְיָה
און קִילִיקְיָה. און איך בּין נאָך געווען אומבּאַקאַנט
פָּנים-אֶל-פָּנים צוּ די בְּרית חֲדָשָׁה קהִילות פון יהודה, וואָס זענען
געווען אין רֶבּי מלך המָשיחַ. זיי האָבּן נאָר געהערט זאָגן : דער,
וואָס האָט אונדז פריער גערוֹדפט, דרשענט איצט די אֱמונה,
וואָס ער האָט פריער צעשטערט; און זיי האָבּן געזאָגט בּרוּך ה'
פון מיינעטוועגן.

ב דעראַזוי, נאָך פערצן יאָר בּין איך ווידער אַמאָל

אַרויפגעגאַנגען קיין ירוּשָׁלַיִם מיט בּר-נַבָּא, און האָבּ אויך
מיטגענומען טיטוסן מיט מיר. און איך בּין אַרויפגעגאַנגען
דורך אַ הִתְגַּלוּת, און האָבּ זיי פירגעלייגט די בּשׂורת הגאולָה,
וואָס איך דַרשען צווישן די אומות-הָעולם, בּאַזונדער אָבּער פאַר
די, וואָס זענען געווען פון חַשיבות, כּדי איך זאָל חס ושלום נישט
לויפן, אָדער האָבּן געלאָפן, אומזיסט. און אַפילו טיטוס, וואָס

איז געווען מיט מיר, הַגַם אַ נישט-יִיד, איז נישט געצוואונגען געוואָרן געמַלט צו ווערן. אָבּער צוליב די אַריַינגעבראַכטע אֱמֶת שֶׁקֶר, וואָס זענען בסוֹד אַריַינגעקומען אויסצושפירן אונדזער חֲרוּת, וואָס מיר האָבּן אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, כּדי זיי זאָלן אונדז ברענגען צו קנעכטשאַפט -- צו וועמען מיר האָבּן זיך אויך נישט אונטערטעניק געמאַכט, אַפילו נישט אויף אַ שָׁעה, כּדי דער אֱמת פון דער בשׂורת הגאוּלָה זאָל פאַרבלַייבּן מיט אייך. פון יענע אָבּער וואָס זענען געווען אָנגעזען -- וואָס זיי זענען געווען, איז נישט מיין עֵסק; ה' איז קיינעם נישט נוֹשֵׂא-פָּנים -- די, זאָג איך, וואָס זענען געווען פון חֲשִׁיבות, האָבּן מיר גאָרנישט צוגעטיילט; נייערט פאַרקערט, בּעת זיי האָבּן געזען, אַז איך בּין אָנגעפאַרטרויט געוואָרן מיט דער בשׂורת הגאוּלָה פאַר די עָרלים, אַזוֹיווי כֵּיפָּא פאַר די געמאַלטע-- מחמת דער, וואָס האָט געווירקט אין כֵּיפָּאן פאַר דער שלִחות פון די געמַלטע, האָט אויך געווירקט אין מיר פאַר די אומות הָעוֹלם -- און בּעת זיי האָבּן באַמערקט דעם חֶסֶד, וואָס איז מיר געגעבּן געוואָרן, האָבּן יַעקֹב און כֵּיפָּא און יוֹחָנָן, וואָס זענען געווען פאַררעכנט פאַר זיַילן, מיר און בַּר-נַבּא געגעבּן די רעכטע האַנט פון ברודערשאַפט התקשרות, כּדי מיר זאָלן גיין צו די אומות הָעוֹלם, און זיי צו די געמַלטע; נאָר זיי האָבּן געוואָלט, אַז מיר זאָלן געדענקען די עֲנִיִים, וואָס איך האָבּ מיך אויך באַמיִט צו טאָן. בּעת אָבּער כֵּיפָּא איז געקומען קיין אַנְטִיוֹכְיָה, האָבּ איך מיך אים אין פָּנים אַנטקעגנגעשטעלט, ווארים ער איז געשטאַנען פאַרמִשפּט. מחמת איידער עטלעכע זענען געקומען פון יַעקֹבן, האָט ער געגעסן מיט די נישט-יִידן; אָבּער ווי נאָר זיי זענען געקומען, האָט ער זיך צוריקגעציגן און האָט זיך אָפּגעשיידט, ווייל ער האָט מוֹרא געהאַט פאַר די געמַלטע. און די איבּעריקע פון די יִידן האָבּן זיך אויך פאַרשטעלט מיט אים,

אַזוי, אַז אַפילו בַּר-נַבָּא איז פאַרפירט געוואָרן פון זייער צביעות. בעת אָבער איך האָב געזען, אַז זיי האַנדלען נישט ריכטיק לויט דעם אֱמת פון דער בשׂורת הגאולָה, האָב איך געזאָגט צו כֵּיפָא פאַר זיי אַלעמען: אויב דו, וואָס ביסט אַ יִד, לעבסט ווי סע זענען זיך נוֹהג די נישט-יִדן, און נישט ווי די יִדן, וויאַזוי צווינגסטו די נישט-יִדן לְחָיוֹת כִּיהוּדִים? מיר, וואָס זענען יִדן פון דער נאַטור, און נישט קיין שייגעץ חוטאים, ווייסן, אַז אֱנוֹש ווערט נישט יִצְדַּק עם א-ל [איוב כה, ד] דורך די מַעשׂי המצוות פון דער תּוֹרה, נייערט דורך דער אֱמונה אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אַזוי האָבן אויך מיר געגלויבט אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, כּדי מיר זאָלן גערעכטפאַרטיקט ווערן דורך אֱמונה אין רבי מֶלך המָשיחַ, און נישט דורך די מעשי המצוות פון דער תּוֹרה, ווארים דורך די מעשי המצוות פון דער תּוֹרה וועט קיינער נישט גערעכטפאַרטיקט ווערן. אויב אָבער מיר, בעת מיר האָבן געזוכט גערעכטפאַרטיקט צו ווערן אין רבי מֶלך המָשיחַ, זענען אַליין אויך געפונען געוואָרן חוטאים [רומ' ז, יד-כה], איז דען רבי מֶלך המָשיחַ אַ דינער הַעֲלָאַת עבירה? חס ושלום! מחמת אויב איך בּוֹי וויידער אויפ דאָס, וואָס איך האָב צעשטערט [תְּלוּת בְּמַעֲשֵׂי המצוות התּוֹרה פון יְשׁוּעָה וועגן], שטעל איך מיך אַרויס פאַר אַ בַּעל-עֲבֵירה. מחמת איך בין דורך דער תּוֹרה נִפְטָר צו דער תּוֹרה [רומ' ז, א-ב], כּדי איך זאָל לעבן פאַר ה'. איך בין תָּלוּי על-דער בּוֹים געוואָרן מיט רֶבִּי מלך המָשיחַ [לוקס כג, מ-מג]; און דאָס איז נישט מער איך, וואָס לעב, נייערט מָשיחַ לעבט אין מיר [ירמיה לא, לב], און דאָס חַיים, וואָס איך לעב איצט אין דעם בָּשָׂר, לעב איך באֱמונה פון דעם זון פון דער אויבערשטער, וואָס האָט מיך ליב געהאַט, און האָט זיך מַקריב געווען פאַר מיר. איך בין נישט מבַטל דעם חֶסֶד פון ה'; מחמת אויב צֶדֶק איז דורך דער תּוֹרה [גלט' ב, טז], דאַן איז רבי

מֶלך המָשיחַ געשטאָרבן אומזיסט.

ג אָ נאַרישע גאַלאַטער! וואָר האָט אייך פארכּישופט, פאַר וועמעס אויגן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע איז פריער געמאָלַ געווארן אַלס תָּלוּי על-דער בּוים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הַסתַּלקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ]? נייערט דאָס וואָלט איך וועלן לערנען פון אייך: האָט איר מקַבּל געווען דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ דורך תּלוּת בְּמַעֲשֵׂי המצוות פון דער תּוֹרה, אָדער דורך דער שמועה פון אֱמוּנה? צי זענט איר אַזוי נאַריש? אָנגעהויבן האָט איר אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, פאַרענדיקט איר איצט אין דעם פלייש? צי האָט איר אומזיסט אַזויפיל געליטן? אויב באֱמת אומזיסט! און ה' וועלכער גיט אייך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, און טוט גבורות צווישן אייך, צי טוט ער דאָס דורך די מעשי המצוות פון דער תּוֹרה, אָדער דורך דער שמועה פון אֱמונה? אַזוֹיווי אַבְרָהם האָט געגלויבט אין ה', און עס איז אים פאַררעכנט געווארן פאַר צֶדֶק [בראשית טו, ו]. אַזוי זעט איר, אַז די, וואָס זענען פון דער אֱמונה, די דאָזיקע זענען בני אַבְרָהם. און די תּוֹרה, ווייל זי האָט פאַרויסגעזען, אַז ה' וועט רעכטפאַרטיקן די אומות-הָעוֹלם דורך אֱמונה, האָט פאָרויסגעזאָגט די בשׂורת הגאוּלָה צו אַבְרָהם: אין דיר וועלן אַלע אומות זיין געבענטשט [בראשית יב, ג]. הייסט עס דעריבער, אַז די, וואָס זענען פון דער אֱמונה, זענען געבענטשט מיט דעם מַאמין אַבְרָהם. מחמת אַלע, וואָס זענען פון די מעשי המצוות פון דער תּוֹרה [תּלוּת בְּמַעֲשֵׂי המצוות התּוֹרה פון יְשׁוּעָה וועגן], זענען אונטער אַ קלָלה; מחמת סע שטייט געשריבן: פאַרשאָלטן איז יעדער איינער, וואָס באַשטייט נישט אין אַלצדינג, וואָס סע שטייט געשריבן אין דעם סֵפר תּוֹרה, צו טאָן עס [דברים כז, כו]. היינט, אַז קיינער וועט נישט געראַטפאַרטיקט פאַר ה' דורך דער תּוֹרה,

איז קלאָר; מחמת ׳ דער צַדיק וועט לעבן דורך אֱמונה [חבקוק ב, ד]. די תּורה אָבער איז נישט פון אֱמונה, נאָר ׳ וער, אֶלָּא שֶׁיַּעֲשֶׂה הָאָדָם אֶת דְּבָרֶיהָ וָחַי בָּהֶם [ויקרא יח, ה]. ר֯בי מלך המָשיחַ האָט אונדז אויסגעלייזט פון דער קלָלה פון דער תּורה, בעת ער איז געוואָרן אַ קלָלה פאַר אונדז. מחמת סע שטייט געשריבן ׳ פאַרשאָלטן איז יעדער איינער, וואָס הענגט אויף אַ בוים [דברים כא, כג] - כּדי אויף די אומות-הָעולם זאָל קומען די בּרָכה פון אַבְרָהם אין ר֯בי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, און כּדי מיר זאָלן מקַבל זיין די הַבטָחה פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ דורך אֱמונה. אחים במשיח, איך רער לויט דעם שטייגער פון מענטשן ׳ הַגַם עס איז נאָר אַ מענטשנס צַוואָה, אויב זי איז באַשטעטיקט געוואָרן, קאָן קיינער זי נישט מבַטל זיין, אָדער עפּעס צוזעצן צו איר. און צו אַבְרָהם זענען די הַבטָחות געגעבן געוואָרן, און צו זיין זֶרַע [בראשית כב, יח]. ער זאָגט נישט ׳ און "לִזְרָעֶיךָ", ווי פון אַ סַך, נייערט ווי פון איינעם׃ און צו דיין זֶרַע, וואָס איז ר֯בי מלך המָשיחַ. און דאָס זאָג איך ׳ אַ בְּרִית, וואָס איז פריער כָּרַת [באַשטעטיקט געוואָרן] דורך ה׳, קאָן די תּורה, וואָס איז געקומען פיר הונדערט און דרייסיק יאָר שפּעטער, נישט בָּטל מאַכן, אַזוי, אַז די הַבטָחה זאָל קיין קִיום נישט האָבן. מחמת אויב די ירושה איז פון דער תּורה, איז זי נישט מער פון דער הבטָחה; אָבער ה׳ האָט זי געשענקט אַבְרָהם דורך דער הַבטָחה. בּכֵן, וואָס איז די תּורה? זי איז צוגעגעבן געוואָרן פונוועגן די עֲבֵירות, ביז דער זֶרַע וועט קומען, פאַר וועמען די הַבטָחה איז געגעבן געוואָרן׃ און זי איז אָנגעברייט געוואָרן דורך מַלאָכים פון דער האָנט פון אַ פאַרמיטלער. און אַ פאַרמיטלער איז נישט פון איינעם; ה׳ אָבער איז איינער. צי איז דען די תּורה קעגן די הַבטָחות פון ה׳? חס ושלום! מחמת אויב סע וואָלט געגעבן געוואָרן אַ תּורה, וואָס וואָלט געקענט מאַכן לעבעדיק,

דעמאָלט וואָלט צֶדֶק באֶמת געווען פון דער תּוֹרה. דער פָּסוק האָט אָבּער אַלצדינג פאַרשלאָסן אונטער עבירה, כּדי די הַבטָחה דורך אֱמונה אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע זאָל געגעבּן ווערן צוּ די, וואָס גלויבּן. אָבּער איידער אֱמונה איז געקומען, זענען מיר געהאַלטן געוואָרן אין שוּץ אונטער דער תּוֹרה, איינגעשלאָסן פאַר דער אֱמונה, וואָס האָט געדאַרפט אַנטפּלעקט ווערן. אַזוי, אַז די תּוֹרה איז געוואָרן אונדזער דערציער צום מָשיחַ, כּדי מיר זאָלן גערעכטפאַרטיקט ווערן דורך אֱמונה. איצט אָבּער, אַז אֱמונה איז געקומען, זענען מיר נישט מער אונטער אַ דערציער. מחמת איר אַלע זענט יְלָדים פון ה' דורך אֱמונה אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. מחמת וויפל פון אייך סע זענען מקוה געטוֹבלט געוואָרן אין מָשיחַ, האָבּן זיך אָנגעטאָן מָשיחַ. נישטאָ קיין יִיד אָדער לא-יִיד, נישטאָ קיין עֶבֶד אָדער פריַיער, נישטאָ קיין זָכר אָדער נקֵבה; מחמת איר אַלע זענט אֶחָד אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. און אויב איר געהערט מָשיחַ, זענט איר דערפאר זֶרַע אַבְרָהם, יוֹרשים לויט דער הַבטָחה.

ד איך זאָג אָבּער, אַז כָּל-זמַן דער יוֹרֵש איז אַ יֶלֶד,

אונטערשיידט ער זיך מיט גאָרנישט פון אַן עֶבֶד, הגַם ער איז מָרָא דכֹּלהוֹן; נייערט ער איז אונטער אַפּוֹטרוֹפּסים און אויפזעערס ביז צוּ דער צייט, וואָס איז באַשטימט פון דעם אָב. אַזוי אויך מיר, בּעת מיר זענען געווען יְלָדים, זענען מיר געהאַלטן געוואָרן אין קנעכטשאַפט אונטער די ערשטע יסוֹדות פון דער עולם הזה. בּעת אָבּער די צייט איז געוואָרן דערפילט, האָט ה' אַרויסגעשיקט זיין זון [דער זון פון דער אויבּערשטער], געבּוירן פון אַן אִשָּׁה [זעט זרע האשה זה מלך המשיח מדרש רבה כג ה], געבּוירן אונטער דער תּוֹרה, אַז ער זאָל אויסלייזן די, וואָס זענען געווען אונטער דער תּוֹרה, כּדי מיר זאָלן מקַבּל זיין

דאָס רעכט פון יְלָדים. און ווייל איר זענט יְלָדים, האָט ה'
אַרויסגעשיקט דעם רוּחַ פון זיין זון [דער זון פון דער
אויבערשטער] אין אונדזערע לְבָבוֹת אַריין, וואָס רופט ׃ אַבָּא,
אלוקים הָאָב! אַזוי, אַז דוּ ביסט נישט מער קיין עֶבֶד, נייערט אַ
זון; און אויב אַ זון, טאָ אַ יוֹרֵש דורך ה'. אָבער דעמאָלט, בעת
איר האָט ה' נישט פעקענט, זענט איר געווען אין קנעכטשאַפט
בייַ די, וואָס זענען אין זייער עֶצֶם נישט קיין
ג-טער. איצט אָבער, בעת איר קענט ה', אָדער ליבער, איר זענט
דערקענט פון ה', וויאַזוי קערט איר אייך אום צוריק צוּ די
שוואַכע און ארעמע יסוֹדות, צוּ וועלכע איר באַגערט צוּ זיין אין
קנעכטשאַפט אויפסניַי ? איר היט אָפּ טעג, און חֳדָשים, און
זמַנים, און יאָרן. איך האָב מוֹרא פונוועגן אייך, טאָמער חס
ושלום האָב איך אומזיסט אַוועקגעשאָנקען מִי אויף אייך.
איך בעט אייך, אחים במשיח, ווערט ווי איך בין, מחמת אויך
איך בין געוואָרן ווי איר זענט. איר האָט מיר נישט געטאָן קיין
שום שלעכטס; איר ווייסט, אַז ווארים אַ חֻלְשַׁת הַגוּף האָב
איך געדַרשענט פאַר אייך די בשׂוֹרת הגאוּלָה דאָס ערשטע מאָל;
און דאָס, וואָס איז בייַ אייך געווען אַ שווערניקייט אין מיין לייַב,
האָט איר נישט פאַראַכט און נישט פאַרוואָרפן, נייערט איר
האָט מיך מקַבּל געווען ווי אַ מַלאַך ה',
ווי רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. דעריבער, וואוּ איז יענע
געבענטשטקייט אייערע? מחמת איך זאָג אייך עֵדות, אַז אויב
מעגלעך, וואָלט איר אַרויסגעריסן אייערע אויגן
און זיי מיר געגעבן. צי בין איך דעריבער געוואָרן אייער שׂוֹנא
מיט דעם זאָגן אייך דעם אֱמת? זיי באַגערן אייך אייפעריק
אויף נישט קיין גוטן אופן; כֵּן, זיי ווילן אייך אויסשליסן, כּדי
איר זאָלט זיי באַגערן. עס איז תָּמיד טוֹב אייפעריק געזוכט צוּ
ווערן אין אַ גוטער זאַך, און נישט נאָר בעת איך בין מיט אייך.

יְלָדים מיינע, צוליב וועמען איך בין ווידער אַמאָל אין ווייַען, ביז מָשיחַ וועט געפֿורעמט ווערן אין אייך! איך וואָלט אָבער וועלן זיין אָנוועזנד מיט אייך איצט, אוּן צוּ בייטן מיין קוֹל; מחמת איך בין באַזאָרגט [לֵב רֹגֶז] פֿונוועגן אייך. זאָגט מיר, איר, וואָס באַגערט צוּ זיין אונטער דער תּוֹרה, צי טוּט איר נישט הערן די תּוֹרה ? מחמת סע שטייט געשריבן, אַז אַבְרָהם האָט געהאַט צוויי בָּנִים, איינעם פוּן דער דינסט, אוּן איינעם פוּן דעם פרייען אִשָׁה. אָבער דער זוּן פוּן דער דינסט איז געבוירן געוואָרן לויט דעם פלייש, אוּן דער זוּן פוּן דעם פרייען אִשָׁה דוּרך דער הַבטָחה [בראשית כא, ב]. די דאזיקע זאַכן האָבן אין זיך אַ מָשל: מחמת די דאָזיקע נָשים זענען גלַיִך צוויי בְּריתות; איינעם פוּן דעם הָר סִינַי, וואָס געבערט יְלָדים פאַר קנעכטשאַפט, דאָס איז הָגָר. אוּן די דאָזיקע הָגָר איז דער הָר סִינַי אין אַראַבִיע, אוּן איז געגליכן דער איצטיקער ירוּשָׁלַיִם, מחמת זי איז אין קנעכטשאַפט מיט אירע יְלָדים. אָבער די ירוּשָׁלַיִם שֶׁל-מַעלה, איז פריי, אוּן זי איז אֵם לָנוּ. מחמת סע שטייט געשריבן : פריי דיך, דוּ עֲקָרה, וואָס האָסט נישט געבוירן, שריי אויס אוּן זינג, דוּ, וואָס האָסט נישט קיין ווייַען; מחמת מערער זענען די יְלָדים פוּן דער פאַרלאָזטער, ווי פוּן איר, וואָס איז באַמאַנט [ישעיה נד,א]. אוּן מיר, אחים במשיח, ווי יִצחָק, זענען יְלָדים פוּן דער הַבטָחה. אָבער אַזוֹיווי דעמאָלט, האָט דער, וואָס איז געבוירן געוואָרן לויט דעם פלייש, גערוֹדֶפט דעם, וואָס איז געבוירן געוואָרן לויט דעם רוּחַ הַקוֹדֶש; אַזוי איז עס אויך איצט. אָבער וואָס זאָגט דער פָּסוק? טרייַב אַרויס די רינסט אוּן איר זוּן; מחמת דער זוּן פוּן דער רינסט וועט נישט יַרשענען מיט דעם זוּן פוּן דעם פרייען אִשָׁה [בראשית כא, י]. דעריבער, אחים במשיח, מיר זענען נישט קיין יְלָדים פוּן אַ דינסט, נייערט פוּן דעם פרייען אִשָׁה.

ה צוּ דער פריַהייט האָט אונדז מָשִׁיחַ פריי געמאכט; שטייט דעריבּער פעסט, אוּן טוּט אייך נישט נאָכאַמאָל אונטערוואַרפן אונטער אַן עוֹל פוּן קנעכטשאַפט. אָט איך, פּאָולוּס [ר' שָׁאוּל], זאָג אייך, אַז אויב איר [נישט-יִידן] וועט זיך מַל זיין, וועט אייך רֶבּי מלך המָשיחַ גאָרנישט נוּצן. כֵּן, איך זאָג ווידער אַמאָל עֵדות יעדן מענטשן, וואָס לאָזט זיך מַל זיין, אַז ער איז מחוּיב מקַיים צוּ זיין די גאַנצע תּוֹרה. איר זענט אָפּגעשניטן פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ, איר, וואָס ווילט גערעכטפאַרטיקט ווערן דוּרך דער תּוֹרה [רומ' ג, כה]; איר זענט אָפּגעפאַלן פוּן דעם חֶסֶד. מחמת דוּרך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אוּן דוּרך אֱמוּנה, וואַרטן מיר אויף דער תִּקְוָה פוּן צֶדֶק. מחמת אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע מיינט מִילה גאָרנישט, אויך נישט עָרלה, נייערט אֱמוּנה, וואָס טוּט ווירקן דוּרך אַהֲבָה. איר זענט טוֹב געלאָפן. ווער האָט אייך געשטערט, אַז איר זאָלט פאָלגן דעם אֱמת? די דאָזיקע איבּעררעדונג איז נישט פוּן אים, וואָס האָט אייך באַרופן. אַביסל שְׂאוֹר מאַכט זויער דאָס גאַנצע טייג. איך בּין בּטוּחַ פוּנוועגן אייך אין הָאָדוֹן, אַז איר וועט נישט האָבּן קיין אַנדערע דֵעה; דער אָבּער, וואָס פאַרשאַפט אײַך צָרות, וועט קריגן זיין פּסַק, ווער דאָס זאָל נישט זיין. איך אָבּער, אַחִים במשיח, אויב איך דרשן נאָך די מִילה [מה"ש טו, א], פאַרוואָס ווער איך נאָך אַלץ גערוֹדפט? דעמאָלט איז דער אֶבֶן-נֶגֶף פוּן דעם בּוּים פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ בָּטל געוואָרן. הַלוואַי זאָלן די, וואָס צערוּדערן אייך, זיך אליין צעשניידן! מחמת איר, אחים במשיח, זענט באַרופן געוואָרן צוּ פרַיהייט; נוּצט אָבּער נישט אייער פרַיהייט פאַר אַ געלעגנהייט פוּן דעם פליש; נייערט דוּרך אַהֲבָה דינט איינער דעם אַנדערן. מחמת די גאַנצע תּוֹרה ווערט מקוּים אין איין דָּבָר, דהַיינו ׃ דוּ זאָלסט ליבּ האָבּן דיין חַבר ווי זיך אליין [ויקרא יט, יח]. אויב אָבּער איר בייסט אוּן פרעסט

אויף איינער דעם אַנדערן, שׂימוּ לב, אַז איר זאָלט נישט פאַרשלינגען ווערן איינער פון דעם אַנדערן. איך זאָג אָבער: לעבט אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, און איר וועט נישט ממַלא זיין די תַּאווה פון דעם פלייש. מחמת דאָס פלייש גלוסט להֵיפוך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, און דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ להֵיפוך דעם פלייש; מחמת די דאָזיקע זענען להֵיפוך איינער דעם אַנדערן, כּדי איר זאָלט נישט קענען טאָן די זאַכן, וואָס איר וואָלט וועלן. אויב אָבער איר ווערט געפירט פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, זענט איר נישט אונטער דער תּוֹרה. און די מַעשׂים פון דעם פלייש זענען אַנטפלעקט, און זיי זענען: זנוּת, טומאה, תַּאווה, עַבוֹדה-זָרה, כּישוף, שִׂנאה, קריג, אייפערזוכט, כַּעס, אייגן-אַהֲבָה, מַחלוֹקוֹת, כִּיתּוֹת, קִנאה, שִׁיכּרות, פרעסעריַען, און כּדומה, פונוועגן דעם וואָרנען איך אייך פאָרויס, אַזוֹיווי איך האָב אייך שׁוין פריער געוואָרנט, אַז די, וואָס טוען אַזיינע זאַכן, וועלן נישט יַרשענען דאָס מַלכוּת ה'. אָבער די פרוכט פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ איז אַהֲבָה, שִׂמְחָה, שָׁלום, סַבלָנות, פריַנטלעכקייט, גוטסקייט, געטריישאַפט, עַנְיוות, צוריקגעהאַלטנקייט, קעגן אַזעלכע איז נישטאָ קיין תּוֹרה. און די, וואָס געהערן צוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, האָבן אויפהענגע על-דער בּוֹים דאָס פלייש מיט זייערע גלוסטיקייטן און תַּאוות [לוקס כג, מ-מג].

אויב מיר לעבן דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, לאָמיר אויך זיך אויפפירן לויט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. לאָמיר נישט לויפן נאָך פוסטן כָּבוד, צוּ דערצערנען איינער דעם אַנדערן, און מקַנא זיין איינער דעם אַנדערן.

ו אחים במשיח, אויב אַפילו אַ מענטש וועט געכאַפּט ווערן אין עפּעס אַן עַבֵּירה, זאָלט איר, וואָס זענט גייַסטיקע, אַזאַ איינעם צוריקשטעלן אין אַ גייסט פון איידלקייט. שׂימוּ לב אויף דער אַליין, טאָמער וועסטוּ אויך געבּראַכט ווערן צוּ אַ

נסָיון. טראָגט איינער דעם אַנדערנס לאַסטן, אוּן אַזוי אַרוּם זייט מקַיים די תּוֹרה פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ. מחמת אויב עמיצער רעכנט זיך צוּ זיין עפּעס, בּעת ער איז גאָרנישט, נאַרט ער זיך אַליין אָפּ. זאָל אָבּער יעדער מענטש אויספּרוּאווּן זיין אייגען ווערק, אוּן דערנאָך זאָל ער קריגן זיין לויב אין שׂיכוּת מיט זיך אַליין, אוּן נישט פוּן אַן אַנדערן. מחמת יעדער איינער וועט טראָגן זיין אייגענע משׂא. זאָל דער, וואָס ווערט געלערנט אין דעם דָּבָר, זיך טיילן פוּן אַלעמגוּטן מיט דעם, וואָס לערנט אים. זייט נישט געאַרט; ה' לאָזט זיך נישט אויסשפּעטן. מחמת וואָס נאָר אַ מענטש זייט, דאָס וועט ער אייך שניידן. מחמת דער, וואָס זייט פאַר זיין אייגענעם פלייש, וועט שניידן פוּן דעם פלייש פאַרדאַרבּוּנג; דער אָבּער, וואָס זייט פאַר דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, וועט שניידן פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ חַיֵּי עוֹלם. אוּן לאָמיר נישט ווערן מיר אין טאָן גוּסט; מחמת אין דער געהעריקער צייט וועלן מיר שניידן, אויב מיר וועלן נישט אָפּגעשוואַכט ווערן. אוּן דעריבּער, כָּל-זמַן מיר האָבּן אַ געלעגנהייט, לאָמיר טאָן גוּטס צוּ אַלע מענטשן, אוּן בּפרַט צוּ די, וואָס זענען פוּן דעם הויזגעזינד פוּן דער אֱמוּנה. זעט מיט וואָסערע גרויסע אוֹתיות איך שרייב: אייך מיט מיין אייגענער האַנט. אַלע, וואָס באַגערן צוּ באַשיינען זיך אין דעם פלייש, צווינגען אייך געמַלט צוּ ווערן, כּדי נאָר זיי זאָלן נישט גערוֹדפט ווערן צוליב דעם בּוּים פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ. מחמת אַפילו די געמַלטע אַליין היטן נישט אָפּ די תּוֹרה; זיי ווילן נאָר, אַז איר זאָלט זיך מַל זיין, כּדי זיי זאָלן זיך רימען אין אייער פלייש. אָבּער איך חס ושלום וויל מיך נישט רימען, אַחוּץ אין דעם בּוּים פוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, דוּרך וועמען די עולם הזה איז אויפהענגע על-דער בּוֹים געוואָרן בנוגע מיר, אוּן איך בּנוגע דער עולם הזה [לוקס כג, מ-מב]. מחמת נישט מִילה מיינט עפּעס, אויך נישט

עָרלה, נייערט אַ בריאה חֲדָשָׁה [יוח' ג, ג]. אוּן וויפל סע וועלן לעבּן מיט דעם כּלַל, זאָל אויף זיי זיין שָׁלום, אוּן חֶסֶד, אוּן אויף דעם יִשׂרָאל פוּן ה'. פוּן איצטמאָל - אָן זאָל מיך קיינער נישט מַטרִיחַ זיין; מחמת איך טראָג אין מיין לייַבּ די צַלָקוֹת פוּן יהושע/ישוע. דער חֶסֶד פוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע זאָל זיין מיט אייער גייסט, אַחִים במשיח. אָמֵן.

אפס'

א פּאָולוס [ר' שָׁאוּל], אַ שלִיחַ פוּן רֶבִּי מלך המָשיחַ

יהושע/ישוע דורך דעם רָצון פוּן ה', צוּ די קדוֹשִׁים, וואָס זענען אין אֶפֶסוֹס, אוּן די גלויבּיקע אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָׁלום ה', אלוקים אָבִינוּ, אוּן הָאָדוֹן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. געלויבּט זאָל זיין דער אלוקים אוּן אָב פוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס האָט אוּנדז געבענטשט מיט יעדער גייַסטיקער בְּרָכה אין די הימלישע מקוֹמות אין מָשיחַ. אַזוֹיווי ער האָט אוּנדז אויסדערוויילט אין אים, איידער די וועלט איז געגרוּנטפעסטיקט געוואָרן, אַז מיר זאָלן זיין קדֶוש אוּן אָן אַ מוּם פאַר אים אין אַהֲבָה; בּעת ער האָט אוּנדז פאַרויסבּאַשטימט צוּ זיין יְלָדים פאַר אים דורך רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, לויט דעם וואוילגעפעלן פוּן זיין רָצון, צוּם לויבּ פוּן דעם כָּבוד פוּן זיין חֶסֶד, מיט וואָס ער האָט אוּנדז פריי באַשאָנקען אין דעם באַליבּטן. אין אים האָבּן מיר די ישׁועה דורך זיין דָם, די פאַרגעבּונג פוּן אוּנדזערע עבירה, לויט דער עֹשֶׁר פוּן זיין חֶסֶד, וואָס ער האָט פאַרמערט פאַר אוּנדז אין יעדער חָכמה אוּן בִּינָה, אוּן האָט אַנטפּלעקט פאַר אוּנדז דעם סוֹד פוּן זיין רָצון, לויט זיין וואוילגעפעלן, וואָס ער האָט אין אים באַשלאָסן

פאַר אַ דורכפירונג אין דער פולקייט פון די צייטן,
אײַנצוזאַמלען אין מָשיחַ אַלצדינג, וואָס איז אין די הימלען, אוּן
וואָס איז אויף דער ערד. אין אים, אין וועמען אויך מיר זענען
געוואָרן יוֹרשים, ווייל מיר זענען פאָרויס באַשטימט געוואָרן
לויט דער תָּכְנִית פון אים, וואָס טוט אַלצדינג לויט דער עֵצה פון
זיין רָצון; כּדי מיר זאָלן זיין צום לויב פון זיין כָּבוד, מיר, וואָס
האָבן פריער געהאָפט אין מָשיחַ. אין וועמען אויך איר, בעת
איר האָט געהערט דאָס דָּבָר פון דעם אֱמת, די בשׂורת הגאולָה
פון אייער ישועת אלוקינו, אוּן וואָרים איר האָט געגלויבט אין
אים, זענט איר פאַרחַתמעט געוואָרן מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פון
דער הַבטָחה, וואָס איז אַן עָרבות פון אונדזער ירושה, פאַר דער
גְּאוּלָה פון זיין אייגענעם האַב, צום לויב פון זיין כָּבוד. צוליב
דער דאָזיקער סִיבּה, בעת איך האב געהערט פון אייער אֱמונה
אין הָאדוֹן יהושע/ישוע, אוּן פון דער אַהֲבָה צו אַלע קדוֹשִׁים,
הער איך נישט אויף אָפּצוגעבן אַ ברוּך ה' פאַר אייך, בעת איך
דערמאָן אייך אין מיינע תְּפִילות, אַז דער אלוקים פון אֲדוֹנֵנוּ
רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אלוקים הָאָב פון כבוד, זאָל אייך
געבן אַ גייסט פון חָכמה אוּן הִתְגַּלוּת אין דער דערקענטעניש
פון אים, אוּן אַז ער זאָל ליכטיק מאַכן די אויגן פון אייער לֵב,
כּדי איר זאַלט פאַרשטיין וואָס איז די תִּקְוָה פון זיין רופן, וואָס
איז די עֲשִׁירות פון דער כבוד פון זיין נַחלה אין די קדוֹשִׁים, אוּן
וואָס איז די אומפאַרגלייכלעכע גרויסקייט פון זיין מאַכט לגַבּי
אונדז, וואָס גלויבן, לויט יענער ווירקונג פון דער קראַפט פון
זיין שטאַרקייט, וואָס ער האָט געווירקט אין רֶבִּי מלך המָשיחַ,
בעת ער האָט אים מחַיֵּה-מֵתים געוועזן, אוּן האָט אים געזעצט
צו זיין רעכטער האַנט אין די הימלישע מקוֹמות [תהלים קי, א],
העכער איבער יעדער מֶמשָלה, אוּן שלִיטה, אוּן מאַכט, אוּן
מלוכה, אוּן יעדן נאָמען, וואָס ווערט אָנגערופן, נישט נאָר אין

דער עוֹלם הַזֶּה, נייערט אויך אויף דער עוֹלם-הבָּא. אוּן אַלצדינג האָט ער אוּנטערטעניק געמאַכט אוּנטער זיינע פיס, אוּן האָט אים געמאַכט פאַר דעם ראָש איבּער אַלצדינג אין דער הברית החדשה קהִילה, וואָס איז משיחס גוּף [דבר' כא, כג; רומ' ו, ג-יג; ברא' מז, יח; תהל' טז, ט-י; איוב יט, כה-כז; ישעיה נג, יא], די פוֹלקייט פוּן אים, וואָס פילט אָן אַלץ אין אַלעמען.

ב אוּן אייך האָט ער לעבּעדיק געמאַכט, בּעת איר זענט געווען טָוֹת דוּרך אייערע עַבֵּירות אוּן זינד, אין וועלכע איר זענט אַמאָל געווען לויט דעם סֵדר פוּן דער עוֹלם הַזֶּה, לויט דעם שַׂר פוּן די כּוֹחות פוּן דער לופט, פוּן דעם גייסט, וואָס ווירקט איצט אין די יְלָדים פוּן וויידערשפּעניקייט. צווישן וועמען אויך מיר אַלע האַבּן אַמאָל געלעבּט אין די תַּאוות פוּן אוּנדזער פלייש, בּעת מיר האַבּן געטאָן די בּאַגערן פוּן דעם לייַבּ אוּן פוּן דעם פאַרשטאַנד, אוּן זענען געווען בּטֶבע בְּנֵי זַעַם, אַזוֹיווי די איבּעריקע. נאָר ה', וואָס איז רייך אין דערבּאַרעמדיקייט, האָט צוליבּ זיין גרויסער אַהֲבָה, מיט וועלכער ער האָט אוּנדז ליבּ געהאַט, אַפילו בּעת מיר זענען געווען מָוֹת דוּרך אוּנדזערע עַבֵּירות, האָט אוּנדז לעבּעדיק געמאַכט אינאיינעם מיט רֶבִּי מלך המָשיחַ -- דוּרך חֶסֶד זענט איר נִיצול געוואָרן [פוּן זַעַם] -- אוּן האָט אוּנדז אויפגעוועקט מיט אים, אוּן אוּנדז געטאָן זעצן אין די הימלישע מקוֹמות, אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, כּדי אין די דוֹרות, וואָס קוּמען, זאָל ער באַווייזן די אוּמפאַרגלייכלעכע עַשִׁירות פוּן זיין חֶסֶד אין גוּטסקייט לנַבּי אוּנדז אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. מחמת מיט חֶסֶד זענט איר גערַאטעוועט [פוּן זַעַם] געוואָרן דוּרך דער אֱמוּנה; אוּן דאָס נישט [אַן איינפאל, מה"ש ט, ד] פוּן אייך אַליין, עס איז די מַתָּנה פוּן ה' - נישט תְּלוּת בְּמַעֲשֵׂי המצוות הַתּוֹרָה, כּדי קיינער זאָל זיך נישט רימען. מחמת מיר זענען זיין ווערק, געשאַפן אין

רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע פּון מַעשׂים-טוֹבים וועגן, וואָס ה'
האָט פּון פריער אָנגעבּרייט, כּדי מיר זאָלן לעבּן אין זיי.
געדענקט דעריבּער, אַז איר, נישט-יִדן אין דעם פלייש, זענט
אַמאָל גערופּן געווואָרן עַרֵלים פּון יענע, וואָס ווערן גערופּן
געמַלטע אין דעם פלייש, דורכגעפירט מיט הענט, אַז איר זענט
אין יענער צייט געווען אָפּגעשיידט פּון רֶבִּי מלך המָשיחַ,
פאַרפרעמדט פּון דעם בּירגער-רעכט פּון יִשׂרָאל, אוּן פרעמדע
פּון די בְּריתוֹת פּון דער הַבטָחה, אָן אַ תִּקְוָה אוּן אָן ה' אין דער
עוֹלם הַזֶּה. איצט אָבּער, אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, זענט
איר, וואָס זענט אַמאָל געווען ווייַט, געבּראַכט געווואָרן נאָענט
דורך דעם דָּם פּון מָשיחַ. מחמת ער איז אוּנדזער שָׁלום [ישעיה
נג, ה], וואָס האָט פּון בּיידע געמאַכט אֶחָד, אוּן האָט
אַיינגעוואָרפן די צווישנוואָנט פּון דער מחִיצה, אוּן האָט בָּטל
געמאַכט אין זיין פלייש די שִׂנאה, די תּוֹרה פּון מִצוות אוּן
חוּקים, כּדי ער זאָל באַשאַפן אין זיך פּון די צוויי איין נייעם
מענטשן, אוּן אויף אַזאַ אוֹפן מאַכן שָׁלום; אוּן זאָל באַווילקן
בּיידע צוּ ה' אין בָּשָׂר אֶחָד דורך דעם בּוים [פּון רֶבִּי מלך
המָשיחַ], מיט וואָס ער האָט געטייט די שִׂנאה. אוּן ער איז
געקוּמען אוּן האָט מבַשֵּׂר געווען שָׁלום צוּ אייך, וואָס זענט
געווען ווייַט, אוּן שָׁלום צוּ די, וואָס זענען געווען נאָענט. מחמת
דורך אים האָבּן מיר בּיידע אוּנדזער צוּטריט אין איין גייסט צוּ
אלוקים הָאָב. דעריבּער זענט איר נישט מער קיין גֵּרים אוּן
נָכְרים, נייערט איר זענט תּוֹשבים מיט די קדוֹשִׁים, אוּן פּון דעם
הויזגעזינד פּון ה', געבּויט אויף דעם יסוֹד פּון די שלִיחים אוּן
נבִיאים, פּון וואָס רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע אַליין איז דער
ווינקלשטיין; אין וועמען דער גאַנצער בִּנין איז
צוּזאַמענגעבּויט, אוּן וואַקסט אויס אין אַ הֵיכל קוֹדֶשׁ אין
הָאָדוֹן; אין וועמען אויך איר זענט אויפגעבּויט פאַר אַ מִשכָּן

פּון ה' אין דעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ.

ג צוליבּ דעם בּין איך, פּאָולוס [ר' שָׁאוּל], דער געפאַנגענער פּון רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע פאַר אייך, וואָס זענט פּון די אומות-הָעוֹלם - אויבּ איר האָט געהערט פּון דער אויסטיילונג פּון דעם חֶסֶד פּון ה', וואָס איז מיר געגעבּן געוואָרן פּון אייַערטוועגן, וויאַזוי דורך הִתגַלות איז מיר באַקענט געוואָרן דער סוֹד, ווי איך האָבּ אייך שוין פריער געשריבּן בּקִיצור. בּעת איר וועט דאָס לייענען, וועט איר קענען דערשאַצן מיין פאַרשטענדעניש אין דעם סוֹד פּון מָשיחַ, וואָס איז אין אַנדערע דוֹרות נישט באַקענט געוואָרן פאַר די מענטשנקינדער, ווי דאָס איז איצט אַנטפּלעקט געוואָרן פאַר זיינע הייליקע שלִיחים און נבִיאים אין דעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ; דאָס הייסט אַז די אומות העולם זענען מיט-יוֹרשים, גלידער פּון דעם אייגענעם בָּשָׂר [אֶחָד], און טיילנעמער פּון דער הַבטָחה אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע דורך דער בּשׂוֹרת הגאוּלָה, פּון וועלכער איך בּין געמאַכט געוואָרן אַ מְשָׁרֵת, לויט דער מַתָּנה פּון דעם חֶסֶד, וואָס איז מיר געגעבּן געוואָרן פּון ה', לויט דער ווירקונג פּון זיין גבורה. צו מיר, וואָס כ'בּין דער מינדסטער פּון אַלע קדוֹשִׁים, איז דער דאָזיקער חֶסֶד געגעבּן געוואָרן, אָנצוזאָגן פאַר די אומות-הָעוֹלם די אומדערפאָרשטבּאַרע עַשִׁירות פּון מָשיחַ, און צו מאַכן אַלעמען זען וואָס איז דער רַעיוֹן פּון דעם סוֹד, וואָס איז פּון אייבּיקייט געווען פאַרהוילן אין ה', וואָס האָט בּאַשאַפן אַלצדינג; כּדי דורך דער ברית החדשה קהִילה זאָל איצט באַקענט געמאַכט ווערן צו די הערשער און מֶמשָׁלות אין די הימלישע מקוֹמות די פילפאַכע חָכמה פּון ה', לויט דער אייבּיקער תָּכְנִית, וואָס ער האָט בּאַשלאָסן אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ, אין וועמען מיר האָבּן מוטיקייט און צוטריט מיט זיכערקייט דורך

אונדזער אֱמונה אין אים. דעריבער בעט איך אייך, אַז איר זאָלט נישט אָפּגעשוואַכט ווערן איבער מיינע צָרות פונווענען אייך, וואָס זענען אייער לויב. צוליב דעם בייג איך מיינע קני פאַר אלוקים הָאָב, פון וועמען אַלע מִשפָּחות אין שָׁמַיִם אוּן אויף דער ערד ווערן אָנגערופן, אַז ער זאָל אייך באַווילקן, לויט דער עַשירות פון זיין כָּבוד, אַז איר זאָלט געשטאַרקט ווערן מיט גבורה דורך זיין רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אין דעם אָדָם פְּנִימִי, און אַז מָשיחַ זאָל וואוינען אין אייערע לְבָבוֹת דורך אֱמונה, כדי אַז איר, וואָס זענט איינגעוואָרצלט אוּן געגרונטפעסטיקט אין אַהֲבָה, זאָלט קענען פאַרשטיין מיט אַלע קדוֹשִׁים וואָס איז די בריייט, אוּן לענג, אוּן הייך, אוּן טיפקייט, אוּן צוּ פאַרשטיין די אַהֲבָה פון מָשיחַ, וואָס שטייגט איבער קענטעניש, כדי איר זאָלט ווערן פול מיט דער גאַנצער פולקייט פון ה'. אוּן פאַר אים, וואָס איז בִּיכוֹלת צוּ טאָן אַ סַך מער ווי אַלץ, וואָס מיר בעטן, אָדער טראַכטן, לויט דעם כּוֹחַ, וואָס ווירקט אין אונדז, פאַר אים זאָל זיין דער כָּבוד אין דער ברית החדשה קהִילה, אוּן אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, ביז צוּ אַלע דוֹרות לעוֹלמֵי-עולמים אָמֵן.

ד דעריבער בעט איך אייך, דער געפאַנגענער אין הָאָדוֹן, צוּ לעבן ווערדיק אין דעם באַרוּף, מיט וועלכן איר זענט באַרופן געוואָרן, מיט יעדער הַכנָעה אוּן עַניוות, מיט סבלנות צוּ פאַרטראָגן איינער דעם אַנדערן אין אַהֲבָה, אוּן פלייסט אייך אָפּצוהיטן די אַחדות פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אין דעם בְּרִית פון שָׁלום. עס איז פאַראַן גוּף אֶחָד, אוּן רוּחַ אַחַת, אַזוִיווי איר זענט אויך באַרופן געוואָרן אין תִּקְוָה אַחַת פון אייער באַרוּף, אָדוֹן אֶחָד, אֱמונה אַחַת, מקוה טבִילה אַחַת, איין אלוקים אֶחָד אוּן אלוקים הָאָב פון אַלצדינג, וואָס איז איבער אַלץ, אוּן דורך אַלץ, אוּן אין אַלץ. נאָר יעדן מענטש פון

אונדז איז דער חֶסֶד געגעבן געוואָרן לייט דער מאָס פון דער מַתָּנה פון מָשיחַ. דעריבער זאָגט ער: בעת ער איז אַרויפגעגאַנגען אין דער הייך, האָט ער געפאַנגען געפענקעניש, און געגעבן מַתָּנות צו מענטשן [תהלים סח, יט].

בכֵּן, דאָס דאָזיקע: ער איז אַרויפגעגאַנגען, וואָס מיינט עס דען אַנדערש, ווי אַז ער האָט אויך אַראָפגענידערט אין די אונטערשטע טיילן פון דער ערד? דער, וואָס האָט אַראָפגענידערט, איז אויך דער דאָזיקער, וואָס איז אַרויפגעשטיגן הויך איבער אַלע הימלען, כדי ער זאָל מַלא זיין אַלצדינג. און ער האָט טייל געמאַכט פאַר שלִיחים, און טייל נבִיאים, און טייל "קֵרוב" מבַשׂרים, און טייל משגיחים וואָס זענען פאַר רוֹעִים און מוֹרים, פונוועגן דער שלֵימות פון די קדוֹשִים, פאַר דעם וועלט פון דער אַבוֹדה, פאַר דער אויפבויאונג פון דעם בָּשָׂר פון מָשיחַ, ביז מיר אַלע וועלן דערגרייכן די אַחדות פון דער אֱמונה, און די דערקענטעניש פון דעם זון פון דער אויבערשטער, צו אַ פולקאָמענעם מענטשן, צו דער מאָס פון דעם וואוקס פון מָשיחַס פולקייט; כדי מיר זאָלן מער נישט זיין קיין יְלָדים, געשליידערט אַהין און אַהער און אַרומגעטראָגן מיט יעדן ווינט פון לערנונג, דורך דער אָפּנאַרעריי פון מענטשן, אין עָרְמָה, לויט דער גענאַרעריי פון טַעות, נייערט צו רעדן דעם אֱמת אין אַהֲבָה, און וואַקסן אין אַלצדינג צו אים, וואָס איז דער ראָש, מָשיחַ, פון וועמען דער גאַנצער גוף, צונויפגעשטעלט און צוזאַמענגעפלאָכטן, דורך דעם, וואָס יעדער אֵבר טראָגט בייַ, לויט דער ווירקונג אין דער געגעבענער מאָס פון יעדן באַזונדערן טייל, וואָס מאַכט דאָס וואַקסן פון דעם גוף צו דער אויפבויאונג פון זיך אַליין אין אַהֲבָה. דאָס דאָזיקע זאָג איך דעריבער, און זאָג עֵדות אין הָאָדון, אַז איר זאָלט מער נישט לעבן ווי סע לעבן די גוֹיים;

בְּהַבְלֵי שְׂכְלָם, וואָס איז פאַרפינצטערט אין זייער
פאַרשטענדעניש, פאַרפרעמדט פון דעם חַיֵּי ה', צוליב דער
אומוויסן, וואָס איז אין זיי, צוליב דער פאַרהאַרטונג פון זייער
לֵב, וואָס אָן געפילן האָבן זיי זיך איבערגעגעבן דער תַּאווה, צו
טאָן יעדע אומריינקייט מיט גיריקייט. איר אָבער האָט רֶבִּי
מלך המָשיחַ נישט אַזוי געלערנט! אויב איר האָט באֱמת פון
אים געהערט, און זענט אין אים געלערנט געוואָרן, אַזוֹיווי דער
אֱמת אין יהושע/ישוע, זאָלט איר אָפּטאָן דאָס, וואָס איז נוֹגֵע
אייער פריערדיקן לעבנסשטייגער, דעם אַלטן מענטש, וואָס
ווערט פאַרדאָרבן דורך די תַּאוות פון
אָפּנאַרעריי, און אַז איר זאָלט באַנייט ווערן אין דעם רוּחַ
הַקוֹדֶשׁ פון אייער פאַרשטאַנד, און אָנטאָן דעם נייעם מענטש,
וואָס איז באַשאַפן געוואָרן כְּדְמוּת אלוקים [בראשית א, כו] אין
צֶדֶק און קדושה פון אֱמת. דעריבער זאָלט איר אָפּטאָן
פאַלשקייט, און רעדט דעם אֱמת יעדער איינער מיט זיין חַבר,
מחמת מיר זענען אֵברים איינער פון אַנדערן. זייט בּרוֹגז, און
זינדיקט נישט; זאָל די שֶׁמֶשׁ נישט אונטערגיין אויף אייער רוֹגז;
און גיט אויך נישט קיין פּלאַץ פאַר הַשָּׂטן. זאָל דער, וואָס
האָט געגנבעט, מער נישט גַנבענען, נייערט זאָל ער ליבער
אַרבעטן, און טאָן גוטס מיט זיינע הענט, כּדי ער זאָל האָבן פון
וואָס צו געבן דעם, וואָס איז נויטבאַדערפטיק. זאָל קיין
נְבוּל-פֶּה נישט אַרויסקומען פון אייער מויל, נייערט נאָר דאָס,
וואָס עס איז נייטיק פאַר דער אויפבויאונג, כּדי עס זאָל צוגעבן
חֵן צו די, וואָס הערן. און זייט נישט מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶשׁ דעם
רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פון ה', אין וועמען איר זענט פאַרחַתמעט געוואָרן
ביז דעם יוֹם פון גאולה. זאָל יעדע ביטערקייט, און כַּעס, און
רוגזה, און געשריי, און חילול-ה' אָפּגעטאָן ווערן פון אייך, מיט
יעדער רַע. און זייט טוֹב איינער צום אַנדערן, דערבאַרעמדיק,

זייט מוֹחל איינער דעם אַנדערן, אַזוי ווי ה' האָט אויך אייך מוֹחל געווען אין רֶבִּי מלך המָשיחַ.

ה גייט דעריבּער אין די דרָכים פון ה', ווי באליבּטע

יְלָדים, אוּן לעבּט אין אַהֲבָה, אַזוֹיווי מָשיחַ האָט אויך אייך ליבּ געהאַט, אוּן האָט זיך מַקריב געווען פון אוּנדזערטוועגן, אַ קָרבּן אוּן אַ זֶבַח פאַר אַ רֵיחַ- ניחוֹחַ צוּ ה'. אָבּער זנוּת, אוּן יעדע טוּמאה, אָדער גיַיצִיקייט, זאָל דאָס אַפילוּ נישט דערמאָנט ווערן צווישן אייך, ווי סע פּאַסט פאַר קדוֹשִים; נישט קיין פאַרדאָרבּנקייט, נישט קיין נאַרישע רייד, אָדער לֵיצָנוּת, וואָס זענען נישט פּאַסיק, נייערט טוּט ליבּער דאַנקלויבּן. מחמת דאָס זאָלט איר וויסן, אַז קיין נוֹאוּף, אָדער אוּמריינער, אָדער גיַיצִיקער מענטש, וואָס איז אַ געצנדינער, האָט נישט קיין שוּם נַחלה אין דעם מַלכוּת פון רֶבִּי מלך המָשיחַ אוּן ה'. זאָל אייך קיינער נישט אָפּנאַרן מיט פּוּסטע מעשיות; מחמת צוליבּ די דאָזיקע זאַכן קוּמט דער זַעַם פון ה' אויף די בְּנֵי הַמֶּרִי. האָט דעריבּער נישט קיין מַגע-וּמַשָּׂא מיט זיי. מחמת אַמאָל זענט איר געווען חֹשֶׁךְ, איצט אָבּער זענט איר ליכטיקייט אין הָאָדוֹן; לעבּט ווי יְלָדים פון ליכטיקייט -- מחמת די פּרוּכט פון דעם אוֹר איז אין יעדער גוּטסקייט אוּן צֶדֶק אוּן אֱמת -- אוּן פּרוּאווט וואָס סע איז וואוילגעפעלן פאַר הָאָדוֹן. אוּן פירט נישט קיין מַגע-וּמַשָּׂא מיט די אוּמפרוכפּערדיקע מַעשִים פון חֹשֶׁךְ, נייערט שטראָפט זיי ליבּער. מחמת דאָס, וואָס זיי טוּען בּסֵתר, וועגן דעם איז אַ חַרפּה אַפילוּ צוּ רעדן. אָבּער אַלצדינג, וואָס ווערט געשטראָפט, ווערט אַנטפּלעקט פון דעם אוֹר; מחמת אַלצדינג, וואָס ווערט נְתגַלה, איז ליכטיקייט. דעריבּער זאָגט ער: וואַך אויף, דוּ, וואָס טוּסט שלאָפן, אוּן שטיי אויף פון די טויטע, אוּן מָשיחַ וועט לייכטן אויף דיר. שִׂימוּ לב דעריבּער וויאַזוי איר לעבּט, נישט ווי נאַראָנים, נייערט ווי חֲכָמים, לייזט אויס די

צייט, ווארים די טעג זענען שלעכט. זייט דעריבּער נישט קיין נאַראָנים, נייערט פאַרשטייט, וואָס עס איז דער רָצון פון הָאָדון. און שִׂיכּורט אייך נישט אָן מיט ווײַן, וואָס פירט צו פאַרשײַטקייט, נייערט ווערט פול מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ; רעדט איינער צום אַנדערן מיט שירות און תִּשבָּחות און גײַסטיקע נגונים, און זינגט און שפּילט אין אייערע לְבָבות צו ה'; גיט תָּמיד פאַר אַלצדינג אַ דאַנק אין דעם נאָמען פון אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע צו ה', אָבִינוּ. זייט אונטערטעניק איינער דעם אַנדערן אין דער יראת הַמָּשיחַ. נָשים, זייט אונטערטעניק צו אייערע אייגענע מענער, אַזוֹיווי צו הָאָדון. מחמת דער מאַן איז דער קאָפּ פון דעם אִשָּׁה, אַזוֹיווי מָשיחַ איז דער קאָפּ פון דער ברית החדשה קהִילה, און אויך דער גוֹאֵל פון דעם גוף. נאָר אַזוֹיווי די הברית החדשה קהִילה איז אונטערטעניק צו מָשיחַ, אַזוי זאָלן אויך די נָשים זיין אין אַלצדינג צו זייערע מענער. מענער, האָט ליב אייערע נָשים, אַזוֹיווי רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויך ליב געהאַט די ברית החדשה קהִילה, און האָט זיך פאַר איר מַקריב געווען, כּדי ער זאָל זי מקַדש זיין, אַזוי ווי ער האָט זי מטַהר געווען דורך דער וואַסער-וואַשונג מיט דעם דָּבָר [ה'], כּדי ער זאָל פאַר זיך פירשטעלן די ברית החדשה קהִילה אַ הערלעכע, וואָס האָט נישט קיין פלעק, אָדער אַ קנייטש, אָדער כּדומה, נייערט אַז זי זאָל זיין קְדוֹשָׁה און אָן אַ מום. פונקט אַזוי דאַרפן אויך מענער ליב האָבּן זייערע נָשים ווי זייער אייגן בָּשָׂר [אֶחָד], דער, וואָס האָט ליב זיין אייגן אִשָּׁה, האָט ליב זיך אַליין; מחמת קיינער האָט קיינמאָל נישט פיינט זיין אייגן בָּשָׂר, נייערט ער נערט עס און האַלט עס טייער, אַזוֹיווי רֶבִּי מלך המָשיחַ די ברית החדשה קהִילה, ווארים מיר זענען אֵברים פון זיין בָּשָׂר. צוליב דעם זאָל אַ מענטש פאַרלאָזן זיין אָב און אֵם, און זיך באַהעפטן אָן

זיין אִשָּׁה, אוּן דִי צוויי זָאלָן ווערן אײַן בָּשָׂר [בראשית ב, כד]. דער דָאזִיקער סוֹד אִיז גָּדוֹל; אִיך רעד אָבּער אין שִׁיכות מִיט רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ אוּן דער ברית החדשה קהִילה. בִּכְּן, זָאל יעדער אײַנער פוּן אײַך לִיבּ הָאבּן זיין אײַגן אִשָּׁה אַזוֹיווי זיך אַליין; אוּן זָאל דָאס אִשָּׁה מוֹרא הָאבּן פַּאר אִיר בַּעַל.

ו יְלָדִים, פָּאלגט אײַערע עלטערן בְּמָרָן; מחמת דָאס אִיז רעכט. גִיבּ אָפּ כָּבוד דײַן אָב אוּן אֵם -- דָאס אִיז דִי ערשטע מצוה מִיט אַ הַבטָחה -- כְּדִי סע זָאל דִיר טוֹב זיין, אוּן דוּ זָאלסט לאַנג לעבּן אוּיף דער ערד [שמות כ, יב; דברים ה, טז]. אוּן אִיר, אבות, דערצערנט נִישט אײַערע יְלָדִים, נִייערט דערציט זִיי אִין מוּסר אוּן תוֹכַחַה פוּן הָאָדוֹן. עבדים, זײַט גע‌הָאָרכזָאם צוּ דִי, ווָאָס זענען לוּיט דעם פלײש אײַערע האַרן, מִיט מוֹרא אוּן ציטערנִיש, מִיט דער אוֹיפּריכטִיקײַט פוּן אײַער לֵב, ווִי צוּ רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ; נִישט אוּיף דעם אוֹפּן פוּן דינען לפָּנִים, ווִי דִי, ווָאָס ווִילן גע‌פעלן ווערן מענטשן, נִייערט ווִי עבדים פוּן רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ, ווָאָס טוּען פוּן לָבָבוֹת דעם רָצוֹן ה', צוּ טָאן דִי אַרבּעט מִיט גוּטן רָצוֹן, ווִי פַּאר הָאָדוֹן, אוּן נִישט פַּאר מענטשן, ווײַל אִיר ווִיסט, אַז ווָאָס גוּטס יעדער אײַנער טוּט, דָאס זעלבּע ווִעט ער קריגן צוּריק פוּן הָאָדוֹן, סִיי ער אִיז אַ עֶבֶד, אָדער פריי. אוּן אִיר, האַרן, טוּט דָאס זעלבּע פַּאר זִיי, אוּן פַּאר‌מיידט דָאס דראָען ווײַל אִיר ווִיסט, אַז דער, ווָאָס אִיז סִיי זײַער אָדוֹן אוּן אײַערער, אִיז אִין שָׁמַיִם, אוּן בִּיי אִים אִיז נִישטָא קײַן נוֹשׂא-פָּנִים זיין מענטשן. צוּם סוֹף, זײַט גע‌שטאַרקט אִין הָאָדוֹן, אוּן אִין דעם כֹּחַ פוּן זיין גבוּרה. טוּט אָן דעם גאַנצן פַּאנצער פוּן ה', כְּדִי אִיר זָאלט זיין בִּיכוֹלֶת בִּיצוּשטיין דִי פַּאלשקײַטן פוּן הָשָּׂטָן. מחמת מִלְחַמְתֵּנוּ אִיז נִישט קעגן בשר ודם, נִייערט קעגן דִי שָׂרִים, קעגן דִי מוֹשלים, קעגן דִי עוֹלם

הַזֶּה-הערשער פון דער דאָזיקער חֹשֶׁךְ, קענען די רוחות הערשאַפטן פון רְשעות אין די הימלישע מקוֹמות. דעריבער, נעמט אויף אייך דעם מְלוֹא נֶשֶׁק פון ה', כדי איר זאָלט זיין בְּיכוֹלת אויסצוהאַלטן אין דעם בייזן יוֹם, און, נאָכן טאָן אַלצדינג, צו בְּאַשטיין. שטייט דעריבער, אַז איר וועט האָבן אָנגעגורט אייערע לענדן מיט אֱמת, און האָבן אָנגעטאָן די חֵיק-שִׁריוֹן פון צֶדֶק, און האָבן באַשוכט אייערע פיס מיט דער אָנגעבְּרייטקייט פון דער בְּשׂוֹרת הגאוּלָה פון שָׁלום. צו דעם הייבט אויף די שילד פון אֱמונה, מיט וואָס איר וועט זיין בְּיכוֹלת צו פאַרלעשן אַלע פייַעריקע פיַילן פון דעם רָשע. און נעמט דעם קיוואר פון דער ישועת אלוקינו, און די חֶרֶב פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, וואָס איז דאָס דָּבָר ה'. זייט תָּמיד דאַוונען אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, מיט יעדער תְּפִילה און בַּקָּשה. און וואַכט דערצו מיט יעדער סבלנות און בְּקָשה פאַר אַלע קדוֹשִׁים, און פון מיַינעטוועגן, אַז מיר זאָל געגעבן ווערן דאָס דָּבָר בְּיים עפענען מיין מויל, צו אַנטפּלעקן מיט מוטיקייט דעם סוֹד פון דער בְּשׂוֹרת הגאוּלָה, פאַר וועלכער איך בין אַ שליח אין שָׁרְשָׁרוֹת; און כדי איך זאָל רעדן מוטיק, ווי איך באַדאַרף צו רעדן. און כדי איר זאָלט אויך וויסן וויִ סע גייט מיר, און וואָס איך טו, וועט טיכיקוס, דער באַליבטער אָח במשיח און געטרייער דינער פון הָאָדוֹן, אייך מוֹדיע זיין אַלצדינג. אים האָב איך געשיקט צו אייך פונוועגן דעם טאַקע, כדי איר זאָלט וויסן ווי סע גייט אונדז, און כדי ער זאָל טרייסטן אייערע לְבָבוֹת. שָׁלום צו די אחים במשיח, און אַהֲבָה מיט אֱמונה פון ה', אלוקים הָאָב, און הָאָדוֹן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. חֶסֶד זאָל זיין מיט אַלע די, וואָס האָבן ליב אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע מיט אַן אומפאַרדאַרבלעכער אַהֲבָה.

פיל׳

א פּאָולוס [ר׳ שָׁאוּל] אוּן טִימוֹתֵיאוֹס, עבדים פוּן ר֫בּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, צוּ אַלע קדוֹשִׁים אין מָשיחַ יהושע/ישוע וואָס זענען אין פּיליפּיי, מיט די מַשגיחים אוּן כּלי-קוֹדש. חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָׁלום פוּן ה׳, אלוקים אָבִינוּ, אוּן הָאָדוֹן ר֫בּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. איך זאָג ברוך ה׳ צוּ אלוקים שלי בּעת איך דערמאָן מיך אין אייך, אוּן תָּמיד אין יעטוויידער תּפִילה מיינער אין שׂיחות מיט אייך, מאַכ איך מיין געבּעט מיט שִׂמְחָה, פאַר אייער הִתְקַשְׁרוּת אין דער בּשׂורת הגאוּלָה, פוּן דעם ערשטן יוֹם אָן בּיז איצט. אוּן איך בּין בּטוּחַ אין אָט-דעם, אַז דער, וואָס [ה׳] האָט אָנגעהויבּן אין אייך אַ הַפְּעֻלָּה הַטּוֹבָה, וועט עס פאַרענדיקן בּיז דעם יוֹם הַמָּשיחַ יהושע/ישוע. ווי עס איז רעכט פאַר מיר צוּ טראַכטן אַזוי פוּנוועגן אייך אַלע, ווארים איך טראָג אייך אין מיין לֵב, וויל סיי אין מיינע שָׁרְשָׁרוֹת, אוּן סיי אין דער דבר הצטדקוּתי אוּן באַפעסטיקונג פוּן דער בּשׂורת הגאוּלָה, זענט איר אַלע חַבֵּרים מיט מיר פוּן חֶסֶד. מחמת ה׳ איז מיין אֲדוּת, ווי איך בּענק נאָך אייך אַלע אין דער באַרעמהאַרציקייט פוּן ר֫בּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. אוּן דאָס בּין איך מִתפַּלֵל, אַז אייער אַהֲבָה זאָל זיך כְּסֵדֶר פאַרמערן אין וויסן אוּן אין יעדן פאַרשטאַנד, כּדי איר זאָלט פאַרשטיין די זאַכן, וואָס זענען אויסגעצייכנט, אוּן כּדי איר זאָלט זיין ערלעך אוּן אָן אַ מכשול בּיז צוּ דעם יוֹם המָשיחַ, פוּל מיט די פֵּירות פוּן צֶדֶק, וואָס זענען דוּרך ר֫בּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, צוּ דעם כָּבוד אוּן לויב פוּן ה׳. אוּן איך וויל אַז איר זאָלט וויסן, אַחִים במשיח, אַז דאָס, וואָס האָט זיך געטראָפן מיט מיר, איז גראָד אויסגעפאַלן פאַר דעם פארטשיט פוּן דער בּשׂורת הגאוּלָה, אַזוי, אַז מיינע שָׁרְשָׁרוֹת זענען

אַנטפּלעקט געוואָרן אין ֶרבי מלך המָשיחַ ביי דער גאַנצער קייסערלעכער וואַך, און ביי אַלע איבעריקע, און אַז דאָס רוֹב די אחים במשיח, ווייל זיי זענען פאַרזיכערט אין הָאָדוֹן דורך מיינע שָרשָרוֹת, זענען אַ סַך מער מוטיק צו רעדן דאָס דָבָר ה' אָן מוֹרא. כֵּן, עטלעכע דַרשענען אַפילו ֶרבי מלך המָשיחַ צוליב קִינאה און פּאָלעמיק, און עטלעכע אויך פון גוטן ווילן. די לעצטע טוען עס פון אַהֲבָה, ווייל זיי ווייסן, אַז איך בין געזעצט פאַר דער דבר הצטדקותי פון דער בשׂורת הגאוּלָה; די אַנדערע אָבער דַרשענען ֶרבי מלך המָשיחַ פון קינה-שׂינה, נישט אויפריכטיק, בעת זיי טראַכטן צו פאַרמערן פאַר מיר ערגערניש אין מיינע שָרשָרוֹת. דעריבער וואָס? נייערט אַז בְּכָל-אוֹפן, צי לפָּנים, אָדער באֱמת, ֶרבי מלך המָשיחַ ווערט געדַרשנט. און אין דעם פריי איך מיך, און וועל מיך פרייען. מחמת איך ווייס, אַז דאָס וועט אויספאַלן צו מיין ישועה, דורך אייער געבעט און הילף פון דעם רוּחַ פון ֶרבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, לויט מיין ערנסטער דערוואַרטונג און תִּקְוָה, אַז אין קיין זאָך זאָל איך פאַרשעמט ווערן, נייערט מיט יעדער מוטיקייט, ווי אַלעמאָל, אַזוי אויך איצט, וועט ֶרבי מלך המָשיחַ פאַרהערלעכט ווערן אין מיין גוף, סיי דורך חיים סיי דורך מָוֶת. מחמת פאַר מיר - איז מָשיחַ דאס לעבן, און דאס שטאַרבן -- אַ געווינס. נאָר אויב צו לעבן אין דעם גוף - אויב דאָס זאָל בּרענגען פּרוכט פון מיין אַרבעט, דעמאָלט ווייס איך נישט וואָס איך זאָל ווייֶלן. מחמת איך בין אין אַ קלעם צווישן די צוויי, ווייל איך האָב אַ פאַרלאַנג אַוועקצוגיין און זיין מיט מָשיחַן, מחמת דאָס איז אַ סַך בעסער; דאָך צו בלייבן אין דעם גוף, איז אַ סַך נייטיקער פאַר אייַערטוועגן. און ווייל איך בין דערין זיכער, ווייס איך, אַז איך וועל פאַרבלייבן מיט אייך אַלע, פאַר אייער וואַקסן און שִׂמְחָה אין דער אֱמונה, כּדי אייער רימען זאָל זיך דורך מיר מערן אין

רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, דורך מיין קומען צוּ אייך נאָכאַמאָל.

נאָר זאָל אייער לעבּנסשטייגער זיין וועדיק דער בּשׂורת הגאולָה פון רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ, כּדי, צי איך קום אוּן זע אייך, אָדער איך וועל זיין אָפּוועזנד, זאָל איך הערן פון אייער שטאַנד, אַז איר שטייט פעסט אין אייַן רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, אוּן קעמפט מיט איין נֶפֶשׁ פאַר דער אֱמוּנה פון דער בּשׂורת הגאולָה, אוּן אַז איר האָט אין קיין זאָך קיין מוֹרא פאַר די שׂוֹנאים, וואָס איז אַ קלאָרער מופת פון זייער פאַרדאַרבּונג, אוּן אויך פון אייער ישועת אלוקינו, אוּן דאָס איז פון ה'. וואַרים פאַר אייך איז דאָס געשענקט געוואָרן, נישט נאָר צוּ גלויבּן אין רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ, נייערט אויך צוּ ליידן פון זיַינעטוועגן, בּעת איר האָט דעם זעלבּן מַאֲבָק, וואָס איר האָט געזען אין מיר, אוּן הערט איצט צוּ זיין אין מיר.

ב דעריבּער, אויבּ סע איז פאַראַן אַ וואַסער טרייסט אין רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ, אויבּ וואָסער נחָמה פון אַהֲבָה, אויבּ וואָסער התקשרות פון דעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, אויבּ וואָסערע באַרעמהאַרציקייט אוּן רחמָנות, מאַכט פול מיין שִׂמְחָה, אַז איר זאָלט זיין פון דעם זעלבּן דַּעַת, אוּן האָבּן די זעלבּע אַהֲבָה, אוּן זיין פון איין געמיט, אוּן פון איין מַחשָׁבה. טוט גאָרנישט דורך מַחלוֹקֶת, אָדער גַאווה, נייערט מיט אַ נידעריק געמיט זאָל יעדער האַלטן דעם אַנדערן פאַר בּעסער פון זיך אַליין; אוּן קוקט נישט איטלעכער נאָר אויף זיין אייגנס, נייערט אויך אויף דעם אַנדערנס. האָט די זעלבּע מַחשָׁבה, וואָס איז אויך געווען אין רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, וואָס, הַגַם ער איז געווען אין דער געשטאַלט פון ה', האָט ער דאָס גלייך זיין מיט ה' נישט געהאַלטן פאַר קיין באַרויבּונג, נייערט האָט זיך אויסגעליידיקט, בּעת ער האָט אָנגענומען די געשטאַלט פון אַן

עֶבֶד, אוּן אִיז געוואָרן אין דער גלײַכקייט פוּן
בן אדם; אוּן בּעת ער איז געפונען געוואָרן אין דער פאָרם פוּן
אַ בן אדם, האָט ער זיך דערנידעריקט, אוּן איז געוואָרן
אוּנטערטעניק בּיז צום מָוֶת, כֵּן, דעם הסתלקות אויף דעם בּוים
[דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה
נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ]. דעריבּער האָט אים אויך ה' שטאַרק
דערהויבּן, אוּן אים געגעבּן דעם נאָמען, וואָס איז העכער איבּער
יעדן נאָמען, כּדי אין דעם נאָמען פוּן יהושע/ישוע זאָל זיך בּייגן
יעדע קני אין שָׁמַיִם אוּן אויף דער ערד אוּן אוּנטער דער ערד,
אוּן יעדע צונג זאָל מוֹדה זיין, אַז רֶבּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע
איז מָרֵי עָלְמָא (אָדוֹן עוֹלָם), פאַר דעם כָּבוד פוּן ה', אלוקים
הָאָב. בּכֵּן, מיינע בּאליבּטע, אַזוֹיווי איר האָט זיך תָּמיד
צוגעהאָרכט, נישט נאָר אין מיין אָנווועזנהייט, נייערט אַ סַך מער
איצט, אין מיין אָפּוועזנהייט, זאָלט איר אייך מיִען פאַר אייער
אייגענער ישועת אלוקינו מיט מוֹרא אוּן ציטערנישׂ; מחמת
דאָס איז ה', וואָס ווירקט אין אייך, סיי צו וועלן אוּן סיי צו טאָן,
לויט זיין וואוילגעפעלן. טוּט אַלצדינג אָן תַּרעוּמות אוּן ספֵקות,
כּדי איר זאָלט זיין טהוֹרים אוּן אומשולדיק, יְלָדים פוּן ה', אָן אַ
מוּם אין דער מיט פוּן אַ פאַרקרימטן אוּן פאַרדאָרבּענעם דוֹר,
צווישן וועמען איר טוּט שיינען ווי ליכטער אין דער עוֹלם הַזֶּה,
אוּן האַלט פעסט דאָס דָּבָר הַחַיִּים, כּדי איך זאָל מיך האָבּן מיט
וואָס צו רימען אין דעם יוֹם המָשִׁיחַ, אַז איך בּין נישט געלאָפן
אומזיסט, אוּן האָבּ מיך אויך נישט געמיִט אומזיסט. אוּן אויבּ
אַפילו איך ווער אויסגעגאָסן אויף דעם קָרבּן פוּן אַבוֹדה פאַר
אייער אֱמוּנה, פריי איך מיך, אוּן בּין מיך אויך משַׂמֵח מיט אייך
אַלע. אוּן אויף דעם זעלבּן אוֹפן זאָלט איר אייך אויך פרייען,
אוּן זיך משַׂמֵח זיין מיט מיר. אוּן איך האָף אין הָאָדוֹן
יהושע/ישוע, צוּ שיקן צוּ אייך אין גיכן טִימוֹתִיאוֹס, כּדי איך זאָל

מיך טרייסטן, בעת איך וועל וויסן ווי סע גייט אייך. מחמת איך האָבּ נישט קיינעם ווי אים, וואָס זאָל אויפריכטיק זאָרגן פאַר אייער מַצב. מחמת זיי אַלע זוכן דאָס זייעריקע, אוּן נישט די זאַכן פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. איר אָבּער ווייסט זיין אויסגעפּרוּאווטקייט, אַז ווי אַ יֶלֶד מיט אַן אָבּ, אַזוי האָט ער געדינט מיט מיר אין דער בשׂורת הגאוּלָה. איך האָף דעריבּער אים אַרויסצושיקן, אַזוי גיך ווי איך וועל זען ווי סע האַלט מיט מיר; אוּן איך בּין בּטוּחַ בָּאָדוֹן, אַז איך אַליין זאָל אויך אין גיכן קוּמען. איך האָבּ אָבּער געהאַלטן פאַר נייטיק אייך צוּ שיקן עפּאַפראָדיטוּסן, מיין אָח [במשיח] אוּן מיטאַרבּעטער אוּן מיטקעמפער, אוּן אייער שלִיח אוּן מְשָׁרֵת אין מיין באַדערפענישׂ, ווייל ער האָט געבּענקט נאָך אייך אַלע, אוּן האָט זיך זייער מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶשׁ געווען, ווארים איר האָט געהערט, אַז ער איז געווען חָלָה. מחמת ער איז טאַקע געווען חָלָה, קָרוֹב-למִתה. אָבּער ה' האָט זיך דערבּאַרעמט אויף אים, אוּן נישט נאָר אויף אים אַליין, נייערט אויך אויף מיר, כּדי איך זאָל נישט האָבּן צַער אויף צַער. איך האָבּ אים דעריבּער וואָס גיכער געשיקט, כּדי, אַז איר וועט אים וויידער אַמאָל זען, זאָלט איר אייך פרייען, אוּן איך זאָל אויך האָבּן ווייניקער צַער. זייט אים דעריבּער מקַבּל-פּנים אין הָאָדוֹן מיט דער גאַנצער שִׂמְחָה; אוּן האַלט אַזעלכע מענטשן בּכָבוד, מחמת פוּנוועגן דעם עבודת קֹדש ווערק פוּן מָשיחַן איז ער געווען נאָענט צוּם מָוֶת על קידוש ה', בּעת ער האָט איינגעשטעלט זיין לעבּן צוּ דערגאַנצן דאָס, וואָס האָט געפעלט אין אייער בּאַדינונג פאַר מיר.

ג צוּם סוֹף, מיינע אַחִים במשיח, פרייט אייך אין הָאָדוֹן, צוּ שרייבּן אייך די זעלבּע זאַכן איז מיר נישט קיין טִרחה, פאַר אייך אָבּער איז עס אַ פארזיכערונג. היט אייך פאַר די כּלָבים, היט אייך פאַר די טוערס פוּן רַע, היט אייך פאַר

הַחִתּוּךְ מה"ש טו, א[]. מחמת מיר זענען די משיחיסט יְלָדים פון מִילה, וואָס דינען ה' דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, און רימען זיך אין רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, און האָבּן נישט קיין בּטָחון אין דעם פלייש [רומ' ז ,יח; יוח" ג, ג]; הַגַּם איך אַליין וואָלט אויך געקענט האָבּן בּטָחון אין דעם פלייש. אויב עמיצער מיינט, ער האָט זיך מיט וואָס איבּערצונעמען אין דעם פלייש, האָבּ איך נאָך מער: צוּ אַכט יוֹם האָט מען מיך מַל געווען, איך בּין פון די בּנֵי-ישׂרָאל, פון דעם שֵׁבֶט בִּנְיָמִין, אַ יִיד פון יִידן; וואָס שַׁייך דער תּוֹרה, אַ פּרוּש [חָסִיד]; וואָס שַׁייך קִנאה, גערוֹדפט די הברית החדשה קהִילה; וואָס שַׁייך צֶדֶק, וואָס איז פון דער תּוֹרה, בּין איך געפוּנען געוואָרן אָן אַ מוּם. דאָך דאָס, וואָס איז פאַר מיר געווען אַ געווינס, האָבּ איך פאַררעכנט פאַר הֶיזק פאַר רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ. כֵּן, און איך רעכן אַלצדינג פאַר הֶיזק פונוועגן דער דערהויבּנקייט פון דעם קענען פון רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, אֲדוֹנִי, פאַר וועמען איך האָבּ געליטן דעם שאָדן פון אַלצדינג, און טו עס רעכענען פאַר פּסוֹלֶת, כּדי איך זאָל געווינען רֶבִּי מלך המָשִׁיחַן, און זאָל אין אים געפוּנען ווערן, וואַרים איך האָבּ נישט מיין אייגענע צֶדֶק, וואָס קומט פון דער תּוֹרה [ויקרא יח,ה; רומ' י,ג], נייערט די, וואָס קומט דורך אֱמוּנה אין רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ, די צֶדֶק וואָס קומט פון ה' דורך אֱמוּנה [בראשית טו,ו; חבק' ב, ד; רום' א, יז], כּדי איך זאָל אים קענען, און די מאַכט פון זיין תּחִית-הַמֵּתים, און האָבּן חברשאַפט התקשרות אין זיינע יסורים, בּעת איך וועל ווערן ענלעך אין געשטאַלט צוּ זיין הסתלקות, אויב איך וועל אֶפשר קענען דערגרייכן צוּ תּחִית-הַמֵּתים. נישט וואָס איך האָבּ שׁוֹין דערגרייכט, אָדער בּין שׁוֹין געמאַכט געוואָרן שלֵמותדיק; איך יאָג אָבּער נאָך, אֶפשר וועל איך דערגרייכן דאָס, צוליב וואָס איך בּין אויך דערגרייכט געוואָרן פון רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע.

אַחִים במשיח, איך רעכן מיך נאָך נישט, אַז איך האָב שׂוין דערגרייכט; איין זאָך אָבער טוּ איך: איך פאַרגעס דאָס, וואָס איז הינטן, אוּן טוּ אויסשטרעקן נאָך דעם, וואָס איז פאָרויס, אוּן יאָג זיך ווייטער צום ציל נאָך דעם שׂכַר פוּן דער הויכער באַרופונג פוּן ה' אין ֶרבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. לאָמיר דעריבּער, וויפל פוּן אונדז סע זענען שלֵמותדיק, זיין אַזוי געניגט. אוּן אויב איר זענט אין עפּעס אַנדערש געניגט, וועט אייך אויך דער אויבּערשטער דאָס דאָזיקע אַנטפּלעקן. נייערט, צוּ דעם, וואָס מיר האָבּן דערגרייכט, לויט דעם זעלבּן כּלַל לאָמיר לעבּן. אַחִים במשיח, טוּט מיר נאָך אין איינעם, אוּן באַמערקט די, וואָס לעבּן אַזוי, ווי איר האָט אונדז פאַר אַ בּיישפּיל. מחמת אַ סַך, פוּן וועמען איך האָב אייך אָפט געזאָגט, אוּן זאָג אייך איצט אויך מיט טרערן, לעבּן ווי די שׂונאים פוּן דעם בּוים פוּן ֶרבי מלך המָשיחַ [מתי ז, כא-כג]. זייער סוֹף איז פאַרדאַרבּונג, זייער ג-ט איז דער בּויך, זייער כָּבוד איז אין זייער שאַנד [כיפּא ב ב,יד], אוּן זיי דענקען נאָר וועגן ערדישע זאַכן. מחמת אונדזער בּירגערשאַפט איז אין שָׁמַיִם, פוּן וואַנען מיר ווארטן אויך אויף דעם גּוֹאֵל, הָאָדוֹן ֶרבי מלך המָשיחַ
יהושע/ישוע, וואָס וועט איבּעראַנדערשן דעם גּוּף פוּן אונדזער שִׁיפלות, כּדי ער זאָל זיין גלייך צוּ דעם גּוּף פוּן זיין כָּבוד, לויט דער ווירקונג, מיט וועלכער ער איז בּיכוֹלת אַלצדינג אונטערטעניק צוּ מאַכן צוּ זיך.

ד בּכֵן, מיינע באליבּטע אוּן געגאַרטע אַחִים במשיח, מיין שִׂמְחָה אוּן עֲטָרָת, אָט אַזוי זאָלט איר שטיין פעסט אין הָאָדוֹן, מיינע באַליבּסע. איך בּין מַזהיר אֶבְהוֹדְיָה, אוּן איך בּין מַזהיר סִינְטִיכִי, צוּ זיין פוּן דער זעלבּער מַחשָׁבה אין הָאָדוֹן. כֵּן, איך בּעט אויך דיך, אֱמֶתער מיטאַרבּעטער, צוּ העלפן די דאָזיקע נָשים,

מחמת זיי האָבן זיך געמיט מיט מיר אין דער בשׂורת הגאולָה, אויך מיט קְלֵמֶנְטוֹס, אוּן די איבעריקע פוּן מיינע מיטאַרבעטער, וועמעס נעמען זענען אין דעם סֵפר-החיים.

פרייט אייך אַלעמאָל אין הָאָדוֹן; אוּן נאָכאַמאָל זאָג איך ׃ פרייט אייך. זאָל אייער באַשיידנקייט באַקענט זיין כָּל בְּנֵי אָדָם. הָאָדוֹן איז נאָענט. זייט נישט באַזאָרגט [לֵב רֹגֶז] אין קיין שוּם זאָך, נייערט אין אַלצדינג זאָלט איר דורך תּפִילה, אוּן תַּחנוּנים, אינאיינעם מיט דאַנקלויב, באַקענט מאַכן אייערע בַּקָשות פאַר ה'. אוּן דער שָׁלום ה', וואָס שטייגט איבער יעדן שֵׂכל, זאָל באַוואַכן אייערע לְבָבוֹת אוּן אייערע מַחשָׁבות אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. צום סוֹף, אַחִים במשיח, אַלצדינג, וואָס איז אֱמת, אַלצדינג, וואָס איז נִכבָּד, אַלצדינג, וואָס איז יָשָׁר, אַלצדינג, וואָס איז טָהוֹר, אַלצדינג, וואָס איז נעים [משלי ג, יז], אַלצדינג, וואָס האָט אַ שֵׁם טוב, אויב ס'איז פאַראַן עפּעס אַ גוטע מִידה, אוּן אויב ס'איז פאַראַן עפּעס לויבווערדיק, טראַכט פוּנוועגן די דאָזיקע זאַכן. דאָס, וואָס איר האָט געלערנט, אוּן אָנגענומען, אוּן געהערט אוּן געזען אין מיר, זאָלט איר טאָן; אוּן דער אלוקים פוּן שָׁלום וועט זיין מיט אייך. איך האָב מיך אויך זייער געפרייט אין הָאָדוֹן, וואָס סוֹף-כָּל-סוֹף האָט איר איצט אויפגעלעבט אייער זאָרג פוּנוועגן מיר; איר האָט טאַקע געזאָרגט פאַר מיר, נאָר אייך האָט געפעלט אַ געלעגנהייט. נישט ווארים איך רעד בנוֹגֵע נויט-באַדערפטיקייט; מחמת איך האָב געלערנט צוּ זיין צופרידן אין דעם שטאַנד אין וועלכן איך בין. איך פאַרשטיי ווי צוּ זיין דערנידעריקט, אוּן פאַרשטיי אויך וויאַזוי צוּ האָבן שֶׁפע; אין יעדער זאַך אוּן אין אַלצדינג האָב איך געלערנט דעם סוֹד סיי צוּ זיין זאָט אוּן סיי צוּ זיין הונגעריק, סיי צוּ האָבן שֶׁפע אוּן סיי צוּ זיין נויט-באַדערפטיק. איך קען טאָן אַלצדינג אין אים, וואָס טוּט

מיך שטאַרקן. דאָך האָט איר וואויל געטאָן, וואָס איר האָט טיילגענומען אין מיינע צרה יסורים. אוּן איר אַליין ווייסט אויך, איר פיליפער, אַז אין אָנהייב פוּן דער בשׂורת הגאוּלה, בעת איך בין אַרויסגעגאַנגען פוּן מָקֵדוֹנְיָה, האָט קיין שוּם הברית החדשה קהילה נישט געהאַט קיין חֵלֶק מיט מיר אין דעם ענין פוּן מַשָּׂא וּמַתָּן, נייערט נאָר איר אַליין; מחמת אַפילו אין תֶּסָלוֹנִיקִי האָט איר געשיקט איינמאָל אוּן ווידער אַמאָל פאַר מיינע
באַדערפענישן. נישט, ווייל איך בין אויסן די מַתָּנה, נייערט איך זוּך די פרוכט, וואָס זאָל זיך מערן אויף אייער חֶשבּון. איך האָב אָבער אַלצדינג, אוּן איבערגענוג; איך בין זאָט, ווייל איך האָב באַקומען פוּן עפאַפראָדיטוּסן די זאַכן פוּן אייך, אַ רֵיחַ נִיחוֹחַ - אַ באַווילקטער קָרבּן, וואָס איז וואוילגעפעלן פאַר ה'. אוּן מיין אלוקים שלי וועט מַלא זיין יעדע באַדערפעניש אייערע לויט זיין עַשִׁירות אין חערלעכקייט אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. אוּן צוּ ה' אלוקינו אבינו זאָל זיין דער כָּבוד לעוֹלם וָעֶד. אָמֵן.
דרשו בשלום כָּל קדוֹשִׁים אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. די אַחִים במשיח, וואָס זענען מיט מיר, גריסן אייך. כָּל קדוֹשִׁים גריסן אייך, בִּפרַט די, וואָס זענען פוּן דעם בית הקיסר [נרון].
דער חֶסֶד פוּן הָאָדוֹן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע זאָל זיין מיט אייער רוּחַ.

קול'

א פאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל], אַ שליח פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ

יהושע/ישוע דוּרך דעם רָצון ה', אוּן טִימוֹתִיאוֹס, אונדזער אָח במשיח, צוּ די קדוֹשִׁים אוּן געטרייע אַחִים במשיח אין רבי מֶלך המָשיחַ, וואָס זענען אין קוֹלוֹסָה. חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָׁלום פוּן ה', אלוקים אבינו. זאַגן מיר ברוך ה' צוּ אָבִי אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אוּן זענען תָּמיד מִתפַּלֵל פאַר אייך, וויל מיר האָבן געהערט פוּן אייער אֱמוּנה אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אוּן

פּון דער אַהֲבָה, וואָס איר האָט צו כָּל קדוֹשִׁים, צוליבּ דער תִּקְוָה וואָס ליגט בּאַהאַלטן פאַר אייך אין שָׁמַיִם, אוּן פּון וואָס איר האָט פריער געהערט אין דעם אֱמֶתן דָּבָר פּון דער בּשׂורת הגאוּלָה, וואָס איז געקומען צו אייך, אַזוֹיווי זי פרוכּפערט זיך אוּן מערט זיך אין דער גאַנצער עוֹלם הַזֶּה, ווי אויך בּיי אייך, זינט דעם יוֹם, וואָס איר האָט געהערט אוּן דערקענט דעם חֶסֶד ה' אין אֱמת. אַזוֹיווי איר האָט געלערנט פּון אֶפַּפרַסן הָאָהוּב חֲבֵרֵנוּ מיטאַרבּעטער, וואָס איז אַ געטרייער כְּלִי קֹדֶשׁ פּון רבי מֶלך המָשׁיחַ פּון אייַערטוועגן, אוּן וואָס האָט אונדז אויך מוֹדיע געווען אייער אַהֲבָה אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. צוליבּ דער דאָזיקער סִיבּה הערן אויך מיר, זינט דעם יוֹם, וואָס מיר האָבּן דאָס געהערט, נישט אויף מִתפַּלֵל צו זיין, בּעטנדיק פאַר אייך, אַז איר זאָלט ווערן פוּל מיט דעם וויסן פּון זיין רָצון אין יעדער גייַסטיקער חָכמה אוּן בִּינָה, צו לעבּן ווי עס איז רָאוּי פאַר הָאָדוֹן, לויט זיין יעדן באַגער, אוּן צו זיין פרוכּטבּאַר אין יעדן מַעֲשֶׂה טוֹב, אוּן וואַקסן בְּדַעַת ה'; געשטאַרקט מיט יעדער קראַפט, לויט דער מאַכט פּון זיין כָּבוד, מיט שִׂמְחָה צו כּל סבלָנוּת אוּן אֹרֶךְ רוּחַ, אוּן זאָג ברוך ה' צו אלוקים הָאָב, וואָס האָט אונדז מזַכּה געווען צו זיין טיילנעמער אין דעם אַרבּטייל פּון די קדוֹשִׁים אין אוֹר; וואָס האָט אונדז מציל געווען פּון דער מאַכט פּון חֹשֶׁךְ, אוּן האָט אונדז אַריבּערגעפירט אין דעם מַלכוּת פּון דעם זון פּון זיין אַהֲבָה [דער זון פּון דער אויבּערשטער], אין וועמען מיר האָבּן די ישועת אלוקינו, די סְלִיחַת הַחֲטָאִים. ער איז דאָס דמות ה', וועמעס פּנים מע קען נישט זען, דער בּכוֹר פּון דער גאנצער באַשאַפונג. מחמת אין אים איז אַלצדינג באַשאַפן געוואָרן, אין שָׁמַיִם אוּן אויף דער ערד, זאַכן וואָס מע זעט, אוּן זאַכן וואָס מע זעט נישט, סיי טראָנען, אָדער מֶמשָׁלות, סיי שָׂרָרות, אָדער מלוכות; אַלצדינג

איז באַשאַפן געוואָרן דורך אים און פאַר אים. און ער איז פריער פון אַלצדינג, און אין אים באַשטייט אַלצדינג [משלי ח כב-לא]. און ער איז דער ראש פון דעם לייַב, די הברית החדשה קהילה; ער איז דער אָנהייבּ, דער בכור פון די טויטע, כדי ער זאָל אין אַלצדינג זיין דער ערשטער. מחמת עס איז געווען דער רָצון ה', אַז אין אים זאָל וואוינען די גאַנצע פולקייט, און דורך אים איבּערצוּבּרענגען אַלצדינג מיט זיך, בּעת ער האָט געמאַכט שָׁלום דורך דעם דָּם פון זיין בּוים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הַסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ]; דורך אים, זאָג איך, סיי דאָס, וואָס איז אויף דער ערד, סיי דאָס, וואָס איז אין שָׁמַיִם. און אייך, וואָס איר זענט אַמאָל געווען פאַרפרעמדט, און אין אייער מַחשָׁבה שׂונאים אין אייערע בייזע מַעשׂים, האָט ער איצט איבּערגעבּענט אין דעם גוּף פון זיין בּשׂר דורך דעם מָוֶת, כּדי אייך פירצושטעלן פאַר אים קדֶּש און אַן אַ מום און אַן אַ פלעק; אויבּ איר וועט נאָר פאַרבּלייַבּן אין דער אֱמונה, געגרונטפעסטיקט און שטאַנדהאַפטיק, און וועט נישט אָפּגערוקט ווערן פון דער תִּקְוָה פון דער בּשׂורת הגאוּלָה, וואָס איר האָט געהערט, און וואָס איז געדַרשענט געוואָרן אין כּל הבְּרִיאה אונטערן שָׁמַיִם, פון וואָס איך, פּאָולוס [ר' שָׁאוּל], בּין געוואָרן אַ כלי קדֹשׁ. איצט פריי איך מיך אין מיינע ליידן פון אייַערטוועגן, און בּין מַמלא, וואָס ס'איז געמינערט אין די יסורים, די חבלי המשיח, אין מיין גוּף פון זיין לייַבּס-וועגן, וואָס איז די הברית החדשה קהילה, פון וועלכער איך בּין געמאַכט געוואָרן פאַר אַ כלי קדֹשׁ, לויט דער פְּקֻדַּת פון ה', וואָס איז מיר געגעבּן געוואָרן פון אייַערטוועגן, כּדי מַמלא צו זיין דאָס דָּבָר ה', דעם סוֹד, וואָס איז געווען פאַרהוילן פון צייטן און דוֹרות; איצט אָבּער איז ער אַנטפלעקט געוואָרן פאַר זיינע קדוֹשִׁים,

פאַר וועמען ה' איז וואוילגעפעלן באַקענט צו מאַכן וואָס ס'איז די עַשִירות פון דער כבוד פון דעם דאָזיקן סוֹד צווישן די אומות-הָעולם, וואָס איז מָשיחַ אין אייך, די תִקְוָה פון כבוד. משיח מיר דרשענען, אוּן וואָרענען יעדן מענטשן אוּן לערנען יעדן מענטשן אין יעדער חָכמה, כּדי מיר זאָלן פירשטעלן יעדן מענטשן גאַנץ אין רֶבּי מלך המָשיחַ. צו דעם מִי איך מיך אויך, לויט זיין התלהבות, וואָס ווירקט דינאַמיש אין מיר.

ב מחמת איך וואָלט וועלן, אַז איר זאָלט וויסן, וואס א גרוסער מִלְחָמָה איך האב פאר אייך, אוּן פאַר די אין לָאוֹדִיקֵאָה, אוּן פאַר אַלע, וואָס האָבן מיין פָּנים נישט געזען, כּדי זייערע לְבָבוֹת זאָלן זיין געטרייסט, צוזויפגעהעפט אין אַהֲבָה, אוּן צו דער גאַנצער עַשִירות פון דער פולער פאַרזיכערונג פון בִּינָה, כּדי זיי זאָלן פאַרשטיין דעם סוֹד פון ה', אוּן פון מָשיחַ, אין וועמען סע זענען פאַרבאָרגן אַלע אוֹצרות פון חָכמה אוּן וויסן. דאָס זאָג איך, כּדי קיינער זאָל אייך נישט נאַרן מיט גלאַטע רייד. מחמת, הַגַם איך בין אָפוועזנד אין דעם לֵיבּ, דאָך בין איך מיט אייך אין דעם רוּחַ הַקּדֶשׁ, אוּן פריי מיך צו זען דעם סֵדר פון אייער לעבן, אוּן די שטאַנדהאַפטיקייט פון אייער אֱמונה אין מָשיחַן.
דעריבּער, אַזוִיווי איר האָט מקַבּל געווען רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, הָאָדוֹן, אַזוי לעבט אין אים, איינגעוואָרצלט אוּן אויפגעבויט אין אים, אוּן באַפעסטיקט אין דער אֱמונה, אַזוִיווי איר זענט געלערנט געוואָרן, פול מיט הוֹדָיָה. שִימוּ לב, אַז קיינער זאָל פון אייך נישט מאַכן קיין זאַקרויבּ דורך פילאָזאָפיע אוּן פוסטן באַטרוג, לויט דער מסוֹרה פון מענטשן, לויט די יסוֹדות פון דער עוֹלם הַזֶּה, אוּן נישט לויט רֶבּי מלך המָשיחַן. מחמת אין אים בְּגוּפו שוֹכֵן כּל מְלוֹא הָאֱלקוּת, אוּן אין אים זענט איר דערפילט. ער איז דער הויפּט פון יעדער מֶמשָלה אוּן מאַכט; אין וועמען אויך איר זייט געמַלט געוואָרן מיט אַ

משיחיסט מִילה, וואָס איז געטאָן געוואָרן נישט מיט הענט, דורך דעם [רוּחַ הקודש] מוֹהל חִתּוּךְ פון דער חטא קדמון תַּאֲוַת בּשׂרים פון דער אָדָם ישן [יוח" ג, ג] אין דער מִילה פוּן מָשיחַן, בּעת איר זענט מיט אים בּאַגראָבּן געוואָרן אין דער מקוה טבִילה, אין וועלכער איר זענט אויך מיט אים אויפגעשטאַנען דורך אֱמוּנה אין דער כּוח פון ה', וואָס האָט אים מחַיֵּה-מֵתים געווען. אוּן אייך, וואָס זענט געווען מֵת דורך אייערע עֲבֵירות אוּן דער ערלה פוּן אייער פלייש, אייך האָט ער לעבּעדיק געמאַכט אינאיינעם מיט רבי מֶלך המָשיחַ בּעת ער האָט אוּנדז מוֹחל געווען אַלע אוּנדזערע עֲבֵירות בּעת בִּטֵּל וֶהֱסִירוּ הַאֲשָׁמָה בְּכָל חֹמֶר הַדִּין [דברים כז, כו] קעגן אונדז בּתָּקְעוֹ בבוים. ער האָט אויסגעטאָן די שָׂרים אוּן די געוועלטיקער, אוּן האָט זיי אַרויסגעשטעלט אָפן צוּ שאַנד, בּעת ער האָט זיי מנַצֵּחַ געווען אין אים. דעריבּער זאָל אייך [נישט-יִדן, מתי כג, ג] קיינער נישט מִשפּטן וועגן עסן אָדער טרינקען, אָדער אין שייכות פוּן אַ יום-טוֹב, אָדער אַ ראָש-חוֹדש, אָדער אַ שַׁבּת; וואָס זענען אַ שאָטן פוּן די זאַכן, וואָס וועלן קוּמען [אין דער עוֹלָם הַבָּא]; דער עֶצֶם אָבּער איז רֶבּי מלך המָשיחַ. לאָז קיינער אייך נישט בּאַרויבּן פוּן אייער שׂכַר דורך אַ פרייַווילִיקער הַכנָעה אוּן דער דינונג פוּן מַלאָכים, אוּן בּאַשטייט אויף די זאַכן, וואָס ער האָט געזען, אוּן איז גַאווֶהדיק אָנגעבּלאָזן דורך זיין גַשמִיותדיקן שֵׂכל, אוּן האַלט זיך נישט אָן אין דעם קאָפּ, פוּן וועמען דער גאַנצער גוּף, וואָס ווערט געגערט אוּן צוּזאַמען-געהעפט דורך די קנעכלען אוּן בּענדער, וואַקסט מיט דעם וואוּקס פוּן ה'. אויבּ איר זענט מיט רֶבּי מלך המָשיחַן אָפּגעשטאָרבּן פוּן די יסוֹדות פוּן דער עוֹלם הַזֶּה, פאַרוואָס טוט איר אייך אוּנטערטעניק מאַכן, גלייך ווי איר וואָלט געלעבּט אין דער עוֹלם הַזֶּה, צוּ הוּקים: מע טאָר נישט אָנרירן, נישט פאַרזוכן, נישט אָנטאָפּן --

אַלץ אַזוינע זאַכן, וואָס ווערן פאַרלענדט מיט דעם באַנוצן -- לויט די געבאָטן אוּן לערנונגען פוּן בני אדם [ישעיה כט, יג]? כֵּן, די דאָזיקע זאַכן האָבן אַן אויסזען פוּן חָכמה אין ווילקער עבוֹדה, אין הַכנָעה, אוּן שטרענגקייט צוּ דעם לייב אָבער זיי בּרענגען נישט קיין שוּם נוּצן, אַחוץ נאָר די באַפרידיקוּנג פוּן דעם פלייש [רומ' ז, יח].

ג דעריבּער, אויב איר זענט אויפגעשטאַנען אינאיינעם מיט ֶרבּי מלך המָשיחַ, זוכט דאָס, וואָס איז אויבּן, וואוּ מָשיחַ זיצט בּיי דער רעכטער האַנט פוּן ה'. טראַכט וועגן דעם, וואָס איז אויבּן, אוּן נישט וועגן דעם, וואָס איז אויף דער ערד. מחמת איר זענט געשטאָרבּן, אוּן אייער חיים איז פאַרבאָרגן מיט מָשיחַ אין ה'. בּעת מָשיחַ, וואָס איז אייער חיים, וועט אַנטפּלעקט ווערן, דעמאָלט וועט איר מיט אים אויך אַנטפּלעקט ווערן אין כּבוד. טייט דעריבּער אייערע אֵיבָרים פוּן תַּאֲוַת בְּשׂרים, וואָס זענען אויף דער ערד ׃ זנוּת, טוּמאה, תּאווה, בּייזע גלוסטוּנג, אוּן גייציקייט, וואָס איז אַבוֹדה-זָרה; איבּער דעם קוּמט דער זַעם פוּן ה' אויף די יְלָדים פוּן ווידערשפּעניקייט. אין יענע זאַכן זענט איר אויך אַמאָל געוואַנדלט, בּעת איר האָט געלעבּט אין זיי. איצט אָבער זאָלט איר פוּן זיך אָפּטאָן אָט-דאָס אַלץ ׃ כַּעס, גרימצאָרן, רִשעות, לעסטערונג, נִיבּול-פֶּה פוּן אייער מויל. זאָגט נישט קיין ליגן איינער דעם אַנדערן, אַזוי ווי איר האָט אויסגעטאָן הָאָדָם הַיָּשָׁן [יוח' ג, ג] מיט זיינע מַעשׂים, אוּן האָט אָנגעטאָן האדם החדש [גלט' ב, כ], וואָס ווערט באַנייט מיט דערקענטעניש לויט דעם אָפּבּילד פוּן דעם, וואָס האָט אים באַשאַפן, וואוּ סע איז מער נישט פאַראַן קיין ייִד און נישט-ייִד, מִילה אוּן אָרלה, פרעמדער, סקיטיער, עֶבֶד, פרייער, נייערט מָשיחַ איז אַלץ, אוּן אין אַלץ.

טוּט דעריבּער אָן, ווי ה'ס אויסדערווייַלטע, קדוֹשִׁים אוּן

בּאליבּטע, אַ לֵב פּון רַחמָנות, גוטהאַרציקייט, ענייוות, פּרידלעכקייט, סבלנות; פאַרטראָגט איינער דעם אַנדערן, אוּן זייט מוֹחל איינער דעם אַנדערן, אויבּ איינער האָט זיך אויף וואָס צוּ בּאַקלאָגן קעגן עמיצן; אַזוֹיווי הָאַדוֹן האָט אייך מוֹחל געווען, אַזוי זאָלט איר אויך טוּן. אוּן איבּער אַלץ טוּט אָן אַהֲבָה, וואָס איז די פאַרבּינדונג פּון שלֵימות. אוּן זאָל דער שָלום פּון מָשיחַן געוועלטיקן אין אייערע לְבָבוֹת, צוליבּ וואָס איר זענט אויך בּאַרופן אין בשר אחד, אוּן זייט דאַנקבּאַר. זאָל דאָס דָּבָר פּון רבי מֶלך המָשיחַ אין אייך וואוינען בּשֶׂפע ׃ אין יעדער חָכמה לערנט אוּן וואָרענט איינער דעם אַנדערן מיט תִּהִילות, אוּן תִּשבָּחות, אוּן גייַסטיקע נגוּנים, אוּן זינגט ניגונים צוּ ה' מיט דאַנקבּאַרקייט אין אייערע לְבָבוֹת. אוּן וואָס נאָר איר טוּט, אין דָּבָר, אָדער אין מַעֲשֶׂה, טוּט אַלץ אין דעם נאָמען פּון הָאַדוֹן יהושע/ישוע, אוּן גאָגט ברוך ה' דוּרך אים צוּ אלוקים אבינו. נָשים, זייט אונטערטעניק אייערע מענטשן, ווי עס איז רָאוִי אין הָאָדוֹן. מענער, האָט ליבּ אייערע נָשים, אוּן זייט נישט פאַרבּיטערט קעגן זיי. יְלָדים, פאָלגט אייערע הוֹרים אין אַלצדינג, מחמת דאָס איז וואוילגעפעלן אין הָאָדוֹן. אבות, דערצערנט נישט אייערע יְלָדים, כּדי זיי זאָלן נישט פאַרלירן דעם מוּט. עבדים, פאָלגט אין אַלצדינג די, וואָס זענען אייערע האַרן לויט דעם פלייש, נישט מיט אויגן-דינסט, מענטשן געפעלן צוּ ווערן, נייערט מיט דער אויפריכטיקייט פּון לבָבוֹת, מיט יראת כבוד. אוּן וואָס נאָר איר טוּט, זאָלט איר טאָן מיט לֵב, ווי פאַר ה', אוּן נישט פאַר בני אדם; ווייל איר וויסט, אַז פּון ה' וועט איר באַקומען אייער פאַרגעלטונג פּון דער ירושה; איר דינט הָאָדוֹן רבי מֶלך המָשיחַ. מחמת דער, וואָס טוּט אומרעכט, וועט צוריק פאַרגאָלטן ווערן פאַר דעם אומרעכט, וואָס ער האָט געטאָן; אוּן דאָרטן איז נישטאָ קיין

נוֹשֵׂא-פָּנים זיין.

ד האַרן, גיט אייערע עבדים דאָס, וואָס סע איז רעכט אוּן גלייך, ווייל איר ווייסט, אַז אויך איר האָט אַ מָרָא אין שָׁמַיִם. האַלט תָּמיד אי איין מִתפַּלֵל זיין, אוּן וואַכט דערין מיט דאַנקלויבּ; זייט מִתפַּלֵל צוגלייך אויך פאַר אוּנדז, אַז ה' זאָל עפענען פאַר אוּנדז אַ שַׁעַר פאַר דעם דָּבָר, צוּ דרשענען דעם סוֹד פוּן רֶבִּי מלך המָשיחַ, צוליבּ וואָס איך בּין אין שָׁרְשָׁרוֹת, כּדי איך זאָל עס אַנטפּלעקן, ווי איך באַדאַרף צוּ רעדן. פּירט זיך אין חָכמה קעגן די, וואָס זענען אין דרויסן, אוּן לייזט אויס די צייט. זאָלן אייערע רייד זיין תָּמיד מיט חֵן, געווירצט מיט זאָלץ, כּדי איר זאָלט פאַרשטיין וויאַזוי איר דאַרפט ענטפערן יעדן איינעם. ווי סע האַלט מיט מיר, וועט אייך מוֹדיע זיין טיכיקוּס, דער באַליבּטער אָח אוּן געטרייער דינער אוּן מיטקנעכט אין הָאָדוֹן. אים האָבּ איך צוּ אייך גענשיקט צוליבּ דעם דאָזיקן צוועק טאַקע, כּדי איר זאָלט וויסן אוּנדזער צושטאַנד, אוּן כּדי ער זאָל טרייסטן אייערע לְבָבוֹת, אינאיינעם מיט אָנעסימוּסן, דעם געטרייען אוּן באַליבּטן אָח, וואָס איז איינער פוּן אייך. זיי וועלן אייך מוֹדיע זיין פוּנוועגן אַלצדינג, וואָס דאָ איז געשען.
אֲרִיסְטַרכוֹס, מיין מיט-געפאַנגענער, דרשו בשלום צוּ אייך, אוּן מַרְקוֹס, דאָס געשוועסטער-קינד פוּן בַּר-נַבָּאן -- וועגן וועמען איר האָט באַקוּמען באַפעלן; אויבּ ער וועט קוּמען צוּ אייך, זאָלט איר אים אויפנעמען -- אוּן יהושע, וואָס וועט אָנגערופן יוּסטוּס, די דאָזיקע זענען די איינציקע פוּן די געמַלטע, וואָס זענען מיינע מיטאַרבּעטער פאַר דעם מַלכוּת ה', אוּן וואָס זענען געווען אַ טרייסט פאַר מיר. עפאַפראַס, וואָס איז איינער פוּן אייך, אַ עֶבֶד פוּן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, דרשו בשלום צוּ אייך; ער איז אין מִלְחָמָה פאַר אייך תָּמיד אין זיינע תּפילות, אַז איר זאָלט שטיין גאַנץ אוּן פאַרזיכערט אין דעם פוּלן רָצוֹן

ה'. מחמת איך זאָג עֵדות אויף אים, אַז ער גיט זיך אַ סַך מִי פאַר אייך, אוּן פאַר די אין לאַאָדיקיע, אוּן פאַר די אין היערַאפאָליס. לוּקַס, דער בּאַליבּטער רוֹפא, אוּן דִימַס, זאָגן דרשו בשלום צוּ אייך. דרשו בשלום די אַחִים במשיח וואָס זענען אין לאַאָדיקיע, אוּן נימפאַס, אוּן דער הברית החדשה קהִילה, וואָס איז אין איר בַּיִת. אוּן אַזוי ווי דער דאָזיקער בּריוו וועט געלייענט ווערן צווישן אייך, זעט, אַז ער זאָל אויך געלייענט ווערן אין דער הברית החדשה קהִילה פוּן די לאַאָדיקיער; אוּן אַז איר זאָלט אויך לייענען דעם בּריוו פוּן לאַאָדיקיע. אוּן זאָגט אַרכיפּוסן: שִׂימוּ לבּ! אויף דעם עבודת קוֹדֶשׁ, וואָס דוּ האָסט מקַבּל געווען אין הָאדוֹן, אוּן אַז דוּ זאָלסט אים דערפילן. דער גרוֹס פוּן מיר, פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל], מיט מיין אייגענער האַנט, געדענקט מיינע שָׁרשָׁרוֹת. חֶסֶד זאָל זיין מיט אייך

.

תסל"א

א פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל], אוּן סילוואַנוּס, אוּן טִימוֹתִיאוֹס, צוּ דער הברית החדשה קהִילה פוּן די תֶּסָלוֹנִיקִער אין ה' אלוקים הָאָב אוּן הָאדוֹן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע; חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָׁלום. מיר זאגן ברוך ה' תָּמיד פאַר אייך אַלע, בּעת מיר זייען דאַוונען אוּן דערמאָנען אייך אין אוּנדזערע תִּפִילות; אוּן אָן אויפהער זאַגן מיר ברוך ה' פאר אבינו; דערמאנען מיר אייער ווערק פוּן אֱמוּנה, אוּן מִי פוּן אַהֲבָה, אוּן סבלנות פוּן האָפנונג אין אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. מחמת מיר ווייסן, אַחִים במשיח בּאַליבּט פוּן ה', אייער אוֹסדערווייֶלטקייט, וויאַזוי אוּנדזערע בּשׂוֹרת הגאוּלָה איז צוּ אייך געקוּמען נישט נאָר אין דָּבָר אַליין, נייערט אויך אין גבוּרה

אוּן אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אוּן אין אַ סַך זיכערקייט; אַזוֹיווי איר ווייסט וואָסערע מִין מענטשן מיר האָבן זיך אַרויסגעוויזן קענען אייך פוּן אייַערטוועגן. אוּן איר זענט געוואָרן נאָכמאַכער פוּן אונדז אוּן פוּן הָאַדוֹן, בּעת איר האָט מקַבּל געוען דאָס דָּבָר אין אַ סַך עִינויים מיט שִׂמְחָה פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אַזוי, אַז איר זענט געוואָרן אַ בּיישפּיל פאַר אַלע, וואָס גלויבן אין מָקֵדוֹנְיָה אוּן אין אָכָיָה. מחמת פוּן אייך איז געהערט געוואָרן דאָס דָּבָר ה', נישט נאָר אין מאַקאַראָניע אוּן אָכָיָה, נייערט אין איטלעכן אָרט איז אַרויסגעגאַנגען אייער אֱמוּנה אין ה', אַזוי, אַז מיר האָבן נישט נייטיק עפּעס דערפוּן צוּ רעדן. מחמת זיי אַליין דערציילן וועגן אונדז, וואָסער מִין אַריינגאַנג מיר האָבן געהאַט בּיי אייך, אוּן וויאַזוי איר האָט אייך אַוועקגעקערט בּתְשוּבָה פוּן אֱלִילִים צוּ ה', צוּ דינען דעם לעבּעדיקן אוּן אמתן אלוקים, אוּן צוּ וואַרטן אויף זיין זון פוּן שָׁמַיִם, דער זון פוּן דער אויבּערשטער, וועמען ער האָט מחַיֵּה-מֵתים געווען, אויף יהושע/ישוע, וואָס איז אונדז ראַטעווען פוּן דעם זַעַם, וואָס וועט קוּמען.

ב מחמת איר אַליין ווייסט, אַחִים במשיח, אַז אונדזער בּאַזוּך

בּיי אייך איז נישט געווען אומזיסט; הֱיוֹת אָבּער מיר האָבן פריער געליטן אוּן זענען פאַרשעמט געוואָרן אין פיליפּיי, ווי איר ווייסט, האָבן מיר זיך געשטאַרקט אין אלוקינו אייך צוּ דרשנען די בּשׂוֹרת הגאוּלָה פוּן ה' אין אַ סַך צָרָרִים. מחמת אונדזער קוֹל-קורא קוּמט נישט פוּן טָעות, נישט פוּן טומאה, אויך נישט אין רַמָאות, נייערט אַזוֹיווי מיר זענען געפּוּנען געוואָרן באַגלויבט פוּן ה' צוּ זיין אָנפאַרטרויט מיט דער בּשׂוֹרת הגאוּלָה, אַזוי רעדן מיר; נישט ווי געפעלן צוּ ווערן מענטשן, נייערט ה', וואָס פרוּאווט אונדזערע לְבָבוֹת. מחמת מיר האָבן קיינמאָל נישט גענוצט צביעות-רייד, ווי איר ווייסט, אויך נישט קיין

אויסרעד פּון קאַרגשאַפּט [ה' איז אַן עֵדות]; אויך האָבּן מיר נישט געזוכט קיין כָּבוד פּון מענטשן, נישט פּון אייך אוּן נישט פּון אַנדערע, הַגַּם מיר האָבּן געקענט פּאָדערן אָנגעזעענקייט ווי שלִיחים פּון רבי מֶלך המָשיחַ. נייערט מיר זענען געווען צאַרט צווישן אייך, פּונקט ווי אַ זייגערין נערט אירע אייגענע יְלָדים; אַזוי האָט עס אוּנדז געצויגן צוּ אייך, אוּן מיר זענען גרייט געווען צוּ טיילן זיך מיט אייך, נישט נאָר די בּשׂורת הגאוּלָה פּון ה', נייערט אויך אוּנדזער אייגן לעבּן, ווארים איר זענט אוּנדז געוואָרן זייער באַליבּטע. מחמת איר געדענקט, אַחִים במשיח, אוּנדזער מִי אוּן אָנשטרענגונג; יוֹמָם וָלַיְלָה האָבּן מיר געאַרבּעט, כּדי מיר זאָלן קיינעם פּון אייך נישט פּאַלן צוּ לאַסט, אוּן האָבּן פּאַר אייך געדַרשנט די בּשׂורת הגאוּלָה פּון ה'. איר זענט אֵדות, אוּן אויך ה', ווי בְּקֹדֶש אוּן בְּצֶדֶק אוּן בְּתָמִים מיר האָבּן זיך פּאַרהאַלטן לגבּי אייך, וואָס גלויבּן; ווייל איר ווייסט וויאַזוי מיר האָבּן אייך מַזהיר געווען, אוּן אייך דערמאָוטיקט, ווי אַן אָב זיינע אייגענע יְלָדים, אוּן האָבּן עֵדות געזאָגט, אַז איר זאָלט גיין ווערדיק פּאַר ה', וואָס באַרופּט אייך צוּ זיין מַלכות אוּן כבוד. אוּן צוליבּ דעם זאגן מיר תָּמיד ברוך ה', וואָס בּעת איר האָט דערהאַלטן דאָס דָּבָר ה', וואָס איר האָט געהערט פּון אוּנדז, האָט איר עס מקַבּל געווען, נישט ווי דאָס דָּבָר פּון מענטשן, נייערט ווי עס איז אין דערַאֱמֶתן, דאָס דָּבָר ה', וועלכער ווירקט אויך אין אייך, וואָס געלויבּן. מחמת איר, אַחִים במשיח, זענט געוואָרן נאָכמאַכערס פּון די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות פּון ה' אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס זענען אין יהוּדה, מחמת איר האָט דאָס זעלבּע געליטן פּון אייערע אייגענע לאַנדסלייט, ווי זיי פּון די יִדן, וואָס האָבּן געהַרגעט סיי הָאָדוֹן יהושע/ישוע אוּן די נבִיאים, אוּן האָבּן אוּנדז אַרויסגעטריבּן, אוּן טוּען נישט וואויגעפעלן ה', אוּן זענען דערווידער אַלע מענטשן,

ווייל זיי פאַרווערן אונדז צוּ רעדן צוּ די אומות, אַז זיי זאָלן
גערעטעוועט ווערן, כּדי תָּמיד ממַלא צוּ זיין זייערע עבירות;
אָבּער דער זַעם האָט זיי שוֹין דערגרייכט ה' אין גאַנצן. מיר
אָבּער, אַחִים במשיח, אַזוי ווי מיר זענען אויף אַ שעה באַרויבּט
געוואָרן פוּן אייער פָּנים, אָבּער נישט אין לבָּבוֹת, האָבּן שטאַרק
חֶשֶׁק געהאַט צוּ זען אייער פָּנים; דעריבּער האָבּן מיר געוואָלט
קומען צוּ אייך, טאַקע איך פּאָולוס [ר' שָׁאוּל], איינמאָל אוּן
נאָכאַמאָל, אוּן דער שָׂטן האָט אונדז געשערט. מחמת וואָס איז
אונדזער תִּקְוָה, אָדער שִׂמְחָה, אָדער עֲטָרַת פוּן באַרימטקייט
פאַר אֲדוֹנֵנוּ יהושע/ישוע בּיי זיין קומען? צי זענט איר עס דען
נישט? מחמת איר זענט אונדזער כָּבוד אוּן שִׂמְחָה.

ג דעריבּער, בּעת מיר האָבּן עס מער נישט געקענט דערטראָגן,
האָבּן מיר באַשלאָסן צוּ פאַרבלייבּן אַליין אין
אַתוּנָה, אוּן האָבּן געשיקט טִימוֹתִיאוֹס, אונדזער אָח במשיח
אוּן ה'ס מְשָׁרֵת אין דער בּשׂורת הגאוּלָה פוּן רבי מֶלֶך המָשִׁיחַ,
אייך צוּ שטאַרקן אוּן טרייסטן פוּנוועגן אייער
אֱמוּנה, אַז קיינער זאָל זיך נישט וואַקלען איבּער די דאָזיקע
צָרות, מחמת איר אַליין ווייסט, אַז צוּ דעם זענען מיר באַשטימט
געוואָרן. מחמת בּעת מיר זענען געווען מיט אייך, האָבּן מיר
אייך פאָרויסגעזאָגט, אַז מיר וועלן ליידן צָרות, אַזוֹיווי עס איז
געשען, אוּן ווי איר וויסט עס. צוליבּ דעם, בּעת איך האָבּ עס
שוֹין מער נישט געקענט דערטראָגן, האָבּ איך געשיקט זיך צוּ
דערוויסן פוּנוועגן אייער אֱמוּנה, טאָמער האָט אייך דער מְנַסֶּה
דורך עפּעס געבּראַכט צוּ אַ נסָיון, אוּן אונדזער מִי איז געווען
אומזיסט. אָבּער איצט, בּעת טִימוֹתִיאוֹס איז געקומען פוּן אייך
צוּ אונדז, אוּן האָט אונדז געבּראַכט די גוטע בּשׂורת פוּן אייער
אֱמוּנה אוּן אַהֲבָה, אוּן אַז איר געדענקט אונדז
תָּמיד צוּם גוטן, אוּן בּענקט אונדז צוּ זען, אַזוֹיווי מיר אויך

אייך, זענען מיר דערפאַר, אַחִים במשיח, איבער אייך געטרייסט געוואָרן אין אַלע אונדזערע צָרות אוּן נויט, דורך אייער אֱמונה; מחמת איצט לעבן מיר, טאָמער איר שטייט פעסט אין הָאָדוֹן. מחמת וואָסער זאָג ברוך ה' קענען מיר אָפּגעבן ה' פאַר אייך, פאַר דער גאַנצער שִׂמְחָה, מיט וועלכער מיר פרייען זיך פּוּן אײַערטוועגן פאַר אלוקינו׃ יומם ולַיְלָה בּעטן מיר זייער, אַז מיר זאָלן זען אייער פָּנים, אוּן זאָלן דערגאַנצן דאָס, וואָס איז געמינערט אין אייער אֱמונה. אוּן זאָל אלוקינו אוּן אָב אַליין, אוּן אֲדוֹנֵנוּ יהושע/ישוע, פירן אונדזער דֶּרֶךְ צוּ אייך. אוּן זאָל הָאָדוֹן אייך מאַכן וואַקסן אוּן מערן זיך אין אַהֲבָה איינער צוּם אַנדערן, אוּן צוּ אַלע מענטשן, אַזוֹיווי אויך מיר טוּען צוּ אייך, כּדי ער זאָל שטאַרקן אייערע לְבָבוֹת, אַז זיי זאָלן זיין אָן אַ מוּם אין קדושה פאַר אלוקינו אוּן אָב, בּעת דעם קוּמען פּוּן אֲדוֹנֵנוּ יהושע/ישוע מיט אַלע זיינע קדוֹשִׁים.

ד צוּם סוֹף, אַחִים במשיח, בּעטן מיר אייך אוּן זענען אייך

מַזהיר אין הָאָדוֹן יהושע/ישוע, אַז אַזוֹיווי איר האָט מקַבּל געווען פּוּן אונדז וויאַזוי איר דאַרפט זיך פירן אוּן וואוילגעפעלן וועלן ה', אוּן טאַקע אַזוי ווי איר טוּט דאָס, זאָלט איר עס טאָן אַלץ מער אוּן מער. מחמת איר ווייסט וואָסער מִצווֹת מיר האָבּן אייך געגעבּן דורך דעם הָאָדוֹן יהושע/ישוע. מחמת דאָס איז דער רָצון ה', אייער קדושה ׃ אַז איר זאָלט זיך צוריקהאַלטן פּוּן זנוּת; אַז יעדער מענטש פּוּן אייך זאָל וויסן וויאַזוי אַליין צוּ באַהערשן זיין אייגענע כֵּלי אין קדושה אוּן כָּבוד; נישט אין דער גלוסטונג פּוּן תַּאווה, אַזוֹיווי די שייגאָצים, וואָס קענען נישט ה'. אַז קיינער זאָל נישט עוֹבר זיין אוּן באַטריגן זיין אָח אין דעם עִנין; מחמת ה' איז זיך נוֹקם אויף דעם אַלעם, אַזוֹיווי מיר האָבּן אייך אויך פאָרויס אַזהיר געווען אוּן אויפגעוויזן. מחמת ה' האָט אונדז באַרופן נישט צוּ טומאה,

נייערט צוּ קדושה, דעריבּער, דער וואָס טוט עס פאַראַכטן, פאַראַכט נישט קיין אדם, נייערט ה', וואָס גיט אייך זיין רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. אוּן וואָס שַׂייך די אַהֲבָה פוּן די אַחִים במשיח, האָט איר נישט נייטיק, מע זאָל אייך שרייבּן, מחמת איר אַליין זענט געלערנט געוואָרן פוּן ה', ליבּ צוּ האָבּן איינער דעם אַנדערן.

מחמת איר טוט עס אויך בּנוֹגֵע אַלע אַחִים במשיח, וואָס זענען אין מָקֵדוֹנְיָה. מיר זענען אייך אָבּער מַזהיר, אַחִים במשיח, אַז איר זאָלט טאָן מער אוּן מער, אוּן אַז איר זאָלט זיך לערנען צוּ זיין רוּאיק, אוּן טאָן דאָס אײַעריקע, אוּן צוּ אַרבּעטן מיט אייערע הענט, אַזוֹיווי מיר האָבּן אייך
געבּאָטן, כּדי איר זאָלט אייך פירן אָנשטענדיק קעגן די, וואָס זענען אין דרויסן, אוּן איר זאָלט נישט דאַרפן אָנקוּמען צוּ קיינעם נישט. אוּן מיר ווילן פוּן אייך נישט פאַרהוילן, אַחִים במשיח, פוּנוועגן די, וואָס זענען אײַנגעשלאָפן, כּדי איר זאָלט זיך נישט מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶשׁ זיין, אַזוֹיווי די איבּעריקע, וואָס האָבּן נישט קיין תִּקְוָה. מחמת אויבּ מיר גלויבּן, אַז יהושע/ישוע איז געשטאָרבּן אוּן איז ווידער אויפגעשטאַנען, אַזוי וועט אויך ה' בּרענגען די, וואָס זענען אײַנגהעשלאָפן אין יהושע/ישוע, אינאיינעם מיט אים. מחמת דאָס זאָגן מיר אייך דוּרך דעם דָּבָר ה', אַז מיר, וואָס לעבּן, אוּן זענען איבּערגעבּליבּן בּיז אויף דעם קוּמען פוּן הָאָדוֹן, וועלן בּשוּם-אוֹפן זיך נישט קוּמען פריער פוּן די, וואָס זענען אײַנגעשלאָפן. מחמת הָאָדוֹן אַליין וועט אַראָפנידערן פוּן שָׁמַיִם מיט אַ שאַלן, מיט דעם קוֹל פוּן דעם שַׂר-הַמַלאָכים, אוּן מיט דעם שופר פוּן ה'; אוּן די טויטע אין מָשִׁיחַן וועלן קוֹדֶם איופשטיין; דערנאָך וועלן מיר, וואָס לעבּן, וואָס זענען איבּערגעבּליבּן אַרויפגעכאַפּט ווערן צוזאַמען מיט זיי אין די וואָלקנס, צוּ בּאַגעגענען הָאָדוֹן אין דער לופט; אוּן אַזוי וועלן מיר תָּמיד זיין מיט הָאָדוֹן. דעריבּער, טרייסט איינער

דעם אַנדערן מיט די דאָיקע דבָרים.

ה אוּן וואָס שַׁייך די צייטן אוּן זמַנים, אַחִים במשיח, האָט איר נישט נייטיק, אַז מע זאָל אייך דאַרפן שרייבּן. מחמת איר אַליין ווייסט גאַנץ טוֹב, אַז דער יוֹם פוּן הָאָדוֹן קוּמט אַזוֹיווי אַ גַנב אין דער לַיְלָה. בּעת זיי זאָגן ׃ שָׁלוֹם וְשַׁלווה, דעמאָלט וועט קוּמען אויף זיי פלוֹצים אַ חוּרבּן ווי די ווייַען פוּן אַ געווינערין; אוּן זיי וועלן בּשוּם-אוֹפן נישט אַנטרינען. איר אָבּער, אַחִים במשיח, זענט נישט אין דער חֹשֶׁךְ, אַז יענער יוֹם זאָל אייך בּאַפאַלן ווי אַ גַנב; מחמת איר אַלע זענט יְלָדים פוּן ליכטיקייט, אוּן יְלָדים פוּן דעם יוֹם; מיר זענען נישט פוּן דער לַיְלָה, אויך נישט פוּן דער חֹשֶׁךְ. לאָמיר דעריבּער נישט שלאָפן, ווי סע טוּען די איבּעריקע, נייערט לאָמיר וואַכן אוּן ניכטער זיין. מחמת די, וואָס שלאָפן, שלאָפן אין דער לַיְלָה ׃ אוּן די, וואָס זענען שִׁיכּור, זענען שִׁיכּור אין דער לַיְלָה. מיר אָבּער, הֱיוֹת מיר זענען פוּן דעם יוֹם, לאָמיר ניכטער זיין, אוּן אָנטאָן דעם נֶשֶׁק פוּן אֱמוּנה אוּן אַהֲבָה, אוּן פאַר אַ קיוואַר די תִּקְוָה פוּן ישוּעה. מחמת ה' האָט אוּנדז נישט בּאַשטימט פאַר זַעַם, נייערט פאַר דער אַרבּוּנג פוּן ישוּעה דוּרך אֲדוֹנֵנוּ ר֫בּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס איז פאַר אוּנדז געשטאָרבּן, כּדי, צי מיר וואַכן אָדער שלאָפן, זאָלן מיר לעבּן אינאיינעם מיט אים. בּכֵּן, טרייסט איינער דעם אַנדערן, אוּן בּויט אויף אייַענר דעם אַנדערן, אַזוֹיווי איר טוּט אויך. מיר בּעטן אייך אָבּער, אַחִים במשיח, איר זאָלט האָבּן דרך-ארץ פאַר די, וואָס מיִען זיך צווישן אייך, אוּן שטייַען איבּער אייך אין הָאָדוֹן, אוּן וואָס זענען אייך מַזהיר, אוּן אַז איר זאָלט פאַר זיי האָבּן דרך-ארץ אין אַהֲבָה פוּנווענען זייער ווערק, לעבּט בּשָׁלום צווישן זיך. אוּן מיר זענען אייך מַזהיר, אַחִים במשיח, וואָרנט די אוּמאָרנטלעכע, דערמוּטיקט די ווייַכ-האַרציקע, שטיצט די שוואַכע, זייט

געדולדיק קעגן אַלע. זעט אַז קיינער זאָל קיינעם נישט פאַרגעלטן שלעכטס פאַר רַע, נייערט זוכט תָּמיד צו טאָן גוטס איינער דעם אַנדערן, אוּן צו כל בני אדם. זייט תָּמיד פריילעך, זייט מִתפַּלֵל אָן אויפהער; זאג ברוך ה' פאַר אַלצדינג; מחמת דאָס איז דער רָצון פוּן ה' פאַר אייך אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. לעשט נישט דעם רוּחַ-הַקוֹדֶשׁ; זייט נישט מבַזה דאָס נבִיאות זאָגן; פרואווט אויס אַלצדינג, האַלט פעסט דאָס, וואָס איז טוֹב; דערווייַטערט אייך פוּן יעדער פאָרם פוּן רַע. אוּן דער אלוקים פוּן שָׁלום אַליין זאָל אייך הייליקן בְּשלֵימות; אוּן זאָל אייער רוּחַ אוּן נשָׁמה אוּן גוּף זיין אין גאַנצן אָפּגעהיט אָן אַ מוּם בּיי דעם קוּמען פוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. געטריי איז דער, וואָס האָט אייך בּאַרופן, אוּן וואָס וועט עס אויך טאָן. אַחִים במשיח, זייט מִתפַּלֵל פאַר אונדז. דרשו בשלום אַלע אַחִים במשיח מים אַ הייליקן קוּש. איך בּאַשוואָר אייך בּיי הָאָדוֹן, אַז דער דאָזיקער בּריוו זאָל געלייענט ווערן פאַר אַלע אַחִים במשיח.
דער חֶסֶד פוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע זאָל זיין מיט אייך.

תסל"ב

א פּאָולוס [ר' שָׁאוּל], אוּן סילוואַנוס, אוּן טִימוֹתִיאוס, צוּ דער ברית החדשה קהִילה פוּן די טעסאַלאָניקער אין ה', אלוקים אָבִינו, אוּן הָאָדוֹן רבי מֶלך המָשיחַ יהושע/ישוע: חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָׁלום ה', אלוקים הָאָב, אוּן הָאָדוֹן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. מיר זענען מחויב תָּמיד צוּ זאגן ברוך ה' פאַר אייך, אַחִים במשיח, ווי סע דאַרף צוּ זיין, מחמת אייער אֱמוּנה וואַקסט זייער שטאָרק, אוּן די אַהֲבָה פוּן יעטווידן פוּן אייך מערט זיך

פּון איינעם צום אַנדערן אַזוי, אַז מיר אַליין רימען זיך מיט אייך אין די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות פּון ה' פּונוועגן אייער סַבלָנות אוּן אֱמונה אין אַלע אייערע רִדיפות אוּן אין די צָרות, וואָס איר טראָגט איבּער. דאָס איז אַן אָפּענער צייכן [אוֹת] פּון דעם מִשפּט הַצּוֹדֵק פּון ה', כּדי איר זאָלט געוואָרפן ווערן צוּ זיין וָראוּי פאַר דעם מַלכות ה', פאַר וועלכן איר טוּט אויך ליידן; בּכֵּן, אויב עס איז רעכט בּיי ה' צוּ פאַרגעלטן פּיין צוּ די, וואָס פִּיניקן אייך, אוּן אייך, וואָס זענט געפּיניקט, מנוּחה מיט אונדז, בּיי דער הִתְגַּלוּת פּון הָאָדוֹן יהושע/ישוע פּון שָׁמַיִם מיט די מַלאָכים פּון זיין שטאַרקייט אין פלאַמיקן אֵש, בּעת ער וועט פאַרגעלטן נקָמה צוּ די, וואָס קענען נישט ה', אוּן צוּ די, וואָס געהאָרכן נישט די בּשׂוֹרת הגאוּלָה פּון אֲדוֹנֵנוּ יהושע/ישוע. זיי וועלן ליידן די שטראָף פּון אייביקער פאַרדאַרבּונג פּון פאַר דעם פָּנים פּון הָאָדוֹן אוּן פּון דער כּבוד פּון זיין מאַכט, בּעת ער וועט קוּמען פאַרהערלעכט צוּ ווערן בּיי זיינע קדוֹשִׁים, אוּן ווערן באַוואוּנדערט פּון אַלע גלויבּיקע, מחמת אונדזער עֵדות בּיי אייך איז געווען
באַגלויבּט. איבּערדעם זענען מיר אייך תָּמִיד מִתפַּלֵל פאַר אייך, אַז אלוקינו זאָל אייך האַלטן צוּ זיין וָראוּי אין אייער באַרופּונג, אוּן זאָל דערפילן מיט שטאָרקייט יעדן באַגער פּון גוּטסקייט אוּן טוּאוּנג פּון אֱמונה, כּדי דער נאָמען פּון אֲדוֹנֵנוּ יהושע/ישוע זאָל זיין אין אייך פאַרהערלעכט, אוּן איר אין אים, לויט דעם חֶסֶד פּון אלוקינו אוּן הָאָדוֹן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע.

ב אוּן מיר בּעטן אייך, אַחִים במשיח, אין שייכות מיט דעם קוּמען פּון אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אוּן אונדזער איינזאַמלונג צוּ אים, אַז אייער פאַרשטאַנד זאָל נישט פלוּצים צעריבּט ווערן, אוּן אויך נישט דערשראָקן ווערן, סיי דוּרך אַ גייסט, אָדער דוּרך אַ דָּבָר, אָדער דוּרך אַ בּריוו, ווי ער וואָלט

געווען פון אונדז, גלייך ווי דער יום פון הָאדוֹן איז שוין געקומען.
לאָז קיינער אייך בשום-אופן נישט פאַרפירן ׃ מחמת סע וועט
נישט געשען, סיידן סע וועט קודם קומען די אָפּפאַלונג, און סע
וועט אַנטפּלעקט ווערן דער איש הַחַטָּאָה, דער בֶּן-האבדון,
דער, וואָס ווידערשפּעניקט און דערהייבט זיך קעגן אַלץ, וואָס
ווערט אָנגערופן אלוקים, אָדער וואָס ווערט געדינט, אַזוי, אַז ער
זיצט אין דעם הֵיכל פון ה', און גיט זיך אַרויס ווי ג-ט. צי
געדענקט איר נישט, אַז בעת איך בין נאָך געווען מיט אייך, האָב
איך אייך דאָס געזאָגט? און איר ווייסט איצט, וואָס עס טוט
אים אויפהאַלטן, כדי ער זאָל אַנטפּלעקט ווערן אין זיין
געהעריקער צייט. מחמת דער סוֹד פון רשעות טוט שוין ווירקן;
אָבער דער, וואָס טוט עס איצט אויפהאַלטן, מוז צוערשט
אָפּגעטאָן ווערן פון דעם מיט. און דעמאָלט וועט אַנטפּלעקט
ווערן דער רָשע [אַנטי-משיח], וועמען הָאָדוֹן יהושע/ישוע וועט
טייטן מיט דעם אָטעם פון זיין מויל, און אים פארניכטן דורך
דער דערשיינונג פון זיין קומען [ביאת המשיח]. וואָס זיין
קומען איז לויט דער ווירקונג פון הָשָׂטן מיט דער גאַנצער
קראַפט און צייכנס און פאַלשע וואונדער, און מיט דער
גאַנצער אָפּנאַרעריַי פון אומגערעכטיקייט פאַר די, וואָס ווערן
פאַרלוירן; ווארים זיי האָבן נישט מקבל געווען די אַהֲבָה פון
דעם אֱמת, כדי זיי זאָלן גערַאטעוועט ווערן. און צוליב דעם
שיקט זיי ה' אַ ווירקונג פון טָעות, אַז זיי זאָלן גלויבן אַ ליגן;
כדי זיי זאָלן אַלע געמִשפּט ווערן, וואָס האָבן נישט געגלויבט
דעם אֱמת, נייערט האָבן געהאַט פאַרגעניגן אין
אומגערעכטיקייט. מיר אָבער זענען מחויב תָּמיד צו זאגן ברוך
ה' פאַר אייך, אַחים במשיח באליבטע פון הָאָדוֹן; מחמת
דערפאַר האָט אייך ה' אויסדערווײלט פון תְּחִילת אָן צו דער
ישועה, דורך קדושה פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ און אֱמונה פון דעם

אֱמת; צוליב וואָס ער האָט אייך באַרופן דורך אונדזער בשׂורת הגאולָה,
צו קריגן די כבוד פון אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ
יהושע/ישוע. בכֵּן, אַחִים במשיח, שטייט פעסט, און האַלט זיך אין די טראַדיציעס, וואָס מע האָט אייך געלערנט, סיי דורך דָּבָר, אָדער דורך בריוו פון אונדז. און אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע אַליין, און ה', אלוקים אבינו, וואָס האָט אונדז ליב געהאַט און אונדז געגעבן אייביקע טרייסט און גוטן בטָחון דורך חֶסֶד, זאָל טרייסטן אייערע לְבָבוֹת און זיי גרונטפעסטיקן אין יעדער מעשה טובה און יעדעם גוטן דָּבָר.

ג צום סוֹף, אַחִים במשיח, זייט מִתפַּלֵל פאַר אונדז, אַז דאָס דָּבָר פון הָאָדוֹן זאָל יאָגן און פאַרהערלעכט ווערן, אַזוֹיווי עס איז אויך בײַ אייך, און אַז מיר זאלן נִיצול ווערן פון פאַרדאָרבענע און בייזע מענטשן; מחמת נישט אַלע האָבן אֱמונה. אָבער הָאָדוֹן איז געטרייַ, וואָס וועט אייך שטאַרקן און באַהיטן פון דעם בייזן. און מיר זענען בטוּחַ אין הָאָדוֹן בנוֹגֵע אייך, אַז איר טוט אין וועט אויך טאָן דאָס, וואָס מיר באַפעלן. און הָאָדוֹן זאָל פירן אייערע לְבָבוֹת צו דער אַהֲבָה פון ה', און צו דער סַבלָנות פון רֶבִּי מלך המָשיחַ. און מיר באַפעלן אייך, אַחִים במשיח, אין דעם נאָמען פון אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אַז איר זאָלט זיך אָפשיידן פון יעדן אָח, וואָס פירט זיך אומאָרנטלעך, און נישט לויט דער טראַדיציע, וואָס איר האָט מקַבּל געווען פון אונדז. מחמת איר אַליין ווייסט, וויאַזוי איר דאַרפט אונדז נאַכטאָן; מחמת מיר האָבן זיך נישט באַנומען אומאָרנטלעך צווישן אייך, מיר האָבן אויך נישט געגעסן אומזיסט לֶחֶם בײַ עמיצן, נייערט אין מִי און מאַטערניש האָבן מיר געאַרבעט יוֹמָם ולַיְלָה, כּדי מיר זאָלן קיינעם פון אייך נישט זיין קיין לאַסט. נישט ווארים מיר האָבן נישט

געהאַט קיין רשות, נייערט צו מאַכן זיך אַ בײַשפּיל פאַר אייך, כּדי איר זאָלט אונדז נאָכטאָן. מחמת אַפילו בעת מיר זענען געווען מיט אייך, האָבן מיר אייך אָט-דאָס באַפוילן: אויב עמיצער וויל נישט אַרבעטן, זאָל ער אויך נישט עסן. מחמת מיר הערן, אַז עטלעכע צווישן אייך פירן זיך אויף אומאָרנטלעך, און טוען בּכלל נישט אַרבעטן, נייערט זענען קאָכלעפל. און אַזעלכע באַפעלן מיר אונ וואָרענען אין האָדון ײַבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אַז זיי זאָלן אַרבעטן בּמנוחה, און עסן זייער אייגן לֶחֶם. איר אָבער, אַחים במשיח, ווערט נישט מיד צו טאָן גוטס. אויב עמיצער טוט נישט געהאָרכן אונדזער דָּבָר דורך דעם דאָזיקן בריוו, מאַרקירט יענעם מענטשן, און חַברט זיך נישט מיט אים, כּדי ער זאָל פאַרשעמט ווערן. פאַררעכנט אים אָבער נישט פאַר קיין שׂונא, נייערט שטראָפט אים ווי אַ אָח. און האָדון פון שָׁלום אַליין זאָל איך תָּמיד געבן שָׁלום אויף אַלע ײַדָרך. האָדון זאָל זיין מיט אייך. דער גרוס פון מיר, פּאָולוס [ר' שָׁאול], מיט מיין אייגענער האַנט, וואָס איז דער צייכן [אות] אין יעדן בריוו; אַזוי שרייב איך. דער חֶסֶד פון אֲדוֹנֵנוּ ײַבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע זאָל זיין מיט אייך אַלע.

טימ"א

א פּאָולוס [ר' שָׁאול], אַ שליח פון ײַבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע לויט דעם מצות ה' מוֹשיעֵנוּ, און פון ײַבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע תִּקְוָתֵנוּ, צו טִימוֹתֵיאוֹס, בְּנִי הָאֲמִתִּי אין דער אֱמונה ׃ חֶסֶד, רַחמים, און שָׁלום ה' אלוקים אָבֵינוּ, און פון ײַבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ.

אַזוֹיווי איך האָב דיך געבעטן צו בלייבן אין אֶפֶסוֹס, בעת איך בין געפאָרן קיין מָקֶדוֹנְיָה, כּדי דו זאָלסט באַפעלן געוויסע

מענטשן, נישט צוּ לערנען קיין אַנדערע תּוֹרה, אוּן זיך נישט צוּ פאַרנעמען מיט בָּבא-מַעשׂות אוּן יִחוס-בּריוו, וואָס האָבּן קיין סוֹף נישט, אוּן וואָס דינען מער פאַר קשׁיות, אייִדער פאַר דער אויפבּויאונג אין ה' דוּרך אֱמוּנה. מחמת דער תַּכלית פוּן דער מצוה איז אַהֲבָה פוּן אַ לבֵּ טָהוֹר אוּן אַ טוֹב געוויסן אוּן אַן אֱמוּנה אָן צבִיעות; פוּן וואָס אייניקע האָבּן זיך דערווַיטערט אוּן אָפּגעקערט צוּ נישטיקע דִיבּוּרים, בּעת זיי בּאַגערן צוּ זיין מוֹרֵי תּוֹרה, הַגַם זיי פאַרשטייען נישט וואָס זיי זאָגן, אָדער וואָס זיי בּאַהויפּטן. אוּן מיר ווייסן, אַז די תּוֹרה איז טוֹב, אויבּ איינער בּאַנוּצט זי ריכטיק, ווייל ער ווייסט, אַז דאָס געזעץ איז נישט געמאַכט געוואָרן פאַר דעם צַדיק, נייערט פאַר די אוּמגערעכטע אוּן ווידער-שׁפּעניקע, פאַר די גאָטלאָזע אוּן חוטאים, פאַר די רשָׁעים אוּן אוּמווערדיקע, פאַר אָב- מערדערס אוּן אֵם-מערדערס, פאַר רוֹצחים, נוֹאפים, פאַר האָמאָסעקסוּאַליסטן, פאַר שקלאַפן-הענדלער, פאַר ליגנערס, פאַר פאַלש-שווערערס, אוּן אויבּ נאָך עפּסע אַנדערש, וואָס איז דער הֵיפוּך פוּן דער געזונטער לערנונג, לויט דער בּשׂורת הגאוּלָה פוּן הערלעכקייט פוּן ה' הקָדוש בָּרוּך הוּא וואָס איז מיר אָנפאַרטרויט געוואָרן. איך זאג ברוך ה' אוּן איך דאַנק אים, וואָס האָט מיר געהאָלפן, רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ, דערפאַר וואָס ער האָט מיך געהאַלטן פאַר געטריי, אוּן האָט מיך בּאַשטימט פאַר זיין דינונג, הַגַם איך בּין פריער געווען אַ לעסטערער, אוּן אַ פאַרפאָלגער, אוּן אַן עַזות-פָּנים. דאָך האָט ער זיך דערבּאַרעמט אויף מיר, ווארים איך האָבּ עס געטאָן נישט וויסנדיקערהייט אין אוּמגלויבּן; אוּן דער חֶסֶד פוּן אֲדוֹנֵנוּ האָט זיך שטאַרק געמערט מיט אֱמוּנה אוּן אַהֲבָה, וואָס איז אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. אֱמת איז דאָס דָּבָר, אוּן רָאוּי מע זאָל עס אָננעמען, אַז רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע איז

געקומען אין דער עולם הַזֶּה אַריין ראַטעווען צו זיין חוטאים, פון וועלכע איך בין דער גָּדוֹל. דאָך צוליב דעם איז מיר אַרויסגעוויזן געוואָרן רַחמים, כּדי אין מיר זאָל ֶרבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע קוֹדם אַרויסווייַזן זיין גאַנצע סבלנות, פאַר אַ בּיישפּיל פאַר די, וואָס וועלן שפּעטער גלויבּן אין אים צום חַיֵּי עלום. און דעם אייבּיקן מֶלך, דעם אומשטאַרבּלעכן, אומזיכטבאַרן, דעם איינציקן אלוקים אחד, זאָל זיין כָּבוד און כבוד לעוֹלמֵי עולמים. אָמֵן.

דאָס דאָזיקע מצוה גיבּ איך איבּער דיר, מיין זון טִימוֹתִיאוֹס, לויט די נבואות, וואָס גייען אויף דיר, כּדי דורך זיי זאָלסטו נֶאֱבֶק דעם גוּטן מַאֲבָק, צו האַלטן די אֱמוּנה אין אַ טוֹב געוויסן, וואָס אייניקע האָבּן פאַרשטויסן פון זיך און געליטן שיפּבּראָך בּנוֹגֵע דער אֱמוּנה; צו זיי געהערט הימענאוס און אַלֶקסַנדֶר, וועמען איך האָבּ איבּערגעענטפערט דעם שָׂטן, כּדי זיי זאָלן לערנען נישט צו לעסטערן.

ב איך ראָט דעריבּער קוֹדם-כָּל, אַז תּפִילות, תַּחנונים, בַּקָשות, און דאַנקלויבּ, זאָלן געטאָן ווערן פאַר אַלע מענטשן, פאַר מלָכים און אַלע, וואָס זענען דערהויבּן, כּדי מיר זאָלן קענען פירן אַ רואיק און שטיל לעבּן אין יעדער חֲסִידוּת און ערלעכקייט. דאָס איז טוֹב און אָנגענומען פאַר ה' מוֹשִׁיעֵנוּ, וואָס וויל, אַז אַלע מענטשן זאָלן געראַטעוועט ווערן און קומען צו דער דערקענטעניש פונעם אֱמת. מחמת פאַראַן איז איין אלוקים, און איין מֵליץ [הַמְתַוֵּךְ] צווישן ה' און בְּנֵי אָדָם, הָאָדָם ֶרבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס האָט געגעבּן זיין נֶפש [ישעיה נג, י] פאַר אַ גְּאוּלָה כּפֶּר פאַר אַלע; אַן עֵדות אין זיין רעכטער צייט. צוליב דעם בּין איך באַשטימט געוואָרן פאַר אַן מבַשֵּׂר כָּרוֹז און אַ שלִיח [איך זאָג דעם אֱמת, און נישט זאָג אַ ליגן], אָ רַבָּנִי מוֹרֶה פון די אומות אין אֱמונה און אֱמת.

דעריבּער וויל איך, אַז די מענטשן זאָלן מִתפַּלֵל זיין אין יעדן אָרט, אוּן זאָלן אויפהייבּן הייליקע הענט, אָן צאָרן אוּן מַחלוֹקות. אויף דעם זעלבּן אוֹפן זאָלן נָשים זיך פּוּצן אין בּאַשיידענער קליידונג, מיט שעמעווּדיקייט אוּן צנִיעות, נישט מיט קיין געפלאָכטענע האָר, אָדער זָהָב, אָדער פּערל, אָדער טייערע מַלבּושים, נייערט מיט מַעשִׂים-טובים, ווי סע פּאַסט פּאַר נָשים, וואָס פּירן זיך אויף פרוּם. זאָל אַן אִשָּׁה לערנען שטילערהייט מיט דער גאַנצער הַכנָעה. איך גיבּ אָבּער נישט קיין רשוּת אַן אִשָּׁה, זי זאָל לערנען, אויך נישט צוּ הערשן איבּער דעם מאַן, נייערט צוּ זיין שטיל. מחמת אָדָם איז קוֹדם בּאַשאַפן געוואָרן, דערנאָך חַוָה. אוּן אָדָם האָט זיך נישט געלאָזט פאַרפירן, נייערט דאָס אִשָּׁה איז פאַרפירט געוואָרן, אוּן האָט עוֹבר געווען. זי וועט אָבּער נִיצול ווערן דוּרך געבּערן יְלָדים, אויבּ זיי וועלן בּלייבּן אין אֱמוּנה אוּן אַהֲבָה אוּן קדוּשה מיט צנִיעות.

ג אֱמת איז דאָס דָּבָר ׃ אויבּ איינער בּאַגערט דאָס אַמט פוּן אַ מַשגִיחַ עֵדת ה', בּאַגערט ער אַ גוּטע דאָך. דער משגיח עֵדת ה' מוּז דעריבּער זיין אָן אַ פעלער, דער מאַן פוּן איין אִשָּׁה, ניכטער, געלאַסן, אַן עָנָו, אַ מַכניס-אוֹרַח, פּאָזיק צוּ לערנען. נישט קיין שִׁיכּוּר, נישט קיין שלעגער, נייערט איידל, נישט קריגעריש, נישט קיין ליבּהאָבּער פוּן געלט; איינער, וואָס פירט טוֹב זיין אייגן בַּיִת, וואָס האַלט זיינע יְלָדים געהאָרכזאַם מיר דער גאַנצער ערלעכקייט; מחמת אויבּ איינער פאַרשטייט נישט ווי צוּ פירן זיין אייגן בַּיִת, וויאַזוי קאָן ער זאָרגן פאַר דער עֵדת ה'; נישט קיין נייער תַּלמיד, טאָמער וועט ער זיך אויפבּלאָזן, אוּן וועט אַריינפאַלן אין דעם מִשפּט פוּן הַשָּׂטן. נאָך מער, ער מוּז האָבּן אַ שֵׁם טוב בּיי די, וואָס זענען אין דרויסן, כּדי ער זאָל נישט אַריינפאַלן אין קיין חַרפּה אוּן אין דער בּעץ פוּן הַשָּׂטן.

אויך אזוי מוזן די בית הכְּנֶסֶת שמשים זיין ערווירדיקע לייט, נישט קיין טאָפּלצונגיקע, נישט איבערגעגעבן צו קיין סַך וויין, נישט זשעדנע נאָך מיאוסן געווינס; וואָס האַלטן דעם סוֹד פון דער אֱמונה אין אַ ריינעם געוויסן. און אויך די דאָזיקע זאָלן קוֹדם אויסגעפּרואווט ווערן; דערנאָך זאָלן זיי דינען ווי געהילפן, אויב זיי זענען אָן אַ פעלער. אויף דעם זעלבן אופן דאַרפן די נָשים זיין ערנצט, נישט קיין רכילות-טרייבערינס, ניכטער, געטריי אין אַלצדינג. געהילפן זאָלן זיין מענטשן פון איין אִשָּׁה, און פירן טוֹב זייערע יְלָדים און זייערע אייגענע בָּתִּים. מחמת די, וואָס האָבן טוֹב געדינט ווי געהילפן, געווינען פאַר זיך אַ גוטע שטעלונג, און גָּדוֹל מוּטיקייט אין דער אֱמונה, וואָס איז אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע.

די דאָזיקע זאַכן שרייב איך דיר, ווייל איך האָף צו קומען צו דיר בקָרוֹב, און אויב איך וועל מיך פאַרזאַמען, זאָלסטו וויסן, וויאַזוי מע זאָל זיך באַנעמען אין דעם בֵּית ה', וואָס איז די עֵדת האלוקים חיים, דער זייַל און יסוֹד פון האֱמת. בלִי-סָפק, גָּדוֹל איז דער סוֹד פון דער חֲסִידוּת ׃ אלוקים איז אַנטפלעקט געוואָרן אין דעם פלייש, הֻצְדַּק בְּיַי דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, באַוויזן צו מַלאָכים, געדרשענט געוואָרן צווישן די אומות, געגלויבט אין דער וועלט, אַרויפגענומען געוואָרן אין כבוד.

ד דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אָבער זאָגט בפֵּירוש, אַז אין די לעצטע צייטן וועלן עטלעכע אַוועקפאַלן פון דער אֱמונה, און וועלן שענקען אויפמערקזאַמקייט צו פאַרפירערישע גייסטער און לערנונגען פון שֵׁדים, דורך דער צביעות פון מענטשן, וואָס רעדן ליגנס, אויסגעברענט אין זייער אייגן געוויסן ווי מיט אַ הייס אייזן; זיי אַסָּרן חַתונה צו האָבן און באַפעלן זיך צוריקצוהאַלטן פון שפייזן, וואָס ה' האָט באַשאַפן, זיי זאָלן

אָנגענומען ווערן מיט דאַנק פון די, וואָס גלויבן און פאַרשטייען דעם אֱמת. מחמת יעדע באַשעפענישׂ פון ה' איז טוֹב, און קיין זאָך דאַרף נישט פאַרוואָרפן ווערן, אויב סע ווערן אָנגענומען מיט א ברוך ה'; מחמת סע ווערט געהייליקט דורך דעם דָּבָר ה' און תּפִילה. אויב דו וועסט דאָס פירלייגן פאַר די אַחִים במשיח, ווועסטו זיין אַ גוטער דינער פון רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, געווערט אין די דבָרים פון דער אֱמונה און פון דער גוטער לערנונג וואָס דו ביסט נאכגעפאָלגט. אָבער פארמייד אומווערדיקע מיטאָסן און בָּבא-מַעשׂות. און איב דיך אין חֲסִידוּת; מחמת קערפערלעכע אויסבילדונג איז פון קליינעם נוצן; חֲסִידוּת אָבער איז נוצלעך פאַר אַלצדינג, ווייל זי האָט די חַבטָחה פון דעם חַיִּים אין עוֹלם הַזֶּה, און וְהָעוֹלָם הַבָּא. אֱמת איז דאָס דָּבָר, און ווערט איז עס מע זאָל עס מקַבּל זיין. מחמת צוליב דעם מיען מיר זיך און נֶאֱבַק, ווארים מיר האָבן געזעצט אונדזער תִּקְוָה אויף דעם אלוקים חיים, וואָס איז דער גוֹאֵל פון אַלע בני אדם, בִּפרט פון די, וואָס גלויבן. די דאָזיקע זאַכן באַפעל און לערן. זאָל קיינער נישט פאַראַכטן דיין יוגנטלעכקייט, נייערט זיי אַ בײַשפּיל פאַר די, וואָס גלויבן, אין דָּבָר, אין לעבנסשטייגער, אין אַהֲבָה, אין אֱמונה, אין הַטהַר. ביז איך קום, שׂימו לב אויף לייענען, אויף מוסר, אויף לערנען. האַלט נישט גרינג די מַתָּנה, וואָס איז אין דיר, און וואָס איז דיר געגעבן געוואָרן דורך נבואה און מיט דער סמִיכה דורך די זקֵנים. זאָרג דיך פאַר די דאָזיקע זאַכן, און גיב דיך אין גאַנצן איבער צו זיי, כדי דיין אַנטוויקלונג זאָל פון אַלעמען געזען ווערן. שׂימו לב אויף דיר און אויף דער לערנונג; פאַרבליַיב אין די דאָזיקע זאַכן, מחמת אין טאָן דאָס, וועסטו ראַטעווען סיי דיך, און סיי די, וואָס הערן דיך.

ה זאָלסט דיך נישט בייזערן אויף אַ זָקן, נייערט זיי אים

מַזהיר ווי אָ אָב; די יִנגערע מענטשן ווי אַחִים במשיח, די עלטערע וויבּער ווי מוּטערס, די יִנגערע ווי אָחוֹת, מיט דער גאַנצער הַטהַר. גיבּ אָפּ כָּבוד צוּ אַלמָנות, וואָס זענען בּאֱמת אַלמָנות. אויבּ אָבּער אַן אַלמָנה האָט יְלָדים, אָדער אייניקלעך, זאָלן זיי רֵאשִׁית לערנען אַרויסצוּאוויַזן חֶסִידוּת לגַבּי זייער אייגענער מִשפָּחה, אוּן צוּ פאַרגעלטן זייערע הוֹרים; מחמת דאָס איז אָנגענוּמען פאַר ה'. אוּן די, וואָס איז אַן אֱמֶתע אַלמָנה, אוּן איז איינזאָם, האָט געזעצט איר תִּקְוָה אויף ה', אוּן האַלט אין איין בּעטן אוּן תִּפִּילה טאָג יוֹמָם וָלַיְלָה. די אָבּער, וואָס גיט זיך איבּער צוּ תַּענוּגים, איז לעבּעדיק
מָוֶת. אוּן דאָס זאָלסטוּ בּאַפּעלן, כּדי זיי זאָלן זיין אָן אַ פעלער. אויבּ אָבּער עמיצער זאָרגט נישט פאַר זיינע קרוֹבים, אוּן בּפרַט פאַר זיין אייגן הויזגעזינד, האָט ער פאַרלייקנט די אֱמוּנה, אוּן איז ערגער ווי אַן אוּמגלויבּיקער. אַן אַלמָנה זאָל מען פאַרצייכענען יענע, וואָס איז נישט ווינציקער פוּן זעכציק יאָר אַלט, אוּן וואָס איז געווען דאָס אִשָּׁה פוּן איין
מאַן, וואָס האָט אַ שֵׁם פאַר מַעשִׂים-טובים, וואָס האָט מגדל געווען יְלָדים, האָט אויפגענוּמען אוֹרחים, האָט געוואַשן די פיס פוּן די קדוֹשִׁים, האָט געהאָלפן די געליטענע, אוּן האָט זיך עוֹסק געווען אין מַעשִׂים-טובים. יִנגערע אַלמָנות אָבּער זאָלסטוּ אָפּזאָגן; מחמת בּעת זיי ווערן פאַרשייט קעגן רֶבּי מלך המָשיחַ, בּאַגערן זיי חתוּנה צוּ האָבּן, אוּן ווערן פאַרמִשפּט, ווארים זיי האָבּן פאַרוואָרפן זייער ערשטע הִתחַייבוּת [טימ" א: ה, טו]. דערבּיי לערנען זיי זיך אויך צוּ זיין פויל, בּעת זיי גייען אַרוּם פוּן בַּיִת צוּ בַּיִת; אוּן נישט נאָר פויל, נייערט אויך פלאַפּלערינס אוּן קאָכלעפל, אוּן רעדן וואָס מע טאָר נישט. איך וויל דעריבּער, אַז די יִנגערע אַלמָנות זאָלן חַתוּנה האָבּן, האָבּן יְלָדים, פירן די בּאַלעבּאַטישקייט, אוּן נישט

געבן קיין געלעגנהייט דעם שׂונא אויף צו׃
לעסטערן; מחמת עטלעכע האָבן שוין לאַנג אָפּגעקערט נאָך
הַשָּׂטן. אויב אַן אִשה, וואָס גלויבט, האָט אַלמָנות, זאָל זי זיי
שטיצן, אוּן זאָל די הברית החדשה קהִילה נישט ווערן
באַשוואַרט, כּדי זי זאָל קאָנען שטיצן די וואָס זענען באֱמת
אַלמָנות. די זקֵנים, וואָס פירן טוֹב, זאָלן געהאַלטן ווערן פאַר
רָאוי פּוּן טאָפּלטן כָּבוד, בִּפרַט יענע, וואָס מיִען זיך אין דעם
דָּבָר ה' אוּן אין לערנונג. מחמת דער פָּסוק זאָגט׃
זאָלסט נישט פאַרבינדן אַן אָקס דאָס מויל, בעת ער דרעשט
[דברים כה, ד]. אוּן׃ דער פּוֹעֲלִים איז ווערט זיין לוין. נעם נישט
אָן קיין באַשולדיקונג קעגן אַ זקן, סיידן לויט צוויי, אָדער דריי
עֵדות. די, וואָס זינדיקן, שטראָף עפנטלעך, כּדי די איבעריקע
זאָלן אויך מוֹרא האָבן. איך באַפעל דיר פאַר ה' אוּן רֶבּי מלך
המָשיחַ יהושע/ישוע אוּן די אויסדערוויילטע מַלאָכים, אַז דוּ
זאָלסט אָפּהיטן די דאָזיקע זאַכן אָן מִשְׁפָּט מֵרֹאש, אוּן
גאָרנישט טאָן דורך מַשׂוֹא פָּנִים. גיב קיינעם נישט אייליק די
סמְכַת-ידים, אוּן האָב אויך נישט קיין חֵלֶק אין אַנדערע
מענטשנס עבירות; האַלט דיך טָהוֹר. טרינק נישט מער קיין
וואַסער, נייערט נוּץ אַבּיסל וויין פּוּן דיין מאָגן-וועגן אוּן דיינע
אָפּטע שלאַפקייטן. די עבירות פּוּן עטלעכע מענטשן זענען
קלאָר אַנטפּלעקט, אוּן גייען פאָרויס צום מִשפּט, אָבּער
עטלעכע מענטשן פאָלגן זיי נאָך. אַזוי אויך זענען די
מַעשׂים-טובים קלאָר אַנטפּלעקט, אוּן אַזוינע, וואָס זענען
אַנדערש, קענען נישט פאַרבאָרגן ווערן.

ו אַלע, וואָס זענען עֶבֶד אוּנטער דעם יאָך, זאָלן האַלטן זייערע
אייגענע האַרן פאַר רָאוי פּוּן יעדן כָּבוד, כּדי דער נאָמען פּוּן ה'
אוּן די לערנונג זאָלן נישט געלעסטערט ווערן. אוּן די, וואָס
האָבן האַרן מַאמִינים, זאָלן זיי נישט פאַראַכטן, ווארים זיי זענען

אַחִים במשיח, נייערט לאָזן זיי דינען זיי נאָך בעסער, ווארים די, וואָס נעמען טייל פון דעם געווינס, זענען גלויביק און באַליבט. דאָס דאָזיקע זאָלסטו לערנען און ראָטן. אויב עמיצער טוט לערנען אַן אַנדערע לערנונג, און איז נישט מַסכּים צו די געזונטע רייד פון אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, און צו דער לערנונג, וואָס איז לויט דער חֲסִידוּת, איז ער אויפגעבלאָזן און ווייסט גאָרנישט, נייערט, מאַכט זיך נאַריש מיט שַאלות און סִיכסוּכים פון רייד, פון וועלכע סע קומען אַרויס קִנאה, מַחלוֹקוֹת, לעסטערונגען, בייזע חשָדים, וויכּוחים פון מענטשן, וואָס זענען פאַרדאָרבן אין פאַרשטאַנד און באַרויבט פון דעם אֱמת, וואָס מיינען, אַז חֲסִידוּת איז אַ מיטל פאַר געווינס. יראת שמים מיט צופרידנקייט איז טאַקע אַ גָּדוֹל
געווינס; מחמת מיר האָבן גאָרנישט אַריינגעבראַכט אין דער וועלט, און מיר קענען אויך גאָרנישט אַרויסטראָגן; האָבן מיר אָבער אֹכֶל און אַ צוּדעק, דאַרפן מיר זיין מיט דעם צופריידן. די אָבער, וואָס זענען געניגט צו זיין רייך, פאַלן אַריין אין אַ נסָיון און אין אַ נעץ און אין אַ סַך נאַרישע און שעדלעכע תַּאוות, אַזעלכע, וואָס דערטרינקען מענטשן אין צעשטערונג און פאַרדאַרבענישׁ. מחמת די אַהֲבָה צו געלט איז דער שוֹרֶשׁ פון אַלע מִינים רַע, און יאָגנדיק זיך דערנאָך, זענען עטלעכע אַראָפגעפירט געוואָרן פון דער אֱמוּנה, און האָבן זיך דורכגעשטאָכן מיט אַ סַך ווייטיקן. דו אָבער, אַן אִיש הָאלוקים, אַנטרין פון די דאָזיקע זאַכן; און גיי נאָך צֶדֶק, יראת שמים, אֱמוּנה, אַהֲבָה, סַבלָנות, עַנְיוּות. הִלָּהֵם הַמִּלְחָמָה הַטּוֹבָה פון דער אֱמוּנה [פון דעם יידישן דַת], כאָפּ דיך אָן אין דעם חַי עוֹלם, צו וועלכן דו ביסט באַרופן געוואָרן, און האָסט אָפּגעלייגט אַ טוֹב עֵדוּת פאַר עֵדִים רַבִּים. איך באַפעל דיר פאַר ה', הָאלוקים הַמְחַיֶּה אֶת הַכֹּל, און פאַר רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס

האָט פאַר פּוֹנְטִיוּס פִּילָטוֹס געזאָגט די עֵדות פון הַהוֹדָאָה הַיָּפָה, אַז דוּ זאלסט אָפּהיטן די מִצְוָה, אָן אַ פלעק, אוּן אָן אַ פעלער, ביז דער נתגלה-ווערן פון אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס וועט באַווײַזן אין זײַן אייגענער צייט וועט ס'איז דער געבענטשטער אוּן איינציקער הַמְבֹרָךְ דער מֶלֶךְ המלָכים, אוּן אַדוֹן האַדוֹנים, וואָס נאָר ער אַליין האָט אומשטאַרבלעכקייט, אוּן וואוינט אין אוֹר, וואָס קיינער קאָן דערצו נישט צוקומען, וועמען קיין מענטש האָט נישט געזען אוּן קאָן נישט זען; אים געהערט דער כָּבוד אוּן די גבורה לעוֹלם וָאֶד. אָמֵן. די רייכע פון דער היינטיקער עוֹלם הַזֶּה זאָלסטוּ באַפעלן, אַז זיי זאָלן נישט זיין גדלָנים, אוּן אויך נישט שטעלן זייער תִּקְוָה אויף דער אומזיכערקייט פון עַשְׁירות, נייערט אויף ה', וואָס גיט אונדז אַלץ דַי-והוֹתר צום גענישן; אַז זיי זאָלן טאָן גוּטס, אוּן זיין רייך אין מַעשִׂים-טובים, גרייט מנַדב צו זיין אוּן מיטצוהעלפן, אוּן זיך אָנזאַמלען אַ גוּטן יסוֹד לעָתיד לָבוֹא, כּדי זיי זאָלן זיך דערלאנגען דאָס אֱמֶתדיקן חַיים. אָ טִימוֹתֵיאוֹס, היט אָפּ דאָס, וואָס איז דיר איבערגענטפערט געוואָרן, אוּן וויַיך אויס אומווערדיקע פּלאַפּלעריַען אוּן סִיכסוּכים פון דעם, וואָס ווערט בְּדֶרֶךְ טָעות אָנגערופן חָכמה, וואָס עטלעכע, וואָס גיבן זיך אָפּ מיט דעם, האָבן געמאַכט אַ טָעות בנוֹגֵע דער אֱמוּנה. דער חֶסֶד זאָל זיין מיט אייך.

טימ"ב

א פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] אַ שלִיח פון רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, דורך דעם רָצון ה', לויט דער הַבטָחה פון דעם חַיים, וואָס איז אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, צוּ טִימוֹתֵיאוֹס, מיין געליבטן זון: חֶסֶד, רַחמים, שָׁלום ה', דעם

אלוקים חָאָב, אוו ר֫בי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ.
איך זאָג ברוך ה', וועמען איך דין פוו מיינע אָבות אָן אין אַ ריין
געוויסן, ווי אָן אויפהער געדענק איך דיך אין מיינע תּפילות.
יוֹמָם ולַיְלָה בענק איך דיך צו זען, בעת איך דערמאָן מיך אין
דיינע טרערן, כדי איך זאָל ווערן פול מיט שִׂמְחָה. בעת איך
דערמאָן מיך אין דיין אויפריכטיקער אֱמונה, וואָס האָט פריער
געוואוינט אין דיין באָבּע לוֹאיס אוו אין דיין מוטער עוניקע, אוו
איך בין זיכער, אויך אין דיר. צוליבּ דעם דערמאָן איך דיך, אַז
דו זאָלסט דערוועקן די מַתָּנה ה', וואָס איז אין דיר דורך דער
סמיכה פוו מיינע הענט. מחמת ה' האָט אונדז נישט געגעבּן
קיין גייסט פוו פַּחד, נייערט פוו גבורה אוו אַהֲבָה אוו כִּבּוש
הַיֵּצֶר. דעריבּער שעם דיך נישט פונוועגן דעם עֵדות פוו אֲדוֹנֵנוּ,
אויך נישט מיט מיר, זיין געפאַנגענעם; נייערט לייד שווערייקייט
פאַר דער בשׂורת הגאולָה לויט דער גבורה פוו ה', וואָס האָט
אונדז געראַטעוועט, אוו האָט אונדז באַרופן מיט אַ הייליקער
באַרופונג, נישט לויט אונדזערע מַעשׂים נאָך, נייערט לויט זיין
אייגענער דַעה אוו חֶסֶד, וואָס איז אונדז געגעבּן געוואָרן אין ר֫בי
מלך המָשיחַ יהושע/ישוע מִקֶּדֶם מִימֵי עוֹלם [מיכה ה,ב], אוו איז
איצט אַנטפּלעקט געוואָרן דורך דער דערשיינונג פוו מוֹשִׁיעֵנוּ
גוֹאֵל ר֫בי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס האָט אָפּגעשאַפט דעם
מָוֶת, אוו האָט געבּראַכט חַיים אוו אומשטאַרבּלעכקייט צום
אוֹר דורך דער בשׂורת הגאולָה, וואָס צו איר בין איך באַשטימט
געוואָרן פאַר אַ מבַשֵּׂר כָּרוֹז אוו אַ שליח אוו אַ רַבָּנִי מוֹרֶה פוו די
אומות. צוליבּ דעם לייד איך אויך די דאָזיקע זאַכן; דאָך איך
שעם מיך נישט. מחמת איך קען אים, וועמען איך האָבּ
געגלויבּט, אוו איך בין זיכער, אַז ער איז בִּיכולת אָפּצוהיטן דעם
פִּקָּדוֹן, וואָס איך האָבּ אים איבּערגעענטפערט פאַר יענעם
יוֹם. האַלט דעם בּיישפּיל פוו געזונטע רייד, וואָס דו האָסט פוו

מיר געהערט, אין אֱמוּנה אוּן אַהֲבָה, וואָס איז אין רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע. זאָלסט אָפּהיטן דעם פִּקָּדוֹן, וואָס איז דיר איבערגעענטפערט געוואָרן, דורך דעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, וואָס וואוינט אין אוּנדז. דאָס ווייסטו, אַז אַלע, וואָס זענען אין אַסְיָה, האָבן זיך אָפּגעקערט פון מיר; צו זיי געהערן פיגעלוס אוּן הערמאָגענעס. הָאָדוֹן זאָל זיך דערבּאַרעמען אויף דעם בֵּית פוּן אָנעסיפאָרוס, מחמת ער האָט מיך אָפט דערקוויקט, אוּן האָט זיך נישט געשעמט מיט מיינע
שְׁרִשׁוֹת, נייערט בּעת ער איז געקומען קיין רוים, האָט ער מיך פלייסיק געזוכט, אוּן האָט מיך געפונען - הָאָדוֹן זאָל אים געבּן צו געפינען רַחמים בּיי ה' אין יענעם יוֹם - אוּן אין וויפל זאַכן ער האָט מיר געדינט אין אֶפֶסוס, ווייסטו זייער טוֹב.

ב בּכֵן, דו מיין זון, ווער געשטאַרקט דורך דעם חֶסֶד, וואָס איז אין רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע. אוּן די זאַכן, וואָס דו האָסט געהערט פון מיר צווישן עֵדות אַ סַך, ענטפער איבּער צו געטרייע מענטשן, וואָס וועלן זיין בִּיכוֹלת אויך אַנדערע צו לערנען. דערטראָג שווערִיקייט מיט מיר, ווי אַ גוּטער זעלנער פון רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע. קיין שום זעלנער אויף רינסט פאַרפלאָנטערט זיך נישט אין די עַסָקים פון דעם לעבן, כּדי ער זאָל וואוילגעפעלן ווערן דעם, וואָס האָט אים פאַרשריבּן פאַר אַ זעלנער. אוּן אויב עמיצער ראַנגלט אויך ווי אן אטלעט, ווערט ער נישט געקרייַנט, סיידן ער האָט גערַאַנגלט לויט דעם כְּלָלִים. דער אַקערער, וואָס טוט זיך מיִען, דאַרף זיין דער ערשטער צו גענישן פון די פֵּירות. פאַרשטיי וואָס איך זאָג; מחמת הָאָדוֹן וועט דיר געבּן פאַרשטענדעניש אין אַלצדינג. געדענק רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, וואָס איז אויפגעשטאַנען תּחִיַת-המֵתים, פון דעם זֶרַע דָּוִדן, לויט מיין בּשׂוֹרת הגאוּלָה, וואָס צוליב איר לייד איך צָרות בּיז שְׁרִשׁוֹת, ווי אַ פאַרבּרעכער; אָבּער דאָס דָּבָר

ה' איז נישט
געבונדן. דעריבער דערטראָג איך אַלצדינג פונוועגן די
אויסדערוויילטע, כּדי אויך זיי זאָלן דערגרייכן די ישועה, וואָס
איז אין רבי מֶלך המָשיחַ יהושע/ישוע, מיט אייביקער
כבוד. אֱמת איז דאָס דָּבָר: אויבּ מיר זענען געשטאָרבּן מיט
אים, וועלן מיר אויך לעבּן מיט אים. אויבּ מיר דערטראָגן, וועלן
מיר אויך הערשן מיט אים; אויבּ מיר וועלן אים פאַרלייקענען,
וועט ער אויך אונדז פאַרלייקענען; אויבּ מיר זענען נישט
געטריי, פאַרבלַיבּט ער דאָך געטריי; מחמת ער קען זיך אַליין
נישט פאַרלייקענען. דערמאָן זיי וועגן די דאָזיקע זאַכן, אוּן
בּאַפעל זיי פאַר ה', אַז זיי זאָלן זיך נישט צאַנקען איבּער רייד,
וואָס נוּצן אויף גאָרנישט, נאָר פאַרדאַרבּן די, וואָס הערן. בּאַמִי
דיך צוּ שטעלן זיך פאַר ה', ווי אַן אויסגעפּרוּאווטער פּוֹעֲלִים,
וואָס דאַרף זיך נישט שעמען, אוּן וואָס בּאַגייט זיך רעכט מיט
דעם דָּבָר פוּן אֱמת. וויַיך אָבּער אויס אומווערדיקע
פּלאַפּלעריַען; מחמת זיי פאַרמערן ווייטער דאָס רִשעות, אוּן
זייער דָּבָר וועט עסן, ווי סע טוּט אַ קאַלטער-בּראַנד. צוּ זיי
געהערט הימענאוּס אוּן
פילעטוּס, וואָס האָבּן אָפּגעקערט פוּן דעם אֱמת, ווייל זיי זאָגן,
אַז תּחַיַת-המֵתים איז שוֹין געווען, אוּן צעשטערן די אֱמונה פוּן
עטלעכע. דאָך דער שטאַרקער יסוֹד פוּן ה' בּאַשטייט, אוּן האָט
דעם דאָזיקן חוֹתם: ה' קען די, וואָס געהערן אים; אוּן: זאָל
יעדער איינער, וואָס רוּפט אָן דעם שֵׁם-המפוֹרָש, אָפּקערן פוּן
אומרעכט. אין אַ גָּדוֹל בֵּית זענען פאַראַן נישט נאָר כֵּלים פוּן
זָהָב אוּן פוּן זילבּער, נייערט אויך פוּן בוּים אוּן פוּן ערד; אוּן
טייל צוּם כָּבוד, אוּן טייל צוּם
אומכָּבוד. דעריבּער, אויבּ עמיצער לייַטערט זיך פוּן די דאָזיקע,
וועט ער זיין אַ כֵּלי צוּם כּבוּר, געהייליקט, פאַסיק פאַר הָאָדוֹנס

נוצן, אָנגעבּרייט צוּ אלערליי מַעשׂים
טובים. אַנטרין אָבּער פּון יוגנט-תַּאוות, אוּן יאָג נאָך צֶדֶק,
אֱמוּנה, אַהֲבָה, שָׁלום מיט די, וואָס רופן אָן הָאָדוֹן פּוּן אַ לֵב
טָהוֹר. וויַיך אָבּער אויס נאַרישע אוּן אוּמווּיסנדיקע קַשיות,
ווייל דוּ וויסט, אַז זיי בּרענגען מחלוקת. אוּן הָאָדוֹנס עֶבֶד דאַרף
זיך נישט קריגן, נייערט זיין פריַינטלעך צוּ אַלעמען, פּאַיִק צוּ
לערנען, געדוּלדיק, אוּן אין עַנְוות אויסבּעסערן די
ווידערשפּעניקע. אֶפשר וועט ה' באַווילִיקן, אַז זיי זאָלן
תשוּבָה קריגן, אוּן דערקענען דעם אֱמת, אוּן זיי וועלן אַנטרינען
פּוּן דער נעץ פּוּן הָשָׂטן, אַזוי ווי זיי זענען דוּרך אים גענוּמען
געוואָרן געפאַנגען פאַר זיין רָצון.

ג אוּן דאָס זאָלסטוּ וויסן, אַז אין די לעצטע טעג וועלן קוּמען
שווערע צייטן. מחמת בני אדם וועלן זיין ליבּהאָבּערס פּוּן זיך
אַליין, ליבּהאָבּערס פּוּן געלט, באַרימערס, בַּעלי-גאַווה,
לעסטערערס, ווידערשפּעניק קעגן הוֹרים, אוּמדאַנקבּאַר,
אוּמהיילִיק, אוּממענטשלעך, אוּמפאַרגעבּלעך, רכילות-טרייבּער,
זוֹללִים, אַכזָריוּתדיק, שׂונאים פּוּן
גוּטס, מוֹסרים, עַקשָׁנים, אויפגעבּלאָזן, ליבּהאָבּערס פּוּן תַּענוג
מער ווי ליבּהאָבּערס פּוּן ה', וואָס האָבּן אַן אוֹיסזען פּוּן
חֲסִידוּת, בּעת זיי פאַרלייקענען די קראַפט פּוּן איר. אויך פּוּן די
דאָזיקע קער דיך אָפּ. מחמת צוּ די דאָזיקע געהערן די, וואָס
פּויזען אַריין אין בָּתִּים, אוּן נעמען געפאַנגען נאַרישע נָשים
באַלאָדן מיט עבירות, פאַרפירט פּוּן אַלערליי תּאוות, וואָס
תָּמיד לערנען זיי, אוּן קענען קיינמאָל נישט קוּמען צוּם וויסן פּוּן
דעם אֱמת. אוּן פּונקט ווי יַנֵּיס אוּן יַמבְּרִיס האָבּן זיך
קעגנגעשטעלט מֹשהן, אַזוי טוּען זיי זיך אויך קעגנשטעלן דעם
אֱמת; מענטשן, וואָס זענען פאַרדאָרבּן אין פאַרשטאַנד, אוּן
פאַרוואָרפן בּנוֹגֵע דער אֱמוּנה. זיי וועלן אָבּער ווייטער נישט

קומען; מחמת זייער נאַרישקייט וועט זיין אָפן פאַר אַלעמען, אַזוי־ווי עס איז אויך געווען מיט יענע. דו אָבער האָסט נאָכגעפאָלגט מיין לערנונג, פירונג, דֵעה, אֱמונה, סבלנות, אַהֲבָה, סַבלָנות, רַדיפות, ליידן, וואָס זענען מיך באַפאַלן אין אַנְטִיוֹכְיָה, אין איקאָניע, אין ליסטראַ; וואָסערע רַדיפות איך האָב איבערגעטראָגן; און פון זיי אַלע האָט מיך הָאָדוֹן מַציל געווען. כֵּן, און אַלע, וואָס ווילן לעבן פרום אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וועלן גערוֹדֶפט ווערן. אָבער רשָעים און שַקרָנים וועלן ווערן ערגער און ערגער, וועלן נאַרן און גענאַרט ווערן. דו אָבער פאַרבלַייב אין דעם, וואָס דו האָסט געלערנט און ביסט איבערצייגט געוואָרן, ווייל דו ווייסט פון וועמען דו האָסט עס געלערנט, און ווייל פון קינדווייז אָן האָסטו געקענט די כְּתבֵי־הַקוֹדֶש, וואָס קענען דיך מאַכן קלוג פאַר דער ישועת אלוקינו דורך אֱמונה, וואָס איז אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. אַלע כְּתָבֵי־הַקוֹדֶש זענען אינספּירירט פון ה'ס רוּחַ [הקודש], און זענען אויך נוצלעך צום לערנען, צום שטראָפן, צום אויסבעסערן, צום מַדריך זיין אין צֶדֶק, כדי דער איש האלוקים זאָל זיין שלֵימוּתדיק, און גרייט פאַר אלערלייַ מַעשִׂים טובים.

ד איך באַפעל דיר פאַר ה' און פאַר רֶבִּי מלך המָשיחַ

יהושע/ישוע, וואָס וועט מִשפּטן די לעבעדיקע און די טויטע, און דורך זיין הִתְגַּלוּת און זיין מלוכה: פּראָקלאַמיר דאָס דָּבָר, זיי גרייט אין צייט, און אויסער דער צייט, רעד איבער, שטראָף, זיי מַזהיר, מיט סבלנות און לערנונג. מחמת סע וועט קומען די צייט, וועַן זיי וועלן נישט פאַרטראָגן די געזונטע לערנונג, אוּן וויל זיי האָבן קיצלדיקע אויערן, וועלן זיי זיך אָנקלייבן לערערס לויט זייערע אייגענע תאוות, און זיי וועלן אָפנייגן זייערע אויערן פון דעם אֱמת, און זיך קערן צו בָּבא־מַעשׂות. דו

אָבער זיי ניכטער אין אַלצדינג, לייד צָרות, טוּ די אַרבעט פון אַ מבַשֵׂר, זיי מַמַלא דיין עַבוֹדַת קוֹדֶשׁ.

מחמת איך בין שוֹין געבּראַכט פאַר אַ קָרבּן, אוּן די צייט פון מיין אַוועקגיין גענעענט. איך האָבּ געקעמפט דעם גוּטן מַאֲבָק, איך האָבּ פאַרענדיקט מיין וועטלוֹיף, איך האָבּ געהיט די אֱמוּנה. פון איצט אָן איז אָנגעבּרייט פאַר מיר די עֲטָרַת פון צֶדֶק, וואָס הָאָדוֹן, דער רעכטפאַרטיקער שוֹפט, וועט מיר געבּן אין יענעם יוֹם; אוּן נישט נאָר מיר אַליין, נייערט אויך די אַלע, וואָס האָבּן ליבּ געהאַט זיין הִתְגַּלוּת. אייל דיך צוּ קוּמען אין גיכן צוּ מיר; מחמת דִּימַס האָט מיך פאַרלאָזן, ווייל ער האָט ליבּ געהאַט דעם עוֹלם-הַזה [לוקס יז, לב], אוּן איז אַוועקגעגאַנגען קיין תֶּסָלוֹנִיקִי, קרעסצענס קיין גָלַטְיָה, טיטוּס קיין דאַלמאַציע. נאָר לוּקַס אַליין איז מיט מיר. נעם מאַרקוּסן אוּן בּרענג אים מיט דיר; מחמת ער איז מיר נוּצלעך פאַר דער עבוֹדת קוֹדֶשׁ. טיכיקוּסן אָבּער האָבּ איך געשיקט קיין אֶפֶסוֹס. בּעת דוּ וועסט קוּמען, זאָלסטוּ בּרענגען דעם מאַנטל, וואָס איך האָבּ געלאָזן אין טרוֹאַס בּיי קאַרפּוּסן, אויך די סְפָרים, אוּן בּפּרַט די פּאַרמעטן. אַלֶקסַנדר, דער קוּפּערשמיד, האָט מיר אַ סַך רַע געטאָן; ה' וועט אים פאַרגעלטן לוֹיט זיינע מַעשִׂים. פאַר אים טוּ אויך דוּ דיך היטן, מחמת ער האָט זיך שטאַרק אַקעגנגעשטעלט אונדזערע רייד. בּיי מיין ערשטער דבר הצטדּקוּתי האָט קיינער נישט געוּמען מיין צַד, נייערט אַלע האָבּן מיך פאַרלאָזן, זאָל דאָס נישט פאַררעכנט ווערן אויף זייער רעכענונג! אָבּער הָאָדוֹן האָט מיר געהאָלפן, אוּן האָט מיך געשטאַרקט, כּדי דוּרך מיר זאָל די בּשׂוֹרת הגאוּלָה אינגאַנצן אָנגעזאָגט ווערן, אוּן אַלע פעלקער זאָלן זי הערן; אוּן איך בּין נִיצול געוואָרן פוּן דעם לייֶבּס מויל. הָאָדוֹן וועט מיך מַציל זיין פוּן יערן בּייזן ווערק, אוּן וועט מיר פאַרהעלפן צוּ זיין

הימלישער מלוכה; פאַר אים זאָל זיין כָּבוד לעוֹלם וָעֶד. אָמֵן.
גריס פריסקאַ אוּן עַקילַס, אוּן דעם הויזגעזינד פוּן אָנעסיפאָרוּס.
אֶרַסְטוֹס איז פאַרבּלייבּן אין קאָרינט, אוּן טראָפימוֹסן האָבּ איך
איבּערגעלאָזן חוֹלֶה אין מִילֶטוֹס. אייל דיך צוּ קוּמען פאַר
ווינטער. עוּבּוּלוֹס דוֹרֶש בשלום דיך, אוּן פוּדענס אוּן לינוֹס אוּן
קלאָודיע, אוּן אַלע אַחִים במשיח. הָאָדוֹן זאָל זיין מיט דיין רוּחַ.
חֶסֶד זאָל זיין מיט אייך.

טיט'

א פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל], אַ עֶבֶד פוּן ה', אוּן אַ שלִיח פוּן רֶבּי מלך
המָשיחַ יהושע/ישוע, לויט דער אֱמוּנה פוּן ה'ס אויסדערווייַלטע,
אוּן דער דערקענטעניש פוּן דעם אֱמת, וואָס איז לויט דער יראת
שמים, אין תִּקְוָה אויף חַיֵּי עוֹלם, וואָס ה', וואָס קאָן נישט זאָגן
קיין ליגן, האָט מַבטיחַ געווען מִקֶּדֶם מִימֵי עוֹלם [מיכה ה, א],
אוּן האָט אַנטפּלעקט אין זיין אייגענער צייט זיין דָּבָר אין דער
שלִיחוּת, מיט וואָס איך בּין אָנפאַרטרויט געוואָרן לויט דעם
מצות ה', מוֹשִׁיעֵנוּ ; צוּ טיטוּסן, מיין אֱמֶתדיק יֶלֶד לויט דער
בּשוּתּפוּתדיקער אֱמוּנה; חֶסֶד אוּן שָׁלום פוּן ה', דעם אלוקים
אָבּינוּ, אוּן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, מוֹשִׁיעֵנוּ.
צוּליבּ דעם האָבּ איך דיך געלאָזן אין קרעטאַ, כּדי דוּ זאָלסט
איַינשטעלן אין אַ סֵדר די זאַכן, וואָס האָבּן געפעלט, אוּן
באַשטימען זקֵנים אין יעדער שטאָט, ווי איך האָבּ דיר
געבּאָטן: אויבּ איינער איז אָן אַ פעלער, דער מאַן פוּן איין
אִשָּׁה, אוּן האָט יְלָדים מַאמִנים, וואָס ווערן נישט באַשוּלדיקט
אין צעלאָזנקייט, אָדער ווידערשפּעניקייט. מחמת דער מַשגיחַ
עֵדת ה' מוּז זיין אָן פעלער, ווי ה'ס מְנַהַל-מֶשֶׁק-בַּיִת; נישט קיין
עַקשן, נישט קיין רַגזן, נישט קיין שיכּור, נישט קיין שלעגער,
נישט זשעדנע נאָך מיאוּסן פאַרדינסט, נייערט אַ מַכניס-אוֹרַח,

אַ ליבהאָבער פון גוטס, ניכטער, אַ צדיק, קדֹוש,
איינגעהאלטן, וואָס האלט זיך אין דעם באַגלויבטן דָּבָר, וואָס
איז לויט דער לערנונג, כּדי ער זאָל קענען מַזהיר זיין אין דער
געזונטער לערנונג, און אויך צו שטראָפן די ווידערשפּעניקע.
מחמת סע זענען פאַראַן אַ סַך ווידערשפּעניקע, פּוסטע
פּלאַפּלערס און שַׁקרָנים, בּפרַט די פון די געמַלטע, וועמעס
מויל מוז פאַרשטאָפּט ווערן, ווייל זיי קערן איבער גאַנצע בָּתִּים,
און לערנען נישט נייטיקע זאַכן, פּונוועגן מיאוסן
פאַרדינסט. איינער פון זיי, אַ נָביא פון זייערע אייגענע, האָט
געזאָגט: כּרַתִּיים זענען תָּמיד ליגנערס, בייזע חַיות, פוילע
פרעסערס. דאָס דאָזיקע באַצייגעניש איז אֱמת. צוליב דער
סִיבּה שטראָף זיי שאַרף, כּדי זיי זאָלן זיין געזונט אין דער
אֱמונה, און זאָלן נישט שענקען קיין אויפמערקזאַמקייט צו
יִידישע לעגענדעס, און מִצוות פון מענטשן, וואָס קערן אָפּ פון
דעם אֱמת. פאַר די ריינע איז אַלצדינג טָהוֹר. פאַר די אָבער,
וואָס זענען טָמא און אומגלויביק, איז גאָרנישט ריין; נייערט
זייער פאַרשטאַנד און געוויסן זענען טָמא. זיי זאָגן, אַז זיי
קענען ה', דורך זייערע מַעשׂים אָבער פאַרלייקענען זיי אים, ווייל
זיי זענען אומווערדיק, און ווידערשפּעניק, און פאַר יעדן מַעֲשֶׂה
טוֹב אומטויגלעך.

ב דו אָבער רעד דאָס, וואָס עס פאַסט זיך פאַר דער געזונטער
לערנונג: אַז זקֵנים זאָלן זיין ניכטער, ערנצט, שֵׂכֶל־דיק, געזונט
אין אֱמונה, אין אַהֲבָה, אין סַבלָנות; אַז זקֵנות זאָלן אויך זיין
בּכָּבודיק אין אויפּירונג, נישט קיין רכילות-טרייבערינס, נישט
פאַרשקלאַפּט צו קיין סַך וויין, לערערינס פון דעם, וואָס איז
טוֹב, כּדי זיי זאָלן דערציען די יונגע נָשים ליב צו האָבן זייערע
מאַנען און זייערע יְלָדים, צו זיין צנִיעותדיק, טָהוֹר פירן די
באַלעבאַטישקייט, זיין פריינטלעך, אונטערטעניק זייערע

אייגענע מאַנען, כּדי דאָס דָּבָר ה' זאָל נישט געלעסטערט ווערן. די יִנגערע מענער זיי אויך אַזוי מַזהיר צו זיין אײַנגעהאַלטן. אין אַלצדינג ווייז דיך אַליין פאַר אַ בײַשפּיל פון מַעשׂים-טובים; ווייז אין דיין לערנונג אומפאַרדאָרבנקייט, ערנצטקייט, געזונטע רייד, וואָס קענען נישט ווערן פאַרמִשפּט, כּדי דער, וואָס איז פון קעגן צַד, זאָל פאַרשעמט ווערן, ווייל ער האָט נישט קיין שום רַע צו זאָגן פונוועגן אונדז. זיי מַזהיר עֶבֶד צו זיין אונטערטעניק זייערע אייגענע האַרן, און צו זיין פאַר זיי וואויל־געפעלן אין אַלצדינג; נישט ווידערשפּעניק, נישט גַנבענען, נייערט צו ווייזן יעדע גוטע געטרײַשאַפט, כּדי זיי זאָלן באַשײַנען די לערנונג פון ה', מוֹשִׁיעֵנוּ, אין אַלצדינג. מחמת דער חֶסֶד ה' האָט זיך באַוויזן פאַר אַ ישועה פון אַלע מענטשן, און לערנט אונדז, אַז מיר זאָלן פאַרלייקענען דאָס רַע און די וועלטלעכע תּאוות, און לעבן אײַנגעהאַלטן אוּן צַדִּיק אוּן פרוּם אין דער עוֹלם הַזֶּה, אוּן וואָרטן אויף דער געבענטשטער תִּקְוָה אוּן הִתְגַּלוּת פון דער כּבוד פון אונדזער גרויסן אלוקים אוּן גוֹאֵל רַבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס האָט זיך גופּא געגעבן פאַר אונדז, כּדי ער זאָל אונדז אויסלייזן פון יעדן רַע, און רייניקן פאַר זיך אַ עם פאַר זיין אייגנטום, וואָס איז אייפעריק אין מַעשׂים-טובים. די דאָזיקע זאַכן רעד און זיי מַזהיר אוּן שטראָף מיט דער גאַנצער רשות. זאָל קיינער דיך נישט פאַראַכטן.

ג דערמאָן זיי צו זיין אונטערטעניק צו הערשער אוּן שָׂרים, צו זיין גרייט צו יעדער גוטער אַרבעט, נישט צו רעדן קיין רַע אויף קיינעם, נישט צו זיין קריגעריש, צו זיין מילד, אוּן אַרויסווייזן די גאַנצע עַנְוָוה צו אַלע בני אדם. מחמת אויך מיר זענען אַמאָל געווען נאַריש, אומגעהאָרכזאַם, פאַרפירט, געדינט אַלערלייַ תַּאוות אוּן

פאַרגעניגנס, האָבן געלעבט אין רַע אוון קִנאה, פיינטלעך אוון פיינט געהאַט איינער דעם אַנדערן. בּעת אָבּער די גוטסקייט פוון ה', מוֹשִׁיעֵנוּ, אוון זיין אַהֲבָה צוּ מענטשן, האָט זיך באַוויזן, נישט דורך מַעשִׂים פוון צֶדֶק, וואָס מיר האָבּן געטאָן, נייערט לויט זיין דערבּאַרעמדיקייט האָט ער אונדז דערלייזט, דורך דער מקוה טבִילה פוון ווידערגעבּורט אוון באַניַיאונג פוון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, וואָס ער האָט אויף אונדז אויסגעגאָסן בּשֶׂפע דורך רֶבּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, מוֹשִׁיעֵנוּ ; כּדי מיר זאָלן גערעכטפאַרטיקט ווערן דורך זיין חֶסֶד, אוון ווערן יוֹרשים לויט דער תִּקְוָה פוון חַיֵּי עוֹלם. אֱמת איז דאָס דָּבָר, אוון דעריבּער וויל איך, אַז דוּ זאָלסט די דאָזיקע זאַכן באַפעסטיקן, כּדי אַז די, וואָס האָבּן געגלויבּט אין ה', זאָלן זען זיך עוֹסק צוּ זיין אין מַעשִׂים-טובים דאָס איז טוֹב אוון נוּצלעך פאַר מענטשן. וויַיך אָבּער אויס נאַרישע קַשיות, אוון יִחוּס-בּריוו, אוון מחלוקת, אוון קריגערייַען וועגן דער תּוֹרה, מחמת זיי זענען אוּמנוּצלעך אוון פוסט. אַ מענטש, וואָס מאַכט אָן מחלוקות, זאָלסטוּ נאָך דער ערשטער אוון צווייטער תּוֹכַחָה, אויסווייַכן בִּכלַל, וויל דוּ ווייסט, אַז אַזאַ איינער איז פאַרדאָרבּן, אוון טוט זינדיקן, אוון איז פוון זיך אַליין פאַרמִשפּט. אַז איך וועל שיקן צוּ זיר אַרטעמאַסן, אָדער טיכיקוסן, זאָלסטוּ דיך איילן קוּמען צוּ מיר קיין ניקאָפּאָליס; מחמת איך האָבּ באַשלאָסן דאָרטן צוּ ווינטערן. שיק גלייך אַרויס זענאַסן, דעם בּעל-תּוֹרה, אוון אַפּוֹלוֹסן אויף זייער נסִיעה; זע סע זאָל זיי גאָרנישט פעלן. אוון זאָלן אויך אונדזערע מענטשן זיך לערנען עוֹסק צוּ זיין אין מַעשִׂים-טובים פאַר די נייטיקע באַדערפענישן, כּדי זיי זאָלן נישט זיין אוּמפרוכטבּאַר. אַלע, וואָס זענען מיט מיר, גריסן דיך, גריס די, וואָס האָבּן אונדז ליבּ אין דער אֱמונה. חֶסֶד זאָל זיין מיט אייך אַלע.

פילמ'

א פּאָולוס [ר' שָׁאוּל], אַן אַרעסטאַנט פונוועגן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אוּן טִימוֹתִיאוֹס אָחִינוּ, צוּ פילִימוֹן הָאָהוּב חֲבֵרֵנוּ לָעֲבוֹדָת קֹדֶשׁ, אוּן צוּ אַפִּיָה אָחוֹתֵנוּ, אוּן צוּ אַרכיפּוּסן, אוּנדזער מיטקעמפער, אוּן צוּ דער ברית החדשה קהִילה אין דיין בַּיִת: חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָׁלום ה', אלוקים אָבִינוּ, אוּן הָאָדוֹן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. איך זאָג ברוך ה' תָּמיד צוּ מיין אלוקים, בּעת איך דערמאָן דיך אין מיינע תִּפִילות, ווייל איך הער פוּן דיין אַהֲבָה, אוּן פוּן דער אֱמוּנה וואָס דוּ האָסט צוּ הָאָדוֹן יהושע/ישוע אוּן צוּ אַלע קדוֹשִׁים, כּדי די התקשרות פוּן דיין אֱמוּנה זאָל ווערן ווירקזאַם אין דער דערקענטעניש פוּן אַלעם גוּטן, וואָס איז אין אוּנדז, פאַר רֶבִּי מלך המָשיחַ. מחמת איך האָב געהאַט שִׂמְחָה גְּדוֹלָה אוּן טרייסט פוּן דיין ליבּע, אָחִי, ווארים די לְבָבוֹת פוּן די קדוֹשִׁים זענען דורך דיר דערקוויקט געוואָרן. דעריבּער, הַגַּם איך פיל מיך פריי אין רבי מֶלך המָשיחַ דיר צוּ באַפעלן דאָס, וואָס איז רעכט, דאָך פונוועגן דער אַהֲבָה, בּעט איך דיך ליבּער. אָט איך, פּאָולוס [ר' שָׁאוּל], דער זָקן, אוּן איצט אויך אַן אַרעסטאַנט פונוועגן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, בּעט דיך פאַר מיין יֶלֶד, וועמען איך האָב געוואונען אין מיינע שָׁרְשָׁרוֹת, פאַר אָנעסימוסן, [וואָס איז אַמאָל געווען פאַר דיר אומנוצלעך, אָבּער איצט איז ער נוצלעך פאַר דיר אוּן פאַר מיר]. איך שיק אים צוריק צוּ דיר, אים אַליין, דאָס הייסט, מיין אייגן לֵב. איך וואָלט אים גערן געהאַלטן מיט מיר, כּדי ער זאָל, אַנשטאָט דיר, מיר דינען אין די שָׁרְשָׁרוֹת פוּן דער בּשׂורת הגאוּלָה; אָבּער אָן דיין דַּעה האָב איך גאָרנישט געוואָלט טאָן, כּדי דיין טוֹבה זאָל נישט זיין

געצוואונגען, נייערט פריַווילִיק. מחמת אֶפשר איז ער דעריבּער אָפּגעשיידט געוואָרן פון דיר אויף אַ צייט, כּדי דוּ זאָלסט אים האָבּן לְעוֹלָם, נישט מער ווי אַ עֶבֶד, נייערט מער ווי אַן עֶבֶד, אַ באַליבּטער אָח, בּפרַט פאַר מיר, אוּן מכָּל-שכֵּן פאַר דיר, סיי אוּן דעם פלייש, אוּן סיי אין הָאָדוֹן. בּכֵן, אויבּ דוּ רעכנסט מיך פאַר אַ חבר, זיי אים מקַבּל ווי מיך אַליין. אוּן אויבּ ער האָט דיר בּכלַל אומרעכט געטאָן, אָדער איז דער עפּעס שוּלדיק, שטעל דאָס צוּ אויף מיין חֶשבּון. איך, פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל], שרייבּ דאָס מיט מיין אייגענער האַנט, איך וועל עס באַצאָלן - איך רעד שוֹין גאָרנישט דערפוּן, וואָס דוּ ביסט מיר שוּלדיק חוּצדעם אויך דיך אַליין. כֵּן, אָח, לאָמיך פוּן דיר האָבּן שִׂמְחָה אין הָאָדוֹן; דערקוויק מיין לֵב אין רבי מֶלך המָשיחַ. ווייל איך האָבּ בּטָחון אין דיין געהאָרכזאַמקייט, שרייבּ איך דיר, מחמת איך ווייס, אַז דוּ וועסט טאָן אַפילו מער ווי איך זאָג. אין דער זעלבּער צייט גרייט אויך אָן פאַר מיר אַן מְקוֹם לִינָה, מחמת איך האָף, אַז דוּרך אייערע תּפִילות, וועל איך אייך געשענקט ווערן.
עפּאַפראַס, מיין מיטאַרעסטאַנט אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, טוּט דיך גריסן, אוֹיך מַרְקוֹס, אֲרִיסְטַרְכוֹס, דִּימַס, לוּקַס, מיינע מיטאַרבּעטער. דער חֶסֶד פוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע זאָל זיין מיט אייער גייסט.

הדרך המשיחיסטים

א אַזוי ווי ה' האָט פאַרצייטן אַ סַך מאָל אוּן אויף פאַרשידענע אוֹפַנים געריעדט צוּ די אָבות דוּרך די נבִיאים, האָט ער אויפן סוֹף פוּן די דאָזיקע טעג געריעדט צוּ אוּנדז דוּרך דעם זון [דער זון פון דער אויבּערשטער], וועמען ער האָט באַשטימט פאַר אַ יוֹרֵש פוּן אַלצדינג, דוּרך וועמען ער האָט אויך באַשאַפן די דוֹרות. ער, וואָס איז דאָס שפּיגלבּילד

פון זיין כבוד, און דאָס סאַמע אָפּבילד פון זיין מהות, האַלט
אויף אַלצדינג דורך דעם דָּבָר פון זיין מאַכט. בעת ער האָט
געמאַכט אַ רייניקונג פאַר עבירות, האָט ער זיך אַנידערגעזעצט
בייַ דער רעכטער האַנט פון דער גדולה אין דער הייך, און איז
געוואָרן אויף אַזויפיל בעסער איידער די מַלאָכים, אַז ער האָט
געירשנט אַ חָשובערן שֵׁם פון זיי. מחמת צו וועמען פון די
מַלאָכים האָט ער ווען אַמאָל געזאָגט: דו ביסט מיין זון [דער זון
פון דער אויבערשטער], היינט האָב איך דיך געבוירן [תהלים ב,
ז]? און וויידער: איך וועל פאַר אים זיין אַן אָב, און ער וועט פאַר
מיר זיין אַ זון [דער זון פון דער אויבערשטער] [שמואל ב' ז, יד]?
און בעת ער ברענגט דעם בכור אין דער וועלט אַריין, זאָגט ער:
און זאָלן אַלע מַלאָכים ה' פאַלן כּוֹרעִים פאַר אים [תהלים צז, ז].
און פונוועגן די מַלאָכים זאָגט ער: ער מאַכט זיינע מַלאָכים פאַר
ווינטן, און זיינע באַדינערס פאַר אַ פלאַם אֵש [תהלים קד, ד]
אָבער פונוועגן דעם זון [דער זון פון דער אויבערשטער] זאָגט ער
: דיין כִּסֵּא, אָ אלוקים, איז לעוֹלם וָעֶד, און די רוט פון יוֹשר איז
די רוט פון דיין מלוכה. האָסט ליב געהאַט צֶדֶק, און פיינט
געהאַט רַע, דעריבער האָט אלוקים, דיין אלוקים, דיך
געזאַלבט מיט דעם אייל פון שִׂמְחָה איבער דיינע חַבֵּרים [תהלים
מה: ז, ח]. און: דו, ה', האָסט אין אָנהייב געלייגט דעם יסוֹד פון
דער ערד, און די הימלען זענען די ווערק פון דיינע הענט; זיי
וועלן אונטערגיין, און דו ווסט באַשטיין; כֵּן, זיי אַלע וועלן
ווערן אַלט ווי אַ בֶּגֶד, און ווי אַ מאַנטל וועסטו זיי
צונויפוויקלען, און זיי וועלן פאַרביטן ווערן.
דו אָבער ביסט דער זעלביקער, און דיינע יאָרן וועלן נישט
אויפהערן [תהלים קב, כו-כח]. פונוועגן וועמען פון די מַלאָכים
האָט ער אַמאָל געזאָגט: זיץ בייַ מיין רעכטער האַנט, ביז איך
מאַך דיינע פיינט פאַר אַ פוסבענקל צו דיינע פיס [תהלים קי, א]?

צי זענען זיי אַלע נישט קיין רוּחוֹת-שָׂרֵת, אַרויסגעשיקט געוואָרן צוּ טאָן דינסט פאַר דעם ווילן פון די, וואָס וועלן יַרשענען די ישועה?

ב דעריבּער מוּזן מיר זין אַ סַך שטאַרקער האַלטן אין דעם, וואָס מיר האָבּן געהערט, כּדי מיר זאָלן נישט אָפּפאַלן דערפון. מחמת אויב דאָס דָּבָר, וואָס איז געדעדט געוואָרן דורך מַלאָכים, איז מקוים געוואָרן, אוּן יעדע פּשע אוּן עַבֵּירה האָט באַקומען אַ גערעכטע פאַרגעלטונג, וויאַזוי וועלן מיר אַנטרינען, אויב מיר פאַרוואָרלאָזן אַזאַ גרויסע ישועה? זי, וואָס איז לכַתּחִילה געדעדט געוואָרן דורך הָאָדוֹן, אוּן באַשטעטיקט געוואָרן פאַר אוּנדז דורך די, וואָס האָבּן אים געהערט, בּעת ה' האָט אויך עֵדות געזאָגט דורך נִסים וְנִפלאָות, אוּן דורך פאַרשידענע גבוּרות, אוּן דורך מַתָּנות פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, לויט זיין אייגענעם רָצון. מחמת נישט צוּ מַלאָכים האָט ער אוּנטערטעניק געמאַכט די קוּמענדיקע וועלט, וואָס פון איר רעדן מיר. איינער אָבּער האָט ערגעץ עֵדות געזאָגט, אַזוי צוּ זאָגן ׃ וואָס איז אַ מענטש, וואָס דוּ טוּסט אים געדענקען? אוּן דער בֶּן אָדָם, וואָס דוּ טוּסט זיך אוּמקוּקן אויף אים? האָסט אים געמאַכט אַבּיסל נידעריקער פון די מַלאָכים, אוּן אים געקרוינט מיט הערלעכקייט אוּן כָּבוֹד, אוּן האָסט אים געזעצט איבּער די ווערק פון דיינע הענט; אַלצדינג האָסטוּ אוּנטערטעניק געמאַכט אוּנטער זיינע פיס [תהלים ח׃ ה-ז]. מחמת מיט דעם, וואָס ער האָט אוּנטערטעניק געמאכט אלצדינג אוּנטער אים, האָט ער גאָרנישט געלאָזן, וואָס איז אים נישט אוּנטערטעניק. דערווייל אָבּער זעען מיר נאָך נישט, אַז אַלצדינג זאָל זיין אוּנטערטעניק אוּנטער אים. מיר זעען אָבּער, יהושע/ישוע, וואָס איז געמאַכט געוואָרן אַבּיסל נידעריקער פון די מַלאָכים, פּוּנוועגן די ליידן פון דעם

מָוֶת, וואָס איז געקרוינט מיט הערלעכקייט אוּן כָּבוד, כּדי ער זאָל דורך דעם חֶסֶד ה' טוֹעם זיין דעם מָוֶת פאַר אַלע בני אדם. מחמת אים, פאַר וועמען עס איז אַלצדינג, אוּן דורך וועמען עס איז אַלצדינג, האָט עס געפֿאַסט מיט דעם ברענגען אַ סַך זין צוּ כבוד, מַשלים צוּ זיין דורך עינוּיִם דעם שַׂר פוּן זייער ישועה. מחמת סיי דער, וואָס טוט הייליקן, אוּן סיי די וואָס זענען געהייליקט, זענען אַלע פוּן איינעם; צוליבּ דעם שעמט ער זיך נישט זיי צוּ רופן אַחִים במשיח, אַזוי צוּ זאָגן ׃ איך וועל דערציילן דיין נאָמען צוּ מיינע אַחִים במשיח, אין דער מיט פוּן קָהָל וועל איך דיך לויבּן [תהלים כב, כג]. אוּן ווידער ׃ איך וועל האָפן צוּ אים [ישעיה ח, יז]. אוּן ווידער׃ זע, איך אוּן די יְלָדים, וועמען ה' האָט מיר געגעבּן [ישעיה ח, יח]. דעריבּער, אַזוֹיווי די יְלָדים האָבּן אַ חֵלֶק אין בָּשָׂר וָדָם, האָט ער אויך אויף אַן ענלעכן אוֹפן אַ חֵלֶק פוּן דעם זעלבּן, כּדי דורך דעם מָוֶת זאָל ער קענען מבַּטל זיין דעם, וואָס האָט די מאַכט פוּן דעם מָוֶת, דאָס הייסט, הַשָּׂטן, אוּן זאָל אויסלייזן אַלע די, וואָס זענען דורך מוֹרא פאַר דעם מָוֶת זייער גאַנץ לעבּן פאַרשקלאַפט געווען. מחמת בּאֱמת, נישט די מַלאָכים העלפט ער, נייערט דעם זֶרַע פוּן אַבְרָהם. דעריבּער איז אים אָנגעשטאַנען אין אַלצדינג געגליכן צוּ זיין צוּ זיינע אַחִים במשיח, כּדי ער זאָל ווערן אַ דערבּאַרעמדיקער אוּן אַ געטרייַער כֹּהן-גָּדול אין זאַכן, וואָס זענען נוֹגֵע ה', מכַּפּר צוּ זיין פאַר די עבירות פוּן דעם עם. מחמת הֱיוֹת ער אַליין האָט געליטן, בּעת ער איז געפֿרוּאווט געוואָרן, איז ער בְּיכוֹלֶת צוּ העלפן די, וואָס ווערן געפֿרוּאווט.

ג דעריבּער, קדוֹשִׁים אַחִים במשיח, חַבֵּירם פוּן אַ הימלישער בּאַרופֿונג, בּאַטראַכט דעם שלִיח אוּן כֹּהן-גָּדול פוּן אוּנדזער אֱמוּנה, יהושע/ישוע, וואָס איז געווען געטריי דעם, וואָס האָט

אים באַשטימט, פונקט ווי אויך מֹשה [רבינו] איז געווען אין זיין גאַנצן בֵּית. מחמת ער איז פאַררעכנט געוואָרן פאַר רָאוי אויף מער כָּבוד ווי מֹשה [רבינו], אויף אַזויפיל ווי דער, וואָס בויט דאָס בֵּית, האָט מער כָּבוד ווי דאָס בֵּית. [מחמת יעדעס בֵּית ווערט געבויט דורך עמיצן; דער אָבער, וואָס האָט אַלצדינג געבויט, איז ה'.] אוּן מֹשה [רבינו] איז געווען געטריי אין זיין גאַנצן בֵּית ווי אַ עֶבֶד, אַן עֵדות פון יענע זאַכן, וואָס האָבן געדאַרפט שפּעטער ווערן, רבי מֶלך המָשיחַ אָבער, ווי אַ זון איבער זיין בֵּית; אוּן מיר זענען זיין בֵּית, אויב מיר האַלטן פעסט דעם בּטָחון אוּן דאָס רימען זיך פון אונדזער תִּקְוָה ביז דעם סוֹף. דעריבער, אַזוֹיווי דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ זאָגט:

היינט , אויב איר וועט הערן זיין קוֹל, פאַרעַקשנט נישט אייערע לְבָבוֹת, ווי אין מְרִיבָה, אַזוֹיווי אין דעם יוֹם פון מַסָּה אין דער מִדבּר, וואוּ אייערע אָבות האָבן מיך געפּרוּאווט דורך נסיונות, אוּן האָבן געזען מיינע מַעשׂים פערציק יאָר.

דעריבער האָב איך געצערנט אויף דעם דאָזיקן דוֹר, אוּן האָב געזאָגט : זיי זענען זיך תָּמיד טועה אינם לֵב, אוּן מיינע וועגן קענען זיי נישט, ווי איך האָב געשוואוירן אין מיין צאָרן :

זיי וועלן נישט אַרײַנקומען אין מיין מנוּחה [תהלים צח: ז-יא].

שִׂימוּ לב, אַחִים במשיח, טאָמער וועט זיך מאַכן בּיי עמיצן פון אייך אַ בּייז לֵב פון אומגלויבן, אין אָפּפאַלן פון דעם אלוקים חיים; נייערט וואָרנט איינער דעם אַנדערן יעדן יוֹם, כָּל-זמַן עס הייסט נאָך היינט , כּדי קיינער פון אייך זאָל נישט פאַרהאַרטעוועט ווערן דורך דער אָפּנאַרעריַי פון עבירה. מחמת מיר זענען געוואָרן טיַילנעמער פון רבי מֶלך המָשיחַ, אויב מיר האַלטן שטאַרק דעם אָנהייב פון אונדזער בּטָחון ביז דעם סוֹף. בּעת סע ווערט געזאָגט:

היינט , אויב איר וועט הערן זיין קוֹל, פאַרעַקשנט נישט אייערע

לְבָבוֹת, ווי אין מרִיבָּה. מחמת וועד זענען עס די, וואָס האָבן געהערט, אוּן האָבן געקריגט? צי האָבן נישט די אַלע, וואָס זענען אַרויסגעגאַנגען פוּן מִצרַיִם דוּרך מֹשה
[רבינו]? אוּן קעגן וועמען האָט ער געצערנט פערציק יאָר? איז עס נישט געווען מיט די, וואָס האָבן געזינדיקט, וועמעס לייַבער זענען געפאַלן אין דער מִדבָּר? אוּן צוּ וועמען האָט ער געשוואוירן, אַז זיי זאָלן נישט אַריַינקומען אין זיין מנוּחה, אויב נישט צוּ די, וואָס זענען געווען ווידערשפּעניק? אוּן מיר זעען, אַז זיי זענען נישט געווען בִּיכוֹלת אַריַינצוּקומען, ווארים זיי האָבן נישט געגלויבט.

ד דעריבּער, כָּל-זמַן סע בּלייבט די הַבטָחה אַריַינצוּקומען אין זיין מנוּחה, לאַמיר מוֹרא האָבן, טאָמער וועט עמיצער פוּן אייך זיך פאַרזאַמען. מחמת די בּשׂוֹרת הגאוּלָה איז אויך אוּנדז אַנגעזאָגט געוואָרן, פוּנקט ווי צוּ זיי; אָבער דאָס וואָרט פוּן דער הערונג האָט זיי נישט געניצט, ווארים עס איז נישט געווען באַהעפט דוּרך אֱמוּנה מיט די, וואָס האָבן געהערט. מחמת מיר, די מאמינים, קוּמען אַריין אין דער מנוּחה, אַזוֹיווי ער האָט געזאָגט: ווי איך האַב געשוואוירן אין מיין צאָרן:
זיי וועלן נישט אָריַינקוּמען אין מיין מנוּחה, הַגַם די מעשים זענען געווען פאַרענדיקט פונם אָנהויבּ פוּן דער וועלט,
ששת-ימי-בּראשית. מחמת ער האָט געזאָגט ערגעץ וווּ פוּנוועגן דעם זיבּעטן יוֹם אויף אַזאַ אוֹפן: אוּן ה' האָט גערוּט אין דעם זיבּעטן יוֹם פוּן אַלע זיינע ווירק; אוּן אָט דאָ זאָגט ער ווידער :
זיי וועלן נישט אַריַינקוּמען אין מיין מנוּחה.
בּכֵן, אַזוי ווי סע בּלייבט פאַר עטלעכע אַריַינצוּקוּמען, אוּן די, וואָס האָבן פריער אָנגענוּמען די בּשׂוֹרת הגאוּלָה, האָבן פאַרפעלט אַריַינצוּקוּמען, ווארים ווידערשפּעניקייט, טוּט ער ווידער אַמאָל באַשטימען אַ געוויסן יוֹם, אַ היינט , ווי ער זאָגט

דורך דָוִדן, נאָך אַ לאנגער צייט, לויט ווי עס איז פריער געזאָגט געווארן : היינט , אויב איר וועט הערן זיין קוֹל, פאַרעַקשנט נישט אייערע לְבָבוֹת. מחמת אויב יהושע/ישוע [בֶּן נוּן, נחמיה ח, יז] וואָלט זיי געגעבן מנוּחה, וואָלט ער שפּעטער נישט געווען גערעדט פון אַן אַנדערן יוֹם. עס פאַרבלייבט דעריבער אַ מנוּחַת-שַׁבּת פאַר ה'ס עם; מחמת דער, וואָס איז אַריינגעקומען אין זיין מנוּחה, האָט אַליין אויך גערוט פון זיינע ווערק, ווי ה' האָט געטאָן פון זיינע. לאָמיר זיך דעריבער מיִען אַריינצוקומען אין יענער מנוּחה, כּדי קיינער זאָל נאָך דעם זעלבן בּיישפּיל נישט פאַלן פונוועגן
ווידערשפּעניקייט. מחמת דאָט דָּבָר ה' איז לעבּעדיק, אוּן ווירקעוודיק, אוּן איז שאַרפער אייִדער יעדע צוויי-שאַרפיקע חֶרֶב, אוּן דורכשטעכט אַפילו ביז דער אָפּשיידונג פון נֶפֶשׁ אוּן רוּחַ, סיי פון קנעכלעך אוּן מאַרך, אוּן איז פלינק צו דערזען די מַחשָׁבות אוּן דֵעות פון דעם לֵב. אוּן עס איז נישטאָ קיין בּאַשעפּעניש, וואָס ווערט נישט אַנטפּלעקט פאַר אים; נייערט אַלע זאַכן זענען נאַקעט אוּן ליגן אָפן פאַר די אויגן פון אים, מיט וועמען מיר האָבּן צו טאָן. בּכֵן, ווייל מיר האָבּן אַ דערהויבּענעם כֹּהן-גָּדול, וואָס איז דורכגעגאַנגען דורך די הימלען, יהושע/ישוע, דעם זון פון דער אויבּערשטער, לאָמיר דעריבּער האַלטן פעסט אוּנדזער אֱמוּנה. מחמת מיר האָבּן נישט קיין כֹּהן-גָּדול, וואָס קאָן נישט מיטפילן מיט אוּנדזערע שוואַכקייטן, נייערט איינעם, וואָס איז אין אַלצדינג געפּרוּאווט געווארן גלייך ווי מיר זענען, דאָך אָן עבירה. לאָמיר זשע גענעענען מיט בּטָחון צו דעם כִּסֵּא-הַחֶסֶד, כּדי מיר זאָלן מקַבּל זיין רַחמָנוּת, אוּן זאָלן געפינען חֶסֶד צו העלפן אוּנדז אין אַן עֵת-צָרה.

ה מחמת יעדער כֹּהן-גָּדול, וואָס ווערט גענומען פון צווישן בני

אדם, ווערט באַשטימט פאַר בני אדם אין זאַכן, וואָס זענען שַייך ה', כּדי ער זאָל קענען מַקריב זיין מִנחות אוּן זבָחים פאַר זינד. אוּן דער כֹּהן-גָדול קאָן מיטפילן מיט די אומוויסנדיקע אוּן פאַרפירטע, וואַרים דעם, וואָס ער אַליין איז אויך אַרומגערינגלט מיט שלאַפקייט, אוּן צוליב דער דאָזיקער סִיבּה איז ער מחויב, סיי פאַר דעם עם, אַזוי אויך פאַר זיך אַליין, מַקריב צו זיין פאַר זינד. אוּן קיינער נעמט זיך נישט דעם כָּבוד אַליין, נייערט ווען ער ווערט באַרופן פוּן ה', אַזוֹיווי אַהרֹן איז געווען. אַזוי האָט זיך אויך רבי מֶלך המָשיחַ אַליין נישט פאַרהערלעכט, כּדי צו ווערן אַ כֹּהן-גָדול, נייערט דער, וואָס האָט צו אים געזאָגט : דוּ ביסט מיין זוּן [דער זוּן פוּן דער אויבערשטער], היינט האָבּ איך דיך געבוירן [תהלים ב,ז]; ווי ער זאָגט אויך אויף אַן אַנדערן פּלאַץ : דוּ ביסט אַ כֹּהן לְעוֹלָם לויט דעם סֵדר פוּן מַלכּי-צֶדֶק [תהלים קי,ד], וואָס אין די טעג פוּן זיין פלייש, האָט ער געטאָן תּפִילות אוּן תַּחנוּנים מיט גָּדוֹל געשריי אוּן טרערן צו דעם, וואָס איז געווען בִּיכוֹלת אים מַציל צו זיין פוּן מָוֶת, אוּן ער איז דערהערט געוואָרן פאַר זיין חֲסִידוּת. אוּן הַגַם ער איז געווען אַ זוּן, דאָך האָט ער געלערנט מִשְמַעַת דוּרך די זאַכן, וואָס ער האָט געליטן; אוּן אַזוי ווי ער איז געוואָרן שלֵימוּתדיק, איז ער געוואָרן די סִיבּה פוּן אַן אייביקער ישוּעה פאַר אַלע, וואָס געהאָרכן אים, אוּן איז באַרופן געוואָרן פוּן ה' פאַר אַ כֹּהן-גָדול, לויט דעם סֵדר פוּן מַלכּי-צֶדֶק. פוּנוועגן דעם האָבּן מיר אַ סַך צו רעדן, אוּן עס איז שווער צו דערקלערן, ווייל איך זע, איר זענט געוואָרן טעמפּ צו הערן. מחמת אין מֶשֶך פוּן דער צייט וואָלט איר באַדאַרפט זיין לערער, נייטיקט איר אייך ווידער אַמאָל, אַז עמיצער זאָל אייך לערנען די יסוֹדות פוּן די ערשטע עִיקָרים פוּן די נבוּאות פוּן ה', אוּן זענט געוואָרן

אַזעלכע, וואָס נייטיקן זיך אין מילך, אוּן נישט אין פעסטער אֹכֶל. מחמת יעדער איינער, וואָס נעמט מילך, האָט נישט קיין מבינות אין דעם דָּבָר פוּן צֶדֶק, מחמת ער איז אַן עוֹפעלע. פעסטע אֹכֶל אָבּער איז פאַר דערוואַקסענע, פאַר יענע, וואָס צוּליבּ דעם שטענדיקן געבּריך, האָבּן צוּגעוואוינט זייערע חושים צוּ אוּנטערשיידן צווישן גוּטס אוּן רַע.

ו בּכֵן, לאָמיר איבּערלאָזן די לערנונג פוּן די ערשטע עִיקָּרים פוּנוועגן רבי מֶלך המָּשיחַ, אוּן גיין וויטער צוּ דער שלֵימוּת; לאָמיר נישט לייגן נאָכאַמאָל אַ יסוֹד פוּנוועגן תּשוּבה פוּן טויטע מַעשׂים [מְתַרגֵם: דאָס מיינט שֶׁהָאָדָם מֵצְדִּיק עַל-יְדֵי אֱמוּנָה לִחיי עוֹלם לְלֹא תִּלוּת בּמעשי התּוֹרָה], אוּן פוּנוועגן אֱמוּנה צוּ ה', פוּנוועגן דער לערנונג פוּן מקוה טבִּילות, אוּן פוּנוועגן סמיכת-ידים אוּן פוּנוועגן תּחַיַת-המֵתים, אוּן פוּנוועגן מִשפּט עוֹלם. אוּן דאָס דאָזיקע וועלן מיר טאָן, אִם-יִרצֶה-ה'. מחמת בּנוֹגֵע יענע, וואָס זענען איינמאָל אויפגעקלערט געוואָרן אוּן האָבּן טוֹעם געווען פוּן דער הימלישער מַתָּנה, אוּן זענען געוואָרן טיילנעמער פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אוּן האָבּן טוֹעם געווען די גוּטסקייט פוּן דעם דָּבָר ה', אוּן די כּוֹחות פוּן עוֹלם-הַבּא, אוּן זענען אָפּגעפאַלן, אַזעלכע איז אוּממעגלעך ווידער מחַדש צוּ זיין צוּ תּשוּבה, בּעת מיר זענען, זיי אויפהענגע על-דער בּוֹים פאַר זיך דעם זוּן פוּן דער אויבּערשטער איבּעראַנייס, אוּן שטעלן אים אָפּן אַרויס צוּ בּזָיון. מחמת די ערד, וואָס טרינקט דעם גֶּשֶׁם וואָס קוּמט אָפּט דערויף, אוּן ברענגט אַרוֹיס קרייַטעכצער, וואָס טויגן פאַר די, פאַר וועמעס-וועגן זי איז אויך באַאַקערט געוואָרן, באַקוּמט אַ בּרָכה פוּן ה'. נאָר אויבּ זי טראָגט דערנער אוּן שטעכערס, וועלכע זי פאַרוואָרפן אוּן איז נאָענט צוּ אַ קלָלה; אוּן איר סוֹף איז פאַרברענט צוּ וועלכן. מיר אָבּער, באַליבּטע, זענען פאַרזיכערט אויף בּעסערע זאַכן פוּנוועגן אייך, אוּן זאַכן

וואָס בּאַגלייטן אַ ישׂועה, הַגַם מיר רעדן אַזוי. מחמת ה' איז נישט אוּמגערעכט, צוּ פאַרגעסן אייערע מַעשׂים אוּן די אַהֲבָה, וואָס איר האָט אַרויסגעוויזן צוּ זיין נאָמען, מיט דעם, וואָס איר האָט געדינט די קדוֹשִׁים, אוּן דינט זיי נאָך אַלץ. אוּן מיר בּאַגערן, אַז יעדער איינער פוּן אייך זאָל אַרויסווייַזן די זעלבּע פליַסיקייט צוּ דער פוּלקייט פוּן בּטָחון ביז צוּ דעם סוֹף, כּדי איר זאָלט נישט זיין פויל, נייערט נאָכטוּערס פוּן די, וואָס דוּרך אֱמוּנה אוּן סבלנות יַרשענען זיי די הַבטָחות. מחמת בּעת ה' האָט אַבְרָהם געגעבּן די הַבטָחה, האָט ער, וואַרים ער האָט נישט געקאָנט שוועָרן בּיי קיין גרעסערן, געשוואוירן בּיי זיך אַליין, אַזוי צוּ זאָגן: בּענטשן וועל איך דיך בּענטשן, אוּן מערן וועל איך דיך מערן [בראשית כב, טז-יז]. אוּן אַזוי, ווייל ער האָט געדוּלדיק דערטראָגן, האָט ער געיַרשענט די הַבטָחה. מחמת מענטשן שוועָרן בּיי דעם גרעסערן, אוּן אין יעדן סִיכסוּך זייערן איז די שבוּעה דער סוֹף פוּן אַ בּאַשטעטיקוּנג. צוּליבּ דעם האָט ה', בּעת ער האָט בּדֵעה געהאַט צוּ ווייַזן די יוֹרשים פוּן דער הַבטָחה נאָך אַ סַך מערער די אוּמפאַרענדערלעכקייט פוּן זיין עֵצה, האָט ער זיך גאַראַנטירט מיט אַ שבוּעה, כּדי דוּרך צוויי אוּמפאַרענדערלעכע זאכן, אין וועלכע עס איז אוּממעגלעך פאַר ה' צוּ זאָגן ליגן, זאָלן מיר, וואָס זענען אַנטרוּנען פאַר רעטוּנג, האָבּן אַ שטאַרקערע דערמוּטיקוּנג אָנצוּהאַלטן זיך אין דער תִּקְוָה, וואָס איז אָנגעבּרייט געוואָרן פאַר אוּנדז. אוּן דאָס האָבּן מיר ווי אַן אַנקער פאַר דער נשָׁמה, אַ תִּקְוָה, וואָס איז זיכער אוּן שטאַנדהאַפטיק, אוּן וואָס גייט אַריין אין דעם, וואָס איז דרינען אין דעם פָּרוֹכֶת, וואוהין יהושע/ישוע איז אַריַינגעגאַנגען ווי אַ פֹּאָרויסגייער פוּן אוּנדזערטוועגן, אוּן איז געוואָרן אַ כֹּהן-גָּדול לעוֹלם לויט דעם סֵדר פוּן מַלכּי-צֶדֶק.

ז מחמת דער דאָיקער מַלכּי-צֶדֶק, מֶלך פוּן שָׁלֵם, אַ כֹּהן פוּן

דעם אֵ-ל-עֶליון, וואָס איז מקַבל-פָּנים געווען אַבְרָהם, בּעת ער האָט זיך אומגעקערט פון שלאָגן די מלָכים, און האָט אים געבענטשט, וועמען אויך אַבְרָהם האָט אָפּגעשיידט פון אַלץ מַעשֹׂר, ווייל ער איז קוֹדם-כָּל, דורך אַ דערקלערונג, מֶלך פון צֶדֶק, און דערנאָך אויך מֶלך פון שָׁלֵם, וואָס מיינט, מֶלך פון פרידן, אָן אָב, אָן אֵם, אָן יִחוס, וואָס האָט אויך נישט קיין אָנהייב פון טעג, אויך נישט קיין סוֹף פון חַיים, נייערט איז געמאַכט געוואָרן ענלעך צו דעם זון פון דער אויבערשטער; ער פאַרבלַיבט אַ כֹּהן לעוֹלם. היינט בּאַטראַכט ווי גָּדוֹל דער דאָיקער מענטש איז געווען, וואָס אים האָט אַבְרָהם-אָבינו געגעבן מַעשֹׂר פון דעם מִלחָמָה-געווינסט. און די, פאַרוואָר, פון די בּנֵי-לֵוִי, וואָס אַרבּן די כּהונה, האָבן אַ חוֹק לויט דער תּוֹרה צו נעמען מַעשֹׂר פון דעם עם, דאָס מיינט, פון זייערע אַחִים, הַגַם זיי זענען אַרויסגעקומען פון די לענדען פון
אַבְרָהם. דער אָבּער, וואָס זיין יִחוס ווערט נישט גערעכנט פון זיי, האָט גענומען מַעשֹׂר פון אַבְרָהם, און האָט געבענטשט דעם, וואָס האָט געהאַט די הבטָחות. אָבּער אָן חִילוּקי-דֵעות, דער מינדערער ווערט געבענטשט פון דעם גרעסערן. און דאָ מענטשן, וואָס שטאַרבּן, זענען מקַבּל מַעשֹׂר, דאָרטן אָבּער איינער, אויף וועמען סע ווערט עֵדות געזאָגט, אַז ער לעבּט. און, אַזוי צו זאָגן, דורך אַבְרָהם האָט אַפילו לֵוִי, וואָס איז מקַבּל מַעשֹׂר, געגעבּן מַעשֹׂר, מחמת ער איז נאָך געווען אין די לענדן פון זיין אָב, בּעת מַלכּי-צֶדֶק איז אים מקַבּל-פָּנים געווען [בראשית יד, יז-כ]. היינט , אויב סע וואָלט געווען שלֵימות דורך דער כּהונה פון די בּנֵי-לֵוִי -- מחמת אונטער איר האָט דאָס עם מקַבּל געווען די תּוֹרה -- צוליב וואָס איז נאָך נייטיק געווען, אַז ס'זאָל אויפשטיין אַן אַנדערער כֹּהן לויט דעם סֵדר פון מַלכּי-צֶדֶק, און נישט געריכנט צו ווערן לויט דעם סֵדר

פּון אַהֲרֹן? מחמת אויב די כּהונה ווערט פאַרענדערט, דעמאָלט איז אויך נייטיק, אַז אַן ענדערונג זאָל געמאַכט ווערן אין דער תּוֹרה. מחמת דער, אויף וועמען די דאָזיקע זאַכן ווערן געזאָגט, געהערט צו אַן אַנדערן שֵׁבֶט, פּון וועלכן קיינער האָט נישט געטאָן קיין אַבוֹדה בּיים מִזבּחַ. מחמת עס איז קלאָר, אַז אֲדֹנֵינוּ האָט אַרויסגעשפּראָצט פּון יהוּדה, וואָס צו דעם שֵׁבֶט האָט מֹשה [רבינו] גאָרנישט גערעדט בּנוֹגֵע כֹּהֲנים.

אוּן דאָס ווערט נאָך קלאָרער, אויב סע שטייט אויף אַן אַנדערער כֹּהן, ענלעך צו מַלכּי-צֶדֶק, וואָס איז גמאַכט געוואָרן, נישט נאָך דעם חוֹק פּון אַ בָּשָׂר-וָדָם, נייערט נאָך דער גבוּרה לְחַיֵּי אֵין סוֹף; מחמת סע ווערט עֵדות געזאָגט פּונוועגן אים: דוּ בּיסט אַ כֹּהן לעוֹלם לויט דעם סֵדר פּון מַלכּי-צֶדֶק. צוליב דעם, וואָס אַ פריערדיק מצוה ווערט אָפּגעטאָן, וואַרים פּונוועגן זיין שלאַפקייט אוּן אומנוצלעכקייט -- מחמת די תּוֹרה האָט גאָרנישט שלמוּתדיק געמאַכט -- אוּן דעריבּער ווערט אַריינגעבראַכט אַ בעסערע תִּקְוָה, וואָס דורך איר גענעענען מיר צו ה'. אוּן הֱיוֹת ער איז עס נישט געוואָרן אָן אַ שבוּעה- מחמת זיי זענען געמאַכט געוואָרן כֹּהֲנים אָן אַ שבוּעה, ער אָבּער מיט אַ שבוּעה דורך דעם, וואָס זאָגט פּונוועגן אים: ה' האָט געשוואוירן, אוּן ער וועט נישט חָרָטה האָבּן, דוּ בּיסט אַ כֹּהן לעוֹלם. אַזוי איז אויך יהושע/ישוע געוואָרן די עָרבות פּון אַ בּעסערן בְּרִית. אוּן זיי זענען געמאַכט געוואָרן פאַר אַ סַך כֹּהֲנים, וואַרים וואָס דורך דעם מָוֶת זענען זיי געשטערט צו פאַרבּליבּן; ער אָבּער, וואַרים ער באַשטייט לעוֹלם, האָט זיין כּהונה אומפאַרענדערלעך. דעריבּער איז ער אויך אין אַלץ בְּיכוֹלת מַציל צו זיין די, וואָס גענעענען דורך אים צו ה', וואַרים ער לעבט לעוֹלם, כּדי זיך מִשתַּדל צו זיין פאַר זיי.

מחמת פאַר אונדז האָט זיך געפּאַסט אַזאַ כֹּהן-גָּדוֹל, וואָס איז

קֹדֶשׁ, אומשולדיק, תָּמים, אָפּגעשיידט פון חוטאים, און
דערהויבן איבער די הימלען; וואָס דאַרף נישט, ווי יענע
כֹּהֲנים-גדוֹלים, מַקריב זיין יעדן יוֹם קָרבָּנות, רֵאשִׁית
פאַר זיינע אייגענע זינד, און דערנאָך פאַר די זינד פון דעם עם;
מחמת דאָס האָט ער געטאָן איין מאָל פאַר אַלעמאָל, בּעת ער
האָט זיך אַליין מַקריב געווען. מחמת די תּוֹרה שטעלט אויף
מענטשן פאַר כֹּהֲנים-גדולים, וואָס האָבן שוואַכקייטן, אָבער
דאָס דָּבָר פון דער שבועה, וואָס איז געקומען נאָך דער תּוֹרה,
שטעלט אויף אַן זון, וואָס איז שלֵימותדיק לעולם.

ח און דער עִיקר פון דעם, וואָס מיר זאָגן, איז אָט-דאָס: מיר
האָבן אַזאַ כֹּהן-גָּדול, וואָס האָט זיך אַנידערגעזעצט בּיי דער
רעכטער זייט פון דעם כִּסֵּא-הַכָּבוד אין די הימלען, אַ רינער פון
דעם מִקדש, און פון דעם אֱמֶתן מִשכּן, וואָס דער שם-המפורש
האָט אויפגעשטעלט, און נישט קיין
מענטש. מחמת יעדער כֹּהן-גָּדול ווערט באַשטימט מַקריב צו
זיין מִנחות און זְבָחים; דעריבער איז סע נייטיק, אַז אויך דער
דאָזיקער כֹּהן-גָּדול זאָל האָבן עפּעס מַקריב צו זיין. דעריבער,
אויב ער וואָלט געווען אויף דער ערד, וואָלט ער בְּכלַל נישט
געווען קיין כֹּהן, וואַרים עס זענען פאַראַנען יענע, וואָס זענען
מַקריב קָרבָּנות אַל-פּי התּוֹרה. זיי דינען דאָס, וואָס איז אַן
אָפּבּילד און אַ שאָטן פון די הימלישע זאַכן, אַזוויוי מֹשה [רבינו]
איז באַפוילן געוואָרן פון ה', בּעת ער האָט געהאַלטן אין מאַכן
דאָס מִשכּן. מחמת זע, זאָגט ער, אַז דו זאָלסט אַלצדינג מאַכן
לויט דער געשטאַלט, וואָס איז דיר געוויזן געוואָרן אויף דעם הָר
[שמות כה, מ]. איצט אָבער האָט ער דערגרייכט אַ מער
דערהויבענערע עבוֹדה מיט דעם, וואָס ער איז אויך דער מֵליץ
פון אַ בּעסערן בְּרִית, וואָס איז אויפגעשטעלט געוואָרן אויף
בּעסערע הַבטָחות. מחמת אויב יענער ערשטער בְּרִית וואָלט

געווען אָן אַ חֲסָרון, דעמאָלט וואָלט מען נישט געזוכט קיין סִיבּה פאַר אַ צווייטן. מחמת בּעת ער מוסרט זיי, זאָגט ער ׃ זע, די טעג קומען, זאָגט ה', אוּן איך וועל שליסן אַ בְּרִית חֲדָשָׁה מיט דעם בֵּית-יִשְׂרָאל אוּן מיט דעם בֵּית-יהוּדה,
נישט לויט דעם בְּרִית, וואָס איך האָבּ געמאַכט מיט זייערע אָבות אין דעם יוֹם, וועז איך האבּ זיי אָנגענומען בּיי דער האַנט, זיי אַרויסצופירן פוּן דעם אֶרֶץ מִצרַיִם; מחמת זיי זענען נישט געבליבּן אין מיין בְּרִית, אוּן איך האָבּ זיי נישט געאַכטעט, זאָגט ה'. מחמת דאָס איז דער בְּרִית, וואָס איך וועל מאַכן מיט דעם בֵּית-יִשְׂרָאל נאָך יענע טעג, זאָגט ה' ׃ איך וועל אַריינגעבּן מיין תּוֹרה אין זייער פאַרשטאַנד, אוּן אויף זייער לֵב וועל איך זי אויפשרייבּן; אוּן איך וועל זיין זייער אלוקים, אוּן זיי וועלן זיין מיין עם. אוּן זיי וועלן נישט לערנען איטלעכער זיין חבר, אוּן איטלעכער זיין אָח, אַזוי צו זאָגן ׃ קענט ה'! מחמת אַלע וועלן מיך קענען, פוּן דעם קלענסטן ביז דעם גרעסטן פוּן זיי. מחמת איך וועל מוֹחל זיין זייער זינד. אוּן זייער חֵטא וועל איך מער נישט געדענקען [ירמיה לא, ל-לג]. מיט דעם, וואָס ער זאָגט׃ אַ בְּרִית חֲדָשָׁה, האָט ער דעם ערשטן אַלט געמאַכט; אוּן דאָס, וואָס ווערט אַלט אוּן בּאַיאָרנט, איז נאָענט צוּם פאַרשווינדן.

ט אוּן אַפילו דער ערשטער בְּרִית האָט אויך געהאַט דִינים פוּן עֲבוֹדה, אוּן זיין מִקדש איז געווען פוּן דער עוֹלם הַזֶּה. מחמת עס איז געווען אָנגעבּרייט אַ מִשכּן, דאָס ערשטע, וואָס אין אים איז געווען די מנוֹרה, אוּן דער שולחן, אוּן דאָס לֶחֶם-הַפָּנים; אוּן גערופן האָט מען עס מָקום-קָדוש. אוּן הינטער דעם צווייטן פָּרוֹכֶת דאָס מִשכּן, וואָס ווערט אָנגערופן קָדשי-קָדשים; וואָס האָט געהאַט אַ גאָלדענעם מִזבּחַ פוּן קטוֹרֶת אוּן דעם אֲרוֹן-הַבּרית, וואָס איז אינגאנצן געווען באַדעקט מיט זָהָב, אין

וועלכן [עס איז געווען] אַ גאָלדענער קרוג מיט דעם מָן דערינען, אוּן אַהרֹנס שטעקן, וואָס האָט געבליט, אוּן די לוּחות-הַבּרית; אוּן איבער אים די כּרוּבֵי-הַכָּבוֹד, וואָס האָבּן באַשאָטנט דאָס כַּפּוֹרֶת; פּוּן די דאָזיקע זאַכן קענען מיר איצט נישט רעדן באַזוּנדער.

אוּן אַזוי, ווי די דאָזיקע זאַכן זענען געווען אַזוי אָנגעבּרייט, גייען די כֹּהַנים כּסֵדר אַריין אין דעם ערשטן מִשכּן צוּ טאָן די אַבוֹדות; אין דעם צווייטן אָבּער, דער כֹּהן-גָּדול אַליין, איינמאָל אין דעם יאָר, נישט אָן דָּם, וואָס ער איז מַקריב פאַר זיך, אוּן פאַר די שגָגות פּוּן דעם עם. מיט דעם צייכענט דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אָן, אַז דער דֶּרֶךְ צוּם קָדשי-קָדשים איז נאָך נישט געוואָרן אַנטפּלעקט, כָּל-זמַן דער ערשטער מִשכּן איז נאָך געשטאַנען. דאָס איז אַ מָשל פאַר דער היַינטיקער צייט; לויט אים איז מען מַקריב מִנחוֹת אוּן זבָחים, וואָס קענען נישט מַשלים זיין, וואָס איז שַייך דאָס געוויסן פּוּן דעם, וואָס טוּט די עַבוֹדה, ווייל זיי זענען בּלויז חוּקים פּוּנוועגן שפּייזן אוּן געטראַנקען אוּן פאַרשידענע מקוה טבִילות פּוּן דעם פלייש, אַרויפגעלייגט ביז צוּ אַ צייט פּוּן תִּקוּן העוֹלם. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ, אַזוי ווי ער האָט זיך באַוויזן אַ כֹּהן-גָּדול פּוּן די גוּטע קוּמענדיקע זאַכן, איז דוּרך דעם גרעסערן אוּן מער שלֵימוּתדיקן מִשכּן, וואָס איז נישט געמאַכט געוואָרן מיט קיין הענט, דאָס הייסט, נישט פּוּן דעם דאָזיקן באַשאַף, אויך נישט אַפילו דוּרך דעם דָּם פּוּן בּעק אוּן קעלבּער, נייערט דוּרך זיין אייגענעם דָּם, איז אַרײַנגעגאַנגען איין מאָל פאַר אַלעמאָל אין דעם מָקום-קָדוש אַריין, אוּן האָט דערגרייכט אייבּיקע גאוּלה.

מחמת אויב דאָס דָּם פּוּן בּעק אוּן אָקסן, אוּן דאָס אַש פּוּן אַ קאַלב, וואָס איז געשפּרענגט געוואָרן אויף די, וואָס זענען געוּוען טָמא, האָט געהיליקט צוּ דער רייניקייט פּוּן דעם פלייש, אויף

וויפל מער וועט דאָס דָם פון מָשיחַ, וואָס האָט דורך דעם אייבּיקן רוּחַ זיך מַקריב געווען אָן אַ מום צו ה', רייניקן אייער געוויסן פון טויטע מעשׂים, צו רינען אלוקים חיים?

צוליב דער דאָזיקער סִיבּה איז ער דער מֵליץ מְתַוֵּךְ פון אַ בְּרִית חֲדָשָׁה, כּדי אַ מָוֶת, וואָס איז געשען פונוועגן דער גְאוּלָה פְּדוּת פון די עַבֵּירוֹת, וואָס זענען געווען אונטער דעם בְּרִית הָרִאשׁוֹנָה, זאָלן די, וואָס זענען באַרופן געוואָרן, מקבּל זיין די הַבטָחה פון דער נַחֲלַת עוֹלם. מחמת וואו עס איז פאַראַן אַ צַוָואה, דאָרט מוּז זיין נייטיק דער מָוֶת פון דעם, וואָס האָט זי געמאכט. מחמת אַ צוָואה איז אין קראַפט, וואו עס איז געווען אַ מָוֶת; מחמת זי האָט נישט קיין האַפט כָּל-זמַן דער, וואָס האָט זי געמאַכט, לעבּט. דעריבּער איז אויך דער בְּרִית הָרִאשׁוֹנָה נישט געהייליקט געוואָרן אָן דָּם. מחמת אַזוי ווי יעדע מִצוָה איז דורך מֹשה [רבינו] גערעדט געוואָרן עַל-פִּי התּוֹרה צום גאַנצן עם, האָט ער גענומען דאָס דָם פון קעלבּער אוּן בּעק, מיט וואַסער אוּן פוּרפוּרוואָל אוּן אֵזוֹב, אוּן האָט באַשפּרענגט סיי דאָס סֵפר אוּן סיי דאָס גאַנצע עם, אַזוי צו זאָגן ׃ דאָס איז דאָס דָּם פון דעם בְּרִית, וואָס ה' האָט אייך געבּאָטן [שמות כד, ח].

הוּצדעם האָט ער דאָס מִשכּן אוּן די אַלע כֵּלים פון דער אַבוֹדה געשפּרענגט מיט דעם בּליט אויף אַן ענלעכן אוֹפן. אוּן לויט דער תּוֹרה, ווערט כּמַעט אַלצדינג מְטוֹהָרים מיט דָּם, אוּן אָן פאַרגיסונג פון דָּם איז נישטאָ קיין מְחִילָה [ויקרא יז, יא]. עס איז דעריבּער נייטיק געווען, אַז די אָפּבּילדער פון די הימלישע זאַכן זאָלן אַזוי מְטוֹהָרים ווערן, אָבּער די הימלישע זאַכן גופּא מיט בּעסערע קָרבָּנות, אַיידער די דאָזיקע. מחמת רבי מֶלך המָשיחַ איז נישט אַריַינגעגאַנגען אין אַ מִקדש, וואָס איז געמאַכט געוואָרן מיט הענט, געגליכן אין געשטאַלט צו דעם אֲמָתן, נייערט אין שָׁמַיִם אַריין גופּא, צו ווייזן זיך איצט פון

אונדזערטוועגן פאַר ה׳; און דאָס נישט כדי ער זאָל זיך אַליין אָפּטאָ מַקריב זיין, ווי דער כֹּהן-גָּדול גייט אַרײַן פון יאָר צו יאָר אין דעם קָדשי-קָדשים מיט דָּם, נישט זיין אייגנס; אַניט וואָלט ער אָפּט געמוזט ליידן זינט ששת-ימי-בראשית, איצט אָבער איז ער אויפן סוֹף פון די צייטן איין מאָל אַנטפלעקט געוואָרן, צו בטל מאַכן די עבירה דורך דעם קָרבן פון זיך אַליין. און אַזוֹיווי עס איז באַשטימט פאַר די בני-אדם איין מאָל צו שטאַרבן, און אַזוי קומט מִשפּט, אַזוי וועט אויך רֵבי מלך המָשיחַ, אַזוי ווי ער איז איין מאָל מַקריב געוואָרן צו טראָגן די עבירות פון דעם רבִּים, באַווייזן זיך אַ צווייט מאָל אָן עבירה, פאַר דער ישועת אלוקינו פון די, וואָס וואַרטן אויף אים.

כ מחמת די תּוֹרה, וויל זי האָט נאָר אַ שאָטן פון די קומענדיקע גוטע זאַכן, און נישט דאָס אָפּבילד פון די זאַכן גופא, איז קיינמאָל נישט בִּיכוֹלת מיט די זעלבע קָרבָּנות, וואָס זיי זענען כּסֵדר מַקריב יאָר נאָך יאָר, שלֵמוּתדיק צו מאַכן די, וואָס געטאָן. אַניט, וואָלט מען דען זיי נישט אויפגעהערט מַקריב צו זיין? וואַרים די, וואָס דינען, אַזוי ווי זיי זענען איין מאָל מְטוֹהָרים געוואָרן, וואָלטן מער נישט געהאַט דאָס באַוואוּסטזיין פון עבירות. אין יענע קָרבָּנות אָבער איז אַלע יאָר פאַראַן אַ זֵכר פון עבירות. מחמת עס איז נישט מעגלעך, אַז דאָס דָּם פון אָקסן און בעק זאָל אַוועקנעמען עבירות. בכֵּן, בעת ער קומט אין דער עוֹלם הַזֶּה אַריין, זאָגט ער ׃ זֶבַח און מִנחָה האָסטוּ נישט באַגערט, נייערט אָ גוף האָסטוּ צוגעגרייט פאַר מיר. עוֹלָה און חַטָּאָט האָסטוּ נישט פאַרלאַנגט.

דעריבער האָב איך געזאָגט׃ זע, איך בין געקומען, אין דער מגִילה פון דעם סֵפר שטייט געשריבן וועגן מיר, צו טאָן דיין רָצון, מיַן אלוקים. בעת ער זאָגט אויבן ׃ זבח און מִנחָה, עוֹלָה און חַטָּאָה האסטוּ נישט געוואָלט, אויך האָסטוּ דערין

נישט געהאַט קיין וואוילגעפעלן, [וואָס מען איז זיי מַקריב עַל-פּי הַתּוֹרה], דעמאָלט האָט ער געזאָגט: זע, איך בּין געקומען, צו טאָן דיין רָצון. ער שאַפט אָפּ דאָס ערשטע, כּדי ער זאָל באַפעסטיקן דאָס צווייטע. דורך דעם דאָזיקן רָצון זענען מיר געהיליקט געוואָרן דורך דעם מַקריב זיין פון דעם גוף פון רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע איין מאָל פאַר אַלעמאָל.

און יעדער כֹּהן שטייט יום-טעגלעך צו טאָן די עבוֹדה און מַקריב צו זיין די זעלביקע קָרבָּנות, וואָס קאָנען קיינמאָל נישט אַוועקנעמען די עבירות; ער אָבער, אַזוי ווי ער האָט מַקריב געווען איין קָרבּן פאַר עבירות לעוֹלם, האָט זיך אַנידערגעזעצט בּיי דער רעכטער האַנט פון ה', און דִּבַּר פון דעמאָלט אַן, בּיז זיינע שׂונאים וועלן געמַכט ווערן דאָס פוּסבּענקל פון זיינע פיס. מחמת דורך איין קָרבּן האָט ער לעוֹלם שלֵמוּתדיק געמאַכט די, וואָס זענען געהיליקט געוואָרן. און דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ זאָגט אונדז אויך עֵדות; מחמת אַזוי ווי ער האָט געזאָגט: דאַס איז דער בְּרִית, וואָס איך וועל מאַכן מיט זיי נאָך יענע טעג, זאָגט ה' ; איך וועל אַריינגעבּן מיין תּוֹרה אין זייער פאַרשטאַנד, און אויף זייער לֵב וועל איך זי אויפשריַבּן. און זיירע עַוֹנוֹת און עבירות וועל איך מער נישט געדענקען [ירמיה לא, לב-לג] און וואו עס איז פאַראַן פאַרגעבּונג פון די דאַזיקע, דאָרט איז מער נישטאָ קיין קָרבּן פאַר עבירות. דעריבּער, אַחים במשיח, וייל מיר האָבּן בּטָחון אַריינצוקומען אין מָקום-קָדוש דורך דעם דָּם פון יהושע/ישוע, דורך דעם נייעם און לעבּעדיקן דֶּרֶךְ, וואָס ער האָט געהיליקט פאַר אונדז דורך דעם פָּרוֹכֶת, דאָס הייסט, דורך זיין בָּשָׂר; און וייל מיר האָבּן אַ כֹּהן-גָּדול איבּער דעם בֵּית ה', לאָמיר געניענען מיט אַן אויפריכטיק לֵב אין דער גאַנצקייט פון אֱמונה, כּדי אונדזערע לְבָבוֹת זאלן זיין באַשפּרענגט און פריי

פון אַ בייז געוויסן, און אונדזערע לייבער זאַלן געוואַשן ווערן מיט טָהוֹר וואַסער; לאָמיר זיך האַלטן פעסט אין דער אָפענער באַקענונג פון אונדזער תִּקְוָה, כּדי זי זאָל זיך נישט טרייסלען, מחמת געטריי איז דער, וואָס האָט מַבטיחַ געווען; און לאָמיר טראַכטן צו דערוועקן איינער דעם אַנדערן צו אַהֲבָה און מַעשִׂים-טוֹבים, און נישט פאַרלאָזן אונדזער אייגן משיחיסט מנין אײַנזאַמלען זיך אינאיינעם, ווי עס איז בייַ עטלעכע דער מִנהג, נייערט לאָמיר מַזהיר זיין איינער דעם אַנדערן, און אַ סַך מער צוליב דעם, ווייל איר זעט, אַז דער יוֹם זיך דערנענטערט. מחמת אויב מיר זינדיקן בּכַּוון, אַזוי ווי מיר האָבן מקַבל געווען דאָס וויסן פון דעם אֱמת, דעמאָלט פאַרבליַבט נישט מער קיין קָרבּן פאַר עבירות, נייערט אַ מוֹרָאדיק דערוואַרטן פון מִשפט, און אַ געפערלעך אֵש, וואָס וועט פאַרצערן די וויידערשפּעניקע. דער, וואָס איז עוֹבר תּוֹרַת-מֹשה [רבינו], ווערט אַן דערבּאַרעמונג געטייט אויף דעם דָּבָר פון צוויי אָדער דריי עֵדות; היינט , וואָסער האַרבּערע שטראָף, מיינט איר, איז ווערט דער, וואָס האָט געטרעטן מיט די פיס דעם זון פון דער אויבּערשטער, און האָט מחַלֵל געווען דאָס דָּם פון דעם בְּרִית, מיט וואָס ער איז געהייליקט געוואָרן, און געלעסטערט דעם גייסט פון חֶסֶד? מחמת מיר קענען אים, וואָס האָט געזאָגט: צו מיר געהערט די נקָמה, איך וועל פאַרגעלטן. און ווידער אַמאָל ׃ ה' וועט מִשפּטן זיין עם [דברים לב: לה-לו]. עס איז אַ מוֹרָאדיקע זאַך אַריינצופאַלן אין די הענט פון דעם אלוקים חיים. דערמאָנט אייך אָבּער די פריערדיקע טעג, אין וועלכע איר זענט באַלויכטן געוואָרן, און איר האָט דערטראָגן אַ שווערן מַאֲבָק פון עִנוּיִים, טיילווייַז, וויל איר זענט געוואָרן אַ שוישפּיל דורך חַרפות און צָרות, און טיילווייַז, וויל איר זענט געוואָרן טיילנעמער מיט די, וואָס

זענען אַזוי באַהאַנדלט געוואָרן. מחמת איר האָט געהאַט רַחמָנות אויף די, וואָס זענען געווען אין שָׁרְשָׁרוֹת, אוּן האָט אָנגענומען מיט שִׂמְחָה די בּאַרויבּונג פּוּן אייער האָבּ אוּן גוּטס, ווייל איר ווייסט, אַז איר האָט אַ גרעסער פאַרמעגן, אוּן אַ באַשטענדיקס. פאַרוואַרפט דעריבּער נישט אייער בּטָחון, וואָס האָט אַ גרויסע פאַרגעלטונג. מחמת איר נייטיקט זיך אין געדולד, כּדי אַזוי ווי איר ווּעט האָבּן געטאָן דעם רָצוֹן ה', זאָלט איר מקַבּל זיין די הַבטָחה. מחמת נאָך אַ גאַנץ קליינע רֶגע ווּעט קוּמען דער, וואָס קוּמט, אוּן ווּעט נישט פאַרזאַמען. אוּן מיין צַדיק ווּעט לעבּן דוּרך אֱמוּנה; אוּן אויבּ ער ציט זיך צוּריק, האָט מיין נשָׁמה נישט קיין וואוילגעפעלן אין אים [חבקוק ב, ג-ד]. מיר זענען אָבּער נישט פוּן די, וואָס ציען זיך צוּריק צוּ פאַרדאַרבּונג, נייערט פוּן די, וואָס האָבּן אֱמוּנה מַציל צוּ זיין זייער נשָׁמה.

יא אוּן אֱמוּנה איז אַ פאַרזיכערונג פוּן זאַכן, אויף וועלכע מע האָפּט, אַן אִיבּערצייגונג פוּן זאַכן, וואָס ווערן נישט געזען. מחמת דערין האָבּן די זקֵנים באַקומען אַן עֵדות, וואָס איז זיי געגעבּן געוואָרן. דוּרך אֱמוּנה פאַרשטייען מיר, אַז די וועלטן זענען באַשאַפן געוואָרן דוּרך דעם דָּבָר ה', אַזוי, אַז וואָס סע ווערט געזען, איז נישט געמאַכט געוואָרן פוּן זאַכן, וואָס שיינען צוּ זיין. דוּרך אֱמוּנה האָט הֶבֶל מַקריב געווען צוּ ה' אַ סַך אַ בּעסערן קָרבּן ווי קַיִן, דוּרך וועלכן ער האָט באַקומען אַן עֵדות, אַז ער איז אַ צַדיק, וואַרים ה' האָט עֵדות געזאָגט אין שייכות מיט זיינע מִנחוֹת; אוּן דוּרך אים, הַגַם ער איז מָוֶת, טוּט ער נאָך אַלץ רעדן. דוּרך אֱמוּנה איז חַנוֹך אַוועקגענומען געוואָרן, כּדי ער זאָל נישט זען דעם מָוֶת; אוּן ער איז נישט געפוּנען געוואָרן, וואַרים ה' האָט אים אַוועקגענומען מחמת אייִדער ער איז אַוועקגענומען געוואָרן, האָט ער באַקומען דאָס

עֵדות, אַז ער איז וואוילגעפעלן געוואָרן פאַר ה׳. אוּן אָן אֶמוּנה איז נישט מעגלעך וואוילגעפעלן צוּ ווערן פאַר אים; מחמת דער, וואָס געטענט פאַר ה׳, מוּז גלויבן, אַז ער עקסיסטירט, אוּן אַז ער איז אַ פאַרגעלטער פוּן די, וואָס זוכן אים. דורך אֶמוּנה האָט נֹחַ, אַזוי ווי ער איז געוואָרנט געוואָרן פוּן ה׳ בּנוֹגֵע זאַכן, וואָס מע האָט נאָך נישט געזען, מיט יִראַת-הכּבוד געבויט אַ תֵּבָה, מַציל צוּ זיין זיין בֵּית; דורך דעם האָט ער פאַרמִשפּט די עוֹלם הַזֶּה, אוּן איז געוואָרן אַ יוֹרֵשׁ פוּן דער צֶדֶק, וואָס איז פוּן אֶמוּנה. דורך אֶמוּנה האָט אַבְרָהם געפאָלגט, בּעת ער איז גערופן געוואָרן אַרויסצוגיין צוּ אַן אָרט, וואָס ער האָט באַדאַרפט באַקומען פאַר אַ ירושה; אוּן ער איז אַרויסגעגאַנגען, הַגַם ער האָט נישט געוואוּסט וואוּהין ער איז געגאַנגען. דורך אֶמוּנה איז ער געוואָרן אַ גֵּר אין דעם לאַנד פוּן דער הַבטָחה, ווי אין אַ לאַנד, וואָס איז נישט זיינס, אוּן האָט געוואוינט אין געצעלטן מיט יִצחָק אוּן יַעקֹב, די יוֹרשים מיט אים פוּן דער זעלבּער הַבטָחה; מחמת ער האָט געוואַרט אויף דער שטעטל, וואָס האָט יסוֹדות, וואָס איר ארכיטעקט אוּן בּוימײַנסטער איז ה׳. דורך אֶמוּנה האָט אַפילו שָׂרָה אַליין געקריגן כּוֹח טראָגעדיק צוּ ווערן, הַגַם זי איז שוֹין געווען אַריבּער דער צייט, ווייל זי האָט געהאַלטן פאַר געטריי דעם, וואָס האָט מַבטִיחַ געווען. דעריבּער איז אויך אַרויסגעקומען פוּן איינעם, אוּן דער, אַזוי טוֹב ווי נְפָטָר, אַזויפיל ווי די שטערן פוּן שָׁמַיִם, אוּן ווי דאָס זאַמד בּיים בּרעג יַם, נישט צום ציילן.

די אַלע זענען נְפָטָר אין אֶמוּנה, הַגַם זיי האָבּן נישט מקַבּל געווען די הַבטָחות, נאָר האָבּן זיי געזען אוּן זיי באַגריסט פוּן דערווייטנס, אוּן האָבּן מוֹדה געווען, אַז זיי זענען גֵּרים אוּן פאַרשיקטע אויף דער ערד. מחמת די, וואָס רעדן אויף אַזאַ אוֹפן, מאַכן קלאָר, אַז זיי זוכן אַן אייגן לאַנד. אוּן וואָלטן זיי

געווען געטראַכט פון יענעם לאַנד, פון וועלכן זיי זענען
אַרויסגעגאַנגען, וואָלטן זיי געהאַט אַ געלעגנהייט זיך
אומצוקערן. איצט אָבער באַגערן זיי אַ בעסער לאַנד, דאָס
הייסט, אַ הימליש. דעריבער שעמט זיך נישט ה' מיט זיי, גערופן
צו ווערן זייער ה'; מחמת ער האָט פאַר זיי אָנגעבריט אַן עִיר.
דורך אֱמונה האָט אַבְרָהם, בעת ער איז געפֿרואווט געוואָרן,
געבראכט יצחָקן צו דער עַקֵדָה; אוּן ער, וואָס האָט מקַבל געווען
די הַבטָחות, איז געווען גרייט מַקריב צו זיין זיין
בֶּן-יָחִיד; צו וועמען סע איז געזאָגט געוואָרן: אין יִצחָקן זאָל
דיין זֶרַע גערופן ווערן, ווייל ער האָט געקלערט, אַז ה' איז
בִּיכוֹלת אים אויפצוואוועקן אַפילו פון די טויטע, פונוואַנען ער
האָט אים אויך בְּדֶרֶך מָשל צוריק באַקומען. דורך אֱמונה האָט
יִצחָק געבענטשט יעקֹבן אוּן עֵשָׂון, אַפילו בנוֹגע זאַכן, וואָס
האַבן געדאַרפט געשען. דורך אֱמונה האָט יַעקֹב, בייַם
שטאַרבן געבענטשט יעדן פון בְּנֵי יוֹסף, אוּן האָט זיך געבוקט
אויף דעם קאָפּ פון זיין שטעקן. דורך אֱמונה האָט יוֹסף, בעת
זיין סוֹף איז געווען נאָענט, דערמאָנט פונוועגן דעם
יְצִיאַת-מִצרַיִם פון די בְּנֵי-יִשׂרָאל, אוּן האָט באַפוילן בנוֹגֵע זיינע
בייַנער. דורך אֱמונה איז מֹשה [רבינו], אַזוי ווי ער איז געבוירן
געוואָרן, געווען פאַרבאָרגן פון זיינע אבוֹת דריי חֳדָשים, מחמת
זיי האָבן געזען, אַז ער איז אַ שיין יֶלֶד; אוּן זיי האָבן נישט מוֹרא
געהאַט פאַר דעם מֶלֶכּס באַפעל. דורך אֱמונה האָט מֹשה
[רבינו], בעת ער איז אויסגעוואַקסן, זיך אָפּגעזאָגט גערופן צו
ווערן דער זון פון פַּרעֹה בַּת, אוּן האָט ליבער אויסדערווײלט
צו ליידן מיט דעם עם ה', איידער הַנָאה צו האַבן אויף אַ צייט
פון תַּענוּגים פון עבירות, וואַרים ער האָט פאַררעכנט די חֶרפּה
פון רבי מֶלך המָשיחַ פאַר אַ גרעסער עֹשֶר עשִירות איידער די אוֹצרות
פון אֶרֶץ מִצרַיִם; מחמת ער האָט פאַראויסגעזען דעם שׂכַר.

דורך אֱמונה האָט ער פאַרלאָזן אֶרֶץ מִצרַיִם, און נישט מורא געהאַט פאַר דעם זַעַם פון דעם מֶלך; מחמת ער האָט דערטראָגן, ווי ער וואַלט געזען אים, וועמעס פָּנים מע קען נישט זען. דורך אֱמונה האָט ער געהאַלטן פֶּסח, און דאָס שפּרענגען פון דעם דָּם, כּדי דער מַשחית פון די בכורים זאָל זיי נישט אָנרירן. דורך אֱמונה זענען זיי דורכגעגאַנגען דעם יַם-סוף ווי דורך יַבָּשה; וואָס די מִצרים, בעת זיי האַבן דאָס געפרואווט צו טאָן, זענען זיי דערטרונקען געוואָרן. דורך אֱמונה זענען די מויערן פון יְריחוֹ איינגעפאַלן, אַזוי ווי זיי זענען אַרומגערינגלט געוואָרן זיבן טעג. דורך אֱמונה איז רָחָב - הַזוֹנה נישט אומגעקומען מיט די, וואָס זענען געווען וויידערשפּעניק, ווייל זי האָט אויפגענומען די מְרַגלִים בשָׁלום. און וואָס נאָך זאָל איך זאָגן? מחמת סע וועט מיר אויספעלן צייט, אויב איך וועל דערציילן פון גִּדעוֹנען, בָּרָק, שִׁמשוֹנען, יִפתַּח, פון דָּוִדן און שמוּאֵלן און די נבִיאים - וואָס האַבן דורך אֱמונה אונטערטעניק געמאַכט מלוכות, האַבן געטאָן צֶדֶק, האָבן מקַבּל געווען הַבטָחות, האָבן פאַרשטאָפּט די מיילער פון אַרְיֵה, האָבן פאַרלאָשן די קראַפט פון אֵש, זענען אַנטרונען די שארף פון דער חֶרֶב, פון שוואכקייט זענען זיי געמאַכט געוואָרן שטאַרק, זענען געוואָרן גיבּורים אין מִלחָמה, האָבן פאַריאָגט פרעמדע כּחות. נָשים האַבן באַקומען זייערע טויטע דורך תְּחִית-הַמֵּתים; און אַנדערע זענען גענפֿיניקט געוואָרן, און האָבן נישט אָנגענומען זייער אויסלייזונג, כּדי זיי זאָלן זוכה זיין אַ בעסער תְּחִיַּת-מֵתים. אַנדערע האַבן איבערגעטראַגן שפּאָט און מַלקות, און אַפילו שָׁרשָׁרות און בֵּית הַסּוֹהַר. זיי זענען פאַרשטיינט געוואָרן, זיי האָבן אויסגעשטאַנען נִסיונות, זיי זענען פונאַנדער-געזעגט געוואָרן, זיי זענען געטייט געוואָרן מיט

דער חֶרֶב; זיי זענען ארומגעגאַנגען אין שאָפנפעלן אוּן ציגנפעלן, זיי זענען געווען פאַרלאָזן, געפֿינִיקט, שלעכט באַהאַנדלט - וואָס די עוֹלם הַזֶּה איז זיי נישט ווערט געווען - זיי האָבּן געוואָגלט אין מִדבָּריוֹת אוּן בּערג, אוּן אין היילן אוּן לעכער פוּן דער ערד. אוּן די אַלע, הַגַם זיי האָבּן געהאַט דאָס עֵדות, וואָס איז זיי געגעבּן געוואָרן דוּרך אֱמוּנה, האָבּן נישט מקַבּל געווען די הַבטָחה, ווייל ה' האָט אָנגעבּרייט עפּעס אַ בּעסערע זאָך פוּן אוּנדזערטוועגן, כּדי אָן אוּנדז זאָלן זיי נישט ווערן שלֵימוּתדיק.

יב דעריבּער, ווייל מיר זענען אַרומגערינגלט מיט אַזאַ גרויסן וואָלקן עֵדות, לאָמיר אַוועקלייגן יעדע מַשׂא, אוּן די עבירה, וואָס באַהעפט זיך צוּ אוּנדז, אוּן לאָמיר לויפן מיט סבלנות דעם וועטלויף, וואָס ליגט פאַר אוּנדז, אוּן קוּקן אויף יהושע/ישוע, דעם רֹאש אוּן מַשלים פוּן אוּנדזער אֱמוּנה, וואָס צוליבּ דער שִׂמְחָה, וואָס איז געווען אָנגעבּרייט פאַר אים, האָט ער דערטראָגן דעם בּוּים, האָט פאַראָפּשייט די חַרפּה, אוּן האָט זיך אַנידערגעזעצט בּיי דער רעכטער האַנט פוּן דעם כִּסֵּא-ה'.
מחמת באַטראַכט אים, וואָס האָט דערטראָגן אַזאַ סתּירה פוּן חוטאים קעגן זיך, כּדי איר זאָלט נישט ווערן מיד אוּן אָפּגעשוואַכט אין אייערע נשָׁמות. איר האָט זיך נאָך נישט אנטקייגנגעשטעלט ביז דָּם אין דעם מַאֲבָק קעגן עבירה, אוּן איר האָט פאַרגעסן די תוֹכַחה, וואָס טוט איינטַענהן מיט אייך ווי מיט יְלָדים: מיין זוּן, האַלט נישט גרינג דעם מוּסר פוּן ה', פאַל בּיי זיך נישט אַראָפּ, בּעת דוּ ווערסט פוּן אים געמוסרט; מחמת וועמען ה' האָט ליבּ, דעם מוסרט ער, אוּן שמייסט יעדן זוּן, וועמען ער איז מקַבּל [משלי ג: יא-יב].
עס איז צוליבּ דעם מוסר, וואָס איר דערטראָגט; ה' פריט זיך אויף מיט אייך ווי מיט בָּנִים; מחמת וואָסער זוּן איז עס, וועמען

זיין אָב טוּט נישט מוסרן? אויבּ אָבּער איר ווערט נישט
געמוסרט, וואָס אין דעם זענען אַלע טיילנעמער, דעמאָלט זענט
איר מַמזֵרים, אוּן נישט קיין בָּנִים. נאָך מער, מיר האָבּן געהאַט
לייבּלעכע אבות אוּנדז צוּ מוסרן, אוּן מיר האָבּן זיי אָפּגעגעבּן
כָּבוד; צי זאָלן מיר נישט אַ סַך ליבּער אוּנטערטעניק זיין צוּ דעם
אָב פוּן די גייַסטער, אוּן לעבּן? מחמת זיי האָבּן אוּנדז
געמוסרט אויף אַ קוּרצער צייט, לויט ווי זיי האָבּן עס געהאַלטן
פאַר נייטיק, ער אָבּער טוּט עס פאַר אוּנדזער נוּצן-וועגן, כּדי מיר
זאָלן זיין טיילנעמער פוּן זיין קדוּשה. יעדער מוסר זעט אויס,
בּעת ער קוּמט אויף אוּנדז, צוּ זיין נישט דערפרייענדיק, נייערט
טרויעריק; דאָך שפּעטער טראָגט זי פרידלעכע פֵּירות פוּן צֶדֶק
פאַר די, וואָס לערנען זיך עפּעס דערפוּן אָפּ. בּכֵן, הייבּט אויף די
הענט, די שלאַפּע, אוּן שטאַרקט די מידע
קני, אוּן מאַכט גלייכע שטעגן פאַר אייערע פיס, כּדי דער
לאָמער זאָל נישט אָפּקערן פוּן וועג, נייערט זאָל ליבּער געהיילט
ווערן. יאָגט זיך נאָך שָׁלום מיט אַלע מענטשן, אוּן דער קדוּשָׁה,
אָן וועלכער קיינער וועט נישט זען הָאָדוֹן. אוּן שִׂימוּ לב, אַז
קיינער זאָל נישט געמינערט ווערן אין דעם חֶסֶד ה', אוּן אַז סע
זאָל נישט אויפשפּראָצן אַ שֹׁרֶש פוּן ביטערקייט אוּן אייך
בּאַשווערן, אוּן דורכדעם מטַמא מאַכן דעם
רבּים; אַז קיינער זאָל נישט זיין קיין נוֹאף, אָדער אַן
אוּמווערדיקער מענטש ווי עֵשָׂו, וואָס האָט פאַר אַ געקעכץ
פאַרקויפט זיין בּכוֹרה. וועו ער האָט געוואלט ירשענען מחמת
איר ווייסט, אַז בּער ער האָט שפּעטער, די בְּרָכה, איז ער
פאַרוואָרפן געוואָרן; מחמת ער האָט שוֹין נישט געפוּנען קיין
תּשוּבה, הַגַם ער האָט זי געזוּכט מיט טרערן. מחמת איר זענט
נישט געקוּמען צוּ קיין הָר, וואָס מע קאָן אָנרירן, אוּן וואָס
בּרענט מיט אֵש, אוּן צוּ שוואַרצקייט, אוּן חַשכות אוּן

שטורעמווינט, אוּן דעם שאַלן פּוּן אַ שׂופֿר, אוּן דעם קוֹל פּוּן רייד, וואָס די, וואָס האָבּן געהערט, האָבּן געבּעטן, אַז מע זאָל צוּ זיי מער נישט רעדן. מחמת זיי האָבּן נישט געקאָנט דערטראָגן דאָס, וואָס איז געבּאָטן געוואָרן ׃ אויבּ אַפילוּ אַ בּהֵמה רירט אָן דעם הָר, זאָל מען זי פאַרשטיינען. אוּן די חָזוֹן איז געווען אַזוי מוֹרֶאדיק, אַז מֹשה [רבינו] האָט געזאָגט׃ איך האָבּ זייער מוֹרא אוּן ציטער. נאָר איר זענט געקוּמען צוּם הָר צִיוֹן, אוּן צוּ דער שטאָט פּוּן דעם אלוקים חיים, דעם ירוּשָׁלַיִם שֶׁבַּשָּׁמַיִם, אוּן צוּ אוּמציליקע מַלאָכים בּעצרת, צוּ דער כְּנֶסֶת-הַגדוֹלה אוּן הברית החדשה קהִילה פּוּן די בּכוֹרים, וואָס זענען פאַרשריבּן אין שָׁמַיִם, אוּן צוּ ה׳, דעם שוֹפט פּוּן אַלע, אוּן צוּ די גייַסטער פּוּן צַדיקים גמוּרים, אוּן צוּ יהושע/ישוע, דעם מֶליץ מְתַוֵּךְ פּוּן אַ בְּרִית חדשה, אוּן צוּ דעם דָּם פּוּן שפּרענגען, וואָס רעדט פּוּן עפּעס בּעסערס, ווי דאָס דָּם פּוּן הֶבלען. זעט, אַז איר זאָלט זיך נישט אָפּזאָגן פּוּן דעם, וואָס רעדט. מחמת אויבּ זיי זענען נישט אַנטרוּנען, בּעת זיי האָבּן זיך אָפּגעזאָגט פּוּן דעם, וואָס האָט זיי מַזהיר געווען אויף דער ערד, אַ סַך מער וועלן מיר נישט אַנטרוּנען, אויבּ מיר קערן אָפּ פּוּן דעם, וואָס טוּט מַזהיר זיין פּוּן שָׁמַיִם, וועמעס קוֹל האָט אַמאָל געמאַכט ציטערן די ערד. איצט אָבּער האָט ער מַבטִיחַ געווען, אַזוי צוּ זאָגן ׃ איך וועל נאָכאַמאָל מאַכן ציטערן נישט נאָר די ערד, נייערט אויך דעם שָׁמַיִם [חגי ב, ו]. אוּן דאָס דאָזיקע דָּבָר ׃ נאָכאַמאָל, בּאַצייכנט דאָס איבּערשטעלן
פּוּן יענע זאַכן, וואָס טרייסלען זיך, ווי זאַכן, וואָס זענען געמאַכט געוואָרן, כּדי דאָס, וואָס טרייסלט זיך נישט, זאָל פאַרבּלייבּן. בּכֵן, וויל מיר זענען מקַבּל אַ מַלכוּת, וואָס קאָן זיך נישט טרייסלען, לאָמיר זיין דאַנקבּאַר, אוּן דינען מיט וואוילגעפעלן פאַר ה׳, מיט פאָרכטיקייט אוּן פַּחד; מחמת

אלוקינו איז אן אֵש אֹכְלָה [פאַרצערנדיק פייער].

יג זאָל די בּרידערלעכע אַהֲבָה בּאַשטיין. פאַרגעסט נישט די
הַכנָסת-אוֹרחים; מחמת דורך דעם האָבּן עטלעכע, נישט
וויסנדיק, מַכניס-אוֹרַח געווען מַלאָכים. געדענקט די, וואָס
זענען אין שָׁרשָׁרוֹת, ווי געבּונדן מיט זיי; אוּן די, וואָס ווערן
שלעכט בּאַהאַנדלט, ווייל איר אַליין זענט אויך אין דעם
גוּף. זאָל דאָס חַתונה האָבּן געהאַלטן ווערן בּכָּבוד צווישן אַלע,
אוּן זאָל דאָס בּעט נישט מטַמא ווערן; מחמת די צעלאָזענע אוּן
נוֹאפים וועט ה' מִשפּטן. זייט פריי פוּן דער אַהֲבָה צוּ געלט, אוּן
זייט צופרידן מיט דעם, וואָס איר האָט; מחמת ער אַליין האָט
געזאָגט: איך וועל דיך בּאַיין-אוֹפן נישט פאַרוואַרפן, איך וועל
דיך אויך בּאַיין-אוֹפן נישט
פאַרלאָזן [דברים לא: ו, ח]. אַזוי, אַז מיט פריילעכן בּטָחוֹן
זאָגן מיר: ה' - יתברך איז מיין העלפער, איך וועל נישט מוֹרא
האָבּן; וואָס קאָן אַ מענטש מיר טאָן? געדענקט אייערע
מַנהִיגים, וואָס האָבּן צוּ אייך גערעדט דאָס דָּבָר ה';
בּאַטראַכט דעם תַּכלית פוּן זייער לעבּן, אוּן מאַכט נאָך זייער
אֱמוּנה. רֶבּי מלך המָשיחַ הושע/ישוע איז דער זעלבּער נעכטן,
אוּן היינט , וּלעולמי עולמים. לאָזט זיך נישט פאַרפירן דורך
פאַרשידענע אוּן פרעמדע לערנונגען; מחמת עס איז טוֹב, אַז
דאָס לֵב זאָל בּאַפעסטיקט ווערן דורך חֶסֶד, נישט דורך
מַאכָלים, פוּן וואָס די, וואָס האָבּן זיך פאַרנומען מיט דעם,
האָבּן נישט געהאַט קיין געווינס. מיר האָבּן אַ מִזבֵּחַ, פוּן וואָס
די, וואָס בּאַדינען דעם מִשכּן, האָבּן נישט קיין רעכט צוּ עסן.
מחמת די לייבּער פוּן יענע בּהֵמות, וועמעס דָּם סע ווערט
געבּראַכט אין מָקום-קָדוש אַריין דורך דעם כֹּהן-גָּדול ווי אַ
קָרבּן פאַר עבירה, ווערן פאַרבּרענט
מחוּץ-למַחנה. איבּערדעם האָט אויך יהושע/ישוע געליטן

אויסער דעם שַׁעַר, כּדי ער זאָל הייליקן דאָס עם דורך זיין אייגן
דָּם. לאָמיר דעריבּער אַרויסגיין צו אים מחוּץ-למַחנה צו טראָגן
זיין חַרפּה. מחמת דאָ האָבּן מיר נישט קיין פאַרבּליַבּנדיקע
שטעטל, נייערט מיר זוכן די שטעטל, וואָס דאַרף ערשט קומען.
בּכֵן, לאָמיר דורך אים תָּמיד מַקריב זיין אַ קָרבּן פון לויב צו ה',
דאָס הייסט, די פֿרוכט פון לעפּצן, וואָס זענען מוֹדה צו זיין
נאָמען [ויקרא ז, יב; ישעיה נז, יט; הושע יד
,ב]. פאַרגעסט אָבּער נישט צו טאָן גוטס, און זיך צו טיילן
מיט אַנדערע, מחמת אַזעלכע קָרבָּנות ווערן וואויל‌געפעלן פאַר
ה'. געהאָרכט אייערע מַנהיגים, און זייט זיי אונטערטעניק,
מחמת זיי וואַכן איבּער אייערע נשָׁמות, ווי די, וואָס וועלן דאַרפן
אָפּגעבּן חֶשבּון, כּדי זיי זאָלן דאָס טאָן מיט שִׂמְחָה, און נישט
מיט צַער; מחמת דאָס וואָלט געווען פאַר אייך אָן נוּצן.
זייט מִתפַּלֵל פאַר אונדז; מחמת מיר זענען איבּערצייגט, אַז מיר
האָבּן אַ גוט געוויסן, ווייל מיר באַגערן צו לעבּן ערלעך אין
אַלצדינג. און איך בּעט אייך נאָך אַ סַך מערער דאָס צו טאָן,
כּדי איך זאָל צו אייך וואָס גיכער צוריקגעגעבּן ווערן.
און דער אלוקים פון שָׁלום, וואָס האָט צוריקגעבּראַכט פון די
טויטע אֲדֹנֵינוּ יהושע/ישוע, דעם גרויסן רוֹעֶה פון די שאָף, דורך
דעם דָּם פון דעם בְּרִית עלום [יחזקאל טז, ס], זאָל אייך מאַכן
תָּמים אין יעדער גוטער זאָך צו טאָן זיין רָצון, בּעת ער ווירקט
אין אייך דאָס, וואָס איז וואויל‌געפעליק פאַר אים דורך ֶרבּי מלך
המָשיחַ יהושע/ישוע, צו וועמען סע זאָל זיין דער כָּבוד לעולמי
עולמים. אָמֵן. און איך בּעט אייך, אַחים במשיח, אַז איר זאָלט
אָננעמען דאָס דאָזיקע מוסר-וואָרט; מחמת איך האָבּ אייך
געשריבּן בּקִיצור. זייט וויסן, אַז אונדזער אָח במשיח
טִימוֹתִיאוֹס איז באַפרייט געוואָרן; מיט אים, אויבּ ער וועט
בּקרוב קומען, וועל איך אייך זען. דרשו בשלום צו אַלע אייערע

מַנהִיגִים, אוּן אַלע קדוֹשִׁים. די פוּן אִיטַלְיָה גריסן אייך.
דער חֶסֶד זאָל זיין מיט אייך אַלע. אָמֵן

יעקב

א יַעקֹב, אַן עֶבֶד פוּן ה' אוּן פוּן הָאָדוֹן רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ
יהושע/ישוע, צוּ די צוועלף שבָּטִים, וואָס זענען אין גָּלוּת ׃ שָׁלוֹם!
פאַררעכנט עס פאַר לויטער שִׂמְחָה, מיינע אַחִים במשיח, בּעת
איר פאַלט אַריין אין כָּלערליי נִסיוֹנות, ווייל איר ווייסט, אַז
דאָס אויספּרואוון פוּן אייער אֱמוּנה פירט צוּ
סבלנות. נאָר זאָל סבלנות האָבּן איר שלֵימוּתדיקע ווירקוּנג, כּדי
איר זאָלט זיין שלֵימוּתדיק אוּן תָּמים, אוּן סע זאָל אייך גאָרנישט
פעלן. אויבּ אָבּער עמיצן פוּן אייך פעלט חָכמה, זאָל ער בּעטן
בּיי ה', וואָס גיט אַלעמען מיט אַ פוּלער האַנט, אוּן מאַכט נישט
צוּ שאַנד, אוּן סע וועט אים געגעבּן ווערן. זאָל ער אָבּער בּעטן
אין אֱמוּנה, אוּן נישט מסוּפק זיין; מחמת דער, וואָס איז
מסוּפק, איז ווי די כוואַליע פוּן יַם, געטריבּן פוּן דעם ווינט אוּן
געשליידערט. מחמת יענער מענטש זאָל נישט מיינען, אַז ער
וועט עפּעס בּאַקוּמען פוּן ה'; ער איז אַ וואַקלדיקער מענטש,
אוּן נישט שטאַנדהאַפטיק אין אַלע זיינע וועגן. זאָל אָבּער דער
אָח פוּן שָׁפלן שטאַנד זיך רימען אין זיין דערהויבּענער מַדרֵגה;
אוּן דער עוֹשר מיט דעם, וואָס ער ווערט שָׁפל; ווארים ווי די
בּלוּם פוּן דעם גראָז וועט ער פאַרגיין. מחמת די זוּן גייט אויף
מיט איר היץ, אוּן דאָס גראָז פאַרוועלקט, אוּן די בּלוּם דערפוּן
פאלט אַראָפּ, אוּן דער חֵן פוּן איר געשטאַלט גייט פאַרלוירן;
אַזיי וועט אויך דער עוֹשר פאַרוועלקן אין זיינע וועגן. אַשְׁרֵי איז
דעם מענטשן, וואָס האַלט אויס אַ נסָיון; מחמת בּעת ער ווערט
באַווילּיקט, וועט ער באַקוּמען די עֲטָרָת פוּן חַיים, וואָס ה' האָט

צוגעזאָגט צו די, וואָס האָבן אים ליב. זאָל קיינער נישט זאָגן, בעת ער ווערט געפֿרואוווט, איך בין געפֿרואוווט געוואָרן פון ה'; מחמת ה' קאָן נישט געפֿרואוווט ווערן מיט רַע, אוּן ער אַליין איז קיינעם נישט מנַסֶּה. נייערט יעדער איינער ווערט געפֿרואוווט, בעת ער ווערט געריִצט אוּן פאַרפירט דורך זיין אייגענער תַּאווה [רומ' ז,יח]. דעמאָלט טוט די תַּאווה, בעת זי ווערט מעוּבֶּרֶת, געבּערן חֵטְא; אוּן די חֵטְא, בעת זי וואַקסט אויס, ברענגט דעם מָוֶת. זייט נישט גענאַרט, מיינע געליבטע אַחִים במשיח. יעדע גוטע מַתָּנה, אוּן יעדע שלֵימוּתדיקע מַתָּנה, איז פון אויבן, אוּן קומט אַראָפּ פון דעם אלוקים אָבי הָאוֹרוֹת, בּיי וועמען עס איז נישטאָ קיין שוּם פאַרענדערונג, אָדער אַ שאָטן וואָס בייַט זיך. פון זיין אייגענעם רָצון האָט ער אונדז געבּוירן דורך דעם דָּבָר הָאֱמת, כּדי מיר זאָלן זיין אַ מִין בִּיכּוּרים פון זיינע באַשעפענישן. איר ווייסט דאָס, מיינע געליבטע אַחִים במשיח. זאָל אָבּער יעדער מענטש זיין פלינק צו הערן, פּאַמעלעך צום רעדן, אוּן פּאַמעלעך צום דערצערנען; מחמת דער צאָרן פון אַ מענטשן ווירקט נישט די צֶדֶק פון ה'. בּכֵן, טוט אָפּ פון זיך יעדע שמוציקייט אוּן איבּערבלייבּ פון רַע, אוּן זייט מקַבּל מיט עַנְיוּת דאָס איינגעפלאַנצטע דָּבָר, וואָס איז בּכּוֹח צו ראַטעווען אייערע נשָׁמות. אָבּער זייט טוערס פון דעם דָּבָר, אוּן נישט בלויז הערערס, וואָס נאַרן זיך אַליין אָפּ. מחמת אויב עמיצער איז אַ הערער פון דעם דָּבָר, אוּן נישט קיין טוער, איז ער גענגליכן צו אַ מענטשן, וואָס זעט זיין לייבלעך פָּנים אין אַ שפּיגל; מחמת ער זעט זיך אַליין, אוּן גייט אַוועק, אוּן פאַרגעסט באַלד וואָסער מִין מענטש ער איז געווען. אָבּער דער, וואָס קוקט אַריין אין דער שלֵימוּתדיקער תּוֹרה, די תּוֹרה פון פריַיהייט, אוּן בּלייבּט דערין, אוּן וואָס איז נישט קיין הערער, וואָס פאַרגעסט, נייערט אַ טוער, וואָס ווירקט, וועט

אים זיין אַשְׁרֵי אין זיין טוּאוּנג. אויבּ עמיצער מיינט, אַז ער איז פרוּם, אוּן צאַמט נישט זיין צוּנג, נאַרט ער זיין לֵב, אוּן זיין פרומקיית איז פוּסט. אַ ריינע אוּן אומבאַפלעקטע פרומקיית פאַר אלוקינו, אלוקים הָאָב איז דאָס: מנַחֵם-אָבל צוּ זיין יתוֹמים אוּן אַלמָנות אין זייערע צָרות, אוּן צוּ האַלטן זיך אומבאַפלעקט פוּן דער עוֹלם הַזֶּה.

ב מיינע אַחִים במשיח, האַלט נישט די אֱמוּנה פוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, הָאָדוֹן פוּן כָּבוֹד, מיט נשִׂיאַת-פָּנים. מחמת אויבּ סע קוּמט אַריין אין אייער שוּל אַ מענטש מיט זָהָב רינגען, אוּן שיינע מַלבּושים, אוּן סע קוּמט אויך אַריין אַן אָרעמאַן אין אָפּגעריסענע מַלבּושים, אוּן איר קוּקט מיט חֵן אויף דעם, וואָס טראָגט די שיינע מַלבּושים, אוּן זאָגט: דוּ זיץ דאָ, אויף דעם בּכָבוֹדיקן פּלאַץ; אוּן צוּ דעם אָרעמאַן זאָגט איר: דוּ שטיי דאָרט, אָדער זיץ אוּנטער מיין פוּסבּענקל. צי טוּט איר נישט מאַכן קיין חִילוּק צווישן אייך אַליין, אוּן ווערט שוֹפטים מיט בּייזע מַחשָׁבות? האָרכט, מיינע געליבּטע אַחִים במשיח: צי האָט ה' נישט אויסדערווײלט די עֲנִיִּים פוּן דער עוֹלם הַזֶּה, צוּ זיין רייך אין אֱמוּנה אוּן יוֹרשים פוּן דעם מַלכוּת, וואָס ער האָט מַבטִיחַ געווען פאַר די, וואָס האָבּן אים ליבּ? איר אָבּער האָט מבַזה געווען דעם אָרעמאַן, צי באַדריקן אייך נישט די עַשִׁירים, אוּן שלעפּן זיי אייך נישט פאַר דעם בֵּית-דִּין? צי טוּען זיי נישט לעסטערן דעם חָשובן נאָמען, מיט וועלכן איר ווערט אָנגערופן? אויבּ איר זענט טאַקע מקַיים דאָס קעניגלעכע געזעץ, לויט דער תּוֹרה: דוּ זאָלסט ליבּ האָבּן דיין חַבר ווי זיך אַליין [ויקרא יט, יח], טוּט איר טוֹב; אויבּ אָבּער איר זענט נוֹשֵׂא-פָּנים, באַגייט איר אַ עבֵירות, אוּן ווערט פאַרמִשפּט דוּרך דער תּוֹרה ווי בַּעלי-עַבֵּירה. מחמת ווער סע וועט מקַיים זיין די גאַנצע תּוֹרה, נאָר וועט אויף עפּעס עוֹבר

זיין, האָט ער עוֹבר געווען אויף אַלע מִצוות [דברים כו, כז].
מחמת דער, וואָס האָט געזאָגט: דוּ זאָלסט נישט מזַנה זיין, האָט
אויך געזאָגט: דוּ זאָלסט נישט טייטן [שמות כ, יג]. היינט , אויב
דוּ בּיסט נישט מזַנה, נייערט טייטסט, האָסטוּ עוֹבר געווען אויף
דער תּוֹרה. אַזוי רעדט אוּן אַזוי טוּט, ווי מענטשן, וואָס דאַרפן
געמְשפּט ווערן דוּרך דער תּוֹרה פּוּן פּריַיהייט. מחמת דער
מִשפּט איז אָן רַחמָנות פּאַר דעם, וואָס האָט נישט אַרויסגעוויזן
קיין רַחמָנות; רַחמים טוּט זיך רימען קעגן דִין. וואָס נוּצט עס,
מיינע אַחִים במשיח, אויבּ אַ מענטש זאָגט, ער האָט אֱמוּנה, נאָר
ער האָט נישט קיין מַעשׂים? צי קאָן אים זיין אֱמוּנה העלפן?
אויבּ אַן אָח במשיח, אָדער אָחוֹת איז נאַקעט, אוּן עס פעלט זיי
אין טעגלעכער אֹכֶל, אוּן איינער פּוּן אייך זאָגט צוּ זיי : גייט
בּשָׁלום; זייט אָנגעוואַרעמט אוּן געזעטיקט; אוּן איר גיט זיי
נישט די זאַכן, וואָס זענען נייטיק פּאַר דעם בָּשָׂר, וואָס טוּט עס
נוּצן? אויך אַזוי איז אֱמוּנה, אויבּ זי האָט נישט קיין מַעשׂים,
איז זי מָוֶת פּוּן זיך אַליין. עמיצער וועט אָבּער זאָגן : דוּ האָסט
אֱמוּנה, אוּן איך האָבּ מַעשׂים; ווייז מיר דיין אֱמוּנה אָן דיינע
מַעשׂים, אוּן איך, דוּרך מייַען מַעשׂים, וועל דיר ווייזן מיין אֱמוּנה.
דוּ גלויבּסט, אַז ה' איז אֶחָד; דוּ טוּסט טוֹב. די טיַיוולאָנים
גלויבּן אויך, אוּן ציטערן. ווילסטוּ אָבּער וויסן, דוּ נאַרישער
מענטש, פּאַרוואָס אֱמוּנה אָן מַעשׂים איז מֵת? צי איז
אַבְרָהם-אָבינוּ נישט גערעכטפּאַרטיקט געוואָרן דוּרך מַעשׂים
[רעדאַקטאָר: דאָס איז גלט' ה, ו; מעשׂים איז אֱמוּנה וואס טוט
ווירקן דוּרך ליבּע], בּעת ער האָט מַקריב געווען זיין זוּן יִצחָק
אין דער עקידה? דוּ זעסט, אַז אֱמוּנה האָט געווירקט מיט
זיינע מַעשׂים, אוּן דוּרך מַעשׂים איז פּוּלקאָם געוואָרן די אֱמוּנה.
אוּן מקוּים געוואָרן איז דער פָּסוק, וואָס זאָגט: אוּן אַבְרָהם
האָט געגלויבּט ה', אוּן עס איז אים פאַררעכנט געוואָרן פּאַר

מַה-יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם ה' [איוב כה, ד], אוּן ער איז גערופֿן געוואָרן דער פריינט פוּן ה' [בראשית טו, ו; ישעיה מא, ח; דברי הימים ב' כ, ז]. איר זעט, אַז דורך מַעשׂים ווערט אַ מענטש
געראַכטפאַרטיקט [גלט' ה, ו], אוּן נישט נאָר דורך אֱמוּנה. איז דען נישט רָחָב-הַזּוֹנָה אויך אַזאַ אוֹפֿן געראַכטפאַרטיקט געוואָרן דורך מַעשׂים, ווען זי האָט אויפֿגענומען די מַלְאָכִים, אוּן האָט זיי אַרויסגעשיקט מיט אַן אַנדערן דֶּרֶךְ [יהושע ב, א-כא]? מחמת אַזוֹיווי דער גוּף אָן דער נשָׁמה איז מָוֶת, אַזוי אויך איז אֱמוּנה אָן מַעשׂים טויט.

ג זאָלן קיין סַך פוּן אייך נישט ווערן קיין לערערס, מיינע אַחִים במשיח, ווייל איר ווייסט, אַז מיר ווּעלן קריגן אַ שווערערן מִשׁפּט. מחמת אין אַ סַך זאָכן ווערן מיר אַלע נִיכשל. אויב עמיצער ווערט נישט נִיכשל אין זיינע רייד, דער איז אַן אִישׁ תָּמִים, אוּן איז בּכּוֹח צוּ צאַמען זיין גאַנצן גוּף. אוּן אויב מיר לייגן אַריין צײַמלעך אין די מיילער פוּן פערד, כּדי זיי זאָלן אונדז פאָלגן, פירן מיר אויך זייער גאַנצן גוּף. זע, אויך די שיפֿן, הַגַּם זיי זענען אַזוי גָּדוֹל אוּן ווערן געטריבּן פוּן שטאַרקע ווינטן, דאָך ווערן זיי אַרומגעפירט פוּן זייער אַ קליינעם רוּדער, וואוהין דער שטײַערמאַן וויל. אַזוי איז אויך די צונג אַ קליינער אֵבר, אוּן טוּט זיך רימען מיט גרויסע זאַכן. זע, סאַראַ גרויסער וואַלד ווערט אונטערגעצונדן דורך אַ קליין אֵשׁ! אוּן די צונג איז אַן אֵשׁ; אַ וועלט פוּן אומגערעכטיקייט צווישן אונדזערע אֵברים איז די צונג, וואָס בּאַפלעקט דעם גאַנצן לייב, אוּן צינדט אונטער דאָס גַּלְגַּל הַטֶּבַע, אוּן ווערט אונטערגעצונדן פוּן גיהֶנום. מחמת יעדער מִין פוּן בּהֵמות אוּן עוֹפֿות, פוּן שרצים אוּן חַיּוֹת פוּן דעם יַם, ווערט געצאַמט אוּן איז געצאַמט געוואָרן דורך דעם מענטשלעכן מִין. אָבּער די צונג קאָן קיין מענטש נישט

צאַמען - זי איז אַן אומרויאיק רַע, פוּל מיט סַם-הַמָוות. מיט איר בּענטשן מיר ה', אלוקים הָאָב, אוּן מיט איר שעלטן מיר מענטשן, וואָס זענען געמאַכט אין דעם צֶלֶם-ה'. פוּן דעם זעלבּן מויל קוּמט אַרויס בּרָכה אוּן קלָלה. מיינע אַחִים במשיח, אַזוי דאַרף עס נישט זיין. צי טוּט דער קוואַל אַרויסשפּרוּדלען פוּן דער זעלבּער עפענונג זיס וואַסער אוּן בּיטערס? צי קאָן אַ פיַגנבּוים, מיינע אַחִים במשיח, טראָגן אייֶלבּערטן, אָדער אַ ווינשטאָק פייגן? אויך קאָן אַ זאַלצקוואַל נישט אַרויסגעבּן קיין זיס וואסער. וועד צווישן אייך איז אַ חָכָם אוּן אַ מֵבין? זאָל ער ווייזן מיט זיין גוּטער פירונג זיינע מַעשִׂים אין עַניוות פוּן חָכמה. אויבּ אָבּער איר טראָגט בּיטערע קִנאה אוּן שִׂנאה אין אייער לֵב, טאָ רימט אייך נישט אוּן זייט נישט פאַלש צוּם אֱמת. די דאָזיקע חָכמה קוּמט נישט אַראָפּ פוּן אויבּן, נייערט איז ערדיש, תַּאוָוהדיק, טיַיוולאָניש. מחמת וואוּ עס איז קִנאה אוּן שִׂנאה, דאָרט איז מהומה אוּן אַלדאָס-בּייז. די חָכמה אָבּער, וואָס איז פוּן אויבּן, איז קוֹדם-כָּל לויטער, דערנאָך פרידלעך, איידעל, גרינג צוּם איבּערבּעטן, פוּל מיט רחמים אוּן גוּטע פֵּירות, אָן סִפֵּקות, אָן צביעות. אוּן די פרוכט פוּן צֶדֶק ווערט געזייֶט אין שָׁלום פוּן די, וואָס מאַכן שָׁלום.

ד פוּנוואַנען קוּמען מִלחָמות, אוּן פוּנוואַנען קוּמען געשלעגן צווישן אייך? צי קוּמען זיי נישט פוּן אייערע תַּאוות [רומ' ז, יח], וואָס פירן מִלחָמה אין אייערע אֵברים? איר גלוּסט, אוּן האָט נישט; איר הַרגעט, אוּן זענט מקַנא, אוּן קאָנט עס נישט דערגרייכן; איר שלאָגט זיך אוּן פירט מִלחָמה; איר האָט נישט, ווארים איר בּעט נישט. איר בּעט, אוּן באַקוּמט נישט, ווארים איר בּעט שלעכט, כּדי איר זאָלט עס אויסבּרענגען אין אייערע פאַרגעניגנס. איר אויסגעלאַסענע! צי ווייסט איר נישט, אַז די פריַינטשאַפט מיט דער עוֹלם הַזֶּה איז פיַינטשאַפט קעגן

ה'? בכֵן, וער סע וועט זיין אַ פריינט פון דער עוֹלם הַזֶּה, מאַכט זיך פאַר אַ שׂונא פון ה'. אָדער מיינט איר, אַז דער פָּסוק זאָגט אומזיסט: מיט קִנאה גלוסט דער גייסט, וואָס ער האָט געמאַכט רוען אין אונדז? ער אָבער גיט מער חֶסֶד. איבערדעם זאָגט דער פָּסוק: ה' שטעלט זיך קעגן די גַדלנים, אוּן גיט חֵן צוּ די עַנָוים [משלי ג, לד]. זייט דעריבער אונטערטעניק צוּ ה'; אוּן שטעלט אייך אַנטקעגן דעם שָׂטן, אוּן ער וועט אַנטרינען פון אייך. גענעענט צוּ ה', אוּן ער וועט גענעענען צוּ אייך. רייניקט אייערע הענט, איר חוטאים, אוּן לייטערט אייערע לְבָבוֹת, איר צוויי-הערציקט. פילט אייער עלנט, אוּן קלאָגט, אוּן ווײנט; זאָל אייער געלעכטער פאַרקערט ווערן אין קלאָג, אוּן אייער שִׂמְחָה אין טרויעריקייט. דערנידעריקט אייך פאַר ה', אוּן ער וועט אייך דערהייבן. רעדט נישט איינער קעגן דעם אַנדערן, אַחִים במשיח. דער, וואָס רעדט קעגן אַן אָח במשיח, אָדער מִשפּט זיין אָח במשיח, רעדט קעגן דער תּוֹרה, אוּן מִשפּט די תּוֹרה. היינט , אויב דוּ מִשפֶּטסט די תּוֹרה, בּיסטוּ נישט איינער, וואָס איז מקַיים די תּוֹרה, נייערט איר שׁופט. איינער נאָר איז דער מְחוֹקֵק אוּן שׁופט, דאָס איז דער, וואָס איז בִּיכוֹלת מַציל צוּ זיין אוּן אומצוּבּרענגען; ווער אָבער בּיסטוּ, וואָס טוּסט מִשפּטן דיין חַבר? קוּמט דאָך, איר, וואָס זאָגט: היינט , אָדער מָחָר [מאָרגן] וועלן מיר גיין אין דער אוּן דער שטעטל אַריין, אוּן פאַרבּרענגען דאָרט אַ יאָר, אוּן האַנדלען, אוּן פאַרדינען, הַגַם איר ווייסט נישט וואָס מָחָר [מאָרגן] וועט זיין. וואָס איז אייער לעבּן? מחמת איר זענט אַ נעפּל, וואָס דויערט אַ ווײַלע, אוּן פאַרשווינדט דערנאָך. אָנשטאָט דעם בּאַדאַרפט איר זאָגן: אִם-יִרצֶה-ה', אַז מיר וועלן לעבּן, וועלן מיר דאָס, אָדער דאָס טאָן. איצט אָבער רימט איר אייך אין אייערע בּאַרימעריַען; אַזאַ מִין רימען זיך איז

שלעכט. בכֵּן, פאַר דעם, וואָס פאַרשטייט צו טאָן גוטס, אוּן טוט עס נישט, פאַר דעם איז עס אן עבירה.

ה קומט דאָך, איר רייכע, וויינט אוּן קלאָגט אויף אייערע צָרות, וואָס קומען איבער אייך. אייער עַשִירות איז פאַרפוילט, אוּן אייערע בגָדים זענען צעפרעסן פוּן מאָל. אייער זָהָב אוּן זילבער איז פאַרזשאַוועדט, אוּן זייער זשאַוועדע וועט זיין אַן עֵדות קעגן אייך, אוּן וועט פאַרצערן אייער פלייש ווי אֵש. איר האָט צוגויפגעזאַמלט אייער אוֹצר אין די לעצטע טעג. זע, דער שׂכַר פוּן די פּוֹעֲלִים, וואָס האָבּן געשניטן אייערע שָׂדוֹת, אוּן וואָס איז פוּן אייך פאַרהאַלטן געוואָרן, שרייט אויס; אוּן די געשרייען פוּן די, וואָס האָבּן געשניטן, זענען אַריין אין די אויערן פוּן ה' צבָאוֹת. איר האָט אַשְׁרֵי געלעבּט אויף דער ערד, אוּן געהאַט אייערע תַּענוּגים; איר האָט פעט געמאַכט אייערע לְבָבוֹת ווי אין אַ יוֹם פוּן שחִיטה. איר האָט פאַרמִשפּט, איר האָט געטייט דעם צַדיק; ער טוט זיך נישט שטעלן קעגן אייך. זייט דעריבּער געדולדיק, אַחִים במשיח, ביז דעם קומען פוּן הָאָדוֹן. זע, דער אַקערער וואַרט אויף דער טייערער פרוכט פוּן דער ערד, אוּן איז געדולדיק מיט איר, ביז זי באַקומט דעם פרִירעגן אוּן שפּעטרעגן. זייט איר אויך געדולדיק, שטאַרקט אייערע לְבָבוֹת; מחמת דאָס קומען פוּן הָאָדוֹן [בּיאת המשיח] האָט גענעענט. מוּרמלט נישט, אַחִים במשיח, איינער קעגן דעם אַנדערן, כּדי איר זאָלט נישט געמִשפּט ווערן; אָט שטייט דער שוֹפט פאַר דער פֶּתַח. נעמט אייך, אַחִים במשיח, פאַר אַ בּיישפּיל פוּן ליידן אוּן געדולד די נבִיאים, וואָס האָבּן גערעדט אין דעם נאָמען פוּן ה'. אָט רופן מיר אָן געבּענטשטע די, וואָס האָבּן אויסגעהאַלטן. איר האָט געהערט פוּן דער סבלנות פוּן אִיוֹבן, אוּן איר האָט געזען, וואָס ה' האָט צוּם סוֹף געטאָן, מחמת ה' איז פוּל מיט רַחמָנוּת אוּן לִיטזעליקייט [איוב א,

כא-כב; תהלים קיא, ד]. דער עִיקר פּוּן אַלץ אָבּער, מיינע אַחִים במשיח, שוועריט נישט, נישט בּיים שָׁמַיִם, נישט בּיי דער ערד, אויך נישט בּיי קיין שוּם אַנדער שבּוּעה; נייערט זאָל אייער כֵּן, זיין כֵּן, אוּן אייער לֹא, לֹא, כּדי איר זאָלט נישט פאַלן אוּנטער דעם מִשׁפּט. ליידט עמיצער צווישן אייך? לאָז ער מִתפַּלֵל זיין .איז עמיצער פריילידְ? לאָז ער זינגען שירות ותשבּחות. איז עמיצער חוֹלֶה צווישן אייך? לאָז ער רופן די זקֵנים פוּן דער הברית החדשה קהִילה, אוּן זאָלן זיי מִתפַּלֵל זיין פאַר אים, אוּן אים זאַלבּן מיט אייֶל אין דעם נאָמען פוּן ה'; אוּן די תּפִילה פוּן אֱמוּנה וועט ראַטעוועט דעם הוֹלֶה, אוּן ה' וועט אים אויפריכטן; אוּן אויבּ ער האָט בּאַגאַנגען עבירות, יִסָּלַח לוֹ. בּכֵּן, זייט מִתוַדה אייערע עבירות [די ווידוי] איינער צוּם אַנדערן, אוּן זייט מִתפַּלֵל איינער פאַר דעם אַנדערן, כּדי איר זאָלט געהיילט ווערן .די תּפִילה פוּן דעם צַדיק האָט אַ גרויסע אוּן שטאַרקע פּעוּלה. אליָהוּ הַנָּביא איז געווען אַ מענטש פּוּנקט אַזוי ווי מיר זענען, אוּן ער האָט מִתפַּלֵל געווען מיט כַּוָונה, אַז ס'זאָל נישט רעגענען; אוּן סע האָט נישט גערעגנט אויף דער ערד דריי יאָר מיט זעקס חֳדָשׁים. אוּן ער האָט ווידער אַמאָל מִתפַּלֵל געווען, אוּן דער שָׁמַיִם האָט געגעבּן גֶּשֶׁם, אוּן די ערד האָט אַרויסגעבּראַכט איר פּרוכט. מיינע אַחִים במשיח, אויבּ עמיצער פוּן אייך ווערט אַראָפּגעפירט פוּן דעם אֱמת, אוּן איינער קערט אים אוּם, זאָל ער וויסן, אַז דער, וואָס קערט אוּם אַ זינדיקן פוּן זיין פאַרקרוּמטן דֶּרֶךְ, וועט ראַטעוועט זיין אַ נֶפש פוּן מָוֶת, אוּן וועט פאַרדעקן אַ סַך עבירות.

כּיפּא א

א כֵּיפָּא, אַ שליח פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, צוּ די

אויסדערווייַלטע, וואָס זענען תּוֹשבים פון די תְּפוצות אין
פאָנטוס, גָּלַטְיָה, קַפָּדוֹקְיָה, אַסְיָה און בִּיתִינְיָה, הַנִּבְחָרִים לויט
נאָך דער השגָּחה פון ה', אלוקים אַבִינו, אין קדושה פון דעם רוּחַ
הַקוֹדֶשׁ, צו גענאָרכזאַמקייט און שפּרענגונג פון דעם דָּם פון
רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע: חֶסֶד צו אייך און שָׁלום זאָלן זיין
געמערט. געלויבט איז ה', אלוקים הָאָב פון אֲדוֹנֵנוּ רבי מֶלך
המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס האָט אונדז לויט זיין גָּדוֹל רַחמים
ווידער אַמאָל געבוירן צו אַ תִּקְוָה חַיָּה, דורך דעם תְּחִיַּת-הַמֵּתים
פון רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, פאַר אַ ירושה וואָס איז
אומפאַרדאַרבלִיך, אומבאַפלעקט, וואָס ווערט נישט
פאַרוועלקט, און וואָס איז באַהאַלטן פאַר אייך אין
שָׁמַיִם, איר, וואָס ווערט פון דער מאַכט פון ה' באַשיצט דורך
אֱמונה פאַר אַ ישועה, וואָס איז אָנגעבְּרייט אַנטפלעקט צו ווערן
בְּעֵת קֵץ. טויט אייך דערמיט שטאַרק פרייען, הַגַּם איר זענט
אויף אַ קורצער צייט, אויב נייטיק, טרויעריק געוואָרן דורך
פאַרשידענע נְסיונות, כְּדי דער באַוויַיז פון אייער אֱמונה, וואָס
איז אַ סַך טייערער פון זָהָב, וואָס פאַרגייט, הַגַּם סע ווערט
אויסגעפרואווט דורך אֵש, זאָל אייך זיין צום לויב און
העליכקייט און כָּבוד בייַ דער הִתְגַּלוּת פון רֶבִּי מלך המָשיחַ
יהושע/ישוע. הַגַּם איר האָט אים נישט געזען, האָט איר אים
ליב, און הַגַּם איר טוט אים איצט נישט זען, דאָך טוט איר אין
אים גלויבן, און טוט אייך שטאַרק פרייען מיט אַן
אומדערציילבאַרער און הערלעכער שִׂמְחָה; און איר דערגרייכט
דעם תַּכלית פון אייער אֱמונה, די ישועת אלוקינו פון אייערע
נשָׁמות. פונוועגן דער דאָזיקער ישועה האָבן חוֹקר-ודוֹרֵש געווען
די נביאים, וואָס האָבן נבִיאות געזאָגט וועגן דעם חֶסֶד, וואָס
דאַרף קומען אויף אייך. זיי האָבן געפאָרשט וואָסערע אופן,
אָדער וואָסער צייט דער גייסט פון מָשִׁיחַן, וואָס איז געווען אין

זיי, האָט אָנגעדייט, בעת ער האָט פאָרויס עֲדות געזאָגט אויף די עינויִים פון רֶבי מלך המָשיחַ, און די גדולות, וואָס וועלן קומען נאָך זיי. פאַר זיי איז דאָס אַנטפלעקט געוואָרן, אַז נישט פאַר זיך אַליין, נייערט פאַר אייך האָבן זיי געדינט מיט די דאָזיקע זאַכן, וואָס זענען איצט אָנגעזאָגט געוואָרן צו אייך דורך די, וואָס האָבן מבַשֵּׂר געווען פאַר אייך די בשׂורת הגאולָה דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, וואָס איז געשיקט געוואָרן פון שָׁמַיִם; וואָס אין זיי באַגערן אַרייַנצוקוקן מַלאָכים. בכֵּן, גורט אָן די לענדן פון אייער פאַרשטאַנד, זייט ניכטער, און לייגט אייער גאַנצע תִּקְוָה אויף דעם חֶסֶד, וואָס דאַרף פאַר אייך געבראַכט ווערן בייַ דער הִתְגַּלוּת פון רֶבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. ווי געהאָרכזאַמע יְלָדים, זאָלט איר אייך נישט צופּאַסן צו אייערע פריערדיקע תַּאוות אין די צייטן פון אייער אומוויסנקייט; נייערט גלייך ווי דער, וואָס האָט אייך באַרופן, איז קָדֶשׁ, זאָלט איר אַליין אויך זיין קָדֶשׁ אין אַלע אייערע דרכים, ווארים סע שטייט געשריבן: איר זאָלט זיין קָדֶשׁ, מחמת איך בין קָדֶשׁ [ויקרא יא, מד]. און אויב איר רופט צו אים ווי צו אַ אָב, וואָס טוט מִשפּטן אָן נשׂיאַת-פָּנים, לויט יעדן מענטשנס מַעשׂים, זאָלט איר פאַרברענגען מיט יִראַת-הכבוד די צייט פון אייער גָלוּת. מחמת איר ווייסט, אַז נישט מיט פאַרדאַרבלעכע זאַכן, מיט זילבער אָדער זָהָב, זענט איר אויסגעלייזט געוואָרן פון אייער נישטיקן שטייגער פון לעבן, וואָס איז איבערגעגאַנגען פון אייערע אָבות, נייערט מיט דעם טייערן דָּם פון רֶבי מלך המָשיחַ, ווי פון אַ שֶׂה, אָן אַ מום און אָן אַ פלעק. ער, וואָס איז געווען פאָרויסבאַשטימט איידער דער גרונטפעסטיקונג פון דער עוֹלם הַזֶּה, נאָר איז אַנטפּלעקט געוואָרן אויף דעם סוֹף פון די צייטן פון אייַערטוועגן, וואָס זענט דורך אים מַאמִינים אין ה', וואָס האָט אים מחַיה-מֵתים געווען, און האָט אים געגעבן כָּבוד,

אַזוי, אַז אייער אֱמונה אוּן תִּקְוָה זאָל זיין אין ה'. הֱיוֹת איר האָט געלַיְיטערט אייערע נְשָׁמות דורך אייער געהאָרכזאַמקייט פוּן דעם אֱמת אין נישט קיין היפּאָקריטישע אַהֲבָה פוּן די אַחִים במשיח, זאָלט איר ערנסט ליבּ האָבּן איינער דעם אַנדערן פוּן לבָבוֹת. מחמת איר זענט ווידער אַמאָל געבוירן געוואָרן, נישט פוּן קיין פאַרדאַרבּלעכער זְרִיעה, נייערט פוּן אומפאַרדאַרבּלעכער, דורך דעם דָּבָר ה', וואָס לעבּט אוּן געדַיְיט. מחמת יעדעס פלייש איז ווי גראָז, אוּן יעדע כבוד דערפוּן איז ווי דער צווִיט פוּן גראָז. דאָס גראָז פאַרוועלקט, אוּן דער צווִיט פאַלט אַראָפּ; אָבּער דאָס דָּבָר פוּן ה' בּאַשטייט לעוֹלם [ישעיה מ: ו-ח]. אוּן דאָס דאָזיקע איז דאָס דָּבָר פוּן דער בּשׂוֹרת הגאוּלָה, וואָס איז אייך אָנגעזאָגט געוואָרן.

ב בּכֵן, טוּט אָפּ פוּן זיך יעדע רַע, אוּן יעדע צביעות, אוּן צביעות, אוּן קנאה, אוּן יעדע רכילות. ווי ניַי-געבוירענע עוֹפּעלעך, בּאַגערט די נישט-געפּעלשטע גיַיסטיקע מילך, כּדי איר זאָלט דורך איר וואַקסן צוּ דער ישׁוּעה, אויבּ איר האָט טוֹעם געווען, אַז הָאָדוֹן איז טוֹב. געגעבּענט צוּ אים, ווי צוּ אַ אֶבֶן חַיָּה, וואָס איז פאַרוואָרפן פוּן בּני אדם, בּיי ה' אָבּער אויסדערוויילט אוּן טייער, אוּן ווי לעבּעדיקע שטיינער זאָלט איר אַליין אויפּגעבּויט ווערן צוּ אַ גייסטיק בֵּית, צוּ זיין אַ כְּהֻנַּת קֹדֶשׁ, כּדי מַקריב צוּ זיין גיַיסטיקע קָרבָּנות, וואָס זענען באַווילִיקט צוּ ה' דורך רָבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע. ווארים סע שטייט אין פּסוּק: זע, איך לייג אין צִיוֹן אַן אויסדערוויילטן, טייערן ווינקלשטיין אוּן דער, וואָס גלויבּט אין אים, וועט נישט פאַרשעמט ווערן [ישעיה כח, טז]. בּכֵן, פאַר אייך, וואָס גלויבּן, איז ער טייער, פאַר אַזוינע אָבּער, וואָס גלויבּן נישט:

איז דער שטיין, וואָס די בּוימַייסטער האָבּן פאַרוואָרפן, געוואָרן צוּם ווינקלשטיין [תהלים קיח כב], אוּן אַ שטיין פוּן מכשול, אוּן

אַ פעלז פּון ערגערניש [ישעיה ח, יד]. מחמת זיי שטרויכלען צוליב זייער ווידערשפּעניקייט קעגן דעם דָּבָר, וואָס צוּ דעם זענען זיי אויך באַשטימט געוואָרן. איר אָבּער זענט אַן אויסדערווייַלטער דּוֹר, אַ מלוכה פּון כֹּהַנים, אַן עַמָּא קַדִּישָׁא, אַן עם-סגוּלה, כּדי באַקאַנט צוּ מאַכן די מִידוֹת פּון אים, וואָס האָט אייך אַרויסגערופן פּון חֹשֶׁךְ צוּ זיין וואוּנדערלעך אוֹר; איר, וואָס זענט אַמאָל נישט געווען קיין עם, אָבּער איצט זענט איר עם אלוקים; אַמאָל זענט איר געווען אָן חֶסֶד, אָבּער איצט האָט איר מקַבּל געווען חֶסֶד. באליבטע, איך בּעט אייך ווי גֵּרים אוּן תּוֹשבים, זיך צוריקצוהאַלטן פּון פליישלעכע תַּאוות, וואָס קריגן קעגן אייער נשמה. פּירט אייך אויף רעכט צווישן די גויים, כּדי, בּעת זיי רעדן קעגן אייך ווי רשעים, זאָלן זיי דורך אייערע מַעשׂים-טובים וואָס זיי זעען, לויבּן ה' אין דעם יוֹם פְּקֻדָּה. זייט אונטערטעניק אונטער יעדער מענטשלעכער פאַראָרדענונג פּון דעם לְמַעַן הָאָדוֹן סיי דעם מֶלך, ווי אַ העכסטן, אָדער די פּראָקוראַטאָרן, וואָס זענען פּון אים געשיקט געוואָרן צוּ שטראָפן די, וואָס טוען אומרעכט, אוּן צוּ לויבּן די, וואָס טוען גוּטס. מחמת אַזוי איז דער רָצון פּון ה', אַז דורך טאָן גוּטס זאָלט איר פאַרשטומען די אומוויסנקייט פּון נאַרישע מענטשן; ווי פריַיע, אוּן נישט נוצנדיק אייער פריַיהייט פאַר אַ מאַנטל פּון רַע, נייערט ווי עֲבָד פּון ה'. גיט אָפּ כָּבוד אַלע מענטשן. האָט ליבּ די ברודערשאַפּט. האָט מוֹרא פאַר ה'. גיט אָפּ כָּבוד דעם מֶלך. עֲבָד, זייט אונטערטעניק אייערע האַרן מיט דער גאַנצער פּאָרכטיקייט, נישט נאָר די גוּטע אוּן איידעלע, נייערט אויך די בייזע. מחמת דאָס דאָזיקע איז באַוויליקט, אויב אייַנער שטייט אויס יסוּרים פּונוועגן ערלעכקייט צוּ ה', בּעת ער ליידט אומזיסט. מחמת וואָסער כָּבוד איז עס, אַז איר זינדיקט, אוּן ווערט געשלאָגן דערפאַר,

אויב איר וועט עס אָננעמען געדולדיק? אויב אָבער איר טוט גוטס, און ליידט דערפאַר געדולדיק, איז עס באַווילקט בײַ ה׳. מחמת צו דעם זענט איר באַרופן געוואָרן, ווארים רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויך געליטן פאַר אייך, אוּן געלאָזן אייך אַ בײַשפּיל, כּדי איר זאָלט גיין אין זיינע טריט. ער האָט נישט געטאָן קיין עבירה; עס איז אויך נישט געפונען געוואָרן קיין פאַלשקייט אין זיין מויל. בעת ער איז געלעסטערט געוואָרן, האָט ער נישט געלעסטערט צוריק; בעת ער האָט געליטן, האָט ער נישט געסטראַשעט; נייערט האָט זיך איבערגענטפערט צו דעם, וואָס מִשפּט צַדִּיק. ער אַליין האָט אַוועקגעטראָגן אונזערע עבירות אין זיין גָּשָׂר אויף דעם בוים, כּדי מיר זאָלן לעבן צו צֶדֶק, אַזוי ווי מיר זענען אָפּגעשטאָרבן צו עבירה; דורך וועמעס וואונדן איר האָט רִפּוי [ישעיה נג, ה]. מחמת איר זענט פאַרבלאָנדזשעט געוואָרן ווי שאָף, אָבער איצט האָט איר אייך אומגעקערט צו דעם רוֹעֶה אוּן משגיח פוּן אייערע נשָמות [ישעיה נג, ה-ט].

ג אויף דעם זעלבן שטייגער, איר נָשים, זייט אונטערטעניק אייערע אייגענע מענער, כּדי, אויב אַפילו עטלעכע געהאָרכן נישט דאָס דָּבָר, זאָלן זיי קענען געוואונען ווערן אָן דעם דָּבָר, דורך דער אויפפירונג פוּן זייערע נָשים, בעת זיי וועלן זען אייער צניעותדיקע אוּן פרומע אויפפירונג. זייער באַשיינונג זאָל נישט זיין די אויסערלעכע באַשיינונג פוּן פלעכטן די האָר, אוּן פוּן טראָגן צירונג פוּן זָהָב, אָדער פוּן אָנטאָן זיך קליידער, נייערט זאָל דאָס זיין דער פאַרבאָרגענער אדם פְּנִימִי פוּן דעם לֵב אוּן דער אומפאַרדאַרבלעכער קליידונג פוּן אַן עַניוּתדיקן אוּן שטילן גייסט, וואָס האָט אַ גרויסן ווערט פאַר ה׳. מחמת אַזוי פלעגן זיך אַמאָל באַשיינען די נָשים הַקְּדוֹשׁוֹת, וואָס האָבן געהאָפט אין ה׳, אוּן זיי זענען געווען אונטערטעניק זייערע

מענער, ווי שָׂרָה האָט געהאָרכט אַבָרָהם, אוּן האָט אים אָנגערופֿן האַר. אוּן איר זענט געוואָרן אירע יְלָדים, אויבּ איר טוּט רעכט, אוּן ווערט נישט דערשראָקן פוּן קיין שוּם פַּחד. אויף אַזאַ שטייגער, איר מענטשן, וואוינט מיט אייערע נָשים מיט פאַרשטענדעניש, אוּן גיט אָפּ כָּבוד דער אִשָּׁה, ווי די שוואַכע כֵּלי, ווארים זיי זענען אויך מיט-יוֹרשים אין דעם חֶסֶד הַחַיים, כּדי אַז אייערע תּפִילות זאָלן נישט געשטערט ווערן. צוּם סוֹף, זייט אַלע פוּן איין מַחשָׁבה, רהמָנותדיק, ברוּדערלעך, באַרעמהאַרציק, עַנְיוָותדיק. פאַרגעלט נישט קיין רַע פאַר רַע, אָדער לעסטערונג פאַר לעסטערונג, נייערט פאַרקערט, בּענטשט; מחמת צוּ דעם זענט איר באַרופֿן געוואָרן, כּדי איר זאָלט יַרשענען אַ בְּרָכה. מחמת הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב, יִנְצֹר לְשׁוֹנוֹ מֵרָע, וּשְׂפָתָיו מִדַּבֵּר מִרְמָה. יָסוּר מֵרָע וְיַעַשׂ־טוֹב, יְבַקֵּשׁ שָׁלוֹם וְיִרְדְּפֵהוּ, כִּי עֵינֵי ה' אֶל־צַדִּיקִים, וְאָזְנָיו אֶל־שַׁוְעָתָם; וּפְנֵי ה' בְּעֹשֵׂי רָע [תהלים לד, יג-יז]. אוּן ווער איז דער, וואָס וועט אייך טאָן שאָדן, אויבּ איר זענט אייפעריק אין דעם, וואָס איז טוֹב? אוּן אויבּ אַפילו איר זאָלט ליידן פוּנווענען צֶדֶק, טאָ אַשְׁרֵי איז אייך. אוּן האָט נישט קיין מוֹרא פאַר זייער שרעק, אוּן ערגערט אייך נישט, נייערט הייליקט אין אייערע לְבָבוֹת רבי מֶלך המָשיחַ ווי אייערן אָדוֹן; זייט גרייט תָּמיד צוּ געבּן אַ תּשוּבה יעדן איינעם, וואָס פרעגט אייך אַ טַעם בּנוֹגֵע דער תִּקְוָה, וואָס איז אין אייך, דאָך מיט עַנְיוות אוּן פאַרכטיקייט; האָט אַ טוֹב געוויסן, כּדי אין דעם, וואָס איר ווערט באַשולדיקט, זאָלן פאַרשעמט ווערן די, וואָס לעסטערן אייער גוּטע פירונג פוּן לעבּן אין רבי מֶלך המָשיחַ. מחמת עס איז בּעסער צוּ ליידן יסוּרים פאַר טאָן גוּטס, אויבּ דאָס איז רָצון ה', איידער פאַר טאָן רַע. ווארים אויך רבי מֶלך המָשיחַ איז איין מאָל נִפְטָר פוּנווענען עבירה, דער צַדיק פאַר די רשָׁעים, כּדי ער

זאָל אונדז געגעבענען צוּ ה', בּעת ער איז געטייט געוואָרן אין דעם פלייש, אָבּער געמאַכט געוואָרן לעבּעדיק אין דעם גייסט. אוּן אין אים איז ער אויך געגאַנגען אוּן האָט מבָּשֵׂר געווען אין געפאַנגענשאָפט פאַר די גייַסטער, וואָס זענען אַמאָל געווען וויידערשפּעניק, בּעת די סבלנות פוּן ה' האָט געוואַרט אין די טעג פוּן נֹחַ, בּשַׁעת די תֵּבה איז געבּויט געוואָרן, וואָס אין איר זענען עטלעכע, דהַיינו אַכט נפָשות נִיצול געוואָרן פוּן דעם וואָסער. פוּן וואָס אין אַן אֶמֶתן קעגנבּילד, די מקוה טבִּילה טוּט אייך איצט אויך מַציל זיין, נישט ווי דאָס אָפּטאָן דעם שמוּץ פוּן דעם בָּשָׂר, נייערט דאָס פאַרלאַנגען פוּן אַ טוֹב געוויסן לגַבי ה', דוּרך דעם תּחִית-המֵּתים פוּן רֶבּי מלך המָּשיחַ יהושע/ישוע, וואָס איז בּיי דער רעכטער האַנט פוּן ה', אַזוי ווי ער איז אַרויפגעגאַנגען אין שָׁמַיִם אַריין; אוּן מַלאָכים אוּן הערשאַפטן אוּן מאַכטן זענען געמאַכט געוואָרן אים אוּנטערטעניק.

ד דעריבּער, אַזוֹיווי רבי מֶלך המָּשיח האָט געליטן אין דעם פלייש, זאָלט איר אייך אויך באַוואָפענען מיט דעם זעלבּן געדאַנק, מחמת דער, וואָס האָט געליטן אין דעם פלייש, הערט אויף זינדיקן, כּדי ער זאָל מער נישט לעבּן אין דעם פלייש די איבּעריקע פוּן זיינע טעג לויט די תַּאוות פוּן מענטשן, נייערט לויט דעם רָצון פוּן ה'. מחמת עס איז שוֹין גענוג די פאַרגאַנגענע צייט, בּעת איר האָט געטאָן דעם באַגער פוּן די אוּמוֹת, אוּן האָט געלעבּט אין תַּאוות, גלוּסטונגען, אויסגעלאַסנקייטן, שִׁיכּרות אוּן פאַרבּרעכערישע עֲבוֹדה-זָרות.

איבּערדעם וואוּנדערן זיי זיך, וואָס איר לויפט נישט מיט זיי אין דעם זעלבּן שליַם פוּן פאַרדאָרבּנקייט, בּעת זיי רעדן לָשון-הָרע פוּנוועגן אייך; זיי וועלן אָבּער אָפּגעבּן דִּין-וחֶשבּון דעם, וואָס איז אָנגעבּרייט צוּ מִשפּטן די לעבּעדיקע אוּן די טויטע. מחמת

צוליב דעם איז די בשׂורת הגאולָה אָנגעזאָגט געוואָרן אַפילו צו
די מֵתים, כּדי זיי זאָלן געמְשפּט ווערן אין דעם פלייש ווי
מענטשן, אָבּער לעבּן לויט ווי ה' אין דעם גייסט.
דער סוֹף אָבּער פון אַלצדינג האָט גענעענט; זייט דעריבּער
געזונט אין פאַרשטאַנד, און זייט ניכטערן צו תּפילה. מער פון
אַלצדינג זייט הייס אין אייער אַהֲבָה צווישן זיך; מחמת אַהֲבָה
טוט פאַרדעקן אָן אַ שִׁיעור עבירות. זייט מַכנִיס-אוֹרַח איינער
דעם אַנדערן אָן מורמלעריַי; דינט איינער דעם אַנדערן, לויט
דער מַתָּנה, וואָס יעדער האָט באַקומען, ווי גוטע
מְנַהַל-מֶשֶׁק-בַּיִת פון דעם פילפאַכן חֶסֶד פון ה'. אויב עמיצער
טוט רעדן, זאָל ער רעדן ווי סע וואָלט געווען אַ נבואה פון ה';
אויב עמיצער טוט דינען, זאָל ער דינען ווי פון דעם כּוח, וואָס ה'
גיט, כּדי אין אַלצדינג זאָל ה' פאַרהערלעכט ווערן דורך רֶבִּי
מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס אים געהערט דער כָּבוד און די
הערשאַפט לעוֹלם ועֶד. אָמֵן. באליבּטע, וואונדערט אייך נישט
בנוֹגֵע דעם פייַעריקן נסָיון וואָס קומט איבּער אייך, כּדי אייך צו
פּרוּאוון, גלייך ווי סע וואָלט אייך געטראָפן עפּעס אַ פרעמדע
זאַך. נייערט פרייט אייך, אויף וויפל איר האָט אַ חֵלֶק אין רבי
מֶלך המָשיחַס יסורים, כּדי איר זאָלט אייך אויך פריַען בּיי דער
הִתְגַּלוּת פון זיין כבוד מיט אַ גרויסער
שִׂמְחָה. אויב איר ווערט געלעסטערט פונוועגן דעם נאָמען פון
רבי מֶלך המָשיחַ, טאָ אַשְׁרֵי איז אייך, ווארים דער גייסט פון
כבוד און דער גייסט פון ה' רוט אויף אייך. נאָר זאָל קיינער פון
אייך נישט ליידן ווי אַ רוֹצֵחַ, אָדער אַ גַנב, אָדער אַ רָשע, אָדער
ווי איינער, וואָס מישט זיך אין פרעמדע עַסָקים. נאָר אויב
איינער ליידט ווי אַ משיחיסט, זאָל ער זיך נישט שעמען, נייערט
זאָל ער אין דעם דאָזיקן נאָמען פאַרהערלעכן
ה'. מחמת סע האָט געזעענט די צייט פאַר דעם אָנהייב פון

מִשפּט אין דעם בֵּית ה' ; אוּן אויבּ סע הייבּט זיך אָן קוֹדם בּיי אונדז, וואָס וועט זיין דער סוֹף פּוּן די, וואָס געהאָרכן נישט די בּשׂורת הגאוּלָה פּוּן ה'? אוּן אויבּ דער צַדיק ווערט קוים געראַטעוועט, וואוּ וועט אַהינקומען דער רָשע אוּן זינדיקער? בּכֵן, זאָלן אויך די, וואָס ליידן יסוּרים לויט דעם רָצוון ה', איבּערנטפערן זייערע נשָמות צוּ אַ געטרייען יוֹצֵר, בּעת זיי טוּען גוּטס.

ה בּכֵן, די זקֵנים צווישן אייך בּין איך מַזהיר, איך, וואָס בּין אויך אַ זָקן אוּן אַן אֵדות פּוּן די ליידן יסוּרים פּוּן רבי מֶלך המָשיחַ, ווי אויך אַ טיילנעמער אין דער כבוד, וואָס וועט אַנטפּלעקט ווערן: פּיטערט ה'ס סטאַדע, וואָס איז אייך אָנגפאַרטרויט, אוּן האָט הַשגָחה איבּער איר, נישט דוּרך צוואַנג, נייערט וויליק, לויט דעם רָצון ה', אויך נישט אין שענדלעכן פאַרדינסט, נייערט מיט חֵשֶׁק; אויך נישט ווי בּאַהערשער פּוּן ה'ס נַחלה, נייערט מאַכט אייך פאַר בּיישפּילן פּוּן דער סטאַדע. אוּן בּעת דער הויפּט-רוֹעֶה וועט אַנטפּלעקט ווערן, וועט איר מקַבּל זיין די עֲטָרַת פּוּן כבוד, וואָס פאַרוועלקט נישט. אַזוי אויך, איר יִנגערע, זייט אוּנטערטעניק די זקֵנים, גוּרט אייך אַלע אָן מיט הַכנָעה צוּ דינען איינער דעם אַנדערן; מחמת ה' לַלֵּצִים הוּא־יָלִיץ וְלַעֲנָוִים יִתֵּן־חֵן [משלי ג, לד]. בּכֵן, דערנידעריקט אייך אוּנטער דער מעכטיקער האַנט פּוּן ה', כּדי ער זאָל אייך דערהייבּן מיט דער צייט. וואַרפט אַרויף אויף אים אַלע אייערע דַאגות, וואַרים ער זאָרגט פאַר אייך [תהלים נה, כב]. זייט ניכטער, זייט וואַך, אייער שׂונא, הָשָׂטן, גייט אַרוּם ווי אַ בּרילנדיקער לייֵב, זוכנדיק וועמען איינצושלינגען. אים זאָלט איר זיך שטארק אנטקעגנשטעלן אין אייער אֱמוּנה, ווייל איר ווייסט, אַז די זעלבּע יסוּרים ווערן דערפילט אין אייערע אַחִים במשיח אין דער עוֹלם הַזֶּה. אוּן דער אלוקים פּוּן יעדן

חֶסֶד, וואָס האָט אייך באַרופן צוּ זיין אייבּיקער כּבוד אין רֶבּי מלך המָשיחַ, וועט אייך אַליין, אַזוי ווי איר האָט געליטן אַבּיסל, מאַכן שלֵימוּתדיק, אייך באַפעסטיקן אוּן שטאַרקן. אים געהערט די הערשאַפט לעוֹלם וָעֶד. אָמֵן. דוּרך סילוואַנוסן, אוּנדזער געטרייען אָח במשיח, ווי איך רעכן אים, האָבּ איך אייך בּקיצור געשריבּן, אוּן מַזהיר געווען אוּן עֵדוּת געזאָגט, אַז דאָס דאָזיקע איז דער אֱמֶתער חֶסֶד ה'; שטייט אין אים פעסט. די הברית החדשה קהִילה אין בָּבֶל, וואָס איז אויסדערווײלט אינאיינעם מיט אייך, דרשו בשלום אייך, אוּן אַזוי טוּט מַרְקוֹס, מיין זוּן. דרשו בשלום איינער דעם אַנדערן מיט אַ קוּש פוּן אַהֲבָה. שָׁלום צוּ אייך אַלע, וואָס זענט אין רֶבּי מלך המָשיחַ.

כּיפּא ב

א שִׁמעוֹן כֵּיפָא, אַן עֶבֶד אוּן שלִיח פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, צוּ די, וואָס האָבּן מקַבּל געווען די אייגענע טייערע אֱמוּנה ווי מיר, אין דער צֶדֶק פוּן אלוקינוּ אוּן מוֹשִׁיעֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָׁלום זאָל געמערט ווערן אין דער דערקענטעניש פוּן ה' אוּן פוּן יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ. הֶיוֹת זיין געטלעכע מאַכט האָט אוּנדז באַווילקט אַלצדינג, וואָס האָט אָ שייכות צוּם לעבּן אוּן חֲסִידוּת, דוּרך דער דערקענטעניש פוּן אים, וואָס האָט אוּנדז באַרופן דוּרך זיין אייגענער כּבוד אוּן גוּטע מִידוּת, וואָס דוּרך זיי האָט ער אוּנדז באַווילקט זיינע טייערע אוּן זייער גרויסע הַבטָחוֹת, כּדי דוּרך די דאָזיקע זאָלט איר ווערן טיילנעמער אין דער געטלעכע טֶבע [יוח' ג, ו], בּעת איר זענט אַנטרונען די פאַרדאַרבּונג, וואָס איז פאַראַן אין דער עוֹלם הַזֶּה דוּרך תַּאווה. אוּן פוּנוועגן דער דאָזיקער סִיבּה גיט צוּ פוּן אייער צַד די גאַנצע פלייסיקייט, אוּן

צוּ אייער אֱמוּנה מִידות-טוֹבות, אוּן צוּ אייערע מִידות-טוֹבות וויסן, אוּן אין אייער וויסן, זעלבסט-בּאַהערשונג, אוּן אין אייער זעלבסט-בּאַהערשונג, סַבלָנות, אוּן אין אייער סַבלָנות, חֲסִידוּת, אוּן אין אייער חֲסִידוּת, פרייַנטשאַפט, אוּן אין אייער פרייַנטשאַפט, אַהֲבָה. מחמת אויב די דאָזיקע זאַכן זענען אייערע אוּן פאַרמערן זיך, מאַכן זיי אייך איר זאָלט נישט ווערן בָּטל, אויך נישט אומפרוכטפּערדיק אין דער דערקענטעניש פוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. מחמת דעם, וואָס סע פעלן די דאָזיקע זאַכן, דער איז בלינד, אוּן זעט נאָר וואָס עס איז נאָענט, ווייל ער האָט פאַרגעסן די רייניקונג פוּן זיינע אַלטע עבירות. איבּערדעם, אחים במשיח, פלייסט אייך נאָך מער, צוּ מאַכן זיכער אייער בּאַרופונג אוּן אויסדערוויילטקייט; מחמת אויב איר וועט דאָס טאָן, וועט איר קיינמאָל נישט געשטרויכלט ווערן. מחמת אַזוי וועט אייך בּרייט געעפנט ווערן דער אַריינגאַנג אין דער אייביקער מלוכה פוּן אֲדוֹנֵנוּ אוּן מוֹשִׁיעֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. איבּערדעם וועל איך תָּמיד זיין גרייט אייך צוּ דערמאָנען פוּנוועגן די דאָזיקע זאַכן, הַגַם איר קענט זיי, אוּן זענט בּאַפעסטיקט אין דעם אֱמת, וואָס איז מיט אייך. אוּן איך האַלט עס פאַר רעכט, כָּל-זמַן איך בּין אין דעם דאָזיקן געצעלט, אייך צוּ דערוועקן דוּרך דעם דערמאָנען אייך, ווייל איך ווייס, אַז דאָס אויסטאָן זיך פוּן מיין געצעלט געשעעט גיך, אַזוֹיווי אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע האָט מיר אָנגעצייכנט. אוּן איך וועל מיך שטאָרק מִיען, אַז איר זאָלט נאָך מיין הסטלקות אַלעמאָל זיין בּפּוֹח זיך צוּ דערמאָנען אין די דאָזיקע זאַכן. מחמת מיר האָבּן נישט נאָכגעפאָלגט קינצלעך אויסגעטראַכטע מַעשׂות, בּעת מיר האָבּן אייך אָנגעזאָגט די מאַכט פוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע אוּן זיין קוּמען, נייערט מיר זענען געווען אויגן-עֵדות פוּן זיין כּבוד. מחמת ער

האָט מקַבּל געווען פּון ה', דעם אלוקים הָאָב, כָּבוד און הערלעכקייט, בּעת אַזאַ קוֹל האָט זיך צוּ אים דערטראָגן דּוּרך דער דערהויבּענער הערלעכקייט ׃ דאָס איז מיין געליבּטער זון [דער זון פּון דער אויבּערשטער], אין אים איז מיין וואוילגעפעלן. און דאָס דאָזיקע קוֹל האָבּן מיר געהערט קוּמען פּון שָׁמַיִם, בּעת מיר זענען מיט אים געווען אויף דעם הייליקן הָר. און מיר האָבּן דאָס דָּבָר פּון נבוּאה נאָך זיכערער, און איר טוּט רעכט, וואָס איר שׂימוּ לב דערויף ווי אויף אַן אוֹר, וואָס לײַכט אין אַ חֹשֶׁךְ אָרט, בּיז דער יוֹם בּרעכט אַריין, און דער מאָרגנשטערן גייט אויף אין אייערע לְבָבוֹת. פאַרשטייט רֵאשִׁית דאָס, אַז קיין שום נבוּאה פּון די כְּתָבֵי-הַקוֹדֶשׁ האָט אַן אייגענעם בּאַשייַד, מחמת קיין שום נבוּאה איז וועט אַמאָל געקוּמען דּוּרך דעם רָצון פּון אַ מענטש, נייערט מענטשן האָבּן גערעדט פּון ה' דּוּרך דער הַשׁפָּעָה פּון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ.

ב עס זענען אָבּער אויך אויפגעשטאַנען נבִיאֵי שֶׁקֶר צווישן דעם עם, ווי סע וועלן אויך זיין צווישן אייך מוֹרֵי שֶׁקֶר, וואָס וועלן בּסוֹד אַריינבּרענגען צעשטערנדיקע אַפּיקוֹרסות, און וועלן אַפילו פאַרלייקענען הָאָדוֹן, וואָס האָט זיי אויסגעקויפט, און וועלן בּרענגען אויף זיך אַ גיכע פאַרלענדונג. און אַ סַך וועלן נאָכגיין נאָך זייערע אוּמווערדיקע מַעשׂים, און צוליב זיי וועט דער דֶּרֶךְ פּון דעם אֱמת געלעסטערט ווערן. און אין גִּירִיקייט וועלן זיי מיט אויסגעטראַכטע רייד מאַכן מִסחָר מיט אייך; זייער פּסַק ווערט פּון לאַנג אָן נישט אָפּגעלייגט, און זייער פאַרדאַרבּונג דרימלט נישט. מחמת אויבּ ה' האָט נישט געשוינט די מַלאָכים, בּעת זיי האָבּן געזינדיקט, נייערט האָט זיי אַריינגעוואָרפן אין גיהֶנום, און האָט זיי איבּערגעענטפערט אין גריבּער פּון חַשכות, אויפגעהיט צוּ ווערן פאַר דעם מִשפּט; און האָט נישט געשוינט די אַלטע עוֹלם הַזֶּה, נייערט

האָט מַציל געווען נחַן מיט זיבֿן אַנדערע, אַ דָּרְשָׁן פון צֶדֶק, בּעת
ער האָט געבראַכט אַ מַבּול אויף דער עוֹלם הַזֶּה פון די רשָׁעים;
אוּן בּעת ער האָט איבּערגעקערט די שטעט פון סדוֹם אוּן
עַמוֹרָה אין אַש, האָט ער זיי פאַרמִשפּט חָרוב צוּ ווערן, אוּן האָט
זיי געמאַכט פאַר אַ מָשל פאַר יענע, וואָס וועלן לעבּן רְשעוּתדיק
אוּן האָט מַציל געווען דעם צַדיק לוֹט, וואָס איז געווען שוואַר
געפּלאָגט דורך דעם פאַרשיַיטן לעבּן פון די
רשָׁעים -- מחמת יענער צַדיק, בּעת ער האָט געוואוינט צווישן
זיי, האָט זיך יוֹם יוֹם געקוועלט זיין רעכטפאַרטיקע נשָׁמה, בּעת
ער האָט געזען אוּן געהערט זייערע בייזע מַעשׂים -- ה'
פאַרשטייט וויאַזוי מַציל צוּ זיין די פרוּמע פון אַ נסָיון, אוּן צוּ
האַלטן די רשָׁעים אויף באַשטראָפונג ביז דעם יוֹם-הַדין, אוּן
בְּפרַט די, וואָס גייען נאָך דעם פלייש אין דער תַּאווה פון
אוּמריינקייט, אוּן פאַראַכטן הערשאַפט.
הָעזֶהדיק זענען זיי, איינגעשטעלט, אוּן ציטערן נישט צוּ
לעסטערן שׂרָרות, בּשַׁעת מַלאָכים, הַגַם גרעסער אין
שטאַרקייט אוּן מאַכט, בּרענגען נישט קעגן זיי קיין
לעסטערנדיקן מִשפּט פאַר ה'. די דאָזיקע אָבּער, ווי
באַשעפענישן אָן שֵׂכל, וואָס זענען געבּוירן געוואָרן ווי פָּשוטע
חַיות, געכאָפּט אוּן אומגעבּראַכט צוּ ווערן, בּעת זיי לעסטערן
אין עִנְיָנים, וואָס זיי פאַרשטייען נישט, וועלן אין זייער
צעשטערונג זיכער אומגעבּראַכט ווערן, אוּן ליידן אומרעכט ווי
דער שׂכַר פון טאָן אומרעכט. זיי האַלטן עס פאַר אַ תַּענוּג צוּ
פרעסן דורכן יוֹם, זענען פלעקן אוּן מומים, אוּן הוליען אין
זייערע שקָרים, בּשַׁעת זיי מאַכן סעוּדות מיט אייך. זיי האָבּן
אויגן, וואָס זענען פול מיט זנוּת, אוּן וואָס קענען זיך נישט
צוריקהאַלטן פון עבירה; זיי פאַרפישופן אומבאַפעסטיקטע
נשָׁמות; זיי האָבּן אַ לֵב געוואוינט צוּ גיריקייט; פאַרשאָלטענע

לייט. ווייל זיי האָבן פאַרלאָזן דעם דֶּרֶך-הַיָּשָׁר, זענען זיי פאַרבלאָנדזשעט געוואָרן, אוּן זענען געגאַנגען דעם דֶּרֶךְ פוּן בִּלְעָם בֶּן-בְּעוֹר, וואָס האָט ליב געהאַט דעם שׂכַר פוּן אומרעכט; ער איז אָבער געשטראָפט געוואָרן פאַר זיין אייגענער פֶּשַׁע׃ אַ שטום אייזל האָט גערעדט מיט אַ מענטשנס קוֹל, אוּן האָט פאַרמיטן דעם שִׁגָּעוֹן פוּן דעם נָבִיא [במדבר כב, כח]. דאָס זענען קוואַלן אָן וואַסער, אוּן נעפּלען געטריבן פוּן אַ שטורעם; פאַר זיי איז אָנגעבּרייט געוואָרן די שטאָק-חֹשֶׁךְ. מחמת בּעת זיי רעדן אַרויס גרויסע אויפגעשוואָלענע רייד פוּן נישטיקייט, פאַרכִּישופן זיי דורך גלוּסטיקייטן אוּן די תַּאוות פוּן פלייש יענע, וואָס זענען גראָד אַנטרונען פוּן די, וואָס לעבּן אין טָעות. זיי זאָגן זיי צוּ פריַיהייט, בּעת זיי אַליין זענען עֶבֶד פוּן פאַרדאָרבּנקייט; מחמת פוּן וועמען אַ מענטש ווערט בּיַיגעקוּמען, פוּן דעם ווערט ער אויך געבּראַכט אין קנעכטשאַפט. מחמת אויב אַזוי, ווי זיי זענען אַנטרונען פוּן די טומאות פוּן דער עוֹלם הַזֶּה דורך דער דערקענטעניש פוּן הָאָדוֹן אוּן גוֹאֵל רַבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, ווערן זיי ווידער אַמאָל פאַרוויקלט אין זיי אוּן בּיַיגעקוּמען, איז זייער לעצטע מַדרֵגה ערגער ווי די ערשטע. מחמת סע וואָלט געווען בּעסער פאַר זיי נישט צוּ האָבּן געקענט דעם דֶּרֶךְ צֶדֶק, איידער אַזוי ווי זיי האָבּן אים געקענט, זיך אָפּצוּקערן פוּן דעם הייליקן מצוה, וואָס איז זיי איבּערגעגעבּן געוואָרן. סע האָט געטראָפן מיט זיי לויט דעם אָמֶתן מָשל׃ דער הונט קערט זיך אוּם צוּריק צוּ זיין אייגענער אויסבּרעכונג, אוּן דער חַזיר, וואָס האָט זיך געוואַשן, ווידער צוּ וואַלגערן זיך אין דער בּלאָטע [משלי כו,יא].

ג דאָס איז שוין דער צווייטער בּריוו, בּאליבּטע, וואָס איך שרייב צוּ אייך; אוּן אין בּיידע פוּן זיי דערוועק איך אוּן דערמאָן

אייער לויטערן פארשטאַנד; כּדי איר זאַלט געדענקען די רייד,
וואָס זענען פריער געריידט געוואָרן דורך די נבֿיאים הקדוֹשִׁים,
אוּן דאָס מצוה פוּן הָאדוֹן אוּן גוֹאֵל דורך אייערע
שלִחים. רֵאשִׁית זאַלט איר פאַרשטיין דאָס דאָזיקע, אַז אויף
דעם סוֹף פוּן די טעג וועלן קומען לֵצים מיט זייער ליצָנות, וואָס
גייען נאָך זייערע אייגענע תַּאוות, אוּן זאָגן ׃ וואוּ איז די הַבטָחה
פוּן זיין קוּמען؟ מחמת זינט די אָבות זענען אַנטשלאָפן
געוואָרן, איז אַלצדינג געבליבן ווי עס איז געווען פוּן אָנהייבּ אָן
פוּן ששת-ימי-בראשית. מחמת דאָס פאַרגעסן זיי בּכּיוון, אַז די
הימלען זענען געווען פוּן פאַרצייטן, אוּן אַן ערד, וואָס האָט זיך
דורך דעם דָּבָר ה' געפוּרעמט פוּן דעם וואַסער אוּן דורך דעם
וואַסער, וואָס דורך זיי איז די עוֹלם הַזֶּה, וואָס איז דעמאָלט
געווען, אומגעקוּמען, בּעת זי איז פאַרפלייצט געוואָרן מיט
וואַסער. די הימלען אָבּער, וואָס זענען איצט, אוּן די ערד,
זענען דורך דעם זעלבּן דָּבָר אויפגעהיט געוואָרן פאַר דעם אֵש,
וואָס איז באַהאַלטן געוואָרן אויף דעם יוֹם-הַדין אוּן דער
פאַרדאַרבּונג פוּן די רשָׁעים. פאַרגעסט אָבּער נישט דאָס איינע,
בּאַליבּסע, אַז אייך יוֹם איז בּיי ה' ווי טויזנט יאָר, אוּן טויזנט יאָר
ווי איין יוֹם [תהלים צ, ד]. ה' פאַרזאַמט נישט בּנוֹגֵע זיין
הַבטָחה, ווי עטלעכע רעכענען פאַרזאַמונג; נייערט איז געדולדיק
קעגן אייך, ווייל ער וויל נישט, אַז עמיצער זאָל אומקוּמען,
נייערט, אַז אַלע זאָלן קוּמען צוּ תּשוּבה. אָבּער דער יוֹם ה' וועט
קוּמען ווי אַ גַּנב; אוּן אין אים וועלן די הימלען פאַרשווינדן מיט
אַ גָּדוֹל רַעש, אוּן די יסוֹדות וועלן אויפגעלייזט ווערן אין
ברענענדיקער היץ, אוּן די ערד אוּן די ווערק, וואָס זענען אויף
איר, וועלן פאַרברענט ווערן.
הֱיוֹת ווי אַלע די דאָזיקע זאַכן וועלן אַזוי אויפגעלייזט ווערן,
וואָסערע מִינים מענטשן דאַרפט איר זיין אין אַ לעבּן פוּן קדושה

אוּן חֲסִידוּת, בּעת איר דערוואַרט אוּן בּאַגערט שטאַרק דאָס קוּמען פוּן דער יוֹם ה', וואָס דוּרך אים וועלן אויפגעלייזט ווערן די הימלען אין אֵש, אוּן די יסוֹדות צעשמאָלצן ווערן אין ברענענדיקער היץ? מיר אָבּער וואַרטן, לויט זיין הַבטָחה, אויף נייע הימלען אוּן אויף אַ נייער ערד, וואוּ סע וואוינט צֶדֶק.

בּכֵן, בּאליבּטע, הֱיוֹת איר דָּבָר אויף די דאָזיקע זאַכן, שׂימוּ לב, אַז איר זאָלט געפוּנען ווערן אָן אַ פלעק אוּן אָן אַ מוּם פאַר אים בּשָׁלום. אוּן רעכנט די סבלנות פוּן אֲדוֹנֵנוּ פאַר אַ ישׁועה, אַזוֹיווי אויך אוּנדזער באַליבּטער אָח במשיח פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט אייך געשריבּן, לויט דער חָכמה, וואָס איז אים געגעבּן געוואָרן, ווי ער טוּט עס אויך אין אַלע זיינע בּריוו, בּעת ער רעדט אין זיי פוּנוועגן די דאָזיקע זאַכן. פאַראַן אין זיי עטלעכע זאַכן וואָס זענען שווער צוּ פאַרשטיין, וואָס די אומפאַרשטענדיקע אוּן נישט שטאַנדהאַפטיקע פאַרדרייען, ווי זיי טוּען אויך די אַנדערע סָפָרים, צוּ זייער אייגענער פאַרדאַרבּונג. איר אָבּער, בּאליבּטע, וויל איר וויסט דאָס פוּן פריער, שׂימוּ לב, טאָמער וועט איר, בּעת איר ווערט אַוועקגעטראָגן מיט דעם טָעות פוּן די רשָׁעים, פאַלן פוּן אייער אייגענער שטאַנדהאַפטיקייט. נייערט וואַקסט אין דעם חֶסֶד אוּן דערקענטעניש פוּן אֲדוֹנֵנוּ אוּן גוֹאֵל רֶבִּי מלך המָשׁיחַ יהושע/ישוע. אים געהערט דער כָּבוד, סיי איצט אוּן ליוֹם עוֹלם. אָמֵן.

יוח"א

א דאָס, וואָס איז געווען פוּן אַנהייבּ אָן, וואָס מיר האָבּן געהערט, וואָס מיר האָבּן געזען מיט אוּנדזערע אויגן, וואָס מיר האָבּן באַטראַכט אוּן אוּנדזערע הענט האָבּן באַרירט, פוּנוועגן דעם מימרא [מימרא דיה', דָּבָר אלוקים] פוּן חַיים - אוּן דאָס חַיים איז אַנטפּלעקט געוואָרן, אוּן מיר האָבּן געזען, אוּן זאָגן

עֵדות, אוּן זאָגן אייך אָן דאָס חַיי עלום, וואָס איז געווען בּיי דעם אלוקים אבינו, אוּן איז צוּ אוּנדז אַנטפּלעקט
געוואָרן - וואָס מיר האָבּן געזען אוּן געהערט, דאָס זאָגן מיר אייך אָן, כּדי איר זאָלט האָבּן התקשרות מיט אוּנדז, אוּן אוּנדזער התקשרות איז מיט אלוקים אבינו אוּן מיט זיין זוּן פּוּן דער אויבּערשטער רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. אוּן די דאָזיקע זאַכן שרייבּן מיר אייך, כּדי אוּנדזער שִׂמְחָה זאָל זיין פּוּל.
אוּן דאָס איז די שלִיחוּת, וואָס מיר האָבּן געהערט פּוּן אים אוּן זאָגן אייך אָן, אַז ה' איז אוֹר, אוּן קיין חֹשֶׁךְ איז אין אים בְּכלַל נישטאָ. אויבּ מיר זאָגן, אַז מיר האָבּן התקשרות מיט אים אוּן גייען אין דער חֹשֶׁךְ, זאָגן מיר ליגן, אוּן גייען נישט אין דער דֶּרֶךְ אֱמת. אויבּ אָבּער מיר גייען אין דעם אוֹר, ווי ער איז אין דעם אוֹר, האָבּן מיר התקשרות איינער מיט דעם אַנדערן, אוּן דאָס קרבּן כַּפָּרָה בּלוּט פּוּן יהושע/ישוע, זיין זוּן [דער זוּן פּוּן דער אויבּערשטער] יְטַהֲרֵנוּ פּוּן אַלע עבירה. אויבּ מיר זאָגן, אַז מיר האָבּן נישט קיין עבירה, נאַרן מיר זיך אַליין אָפּ, אוּן דער אֱמת איז נישט אין אוּנדז. אויבּ מיר זענען זיך מִתוַדה אויף אוּנדזערע עבירה [די ווידוי], איז ער נֶאֱמָן אוּן צַדִּיק לִסְלֹחַ לָנוּ עַל חֲטָאֵינוּ וּלְטַהֵר אוּנדז פּוּן יעדער עָוֹן. אויבּ מיר זאָגן, אַז מיר האָבּן נישט געזינדיקט, מאַכן מיר אים פאַר אַ ליגנער, אוּן זיין דָּבָר איז נישט אין אוּנדז.

ב קינדערלעך מיינע, די דאָזיקע זאַכן שרייבּ איך אייך, כּדי איר זאָלט נישט זינדיקן. אוּן אויבּ עמיצער זינדיקט, האָבּן מיר אַ מֵליץ בּיי אלוקים הָאָב, רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, דעם צַדיק; אוּן ער איז די כַּפָּרָה פאַר אוּנדזערע עבירות, אוּן נישט נאָר פאַר אוּנדזערע אַליין, נייערט אויך פאַר דער גאַנצער עוֹלם הַזֶּה. אוּן דורך דעם ווייסן מיר, אַז מיר קענען אים, אויבּ מיר היטן אָפּ זיינע [משיחס] מִצוות. דער, וואָס זאָגט : איך קען אים,

אוּן טוּט נישט אָפּהיטן זיינע מִצוות, איז אַ שַׁקְרָן, אוּן דער אֱמת איז נישט אין אים. וועֶר אָבּער סע היט אָפּ זיין דָּבָר, אין אים איז בּאֱמֶת די אַהֲבַת ה' דערפילט געוואָרן. דוּרך דעם ווייסן מיר, אַז מיר זענען אין אים. דער, וואָס זאָגט, אַז ער בּלייבּט אין אים, דאַרף אויך אַליין לעבּן אַזוֹיווי ער האָט געלעבּט.

בּאליבּטע, נישט קיין ניי מצוה שרייבּ איך אייך, נייערט אַן אַלט מצוה, וואָס איר האָט געהאַט פוּן אָנהייבּ אָן; דאָס אַלטע מצוה איז דאָס דָּבָר, וואָס איר האָט געהערט. ווידער שרייבּ איך אייך אָ ניי מצוה, וואָס דאָס איז אֱמת אין אים אוּן אין אייך, ווארים די חֹשֶׁךְ פאַרגייט, אוּן דאָס אֱמֶתע אוֹר טוּט שוֹין שיינען. דער, וואָס זאָגט, ער איז אין דעם אוֹר, אוּן האָט פיינע זיין אָח במשיח, איז נאָך אַלץ אין דער חֹשֶׁךְ. דער, וואָס האָט ליבּ זיין אָח במשיח, בּלייבּט אין דעם אוֹר, אוּן עס איז נישטאָ אין אים קיין סִיבּה פוּן מכשול. דער אָבּער, וואָס האָט פיינט זיין אָח במשיח, איז אין דער חֹשֶׁךְ אוּן גייט אין דער חֹשֶׁךְ, אוּן ווייסט נישט וואוהין ער גייט, ווארים די חֹשֶׁךְ האָט פאַרבּלענדט זיינע אויגן. איך שטייבּ אייך, קינדערלעך מיינע, ווארים אייערע עבירות זענען אייך פאַרגעבּן געוואָרן פוּן זיין נאָמענוועגן. איך שטייבּ אייך, אבות, ווארים איר קענט אים, וואָס איז פוּן אָנהייבּ אָן. איך שרייבּ אייך, יוּנגעלייט, ווארים איר האָט מנַצֵּחַ געווען דעם בּייזן. איך האָבּ געשריבּן צוּ אייך, יְלָדִים, ווארים איר קענט דעם אלוקים הָאָב. איך האָבּ געשריבּן צוּ אייך, אבות, ווארים איר קענט אים, וואָס איז פוּן אָנהייבּ אָן. איך האָבּ געשריבּן צוּ אייך, יוּנגעלייט, ווארים איר זענט שטאַרק, אוּן דאָס דָּבָר ה' בּלייבּט אין אייך, אוּן איר האָט מנצח געווען דעם בּייזן. האָט נישט ליבּ די עוֹלם הַזֶּה, אויך נישט די זאַכן, וואָס זענען אין דער עוֹלם הַזֶּה. אויבּ עמיצער האָט ליבּ די עוֹלם הַזֶּה, איז די אַהֲבַת אלוקים הָאָב נישט אין אים. מחמת אַלץ, וואָס

איז אין דער עוֹלם הַזֶּה, די תַּאווה פּון דעם פלייש, אוּן די תַּאווה פּון די אויגן, אוּן די גַאווה פּון לעבּן, איז נישט פּון דעם אלוקים הָאָב, נייערט פּון דער עוֹלם הַזֶּה. אוּן די עוֹלם הַזֶּה פאַרגייט, אוּן איר תַּאווה; דער אָבּער, וואָס טוּט דעם רָצרן ה', פאַרבּליַבּט אויף עוֹלם. יְלָדים, עס איז די לעצטע שָׁעה; אוּן אַזוֹיווי איר האָט געהערט, אַז דער אנטי-משיח קוּמט, אַזוי זענען איצט אויפגעשטאַנען אַ סַך אנטי-משיחס. פּון דעם פאַרשטייען מיר, אַז ס'איז די לעצטע שָׁעה. זיי זענען אַרויסגעגאַנגען פּון אוּנדז, זיי זענען אָבּער נישט געווען פּון אוּנדז. מחמת אויב זיי וואָלטן געווען פּון אוּנדז, וואָלטן זיי פאַרבּלייבּן מיט אוּנדז; זיי זענען אָבּער אַרויסגעגאַנגען, כּדי זיי זאַלן ווערן אַנטפּלעקט, אַז זיי אַלע זענען נישט פּון אוּנדז. אוּן איר האָט אַ זאַלבּונג פּון הקָדוֹש-בָּרוּך-הוּא, אוּן איר אַלע וויסט עס. אוּן האַבּ אייך געשריבּן, נישט ווארים איר קענט נישט דעם אֱמת, נייערט ווארים איר קענט אים, אוּן ווארים קיין שקר איז נישט פּון דעם אֱמת. ווער איז דער ליגנער, אויב נישט דער, וואָס פאַרלייקנט, אַז יהושע/ישוע איז דער רֶבּי מלך המָשיחַ? דער דאָזיקער איז דער אנטי-משיח, וואָס פאַרלייקנט אלוקים הָאָב אוּן דעם דעם זוּן פּון דער אויבּערשטער. ווער סע פאַרלייקנט דעם אלוקים דעם זוּן, האָט אויך נישט דעם אלוקים הָאָב; דער, וואָס איז מוֹדה אין דעם אלוקים זוּן, האָט אויך דעם אלוקים הָאָב. זאָל דאָס, וואָס איר האָט געהערט פּון אָנהייבּ אָן, פאַרבּליַבּן אין אייך. אויב דאָס, וואָס איר האָט געהערט פּון אָנהייבּ אָן, פאַרבּליַבּט אין אייך, וועט איר אויך פאַרבּליַבּן אין דעם אלוקים דעם זוּן אוּן אין דעם אלוקים
הָאָב. אוּן דאָס דאַזיקע איז די הַבטָחה, וואָס ער האָט אוּנדז מַבטיחַ געווען, דאָס חַיי לעלוֹם. די דאַזיקע זאַכן האַבּ איך אייך געשריבּן פּונוועגן די וואָס ווילן אייך

פאַרפירן; אָבער די זאַלבונג, וואָס איר האָט מקבל געווען פון אים, פאַרבליַבט אין אייך, און איר נייטיקט זיך נישט, אַז עמיצער זאָל אייך לערנען; נייערט אַזוי‌ווי זיין זאַלבונג לערנט אייך פונוועגן אַלצדינג, און איז וואָרהאַפטיק און נישט קיין ליגן, און אַזוי‌ווי זי האָט אייך געלערנט, אַזוי פאַרבליַבט אין אים. און איצט, קינדערלעך, פאַרבליַבט אין אים, כּדי, ווען ער וועט אַנטפלעקט ווערן, זאַלן מיר האַבן בּטחון, און נישט פאַרשעמט ווערן פאַר אים בּיי זיין קומען. אויב איר ווייסט, אַז ער איז צַדִּיק, פאַרשטייט איר, אַז אויך יעדער איינער, וואָס טוט צֶדֶק, איז פון אים געבוירן.

ג זעט מיט וואָס פאַר אַ מין אַהֲבָה דער אלוקים הָאָב האָט אונדז מזַפּה געווען, אַז מיר זאַלן גערופן ווערן יְלָדים פון ה'; און אַזוינע זענען מיר טאַקע. פונוועגן דער דאָזיקער סִיבּה קענט אונדז די עוֹלם הַזֶּה נישט, ווארים זי האָט אים נישט געקענט. באליבטע, איצט זענען מיר יְלָדים פון ה'; און עס איז נאָך נישט אַנטפלעקט געוואָרן וואָס מיר וועלן זיין. מיר ווייסן, אַז ווען ער וועט אַנטפלעקט ווערן, וועלן מיר זיין גלייך ווי ער; מחמת מיר וועלן אים זען אַזוי‌ווי ער איז. און יעדער איינער, וואָס האָט די דאָזיקע תִּקְוָה געשטעלט אויף אים, רייניקט זיך אַליין, זוי‌ווי ער איז טָהוֹר. יעדער איינער, וואָס טוט זינדיקן, איז עובר די תּוֹרה, און הַחֵטְא איז דאָס עוֹבר זיין אויף דער תּוֹרה. און איר ווייסט, אַז יהושע/ישוע איז אָנטפלעקט געוואָרן, כּדי אַוועקצונעמען חֲטָאֵינוּ, און אין אים איז נישטאַ קיין חֵטְא. ווער סע פאַרבליַבט אין אים, זינדיקט נישט, ווער סע זינדיקט, האָט אים נישט געזען, און אויך נישט געקענט. קינדערלעך, לאַז אייך קיינער נישט פאַרפירן. דער, וואָס טוט צֶדֶק, איז צַדִּיק, אַזוי‌ווי ער איז צַדִּיק. דער, וואָס באַגייט חֵטְא, איז פון הַשָּׂטן; מחמת הַשָּׂטן

זינדיקט פון אָנהייבּ אָן. צוליבּ דעם איז דער זון פון דער
אויבּערשטער אַנטפּלעקט געוואָרן, כּדי ער זאָל צעשטערן די
מַעשׂים פון הָשָׂטן. וואָר סע איז געבּוירן געוואָרן פון ה', בּאַגייט
נישט קיין חֵטְא, ווארים זיין זֶרַע פאַרבּליַבּט אין אים; אוּן ער
קאַן נישט זינדיקן, ווארים ער איז געבּוירן געוואָרן פון ה'. אין
דעם ווערן אַנטפּלעקט די יְלָדים פון ה' אוּן די יְלָדים פון שָׂטן.
וואָר סע טוט נישט קיין צֶדֶק, איז נישט פון ה', אוּן אויך נישט
דער, וואָס ליבּט נישט זיין אָח. מחמת דאָס איז די שלִיחות,
וואָס איר האָט געהערט פון אָנהייבּ אָן, אַז מיר זאַלן ליבּ האָבּן
איינער דעם אַנדערן. נישט ווי קַיִן, וואָס איז געווען פון דעם
בּייזן, אוּן האָט געהַרגעט זיין אָח [בּראשית ז, ח]. אוּן פאַרוואָס
האָט ער אים געהאַרגעט? ווארים זיינע מַעשׂים זענען געווען
שלעכט, אוּן זיין בּרודערס
מַעֲשֵׂי צֶדֶק. וואונדערט אייך נישט, אַחים במשיח, אויבּ די עוֹלם
הַזֶּה האָט אייך פיינט. מיר ווייסן, אַז מיר זענען
אַריבּערגעגאַנגען פון מָוֶת צום חַיים, ווארים מיר האָבּן ליבּ די
אַחים במשיח. דער, וואָס ליבּט נישט, פאַרבּליַבּט אין
מָוֶת. וואר סע האָט פיינט זיין אָח במשיח, איז אַ רוֹצֵחַ; אוּן איר
ווייסט, אַז אַ רוֹצֵחַ האָט נישט קיין חֶלֶק אין עוֹלם הבָּא.
אין דעם דערקענען מיר אַהֲבָה, ווארים ער האָט אַוועקגעגעבּן
זיין לעבּן פאַר אונדז; אוּן אויך מיר דאַרפן אַוועקגעבּן אונדזער
לעבּן פאַר די אַחים במשיח. וואר אָבּער סע האָט די גִיטער פון
דער עוֹלם הַזֶּה, אוּן זעט זיין אָח במשיח אין נויט, אוּן
פאַרשליסט זיין לֵב קעגן אים, וויאַזוי טוט די אַהֲבַת ה'
פאַרבּליַבּן אין אים? קינדערלעך, לאָמיר נישט ליבּ האָבּן אין
דָּבָר, אויך נישט מיט דער צונג, נייערט אין מַעשׂים אוּן אֱמת.
דורך דעם דאָזיקן וועלן מיר דערקענען, אַז מיר זענען פון דעם
אֱמת, אוּן וועלן פאַר אים פאַרזיכערן אונדזער לֵב, ווארים

אויב אונדזער לֵב פאַרמִשפּט אונדז, איז ה' גרעסער ווי אונדזער לֵב און ווייסט
אַלצדינג. באליבטע, אויב אונדזער לֵב פאַרמִשפּט אונדז נישט, האָבן מיר בטָחון פאַר ה'; און וואָס מיר בעטן, באַקומען מיר פון אים, ווארים מיר היטן אָפּ זיינע מִצוות און טוען דאָס, וואָס איז וואוילגעפעליק אין זיינע אויגן. און דאָס איז זיינע מצוה, אַז מיר זאָלן גלויבן אין דעם נאָמען פון זיין זון [דער זון פון דער אויבערשטער] רֶבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, און ליב האָבן איינער דעם אַנדערן, אַזוִיווי ער האָט אונדז געבאָטן. און דער וואָס האַלט זיינע מִצוות, טוט פאַרבליַבן אין אים, און ער אין זיי. און אין דעם דערקענען מיר, אַז ער פאַרבליַבט אין אונדז, דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, וואָס ער האָט אונדז געגעבן.

ד טייַער חברים, גלויבט נישט יעדן גייסט, נייערט פּרואווט די גייסטער, צי זיי זענען פון ה'; ווארים אַ סַך נבִיאֵי שֶׁקֶר זענען אַרויסגעגאַנגען אין דער עוֹלם הַזֶּה אַריין. אין דעם דערקענט איר דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פון ה': יעדער גייסט, וואָס איז מוֹדה, אַז רֶבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע איז געקומען אין דעם פלייש, איז פון ה'; און יעדער גייסט, וואָס איז נישט מוֹדה אין יהושע/ישוע, איז נישט פון ה'. און דאָס איז דער גייסט פון דעם אנטי-משיח, פון דעם, וואָס איר האָט געהערט, אַז ער קומט; און איצט איז ער שוין אין דער עוֹלם הַזֶּה. איר זענט פון ה', קינדערלעך מיינע, און איר האָט זיי בייגעקומען; ווארים דער, וואָס איז אין אייך, איז גרעסער ווי דער, וואָס איז אין דער עוֹלם הַזֶּה. זיי זענען פון דער עוֹלם הַזֶּה, דעריבער רעדן זיי פון דער עוֹלם הַזֶּה, און די עוֹלם הַזֶּה הערט זיי. מיר זענען פון ה'; דער, וואָס קען ה', הערט אונדז; דער, וואָס איז נישט פון ה', הערט אונדז נישט. אין דעם דערקענען מיר דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פון אֱמת און דעם גייסט פון טָעות. טייַער חברים, לאָמיר ליב האָבן

איינער דעם אַנדערן; מחמת אַהֲבָה איז פּוּן ה', אוּן יעדער איינער, וואָס האָט ליבּ, איז געבוירן געוואָרן פּוּן ה', אוּן קען ה'. דער, וואָס האָט נישט ליבּ, קען נישט ה'; מחמת ה' איז אַהֲבָה. אין דעם איז די אַהֲבָה פּוּן ה' אַנטפּלעקט געוואָרן אין אוּנדז, וואָס ה' האָט געשיקט זיין בֶּן-יָחִיד אין דער עוֹלם הַזֶּה אַריין, כּדי מיר זאָלן דוּרך אים האָבּן חַיים. אין דעם איז אַהֲבָה נישט דאָס, וואָס מיר האָבּן ליבּ געהאַט ה', נייערט וואָס ער האָט אוּנדז ליבּ געהאַט, אוּן האָט געשיקט זיין זוּן פּוּן דער אויבּערשטער צוּ זיין די קרבּן כַּפָּרָה פאַר אוּנדזערע עבירות. טייַער חברים, אויבּ ה' האָט אוּנדז אַזוי ליבּ געהאַט, בּאַדאַרפן מיר אויך ליבּ האָבּן איינער דעם אַנדערן. קיינער האָט קיינמאָל נישט געזען ה'; אויבּ מיר האָבּן ליבּ איינער דעם אַנדערן, פאַרבּליַבּט ה' אין אוּנדז, אוּן זיין אַהֲבָה ווערט שלֵימוּתדיק אין אוּנדז. אין דעם ווייסן מיר, אַז מיר בּלייבּן אין אים, אוּן ער אין אוּנדז, ווארים ער האָט אוּנדז געגעבּן פּוּן זיין רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. אוּן מיר האָבּן געזען אוּן זאָגן עֵידוּת, אַז דער אלוקים אבינו האָט געשיקט דעם זוּן פּוּן דער אויבּערשטער צוּ זיין דער גּוֹאֵל פּוּן דער עוֹלם הַזֶּה. דער, וואָס וועט מוֹדה זיין, אַז יהושע/ישוע איז דער זוּן פּון דער אויבּערשטער, ה' פאַרבּליַבּט אין אים, אוּן ער אין ה'. אוּן מיר האָבּן דערקענט אוּן געגלויבּט אין דער אַהֲבָה, וואָס ה' האָט פאַר אוּנדז. ה' איז אַהֲבָה. אוּן דער, וואָס בּליַבּט אין אַהֲבָה, פאַרבּליַבּט אין ה'; אוּן ה' פארבּליַיבּט אין אים. מיט דעם איז די אַהֲבָה אין אוּנדז געמאַכט געוואָרן גאַנץ, כּדי מיר זאָלן האָבּן בּטָחוֹן אין דעם יוֹם-הַדין; ווארים אַזוֹיווי ער איז, פוּנקט אַזוי זענען מיר אין דער דאָזיקער עוֹלם הַזֶּה. עס איז נישטאָ קיין פַּחד אין אַהֲבָה, נייערט שלֵימוּתדיקע אַהֲבָה טרייַבּט אַרויס דעם פַּחד, ווארים פַּחד איז פאַרקניפּט מיט שטראָף; אוּן דער, וואָס האָט מוֹרא,

איז נישט געווָארן שלֵימוּתדיק אין
אַהֲבַה. מיר האָבּן ליבּ, ווארים ער האָט אונדז קוֹדם ליבּ
געהאַט. אויבּ עמיצער זאָגט ׃ איך האָבּ ליבּ ה', אוּן האָט פיינט
זיין אָח במשיח, איז ער אַ ליגנען; מחמת דער, ווָאס האָט נישט
ליבּ זיין אָח במשיח, וועמען ער האָט געזען, קען נישט ליבּ האָבּן
ה', וועמען ער האָט נישט געזען. אוּן די דאָזיקע מִצְוָה האָבּן
מיר פוּן אים, אַז דער, ווָאס האָט ליבּ ה', זאָל אויך ליבּ האָבּן זיין
אָח במשיח.

ה ווער סע גלייבּט, אַז יהושע/ישוע איז דער ֶרבּי מלך המָשיחַ,
איז געבּוירן געווָארן פוּן ה'; אוּן ווער סע האָט ליבּ אלוקים הָאָב
האָט אויך ליבּ דעם, ווָאס איז פוּן אים געבּוירן געווָארן. אין
דעם דערקענען מיר, אַז מיר האָבּן ליבּ די יְלָדים פוּן ה' ׃ בּעת
מיר האָבּן ליבּ ה' אוּן זענען מקַיים זיינע מצוֹות. מחמת דאָס איז
די אַהֲבַה צוּ ה', ווָאס מיר האַלטן זיינע מצוֹות; אוּן זיינע מצוֹות
זענען נישט שווער. מחמת אַלץ, ווָאס איז געבּוירן געווָארן פוּן
ה', איז מנַצֵּחַ די עוֹלם הַזֶּה; אוּן דאָס איז דער נצָחון, ווָאס האָט
מנַצֵּחַ געווען די עוֹלם הַזֶּה ׃
אוּנדזער אֱמוּנה. אוּן ווער איז דער, ווָאס איז מנַצֵּחַ די עוֹלם הַזֶּה,
אויבּ נישט דער, ווָאס גלויבּט, אַז יהושע/ישוע איז דער זוּן פוּן
דער אויבּערשטער? דאָס איז דער, ווָאס איז געקוּמען דוּרך
מַיִם אוּן דָּם, ֶרבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע; נישט מיט דעם מַיִם
אַליין, נייערט מיט דעם מַיִם אוּן מיט דעם דָּם. אוּן סע איז
דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, ווָאס זאָגט עֵדוּת, ווארים דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ איז
דער אֱמת. מחמת עס זענען דריי, ווָאס זאָגן עֵדוּת׃ דער רוּחַ
הַקוֹדֶשׁ, אוּן דאָס מַיִם, אוּן דאָס דָּם [יוח' יט, לד]; אוּן די דריי
זענען איינשטימיק. [בשמים האב הדבר ורוח הקודש ושלשתם
אחד המה׃ ושלושה המה המעידים בארץ.] אויבּ מיר זענען
מקַבּל דאָס עֵדוּת פוּן בּני אדם, איז דאָס עֵדוּת פוּן ה' גרעסער;

מחמת דאָס איז דאָס עֵדות פון ה', אַז ער האָט עֵדות געזאָגט פונוועגן זיין זון פון דער אויבערשטער. דער, וואָס גלויבט אין דעם זון פון דער אויבערשטער, האָט דאָס עֵדות אין זיך; דער, וואָס גלריבט נישט ה', האָט אים געמאַכט פאַר אַ ליגנען, ווארים ער האָט נישט געגלויבט אין דעם עֵדות, וואָס ה' האָט געזאָגט פונוועגן זיין זון [דער זון פון דער אויבערשטער]. אוּן דאָס איז דאָס עֵדות, אַן ה' האָט אונדז געגעבן חיי עוֹלם, אוּן דאָס דאָזיקע חַיים איז אין זיין זון. דער, וואָס האָט דעם זון [דעם זון פון דער אויבערשטער], האָט דאָס חַיים; דער, וואָס האָט נישט דעם זון פון דער אויבערשטער, האָט נישט דאָס חַיים.

די דאָזיקע זאַכן האָב איך אייך געשריבן, כדי איר זאָלט וויסן, אַז איר האָט חיי עוֹלם, איר, וואָס גלויבט אין דעם נאָמען פון דעם זון פון דער אויבערשטער. אוּן דאָס איז דער בּטָחון, וואָס מיר האָבן צו אים, אַז אויב מיר בּעטן עפּעס לויט זיין רָצון, דערהערט ער אונדז. אוּן אויב מיר ווייסן, אַז ער דערהערט אונדז פונוועגן דעם, וואָס מיר בּעטן, ווייסן מיר, אַז מיר האָבן די בַּקָשות, וואָס מיר האָבן אים געבּעטן.

אויב עמיצער זעט זיין אָח זינדיקן אַ זינד, וואָס איז נישט צום מָוֶת, זאָל ער בּעטן, אוּן ה' וועט אים געבּן חַיים פאַר די, וואָס זינדיקן נישט צום מָוֶת. עס איז פאַראַן אַ זינד, וואָס איז צום מָוֶת; נישט פונוועגן דעם זאָג איך, אַז ער זאָל בּעטן. יעדע אומגערעכטיקייט איז זינד; אוּן עס איז פאַראַן אַ זינד, וואָס איז נישט צום מָוֶת. מיר ווייסן, אַז ווער סע איז געבּוירן געוואָרן פון ה', זינדיקט נישט; נייערט דער, וואָס איז געבּוירן געוואָרן פון ה', היט זיך אָפּ, אוּן דער בייזער רירט אים נישט אָן.

מיר ווייסן, אַז מיר זענען פון ה', אוּן די גאַנצע עוֹלם הַזֶּה ליגט אין דער מאַכט פון דעם בייזן. אוּן מיר ווייסן, אַז דער זון פון

דער אויבערשטער איז געקומען, און האָט אונדז געגעבן בִּינָה, אַז מיר זאָלן קענען אים, וואָס איז הָאֱמֶתִי; און מיר זענען אין אים, וואָס איז הָאֱמֶתִי, אין זיין זון רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע. דער דאָזיקער איז דער אלוקים הָאֱמֶתִי, און דאָס חַיי עוֹלם. קינדערלעך, היט אייך פון אֱלִילִים .

יוח"ב

א דער זָקן צו דער אויסדערווייל־טער בעל-הַבַּיתטע און אירע יְלָדים, וועמען איך האָב באֱמת ליב ; און נישט נאָר איך, נייערט אויך אַלע, וואָס קענען דעם אֱמת; פאַר דעם אֱמת וועגן, וואָס פאַרבליַבט אין אונדז, און וועט זיין מיט אונדז לעולם: חֶסֶד, רַחמים, און שָׁלום זאָלן זיין מיט אונדז פון ה', אלוקים אבינו, און פון רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, דעם זון פון אלוקים הָאָב, אין וואָרהאַפטיקייט און אַהֲבָה. איך פריי מיך זייער שטאַרק, וואָס איך האָב געפונען עטלעכע פון דיינע יְלָדים גיין אין דעם אֱמת, אַזוַיווי מיר האָבן מקַבל געווען אַ מצוה פון אלוקים הָאָב. און איצט בעת איך דיך, בעל-הַבַּיתטע, נישט ווי איך וואָלט דיר געשריבן אַ ניי מצוה, נייערט דאָס, וואָס מיר האָבן געהאַט פון אָנהייב אָן, אַז מיר זאָלן ליב האָבן איינער דעם אַנדערן. און דאָס דאָזיקע איז אַהֲבָה, אַז מיר זאָלן לעבן לויט זיינע מצוות. דאָס איז די מצוה. אַזוַיווי איר האָט געהערט פון אָנהייב אָן, אַז איר זאָלט לעבן דערין. מחמת אַ סַך פאַרפירערס זענען אַרויסגעגאַנגען אין דער עולם הַזֶּה אַריין, וואָס זענען נישט מוֹדה, אַז רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע איז געקומען אין דעם פלייש. דאָס איז דער פאַרפירער און דער אנטי-משיח. שִׂימוּ לב אויף זיך אַליין, כּדי איר זאָלט נישט פאַרלירן דאָס, אויף וואָס מיר האָבן זיך געמיט, נייערט אַז איר

זאָלט מקַבל זיין אַ פּולן שׂכַר. וואר סע גייט ווייטער אוּן פאַרבליַבט נישט אין דער תּוֹרַת-המשיח, האָט נישט ה'; וואר סע פאַרבלייבט אין דער תּוֹרה, דער דאָזיקער האָט סיי אלוקים הָאָב אוּן סיי דעם זוּן [דעם זוּן פוּן דער אויבערשטער]. אויב עמיצער קומט צוּ אייך אוּן ברענגט נישט די דאָזיקע תּוֹרה, זאָלט איר אים נישט אויפנעמען אין אייער בֵּית, אוּן אים נישט אָפּגעבּן קיין שָׁלום; מחמת דער, וואָס גיט אים אָפּ שָׁלום, האָט אַ חֵלֶק אין זיינע בייזע מַעשׂים.

הֶיות ווי איך האָב אייך נאָך אַ סַך צוּ שרייבּן, וויל איך עס אָבּער נישט טאָן מיט פּאַפּיר אוּן טינט; נייערט איך האָף צוּ קומען צוּ אייך, אוּן צוּ רעדן פָּנים-אֶל-פָּנים, כּדי אונדזער שִׂמְחָה זאָל זיין פוּל. די יְלָדים פוּן דיין אויסדערוויילטער אָחוֹת זאָגן דיר שלום-עליכם.

יוח"ג

א דער זָקן צוּ גָיוֹס, דעם באַליבּטן, וועמען איך האָב באֱמֶת ליב. באַליבּעטער, איך בּין מִתפַּלֵל, אַז דוּ זאָלסט אין אַלצדינג מַצלִיחַ זיין אוּן זיין געזוּנט, אַזוֹיווי דיין נשָׁמה טוּט מַצלִיחַ זיין. מחמת איך האָב מיך זייער געפרייט, בּעת סע זענען געקוּמען אַחִים במשיח אוּן האָבּן עֵדות געזאָגט אויף דיין וואָרהאַפּטיקייט, אַזוֹיווי דוּ לעבּסט אין דעם אֱמת. קיין גרעסערע שִׂמְחָה ווי די דאָזיקע האָב איך נישט, צוּ הערן פּוּן מיינע קינדערלעך, אַז זיי לעבּן אין דעם אֱמת.

באַליבּטער, דוּ טוּסט אַ געטרייע ארבּעט מיט דעם, וואָס דוּ טוּסט פאַר די אַחִים במשיח, אוּן בְּכלַל פאַר פרעמדע, וואָס זאָגן עֵדות אויף דיין אַהֲבָה פאַר דער הברית החדשה קהִילה. דוּ וועסט טאָן רעכט, זיי וויטער צוּ שיקן אויף זייער נסִיעה, ווי עס

איז רָאוי פאַר ה'. ווארים פון זיין נאָמען וועגן זענען זיי
אַרויסגעגאַנגען, און האָבן גאָרנישט גענומען פון די
עַממֵי. מיר דאַרפן דעריבער מקַבל זיין אַזוינע, כּדי מיר זאָלן
זיין מיטאַרבעטער פאַר דעם אֱמת. איך האָב עפּעס געשריבן צו
דער הברית החדשה קהִילה; דיאָטרעפעס אָבער, וואָס האָט
ליב צו זיין אַ ראֹש צווישן זיי, נעמט אונדז נישט
אויף. בכֵּן, אויב איך וועל קומען, וועל איך דערמאָנען זיינע
מַעשׂים, וואָס ער טוט, בעת ער רייסט אונדז אַראָפּ מיט בייזע
רייד. און ווי דאָס וואָלט נישט געווען גענוג, נעמט ער אויך נישט
אויף די אַחִים במשיח, און יענע, וואָס ווילן עס טאָן, טוט ער
פאַרווערן און זיי אַרויסוואַרפן פון דער הברית החדשה
קהִילה. באַליבטער, טו נישט נאָך דאָס שלעכטע, נייערט דאָס
גוטע. דער, וואָס טוט גוטס, איז פון ה' ; דער, וואָס טוט רַע,
האָט נישט געזען ה'. דֶּמֶטְרִיוס האָט דאָס עֵדות פון אַלעמען,
און פון דעם אֱמת אַליין; און אויך מיר זאָגן אֵדות, און דו
ווייסט, אַז אונדזער עֵדות איז אֱמת. איך האַב געהאַט אַ סַך
זאַכן דיר צו שרייבן, נאָר איך וויל זיי נישט שרייבן מיט טינט און
פעדער; איך האָף אָבער באַלד דיך צו זען, און מיר וועלן רעדן
פָּנים-אֶל-פָּנים. שָׁלום-עליכם. די פריינט גריסן דיך. גריס די
פריינט בײַם נאָמען.

יהודה

א יהודה, אַן עֶבֶד פון רַבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, און אַן
אָח פון יַעקֹבן, צו די וואָס זענען באַרופן, באליבטע אין ה' דעם
אלוקים הָאָב, און אָפּגעהיט פאַר רַבי מלך המָשיחַ
יהושע/ישוע. רַחמים צו אייך און שָׁלום און אַהֲבָה זאָלן זיין
געמערט. טײַער חברים, בשַׁעת איך האָב מיר פירגענומען מיט
גאַנצער פלײַסיקייט אייך צו שרייבן פון אונדזער געמיינזאַמער

ישועת [אלוקינו], האָבּ איך עס געהאַלטן פאַר נייטיק אייך צוּ שרייבּן אוּן אייך דערמאָנען, אַז איר זאָלט נֶאֱבַק פאַר דער אֱמוּנה, וואָס איז איין מאָל פאַר אַלעמאָל איבּערגעענטפערט געוואָרן צוּ די קדוֹשִׁים. מחמת סע האָבּן זיך צוּ אייך אַרײַנגעשאַרט עטלעכע מענשטן, וואָס זענען פוּן לאַנג פאַרויס פאַרשריבּן געוואָרן צוּ דעם דאָזיקן פּסַק ׃ רשָׁעים, וואָס פאַרבּײַטן דעם חֶסֶד פוּן אלוקינו אין פאַרשײַטקייט, אוּן פאַרלייקענען אוּנדזער איינציקן מוֹשל אוּן אָדוֹן, רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. איצט וויל איך אייך אָבּער דערמאָנען, הַגַּם איר ווייסט אַלצדינג שוֹין פוּן פריער, אַז ה', בּעת ער האָט מַציל געווען דאָס עם פוּן דעם אֶרֶץ מִצרַיִם, האָט ער דערנאָך פאַרטיליקט די, וואָס האָבּן נישט געגלויבּט. אוּן מַלאָכים, וואָס האָבּן נישט געהיט זייער אייגענע מֶמשָׁלה, נייערט האָבּן פאַרלאָזט זייער אייגן וואוינאָרט, האָט ער געהאַלטן אוּנטער חוֹשֶׁךְ אין אייבּיקע שָׁרשָׁרוֹת פאַר דעם מִשפּט פוּן דעם גרויסן יוֹם. פוּנקט ווי סדוֹם אוּן עַמוֹרה אוּן די שטעט אַרוּם זיי, וואָס האָבּן אויף אַן ענלעכן אוֹפן ווי די דאָזיקע זיך איבּערגעגעבּן צוּ זנוּת אוּן זענען גענאַנגען נאָך פרעמדן פלייש, זענען אַרויסגעשטעלט געוואָרן ווי אַ מָשל, בּעת זיי ליידן שטראָף פוּן אייבּיקן אֵש. אויף אַן ענלעכן אוֹפן זענען אויך די דאָזיקע בַּעלי-חַלוֹמות מטַמא דאָס פלייש, אוּן זענען מבַּטל הערשאַפטן אוּן לעסטערן שְׂרָרות. דער שר-הַמַלאָך מִיכָאֵל אָבּער, בּעת ער האָט זיך געקריגט מיט הָשָׂטן, אוּן זיך מִתוַכֵּחַ געווען פוּנווענען דעם גּוּפָּה פוּן מֹשה [רבינו], האָט ער זיך נישט דערוועגט אַרויסצוּבּרענגען קעגן אים אַ לעסטערנדיקן מִשפּט, נייערט האָט געזאָגט: ה' זאָל דיך שטראָפן. די דאָזיקע אָבּער לעסטערן דאָס, וואָס זיי קענען נישט, אוּן וואָס זיי פאַרשטייען בּטֶבע ווי נאַרישע בּהֵמות, מיט דעם פאַרדאַרבּן זיי

זיך. וויֵ איז צו זיין! מחמת זיי זענען געגאַנגען אין דעם דֶּרֶךְ פוּן קַיִנען, אוּן זענען געלאָפֶן פאַרשיַיט צוליבּ געצאָלטס אין דעם טָעות פוּן בִּלעָמען, אוּן זענען אומגעקומען אין דער וויִדערשפּעניקייט פוּן קוֹרַחן. דאָס זענען די, וואָס זענען פאַרבּאָרגענע פעלזן אויף אייערע סעוּדות הָאַהֲבָה, בּעת זיי עסן מיט אייך, וואָס פיטערן זיך אַליין אָן מוֹרא; וואָלקנס אָן וואַסער, אַרומגעטריבּן פוּן ווינטן; האַרבּסט-בּיימער אָן פֵּירות, צוויי מאָל געשטאָרבּענע, אויסגעריסענע מיט די וואָרצלען; ווילדע יַם-כוואַליעס, וואָס שוימען אויס זייער אייגענע חַרפה; וואַנדערנדיקע שטערן, פאַר וועמען די שטאָק-חֹשֶׁךְ איז אויפבּאַוואָרט געוואָרן לעוֹלם.

אוּן אויף די דאָזיקע האָט אויך חַנוֹך, דער זיבּעטער פוּן אָדָמען, נבּיאות געזאָגט, אַזוי צו זאָגן: זע, ה' איז געקומען מיט צענטויזנטער פוּן זיינע קדוֹשִׁים, אויסצופירן אַ מִשפּט איבּער אַלע, אוּן צו בּאַשטראָפן אַלע רשָׁעים פוּנוועגן אַלע זייערע מַעשִׂים פוּן רִשעות, וואָס זיי האָבּן רִשעותדיק געטאָן, אוּן פוּנוועגן אַלע האַרטע רייד, וואָס ג-טלאָזע רשָׁעים האָבּן גערעדט קעגן אים. דאָס זענען מורמלערס, וואָס בּאַקלאָגן זיך, וואָס גייען נאָך זייערע תַּאוות, אוּן זייער מויל רעדט אויפגעבּלאָזענע רייד, אוּן זענען נוֹשֵׂא-פָּנים פוּן געווינס וועגן. איך אָבּער, טיַער חברים, געדענקט די רייד, וואָס זענען פריער געזאָגט געוואָרן דורך די שלִיחים פוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיַח יהושע/ישוע. מחמת זיי האָבּן אייך געזאָגט: אין דער לעצטער צייט וועלן אויפשטיין אָפּשפּעטער, וואָס וועלן גיין נאָך זייערע אייגענע רִשעותדיקע תַּאוות. דאָס זענען די, וואָס מאַכן אָפּשייִדונגען, גַשמִיותדיקע, וואָס האָבּן נישט דעם רוּחַ הַקוֹדֶש. איר אָבּער, טיַער חברים, בּויט אייך אויף אין אייער הייליקסטער אֱמוּנה, זייט מִתפַּלֵל אין דעם

רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ; האַלט אייך אין דער אַהֲבַת ה', אוּן האָפּן אויף דער בּאַרעמהאַרציקייט פוּן אֲדוֹנֵינוּ רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע פאַר חיי עוֹלם. אוּן אויף עטלעכע, וואָס זענען אין סָפֵק, האָט רַחֲמָנוּת; אוּן עטלעכע זייט מַציל, רייסט זיי אַרויס פוּן דעם אֵשׁ; אוּן אויף עטלעכע האָט רַחֲמָנוּת מיט מוֹרא, אוּן מִיאוסט אייך אויך פאַר דעם געוואַנט, וואָס איז בּאַפלעקט פוּן דעם פלייש. אוּן צוּ דעם, וואָס איז בִּיכוֹלת אייך אָפּצוּהיטן פוּן מכשול, אוּן אייך צוּ שטעלן אָן אַ מוּם פאַר דעם פָּנִים פוּן זיין כּבוד מיט שָׂשׂוֹן רָב, צוּ דעם איינציקן אלוקים אחד, אוּנדזער גּוֹאֵל, דּוּרְך רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ, זאָל זיין כָּבוד, גדוּלה, מֶמשָׁלה אוּן גבוּרה פאַר אַלע צייטן, איצט אוּן לעוֹלם וָעד. אָמֵן.

התג'

א די הִתגַּלות פוּן רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, וואָס ה' האָט אים געגעבּן צוּ ווייזן זיינע עֲבָדִים, זאַכן וואָס דאַרפן בּקָרוב געשען; אוּן ער האָט געשיקט אוּן זיי מוֹדִיעַ געווען דּוּרְך זיין מַלאַך צוּ זיין עֶבֶד יוֹחָנָן, וואָס האָט עֵדות געזאָגט פוּנוועגן דעם דָּבָר ה', אוּן פוּנוועגן דעם עֵדות פוּן רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, אוּן פוּנוועגן אַלצדינג, וואָס ער האָט געזען. אַשְׁרֵי איז דעם, וואָס לייענט, אוּן די, וואָס הערן די רייד פוּן דער נבואה, אוּן היטן אָפּ, וואָס איז דערין געשריבּן; מחמת די צייט האָט געענעט. יוֹחָנָן צוּ די זיבּן בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות, וואָס זענען אין אַסְיָה ׃ חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָׁלום פוּן אים, וואָס איז, אוּן וואָס איז געווען, אוּן וואָס זענען קוּמען, אוּן פוּן די זיבּן גייסטער, וואָס זענען פאַר זיין כִּיסא-הַכָּבוֹד, אוּן פוּן רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, דעם עֵדות הַנֶּאֱמָן, דעם בּכוֹר פוּן די מֵתים, אוּן דעם עֶלְיוֹן פוּן די

מלָכים פון דער ערד. צו אים, וואָס האָט אונדז ליב און האָט אונדז אויסגעלייזט פון אונדזערע עבירות דורך זיין דָם, און האָט אונדז געמאַכט פאַר אַ מלוכה, פאַר כֹּהַנים צו זיין אלוקים און אלוקים הָאָב. צו אים זאל זיין דער כבוד און די מאַכט לעוֹלמי עוֹלמים. אמן. זע, ער קומט מיט די וואָלקנס [דניאל ז, יג]. און יעטוועדעס אויג וועט אים זען, און די, וואָס האָבּן אים דורכגעשאָכן [זכריה יב, י]; און אַלע מִשפָּחות פון דער ערד וועלן קלאָגן איבּער אים. אָמֵן וְאָמֵן.

איך בּין די אַלֶף און די תָּו, זאָגט ה' אלקִים אחד, וואָס איז און וואָס איז געווען און וואָס דאַרף קומען,א-ל שַׁדַּי.

איך, יוֹחָנָן, אייער אָח במשיח און חַבר מיט אייך אין דעם קומער און מַלכות און געדולד אין יהושע/ישוע, בּין געווען אויף דעם אינזל, וואָס ווערט אָנגערופן פַּטְמוֹס, פון דעם דָּבָר ה' און פון דעם עֵדות פון יהושע/ישוע. איך בּין געווען אין דעם רוּחַ הקודש אין דעם יוֹם הָאָדוֹן, און איך האָבּ געהערט הינטער מיר אַ הויך קוֹל ווי פון אַ שופר, אַזוי צו זאָגן ׃ וואָס דו זעסט, פאַרשרייבּ אין אַ סֵפר, און שיק עס צו די זיבּן בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות ׃ קיין אֶפֶסוֹס, און קיין זְמִירְנָה, און קיין פֶּרְגָּמוֹס, און קיין תְּיאָטִירָה, און קיין סַרְדִּיס, און קיין פילָדֶלְפְיָה, און קיין לָאוֹדִיקֵאָה. און איך האָבּ מיך אויסגעדרייט צו זען דאָס קוֹל, וואָס האָט מיט מיר געריידט. און ווי איך האָבּ מיך אויסגעדרייט, האָבּ איך געזען זיבּן מנוֹרות זָהָב, און אין דער מיט פון די מנוֹרות - איינעם גלייך ווי אָ בַּר-אֱנָש [דניאל ז, יג], באַקליידט מיט אַ מַלבּוש אַראָפּצו ביז די פיס, און אַרומגעגאַרטלט ביי דער חֲזֵה מיט אַ גאַרטל זָהָב. און זיין קאָפּ און זיינע האָר זענען געווען ווייס ווי ווייסע וואָל, ווי שניי, און זיינע אויגן זענען געווען ווי אַ פלאַם פון אֵש, און זיינע פיס גלייך ווי פּאָלירט מעש, בּעת סע גליט אין אויוון,

אוּן זײַן קוֹל ווי דאָס קוֹל פוּן אַ סַך
וואַסערן. אוּן ער האָט געהאַט אין זײַן רעכטער האַנט זיבֿן
שטערן; אוּן פוּן זײַן מויל איז אַרויסגעגאַנגען אַ שאַרפּע
צוויי-שניידיקע חֶרֶב; אוּן זײַן פָּנים איז געווען ווי די זון, בּעת זי
שיינט אין איר קראַפט. אוּן בּעת איך האָבֿ אים געזען, בּין איך
געפאַלן צוּ זיינע פיס ווי אַ טויטער. אוּן ער האָט אַרויפגעלייגט
אויף מיר זײַן רעכטע האַנט, אוּן געזאָגט: האָבֿ נישט קיין מוֹרא;
איך בּין דער ערשטער אוּן דער לעצטער אוּן דער לעבּעריקער;
איך בּין געווען טויט, אוּן זע, איך בּין לעבּעדיק לעוֹלמי-עוֹלמים,
אוּן האָבֿ די מַפתּחות פוּן מָוֶת אוּן פוּן שאוֹל-תַּחתּיה. שרייבּ
דעריבּער וואָס דוּ האָסט געזען, אוּן וואָס איז פאַראַן, אוּן וואָס
סע וועט שפּעטער געשען. דעם סוֹד פוּן די זיבֿן שטערן, וואָס
דוּ האָסט געזען אין מיין רעכטער האַנט, אוּן די זיבֿן מנוֹרות
זָהָב: די זיבֿן שטערן זענען די מַלאָכים פוּן די זיבֿן בְּרית חֲדָשָׁה
קהִילות, אוּן די זיבֿן מנוֹרות זענען די זיבֿן בְּרית חֲדָשָׁה קהִילות.

ב צוּ דעם מַלאך פוּן דער ברית החדשה קהִילה אין אֶפֶסוֹס
שרייבּ: דאָס דאָזיקע זאָגט דער, וואָס האַלט די זיבֿן שטערן
אין זײַן רעכטער האַנט, וואָס גייט אין דער מיט פוּן די זיבֿן
מנוֹרות זָהָב: איך קען דיינע מַעשׂים אוּן דיין מִי אוּן דיין
סבלנות, אוּן אַז דוּ קענסט נישט פאַרטראָגן קיין רשָׁעים, אוּן
האָסט אויסגעפּרוּאווט די, וואָס רוּפן זיך שלִיחים, אוּן זענען
עס נישט, אוּן האָסט זיי אויסגעפּוּנען פאַר כּזָבִים; אוּן דוּ
האָסט געדוּלד, אוּן האָסט פאַרטראָגן פוּן מיין נאָמענוועגן, אוּן
בּיסט נישט געוואָרן מיד. איך האָבֿ אָבּער קעגן דיר דאָס,
וואָס דוּ האָסט פאַרלאָזן דיין ערשטע אַהֲבָה. געדענק דעריבּער
פוּנוואַנען דוּ בּיסט געפאַלן, אוּן טוּ תּשוּבה, אוּן טוּ די ערשטע
מַעשׂים. אויבּ נישט, וועל איך קוּמען צוּ דיר, אוּן וועל

אַוועקרוּקן דיין מנוֹרה פוּן איר אָרט, סיידן דוּ וועסט תּשׁוּבה טאָן. דאָס אָבּער האָסטוּ, וואָס דוּ האָסט פיינט די מַעשׂים פוּן די נִיקוֹלָסִים, וועמען אויך איך האָבּ פיינט. דער, וואָס האָט אַן אויער, זאָל הערן, וואָס דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ זאָגט צוּ די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות: דער, וואָס איז מנַצֵּחַ, דעם וועל איך געבּן צוּ עסן פוּן דעם עֵץ-הַחַיִּים, וואָס איז אין גַּן-עֵדן פוּן ה'.

אוּן צוּ דעם מַלאך פוּן דער הברית החדשה קהִילה אין זְמִירְנָה שרייבּ: דאָס דאָזיקע זאָגט דער ערשטער אוּן דער לעצטער, וואָס איז געווען טויט אוּן איז ווידער לעבּעדיק

געוואָרן: איך ווייס פוּן דיין טרויער אוּן דיין אָרעמקייט [דוּ בּיסט אָבּער רייך] אוּן די לעסטערונג פוּן די, וואָס זאָגן, אַז זיי זענען ייִדן, אוּן זענען עס נישט, נייערט זענען אַ פאַרזאַמלונג פוּן שָׂטן. האָבּ נישט קיין מוֹרא פאַר דעם, וואָס דוּ וועסט דאַרפן ליידן. זע, הַשָּׂטן איז גרייט עטלעכע פוּן אייך אַריינצוּוואַרפן אין דער בֵּית הַסּוֹהַר, כּדי איר זאָלט געפּרוּאווט ווערן, אוּן איר וועט האָבּן צרות צען טעג. זיי געטריי בּיז צוּם מָוֶת, אוּן איך וועל דיר געבּן די עֲטָרֶת הַחיִּים. דער, וואָס האָט אַן אויער, זאָל הערן, וואָס דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ זאָגט צוּ די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות: דער, וואָס איז מנַצֵּחַ, וועט נישט ליידן פוּן דעם צווייטן מָוֶת. אוּן צוּ דעם מַלאך פוּן דער הברית החדשה קהִילה אין פֶּרְגָּמוֹס שרייבּ: דאָס דאָזיקע זאָגט דער, וואָס האָט די שאַרפע צווויי-שניידיקע שווערד: איך ווייס, וואוּ דוּ וואוינסט, דאָרט, וואוּ ס'איז דעם שָׂטנס כִּסֵּא; אוּן דוּ האַלטסט פעסט מיין נאָמען, אוּן האָסט נישט פאַרלייקענט מיין אֱמוּנה, אַפילו נישט אין די טעג פוּן אַנְטִפַּס, מיין עֵדות הַנֶּאֱמָן, וואָס איז געהַרגעט געוואָרן צווישן אייך, וואוּ הַשָּׂטן וואוינט. איך האָבּ אָבּער עטלעכע זאַכן קעגן דיר, ווארים דוּ האָסט דאָרטן עטלעכע, וואָס האַלטן די לערנונג פוּן בִּלְעָמען, וואָס האָט

געלערנט בָּלָקן צוּ וואַרפן אַ מכשול פאַר די בְּנֵי-ישׂרָאל, צוּ עסן דאָס, וואָס מען האָט מַקריב געווען צוּ אֱלִילִים אוּן צוּ באַגיין זנוּת. אַזוי אויך האָסטוּ עטלעכע, וואָס האַלטן פוּן דער לערנונג פוּן די נִיקוֹלָסִים. טוּ דעריבּער תּשוּבה. אויבּ נישט, קוּם איך צוּ דיר אינגיכן, אוּן וועל מִלחָמה האַלטן קעגן זיי מיט דער חֶרֶב פוּן מיין מויל. דער, וואָס האָט אַן אויער, זאָל הערן, וואָס דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ זאָגט צוּ די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות ׃

דער, וואָס איז מנַצֵחַ, דעם וועל איך געבּן פוּן דעם פאַרבּאָרגענעם מָן, אוּן איך וועל אים געבּן אַ ווייסן שטיין, אוּן אויף דעם שטיין אָנגעשריבּן אַ נייעם נאָמען, וואָס קיינער ווייסט נישט, אַחוּץ דער, וואָס איז אים מקַבּל. אוּן צוּ דעם מַלאַך פוּן דער הברית החדשה קהִילה אין טיאָטִירָה שרייבּ ׃ דאָס דאָזיקע זאָגט דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער, וואָס האָט אויגן ווי אַ פלאַם פוּן אֵש, אוּן זיינע פיס זענען געגליכן צוּ פּאָלירט מעש׃

איך קען דיינע מַעשׂים אוּן דיין אַהֲבָה אוּן אֱמוּנה אוּן עבודת קוֹדֶשׁ שרוּת אוּן סַבְלָנוּת, אוּן אַז דיינע לעצטע מַעשׂים זענען מער, ווי די ערשטע. איך האָבּ אָבּער עפּעס קעגן דיר, ווארים דוּ דוּלדסט דאָס אִשָׁה אִיזֶבֶל, וואָס רוּפט זיך אָן אַ נבִיאה, אוּן זי לערנט אוּן פאַרפירט מיינע עבדים צוּ באַגיין זנוּת, אוּן צוּ עסן דאָס, וואָס מען האָט מַקריב געווען צוּ

אֱלִילִים. אוּן איך האָבּ איר געגעבּן צייט, אַז זי זאָל תּשוּבה טאָן; אוּן זי וויל נישט תּשוּבה טאָן אויף איר

זנוּת. זע, איך וואַרף זי אַריין אין אַ בּעט, אוּן די, וואָס זענען מזַנה מיט איר, אין אַ גרויסער צָרה, אויבּ זיי וועלן נישט תּשוּבה טאָן אויף זייערע מַעשׂים. אוּן איך וועל שלאָגן אירע יְלָדים מיט דעם מָוֶת. אוּן אַלע בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות וועלן וויסן, אַז איך בּין דער, וואָס פאָרשט די נִירן אוּן די לְבָבוֹת; אוּן איך וועל געבּן יעדן איינעם פוּן אייך לויט אייערע מַעשׂים. איך אָבּער זאָג אייך,

די איבעריקע אין טִיאָטִירָה, צוּ יענע, וואָס האָבן נישט די דאָזיקע לערנונג, וואָס קענען נישט די טיפקייטן פוּן הָשָׁטן [ווי זיי זאָגן], איך לייג אויף אייך נישט אַרויף קיין שום אַנדערע מַשׂא. דאָך דאָס, וואָס איר האָט, האַלט פעסט ביז איך קום.
אוּן דער, וואָס איז מנַצֵּחַ אוּן דער, וואָס היט אָפּ מיינע ווערק ביז צום סוֹף, אים וועל איך געבן שלִיטה איבער די גוֹיים. אוּן ער וועט הערשן איבער זיי מיט אַ רוּט פוּן אייזן, ווי די כֵּלים פוּן דעם טעפּער ווערן צעבראָכן אויף פּיצלעך, אַזוֹיווי איך האָבּ אויך מקַבּל געוואָרן פוּן מיין אלוקים
הָאָב; אוּן איך וועל אים געבן דעם מאָרגנשטערן. דער, וואָס האָט אַן אויער, זאָל הערן, וואָס דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ טוּט זאָגן צוּ די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות.

ג אוּן צוּ דעם מַלאך פוּן דער הברית החדשה קהִילה אין סַרדִיס שרייבּ ׃ דאָס דאָזיקע זאָגט דער, וואָס האָט די זיבּן גייסטער פוּן ה' אוּן די זיבּן שטערן ׃ איך קען דיינע מַעשׂים; דוּ האָסט אַ נאָמען, אַז דוּ לעבּסט, אוּן בּיסט טויט. וואך אוּן באַפעסטיק דאָס איבעריקע, וואָס איז געוואָרן גרייט צוּ שטאַרבּן; מחמת איך האָבּ נישט געפוּנען דיינע מַעשׂים גאַנץ פאַר מיין אלוקים. געדענק דעריבּער וויאַזוי דוּ האָסט מקַבּל געוואָרן אוּן געהערט, אוּן היט עס אוּן טוּ תשובה. אויבּ אָבּער דוּ וועסט נישט זיין שוֹמֵר, וועל איך קומען ווי אַ גַנבּ, אוּן דוּ וועסט נישט וויסן אין וואָסער שָׁעה איך וועל קומען איבּער דיר. דוּ האָסט אָבּער אין סַרְדִיס עטלעכע נעמען, וואָס האָבּן נישט באַפלעקט זייערע מַלבּושים; אוּן זיי וועלן גיין מיט מיר אין ווייַסן, מחמת זיי זענען זוֹכה. דער, וואָס איז מנַצֵּחַ, וועט אַזוי אָנגעטאָן ווערן אין ווייַסע מַלבּושים, אוּן איך וועל באֵין-אוֹפן נישט אויסמעקן זיין נאָמען פוּן דעם סֵפֶר-הַחַיִּים, אוּן איך וועל מוֹדה זיין זיין נאָמען פאַר מיין אלוקים הָאָב אוּן פאַר זייען מַלאָכים. דער,

וואָס האָט אַן אויער, זאָל הערן, וואָס דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ זאָגט צוּ די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות. אוּן צוּ דעם מַלאָך פוּן דער ברית החדשה קהִילה פוּן פִילָדֶלְפִיָה שרייבּ: דאָס דאָזיקע זאָגט דער, וואָס איז קָדוֹש, דער, וואָס איז וואָרהאַפטיק, דער, וואָס האָט דעם מַפְתֵּחַ פוּן דָוִדן, דער, וואָס עפענט, אוּן קיינער וועט נישט פאַרשליסן, אוּן וואָס פאַרשליסט, אוּן קיינער עפענט נישט: איך קען דיינע מַעשִׂים - זע, איך האָבּ געשטעלט פאַר דיר אַ געעפנטע דֶלֶת, וואָס קיינער קאָן נישט פאַרשליסן- מחמת דוּ האָסט אַ קליינעם כּוֹח, אוּן האָסט געהאַלטען מיין דָבָר, אוּן נישט פאַרלייקענט מיין נאָמען. זע, איך וועל געבּן פוּן דעם פאַרזאַמלונג פוּן שָׂטן, פוּן יענע, וואָס זאָגן, יהוּדים אֲנַחְנוּ, אוּן זענען עס נישט, נייערט זאָגן שקָרים - זע, איך וועל מאַכן, אַז זיי זאָלן קוּמען אוּן זיך בּוקן פאַר דיינע פיס, אוּן זאָלן וויסן, אַז איך האבּ דיך ליבּ. וואַרים דוּ האָסט געהאַלטן דאָס דָבָר פוּן מיין סבלנות, וועל איך אויך דיך היטן פוּן דער שָׁעה פוּן נסָיון, וואָס וועט קוּמען איבּער דער גאַנצער עוֹלם הַזֶּה צוּ פרוּאווּן די, וואָס וואוינען אויף דער ערד. איך קוּם בּאַלד; האַלט שטאַרק דאָס, וואָס דוּ האָסט, כּדי קיינער זאָל נישט צונעמען דיין עֲטָרָת. דער, וואָס איז מנַצֵחַ, דעם וועל איך מאַכן פאַר אַ זייל אין דעם הֵיכל פוּן מיין אלוקים, אוּן ער וועט מער נישט אַרויסגיין פוּן דאָרטן; אוּן איך וועל אויף אים אויפשרייבּן דעם נאָמען פוּן מיין אלוקים, אוּן דעם נאָמען פוּן דער שטעטל פוּן מיין אלוקים, דאָס נייע ירוּשָׁלַיִם, וואָס נידערט אַראָפּ פוּן שָׁמַיִם, פוּן מיין אלוקים, אוּן מיין אייגענעם נייעם נאָמען. דער, וואָס האָט אַן אויער, זאָל הערן, וואָס דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ זאָגט צוּ די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות. אוּן צוּ דעם מַלאָך פוּן דער הברית החדשה קהִילה אין לָאוֹדִיקֵאָה שרייבּ: דאָס דאָזיקע זאָגט דער אָמֵן, דער געטרייער אוּן וואָרהאַפטיקער עֵדות, דער אָנהייבּ פוּן דער בּאַשאַפונג פוּן

ה׳. איך קען דיינע מַעשׂים, אַז דוּ ביסט נישט קאַלט, אויך נישט הייס; הַלוואַי וואָלטסטוּ געווען קאַלטן, אָדער הייס! בּכֵן, ווייל דוּ ביסט לעבּלעך, נישט הייס, אויך נישט קאַלט, וועל איך דיך אויסשפּיַען פון מיין מויל. וואָרום דוּ זאַגסט: איך בּין ריין, און האַבּ דערוואַרבּן עשִׁירות, און נייטיק מיך אין גאָרנישט, און ווייסט נישט, אַז דוּ ביסט גראָד עלנט, און אומגליקלעך און אָרעם, און בּלינד, און נאַקעט. בּכֵן, ראָט איך דיר, צוּ קויפן בּיי מיר זָהָב, געלייטערט דורך אֵש, כּדי דוּ זאַלסט ווערן ריין; און וויַסע מַלבּושים, כּדי דוּ זאָלסט דיך באַקליידן, און כּדי די בּושה פון דיין נאַקעטקייט זאָל נישט אָנטפּלעקט ווערן; און אויגנזאַלבּ צוּ זאַלבּן דיינע אויגן, כּדי דוּ זאָלסט קענען זען. אַלע, וואָס איך האַבּ ליבּ, מוסר איך און שטראָף; זיי דעריבּער אייפעריק און טוּ תּשׁובה. זע, איך שטיי בּיי דער דֶּלֶת און קלאַפּ אָן; אויבּ עמיצער הערט מיין קוֹל און טוּט עפענען די דֶּלֶת, וועל איך אַרײַנקומען צוּ אים, און וועל עסן מיט אים, און ער מיט מיר. דער, וואָס איז מנַצֵּחַ, דעם וועל איך געבּן, אַז ער זאָל זיך אַנידערזעצן מיט מיר אויף מיין כּיסא-הכּבוד, אַזוֹיווי אויך איך האַבּ מנַצֵּחַ געווען און האַבּ מיך אַנידערגעזעצט מיט מיין אלוקים אָבִי אויף זיין כּיסא-הכּבוד. דער, וואָס האָט אַן אויער, זאָל הערן, וואָס דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ זאָגט צוּ די בְּרית חֲדָשָׁה קהִילות.

ד אַזוי האַבּ איך געזען, ערשט אַ דֶּלֶת איז געשטאַנען אָפן אין שָׁמַיִם, און דאָס ערשטע קוֹל, וואָס איך האַבּ געהערט, ווי פון אַ שׁופר, האָט גערעדט מיט מיר, און געזאָגט: קוּם אַרויף אַהער, און איך וועל דיר ווייזן דאַס, וואָס מוּז שפּעטער געשען. און גלייך בּין איך געווען אין דעם רוּחַ הקודש, און הִנֵּה, עס איז געווען אַוועקגעשטעלט אַ כּיסא-הכּבוד אין שָׁמַיִם,

אוּן אײַנער אִיז געזעסן אויף דעם כּיסא-הכּבוד; אוּן דער, וואָס
איז געזעסן, האָט געהאַט אויף זיך דאָס אויסזען ווי פּוּן אַ
יאַספּיס אוּן אַ סאַרדיסשטיין; אוּן אַ רעגנבויגן איז געווען אַרוּם
דעם כּיסא-הכּבוד, ווי דאָס אויסזען פּוּן אַ סמאַראַגד. אוּן
אַרוּם אוּן אַרוּם דעם כּיסא-הכּבוד זענען געווען פִּיר אוּן
צוואַנציק טראָנען; אוּן אויף די טראָנען האָב אִיך געזען זיצן
פִּיר אוּן צוואַנציק זקֵנים, אָנגעטאָן אין ווייסע מַלבּושים, אוּן
אויף זייערע קעפּ עַטְרוֹת פּוּן זָהָב. אוּן פּוּן דעם כּיסא-הכּבוד
אַרויס גייען בּליצן אוּן קוֹלות אוּן דוּנערן. אוּן זִיבּן אֵש-פאַקלען
האָבּן געבּראַכט פאַר דעם כּיסא-הכּבוד, וואָס זענען די זִיבּן
גייסטער פּוּן ה' ; אוּן פאַר דעם כּיסא-הכּבוד ווי סע וואַלט
געווען אַ יַם פּוּן גלאַז, גלייך ווי קריסטאָל. אוּן אין דער מִיט פּוּן
דעם כּיסא-הכּבוד, אוּן אַרוּם אוּן אַרוּם דעם כּיסא-הכּבוד, פִּיר
חַיות פּוּל מִיט אויגן פּוּן פאָרנט אוּן פּוּן הינטן. אוּן די ערשטע
חַיה איז געווען ווי אַן אַרְיֵה, אוּן די צווייטע חַיה ווי אַן אָקס,
אוּן די דריטע חַיה האָט געהאַט אַ פָּנים פּוּן אַ בּן-אדם, אוּן די
פערטע חַיה איז געווען ווי אַ פליענדיקער אָדלער. אוּן די פִּיר
חַיות, וואָס יעדע איינע פּוּן זיי האָט געהאַט זעקס פליגל, זענען
פּוּל מִיט אויגן אַרוּם אוּן אַרוּם אוּן אינעווייניק. אוּן זיי האָבּן
יוֹמם ולַיְלָה נישט קיין רוּ, אוּן זאָגן ׃
קָדוֹש, קָדוֹש, קָדוֹש איז ה' צבאות, דער א-ל שַׁדַּי, וואָס איז
געווען אוּן וואָס איז אוּן וואָס וועט קוּמען. אוּן בּעת די חַיות
האָבּן אָפּגעגעבּן הערלעכקייט, אוּן כָּבוד, אוּן דאַנקלוּבּ, צוּ אים
וואָס זיצט אויף דעם כּיסא-הכּבוד, וואָס לעבּט לעוֹלמי
עולמים, פאַלן אַנידער די פִּיר אוּן צוואַנציק זקֵנים פאַר אים,
וואָס זיצט אויף דעם כּיסא-הכּבוד, אוּן בּוקן זיך צוּ אים, וואָס
לעבּט עוֹלם אוּן עוֹלם, אוּן ווארפן אַנידער זייערע עַטְרוֹת פאַר
דעם כּיסא-הכּבוד, אוּן זאָגן ׃ רָאוּי בִּיסטוּ, אֲדוֹנֵנוּ אוּן אלוקינו,

מקַבל צו זיין די הערלעכקייט אוּן דעם כָּבוד אוּן די שטאַרקייט;
מחמת דו האָסט באַשאַפן אַלצדינג, אוּן דורך דיין רָצון זענען זיי
געווען אוּן זענען באַשאַפן געוואָרן.

ה אוּן איך האָב געזען אין דער רעכטער האַנט פוּן דעם, וואָס
איז געזעסן אויף דעם כּיסא-הכבוד, אַ סֵפר, באַשריבן
אינעווייניק אוּן פוּן הינטן, אוּן פאַרחתמעט מיט זיבן
חַתִימות. אוּן איך האָב געזען אַ שטאַרקן מַלאַך, וואָס האָט
אויסגערופן מיט אַ הויך קוֹל: ווער איז זוֹכה צו עפענען דאָס
סֵפר אוּן אָפּצוּטאָן פוּן אים די חַתִימות? אוּן קיינער נישט אין
שָמַיִם, אָדער אויף דער ערד, אָדער אונטער דער ערד, איז בכּוֹחַ
געווען צו עפענען דאָס סֵפר, אָדער צו קוקן אויף
אים. אוּן איך האָב זייער געווויינט, ווארים סע האָט זיך נישט
געפונען קיינער, וואָס זאָל זוֹכה זיין צו עפענען דאָס סֵפר, אָדער
צו קוקן אויף אים. אוּן איינער פוּן די זקֵנים האָט געזאָגט צו
מיר: וויין נישט, זע, דער לִיבֵּ, וואָס איז פוּן דעם שֵבָט יהוּדה,
דער שוֹרֶש פוּן דָוִדן, האָט מנַצֵחַ געווען צו עפענען דאָס סֵפר אוּן
זיינע זיבן חַתִימות. אוּן איך האָב געזען אין דער מיט פוּן דעם
כּיסא-הכבוד אוּן די פיר חַיות, אוּן אין דער מיט פוּן די זקֵנים, אַ
שֶה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז] שטיין גלייך ווי סע וואָלט געווען
געשאָכטן, אוּן סע האָט זיבן הערנער אוּן זיבן אויגן, וואָס זענען
די זיבן גייסטער פוּן ה', אַרויסגעשיקט אויף דער גאַנצער ערד.
אוּן סע איז געקוּמען אוּן האָט אַרויסגענומען דאָס סֵפר פוּן
דער רעכטער האַנט בּיי דעם, וואָס איז געזעסן אויף דעם
כּיסא-הכבוד. אוּן בּעת סע האָט גענומען דאָס סֵפר, זענען די
פיר חַיות אוּן די פיר אוּן צוואַנציק זקֵנים אַנידערגעפאַלן פאַר
דעם שֶה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], אוּן יעדער איינער האָט
געהאַט אַ האַרף אוּן זָהָב בּעקנס פוּל מיט קטוֹרֶת, וואָס זענען די
תּפִילות פוּן די קדוֹשִים. אוּן זיי האָבּן געזונגען אַ נייעם שִיר,

אַזוי צוּ זאָגן ׃ רָאוי בִּיסטוּ צוּ נעמען דאָס סֵפר אוּן צוּ עפענען זיינע חַתִּימות, מחמת דוּ בִּיסט געשאָכטן געוואָרן, אוּן מיט דיין [גאוּלה פִּדוּת] דָּם האָסטוּ אוֹסגעקויפט פאַר ה' פוּן יעדן שֵׁבָט, אוּן לָשון, אוּן אוּמה, אוּן עם, אוּן האָסט זיי געמאַכט פאַר אלוקינו אַ מלוּכה אוּן כֹּהֲנים, אוּן זיי וועלן קעניגן אויף דער ערד.

אוּן איך האָב געזען, אוּן איך האָב געהערט אַ קוֹל פוּן אַ סַך מַלאָכים אַרוּם אוּן אַרוּם דעם כִּיסא-הכבוד אוּן די חַיוֹת אוּן די זקֵנים; אוּן זייער צאָל איז געווען צען טויזנט מאָל צען טויזנט, אוּן טויזנטער פוּן טויזנטער, אוּן זיי האָבּן געזאָגט מיט אַ הויך קוֹל ׃ רָאוי איז דאָס שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], וואָס איז געשאָכטן געוואָרן, מקַבֵּל צוּ זיין די מאַכט, אוּן עֲשִׁירות, אוּן חָכמה, אוּן גבוּרה, אוּן כָּבוד, אוּן הערלעכקייט, אוּן בענטשוּנג.

אוּן יעדע בְּרִיאה, וואָס איז אין שָׁמַיִם, אוּן אויף דער ערד, אוּן אוּנטער דער ערד, אוּן אויף דעם יַם, אוּן אַלצדינג, וואָס איז אין זיי, האָב איך געהערט זאָגן ׃ צוּ אים, וואָס זיצט אויף דעם כִּיסא-הכבוד, אוּן צוּ דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], איז די בענטשוּנג, אוּן דער כָּבוד, אוּן די הערלעכקייט, אוּן די מאַכט לעוֹלמֵי עוֹלמים. אוּן די פיר חַיות האָבּן נאָכגעזאָגט ׃ אָמֵן. אוּן די זקֵנים זענען אַנידערגעפאַלן אוּן האָבּן זיך געבּוקט.

ו אוּן איך האָב געזען, בּעת דאָס שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז] האָט געעפנט איינע פוּן די זיבּן חַתִּימות; אוּן איך האָב געהערט איינע פוּן די פיר חַיות זאָגן, ווי מיט אַ קוֹל פוּן אַ דוּנער ׃ קוֹם! אוּן איך האָב געזען, ערשט אַ ווייס פערד, אוּן דער, וואָס איז אויף אים געזעסן, האָט געהאַט אַ בּויגן. אוּן עס איז אים געגעבּן געוואָרן אַ עֲטָרָת; אוּן ער איז אַרויסגעגאַנגען ווי אַ גיבּור, אוּן כּדי מנַצֵּחַ צוּ זיין. אוּן אַז ער האָט געעפנט די צווייטע חַתִּימה האָב איך געהערט די צווייטע חַיה זאָגן ׃ קוֹם! אוּן אַן אַנדער פערד איז אַרויסגעקומען, אַ רויט פערד;

אוּן דעם, וואָס איז אויף אים געזעסן, איז געגעבּן געוואָרן צוּ נעמען דעם שָׁלום פוּן דער ערד, אוּן כּדי זיי זאָלן הַרגענען איינער דעם אַנדערן; אוּן עס איז אים געגעבּן געוואָרן אַ גרויסע חֶרֶב. אוּן אַז ער האָט געעפנט די דריטע חַתִּימה, האָבּ איך געהערט די דריטע חַיה זאָגן ׃ קוֹם! אוּן איך האָבּ געזען, ערשט אַ שוואַרץ פערד; אוּן דער, וואָס איז אויף אים געזעסן, האָט געהאַט אַ וואָגשאָל אין זיין האַנט. אוּן איך האָבּ געהערט, ווי סע וואָלט געווען אַ קוֹל אין דער מיט פוּן די פיר חַיות זאָגן׃ אַ מאָס חִטָּה פאַר אַ דינָר, אוּן דריי מאָס גערשטן פאַר אַ דינָר, אוּן דעם אייל אוּן דעם ווײַן פאַרדאַרבּ נישט.

אוּן אַז ער האָט געעפנט די פערטע חַתִּימה, האָבּ איך געהערט דאָס קוֹל פוּן דער פערטער חַיה זאָגן ׃ קוֹם! אוּן איך האָבּ געזען, ערשט אַ געלבּלעך פערד, אוּן דער, וואָס איז אויף אים געזעסן, זיין נאָמען איז געווען מָוֶת; אוּן דער שאָול-תַּחתִּיה איז אים נאָכגעגאַנגען. אוּן עס איז זיי געגעבּן געוואָרן שלִיטה איבּער דעם פערטן טייל פוּן דער ערד, צוּ טייטן מיט חֶרֶב, אוּן מיט הוּנגער, אוּן מיט מָוֶת, אוּן דוּרך די ווילדע חַיות פוּן דער ערד.

אוּן אַז ער האָט געעפנט די פּינפטע חַתִּימה, האָבּ איך געזען אונטער דעם מִזבֵּחַ די נשָׁמות פוּן די, וואָס זענען געהַרגעט געוואָרן פוּנוועגן דעם דָּבָר פוּן ה', אוּן פוּנוועגן דעם עֵדות, וואָס זיי האָבּן אָפּגעלייגט. אוּן זיי האָבּן געשריגן מיט אַ הויך קוֹל, אַזוי צוּ זאָגן׃ עַד מָתַי, אֲדֹנָי, אָ אדוֹנִי, דוּ הייליקער אוּן וואַרהאַפּטיקער, וועסטוּ נישט מִשפּטן אוּן זיך נוֹקם זיין פאַר אונדזער דָּם אָן די, וואָס וואוינען אויף דער ערד? אוּן עס איז געגעבּן געוואָרן יעדן מענטש פוּן זיי אַ ווייס קלייד, אוּן עס איז זיי געזאָגט געוואָרן, אַז זיי זאָלן נאָך רוּען אַ קורצע צייט, בּיז אויך זייערע מיטקנעכט אוּן זייערע אַחִים במשיח, וואָס דאַרפן געטייט ווערן אַזוֹיווי זיי, וועלן זערפילן זייער גאַנג.

אוּן אִיךְ הָאַבּ געזען, בּעת ער הָאָט געעפנט די זעקסטע חֲתִימה,
אוּן עס איז געווען אַ גריסע ערדציטערניש; אוּן די זון איז
געווָארן שוואַרץ ווי אַ זאַק פוּן אֲדוֹנִי, אוּן די גאַנצע לבָנה איז
געווָארן ווי דָּם; אוּן די שטערן פוּן דעם שָׁמַיִם זענען געפאַלן
אויף דער ערד, ווי אַ פיַיגנבּוים וואַרפט אַראָפּ זיינע
נישט-צייטיקע פייגן, בּעת ער ווערט געטרייסלט פוּן אַ
שטאַרקן ווינט. אוּן דער שָׁמַיִם איז פאַרשוואוּנדן געווָארן ווי אַ
מגִילה, בּעת זי ווערט צונויפגעוויקלט; אוּן אַלע בּערג אוּן אינזל
זענען אַרויסגערוּקט געווָארן פוּן זייערע ערטער. אוּן די מלָכים
פוּן דער ערד, אוּן די שָׂרים, אוּן די הויפּטלײַט, אוּן די נגִידים
אוּן די תַּקִיפים, אוּן יעדער עֶבֶד אוּן פרייער, הָאָבּן זיך
פאַרבּאָרגן אין די היילן אוּן אין די פעלזן פוּן די
בּערג; אוּן זיי הָאָבּן געזָאָגט צוּ די בּערג אוּן צוּ די פעלזן:
פאַלט אויף אוּנדז אוּן פאַרבּאַרגט אוּנדז פוּן דעם פָּנים פוּן
דעם, ווָאָס זיצט אויף דעם כִּיסא-הכבוד, אוּן פוּן דעם זַעַם פוּן
דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז]! מחמת דער גרויסטער יוֹם
פוּן זייער זַעַם הָאָט געטעטנט, אוּן ווער קען בּאַשטיין?

ז אוּן אַזוי הָאָבּ איך געזען פיר מַלאָכים שטיין בּיי די פיר עקן
פוּן דער ערד, אוּן האַלטן די פיר ווינטן פוּן דער ערד, אַז קיין
ווינט זאָל נישט בּלאָזן אויף דער ערד, אָדער אויף דעם יַם, אָדער
אויף קיין שוּם בּוים. אוּן איך הָאַבּ געזען אַן אַנדערן מַלאָך
אויפגיין פוּן דעם זוּנאויפגאַנג, ווָאָס הָאָט דעם חוֹתם פוּן דעם
אלוקים חיים; אוּן ער הָאָט געשריגן מיט אַ הויך קוֹל צוּ די פיר
מַלאָכים, ווועמען עס איז געגעבּן געווָארן צוּ בּאַשעדיקן די ערד
אוּן דעם יַם, אַזוי צוּ זאָגן: בּאַשעדיקט נישט די ערד, אויך נישט
דעם יַם, אויך נישט די בּיימער, בּיז מיר ווועלן הָאָבּן געחַמתמעט
די עֶבֶד פוּן אוּנדזער אלוקים אויף זייערע
שטערנס. אוּן איך הָאַבּ געהערט די צאָל פוּן די, ווָאָס זענען

געווען פאַרחַתמעט ׃ הונדערט און פיר און פערציק טויזנט,
פאַרחַתמעט פון אַלע [אַלע, כל ישראל, רוימער יא, כו] שבטים
פון די בנֵי-יִשׂרָאל ׃ פון דעם שֵׁבָט יהודה זענען געווען
פאַרחַתמעט צוועלף טויזנט, פון דעם שֵׁבָט ראובן צוועלף
טויזנט, פון דעם שֵׁבָט גָד צוועלף טויזנט, פון דעם שֵׁבָט אָשֵׁר
צוועלף טויזנט, פון דעם שֵׁבָט נפתָּלי צוועלף טויזנט, פון דעם
שֵׁבָט מנַשֶׁה צוועלף טויזנט, פון דעם שֵׁבָט שִׁמעוֹן צוועלף
טויזנט, פון דעם שֵׁבָט לֵוִי צוועלף טויזנט, פון דעם שֵׁבָט יִשָּׂשכָר
צוועלף טויזנט, פון דעם שֵׁבָט זבוּלון צוועלף טויזנט, פון דעם
שֵׁבָט יוסף צוועלף טויזנט, פון דעם שֵׁבָט בִּנְיָמין זענען געווען
פאַרחַתמעט צוועלף טויזנט. אַזוי חאָבּ איך געזען, ערשט אַ
גרויסער הַמוֹן, וואָס קיינער האָט אים נישט געקאָנט
איבּערציילן, פון יעדער אומה און פון אַלע שבָּטים, און פעלקער,
און לשונות, שטיין פאַר דעם כּיסא-הכבוד און פאַר דעם שֶׂה
[שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], אָנגעטאָן אין ווייסע קליידער און
פּאַלמען אין זייערע הענט; און זיי שרייען מיט אַ הויך קוֹל,
אַזוי צו זאָגן ׃ די ישועה געהערט צו אלוקינו, וואָס זיצט אויף
דעם כּיסא-הכבוד און צו דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז]!
און אַלע מַלאָכים זענען געשטאַנען אַרום אוּן אַרום דעם
כּיסא-הכבוד און אַרום די זקֵנים און די פיר חַיות; און זיי זענען
אַנידערגעפאַלן פאַר דעם כּיסא-הכבוד אויף זייערע פְּנימער, און
האָבּן זיך געבּוקט צו ה', און געזאָגט ׃ אָמֵן! בּענטשונג, און
כבוד, און חָכמה, און דאַנקלויבּ, און כָּבוד, און גבוּרה, און
מאַכט, געהערן צו אלוקינו לעולמי עולמים! אָמֵן.
און איינער פון די זקֵנים האָט געענטפערט און צו מיר געזאָגט ׃
די דאָזיקע, וואָס זענען אָנגעטאָן אין די ווייסע קליידער, ווער
זענען זיי אוּן פונוואַנען קומען זיי? און איך חאָבּ געזאָגט צו
אים ׃ אֲדוֹנִי, דו ווייסט. און ער האָט צו מיר געזאָגט ׃ דאָס

זענען די, וואָס קומען אַרויס פון דער גרויסער צָרה, און זיי האָבן געוואַשן זייערע קליידער, און האָבן זיי געמאַכט ווייס אין דעם דָּם פון דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז]. דעריבער זענען זיי פאַר דעם כִּיסא-הכבוד פון ה', און זיי דינען אים יוֹמָם וָלַיְלָה אין זיין הֵיכל און דער, וואָס זיצט אויף דעם כִּיסא-הכבוד, וועט אויסשפרייטן זיין געצעלט איבער זיי. זיי וועלן מער נישט הונגערן, און אויך מער נישט דאָרשטן; אויך וועט די זון נישט פאַלן איבער זיי, אויך נישט קיין שום היץ; מחמת דאָס שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], וואָס איז אין דער מיט פון דעם כִּיסא-הכבוד, וועט זיין זייער רוֹעֶה און וועט זיי פירן צו קוואַלן פון מַיִם חַיִּים; און ה' וועט אָפּווישן יעדע טרער פון זייערע אויגן.

ח און בעת ער האָט געעפנט די זיבּנעטע חֲתִימה, איז

געקומען אַ שטילקייט אין שָׁמַיִם אַרום דעם מֶשֶׁך פון אַ האַלבּער שָׁעה. און איך האָב געזען די זיבּן מַלאָכים, וואָס שטייען פאַר ה'; און עס איז זיי געגעבּן געוואָרן זיבּן שופֿרות. און אַן אַנדערער מַלאך איז געקומען און איז געשטאַנען בּיי דעם מִזבֵּחַ, און ער האָט געהאַט אַ זָהָב פּייערפאַן; און עס איז אים געגעבּן געוואָרן אַ סַך קטוֹרֶת, כּדי ער זאָל עס צוגעבּן צו די תּפִילות פון אַלע קדוֹשִׁים אויף דעם גילדענעם מִזבֵּחַ, וואָס איז געווען פאַר דעם כִּיסא-הכבוד; און דער רויך פון דעם קטוֹרֶת מיט די תּפִילות פון די קדוֹשִׁים זענען אַרויפגעגאַנגען פאַר אלוקים פון דעם מַלאָכס האַנט. און דער מַלאך האָט גענומען די פּייערפאַן, און ער האָט זי אָנגעפילט מיט דעם אֵש פון דעם מִזבֵּחַ, און זי אַ וואָרף געטאַן אויף דער ערד; און סע זענען געקומען דונערן, און קוֹלות, און בּליצן, און אַן ערדציטערניש. און די זיבּן מַלאָכים, וואָס האָבן געהאַט די זיבּן שופֿרות, האָבן זיך מֵכין געווען צו בּלאָזן. און דער ערשטער

האָט געבלאָזן: און עס איז געקומען האָגל און אֵש,
אויסגעמישט מיט דָּם, און זיי זענען געוואָרפן געוואָרן אויף
דער ערד, און אַ דריטער טייל פון דער ערד איז פאַרברענט
געוואָרן, און אַ דריטער טייל פון די בּיימער איז פאַרברענט
געוואָרן, און דאָס גאַנצע גרינע גראָז איז פאַרברענט געוואָרן.
און דער צווייטער מַלאך האָט געבלאָזן: און עס איז געווען ווי
אַ גרויסער הָר, וואָס ברענט מיט אֵש, וואָלט אַרײַנגעוואַרפן
געוואָרן אין יַם אַריין און אַ דריטער טייל פון דעם יַם איז
געוואָרן דָּם. און עס איז נֶפֶשׁ אַ דריטער טייל פון די
לעבעדיקע באַשעפענישן אין יַם, און אַ דריטער טייל פון די
שיפן איז צעשטערט געוואָרן. און דער דריטער מַלאך האָט
געבלאָזן: און אַ גרויסער שטערן איז געפאַלן פון שָׁמַיִם, וואָס
האָט געברענט ווי אַ פאַקל, און ער איז געפאַלן אויף דעם דריטן
טייל פון די טייכן און אויף די קוואַלן וואַסער. און דער נאָמען
פון דעם שטערן ווערט אָנגערופן ווערמוט; און אַ דריטער טייל
פון די וואַסערן איז געוואָרן ווערמוט; און אַ סַך מענטשן זענען
נִפְטָר פון די וואַסערן, ווארים זיי זענען געמאַכט געוואָרן
ביטער. און דער פערטער מַלאך האָט געבלאָזן: און אַ דריטער
טייל פון דער זון האָט געקריגט אַ זעץ, און אַ דריטער טייל פון
דער לבָנה, און אַ דריטער טייל פון די שטערן, כּדי דער דריטער
טייל פון זיי זאָל פאַרפינצטערט ווערן, און דער יום זאָל נישט
שיינען אין זיין דריטן טייל, און די לַיְלָה אויף דעם זעלבן אופן.
און איך האָב געזען, און איך האָב געהערט אַן אָדלער פליגן אין
מיטן שָׁמַיִם, און זאָגן מיט אָ הויך קוֹל: ווייֵ, ווייֵ, ווייֵ צו די, וואָס
וואוינען אויף דער ערד, פונוועגן די אַנדערע קוֹלות פון דעם
שופר פון די דריי מַלאָכים, וואָס דאַרפן נאָך בלאָזן.

ט און דער פינפטער מַלאך האָט געבלאָזן: און איך האָב געזען
פאַלן אַ שטערן פון שָׁמַיִם צו דער ערד; און עס איז אים געגעבן

געווארן דער מַפְתֵּחַ פון דער שאַכטע פון דעם
תּהוֹם. און ער האָט געעפנט די שאַכטע פון דעם תּהוֹם: און
עס איז אַרויפגעגאַנגען אַ רויך פון דער שאַכטע, ווי דער רויך
פון אַ גרויסן אויוון; און די זון און די לופט זענען
פאַרפינצטערט געווארן דורך דעם רויך פון דער שאַכטע. און
פון דעם רויך זענען אַרויסגעקומען הייִשעריקן אויף דער ערד,
און זיי איז געגעבן געווארן מאַכט, ווי סע האָבן מאַכט די
עקדישן פון דער ערד. און עס איז זיי אָנגעזאָגט געווארן, אַז זיי
זאָלן נישט שעדיקן דאָס גראָז פון דער ערד, אויך נישט קיין
שום גרינס, אויך נישט קיין שום בוים, נייערט נאָר אַזוינע
מענטשן, וואָס האָבן נישט דעם חוֹתם פון ה' אויף זייערע
שטערנס. און עס איז זיי געגעבן געווארן, אַז זיי זאָלן זיי נישט
טייטן, נייערט אַז זיי זאָלן געפּייניקט ווערן פינף חֳדָשים; און
זייער פּייניקונג איז געווען ווי די פּייניקונג פון אַן עקדיש, בּעת
ער שטעכט אַ מענטשן. און אין יענע טעג וועלן די מענטשן
זוכן דעם מָוֶת, און וועלן אים בּאַיִן-אוֹפן נישט געפינען; און זיי
וועלן פאַגערן צו שטאַרבן, און דער מָוֶת וועט פון זיי אַנטרינען.
און דאָס אויסזען פון די הייִשעריקן איז געווען ענלעך צו פערד
אָנגעבּרייט צו מִלחָמה; און אויף זייערע קעפּ, ווי סע וואָלטן
געווען עַטְרוֹת ענלעך צו זָהָב, און זייערע פָּנימער זענען געווען ווי
פָּנימער פון מענטשן. און זיי האָבן געהאַט האָר ווי די האָר
פון נָשים, און זייערע ציין זענען געווען ווי די ציין פון אַרְיֵה.
און זיי האָבן געהאַט שְׁרִיוֹן בַּרְזֶל ווי דאָס וואָלטן געווען שְׁרִיוֹן
בַּרְזֶל פון אייזן, און דער רויש פון זייערע פליגל איז געווען ווי
דער רויש פון רַיְטווּעגן מיט אַ סַך פערד, וואָס יאָגן אין
מִלחָמה. און זיי האָבן וויידלען ענלעך צו עקדעשן, און
שטעכערס; און אין זייערע וויידלען איז זייער מאַכט צו
שעדיקן מענטשן פינף חֳדָשים. זיי האָבן געהאַט איבּער זיך

פּאַר אַ מֶלך דעם מַלאך פּון דעם תּהוֹם; זיין נאָמען אויף לָשון-קוֹדֶשׁ איז אַבַדוֹן, אוּן אין דעם גריכישן לָשון האָט ער געהאַט דעם נאָמען אַפּוֹלְיוֹן. דער ערשטער ווייטיק איז אַריבּער; זע, סע קוּמען נאָך צוויי ווייטיקן אַזוי. אוּן דער זעקסטער מַלאך האָט געבּלאָזן, אוּן איך האָבּ געהערט אַ קוֹל פּון צווישן די פּיר הערנער פּון דעם גילדענעם מִזבּחַ, וואָס איז פּאַר ה', זאָגן צוּ דעם זעקסטן מַלאך, וואָס האָט געהאַט דעם שׁוֹפר : בּינד אויף די פּיר מַלאָכים, וואָס זענען געבּוּנדן בּיי דעם גרויסן טייך פְּרָת. אוּן די פּיר מַלאָכים זענען אויפגעבּוּנדן געווואָרן, וואָס זענען אָנגעבּרייט געוואָרן אויף דער שָׁעה אוּן יוֹם אוּן חוֹדש אוּן יאָר, כּדי זיי זאָלן טייטן דעם דריטן טייל מענטשן. אוּן די צאָל פּון די כּחוֹת פּון רייטערס איז געווען צוויימאָל צען טויזנט מאָל צען טויזנט; איך האָבּ געהערט זייער צָל. אוּן אַזוי האָבּ איך געזען די פערד אין דער חָזוֹן , אוּן די, וואָס זענען אויף זיי געזעסן : זיי האָבּן געהאַט שִׁרְיוֹן בַּרְזֶל ווי פּון אֵש אוּן פּון תּכֶלֶת אוּן פּון שוועבּל : אוּן די קעפּ פּון די פערד זענען ווי די קעפּ פּון אַרְיֵה, אוּן פּון זייערע מיילער גייט אַרויס אֵש אוּן רויך אוּן שוועבּל. דוּרך די דאָזיקע דריי מַכּות איז אַ דריטער טייל מענטשן געטייט געוואָרן, דוּרך דעם אֵש אוּן דעם רויך אוּן דעם שוועבּל, וואָס זענען אַרויסגעקוּמען פּן זייערע מיילער. מחמת דער כּוֹח פּון די פערד איז אין זייער מויל אוּן אין זייערע ווידל; מחמת זייערע ווידל זענען ענלעך צוּ שלאַנגען, אוּן האָבּן קעפּ, אוּן מיט זיי בּאַשעדיקן זיי.

אוּן די איבּעריקע מענטשן, וואָס זענען נישט געטייט געוואָרן דוּרך די דאָזיקע מַכּות, האָבּן נישט קיין תּשׁוּבה געטאָן אויף די מַעשׂים פּון זייערע הענט, אַז זיי זאָלן זיך נישט בּוּקן צוּ שֵׁדִים אוּן צוּ אֱלִילִים פּון זָהָב, אוּן פּון זילבּער, אוּן פּון קוּפּער, אוּן פּון שטיין, אוּן פּון האָלץ, וואָס קענען נישט זען, נישט הערן, נישט

גיין; אוּן זיי הָאבֿן נישט קיין תּשׁובֿה געטָאן אויף זייערע רצִחות, נישט אויף זייער כֶּישופמַאנן, נישט אויף זייער זנוּת, נישט אויף זייערע גנֵבות.

כ אוּן איך הָאבֿ געזען אַן אַנדערן שטאַרקן מַלאך אַראָפּנידערן פוּן שָׁמַיִם, אָנגעטָאן מיט אַ וואָלקן; אוּן דער רעגנבויגן איז געווען אויף זיין קאָפּ, אוּן זיין פָּנים איז געווען ווי די זוֹן, אוּן זיינע פיס ווי זיילן פוּן אֵש; אוּן ער הָאט געהאַט אין זיין האַנט אַ קליין אָפּן סֵפר. אוּן ער הָאט געשטעלט זיין רעכטן פוּס אויף דעם יַם, אוּן זיין לינקן אויף דער ערד, אוּן ער הָאט געשריגן מיט אַ הויך קוֹל, ווי סע בּרילט אַן לייבֿ. אוּן בּעת ער הָאט געשריגן, הָאבֿן די זיבֿן דוּנערן אַרויסגעלאָזן זייערע קוֹלות. אוּן בּעת די זיבֿן דוּנערן הָאבֿן אַרויסגעלאָזן זייערע קוֹלות, בּין איך געווען אָנגעבּרייט צוּ שרייבֿן; אוּן איך הָאבֿ געהערט אַ קוֹל פוּן שָׁמַיִם זאָגן ׃ פאַרחַתמע די זאַכן, וואָס די זיבֿן דוּנערן הָאבֿן אַרויסגערעדט, אוּן פאַרשרייבֿ זיי נישט. אוּן דער מַלאך, וואָס איך הָאבֿ געזען שטיין אויף דעם יַם אוּן אויף דער ערד, הָאט אויפגעהויבֿן זיין רעכטע האַנט צוּם שָׁמַיִם, אוּן הָאט געשוואוירן בּיי דעם, וואָס לעבֿט עוֹלם אוּן עוֹלם, וואָס הָאט בּאַשאַפן דעם שָׁמַיִם אוּן די זאַכן, וואָס זענען דרינען, אוּן די ערד אוּן די זאַכן, וואָס זענען דרינען, אוּן דעם יַם אוּן די זאַכן, וואָס זענען דרינען, אַז סע וועט מער נישט זיין קיין צייט, נייערט אין די טעג פוּן דעם קוֹל פוּן דעם זיבֿעטן מַלאך, בּעת ער וועט זיין אָנגעבּרייט צוּ בּלאָזן, דעמאָלט וועט פאַרענדיקט ווערן דער סוֹד פוּן ה׳, לויט ווי ער הָאט אָנגעזאָגט צוּ זיינע קעכט, די נבִיאים. אוּן דאָס קוֹל, וואָס איך האַבֿ געהערט פוּן שָׁמַיִם, הָאט ווידער גערעדט מיט מיר, אוּן געזאָגט ׃ גיי, נעם דאָס סֵפר, וואָס איז אָפּן אין דער האַנט פוּן דעם מַלאך,

וואָס שטייט אויף דעם יַם אוּן אויף דער ערד. אוּן איך בּין געגאַנגען צוּם מַלאַך, אוּן האָבּ אים געזאָגט, אַז ער זאָל מיר געבּן דאָס סֵפֶר. האָט ער צוּ מיר געזאָגט: נעם עס אוּן עס עס אויף, אוּן סע וועט מאַכן בּיטער דיין בּויך, נאָר אין דיין מויל וועט עס זיין זיס ווי האָניק. אוּן איך האָבּ גענומען דאָס סֵפֶר פוּן דעם מַלאָכס האַנט אוּן האַבּ עס אויפגעגעסן, אוּן עס איז געווען אין מיין מויל זיס ווי האָניק; אוּן אַז איך האָבּ עס אויפגעגעסן, איז מיין בּויך געוואָרן בּיטער. אוּן מע האָט צוּ מיר געזאָגט: דוּ מוּזט ווידער אַמאָל נבִיאות זאָגן איבּער אַ סַך אוּמות, אוּן פעלקער, אוּן לשׁוֹנות, אוּן מלָכים.

יא אוּן מע האָט מיר געגעבּן אַ רוירשטעקל, ענלעך צוּ אַ רוּט, אוּן געזאָגט: שטיי אויף, אוּן מעסט דעם הֵיכל פוּן ה', אוּן דעם מִזבֵּחַ, אוּן די, וואָס דינען דערין. אוּן דעם פאָרהויף, וואָס איז אין דרויסן פוּן דעם הֵיכל, לאָז אויס אוּן מעסט אים נישט, מחמת ער איז געגעבּן געוואָרן פאַר די אוּמוֹת, אוּן זיי וועלן צעטרעטן די קדוֹשִׁים שטעטל צוויי אוּן פערציק חֳדָשים. אוּן איך וועל מאַכן מיינע צוויי עֵדות, אַז זיי זאָלן נבִיאות זאָגן טויזנט צוויי הוּנדערט אוּן זעכציק טעג, אָנגעטאָן אין זעק. די דאָזיקע זענען די צוויי איֵלבּערטבּיימער אוּן די צוויי מנוֹרות, וואָס שטייען פאַר דעם רִבּוֹנו-של-עוֹלם. אוּן אויבּ עמיצער בּאַגערט זיי צוּ שעדיקן, גייט אַ אֵש אַרויס פוּן זייער מויל אוּן פאַרצערט זייערע פיינט; אוּן אויבּ עמיצער וועט בּאַגערן זיי צוּ שעדיקן, מוּז ער אויף דעם דאָזיקן אוֹפן געטייט ווערן. די דאָזיקע האַבּן די מאַכט צוּ פאַרשליסן דעם שָׁמַיִם, אַז סע זאָל נישט רעגענען אין די טעג פוּן זייער נבִיארת זאָגן; אוּן זיי האַבּן מאַכט איבּער די וואַסערן, זיי צוּ פאַרקערן אין דָּם, אוּן צוּ שלאָגן די ערד מיט יעדער מַכּה, אַזוי אָפט ווי זיי ווילן נאָר. אוּן אַז זיי וועלן האַבּן פאַרענדיקט זייער עֵדות זאָגן, וועט די חַיה,

וואָס קומט אַרויף פון דעם תהום, פאַרפירן מיט זיי מִלחָמה, און זיי מנַצֵחַ זיין און זיי טייטן. און זייערע טויטע ליַיבּער וועלן ליגן אין די גאַסן פון דער גרויסער שטאָט, וואָס ווערט גייסטיק אָנגערופן סדום און מִצרַיִם, וואו אויך זייער אָדון איז אויפהענגע על-דער בּוים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] געווָארן. און פון צווישן די אומות, און שבָּטים, און לשונות, און פעלקער, קוקט מענטשן אויף זייערע טויטע ליַיבּער דריי און אַ האַלבּ טעג, און זיי לאַזן נישט, אַז זייערע טויטע ליַיבּער זאָלן אַריַינגעלייגט ווערן אין אַ קֶבר. און די, וואָס וואוינען אייף דער ערד, זענען זיך משַׂמֵחַ איבּער זיי און מאַכן זיך לוסטיק, און זיי וועלן שיקן איינער דעם אַנדערן מַתָּנות, ווארים די דאָזיקע צוויי נבִיאִים האָבּן געפּייניקט די, וואָס וואוינען אויף דער ערד. און נאַך די דריי און אַ האַלבּ טעג איז דער לעבּנס-אָטעם פון ה' אַריַינגעגאַנגען אין זיי, און זיי זענען געשטאַנען אויף זייערע פיס, און גָּדוֹל אֵימה איז געפאַלן אויף די, וואָס האָבּן זיי אָנגעקוקט. און זיי האָבּן געהערט אַ הויך קוֹל פון שָׁמַיִם זאָגן צו זיי: קומט אַרויף אַהער! און זיי זענען אַרויף אויף דעם וואַלקן אין שָׁמַיִם אַריין, און זייערע שׂונאים האָבּן זיי אַנגעקוקט. און אין יענער שָׁעה איז געווען אַ גרויסע ערד-ציטערניש, און אַ צענטער טייל פון דער שטעטל איז אַיַינגעפאַלן, און סע זענען געהַרגעט געוואָרן אין דער ערדציטערניש זיבּן טויזנט פּאַרשוינען: און די איבּעריקע זענען דערשראָקן געוואָרן און האָבּן אָפּגעגעבּן כָּבוד צו דעם אלוקים פון שָׁמַיִם. דער צווייטער ווייטיק איז אַריבּער; זע, דער דריטער ווייטיק קומט בּאַלד אָן. און דער זיבּעטער מַלאַך האָט געבּלאָזן, און עס זענען געקומען הויכע קוֹלות אין שָׁמַיִם, אַזוי צו זאָגן: דאָס מַלכות פון דער עוֹלם הַזֶּה איז געוואָרן דאָס מַלכות פון אֲדוֹנֵנוּ און פון זיין רֶבּי מלך המָשיחַ; און ער וועט קעניגן אויף עוֹלם אוּן עוֹלם. אוּן די פיר אוּן

צוואַנציק זקֵנים, וואָס זיצן פאַר ה׳ אויף זייערע טראָנען, זענען
געפאַלן אויף זייערע פָּנימער אוּן האָבן אנידערגעפאַלן צוּ ה׳,
אוּן געזאָגט: מִר דאַנקען דיר, אָ, ה׳ אלוקים, דוּ א-ל שַׁדַּי, וואָס
ביסט אוּן וואָס ביסט געווען, וואַרים דוּ האַסט גענומען דיין
גרויסע מאַכט אוּן האַסט געטאָן קעניגן. אוּן די אומות האָבן
געצערנט, אוּן געקומען איז דיין זַעַם, אוּן די צייט פוּן די מֵתים,
געמִשפּט צוּ ווערן, אוּן צוּ געבן דעם שׂכַר צוּ דיינע עֲבָדִ, די
נבִיאים, אוּן צוּ די קדוֹשִׁים, אוּן צוּ די, וואָס האָבן מוֹרא פאַר
דיין נאָמען, די קליינע אוּן די גרויסע, אוּן צוּ פאַרדאַרבן די,
וואָס פאַרדאַרבן די ערד. אוּן עס איז געעפנט געווָארן דער
הֵיכל פוּן ה׳ אין שָׁמַיִם, אוּן עס איז געזען געווָארן אין זיין הֵיכל
דער אֲרוֹן-הַבּרית; אוּן סע זענען געקומען בּליצן, אוּן קוֹלות, אוּן
דוּנערן, אוּן אַן ערדציטערניש, אוּן אַ גרויסער האָגל.

יב אוּן אַ גרויסער צייכן [אוֹת] איז געזען געווָארן אין שָׁמַיִם:
אַן אִשָּׁה, אָנגעטאָן מיט דער שֶׁמֶשׁ, אוּן די לבָנה אוּנטער אירע
פיס, אוּן אויף איר קאָפּ אַ עֲטָרת פוּן צוועלף שטערן. אוּן זי איז
געווען אין טראָגן, אוּן זי האָט געשריגן אין ווייען, אוּן אין פּיין
פוּן געווינען. אוּן עס איז געזען געווָארן אַן אַנדער צייכן [אוֹת]
אין שָׁמַיִם ׃ זע, אַ גרויסער, רויטער לינדן-וואָרעם מיט זיבן קעפּ
אוּן צען הערנער, אוּן אויף איר קאָפּ זיבן דיאדעמס. אוּן איר
ווידל ציט דעם דריטן טייל פוּן די שטערן פוּן שָׁמַיִם אוּן
ווַארפט זיי צוּ דער ערד; אוּן דער לינדן-וואָרעם שטייט פאַר
דעם אִשָּׁה, וואָס דאַרף געווינען, כּדי זי זאָל פאַרשלינגען איר
יֶלֶד, בּעת זי וועט געווינען. אוּן זי האָט געוואונען אַ בֵּן-זָכר,
וואָס וועט הערשן איבּער אַלע אומות מיט אַ רוט פוּן אייזן; אוּן
איר יֶלֶד איז אַרויפגענומען געווָארן צוּ ה׳ אוּן צוּ זיין
כּיסא-הכבוד. אוּן דאָס אִשָּׁה איז אַנטרונען אין דער מִדבּר
אַריין, וואוּ זי האָט געהאַט אַן אָרט, אָנגעבּרייט פוּן ה׳, כּדי מע

זאָל זי דאָרט דערנערן טויזנט צווויי הונדערט אוּן זעכציק טעג.
אוּן אין שָׁמַיִם איז געווען מִלחָמה ׃ מִיכָאֵל אוּן זיינע מַלאָכים
האָבּן מִלחָמה געהאַלטן מיט דעם לינדן-וואָרעם; אוּן דער
לינדן-וואָרעם אוּן זיינע מַלאָכים האָבּן מִלחָמה געהאַלטן, אוּן
זיי האָבּן נישט גוֹבר געווען, אוּן זייער אָרט איז אויך מער נישט
געווען צוּ געפינען אין שָׁמַיִם. אוּן דער גרוֹסער לינדן-וואָרעם
איז אַראָפּגעוואָרפן געוואָרן, דער נָחָש-הַקַדמוֹני, וואָס ווערט
אָנגערופן שׂוֹטן אוּן שָׂטָן, וואָס פאַרפירט די גאַנצע עוֹלם הַזֶּה;
ער איז אַראָפּגעוואָרפן געוואָרן צוּ דער ערד, אוּן זיינע מַלאָכים
זענען אַראָפּגעוואָרפן געוואָרן מיט אים. אוּן איך האָבּ געהערט
אַ הויך קוֹל אין שָׁמַיִם זאָגן׃ איצט איז געקוּמען די ישׁועה, אוּן די
מאַכט, אוּן דאָס מַלכות פוּן אלוקינו, אוּן די מֶמשָׁלה פוּן זיין רֶבּי
מלך המָשיחַ; מחמת דער באַשׁוּלדיקער פוּן אוּנדערע אַחִים
במשיח, וואָס בּאַשׁוּלדיקט זיי פאַר אלוקינו יוֹמָם ולַיְלָה, איז
אַראָפּגעוואָרפן געוואָרן; אוּן זיי האָבּן אים מנַצֵּחַ געווען,
דוּרך דעם דָּם פוּן דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], אוּן דוּרך
דעם דְּבַר פוּן זייער עֵדות זאָגן, אוּן זיי האָבּן נישט ליבּ געהאַט
זייער לעבּן בּיז צוּם מָוֶת. דעריבּער פרייט אייך, אָ הימלען, אוּן
איר וואָס וואוינט אין זיי ! ווויי צוּ דער ערד אוּן צוּ דעם יַם,
מחמת דער טייוול האָט אַראָפּגענידערט צוּ אייך מיט גָּדוֹל זַעַם,
ווייל ער ווייסט, אָז ער האָט נאָר אַ קוּרצע צייט! אוּן בּעת דער
לינדן-וואָרעם האָט געזען, אַז ער איז אַראָפּגעוואָרפן געוואָרן צוּ
דער ערד, האָט ער נאָכגעיאָגט דאָס אִשָּׁה, וואָס האָט געבּוירן
דעם בֵּן-זָכר. אוּן עס איז געגעבּן געוואָרן דעם אִשָּׁה די צוויי
פליגל פוּן דעם גרויסן אָדלער, כּדי זי זאָל קענען פליען צוּ איר
אָרט אין דער מִדבּר אַריין, וואוּ זי ווערט גענערט אויף אַ צייט,
אוּן צייטן, אוּן אַ האַלבּע צייט, ווייט פוּן דעם פָּנים פוּן דער
שלאַנג. אוּן די שלאַנג האָט אַרויסגעלאָזט פוּן איר מויל וואָסער

נאָך דעם אִשָּׁה ווי אַ שטראָם, כּדי זי זאָל אַוועקגעטראָגן ווערן פּון דעם שטראָם. אוּן די ערד האָט געהאָלפן דעם אִשָּׁה, אוּן די ערד האָט געעפנט איר מויל אוּן האָט פֿאַרשלונגען דעם שטראָם, וואָס דער לינדן-וואַרעם האָט אַרויסגעלאָזט פּון איר מויל. אוּן דער לינדן-וואָרעם האָט געצערנט אויף דעם אִשָּׁה, אוּן איז אַוועקגעגאַנגען מִלחָמה צוּ האַלטן מיט די איבעריקע פּון איר זֶרַע, וואָס היטן אָפּ די מִצוות פּון ה' אוּן האַלטן דאָס עֵדות פּון יהושע/ישוע.

יג אוּן איך בין געשטאַנען אויף דעם זאַמד פּון דעם יַם. אוּן איך האָב געזען אַ חַיה אַרויפקומען פּון דעם יַם, וואָס האָט געהאַט צען הערנער אוּן זיבן קעפּ, אוּן אויף אירע הערנער צען דיאַדעמס, אוּן אויף אירע קעפּ נעמען פּון חילול-ה'. אוּן די חַיה, וואָט איך האַב געזען, איז געווען ענלעך צוּ אַ לעמפּערט, אוּן אירע פיס זענען געווען ווי פּון אַ בּער, אוּן איר מויל, ווי דאָס מויל פּון אַן לייִב. אוּן דער לינדן-וואָרעם האָט איר געגעבּן אירע גבורה אוּן איר כִּסֵּא אוּן גָּדוֹל געוועלטיקונג. אוּן איך האַב געזען איינעם פּון אירע קעפּ, ווי ער וואָלט דערשלאָגן געוואָרן צום טויט, אוּן זיין טויטקלאַפּ איז געהיילט געוואָרן. אוּן די גאַנצע ערד איז נִשתּוֹמם געוואָרן איבער דער חַיה, אוּן זיי האַבּן אנידערגעפאַלן צוּ דעם לינדן-וואָרעם, וואָרים ער האָט געגעבּן זיין געוועלטיקונג צוּ דער חַיה; אוּן זיי האַבּן אנידערגעפאַלן צוּ דער חיה, אַזוי צוּ זאָגן ׃ ווער איז גלייך צוּ דער חַיה? אוּן ווער איז בִּיכוֹלת מיט איר מִלחָמה צוּ האַלטן? אוּן עס איז איר געגעבּן געוואָרן אַ מויל צוּ רעדן גָּדוֹל זאַכן אוּן חִילוּלֵי-ה'; אוּן עס איז איר געגעבּן געוואָלן שלִיטה צוּ געווערן צוויי אוּן פערציק חֳדָשים. אוּן זי האָט געעפנט איר מויל מיט חִילוּלֵי-ה', צוּ לעסטערן זיין נאָמען אוּן זיין מִשכּן, אוּן די, וואָס וואוינען אין

שָׁמַיִם. אוּן עס איז איר געגעבּן געוואָרן צוּ פאַרפירן מִלחָמה מיט די קדוֹשִׁים, אוּן זיי מנַצֵּחַ צוּ זיין; אוּן עס איז איר געגעבּן געוואָרן רשוּת איבּער יעדן שֵׁבָט אוּן עם אוּן לָשון אוּן אוּמה. אוּן אַלע, וואָס וואוינען אויף דער ערד, וועלן איר דינען, יעדער מענטש, וואָס זיין נאָמען איז נישט פאַרשריבּן אין דעם סֵפֶר-הַחַיִּים פוּן דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], וואָס איז געשאָכטן געוואָרן זינט די ששת-ימי-בּראשית. אויבּ עמיצער האָט אַן אויער, זאָל ער הערן; אויבּ עמיצער איז פאַר געפאַנגענשאַפט, אין געפאַנגענשאַפט גייט ער ; אויבּ עמיצער וועט הַרגענען מיט דער חֶרֶב, מוּז ער מיט דער חֶרֶב געהַרגעט ווערן [ירמיה טו, ב]. אָט דאָ איז די סבלנות אוּן די אֱמוּנה פוּן די קדוֹשִׁים. אוּן איך האַבּ געזען אַן אַנדערע חַיה אַרויפקומען פוּן דער ערד אוּן זי האָט געהאַט צוויי הערנער, ענלעך צוּ אַ שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], אוּן זי האָט געערעדט ווי אַ לינדן-וואָרעם. אוּן זי האָט אויסגענוּצט די גאַנצע געוועלטיקוּנג פוּן דער ערשטער חַיה אין איר אָנגעזיכט. אוּן זי מאַכט די ערד אוּן די, וואָס וואוינען דערין, צוּ דינען דער ערשטער חַיה, וואָס איר מָוֶת-קלאַפּ איז געהיילט געוואָרן; אוּן זי טוּט גרויסע נְסים, אוּן מאַכט אַפילוּ אֵש אַראָפנידערן פוּן שָׁמַיִם אויף דער ערד פאַר די מענטשן. אוּן זי פאַרפירט די, וואָס וואוינען אויף דער ערד, דוּרך די נְסים, וואָס זענען איר געגעבּן געוואָרן צוּ טאָן פאַר דער חיה, בּעת זי זאָגט צוּ די, וואָס וואוינען אויף דער ערד, אַז זיי זאָלן מאַכן אַן אִיקאָנע דער חַיה, וואָס האָט די שלאָג פוּן דער חֶרֶב אוּן האָט געלעבּט. אוּן עס איז איר געגעבּן געוואָרן צוּ געבּן אָטעם דער איקאָנע פוּן דער חַיה, כּדי די איקאָנע פוּן דער חַיה זאָל רעדן, אוּן זאָל מאַכן, אַז וויפל סע וועלן נישט דינען דער אִיקאָנע פוּן דער חַיה, זאָלן געטייט ווערן. אוּן זי מאַכט אַלע, סיי די קליינע אוּן די גרויסע, סיי די רייכע אוּן די

עֲנִיִּים, סיי די פריע אוּן די פַאַרשקלאַפטע, אַז סע זאָל זיי געגעבּן ווערן אַ צייכן [אוֹת] אויף זייער רעכטער האַנט, אָדער אויף זייער שטערן, אוּן אַז קיינער זאָל נישט קענען קויפן אָדער פאַרקויפן, הוּץ דער, וואָס האָט דעם צייכן [אוֹת], דאָס הייסט, דעם נאָמען פוּן דער חַיה, אָדער די צאָל פוּן איר נאָמען. דאָ איז חָכמה ׃ דער, וואָס האָט פאַרשטענדעניש, זאָל בּאַרעכענען די צאָל פוּן דער חַיה ׃ מחמת עס איז די צאָל פוּן אַ מענטשן ׃ אוּן איר צאָל איז זעקס הוּנדערט זעקס אוּן זעכציק.

יד אוּן איך האָבּ געזען, ערשט דאָס שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז] שטייט אויף דעם הַר צִיּוֹן, אוּן מיט אים הוּנדערט פיר אוּן פערציק טויזנט, וואָס האָבּן זיין נאָמען אוּן דעם נאָמען פוּן זיין אָב אָנגעשריבּן אויף זייערע שטערנס. אוּן איך האָבּ געהערט אַ קוֹל פוּן שָׁמַיִם, ווי דאָס קוֹל פוּן אַ סַך וואַסערן, אוּן ווי דאָס קוֹל פוּן אַ שטאַרקן דוּנער; אוּן דאָס קוֹל, וואָס איך האָבּ געהערט, איז געווען ווי דאָס קוֹל פוּן האַרפנשפּילער, וואָס שפּילן אויף זייערע האַרפן. אוּן זיי זינגען אַ ניים שיר פאַר דעם כִּסא-הכּבוד אוּן פאַר די פיר חַיות אוּן די זקֵנים. אוּן קיינער האָט זיך נישט געקענט אויסלערנען דעם שיר, אַחוּץ די הוּנדערט פיר אוּן פערציק טויזנט, וואָס זענען אויסגעקויפט געווָארן פוּן דער ערד. די דאָזיקע זענען עס, וואָס זענען נישט פאַראוּמרייניקט געווָארן מיט נָשים, מחמת זיי זענען אַזוֹי ווי יונגפרויען . די דאָזיקע זענען עס, וואָס גייען נאָך דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], וואוהין נאָר סע גייט. די דאָזיקע זענען אויסגעקויפט געווָארן פוּן צווישן מענטשן, ווי בִּכּוּרים פאַר ה׳ אוּן פאַר דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז]. אוּן אין זייער מויל איז נישט געפוּנען געווָארן קיין מִרְמָה, מחמת זיי זענען אָן אַ מוּם. אוּן איך האָבּ געזען אַן אַנדערן מַלאַך פליען אין מיטן

שָׁמַיִם, וואָס האָט געהאַט בשׂורת עוֹלם אָנצוזאָגן פאַר די, וואָס וואוינען אויף דער ערד, אוּן פאַר יעדער אומה, אוּן שֵׁבָט, אוּן לָשון, אוּן עם. אוּן ער האָט געזאָגט מיט אַ הויך קוֹל: האָט מוֹרא פאַר ה', אוּן גיט אים אָפּ כָּבוד, מחמת די שָׁעה פוּן זיין מִשפּט האָט גענעענט; אוּן דינט דעם בּוֹרא פוּן שָׁמַיִם אוּן ערד, דעם יַם אוּן די קוואַלן וואַסער. אוּן אַן אַנדערער, אַ צווייטער מַלאך איז נאָכגעקומען, וואָס האָט געזאָגט: געפאַלן, געפאַלן איז בָּבֶל די גרויסע, וואָס האָט געמאַכט אַלע אומות אָנטרינקען מיט דעם וויין פוּן דעם זַעַם פוּן איר זנות. אוּן אַן אַנדערער מַלאך, אַ דריטער, איז נאָכגעקומען נאָך זיי, וואָס האָט געזאָגט מיט אַ הויך קוֹל: אויב עמיצער דינט דער חַיה אוּן איר אִיקאָנע, אוּן באַקומט אַ צייכן [אוֹת] אויף זיין שטערן, אָדער אויף זיין האַנט, וועט ער אויך טרינקען פוּן דעם וויין פוּן ה'ס זַעַם, וואָס איז אויסגעגאָסן, נישט געמישט אין דעם כּוֹס פוּן זיין צאָרן; אוּן ער וועט געפּייניקט ווערן מיט אֵש אוּן שוועבל אין דעם אָנגעזיכט פוּן די קדוֹשִׁים מַלאָכים, אוּן אין דעם אַנגעזיכט פוּן דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז]. אוּן דער רויך פוּן זייער פּייניקונג גייט אַרויף לעולמי-עולמים; אוּן די, וואָס דינען דער חַיה אוּן איר איקאָנע, האָבּן נישט קיין רוּ יוֹמָם ולַיְלָה, אוּן ווער סע נעמט אָן דעם צייכן [אוֹת] פוּן איר נאָמען. דאָ איז די סבלנות פוּן די קדוֹשִׁים, די, וואָס היטן די מִצוות פוּן ה' אוּן די אֱמוּנה פוּן יהושע/ישוע. אוּן איך האָבּ געהערט אַ קוֹל פוּן שָׁמַיִם, אַזוי צוּ זאָגן: שרייבּ: אַשְׁרֵי איז די טויטע, וואָס שטאַרבּן אין הָאַדוֹן פוּן איצטמאָל אָן. כֵּן, זאָגט דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, כּדי זיי זאַלן רוען פוּן זייערע מיאוּנגען; מחמת זייערע מַעשׂים גייען נאַך מיט זיי. אוּן איך האָבּ געזען, ערשט אַ ווייסער וואַלקן, אוּן אויף דעם וואָלקן האָבּ איך געזען זיצן איינעם, ענלעך צוּ אַ בַּר אֱנָשׁ [דניאל ז, יג], וואָס האָט געהאַט אויף זיין קאָפּ אַ עֲטָרַת זָהָב, אוּן

אין זיין האַנט אַ שאַרף שניידמעסער. אוּן אַן אַנדערער מַלאַך איז אַרויסגעקומען פוּן דעם הֵיכל, אוּן האָט געשריגן מיט אַ הויך קוֹל צוּ דעם, וואָס איז געזעסן אויף דעם וואָלקן: שיק אַרויס דיין שניידמעסער אוּן שנייד; מחמת די שָׁעה פוּן קָצִיר האָט גענעענט, מחמת דער קָצִיר פוּן דער ערד איז צייטיק [יואל ד, יג]. אוּן דער, וואָס איז געזעסן אויף דעם וואָלקן, האָט אַ וואָרף געטאַן זיין שניידמעסער אויף דער ערד, אוּן די ערד איז געשניטן געוואָרן. אוּן אַן אַנדערער מַלאַך איז אַרויסגעקומען פוּן דעם הֵיכל אין שָׁמַיִם, אוּן אויך ער האָט געהאַט אַ שאַרף שניידמעסער. אוּן אַן אַנדערער מַלאַך איז אַרויסגעקומען פוּן דעם מִזבֵּחַ דער, וואָס האָט געהאַט שלִיטה איבּער אֵש; אוּן ער האָט גערופן מיט אַ הויך קוֹל צוּ דעם, וואָס האָט געהאַט דאָס שאַרפע שניידמעסער, אַזוי צוּ זאָגן: שיק אַרויס דיין שאַרף שניידמעסער אוּן זאַמל צוּזויף די ענגלעך פוּן די ווינשטאָקן אויף דער ערד, מחמת אירע ווינטרויבן זענען אינגאַנצן צייטיק. אוּן דער מַלאַך האָט אַ וואָרף געטאָן זיין שניידמעסער צוּ דער ערד אוּן האָט אַיינגעזאַמלט דעם ווינשטאָק פוּן דער ערד, אוּן האָט אים אַריינגעוואַרפן אין דעם גרויסן ווינקעלטער פוּן ה׳ס זָעם. אוּן דער ווינקעלטער איז געטרעטן געוואָרן אויסער דער שטעטל, אוּן עס איז אַרויסגעקומען דָּם פוּן דעם ווינקעלטער, ביז צוּ די צוימען פוּן די פערד, אַזוי ווייט ווי טויזנט זעקס הונדערט אַקער.

טו

אוּן איך האָב געזען אַן אַנדערן צייכן [אוֹת] אין שָׁמַיִם גָּדוֹל אוּן וואוּנדערלעך: זיבן מַלאָכים, וואָס האָבן געהאַט די זיבן לעצטע מַכּוֹת, מחמת מיט זיי ווערט פאַרענדיקט דער זָעם פוּן ה׳. אוּן איך האָב געזען ווי סע וואָלט געווען אַ ים פוּן גלאָז, אויסגעמישט מיט אֵש; אוּן די, וואָס האָבן גוֹבר געווען די חַיה, אוּן איר אִיקאָנע, אוּן די צאָל פוּן איר נאָמען, שטייען בּיי דעם ים

פון גלאָז און האָבן האַרפן פון ה׳. אוּן זיי זינגען דאָס געזאַנג פון מֹשה [רבינו], דעם עֶבֶד פון ה׳, אוּן דאָס געזאַנג פון דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], אַזוי צו זאָגן: גָּדוֹל אוּן וואוּנדערלעך זענען דיינע מַעשִׂים, אָ, ה׳ אלקים, דוּ א-ל שַׁדַּי; צַדִּיק אוּן אֱמת זענען דיינע וועגן, דוּ מֶלֶך פון די אוּמות. ווער זאָל נישט מוֹרא האָבן, ה׳, אוּן רימען דיין נאָמען? מחמת נאָר דוּ אַליין ביסט קָדֶשׁ! מחמת אַלע אוּמות וועלן קוּמען אוּן זיך בּוּקן פאַר דיר; מחמת דיינע גערעכטע מִשׁפָּטים זענען אַנטפּלעקט געוואָרן.

אוּן אַזוי האָבּ איך געזען, אוּן עס איז געעפנט געוואָרן דער הֵיכל פון דעם מִשכּן-הָעֵדוּת אין הימל; אוּן סע זענען אַרויסגעקוּמען פון דעם הֵיכל די זיבּן מַלאָכים, וואָס האָבּן געהאַט די זיבּן מַפּות, אָנגעטאָן אין ריינער גלאַנצנדיקער לינֵוונט, אוּן זייערע בּרוּסטן אַרוּמגעגוּרט מיט זָהָב גאַרטלען. אוּן איינע פון די פיר חַיות האָט געגעבּן די זיבּן מַלאָכים זיבּן זָהָב בּעקנס, פוּל מיט דעם זַעַם פון ה׳, וואָס לעבּט לעולמי-עולמים. אוּן דער הֵיכל איז געוואָרן אָנגעפילט מיט רויך פון דער כּבוד פון ה׳ אוּן פון זיין מאַכט; אוּן קיינער איז נישט געוועזן בִּיכוֹלֶת אַרײַנצוגיין אין דעם הֵיכל, בּיז סע וועלן זיין אויסגעלאָזט די זיבּן מַפּות פון די זיבּן מַלאָכים.

טז אוּן איך האָבּ געהערט אַ הויך קוֹל פון דעם הֵיכל אַרויס זאָגן צו די זיבּן מַלאָכים: גייט אוּן גיסט אויס די זיבּן בּעקנס פון דעם זַעַם פון ה׳ אויף דער ערד. אוּן דער ערשטער איז געגאַנגען אוּן האָט אויסגעגאָסן זיין בּעקן אויף דער ערד: אוּן עס איז געוואָרן אַ פאַרפּעסטיקט אוּן בייז געשווויר אויף די מענטשן, וואָס האָבּן געהאַט דעם צייכן [אוֹת] פון דער חַיה אוּן וואָס האָבּן אנידערגעפאַלן צו איר אִיקאָנע. אוּן דער צווייטער האָט אויסגעגאָסן זיין בּעקן אין דעם יַם אַריין: אוּן עס איז געוואָרן ווי דאָס דָּם פון אַ מֵת, אוּן יעדעס לעבּעדיקע

בַאַשעפעניש, וואָס איז געווען אין יַם, איז נְפָטָר. אוּן דער דריטער האָט אויסגעגאָסן זיין בּעקן אין די טייכן אוּן אין די קוואַלן וואַסער ׃ אוּן עס איז געוואָרן דָּם. אוּן איך האָב געהערט דעם מַלאַך פוּן די וואַסערן זאָגן ׃ צַדִּיק בִּיסטוּ, וואָס בִּיסט אוּן בִּיסט געווען, דוּ הַייליקער, ווארים דוּ האָסט אַזוי געמשפט; מחמת זיי האָבּן פאַרגאָסן דאָס דָּם פוּן קדוֹשִׁים אוּן נבִיאים, אוּן דָּם האָסטוּ זיי געגעבּן צוּ טרינקען; זיי זענען עס ווערט. אוּן איך האָב געהערט דעם מִזבֵּחַ זאָגן׃ כֵּן, ה' אלקי צְבָאוֹת, אֱמת אוּן צַדִּיק זענען דיינע מִשפָּטים! אוּן דער פערטער האָט אויסגעגאָסן זיין בּעקן אויף דער זוֹן ׃ אוּן עס איז איר געגעבּן געוואָרן צוּ בּרענען מענטשן מיט אֵש. אוּן מענטשן זענען געבּרענט געוואָרן מיט גָּדוֹל היץ; אוּן זיי האָבּן געלעסטערט דעם נאָמען פוּן ה', וואָס האָט די מאַכט איבּער די מַפּות, אוּן זיי האָבּן נישט קיין תּשוּבה געטאָן, אים אָפּצוּגעבּן כָּבוד. אוּן דער פיפטער האָט אויסגעגאָסן זיין בּעקן אויף דעם כִּסֵּא פוּן דער חַיה ׃ אוּן איר מלוּכה איז פאַרפינצטערט געוואָרן׃ אוּן זיין האָבּן צעבּיסן זייערע צונגען פוּן ווייטיק, אוּן זיי האָבּן געלעסטערט דעם אלוקים פוּן שָׁמַיִם, צוליבּ זייערע וויטיקן אוּן זייערע געשווירן, אוּן זיי האָבּן נישט קיין תּשוּבה געטאָן אויף זייערע מַעשִׂים. אוּן דער זעקסטער האָט אויסגעגאָסן זיין בּעקן אויף דעם גרויסן טייך פְּרָת׃ אוּן זיין וואַסער איז אויסגעטרוקנט געוואָרן, כּדי אָנצוּבּרייטן דעם דֶּרֶךְ׃ פאַר די מלָכים פוּן דעם זונאויפגאַנג. אוּן איך האָב געזען אַרויסקומען פוּן דעם מויל פוּן דעם לינדן-וואָרעם, אוּן פוּן דעם מויל פוּן דער חַיה, אוּן פוּן דעם מויל פוּן דעם פאַלשן נָבִיא, דריי שדים, ווי דאָס וואָלטן געווען פרעש. מחמת זיי זענען גייסטער פוּן שדים, וואָס טוּען צייכנס, אוּן וואָס גייען אַרויס צוּ די מלָכים פוּן דער גאַנצער עוֹלם הַזֶּה, כּדי זיי אַיינצוזאַמלען צוּ דער

מִלחָמה פּון דעם גרויסן יוֹם פּון ה', אלוקי
צְבָאוֹת. -- זע, איך קום ווי אַ גַנב; אַשְׁרֵי איז דעם, וואָס
וואַכט, אוּן וואָס היט זיינע מַלבּושים, כּדי ער זאָל נישט גיין
נאַקעט אוּן מען זאָל נישט זען זיין שאַנד! -- אוּן זיי האָבּן זיי
פאַרזאַמלט אינאיינעם אין דעם אָרט, וואָס ווערט אָנגערופן
אויף לָשון-קוֹדֶש הַר-מגִדוֹ. אוּן דער זיבּעטער האָט אויסגעגאָסן
זיין בּעקן אין דער לופט: אוּן עס איז אַרויסגעקומען אַ הויך קיל
פּון הֵיכל פּון דעם כִּסא-הכּבוד, אַזוי צוּ זאָגן; עס איז געשען!
אוּן סע זענען געווען בּליצן אוּן קילות אוּן דוּנערן, אוּן עס איז
געווען אַ גרויסע ערדציטערניש, אַזאַ ווי ס'איז נאָך נישט געווען,
זינט סע זענען מענטשן אויף דער ערד, אַזאַ גרויסע
ערדציטערניש, אַזאַ געוואַלטיקע. אוּן די גרויסע שטאָט איז
צעטיילט געוואָרן אין דריי חֲלָקים, אוּן די שטעט פּון די אוּמות
זענען געפאַלן; אוּן בָּבֶל, די גרויסע, איז געדענקט געוואָרן פאַר
ה', איר צוּ געבּן דעם כּוֹס ווייַן פּון דעם גרים פּון זיין צאָרן. אוּן
יעדע אינזל איז אַנטרוּנען געוואָרן, אוּן די בּערג זענען נישט
געפוּנען געוואָרן. אוּן אַ גרויסער האָגל, יעדער שטיין אַרוּם
דער וואָג פּון אַ צענטנער, אין געפאַלן פּון שָׁמַיִם אויף די
טענטשן. אוּן מענטשן האָבּן געלעסטערט אלוקים, צוּליבּ דער
פּלאָג פּון דעם האָגל; מחמת זיין פּלאָג איז געווען זייער גָדוֹל.

יז אוּן עס איז געקומען איינער פּון די זיבּן מַלאָכים, וואָס האָבּן
געהאַט די זיבּן בּעקנס, אוּן האָט גערעדט מיט מיר, אַזוי צוּ
זאָגן; קום אַהער, איך וויל דיר וויזן דעם מִשפּט פּון דער
גרויסער זוֹנה, וואָס זיצט אויף אַ סַך וואַסערן, מיט וועלכן די
מלָכים פּון דער ערד האָבּן מזַנה געווען, אוּן די, וואָס
באַוואוינען די ערד, זענען געוואָרן שִׁכּור מיר דעם וויין פּון איר
זנוּת. אוּן ער האָט מיך אין דעם גייסט אַוועקגעפירט אין אַ
מִדבּר אַריין, אוּן איך האָבּ געזען זיצן אַ אִשָׁה אויף אַ

שאַרלעך-רויטער חַיה, פּוּל טיט נעמען פּון לעסטערונג, אוּן זי האָט געהאַט זיבן קעפּ אוּן צען הערנער. אוּן דאָס אִשָּׁה איז געווען אָנגעטאָן אין פּורפּור אוּן שאַרלעך, אוּן בּאַדעקט מיט זָהָב אוּן אייֵדלשטיינער אוּן פּערל, אוּן האָט געהאַט אין איר האַנט אַ גילדענעם כּוס, פּוּל מיט אומווערדיקייטן אוּן אומריניקייט פּון איר זנות; אוּן אויף איר שטערן איז געווען אָנגעשריבן אַ נאָמען אַ סוֹד: בָּבֶל, די גרויסע, די טוּטער פּון די זונות אוּן פּון די אומווערדיקייטן פּון דער ערד. אוּן איך האָב געזען דאָס אִשָּׁה שִׁיכּור מיט דעם דָּם פּון די קדוֹשִׁים אוּן מיט דעם דָּם פּון די עֵדות פּון יהושע/ישוע. אוּן בּעת איך האַב זי געזען, האָב איך מיך געוואונדערט מיט אַ גָּדוֹל וואונדער. אוּן דער מַלאַך האָט צו מיר געזאָגט: פאַרוואָס האָסטו דיך געוואונדערט? איך וועל דיר זאָגן דעם סוֹד פּון דעם אִשָּׁה, אוּן פּון דער חַיה, וואָס טראָגט זי, וואָס האָט די זיבן קעפּ אוּן די צען הערנער. די חַיה, וואָס דו האָסט געזען, איז געווען, אוּן איז נישט, אוּן איז גרייט אַרויפצוקומען פּון דעם תהוֹם אוּן גיין צו פאַרדאַרבּונג; אוּן די, וואָס וואוינען אויף דער ערד, וועמעס נעמען זענען נישט פאַרשריבן געוואָרן אין דעם סֵפֶר-הַחַיִּים זינט דער גרונטפעסטיקונג פּון דער עוֹלם הַזֶּה, וועלן זיך וואונדערן, בּעת זיי וועלן זען די חַיה, וויאַזוי זי איז געווען, אוּן איז נישט, אוּן וועט וויידער קומען. דאָ איז דער זִן, וואָס האָט חָכמה: די זיבן קעפּ זענען זיבן בּערג, אויף וועלכע דאָס וויב טוט זיצן; אוּן זיי זענען זיבן מלָכים: פינף זענען געפאַלן, איינער איז, דער אַנדערער איז נאָך נישט געקומען; אוּן בּעת ער וועט קומען, וועט ער פאַרבליַבן אַ קורצע צייט. אוּן די חַיה, וואָס איז געווען, אוּן איז נישט, איז אַליין אויך אַן אַכטע, אוּן איז פּון די זיבן, אוּן זי גייט אין פאַרדאַרבּונג. אוּן די צען הערנער, וואָס דו האָסט געזען, זענען צען מלָכים, וואָס האָבן נאָך נישט

באַקומען קיין מלוכה, זיי קריגן אָבער געוועלטיקונג ווי מלָכים אויף איין שָעה, אינאיינעם מיט דער חַיה. די דאָזיקע האָבן איין מַחשָבה, און זיי גיבן זייער מאַכט און אויטאָריטעט דער חַיה; זיי וועלן מִלחָמה האַלטן מיט דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], און דאָס שֶׂה וועט זיי מנַצֵחַ זיין, מחמת עס איז אָדוֹן פון אדונים און מֶלך פון מלָכים; און אויך זיי, וואָס זענען מיט אים, וואָס זענען באַרופן און אויסדערוויילט און געטרייַ, וועלן מנַצֵחַ זיין. און ער האָט צו מיר געזאָגט: די וואָסערן, וואָס דו האָסט געזען, וואו די זונה זיצט, זענען פעלקער און המוֹנים, און אומות, און לשוֹנות. און די צען הערנער, וואָס דו האָסט געזען, און די חַיה, די דאָזיקע וועלן פיינט האָבן די זונה און וועלן זי מאַכן וויסט און נאַקעט, און זיי וועלן פאַרצערן איר פלייש און זי פאַרברענען מיט אֵש. מחמת ה' האָט אריַינגעגעבן אין זייער לֵב צו טאָן זיין עֵצה, און צו קומען צו איין באַראָט, און צו געבן זייער מלוכה דער חַיה, ביז די רייד פון ה' וועלן דערפילט ווערן. און דאָס אִשָה, וואָס דו האסט געזען, איז די גרויסע שטאָט, וואָס רעגירט איבער די מלָכים פון דער ערד.

יח

און אַזוי האָב איך געזען אַן אַנדערן מַלאך אַראָפנידערן פון שָמַיִם, וואָס האָט געהאַט גָדוֹל מאַכט; און די ערד איז באַלויכטן געוואָרן מיט זיין כבוד. און ער האָט געשריגן מיט אַ שטאַרק קוֹל, אַזוי צו זאָגן: געפאַלן, געפאַלן איז בָּבֶל, די גרויסע, און איז געוואָרן אַ וואוינאָרט פון טיַיוולאָנים און אַן אויפהאַלט פון יעדן טָמא גייסט, און אַן אויפהאַלט פון יעדן אומריינעם און מִיאוסן פויגל. מחמת דורך דעם וויין פון דעם זַעם פון איר זנות זענען אַלע אומות געפאַלן; און די מלָכים פון דער ערד האָבן מיט איר מזַנה געווען, און די סוֹחרים פון דער ערד זענען געוואָרן רייך דורך דער מאַכט פון אירע תַענוגים. און איך האָב געהערט אַן אַנדער קוֹל פון שָמַיִם זאָגן: קומט

אַרויס פון איר, מיין עם, כדי איר זאָלט נישט האָבן קיין שום חֶלֶק אין אירע עבירה, און כדי איר זאָלט נישט קריגן פון אירע מַכּות; מחמת אירע עבירה האָבן אויך דערגרייכט ביז צום שָׁמַיִם, און ה' האָט געדענקט אירע אומגערעכטיקייטן.
פאַרגעלט איר אַזוֹיווי זי האָט פאַרגעלט, און כֶּפֶל-כְּפָלִים לויט נאָך אירע מַעשׂים. אין דעם כּוס, וואָס זי האָט געמישט, מישט פאַר איר טאָפּלט. אויף אַזויפיל וויפיל די האָט זיך אַליין פאַרהערלעכט און געהאַט תַּענוג, אויף אַזויפיל גיט איר יסורים און טרויער. מחמת זי זאָגט אין איר לֵב : איך זיץ אַ מַלכּה, און איך בין נישט קיין אַלמָנה, און וועל בְּאֵין-אוֹפן נישט זען קיין טרויער. דעריבער וועלן אירע מַכּות קומען אין איין יוֹם: מָוֶת און טרויער און הונגער, און זי וועט אין גאַנצן פאַרברענט ווערן אין אֵש; מחמת שטאַרק איז ה', הָאָדוֹן, וואָס האָט זי געמִשפּט.
און די מלָכים פון דער ערד, וואָס האָבן מיט איר מזַנה געווען און געלעבט צעלאָזן, וועלן ווייַנען און קלאָגן איבער איר, בעת זיי וועלן קוקן אויף דעם רויך פון איר ברענען, און שטיין פון דער ווייט פאַר מוֹרא פון איר פּיין, און זאָגן: וויֵ, וויֵ, די גרויסע שטאָט בָּבֶל, די שטאַרקע שטאָט! מחמת אין איין שָׁעה האָט געענעדיקט דיין מִשפּט. און די סוֹחרים פון דער ערד ווייַנען און קלאָגן איבער איר, מחמת קיינער קויפט נישט מער זייער סחוֹרה, סחוֹרה פון זָהָב, און זילבער, אייֵדלשטיינער און פּערל, פיינע לייוונט, און פורפור זייד און שאַרלעך, און אַלערליי דופטיקע געהילצן, און אַלערליי כֵּלים פון עלפאַנטביין, און אַלערליי כֵּלים, געמאַכט פון טייערן געהילץ, און פון קופּער, אוּן אייזן, און מאַרמאָר; און צימערינג, און געווירץ, און ווייַרעך, אוּן זאַלבאייל, אוּן קטוֹרֶת, אוּן ווייַן, אוּן אייל, אוּן זעמל-מעל, אוּן חִטָּה, אוּן רינדער אוּן שאָף, אוּן פערד, אוּן רייַטוועגן, אוּן עֶבֶד אוּן מענטשלעכע נפָשות. אוּן די פֵּירות, וואָס דיין נשָׁמה

האָט נאָך זיי געגלויסט, זענען פאַרשוואונדן פון דיר, און
אַלצדינג, וואָס איז געווען זיס און פרעכטיק, איז פאַרלוירן
געוואָרן פון דיר און מע וועט זיי בְּכלַל מער נישט געפינען. די
סוֹחרים פון די דאָזיקע זאַכן, וואָס זענען דורך איר רייך געוואָרן,
וועלן שטיין פון דער ווייט פאַר מוֹרא פון איר פּיין און ווייַנען
און קלאָגן, און זאָגן ׃ ווייַ, ווייַ דער גרויסער שטאָט, וואָס איז
געווען אָנגעטאָן אין פיינער לייוונט, אין פּורפּור און שאַרלעך,
און באַדעקט מיט זָהָב און אייַדלשטיינער און פּערל! מחמת
אין איין שָׁעה איז אַזאַ גָּדוֹל עֹשֶׁר חָרוב געוואָרן. און יעדער
שיפקאַפּיטאַן, און יעדער מענטש, וואָס פאָרט ערגעצוואוהין,
און רודערער, און אַלע, וואָס פאַרדינען זייער חַיונה פון יַם,
זענען געשטאַנען פון דער ווייט, און זיי האַבן געשריגן, בעת זיי
האַבן געקוקט אויף דעם רויך פון איר ברענען, אַזוי צו זאָגן ׃
וואָסער שטאָט איז ווי די גרויסע שטאָט! און זיי האַבן
געוואָרפן שטויב אויף זייערע קעפּ, און געשריגן, בעת זיי האַבן
געווויינט און געקלאָגט, אַזוי צו זאָגן׃ ווייַ, ווייַ, דער גרויסער
שטאָט, וואָס אין איר זענען אַלע, וואָס האַבן געהאַט שיפן אויף
דעם יַם, געוואָרן רייך דורך איר עֹשֶׁר, מחמת אין איין שָׁעה
איז זי חָרוב געוואָרן. פריי דיך איבער איר, דו שָׁמַיִם, און איר
קדוֹשִׁים, און שלִיחים און נבִיאים מחמת ה' האָט געמִשפּט
אייער מִשפּט אין איר. און אַ שטאַרקער מַלאך האָט
אויפגעהויבן אַ שטיין, ווי דאָס וואָלט געווען אַ גרויסער
מִילשטיין, און האָט אים אַרײַנגעוואָרפן אין יַם אַריין, און
געזאָגט ׃ אַזוי וועט מיט אַ שטאַרקן כּוח אַנידערגעוואַרפן ווערן
בָּבֶל, די גרויסע שטאָט, און זי וועט מער נישט געפונען ווערן.
און דאָס קוֹל פון האַרפנשפּילער, און זינגער, און
פלייטנשפּילער, און טרומייטערער, וועט אין דיך מער נישט
געהערט ווערן; און קיין מיַנסטער פון קיין שום האַנטווערק

וועט מען אין דיך מער נישט געפינען; אוּן דאָס קוֹל פוּן אַ מיִל וועט אין דיר מער נישט געהערט ווערן; אוּן דאָס אוֹר פוּן אַ לייכטער וועט אין דיר מער נישט שיינען; אוּן דאָס קוֹל פוּן חָתן אוּן כַּלה וועט אין דיר מער נישט געהערט ווערן; מחמת דיינע סוֹחרים זענען געווען די פירשטן פוּן דער ערד, אוּן מיט דיין כִּישוּף זענען אַלע אוּמות פאַרפירט געוואָרן. אוּן אין איר איז געפוּנען געוואָרן דאָס דָּם פוּן נבִיאים אוּן פוּן קדוֹשִׁים, אוּן פוּן אַלע די, וואָס זענען געהַרגעט געוואָרן אויף דער ערד.

יט אַזוי האָבּ איך געהערט ווי סע וואָלט געווען אַ הויך קוֹל

פוּן אַ גרויסן הַמוֹן אין שָׁמַיִם, אַזוי צוּ זאָגן: הַלְלוּיָה ! די ישוּעה אוּן כבוד אוּן מאַכט געהערן צוּ אלוקינו. מחמת אֱמת אוּן צַדִּיק זענען זיינע מִשׁפָּטים; מחמת ער האָט געמִשפּט די גרויסע זוֹנה, וואָס האָט פאַרדאָרבּן די ערד מיט איר זנוּת, אוּן ער האָט זיך נוֹקם געווען אין איר פאַר דעם דָּם פוּן זיינע עֲבָדִים.

אוּן אַ צווייט מאָל האָבּן זיי געזאַט : הַלְלוּיָה! אוּן איך רויך גייט אַרויף לעולמי-עולמים אוּן די פיר אוּן צוואַנציק זקֵנים אוּן די פיר חַיות זענען אַנידערגעפאַלן אוּן האָבּן אנידערגעפאַלן צוּ ה', וואָס זיצט אויף דעם כִּסא-הכבוד, אוּן האָבּן געזאָגט: אָמֵן. הַלְלוּיָה! אוּן אַ קוֹל איז אַרויסגעקומען פוּן דעם כִּסא-הכבוד, אַזוי צוּ זאָגן: לויבּט אלוקינו, אַלע זיינע עבדים, איר וואָס האָט מוֹרא פאַר אים, די קליינע אוּן די גרויסע. אוּן איך האָבּ געהערט ווי סע וואָלט געווען דאָס קוֹל פוּן אַ גרויסן הַמוֹן אוּן ווי דאָס קוֹל פוּן אַ סַך וואַסערן, אוּן ווי דאָס קוֹל פוּן שטאַרקע דונערן, אַזוי צוּ זאָגן: הַלְלוּיָה! מחמת ה' אלקינו, דער א-ל שַׁדַּי, קיניגט. לאָמיר זיך פרייען אוּן פריילעך זיין, אוּן אים אָפּגעבּן כָּבוד, מחמת גענעענט האָט די חַתונה פוּן דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], אוּן זיין כַּלה האָט זיך אָנגעבּרייט. אוּן עס איז איר געגעבּן געוואָרן, אַז זי זאָל זיך אָנטאָן אין פיינער ליִוונט, ליכטיק אוּן

לויטער; מחמת די פיינע לײַוונט זענען די צֶדֶק פון די קדוֹשִׁים.
אוּן ער האָט צוּ מיר געזאָגט ׃ שרייבּ׃ ׃ אַשְׁרֵי איז די, וואָס זענען
געבּעטן געוואָרן צוּ דעם חַתוּנה-מאָלצייט פון דעם שֶׂה [שמות
יב, ג; ישעיה נג, ז]. אוּן איך בּין אַנידערגעפאַלן פאַר זיינע פיס, זיך
צוּ בּוקן פאַר אים. אוּן ער האָט צוּ מיר געזאָגט׃ דאָס זענען
אֱמֶתע רייד פון ה׳. אוּן ער האָט צוּ מיר געזאָגט׃ זע, דוּ טאַרסט
עס נישט טאָן! איך בּין אַ מיטקנעכט מיט דיר אוּן דיינע אַחִים
במשיח, וואָס האָבּן דאָס עֵדות פון יהושע/ישוע. בּוק דיך פאַר
ה׳, מחמת דאָס עֵדות פון יהושע/ישוע איז דער גייסט פון
נבוּאה. אוּן איך האָבּ געזען דעם שָׁמַיִם אויפגעעפנט, ערשט אַ
וויים פערד. אוּן דער, וואָס איז אויף אים געזעסן, איז גערופן
געוואָרן געטריי אוּן ווארהאַפטיק, אוּן אין צֶדֶק טוּט ער מִשפּטן
אוּן מִלחָמה האַלטן. אוּן זיינע אויגן זענען ווי אַ פלאַם פון אֵש,
אוּן אויף זיין קאָפּ זענען אַ סַך עַטָרוֹת; אוּן ער האָט
אויפגעשריבּן אַ נאָמען, וואָס קיינער קען נישט, אַחוּץ ער אַליין.
אוּן ער איז אָנגעטאָן אין אַ מַלבּוש, בּאַשפּריצט מיט דָּם, אוּן
זיין נאָמען ווערט אָנגערופן ׃ דאָס מימרא פון ה׳. אוּן די כּחוֹת
אין שָׁמַיִם זענען אים נאָכגעגאַנגען אויף ווייסע פערד,
בּאַקליידט אין פיינער לײַוונט, וויים אוּן לויטער. אוּן פון זיין
מויל גייט אַרויס אַ שאַרפע חֶרֶב, כּדי מיט איר צוּ שלאָגן די
גוֹיים; אוּן ער וועט הערשן איבּער זיי מיט אַ רוּט פון אייזן
[תהלים ב,ח] ׃ אוּן ער טרעט דעם ווײַנקעלטער פון דעם זַעַם פון
ה׳, דעם אלוקי צבאות. אוּן אויף זיין מַלבּוש אוּן אויף זיין דִיך
איז געווען בּיי אים אַנגעשריבּן אָ נאָמען׃ מֶלך פון מלָכים אוּן
אָדוֹן האדונים. אוּן איך האָבּ געזען אַ מַלאך שטיין אין דער זון,
אוּן ער האָט געשריגן מיט אַ הויך קוֹל אוּן געזאָגט צוּ אַלע
פייגל, וואָס פליען אין מיטן שָׁמַיִם׃ קומט, אוּן זאַמלט אייך
צוּנויף צוּ דעם גרויסן מאָלצייט פון ה׳, כּדי איר זאָלט עסן דאָס

פלייש פון מלָכים, און דאָס פלייש פון הויפטלײַט, און דאָס פלייש פון גיבּוֹרים, און דאָס פלייש פון פערד און פון די, וואָס זיצן אויף זיי, און דאָס פלייש פון אַלע בני אדם, סיי פרייע און סיי עֶבֶד, סיי קליין און גָּדוֹל. און איך האָב געזען די חַיה און די מלָכים פון דער ערד און זייערע כֹּחוֹת פאַרזאַמלט אינאיינעם, מִלחָמה צו האַלטן קעגן אים, וואָס איז געזעסן אויף דעם פערד, און קעגן זיין חַיל. און די חַיה איז גענומען געוואָרן, און מיט איר דער פאַלשער נָביא, וואָס האָט געמאַכט די צייכנס פאַר איר, מיט וועלכער ער האָט אָפּגענאַרט די, וואָס האָבן אָנגענומען דעם צייכן [אוֹת] פון דער חַיה און די, וואָס האָבן אנידערגעפאַלן צו איר אִיקאָנע; זיי בײדע זענען אַרײַנגעוואָרפן געוואָרן לעבעדיקערהייט אין דעם אֲגַם פון אֵש [דניאל יב,ב; ישעיה סו, כד], וואָס בּרענט מיט שוועבל. און די איבעריקע זענען געטייט געוואָרן מיט דער חֶרֶב פון דעם, וואָס איז געזעסן אויף דעם פערד, די חֶרֶב וואָס איז אַרויסגעקומען פון זיין מויל; און אַלע פייגל זענען געוואָרן זאַט מיט זייער פלייש.

כ און איך האָב געזען אַ מַלאך אַראָפּנידערן פון שָׁמַיִם, וואָס האָט געהאַט דעם מַפְתֵּחַ פון דעם תְּהוֹם און אַ גרויסע קייט אין זיין האַנט. און ער האָט אָנגעכאַפּט דעם לינדן-וואָרעם, דעם נָחָש-הַקַדמוֹני, וואָס איז דער טייוול און שָׂטָן, און האָט אים געבּונדן אויף טויזנט יאָר, און אים אַרײַנגעוואָרפן אין תְּהוֹם אַריין און אים פאַרשלאָסן און פאַרחַתמעט איבּער אים, אַז ער זאָל די אומות מער נישט פאַרפירן, ביז די טויזנט יאָר וועלן געענדיקט ווערן; דערנאָך מוז ער באַפרייט ווערן אויף אַ קורצער צייט. און איך האָב געזען טראָנען, און זיי זענען געזעסן אויף זיי, און מִשפּט איז זיי געגעבּן געוואָרן; און איך האָב געזען די נשָמות פון די, וואָס זענען געקעפּט געוואָרן פונוועגן דעם עֵדות פון יהושע/ישוע און פונוועגן דעם דָּבָר ה', און אַזוינע,

וואָס האָבן נישט אנידערגעפאַלן צוּ דער חַיה, אויך נישט צוּ איר אִיקאָנע, אוּן האָבן נישט געקראָגן דעם צייכן [אוֹת] אויף זייער שטערן אוּן אויף זייער האַנט; אוּן זיי זענען לעבעדיק געוואָרן, אוּן האָבן געקיניגט מיט רבי מֶלך המָשיחַ טויזנט יאָר. די איבעריקע פוּן די טויטע זענען נישט לעבעדיק געוואָרן, ביז די טויזנט יאָר וועלן נישט זיין געענדיקט. דאָס איז דער ערשטער תּחִיַת-המֵתים. געבענטשט אוּן קָדֵש איז דער, וואָס האָט אַ חֶלֶק אין דעם ערשטן תּחִיַת-המֵתים. איבער די דאָזיקע האָט דער צווייטער מָוֶת נישט קיין שלִיטה; נייערט זיי וועלן זיין כֹּהַנים פוּן ה' אוּן פוּן רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן וועלן קיניגן מיט אים טויזנט יאָר. אוּן אַז די טויזנט יאָר ווערן געענדיקט, וועט דער שָׂטן באַפרייט ווערן פוּן זיין בֵּית הַסֹּהַר, אוּן וועט אַרויסקומען אָפּצוּנאַרן די גוֹיים, וואָס זענען אין די פיר עקן פוּן דער ערד, גוֹג אוּן מָגוֹג, כּדי זיי צוּנויפצוּזאַמלען אינאיינעם צוּ דער מִלחָמה; זייער צאָל איז ווי דאָס זאַמד פוּן דעם יַם. אוּן זיי זענען אַרויפגעגאַנגען איבער דער בּרייט פוּן דער ערד אוּן האָבן אַרומגערינגלט דעם לאַגער פוּן די קדוֹשִׁים אוּן די טייַער שטאָט; אוּן אַ אֵש האָט אַראָפּגענידערט פוּן שָׁמַיִם אוּן האָט זיי פאַרצערט. אוּן דער שָׂטן, וואָס האָט זיי פאַרפירט, איז אַריַינגעוואָרפן געוואָרן אין דעם אֲגַם פוּן אֵש [דניאל יב,ב; ישעיה סו, כד] אוּן שוועבל, וואוּ אויך די חַיה אוּן דער פאַלשער נָבִיא זענען געווען; אוּן זיי וועלן געפּייניקט ווערן יוֹמם ולַיְלָה לעולמי-עולמים. אוּן איך האָב געזען אַ גרויסן ווייסן כִּסא-הכבוד, אוּן דעם, וואָס איז אויף אים געזעסן, פוּן וועמעס פָּנים די ערד אוּן דער שָׁמַיִם זענען אַנטרונען געוואָרן; אוּן עס איז פאַר זיי נישט געפונען געוואָרן קיין פלאַץ. אוּן איך האָב געזען די טויטע, די גרויסע אוּן די קליינע, שטיין פאַר דעם כִּסא-הכבוד; אוּן ספָרים זענען געעפנט געוואָרן. אוּן אַן אַנדער

סֵפר איז געעפנט געוואָרן, וואָס איז דאָס סֵפֶר-הַחַיִים. און די טויטע זענען געמִשפּט געוואָרן אויף דעם סמַך פון דעם, וואָס איז געווען געשריבּן אין די ספָרים, לויט זייערע מַעשׂים. און דער יַם האָט אַרויסגעגעבּן די טויטע, וואָס זענען געווען אין אים; און דער מָוֶת און דער שאוֹל-תַּחתִּיה האָבּן אַרויסגעגעבּן די טויטע, וואָס זענען געווען אין זיי. און יעדער איז געמִשפּט געוואָרן לויט זיינע מַעשׂים. און דער מָוֶת און דער שאוֹל-תַּחתִּיח זענען אַריינגעוואָרפן געוואָרן אין דעם אֲגָם פון אֵש [דניאל יב,ב; ישעיה סו, כד].

דאָס איז המָוֶת השני, דער אֲגָם פון אֵש [דניאל יב,ב; ישעיה סו, כד]. און אויבּ עמיצער איז נישט געפונען געוואָרן פאַרשריבּן אין דעם סֵפֶר-הַחַיִים, איז ער אַריינגעוואָרפן געוואָרן אין דעם אֲגָם פון אֵש [דניאל יב,ב; ישעיה סו, כד].

כא

און איך האָבּ געזען אַ שָׁמַיִם חֲדָשִׁים און אַן אֶרֶץ חֲדָשָׁה; מחמת דער ערשטער שָׁמַיִם און די ערשטע ערד זענען פאַרגאַנגען, און דער יַם איז מער נישטאָ. און איך האָבּ געזען די הייליקע שטעטל, אַ ניַי ירוּשָׁלַיִם, אַראָפנידערן פון דעם שָׁמַיִם פון ה', אָנגעבּרייט ווי אַ כַּלה, וואָס איז אויסגעפּוצט פאַר איר מאַן. און איך האָבּ געהערט אַ הויך קוֹל פון דעם כִּסא-הכבוד אַרויס, אַזוי צוּ זאָגן ׃ הִנֵּה, דאָס מִשכּן פון ה' איז מיט די מענטשן, און ער וועט וואוינען מיט זיי, און זיי וועלן זיין זיין עם, און ה' אַליין וועט זיין מיט זיי. און ער וועט אָפּווישן יעדע טרער פון זייערע אויגן; און קיין מָוֶת וועט מער נישט זיין, סע וועט אויך נישט זיין קיין טרויער, קיין געווײַן, קיין פּיין, וואַרים די ערשטע זאַכן זענען פאַרגאַנגען. און דער, וואָס איז געזעסן אויף דעם כִּסא-הכבוד, האָט געזאָגט׃ הִנֵּה, איך מאַך אַלצדינג ניַי. און ער האָט געזאָגט׃ שרייבּ, מחמת די דאָזיקע רייד זענען באַגלויבּט און אֱמת. און ער האָט צוּ מיר געזאָגט׃ עס איז

געשען איך בין די אַלֶף און די תָּו, דער אָנהייב און דער סוֹף, איך וועל געבן דעם, וואָס איז דאָרשטיק, פריי פון דעם קוואַל פון מַיִם חַיִּים. דער, וואָס איז מנַצֵּחַ, וועט יַרשענען די דאָזיקע זאַכן; און איך וועל זיין זיין אלוקים, און ער וועט זיין מיין זון. אָבער פאַר די פַּחדָנים, און אומגלויביקע, און אומווערדיקע, און רוֹצחים, און נואפים, און מכַשפים, און געצנדינערס, און אַלע ליגנער - זייער חֵלֶק וועט זיין אין דעם אֲגַם, וואָס ברענט מיט אֵש און שוועבל. דאָס איז דער צווייטער מָוֶת. און עס איז געקומען איינער פון די זיבן מַלאָכים, וואָס האָבן געהאַט די זיבן בעקנס, וואָס זענען געווען באַלאָדן מיט די זיבן לעצטע מַפּות, און ער האָט גערעדט מיט מיר, אַזוי צו זאָגן ׃ קום אַהער, איך ויל דיר ווייזן די כַּלה, דאָס אִשָּׁה פון דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז]. און ער האָט אין דעם גייסט מיך אַוועקגעפירט צו אַ גרויסן און הויכן הָר, און האָט מיר געוויזן די קדוֹשִׁים שטעטל ירוּשָׁלַיִם אַראָפנידערן פון דעם שָׁמַיִם פון ה' מיט דער כבוד פון ה'; איר ליכטיקייט איז געווען ענלעך צו זייער אַ טיערן שטיין, ווי דאָס וואָלט געווען אַ יאַספיס, קלאָר ווי קריסטאַל. און זי האָט געהאַט אַ גרויסע און הויכע מויער מיט צוועלף טויערן, און בּיי די טויערן צוועלף מַלאָכים, און דערויף זענען געווען אָנגעשריבן נעמען, וואָס זענען די נעמען פון די צוועלף שבָּטים פון די בּנֵי-יִשׂרָאל. אין מִזרח זענען געווען דריי טויערן, און אין צָפון דריי טויערן, און אין דָּרום דריי טויערן, און אין מַערב דריי טויערן. און די מויער פון דער שטעטל האָט געהאַט צוועלף יסוֹדות, און אויף זיי צוועלף נעמען פון די צוועלף שלִיחים פון דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז]. און דער, וואָס האָט גערעדט מיט מיר, האָט געהאַט פאַר אַ מאָס אַ זָהָב רוט, צו מעסטן די שטעטל און די טויערן פון איר און איר מויער. און די שטעטל ליגט פיר-עקיג, און די לענג פון איר איז

אַזוי גָּדוֹל ווי די בְּרייט. אוּן ער הָאָט געמאָסטן די שטעטל מיט דער רוּט, צוועלף טויזנט אַקער; די לענג אוּן די בְּרייט אוּן די הייך פוּן איר זענען גלייך. אוּן ער הָאָט געמאָסטן איר מויער, הוּנדערט פיר אוּן פערציק איילן, לויט דער מאָס פוּן אַ בן אדם, דאָס איז, פוּן אַ מַלאך. אוּן דאָס געבּיי פוּן איר מויער איז געוועלבּט יאַסְפּיס, אוּן די שטעטל איז געוועלבּט טָהוֹר זָהָב, ענלעך צוּ לויטערן גלאָז. די יסוֹדות פוּן דער שטעטל-מויער זענען געוועלבּט מיט אַלערליי מִינים טייערע שטיינער: דער ערשטער יסוֹד איז יאַספּיס, דער צווייטער סאַפּיר, דער דריטער אַגאַט, דער פערטער סמאַראַגד, דער פּיפּטער סאַרדאָניקס, דער זעקסטער רוּבּין, דער זיבּעטער כריסאָליט, דער אכטער בּעריל, דער ניינטער טאָפּאַז, דער צענטער כריזאָפּראַס, דער עלפטער היאַצינט, דער צוועלפטער אַמעטיסט. אוּן די צוועלף טויערן זענען געוועלבּט פּערל; יעדער מענטש פוּן די פאַרשידענע טויערן איז געוועלבּט פוּן איין פּערל; אוּן די גאָס פוּן דער שטעטל איז געוועלבּט לויטער זָהָב, ווי דורכזיכטיק גלאָז. אוּן איך האָבּ אין איר נישט געזען קיין הֵיכל; מחמת ה' אלקים, דער א-ל שַׁדַּי, אוּן דאָס שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], זענען איר הֵיכל. אוּן די שטעטל האָט נישט נייטיק געהאַט, נישט די זוּן, נישט די לבָנה, צוּ שיינען אויף איר מחמת די כבוד פוּן ה' האָט זי בּאַלויכטן, אוּן איר אוֹר איז דאָס שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז]. אוּן די אוּמות וועלן גיין אין איר אוֹר, אוּן די מלָכים פוּן דער ערד וועלן אין איר אַריַינבּרענגען זייער כבוד. אוּן אירע טויערן וועלן מער קיינמאָל נישט פאַרשלאָסן ווערן בּייטאָג - מחמת דאָרט וועט מער נישט זיין קיין לַיְלָה; אוּן זיי וועלן אַריַינבּרענגען אין איר די הערלעכקייט אוּן דעם כָּבוד פוּן די אוּמות; אוּן סע וועט אין איר מער קיינמאָל נישט אַריַינגיין קיין טָמא זאָך, אָדער דער, וואָס טוּט אוּמווערדיקייט אוּן שֶׁקר, נייערט נאָר די, וואָס

זענען פאַרשריבן אין דעם סֵפֶר-הַחַיִּים פון דעם שֵׁה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז].

כב אוּן ער האָט מיר געוויזן אַ שטראָם פון מים חַיים, לויטער ווי קריסטאַל, וואָס איז אַרויס פון דעם כִּסא-הכבוד פון ה' אוּן פון דעם שֵׁה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], אין דער מיט פון איר גאַס. אוּן אויף דער זייט אוּן אויף יענער זייט פון דעם שטראָם איז געווען דער עֵץ-הַחַיִּים, וואָס האָט געטראָגן צוועלף מִינים פֵּירות, אוּן ברענגט זיין פרוכט יעדן חוֹדש; אוּן די בלעטער פון דעם בוים זענען געווען פאַר דער היילונג פון די אומות. אוּן סע וועט מער נישט זיין קיין קלָלה. אוּן דער כִּסא-הכבוד פון ה' אוּן פון דעם שֵׁה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז] וועט זיין דרינען, אוּן זיינע עֲבָדִים וועלן אים דינען; אוּן זיי וועלן זען זיין פָּנים, אוּן זיין נאָמען וועט זיין אויף זייערע שטערנס. אוּן סע וועט מער נישט זיין קיין לַיְלָה, אוּן זיי באַדאַרפן נישט קיין אוֹר פון קיין לייכטער אָדער פון דער זון; מחמת ה' אלקים, וועט זיין זייער אוֹר; אוּן זיי וועלן קיניגן לעולמי עולמים. אוּן ער האָט צו מיר געזאָגט: די דאָזיקע רייד זענען באַגלויבט אוּן אֱמת. אוּן ה' אלקים פון די גייסטער פון די נביאים, האָט געשיקט זיין מַלאַך צו ווייזן זיינע עֲבָדִים דאָס, וואָס מוּז בקָרוב געשען. אוּן הִנֵּה, איך קום באַלד. אַשְׁרֵי איז דעם, וואָס היט אָפּ די רייד פון דער נבואה פון דעם דאָזיקן סֵפר. אוּן איך, יוֹחָנָן, בין דער, וואָס האָט געהערט אוּן געזען די דאָזיקע זאַכן. אוּן בעת איך האָב געהערט אוּן געזען, בין איך אַנידערגעפאַלן צו בּוקן זיך פאַר די פיס פון דעם מַלאַך, וואָס האָט מיר דאָס געוויזן. אוּן ער האָט צו מיר געזאָגט: דו זאָלסט עס נישט טאָן! איך בין אַ מיטקנעכט מיט דיר אוּן מיט דיינע אַחִים במשיח, די נביאים, אוּן מיט די, וואָס היטן די רייד פון דעם דאָזיקן סֵפר. בּוק דיך צו ה'! אוּן ער האָט צו מיר געזאָגט: פאַרחַתמע נישט די רייד פון דער

נבואה פון דעם דאָזיקן סֵפר מחמת די צייט איז
נאָענט. דער, וואָס איז אומגערעכט, זאָל ער ווייטער טאָן
אומגערעכטיקייט; און דער, וואָס איז טָמא, לאָז ער ווייטער זיך
מטַמא זיין; און דער, וואָס איז אַ צַדיק, לאָז ער טאָן צְדָקָנוּת;
און דער, וואָס איז קָדֹשׁ, זאָל ער זיך ווייטער הייליקן. הִנֵּה, איך
קום באַלד, און מיין שָׂכָר איז מיט מיר, צו פאַרגעלטן יעדן
מענטש לויט זיינע מַעשִׂים. איך בין די אַלֶף און די תָּו, דער
ערשטער און דער לעצטער, דער אָנהייב און דער סוֹף. אַשְׁרֵי
איז די, וואָס וואַשן זייערע קליידער, כדי זיי זאָלן האָבן רשות צו
דעם עֵץ-הַחַיִּים, און זאָלן אַרײַנגיין דורך די טויערן אין דער
שטעטל אַריין. דרויסן זענען די כֶּלָבִים, און די מכַשפים, און די
נואפים, און די רוֹצחים, און די געצנדינער, און יעדער מענטש,
וואָס דאָט ליבּ און גיט זיך אָפּ מיט שֶׁקר.
איך, יהושע/ישוע, האָבּ געשיקט מיין מַלאך צו אייך מיט דעם
דאָזיקן עֵדות פאַר די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות. איך בין דער שוֹרֶש
און דער שטאַם פון דוִדן [ישעיה יא, א], דער גלאַנצנדיקער
מאָרגנשטערן. און דער גייסט און די כַּלה זאָגן: קום. און דער,
וואָס הערט, לאָז ער זאָגן : קום. און דער, וואָס איז דאָרשטיק,
לאָז ער קומען; דער, וואָס ווייל, לאָז ער נעמען פריי דאָס מים
חַיים. איך זאָג עֵדות יעדן מענטש, וואָס הערט די רייד פון דער
נבואה פון דעם דאָזיקן סֵפר: אויבּ עמיצער וועט מערן צו זיי,
דעם וועט ה' מערן די מַפּות, וואָס זענען פאַרשויבּן אין דעם
דאָזיקן סֵפר; און אויבּ עמיצער וועט מינערן פון די רייד פון
דעם סֵפר פון דער דאָזיקער נובואה, דעם וועט ה' מינערן זיין
חֵלֶק פון דעם עֵץ-הַחַיִּים און פון דער הייליקער שטעטל, וואָס
זענען פאַרשריבּן אין דעם דאָזיקן סֵפר.
דער, וואָס זאָגט עדות אויף די דאָזיקע זאַכן זאָגט: כֵּן, איך קום
באַלד. אָמֵן, קום הָאָדוֹן יהושע/ישוע! דער חֶסֶד הָאָדוֹן

יהושע/ישוע זאָל זיין מיט אייך אַלע. אָמֵן.

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶּשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם ה' [ישעיה נט, כ]-- ב"ה
די און דניאל המפרי